Holy Bible

Aionian Edition®

Cebuano Ang Biblia, Pinadayag

Cebuano Bible, Revelation

New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Cebuano Ang Biblia, Pinadayag
Cebuano Bible, Revelation
New Testament

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025
Source text: Crosswire.org
Source version: 7/30/2021
Source copyright: Public Domain
Philippine Bible Society, 1917

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/2/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Cebuano at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Cebuano at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Mateo 1
Marcos 35
Lucas 57
Juan 93
Mga Buhat 121
Roma 156
1 Corinto 171
2 Corinto 186
Galacia 196
Taga Efeso 201
Filipos 206
Colosas 210
1 Tesalonica 214
2 Tesalonica 217
1 Timoteo 219
2 Timoteo 223
Tito 226
Filemon 228
Hebreohanon 229
Santiago 240
1 Pedro 244
2 Pedro 248
1 Juan 251
2 Juan 255
3 Juan 256
Judas 257
Pinadayag 259

APPENDIX

Reader's Guide
Glossary
Maps
Destiny
Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

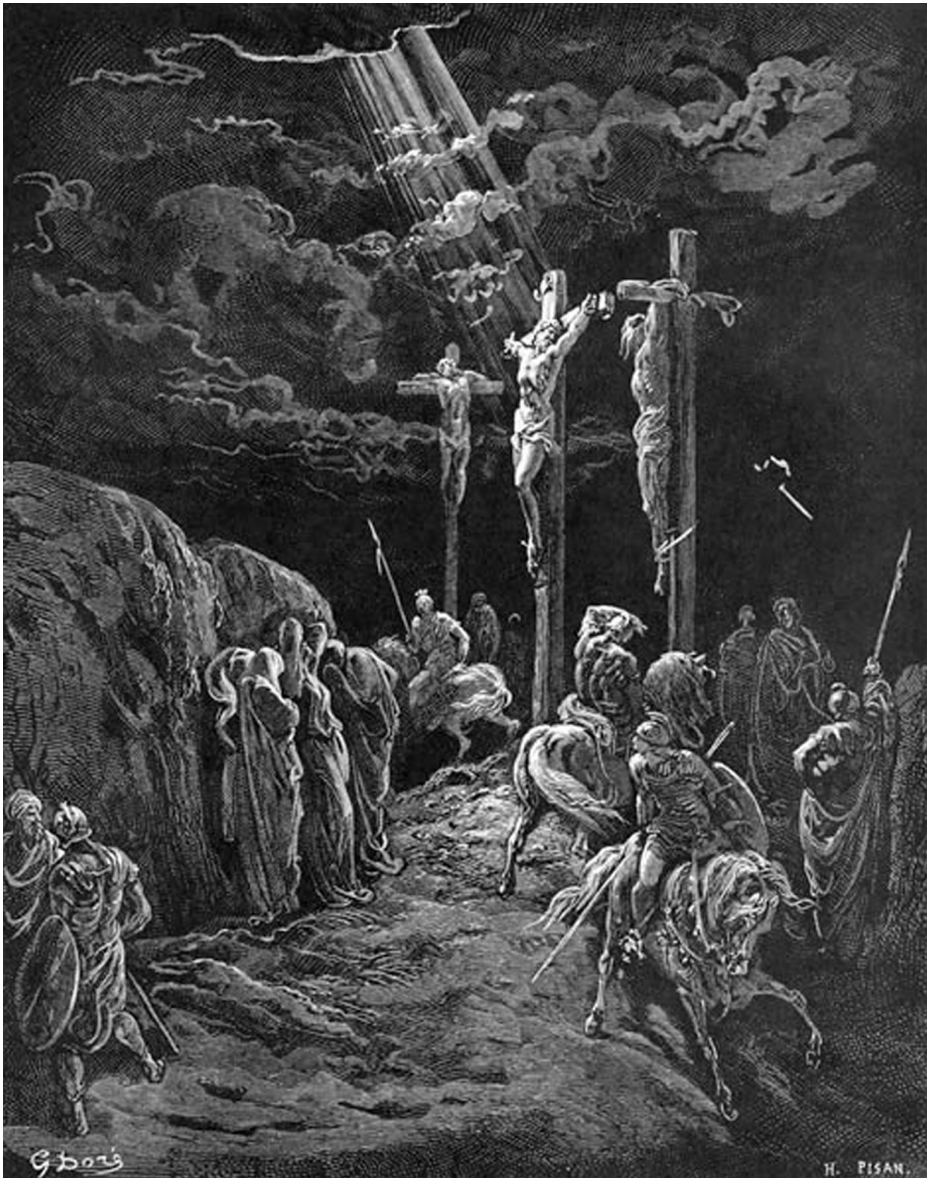

Unya si Jesus miingon, 'Amahan, pasayloa sila, kay wala sila makasabut sa ilang ginabuhat.'
Ug ilang giripahan ang iyang mga bisti aron sa pagbahinbahin niini.
Lucas 23:34

Mateo

1 Ang basahon sa kagikanan ni Jesu-Cristo, nga
anak ni David, nga anak ni Abraham. **2** Si Abraham
mao ang amahan ni Isaac, ug si Isaac ang amahan
ni Jacob, ug si Jacob ang amahan nila ni Juda ug sa
iyang mga igsoong lalaki, **3** ug si Juda ang amahan
nila ni Fares ug ni Zara nga gianak ni Tamar, ug si
Fares ang amahan ni Esrom, ug si Esrom ang amahan
ni Ram, **4** ug si Ram ang amahan ni Aminadab, ug si
Aminadab ang amahan ni Naason, ug si Naason ang
amahan ni Salmon, **5** ug si Salmon ang amahan ni
Boez nga gianak ni Racab, ug si Boez ang amahan
ni Obed nga gianak ni Rut, ug si Obed ang amahan
ni Jese, **6** ug si Jese ang amahan ni David nga
hari. **7** ug si Salomon ang amahan ni Roboam, ug
si Roboam ang amahan ni Abias, ug si Abias ang
amahan ni Asa, **8** ug si Asa ang amahan ni Josafat,
ug si Josafat ang amahan ni Joram, ug si Joram
ang amahan ni Ozias, **9** ug si Ozias ang amahan
ni Joatam, ug si Joatam ang amahan ni Acaz, ug si
Acaz ang amahan ni Ezequias, **10** ug si Ezequias ang
amahan ni Manases, ug si Manases ang amahan
ni Amos, ug si Amos ang amahan ni Josias, **11** ug
si Josias ang amahan nila ni Jeconias ug sa iyang
mga igsoong lalaki, sa panahon sa paglalin kanila
ngadto sa Babilonia **12** Ug tapus sa paglalin kanila
ngadto sa Babilonia: si Jeconias mao ang amahan ni
Salatiel, ug si Salatiel ang amahan ni Zorobabel, **13**
ug si Zorobabel ang amahan ni Abiud, ug si Abiud
ang amahan ni Eliaquim, ug si Eliaquim ang amahan
ni Azor, **14** ug si Azor ang amahan ni Sadoc, ug
si Sadoc ang amahan ni Aquim, ug si Aquim ang
amahan ni Eliud, **15** ug si Eliud ang amahan ni
Eleazar, ug si Eleazar ang amahan ni Matan, ug si
Matan ang amahan ni Jacob, **16** ug si Jacob ang
amahan ni Jose, nga bana ni Maria nga mao ang
nanganak kang Jesus nga ginatawag ug Cristo. **17**
Busa ang tanang kaliwatan sukad kang Abraham
hangtud kang David, napulog-upat ka kaliwatan; ug
sukad kang David hangtud sa paglalin kanila ngadto
sa Babilonia, napulog-upat ka kaliwatan; ug sukad
sa paglalin kanila ngadto sa Babilonia hangtud kang
Cristo, napulog-upat ka kaliwatan. **18** Ug ang pag-
anak kang Jesu-Cristo nahitabo sa ingon niini nga
kaagi: Sa diha nga ang iyang inahan nga si Maria
kaslonon pa kang Jose, sa wala pa sila mag-usa,
siya hingkaplagan nga nagsamkon pinaagi sa Espiritu
Santo; **19** ug si Jose nga iyang bana, sanglit tawo man
siyang matarung ug dili buot magpakaulaw kaniya,
nakahunahuna sa pagpakigbulag kaniya sa hilum. **20**
Apan sa nagpalandong siya sa pagbuhat niini, tan-
awa, usa ka manolunda sa Ginoo mitungha kaniya
pinaagi sa damgo ug miingon, "Jose, anak ni David,
ayaw pagpanuko sa pagpangasawa kang Maria, kay
kanang iyang gisamkon gikan sa Espiritu Santo. **21**
Ug igaanak niya ang usa ka bata nga lalaki, ug siya
imong paganganlan si Jesus, kay siya mao man ang
magaluwas sa iyang katawhan gikan sa ilang mga
sala." **22** Kining tanan nahitabo tuman sa gisulti sa
Ginoo pinaagi sa profeta, nga nag-ingon: **23** "Tan-
awa, usa ka birhin magasamkon ug magaanak sa usa
ka bata nga lalaki, ug ang iyang ngalan pagatawgon
Emanuel" (nga ang kahulogan mao kini: Ang Dios
uban kanato). **24** Ug sa pagbangon ni Jose gikan sa
pagkatulog, nagbuhat siya sumala sa gisugo kaniya
sa manolunda sa Ginoo; nangasawa siya kaniya, **25**
apan wala siya makigduol kaniya hangtud gikaanak
niya ang usa ka bata nga lalaki, nga iyang ginganlan
si Jesus.

2 Ug sa gikaanak na si Jesus didto sa Betlehem
sa Judea sa mga adlaw ni Herodes nga hari,
tan-awa, dihay mga mago gikan sa Sidlakan nga
miabut sa Jerusalem, nga nanag-ingon, **2** "Hain ba
ang gianak nga hari sa mga Judio? Kay nakita namo
ang iyang bitoon didto sa Sidlakan, ug nanganhi
kami aron sa pagsimba kaniya." **3** Sa pagkadungog
niini ni Herodes nga hari, siya nakulbaan ug ang
tibuok Jerusalem uban kaniya; **4** ug sa natigum niya
ang tanang mga sacerdote nga punoan ug mga
escriba sa katawhan, siya nangutana kanila kon asa
igaanak ang Cristo. **5** "Ug sila miingon kaniya, " Sa
Betlehem sa Judea, kay mao man kini ang nahisulat
pinaagi sa profeta, nga nag-ingon: **6** `Ug ikaw, O
Betlehem, sa yuta sa Juda, sa pagkatinuod dili mao
ang labing diyutay sa mga punoan sa Juda; kay
gikan kanimo mogula ang usa ka punoan nga mao
ang magabuot sa akong katawhan nga Israel.' **7** Ug
sa tago gipatawag ni Herodes ang mga mago, ug
gikan kanila iyang nasayran ang panahon kanus-a
mipakita ang bitoon. **8** Ug gisugo niya sila sa pag-
adto sa Betlehem, nga nag-ingon, "Adtoa ug pangitaa
ninyo pag-ayo ang bata, ug sa makaplagan na ninyo
siya, balitai ako ninyo aron ako usab moadto sa
pagsimba kaniya." **9** Sa pagkadungog nila sa hari,

sila nanglakaw; ug tan-awa, ang bitoon nga ilang
nakita didto sa Sidlakan nag-una kanila hangtud sa
pag-abut niini nga mihunong sa ibabaw sa dapit
nga nahimutangan sa bata. 10 Ug sa pagkakita nila
sa bitoon, sila nangalipay sa hilabihan gayud. 11
Ug sa paghisulod na nila sa balay, ilang nakita ang
bata uban kang Maria nga iyang inahan, ug sila
mihapa ug ilang gisimba ang bata. Ug sa naukban
nila ang ilang mga bahandi, ilang gihalaran siyag
mga gasa, bulawan ug incienso ug mirra. 12 Ug
sa gikapahimangnoan sila pinaagi sa damgo sa dili
pagbalik kang Herodes, namauli sila nga nanag-agig
laing dalan padulong sa ilang kaugalingong yuta. 13
Ug sa nakalakaw na sila, tan-awa, usa ka manolunda
sa Ginoo mitungha kang Jose pinaagi sa damgo
ug miingon kaniya, "Bumangon ka, dad-a ang bata
ug ang iyang inahan, ug kumalagiw ka ngadto sa
Egipto, ug pabilin didto hangtud ingnon ko ikaw; kay
si Herodes mangita na sa bata aron sa pagpatay
kaniya." 14 Ug siya mibangon, ug sa kagabhion gidala
niya ang bata ug ang inahan niini, ug miadto sa
Egipto, 15 ug didto nagpabilin hangtud sa pagkamatay
ni Herodes. Kini nahitabo tuman sa giingon sa Ginoo
pinaagi sa profeta, "Gikan sa Egipto gitawag ko ang
akong anak." 16 Unya sa pagkakita ni Herodes nga
gilansisan lang diay siya sa mga mago, siya nasuko
sa hilabihan gayud, ug iyang gipaadtoan ug gipapatay
ang tanang mga bata nga lalaki sa Betlehem ug
sa tanang kasikbit niini, nga may kagulangon nga
duha ka tuig ngadto sa ubos, sumala sa gitas-on sa
panahon nga tukma sa iyang nasayran gikan sa mga
mago. 17 Ug niadtong panahona natuman ang gisulti
sa profeta nga si Jeremias, nga nag-ingon: 18 "Usa
ka tingog nabati didto sa Rama, hilak ug makusog
nga pagminatay; si Raquel nagdangoyngoy alang sa
iyang mga anak; ug siya dili buot palipay, kay sila
wala na man." 19 Apan sa pagkamatay na ni Herodes,
tan-awa, usa ka manolunda sa Ginoo mitungha kang
Jose didto sa Egipto pinaagi sa damgo, ug miingon
kaniya, 20 "Bumangon ka, dad-a ang bata ug ang
iyang inahan uban kanimo, ug umadto ka sa yuta
sa Israel, kay patay na ang mga nanagpangita sa
kinabuhi sa bata." 21 Ug siya mibangon ug iyang
gidala ang bata ug ang inahan niini, ug miadto sa
yuta sa Israel. 22 Apan sa pagkadungog niya nga
si Arquelao naghari sa Juda puli sa iyang amahan
nga si Herodes, siya nahadlok sa pagbalik didto, ug
sa napahimangnoan siya pinaagi sa damgo, siya
mipahilit ngadto sa kayutaan sa Galilea. 23 Ug siya
miabut ug mipuyo sa usa ka lungsod nga ginganlan
ug Nazaret, tuman sa gisulti sa profeta nga nag-
ingon, "Siya pagatawgon nga Nazaretnon."

3 Ug niadtong mga adlawa mitungha si Juan nga
Bautista nga nagwali didto sa mga awaaw sa
Judea. 2 Siya nag-ingon, "Paghinulsol kamo, kay
ang gingharian sa langit haduol na." 3 "Kay kini
siya mao ang gihisgutan sa profeta nga si Isaias
sa iyang pag-ingon: Ang tingog sa nagasinggit diha
sa mga awaaw: Andama ninyo ang dalan alang sa
Ginoo, tul-ira ninyo ang iyang mga agianan." 4 Ug
kini si Juan may bisti nga balhibo sa kamelyo ug usa
ka bakus nga panit diha sa iyang hawak, ug ang
iyang kan-onon dulon ug dugos sa kagulangan. 5 Ug
nangadto kaniya ang katawhan gikan sa Jerusalem
ug sa tibuok nga Judea ug sa tanang kayutaan nga
kasikbit sa Jordan. 6 Ug didto sa suba sa Jordan
iyang gibaustismohan sila, sa pagsugid nila sa ilang
mga sala. 7 Apan sa pagtan-aw niya nga daghan sa
mga Fariseo ug sa mga Saduceo ang midugok aron
sa pagpabautismo, siya miingon kanila, "Kamong
anak sa mga bitin! Kinsa bay nagpasidaan kaninyo
sa pagkalagiw gikan sa kapungot nga umalabut?
8 Sa ingon niana, pamunga kamog mga bunga
nga mahiangay sa paghinulsol, 9 ug ayaw ninyo
hunahunaa ang pag-ingon sa inyong kaugalingon, `Si
Abraham among amahan'; kay sultihan ko kamo nga
ang Dios makahimo sa pagpaliwat ug mga anak alang
kang Abraham gikan niining mga bato. 10 Ug bisan
gani karon ang wasay gikataon na diha sa gamut sa
mga kahoy; ug busa ang matag-usa ka kahoy nga
wala mamungag maayong bunga, kini pagaputlon
ug isalibay ngadto sa kalayo. 11 "Ako nagabautismo
kaninyo sa tubig tungod sa paghinulsol; apan siya
nga nagapaulahi kanako labi pang gamhanan kay
kanako, nga bisan gani sa iyang mga sapin dili ako
takus sa pagbitbit; ang iyang igabautismo kaninyo
mao ang Espiritu Santo ug kalayo. 12 Ang iyang
paliran anaa na sa iyang kamot; pagahinloan niya ang
iyang giukan ug hiposon niya ang iyang trigo ngadto
sa dapa, apan ang mga uhot iyang pagasunogon
sa kalayo nga dili arang mapalong." 13 Ug niadtong
panahona si Jesus gikan sa Galilea miadto kang
Juan sa Jordan aron sa pagpabautismo kaniya. 14
Apan kaniya si Juan misulay sa pagsalanta nga nag-
ingon, "Ako mao ang may kinahanglan nga imong

pagabautismohan, ug ikaw na hinoon ang mianhi
kanako?" 15 Si Jesus mitubag kaniya, "Itugot lang kini
karon, kay angay kanato ang pagbuhat niini aron sa
pagtuman sa tibuok pagkamatarung." Ug siya mitugot
na lang. 16 Ug sa nabautismohan na si Jesus, siya
mihaw-as dayon gikan sa tubig, ug tan-awa, nabukas
ang kalangitan ug iyang nakita ang Espiritu sa Dios
nga mikunsad nga ingon ug salampati, ug mipahiluna
kini diha sa ibabaw niya; 17 ug ania karon, usa ka
tingog gikan sa langit nag-ingon, "Kini mao ang akong
Anak nga pinalangga; kaniya may kalipay ako.

4 Unya si Jesus gihatud sa Espiritu ngadto sa mga
awaaw aron tintalon sa yawa. 2 Ug siya nagpuasa
sulod sa kap-atan ka adlaw ug kap-atan ka gabii,
ug tapus niini gibati niya ang kagutom. 3 Ug ang
maninintal miduol ug miingon kaniya, "Kay ikaw Anak
man sa Dios, sugoa kining mga bato nga mahimong
mga tinapay." 4 Apan kaniya mitubag siya nga nag-
ingon, "Nahisulat na: `Ang tawo mabuhi dili sa tinapay
lamang, kondili sa matag-pulong nga magagula sa
baba sa Dios'" 5 Unya gidala siya sa yawa ngadto sa
siyudad nga balaan ug gitungtong siya sa kinahitas-an
sa templo, 6 "ug giingnan siya, " Kay ikaw Anak man
sa Dios, umambak ikaw ngadto sa ubos; kay nahisulat
man kini nga nagaingon: `Magahatag siyag sugo sa
iyang mga manolunda mahitungod kanimo,' ug `Sa
ilang mga kamot pagasapnayon ikaw nila, aron ang
imong mga tiil dili mahipangdol sa bato.' 7 Si Jesus
miingon kaniya, "Usab nahisulat kini nga nagaingon,
`Ayaw pagtintala ang Ginoo nga imong Dios.'" 8 Unya
gidala na usab siya sa yawa ngadto sa usa ka hataas
kaayong bukid ug kaniya iyang gipakita ang tanang
gingharian sa kalibutan ug ang ilang kahimayaan; 9
ug iyang giingnan siya, "Kining tanan akong ihatag
kanimo kon ikaw mohapa ug mosimba kanako." 10
Kaniya mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Pahawa ka,
Satanas! kay nahisulat kini nga nagaingon, `Maoy
simbaha ang Ginoo nga imong Dios, ug siya lamang
ang alagara.'" 11 Unya ang yawa mipahawa kaniya,
ug tan-awa, dihay mga manolunda nga miabut ug
mialagad kaniya. 12 Ug sa pagkadungog ni Jesus nga
si Juan gidakop, siya mipahilit sa Galilea; 13 ug sa
pagpahawa niya sa Nazaret, siya miadto ug mipuyo
sa Capernaum sa daplin sa lanaw, sa kayutaan sa
Zabulon ug Neftali, 14 aron matuman ang gisulti
pinaagi sa profeta nga si Isaias, nga nagaingon:
15 "Ang yuta sa Zabulon ug yuta sa Neftali, sa
dalan padulong sa dagat, tabok sa Jordan, Galilea
sa mga Gentil 16 "ang mga tawo nga nanagpuyo
taliwala sa kangitngit nakakitag dakung kahayag, ug
alang sa mga nanagpuyo sa dapit ug sa landong
sa kamatayon, mibanag ang kahayag." 17 Sukad
niadtong higayona si Jesus misugod sa pagwali nga
nag-ingon, "Pag-hinulsol kamo, kay ang gingharian
sa langit haduol na." 18 Ug sa naglakaw siya sa ubay
sa Lanaw sa Galilea, nakita niya ang duha ka mga
magsoon nga lalaki, si Simon nga ginganlan si Pedro
ug si Andres nga igsoon niya ni Pedro, nga nanglaya
diha sa lanaw, kay mga mangingisda man sila. 19
Ug siya miingon kanila, "Sumunod kamo kanako,
ug himoon ko kamong mga mangingisdag tawo."
20 Dihadiha gibiyaan nila ang ilang mga laya ug
mikuyog kaniya. 21 Ug sa nagpadayon siya paglakaw
sa unahan, nakita niya ang duha pa ka laing mga
magsoon nga lalaki, si Santiago nga anak ni Zebedeo
ug si Juan nga igsoon niya ni Santiago, diha sa
sakayan uban kang Zebedeo nga ilang amahan,
nga nanagpuna sa ilang mga pukot, ug sila iyang
gitawag. 22 Dihadiha gibiyaan nila ang sakayan ug
ang ilang amahan ug mikuyog kaniya. 23 Ug ang
tibuok Galilea gisuroy niya nga nagpanudlo sulod sa
ilang mga sinagoga ug nagwali sa Maayong Balita
mahitungod sa gingharian ug nag-ayo sa tanang
balatian ug tanang sakit diha sa katawhan. 24 Ug ang
iyang kabantug mikaylap sa tibuok Siria, ug ngadto
kaniya ilang gipanagdala ang tanang masakiton, ang
mga gitakbuyan sa nagkalainlaing mga balatian ug
mga kasakitan, ug ang mga giyawaan, mga palatulon,
ug mga paralitico, ug iyang giayo sila. 25 Ug minunot
kaniya ang dagkung mga panon sa katawhan gikan
sa Galilea ug sa Decapolis ug sa Jerusalem ug sa
Judea, ug gikan sa mga dapit tabok sa Jordan.

5 Ug sa pagkakita niya sa mga panon sa katawhan,
siya mitungas sa bukid, ug sa nakalingkod siya
ang iyang mga tinun-an miduol kaniya. 2 Ug kanila
mibungat siya sa iyang baba sa pagtudlo nga nag-
ingon: 3 "Bulahan ang mga kabus sa espiritu,
kay ila ang gingharian sa langit. 4 "Bulahan ang
mga nagamasulob-on, kay sila pagalipayon. 5
"Bulahan ang mga maaghop, kay sila magapanunod
sa yuta. 6 "Bulahan ang mga gigutom ug gi-
uhaw sa pagkamatarung, kay sila pagabusgon. 7
"Bulahan ang mga maloluy-on, kay magadawat silag
kaluoy. 8 "Bulahan ang mga maputli ug kasingkasing

kay makakita sila sa Dios. 9 "Bulahan ang mga
magbubuhat ug kadaitan, kay sila pagatawgon
nga mga anak sa Dios. 10 "Bulahan ang mga
ginalutos tungod sa pagkamatarung, kay ila ang
gingharian sa langit. 11 "Bulahan kamo sa diha nga
panamastamasan kamo sa mga tawo, ug pagalutoson
kamo, ug pagabutangbutangan kamo sa tanang
matang sa kadautan batok kaninyo tungod kanako.
12 Kinahanglan managmaya ug managkalipay kamo,
kay daku ang inyong balus didto sa langit, kay
sa ingon man niini gilutos sa mga tawo ang mga
profeta nga nanghiuna kaninyo. 13 "Kamo mao ang
asin alang sa yuta; apan kon ang asin kawad-an
sa iyang lami, unsaon pa man sa pagpabalik niini
sa iyang kaparat? Kini dili na gayud magpulos sa
bisan unsa, kondili angay na lang kining isalibay sa
gawas aron tunobtunoban sa mga tawo. 14 "Kamo
mao ang kahayag alang sa kalibutan. Ang siyudad
nga mahimutang sa ibabaw sa bungtod dili gayud
mahisalipdan. 15 Ang mga tawo dili usab magdagkot
ug suga aron ibutang kini sa ilalum sa gantangan,
kondili sa ibabaw sa tongtonganan; ug kini magaiwag
kanilang tanan nga anaa sa sulod sa balay. 16
Pasigaa ninyo ang inyong kahayag sa atubangan sa
mga tawo aron makita nila ang inyong mga maayong
buhat ug dayegon nila ang inyong Amahan nga anaa
sa langit. 17 "Ayaw kamo paghunahuna nga mianhi
ako aron sa pagbungkag sa kasugoan o sa mga
profeta; ako mianhi dili sa pagbungkag kondili sa
pagtuman niini. 18 Kay sa pagkatinuod, sultihan ko
kamo, nga samtang magalungtad pa ang langit ug
ang yuta, walay pagasayloan sa kasugoan bisan usa
na lang ka kudlit o usa ka tulpok niini hangtud ang
tanan matuman. 19 Tungod niini, bisan kinsa nga
magapahuyang sa usa sa mga labing diyutay niining
mga sugo ug magapanudlo sa mga tawo sa pagbuhat
sa ingon, kini siya pagaisipon nga iwit didto sa
gingharian sa langit; apan bisan kinsa nga magatuman
ug magapanudlo niini, kini siya pagaisipon nga daku
didto sa gingharian sa langit. 20 Kay sultihan ko kamo,
nga kon ang inyong pagkamatarung dili gani molabaw
sa ila sa mga escriba ug sa mga Fariseo, dili gayud
kamo makasulod sa gingharian sa langit. 21 "Kamo
nakadungog na niini nga gikasulti ngadto sa mga tawo
sa karaan, nga nagaingon, `Ayaw pagbuno; ug bisan
kinsa nga makabuno mahiagum sa hukom.' 22 Apan
sultihan ko kamo, nga bisan kinsa nga masuko batok
sa iyang igsoon, mahiagum na sa hukmanan; ug
bisan kinsa nga moingon, `Kuwanggol ka!' mahiagum
sa Sanhedrin; ug bisan kinsa nga moingon, `Boang
ka!' mahiagum sa infierno nga kalayo. (Geenna g1067)
23 Busa, kon ikaw magadala sa imong halad ngadto
sa halaran, ug diha mahinumdom ka nga ang imo
diayng igsoon may gikasuk-an man batok kanimo, 24
nan, biyai ang imong halad diha sa atubangan sa
halaran, ug umadto ka ug pakig-uli una sa imong
igsoon, ug unya bumalik ka ug ihalad mo ang imong
halad. 25 Pakighigala dayon sa imong magsusumbong
samtang nagakuyog pa kamo sa dalan padulong
sa hukmanan, kay tingali unya hinoon itugyan ikaw
sa imong magsusumbong ngadto sa maghuhukom,
ug ang maghuhukom magatugyan kanimo ngadto
sa bantay, ug ibanlud ikaw sa bilanggoan. 26 Sa
pagkatinuod, magaingon ako kanimo, nga dili ka na
gayud unya makagowa gikan didto hangtud kabayran
mo na ang katapusang sintabo. 27 "Nakadungog
kamo sa giingon, `Ayaw pagpanapaw.' 28 Apan
sultihan ko kamo, nga bisan kadtong magatan-awg
babaye uban sa pagkaibog kaniya, nakapanapaw
na kaniya diha sa sulod sa iyang kaugalingong
kasingkasing. 29 Busa, kon ang imong too nga mata
mao ang makaingon kanimo sa imong pagpakasala,
lugita ug isalibay kini; kay maayo pa alang kanimo
nga mawad-an kag usa ka bahin sa imong lawas kay
sa ibanlud ang tibuok mong lawas ngadto sa infierno.
(Geenna g1067) 30 Ug kon ang imong too nga kamot
mao ang makaingon kanimo sa imong pagpakasala,
putla ug isalibay kini; kay maayo pa alang kanimo
nga mawad-an kag usa ka bahin sa imong lawas
kay sa iadto ang tibuok mong lawas ngadto sa
infierno. (Geenna g1067) 31 "Giingon usab, `Bisan
kinsa nga mobulag sa iyang asawa, kinahanglan
iyang hatagan siyag usa ka sulat-pamatuod sa
pakigbulag.' 32 Apan magaingon ako kaninyo nga
bisan kinsa nga mobulag sa iyang asawa, gawas
kon ang hinungdan mao ang pakighilawas, nagahimo
kaniya nga mananapaw; ug ang mangasawa sa usa
ka babayeng binulagan, nakapanapaw. 33 "Usab
nakadungog na kamo niini nga gikasulti ngadto sa mga
tawo sa karaan, nga nagaingon, `Ayaw pagbinakak
sa imong pagpanumpa, kondili kinahanglan tumanon
mo ang imong gipanumpaan ngadto sa Ginoo. 34
Apan magaingon ako kaninyo, Ayaw gayud kamo
pagpanumpa, bisan pa kon tungod sa langit, kay
kini mao ang trono sa Dios; 35 bisan pa kon tungod
sa yuta, kay kini mao ang tongtonganan sa iyang

mga tiil; bisan pa kon tungod sa Jerusalem, kay
kini mao ang siyudad sa dakung Hari. 36 Ug ayaw
pagpanumpa tungod sa imong ulo, kay ikaw dili arang
makapaputi ni makapaitom sa bisan usa na lang ka
lugas nga buhok niini. 37 Apan ang inyong sulti himoa
lamang nga `Oo' o `Dili'; kay bisan unsa nga kapin na
niini nagagikan sa dautan. 38 "Kamo nakadungog na
nga giingon, `Mata tungod sa mata ug ngipon tungod
sa ngipon." 39 Apan magaingon ako kaninyo. Ayaw
ninyo pagsukli ang tawong dautan. Hinonoa, kon
may mosagpa kanimo sa too mong aping, itahan mo
kaniya ang pikas usab; 40 ug kon may makigburoka
kanimo ug moilog sa imong kamisola, ihatag pa usab
kaniya ang imong kupo; 41 ug kon may mopugos
kanimo sa pagpauban aniyag usa ka milya, ubani
siyag duha ka milya. 42 Hatagi ang magpakilimos
animo, ug ayaw balibari ang buot mohulam kanimo.
43 "Kamo nakaduingog na nga giingon, `Higugmaa
ang imong silingan 44 Apan magaingon ako kaninyo,
Higugmaa ninyo ang inyong mga kaaway ug pag-
ampo kamo alang sa mga magalutos kaninyo, 45
aron mahimo kamong mga anak sa inyong Amahan
nga anaa sa langit; kay siya nagapasubang sa iyang
Adlaw sa ibabaw sa mga dautan ug sa ibabaw sa
mga maayo, ug nagpadalag ulan ngadto sa mga
matarung ug sa mga dili matarung. 46 Kay kon mao
ray inyong higugmaon ang mga nahigugma kaninyo,
unsa may balus nga madawat ninyo? Dili ba ang mga
maniningil sa buhis nagabuhat man sa ingon? 47
Ug kon mao ray inyong yukboan ang inyong mga
kaigsoonan, unsa may inyiong nahimo nga labaw pa
kay sa uban? Dili ba ang mga Gentil nagabuhat man
sa ingon? 48 Busa, kamo kinahanglan magmahingpit
ingon nga hingpit ang inyong Amahan nga langitnon.

6 "Kinahanglan magmatngon kamo nga ang inyong
maayong buhat dili ninyo himoon sa atubangan
sa mga tawo aron lamang sa pagpasundayag niini
ngadto kanila, kay sa ingon niana wala kamoy balus
gikan sa inyong Amahan nga anaa sa langit. 2
"Busa, sa magahatag kag limos, ayaw pagpatingog ug
trumpeta sa atubangan mo, ingon sa ginahimo sa mga
maut sa sulod sa mga sinagoga ug diha sa kadalanan,
aron sila pagdayegon sa mga tawo. Sa pagkatinuod,
magaingon ako kaninyo, nga sila nakadawat na sa
ilang balus. 3 Apan ikaw, sa magahatag kag limos,
ayaw pahibaloa ang kamot mong wala sa gibuhat sa
kamot mong too, 4 aron matago ang imong limos;
ug ang imong Amahan nga nagatan-aw sa tago
magabalus kanimo. 5 "Ug sa magaampo kamo,
ayaw kamo panig-ingon sa mga maut; kay sila, aron
makita sila sa mga tawo, mahigugma sa pag-ampo
nga magatindog sa sulod sa mga sinagoga ug diha
sa mga likoanan sa kadalanan. Sa pagkatinuod,
magaingon ako kaninyo, nga sila nakadawat na
sa ilang balus. 6 Apan ikaw, sa magaampo ka,
sumulod ka sa imong lawak ug takpi ang pultahan
ug mag-ampo ka sa imong Amahan nga anaa sa
tago; ug ang imong Amahan nga nagatan-aw sa
tago magabalus kanimo. 7 "Ug sa inyong pag-ampo,
ayaw kamo pagyamyam sa mga pamulongpulong
nga walay kapuslanan, ingon sa ginahimo sa mga
Gentil; kay maoy ilang pagdahum nga pagadunggon
gayud sila tungod sa ilang daghang sulti. 8 Ayaw
kamo panig-ingon kanila, kay ang inyong Amahan
nasayud na sa inyong mga gikinahanglan bisan gani
sa wala pa kamo makapangayo kaniya. 9 Busa
pag-ampo kamo sa ingon niini nga paagi: Amahan
namo nga anaa sa langit, pagabalaanon unta ang
imong ngalan. 10 Paanhia ang imong gingharian,
pagabuhaton unta ang imong kabubut-on, dinhi sa
yuta maingon sa langit. 11 Hatagi kami karon sa
pagkaon namo sa matag-adlaw; 12 ug pasayloa
kami sa among mga utang, maingon nga kami usab
nakapasaylo, man sa mga nakautang kanamo; 13 ug
ayaw kami itugyan sa panulay. kondili luwasa kami
gikan sa dautan. Kay imo ang gingharian, ug ang
gahum, ug ang himaya, hangtud sa kahangturan.
Amen. 14 Kay kon mopasaylo kamo sa mga tawo sa
ilang mga paglapas, pasayloon usab kamo sa inyong
langitnong Amahan; 15 apan kon dili man kamo
mopasaylo sa mga tawo sa ilang mga paglapas,
ang inyong Amahan dili usab mopasaylo sa inyong
mga paglapas. 16 "Ug sa magapuasa kamo, ayaw
kamo pagpadayag nga masulob-on, ingon sa mga
maut, kay sila magapadautdaut sa ilang mga nawong
aron lang makita sa mga tawo nga sila nanagpuasa.
Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga sila
nakadawat na sa ilang balus. 17 Apan ikaw, sa
magapuasa ka, kina-hanglan manghiso ka hinoon sa
imong ulo ug manghilam-os ka sa imong nawong,
18 aron ang imong pagpuasa dili makita sa mga
tawo kondili sa imong Amahan nga anaa sa tago;
ug ang imong Amahan nga nagatan-aw sa tago
magabalus kanimo. 19 "Ayaw kamo pagtigum ug mga
bahandi alang kaninyo dinhi sa yuta diin ang tangkob

ug ang taya nagakutkot, ug diin ang mga kawatan
nagapanakasaka ug nagapangawat; 20 hinonoa
pagtigum kamog mga bahandi alang kaninyo didto sa
langit diin walay tangkob ni taya nga magakutkot ug
diin walay mga kawatan nga magapanakasaka ug
magapangawat. 21 Kay hain gani ang imong bahandi,
atua usab didto ang imong kasingkasing. 22 "Ang
mata mao ang suga sa lawas. Busa, kon maayo ra
ang imong mata, ang tibuok mong lawas mapuno
sa kahayag; 23 apan kon masakiton ang imong
mata, ang tibuok mong lawas mapuno sa kangitngit.
Busa, kon ang kahayag sa sulod nimo mao na ang
kangitngit, pagkadaku gayud sa maong kangitngit! 24
"Walay bisan kinsa nga arang makaalagad ug duha
ka agalon; kay mahitabo man nga dumtan niya ang
usa, ug higugmaon niya ang ikaduha; o dapigan niya
ang usa, ug tamayon niya ang ikaduha. Dili kamo
makaalagad sa Dios ug sa mga bahandi. 25 "Busa,
ingnon ko kamo, ayaw na kamo pagkabalaka bahin
sa inyong kinabuhi, kon unsay inyong kan-on, o unsay
inyong imnon; o bahin sa inyong lawas, kon unsay
inyong ibisti. Dili ba ang kinabuhi labaw pa man kay
sa kalan-on, ug ang lawas labaw pa kay sa bisti?
26 Tan-awa ninyo ang mga langgam sa kalangitan;
wala sila magpugas ni mag-ani ni maghipos ngadto
sa mga dapa; apan ginapakaon sila sa inyong langit-
nong Amahan. Dili ba labaw pa man kamog bili kay
kanila? 27 Ug kinsa man kaninyoy makadugang ug
usa ka takna sa gitas-on sa iyang kinabuhi pinaagi
sa pagkabalaka? 28 Ug nganong mabalaka man
kamo bahin sa bisti? Palandunga ninyo ang mga
lirio sa kaumahan, giunsa nila sa pagtubo; wala sila
magbudlay ni magkalinyas; 29 apan, suginlan ko
kamo, nga bisan pa si Salomon sa tibuok niyang
katahuman wala gani makabisti maingon sa usa
kanila. 30 Ug kon sa ingon gibistihan sa Dios ang mga
tanum sa kaumahan, nga karon buhi pa apan ugma
igasalibay na ngadto sa hudno, dili ba kamo labaw pa
nga iyang pagabistihan, O mga tawo nga diyutayg
pagsalig? 31 Busa, ayaw na kamo pagkabalaka nga
manag-ingon, `Unsa may among kan-on? o `Unsa
may among imnon? O `Unsa may among ibisti?' 32
Kay ang mga Gentil nagapangita niining tanang mga
butanga; ug ang inyong langitnong Amahan nasayud
nga kamo nagakinahanglan niining tanan. 33 Apan
maoy unaha ninyo pagpangita ang gingharian ug ang
pagkamatarung gikan sa Dios, ug unya kining tanang
mga butanga igadugang ra kaninyo. 34 "Busa, ayaw
na kamo pagkabalaka tungod sa ugma, kay ang
ugma may kabalaka tungod sa iyang kaugalingon. Igo
na alang sa adlaw ang iyang kaugalingong kalibog.

7 "Ayaw kamo pagpanghukom sa uban aron dili
kamo pagahukman. 2 Kay ang hukom nga inyong
ipakanaug, mao usab ang igahukom kaninyo; ug
ang takus nga inyong ipanghatag, mao usab ang
takus nga inyong pagadawaton. 3 Nganong tan-awon
mo man ang puling nga anaa sa mata sa imong
igsoon, ug wala hinoon nimo tagda ang troso nga
anaa sa kaugalingon mong mata? 4 Ug unsaon man
nimo pagpakaingon sa imong igsoon, `Ambi, kuhiton
ko kanang puling gikan sa imong mata,' nga anaa
may troso diha sa kaugalingon mong mata? 5 Maut!
Kuhaa una ang troso gikan sa kaugalingon mong
mata, ug unya makakita ka na pag-ayo sa pagkuhit sa
puling gikan sa mata sa imong igsoon. 6 "Ayaw ihatag
sa mga iro ang butang balaan; ug ayaw iitsa ang
inyong mga mutya ngadto sa mga baboy, kay tingali
unyag ila kining yatakyatakan, ug sa pagsumbalik
kaninyo ila kamong hanggaton. 7 " " Pangayo, ug
kamo pagahatagan; pangita, ug kamo makakaplag;
pagtuktok, ug kamo pagaablihan. 8 Kay ang tanan
nga magapangayo makadawat; ug ang magapangita
makakaplag; ug ang magatuktok pagaablihan. 9
Kinsa bang tawhana diha kaninyo nga kon ang
iyang anak mangayog tinapay, hatagan hinoon niyag
bato? 10 Ug kon kini mangayog isda, hatagan hinoon
niyag bitin? 11 Busa, kon kamo, bisan sa inyong
pagkadautan, mahibalo man ganing mohatag ug mga
maayong gasa ngadto sa inyong mga anak, unsa
pa gayud ka labaw pa sa inyong Amahan nga anaa
sa langit nga mohatag ug mga maayong butang
ngadto sa mga nagapangayo kaniya? 12 Tungod
niini, buhati ang mga tawo sa bisan unsay buot ninyo
nga ilang pagabuhaton kaninyo; kay mao kini ang
kasugoan ug ang mga profeta. 13 "Sumulod kamo
agi sa pultahan nga masigpit; kay daku ang pultahan
ug sangkad ang dalan nga padulong sa kapildihan,
ug daghan ang nagasulod agi niini. 14 Kay masigpit
ang pultahan ug hiktin ang dalan nga padulong sa
kinabuhi, ug diyutay ra ang mga nakatultol niini. 15 "
" Kinahanglan magbantay kamo sa mga mini nga
profeta nga moanha kaninyo nga managsapot sa
pagka-karnero apan diay sa sulod nila sila mga lobo
nga manonukob. 16 Maila ninyo sila pinaagi sa ilang
mga bunga. Pagapopuon ba ang parras gikan sa mga

kasampinitan, o ang mga igos gikan sa kadyapaan?
17 Sa ingon niana, ang matag-usa ka maayong kahoy
magabungag mga maayong bunga, apan ang walay
pulos nga kahoy magabungag mga bungang walay
pulos. 18 Ang maayong kahoy dili makabungag mga
bungang walay pulos, ug usab ang kahoyng walay
pulos dili makabungag mga maayong bunga. 19 Ang
matag-usa ka kahoy nga wala magabungag mga
maayong bunga pagaputlon ug igasalibay ngadto sa
kalayo. 20 Sa ingon niana, maila ninyo sila pinaagi sa
ilang mga bunga. 21 " " Dili ang tanang magaingon
kanako, `Ginoo, Ginoo,' makasulod sa gingharian sa
langit, kondili ang nagatuman sa kabubut-on sa akong
Amahan nga anaa sa langit. 22 Daghan unya ang
magaingon kanako niadtong adlawa, `Ginoo, Ginoo,
dili ba nanaghimo man kamig mga profesiya tungod
sa imong ngalan, ug nanagpagula sa mga yawa
tungod sa imong ngalan, ug nakahimo sa daghang
mga milagro tungod sa imong ngalan?' 23 Ug unya
magaingon ako kanila, `Wala ko gayud kamo igkaila;
pahawa kanako, kamong mga mamumuhat ug dautan.
24 "Busa, bisan kinsa nga magapatalinghug niining
akong mga pulong ug magatuman niini, mahisama
siya sa usa ka tawong but-an nga nagtukod sa iyang
balay ibabaw sa bato; 25 ug unya mibundak ang ulan,
ug mibul-og ang mga baha, ug mihuros ang mga
hangin ug mihapak niadtong balaya, apan kadto wala
mapukan kay natukod man ibabaw sa bato. 26 Apan
bisan kinsa nga magapatalinghug niining akong mga
pulong ug dili magatuman niini, mahisama siya sa
usa ka tawong boang-boang nga nagtukod sa iyang
balay ibabaw sa balas; 27 "ug unya mibundak ang
ulan, ug mibul-og ang mga baha, ug mihuros ang
mga hangin ug mihapak niadtong balaya, ug kadto
napukan; ug daku gayud ang iyang pagkapukan."
28 Ug sa nakatapus na si Jesus sa pagpamulong
niining mga sultiha, ang mga panon sa katawhan
nanghibulong sa iyang pagpanudlo, 29 kay kanila
nagpanudlo man siya ingon nga may kagahum, ug
dili sama sa ilang mga escriba.

8 Ug sa nahilugsong na si Jesus gikan sa bukid,
minunot kaniya ang dagkung mga panon sa
katawhan. 2 Ug tan-awa, usa ka sanlahon miduol
kaniya, ug sa iyang atubangan miluhod nga nag-
ingon, "Ginoo, kon buot mo, makahinlo ikaw kanako."
3 Ug mituyhad si Jesus sa kamot, ug siya gitapin-
an niya nga nag-ingon, "Buot ako; magmahinlo ka."
Ug dihadiha nahinloan siya sa iyang sanla. 4 Ug
si Jesus miingon kaniya, "Bantayi baya nga walay
bisan kinsa nga imong suginlan; hinoon umadto
ka ug magpakita ka sa sacerdote, ug himoa ang
halad nga gisugo ni Moises, ingon nga pagpamatuod
ngadto sa katawhan." 5 Ug sa pag-abut ni Jesus
sa Capernaum, gitagbo siya sa usa ka kapitan, ug
kaniya nangamuyo kini 6 nga nag-ingon, "Ginoo,
sa balay atua ang akong binatonan nga giparalisis,
nagahigda nga nagaantus sa hilabihan gayud." 7
Si Jesus miingon kaniya, "Adtoon ko ug ayohon ko
siya." 8 Apan kaniya mitubag ang kapitan nga nag-
ingon, "Ginoo, dili ako takus sa pagpasilong kanimo
ilalum sa akong atop; apan isulti mo lamang ang
pulong, ug mamaayo ang akong binatonan. 9 Kay
ako maoy usa ka tawo nga ilalum sa pagbuot sa
uban, ug ako may mga sundalo nga ilalum sa akong
pagmando; ug sa moingon ako sa usa, `Umadto ka,'
siya moadto; ug sa lain, `Umari ka,' siya moduol; ug
sa akong ulipon, `Buhata kini,' siya mobuhat niini." 10
Ug sa pagkadungog ni Jesus kaniya, siya nahibulong
ug miingon kanila nga nanagpanguyog kaniya, "Sa
pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan sa
Israel wala pa akoy nakitang pagsalig nga sama
niini. 11 ug sultihan ko kamo, nga daghan unya
ang mangabut gikan sa sidlakan ug sa kasadpan
ug manglingkod tambong sa kan-anan uban kang
Abraham, Isaac, ug Jacob diha sa gingharian sa langit,
12 "apan ang mga anak sa gingharian pagaabugon
ngadto sa labawng kangitngitan sa gowa; didto ang
mga tawo managpanghilak ug managkagot sa ilang
mga ngipon." 13 Ug si Jesus miingon sa kapitan,
"Lumakaw ka; pagabuhaton alang kanimo sumala
sa imong pagsalig." Ug niadtong tungora naayo ang
binatonan. 14 Ug sa pagsulod ni Jesus sa balay ni
Pedro, nakita niya ang babayeng ugangan ni Pedro,
nga naghigda nga gihilantan; 15 ug gihikap niya ang
kamot niini, ug siya gihuwasan sa hilanat ug mibangon
ug mialagad kaniya. 16 Ug sa pagkasawomsom
na, ilang gipanagdala ngadto kaniya ang daghang
mga giyawaan; ug pinaagi sa pusa ka pulong iyang
gipagula ang mga espiritu gikan kanila, ug iyang
giayo ang tanang mga masakiton. 17 Kini tuman sa
gisulti pinaagi sa profeta nga si Isaias, nga nag-ingon,
"Gikuha niya ang atong mga kaluyahon ug gipas-an
niya ang atong mga sakit." 18 Ug sa pagkakita ni Jesus
sa mga dagkung panon sa katawhan nga nanaglibut
kaniya, siya miagda sa pagpanabok ngadto sa usang

daplin. 19 Ug dihay usa ka escriba nga miduol ug
miingon kaniya, "Magtutudlo, mosunod ako kanimo
bisan asa ikaw moadto." 20 Kaniya si Jesus mitubag
nga nag-ingon, "Ang mga milo adunay kalobluban, ug
ang mga langgam sa kalangitan adunay kabatugan;
apan ang Anak sa Tawo walay dapit nga kapahulayan
sa iyang ulo." 21 Ug may lain pa sa iyang mga
tinun-an nga miingon kaniya, "Ginoo, tugoti una ako
sa pag-adto ug paglubong sa akong amahan." 22
Apan si Jesus miingon kaniya, "Sumunod ka kanako,
ug pasagdi ang mga patay nga maoy magalubong
sa ilang kaugalingong mga minatay." 23 Ug sa
paghisakay niya sa sakayan, ang iyang mga tinun-
an misunod kaniya. 24 Ug tan-awa, miabut sa lanaw
ang usa ka makusog nga unos, nga tungod niana
ang sakayan natabontabonan sa mga balud; apan
siya nagkatulog. 25 Ug ilang giduol siya ug gipukaw
nila nga nanag-ingon, "Ginoo, tabang; mangamatay
na kita." 26 Siya miingon kanila, "Nganong nalisang
man kamo, O mga tawong diyutayg pagsalig?" Ug
mibangon siya ug iyang gibadlong ang mga hangin ug
ang lanaw; ug miabut ang dakung kalinaw. 27 Ug ang
mga tawo nanghibulong, nanag-ingon, "Unsa ba diay
kining pagkatawhana, nga bisan pa ang mga hangin
ug ang lanaw mopatoo man kaniya?" 28 Ug sa pag-
abut niya sa pikas nga daplin, dapit sa yuta sa mga
Gadaranhon, gisugat siya sa duha ka mga giyawaan
nga nanggula gikan sa mga lubong, ug labihan sila
sa kabangis nga tungod niana walay bisan kinsa nga
makaagi niadtong dalana. 29 Ug tan-awa, misinggit
sila nga nanag-ingon, "O Anak sa Dios, unsay imong
labut kanamo? Mianhi ba ikaw dinhi aron sa pagsakit
kanamo sa dili pa ang panahon?" 30 Ug sa usa
ka gilay-on gikan kanila, didtoy usa ka panon sa
daghang mga baboy nga nanag-ungad. 31 Ug kaniya
mipakiluoy ang mga yawa nga nanag-ingon, "Kon imo
man kaming pagulaon, pasudla hinoon kami sa mga
baboy nianang panon." 32 Ug siya miingon kanila,
"Pangadto kamo." Busa nanggula sila ug miadto ug
misulod sa mga baboy; ug tan-awa, ang tibuok panon
sa mga baboy mihaguros pagdulhog sa pangpang
ngadto sa lanaw, ug sila nangalumos sa tubig. 33 Ug
nanalagan ang mga magbalantay sa mga baboy, ug
sa pagabut nila sa lungsod ilang gisugilon ang tanan
lakip ang nahitabo sa mga giyawaan. 34 Ug tan-awa,
ang tibuok lungsod miadto sa pagsugat kang Jesus;
ug sa ilang pagkakita kaniya, gihangyo nila siya sa
pagpahawa sa ilang kayutaan.

9 Ug sa nakasakay si Jesus sa sakayan, siya
mitabok ug miabut sa iyang kaugalingong lungsod.
2 Ug tan-awa, ilang gidala kaniya ang usa ka paralitico
nga naghay-ad sa duyan. Ug sa pagkakita ni Jesus
sa ilang pagsalig, siya miingon sa paralitico, "Anak,
salig; ang imong mga sala gipasaylo na." 3 Ug tan-
awa, dihay mga escriba nga nanag-ingon sa ilang
kaugalingon, "Nagapasipala kining tawhana." 4 Apan
sa nasayran ni Jesus ang ilang mga hunahuna,
siya miingon kanila, "Nganong nagahunahuna man
kamog dautan diha sa inyong mga kasingkasing?
5 Kay hain bay labi pang masayon, ang pag-ingon
ba, `Ang imong mga sala gipasaylo na,' o ang pag-
ingon ba, `Bumangon ka ug paglakaw'? 6 Apan
aron mahibalo kamo nga ang Anak sa Tawo may
kagahum diay dinhi sa yuta sa pagpasaylog mga
sala" -niini miingon siya sa paralitico"Bangon, dad-
a ang imong gihigdaan ug pumauli ka." 7 Ug siya
mibangon ug mipauli sa iyang balay. 8 Sa pagkakita
niini sa mga panon sa katawhan, sila nangahadlok
ug nanagdayeg sa Dios nga nakahatag sa maong
kagahum ngadto sa mga tawo. 9 Ug sa naglakaw si
Jesus gikan didto, nakita niya ang usa ka tawo nga
ginganlan si Mateo nga naglingkod sa buhisanan; ug
siya miingon kaniya, "Sumunod ka kanako." Ug siya
mitindog ug mikuyog kaniya. 10 Ug sa naglingkod si
Jesus tambong sa kan-anan sa balay niini, tan-awa,
nangabut ang daghang mga manininginil sa buhis ug
mga makasasala, ug nang-lingkod sila uban kang
Jesus ug sa iyang mga tinun-an. 11 Ug ang mga
Fariseo, sa pagkakita nila niini, miingon sa iyang
mga tinun-an, "Nganong mokaon man ang inyong
Magtutudlo kauban sa mga manininginil sa buhis ug
sa mga makasasala?" 12 "Apan sa pagkadungog
ni Jesus niini, siya miingon, " Ang mga maayo rag
lawas wala magkinahanglan ug mananambal, kondili
ang mga masakiton. 13 "Lumakaw kamo ug tun-
i ninyo ang kahulogan niini, `Maoy kahimut-an ko
ang pagkaluoy, dili ang paghalad.' Kay ako mianhi
dili sa pagtawag sa mga matarung, kondili sa mga
makasasala." 14 Ug kang Jesus ang mga tinun-an
ni Juan miduol nga nanag-ingon, "Ngano ba nga
kami ug ang mga Fariseo magapuasa man, apan
ang imong mga tinun-an wala man magpuasa?"
15 Ug si Jesus miingon kanila, "Makahimo ba sa
pagkasubo ang mga dinapit sa kasal samtang ang
nabana anaa pa uban kanila? Apan moabut ra nga
mga adlaw nga ang nabana kuhaon na gikan kanila,

ug unya magapuasa na sila. 16 Walay tawo nga
magatapak ug bag-ong panapton diha sa daan nga
sinina, kay ang igatapak mabitas ra gikan sa sinina,
ug unya mahimo na hinoon ang labi pa ka dakung
gisi. 17 Usab, ang bag-ong bino wala igasulod sa mga
daang sudlanan nga panit; kay kon mao pa, ang mga
sudlanan mobusisi, ang bino mobuhagay, ug ang
mga sudlanan madaut; apan ang bag-ong bino anha
igasulod sa mga bag-ong sudlanan nga panit, busa
ang duroha motunhay." 18 Samtang nagsulti siya niini
ngadto kanila, tan-awa, miabut ang usa ka punoan, ug
sa iyang atubangan miluhod siya nga nag-ingon, "Ang
akong anak nga babae karon pa gayud mamatay;
apan adtoa ug itapion ang imong kamot diha kaniya,
ug mabuhi siya." 19 Ug si Jesus mitindog ug mikuyog
kaniya uban ang iyang mga tinun-an. 20 Ug tan-awa,
usa ka babaye nga nag-antus sa talinugo sulod na
sa napulog-duha ka tuig, miadto sa iyang luyo ug
mihikap sa borlas sa iyang kupo; 21 kay siya nag-
ingon sa iyang kaugalingon, "Kon makahikap lang
ako sa iyang sapot, mamaayo gayud ako." 22 Ug si
Jesus miliso, ug sa iyang pagkakita kaniya, miingon,
"Pagkalipay, anak; ang imong pagsalig nakapaayo
kanimo." Ug ang babaye naayo dihadiha. 23 Ug sa
pag-abut ni Jesus sa balay sa punoan, ug nakita niya
ang mga magtutokar sa plawta ug ang pundok sa
mga tawo nga nanagkaguliyang, 24 siya miingon,
"Pahawa kamo, kay ang dalagita wala mamatay
kondili nagakatulog." Ug ilang gipanagkataw-an siya.
25 Apan sa gikapagula na ang mga tawo, siya misulod
ug ang dalagita iyang gigunitan diha sa kamot, ug
kini mibangon. 26 Ug ang balita mahitungod niini
mikaylap sa tibuok kayutaan niadtong dapita. 27 Ug
sa naglakaw si Jesus gikan didto; dihay misunod
kaniya nga duha ka buta nga nanagsinggit nga nag-
ingon, "Kaloy-i intawon kami, O Anak ni David." 28
Ug sa paghisulod niya sa balay, ang mga buta miduol
kaniya; ug kanila nangutana si Jesus nga nag-ingon,
"Nagatoo ba kamo nga makahimo ako niini?" Ug
sila mitubag nga nanag-ingon, "Oo, Ginoo." 29 Ug
ang ilang mga mata gihikap niya nga nag-ingon,
"Sumala sa inyong pagsalig mao ang mahimo lang
kaninyo." 30 Ug nabuka ang ilang mga mata. Ug
kanila si Jesus mitugon sa hugot gayud nga nag-
ingon, "Magmatngon kamo nga walay bisan kinsa
nga mahibalo niini." 31 Apan nanglakaw sila ug
ang iyang kabantug gisangyaw nila sa tanang dapit
niadtong yutaa. 32 Ug sa nakalakaw na sila, tan-
awa, gidala kaniya ang usa ka tawong amang nga
giyawaan. 33 Ug sa gikapagula na ang yawa, ang
amang nakasulti; ug ang mga tawo nahibulong nga
nanag-ingon, "Sukad masukad, wala pay nakita sa
Israel nga sama niini." 34 Apan ang mga Fariseo
nanag-ingon, "Kini siya nagapagula sa mga yawa
pinaagi sa punoan sa mga yawa." 35 Ug ang tanang
mga lungsod ug mga balangay gisuroy ni Jesus nga
nagpanudlo sulod sa ilang mga sinagoga ug nagwali
sa Maayong Balita mahitungod sa gingharian, ug
nag-ayo sa tanang mga sakit ug kaluyahon. 36 Ug
sa pagkakita niya sa panon sa katawhan, naluoy
siya kanila, kay sila nangalibog ug nanagsubo sama
sa mga karnero nga walay magbalantay. 37 "Unya
miingon siya sa iyang mga tinun-an, " Daghan unta
ang anihon, apan diyutay ra ang mga mamumoo;
38 busa pangamuyo kamo sa Ginoo sa anihon nga
makapadala unta siyag mga mamumoo ngadto sa
iyang anihon."

10 Ug ang iyang napulog-duha ka mga tinun-an
iyang gitawag ngadto kaniya, ug iyang gihatagan
silag kagahum batok sa mga mahugawng espiritu,
aron sa pagpagula niini, ug sa pag-ayo sa tanang mga
sakit ug sa tanang kaluyahon. 2 Ang mga ngalan sa
napulog-duha ka mga apostoles mao kini: nahauna,
si Simon nga ginganlan si Pedro, ug si Andres nga
igsoon ni Simon; si Santiago nga anak ni Zebedeo,
ug si Juan nga igsoon niya ni Santiago; 3 si Felipe ug
si Bartolome; si Tomas ug si Mateo nga maniningil sa
buhis; si Santiago nga anak ni Alfeo, ug si Tadeo; 4 si
Simon nga Kananeyo, ug si Judas Iscariote, nga mao
ang nagbudhi kang Jesus. 5 " Ug kining Napulog-
Duha gipalakaw ni Jesus tapus matugon sila niya
nga nag-ingon, " Pangadto kamo dili sa agianan sa
mga Gentil, ug sumulod kamo dili sa kalungsuran sa
mga Samarianhon, 6 kondili pangadto hinoon kamo
sa mga nangawalang karnero sa banay ni Israel. 7
Ug samtang magapanglakaw kamo, pagwali kamo
nga magaingon, `Ang gingharian sa langit haduol
na.' 8 Ayoha ninyo ang mga masakiton, banhawa
ninyo ang mga patay, hinloi ninyo ang mga sanlahon,
pagulaa ninyo ang mga yawa. Nakadawat kamo
nga walay bayad, busa panghatag kamo nga walay
bayad. 9 Ayaw kamo pagbalon ug bulawan, o salapi,
o tumbaga diha sa inyong mga bulsa sa bakus, 10 o
puyo alang sa inyong panaw, o duha ka kamisola, o
mga sapin, o sungkod; kay ang mamumoo takus sa

iyang pagakan-on. **11** Ug sa bisan unsang lungsod
o balangay nga inyong adtoan, susiha didto kon
kinsa ang inyong kaangayan, ug pomuyo kamo sa
iyang balay hangtud sa inyong pagpamahawa. **12** Ug
inigsaka ninyo sa balay, humatag kamog katahuran.
13 Kon ang balay takus man niini, nan, ipaabut diha
ang inyong kalinaw; ug kon dili man takus, nan,
ipabalik diha kaninyo ang inyong kalinaw. **14** Ug kon
kamo dili man pagadawaton ni bisan kinsa, ug dili
patalinghugan ang inyong mga pulong, itaktak ninyo
ang mga abog gikan sa inyong mga tiil inigpahawa
ninyo sa maong balay o lungsod. **15** Sa pagkatinuod,
maga-ingon ako kaninyo, nga sa adlaw sa hukom
maarang-arang pa unya alang sa yuta sa Sodoma
ug sa Gomorra kay sa maong lungsod. **16** "Tan-
awa, paadtoon ko kamo nga daw mga karnero sa
taliwala sa mga lobo; busa magmasinabuton kamo
ingon sa mga bitin ug magmalumo kamo ingon sa
mga salampati. **17** Kinahanglan magbantay kamo sa
mga tawo; kay kamo igatugyan nila ngadto sa mga
hukmanan, ug kamo ilang pagahampakon sa sulod
sa ilang mga sinagoga, **18** ug tungod kanako kamo
pagataralon ngadto sa atubangan sa mga punoan ug
sa mga hari, aron makapanghimatuod kamo ngadto
kanila ug sa mga Gentil. **19** Ug sa diha nga igatugyan
na kamo nila, ayaw kamo pagkalibog kon unsaon
ninyo pagsulti o unsay inyong igasulti, kay ang inyong
igasulti igahatag ra kaninyo niadtong taknaa; **20**
kay dili man kamo mao ang magasulti, kondili ang
Espiritu sa inyong Amahan mao ang magasulti pinaagi
kaninyo. **21** Ang igsoon magatugyan sa iyang igsoon
ngadto sa kamatayon; ug ang amahan magatugyan
sa iyang anak; ug ang mga anak mosupil batok sa
ilang mga ginikanan ug magapapatay kanila; **22** ug
pagadumtan kamo sa tanang tawo tungod sa akong
ngalan. Apan ang molahutay hangtud sa katapusan
mamaluwas. **23** Ug sa diha nga lutoson kamo nila sa
usa ka lungsod, pangagiw kamo ngadto sa sunod
nga lungsod; kay sa pagkatinuod magaingon ako
kaninyo, nga dili pa gani mahurot ninyog libut ang
tanang kalungsuran sa Israel, ang Anak sa Tawo
mahiabut na. **24** "Ang tinun-an dili labaw sa iyang
magtutudlo, ug ang ulipon dili labaw sa iyang agalon.
25 Igo na alang sa tinun-an nga mahisama siya sa
iyang magtutudlo, ug sa ulipon nga mahisama siya
sa iyang agalon. Kon ang pangulo sa panimalay
ilang ginganlan ug Beelzebu, unsa ka labi pang
mangil-ad sa ilang ihingalan sa mga sakop sa iyang
panimalay! **26** "Busa, ayaw kamo pagkahadlok kanila;
kay walay tinabonan nga dili pagaukban, o tinagoan
nga dili mahibaloan. **27** Ang gipamulong ko kaninyo
sa ngitngit, isulti ninyo kini sa hayag; ug ang inyong
nadungog nga gihonghong kaninyo, imantala ninyo
kini diha sa ibabaw sa mga atop. **28** Ug ayaw
ninyo pagkahadloki sila nga magapatay sa lawas
apan dili arang makapatay sa kalag; mao hinooy
kahadloki ninyo ang arang makalaglag sa kalag ug
lawas didto sa infierno. **(Geenna g1067)** **29** Dili ba ang
gagmayng mga langgam ginabaligya man lamang sa
tagurha kabuok usa ka daku? Ngani walay bisan usa
kanila nga mahulog sa yuta nga dili mahibaloan sa
inyong Amahan. **30** Bisan pa gani ang mga buhok sa
inyong ulo naihap ang tanan. **31** Busa, ayaw kamo
pagkahadlok; kamo labaw pag bili kay sa daghang
mga langgam. **32** Busa, bisan kinsa kadtong moila
kanako sa atubangan sa mga tawo, ilhon ko usab
siya sa atubangan sa akong Amahan nga anaa
sa langit; **33** apan bisan kinsa kadtong dili moila
kanako sa atubangan sa mga tawo, dili ko usab siya
ilhon sa atubangan sa akong Amahan nga anaa
sa langit. **34** "Ayaw kamo pagdahum nga mianhi
ako sa pagdalag pagdinaitay dinhi sa yuta; wala
ako moanhi sa pagdalag pagdinaitay, kondili espada
hinoon. **35** Kay mianhi ako sa pagpahimutang sa
tawo aron makigbingkil siya batok sa iyang amahan,
ug sa anak nga babaye batok sa iyang inahan, ug
sa binalaye batok sa iyang ugangang babaye; **36**
ug ang mga kaaway sa tawo anaa ra sa sulod sa
iyang kaugalingong panimalay. **37** Ang mahigugma
sa iyang amahan o inahan labaw pa kanako, dili
takus kanako; ug ang mahigugma sa iyang anak
nga lalaki o anak nga babaye labaw pa kanako, dili
takus kanako; **38** ug ang wala magpas-an sa iyang
krus ug wala lmagsunod kanako, dili takus kanako.
39 Ang makakaplag sa iyang kinabuhi kawagtangan
himoon niini; apan ang magawagtang sa iyang
kinabuhi tungod kanako, makakaplag ra niini. **40**
"Ang magadawat kaninyo magadawat kanako, ug
ang magadawat kanako magadawat sa nagpadala
kanako. **41** Ang magadawat sa profeta tungkod kay
kini usa ka profeta, magadawat siya sa balus nga
alang sa profeta; ug ang magadawat sa tawong
matarung tungod kay kini usa ka tawong matarung,
magadawat sa balus nga alang sa tawong matarung.
42 "Ug bisan kinsa nga magahatag ug bisan usa
na lang ka kabo nga bugnawng tubig aron ipainom

sa usa niining mga gagmay tungod kay kini usa ka
tinun-an, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo,
dili gayud siya kawad-an sa iyang balus."

11 Ug sa nakatapus na si Jesus paghatag ug
mga tugon ngadto sa iyang napulog-duha ka
mga tinun-an, siya milakaw gikan didto aron sa
pagpanudlo ug pagwali sa mga lungsod nila. **2** Ug sa
pagkadungog ni Juan didto sa bilanggoan mahitungod
sa mga nabuhat ni Cristo, iyang gipaadtoan siyag
mga tinun-an niya aron sa pagpangutana **3** nga
nanag-ingon kaniya, "Ikaw ba kadtong monahi, o
magapaabut pa ba kamig lain?" **4** Kanila mitubag
si Jesus nga nag-ingon, "Adtoa ug suginli ninyo si
Juan sa mga butang nga inyong nadungog ug nakita:
5 ang mga buta makakita na, ug ang mga bakul
makalakaw na, ug ang mga sanlahon nangahinlo,
ug ang mga bungol makabati na, ug ang mga
patay gipamanhaw, ug ang mga kabus gikawalihan
sa maayong balita. **6** Ug bulahan ang tawo nga
dili makakaplag dinhi kanako sa kahigayonan nga
makapasibug kaniya gikan kanako." **7** Ug sa paglakaw
na nila, si Jesus misugod sa pagsulti ngadto sa mga
panon sa katawhan mahitungod kang Juan. Siya
miingon kanila: "Unsa bay inyong giadto aron tan-
awon didto sa mga awaaw? Ang usa ba ka bagakay
nga ginakusokuso sa hangin? **8** Nan, nganong miadto
man kamo didto? Aron ba sa pagtan-aw sa usa ka
tawo nga nagsul-ob ug luho nga mga bisti? Tan-awa,
ang managsul-ob ug luho nga mga bisti anaa sa mga
balay sa mga hari. **9** Apan ngano lagi nga miadto
man kamo? Aron ba pagtan-aw sa usa ka profeta?
Oo, sultihan ko kamo, ug labaw pa gani sa profeta.
10 Kay kini siya mao man ang gihisgutan sa nahisulat
nga nagaingon: `Tan-awa, igapadala ko ang akong
magsasangyaw nga magauna kanimo; siya mao ang
magaandam sa imong dalan sa atubangan mo.' **11**
Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga sa
mga gianak ug babaye, wala pay nahitungha nga
molabaw pa ka daku kay kang Juan nga Bautista;
ngani, ang labing gamay diha sa gingharian sa langit
daku pa kay kaniya. **12** Sukad sa mga adlaw ni Juan
nga Bautista hangtud karon, ang gingharian sa langit
nakaagum na sa mga paglugos, ug kini ginaagaw sa
mga manglolugos pinaagig kusog. **13** Kay ang tanang
mga profeta ug ang kasugoan nanaghimog mga
profesiya hangtud kang Juan; **14** ug kon buot kamo
motoo niini, siya mao si Elias nga magaanhi. **15** Ang
may mga dalunggan nga makadungog, kinahanglan
magpatalinghug. **16** "Apan sa unsa ko ba ikapanig-
ingon kining kaliwatana? Kini sama sa mga bata nga
managlingkod sa mga baligyaanan, ug managsinggit
ngadto sa ilang mga kauban sa dula, manag-ingon, **17**
`Gitokahan bitaw namo kamog plawta, apan wala man
kamo mosayaw; nagminatay kami, apan wala man
kamo magtampoktampok sa inyong mga dughan.'
18 Kay si Juan mianhi nga wala magkaon ni mag-
inum; ngani, nanag-ingon sila, `Kana siya giyawaan!'
19 Ang Anak sa Tawo mianhi nga nagakaon ug
nagainum, apan sila nanag-ingon, `Tan-awa kana
siya, usa ka tawong ulitan, palahubog, ug higala sa
mga maniningil sa buhis ug sa mga makasasala!'
Apan ang kaalam ginamatarung baya pinaagi sa mga
binuhatan niini." **20** Unya misugod siya sa pagsaway
sa mga lungsod diin nangahimo ang kadaghanan sa
iyang mga milagro, tungod kay kini sila wala man
managhinulsol. **21** Miingon siya, "Alaut ikaw, Corazin!
Alaut ikaw, Betsaida! Kay kon ang mga milagro nga
nangahimo diha kaninyo didto pa himoa sa Tiro ug
sa Sidon, dugay ra unta silang nanaghinulsol nga
managsul-ob ug sako, ug managlubog sa mga abo.
22 Apan sultihan ko kamo, nga sa adlaw sa hukom,
maarang-arang pa unya alang sa Tiro ug sa Sidon
kay kaninyo. **23** Ug ikaw Capernaum, igatuboy ka ba
diay sa kalangitan? Igaunlod ka hinoon ngadto sa
Hades. Kay kon ang mga milagro nga nangahimo
diha kanimo didto pa himoa sa Sodoma, magalungtad
pa unta kini hangtud niining mga adlawa karon. **(Hadēs
g86)** **24** "Apan ingnon ko kamo, nga sa adlaw sa
hukom maarang-arang pa unya alang sa yuta sa
Sodoma kay kanimo." **25** " Ug sa maong panahon
si Jesus miingon, " Nagapasalamat ako kanimo,
Amahan, Ginoo sa langit ug sa yuta, nga kining mga
butanga gililong mo sa mga makinaadmanon ug sa
mga masinabuton, ug gipadayag mo hinoon ngadto sa
mga gagmayng bata; **26** oo, Amahan, kay kana mao
man ang imong maloluy-ong pagbuot. **27** Ang tanang
mga butang gitugyan kanako sa akong Amahan,
ug walay nakaila sa Anak gawas sa Amahan, ug
walay nakaila sa Amahan gawas sa Anak ug kaniya
kang kinsa igakahimuot sa Anak ang pagpadayag
sa Amahan. **28** Umari kanako, kamong tanan nga
nabudlay ug nabug-atan, ug papahulayon ko kamo.
29 Isangon ninyo ang akong yugo diha kaninyo,
ug pagtuon kamo gikan kanako; kay ako maaghop
ug mapaubsanon sa kasing-kasing, ug makakaplag

kamog pahulay alang sa inyong mga kalag. 30 "Kay
masayon ang akong yugo, ug magaan ang akong
luwan."

12 Niadtong panahona, si Jesus naglakaw agi sa
kaumahan sa adlaw nga igpapahulay; ug ang
iyang mga tinun-an gipanggutom, ug sila misugod sa
pagpangutlog mga uhay ug nangaon. 2 Apan ang
mga Fariseo, sa pagkakita nila niini, miingon kaniya,
"Tan-awa ra, ang imong mga tinun-an nagahimo
sa dili matarung pagabuhaton sulod sa adlaw nga
igpapahulay sumala sa kasugoan." 3 "Kanila mitubag
siya nga nag-ingon, " Wala ba kamo makabasa
mahitungod sa gibuhat ni David, sa diha nga gigutom
siya ug ang iyang mga kauban: 4 naunsa nga misulod
man siya sa balay sa Dios ug mikaon sa mga tinapay
nga binutang-sa-atubangan-sa-Dios, nga supak man
unta sa kasugoan ang pagkaon niya niini ug sa iyang
mga kauban, gawas sa mga sacerdote lamang?
5 "O wala ba ninyo hibasahi sa kasugoan nga sa
adlaw nga igpapahulay ang mga sacerdote sulod sa
templo nanaglapas man sa adlaw nga igpapahulay,
apan nga wala sila niini pakasad-a?" 6 Ingnon ko
kamo, nga aniay usa karon dinhi nga labaw pa kay
sa templo. 7 Ug kon nakasabut pa unta kamo sa
kahulogan niini, `Maoy kahimut-an ko ang pagkaluoy,
dili ang paghalad, dili unta kamo managhukom sa
pagdaut sa mga walay sala. 8 "Kay ang Anak sa
Tawo agalon kang kinsa nailalum bisan pa ang adlaw
nga igpapahulay." 9 Ug sa nakalakaw na siya gikan
didto, siya misulod sa ilang sinagoga. 10 Ug tan-awa,
didtoy usa ka lalaki nga may kamot nga nakuyos.
Ug aron ilang ikasumbong si Jesus, siya gipangu-
tana nila nga nanag-ingon, "Uyon ba sa kasugoan
ang pagpang-ayog mga sakit sulod sa adlaw nga
igpapahulay." 11 "Kanila mitubag siya nga nag-ingon,
" Kinsa bang tawhana kaninyo nga kon siya may
usa ka karnero ug kini mahulog sa gahong sa adlaw
nga igpapahulay, dili niya gunitan kini aron bitaron
paingon sa gawas. 12 Pagkadaku pag bili sa tawo
kay sa usa ka buok nga karnero! Busa, uyon sa
kasugoan ang pagbuhat ug maayo sa adlaw nga
igpapahulay." 13 Ug si Jesus miingon sa tawo, "Ituy-
od ang imong kamot." Ug gituy-od niya ang iyang
kamot ug hingulian kini, naayo ingon sa usa. 14 Apan
ang mga Fariseo nanggula ug nanagsabut batok
kang Jesus, kon unsaon nila siya sa pagpatay. 15
Ug si Jesus, sa pagkamatikud niya niini, mipahawa
niadtong dapita. Ug daghan ang mikuyog kaniya,
ug iyang giayo silang tanan, 16 ug iyang gipina-han
sila nga dili nila siya ipaila. 17 Kini tuman sa gisulti
pinaagi sa profeta nga si Isaias, nga nag-ingon: 18
"Tan-awa, ang sulogoon ko nga akong pinili, ang
akong pinalangga nga nakapali-pay sa akong kalag.
Ipahiluna ko ang akong Espiritu diha kaniya, ug ang
hustisya iyang igamantala ngadto sa mga Gentil. 19
Dili siya magapakiglalis, ni magasinggit, ug walay
makadungog sa iyang tingog diha sa kadalanan; 20
Dili gani siya mobali bisan sa bagakay nga nabasag
na, ni mopalong bisan sa pabilo nga nagakapid-ok
na, hangtud padag-on na niya ang hustisya; 21 ug sa
iyang ngalan managpanglaum ang mga Gentil." 22
Ug unya dihay usa ka tawong giyawaan, nga buta
ug amang, nga gidala ngadto kaniya; ug kini siya
iyang giayo nga tungod niana ang amang nakasulti
na ug nakakita. 23 Ug nahibulong ang tanang mga
tawo ug nanag-ingon, "Mao na ba kaha kini ang Anak
ni David?" 24 "Apan sa pagkadu-ngog niini sa mga
Fariseo, sila miingon, " Kining tawhana nagapagula
sa mga yawa pinaagi lamang kang Beelzebu, ang
punoan sa mga yawa. 25 "Ug sa pagkasayud ni
Jesus sa ilang mga huna-huna, siya miingon kanila, "
Ang matagginghariana nga mabahin batok sa iyang
kaugalingon, malaglag; ug ang matagsiyudad o
balay dili mobarug kon kini mabahin batok sa iyang
kaugalingon. 26 Ug kon si Satanas mao man ang
nagapagula kang Satanas, nabahin diay siya batok sa
iyang kaugalingon; nan, unsaon pa man pagbarug sa
iyang gingharian? 27 Ug kon pinaagi man diay kang
Beelzebu nagapagula ako sa mga yawa, pinaagi ba
kang kinsa ang inyong mga anak nagapagula kanila?
Busa sila mao ang magahukom kaninyo. 28 Apan kon
pinaagi man sa Espiritu sa Dios ginapagula ko ang
mga yawa, nan, ang gingharian sa Dios nahidangat
na diay diha kaninyo. 29 O unsaon man sa usa ka
tawo ang pagsulod sa balay sa usa ka kusgan ug
pag-agaw sa kabtangan niini, gawas kon iya unang
gapuson ang kusgan? Unya makahimo na siya sa
pagpangawat sa balay niini. 30 Ang dili dapig kanako,
batok kanako; ug ang magapanghipos nga dili uban
kanako, nagapatibulaag. 31 Busa, sultihan ko kamo,
nga ang mga tawo pagapasayloon sa ilang tanang
pagpakasala ug pagpasipala, apan ang pasipala
batok sa Espiritu dili gayud pasayloon. 32 Ug bisan
kinsa nga magasultig batok sa Anak sa Tawo, siya
mapasaylo; apan bisan kinsa nga magasultig batok

sa Espiritu Santo dili gayud siya pasayloon, bisan
niining panahona karon o niadtong kapanahonan nga
palaabuton. (aiōn g165) 33 "Usa lamang niining duruha:
inyo bang ayohon ang kahoy, ug mamaayo ang iyang
bunga; o inyo bang himoong walay pulos ang kahoy,
ug mawalay pulos ang iyang bunga; kay ang kahoy
maila pinaagi sa iyang bunga. 34 Kamong kaliwat
sa mga bitin! unsaon ba ugod ninyo pagpakasultig
maayo nga mga dautan man kamo? Kay gikan sa
kadagaya sa kasingkasing magasulti ang baba. 35
Ang maayong tawo magapagulag maayo gikan sa
iyang maayong bahandi; apan ang dautang tawo
magapagulag dautan gikan sa iyang dautang bahandi.
36 Sultihan ko kamo, nga sa adlaw sa hukom ang mga
tawo magahatag unyag husay bahin sa matagpulong
nga walay pulos nga ilang ginali-tok; 37 "kay pinaagi
sa imong mga pulong pagamatarungon ikaw, ug
pinaagi sa imong mga pulong pagahukman ka sa
silot." 38 Unya dihay mga escriba ug mga Fariseo
nga miingon kaniya, "Magtu-tudlo, gusto unta kaming
motan-awg ilhanan gikan kanimo." 39 "Apan kanila
mitubag siya nga nag-ingon, " Basta kaliwatan nga
dautan ug mananapaw mangita gayud ug ilhanan;
apan walay laing ilhanan nga igahatag ngadto niini
gawas sa ilhanan nga mao si Jonas nga profeta. 40
Kay maingon nga si Jonas didto sa tiyan sa dakung
isda sulod sa tulo ka adlaw ug tulo ka gabii, maingon
man usab ang Anak sa Tawo adto sa kinapusoran sa
yuta sulod sa tulo ka adlaw ug tulo ka gabii. 41 Ang
mga tawo sa Ninive mobangon ra unya sa adlaw sa
hukom uban niining kaliwatana ug magahukom niini
sa silot; kay sila nanaghinulsol tungod sa pagwali ni
Jonas, ug tan-awa, ania dinhi karoy labaw pa kay
kang Jonas. 42 Ang reyna sa Habagatan mobangon
ra unya sa adlaw sa hukom uban niining kaliwatana
ug magahukom niini sa silot; kay siya mianhi gikan
sa kinatumyan sa yuta aron sa pagpatalinghug sa
kaalam ni Salomon, ug tan-awa, ania dinhi karoy
labaw pa kay kang Salomon. 43 "Sa diha nga ang
mahugawng espiritu makagula na sa tawo, kini
mosuroy latas sa mga dapit nga mamala aron sa
pagpangitag pahulay, apan wala siyay makaplagan
niini. 44 Unya magaingon siya, `Mobalik hinoon ako,
sa akong balay nga akong gigikanan.' Ug sa pag-abut
niya, iyang makita kini nga wala puy-i, sinilhigan na,
ug maayo nang pagkahimutang. 45 Ug unya molakaw
siya ug magkuhag laing pito ka mga espiritu nga labi
pang dautan kay kaniya, ug sila mosulod ug mopuyo
niini; ug ang ulahing kahimtang niadtong tawhana
molabi pa ka ngil-ad kay sa sinugdan. Mao usab
kana ang mahitabo niining kaliwatana nga dautan."
46 Ug samtang nagsulti pa siya sa katawhan, tan-
awa, ang iyang inahan ug ang iyang mga igsoong
lalaki nanag-tindog didto sa gawas, buot makigsulti
kaniya. 47 Ug kaniya dihay mitaho nga nag-ingon,
"Ang imong inahan ug ang imong mga igsoong lalaki
atua nanagtindog sa gawas buot makigsulti kanimo"
48 Apan sa tawo nga nagtaho kaniya siya mitubag
nga nag-ingon, "Kinsa ba ang akong inahan, ug kinsa
ba ang akong mga igsoong lalaki? 49 Ug gitudlo niya
ang iyang kamot ngadto sa iyang mga tinun-an, ug
miingon siya, "Tan-awa, ania ra ang akong inahan
ug ang akong mga igsoon! 50 Kay bisan kinsa nga
magabuhat sa kabubut-on sa akong Amahan nga
anaa sa langit, mao kana siya ang akong igsoong
lalaki ug akong igsoong babaye ug akong inahan."

13 Ug sa mao rang adlawa, si Jesus nanaug sa
balay ug milingkod sa lapyahan sa lanaw. 2
Ug midugok kaniya ang mga dagkung panon sa
katawhan, nga tungod niana misakay siya sa usa
ka sakayan ug milingkod didto; ug ang tibuok panon
sa katawhan nanagtindog sa baybayon. 3 Ug iyang
gisuginlan sila sa daghang mga butang pinaagig mga
sambingay. Ug siya miingon: "Usa ka magpupugas
miadto aron sa pagsabod ug binhi. 4 Ug sa nagsabod
siya, may mga binhi nga diha mahulog sa daplin
sa dalan, ug midugok ang mga langgam ug ilang
gituka kini. 5 Ang ubang mga binhi diha mahulog sa
kabatoan diin dili daghan ang yuta, ug kini migitib
dayon sanglit kini wala may giladmon diha sa yuta, 6
apan sa pagsubang sa Adlaw, kini nalawos; ug kay
wala may gamut, kini nalaya. 7 Ug may uban pang
mga binhi nga diha mahulog sa kasampinitan, ug
ang mga sampinit mitubo ug milumos niini. 8 Ug ang
ubang mga binhi diha mahulog sa maayong yuta ug
kini namunga; may namungag usa ka gatus ka pilo,
ang uban kan-oman, ug ang uban katloan. 9 "Ang
may mga dalung-gan nga makadungog, kinahanglan
siya magpatalinghug." 10 Unya miduol ang mga
tinun-an ug miingon kaniya, "Nganong pinaagi mag
mga sambingay ang imong pagsulti kanila?" 11
"Kanila mitubag siya nga nag-ingon, " Kaninyo gitugot
ang pagpakasabut sa mga tinagoan mahitungod sa
gingharian sa langit, apan kanila wala kini itugot. 12
Kay siya nga adunay iya pagahatagan ug labaw pa,

ug makabaton siya sa kadagaya; apan siya nga walay
iya pagakuhaan sa bisan unsa nga anaa kaniya. 13
Mao kini ang hinung-dan ngano nga magasulti ako
kanila pinaagig mga sambingay; kay bisan tuod sila
magatutok, dili man sila makakita, ug bisan tuod sila
magapaminaw, dili man sila makabati ni makasabut.
14 Ug diha kanila maayo gayud nga pagkatuman
ang profesiya ni Isaias nga nagaingon: `Manimati ug
manimati kamo apan dili gayud kamo makasabut, ug
magatutok ug magatutok kamo, apan dili gayud kamo
makakita. 15 Kay nahabol ang kasingkasing niining
mga tawhana, ug ang ilang mga dalunggan magalisud
sa pagpakabati, ug ang ilang mga mata ginapiyong
nila, sa kahadlok nga tingali unyag makakita sila
pinaagi sa ilang mga mata, ug makabati sila pinaagi
sa ilang mga dalunggan, ug makasabut sila pinaagi
sa ilang kasingkasing, ug managbalik sila kanako
aron ayohon ko sila. 16 Apan bulahan gayud ang
inyong mga mata kay makakita man kini, ug ang
inyong mga dalunggan kay makabati man kini. 17 Sa
pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga daghan
ang mga profeta ug mga tawong matarung nga
nangandoy sa pagtan-aw unta sa inyong nakita, apan
wala sila niini makakita; ug sa pagpamati unta sa
inyong nabatian, apan wala sila niini makabati. 18
"Nan, patalinghugi ninyo ang sambingay mahitungod
sa magpupugas. 19 Sa diha nga ang usa ka tawo
makabati sa pulong mahitungod sa gingharian ug
dili siya mosabut niini, ang dautan motungha ug
mosakmit sa gikasabod diha sa iyang kasingkasing;
kini mao ang gikasabod diha sa daplin sa dalan. 20
Ug mahitungod niadtong gikasabod diha sa kabatoan,
kini mao kadtong magapatalinghug sa pulong ug
dihadiha iya kining dawaton uban sa kalipay; 21 apan
wala siyay gamut diha sa iyang kaugalingon, hinoon
mopabilin siyag makadiyot; ug inig-abut sa kasakitan
o pagpanglutos tungod sa pulong, siya mobiya dayon
sa pagtoo. 22 Ug bahin niadtong gikasabod diha sa
kasampinitan, kini mao kadto ang makadungog sa
pulong, apan ang mga kabalaka dinhi sa kalibutan
ug ang kalipay tungod sa mga bahandi magalumos
sa pulong, ug kini dili makapamunga. (aiōn g165) 23
"Ug bahin sa gikasabod diha sa maayong yuta, kini
mao kadtong makadungog sa pulong ug makasabut
niini; sa pagkatinuod kini siya magapamunga ug
magapaani, sa usa ka higayon usa ka gatus ka pilo,
ug sa lain kan-oman, ug sa lain katloan." 24 " Ug
iyang giasoyan sila sa lain pang sambingay, nga nag-
ingon, " Ang gingharian sa langit sama sa usa ka
tawo nga nagpugas ug maayong binhi diha sa iyang
uma; 25 apan samtang nanagkatulog ang mga tawo,
ang iyang kaaway miadto ug ang mga trigo gisaburan
niyag mga liso sa bunglayon, ug unya mipahawa siya.
26 Busa, sa nanubo na ang mga trigo ug nanguhay,
nakita usab ang mga bunglayon. 27 Ug ang mga
ulipon sa pangulo sa panimalay miduol ug miingon
kaniya, `Senyor, dili ba maayo man kadtong binhi nga
gipugas mo sa imong uma? Naunsa bang anaa may
mga bunglayon?' 28 Siya mitubag kanila, `Buhat kana
sa kaaway.' Ug ang mga ulipon miingon kaniya, `Nan,
gusto ka bang amo kadtong adtoon ug pangib-ton?' 29
Apan siya miingon kanila, `Ayaw lang, kay tingali unya
hinoon nga sa inyong pagpangibut sa mga bunglayon
mahilakip pagkaibut ang mga trigo. 30 "Pasagdi sila
nga managkaipon karon sa pagtubo hangtud sa ting-
ani, ug sa pagpangani na unya ingnon ko ang mga
mag-aani, Pangibta una ninyo ang mga bunglayon ug
bangana aron sunogon, apan ang mga trigo hakota
ninyo ngadto sa akong dapa.'" 31 "Ug iyang giasoyan
sila sa lain pang sambingay, nganag-ingon, " Ang
gingharian sa langit samag liso sa mustasa nga gidala
sa usa ka tawo ug gipugas niya diha sa iyang uma;
32 "kini mao ang labing gamay sa tanang mga liso,
apan sa makatubo na, kini mao ang labing daku
sa tanang tanum nga ulotanon ug mahimong kahoy
nga tungod niana ang mga langgam sa kalangitan
modugok ug magahimog mga batuganan diha sa
iyang mga sanga." 33 Ug iyang gisuginlan silag
lain pang sambingay. Siya miingon, "Ang gingharian
sa langit sama sa igpapatubo nga gikuha sa usa
ka babaye ug gilubong niya diha sa tulo ka takus
nga harina, hangtud gikapatuboan ang tanan." 34
Kining tanan gipamulong ni Jesus ngadto sa mga
panon sa katawhan pinaagig mga sambingay, ug wala
gayud siyay gikasugilon kanila nga dili pinaagig mga
sambingay. 35 "Sa ingon niini natuman ang gisulti
pinaagi sa profeta, nga nagaingon: Sa akong baba
magabungat ako sa pagsulti pinaagig mga sambingay,
igapamulong ko ang mga butang tinago sukad pa sa
pagkatukod sa kalibutan." 36 Unya mipahawa siya
sa mga panon sa katawhan ug misaka sa balay. Ug
miduol kaniya ang iyang mga tinun-an nga nanag-
ingon, "Saysayi kami sa sambingay mahitungod sa
mga bunglayon diha sa uma." 37 "Ug kanila mitubag
siya nga nag-ingon, " Ang nagpugas sa maayong
binhi mao ang Anak sa Tawo; 38 ang uma mao ang

kalibutan, ug ang maayong binhi mao ang mga anak
sa gingharian; ang mga bunglayon mao ang mga anak
sa dautan, 39 ug ang kaaway nga nagsabod kanila
mao ang yawa; ang ting-ani mao ang katapusan sa
kapanahonan, ug ang mga mag-aani mao ang mga
manolunda. (aiōn g165) 40 Busa, maingon nga ang mga
bunglayon pagaibton ug pagasunogon sa kalayo,
mao man usab kana ang mahitabo unya inigkatapus
na sa kapanahonan. (aiōn g165) 41 Ang Anak sa Tawo
magapadala unya sa iyang mga manolunda, ug ilang
tapukon ug hakuton pagawas sa iyang gingharian
ang tanang hinungdan sa pagpakasala ug ang tanang
mga magbubuhat ug kadautan, 42 ug ilang igasalibay
kini sila ngadto sa hudno nga magadilaab; didto
ang mga tawo manag-panghilak ug managkagot sa
ilang mga ngipon. 43 Unya ingon sa Adlaw mosidlak
ang mga matarung didto sa gingharian sa ilang
Amahan. Ang may mga dalunggan nga makadungog,
kinahanglan magpatalinghug. 44 "Ang gingharian
sa langit sama sa usa ka bahandi nga nalubong
ilalum sa usa ka uma, nga sa hingkaplagan kini sa
usa ka tawo, iyang gibalik paglubong; ug tungod sa
iyang kalipay siya milakaw ug iyang gibaligya ang
tanan niyang kabtangan, ug iyang gipalit kadtong
umaha. 45 "Usab, ang gingharian sa langit sama sa
usa ka magpapatigayon nga nangitag mga hamiling
mutya; 46 ug sa pagkakaplag niya sa usa ka mutya
nga bilihon kaayo, milakaw siya ug gipamaligya niya
ang iyang tanang kabtangan ug iyang gipalit kadto.
47 "Usab, ang gingharian sa langit sama sa usa ka
pukot nga gitaktak ngadto sa dagat ug nakakuhag
mga isda nga nagkalainlain; 48 ug sa napuno na kini,
gipanagbutad sa mga tawo ngadto sa baybayon, ug
sila nanglingkod ug ilang gipili ang mga maayong
isda ug gibutang kini sa mga sudlanan, apan ang
mga walay pulos ilang gisalibay. 49 Sama unya niana
ang mahitabo inigkatapus na sa kapanahonan. Ang
mga manolunda manggula ug ang mga dautan ilang
lainon gikan sa mga matarung, (aiōn g165) 50 ug ilang
isalibay kini ngadto sa hudno nga magadilaab; didto
ang mga tawo managpanghilak ug managkagot sa
ilang mga ngipon. 51 "Nakasabut ba kamo niining
tanan?" Sila mitubag, "Oo." 52 Ug siya miingon kanila,
"Busa ang matag-usa ka escriba nga gikatudloan
mahitungod sa gingharian sa langit sama sa usa ka
pangulo sa panimalay nga magakuha sa mga butang
bag-o ug karaan gikan sa iyang tinigum nga bahandi."
53 Ug sa nakatapus na si Jesus sa pagpamulong
niining mga sambingay, siya mipahawa didto, 54 ug
sa pag-abut niya sa iyang kaugalingong lungsod, siya
nanudlo kanila sulod sa ilang sinagoga sa ingon nga
paagi nga tungod niana nanghibulong sila ug nanag-
ingon, "Diin ba niya makuha ang maong kaalam ug
kagahum sa pagpanghimog mga milagro? 55 Dili
ba siya mao man ang anak sa panday sa kahoy?
Dili ba ang iyang inahan ginganlan si Maria? Ug dili
ba ang iyang mga igsoong lalaki mao man sila si
Santiago ug si Jose ug si Simon ug si Judas? 56
Ug dili ba ang tanan niyang mga igsoong babaye
ania man uban kanato dinhi? Busa, diin man niya
makuha kining tanan?" 57 Ug kaniya ilang nakaplagan
ang kahigayonan sa pagkapangdol. Apan si Jesus
miingon kanila, "Ang profeta dungganan bisan diin,
gawas sa iyang kaugalingong lungsod ug sa iyang
kaugalingong panimalay." 58 Ug didto wala siya
makahimog daghang mga milagro tungod sa ilang
pagkawalay pagtoo.

14 Niadtong panahona si Herodes nga gobernador
nakadungog sa kabantug ni Jesus. 2 Ug siya
miingon sa iyang mga sulogoon, "Kini mao si Juan
nga Bautista, gibanhaw gikan sa mga patay; ug mao
kanay hinungdan ngano nga kining mga gahuma
maabtik diha sa sulod niya." 3 Kay si Herodes ugod
mao man ang nagpadakop kang Juan, ug iyang
gipagapos siya ug gipabanlud sa bilanggoan tungod
kang Herodias nga asawa ni Felipe nga igsoon niya ni
Herodes; 4 kay si Juan nakaingon man ugod kaniya,
"Dili uyon sa balaod ang paghupot mo kaniya." 5
Ug buot unta niyang patyon siya, apan nahadlok
siya sa katawhan kay si Juan ila mang giila nga
profeta. 6 Apan sa pag-abut sa adlaw nga sumad
sa natawhan ni Herodes, ang babayeng anak ni
Herodias misayaw sa atubangan sa mga dinapit ug
nakapahimuot kang Herodes, 7 nga tungod niana
misaad siya uban sa panumpa nga iyang ihatag
kaniya ang bisan unsang butang nga pangayoon
niya. 8 Ug ang dalaga, tinudloan sa iyang inahan,
miingon, "Ihatag kanako dinhi, sinulod sa bandiha,
ang ulo ni Juan nga Bautista" 9 Ug nasubo ang
hari; apan tungod sa iyang mga panumpa ug sa
iyang mga dinapit, nagsugo siya nga ipahatag kini.
10 Ug iyang gipaadtoan ug gipapunggotan si Juan
sulod sa bilanggoan, 11 ug ang ulo niya gihatud
sinulod sa bandiha ug gihatag ngadto sa dalaga,
ug kini iyang gidala ngadto sa iyang inahan. 12 Ug

miabut ang mga tinun-an ni Juan ug ilang gikuha ang
iyang lawas ug gilubong; ug nangadto sila ug ilang
gisugilon kini kang Jesus. 13 Ug sa pagkadungog
niini ni Jesus, siya mipahilit gikan didto sakay sa
usa ka sakayan paingon sa usa ka dapit nga awaaw
aron sa pag-inusara. Apan sa nabatian kini sa mga
panon sa katawhan, giapas siya nila nga nanaglakaw
gikan sa kalungsuran. 14 Ug sa pagtakas ni Jesus
sa mamala, nakita niya ang usa ka dakung pundok
sa mga tawo; ug siya naluoy kanila ug iyang giayo
ang ilang mga masakiton. 15 Ug sa pagkahapon na,
miduol kaniya ang mga tinun-an ug miingon, "Awaaw
kining dapita dinhi, ug tapus na ang adlaw; palakta
na ang mga panon sa katawhan aron mangadto sila
sa mga balangay ug mamalit silag ilang makaon."
16 Apan si Jesus miingon kanila, "Dili kinahanglan
manglakaw sila; kamoy maghatag kanilag makaon."
17 Ug sila mitubag kaniya, "Aduna lamang kitay lima
ka tinapay ug duha ka isda." 18 Ug siya miingon,
"Dad-a nganhi kanako." 19 Ug ang mga panon sa
katawhan iyang gisugo sa pagpanglingkod sa mga
balili. Ug sa nagkupot siya sa lima ka tinapay ug duha
ka isda, miyahat siya sa langit ug nagpasalamat,
ug unya iyang gipikaspikas ang mga tinapay ug
gihatag niya kini ngadto sa mga tinun-an, ug ang
mga tinun-an maoy nanghatag niini ngadto sa mga
panon sa katawhan. 20 Ug nangaon silang tanan
ug nangabusog. Ug ilang gihipos ang nahibilin nga
mga tipik nga napulog-duha ka bukag. 21 Ug ang
nangaon may mga lima ka libo ka mga lalaki, gawas
sa mga babaye ug mga bata. 22 Ug ang mga tinun-
an gipasakay ni Jesus sa sakayan ug iyang gipauna
sila sa pag-adto sa pikas nga baybayon samtang
nagpapauli pa siya sa mga panon sa katawhan.
23 Ug sa napapauli na niya ang mga panon sa
katawhan, sa kabungturan mitungas siya nga nag-
inusara aron sa pag-ampo. Ug sa pagkasawomsom
na, siya mao rang usa didto, 24 apan niadtong
tungora ang sakayan kapid-an na ka dupa halayo
sa mamala, gihampakhampak sa mga balud, kay
sungsongon man ang hangin. 25 Ug sa ikaupat nga
hugna sa bantay sa kagabhion, kanila miadto siya
nga naglakaw sa ibabaw sa tubig, sa lanaw. 26 Apan
sa ilang pagkakita kaniya nga naglakaw sa ibabaw sa
tubig, ang mga tinun-an nangalisang ug nanag-ingon,
"Naay abat!" Ug naniyagit sila sa kalisang. 27 Apan
dihadiha kanila misulti siya nga nag-ingon, "Salig
kamo, ako kini; ayaw kamo kalisang." 28 Ug kaniya
mitubag si Pedro nga nag-ingon, "Ginoo, kon ikaw
man uga-ling, paanhaa ako diha kanimo sa ibabaw sa
tubig." 29 Ug siya miingon kaniya, "Umari ka." Busa
si Pedro mikawas sa sakayan ug milakaw sa ibabaw
sa tubig ug miadto kang Jesus. 30 Apan sa pagkakita
niya sa hangin, siya nahadlok, ug sa nagkatidlom
siya, misinggit nga nag-ingon, "Ginoo, luwasa ako!"
31 Dihadiha gituyhad ni Jesus ang iyang kamot, ug
iyang gikuptan siya, ug miingon kaniya, "O tawong
diyutayg pagtoo, nganong nagduhaduha ka man?" 32
Ug sa nakasakay na sila sa sakayan, ang hangin
milurang. 33 Ug sila nga didto sa sakayan misimba
kaniya ug miingon, "Sa pagkatinuod ikaw mao ang
Anak sa Dios." 34 Ug sa nakatabok na sila, midunggo
sila sa Genezaret. 35 Ug sa hing-ilhan siya sa mga
tawo niadtong dapita, nagpalibut silag balita niadtong
tibuok yuta ug ilang gipanagdala ngadto kaniya ang
tanang mga masakiton, 36 ug nagpakiluoy sila kaniya
nga pahikapon lamang unta sila sa borlas sa iyang
kupo; ug nangaayo ang tanang nakahikap niini.

15 Ug kang Jesus dihay miduol nga mga Fariseo
ug mga escriba gikan sa Jerusalem, nga nanag-
ingon, 2 "Ngano bang lapason man sa imong mga
tinun-an ang kalagdaan nga gikabilin-bilin sa mga
katigulangan? Kay inig-pangaon dili sila manghunaw
sa ilang mga kamot." 3 Kanila mitubag siya nga nag-
ingon, "Ug ngano ba usab nga inyo mang lapason
ang sugo sa Dios aron lang pagtuman sa inyong
gikabilinbilin nga kalagdaan? 4 Kay ang Dios nagsugo
nga nag-ingon, `Tumahud ka sa imong amahan
ug sa imong inahan, ug, `Ang magasultig dautan
batok sa iyang amahan o inahan, kinahanglan gayud
patyon siya.' 5 Apan magaingon kamo, `Kon may
makaingon lang ngadto sa iyang amahan o inahan,
Ang kapahimuslan mo unta gikan kanako gikahatag
ngadto sa Dios, kini siya dili na kinahanglan magtahud
pa sa iyang amahan.' 6 Busa, tungod lang sa inyong
gikabilinbilin nga kalagdaan, inyong gipakawalay
pulos ang pulong sa Dios. 7 Kamong mga maut!
Maayo gayud ang pagkahimo ni Isaias sa profesiya
mahitungod kaninyo sa iyang pag-ingon: 8 `Kining
mga tawhana nagapasidungog kanako pinaagi sa
ilang mga ngabil, apan halayo kanako ang ilang
kasing-kasing; 9 kawang lamang ang ilang pagsimba
kanako, sanglit sa ilang pagpanudlo ila mang gipaka-
doctrina ang kalagdaan nga hinimo lamang mga
tawo." 10 Un ya iyang gitawag ang mga tawo ngadto

kaniya ug miingon siya kanila, "Paminawa ug sabta
ninyo kini: 11 dili ang magasulod sa baba mao an
makapahugaw sa tawo; kondili ang magagula sa
baba, kini mao ang makapahugaw sa tawo." 12
Unya miduol ang mga tinun-an ug miingon kaniya,
"Nasayud ka ba nga ang mga Fariseo gingil-aran
sa ilang pagkadungog sa imong sulti?" 13 Siya
mitubag nga nag-ingon, "Ang matag-usa ka tanum
nga dili tinanum sa akong Amahan nga langitnon,
kini pagaibton. 14 Pasagdi lang ninyo sila; sila mga
magtotultol nga buta. Ug kon ang buta magaguyod
ug buta, sa gahong mangahulog silang duha." 15
Apan si Pedro miingon kaniya, "Isaysay kanamo ang
sambingay." 16 Ug siya miingon kanila, "Wala ba
gihapon usab kamoy pagsabut? 17 Wala ba ninyo
palandunga nga bisan unsay magasulod sa baba
moagi lamang sulod sa tiyan ug unya igaitsa ra sa
gawas? 18 Apan ang manggula sa baba anha gikan
sa kasingkasing, ug mao kini ang makapahugaw
sa tawo. 19 Kay gikan sa kasingkasing nagagula
ang mga dautang hunahuna, pagbuno, panapaw,
pakighilawas, pangawat, pagsaksig bakak, panulti sa
pagbuling sa dungog. 20 Mao kini anag makapahugaw
sa tawo; apan ang pagkaon nga walay pupanghunaw
sa kamot dili makapahugaw sa tawo." 21 Ug si Jesus
mipahawa didto ug mipahilit sa kayutaan sa Tiro ug
Sidon. 22 Ug tan-awa, miabut ang usa ka babayeng
Canaanhon nga taga-didto, ug misinggit nga nag-
ingon kaniya, "Ginoo, Anak ni David, kaloy-i intawon
ako; ang akong anak nga babaye ginasakit pag-ayo
sa usa ka yawa." 23 Apan wala siya motubag kaniya,
bisag usa ka pulong. Ug miduol kaniya ang iyang mga
tinun-an ug gihangyo siya nila nga nanag-ingong,
"Papaulia siya, kay ania gisunod kita niyag siyagit."
24 Ug siya mitubag nga nag-ingong, "Ako gipadala
ngadto lamang sa mga nagawalang karnero sa banay
ni Israel." 25 Apan siya miduol ug sa iyang atubangan
miluhod siya nga nag-ingon. "Ginoo, tabangi intawon
ako." 26 Kaniya mitubag siya nga nag-ingon, "Dili
matarung nga kuhaon ang tinapay nga alang sa mga
anak ug iitsa ngadto sa mga iro." 27 Siya miingon,
"Tinuod kana, Ginoo; ngani bisan pa ang mga iro
magakaon man sa mga mumho nga matagak gikan
sa lamisa sa ilang mga agalon." 28 Ug kaniya mitubag
si Jesus nga nag-ingon, "O babaye, pagkadaku sa
imong pagsalig! Pagabuhaton kini alang kanimo
sumala sa imong gusto." Ug dihadiha naayo ang iyang
anak nga babaye. 29 Ug si Jesus mipahawa didto
ug milakaw sa ubay sa lanaw sa Galilea. Ug unya
mitungas siya sa bungtod ug milingkod didto. 30 Ug
miduol kaniya ang mga dagkung panon sa katawhan
nga nanagdalag mga bakul, mga kimay, mga buta,
mga amang, ug sa daghang sa tiilan ni Jesus, ug
iyang giayo sila, 31 nga tungod niana ang mga panon
sa katawhan nanghitingala sa ilang pagkakita sa
mga amang nga nakasulti na, sa mga kimay nga
nangaayo na, sa mga bakul nga nakalakaw na, ug sa
mga buta nga nakakita na, ug ilang gidalayeg ang
Dios sa Israel. 32 Unya gitawag ni Jesus ang iyang
mga tinun-an ngadto kaniya ug kanila miingon siya,
"Naluoy ako sa katawhan, kay tulo na karon ka adlaw
lng asila nagauban kanako, ug wala silay makaon;
ug dili ako buot nga mamauli sila nga walay mga
kaon, kay tingali unyag panguyapan sila sa dalan."
33 Ug ang mga tinun-an miingon kaniya, "Asa man
kita manguhag tinapay dinhi sa mga awaaw nga
igong ibusog niining dakung panon sa katawhan?"
34 Ug si Jesus miingon kanila, "Pila ka ba buok
ang inyong tinapay?" Sila mitubag, "Pito, ug may
pila ka gagmayng isda." 35 Ug iyang gisugo ang
panon sa katawhan sa pagpanglingkod sa yuta.
36 Ug iyang gikuha ang pito ka tinapay ug ang
mga isda, ug sa nakapasalamat na siya, kini iyang
gipikaspikas ug gihatag ngadto sa mga tinun-an, ug
ang mga tinun-an maoy nanghatag niini ngadto sa
mga panon sa katawhan. 37 Ug nangaon silang tanan
ug nangabusog; ug ilang gihipos ang nahibilinnga
mga tipik nga pito ka alat. 38 Ug ang nangaon upat
ka libo ka mga lalaki, gawas sa mga babaye ug mga
bata. 39 Ug sa napapauli na niya ang mga panon sa
katawhan, siya misakay sa sakayan ug miadto sa
kayutaan sa Magadan.

16 Ug unya nangabut ang mga Fariseo ug mga
Saduceo, ug aron sa pagsulay kang Jesus
ilang gihangyo siya sa pagpakita kanilag ilhanan
gikan sa langit. 2 Ug kanila mitubag siya nga nag-
ingon, "Inigkasawomsom kamo magaingon, `Molinaw
ugma kay pula ang langit.' 3 Ug inigkabuntag kamo
magaingon, `Mounos karon kay ang langit pula ug
nagadagtom.' Makamao tuod kamong mohubad sa
dagway sa kalangitan, apan dili makahubad sa mga
ilhanan sa kapanahonan. 4 Basta kaliwatan nga
dautan ug mananapaw mangita gayud ug ilhanan,
apan walay laing ilhanan nga igahatag kanila gawas
sa ilhanan nga mao si Jonas." Ug iyang gibiyaan sila

ug milakaw siya. 5 Ug sa pagtabok sa mga tinun-
an ngadto sa pikas nga daplin, sila nahikalimot sa
pagdalag tinapay. 6 Ug unya si Jesus miingon kanila,
"Bantayi ug likayi baya ninyo ang igpapatubo sa
mga Fariseo ug sa mga Saduceo." 7 Ug kini ilang
gipanagsultihan tali sa ilang kaugalingon nga nanag-
ingon, "Wala man gani kita makadalag tinapay." 8
Apan si Jesus, sa pagkamatikud niya niini, miingon
kanila, "O mga tawong diyutayg pagtoo, nganong
inyo mang gipanagsultihan tali sa inyong kaugalingon
ang inyong wala pagpakadalag tinapay? 9 Dili
pa ba gihapon kamo makasabut? Wala ba kamo
mahinumdom sa lima ka tinapay alang sa lima ka
libo, ug kon pila ka bukag nga mga tipik ang inyong
nahipos? 10 O sa pito ka tinapay alang sa upat ka libo,
ug kon pila ka alat nga mga tipik ang inyong nahipos?
11 Naunsa ba nga wala man kamo makasabut nga ako
wala magsulti mahitungod sa tinapay? Likayi ninyo
ang igpapatubo sa mga Fariseo ug sa mga Saduceo."
12 Ug unya nakasabut na sila nga wala diay siya
magsulti kanila sa paglikay sa igpapatubo sa tinapay,
kondili nga ilang likayan ang gitudlo sa mga Fariseo
ug sa mga Saduceo. 13 Ug sa pag-abut ni Jesus sa
kayutaan sa Cesarea ni Filipo, ang iyang mga tinun-
an gipangutana niya nga nag-ingon, "Sumala sa sulti
sa mga tawo, kinsa man kono ang Anak sa Tawo?"
14 Ug sila miingon kaniya, "Ang uban naga-ingon nga
si Juan nga Bautita kono; ang uban nagaingon nga si
Elias kono; ug ang uban, nga si Jeremias kono o usa
sa mga profeta." 15 Ug siya miingon kanila, "Apan
kamo, unsa may inyong sulti, kinsa man ako?" 16
Si Simon Pedro, mitubag nga nag-ingon, "Ikaw mao
ang Cristo, ang Anak sa Dios nga buhi." 17 "Kaniya
mitubag si Jesus nga nag-ingon, " Dalaygon ikaw,
Simon Barjona! Kay wala kini ipadayag kanimog tawo,
kondili giapadayag kini kanimo sa akong Amahan nga
anaa sa langit. 18 Ug sultihan ko ikaw, nga ikaw mao
si Pedro, ug sa ibabaw niining bato pagatukoron ko
ang akong iglesia, ug ang mga gahum sa kamatayon
dili gayud makabuntog kaniya. **(Hadēs g86)** 19 Ug
hatagan ko ikaw sa mga yawi sa gingharian sa
langit, ug bisan unsay imong pagabugkoson dinhi
sa yuta, didto sa langit pagailhon kini nga binugkos;
ug bisan unsay imong pagaluagan dinhi sa yuta,
didto sa langit pagailhon kini nga linuagan." 20
Unya sa hugot gitugon niya ang mga tinun-an sa dili
pagsugilon kang bisan kinsa nga siya mao ang Cristo.
21 Sukad niadtong panahona gisugdan ni Jesus
ang pagpahayag ngadto sa iyang mga tinun-an nga
kinahanglan moadto siya sa Jerusalem ug mag-antus
sa daghang mga pagsakit nga pagahimuon kaniya sa
mga anciano ug sa mga sacerdote nga punoan ug sa
mga escriba, ug pagapatyon siya, ug sa ikatulo ka
adlaw pagabanhawon siya. 22 Ug gipinig siya ni Pedro
ug gisugdan siya sa pagbadlong niya nga nag-ingon,
"Pahilayo kana, Ginoo! Dili gayud kana mahitabo
kanimo." 23 Apan miliso siya ug miingon kang Pedro,
"Pahawa diha, Satanas! Maoy usa ka babag ikaw
alang kanako; kay ang imong gikabanaan dili ang
mga butang sa Dios, kondili ang mga butang sa mga
tawo." 24 Ug sa iyang mga tinun-an misulti si Jesus
nga nag-ingon, "Kon adunay buot mosunod kanako,
kinahanglan magdumili siya sa iyang kaugalingon,
ug magpas-an sa iyang krus, ug magsunod kanako.
25 Kay bisan kinsa nga buot magpatunhay sa iyang
kinabuhi, mawagtangan hinoon siya niini; ug bisan
kinsa nga magawagtang sa iyang kina-buhi tungod
kanako, makakaplag siya niini. 26 Kay unsa may
kapuslanan alang sa usa ka tawo kon maangkon
niya ang tibuok kalibutan nga pagapil-dihan sa iyang
kinabuhi? O unsa may ikahatag sa tawo nga arang
ikabawi niya sa iyang kinabuhi? 27 Kay uban sa
kahimayaan sa iyang Amahan, moanhi ang Anak
sa Tawo uban sa iyang mga manolunda, ug unya
pagabalusan niya ang matag-usa sa tumbas sa iyang
mga binuhatan. 28 Sa pagkatinuod, magaingon ako
kaninyo, nga sa mga nanagbarug karon dinhi adunay
pila ka buok nga dili pa una makatilaw sa kamatayon,
hangtud nga makita na nila ang Anak sa Tawo sa
iyang pag-abut diha sa iyang gingharian."

17 Ug tapus sa unom ka adlaw, gidala ni Jesus
uban kaniya sila si Pedro ug si Santiago ug si
Juan nga igsoon ni Santiago, ug iyang gipangulohan
sila sa pagtungas sa usa ka hataas nga bukid nga
silasila ra didto. 2 Ug didto, sa ilang atubangan,
nausab ang iyang dagway; ang iyang nawong midan-
ag sama sa Adlaw, ug ang iyang mga sapot miputi
sama sa kahayag. 3 Ug tan-awa, mitungha kanila
si Moises ug si Elias nga nagpakigsulti kaniya. 4
Ug si Pedro miingon kang Jesus, "Ginoo, maayo
gayud nga ania kami dinhi; kon gusto ka, magbuhat
ako dinhig tulo ka payag, usa alang kanimo, usa
alang kang Moises, ug usa alang kang Elias." 5 Ug
samtang nagsulti pa siya, tan-awa, usa ka masilaw
nga panganud mitabon kanila, ug gikan sa panganud

dihay usa ka tingog nga nag-ingon, "Mao kini ang
akong Anak nga pinalangga, nga kaniya may kalipay
ako; patalinghugi ninyo siya." 6 Sa pagkabati niini sa
mga tinun-an, mihapa sila nga natugob sa kalisang.
7 Apan giduol sila ni Jesus ug gihikap sila niya nga
nag-ingon, "Bangon ug ayaw kamo kalisang." 8 Ug sa
pagyahat pa nila sa ilang mga mata, wala silay laing
nakita kondili si Jesus lamang. 9 Ug sa nanaglugsong
sila sa bukid, gibaoran sila ni Jesus nga nag-ingon,
"Ayaw ninyo isugilon ang panan-awon kang bisan
kinsa, hangtud nga ang Anak sa Tawo mabanhaw na
gikan sa mga patay." 10 Ug gipangutana siya sa mga
tinun-an nga nanag-ingon, "Nan, nganong magaingon
man ang mga escriba nga si Elias kinahanglan kono
nga mouna usa sa pag-anhi?" 11 Ug kanila mitubag
siya nga nag-ingon, "Tinuod nga si Elias kinahanglan
magaanhi, ug igapasiuli niya ang tanang mga butang;
12 apan sultihan ko kamo nga si Elias nahianhi na, ug
wala sila makaila kaniya, hinonoa ilang gibuhatan
siya sumala sa ilang gusto. Sa sama nga kaagi
ang Anak sa Tawo magaantus diha sa ilang mga
kamot." 13 Ug ang mga tinun-an nakasabut nga
nag-sulti siya kanila mahitungod kang Juan nga
Bautista. 14 Ug sa paghiabut na nila diha sa panon
sa katawhan, usa ka tawo miduol kang Jesus ug
sa iyang atubangan miluhod siya nga nag-ingon, 15
"Ginoo, kaluy-i intawon ang akong anak nga lalaki kay
siya patulon ug nagaantus sa hilabihan; kay subsob
siya nga mahulog ngadto sa kalayo, ug subsob nga
mahulog ngadto sa mga tubig. 16 Ug gidala ko siya sa
imong mga tinun-an, apan wala sila makaayo kaniya."
17 Ug si Jesus mitubag nga nag-ingon, "O walay
pagtoo ug hiwi nga kaliwatan! Unsa ba ka taas sa
panahon nga gikinahanglan pa sa akong pagpakig-
uban kaninyo? Unsa ba ka taas sa panahon nga
gikinahanglan pa sa akong pag-antus kaninyo? Dad-
a siya dinhi kanako." 18 Ug gibadlong ni Jesus ang
yawa, ug migula kini gikan sa bata, ug ang bata naayo
dihadiha. 19 Ug kang Jesus miduol ang mga tinun-an
nga silasila ra ug miingon kaniya, "Nganong wala
man kami makapagula kaniya?" 20 Kanila mitubag
siya nga nag-ingon, "Tungod sa kadiyutay sa inyong
pagtoo. Kay sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo,
nga kon may pagtoo kamo nga ingon ug liso sa
mustasa, makaingon kamo niining bukid, `Bumalhin ka
gikan dinhi ngadto didto,' ug kini mobalhin; ug walay
magamakuli alang kaninyo. 21 Apan kining matanga
dili mahimo sa pagpagula gawas sa paagi sa pag-
ampo ug pagpuasa." 22 Ug samtang nanagkatigum
sila sa Galilea, si Jesus miingon kanila, "Ang Anak sa
Tawo igatugyan ngadto sa mga kamot sa mga tawo,
23 ug ilang pagapatyon siya, ug sa ikatulo ka adlaw
pagabanhawon siya." Ug nanagsubo sila sa hilabihan
gayud. 24 Ug sa pag-abut nila sa Capernaum, ang
mga maniningil sa tunga sa estatero nga buhis sa
templo miduol kang Pedro ug miingon, "Wala ba
magbayad sa buhis ang inyong magtutudlo?" 25 Siya
mitubag, "Oo, nagbayad." Ug sa paghiuli na ni Pedro
sa balay, giunahan siya ni Jesus sa pagsulti nga
nag-ingon. "Unsa may imong paghunahuna, Simon?
Ang mga hari dinhi sa yuta, kang kinsa man sila
maningil ug buhis o bayranan? Sa ila bang mga
anak, o sa uban ba?" 26 Ug sa pagtubag ni Pedro,
"Sa uban," si Jesus miingon kaniya, "Nan, wala diay
untay bayranan ang mga anak. 27 Apan aron dili kita
makababag kanila, umadto ka sa lanaw, pag-itsag
pasol, ug bitara ang unang isda nga mapaslan ug
bingata ang baba, ug sa sulod niini makaplagan mo
ang usa ka estatero. Kuhaa kini ug ibayad mo kanila
alang kanako ug kanimo."

18 Sa maong higayon giduol si Jesus sa mga tinun-
an nga nanag-ingon, "Nan, kinsa man ang labing
daku sa gingharian sa langit?" 2 Ug gitawag ni Jesus
ang usa ka gamayng bata ngadto kaniya, ug iyang
gipatindog kini sa ilang tiwala, 3 ug kanila miingon
siya, "Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo,
nga gawas kon mangausab kamo ug mangahimong
sama sa mga gagmayng bata, dili gayud kamo
makasulod sa gingharian sa langit. 4 Busa, bisan
kinsa nga magpakaubos sa iyang kaugalingon sama
niining gamayng bata, siya mao ang labing daku
sa gingharian sa langit. 5 "Bisan kinsa nga tungod
sa akong ngalan magadawat sa usa ka gamayng
bata nga sama niini, magadawat kanako; 6 apan
bisan kinsa nga makaangin aron makasala ang usa
niining mga gagmay nga nagasalig kanako, maayo
pa lang unta hinoon alang kaniya kon gikahigtan
siyag dakung galingan nga bato diha sa iyang liog ug
gikalumsan siya sa kahiladman sa dagat. 7 "Alaut
ang kalibutan tungod sa mga panulay sa paghimog
sala! Ang mga panulay magaabut gayud hinoon,
apan alaut ang tawo nga pinaagi kaniya magaabut
ang panulay! 8 Ug kon ang imong kamot o tiil mao
ang makaingon kanimo sa imong pagpakasala, putla
ug isalibay kini gikan kanimo; kay maayo pa alang

kanimo nga magasulod ka sa kinabuhi bisan pungkol
o bakul, kay sa may duha ikaw ka mga kamot o duha
ka mga tiil apan igabanlud ikaw ngadto sa kalayo
nga walay pagkatapus. **(aiōnios g166)** **9** Ug kon ang
imong mata mao ang makaingon kanimo sa imong
pagpakasala, lugita ug isalibay kini gikan kanimo;
kay maayo pa alang kanimo nga magasulod ka sa
kinabuhi bisan usa ka na lang ug mata, kay sa may
duha ikaw ka mga mata apan igabanlud ikaw ngadto
sa infierno nga kalayo. **(Geenna g1067)** **10** "Matngoni
ninyo nga walay usa niining mga gagmay nga inyong
pagatamayon; kay sultihan ko kamo nga sa langit ang
ilang mga manolunda kanunayng nagasud-ong sa
nawong sa akong Amahan nga anaa sa langit. **11** Kay
ang Anak sa Tawo mianhi sa pagluwas sa nawala. **12**
Unsa may inyong paghunahuna? Kon ang usa ka
tawo may usa ka gatus ka mga karnero, ug ang usa
niini mahisalaag, dili ba niya biyaan ang kasiyaman
ug siyam diha sa kabungturan, ug molakaw siya sa
pagpangita niadtong usa nga nahi-salaag? **13** Ug sa
makaplagan na niya kini, sa pagkatinuod, magaingon
ako kaninyo, nga ang iyang kalipay tungod niini labaw
pa kay sa kalipay niya tungod sa kasiyaman ug siyam
nga wala mahisalaag. **14** Busa, dili kabubut-on sa
akong Amahan nga anaa sa langit nga mawala bisan
usa niining mga gagmay. **15** "Kon ang imong igsoon
makasala batok kanimo, adtoa siya, ug tali kanimo ug
kaniya lamang, padaygi siya sa iyang sayup. Kon
maminaw siva kanimo, nan, nakabig mo siya. **16**
Apan kon dili man siya maminaw kanimo, pagdalag
usa o duha ka tawo uban kanimo, aron nga pinaagi
sa pagmatuod sa duha o tulo ka mga saksi mamalig-
on ang matag-usa ka pulong. **17** Kon magadumili man
gayud siya sa pagpaminaw kanila, isumbong siya sa
iglesia; ug kon dili gihapon siya maminaw bisan pa sa
iglesia, nan, isipa siya nga usa ka Gentil ug maniningil
sa buhis. **18** Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo,
nga bisan unsay inyong pagabugkoson dinhi sa yuta,
didto sa langit pagailhon kini nga binugkos; ug bisan
unsay inyong pagaluagan dinhi sa yuta, didto sa
langit pagailhon kini nga linuagan. **19** Usab sultihan
ko pa kamo, nga kon ang duha kaninyo magakauyon
dinhi sa yuta mahitungod sa bisan unsa nga ilang
pangayoon, alang kanila pagabuhaton kini sa akong
Amahan nga anaa sa langit. **20** Kay diin gani ang duha
kon tulo magakatigum sa akong ngalan, anaa ako sa
ilang taliwala." **21** Unya miduol si Pedro ug miingon
kaniya, "Ginoo, hangtud ba makapila makasala ang
akong igsoon batok kanako, ug pasayloon ko siya?
Makapito ba?" **22** Si Jesus mitubag kaniya, "Wala ako
mag-ingon kanimo nga makapito, kondili kapitoan ka
pito. **23** "Busa ang gingharian sa langit sama sa usa
ka hari nga buot magahusay sa mga bayranan kaniya
sa iyang mga ulipon. **24** Sa pagsugod niya sa husay,
gipaatubang kaniya ang usa nga nakautang kaniyag
napulo ka libo ka talanton; **25** ug sanglit dili man siya
maka-bayad, ang iyang agalon nagsugo nga ibaligya
siya, uban ang iyang asawa ug mga anak ug ang
tanang iyang gihuptan, aron kabayran ang utang. **26**
Busa ang ulipon mihapa ug kaniya nagpakiluoy siya
nga nag-ingon, `Senyor, angan-angana una ako, ug
pagabayran ko ra ikaw sa tanan.' **27** Ug ang agalon
sa maong ulipon naluoy kaniya, ug iyang gibuhian
siya ug gipasaylo ang utang niya. **28** Apan ang maong
ujipon, sa iya nang paghigula, nakasugat sa usa sa
iyang mga masigkaulipon nga nakautang kaniyag usa
ka gatus ka denario; ug sa nakuptan niya siya sa liog,
gitook siya niya nga nag-ingon, `Bayri ako sa imong
utang.' **29** Busa ang iyang masigkaulipon mihapa
ug kaniya nagpakiluoy siya nga nag-ingon, `Angan-
angana una intawon ako, ug pagabayran ko ra ikaw.'
30 Apan wala siya mosugot ug milakaw ug iyang
gipabilanggo kini hangtud nga makabayad sa utang.
31 Ug ang iyang mga masigkaulipon, sa pagkakita
nila sa nahitabo, nasubo pag-ayo; ug nangadto sila
sa ilang agalon ug ilang gisuginlan siya sa tanang
nahitabo. **32** Busa ang maong ulipon gipaatubang sa
iyang agalon, ug giingnan siya niya, `Ikaw dautan
nga ulipon! Gipasaylo ko ikaw sa tanan mong utang
kay nagpakiluoy man ikaw kanako. **33** Dili ba usab
unta maluoy man ikaw sa imong masigkaulipon,
maingon nga gikaloy-an ko man ikaw?' **34** Ug sa
kasuko gitugyan siya sa iyang agalon ngadto sa mga
magsasakit hangtud makabayad siya sa iyang tanang
utang. **35** Ingon usab niana ang pagabuhaton kaninyo
sa akong Amahan nga langitnon kon ang matag-usa
kaninyo dili sa kinasingkasing magapasaylo sa iyang
igsoon."

19 Ug sa nakatapus na si Jesus sa pagsulti niining
mga pulonga, siya mipahawa sa Galilea ug
miadto sa Judea sa kayutaan niini nga tabok sa
Jordan. **2** Ug misunod kaniya ang mga dagkung
panon sa katawhan, ug didto iyang giayo sila. **3** Ug
dihay mga Fariseo nga miduol kaniya ug misulay
kaniya pinaagi sa pagpangutana nga nag-ingon,

"Alang sa usa ka lalaki, uyon ba sa kasugoan ang
pagpakigbulag niya sa iyang asawa sa bisan unsang
hinungdan?" 4 Siya mitubag nga nag-ingon, "Wala
ba ninyo hibasahi nga ang nagbuhat kanila sukad
sa sinugdan nagbuhat kanila nga lalaki ug babaye,
5 ug nag-ingon, `Tungod niining maong hinungdan
kinahanglan pagabiyaan sa lalaki ang iyang amahan
ug ang iyang inahan ug makig-ipon siya sa iyang
asawa, ug silang duha mahimong usa? 6 Tungod
niana, dili na sila duruha kondili usa. Busa, ang
sa Dios gihiusa, sa tawo dili pagbulagon sila." 7
Sila miingon kaniya, "Nganong nagsugo man lagi
si Moises sa pagpahatag ug sulat-pamatuod sa
pakigbulag, ug sa ingon niana ang lalaki makabulag
na sa iyang asawa?" 8 Kanila mitubag siya nga nag-
ingon, "Tungod sa kasagutsoton ninyog kasingkasing,
gitugotan na lang kamo ni Moises sa pagbulag sa
inyong mga asawa, apan sukad sa sinugdan dili mao
kini. 9 Ug magaingon ako kaninyo: bisan kinsa nga
magabulag sa iyang asawa, gawas kon ang hinungdan
mao ang pakighilawas, ug unya ma-ngasawa siyag
lain, nakapanapaw siya ug ang mangasawa sa usa ka
babayeng binulagan, nakapanapaw." 10 Ug ang mga
tinun-an miingon kaniya, "Kon mao kanay kahimtang
sa lalaki labut sa iyang asawa, maayo pag dili na lang
mangasawa." 11 Apan siya miingon kanila, "Dili ang
tanang tawo makasagop niining sultiha, kondili sila
lamang nga gikahatagan sa katakus paghimo niini.
12 Kay adunay mga lalaki nga eunoco nang daan
sukad pa sa ilang pagkahimugso, ug adunay mga
eunoco nga ang naghimo kanilang eunoco mao ang
mga tawo; ug adunay mga eunoco nga nanaghimo
sa ilang kaugalingon nga mga enunoco alang sa
gingharian sa langit. Ang arang makasagop niini,
pasagopa siya." 13 Ug dihay mga gagmayng bata
nga gidala ngadto kaniya aron tapin-an sila niya sa
iyang kamot ug iampo sila. Ug gibadlong sa mga
tinun-an ang mga tawo; 14 apan si Jesus miingon,
"Paduola kanako ang gagmayng kabataan, ug ayaw
ninyo sila pagpugngi, kay ang gingharian sa langit
ila sa mga sama kanila." 15 Ug iyang gitapin-an
sila sa iyang mga kamot, ug unya milakaw siya. 16
Ug tan-awa, miduol kaniya ang usa ka tawo nga
nag-ingon, "Magtutudlo, unsa bay maayong buhaton
ko aron makapanag-iya ako sa kinabuhing dayon?"
(aiōnios g166) 17 Kaniya mitubag siya nga nag-ingon,
"Nganong mangutana man ikaw kanako mahitungod
sa maayo? Anaay usa lamang nga maayo. Kon gusto
kang mosulod sa kinabuhi, bantayi ang mga sugo." 18
Kaniya nangutana siya, "Hain man niini?" Ug si Jesus
mitubag, "Ayaw pagbuno, Ayaw pagpanapaw, Ayaw
pagpangawat, Ayaw pagsaksig bakak, 19 Tumahod
ka sa imong amahan ug inahan, ug, Higugmaa
ang imong silingan sama sa imong kaugalingon."
20 Ang lalaking batan-on miingon kaniya, "Kanang
tanan ako nang ginabantayan, unsa pa may akong
kulang?" 21 Kaniya mitubag si Jesus nga nag-
ingon, "Kon buot ikaw mamahingpit, lumakaw ka,
ibaligya ang imong kabtangan ug ang halin ihatag
sa mga kabus, ug makabaton kag bahandi didto sa
langit; ug unya umanhi ka ug sumunod kanako."
22 Ug sa pagkadungog niini sa batan-ong lalaki, siya
mipahawa nga masulob-on; kay daghan man ugod
siyag katigayonan. 23 Ug sa iyang mga tinun-an si
Jesus miingon, "Sa pagkatinuod, magaingon ako
kaninyo, nga igakalisud unya sa usa ka dato ang
pagsulod sa gingharian sa langit. 24 Ug sultihan ko
pa usab kamo, nga masayon pa sa kamelyo paglusot
sa mata sa dagum kay sa usa ka dato pagsulod sa
gingharian sa Dios." 25 Ug sa pagkadungog niini
sa mga tinun-an, nahitingala silag daku ug miingon,
"Nan, kinsa man diay ang arang maluwas?" 26 Si
Jesus mitan-aw kanila ug miingon kanila, "Sa tawo,
dili kini mahimo; apan sa Dios ang tanan mahimo."
27 Ug si Pedro misulti sa pagtubag nga nag-ingon, "Tan-
awa, gibiyaan na namo ang tanan ug nanagsunod
kami kanimo. Nan, unsa man lang diay ang among
makuha?" 28 Kanila si Jesus mitubag nga nag-ingon,
"Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga sa
bag-ong kalibutan, sa diha nga ang Anak sa Tawo
magalingkod na sa iyang mahimayaong trono, kamo
nga mga nanagsunod kanako magalingkod usab sa
napulog-duha ka mga trono ug inyong pagahukman
ang napulog-duha ka mga banay ni Israel. 29 Ug ang
matag-usa nga nagbiyag mga balay o mga igsoong
lalaki o mga igsoong babaye o amahan o inahan
o mga anak o kayutaan, tungod sa akong ngalan,
magadawat ug usa ka gatus ka pilo, ug magapanunod
sa kinabuhing dayon. (aiōnios g166) 30 Apan daghan
ang nagauna karon nga unya mangulahi, ug ang
nangulahi karon nga unya manag-una.

20 "Kay ang gingharian sa langit sama sa usa ka
pangulo sa panimalay nga milakaw sayo sa
kabuntagon aron sa pagpangitag mga mamumoo
nga iyang kasuholan alang sa iyang parrasan. 2 Ug

sa nagkasabut na siya ug ang mga mamumoo sa
tag-denario ang adlaw, iyang gipaadto sila sa iyang
parrasan. 3 Ug sa naglakaw siya sa may ikasiyam
ang takna sa buntag, iyang nakita sa tiyanggihan
ang uban pang mga walay buhat. 4 Ug siya miingon
kanila, `Pangadto usab kamo sa parrasan, ug suholan
ko kamog igo.' Busa nangadto sila. 5 Ug siya milakaw
sa may ikanapulog-duha ang takna sa kaudtohon,
ug sa ikatulo ang takna sa hapon, ug mao usab
ang iyang gihimo. 6 Ug sa may ikalima ang takna
sa hapon siya milakaw ug iyang nakita ang uban
nga nanagbarug; ug siya miingon kanila, `Nganong
nanagbarug man kamo dinhi nga walay mga buhat sa
tibuok adlaw?' 7 Kaniya mitubag sila nga nanag-ingon,
`Kay wala may misuhol kanamo.' Ug siya miingon
kanila, `Pangadto usab kamo sa parrasan.' 8 Ug sa
pagkasawomsom na, ang tag-iya sa parrasan miingon
sa iyang piniyalan, `Tawga na ang mga mamumoo ug
bayri sila sa ilang mga suhol, sugod sa mga naulahig
tangka hangtud sa mga nahiuna.' 9 Ug sa pagduol sa
mga mitangka sa may ikalima ang takna sa hapon,
ang matag-usa kanila nakadawat ug usa ka denario.
10 Ug sa pagduol sa mga nanghiuna, nanagdahum
sila nga makadawat ug labaw; apan ang matag-usa
kanila nakadawat ug usa ka denario lamang. 11 Ug
sa ilang pagdawat niini, sila nanagbagotbot batok sa
pangulo sa panimalay, 12 nanag-ingon, `Kining mga
naulahi nakabuhat sulod lamang sa usa ka takna, ug
sila imong gipakig-angay kanamo nga maoy miabaga
sa kinabug-atan sa buhat sa tibuok adlaw ug sa nag-
aligiting nga kainit.' 13 Apan ngadto sa usa kanila
mitubag siya nga nag-ingon, `Higala, wala ko ikaw
lupigi, kay dili ba nagkasabut man kita sa tagsa ka
denario? 14 Dawata ang imo, ug lumakaw ka. Akong
pagbuot nga pagahatagan kining naulahi sama sa
akong paghatag kanimo. 15 Dili ba diay matarung
kanako ang paggawi sa akong mga butang sumala
sa akong gusto? O imo ba diay ako nga bagot-
botan tungod sa akong pagkamahinatagon?' 16 Sa
ingon niana, ang mga naulahi mahiuna, ug ang mga
nahiuna mangulahi." 17 Ug sa nagtungas si Jesus
paingon sa Jerusalem iyang gipinig ang napulogduha
ka mga tinun-an, ug diha sa dalan miingon siya kanila,
18 "Tan-awa, nagatungas kita padulong sa Jerusalem;
ug ang Anak sa Tawo igatugyan ngadto sa mga
sacerdote nga punoan ug sa mga escriba, ug ilang
pagahukman siya sa kamatayon, 19 ug igatugyan
ngadto sa mga Gentil aron pagabugalbugalan ug
pagahampakon ug ilansang sa krus, apan sa ikatulo
ka adlaw pagabanhawon siya." 20 Unya miduol kaniya
ang inahan sa mga lalaking anak ni Zebedeo, uban
sa iyang mga anak, ug sa nakaluhod siya sa iyang
atubangan nangayo kaniyag usa ka butang. 21 Ug
si Jesus miingon kaniya, "Unsa may imong gusto?
Kaniya mitubag siya nga nag-ingon, "Ipahigayon nga
kining akong duha ka anak magalingkod sulod sa
imong gingharian, ang usa anha sa imong too ug
ang usa anha sa imong wala." 22 Apan mitubag
si Jesus nga nag-ingon, "Wala kamo mahibalo sa
inyong gipangayo. Makahimo ba kamo sa pag-
inom sa kopa nga akong pagaimnan?" Ug sila
mitubag kaniya, Makahimo kami." 23 Siya miingon
kanila, "Kamo magainom sa akong kopa, apan
ang pagpalingkod dapit sa akong too ug sa akong
wala, kini dili ako ang pagtugot, apan kini alang
lamang kanila nga mga gikatagan-an niini sa akong
Amahan." 24 Ug sa pagkadungog niini sa napulo,
nangasuko sila batok sa duha ka magsoon. 25 Apan
gitawag sila ni Jesus ngadto kaniya ug miingon
siya kanila, "Kamo nasayud nga ang mga punoan
sa mga Gentil nanagpakaagalon ngadto kanila, ug
ang ilang mga kadagkuan nagapakahari ngadto
kanila. 26 Dili kini mahitabo kaninyo; hinonoa, bisan
kinsay gustong mag-daku kaninyo kinahanglan ma-
inyo siyang sulogoon, 27 ug bisan kinsay gustong
maghawod kaninyo, kinahanglan ma-inyo siyang
ulipon; 28 maingon nga ang Anak sa Tawo mianhi dili
aron siya pag-alagaron kondili sa pag-alagad, ug sa
paghalad sa iyang kinabuhi sa pagpakamatay ingon
nga lukat alang sa daghan." 29 Ug sa nanaglakaw sila
gikan sa Jerico, usa ka dakung panon sa katawhan
mikuyog kaniya. 30 Ug tan-awa, dihay duha ka
mga buta nga nanagling-kod sa daplin sa dalan,
nga sa pagkadungog nila nga si Jesus lumalabay
didto, misinggit nga nanag-ingon, "Ginoo, Anak ni
David, kaluy-i kami!" 31 Ug gibadlong sila sa panon
sa katawhan nga nagsugo kanila paghilum, apan
misamot hinoon sila sa pagsinggit nga nag-ingon,
"Ginoo, Anak ni David, kaluy-i intawon kami!" 32 Ug
si Jesus mihunong ug gitawag sila niya nga nag-
ingon, "Unsa may gusto ninyong buhaton ko alang
kaninyo?" 33 Sila miingon kaniya, "Ginoo, mabuka
unta ang among mga mata." 34 Ug si Jesus naluoy
ug iyang gihikap ang ilang mga mata, ug dihadiha
makakita na sila ug mikuyog kaniya.

21 Ug sa nagkahiduol na sila sa Jerusalem, ug
pag-abut nila sa Betfage sa Bungtod sa mga
Olivo, duha sa mga tinun-an gisugo ni Jesus **2** nga
nag-ingon kanila, "Umadto kamo nianang balangay
sa atbang ninyo, ug didto inyong makita dayon ang
usa ka asna nga gihigot, ug ang usa ka nati uban
niini; hubara ninyo sila ug dad-a dinhi kanako. **3** Ug
kon adunay mangutana kaninyo, ingna lang siya,
`Gikinahanglan sila sa Ginoo,' ug iyang ipadala sila
dihadiha." **4** Nahitabo kini sa pagtuman sa gisulti
pinaagi sa profeta, nga nag-ingon: **5** "Suginli ninyo ang
babayeng anak nga Sion, Tan-awa, ang imong hari
nagaanhi kanimo, maaghop ug nagakabayo sa asna,
ug sa nati nga anak sa asna." **6** Ug ang mga tinun-an
milakaw ug ilang gibuhat ang gisugo kanila ni Jesus;
7 ilang gidala ang asna ug ang nati, ug kini ilang
gihapinan sa ilang mga sapot, ug mikabayo siya niini.
8 Ug ang kadaghanan sa mga tawo nanagpamuklad
sa ilang mga sapot diha sa dalan, ug ang uban
nanagpamutol ug mga sanga sa mga kahoy ug ilang
gikatag kini diha sa dalan. **9** Ug ang mga panon sa
katawhan nga nanag-una ug nanagsunod kaniya,
nanagsinggit nga nag-ingon, "Hosanna sa Anak ni
David! Dalaygon ang ang nagaanhi sa ngalan sa
Ginoo! Hosanna sa kahitas-an!" **10** Ug sa paghisulod
na niya sa Jerusalem, naukay ang tanan sa siyudad,
nga nanag-ingon, "Kinsa ba kini siya?" **11** Ug ang mga
panon sa katawhan miingon, "Mao kini ang profeta
nga si Jesus nga taga-Nazaret sa Galilea." **12** Ug
misulod si Jesus sa templo sa Dios, ug iyang giabog
sa gowa ang tanang nanagbaligya ug nanagpamalit
sulod sa templo, ug iyang gipanglintuwad ang mga
lamisa sa mga tigpangilis sa mga kuwarta ug ang mga
lingkoranan sa mga namaligyag mga salampati. **13** Ug
miingon siya kanila, "Nahisulat kini, `Ang akong balay
pagatawgon nga balayng ampoanan'; apan gihimo
ninyo kini nga langub sa mga tulisan." **14** Ug sa sulod
sa templo miduol kaniya ang mga buta ug mga bakul,
ug iyang giayo sila. **15** Apan sa diha nga ang mga
sacerdote nga punoan ug ang mga escriba nakakita
sa mga kahibulongang butang nga iyang gibuhat, ug
sa mga kabataan nga nanaghugyaw sulod sa templo,
nga nanag-ingon, "Hosanna sa Anak ni David?" sila
nangasuko; **16** ug sila miingon kaniya, "Nakabati ka
ba sa ilang ginsingon?" Ug si Jesus mitubag, "Oo; ug
wala ba gayud kamo makabasa niini: `Gikan sa baba
sa mga gagmayng bata ug sa mga masoso gihatud
mo ang nahingpit nga pagdalayeg'?" **17** Ug iyang
gibiyaan sila ug migowa siya sa siyudad paingon sa
Betania, ug didto mipabilin siya sa tibuok gabii. **18** Ug
sa pagkabuntag, sa naglakaw siya balik sa siyudad,
siya gigutom. **19** Ug sa pagkakita niya sa usa ka
kahoyng igira diha sa daplin sa dalan, iyang giduol
kini, ug wala siyay nakita niini nga bisan unsa gawas
sa mga dahon lamang. Ug iyang giingnan kini, "Sukad
karon dili ka na gayud makapamungag usab." Ug
ang kahoyng igira nalaya dihadiha. **(aiōn g165)** **20** Sa
pagkakita niini sa mga tinun-an, sila nanghibulong ug
nanag-ingon, "Giunsa ba sa kahoyng igira pagkalaya
dihadiha?" **21** Kanila mitubag si Jesus nga nag-ingon,
Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga kon
aduna kamoy pagoo ug dili kamo magduhaduha,
makahimo kamo dili lamang sa nahimo ngadto sa
kahoyng igira, kondili bisan pa kon moingon kamo
niining bukid, `Pahawa ug umambak ikaw ngadto sa
lawod,' kini mamahimo. **22** Ug ang tanang butang nga
inyong pangayoon pinaagi sa pag-ampo madawat
ninyo kon aduna kamoy pagtoo." **23** Ug sa pagsulod
niya sa templo, ang mga sacerdote nga punoan ug
ang mga anciano sa lungsod miduol kaniya samtang
nagpanudlo siya, ug miingon sila kaniya, "Pinaagi ba
sa unsang kagahum gibuhat mo kining mga butanga,
ug kinsa may naghatag kanimo sa maong kagahum?"
24 Kanila mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Aduna
usab akoy ipangutana kaninyo; ug kon inyo akong
tug-anan niini, nan, tug-anan ko usab kamo pinaagi
sa unsang kagahum gibuhat ko kining mga butanga.
25 Ang pamautismo ni Juan, diin ba kadto gikan?
Gikan ba sa langit o gikan ba sa mga tawo?" Ug
ilang gitulotimbang kini tali sa ilang kaugalingon nga
nanag-ingon, "Kon moingon kita, `Gikan sa langit,'
moingon siya kanato, `Nan, nganong wala man lagi
ninyo siya toohi? **26** Ug kon moingon kita, `Gikan sa
tawo,' mahadlok kita sa katawhan, kay ang tanan
miila man nga si Juan profeta." **27** Busa si Jesus
gitubag nila nga nanag-ingon, "Ambut lang." Ug siya
miingon kanila, "Dili ko usab kamo tug-anan pinaagi
sa unsang kagahum gibuhat ko kining mga butanga.
28 "Unsay inyong paghunahuna niini? Usa ka tawo
may duha ka anak nga lalaki, ug miadto siya sa usa
ug miingon kaniya, `Anak, umadto ka ug pagbuhat
didto sa parrasan karon.' **29** Ug ang anak mitubag,
`Dili ko.' `Apan sa ulahi nagbasul siya ug miadto. **30**
Ug ang tawo miadto sa ikaduhang anak ug iyang
gisultihan siya sa ingon, ug siya mitubag kaniya,
`Moadto ako, Tay, apan wala siya moadto. **31** Hain

man niining duruha ang nagtuman sa kabutbut-on sa
iyang amahan?" Sila miingon, "Ang nahiuna." Ug si
Jesus miingon kanila, "Sa pagkatinuod, magaingon
ako kaninyo, nga ang mga maniningil sa buhis ug
ang mga dautang babaye managsulod sa gingharian
sa Dios una pa kay kaninyo. 32 Kay kaninyo mianhi si
Juan nga nagtultol sa dalan sa pag-kamatarung, ug
wala kamo motoo kaniya, apan ang mga maniningil sa
buhis ug ang mga dautang babaye mitoo kaniya; ug
bisan pa sa nakita na ninyo kini, wala gihapon kamo
maghinulsol sa kaulahiay ug wala motoo kaniya.
33 "Patalinghugi ninyo ang lain pang sambingay.
May usa ka pangulo sa panimalay nga nagtanum
ug kaparrasan ug kini iyang gipalibutan ug paril,
gibuhatan ug pigsanan sa parras, gibuhatan ug usa
ka lantawanan, ug gipasaopan niya kini sa mga tawo,
ug unya milangyaw siya ngadto sa laing dapit. 34
Ug sa nagsingabut na ang tingpamopo, ngadto sa
mga saop gipaadto niya ang iyang mga ulipon aron
sa pagdawat sa bunga nga iyang bahin. 35 Apan
ang iyang mga ulipon gidakop sa mga saop ug ilang
gibunalan ang usa, ug ilang gipatay ang usa, ug
ilang gipanagbato ang usa. 36 Unya giusban niya
sila pagpadalag uban pang mga ulipon nga daghan
pa kay sa nahiuna, ug kini ila gihapong gibuhatan
sa ingon. 37 Ug sa katapusan, kanila ang iyang
anak gipaadto niya nga nag-ingon, `Motahud sila sa
akong anak.' 38 Apan sa pagkakita nila sa anak,
ang mga saop nasig-ingon sa usag usa, `Mao kini
ang manununod; tana, patyon ta siya aron maato
ang iyang panulondon.' 39 Ug gidakop nila siya
ug giabog sa gowa sa parrasan, ug ilang gipatay
siya. 40 Busa, inig-abut sa tag-iya sa parrasan,
unsa may buhaton niya sa maong mga saop?" 41
Kaniya mitubag sila nga nanag-ingon, "Ang maong
mga banyaga iyang igatugyan ngadto sa mapait nga
kamatayon, ug ang parrasan iyang pasaopan sa
ubang mga saop nga makamaong mobahin kaniya sa
mga bunga sa panahon sa tingpopo." 42 Ug si Jesus
miingon kanila, "Wala ba gayud kamo makabasa
sa kasulatan, nga `Ang maong bato nga sa mga
magtutukod gisalikway nahimong ulohang bato sa
pamag-ang; buhat kini sa Ginoo, ug sa atong mga
mata makapahibulong gayud'? 43 Busa, sultihan
ko kamo, nga ang gingharian sa Dios pagakuhaon
gikan kaninyo ug igahatag ngadto sa usa ka nasud
nga nagapamunga sa mga bunga niini. 44 Ug ang
mahulog sa ibabaw niining batoha, madugta siya;
apan ang mapusdakan niining batoha, mapulpog
siya." 45 Ug ang mga sacerdote nga punoan ug ang
mga Fariseo, sa pagkadungog nila sa iyang mga
sambingay, nakasabut nga nagsulti siya mahitungod
kanila. 46 Ug gisulayan nila ang pagdakop kaniya,
apan nahadlok sila sa katawhan, kay ila mang giila
siya nga profeta.

22 Ug kanila misulti si Jesus pag-usab pinaagi
sa mga sambingay, nga nag-ingon, 2 "Ang
gingharian sa langit sama sa usa ka hari nga
naghimog kombira sa kasal alang sa iyang anak
nga lalaki, 3 ug nagsugo sa iyang mga ulipon sa
pagtawag sa mga dinapitsa kombira sa kasal; apan
nanagdumili sila sa pagtambong. 4 Ug nagpaadto
na usab siyag uban pang mga ulipon nga iyang
giingnan, `Ingna ang mga dinapit, Tan-awa, nahikay
ko na ang akong kombira, naihaw na ang akong
mga baka ug ang akong mga nati nga pinatambok,
ug andam na ang tanan; busa, pangadto na kamo
sa kombira.' 5 Apan ang mga dinapit wala lang
manumbaling niini ug nanglakaw hinoon sila, usa
paingon sa iyang uma, ug usa paingon sa iyang
patigayon, 6 samtang ang uban nanagdakop sa iyang
mga ulipon, ug ilang gidagmalan ug gipamatay sila. 7
Ug ang hari nasuko, ug gipaadtoan niya sa iyang mga
sundalo ug gipapatay ang maong mga mamumuno
ug gipasunog ang ilang siyudad. 8 Ug siya miingon sa
iyang mga ulipon, `Andam na ang kombira sa kasal,
apan dili takus kadtong mga dinapit. 9 Busa pangadto
hinoon kamo sa kadalanan, ug bisan kinsay inyong
ihibalag didto, dapita ninyo sila sa kombira.' 10 Ug
ang mga ulipon miadto sa kadalanan ug ilang gitigum
ang tanan nga ilang gihibalag, mga dautan ug mga
maayo; ug ang kombirahan sa kasal napuno sa mga
dinapit. 11 "Apan sa pagsulod sa hari aron sa pagtan-
aw sa mga dinapit, nakita niya didto ang usa ka tawo
nga wala magsul-ob ug bisti alang sa kombira sa
kasal; 12 ug siya miingon kaniya, `Migo, naunsa ba
nga misulod ka man dinhi nga wala magsul-ob ug bisti
nga angay sa kasal?' Ug ang tawo wala makatingog.
13 Ug ang hari miingon sa iyang mga sulogoon,
`Gapusa ninyo siya sa tiil ug kamot, ug ilabay ninyo
siya ngadto sa labawng kangitngitan sa gowa; didto
ang mga tawo managpanghilak ug managkagot sa
ilang mga ngipon.' 14 Kay daghan ang gipanagtawag
apan diyutay ra ang pagapilion." 15 Ug milakaw
ang mga Fariseo ug nanagsabut sila kon unsaon

nila sa pagbitik kang Jesus pinaagi sa iyang isulti.
16 Ug ilang gipaadtoan siya sa ilang mga tinun-an,
kinuyogan sa mga Herodianhon, sa pag-ingon kaniya,
"Magtutudlo, nasayud kami nga ikaw maminatud-on,
ug nga ikaw sa minatuod nagatudlo sa dalan sa Dios,
ug nga wala ka magsapayan sa tawo sanglit wala
ka man magtan-aw sa panagway sa mga tawo. 17
Busa tug-ani kami unsay imong paghunahuna niini.
Uyon ba sa balaod ang pagbayad ug buhis kang
Cesar, o dila ba?" 18 Apan si Jesus, sa naila niya ang
ilang pagkamadinauton, miingon kanila "Mga maut,
nganong inyo man akong sulayan? 19 Pakitai akog
kuwarta nga igbubuhis." Ug ilang gidala kaniya ang
kuwarta nga usa ka denario. 20 Ug si Jesus miingon
kanila, "Kang kinsa man kining dagway ug kining
nahisulat?" 21 Sila mitubag nga nag-ingon, "Kang
Cesar." Ug siya miingon kanila, "Nan, bayri ninyo
si Cesar sa mga butang nga iya ni Cesar, ug ang
Dios sa mga butang nga iya sa Dios." 22 Ug sa ilang
pagkadungog niini, nahitingala sila; ug ilang gibiyaan
siya ug nanglakaw sila. 23 Ug sa maong adlaw
giadto siyag mga Saduceo, mga tawo nga nanag-
ingon nga walay pagkabanhaw; ug gipangutana siya
nila 24 nga nanag-ingon, "Magtutudlo, si Moises
nag-ingon, `Kon ang usa ka lalaki mamatay nga
walay anak, ang iyang igsoong lalaki kinahanglan
mangasawa sa balo ug magpaliwat ug mga anak
alang sa iyang igsoon.' 25 Karon, diha kanamoy pito
ka mga magsoong lalaki; ang nahauna nagminyo ug
unya namatay, ug tungod kay wala man siya mga
anak, ang asawa niya gipangasawa sa iyang igsoon.
26 Mao usab ang nahitabo sa ikaduha ug sa ikatulo,
ug hangtud sa ikapito. 27 Tapus nilang tanan, ang
babaye namatay usab. 28 Nan, sa pagkabanhaw ni
kinsa man sa pito maasawa siya? Kay silang tanan
nakahupot man kaniya." 29 Apan kanila mitubag si
Jesus nga nag-ingon, "Nangasayop kamo kay wala
kamo makasabut sa kasulatan o sa gahum sa Dios.
30 Kay sa pagkabanhaw dili na sila magapangasawa
o magapamana, kondili mahisama na sila sa mga
manolunda didto sa langit. 31 Ug mahitungod sa
pagbanhaw sa mga patay, wala ba ninyo hibasahi
ang gisulti kaninyo sa Dios nga nag-ingon, 32 `Ako
mao ang Dios ni Abraham, ug ang Dios ni Isaac,
ug ang Dios ni Jacob'? Siya dili Dios sa mga patay,
kondili sa mga buhi." 33 Ug sa pagkadungog niini
sa panon sa katawhan, nahitingala sila sa iyang
pagpanudlo. 34 Apan sa pagkadungog sa mga
Fariseo nga napahilum niya ang mga Saduceo, sila
nanagtapok. 35 Ug usa kanila, nga batid sa kasugoan,
may gipangutana kaniya aron sa pagsulay kaniya. 36
Miingon siya, "Magtutudlo, unsa man ang dakung
sugo sa kasugoan?" 37 Ug si Jesus miingon kaniya,
"Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong
kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok
mong salabutan. 38 Mao kana ang daku ug unang
sugo. 39 Ug ang ikaduha sulosama ra, nga mao
kini, Higugmaa ang imong silingan sama sa imong
kaugalingon. 40 Niining duha ka mga sugo nagasukad
ang tibuok nga kasugoan ug ang mga profeta." 41
Ug samtang nagkatapok ang mga Fariseo, kanila si
Jesus may gipangutana, 42 nga nag-ingon, "Unsa
may inyong paghunahuna mahitungod kang Cristo?
Kang kinsa man siyang anak?" Sila mitubag kaniya,
"Anak siya ni David." 43 Siya miingon kanila, "Nan,
ngano man lagi nga si David, dinasig sa Espiritu,
nagtawag man kaniya nga Ginoo, sa iyang pag-ingon:
44 `Ang Ginoo miingon sa akong Ginoo: Lumingkod
ka sa akong too, hangtud igabutang ko ang imong
mga kaaway diha sa ilalum sa imong mga tiil? 45
Kon si David nagtawag kaniya nga Ginoo, unsaon
man niya pagkahimong anak ni David?" 46 Ug walay
nakatubag kaniyag bisan usa na lang ka pulong, ug
sukad niadtong adlawa wala nay nangahas pa sa
paghimog mga pagpa-ngutana kaniya.

23 Unya miingon si Jesus sa mga panon sa
katawhan ug sa iyang mga tinun-an, 2 "Ang
mga escriba ug ang mga Fariseo nanaglingkod sa
lingkoranan ni Moises; 3 busa, buhata ug bantayi
ninyo ang tanan nga ilang ginaingon kaninyo, apan
ayaw ninyo pagbuhata ang ilang ginabuhat; kay sila
maayo rang mosulti apan dili mobuhat. 4 Nagabugkos
silag mga mabug-at nga luwan nga malisud pas-
anon, ug ila kining gibutang diha sa mga abaga sa
mga tawo; apan sila gayud dili gani molihok niini
bisan pinaagi na lang sa ilang tudlo. 5 Nagahimo
sila sa ilang tanang mga binuhatan aron lamang sa
pagpakita ngadto sa mga tawo; kay ginapalapad nila
ang ilang mga pilakteria ug ginapataas nila ang mga
borlas sa ilang mga kupo, 6 ug kinaham nila ang mga
halangdong dapit sa mga kombirahan ug ang labing
maayong mga lingkoranan sulod sa mga sinagoga, 7
ug ang mga pagyukbo kanila diha sa mga tiyanggihan,
ug ang pagtawag kanilag "Rabi" sa mga tawo. 8
Apan kamo, ayaw kamo pagpatawag nga Rabi, kay

kamo adunay usa lamang ka magtutudlo, ug kamong
tanan mga magsoon. 9 Ug kinahanglan walay bisan
kinsang tawo dinhi sa yuta nga inyong pagatawgon
nga inyong amahan, kay kamo adunay usa lamang
ka Amahan nga anaa sa langit. 10 Ayaw usab kamo
pagpatawag nga mga agalon, kay kamo adunay usa
lamang ka agalon nga mao si Cristo. 11 Ang labing
daku kaninyo, ma-inyo siyang sulogoon; 12 bisan
kinsa nga magapahitaas sa iyang kaugalingon iga-
pahiubos, ug bisan kinsa nga magapaubos sa iyang
kaugalingon igapahitaas. 13 "Apan alaut kamo, mga
escriba ug mga Fariseo, mga maut! kay ginalukban
ninyo ang gingharian sa langit atbang sa mga tawo;
kay wala kamo mosulod ni magtugot sa pagpasulod
sa mga tawo nga gusto untang managsulod. 14 Alaut
kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga maut! kay
ginasubad ninyo ang katigayonan sa mga babayeng
balo, ug aron sa pagtabontabon niini nagahimo kamo
sa hatag-as nga mga pangadye; busa mahiaguman
ra ninyo ang labi pa ka mabug-at nga hukom sa silot.
15 Alaut kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga
maut! kay ginalatas-latas ninyo ang kadagatan ug
kayutaan aron sa pagdanig bisan usa na lang ka
kinabig, ug sa makabig na siya, inyo siyang ginahimo
nga dubli pa kaninyo sa pagkaangayan sa infierno.
(Geenna g1067) 16 "Alaut kamo, mga magtotultol nga
buta, nga manag-ingon, `Kon may manumpa tungod
sa templo, wala kanay bili; apan kon may manumpa
tungod sa bulawan sa templo, obligado siya sa iyang
panumpa.' 17 Kamong mga boangboang nga mga
buta! Kay hain bay labaw, ang bulawan o ang templo
ba nga maoy nagahimo nga balaan sa bulawan? 18
Ug kamo manag-ingon, `Kon may manumpa tungod
sa halaran, wala kanay bili; apan kon may manumpa
tungod sa halad nga anaa sa halaran, obligado
siya sa iyang panumpa.' 19 Kamong mga buta! Kay
hain bay labaw, ang halad o ang halaran ba nga
maoy nagahimo nga balaan sa halad? 20 Busa ang
manumpa tungod sa halaran, nagapanumpa tungod
niini ug sa tanang anaa niini; 21 ug ang manumpa
tungod sa templo, nagapanumpa tungod niini ug
tungod sa nagapuyo sulod niini; 22 ug ang manumpa
tungod sa langit, nagapanumpa tungod sa trono
sa Dios ug tungod sa nagalingkod niini. 23 "Alaut
kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga maut!
kay nagahatag kamog ikapulo sa yerbabuyna ug
sa anis ug sa komino, apan wala ninyo buhata ang
labi pang hinungdanong mga butang sa kasugoan,
nga mao ang hustisya, ug kaluoy, ug pagtoo; kining
mga butanga kinahanglan gayud unta nga inyong
pagabuhaton, sa walay pagbiya sa uban. 24 Kamong
mga magtotultol nga buta, ginasala ninyo ang usa
ka buok nga tagnok ug ginalamoy ninyo ang usa
ka buok nga kamelyo! 25 "Alaut kamo, mga escriba
ug mga Fariseo, mga maut! kay ginahinloan ninyo
ang gawas nga bahin sa baso ug sa pinggan, apan
sa sulod kini sila napuno sa panikas ug sa labihang
pag-pangilog. 26 Fariseo nga buta! hinloi una ang
sa sulod nga bahin sa baso ug sa pinggan aron
ang gawas nga bahin niini magamahinlo usab. 27
"Alaut kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga
maut! kay sama kamo sa pinaputi nga mga pantiyon
nga sa gawas managpakita sa katahum, apan sa
sulod kini sila puno sa mga bukog sa mga patay
ug sa tanang kahugawan. 28 Sa ingon usab niini,
sa gawas ninyo kamo nagapakita nga daw mga
matarung sa atubangan sa mga tawo, apan sa sulod
ninyo natugob kamo sa kamaut ug sa kadautan.
29 "Alaut kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga
maut! kay ginabuhatan ninyog mga pantiyon ang
mga profeta ug inyong ginadayandayanan ang mga
bungdo sa mga matarung, 30 ug magkanayon
kamo, `Kon nakaabut pa kami sa mga adlaw sa
among mga ginikanan, dili gayud kami moapil uban
kanila sa pag-ula sa dugo sa mga profeta.' 31 Sa
ingon niini nagamatuod kamo batok ra sa inyong
kaugalingon nga kamo mga anak diay niadtong
mga nanagpatay sa mga profeta. 32 Hala, pun-
a pa gayud ninyo ang taksanan sa inyong mga
ginikanan. 33 Kamong mga halas, kamong kaliwat sa
mga bitin, unsaon ugod ninyo paghilingkawas gikan
sa pagkahinukman ngadto sa infierno? (Geenna g1067)
34 Tungod niini, padad-an ko kamog mga profeta
ug mga makinaadmanon ug mga escriba, nga ang
uban kanila inyong pagapatyon ug igalansang sa
krus, ug ang uban inyong pagahampakon sa sulod
sa inyong mga sinagoga ug inyong pagalutoson
gikan sa usa ka lungsod ngadto sa usa, 35 aron
nga diha kaninyo pagapanilngon ang tanang dugo
sa mga matarung nga naula sa ibabaw sa yuta,
sukad pa sa dugo ni Abel nga matarung hangtud
sa dugo ni Zacarias nga anak ni Baraquias, nga
inyong gipatay diha sa kinatung-an sa templo ug
sa halaran. 36 Sa pagkatinuod, magaingon ako
kaninyo, kining tanan moabut niining kaliwatana. 37
"O Jerusalem, Jerusalem, nga nagapatay sa mga

profeta ug nagabato sa mga sinugo nganha kanimo!
Sa makadaghan gipangandoy ko ang pagtigum unta
sa imong mga anak, maingon sa himungaan nga
nagatigum sa iyang mga piso ilalum sa iyang mga
pako, apan nagadumili kamo! 38 Tan-awa, mabiniyaan
ug magamingaw ang inyong balay. 39 Kay sultihan
ko kamo, nga dili na kamo makakita kanako pag-
usab, hangtud makaingon na kamo, `Dalaygon ang
nagaanhi sa ngalan sa Ginoo'."

24 Ug si Jesus mipahawa sa templo, ug samtang
naglakaw siya miduol kaniya ang iyang mga
tinun-an ug ilang gitudlo kaniya ang mga bahin sa
templo. 2 Apan kanila mitubag siya nga nag-ingon,
"Nakita ninyo kining tanan, dili ba? Sa pagkatinuod,
magaingon ako kaninyo, nga dinhi wala unyay
mahibiling usa ka bato nga pinatong sa bato nga
dili pagatumpagon." 3 Ug sa naglingkod siya sa
Bungtod sa mga Olivo, giduol siya sa mga tinun-
an nga silasila ra, nga nanag-ingon, "Tug-ani kami,
kanus-a man kini mahitabo, ug unsa man ang
ilhanan sa imong pag-anhi ug sa pagkatapus sa
kapanahonan?" (aiōn g165) 4 Ug kanila mitubag si
Jesus nga nag-ingon, "Magbantay kamo nga walay
magapahisalaag kaninyo. 5 Kay daghan unya ang
motungha dinala ang akong ngalan, nga manag-
ingon, `Ako mao ang Cristo,' ug daghan ang ilang
pahisa-laagon. 6 Ug makadungog kamog mga gubat
ug mga dungogdungog mahi-tungod sa mga gubat;
pagbantay kamo nga dili kamo makuyawan; kay
kinahanglan gayud kini nga mahitabo, apan dili pa
kini mao ang katapusan. 7 Kay managgubat ang
nasud batok sa nasud, ug ang gingharian batok sa
gingharian, ug mahitabo ang mga gutom ug mga
linog sa nagkalainlaing mga dapit: 8 kining tanan mao
lamay sinugdanan sa mga kasakit. 9 "Unya ila kamong
itugyan ngadto sa mga kasakitan, ug ipapatay kamo
nila; ug pagadumtan kamo sa tanang kanasuran
tungod sa akong ngalan. 10 Ug unya daghan ang
mosibug gikan sa pagtoo, ug magabudhiay ug
magadumtanay ang usag usa. 11 Ug motungha ang
daghang mga mini nga profeta ug magapahisalaag
sa daghan. 12 Ug kay mosanay man ang kadautan,
mobugnaw ang gugma sa kadaghanan. 13 Apan ang
molahutay hangtud sa katapusan mamaluwas. 14
Ug kining Maayong Balita mahitungod sa gingharian
igawali ngadto sa tibuok nga kalibutan ingon nga
pagpamatuod ngadto sa tanang kanasuran; ug unya
moabut na ang katapusan. 15 "Tungod niini, inigkakita
ninyo sa gihisgutan sa profeta nga si Daniel, sa
iyang gihisgutang malaglagon nga pasipala nga
magatindog sulod sa dapit nga balaan (pasabta niini
ang magabasa), 16 nan, sila nga anha sa Judea
pakalagiwa ngadto sa kabukiran; 17 ug siya nga anha
sa atop, ayaw na pakanauga aron sa pagkuha pag
bisan unsa sulod sa iyang balay; 18 ug siya nga
anha sa uma, ayaw na pabalika aron sa pagkuha
pa sa iyang kupo. 19 Ug alaut gayud ang mga
mabdos ug ang may mga masoso niadtong mga
adlawa! 20 Pag-ampo kamo nga unta ang inyong
pagpangagiw dili mahiatol sa tingtugnaw o sa adlaw
nga igpapahulay. 21 Kay unya moabut ang dakung
kasakitan nga ang ingon wala pa mahitabo sukad
sa sinugdan sa kalibutan hangtud karon, ug dili na
gayud mahitabo pa. 22 Ug kon ang gidaghanon
niadtong mga adlawa wala pa pagkubsi, wala untay
tawong maluwas; apan tungod sa iyang mga pinili,
ang gidaghanon niadtong mga adlawa pagakubsan.
23 Ug unya kon adunay magaingon kaninyo, `Tan-
awa, ania ra ang Cristo!' o `Atua ra siya!' ayaw gayud
kamo pagtoo niini. 24 Kay motungha ang mga mini
nga Cristo ug mga mini nga profeta ug magapakitag
dagkung mga ilhanan ug mga katingalahan aron sa
pagpahisalaag, kon mahimo, bisan pa sa mga pinili.
25 Tan-awa, gisuginlan ko na kamong daan. 26 Busa,
kon sila magaingon kaninyo, `Tan-awa, atua siya sa
awaaw,' ayaw gayud kamo pag-adto didto. Ug kon
sila magaingon, `Tan-awa, anaa siya sa sulod nga
mga lawak,' ayaw gayud kamo pagtoo niini. 27 Kay
maingon nga ang kilat magakilab gikan sa sidlakan
ug makita hangtud sa kasadpan, maingon man usab
unya niini ang pag-abut sa Anak sa Tawo. 28 Diin
gani ang patay, atua usab didto magakatapok ang
mga agila. 29 "Ug dihadiha inigkatapus sa kasakitan
niadtong mga adlawa, ang Adlaw mongitngit, ug ang
Bulan dili na mohatag ug kahayag, ug ang mga bitoon
mangatagak gikan sa kahitas-an, ug matay-og ang
mga gahum sa kalangitan. 30 Ug unya magapakita
diha sa langit ang ilhanan sa Anak sa Tawo, ug unya
ang tanang kabanayan sa yuta manag-minatay, ug
ilang makita ang Anak sa Tawo nga moabut nga
sinapwang sa mga panganud sa langit inubanan
sa kagahum ug dakung himaya; 31 ug pagasugoon
niya ang iyang mga manolunda pinaagi sa makusog
nga tingog sa trumpeta, ug ilang pagahipuson ang
iyang mga pinili gikan sa mga sugdanan sa upat

ka mga hangin, gikan sa usa ka tumoy sa langit
ngadto sa usa. 32 "Gikan sa kahoyng igira tun-i
ninyo kining usa ka pananglitan: inigpanglumoy na
gani sa iyang mga sanga ug manalingsing na, nan,
inyong masayran nga nagakaduol na ang tingadlaw.
33 Ingon man usab niini, inigkakita ninyo niining
tanang mga butanga, masayran ninyo nga haduol
na siya, anaa na gayud sa mga pultahan. 34 Sa
pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga sa dili
pa mahanaw kining kaliwatana, kining tanang mga
butanga maga-kahitabo gayud. 35 Ang langit ug ang
yuta mangahanaw, apan ang akong mga pulong dili
gayud mahanaw. 36 "Apan mahitungod sa maong
adlaw ug takna, walay usa nga nasayud, bisan pa
ang mga manolunda sa langit, bisan pa ang Anak,
gawas sa Amahan lamang. 37 Maingon kaniadto
sa mga adlaw ni Noe, mao man usab unya ang
pag-abut sa Anak sa Tawo. 38 kay maingon nga
niadtong mga adlawa sa wala pa ang lunop sila
nanagpangaon ug nanag-inum, nanagpangasawa ug
nanagpamana hangtud sa adlaw sa pagsulod ni Noe
sa arka, 39 ug sila walay kasayuran niini hangtud sa
pag-abut sa lunop ug gianud silang tanan, maingon
man usab niini ang pag-abut unya sa Anak sa Tawo.
40 Unya anha sa uma ang duha ka lalaki; usa kuhaon
ug usa mabiyaan. 41 Duha ka babaye magagaling
diha sa ligsanan; usa kuhaon ug usa mabiyaan.
42 Busa pagtukaw kamo, kay wala kamo mahibalo
unsang adlawa moabut ang inyong Ginoo. 43 Apan
hibaloi ninyo nga kon ang pangulo sa panimalay
nasayud pa unsang taknaa sa kagabhion moabut ang
kawatan, magatukaw unta siya ug dili niya tugotan
nga pagasak-on ang iyang balay. 44 Busa kamo
usab kinahanglan mangandam, kay ang Anak sa
Tawo moabut sa takna nga wala ninyo dahuma. 45
"Nan, kinsa ba ang kasaligan ug manggialamon nga
ulipon nga maoy itudlo sa iyang agalon sa pagdumala
sa iyang panimalay, sa paghatag kanila sa ilang
pagkaon sa hustong panahon? 46 Dalaygon kadtong
ulipona nga sa pag-abut sa iyang agalon mahiabtan
nga magabuhat sa ingon. 47 Sa pag-katinuod,
magaingon ako kaninyo, nga igatudlo niya siya nga
maoy magadumala sa iyang tanang katigayonan. 48
Apan kon ang dautang ulipon magaingon sa iyang
kaugalingon, `Madugay pa kadtong akong agalon,' 49
ug unya mosugod siya sa pagpamospos sa iyang
mga masigkaulipon, ug magakaon ug maga-inom
kauban sa mga palahubog, 50 ang agalon sa maong
ulipon moabut ra sa adlaw nga wala siya magpaabut
kaniya ug sa takna nga wala niya hibaloi, 51 ug iyang
silotan siya ug ibutang niya ipon sa mga maut; didto
ang mg tawo managpanghilak ug managkagot sa
ilang mga ngipon.

25 "Ug ang gingharian sa langit iga-pakasama sa
napulo ka mga dalagang birhin nga nanagdala
sa ilang mga lamparahan ug miadto sa pagsugat sa
pamanhonon. 2 Ang lima kanila mga boangboang, ug
ang lima mga but-an. 3 Kay ang mga boangboang, sa
pagdala nila sa ilang mga lamparahan, wala magdalag
lana; 4 apan ang mga but-an nanagdalag mga prasko
nga sinudlan ug lana uban sa ilang mga lamparahan.
5 Ug kay ang pamanhonon nadugay man sa pag-abut,
silang tanan nanagpirat ug nahikatulog. 6 Apan sa
pagkatungang gabii dihay singgit nga nag-ingon, `Tan-
awa, ang pamanhonon! Panggula kamo ug sugata
ninyo siya? 7 Ug namangon silang tanan nga mga
dalaga ug gihikay nila ang ilang mga lamparahan. 8
Ug ang mga boangboang miingon sa mga but-an,
`Hatagi kamig lana kay nagakapalong kining among
mga lamparahan.' 9 Apan kanila mitubag ang mga
but-an nga nanag-ingon, `Tingalig dili kini paigo alang
kanamo ug kaninyo; pangadto hinoon kamo sa mga
magbabaligya ug pamalit kamog alang kaninyo.' 10
Ug samtang nangadto sila sa pagpamalit, miabut ang
pamanhonon ug silang mga andam misulod uban
kaniya ngadto sa kombira sa kasal; ug unya ang
pultahan gitakpan. 11 Tapus niini nangabut usab
ang ubang mga dalaga, nga nanag-ingon, `Senyor,
senyor, ablihi kami.' 12 Apan siya mitubag nga nag-
ingon, `Sa pagka tinuod, magaingon ako kaninyo,
nga wala ako makaila kaninyo.' 13 Busa pagtukaw
kamo, kay wala ninyo hibaloi ang adlaw o ang takna.
14 "Kay mahisama kini unya sa usa ka tawo nga
sa dayon na niyag langyaw ngadto sa laing yuta,
mitawag sa iyang mga ulipon, ug kanila gipiyal
niya ang iyang katigayonan. 15 Ang usa gihatagan
niyag lima ka talanton ang usa duha ka talanton,
ug ang usa usa ka talanton, sa matag-usa sumala
sa iyang katakus. Ug unya milakaw siya. 16 Ang
nakadawat ug lima ka talanton milakaw dihadiha ug
gipamatigayon niya kini, ug nakaganansiya siyag
laing lima ka talanton. 17 Maingon man usab, ang
nakadawat ug duha ka talanton nakaganansiyag
laing duha ka talanton. 18 Apan ang nakadawat
ug usa ka talanton milakaw ug nagkalot sa yuta

ug gilubong niya ang kuwarta sa iyang agalon. **19**
Ug unya, tapus sa taas nga panahon, miabut ang
agalon niadtong mga ulipon ug iyang gihusay ang
ilang hatagan kaniya. **20** Ug ang nakadawat ug lima
ka talanton miadto sa atubangan nga nagdala niini
ug sa ganansiya nga lima ka talanton, ug miingon,
`Senyor, gihatagan mo akog lima ka talanton; tan-
awa, nakaganansiya akog laing lima ka talanton.'
21 Ug miingon kaniya ang iyang agalon, `Maayong
pagkabuhat, maayo ug kasaligan nga ulipon; sa
diyutay kasaligan ka diay, sa daghan pagapiyalan ko
ikaw; dumuyog ka sa kalipay sa imong agalon.' **22**
Ug usab ang nakadawat ug duha ka talanton miduol
sa atubangan nga nag-ingon, `Senyor, gihatagan
mo akog duha ka talanton; tan-awa, nakaganansiya
akog laing duha ka talanton.' **23** Ug miingon kaniya
ang iyang agalon, `Maayong pagkabuhat, maayo ug
kasaligan nga ulipon; sa diyutay kasaligan ka diay,
sa daghan pagapiyalan ko ikaw; dumuyog ka sa
kalipay sa imong agalon.' **24** Ug usab ang nakadawat
ug usa ka talanton miduol sa atubangan nga nag-
ingon, `Senyor, nakaila ako kanimo nga ikaw maoy
usa ka matig-a nga pagkatawo, nga nagaani gikan
sa uma diin dili ikaw maoy nagpugas, ug nagahipos
gikan sa dapit diin dili ikaw maoy nagpapalid; **25** busa
nahadlok ako, ug milakaw ako ug gilubong ko sa
yuta ang imong talanton. Ania ra ang imong kuwarta.'
26 Apan kaniya mitubag ang iyang agalon nga nag-
ingon, `Dautan ug taspukan nga ulipon! Nasayud
ka diay nga ako nagaani gikan sa uma diin dili ako
ang nagapugas. Ug nagahipos gikan sa dapit diin
dili ako ang nagpapalid? **27** Nan, kinahanglan nga
ang akong kuwarta imo untang gidiposito sa bangko,
ug unya sa akong paghiuli madawat ko unta ang
akong kuwarta nga may tubo. **28** Busa kuhaa ninyo
ang talanton gikan kaniya, ug ihatag kana sa ulipon
nga may napulo ka talanton. **29** Kay ang matag-
usa nga adunay iya pagahatagan ug dugang pa, ug
makabaton siya sa kadagaya; apan siya nga walay
iya pagakuhaan sa bisan unsa nga anaa kaniya. **30**
Ug ilabay ninyo ang walay pulos nga ulipon ngadto
sa labawng kangitngitan sa gowa; didto ang mga
tawo managpanghilak ug managkagot sa ilang mga
ngipon.' **31** "Ug inig-abut na sa Anak sa Tawo diha sa
iyang himaya, ug sa tanang mga manolunda uban
kaniya, siya molingkod diha sa iyang mahimayaong
trono. **32** Ug sa iyang atubangan pagatapokon ang
tanang kanasuran, ug iyang pagala-inon ang usa
gikan sa usa, maingon sa magbalantay sa mga hayop
nga maga-lain sa mga karnero gikan sa mga kanding,
33 ug ang mga karnero iyang pagapinigon sa iyang
too, apan ang mga kanding anha sa iyang wala. **34** Ug
ang Hari magaingon kanila diha sa iyang too, `Umari
kamo, O mga dinayeg sa akong Amahan, panunda
ninyo ang gingharian nga gitagana alang kaninyo
sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan; **35** kay gigutom
ako ug inyo ako nga gipakaon, giuhaw ako ug inyo
ako nga gipainom, nadumoloong ako ug gihinangop
ninyo ang pagpasaka kanako, **36** hubo ako ug inyo
ako nga gibistihan, nagmasakiton ako ug inyo ako
nga giduaw, nabilanggo ako ug miadto kamo kanako.'
37 Ug kaniya motubag ang mga matarung nga manag-
ingon, `Ginoo, kanus-a ba kami makakita kanimo
nga gigutom ug amo ikawng gipakaon, o giuhaw
ug amo ikawng gipainom? **38** Ug kanus-a ba kami
makakita kanimo nga nadumoloong ug amo ikawng
gipasaka, o hubo ug amo ikawng gibistihan? **39** Ug
kanus-a ba kami makakita kanimo nga nagmasakiton
o nabilanggo ug amo ikawng giduaw?' **40** Ug kanila
motubag ang Hari nga magaingon, `Sa pagkatinuod,
magaingon ako kaninyo, nga maingon nga gibuhat
ninyo kini ngadto sa usa sa mga labing gagmay
niining akong mga igsoon, gibuhat usab ninyo kini
kanako.' **41** Unya ang Hari magaingon kanila diha
sa iyang wala, `Pahawa gikan kanako, kamong mga
tinunglo, ngadto sa kalayong walay pagkatapos nga
gitagana alang sa yawa ug sa iyang mga manolunda;
(aiōnios g166) **42** kay ako gigutom ug wala ninyo ako
pakan-a, ako giuhaw ug wala ako ninyo paimna,
43 ako nadumoloong ug wala ako ninyo pasak-a,
ako hubo ug wala ako ninyo bistihi, ako masakiton
ug binilanggo ug wala ako ninyo duawa.' **44** Ug
motubag usab sila nga manag-ingon, `Ginoo, kanus-
a ba kami makakita kanimo nga gigutom o giuhaw o
nadumoloong o hubo o masakiton o binilanggo, ug
nga wala ikaw namo alagari?' **45** Ug kanila motubag
siya nga magaingon, `Sa pagkatinuod, magaingon
ako kaninyo, nga maingon nga wala ninyo kini buhata
ngadto sa usa sa mga labing gagmay niini, wala usab
ninyo kini buhata kanako.' **46** Ug sila mamahawa
paingon ngadto sa silot nga dayon, apan ang mga
matarung ngadto sa kinabuhing dayon." **(aiōnios g166)**

26 Ug sa nakatapus na si Jesus sa pagsulti niining
mga pulonga, siya miingon sa iyang mga tinun-
an, **2** "Kamo nahibalo nga duha ka adlaw sukad

karon mao na ang fiesta sa Pasko, ug ang Anak
sa Tawo igatugyan na aron ilansang sa krus." 3
Ug ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga
anciano sa lungsod nanagtigum sa balay sa labawng
sacerdote nga ginganlan si Caifas, 4 ug nanagsabut
sila aron sa pagdakop kang Jesus pinaagi sa lansis,
ug sa pagpatay kaniya. 5 Apan sila miingon, "Dili
lang hinoon pag-iatol sa fiesta, kay tingali unyag
mahitabo ang kaguliyang sa mga tawo." 6 Ug sa
didto si Jesus sa Betania sa balay ni Simon nga
sanlahon, 7 miduol kaniya ang usa ka babaye nga
nagdalag mahal kaayong pahumot nga sinulod sa
usa ka botilyang alabastro, ug gibobo niya kini diha sa
iyang ulo samtang naglingkod siya tambong sa kan-
anan. 8 Apan sa pagkakita niini sa mga tinun-an, sila
nangasuko nga nanag-ingon, "Unsa ba kapuslanan
sa maong pag-usik-usik? 9 Kay kini ikabaligya baya
untag dakung bili, ug ang halin ikahatag ngadto sa
mga kabus." 10 Apan sa pagkamatikod ni Jesus niini,
siya miingon kanila, "Nganong inyo mang samokon
kining babaye? Kay maoy usa ka maayong buhat
kining iyang gihimo kanako. 11 Kay ang mga kabus
kanunayng anaa kaninyo apan ako dili kanunayng
ania kaninyo. 12 Sa iyang pagbobo niining pahumot
dinhi sa akong lawas, gihimo niya kini aron sa pag-
andam kanako alang sa lubong. 13 Sa pagkatinuod,
magaingon ako kaninyo, nga bisan diin gani sa tibuok
kalibutan igawali kining Maayong Balita, ang gibuhat
niining babayehana pagahisgutan usab ingon nga
handumanan alang kaniya." 14 Unya usa sa Napulog-
Duha, nga ginganlan si Judas Iscariote, miadto sa
mga sacerdote nga punoan 15 ug miingon kanila,
"Unsa may inyong ihatag kanako kon itugyan ko
siya kaninyo?" Ug siya ilang gibayran ug salapi nga
katloan ka buok. 16 Ug sukad niadtong tungora
siya nagpangitag higayon sa pagtugyan kaniya. 17
Ug sa nahaunang adlaw sa fiesta sa Tinapay nga
Walay Igapapatubo, si Jesus giadto sa mga tinun-
an nga nanag-ingon, "Asa man ang gusto mong
hikayan namo alang kanimo sa imong pagkaon sa
pasko?" 18 Ug siya miingon kanila, "Adtoa ninyo ang
usa ka tawo sa siyudad, ug ingna ninyo siya, `Ang
Magtutudlo nagaingon, Ang akong panahon haduol
na, ug saulogon ko ang pasko dinhi sa imong balay
uban sa akong mga tinun-an.'" 19 Ug gibuhat sa
mga tinun-an ang gisugo kanila ni Jesus, ug ilang
gihikay ang pasko. 20 Ug sa pagkasawomsom na,
siya mitambong sa kan-anan uban sa napulogduha
ka mga tinun-an; 21 ug samtang nangaon sila, siya
miingon kanila, "Sa pagkatinuod, magaingon ako
kaninyo, nga usa kaninyo magabudhi kanako." 22
Ug sila nanagsubo pag-ayo, ug misugod sila sa
pagtinagsag ingon kaniya, "Ako ba, Ginoo?" 23 Siya
mitubag nga nag-ingon, "Ang nagatuslob sa iyang
kamot sa panaksan uban kanako, siya mao ang
magabudhi kanako. 24 Ang Anak sa Tawo mopahawa
sumala sa nahisulat mahitungod kaniya, apan alaut
kadtong tawhana nga mao ang magabudhi sa Anak
sa Tawo! Maayo pa lang unta hinoon alang niadtong
tawhana kon wala siya matawo." 25 Ug si Judas nga
mao ang nagtugyan kaniya, miingon, "Magtutudlo,
ako ba?" Siya mitubag kaniya, "Ang giingon mo,
mao." 26 Ug samtang nangaon sila, si Jesus mikuhag
tinapay, ug sa nakapanalangin na siya niini, kini iyang
gipikaspikas ug ngadto sa mga tinun-an gihatag niya
nga nag-ingon, "Komuha ug komaon kamo; kini mao
ang akong lawas." 27 Ug gikuha niya ang kopa,
ug sa nakapasalamat na siya, kanila gihatag kini
niya nga nag-ingon, "Uminom kamo niini, kamong
tanan; 28 kay kini mao ang akong dugo sa pakigsaad,
nga igaula alang sa daghan sa kapasayloan sa
mga sala. 29 Ug sultihan ko kamo, nga ako dili na
moinom pag-usab niining gikan sa bunga sa parras
hangtud niadtong adlawa nga magainom ako sa bag-
o niini uban kaninyo diha sa gingharian sa akong
Amahan." 30 Ug sa nakaawit silag usa ka awit, sila
nangadto sa Bungtod sa mga Olivo. 31 Unya si Jesus
miingon kanila, "Karong gabhiona kamong tanan
managpanibog tungod kanako, kay nahisulat kini
nga nagaingon, `Pagasamaran ko ang magbalantay,
ug magakatibulaag ang mga karnero sa panon.' 32
Apan tapus ako mabanhaw, mouna ako kaninyo
sa pag-adto sa Galilea." 33 Ug si Pedro miingon
kaniya, "Bisan pa kon mosibug silang tanan tungod
kanimo, ako dili gayud hinoon mosibug." 34 Si Jesus
miingon kaniya, "Sa pagkatinuod, magaingon ako
kanimo, nga karong gabhiona, sa dili pa motogaok
ang manok, igalimod mo ako sa makatulo." 35 Si
Pedro miingon kaniya, "Bisan pa kon gikinahanglan
nga mamatay ako uban kanimo, dili ko gayud ikaw
igalimod." Ug mao usab kana ang gisulti sa tanang
mga tinun-an. 36 Ug miadto si Jesus uban kanila
sa usa ka dapit nga ginganlan ug Getsemani, ug
siya miingon sa iyang mga tinun-an, "Panglingkod
kamo dinhi samtang adto ako sa unahan sa pag-
ampo." 37 Ug iyang gidala sila si Pedro ug ang duha

ka anak ni Zebedeo. Ug siya misugod sa pagbati sa
kaguol ug pag-antus. 38 Ug siya miingon kanila, "Ang
akong kasingkasing natugob sa kasubo nga ikamatay;
pabilin kamo dinhi ug pagtukaw kamo uban kanako."
39 Ug sa nakalakaw siya sa unahan ug diyutay, siya
mihapa ug nag-ampo nga nag-ingon, "Amahan ko,
kon mahimo man, isaylo lang kanako kining kopa;
ngani, dili sumala sa akong pagbuot kondili sa imo."
40 Ug miadto siya sa mga tinun-an ug iyang nakita
sila nga nanagkatulog; ug siya miingon kang Pedro,
"Dili ba diay kamo makatukaw sulod sa usa ka takna
uban kanako? 41 Pagtukaw ug pag-ampo kamo
aron dili kamo mahidalin-as ngadto sa panulay; sa
pagkatinuod matinguhaon ang espiritu apan maluya
ang lawas." 42 Ug sa ikaduha milakaw siya pag-
usab ug nag-ampo nga nag-ingon, "Amahan ko, kon
ugaling dili man mahimo nga ikasaylo kini gawas
kon akong imnon, nan, maoy matuman ang imong
kabubut-on." 43 Ug miadto siya pag-usab sa iyang
mga tinun-an, ug iyang nakita sila nga nanagkatulog
kay nanagpirat man pag-ayo ang ilang mga mata.
44 Busa mipahawa siya kanila ug milakaw ug nag-
ampo sa ikatulo nga nagsulti sa mao gihapong mga
pulong. 45 Unya miadto siya sa mga tinun-an ug
miingon kanila, "Nagakatulog pa ba gihapon kamo
ug nagapamahulay? Tan-awa, ang takna haduol
na, ug ang Anak sa Tawo igatugyan na ngadto sa
mga kamot sa mga makasasala. 46 Bangon kamo
ug manglakaw kita; tan-awa, ania na sa duol ang
akong magbubudhi." 47 Ug samtang nagsulti pa siya,
tan-awa, miabut si Judas, usa sa Napulog-Duha,
kinyogan sa usa ka dakung panon sa katawhan
nga sangkap sa mga espada ug mga pospos. Sila
gikan sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga
anciano sa lungsod. 48 Ug gihatagan silag ilhanan sa
magbubudhi nga nag-ingon, "Ang akong halokan,
mao kana siyang tawhana; dakpa ninyo siya." 49 Ug
siya miduol dayon kang Jesus ug miingon kaniya,
"Magtutudlo, komusta ka!" Ug iyang gihagkan siya.
50 Ug si Jesus miingon kaniya, "Higala, nganong ania
ka?" Ug miduol sila ug si Jesus ilang gigunitan ug
gidakop. 51 Ug tan-awa, usa sa mga kauban ni Jesus
mibakyaw sa iyang kamot ug milanit sa iyang espada
ug iyang gitigbas ang ulipon sa labawng sacerdote,
ug napalongan kini sa iyang usa ka dalunggan. 52
Ug si Jesus miingon kaniya, "Iuli sa sakob kanang
imong espada; kay ang tanang magagamit ug espada
mamatay sa espada. 53 Nagahunahuna ka ba nga
dili ako makapangayo sa akong Amahan, ug nga dili
siya makapadala karon dayon ug mga manolunda
nga kapin sa napulog-duha ka mga legion? 54 Apan
unsaon na man unya pagkatuman sa kasulatan,
nga sa ingon niini mahitabo gayud kini?" 55 Ug
niadtong tungora si Jesus miingon sa mga panon sa
katawhan, "Nanganhi ba kamo sa pagdakop kanako,
ingon sa pagdakop ug tulisan nga pagadad-an ug
mga espada ug mga pospos? Adlaw-adlaw adto ako
maglingkoran sa templo sa pagpanudlo, ug wala
hinoon ninyo ako dakpa didto. 56 Apan nagakahinabo
kining tanan aron matuman ang mga gisulat sa
mga profeta." Unya mitalikod kaniya ang tanan nga
mga tinun-an ug nangalagiw. 57 Ug si Jesus gidala
sa mga nanag-dakop kaniya ngadto kang Caifas,
ang labawng sacerdote, diin nanagkatigum ang mga
escriba ug ang mga anciano. 58 Apan si Pedro nga
nagpaantaw minunot kaniya hangtud sa hawanan
sa tugkaran sa balay sa labawng sacerdote, ug sa
paghisulod na niya milingkod siya uban sa mga
bantay aron sa pagtan-aw sa sangputan. 59 Unya
ang mga sacerdote nga punoan ug ang tibuok nga
Sanhedrin nangitag ikabutangbutang batok kang
Jesus aron ilang ikapapatay siya, 60 apan wala silay
hingkaplagan, bisan tuod nangatubang ang daghang
mga bakakon nga saksi. Sa katapusan dihay duroha
nga miduol. 61 ug miingon, "Kining tawhana nag-
ingon, `Makahimo ako sa pagguba sa templo sa
Dios, ug sa pagpatindog niini pag-usab sulod sa tulo
ka adlaw.'" 62 Ug mitindog ang labawng sacerdote
ug miingon kaniya, "Wala ka bay ikatubag? Unsa
ba kining gipamatuod niining mga tawhana batok
kanimo?" 63 Apan si Jesus nagpakahilum lamang. Ug
ang labawng sacerdote miingon kaniya, "Nagasugo
ako kanimo sa pagtug-an kanamo, ubos sa panumpa
tungod sa buhing Dios, kon ikaw mao ba ang Cristo,
ang Anak sa Dios." 64 Kaniya si Jesus mitubag
nga nag-ingon, "Sumala sa giingon mo, mao ako.
Apan sultihan ko kamo nga makita ra unya ninyo ang
Anak sa Tawo nga magalingkod sa too sa Gahum,
ug magaanhi nga sinapwang sa mga panganud
sa langit." 65 Ug ang labawng sacerdote migisi
sa iyang mga sapot ug miingon, "Nakasulti siyag
pasipala! Nganong magkinahanglan pa kitag mga
saksi? Kamo na gayud mao ang nakadungog karon
sa iyang pagpasipala. 66 Unsay inyong hukom?" Sila
mitubag nga nanag-ingon, "Siya angayng silotan sa
kamatayon." 67 Unya ilang gilud-an siya sa nawong,

ug ilang gipanagsumbag siya; ug gisagpa siya sa
uban 68 nga nanag-ingon, "Tagnai kami, Cristo! Kinsay
nagsumbag kanimo?" 69 Ug si Pedro naglingkod
sa gowa, didto sa hawanan sa tugkaran. Ug kaniya
miduol ang usa ka babayeng sulogoon ug miingon,
"Ikaw usab. kauban ni Jesus nga Galileanhon." 70
Apan sa atubangan nilang tanan kini gilimod niya
nga nag-ingon, "Ambut lang unsay imong ipasabut."
71 Ug milakaw siya paingon sa agianan, ug dihay
laing babayeng sulogoon nga nakaalinggat kaniya,
ug kini siya miingon sa mga tawo nga nanagtindog
didto, "Kining tawhana nagpakig-uban kang Jesus
nga Nazaretnon." 72 Ug kini usab gilimod ni Pedro
ubos sa panumpa, nga nag-ingon, "Wala gayud ako
makaila nianang tawhana." 73 Taudtaud ang mga
nanghinan-aw miduol ug miingon kang Pedro, "Sa
tinuoray, ikaw usab kauban gayud nila, kay ang imong
sinultihan nagapaila niini." 74 Unya misugod siya sa
pagpamalikas ug sa pagpanumpa, nga nag-ingon,
"Wala lagi ako makaila nianang tawhana." Ug dihadiha
mitogaok ang manok. 75 Ug si Pedro nahinumdom sa
giingon ni Jesus, "Sa dili pa motogaok ang manok,
igalimod mo ako sa makatulo." Ug siya migowa ug
mihilak sa hilabihang kasakit.

27 Ug sa pag-abut na sa kabuntagon, ang tanang
mga sacerdote nga punoan ug ang mga anciano
sa lungsod nanagkasabut batok kang Jesus aron
ipapatay siya. 2 Ug siya ilang gigapos ug gitaral ug
gihatud ngadto kang Pilato nga gobernador. 3 Ug
si Judas, ang iyang magbubudhi, sa pagkakita niya
nga si Jesus gihukman sa silot, nagbasul ug ang
salapi nga katloan ka buok gidala niya balik ngadto
sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga anciano, 4
ug miingon, "Nakasala ako sa akong pagtugyan sa
dugo nga matarung." Apan mitubag sila nga nag-
ingon, "Unsa may amo niana? Imo ra kana." 5 Ug
ang salapi iyang gisalibay sa sulod sa Templo, ug
mipahawa siya. Ug siya milakaw ug nagbitay sa iyang
kaugalingon. 6 Apan ang mga sacerdote nga punoan,
sa napunit na nila ang mga salapi, miingon, "Dili
matarung ang pagbutang niini diha sa panudlanan sa
templo, kay kuwarta kini nga bili sa dugo." 7 Busa
nanagsabut sila, ug pinaagi niini ilang gipalit ang yuta
sa magkokolon, aron pagalubngan alang sa mga
dumoloong. 8 Busa ang maong yuta ginganlan nga
Yuta nga Dugoon hangtud karong mga adlawa. 9
Ug natuman ang gisulti pinaagi sa profeta nga si
Jeremias nga nag-ingon, "Ug ilang gikuha ang salapi
nga katloan ka buok nga mao ang bili sa gibilhan sa
pipila sa mga anak ni Israel, 10 ug kini ilang gibaylo
sa yuta sa magkokolon, sumala sa gitugon kanako sa
Ginoo." 11 Ug si Jesus nagtindog sa atubangan sa
gobernador; ug ang gobernador nangutana kaniya,
"Mao ba ikaw ang Hari sa mga Judio?" Si Jesus
mitubag kaniya, "Sumala sa giingon mo, mao ako."
12 Apan sa diha nga gipasakaan na siyag sumbong
sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga anciano,
siya walay gitubag. 13 Unya miingon kaniya si
Pilato, "Wala ka ba makadungog sa daghang mga
butang nga ilang gipanghimatuod batok kanimo?"
14 Apan wala siyay gitubag kaniya, bisan batok na
lang sa usa ka sumbong; ug tungod niana ang
gobernador nahibulong ug daku. 15 Ug sa panahon
sa fiesta nabatasan sa gobernador ang pagbuhi alang
sa katawhan sa usa ka buok nga binilanggo nga
bisan kinsa nga ilang pangayoon. 16 Ug niadtong
panahona dihay ilang usa ka bantugang binilanggo
nga ginganlan si Barrabas. 17 Busa, sa nagkatigum
na sila, si Pilato miingon kanila, "Kinsa may gusto
ninyong akong buhian alang kaninyo, si Barrabas ba
o si Jesus ba, ang ginatawag nga Cristo?" 18 Kay
nasayran man ugod niya nga tungod sa kasina ilang
gitugyan siya ngadto kaniya. 19 Ug labut pa, samtang
si Pilato naglingkod sa lingkoranan sa hukmanan,
gipadad-an siyag pulong sa iyang asawa, nga nag-
ingon, "Ayaw baya pagpanggilabut nianang tawo
nga matarung, kay hilabihan sa akong pag-antus
tungod kaniya pinaagi sa damgo karong adlawa." 20
Ug ang mga tawo giulo-ulohan sa mga sacerdote
nga punoan ug sa mga anciano sa pagpangayo
kang Barrabas ug sa pagpapatay kang Jesus. 21
Ug ang gobernador miingon na usab kanila, "Hain
niining duruha ang gusto ninyong buhian ko alang
kaninyo?" Sila miingon, "Si Barrabas!" 22 Si Pilato
miingon kanila, "Nan unsaon ko man kini si Jesus,
ang ginatawag nga Cristo?" Silang tanan miingon,
"Ilansang siya sa krus!" 23 Ug siya miingon, "Kay
ngano man, unsa bay iyang nabuhat nga dautan?"
Apan misamot sila sa pagsinggit nga nag-ingon,
"Ilansang siya sa krus!" 24 Busa, sa pagtan-aw ni
Pilato nga wala siyay dag-anan, ug nga hapit na
hinoon magsugod ang kagubot, mikuha siyag tubig
ug sa atubangan sa panon sa katawhan nanghunaw
siya sa iyang nga kamot, nga nag-ingon, "Wala akoy
sala sa dugo niining tawhana; kamo na lay mag-igo

niana." 25 Ug ang tanang mga tawo mitubag nga
nanag-ingon, "Ang iyang dugo ipapaningil lang gikan
kanamo ug sa among kaanakan!" 26 Ug si Barrabas
iyang gibuhian alang kanila; ug tapus niya ipahampak
si Jesus, iyang gitugyan siya aron ilansang sa krus.
27 Ug si Jesus gidala sa mga sundalo sa gobernador
ngadto sa palasyo, ug sa iyang atubangan ilang
gipundok and tibuok bando sa kasundalohan. 28 Ug
sa nahuboan na siya nila, ilang gisul-oban siyag kupo
nga mapula, 29 ug sa nakalukong silag purongpurong
nga sampinit, kini ilang gipahaum diha sa iyang
ulo, ug ila siyang gipakupot ug baston nga bagakay
sa iyang too nga kamot. Ug sa nagluhodluhod sila
sa iyang atubangan sa pagbugalbugal kaniya, sila
nagkanayon, "Mabuhi ang Hari sa mga Judio!" 30
Ug ilang gipanaglud-an siya, ug unya ilang gikuha
kaniya ang baston nga bagakay ug gihapak kini sa
iyang ulo. 31 Tapus sa ilang pagbugalbugal kaniya,
siya gihukasan nila sa kupo ug giuli pagsul-ob kaniya
ang iyang kaugalingong mga sapot, ug unya ilang
gidala siya aron ilang ilansang sa krus. 32 Ug sa
pagpanggula nila sa siyudad, ilang hingsugatan
ang usa ka tawo nga taga-Cirene, nga ginganlan
si Simon; ug siya ilang gipugos sa pagpas-an sa
krus ni Jesus. 33 Ug sa pag-abut nila sa usa sa
ka dapit nga ginganlan ug Golgota (nga sa ato pa,
dapit sa kalabera), 34 si Jesus ilang gihatagan ug
bino nga sinambugan ug apdo aron iyang imnon;
apan sa natilawan niya kini, midumili siya sa pag-
inom niini. 35 Ug sa gikalansang na siya nila sa krus,
ilang gibahinbahin ang iyang mga bisti tali kanila
pinaagi sa ripa; 36 ug unya nanglingkod sila aron
sa pagbantay kaniya didto. 37 Ug sa uloibabaw
kaniya, ilang gibutang ang sumbong batok kaniya,
sinulat nga nag-ingon, "Mao kini si Jesus, ang Hari
sa mga Judio." 38 Ug dihay duha ka mga tulisan nga
gilansang sa krus uban kaniya, usa sa iyang too ug
usa sa iyang wala. 39 Ug siya gibiaybiay sa mga
nanagpangagi nga nanagyangoyango sa ilang mga
ulo 40 ug nanag-ingon, "Ikaw nga maoy moguba sa
templo ug mopatindog niini sulod sa tulo ka adlaw,
luwasa ang imong kaugalingon! Anak ka man kaha
sa Dios, kanaug sa krus." 41 Maingon man usab ang
mga sacerdote nga punoan, uban sa mga escriba
ug mga anciano, kaniya nagbugalbugal nga nanag-
ingon, 42 "Kana siya nagluwas sa uban, apan sa iyang
kaugalingon dili na hinoon makaluwas. Siya mao
ang Hari sa Israel; pakanauga siya karon gikan sa
krus, ug unya mosalig kita kaniya. 43 Nagasalig siya
sa Dios; ipaluwas siya kaniya, kon may gusto man
ang Dios kaniya; kay nag-ingon man tuod siya, `Ako
mao ang Anak sa Dios.'" 44 Ug ang mga tulisan nga
gilansang sa krus uban kaniya nanamastamas usab
kaniya sa samang paagi. 45 Ug sukad sa ikanapulog-
duha ang takna sa kaudtohon, dihay kangitngit sa
tibuok kayutaan hangtud sa ikatulo ang takna sa
hapon. 46 Ug sa may ikatulo na ang takna sa hapon,
si Jesus mituwaw sa makusog nga tingog nga nag-
ingon, "Eli, Eli, lama sabactani?" nga sa ato pa, "Dios
ko, Dios ko, nganong gitalikdan mo ako." 47 Ug dihay
nanagtindog sa duol nga sa pagkadungog nila niini
miingon, "Nagtawag siya kang Elias." 48 Ug ang usa
kanila midalagan dihadiha ug mikuhag espongha,
gipatuhop kinig suka, ug gibutang kini sa tumoy sa usa
ka bagakay ug gitunol kaniya aron iyang imnon. 49
Apan ang uban nanag-ingon, "Pasagdi lang; tan-awon
ta kon moanhi ba si Elias aron sa pagluwas kaniya."
Ug dihay mikuhag bangkaw ug iyang gidughang ang
kilid ni Jesus, ug dihay miagay nga tubig ug dugo.
50 Ug si Jesus miusab pagtuwaw sa makusog nga
tingog ug unya mitugyan sa iyang espiritu. 51 Ug tan-
awa, ang tabil sa templo nagilis sa duha ka bahin,
gikan sa taas ngadto sa ubos, ug ang yuta mikurog,
ug ang mga pangpang nangasip-ak; 52 ug nangaabli
usab ang mga lubong, ug namangon ang daghang
mga lawas sa mga balaan nga nangamatay na, 53
ug sa nakapanggula sila gikan sa mga lubong tapus
sa iyang pagkabanhaw, nangadto sila sa siyudad
nga balaan ug mipakita ngadto sa daghang mga
tawo. 54 Ug sa diha nga ang kapitan ug ang iyang
mga kauban nga nagbantay kang Jesus, nakakita
sa linog ug sa mga butang nga nagkahitabo, sila
nangahadlok pag-ayo ug miingon, "Sa pagkatinuod
kini siya anak sa Dios!" 55 Ug usab didtoy daghang
mga babaye nga nagpaantaw sa pagtan-aw, mga
babaye nga misunod kang Jesus sukad pa sa Galilea
sa pag-alagad kaniya; 56 nga ang pipila kanila mao
sila si Maria Magdalena, ug si Maria nga inahan nila
ni Santiago ug ni Jose, ug ang inahan sa mga anak ni
Zebedeo. 57 Ug sa pagkasawomsom na, dihay miabut
nga usa ka tawong dato nga gikan sa Arimatea, nga
ginganlan si Jose, nga tinun-an usab ni Jesus. 58 Siya
miadto kang Pilato ug iyang gipangayo ang lawas ni
Jesus. Ug si Pilato nagsugo nga ipahatag kini kaniya.
59 Ug gikuha ni Jose ang lawas ug gilimisan niya kini
sa malinis nga panaptong lino, 60 ug gipahimutang

niya kini sa sulod sa iyang bag-ong lubnganan nga
kinubkob niya diha sa kilid sa pangpang; ug iyang
giligid ang usa ka dakung bato ug gisap-ong kini sa
pultahan sa lubnganan, ug unya mipahawa siya. **61**
Ug didto sila si Maria Magdalena ug ang lain pa nga
Maria, nga nanaglingkod atbang sa lubnganan. **62** Ug
sa pagkasunod nga adlaw, sa ato pa, tapus sa adlaw
sa Pangandam, ang mga sacerdote nga punoan ug
ang mga Fariseo nanagtigum sa atubangan ni Pilato,
63 ug miingon kaniya, "Senyor, nahinumdom kami
nga kadtong limbongan, sa buhi pa siya, nag-ingon,
`Tapus sa tulo ka adlaw, mabanhaw ako." **64** Busa
magsugo ka nga ang lubnganan pabantayan pag-
ayo hangtud sa ikatulong adlaw, kay tingali unyag
adtoon ug kawaton siya sa iyang mga tinuin-an ug
unya manugilon sila sla mga taawo nga manag-ingon,
`Nabanhaw siya gikan sa mga patay,' ug ang ulahing
limbong molabaw pa unya hinoon kangilad kay sa
nahauna." **65** Ug si Pilato miingon kanila, "Pagkuha
kamog mga bantay nga sundalo; lumakaw kamo
ug himoa ninyo kini nga malig-on sumala sa inyong
mahimo." **66** Ug sila nanglakaw ug ilang gilig-on ang
lubnganan pinaagi sa pagtimri sa bato ug pagbutang
didtog mga bantay.

28 Ug sa paghilabay na sa adlaw nga igpapahulay,
sa nagbanag pa ang nahaunang adlaw sa
semana, si Maria Magdalena ug ang usang Maria
miadto sa pagtan-aw sa lubnganan. **2** Ug tan-awa,
miabut ang usa ka dakung linog; kay dihay manolunda
sa Ginoo nga mikunsad gikan sa langit ug miabut
ug iyang giligid ang bato, ug milingkod siya niini. **3**
Ang iyang dagway sama sa kilat, ug ang iyang sapot
maputi sama sa nieve. **4** Ug tungod sa kalisang nila
kaniya, ang mga bantay nangurog ug nahimong daw
mga patay. **5** Apan ang manolunda miingon sa mga
babaye, "Ayaw kamo kalisang; kay nasayud ako nga
nangita kamo kang Jesus nga gilansang sa krus.
6 Wala na siya dinhi; kay siya nabanhaw, sumala
sa iyang giingon. Umari kamo, tan-awa ninyo ang
dapit nga iyang nahimutangan. **7** Ug dumali kamo
pagpanglakaw ug suginli ninyo ang iyang mga tinun-
an nga nabanhaw siya gikan sa mga patay, ug tan-
awa, moadto siya nga magauna kaninyo sa Galilea;
didto igakita ninyo siya. Tan-awa, gibalitaan ko na
kamo." **8** Ug sila midali pagpahawa sa lubnganan
uban sa kahadlok ug dakung kalipay, ug nanalagan
sila aron sa pagsugilon ngadto sa iyang mga tinun-
an. **9** Ug tan-awa, si Jesus misugat kanila ug miingon,
"Komusta kamo!" Ug sila miduol ug ilang gigakos ang
iyang mga tiil ug ilang gisimba siya. **10** Ug si Jesus
miingon kanila, "Ayaw kamo kahadlok; lumakaw kamo
ug ingna ninyo ang akong mga kaigsoonan sa pag-
adto sa Galilea, ug didto igakita nila ako." **11** Ug
samtang nanagpanglakaw sila, tan-awa, ang pipila
sa mga bantay nangadto sa siyudad ug ang mga
sacerdote nga punoan ilang gibalitaan sa tanang
nahitabo. **12** Ug sa nanagkatigum sila uban sa
mga anciano ug nagkasabut, ilang gihatagan ug
kuwarta ang mga sundalo **13** ug giingnan, "Isulti
ninyo kini sa mga tawo, `Ang iyang mga tinun-
an mitungha sa kagabhion, ug siya ilang gikawat
samtang nanagkatulog kami.' **14** Ug kon mahidangat
kini sa mga dalunggan sa gobernador, kami ray
mahibalong moayom-ayom kaniya ug mahigawas
kamo sa kasamok." **15** Busa gidawat nila ang kuwarta
ug ilang gibuhat ang gitudlo kanila, ug kining maong
asoy nasangyaw ngadto sa mga Judio hangtud niining
mga adlawa. **16** Ug ang napulog-usa ka mga tinun-
an nangadto sa Galilea, sa usa ka bukid nga gitudlo
kanila ni Jesus. **17** Ug sa ilang pagkakita kaniya ilang
gisimba siya; apan dihay mga nanagduhaduha. **18** Ug
si Jesus miduol ug miingon kanila, "Kanako gikahatag
ang tanang kagahum sa langit ug sa yuta. **19** Busa
panglakaw kamo ug himoa ninyong mga tinun-an
ang tanang kanasuran, sa pagpamautismo kanila
sa ngalan sa Amahan ug sa Anak ug sa Espiritu
Santo, **20** nga magatudlo kanila sa pagtuman sa
tanan nga akong gisugo kaninyo; ug tan-awa, ako
magauban kaninyo sa kanunay hangtud sa katapusan
sa kapanahonan." **(aiōn g165)**

Marcos

1 Sinugdan sa Maayong Balita mahitungod kang
Jesu-Cristo, ang Anak sa Dios. 2 Ingon sa nahisulat
diha sa basahon ni Isaias nga profeta: Tan-awa,
igapadala ko ang akong magsasangyaw nga mag-
una kanimo, siya mao ang magaandam sa imong
dalan; 3 ang tingog sa magasinggit diha sa mga
awaaw: Andama ninyo ang dalan alang sa Ginoo.
tul-ira ninyo ang iyang mga agianan" 4 diha sa mga
awaaw si Juan nga magbabautismo mitungha nga
nagwali mahitungod sa bautismo sa paghinulsol alang
sa kapasayloan sa mga sala. 5 Ug nangadto kaniya
ang mga katawhan gikan sa tibuok yuta sa Judea,
ug ang tanang tawo sa Jerusalem; ug sa suba sa
Jordan iyang gibautismohan sila, sa pagsugid nila
sa ilang mga sala. 6 Ug kini si Juan nagsul-ob ug
bisti nga balhibo sa kamelyo ug may bakus nga panit
diha sa iyang hawak, ug ang iyang kan-onon dulon
oug dugos sa kagulangan. 7 Ug nagwali siya nga
nag-ingon, "Sa ulahi nako moabut ang labi pang
gamhanan kay kanako, nga bisan gani sa pagtikubo
aron sa paghubad sa higut sa iyang mga sapin dili
ako takus. 8 Ako nagbautismo kaninyo sa tubig, apan
ang iyang igabautismo kaninyo mao ang Espiritu
Santo. 9 Ug niadtong mga adlawa miabut si Jesus
gikan sa Nazaret sa Galilea, ug siya gibautismohan ni
Juan sa suba sa Jordan. 10 Ug sa iyang paghaw-as
gikan sa tubig, dihadiha nakita niya nga nabukas ang
kalangitan, ug sa ibabaw niya ang Espiritu mikunsad
nga ingog salampati. 11 Ug gikan sa langit miabut
ang usa ka tingog nga nag-ingon, "Ikaw akong Anak
nga pinalangga; kanimo may kalipay ako." 12 Ug
dihadiha si Jesus giabog sa Espiritu nagdto sa mga
awaaw. 13 Ug sulod sa kap-atan ka adlaw didto siya
sa mga awaaw, gitintal ni Satanas ug nahiipon siya
sa mga mananap nga mapintas; apan dihay mga
manolunda nga nanag-alagad kaniya. 14 Ug unya
tapus sa pagdakop kang Juan, si Jesus miabut sa
Galilea, nga nagwali sa Maayong Balita gikan sa Dios,
15 ug nag-ingon, "Ang panahon ania na gayud, ug ang
gingharian sa Dios haduol na; paghinulsol kamo ug
tumoo kamo sa Maayong Balita." 16 Ug sa naglakaw
siya sa ubay sa Lanaw sa Galilea, nakita niya si
Simon ug si Andres nga igsoon niya ni Simon, nga
nanglaya diha sa lanaw, kay mga mangingisda man
sila. 17 Ug si Jesus miingon kanila, "Sumunod kamo
kanako ug himuon ko kamong mga mangingisdag
tawo." 18 Dihadiha gibiyaan nila ang ilang mga laya ug
mikuyog kaniya. 19 Ug sa nagpadayon siya paglakaw
sa unahag diyutay, nakita niya si Santiago nga anak
ni Zebedeo ug si Juan nga igsoon niya ni Santiago,
nga nanagpuna sa mga pukot diha sa ilang sakayan.
20 Ug dihadiha gitawag niya sila; ug gibiyaan nila
ang ilang amahan nga si Zebedeo diha sa sakayan
kauban sa mga sinuholan, ug mikuyog sila kaniya.
21 Ug nangadto sila sa Capernaum; ug dihadiha sa
adlaw nga igpapahulay misulod siya sa sinagoga
ug nagpanudlo. 22 Ug nahibulong sila sa iyang
pagpanudlo, kay kanila nagpanudlo man siya ingon
nga may kagahum; ug dili ingon sa mga escriba.
23 Ug niadtong tungora, sa sulod sa ilang sinagoga
didtoy tawo nga gisudlan sa usa ka mahugaw nga
espiritu; 24 ug misinggit ang mahugawng espiritu
nga nag-ingon, "Unsay imong labut kanamo, Jesus
nga Nazaretnon? Mianhi ba ikaw aron sa paglaglag
kanamo? Nakaila baya ako kinsa ikaw, ang Balaan
sa Dios." 25 Apan gibadlong siya ni Jesus nga
nag-ingon, "Hilum diha, ug gumula ka kaniya!" 26
Ug ang mahugawng espiritu, sa nakapalit-ad ug
nakapalimbag kaniya, ug sa nagsiyagit sa makusog
nga tingog, migula gikan kaniya. 27 Ug nahibulong
silang tanan, nga tungod niana nagpinangutan-anay
sila nga nanag-ingon, "Unsa ba kini? Usa ka bag-ong
pagpanudlo! Uban sa kagahum mosugo siya bisan
pa sa mga mahugawng espiritu, ug sila mosugot
kaniya." 28 Ug sa kalit ang iyang kabantug mikaylap
sa tanang kasikbit nga dapit sulod sa kayutaan sa
Galilea. 29 Ug dihadiha mipahawa siya sa sinagoga,
ug kinuyogan ni Santiago ug ni Juan, siya misulod sa
balay nila ni Simon ug Andres. 30 Ug ang babayeng
ugangan ni Simon naghigda nga gihilantan, ug
dihadiha gisuginlan nila si Jesus mahitungod kaniya.
31 Ug iyang giduol ug gikuptan siya diha sa kamot ug
gipatindog, ug siya gihuwasan sa hilanat ug mialagad
kanila. 32 Ug sa pagkasawomsom, sa pagsalop na sa
Adlaw, ilang gipanagdala ngadto kaniya ang tanang
mga masakiton ug mga gipangyawaan. 33 Ug ang
mga tawo sa tibuok lungsod nanagtapok atbang
sa pultahan. 34 Ug iyang gipangayo ang daghang
nanagmasakit sa nagkalainlaing mga balatian, ug
iyang gipagula ang daghang mga yawa; ug wala niya
tugoti ang mga yawa sa pagsulti, kay nakaila man
sila kaniya. 35 Ug unya sayo sa kaadlawon, sa dugay
pa ang kabuntagon, siya mibangon ug miadto sa usa
ka dapit nga awaaw, ug didto nag-ampo siya. 36 Ug

siya giapas ni Simon ug sa iyang mga kauban, 37 ug
sa hingkaplagan na nila siya, sila miingon kaniya,
"Ang tanan nangita kanimo." 38 Siya miingon kanila,
"Mangadto kita sa ubang dapit, sa mga silingang
kalungsuran, aron didto usab magawali ako; kay
mao kanay hinungdan ngano nga mianhi ako dinhi."
39 Ug ang tibuok Galilea gisuroy niya nga nagwali
sulod sa ilang mga sinagoga ug nagpagula sa mga
yawa. 40 Ug didtoy usa ka sanlahon nga miduol ug
nangamuyo kaniya, ug sa nagluhod siya miingon
kaniya, "Kon buot ka, makahinlo ikaw kanako." 41 Ug
sa giabut si Jesus ug kaluoy, gituyhad niya ang iyang
kamot, ug mihikap ug miingon siya kaniya, "Buot ako;
mamahinlo ka." 42 Ug dihadiha nawad-an siya sa
sanla ug nahimong mahinlo. 43 Ug si Jesus mitugon
kaniya sa mahigpit gayud, ug midali sa pagpalakaw
kaniya, 44 ug miingon kaniya, "Bantayi baya nga
walay bisan kinsa nga imong suginlan; apan umadto
ka ug magpakita ka sa sacerdote, ug himoa ang
halad nga gisugo ni Moises mahitungod sa imong
pagkahinlo, miingon nga pagpamatuod ngadto sa
katawhan." 45 Apan milakaw siya ug misugod sa
pagpanugilon sa hilabihan mahitungod niini, ug sa
pagsabwag sa balita sa nahitabo, nga tungod niana
si Jesus dili na makahimo sa dayag nga pagsuylod
ug lungsod, kondili adto na lamang siya sa mga dapit
nga awaaw; ug ang mga tawo nangadto kaniya gikan
sa tanang dapit.

2 Ug sa paghibalik niya sa Capernaum tapus sa
pipila ka adlaw, nadungog nga siya didto sa usa
ka balay. 2 Ug daghan ang nagponsisok didto, nga
tungod niana wala nay dapit nga ila pang kasudlan,
bisan pa diha duol sa pultahan; ug ngadto kanila
giwali niya ang pulong. 3 Ug didtoy nangabut nga
nanagdala kaniyag usa ka paralitico nga giyayongan
sa upat ka tawo. 4 Ug kay dili man sila makaduol
kang Jesus tungod sa panon sa mga tawo, ilang
gibuslotan ang atop sa ibabaw niya; ug sa nakahimo
na silag lungag, ilang gitonton ang higdaanan diin
diha ang paralitico. 5 Ug sa pagkakita ni Jesus sa
ilang pagsalig, siya miingon sa paralitico, "Anak, ang
imong mga sala gipasaylo na." 6 Ug dihay pipila
sa mga escriba nga nanaglingkod, ug diha sa ilang
mga kasingkasing nangutana sila nga nanag-ingon, 7
"Nganong nagasulti man kining tawhana sa ingon?
Usa kini ka pasipala! Kay kinsa bay makapasaylog
mga sala kondili ang dios ra?" 8 Ug dihadiha sa
nasabut ni Jesus diha sa iyang espririto nga sa ingon
nangutana sila sa ilang kaugalingon, siya miingon
kanila, "Nganong nangutana man kamo sa ingon
sa sulod sa inyong mga kasingkasing? 9 Kay hain
bay labi pang masayon, ang pag-ingon ba ngadto
sa paralitico, `Ang imong mga sala gipasaylo na,'
o ang pag-ingon ba, `Bangon, dad-a ang imong
higdaanan ug paglakaw'? 10 Apan aron mahibalo
kamo nga ang Anak sa Tawo may kagahum diay
dinhi sa yuta sa pagpasaylog mga sala" siya miingon
sa paralitico 11 "ako magaingon kanimo, bangon,
dad-a ang imong higdaanan ug pumauli ka." 12 Ug
siya mibangon, ug dihadiha gisakwat niya ang iyang
higdaanan ug mipahawa siya sa atubangan nilang
tanan paingon sa gawas, nga tungod niini nahibulong
silang tanan ug nayagdaneg sa Dios, ug nanag-
ingon, "Wala pa kitay nakita nga ingon niini!" 13
Ug si Jesus miadto na usab sa baybayon; ug ang
tibuok panon sa katawhan miduol kaniya, ug iyang
gipanudloan sila. 14 Ug sa naglakaw siya, iyang
nakita ang anak ni Alfeo nga si Levi, nga naglingkod
sa buhisanan; ug siya miingon kaniya, "Sumunod ka
kanako." Ug siya mitindog ug mikuyog kaniya. 15
Ug sa naglingkod si Jesus tambong sa kan-anan sa
balay ni Levi, dihay daghang mga maniningil sa buhis
ug mga makasasala nga nanglingkod uban kaniya
ug sa iyang mga tinun-an; kay diha may daghang
mikuyog kaniya. 16 Ug ang mga escriba nga mga
Fariseo, sa ilang pagkakita nga siya nagkaon kauban
sa mga makasasala ug sa mga maniningil sa buhis,
miingon sa iyang mga tinun-an, "Nganong mokaon
man siya kauban sa mga maniningil sa buhis ug
sa mga makasasala?" 17 Ug sa pagkadungog ni
Jesus niini, siya miingon kanila, "Ang mga maayo rag
lawas wala magkinahanglan ug mananambal, kondili
ang mga masakiton; ako mianhi dili sa pagtawag
sa mga matarung, kondili sa mga makasasala." 18
Ug ang mga tinun-an ni Juan ug ang mga Fariseo
nanagpuasa; ug ang mga tawo miduol ug miingon
kaniya, "Ngano ba nga ang mga tinun-an ni Juan ug
ang mga tinun-an sa mga Fariseo magapuasa man,
apan ang imong mga tinun-an wala man magpuasa?"
19 Kanila mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Makahimo
ba sa pagpuasa ang mga dinapit sa kasal samtang
ang nabana anaa pa uban kanila? Samtang ang
nabana anaa pa uban kanila, dili sila makahimo sa
pagpuasa. 20 Apan moabut ra ang mga adlaw nga
ang nabana pagakuhaon na gikan kanila, ug unya

magapuasa na sila niadtong adlawa. 21 Walay tawo
nga magatapak ug bag-ong panapton diha sa daan
nga sinina; kay kon mao pa, ang igatapak mabitas
ra gikan niini, ang bag-o gikan sa daan, ug unya
mahimo na hinoon ang labi pa ka dakung gisi. 22 Ug
walay tawo nga magasulod ug bag-ong bino diha sa
mga daang sudlanan nga panit; kay kon mao pa, ang
bino mobusisi sa mga sudlanang panit, ug ang bino
mausik, maingon man ang mga sudlanang panit; apan
ang bag-ong bino kinahanglan anha isulod sa bag-
ong mga sudlanang panit." 23 Usa niana ka adlaw
nga igpapahulay, si Jesus naglakaw agi sa kaumahan
sa mga trigo; ug samtang naglakaw sila, ang iyang
mga tinun-an misugod sa pagpangutlog mga uhay.
24 Ug ang mga Fariseo miingon kaniya, "Tan-awa ra,
ngano ba nga nagahimo man sila sa dili matarung
pagabuhaton sulod sa adlaw nga igpapahulay sumala
sa kasugoan?" 25 Kanila mitubag siya nga nag-ingon,
Wala ba gayud kamo makabasa mahitungod sa
gibuhat ni David sa diha nga nagkinahanglan siya ug
gigutom, siya ug ang iyang mga kauban: 26 naunsa
nga misulod man siya sa balay sa Dios, sa diha nga
si Abiatar mao pa ang labawng sacerdote, ug mikaon
sa mga tinapay nga binutang-sa-atubangan-sa-Dios,
nga supak man unta sa kasugoan ang pagkaon niini
ni bisan kinsa gawas sa mga sacerdote lamang, ug
nanghatag usab siya niini ngadto sa mga kauban
niya? 27 Ug siya miingon kanila, "Ang adlaw nga
igpapahulay gibuhat alang sa tawo, dili ang tawo
alang sa adlaw nga igpapahulay; 28 busa ang Anak
sa Tawo agalon kang kinsa nailalum bisan pa ang
adlaw nga igpapahulay."

3 Unya si Jesus misulod pag-usab sa sinagoga, ug
didtoy usa ka tawo nga may kamot nga nakuyos. 2
Ug ilang gibantayan siya kon iya ba kining ayohon sa
adlaw nga igpapahulay, aron ilang ikasumbong siya. 3
Ug siya miingon sa tawo nga may kamot nga nakuyos,
"Umari ka." 4 Ug siya miingon kanila, "Uyon ba sa
kasugoan ang pagbuhat ug makaayo o ang pagbuhat
sa makadaut sulod sa adlaw nga igpapahulay, ang
pagluwas ug kinabuhi o ang pagpatay?" Apan sila
wala magtingog. 5 Uban sa kasuko miliraw siya sa
pagsud-ong kanila, naguol tungod sa kagahi nilag
kasingkasing, ug unya miingon sa tawo, "Ituy-od
ang imong kamot." Gituy-od niya kini, ug ang iyang
kamot hing-ulian. 6 Ang mga Fariseo nanggula, ug
batok kang Jesus sila dihadiha nakigsabut sa mga
Herodianhon, kon unsaon nila siya sa pagpatay. 7
Ug si Jesus mipahawa uban sa iyang mga tinun-
an ngadto sa lanaw, ug mikuyog kaniya ang usa ka
dakung panon sa katawhan gikan sa Galilea. Gikan
usab sa Judea, 8 ug sa Jerusalem ug sa Idumea,
ug gikan sa mga dapit tabok sa Jordan, ug gikan sa
kasikbitan sa Tiro ug Sidon, usa ka dakung panon sa
katawhan midugok ngadto kaniya sa pagkadungog
nila sa tanan nga iyang nabuhat. 9 Ug gisugo niya
ang iyang mga tinun-an sa pag-andam ug sakayan
alang kaniya tungod sa panon, aron dili siya mapiit
niini; 10 kay daghan man ugod ang iyang gipang-
ayo nga tungod niana ang tanang may mga sakit
nagdinuotay paingon kaniya aron sa paghikap kaniya.
11 Ug inigkakita kaniya sa mga mahugawng espiritu,
sila mohapa sa iyang atubangan ug managsinggit
nga magaingon, "Ikaw mao ang Anak sa Dios!" 12
ug iyang gipinahan sila sa mahigpit gayud nga dili
nila pag-ipaila siya. 13 Ug unya mitungas si Jesus
sa kabungturan, ug iyang gitawag ngadto kaniya
ang iyang mga gikagustohan; ug sila miduol kaniya.
14 Ug nagtudlo siyag napulog-duha nga ginganlan
usab niyag mga apostoles, nga maoy magpakig-uban
kaniya, ug maoy iyang pagasugoon aron sa pagwali,
15 ug sa pagbaton sa kagahum sa pagpagulag mga
yawa. 16 Kining Napulog-Duha mao sila si Simon nga
iyang gianggaan ug Pedro; 17 si Santiago nga anak ni
Zebedeo ug si Juan nga igsoon ni Santiago nga iyang
gipang-anggaan ug Boanerges, nga sa ato pa, mga
tawo nga morag dalogdog; 18 si Andres, ug si Felipe,
ug si Bartolome, ug si Mateo, ug si Tomas, ug si
Santiago nga anak ni Alfeo, ug si Tadeo, ug si Simon
nga Kananeyo, 19 ug si Judas Iscariote, ang nagbudhi
kang Jess. 20 Ug unya misaka si Jesus sa balay; ug
ang panon sa katawhan midugok na usab nga tungod
niana wala na gani sila makagayon sa pagpangaon.
21 Ig sa pagkadungog niini sa iyang mga higala,
miadto sila aron sa pagkuha kaniya, kay matud pa
nila, "Kini siya naboang." 22 Ug ang mga escriba nga
nanghilugsong gikan sa Jerusalem nanag-ingon, "Kini
siya hingsudlan ni Beelzebu, ug siya nagapagulag
mga yawa pinaagi sa punoan sa mga yawa." 23 Ug
iyang gitawag sila ngadto kaniya, ug iyang gisultihan
sila pinaagig sambingay, nga nag-ingon, "Unsaon
ba ni Satanas sa pagpagula kang Satanas? 24
Kon ang usa ka gingharian nabahin batok sa iyang
kaugalingon, kanang ginghariana dili makabarug. 25
Ug kon ang usa ka panimalay nabahin batok sa iyang

kaugalingon, kanang panimalaya dili makabarug. 26
Ug kon si Satanas misupil batok sa iyang kaugalingon
ug nabahin, nan, dili siya makabarug, hinonoa
nagapaingon siya sa iyang pagkatapus. 27 Apan walay
bisan kinsa nga makahimo sa pagsulod sa balay sa
usa ka tawong kusgan ug sa pag-agaw sa iyang
kabtangan, gawas hinoon kon iya unang gapuson
ang tawong kusgan; unya ugaling makapangawat na
siya sa balay niini. 28 "Sa pagkatinuod, magaingon
ako kaninyo, nga ang mga tawo pagapasayloon sa
tanan nilang mga pagpakasala ug sa bisan unsang
pagpasipala nga ilang pagalitokon; 29 apan bisan
kinsa nga magapasipala batok sa Espiritu Santo dili
gayud pagapasayloon, hinonoa pakasad-on siya sa
sala nga dayon" (aiōn g165, aiōnios g166) 30 kay sila
nanag-ingon man ugod, "Aduna siyay mahugaw nga
espiritu." 31 Ug unya nangabut ang iyang inahan ug
mga igsoong lalaki; ug sa nanagtindog sila didto sa
gawas, ilang gipaadtoan siya ug gipatawag. 32 Ug
dihay panon sa katawhan nga nanaglingkod libut
kaniya; ug sila miingon kaniya, "Ang imong inahan
ug ang imong mga igsoong lalaki atua sa gawas,
nangita sila kanimo." 33 Kanila mitubag siya nga nag-
ingon, "Kinsa ba ang akong inahan ug ang akong
mga igsoong lalaki?" 34 Ug siya miliraw sa pagsud-
ong sa mga nanag-alirong kaniya, ug unya miingon
siya, "Ania ra ang akong inahan ug mga igsoong
lalaki! 35 Kay bisan kinsa nga magabuhat sa kabubut-
on sa Dios, mao kana siya ang akong igsoong lalaki
ug akong igsoong babaye ug akong inahan."

4 Unya misugod na usab si Jesus sa pagpanudlo
didto sa lapyahan sa lanaw. Ug midugok ngadto
kaniya ang usa ka dakung panon sa katawhan, nga
tungod niana misakay siya ug milingkod sa usa ka
sakayan diha sa lanaw; ug ang tibuok panon diha sa
mamala sa lapyahan sa lanaw. 2 Ug iyang gitudloan
sila sa daghang mga butang pinaagig mga sambingay,
ug sa iyang pagpanudlo siya miingon kanila, 3
"Paminaw kamo! Usa ka magpupugas miadto aron
sa pagsabud ug binhi. 4 Ug sa nagsabud siya, may
mga binhi nga diha mahulog sa daplin sa dalan ug
ang mga langgam nanugok ug ilang gipanagtuka kini.
5 Ug may ubang mga binhi nga diha mahulog sa
kabatoan, diin dili daghan ang yuta, ug kini migitib
dayon sanglit kini wala may giladmon diha sa yuta; 6
ug unya sa pagsubang sa Adlaw, kini nalawos; ug
kay wala may gamut, kini nalaya. 7 Ug may ubang
mga binhi nga diha mahulog sa kasampinitan, ug
ang mga sampinit mitubo ug milumos niini, ug wala
kini makapamunga. 8 "Ug ang ubang mga binhi
diha mahulog sa maayong yuta, ug kini namunga
nga nagtubo ug milambo ug nagpaanig katloan ka
pilo, ug kan-oman ka pilo, ug usa ka gatus ka pilo."
9 Ug siya miingon, "Ang may mga dalunggan nga
makadungog, kinahanglan magpatalinghug." 10 Ug
sa diha nga nag-inusara siya, ang mga nanag-alirong
kaniya kauban sa Napulog-Duha nangutana kaniya
mahitungod sa mga sambingay. 11 Ug siya miingon
kanila, "Kaninyo gihatag ang tinagoan mahitungod
sa gingharian sa Dios; apan kanila nga anaa sa
gawas, ang tanan ipaagig mga sambingay; 12
"aron nga sila sa pagkatinuod magatutok apan dili
makakita, ug sa pagkatinuod magapaminaw apan
dili makasabut, basi unyag managpamalik sila pag-
usab ug pasayloon." 13 Ug siya miingon kanila, "Wala
ba diay kamo makasabut niining sambingaya? Nan,
unsaon man diay ninyo pagpakasabut sa tanang
mga sambingay? 14 Ang gisabud sa magpupugas
mao ang pulong. 15 Ug mao kini sila ang diha sa
daplin sa dalan nga gisaburan sa pulong; sa ilang
pagkadungog niini, si Satanas mitungha dayon ug
iyang gisakmit ang pulong nga gikasabud kanila. 16
Ug ingon man usab, mao kini sila ang gikasabud diha
sa kabatoan, nga sa pagkadungog nila sa pulong,
kini dihadiha ilang pagadawaton uban sa kalipay.
17 Ug sila walay gamut diha sa ilang kaugalingon,
hinoon magapabilin silag makadiyot; unya, inig-abut
sa kasakitan o pagpanglutos tungod sa pulong, sila
mobiya dayon gikan sa pagtoo. 18 Ug ang uban
mao ang gikasabud diha sa kasampinitan; kini sila
mao kadtong makadungog sa pulong, 19 apan ang
kabalaka dinhi sa kalibutan ug ang kalipay tungod sa
mga bahandi, ug ang kaibog alang sa ubang mga
butang, mosulod ug magalumos sa pulong, ug kini dili
makapamunga. (aiōn g165) 20 Apan ang mga gikasabud
diha sa maayong yuta mao kadtong makadungog
sa pulong ug magadawat niini ug mamunga, sa
katloan ka pilo, ug kan-oman ka pilo, ug usa ka gatus
ka pilo." 21 " Ug siya miingon kanila, " Kuhaon ba
ang suga aron ibutang kini sa ilalum sa gantangan
o sa ilalum sa katri, ug dili hinoon sa ibabaw sa
tongtonganan? 22 Kay walay nahisalipdan nga dili
igapadayag, o natago nga dili igabutyag. 23 "Kon ang
bisan kinsa may mga dalunggan nga makadungog,
kinahanglan siya magpatalinghug." 24 "Ug siya

miingon kanila, " Kinahanglan magbantay kamo sa
inyong pagapamatian; ang takus nga inyong igahatag
mao usab ang takus nga inyong pagadawaton, ug
labaw pa gani unya ang igahatag kaninyo. 25 Kay
siya nga adunay iya pagahatagan ug labaw pa, apan
siya nga walay iya pagakuhaan sa bisan unsa nga
anaa kaniya. 26 "Ug siya miingon, " Ang gingharian sa
Dios sama sa usa ka tawo nga magasabud ug binhi
diha sa yuta, 27 ug unya matulog siya sa gabii ug
mobangon sa adlaw, ug ang binhi mogitib ug motubo
sa paagi nga dili niya mahibaloan. 28 Ang yuta,
pinaagi sa kaugalingon niini, nagahatag ug abut: ang
nahauna mao ang dahon, unya ang uhay, ug unya
ang bus-ok nga lugas sa uhay. 29 Apan inigkahinog
na sa uhay, dihadiha iyang gamiton ang galab kay
ang ting-ani nahiabut na." 30 Ug siya miingon, "Sa
unsa ba ikapanig-ingon nato ang ngingharian sa Dios,
o unsa bang sambingaya ang atong gamiton alang
niini? 31 Kini samag liso sa mustasa nga sa pagpugas
niini diha sa yuta, kini mao ang labing gamay sa
tanang mga liso dinhi sa yuta; 32 apan sa ikapugas
na, kini motubo ug mahimong labing daku sa tanang
mga tanum nga utanon, ug manglipang ang dagkung
mga sanga niini, nga tungod niana ang mga langgam
sa kalangitan makahimo sa ilang batuganan diha
sa iyang landong." 33 Ug pinaagi sa daghang mga
sambingay nga sama niini, ang pulong gisulti ni Jesus
ngadto kanila, sumala sa ilang katakus sa pagsabut
niini. 34 Ug siya wala magsulti kanila nga dili pinaagig
sambingay, apan sa tago gisaysay niya ang tanan
ngadto sa iyang kaugalingong mga tinun-an. 35 Ug sa
maong adlaw, sa pagkahapon na kaayo, siya miingon
kanila, "Manabok kita ngadto sa usang daplin." 36 Ug
sa namahawa sila sa panon sa katawhan, ilang gidala
siya uban kanila sa sakayan diin diha na siyang daan.
Ug dihay ubang mga sakayan nga mikuyog kaniya.
37 Ug unya miabut ang usa ka makusog nga unos,
ug ang mga balud mitabontabon sa sakayan, nga
tungod niana ang sakayan nagkapuno na sa tubig.
38 Apan siya didto sa ulin nagkatulog nga nag-unlan.
Ug siya gipukaw nila nga nag-ingon, "Magtutudlo,
wala ka ba lang magkabana nga mangalumos kita?"
39 Ug siya nagmata ug iyang gibadlong ang hangin,
ug miingon siya sa lanaw, "Hilum! Hunong!" Ug ang
hangin milunay, ug miabut ang dakung kalinaw. 40 Ug
siya miingon kanila, "Nganong nalisang man kamo?
Wala ba kamoy pagsalig?" 41 Ug giabut silag dakung
kahadlok, ug nasig-ingon ang usa sa usa, "Kinsa man
diay kini siya, nga bisan pa ang hangin ug ang lanaw
mopatoo man kaniya?"

5 Ug unya nahiabut sila sa pikas nga daplin sa
lanaw, sa kayutaan sa mga Gerasenhon. 2 Ug sa
paghikawas niya sa sakayan, gisugat siya sa usa
ka tawo nga gikan sa mga lubong. Kini siya may
mahugaw nga espiritu, 3 ug nagpuyo sa mga lubong;
ug wala nay bisan kinsa pa nga makagapos kaniya,
bisan pa pinaagig talikala; 4 kay sa makadaghan
na giposasan siya sa mga tiil ug siya gitalikalaan,
apan igo lang niyang puto-putoon ang mga talikala ug
balibalion ang mga posas; ug walay bisan kinsa nga
arang makabuntog kaniya. 5 Magabii ug maadlaw,
adto siya sa mga lubong ug sa kabukiran, magsinggit
kanunay ug magbun-og sa iyang kaugalingong lawas
pinaagig mga bato. 6 Ug sa pagkaalinggat niya kang
Jesus gikan sa layo, siya midalagan ngadto kaniya
ug misimba kaniya, 7 ug nagsiyagit sa makusog nga
tingog nga nag-ingon, "Unsay imong labut kanako,
Jesus, Anak sa Labing Halangdong Dios? Tungod
sa Dios, mangamuyo ako kanimo, ayaw intawon
ako pagsakita." 8 Kay si Jesus nakaingon man
ugod kaniya, "Gumula ka sa tawo, ikaw, espiritu
nga mahugaw!" 9 Ug si Jesus nangutana kaniya,
"Kinsa may imong ngalan?" Ug siya mitubag nga
nag-ingon, "Ang akong ngalan mao si Legion, kay
daghan man kami." 10 Ug nangamuyo siya pag-
ayo kaniya nga unta dili niya pag-abugon sila sa
gawas niadtong yutaa. 11 Ug didtoy usa ka dakung
panon sa mga baboy nga nanag-ungad diha sa
bakilid. 12 Ug kaniya nangamuyo ang mga espiritu
nga nanag-ingon, "Paadtoa kami nianang mga baboy
ug pasudla kami kanila." 13 Ug iyang gitugotan
sila. Ug ang mga mahugawng espiritu nanggula
gikan sa tawo ug misulod sa mga baboy; ug ang
panon, nga may gidaghanon nga mga duha ka libo,
mihaguros pagdulhog sa pangpang ngadto sa lanaw,
ug nangalumos sila diha sa lanaw. 14 Ug nanalagan
ang mga magbalantay sa mga baboy, ug ilang
gisugilon kini sa siyudad ug sa banika. Ug midugok
ang mga tawo aron sa pagtan-aw kon unsa ang
nahitabo. 15 Ug nangadto sila kang Jesus, ug ilang
nakita ang kaniadto giyawaan nga naglingkod didto,
ang tawo nga may legion nga nagsinina na ug maayo
nag pamuot; ug sila nangalisang. 16 Ug ang mga
nakakita niini nanugilon mahitungod sa gidangatan sa
giyawaan ug sa mga baboy. 17 Ug misugod sila sa

pagpangamuyo kang Jesus sa pagpahawa sa ilang
kayutaan. 18 Ug sa nagsaka si Jesus sa sakayan,
ang tawo nga kaniadto giyawaan nangamuyo kaniya
nga unta makakuyog siya kang Jesus. 19 Apan siya
wala motugot ug miingon kaniya, "Pumauli ka sa
imong balay, ngadto sa imong kahigalaan, ug isugilon
mo kanila unsa ka daku ang gihimo sa Ginoo alang
kanimo, ug giunsa niya ang pagkaluoy kanimo." 20
Ug milakaw siya ug didto sa Decapolis misugod siya
sa pagpanugilon unsa ka daku sa gihimo ni Jesus
alang kaniya; ug nahitingala ang tanan. 21 Ug sa
nakatabok na usab si Jesus sakay sa sakayan ngadto
sa pikas nga daplin, midugok ngadto kaniya ang
usa ka dakung panon sa katawhan; ug siya diha
sa baybayon sa lanaw. 22 Ug miabut ang usa sa
mga punoan sa sinagoga, nga ginganlan si Jairo;
ug sa iyang pagkakita kang Jesus, mihapa siya
sa tiilan niya, 23 ug kaniya nangamuyo siya sa
hilabihan gayud nga nag-ingon, "Ang akong batang
babaye himalatyon. Adtoa ug itapion ang imong
mga kamot diha kaniya, aron mamaayo ug mabuhi
siya." 24 Ug siya miuban kaniya. 25 Ug dihay usa ka
babaye nga gitalinug-an sulod na sa napulog-duha
ka tuig, 26 ug daghan na ang gipaantus kaniya sa
daghang mga mananambal, ug ang tanan niyang
katigayonan nahurot na niyag gasto, ngani wala siya
mamaayo hinonoa misamot siya pagkadaut. 27 Ug sa
pagkadungog niya sa mga gikasugilon mahitungod
kang Jesus, miduol siya sa iyang luyo taliwala sa
panon sa katawhan ug gihikap niya ang iyang sapot.
28 Kay siya nag-ingon, "Kon makahikap lang ako
sa iyang mga sapot, mamaayo gayud ako." 29 Ug
dihadiha mitang-on ang iyang talinugo, ug gibati niya
diha sa iyang lawas nga siya naayo na gikan sa
iyang sakit. 30 Ug si Jesus, sa nailhan niya sulod
sa iyang kaugalingon nga may gahum nga migula
gikan kaniya, dihadiha miliso taliwala sa panon sa
katawhan ug miingon, "Kinsa bay mihikap sa akong
mga sapot?" 31 Ang iyang mga tinun-an miingon
kaniya, "Nakita mo ang panon sa katawhan nga
nagadutdot libut kanimo, ngani mangutana pa ikaw,
`Kinsa bay mihikap kanako?'" 32 Ug siya miliraw sa
pagtan-aw kon kinsa ang naghimo niadto. 33 Ug ang
babaye, sa hingbaloan niya ang nahitabo kaniya,
miduol nga nahadlok ug nagkurog ug mihapa sa iyang
atubangan, ug kaniya gisugilon niya ang tanan nga
tinuod. 34 Ug si Jesus miingon kaniya, "Anak, ang
imong pagsalig nakapaayo kanimo; lumakaw ka nga
malinawon ug magmaayo ka gikan sa imong sakit." 35
Ug samtang nagsulti pa siya, dihay nangabut gikan sa
balay sa punoan sa sinagoga, nga nanag-ingon, "Ang
imong anak patay na; nganong imo pa mang hagoon
ang Magtutudlo?" 36 Apan sa walay pagpanumbaling
sa ilang gisulti, si Jesus miingon sa punoan sa
sinagoga, "Ayaw kahadlok, sumalig ka lamang." 37 Ug
wala siyay gitugotan sa pagkuyog kaniya gawas kang
Pedro ug kang Santiago ug kang Juan nga igsoon
ni Santiago. 38 Ug sa paghiabut nila sa balay sa
punoan sa sinagoga, nakita niya ang kaguliyang ug
ang mga tawo nga nanagpanghilak ug nanagminatay
sa makusog. 39 Ug sa paghisulod na niya, siya
miingon kanila, "Ngano bang nagakaguliyang man
kamo ug nagapanghilak? Ang bata wala mamatay,
kondili nagakatulog." 40 Ug ilang gipanagkataw-an
siya. Apan iyang gipagowa silang tanan; ug iyang
gidala uban kaniya ang amahan ug inahan sa bata
ug ang mga kakuyog niya, ug misulod siya sa dapit
diin didto ang bata. 41 Ug iyang gigunitan siya sa
kamot ug miingon kaniya, "Talita, cumi"; nga sa ato
pa, "Inday, magaingon ako kanimo, bumangon ka." 42
Dihadiha mibangon ang bata ug naglakaw; kay siya
napulog-duha na man ka tuig ang idad. Ug dihadiha
giabut silag dakung kahibulong. 43 Ug gibaoran sila
ni Jesus sa mahigpit gayud nga kinahanglan walay
bisan usa nga mahibalo niini, ug iyang gisugo sila sa
paghatag ug makaon ngadto sa bata.

6 Ug si Jesus mipahawa didto ug miadto sa iyang
kaugalingon lunsod ug ang iyang mga tinun-an
mikuyog kaniya. 2 Ug sa pagkaadlaw nga igpapahulay,
siya misugod sa pagpanudlo sulod sa sinagoga;
ug ang daghang nakadungog kaniya nahibulong
nga nanag-ingon, "Diin ba niya hibatoni kining mga
butanga? Ug unsa bang kaalama kining gikahatag
kaniya. Ug ang mga milagro nga nahimo pinaagi
sa iyang mga kamot! 3 "Dili ba siya mao man ang
panday, ang anak ni Maria ug igsoon nila ni Santiago
ug ni Jose ug ni Judas ug ni Simon? Ug dili ba
ang iyang mga igsoong babaye ania man uban
kanato?" Ug kaniya nakaplagan nila ang kahigayonan
sa pagkapangdol. 4 Ug si Jesus miingon kanila,
"Ang profeta dungganan bisan diin, gawas sa iyang
kaugalingong lungsod ug sa iyang kaugalingong
kaparyentihan ug sa iyang kaugalingong panimalay."
5 Ug didto wala siya makahimog mga milagro, gawas
sa pagtapion sa iyang mga kamot diha sa pipila

ka mga masakiton ug iyang gipang-ayo sila. **6**
Ug nahibulong siya tungod sa ilang pagkawalay
pagtoo. **7** Ug ang Napulog-Duha iyang gitawag ngadto
kaniya, ug gisugdan niya ang pagpadala kanila nga
magtinagurha, ug gihatagan niya silag kagahum batok
sa mga mahugawng espiritu. **8** Ug iyang gitugon sila
nga walay bisan unsa nga ilang dad-on alang sa
ilang panaw, gawas sa sungkod, walay tinapay, walay
puntil, walay kuwarta sa ilang mga bulsa sa bakus; **9**
hinoon sa paggamit ug mga sapin, apan sa dili pagsul-
ob ug duha ka buok kamisola. **10** "Ug siya miingon
kanila, " Asa gani kamog balay nga kasak-an, pabilin
kamo didto hangtud sa inyong pagpamahawa sa
maong dapit. **11** Ug kon sa bisan unsang dapit kamo
dili dawaton ug dili patalinghugan, inigpamahawa
ninyo, itaktak ninyo ang mga abog nga anha sa inyong
mga tiil ingon nga pagtutol batok kanila." **12** Ug sila
nanglakaw ug nagwali nga kinahanglan maghinulsol
ang mga tawo. **13** Ug ilang gipagula ang daghang
mga yawa, ug gihidhiran nilag lana ang daghang
mga yawa, ug gihidhiran nilag lana ang daghang
mga masakiton ug gipang-ayo sila. **14** Ug si hari
Herodes nakadungog niini, kay ang ngalan ni Jesus
nabantug na man. Ug dihay nanag-ingon, "Si Juan
nga magbabautismo gibanhaw gikan sa mga patay; ug
mao kanay hinungdan ngano nga kining mga gahuma
maabtik diha kaniya." **15** Apan ang uban nanag-ingon,
"Kini mao si Elias." Ug ang uban nanag-ingon, "Kini
profeta, sama sa usa sa mga profeta sa karaan." **16**
Apan sa pagkadungog niini ni Herodes, siya miingon,
"Nabanhaw si Juan nga akong gipapunggotan." **17**
Kay si Herodes ugod mao man ang nagsugo sa
pagpadakop kang Juan, ug nagpagapos kaniya sa
bianggoan tungod kang Herodias nga asawa ni Felipe
nga igsoon niya ni Herodes; kay gipangasawa man
siya ni Herodes. **18** Kay si Juan nakaingon man ugod
kang Herodes, "Dili uyon sa balaod ang paghupot
mo sa asawa sa imong igsoon." **19** Ug si Herodias
nasilag batok kaniya, ug buot unta niyang patyon
siya. Apan wala siya makagayon, **20** tungod kay si
Herodes nahadlok man kang Juan, sanglit nahibaloan
man niya nga siya maoy matarung ug balaan nga
pagkatawo, ug iyang gipanalipdan siya. Ug sa iyang
pagkadungog kaniya, siya nalibog sa hilabihan; ngani
iyang gikalipay ang pagpatalinghug kaniya. **21** Apan
miabut ang higayon sa diha nga sa pagkasumad
sa iyang adlawng natawhan, si Herodes naghimog
kombira alang sa iyang mga punoang kawani ug sa
mga pangulo sa kasundalohan ug sa mga kadagkuan
sa Galilea **22** Kay sa diha nga ang babayeng anak
ni Herodias misulod ug misayaw, nahimuot kaniya
si Herodes ug ang iyang mga dinapit; ug ang hari
miingon sa dalaga, "Pangayo kanako sa bisan unsang
gusto mo, ug ihatag ko kini kanimo." **23** Ug kaniya
nanumpa siya nga nag-ingon, "Bisan unsay imong
pangayoon kanako, ihatag ko kini kanimo bisan pa
ang katunga sa akong gingharian." **24** Ug ang dalaga
migowa ug nangutana sa iyang inahan, "Unsa bay
akong pangayoon?" Ug siya mitubag, "Ang ulo ni
Juan nga magbabautismo." **25** Ug dihadiha midali
siya sa pagsulod ngadto sa atubangan sa hari ug
kaniya nangayo siya nga nag-ingon, "Gusto ko nga
karon dayon ihatag mo kanako ang ulo ni Juan
nga Bautista, sinulod sa bandiha." **26** Ug ang hari
nasubo sa hilabihan gayud, apan tungod sa iyang
mga panumpa ug sa iyang mga dinapit, dili niya
buot usbon ang iyang pulong ngadto kaniya. **27** Ug
dihadiha gisugo sa hari ang usa ka sundalo sa mga
bantay sa pagkuha sa ulo ni Juan. Ug iyang giadto
ug gipunggotan siya sa sulod sa bilanggoan, **28** ug
ang ulo iyang gidala sinulod sa bandiha, ug gihatag
niya sa dalaga; ug kini gihatag sa dalaga ngadto sa
iyang inahan. **29** Ug sa pagkadungog niini sa mga
tinun-an ni Juan, nangadto sila ug gikuha nila ang
iyang lawas ug gipahiluna kini sa usa ka lubnganan.
30 Ug unya ang mga apostoles nagkatigum pag-
usab uban kang Jesus, ug kaniya ilang gisugilon ang
tanan nga ilang nahimo ug gipanudlo. **31** Ug siya
miingon kanila, "Pangadto kamo nga kamokamo ra
sa usa ka dapit nga awaaw, ug pamahulay kamog
makadiyot." Kay daghan man ugod ang mga tawo
nga nagpangadto-nganhi, ug si Jusu ug ang mga
tinun-an halos makagayon bisan sa pagpangaon.
32 Ug sakay sa sakayan nangadto sila sa usa ka
dapit nga awaaw nga silasila ra. **33** Ug daghan ang
nakakita kanila sa ilang paggikan, ug nakaila kanila;
ug kini sila midali pagpanalagan sa mamala paingon
didto gikan sa tanang kalungsuran, ug miabut sila
didto nga una pa kanila. **34** Ug sa pagtakas ni Jesus
sa mamala, iyang nakita ang usa ka dakung pundok
sa mga tawo, ug siya naluoy kanila, kay sila sama
sa mga karnero nga walay magbalantay; ug iyang
gisugdan ang pagpanudlo kanila sa daghang mga
butang. **35** "Ug sa pagkahapon na kaayo, kaniya
miduol ang iyang mga tinun-an ug miingon, " Awaaw
kining dapita dinhi, ug karon hapon na kaayo; **36**

"palakta na sila sa pagpangadto sa silingang kayutaan
ug mga kabalangayan aron makapamalit silag ilang
makaon." 37 Apan siya mitubag kanila, "Kamoy
maghatag kanilag makaon." Ug sila miingon kaniya,
"Mangadto ba kami sa pagpalit ug balig duha ka
gatus ka denario nga tinapay, ug among ipakaon
kanila?" 38 Ug siya miingon kanila, "Pila ba ka buok
ang inyong tinapay? Adtoa ug susiha ninyo." Ug
sa nasayran na nila, sila miingon kaniya, "Lima, ug
duha ka buok isda." 39 Ug iyang gisugo silang tanan
sa pagpanglingkod nga magpundokpundok diha sa
lunhawng mga balili. 40 Ug nanglingkod sila nga
nagpundokpundok sa tinaggatus ug tinagkalim-an.
41 Ug sa nagkupot siya sa lima ka tinapay ug duha
ka isda, miyahat siya sa langit ug nagpasalamat,
ug iyang gipikaspikas ang mga tinapay ug gihatag
ngadto sa iyang mga tinun-an aron idulot ngadto sa
katawhan; ug iyang gibahinbahin ang duha ka isda
alang kanilang tanan. 42 Ug nangaon silang tanan ug
nabusog. 43 Ug ilang nahipos ang napulog-duha ka
bukag nga mga tipik sa tinapay ug sa isda. 44 Ug
ang mga nangaon sa tinapay may gidaghanon nga
lima ka libo ka mga lalaki. 45 Ug dihadiha ang iyang
mga tinun-an gipasakay niya sa sakayan ug iyang
gipauna kaniya sa pag-adto sa pikas nga daplin, sa
Betsaida, samtang nagpalakaw pa siya sa panon sa
katawhan. 46 Ug sa nakapanamilit na siya kanila, siya
miadto sa kabungturan aron sa pag-ampo. 47 Ug sa
pagkasawomsom na, ang sakayan didto na sa lawod
sa lanaw, ug siya mao rang usa didto sa mamala. 48
Ug nakita niya sila nga nagkalisudlisud sa paggaud,
kay songsongon man ang hangin. Ug sa may ikaupat
nga hugna sa bantay sa kagabhion, kanila miadto siya
nga naglakaw ibabaw sa tubig. Tuyo unta niya ang
paglabay kanila, 49 apan sa ilang pagkakita kaniya
nga naglakaw ibabw sa tubig, ilang gidahum nga siya
abat, ug sila naniyagit; 50 kay silang tanan nakakita
man kaniya, ug nangalisang sila. Apan dihadiha
kanila misulti siya nga nag-ingon, "Salig kamo, ako
kini; ayaw kamo kalisang." 51 Ug siya misaka sa
sakayan ngadto kanila, ug ang hangin milunay. Ug
sila nahibulong sa hilabihan gayud, 52 kay wala man
ugod sila makasabut mahitungod sa tinapay, hinonoa
nagmagahi ang ilang mga kasingkasing. 53 Ug sa
nakatabok na sila, miabut sila sa yuta sa Genezaret
ug midunggo sa baybayon. 54 Ug sa paghikawas
na nila sa sakayan, dihadiha nakaila kaniya ang
mga tawo, 55 ug nagpanalagan sila ngadto-nganhi
sa tanang dapit niadtong yutaa, ug gisugdan nila
ang pagpangdala sa mga masakiton diha sa mga
higdaanan ngadto sa bisan diing dapit, diin atua siya
sumala sa ilang madunggan. 56 Ug bisan diin siya
mag-adto, sa mga kabalangayan, sa mga siyudad,
o sa kaumahan, didto gipahimutang nila ang mga
masakiton diha sa mga tiyanggihan, ug nagpakiluoy
sila kaniya nga pahikapon unta sila bisan na lang
sa borlas sa iyang kupo; ug nangaayo ang tanang
nakahikap niini.

7 Ug sa gitapokan si Jesus sa mga Fariseo ug
sa pipila sa mga escriba nga nangabut gikan sa
Jerusalem, 2 ilang nakita nga may mga tinun-an
niya nga nangaon nga hugawg mga kamot, sa ato
pa, wala makapanghunaw. 3 (Kay ang mga Fariseo
ugod, ug ang tanang mga Judio, dili man mokaon
kon dili pa una sila makapanghunaw pag-ayo sa
ilang mga kamot, agig pagbantay sa gikabilinbiling
kalagdaan sa mga katigulangan; 4 ug inig-abut nila
gikan sa tiyanggihan, dili sila mokaon gawas kon
manghugas una sa ilang kaugalingon; ug daghan
pang ubang mga gikabilinbilin nga kalagdaan nga
ilang ginabantayan, ang paghugas sa mga tasa, sa
mga kaang, ug sa mga sudlanan nga tumbaga.) 5 Ug
kaniya nangutana ang mga Fariseo ug mga escriba
nga nanag-ingon, "Ngano ba nga ang imong mga
tinun-an wala man maggawi sumala sa gikabilinbiling
kalagdaan sa mga katigulangan, ug nangaon man
hinoon nga hugawg mga kamot?" 6 Ug siya miingon
kanila, "Maayo gayud ni Isaias ang pagkahimo sa
profesiya mahitungod kaninyong mga maut, sumala
sa nahisulat nga nagaingon: `Kining mga tawhana
nagapasidungog kanako pinaagi sa ilang mga ngabil,
apan halayo kanako ang ilang kasing-kasing; 7
kawang lamang ang ilang pagsimba kanako, sanglit
sa ilang pagpanudlo ila mang gipaka-doctrina ang
kalagdaan nga hinimo lamag mga tawo.' 8 Inyong
gibiyaan ang kasugoan sa Dios, ug maoy inyong
ginahawiran ang gikabilinbiling kalagdaan sa mga
tawo." 9 "Ug siya miingon kanila, " Maayo gayud
ninyong pagkasalikway sa sugo sa Dios, aron inyong
kabantayan ang inyong gikabilinbiling kalagdaan! 10
Kay si Moises nag-ingon, `Tumahod ka sa imong
amahan ug sa imong inahan'; ug, `Ang magasultig
dautan batok sa iyang amahan o inahan, kinahanglan
gayud patyon siya.' 11 Apan magaingon kamo, `Kon
ang usa ka tawo makaingon lang ngadto sa iyang

amahan o inahan, Ang kapahimuslan mo unta gikan
kanako korban' (nga sa ato pa, gikahatag ngadto sa
Dios) 12 sa ingon niini gipahigawas na ninyo siya
sa pagbuhat ug bisan unsa alang sa iyang amahan
o inahan, 13 "nga sa magong paagi ang pullong sa
Dios inyong gipakawalay pulos tungod sa inyong
kalagdaan nga inyong gikabilinbilin. Ug daghan ang
mga sama niini nga inyong ginahimo." 14 "Ug ngadto
kaniya iyang gitawag pag-usab ang mga tawo, ug
miingon siya kanila, " Paminaw kanako, kamong
tanan, ug sabta ninyo kini: 15 walay bisan unsa diha
sa gawas sa tawo, nga sa paghisulod niini kaniya,
makapahugaw kaniya; hinonoa ang mga butang
nga magagula gikan sa sulod sa tawo mao ang
makapahugaw kaniya. 16 Ang may mga dalunggan
nga makadungog, kinahanglan siya magpatalinghug."
17 Ug sa nakapahawa na siya sa panon sa katawhan,
sa paghisulod niya sa balay gipangutana siya sa
iyang mga tinun-an mahitungod sa sambingay. 18
Ug siya miingon kanila, "Wala ba diay usab kamoy
pagsabut? Wala ba ninyo palandunga nga bisan
unsay magasulod sa tawo gikan sa gawas dili
makapahugaw kaniya, 19 sanglit dili man kini mosulod
sa iyang kasingkasing kondili nganha man lamang sa
iyang tiyan, ug busa igaitsa ra sa gawas?" (Sa ingon
niana iyang gipahayag nga malinis diay ang tanang
kan-onon.) 20 Ug siya miingon, "Ang nagagula gikan
sa sulod sa tawo mao ang makapahugaw sa taw0. 21
Kay gikan sa sulod, gikan sa kasingkasing sa tawo,
nagagula ang mga dautang hunahuna, pakighilawas,
pangawat, pagbuno, panapaw, 22 kaibog, kadautan,
limbong, kaulag, kasina, panulti sa pagbuling sa
dungog, pagkamapahitas-on, binoang, 23 "Tanan
kining mga butanga nga dautan nagagikan sa sulod,
ug mao kini ang makapahugaw sa tawo." 24 Ug sa
pagpahawa ni Jesus didto, miadto siya sa kayutaan
sa Tiro ug sa Sidon. Ug misulod siya sa usa ka balay;
ug dili siya buot nga adunay masayud niini; apan
bisan pa niini dili siya katagoan. 25 Hinonoa, dihadiha
usa ka babaye, kinsang batang babaye nagbaton
ug mahugawng espiritu, nakadungog mahitungod
kaniya, ug siya miadto ug mihapa sa iyang tiilan. 26
Ug ang babaye usa ka Gresyanhon, kaliwat sa mga
taga-Seirofenicia. Ug siya mihangyo kaniya nga unta
iyang pagulaon ang yawa gikan sa iyang anak. 27 Ug
si Jesus miingon kaniya, "Kinahanglan busgon pag-
una ang mga anak, kay dili matarung nga kuhaan ang
tinapay nga alang sa mga anak ug iitsa kini ngadto sa
mga iro." 28 Apan kaniya mitubag siya nga nag-ingon,
"Tinuod, Ginoo; ngani, bisan pa ang mga iro ilalum sa
lamisa magakaon man sa mga momho sa mga bata."
29 Si Jesus miingon kaniya, "Tungod sa pagsulti mo
niana, pumauli ka; ang yawa mipahawa na sa imong
anak." 30 Ug siya mipauli, ug iyang nakita ang bata
nga naghigda sa katri ug gigulaan na sa yawa. 31 Ug
si Jesus mipahawa pag-usab sa kayutaan sa Tiro ug
miadto sa Lanaw sa Galilea, agi sa Sidon latas sa
kayutaan sa Decapolis. 32 Ug kaniya ilang gidala ang
usa ka tawo nga bungol ug may pagkaamang; ug
ilang gihangyo si Jesus nga unta itapion niya ang
iyang kamot diha kaniya. 33 Ug sa napinig niya ang
tawo gikan sa kadaghanan, gikulitog niya ang iyang
mga tudlo sa mga dalunggan niini, ug nangluwa siya
ug iyang gihikap ang dila niini; 34 ug sa nagyahat
siya sa langit, nanghupaw siya ug miingon kaniya,
"Effata," nga sa ato pa, "Maabli ka." 35 Ug naabli
ang iyang mga dalunggan, ug naluag ang iyang dila,
ug siya nakasulti na sa tataw. 36 Ug gitugon sila ni
Jesus nga walay bisan usa nga ilang suginlan niini;
apan sa naglabi ang iyang pagtugon kanila, naglabi
pa usab hinoon ang ilang pagpanugilon niini. 37 Ug
sa hilabihan ka dakung kahibulong, sila nanag-ingon,
"Maayo gayud ang iyang pagkabuhat niining tanan!
Bisan gani ang bungol iyang gihimo nga makadungog
na ug ang amang nga makasulti na."

8 Ug niadtong panahona, sa nagkatapok na usab
ang usa ka dakung panon sa katawhan, ug wala
silay makaon, gitawag ni Jesus ang iyang mga
tinun-an ngadto kaniya, ug miingon siya kanila, 2
"Naluoy ako sa katawhan, kay tulo na karon ka
adlaw sa ilang pagpakig-uban kanako, ug wala silay
makaon; 3 ug kon papaulion ko sila nga walay mga
kaon, panguyapan sila sa dalan; ug ang uban kanila
layo ra bag gigikanan." 4 Ug kaniya mitubag ang
iyang mga tinun-an nga nanag-ingon, "Asa man
kitag tinapay dinhi sa awaaw nga arang ikabusog
niining maong panon sa katawhan?" 5 Ug nangutana
siya kanila, "Pila ba ka buok ang inyong tinapay?"
Sila mitubag, "Pito." 6 Ug gisugo niya ang panon
sa katawhan sa pagpanglingkod sa yuta; ug iyang
gikuha ang pito ka tinapay, ug sa nakapasalamat
na siya, gipikaspikas niya kini ug gihatag ngadto sa
iyang mga tinun-an aron ilang idulot; ug kini ilang
gidulot ngadto sa katawhan. 7 Ug dihay ilang pipila
ka gagmayng isda; ug sa nakapanalangin siya niini,

siya nagsugo nga idulot usab kini ngadto kanila. **8** Ug sila nangaon ug nangabusog; ug ilang gihipos ang mga tipik nga nahibilin nga mipuno sa pito ka mga alat. **9** Ug may mga upat ka libo ka tawo ang nangaon. **10** Ug unya iyang gipapauli sila. Ug sa paghisakay niya dihadiha sa sakayan uban sa iyang mga tinun-an, siya miadto sa kayutaan sa Dalmanuta. **11** Ug unya nangabut ang mga Fariseo ug misugod sa pagpakiglantugi batok kaniya, ug aron sa pagsulay kaniya, ila siyang gihangyo sa pagpakita kanilag ilhanan gikan sa langit. **12** Ug sa sulod sa iyang espiritu nanghupaw siyag halalum ug miingon, "Nganong nangita mag ilhanan kining kaliwatana? Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, walay ilhanan nga igapakita niining kaliwatana." **13** Ug iyang gibiyaan sila; ug sa nahibalik na siya pagsakay sa sakayan, siya mitabok ngadto sa pikas nga daplin. **14** Ug ang mga tinun-an nahikalimot sa pagdalag tinapay; ug dihay ilang usa lamang ka buok nga tinapay sa sakayan. **15** Ug sila gipasidan-an niya nga nag-ingon, "Bantayi ug likayi baya ninyo ang igpapatubo sa mga Fariseo ug ang igpapatubo ni Herodes." **16** Ug kini ilang gisultihan sa usag usa, nga nag-ingon, "Wala man gani kitay tinapay." **17** "Ug sa iyang pagkamatikud niini, si Jesus miingon kanila, " Nganong ginasultihan man ninyo ang inyong wala pagpakadalag tinapay. Dili pa ba gihapon kamo makakita ni makasabut? Nagahi na ba gayud ang inyong mga kasingkasing? **18** May mga mata man unta kamo, dili ba kamo makakita? May mga dalunggan man unta kamo, dili ba kamo makabati? Wala ba kamo mahinumdom? **19** Pila ba ka bukag ang napuno sa mga tipik nga inyong nahipos niadtong akong pagpikaspikas sa lima ka tinapay alang sa lima ka libo?" Sila miingon kaniya, "Napulogduha" **20** Ug siya miingon, "Ug pila man ka alat ang napuno sa mga tipik nga inyong nahipos gikan sa pito ka tinapay alang sa upat ka libo?" Sila miingon kaniya, "Pito." **21** Ug siya miingon kanila, "Dili pa ba gihapon kamo makasabut?" **22** Ug unya miabut sila sa Betsaida. Ug dihay usa ka buta nga gidala sa mga tawo kang Jesus, ug nangamuyo sila kaniya nga unta iyang hikapon kini siya. **23** Ug gigunitan niya ang buta diha sa kamot ug iyang gidala sa gawas sa balangay, ug sa gitalithian niya ang iyang mga mata ug gitapin-an siya sa mga kamot niya, nangutana siya kaniya, "Duna ka bay nakita?" **24** Siya miyahat ug mitubag nga nag-ingon, "Nakakita akog mga tawo, apan nakita ko sila nga morag mga kahoy nga naglakawlakaw." **25** Unya giusab ni Jesus sa pagtapion ang iyang mga kamot diha sa mga mata niya; ug kini siya mitutok ug unya hing-ulian, ug natin-aw na ang iyang pagtan-aw sa tanan. **26** Ug siya gipapauli niya nga nag-ingon, "Ayaw gayud pag-adto sa balangay." **27** Ug si Jesus mipadayon sa paglakaw kauban sa iyang mga tinun-an, ngadto sa mga balangay sa Cesarea sa Filipo; ug diha sa dalan ang iyang mga tinun-an gipangutana niya nga nag-ingon, "Sumala sa sulti sa mga tawo, kinsa man kono ako?" **28** Ug kaniya mitubag sila nga nanag-ingon, "Si Juan nga Bautista kono; ug ang uban nagaingon nga si Elias kono; ug ang uban nga usa kono sa mga profeta." **29** Ug kanila nangutana siya nga nag-ingon, "Apan kamo, unsa may inyong sulti, kinsa man ako?" Ug si Pedro mitubag kaniya, "Ikaw mao ang Cristo." **30** Ug gitugon niya sila sa dili pagsugilon kang bisan kinsa mahitungod kaniya. **31** Ug unya iyang gisugdan ang pagsugilon kanila nga ang Anak sa Tawo kinahanglan magaantus sa daghang mga butang, ug nga igasalikway siya sa mga anciano ug sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga escriba, ug nga pagapatyon siya, ug nga tapus sa tulo ka adlaw mabanhaw siya. **32** Ug kanila gisulti niya kini sa walay paglipodlipod. Ug si Pedro mipinig kaniya ug iyang gisugdan siya sa pagbadlong. **33** Apan siya miliso ug sa pagkakita niya sa iyang mga tinun-an, iyang gibadlong si Pedro ug miingon siya kaniya, "Pahawa diha, Satanas! Kay nagakabana ikaw dili sa mga butang sa Dios, kondili sa mga butang sa mga tawo." **34** Ug ngadto kaniya iyang gitawag ang panon sa katawhan uban sa iyang mga tinun-an, ug siya miingon kanila, "Kon adunay buot mosunod kanako, kinahanglan magadumili siya sa iyang kaugalingon, ug magpas-an sa iyang krus, ug magasunod kanako. **35** Kay bisan kinsa nga buot magapatunhay sa iyang kinabuhi, mawagtangan hinoon siya niini; apan bisan kinsa nga magawagtang sa iyang kinabuhi tungod kanako ug tungod sa Maayong Balita, magapatunhay niini. **36** Kay unsa may kapuslanan alang sa usa ka tawo ang pagpakaangkon niya sa tibuok kalibutan nga pagapildihan sa iyang kinabuhi? **37** Ug unsa may ikahatag sa tawo nga arang ikabawi niya sa iyang kinabuhi? **38** Kay bisan kinsa nga magakaulaw tungod kanako ug sa akong mga pulong dinhi niining mananapaw ug makasasala nga kaliwatan, igakaulaw usab siya sa Anak sa Tawo inig-abut niya diha sa

himaya sa iyang Amahan kauban sa mga manolunda
nga balaan.

9 Ug siya miingon kanila, "Sa pagkatinuod,
magaingon ako kaninyo, nga adunay mga
nagabarug karon dinhi nga dili pa una makatilawg
kamatayon hangtud nga makita na nila ang gingharian
sa Dios nga mahiabut nga may gahum." **2** Ug tapus
sa unom ka adlaw, giuban ni Jesus sila si Pedro ug si
Santiago ug si Juan, ug iyang gidala sila sa pagtungas
sa usa ka hataas nga bukid nga silasila ra didto; ug
didto, sa ilang atubangan, nausab ang iyang dagway,
3 ug ang iyang mga sapot migilak sa hilabihang kaputi
nga labaw pa sa kaputi gumikan sa bisan unsa nga
pagladlad nga himoon dinhi sa yuta. **4** Ug kanila
mitungha si Elias uban kang Moises; ug kini sila
nakigsulti kang Jesus. **5** Ug si Pedro miingon kang
Jesus, "Magtutudlo, maayo gayud nga ania kami dinhi;
magbuhat kamig tulo ka payag, usa alang kanimo,
usa alang kang Moises, ug usa alang kang Elias." **6**
Kay siya wala man ugod mahibalo kon unsay isulti,
kay nangalisang man sila sa hilabihan. **7** Ug unya usa
ka panganud mitabon kanila, ug gikan sa panganud
migula ang usa ka tingog nga nag-ingon, "Mao kini
ang akong Anak nga pinalangga;" patalinghugi ninyo
siya." **8** Ug sa mikalit sila pagliraw aron sa pagtan-
aw, wala na silay lain pang nakita uban kanila kondili
si Jesus lamang. **9** Ug sa nanaglugsong sila sa
bukid, iyang gitugon sila sa dili pagsugilon kang bisan
kinsa mahitungod sa ilang nakita, hangtud nga ang
Anak sa Tawo mabanhaw na gikan sa mga patay.
10 Busa ang maong sulti gitipigan nila pag-ayo, nga
nagpangutan-anay kon unsa kanang pagkabanhaw
gikan sa mga patay. **11** Ug kaniya nangutana sila nga
nanag-ingon, "Nganong magaingon man ang mga
escriba nga si Elias kinahanglan kono nga mouna
usa sa pag-anhi?" **12** Ug kanila mitubag siya nga
nag-ingon, "Tinuod nga si Elias mouna sa pag-anhi
aron sa pagpasiuli sa tanang mga butang; ug dili ba
nahisulat man mahitungod sa Anak sa Tawo nga sa
ingon magaantus siya sa daghang mga butang ug
pagatamayon? **13** "Apan sultihan ko kamo nga si
Elias nahianhi na, ug siya gibuhatan nila sumala sa
ilang gusto, ingon sa nahisulat mahitungod kaniya."
14 Ug sa paghiabut na nila sa mga tinun-an, nakita
nila ang usa ka dakung panon sa katawhan nga
naglibut kanila ug ang mga escriba nga nakiglantugi
kanila. **15** Ug sa ilang pagkaalinggat kang Jesus,
dihadiha ang tibuok panon sa katawhan nahibulong
sa hilabihan ug nanalagan ngadto kaniya ug miyukbo
kaniya. **16** Ug siya nangutana kanila, "Unsa bay
inyong gipakiglantugian kanila?" **17** Ug kaniya usa ka
tawo sa panon mitubag nga nag-ingon, "Magtutudlo,
ania gidala ko kanimo kining akong anak, kay kini
siya ugod aduna may espiritu nga makapaamang;
18 "ug kon kini siya abuton na gani niini bisan diin,
siya idakdak niya sa yuta, ug mobola ang iyang
baba ug mokagot ang iyang mga ngipon ug mokiwi
ang iyang kalawasan; ug gihangyo ko ang imong
mga tinun-an sa pagpagula unta niini, apan wala sila
makahimo." **19** Kanila mitubag si Jesus nga nag-
ingon, "O dili matinoohon nga kaliwatan! Unsa ba
ka taas sa panahon nga gikinahanglan pa sa akong
pagpakig-uban kaninyo? Unsa ba ka taas sa panahon
nga gikinahanglan pa sa akong pag-antus kaninyo?
Dad-a siya dinhi kanako." **20** Ug gidala nila ang
bata ngadto kaniya; ug sa pagkakita sa espiritu kang
Jesus, sa kalit iyang gilubaglubag ang bata, ug kini
natumba sa yuta ug nagligidligid nga nagpabola sa
baba. **21** Ug si Jesus nangutana sa amahan niini,
"Unsa na kadugay ang iyang pagkaingon niini?" Siya
mitubag nga nag-ingon, "Sukad pa sa pagkabata.
22 "Ug sa masubsob ginatukmod siya niini ngadto
sa kalayo ug ngadto sa mga tubig aron sa pagpatay
kaniya, apan kon aduna may arang mo mahimo
alang kanamo, kaloy-i intawon kami ug tabangi kami."
23 Si Jesus miingon kaniya, "Kon arang mahimo!
Ang tanang butang mahimo ngadto sa magatoo." **24**
Dihadiha ang amahan sa bata mituwaw nga nag-
ingon, "Nagatoo ako; tabangi ang pagtoo ko nga
nakulangan!" **25** Ug sa pagkakita ni Jesus nga ang
panon sa katawhan nanagdungan sa pagsingabut
nga nagdalagan, ang mahugawng espiritu iyang
gibadlong nga nag-ingon kaniya, "Ikaw espiritu nga
makapaamang ug makapabungol, nagasugo ako
kanimo, gumula ka ug ayaw na siya sudli pag-usab."
26 Human sa makusog nga pagsiyagit, ug tapus
makapalubag ug makapalit-ad sa bata sa hilabihan
gayud, ang espiritu migula kaniya, ug ang bata daw
patay, nga tungod niana ang kadaghanan kanila
nanag-ingon, "Patay na siya." **27** Apan gigunitan siya
ni Jesus diha sa kamot ug iyang gibangon siya, ug
siya mitindog. **28** Ug sa paghiuli na ni Jesus sa balay,
sa tago gipangutana siya sa iyang mga tinun-an nga
nanag-ingon, "Nganong wala man kami makapagula
kaniya?" **29** Siya mitubag kanila, "Kining matanga dili

mahimo sa pagpagula pinaagi sa bisan unsa gawas
lamang sa pag-ampo." 30 Ug sila mipadayon sa
paglakaw gikan didto ug miagi latas sa Galilea. Ug dili
siya buot nga adunay mahibalo niini; 31 kay nanudlo
man ugod siya sa iyang mga tinun-an, ug nag-ingon
siya kanila, "Ang Anak sa Tawo igatugyan ngadto sa
mga kamot sa mga tawo, ug ilang pagapatyon siya;
ug sa mapatay na siya, mabanhaw siya human sa
tulo ka adlaw." 32 Apan wala sila makasabut sa iyang
gisulti, ug nahadlok sila sa pagpangutana kaniya. 33
Ug unya miabut sila sa Capernaum; ug sa paghisulod
niya sa balay, nangutana siya kanila, "Unsa ba
kadtong inyong gilalisan diha sa dalan?" 34 Apan
sila wala motingog, kay diha sa dalan nanaglalisay
man ugod sila kon kinsa kanilay labing daku, 35 Ug
siya milingkod ug ngadto kaniya iyang gitawag ang
Napulog-Duha ug siya miingon kanila, "Kon adunay
buot mahauna, kinahanglan magpaulahi siya sa tanan
ug masulogoon siya sa tanan," 36 Ug iyang gikuha
ang usa ka gamayng bata ug gibutang niya kini diha
sa ilang taliwala; ug sa nakugos niya kini, miingon
siya kanila, 37 "Bisan nga tungod sa akong ngalan
magadawat kinsa sa usa ka gamayng bata nga
ingon niini, magadawat kanako; ug bisan kinsa nga
magadawat kanako, magadawat dili kanako, kondili
kaniya nga mao ang nagpadala kanako." 38 Ug si
Juan miingon kaniya, "Magtutudlo, dihay tawo nga
among nakita nga nagpagulag mga yawa pinaagi sa
imong ngalan, ug amo siyang gidid-an kay wala man
siya magasunod kanato." 39 Apan mitubag si Jesus
nga nag-ingon, "Ayaw ninyo siya pagdid-i; kay walay
bisan kinsa nga magahimog milagro ginamit ang
akong ngalan, nga makaako lang dayon sa pagsultig
dautan batok kanako. 40 Kay ang dili batok kanato,
dapig kanato. 41 Kay sa pagkatinuod, magaingon ako
kaninyo, nga bisan kinsa nga magahatag kaninyog
bisan usa na lang ka kabo nga tubig aron ipainom
kaninyo tungod kay nagadala kamo sa ngalan ni
Cristo, dili gayud siya mawad-an sa iyang balus. 42
"Bisan kinsa nga magaangin aron makasala ang usa
niining mga gagmay nga nagasalig kanako, maayo
pa lang unta hinoon kaniya kon gikahigtan siyag
dakung galingan nga bato diha sa iyang liog ug
gikatambog siya ngadto sa dagat. 43 Ug kon ang
imong usa ka kamot mao ang makaingon kanimo sa
imong pagpakasala, putla kini; kay maayo pa kanimo
nga magasulod ka sa kinabuhi bisan pungkol kay sa
may duha ikaw ka mga kamot apan igabanlud ka
ngadto sa infierno, sa kalayo nga dili arang mapalong
(Geenna g1067) 44 diin ang ilang ulod dili mamatay,
ug ang kalayo dili pagapalongon. 45 Ug kon ang
imong usa ka tiil maoy makaingon kanimo sa imong
pagpakasala, putla kini; kay maayo pa kanimo nga
magasulod ka sa kinabuhi bisan bakul kay sa may
duha ikaw ka mga tiil apan igabanlud ka ngadto
sa infierno (Geenna g1067) 46 diin ang ilang ulod dili
mamatay, ug ang kalayo dili pagapalongon. 47 Ug kon
ang imong usa ka mata maoy makaingon kanimo sa
imong pagpakasala, lugita kini; kay maayo pa kanimo
nga magasulod ka sa gingharian sa Dios bisag usa
na lang ang imong mata, kay sa may duha ikaw ka
mga mata apan igabanlud ka ngadto sa infierno,
(Geenna g1067) 48 diin ang ilang ulod dili mamatay, ug
ang kalayo dili pagapalongon. 49 Kay ang matag-
usa pagaasinan ug kalayo ug ang tanang halad-
inihaw pagaasinan ug asin. 50 "Ang asin maoy usa
ka maayong butang, apan kon ang asin mawad-an
sa iyang kaparat, unsaon pa man nimo sa pagpabalik
niini sa iyang kaparat? Batoni ang asin diha sa sulod
sa inyong kaugalingon, ug pagdinaitay kamo sa usag
usa."

10 Ug si Jesus mipahawa didto ug miadto sa
kayutaan sa Judea ug sa tabok sa Jordan,
ug didto gitapukan na usab siya sa mga panon
sa katawhan; ug ingon sa iyang nabatasan, iya na
usab silang gipanudloan. 2 Ug dihay mga Fariseo
nga miduol kaniya, ug aron sa pagsulay kaniya
gipangutana siya nila nga nanag-ingon, "Alang sa usa
ka lalaki, uyon ba sa kasugoan ang pagpakigbulag
niya sa iyang asawa?" 3 Siya mitubag kanila, "Unsa
may gisugo ni Moises kaninyo?" 4 Sila miingon, "Si
Moises mitugot sa lalaki sa paghimog sulat-pamatuod
sa pakigbulag, ug unya sa pagbulag kaniya." 5
"Kanila mitubag si Jesus nga nag-ingon, " Tungod
sa kasagutsoton ninyog kasingkasing, nagsulat siya
kaninyo sa maong sugo. 6 Apan sukad sa sinugdan
sa kabuhatan, `Ang Dios nagbuhat kanila nga lalaki
ug babaye.' 7 `Tungod niining maong hinungdan,
ang lalaki magabiya sa iyang amahan ug inahan ug
makigtipon sa iyang asawa, 8 ug ang duha mahimong
usa.' Tungod niini, dili na sila duroha kondili usa. 9
"Busa, ang sa Dios ginahiusa, sa tawo ayaw ipabulag
sila." 10 Ug diha sa sulod sa balay gipangutana na
usab siya sa mga tinun-an mahitungod niini. 11 "Ug
kanila mitubag siya nga nag-ingon, " Bisan kinsa nga

mobulag sa iyang asawa ug unya mangusawag lain,
makapanapaw siya batok sa iyang unang asawa;
12 "ug kon siya mao ang mobulag sa iyang bana
ug unya mamanag lain, nakapanapaw siya." 13 Ug
dihay gagmayng mga bata nga ilang gidala kaniya
aron unta iyang hikapon; apan gibadlong sila sa mga
tinun-an. 14 "Apan sa pagkakita ni Jesus niini, nasuko
siya ug miingon siya kanila, " Paduola kanako ang
gagmayng kabataan, ug ayaw ninyo sila pagpugngi;
kay ang gingharian sa Dios ila sa mga sama kanila. 15
"Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan
kinsa nga dili magadawat sa gingharian sa Dios ingon
sa dinawatan sa gamayng bata, dili siya makasulod
niini." 16 Ug gikugos niya sila ug sa gipandungan niya
sila sa iyang mga kamot, iyang gipanalanginan sila. 17
Ug sa paghigula niya diha sa dalan, dihay usa ka tawo
nga midalagan ngadto kaniya ug miluhod sa iyang
atubangan ug kaniya nangutana siya nga nag-ingon,
"Maayong Magtutudlo, unsa bay akong buhaton aron
makapanunod ako sa kinabuhing dayon?" (aiōnios
g166) 18 "Kaniya mitubag si Jesus nga nag-ingon, "
Nganong giingnan mo man ako nga maayo? Walay
bisan usa nga maayo gawas sa Dios lamang. 19
"Nahibalo ikaw sa mga sugo: `Ayaw pagbuno, Ayaw
pagpanapaw `Ayaw pagpangawat Ayaw pagsaksig
bakak Ayaw pagpanikas, Tumahod ka sa imong
amahan ug inahan." 20 Ug siya miingon kaniya,
"Magtutudlo, kanang tanan ako nang ginabantayan
sukad pa sa akong pagkabatan-on." 21 Ug si Jesus,
sa nagsud-ong siya kaniya, nahigugma kaniya ug
miingon kaniya, "Kulang kag usa ka butang; lumakaw
ka, ibaligya ang imong katigayonan ug ang halin
ihatag ngadto sa mga kabus, ug makabaton kag
bahandi didto sa langit, ug unya umanhi ka ug
sumunod ka kanako." 22 Ug ang tawo naminghoy
tungod sa maong pulong, ug milakaw siya nga
masulob-on; kay daku man ugod siyag katigayonan.
23 Ug si Jesus miliraw sa pagsud-ong ug miingon
sa iyang mga tinun-an, "Pagkalisud gayud alang sa
mga adunay bahandi ang pagsulod sa gingharian sa
Dios!" 24 "Ug ang mga tinun-an nahibulong tungod
sa iyang mga pulong. Apan kanila si Jesus misulti
pag-usab nga nag-ingon, " Mga anak, alang sa
mga managsalig sa bahandi pagkalisud gayud ang
pagsulod sa gingharian sa Dios! 25 Masayon pa sa
kamelyo paglusot sa mata sa dagum kay sa usa
ka dato pagsulod sa gingharian sa Dios." 26 Ug
nahitingala sila sa hilabihan gayud ug miingon sila
kaniya, "Nan, kinsa man diay ang arang maluwas?"
27 Ug si Jesus misud-ong kanila ug miingon, "Sa mga
tawo dili gayud kini mahimo, apan sa Dios mahimo
kini, kay sa Dios mahimo man ang tanan." 28 Ug
si Pedro misugod sa pag-ingon kaniya, "Tan-awa,
amo nang gibiyaan ang tanan ug nanagsunod kami
kanimo." 29 Si Jesus mitubag nga nag-ingon, "Sa
pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga walay
bisan usa nga nagbiyag balay o mga igsoong lalaki o
mga igsoong babaye o inahan o amahan o mga anak
o kayutaan, tungod kanako ug tungod sa Maayong
Balita, 30 nga niining kinabuhia karon dili magadawat
ug usa ka gatus ka pilo sa mga balay ug mga igsoong
lalaki ug mga igsoong babaye ug mga inahan ug mga
anak ug mga kayutaan, inubanag mga paglutos ug
unya, sa kapanahonan nga umalabut, sa kinabuhing
dayon. (aiōn g165, aiōnios g166) 31 "Apan daghan ang
nagauna karon nga unya mangulahi, ug daghan ang
nangulahi karon nga unya manag-una." 32 Ug diha
sila sa dalan, nanagtungas paingon sa Jerusalem, ug
naglakaw si Jesus nga nag-una kanila; ug nahibulong
sila ug nangahadlok ang mga nanagsunod. Ug sa
napinig na usab niya ang Napulog-Duha, iyang
gisugdan sila sa pagsugilon mahitungod sa iyang
dadangatan. 33 "Siya miingon, " Tan-awa, nagatungas
kita karon padulong sa Jerusalem; ug ang Anak
sa Tawo igatugyan ngadto sa mga sacerdote nga
punoan ug sa mga escriba, ug ilang pagahukman
siya ngadto sa kamatayon ug igatugyan ngadto sa
mga Gentil; 34 "ug siya ilang pagabugalbugalan, ug
pagalud-an, ug pagahampakon, ug pagapatyon; apan
mabanhaw siya human sa tulo ka adlaw." 35 Ug
miduol kaniya si Santiago ug si Juan, ang mga anak
ni Zebedeo, ug miingon sila kaniya, "Magtutudlo,
gusto unta namo nga imong buhaton kanamo ang
bisan unsa nga among pangayoon kanimo." 36 Ug
siya miingon kanila, "Kay unsa bay gusto ninyong
buhaton ko kaninyo?" 37 Kaniya mitubag sila nga
nanag-ingon, "Tugoti kami unya sa paglingkod diha
sa imong himaya, ang usa anha sa imong too ug ang
usa anha sa imong wala," 38 Apan si Jesus miingon
kanila, "Wala kamo mahibalo sa inyong gipangayo.
Makahimo ba kamo sa pag-inom sa kopa nga
akong ginaimnan, o sa pagpabautismo sa bautismo
nga ginabautismo kanako?" 39 Sila mitubag nga
nanag-ingon, "Makahimo kami." Ug si Jesus miingon
kanila, "Sa kopa nga akong ginaimnan, magainom
kamo; ug sa bautismo nga ginabautismo kanako,

pagabautismohan kamo; **40** apan ang pagpalingkod
dapit sa akong too o sa akong wala, dili ako ang
pagtugot; kini alang lamang kanila nga gikatagan-
an niini." **41** Ug sa pagkadungog niini sa napulo
ka mga tinun-an, misugod sila sa pagkasuko batok
kang Santiago ug kang Juan. **42** "Ug gitawag sila ni
Jesus ngadto kaniya ug miingon siya kanila, " Kamo
nasayud nga ang mga gipanag-isip nga mga punoan
sa mga Gentil nagapakaagalon ngadto kanila, ug ang
ilang mga kadagkuan nagapakahari ngadto kanila. **43**
Apan kinahanglan dili kini mahitabo kaninyo; hinonoa
bisan kinsay gustong modaku kaninyo, kinahanglan
mainyo siyang sulogoon, **44** ug bisan kinsa ang
gustong mohawod kaninyo, kinahanglan maulipon
siya sa tanan. **45** Kay ang Anak sa Tawo mianhi
dili aron pagaalagaron kondili sa pag-alagad ug sa
paghatag sa iyang kinabuhi ingon nga lukat alang sa
daghan." **46** Ug unya miabut sila sa Jerico; ug sa
paggikan niya sa Jerico kauban sa iyang mga tinun-
an ug sa usa ka dakung panon sa katawhan, diha sa
daplin sa dalan naglingkod ang usa ka makililimos
nga buta nga mao si Bartimeo nga anak ni Timeo.
47 Ug sa pagkadungog niya nga kadto mao diay si
Jesus nga Nazaretnon, misugod siya sa pagsinggit
nga nag-ingon, "Jesus, Anak ni David, kaluy-i ako!"
48 Ug siya gibadlong sa kadaghanan nga nagsugo
kaniya sa paghilum; apan misamot pa hinoon siya
sa pagsinggit nga nag-ingon, "Anak ni David, kaluy-i
intawon ako!" **49** Ug si Jesus mihunong ug miingon,
"Tawga siya." Ug ilang gitawag ang buta ug giingnan
siya, "Sumalig ka; tindog, gitawag ikaw niya." **50** Ug
giwakli niya ang iyang kupo, ug milukso ug miduol
siya kang Jesus. **51** Ug si Jesus miingon kaniya,
"Unsa may gusto mong buhaton ko alang kanimo?"
Kaniya mitubag ang buta nga nag-ingon, "Magtutudlo,
nga makakita na unta ako." **52** Si Jesus miingon
kaniya, "Lumakaw ka; ang imong pagsalig nakapaayo
kanimo." Ug dihadiha nakakita na siya ug mikuyog
siya kang Jesus diha sa dalan.

11 Ug sa nagkahiduol na sila sa Jerusalem, sa
pag-abut nila sa Betfage ug Betania, sa Bungtod
sa mga Olivo, duha sa iyang mga tinun-an gisugo
niya **2** "nga nag-ingon, " Umadto kamo nianang
balangay sa atbang ninyo, ug inigsulod ninyo didto
inyong makita dayon ang usa ka nati nga asno nga
gihigot, nga wala pa gayud hikabay-ig tawo; hubara
ninyo kini ug dad-a dinhi. **3** "Ug kon kaninyo adunay
mangutana nga magaingon, `Nganong gibuhat ninyo
kana?' ingna ninyo, `Gikinahanglan kini sa Ginoo,
ug igauli ra niya kini dinhi sa walay langan.'" **4** Ug
nangadto sila ug ilang nakita ang nati nga asno diha
sa gawas, diha sa dalan, ug gihigot sa pultahan; ug
ilang gihubad kini. **5** Ug dihay nanagbarug didto nga
miingon kanila, "Unsa kanang inyong gibuhat, nga
gihubad man ninyo kanang nati nga asno?" **6** Ug
mitubag sila sumala sa gitugon kanila ni Jesus; ug
gitugotan sila nila sa pagkuha niini. **7** Ug ang nati
nga asno ilang gidala kang Jesus, ug sa nahaklapan
nila kini sa ilang mga sinina, mikabayo siya niini. **8**
Ug daghan ang nanagpamuklad sa ilang mga sapot
diha sa dalan, ug ang uban nanagkatag ug mga
sangang dahonan nga mga pinutol nila gikan sa
mga kabalangayan. **9** Ug nanagsinggit ang mga
nag-una ug ang mga nagsunod nga nanag-ingon,
"Hosanna!" Dalaygon siya nga nagaanhi sa ngalan
sa Ginoo! **10** "Dalaygon ang taliabut nga gingharian
sa atong amahan nga si David! Hosanna sa kahitas-
an!" **11** Ug miabut si Jesus sa Jerusalem ug miadto
sa templo; ug sa nalibut na niya pagtan-aw ang
tanang mga butang didto, ug kay hapon na man,
migula siya paingon sa Betania kauban sa Napulog-
Duha. **12** Ug sa sunod nga adlaw, sa naglakaw
sila gikan sa Betania, si Jesus gigutom. **13** Ug sa
pagkakita niya sa layolayo sa usa ka kahoyng igira
nga dahonan, giduol niya kini basin pa makakaplag
siyag bunga. Apan sa paghiduol niya niini, siya walay
nakita gawas sa mga dahon lamang, kay kadto dili pa
man panahon sa tingbunga. **14** Ug siya miingon niini,
"Sukad karon dili ka na gayud unta hikan-ag bunga."
Ug nakadungog niini ang iyang mga tinun-an. **(aiōn
g165)** **15** Ug miabut sila sa Jerusalem; ug sa pagsulod
ni Jesus sa templo, iyang gisugdan sa pagpangabug
paingon sa gawas ang mga nagbaligya ug ang mga
nagpamalit sa sulod sa templo, ug gipanglintuwad
niya ang mga lamisa sa mga tigpangilis sa mga
kuwarta ug ang mga lingkoranan sa mga nagbaligyag
mga salampati, **16** ug walay gitugotan niya sa pag-
agi latas sa templo sa pagdalag bisan unsang mga
galamiton. **17** Ug sila gitudloan niya nga nag-ingon,
"Dili ba nagaingon man ang kasulatan, `Ang akong
balay pagatawgon nga balayng ampoanan alang
sa tanang mga nasud'? Apan kini gihimo ninyong
langub sa mga tulisan." **18** Ug nakadungog niini ang
mga sacerdote nga punoan ug ang mga escriba, ug
nangita silag paagi sa pagpatay kaniya; kay nahadlok

sila kaniya sanglit ang tibuok panon sa katawhan
nahibulong man sa iyang pagpanudlo. 19 Ug sa
pagkasawomsom na, sila migula sa siyudad. 20
Ug sa pagkabuntag, sa nanagpangagi sila, nakita
nila ang igira nga nalaya na hangtud sa gamut. 21
Ug nahinumdom si Pedro ug miingon siya kaniya,
"Magtutudlo, tan-awa ra! Nalaya ang igira nga imong
gitunglo." 22 "Ug si Jesus miingon kanila, " Sumalig
kamo sa Dios. 23 Sa pagkatinuod, magaingon ako
kaninyo, nga bisan kinsa nga magaingon niining
bukid, `Pahawa ug umambak ikaw ngadto sa lawod,'
ug dili magduhaduha sa sulod sa iyang kasingkasing,
hinonoa magmasaligon siya nga matuman gayud
ang iyang gikaingon, kini pagabuhaton alang kaniya.
24 Busa sultihan ko kamo, nga bisan unsay inyong
pangayoon pinaagi sa pag-ampo, toohi nga inyo na
kini nga nadawat, ug kamo magadawat niini. 25 ug
inigtindog ninyo aron sa pag-ampo, kon aduna kamoy
kayugot batok kang bisan kinsa, pasayloa kini; aron
ang inyong Amahan nga anaa sa langit mopasaylo
usab kaninyo sa inyong mga paglapas. 26 "Apan
kon dili kamo mopasaylo, ang inyong Amahan nga
anaa sa langit dili usab mopasaylo sa inyong mga
paglapas." 27 Ug miabut sila pag-usab sa Jerusalem.
Ug sa naglakaw si Jesus sulod sa templo, miduol
kaniya ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga
escriba ug ang mga anciano 28 ug miingon sila
kaniya, "Pinaagi ba sa unsang kagahum gibuhat
mo kining mga butanga, ug kinsa may naghatag
kanimo sa maong kagahum sa pagbuhat niini?" 29
"Kanila mitubag si Jesus nga nag-ingon, " Aduna akoy
ipangutana kaninyo; tubaga ako ninyo, ug unya tug-
anan ko kamo pinaagi sa unsang kagahum gibuhat
ko kining mga butanga. 30 "Ang pamautismo ni Juan,
gikan ba kadto sa langit o sa mga tawo? Tubaga
ako." 31 "Ug ilang gitulotimbang kini diha sa ilang
kaugalingon nga nanag-ingon, " Kon moingon kita,
`Gikan sa langit,' siya moingon kanato, `Nan, nganong
wala man lagi ninyo siya toohi?' 32 "Apan ingnon
ba nato, `Gikan sa mga tawo?'" sila nahadlok sa
mga tawo sanglit ang tanan miila man nga si Juan
tinuod nga profeta. 33 Busa mitubag sila kang Jesus,
"Ambut lang." Ug si Jesus miingon kanila, "Dili ko
usab kamo tug-anan pinaagi sa unsang kagahum
gibuhat ko kining mga butanga."

12 " Unya misugod siya sa pagsulti kanila pinaagig
mga sambingay, nga nag-ingon: " Dihay usa ka
tawo nga nagtanum ug parrasan ug kini gipalibutan
niyag paril, ug gipakalutan alang sa pigsanan sa
parras, ug gibuhatan niyag usa ka lantawanan, ug
iyang gipasaopan ngadto sa mga tawo, ug unya
milangyaw siya ngadto sa laing dapit. 2 Ug sa pag-
abut na sa tingpopo, iyang gipaadto ang usa ka ulipon
ngadto sa mga saop aron sa pagdawat ug bahin sa
abut sa parrasan gikan kanila. 3 Apan kini siya ilang
gidakop ug gibunalan, ug ilang gipapauli nga walay
dala. 4 Ug iya na usab silang gipaadtoag laing ulipon,
ug kini siya ilang gisamaran sa ulo ug gipakaulawan.
5 Ug unya iyang gipaadto ang lain pa, ug kini ilang
gipatay; ug maingon man ang daghan pa, nga ang
uban kanila ilang gibunalan ug ang uban ilang gipatay.
6 Ug dihay usa nga nahibilin, ang iyang pinalanggang
anak; ug sa katapusan kini iyang gipaadto kanila,
kay siya nag-ingon sa iyang kaugalingon, `Motahud
sila sa akong anak.' 7 Apan ang maong mga sao
nasig-ingon sa usag usa, `Mao kini ang manununod,
tana, patyon ta siya ug maato ang kabilin.' 8 Ug siya
ilang gidakop ug gipatay, ug ilang gilabog sa gawas
sa parrasan. 9 Karon, unsa may buhaton sa tag-iya
sa parrasan? Iyang adtoon ug patyon ang maong
mga saop, ug ang parrasan ihatag niya ngadto sa
uban. 10 Wala ba kamo makabasa niining bahina
sa kasulatan nga nagaingon: `Ang maong bato nga
sa mga magtutukod gisalikway nahimong ulohang
bato sa pamag-ang; 11 "buhat kini sa Ginoo, ug sa
atong mga mata makapahibulong gayud'?" 12 Ug
unya misulay sila sa pagdakop kaniya, apan nahadlok
sila sa katawhan, kay nakasabut man ugod sila nga
sila mao ang gitumong niya sa iyang pagsugilon
sa maong sambingay; ug ilang gibiyaan siya ug
nanglakaw sila. 13 Ug ilang gipaadtoan siyag pipila
sa mga Fariseo ug sa mga Herodianhon aron sa
pagbitik kaniya pinaagi sa iyang sulti. 14 "Ug sila
nangabut ug miingon kaniya, " Magtutudlo, nasayud
kami nga ikaw maminatud-on ug wala magsapayan
sa tawo; kay wala a man magtan-aw sa panagway sa
mga tawo, hinonoa ginatudlo mo sa minatuod gayud
ang dalan sa Dios. Uyon ba sa balaod ang pagbayad
ug buhis kang Cesar, o dili ba? 15 "Mobayad ba
kami o dili?" Apan si Jesus nga nasayud sa ilang
pagminaut, miingon kanila, "Nganong inyo man akong
sulayan? Dad-i akog kuwarta ng denario aron tan-
awon ko." 16 Ug ilang gidad-an siya niini. Ug kanila
nangutana siya nga nag-ingon, "Kang kinsa man
kining dagway ug kining nahisulat?" Sila miingon

kaniya, "Kang Cesar." 17 Si Jesus miingon kanila,
"Nan, bayri ninyo si Cesar sa mga butang nga iya
ni Cesar, ug ang Dios sa mga butang nga iya sa
Dios," Ug kaniya nahibulong sila pag-ayo. 18 Unya
giadto siyag mga Saduceo, mga tawo nga nanag-
ingon nga walay pagkabanhaw; ug siya gipangutana
nila nga nanag-ingon, 19 "Magtutudlo, si Moises
nagsulat alang kanato nga kon ang usa ka lalaki
kamatayon sa iyang igsoong lalaki nga magabilin ug
asawa nga walay anak, ang maong lalaki kinahanglan
mangasawa sa balo niini ug magpaliwat ug mga anak
alang sa iyang igsoon. 20 Karon, dihay pito ka mga
magsoong lalaki; ang kamagulangan nangasawa, ug
unya namatay nga wala magbilin ug anak; 21 ang
ikaduha maoy nangasawa sa balo, ug unya namatay
nga wala magbilin ug anak; ug mao usab ang gibuhat
sa ikatulo; 22 ug ang pito wala magbilin ug anak.
Ug sa ulahi ang babaye namatay usab. 23 "Karon,
sa pagkabanhaw, ni kinsa man siya maasawa? Kay
silang pito nakaasawa man kaniya." 24 "Ug kanila si
Jesus mitubag nga nag-ingon, " Dili ba ang hinungdan
nganong nangasayop kamo mao kini, tungod kay
kamo wala makasabut sa kasulatan o sa gahum
sa Dios? 25 kay inigkabanhaw na sa mga tawo
gikan sa mga patay, dili na sila magapangasawa
pa o magapamana pa, kondili mahisama na sila sa
mga manolunda didto sa langit. 26 Ug mahitungod
sa mga patay nga pagabanhawon, wala ba ninyo
mabasa sa basahon ni Moises, sa bahin mahitungod
sa kahoyng talungon, ang gisulti kaniya sa Dios nga
nag-ingon, `Ako mao ang Dios ni Abraham, ug ang
Dios ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob'? 27 "Siya Dios
dili sa mga patay, kondili sa mga buhi. Nangasayop
gayud kamo." 28 Ug miduol ang usa sa mga escriba
ug nakadungog kanila nga naglantugi, ug sa iyang
pagkakita nga maayo ang pagkatubag niya kanila,
siya nangutana kaniya, "Unsa man ang sugo nga una
sa tanan?" 29 "Si Jesus mitubag nga nag-ingon, "
Ang sugo nga una sa tanan mao kini: `Patalinghugi,
O Israel: Ang Ginoo nga atong Dios, ang Ginoo
usa ra; 30 ug higugmaa ang Ginoo nga imong Dios
sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong
kalag, ug sa tibuok mong salabutan, ug sa tibuok
mong kusog. 31 "Ang ikaduha mao kini: `Higugmaa
ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.'
Wala nay laing sugo nga labi pang daku niini kanila."
32 "Ug ang escriba miingon kaniya, " Husto kana,
Magtutudlo; tinuod ang imong giingon nga ang Dios
usa ra, ug nga wala nay lain gawas kaniya; 33 ug ang
paghigugma kaniya sa tibuok nga kasingkasing, ug
sa tibuok nga salabutan, ug sa tibuok nga kusog, ug
ang paghigugma sa silingan sama sa kaugalingon,
kini labaw pa kaayo kay sa tanang tibuok nga mga
halad-sinunog ug mga halad-inihaw. 34 Ug si Jesus,
sa pagkakita niya kaniya nga mitubag nga maalamon,
miingon kaniya, "Ikaw dili halayo sa gingharian sa
Dios." Ug sukad niadto wala nay nangahas pa sa
paghimog mga pagpangutana kaniya. 35 " Ug sa
nagpanudlo si Jesus sa sulod sa templo, siya miingon,
" Unsaon ba sa mga escriba sa pagpakaingon nga si
Cristo anak ni David? 36 Si David na gayud, dinasig
sa Espiritu Santo, mao ang nag-ingon: `Ang Ginoo
miingon sa akong Ginoo: Lumingkod ka sa akong
too, hangtud igabutang ko ang imong mga kaaway
diha sa ilalum sa imong imong mga tiil.' 37 "Si David
na gayud mao ang nagtawag kaniya nga Ginoo;
busa, unsaon man niya pagkahimong anak ni David?"
Ug ang dakung panon sa katawhan nalipay sa
pagpatalinghug kaniya. 38 "Ug sa iyang pagpanudlo
siya miingon, " Likayi baya ninyo ang mga escriba
nga mahigugmaon sa paglakawlakaw nga managsul-
ob ug hatag-as nga mga bisti, ug sa mga pagyukbo
kanila sa katahuran diha sa mga tiyanggihan, 39 ug
sa labing mga maayong lingkoranan sulod sa mga
sinagoga ug sa mga halangdong lingkoranan diha sa
mga kombira, 40 "sila nga nagasubad sa katigayonan
sa mga babayeng balo, ug aron sa pagtabontabon
niini nagahimo sila sa hatag-as nga mga pangadye.
Mahiaguman ra nila ang labi pa ka mabug-at nga
hukom sa silot." 41 Unya si Jesus milingkod atbang
sa panudlanan ug mga halad, ug iyang gipaniiran
ang panon sa mga tawo nga nanghulog ug kuwarta
ngadto sa panudlanan. Ug daghan ang mga dato nga
nanghulog ug daghang salapi. 42 Ug dihay usa ka
kabus nga babayeng balo nga miabut ug mihulog ug
duha ka diyot, nga mibilig usa ka daku. 43 "Ug gitawag
ni Jesus ang iyang mga tinun-an sa pagduol kaniya,
ug miingon siya kanila, " Sa pagkatinuod, magaingon
ako kaninyo nga kining kabus nga babayeng balo
nakahulog ug labaw pa kay sa tanan kanila nga
nanagpanghulog ngadto sa panudlanan. 44 "Kay
silang tanan miamot gikan sa ilang naghingapin nga
kahamugaway; apan kini siya, gikan sa iyang kapit-
os mihatag sa tanan nga diha kaniya, sa tanan nga
iyang kabuhian."

13 Ug sa paggula ni Jesus sa templo, usa sa iyang
mga tinun-an miingon kaniya, "Tan-awa ra,
Magtutudlo, kadagku niining mga batoha ug kadagku
niining mga balaya!" **2** Kaniya mitubag si Jesus nga
nag-ingon, "Nakita ba nimo kining dagkung mga
balay? Dinhi wala unyay mahibiling usa ka bato nga
magpatong sa bato nga dili pagatumpagon." **3** Ug
sa naglingkod siya sa Bungtod sa mga Olivo atbang
sa templo, sa tago nangutana kaniya sila si Pedro
ug si Santiago ug si Juan ug si Andres, nga nanag-
ingon, **4** "Tug-ani kami, kanus-a man kini mahitabo,
ug unsa man ang ilhanan nga kining mga butanga
hapit na pagatumanon nga tanan?" **5** " Ug si Jesus
misugod sa pag-ingon kanila, " Magbantay kamo
nga walay magapahisalaag kaninyo. **6** Daghan unya
ang motungha dinala ang akong ngalan, ug manag-
ingon, `Ako mao ang Cristo!' Ug daghan ang ilang
pahisalaagon. **7** Ug inigkadungog ninyog mga gubat
ug mga dungogdungog mahitungod sa mga gubat,
ayaw kamo kakuyaw; kinahanglan gayud kini nga
magakahitabo, apan dili pa kini mao ang katapusan.
8 Kay managgubat ang nasud batok sa nasud, ug ang
gingharian batok sa gingharian. Ug mahitabo ang mga
linog sa nagkalainlaing mga dapit, mahitabo ang mga
gutom. Apan kini sinugdanan lamang una sa mga
kasakit. **9** "Apan kinahanglan magbantay kamo sa
iyong kaugalingon; kay kamo ilang igatugyan ngadto
sa mga hukmanan; ug kamo ilang pagabunalan sa
sulod sa mga sinagoga; ug kamo managbarug sa
atubangan sa mga gobernador ug sa mga hari tungod
kanako, aron makapanghimatuod kamo ngadto kanila.
10 Ug ang Maayong Balita kinahanglan igawali una
ngadto sa tanang kanasuran. **11** Ug sa diha nga ila
na kamong pagataralon ngadto sa mga hukmanan
ug itugyan kamo, ayaw ninyo kagul-ing daan kon
unsa ang inyong igasulti; apan kinahanglan isulti
ninyo ang bisan unsa nga igahatag kaninyo niadtong
taknaa, kay dili kamo mao ang magasulti kondili ang
Espiritu Santo. **12** Ug ang igsoon magatugyan sa
iyang igsoon ngadto sa kamatayon, ug ang amahan
magatugyan sa iyang anak; ug ang mga anak mosupil
batok sa ilang mga ginikanan ug magapatay kanila;
13 ug pagadumtan kamo sa tanang tawo tungod
sa akong ngalan. Apan ang molahutay hangtud sa
katapusan mamaluwas. **14** "Apan inigkakita ninyo
sa malaglagon nga pasipala nga mahimutang diha
sa dapit diin kinahanglan dili kini ibutang (pasabta
niini ang magabasa), nan, sila nga anha sa Judea
pakalagiwa ngadto sa kabukiran; **15** siya nga anha
sa atop ayaw na pakanauga, ni pasudla sa iyang
balay aron sa pagkuha pag bisan unsa; **16** ug
siya nga anha sa uma ayaw na pabalika aron sa
pagkuha pa sa iyang kupo. **17** Ug alaut gayud ang
mga mabdos ug ang may mga masuso niadtong
mga adlawa! **18** Pag-ampo kamo nga unta dili kini
mahitabo sa panahon sa tingtugnaw. **19** Kay niadtong
mga adlawa may kasakitan unya nga ang ingon wala
pa mahitabo sukad sa sinugdan sa kabuhatan nga
gibuhat sa Dios hangtud karon, ug nga dili na gayud
mahitabo pa. **20** Ug kon ang gidaghanon niadtong
mga adlawa wala pa pagkubsi sa Ginoo, wala untay
tawong maluwas; apan tungod sa mga pinili nga
iyang gipili, iyang gikubsan kadtong mga adlawa. **21**
Ug unya kon adunay moingon kaninyo, `Tan-awa,
ania ra ang Cristo!' o `Tan-awa, atua ra siya!' ayaw
gayud kamo pagtoo niini. **22** Kay motungha ang
mga mini nga Cristo ug mga mini nga profeta ug
magpakita silag mga ilhanan ug mga katingalahan
aron sa pagpahisalaag sa mga pinili, kon mahimo
man. **23** Apan kinahanglan magbantay kamo; gitug-
anan ko na kamong daan sa tanang mga butang.
24 " " Apan niadtong mga adlawa, tapus sa maong
kasakitan ang Adlaw mongitngit ug ang Bulan dili na
mohatag sa iyang kahayag, **25** ug ang mga bitoon
mangatagak gikan sa kahitas-an, ug matay-og ang
mga gahum sa kalangitan. **26** Ug unya makita nila
ang Anak sa Tawo nga magaabut nga sinapwang
sa mga panganud inubanan sa dakung kagahum ug
himaya. **27** Ug pagasugoon niya ang mga manolunda,
ug pagahipuson niya ang iyang mga pinili gikan sa
mga sugdanan sa upat ka mga hangin, gikan sa
kinatumyan sa yuta hangtud sa kinatumyan sa langit.
28 " " Gikan sa kahoyng igira, tun-i ninyo kining usa ka
pananglitan: inigkalumoy na gani sa iyang sanga ug
manalingsing na, nan, masayran ninyo nga ang ting-
init haduol na. **29** Maingon man usab niini, inigkakita
ninyo niining mga butanga nga magakahitabo, nan,
inyong masayran nga haduol na siya, anaa na gayud
sa mga pultahan. **30** Sa pagkatinuod, magaingon ako
kaninyo, nga sa dili pa mahanaw kining kaliwatana,
magakahitabo gayud kining tanang mga butanga. **31**
Ang langit ug ang yuta mangahanaw, apan ang akong
pulong dili gayud mahanaw. **32** "Apan mahitungod sa
maong adlaw o takna, walay nasayud niini, bisan pa
ang mga manolunda sa langit, bisan pa ang Anak,
gawas sa Amahan lamang. **33** Pagbantay, pagtukaw

kamo; kay wala kamo masayud sa panahon nga
magakahitabo kini. 34 Sama kini sa usa ka tawo nga
mobiya sa iyang balay ug mopanaw tapus makahatag
ug kagahum ngadto sa iyang mga ulipon, sa matag-
usa diha sa iyang kaugalingong bulohaton, ug tapus
makahatag sa magbalantay sa pultahan sa sugo sa
pagtukaw. 35 Busa pagtukaw kamo kay wala kamo
masayud kanus-a moabut ang agalon sa panimalay,
sa gabii ba, o sa tunga bang gabii, o sa tingtugaok ba
sa manok, o sa kabuntagon ba 36 kay tingali unyag
mokalit lamang siya pag-abut ug makaplagan niya
kamo nga mangkatulog. 37 Ug ang akong ginaingon
kaninyo ginaingon ko sa tanan: Pagtukaw kamo."

14 Duha ka adlaw sukad niadto mao na ang Pasko
ug ang fiesta sa Tinapay nga Walay Igpapatubo.
Ug ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga
escriba nanaglaraw kon unsaon nila sa pagdakop
kang Jesus pinaagig lansis ug sa pagpatay kaniya; 2
kay sila nanag-ingon, "Dili lang pag-iatol sa fiesta,
kay tingali unyag mahitabo ang kaguliyang sa mga
tawo." 3 Ug sa didto si Jesus sa Betania sa balay ni
Simon nga sanlahon, sa naglingkod siya tambong
sa kan-anan, miabut ang usa ka babaye nga may
dala nga mahal kaayong pahumot nga lunsayng
nardo nga sinulod sa usa ka botilyang alabastro; ug
iyang giboak ang botilya ug ang pahumot gibubo
niya sa ulo ni Jesus. 4 Apan dihay nangasuko ug
nanag-ingon sa ilang kaugalingon, "Nganong giusikan
man ang pahumot sa ingon? 5 "Kay kini ikabaligya
baya untag kapin sa tulo ka gatus ka denario ug
ang halin ikahatag ngadto sa mga kabus." Busa
nangasuko sila pag-ayo batok sa babaye. 6 Apan
si Jesus miingon, "Pasagdi lang siya; nganong inyo
man siyang samokon? Usa ka maayong buhat kining
iyang gihimo alang kanako. 7 Kay ang mga kabus
kanunayng anaa kaninyo, ug bisan kanus-a ngabuot
ninyo, makahimo kamog maayo alang kanila; apan
ako dili kanunayng ania kaninyo. 8 Gihimo niya
ang maarangan niya sa paghimo; ang akong lawas
gihaplasan niyang daan alang sa paglubong. 9 "Ug
sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan
diin gani sa tibuok kalibutan igawali ang Maayong
Balita, ang gibuhat niining babayhana pagahisgutan
ingon nga handumanan alang kaniya." 10 Unya si
Judas Iscariote, nga usa sa Napulog-Duha, miadto sa
mga sacerdote nga punoan aron sa pagtugyan kang
Jesus ngadto kanila. 11 Ug sa ilang pagkadungog
niini, nangalipay sila ug misaad sa paghatag kaniyag
salapi. Ug siya nangitag higayon sa pagtugyan
kaniya. 12 Ug unya sa nahaunang adlaw sa fiesta
sa Tinapay nga Walay Igpapatubo, sa adlaw nga
maoy paghalad nila sa karnero sa pasko, ang iyang
mga tinun-an miingon kaniya, "Asa man ang buot
mong adtoon namo aron sa among paghikay alang
sa imong pagkaon sa pasko?" 13 "Ug ang duha sa
iyang mga tinun-an gisugo niya nga nag-ingon, "
Umadto kamo sa siyudad, ug didto sugaton kamo
sa usa ka tawo nga magadalag banga nga sinudlan
ug tubig; sumunod kamo kaniya, 14 ug sa dapit
nga iyang sak-an, umingon kamo sa tagbalay. `Ang
Magtutudlo nagaingon, Hain ang akong lawak diin
adto ako makigsalo uban sa akong mga tinun-an
sa pagkaon sa pasko?' 15 Ug iyang ipakita kaninyo
ang usa ka dakung lawak sa itaas, nga sinangkapan
ug andam na; paghikay kamo didto alang kanato."
16 Ug milakaw ang mga tinun-an ug nangadto sa
siyudad, ug didto ilang nakita kini sumala sa iyang
gisugilon kanila; ug ilang gihikay ang pasko. 17 Ug sa
pagkasawomsom na, siya miabut kauban sa Napulog-
Duha. 18 Ug samtang nagtambong sila sa lamisa
sa pagpangaon, si Jesus miingon, "Sa pagkatinuod,
magaingon ako kaninyo, nga usa kaninyo magabudhi
kanako, usa nga nakigsalo kanako." 19 Ug sila
misugod sa pagbati sa kasubo ug nagtinagsa sa
pagpangutana kaniya, "Ako ba?" 20 "Kanila mitubag
siya nga nag-ingon, " Usa sa Napulog-Duha, siya nga
nagatuslob ug tinapay diha sa mao rang panaksan
uban kanako. 21 "Kay ang Anak sa Tawo mopahawa
sumala sa nahisulat mahitungod kaniya; apan alaut
gayud kadtong tawhana nga mao ang magabudhi
sa Anak sa Tawo! Maayo pa lang unta hinoon alang
niadtong tawhana kon wala siya matawo." 22 Ug
samtang nangaon sila, si Jesus mikuhag tinapay, ug
sa nakapanalangin na siya niini, iyang gipikaspikas
kini ug kanila gihatag niya nga nag-ingon, "Komuha
kamo; kini mao ang akong lawas." 23 Ug mikuha siya
sa kopa, ug sa nakapasalamat na siya, kini iyang
gihatag kanila, ug silang tanan nanginom niini. 24
"Ug siya miingon kanila, " Kini mao ang akong dugo
sa pakigsaad, nga giula alang sa daghan. 25 Sa
pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga dili na
ako moinom pag-usab sa gikan sa bunga sa parras
hangtud niadtong adlawa nga magainom ako sa bag-
o niini diha sa gingharian sa Dios." 26 Ug sa nakaawit
silag usa ka awit, nangadto sila sa Bungtod sa mga

Olivo. 27 "Ug si Jesus miingon kanila, " Kamong
tanan managpanibug; kay nahisulat man kini nga
nagaingon, `Pagasamaran ko ang magbalantay, ug
ang mga karnero magakatibulaag.' 28 "Apan tapus
ako mabanhaw, mouna ako kaninyo sa pag-adto sa
Galilea." 29 Ug si Pedro miingon kaniya, "Bisan pa
kon mosibug ang tanan, ako dili gayud." 30 Kaniya
mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Sa pagkatinuod,
magaingon ako kanimo, nga karong gabhiona, sa
dili pa ang manok motogaok sa makaduha, igalimod
mo ako sa makatulo." 31 Apan siya miingon nga
mainiton gayud, "Kon kinahanglan man nga mamatay
ako uban kanimo, dili ko gayud ikaw igalimod." Ug
silang tanan nanagsulti sa ingon. 32 Ug nangadto sila
sa usa ka dapit nga ginganlan ug Getsemani, ug siya
miingon sa iyang mga tinun-an, "Panglingkod kamo
dinhi samtang magaampo ako." 33 Ug uban kaniya
iyang gidala sila si Pedro ug si Santiago ug si Juan,
ug unya misugod siya sa pagbati sa kakulba ug pag-
antus. 34 Ug siya miingon kanila, "Ang kasingkasing
ko natugob sa kasubo nga ikamatay; pabilin kamo
dinhi ug pagtukaw." 35 Ug sa nakalakaw siyag diyutay
sa unahan, siya mihapa sa yuta ug nag-ampo nga
kon mahimo man ilikay unta gikan kaniya ang maong
takna sa kasakit. 36 Ug siya miingon, "Abba, Amahan,
ang tanang mga butang mahimo mo; kuhaa kanako
kining kopa; apan dili sumala sa akong pagbuot,
kondili sa imo." 37 Ug siya miadto ug iyang nakita sila
nga nagkatulog, ug siya miingon kang Pedro, "Simon,
nagakatulog ka ba? Dili ka ba diay makatukawg
usa ka takna? 38 Pagtukaw ug pag-ampo kamo
aron dili kamo mahidalin-as ngadto sa panulay; sa
pagkatinuod ang espiritu matinguhaon, apan ang
lawas mahuyang." 39 Ug siya milakaw pag-usab ug
nag-ampo nga nagsulti sa mao gihapong mga pulong.
40 Unya miadto siya pag-usab ug iyang nakita sila
nga nagkatulog, kay nagpirat man pag-ayo ang ilang
mga mata; ug wala sila mahibalo kon unsay ilang
itubag kaniya. 41 Ug siya miadto sa ikatulo ug miingon
kanila, "Nagakatulog, ug namahulay pa ba gihapon
kamo? Igo na kana; ang takna ania na; ang Anak sa
Tawo igatugyan na ngadto sa mga kamot sa mga
makasasala. 42 Bangon kamo ug manglakaw kita;
tan-awa, ang akong magbubudhi ania na sa duol."
43 Ug samtang nagsulti pa siya, dihadiha miabut si
Judas, usa sa Napulog-Duha, kinuyogan sa usa ka
panon sa katawhan nga sangkap sa mga espada
ug mga pospos. Gikan sila sa mga sacerdote nga
punoan ug sa mga escriba ug sa mga anciano. 44
Ug gikahatagan silag ilhanan sa magbubudhi nga
nag-ingon, "Ang akong halokan, mao kana siyang
tawhana; dakpa siya ug ayoha ninyo pagdala." 45
Ug sa pag-abut niya, siya miduol dayon kang Jesus
ug miingon kaniya. "Magtutudlo!" Ug iyang gihagkan
siya. 46 Ug siya ilang gigunitan ug gidakop. 47
Apan usa sa mga nagtindog sa duol milanit sa iyang
espada ug iyang gitigbas ang ulipon sa labawng
sacerdote, ug napalongan kini sa iyang dalunggan.
48 Ug si Jesus miingon kanila, "Nanganhi ba kamo
sa pagdakop kanako, ingon sa pagdakop ug tulisan,
nga pagadad-an ug mga espada ug mga pospos? 49
Adlaw-adlaw atua ako sa templo kauban ninyo aron
sa pagpanudlo, ug wala hinoon ako dakpa didto. Apan
ninyo kinahanglan matuman ang kasulatan." 50 Ug
ang iyang tanang mga tinun-an mitalikod kaniya ug
nangalagiw. 51 Ug diha hinooy usa ka batan-ong lalaki
nga kaniya misunod, nga nagsapot lamang ug usa ka
habol nga iyang gikalupo sa iyang lawas nga hubo;
ug kini siya ilang gidakop; 52 apan siya nakabuhi
nga hubo, ug nahibilin ang habol diha sa ilang mga
kamot. 53 Ug ilang gidala si Jesus ngadto sa labawng
sacerdote; ug nagtigum ang tanang mga sacerdote
nga punoan ug mga anciano ug mga escriba. 54
Ug si Pedro nga nagpaantaw misagnunot kaniya
hangtud sa sulod, sa hawanan sa tugkaran sa balay
sa labawng sacerdote; ug siya milingkod uban sa mga
bantay, ug nagpadangdang sa kalayo. 55 Ug unya ang
mga sacerdote nga punoan ug ang tibuok Sanhedrin
nangitag ikabutangbutang batok kang Jesus aron
ilang ikapapatay siya; apan wala silay hingkaplagan;
56 kay bisan tuod daghan ang misaksig bakak batok
kaniya, ang ilang mga pahayag nagkasumpaki. 57
Unya dihay nangatubang ingon nga mga saksi, ug
batok kaniya naghimo silag mga bakak nga pahayag,
nga nanag-ingon, 58 "Kami nakadungog kaniya nga
nag-ingon, `Gubaon ko kining temploha nga hinimo
sa kamot, ug sulod sa tulo ka adlaw patindugon
ko ang laing templo nga dili hinimo sa kamot.'" 59
Ngani, bisan pa niini, ang ilang pagpamatuod wala
magkatukma. 60 Ug ang labawng sacerdote mitindog
sa taliwala, ug kang Jesus nangutana siya nga
nag-ingon, "Wala ka bay ikatubag? Unsa ba kining
gipamatuod niining mga tawhana batok kanimo?" 61
Apan siya nagpakahilum lamang ug wala motubag.
Unya ang labawng sacerdote nangutana pag-usab
nganag-ingon, "Ikaw ba ang Cristo, ang Anak sa

Dalaygon?" 62 Kaniya mitubag si Jesus nga nag-
ingon, "Mao ako; ug makita ra unya ninyo ang Anak
sa Tawo nga magalingkod sa too sa Gahum ug
magaanhi nga inubanan sa mga panganud sa langit."
63 Ug ang labawng sacerdote migisi sa iyang kamisola
ug miingon, "Nganong magkinahanglan pa kitag mga
saksi? 64 Kamo na gayud mao ang nakadungog
karon sa iyang pagpasipala. Unsay inyong hukom?"
Ug silang tanan mihukom nga siya angayng silotan
sa kamatayon. 65 Ug unya gisugdan sa pipila ang
pagpangluwa kaniya, ug sa nataptapan nila ang
iyang nawong, gisugdan siya sa pagsumbag nila nga
nagkanayon, "Tagnaa!" Ug gipanagdawat siya sa
mga bantay dungan sa mga pagsagpa kaniya. 66 Ug
samtang didto si Pedro sa silong, sa hawanan sa
tugkaran, miabut ang usa sa mga babayeng sulogoon
sa labawng sacerdote; 67 ug sa iyang pagkakita kang
Pedro nga nagpadangdang, siya mitutok kaniya ug
miingon, "Ikaw usab kauban nianang Nazaretnon nga
si Jesus." 68 Apan kini gilimod niya nga nag-ingon,
"Wala ako mahibalo ni makasabut nianang imong
giingon." Ug siya migula paingon sa agianan. Ug
unya mitogaok ang manok. 69 Ug didto nakita siya sa
babayeng sulogoon, ug ngadto sa mga nanagtindog
didto kini siya misugod na usab sa pagsulti nga nag-
ingon, "Kaining tawhana usa kanila." 70 Apan kini
gilimod niya pag-usab. Ug sa pagkataudtaud na usab,
ang mga nanagtindog didto miingon kang Pedro, "Sa
tinuoray, ikaw kauban gayud nila, kay Galileanhon
ka man." 71 Apan siya misugod sa pagpamalika
ug sa pagpanumpa nga nag-ingon, "Wala lagi ako
makaila nianang tawhana nga inyong gihisgutan." 72
Ug dihadiha ang manok mitogaok sa ikaduha. Ug
si Pedro nahinmdom sa mga pulong nga giingon
kaniya ni Jesus, "Sa dili pa ang manok motogaok
sa makaduha, igalimod mo ako sa makatulo, "Ug sa
nakapamalandong siya niini, siya mihilak.

15 Ug dihadiha, sa pag-abut na sa kabuntagon, ang
mga sacerdote nga punoan nanagsabutsabut
uban sa mga anciano ug sa mga escriba ug sa
tibuok Sanhedrin: ug si Jesus ilang gigapos ug gitaral
ug gitugyan ngadto kang Pilato. 2 Ug kaniya si
Pilato nangutana nga nag-ingon, "Mao ba ikaw ang
Hari sa mga Judio?" Ug siya mitubag kaniya, "Mao,
sumala sa giingon mo." 3 Ug ang mga sacerdote nga
punoan mipasakag daghang mga sumbong batok
kaniya. 4 Ug siya giusab sa pagpangutana ni Pilato
nga nag-ingon, "Wala ka bay ikatubag? Tan-awa,
pagkadaghan sa mga sumbong nga ilang gipasaka
batok kanimo." 5 Apan si Jesus wala na motubag,
tungod niini nahibulong si Pilato. 6 Ug nabatasan
ni Pilato, sa panahon sa fiesta, ang pagbuhi ngadto
kanila sa usa ka binilanggo nga ilang pangayoon. 7
Ug sa sulod sa bilanggoan dihay usa ka tawo nga
ginganlan si Barrabas nga nahibanlud sa bilanggoan
kauban sa mga misupil batok sa kagamhanan ug
nanagpakapatay sa panahon sa kagubot. 8 Ug ang
panon sa katawhan nanagpanaka ug misugod sa
pagpangayo kang Pilato nga iya nang buhaton ang
iyang nabatasan nga pagabuhaton alang kanila. 9
Ug kanila mitubag siya nga nag-ingon, "Gusto ba
kamo nga akong buhian alang kaninyo ang Hari
sa mga Judio?" 10 Kay nasabtan man ugod niya
nga tungod lang sa kasina gitugyan siya sa mga
sacerdote nga punoan ngadto kaniya. 11 Apan ang
panon sa katawhan gisibahan sa mga sacerdote
nga punoan sa pagpangayo nga si Barrabas maoy
iyang buhian alang kanila. 12 Ug si Pilato miusab
sa pag-ingon ngadto sa panon sa katawhan, "Nan,
unsaon ko man kining tawhana nga inyong gitawag
nga Hari sa mga Judio?" 13 Ug misinggit sila pag-
usab nga nanag-ingon, "Ilansang siya sa krus!" 14
Ug si Pilato miingon kanila, "Kay ngano man, unsa
may iyang nabuhat nga dautan?" Apan misamot na
hinoon sila sa pagsinggit nga nanag-ingon, "Ilansang
siya sa krus!" 15 Ug kay gitinguha man ni Pilato ang
pagpahimuot sa panon sa katawhan, iyang gibuhian
si Barrabas alang kanila; ug tapus niya ipahampak
si Jesus, iyang gitugyan siya aron ilansang sa krus.
16 Ug si Jesus gidala sa mga sundalo ngadto sa
tugkaran sa hawanan sa palasyo sa gobernador (sa
laing pagkasulti, ang pretorio); ug ilang gipatapok ang
tibuok bando sa kasundalohan. 17 Ug ilang gisul-
oban siyag kapa nga mapula, ug sa nakalukong silag
purong-purong nga sampinit, kini ilang gipahiluna diha
kaniya. 18 Ug siya gisugdan nila sa pagyukboyukbo
nga nanag-ingon, "Mabuhi, ang Hari sa mga Judio!"
19 Ug siya gibunalan nilag bagakay diha sa ulo,
ug ilang gilud-an ug giluhodluhoran siya agi konog
pasidungog kaniya. 20 Ug tapus nila siya bugalbugali,
ilang gihukasan siya sa kapa nga mapula, ug ilang
gibalik pagsul-ob kaniya ang iyang kaugalingong
mga sapot. Ug ilang gidala siya sa gawas aron
ilansang sa krus. 21 Ug ilang gipugos sa pagpas-an
sa iyang krus ang usa ka lumalabay nga nagsingabut

sa siyudad gikan sa balangay, si Simon nga taga-
Cirene, ang amahan nila ni Alejandro ug ni Rufo.
22 Ug ilang gidala si Jesus ngadto sa usa ka dapit
nga ginganlan ug Golgota (nga sa ato pa, dapit sa
kalabira). 23 Ug didto ilang gihatagan siyag bino nga
sinambugan ug mirra; apan wala niya kini dawata.
24 Ug siya ilang gilansang sa krus, ug ang iyang
mga bisti ilang gibahinbahin tali kanila pinaagi sa ripa
aron sa pag-ila kon unsang bistiha ang mahibahin
alang sa matag-usa. 25 Ikasiyam kadto ang takna sa
kabuntagon sa ilang paglansang kaniya sa krus. 26
Ug ang sumbong batok kaniya gisulat nga nag-ingon,
"Ang Hari sa mga Judio." 27 Ug uban kaniya ilang
gilansang sa krus ang duha ka mga tulisan, usa sa
iyang too ug usa sa iyang wala. 28 Ug natuman ang
kasulatan nga nagaingon, "Giisip siya nga kauban sa
mga malinapason." 29 "Ug siya gibiaybiay sa mga
nanagpangagi, nga nagyangoyango sa ilang mga
ulo, ug nanag-ingon, " Aha! Ikaw nga maoy moguba
sa templo ug mopatindog niini sulod sa tulo ka adlaw,
30 "Iuwasa ang imong kaugalingon ug kanaug sa
krus!" 31 "Maingon man usab, ang mga sacerdote
nga punoan nanagbugalbugal kaniya, nasig-ingon
sa usag usa uban sa mga escriba, " Kana siya
nagluwas sa uban, apan sa iyang kaugalingon dili na
hinoon makaluwas. 32 "Ang Cristo, ang Hari sa Israel!
Pakanauga siya karon sa krus, aron makakita kita ug
managpanoo." Ug ang mga gilansang sa krus uban
kaniya nanamastamas usab kaniya. 33 Ug sa pag-
abut sa ikanapulog-duha ang takna sa kaudtohon,
dihay kangingit sa tibuok kayutaan hangtud sa ikatulo
ang takna sa hapon. 34 Ug sa ikatulo na ang takna
sa hapon, si Jesus mituwaw sa makusog nga tingog
nga nag-ingon, "Eloi, Eloi, lama sabactani?" nga sa
ato pa "Dios ko, Dios ko, nganong gitalikdan mo
ako?" 35 Ug dihay nanagtindog sa duol, nga sa
pagkadungog nila niini, miingon, "Tan-awa, nanawag
siya kang Elias." 36 Ug dihay midalagan ug sa
nakapatuhop siyag ispongha nga natugob sa suka,
kini gibutang niya sa tumoy sa bagakay ug gitunol
ngadto kaniya aron iyang imnon, ug nag-ingon siya,
"Pasagdi, tan-awon ta kon moanhi ba si Elias aron sa
paghugos kaniya." 37 Ug si Jesus, sa nakatuwaw
siya sa makusog nga tingog, nabugtoan sa ginhawa.
38 Ug ang tabil sa templo nagilis sa duha ka bahin
gikan sa taas ngadto sa ubos. 39 Ug sa nakita sa
kapitan nga nagtindog sa atbang kaniya, nga sa ingon
nabugtoan na siya sa ginhawa, siya miingon, "Sa
pagkatinuod kining tawhana anak sa Dios!" 40 Ug
usab didtoy mga babaye nga nagpanataw sa pagtan-
aw, ug ang pipila kanila mao sila si Maria Magdalena,
ug si Maria inahan nila ni Santiago nga gamayon
ug ni Joses, ug si Salome, 41 nga sa didto pa siya
sa Galilea nanagkuyog ug nanag-alagad kaniya;
ug didtoy daghan pang mga babaye nga mitungas
sa Jerusalem uban kaniya. 42 Ug sa pag-abut na
sa kahaponon, tungod kay kadto adlaw man sa
Pangandam, nga sa ato pa, adlaw nga pagasundan
sa adlaw nga igpapahulay, 43 si Jose nga taga-
Arimatea, usa ka talahurong sakop sa Sanhedrin, nga
nagpaabut usab sa gingharian sa Dios, nangahas
sa pag-adto kang Pilato sa pagpangayo sa lawas
ni Jesus. 44 Ug si Pilato wala maniguro nga siya
namatay na; ug sa natawag niya ang kapitan, iyang
gipangutana kon si Jesus patay na ba. 45 Ug sa
nasayran niya sa kapitan nga siya patay na, gihatag
niya ang lawas ni Jesus ngadto kang Jose. 46 Ug kini
siya nagpalit ug panapton nga lino, ug sa nahugos na
siya niya, iyang gilimisan siya sa panapton nga lino
ug gipahimutang sa usa ka lubnganan nga kinubkob
diha sa kilid sa pangpang; ug iyang giligid ang usa ka
bato ug gisap-ong kini sa pultahan sa lubnganan. 47
Ug si Maria Magdalena ug si Maria nga inahan ni
Joses nakakita sa dapit diin didto siya ibutang.

16 Ug sa pag-agi na sa adlaw nga igpapahulay,
si Maria Magdalena, ug si Maria nga inahan
ni Santiago ug si Salome, nanagpamalit ug mga
pahumot aron ilang adtoon ug haplasan ang lawas
ni Jesus. 2 Ug sayo kaayo sa nahaunang adlaw sa
semana, nangadto sila sa lubnganan sa diha nga
nakasubang na ang Adlaw. 3 Ug nasig-ingon sila sa
usag usa, "Kinsa may atong paligiron sa bato gikan
sa pultahan sa lubnganan?" 4 Ug sa paghangad
pa nila, ilang nakita nga ang bato naligid na; kay
kini daku man kaayo. 5 Ug sa paghisulod nila sa
lubnganan, ilang nakita ang usa ka batan-ong lalaki
nga naglingkod dapit sa too, nga nagsapot sa bisti
nga maputi ug hataas; ug sila nakulbaan. 6 "Apan
siya miingon kanila, " Ayaw kamo kahadlok; kamo
nangita kang Jesus nga Nazaretnon nga gilansang
sa krus. Nabanhaw siya, wala na siya dinhi; tan-
awa ninyo ang dapit nga ilang gibutangan kaniya.
7 "Apan lumakaw kamo ug suginli ninyo ang iyang
mga tinun-an ug si Pedro nga siya moadto nga
magauna kaninyo sa Galilea; didto igakita ninyo siya

sumala sa iyang giingon kaninyo." **8** Ug nanggula sila
ug nanalagan gikan sa lubong; kay nangurog sila,
giabut ug kahibulong; ug wala silay gikasulti kang
bisan kinsa, kay nangalisang man sila. **9 (note: The
most reliable and earliest manuscripts do not include Mark
16:9-20.)** Ug sa pagkabanhaw niya sa kaadlawon sa
nahaunang adlaw sa semana, siya mitungha pag-
una kang Maria Magdalena, ang iyang gipagulaan ug
pito ka mga yawa. **10** Kini siya miadto, ug sila nga
mga nanagpakig-uban kang Jesus iyang gisuginlan
samtang nagminatay ug nagpanghilak sila. **11** Apan
sa ilang pagkadungog nga siya buhi ug nga iyang
nakita siya, wala sila motoo niini. **12** Tapus niini,
sa lain nga dagway siya mitungha sa duha kanila
samtang naglakaw sila sa dalan paingon sa balangay.
13 Ug mibalik sila ug nanugilon sa uban, apan sila
wala nila toohi. **14** Ug unya mitungha siya sa Napulog-
Usa samtang nanaglingkod sila tambong sa kan-
anan; ug iyang gisaway sila tungod sa kakulang
nilag pagtoo ug sa kagahi nilag kasingkasing, kay
wala man ugod sila motoo sa mga nanagpakakita
kaniya tapus mabanhaw siya. **15** "Ug siya miingon
kanila, " Panglakaw kamo sa tibuok kalibutan ug
iwali ninyo ang Maayong Balita ngadto sa tibuok
nga kabuhatan. **16** Ang motoo ug magpabautismo
maluwas; apan ang dili motoo pagahukman sa silot.
17 Ug kanila nga motoo maganunot kining maong
mga ilhanan: sa akong ngalan ilang pagulaon ang
mga yawa; magasulti silag mga bag-ong sinultihan;
18 "makakupot silag mga bitin, ug kon makainom silag
bisan unsa nga makahilo, dili sila mangadaut; ang
mga masakiton pagapandongan nila sa ilang mga
kamot, ug mangaayo sila." **19** Ug unya ang Ginoong
Jesus, tapus siya makasulti kanila, gibayaw ngadto
sa langit ug milingkod sa too sa Dios. **20** Ug sila
nanglakaw ug nagwali sa tanang mga dapit, ug ang
Ginoo nagbuhat uban kanila ug nagpamatuod sa
ilang pulong pinaagi sa mga ilhanan nga gipauban
niini. Amen.

Lucas

1 Sanglit daghan man ang nangako sa pagtagik
ug kaasoyan mahitungod sa mga butang nga
nahitabo sa taliwala namo, 2 ingon sa pagbilin niini
kanamo sa mga tawo nga sukad sa sinugdan mga
saksi nga nagpakakita ug mga ministro sa pulong, 3
giisip ko, maingon nga nasubay ko man sa hingpit ang
kaagi sa tanan sukad sa sinugdan, nga daw maayo
kanako usab ang pagsulat alang kanimo sa usa ka
maayong pagkahan-ay nga asoy, O labing hamili nga
Teofilo, 4 aron imong maila ang pagkatinuod sa mga
butang nga gikasugilon kanimo. 5 Sa mga adlaw ni
Herodes nga hari sa Judea, dihay usa ka sacerdote
nga ginganlan si Zacarias, sa laray ni Abias; ug siya
may asawa nga usa sa mga kaliwat ni Aaron, ug ang
iyang ngalan mao si Elisabet. 6 Sa atubangan sa
Dios sila pulos mga matarung, dili masaway sa ilang
paggawi diha sa tanang kasugoan ug kalagdaan sa
Ginoo. 7 Apan sila walay anak kay si Elisabet apuli
man, ug silang duha tag-as na kaayog panuigon. 8
Ug samtang si Zacarias ingon nga sacerdote nag-
alagad sa atubangan sa Dios, sa diha nga maoy nag-
atiman ang iyang laray 9 sumala sa nabatasan sa
pagkasacerdote, siya maoy nahitungnan sa ripa aron
sa pagsulod sa templo sa Ginoo ug sa paghalad sa
incienso. 10 Ug didto sa gawas ang tibuok panon
sa katawhan nag-ampo sa takna sa paghalad sa
incienso. 11 Ug dihay mitungha kaniya nga usa ka
manolunda sa Ginoo, nagtindog sa too sa halaran
sa incienso. 12 Ug si Zacarias nakulbaan sa iyang
pagkakita kaniya, ug giabut siyag kalisang. 13 Apan
ang manolunda miingon kaniya, "Ayaw kalisang,
Zacarias, kay ang imong pangamuyo nadungog, ug si
Elisabet nga imong asawa magaanak ug usa ka bata
nga lalaki alang kanimo, ug paganganlan mo siyag
Juan. 14 Ug mabatonan mo ang kalipay ug pagmaya,
ug daghan ang magakalipay sa iyang pagkatawo; 15
kay siya mahimo man nga bantugan sa atubangan sa
Ginoo, ug siya dili magainom ug bino ni sa ilimnong
maisog ug siya mapuno sa Espiritu Santo, bisan
sukad pa sa iyang pagkahimugso. 16 Ug daghan sa
mga anak ni Israel ang iyang pabalikon ngadto sa
Ginoo nga ilang Dios, 17 ug siya magauna kaniya diha
sa espiritu ug sa gahum ni Elias, aron sa pagpabalik
sa mga kasing-kasing sa mga amahan ngadto sa
mga anak, ug sa mga masupilon ngadto sa kaalam
sa mga matarung, aron sa pagtagana alang sa Ginoo
usa ka katawhan nga inandam." 18 Ug si Zacarias
miingon sa manolunda, "Unsaon ko man pagpakaila
nga mahimo kini? Kay ako tigulang na ug ang akong
asawa taas na kaayog panuigon." 19 Ang manolunda
mitubag kaniya, "Ako mao si Gabriel nga anaa magtin-
dugan sa atubangan sa Dios, ug ako gipadala aron
sa pagsulti kanimo ug sa pagsugilon kanimo niining
maayong balita. 20 Ug tan-awa, maamang ikaw ug dili
makasulti hangtud sa adlaw nga mahitabo na kining
mga butanga, kay wala man ikaw motoo sa akong
mga pulong nga pagatumanon ra unya sa ilang tagal
nga panahon." 21 Ug ang mga tawo nagpaabut kang
Zacarias, ug sila nahibulong sa iyang pagdugay sa
sulod sa templo. 22 Ug sa paghigula niya, siya dili na
makasulti kanila, ug ilang nasabut nga siya nakakitag
panan-awon sulod sa templo; ug siya nagpadayon sa
pagsinyas kanila ug nagpabilin nga amang. 23 Ug
sa pagkatapus na sa panahon sa iyang pag-alagad,
siya mipauli sa iyang balay. 24 Tapus niadtong mga
adlawa, si Elisabet nga iyang asawa nanamkon, ug
sulod sa lima ka bulan siya nagtago nga nag-ingon,
25 "Mao kini ang gibuhat kanako sa Ginoo sa mga
adlaw sa iyang pagpanumbaling kanako aron sa
pagwagtang sa akong pagkatinamay taliwala sa mga
tawo." 26 Ug sa ikaunom ka bulan ang manolunda
nga si Gabriel gipadala gikan sa Dios ngadto sa usa
ka lungsod sa Galilea nga ginganlan ug Nazaret, 27
ngadto sa usa ka dalagang birhin nga pangasaw-onon
sa usa ka lalaki nga ginganlan si Jose nga kaliwat
ni David; ug ang ngalan sa dalagang birhin mao si
Maria. 28 Ug ang manolunda miadto ug miingon
kaniya, "Komusta ka, babayeng hinatagan sa grasya,
ang Ginoo anaa uban kanimo! Dalaygon ikaw diha sa
mga kababayen-an!" 29 Apan siya nakulbaan pag-ayo
tungod sa gisulti kaniya, ug iyang gipamalandong kon
unsa kahay kahulogan niadtong pangomustaha. 30
Ug ang manolunda miingon kaniya, "Ayaw kalisang,
Maria, kay naangkon mo ang kahimuot sa Dios. 31
Ug tan-awa, magasamkon ikaw ug igaanak mo ang
usa ka bata nga lalaki, ug siya imong paganganlan si
Jesus. 32 Siya mahimong bantugan ug pagatawgon
nga Anak sa Labing Halangdon; ug kaniya igahatag
sa Ginoong Dios ang trono sa iyang amahan nga si
David, 33 "ug iyang pagaharian ang banay ni Jacob
hangtud sa kahangturan; ug walay pagkatapus ang
iyang gingharian." (aiōn g165) 34 Ug si Maria nangutana
sa manolunda, "Unsaon ba pagkahimo niini nga
wala man akoy bana?" 35 Ang manolunda mitubag

kaniya, Pagakunsaran ikaw sa Espiritu Santo, ug
pagalandungan ikaw sa gahum sa labing Halangdon;
tungod niini, ang bata nga matawo paganganlan nga
balaan, ang Anak sa Dios. 36 Ug Tan-awa, ang imong
paryenti nga si Elisabet, bisan sa iyang kagulangon,
nagasamkon usab ug usa ka bata nga lalaki; ug kini
karon mao na ang ikaunom ka bulan kaniya nga
giingong apuli. 37 Kay sa Dios walay butang nga
dili mahimo." 38 Ug si Maria miingon, "Tan-awa, ako
ulipon sa Ginoo. Matuman unta kanako kanang imong
giingon." Ug ang manolunda mipahawa kaniya. 39 Ug
niadtong mga adlawa si Maria mitindog ug midali pag-
adto sa kabungturan, sa usa ka lungsod sa Juda, 40
ug misulod siya sa balay ni Zacarias ug nangomusta
kang Elisabet. 41 Ug sa pagkadungog ni Elisabet
sa pangomusta ni Maria, ang bata miulpot sulod sa
iyang tiyan; ug si Elisabet napuno sa Espiritu Santo.
42 "Ug sa makusog nga tingog siya misinggit nga
nag-ingon, " Dalaygon ikaw diha sa mga kababayen-
an, ug dalaygon ang bunga sa imong tiyan! 43
Ngano ba gayud nga gitugot man kini kanako, nga
ako pagaduawon sa inahan sa akong Ginoo? 44
Kay tan-awa, sa paghidangat sa tingog sa imong
pangomusta dinhi sa sulod sa akong mga dalunggan,
ang bata sulod sa akong tiyan miulpot sa kalipay. 45
Ug bulahan ang babaye nga mitoo nga pagatumanon
gayud ang gisulti kaniya gikan sa Ginoo." 46 Ug si
Maria miingon, Ang akong kalag nagadayeg sa Ginoo,
47 ug ang akong espiritu nagakalipay diha sa Dios
nga akong Manluluwas, 48 kay siya nanumbaling man
sa timawang kahimtang sa iyang ulipon. Kay tan-awa,
sukad karon ang tanang kaliwatan magatawag kanako
nga bulahan; 49 kay ang makagagahum nagbuhat
ug dagkung mga butang alang kanako, ug balaan
ang iyang ngalan. 50 Ug iyang ginakaloy-an sila nga
mga nagakahadlok kaniya, diha sa mga kaliwatan
ngadto sa mga kaliwatan. 51 Siya nakapakitag kusog
pinaagi sa iyang bukton, iyang gipatibulaag ang
mga tigpahitaas diha sa mga pagpamalandong sa
ilang mga kasingkasing, 52 iyang gipapha ang mga
makagagahum gikan sa ilang mga trono, ug iyang
gituboy ang mga timawag kahimtang; 53 ang mga
gigutom iyang gibusog sa mga maayong butang, ug
ang mga dato iyang gipapahawa nga walay mga dala,
54 Ang iyang alagad nga si Israel iyang gitabangan,
agig paghandum sa iyang pagkaluoy, 55 sumala
sa iyang gisulti ngadto sa atong mga ginikanan,
kang Abraham ug sa iyang kaliwatan hangtud sa
kahangturan." (aiōn g165) 56 Ug si Maria nagpabilin
uban kang Elisabet sulod sa mga tulo ka bulan,
ug unya mipauli siya sa iyang balay. 57 Ug miabut
ang panahon nga igalanak na ni Elisabet, ug siya
nanganak sa usa ka bata nga lalaki. 58 Ug ang
iyang mga silingan ug mga paryenti nakadungog nga
ang Ginoo nagpakitag dakung kaluoy kaniya, ug sila
nangalipay duyog kaniya. 59 Ug sa ikawalo ka adlaw
sila nangabut aron sa pagsirkunsidar sa bata; ug
buot unta nila nga hinganlan siyag Zacarias, sama sa
iyang amahan, 60 apan ang iyang inahan miingon,
"Dili; kondili pagahinganlan hinoon siyag Juan." 61 Ug
sila miingon kaniya, "Wala bayay paryenti nimo nga
nagdala sa maong ngalan." 62 Ug ilang gisinyasan
ang iyang amahan sa pagpangutana kaniya kon
unsay buot niyang ingalan sa bata. 63 Ug siya
nangayog sulatanan ug iyang gisulat kini, "Ang iyang
ngalan si Juan." Ug nahibulong silang tanan. 64 Ug
dihadiha nabuka ang iyang baba ug naluag ang iyang
dila, ug siya misulti nga nagdayeg sa Dios. 65 Ug
ang ilang tanang mga silingan giabut ug kahadlok.
Ug kining tanang mga butanga gisultisultihan sa
tibuok kabungturan sa Judea; 66 ug ang tanang
nakadungog niini nagtipig niini sa sulod sa ilang
mga kasingkasing, ug nanag-ingon, "Maunsa man
kaha diay kining bataa?" Kay ang kamot sa Ginoo
diha uban kaniya. 67 Ug si Zacarias nga iyang
amahan napuno sa Espiritu Santo ug naghimog
usa ka profesiya nga nag-ingon, 68 "Dahaygon ang
ginoong Dios sa Israel, tungod kay iyang giduaw ug
gitubos ang iyang katawhan, 69 ug alang kanato iyang
gipatindog ang usa ka gamhaang Manluluwas diha
sa kaliwatan ni David nga iyang alagad, 70 sumala sa
iyang gisulti pinaagi sa baba sa iyang mga balaang
profeta sukad pa sa karaang panahon, (aiōn g165) 71
nga kita pagaluwason gikan sa atong mga kaaway, ug
gikan sa kamot sa tanang nagadumot kanato; 72 aron
sa pagtuman sa kaluoy nga iyang gisaad ngadto sa
atong mga ginikanan, ug sa paghinumdom sa iyang
balaang pakigsaad, 73 sa panumpa nga iyang gihimo
ngadto kang Abrahan nga atong amahan, 74 aron sa
pagtugot kanato nga kita, ingon nga linuwas gikan
sa kamot sa atong mga kaaway, magaalagad unta
kaniya sa walay pagkahadlok, 75 diha sa kabalaanon
ug pagkamatarung, sa iyang atubangan, sa tanang
mga adlaw sa atong kinabuhi. 76 Ug ikaw, bata,
pagatawgon nga profeta sa Labing Halangdon; kay
ikaw mao man ang magauna sa Ginoo aron sa pag-

andam sa iyang mga dalan, 77 sa paghatag ngadto sa
iyang katawhan sa kahibalo mahitungod sa kaluwasan
diha sa kapasayloan sa ilang mga sala, 78 pinasikad
sa malomong kaluoy sa atong Dios, inigbanagbanag
unya kanato sa adlaw gikan sa kahitas-an 79 aron sa
paghatag ug kahayag ngadto sa mga nagalingkod sa
ug sa landong sa kamatayon, aron sa pagmando sa
atong mga tiil ngadto sa dalan sa pakigdait." 80 ug
ang bata midaku ug nahimong kusgan sa espiritu, ug
siya didto magpuyo sa mga awaaw hangtud sa adlaw
sa iyang pagpadayag ngadto sa Israel.

2 Ug nahitabo nga niadtong mga adlawa miabut
gikan kang Cesar Augusto ang usa ka sugo
sa pagpanglista sa tanang nanagpuyo sa tibuok
kalibutan. 2 Kini mao ang unang pagpanglista nga
gihimo sa diha nga si Quirino mao pay gobernador sa
Siria. 3 Ug ang tanan nangadto aron sa pagpalista,
ang matag-usa ngadto sa iyang kaugalingong lungsod.
4 Ug si Jose usab gikan sa Galilea, sa lungsod sa
Nazaret, mitungas sa Judea sa lungsod ni David,
nga ginganlan ug Betlehem, kay siya sakop man
sa panimalay ug sa kaliwatan ni David, 5 aron sa
pagpalista uban kang Maria, ang iyang pangasaw-
onon nga nagsabak. 6 Ug samtang didto sila,
miabut ang panahon nga siya mag-anak. 7 Ug iyang
gianak ang iyang panganay nga usa ka lalaki, ug
kini iyang giputos sa mga bakbak ug gipahigda sa
pasungan, kay wala na may luna alang kanila sa
balay nga abutanan. 8 Ug niadtong dapita may mga
magbalantay sa mga karnero didto sa sibsibanan, nga
nanagtukaw sa kagabhion sa pagbantay sa ilang mga
hayop. 9 Ug mitungha kanila ang usa ka manolunda
sa Ginoo, ug ang himaya sa Ginoo misidlak libut
kanila, ug sila giabut ug dakung kalisang. 10 Apan ang
manolunda miingon kanila, "Ayaw na kamo kalisang;
kay tan-awa, gidad-an ko kamog maayong balita
sa dakung kalipay nga magaabut sa tanang mga
tawo; 11 kay alang kaninyo natawo karon sa lungsod
ni David ang Manluluwas nga mao ang Cristo nga
Ginoo. 12 Ug ang inyong ilhanan mao kini: inyong
makaplagan ang usa ka gamayng bata nga naputos
sa mga bakbak ug nagahigda sa pasungan." 13
Ug sa kalit diha uban sa manolunda ang usa ka
langitnong panon nga nanagdalayeg sa Dios ug
nanag-ingon, 14 "Himaya sa Dios sa kalangitan, ug
sa yuta panagdait sa mga tawo nga iyang gikahimut-
an." 15 Ug sa pagpamahawa na sa mga manolunda
gikan kanila paingon sa langit, ang mga magbalantay
sa mga karnero nasig-ingon ang usa sa usa, "Tana!
Mangadto kita sa Betlehem ug tan-awon ta kining
nahitabo nga gisugilon kanato sa Ginoo." 16 Ug
sila miadto nga nanagdali ug ilang nakaplagan si
Maria ug si Jose ug ang gamayng bata nga naghigda
sa pasungan. 17 Ug sa nakita na nila kini, ilang
gipanugilon ang pulong nga gisulti kanila mahitungod
niadtong bataa; 18 ug ang tanang nakadungog niini
nahibulong sa gisulti kanila sa mga magbalantay sa
mga karnero. 19 Apan kining tanang mga butanga
gitipigan ni Maria nga namalandong niini diha sa iyang
kasingkasing. 20 Ug ang mga magbalantay sa mga
karnero namauli nga nanaghimaya ug nanagdalayeg
sa Dios tungod sa tanan nga ilang nadungog ug
nakita sumala sa gisugilon kanila. 21 Ug sa natapus
na ang walo ka adlaw, sa pagsipkunsidar na kaniya
ilang ginganlan siyag Jesus, ang ngalan nga gihatag
kaniya sa manolunda sa wala pa siya ipanamkon.
22 Ug sa pag-abut na sa panahon alang sa pagputli
kanila sumala sa kasugoan ni Moises, ang bata
ilang gidala sa Jerusalem aron ihalad siya ngadto
sa Ginoo 23 (sumala sa nahisulat sa kasugoan sa
Ginoo, "Ang tanang panganay nga lalaki pagaisipon
nga binalaan alang sa Ginoo") 24 ug sa paghalad
ug halad-inihaw sumala sa giingon sa kasugoan sa
Ginoo, nga "duha ka tukmo, o duha ka salampati nga
kuyabog." 25 Ug didtoy usa ka tawo sa Jerusalem nga
ginganlan si Simeon, ug kining tawhana matarung ug
masimbahon, nga nagpaabut sa paglipay sa Israel,
ug ang Espiritu Santo diha kaniya. 26 Ug gipadayag
kaniya sa Espiritu Santo nga siya dili una mamatay
samtang dili pa niya makita ang Cristo sa Ginoo. 27
Ug minandoan sa Espiritu, siya misulod sa templo;
ug sa diha nga ang batang Jesus nadala na sa iyang
ginikanan ngadto sa sulod aron pagahimoan sumala
sa nabatasan sa kasugoan, 28 si Simeon mikugos
kaniya diha sa iyang mga bukton ug midalayeg sa
Dios ug miingon, 29 "Ginoo, itugot na karon nga
ang imong ulipon magabiya nga malinawon, sumala
sa imong pulong; 30 kay ang akong mga mata
nakakita na man sa kaluwasan gikan kanimo, 31 sa
kaluwasan nga imong giandam diha sa atubangan
sa tanang katawhan, 32 usa ka kahayag alang sa
pagbanwag sa mga Gentil, ug alang sa kadungganan
sa imong katawhan nga Israel." 33 Ug ang iyang
amahan ug inahan nahibulong sa gisulti ni Simeon
mahitungod kaniya; 34 ug si Simeon nanalangin

kanila ug miingon kang Maria nga iyang inahan, Tan-
awa, kining bataa gitudlo ingon nga hinungdan sa
pagkapukan ug sa pagbangon sa kapid-an sa Israel,
ug ingon nga ilhanan nga pagasupakon 35 (ug ang
imong kasingkasing usab pagalapsan sa espada),
aron ikapadayag ang mga hunahuna sa daghang
mga kasingkasing." 36 Ug dihay usa ka profeta nga
babaye, si Ana, nga anak ni Fanuel, sakop sa banay
ni Aser. Siya tigulang na kaayo, nga natiayon sa
iyang bana sulod sa pito ka tuig sukad sa iyang
pagkadalaga nga birhin. 37 ug unya nabalo hangtud
nga may kawaloan ug upat ka tuig na ang iyang
kagulangon. Siya wala mopahawa sa templo, hinonoa
nagpadayon siya sa pagsimba sa maadlaw ug sa
magabii pinaagi sa pagpuasa ug pag-ampo. 38 Ug sa
paghiduol niya niadtong tungora, siya nagpasalamat
sa Dios ug misulti mahitungod sa bata ngadto sa
tanang nanagpaabut sa pagtubos sa Jerusalem. 39 Ug
sa nahimo na nila ang tanan sumala sa kasugoan sa
Ginoo, sila mipauli sa Galilea, sa ilang kaugalingong
lungsod sa Nazaret. 40 Ug ang bata midaku ug
nahimong kusgan, puno sa kaalam; ug ang grasya sa
Dios diha kaniya. 41 Ug ang iyang mga ginikanan tig-
adto sa Jerusalem matag-tuig, sa fiesta nga Pasko.
42 Ug sa nagpanuigon na siyag napulog-duha ka tuig,
mitungas sila sa Jerusalem sumala sa nabatasan; 43
ug sa pagkatapus na sa fiesta, sa pagpamauli na
nila, ang bata nga si Jesus mipabilin ra sa Jerusalem.
Ug ang iyang mga ginikanan wala mahibalo niini, 44
apan sanglit nanagdahum man sila nga siya kuyog ra
sa panon, sila mibaktas ug usa ka adlaw, ug unya
ilang gipangita siya sa ilang kaparyentihan ug mga
kaila; 45 ug kay wala man siya nila hikaplagi, sila
mibalik sa Jerusalem aron sa pagpangita kaniya. 46
Tapus sa tulo ka adlaw, ilang nakaplagan siya sa
sulod sa templo, nga naglingkod sa taliwala sa mga
magtutudlo ug naminaw kanila ug nagpanukso kanilag
mga pangutana; 47 ug ang tanang nakadungog
kaniya nahitingala sa iyang pagpanabut ug sa iyang
mga pagpanubag. 48 Ug sa pag-kakita kaniya sa
iyang mga ginikanan, sila nahibulong; ug ang iyang
inahan miingon kaniya, "Anak, nganong gibuhatan
mo man kami sa ingon? Tan-awa, ang imong amahan
ug ako sa among kabalaka nangita kanimo." 49 Ug
siya mitubag kanila, "Nganong gipangita pa man ako
ninyo? Wala ba diay kamo mahibalo nga kinahanglan
anhi gayud ako sa balay sa akong Amahan?" 50
Ug sila wala makasabut sa mga pulong nga iyang
gisulti kanila. 51 Ug siya milugsong kuyog kanila ug
nahiabut sa Nazaret, ug siya masinugtanon kanila; ug
kining tanang mga butanga gitipigan sa iyang inahan
sulod sa kasingkasing niya. 52 Ug si Jesus mitubo
sa kaalam ug sa gidak-on ug sa kahimuot kaniya sa
Dios ug sa tawo.

3 Ug sa ikanapulog-lima ka tuig sa paghari ni Tiberio
Cesar, sa diha nga si Poncio Pilato mao pay
gobernador sa Judea, ug si Herodes maoy gobernador
sa Galilea, ug si Felipe nga iyang igsoong lalaki maoy
gobernador sa kayutaan sa Iturea ug sa Triconite, ug
si Lisanias maoy gobernador sa Abilinia, 2 sa diha
nga ang labawng sacerdote mao si Anas ug si Caifas,
ang pulong sa Dios miabut kang Juan nga anak ni
Zacarias, sa didto siya sa mga awaaw. 3 Ug ang
tanang kayutaan nga kasikbit sa Jordan giadto niya
nga nagwali mahitungod sa bautismo sa paghinulsol
alang sa kapasayloan sa mga sala. 4 Sumala sa
nahisulat diha sa basahon sa mga pulong ni Isaias
nga profeta: Ang tingog sa magasinggit diha sa mga
awaaw: Andama ninyo ang dalan alang sa Ginoo,
tul-ira ninyo ang iyang mga agianan 5 Ang tanang
walog pagatabonan, ug ang tanang bukid ug bungtod
pagapatagon, ug ang mga hiwi pagatul-iron, ug ang
mga dalan nga sagalsalon pagahinloon, 6 ug ang
tanang tawo makakita sa kaluwasan gikan sa Dios. 7
"Busa miingon siya sa mga panon sa katawhan nga
miadto aron sa pagpabautismo kaniya. " Kamong mga
anak sa mga bitin! Kinsa bay nagpasidaan kaninyo
sa pagkalagiw gikan sa kapungot nga umalabut? 8
Sa ingon niana, pamunga kamog mga bunga nga
mahiangay sa paghinulsol, ug ayaw ninyo sugdi
ang pag-ingon nganha sa inyong kaugalingon, `Si
Abraham among amahan; kay sultihan ko kamo, nga
ang Dios makahimo sa pagpaliwat ug mga anak alang
kang Abraham gikan niining mga bato. 9 Ug bisan gani
karon, ang wasay gikataon na diha sa gamut sa mga
kahoy; busa ang tanang kahoy nga wala mamungag
mga maayong bunga pagaputlon ug igasalibay ngadto
sa kalayo." 10 Ug ang mga panon sa katawhan
nangutana kaniya, "Nan, unsa may among buhaton?"
11 Siya mitubag kanila, "Siya nga adunay duha kabuok
kamisola, kinahanglan manghatag niadtong walay iya;
ug siya nga adunay makaon, kinahanglan magahimo
sa ingon." 12 Ang mga maniningil sa buhis miabut
usab aron sa pagpabautismo, ug sila miingon kaniya,
"Magtutudlo, unsa may among buhaton?" 13 Siya

mitubag kanila, "Ayaw na kamo pagpaningil ug labaw
sa ginatugot kaninyo." 14 Ug ang mga sundalo
usab nangutana kaniya, "Ug kami, unsa Memay
among buhaton?" Siya mitubag kanila, "Ayaw na
kamo pagpanguhag salapi pinaagi sa paglugos o sa
pagbutangbutang, ug magpahiuyon lamang kamo sa
inyong mga suhol." 15 Ug samtang ang mga tawo
nagmapaabuton, ug ang tanan nagtulotimbang diha
sa ilang mga kasingkasing mahitungod kang Juan,
kon mao na ba kaha siya ang Cristo, 16 "si Juan
mitubag kanilang tanan, " Kaninyo nagabautismo
ako sa tubig, apan adunay umalabut nga labi pang
gamhanan kay kanako, nga bisan pa gani sa higut
sa iyang mga sapin dili ako takus sa paghubad;
kaninyo ang iyang igabautismo mao ang Espiritu
Santo ug kalayo. 17 "Ang iyang paliran anaa na sa
iyang kamot aron sa paghinlo sa iyang giukan ug
sa paghipos sa trigo ngadto sa iyang dapa, apan
ang mga uhot iyang pagasunogon sa kalayo nga dili
arang mapalong." 18 Sa ingon niini ug sa uban pang
daghang mga pagpahamatngon, si Juan nagwali sa
maayong balita ngadto sa mga tawo. 19 Apan si
Herodes nga gobernador, nga gibadlong niya tungod
kang Herodias nga asawa sa igsoon niya ni Herodes,
ug tungod sa tanang dautang butang nga nabuhat ni
Herodes, 20 Midugang pa niini sa tanan, nga maa
ang iyang pagbanlud kang Juan sa bilanggoan. 21 Ug
sa nabautismohan na ang tanang tawo, ug sa diha
nga si Jesus usab nabautismohan na ug nag-ampo,
ang langit nabukas, 22 ug diha kaniya mikunsad
ang Espiritu Santo sa dagway nga lawasnon, ingon
sa salampati, ug gikan sa langit miabut ang tingog
nga nag-ingon, "Ikaw akong Anak nga pinalangga;
kanimo may kalipay ako." 23 Ug sa pagsugod ni
Jesus sa iyang pagpang-alagad, siya may panuigon
nga katloan ka tuig; siya (sumala sa gipakaingon)
anak ni Jose, nga anak ni Heli, 24 nga anak ni Matat,
nga anak ni Levi, nga anak ni Melqui, 25 nga anak ni
Matatias, nga anak ni Amos, nga anak ni Nahum,
nga anak ni Esli, nga anak ni Nague, 26 nga anak ni
Maat, nga anak ni Matatias, nga anak ni Semein,
nga anak ni Josec, nga anak ni Juda, 27 nga anak ni
Joanan, nga anak ni Resa, nga anak ni Zorobabel,
nga anak ni Salatiel, nga anak ni Neri, 28 nga anak ni
Melqui, nga anak ni Adi, nga anak ni Cosam, nga
anak ni Elmadam, nga anak ni Er, 29 nga anak ni
Jesus, nga anak ni Eliezer, nga anak ni Jorim, nga
anak ni Matat, nga anak ni Levi, 30 nga anak ni
Simeon, nga anak ni Juda, nga anak ni Jose, nga
anak ni Jonam, nga anak ni Eliaquim, 31 nga anak
ni Melea, nga anak ni Mena, nga anak ni Matata,
nga anak ni Natan, nga anak ni David, 32 nga anak
ni Jese, nga anak ni Obed, nga anak ni Booz, nga
Meanak ni Sala, nga anak ni Naason, 33 nga anak ni
Aminadab, nga anak ni Admin, nga anak ni Arni, nga
anak ni Esrom, nga anak ni Fares, nga anak ni Juda,
34 nga anak ni Jacob, nga anak ni Isaac, nga anak ni
Abraham, nga anak ni Tara, nga anak ni Nacor, 35
nga anak ni Seruc, nga anak ni Ragau, nga anak
ni Falec, nga anak ni Eber, nga anak ni Sala, 36
nga anak ni Cainan, nga anak ni Arfajad, nga anak
ni Sem, nga anak ni Noe, nga anak ni Lamec, 37
nga anak ni Matusalen, nga anak ni Enoc, nga anak
ni Jaret, nga anak ni Maleleel, nga anak ni Cainan,
38 nga anak ni Enos, nga anak ni Set, nga anak ni
Adan, nga anak sa Dios.

4 Ug si Jesus, nga puno sa Espiritu Santo, mipauli
gikan sa Jordan, ug siya gimandoan sa Espiritu 2
didto sa mga awaaw sulod sa kap-atan ka adlaw, ug
gitintal sa yawa. Ug siya walay nakaon sulod niadtong
mga adlawa; ug sa pagkatapus niini, siya mibatig
kagutom. 3 Ug ang yawa miingon kaniya, "Kay ikaw
Anak man sa Dios, sugoa kining bato nga mahimong
tinapay." 4 Si Jesus mitubag kaniya, "Nahisulat na,
`Ang tawo mabuhi dili sa tinapay lamang.'" 5 Ug
sa itaas gidala siya sa yawa ug gipakitaan, sa usa
ka paglantaw, sa tanang gingharian sa kalibutan, 6
ug giingnan siya, "Kanimo ihatag ko kining tanang
kagamhanan ug ang ilang kahimayaan, kay kini
gikatugyan man kanako ug igahatag ko kini kang
bisan kinsa nga akong kagustohan. 7 "Busa kon ikaw
mosimba kanako, maimo na kining tanan." 8 Ug si
Jesus mitubog kaniya, Nahisulat na: `Maoy simbaha
ang Ginoo nga imong Dios, ug siya lamang mao ang
alagara.'" 9 Ug iyang gidala siya sa Jerusalem ug
gitongtong sa kinahitas-an sa templo; ug giingnan
siya, "Kay ikaw Anak man sa Dios, umambak ikaw
gikan dinhi ngadto sa ubos; 10 kay nahisulat man
kini: `Siya magahatag ug sugo ngadto sa iyang mga
manolunda mahitungod kanimo, aron sa pagbantay
kanimo,' 11 ug `Sa ilang mga kamot pagasapnayon
ikaw nila, aron ang imong tiil dili mahipangdol sa
bato.'" 12 Ug si Jesus mitubag kaniya, "Ginaingon
na, `Ayaw pagtintala ang Ginoo nga imong Dios.'"
13 Ug sa natapus na sa yawa ang tanang mga

pagtintal kaniya, siya mipahawa usa kaniya hangtud
sa laing higayon. 14 Ug diha sa gahum sa Espiritu, si
Jesus mibalik sa Galilea, ug ang balita mahitungod
kaniya nasangyaw sa tibuok kayutaan nga kasikbit.
15 Ug siya nanudlo sulod sa ilang mga sinagoga,
ug gidalayeg siya sa tanan. 16 Ug siya miabut sa
Nazaret, diin didto siya magtubo; ug sumala sa iyang
nabatasan, siya misulod sa sinagoga sa adlaw nga
igpapahulay. Ug siya mitindog aron sa pagbasa; 17
ug dihay gihatag kaniya nga basahon sa profeta
nga si Isaias; ug sa pagbuklad niya niini, nakita
niya ang bahin diin nahisulat kini nga nagaingon: 18
"Ang Espiritu sa Ginoo ania kanako, kay iya man
akong gidihugan aron sa pagwali sa maayong balita
ngadto sa mga kabus. Gipadala niya ako aron sa
pagpahibalo sa kagawasan ngadto sa mga binilanggo
ug sa kahiuli sa igtatan-aw ngadto sa mga buta, sa
paghatag sa kagawasan ngadto sa mga dinaugdaug,
19 sa pagpahibalo sa tuig sa kahimuot sa Ginoo." 20
Ug iyang gilukot ang basahon ug giuli kini ngadto sa
tig-alagad, ug milingkod siya. Ug ang mga mata sa
tanan nga diha sa sinagoga gitutok ngadto kaniya. 21
Ug kanila misugod siya sa pagsulti nga nag-ingon,
"Niining adlawa karon, kining bahina sa kasulatan
natuman diha sa inyong pagpatalinghug niini." 22 Ug
ang tanan nanagsultig maayo mahitungod kaniya, ug
ilang gikahibudngan ang madanihong mga pulong
nga nanggula gikan sa iyang baba. Ug sila nanag-
ingon, "Dili ba kini siya ang anak man ni Jose?" 23
Ug siya miingon kanila, "Sa walay duhaduha inyong
igaingon kanako kining maong pasumbingay, `Doctor,
ayoha ang imong kaugalingon! Ang among nadungog
nga imong gipamuhat didto sa Capernaum, buhata
usab dinhi sa imong kaugalingong lungsod.'" 24 "Ug
siya miingon, " Sa pagkatinuod sultihan ko kamo, nga
walay profeta nga kahimut-an sa iyang kaugalingon
lungsod. 25 Apan sa pagkatinuod suginlan ko kamo,
nga dihay kapid-an ka mga babayeng balo sa Israel
sa mga adlaw ni Elias, sa diha nga gitakpan ang
kalangitan sulod sa tulo ka tuig ug unom ka bulan, ug
miabut ang dakung gutom sa tibuok yuta; 26 apan
wala kanilay gipaadtoan kang Elias gawas lamang
sa Sarepta, sa yuta sa Sidon, ngadto sa usa ka
babayeng balo. 27 Ug sa panahon ni Eliseo nga
profeta, dihay kapid-an ka mga sanlahon sa Israel;
apan wala kanilay nahinloan gawas lamang kang
Naaman nga Siryanhon." 28 Ug sa pagkadungod nila
niini, silang tanan nga diha sa sulod sa sinagoga
nangasuko sa hilabihan gayud. 29 Ug sila nanindog
ug ilang giabog siya paingon sa gawas sa lungsod ug
gitaral ngadto sa kilid sa bungtod diin didto mahitukod
ang ilang lungsod, aron ilang ihulog siya sa pangpang.
30 Apan siya miagi sa ilang taliwala ug mipahawa. 31
Ug siya milugsong ngadto sa Capernaum, usa ka
lungsod sa Galilea. Ug sa adlaw nga igpapahulay
iyang gipanudloan sila; 32 ug nahibulong sila sa iyang
pagpanudlo kay ang iyang pagpamulong inubanan
man sa kagahum. 33 Ug sa sulod sa sinagoga didtoy
tawo nga may espiritu sa usa ka mahugawng yawa;
ug kini misinggit sa makusog nga tingog nga nag-
ingon, 34 "Oy! Unsay imong labut kanamo, Jesus
nga Nazaretnon? Mianhi ba ikaw aron sa paglaglag
kanamo? Nakaila baya ako kon kinsa ikaw, ang
Balaan sa Dios." 35 Apan gibadlong siya ni Jesus nga
nag-ingon, "Hilum diha, ug gumula ka kaniya!" Ug
ang yawa, sa gikalamba niya ang tawo diha sa ilang
taliwala, migula gikan kaniya nga wala makahimo
kaniyag kadaut. 36 Ug silang tanan nahibulong
ug nanag-ingon ang usa sa usa, "Unsa ba kining
pulonga? Kay uban sa pagbulot-an ug sa kagahum
siya mosugo sa mga mahugawng espiritu, ug sila
manggula." 37 Ug ang mga balita mahitungod kaniya
nahisangyaw ngadto sa tanang dapit sa kasikbit
nga kayutaan. 38 Ug siya mitindog ug mipahawa
sa sinagoga ug misulod sa balay ni Simon. Ug ang
babayeng ugangan ni Simon gitakbuyag makusog nga
hilanat, ug sila nangamuyo kang Jesus alang kaniya.
39 Ug si Jesus mitindog nga nag-apong kaniya, ug
iyang gibadlong ang hilanat ug kini mibiya kaniya; ug
dihadiha mibangon siya ug mialagad kanila. 40 Ug
sa nagkasalop na ang Adlaw, ang tanang may mga
nagmasakiton sa nagkalainlaing mga sakit nanagdala
kanila ngadto kaniya, ug silang tanan iyang gitapin-
an sa iyang mga kamot ug nangaayo sila. 41 Ug
usab daghan ang gipagulaan ug mga yawa nga
nanagsinggit, "Ikaw mao ang Anak sa Dios!" Apan
iyang gibadlong sila ug wala niya tugoti sa pagsulti,
kay sila nakaila man nga siya mao ang Cristo. 42
Ug sa pagkaadlaw na, siya mipahawa ug miadto
sa usa ka dapit nga awaaw. Ug siya gipangita ug
giadto sa mga tawo, ug ilang gihawiran siya aron
dili unta mobiya kanila; 43 apan siya miingon kanila,
"Kinahanglan iwali ko ang maayong balita mahitungod
sa gingharian; sa Dios ngadto sa ubang kalungsuran
usab, kay alang sa maong katuyoan gipadala ako."
44 Ug siya nagwali sulod sa mga sinagoga sa Judea.

5 Samtang ang mga tawo nanagdotdot kaniya
aron sa pagpatalinghug sa pulong sa Dios, siya
nagtindog sa bay-bayon sa lanaw sa Genesaret. **2**
Ug iyang nakita ang duha ka sakayan diha sa daplin
sa lanaw; apan ang mga mangingisda mikawas na
niini ug nanag-uyab sa ilang mga pukot. **3** Ug sa
paghisakay niya sa usa sa mga sakayan, nga iya
ni Simon, siya mihangyo kaniya sa pagtulak niini
ug diyutay gikan sa mamala. Ug siya milingkod ug
nagpanudlo sa mga tawo sukad sa sakayan. **4** Ug
sa nakaundang na siya pagsulti, siya miingon kang
Simon, "Palawod kamo ug itaktak didto ang inyong
mga pukot aron maka-kuha kamo." **5** Ug si Simon
mitubag kaniya, "Ginoo, tibuok gabii namong hago ug
wala gayud kamiy nakuha! Apan tungod sa imong
sulti akong itaktak ang mga pukot." **6** Ug sa nabuhat
na nila kini, ilang nakuha ang mabagang duot sa
isda; ug kay nagkabusbos na man ang ilang mga
pukot, **7** gikamay nila ang ilang mga kauban nga didto
sa usang sakayan aron sa pagduol ug pagtabang
kanila. Ug sila miduol ug ang duha ka sakayan ilang
napuno sa mga isda nga tungod niana hapit na kini
malunod. **8** Apan sa pagkakita niini ni Simon Pedro,
siya mihapa sa tiilan ni Jesus ug miingon kaniya,
"Pahawa kanako, Ginoo, kay ako usa ka tawong
makasasala." **9** Kay siya nahibulong man ugod, ug
ang tanan nga mga kauban niya, tungod sa mga isda
nga ilang nakuha; **10** ug maingon man usab sila si
Santiago ug si Juan, ang mga anak ni Zebedeo nga
mga kauban ni Simon. Ug si Jesus miingon kang
Simon, "Ayaw kahadlok; sukad karon mangisda ka
nag mga tawo." **11** Ug sa nadahik na nila ang ilang
mga sakayan ngadto sa mamala, ilang gibiyaan ang
tanan ug mikuyog sila kaniya. **12** Ug nahitabo nga
sa didto siya sa usa sa mga lungsod, didtoy usa ka
tawo nga nalukop sa sanla; ug sa iyang pagkakita
kang Jesus, siya mihapa ug kaniya nangamuyo
siya nga nag-ingon, "Ginoo, kon buot ka, makahinlo
ikaw kanako." **13** Ug gituyhad ni Jesus ang iyang
kamot ug gihikap siya niya nga nag-ingon, "Buot ako;
mamahinlo ka." Ug dihadiha nawad-an siya sa sanla.
14 Ug iyang gitugon siya sa dili pagsugilon kang bisan
kinsa; hinoon giingnan niya siya, "Umadto ka ug
magpakita ka sa sacerdote, ug himoa ang halad alang
sa imong pagkahinlo, sumala sa gisugo ni Moises,
ingon nga pagpamatuod ngadto sa katawhan." **15**
Apan misamot pa hinoon ang pagkasangyaw sa
balita mahitungod kaniya, ug dagkung mga panon sa
katawhan nanagtapok aron sa pagpatalinghug kaniya
ug sa pagpaayo kaniya sa ilang mga sakit. **16** Apan
siya mipahilit ngadto sa mga awaaw ug nag-ampo. **17**
Sa usa niadtong mga adlawa, samtang nagpanudlo
siya, dihay nanaglingkod nga mga Fariseo ug mga
magtutudlo sa kasugoan, nga nahiadto didto gikan sa
tanang kabalangayan sa Galilea ug sa Judea ug gikan
sa Jerusalem; ug ang gahum sa Ginoo diha kaniya
aron sa pagpang-ayo kanila. **18** Ug tan-awa, dihay
mga lalaki nga nanagyayong sa usa ka paralitico
diha sa higdaanan, ug sila naninguha sa pagpasulod
kaniya ug sa pagbutang kaniya sa atubangan ni
Jesus. **19** Apan kay wala man silay nakita nga kaagian
sa pagpasulod kaniya tungod sa panon sa katawhan,
misaka sila sa atop ug ilang gitonton siya uban sa
iyang gihigdaan lusot sa mga tisa ngadto sa taliwala
sa mga tawo diha sa atubangan ni Jesus. **20** Ug sa
pagkakita niya sa ilang pagsalig, siya miingon kaniya,
"Tawo, ang imong mga sala gipasaylo na kanimo."
21 Ug ang mga escriba ug mga Fariseo misugod
sa pagpangutana nga nanag-ingon, "Kinsa ba kini
siya nga nagasultig mga pasipala? Kinsa bay arang
makapasaylog mga sala kondili ang Dios ra?" **22** "Sa
pagkamatikod ni Jesus sa ilang mga pagpangutana,
siya mitubag kanila, " Ngano bang nangutana man
kamo diha sa inyong mga kasingkasing? **23** Kay
hain bay labi pang masayon, ang pag-ingon ba, `Ang
imong mga sala gipasaylo na kanimo,' o ang pag-
ingon ba, `Bumangon ka ug paglakaw'? **24** Apan aron
kamo mahibalo nga ang Anak sa Tawo may kagahum
diay dinhi sa yuta sa pagpasaylog mga sala " siya
miingon sa tawo nga paraliticoako magaingon kanimo,
bangon, dad-a ang imong gihigdaan ug pumauli ka
sa imong balay." **25** Ug dihadiha siya mibangon sa
ilang atubangan, ug misakwat sa iyang gihigdaan,
ug mipauli nga nagdayeg sa Dios. **26** Ug ang tanan
giabut ug dakung kahibulong, ug nanagdayeg sila sa
Dios ug napuno sila sa kahadlok, nga nanag-ingon,
"Karong adlawa nakakita kitag mga katingalahang
butang." **27** Tapus niini siya milakaw ug iyang nakita
ang usa ka maniningil sa buhis, nga ginganlan si Levi,
nga naglingkod didto sa buhisanan; ug kaniya miingon
siya, "Sumunod ka kanako." **28** Ug iyang gibiyaan ang
tanan, ug mitindog siya ug mikuyog kaniya. **29** Ug
alang kang Jesus si Levi naghimog dakung kombira
sa iyang balay; ug didtoy dakung pundok sa mga
maniningil sa buhis ug uban pang mga tawo, nga
nanaglingkod tambong sa kan-anan uban kanila.

30 Ug ang mga Fariseo ug ang ilang mga escriba
nanagbagotbot batok sa iyang mga tinun-an, nanag-
ingon, "Nganong makigsalo man kamog pangaon ug
panginom uban sa mga maniningil sa buhis ug sa mga
makasasala?" 31 Ug si Jesus sa mingtubag mingon
kanila: Ang mga maayog lawas wala magkinahanglan
sa mananambal; kondili ang mga masakiton. 32 Wala
ako maonhi aron sa pagtawag sa mga matarung,
kondili sa mga makasasala sa paghinulsol. 33 Ug
sila miingon kaniya, "Ang mga tinun-an ni Juan
nagapuasa sa masubsob ug nagahimog mga pag-
ampo, ug maingon man ang mga tinun-an sa mga
Fariseo; apan ang imong mga tinun-an nagapangaon
ug nagapanginom." 34 "Si Jesus mitubag kanila, "
Makahimo ba kamo pagpapuasa sa mga dinapit sa
kasal samtang ang nabana anaa pa uban kanila?
35 "Ang mga adlaw moabut ra nga ang nabana
pagakuhaon na gikan kanila, ug unya magapuasa na
sila niadtong mga adlawa." 36 "Ug unya gisuginlan
usab niya sila niining usa ka sambingay: " Walay
tawo nga mogisig usa ka bahin gikan sa bag-ong
sinina aron itapak kini sa daan nga sinina; kon mao
pa, dili lamang kay gigisi niya ang bag-o kondili usab
ang ginisi gikan sa bag-o dili moangay sa daan. 37
Ug walay tawo nga magasulod ug bag-ong bino diha
sa mga daang sudlanan nga panit; kon mao pa, ang
bag-ong bino mobusisi sa mga sudlanang panit, ug
maula ang bino, ug madaut ang mga sudlanan. 38
Apan ang bag-ong bino kinahanglan anha igasulod sa
mga bag-ong sudlanan nga panit. 39 "Ug walay tawo
nga sa makainom na siyag daang bino mangandoy
pa sa bag-o, kay siya magaingon man, `Maayo ang
daan.'"

6 Usa niana ka adlaw nga igpapahulay, samtang
naglakaw siya agi sa kaumahan sa trigo, ang iyang
mga tinun-an nangutlog mga uhay ug nangaon niini,
nga ilang gikusokuso diha sa ilang mga kamot. 2 Apan
ang uban sa mga Fariseo miingon, "Nganong gibuhat
man ninyo ang dili matarung pagabuhaton sulod sa
adlaw nga igpapahulay sumala sa kasugoan?" 3
Si Jesus mitubag kanila, "Wala ba kamo makabasa
mahitungod sa gibuhat ni David sa diha nga gigutom
siya ug ang iyang mga kauban: 4 naunsa nga
misulod man siya sa balay sa Dios, ug mikuha ug
mikaon sa mga tinapay-nga-binutang-sa-atubangan-
sa-Dios, nga supak man unta sa kasugoan ang
pagkaon niini ni bisan kinsa gawas sa mga sacerdote
lamang, ug nanghatag usab siya niini ngadto sa
mga kauban niya?" 5 Ug siya miingon kanila, "Ang
Anak sa Tawo agalon kang kinsa nailalum ang adlaw
nga igpapahulay." 6 Ug sa lain na usab nga adlaw
nga igpapahulay, sa paghisulod niya sa sinagoga
ug nagpanudlo siya, didtoy usa ka tawo kinsang
kamot nga too nakuyos. 7 Ug ang mga escriba
ug mga Fariseo naniid kang Jesus kon mang-ayo
ba siyag sakit sulod sa adlaw nga igpapahulay,
aron makakita silag ikasumbong batok kaniya. 8
Apan siya nasayud sa ilang mga hunahuna, ug siya
miingon sa tawo nga may kamot nga nakuyos, "Umari
ka ug tindog diri." Ug siya mibangon ug mitindog
didto. 9 Ug si Jesus miingon kanila, "Mangutana
ako kaninyo, uyon ba sa kasugoan ang pagbuhat sa
makaayo o anga pagbuhat sa makadaut sulod sa
adlaw nga igpapahulay, ang pagluwas ug kinabuhi o
ang paglaglag niini?" 10 Ug miliraw siya sa pagsud-
ong kanilang tanan, ug unya miingon siya sa tawo,
"Ituy-od ang imong kamot." Iyang gihimo kini, ug
ang iyang kamot nahiulian. 11 Apan sila napuno
sa kapungot ug ilang gipanagsabutan kon unsay
ilang pagabuhaton kang Jesus. 12 Ug niadtong mga
adlawa si Jesus miadto sa kabungturan aron sa pag-
ampo; ug sa tibuok gabii siya nagpadayon sa pag-
ampo ngadto sa Dios. 13 Ug sa pagkaadlaw na,
gitawag niya ang iyang mga tinun-an, ug gikan kanila
iyang gipili ang Napulog-Duha nga iyang ginganlan
nga mga apostoles. 14 Kini sila mao si Simon, nga
iyang ginganlan si Pedro, ug si Andres nga igsoon
ni Simon, ug si Santiago, ug si Juan, ug si Felipe,
ug si Bartolome, 15 ug si Mateo, ug si Tomas, ug si
Santiago nga anak ni Alfeo, ug si Simon nga ginganlan
ug Zelote, 16 ug si Judas nga anak ni Santiago,
ug si Judas Iscariote nga nahimong mabudhion.
17 Unya milugsong siya uban kanila ug mitindog
sa usa ka dapit nga patag, kinuyogan sa usa ka
dakung panon sa iyang mga tinun-an ug sa hilabihan
kadaghang mga tawo nga gikan sa tibuok Judea ug
sa Jerusalem ug sa kabaybayonan sa Tiro ug sa
Sidon, nga nanagpanugok aron sa pagpatalinghug
kaniya ug sa pagpaayo gikan sa ilang mga sakit;
18 ug nangaayo ang mga gisakit sa mga mahugaw
nga espiritu. 19 Ug ang tibuok panon sa katawhan
naninguha sa paghikap kaniya, kay gikan kaniya may
gahum nga migula ug nag-ayo kanilang tanan. 20
Unya giyahat niya ang iyang mga mata ngadto sa
iyang mga tinun-an ug miingon: 21 "Bulahan kamong

mga gigutom karon, kay pagabusgon ra unya kamo.
22 "Bulahan kamo sa diha nga pagadumtan kamo sa
mga tawo ug pagaayran kamo ug panamastamasan
kamo, ug igasalikway ang inyong ngalan ingon nga
dautan, tungod sa Anak sa Tawo! 23 Ikalipay ninyo
ang maong panahon, ug pagluksolukso kamo sa
kasadya, kay tan-awa, daku ang inyong balus didto
sa langit; kay ang mga profeta gibuhatan man sa
ingon nga paagi sa mga ginikanan sa maong mga
tawo. 24 "Apan alaut kamong mga dato, kay tapus na
ninyo madawat ang inyong kalipay. 25 "Alaut kamong
mga busog karon, kay panggutomon ra unya kamo.
26 "Alaut kamo sa diha nga ang tanang mga tawo
magasultig maayo mahitungod kaninyo, kay ang mga
mini nga profeta gibuhatan man sa ingon nga paagi
sa mga ginikanan sa maong mga tawo. 27 " " Apan
sultihan ko kamong mga nanagpaminaw, Higugmaa
ninyo ang inyong mga kaaway, buhati ninyog maayo
ang mga managdumot kaninyo. 28 Panalangini ninyo
ang mga magapanghimaraut kaninyo, ug pag-ampo
kamo alang sa mga magapasipala kaninyo. 29 Kaniya
nga mosagpa kanimo sa aping, itahan mo usab ang
pikas, ug kaniya nga moagaw sa imong kupo ayaw
usab pag-ihikaw ang imong kamisola. 30 Hatagi ang
tanang mangayo kanimo, ug siya nga magakuha sa
imong mga butang ayaw pagbawii niini. 31 Ug buhati
ang mga tawo sa buot ninyo nga ilang pagabuhaton
kaninyo. 32 "Ug kon mao ray inyong higugmaon ang
mga nahigugma kaninyo, unsa may dungog ninyo?
Kay bisan gani ang mga makasasala nagahigugma
man sa mga nagahigugma kanila. 33 Ug kon mao ray
inyong buhatan ug maayo ang mga nagabuhat ug
maayo kaninyo, unsa may dungog ninyo? Kay bisan
gani ang mga makasasala nagabuhat man sa ingon.
34 Ug kon ang inyong pahulamon mao ra ang mga
tawo nga adunay inyong mapaabut nga madawat
gikan kanila, unsa may dungog ninyo? Bisan gani
ang mga makasasala magapahulam man ngadto sa
mga makasasalam nga magapaabut nga makadawat
a usab ug sama sa gipahulam. 35 Apan higugmaa
ninyo ang inyong mga kaaway, ug buhati silag maayo,
ug pahulama sila sa walay pagpaabut ug bisan unsa
gikan kanila; ug daku unya ang inyong balus, ug
kamo mahimong mga anak sa Labing Halangdon; kay
siya mapuanguron man bisan sa mga tawong walay
igabalus ug sa mga dautan. 36 Magmaloloy-on kamo,
maingon nga maloloy-on man ang inyong Amahan.
37 " " Ayaw kamo pagpanghukom sa uban, ug kamo
dili nila pagahukman; ayaw ninyo sila pagpakasad-a,
ug kamo dili nila pagapakasad-on; pagpasaylo, ug
pagapasayloon kamo. 38 "Panghatag kamo, ug kamo
pagahatagan; ang takus nga pinaugdo, dinasok ug
tinantan, ug magaawas, igabutang ra unya diha sa
inyong sabakan. Kay ang takus nga inyong igahatag
mao usab unya ang takus nga inyong pagadawaton."
39 "Ug sila iya usab nga gisuginlan niining usa ka
sambingay: " Makahimo ba ugod ang usa ka buta
sa pagguyod sa laing buta? Dili ba mangahulog
silang duha ngadto sa gahong? 40 Ang tinun-an dili
labaw sa iyang magtutudlo, apan ang matag-usa nga
katudloan sa hingpit mahisama sa iyang magtutudlo.
41 Nganong tan-awon mo man ang puling nga anaa
sa mata sa imong igsoon, ug wala hinoon nimo tagda
ang troso nga anaa sa kaugalingon mong mata?
42 Ug unsaon mo man sa pagpakaingon sa imong
igsoon, `Igsoon, ambi, kuhiton ko kanang puling gikan
sa imong mata,' nga dili ka man gani makakita sa
troso nga anaa sa kaugalingon mong mata? Maut!
Kuhaa una ang troso nga anaa sa kaugalingon mong
mata, ug unya makakita ka na pag-ayo sa pagkuhit sa
puling gikan sa mata sa imong igsoon. 43 "Kay walay
maayong kahoy nga magapamungag mga bungang
walay pulos, ni may kahoy nga walay pulos nga
magapamungag bungang maayo; 44 kay ang matag-
kahoy maila pinaagi sa iyang bunga. Kay walay mga
igos nga anha popoa gikan sa kasampinitan, ni mga
parras gikan sa kadyapaan. 45 Ang maayong tawo,
gikan sa maayong bahandi sa iyang kasingkasing,
magapagulag maayo; apan ang dautang tawo, gikan
sa iyang dautang bahandi, magapagulag dautan; kay
gikan sa kadagaya sa kasingkasing magasulti ang
iyang baba. 46 "Nganong motawag man kamo kanako
nga `Ginoo, Ginoo,' apan dili mobuhat sa ginasugo ko
kaninyo? 47 Ang matag-usa nga magaduol kanako ug
magapatalinghug sa akong mga pulong ug magabuhat
niini, ipakita ko kaninyo kon sa unsa siya mahisama:
48 siya mahisama sa usa ka tawo nga nagtukod ug
balay, nga nagkalot ug lalum, ug nagpahiluna sa
patukoranan diha sa ibabaw sa bato; ug sa pag-
abut sa baha, ang bul-og mihasmag niadtong balaya,
apan wala makatay-og niini, kay kini maayo man nga
pagkatukod. 49 "Apan siya nga magapatalinghug ug
dili magabuhat niini, mahisama siya sa usa ka tawo
nga nagtukod sa iyang balay nga walay patukoranan
diha sa yuta; kini gihasmagan sa bul-og dihadiha

napukan, ug daku gayud ang pagkagun-ob niadtong
balaya."

7 Ug tapus siya makasulti niining iyang tanang
mga pulong nga nadungog sa mga tawo, siya
misulod sa Capernaum. 2 Ug didtoy usa ka kapitan
nga may ulipon nga iyang minahal, nga nagmasakit
ug nagpinal. 3 Sa pagkadungog niya mahitungod
kang Jesus, siya nagsugog mga anciano sa mga
Judio ngadto kaniya sa paghangyo kaniya nga unta
adtoon ug ayohon niya ang iyang ulipon. 4 Ug sa
pag-abut nila kang Jesus, sila nagpakiluoy kaniya
sa hilabihan gayud, nga nanag-ingon, "Siya takus
buhatan mo niini, 5 kay siya nahigugma sa atong
nasud ug gibuhatan kita niya sa atong sinagoga."
6 "Ug si Jesus mikuyog kanila. Ug sa dili na siya
halayo sa balay, ang kapitan misugog mga higala
ngadto kaniya sa pag-ingon kaniya, " Ginoo, ayaw na
lang pagbudlaya ang imong kaugalingon, kay ako
dili takus sa pagpasilong kanimo ilalum sa akong
atop; 7 mao man gani nga wala ako mangahas sa
pag-adto kanimo. Apan isulti mo lang ang pulong,
ug himoa nga mamaayo ang akong sulogoon. 8
"Kay ako maoy usa ka tawo nga ubos sa pagbuot sa
uban, ug ako may mga sundalo nga ubos sa akong
pagmando; ug sa moingon ako sa usa, `Umadto ka,'
siya moadto; ug sa lain, `Umari ka,' siya moduol; ug
sa akong ulipon, `Buhata kini,' siya mobuhat niini." 9
Ug sa pagkadungog ni Jesus niini, siya nahibulong
kaniya, ug miliso ug miingon sa panon sa katawhan
nga mikuyog kaniya, "Sultihan ko kamo, nga bisan
sa Israel wala pa akoy nakitang pagsalig nga sama
niini." 10 Ug sa diha nga ang mga sinugo nahiuli
na sa balay, ilang nakita ang ulipon nga maayo
na. 11 Ug sa wala madugay si Jesus miadto sa
usa ka lungsod nga ginganlan ug Nain, ug mikuyog
kaniya ang iyang mga tinun-an ug ang usa ka dakung
panon sa katawhan. 12 Ug sa nagkahiduol na siya
sa pultahan sa lungsod, tan-awa, dihay giyayongan
paingon sa gawas nga usa ka minatay nga bugtong
anak nga lalaki sa usa ka inahan nga balo, ug ang
usa ka dakung panon sa katawhan gikan sa lungsod
mikuyog sa babaye. 13 Sa pagkakita sa Ginoo kaniya,
siya naluoy kaniya ug miingon kaniya, "Ayaw na
paghilak." 14 Ug siya miduol ug iyang gikuptan ang
lungon, ug ang mga nanagyayong niini mihunong. Ug
siya miingon, "Dong, ingnon ko ikaw, bangon." 15 Ug
ang namatay milingkod ug misugod sa pagsulti. Ug
gihatag niya siya ngadto sa iyang inahan. 16 Ug ang
tanan giabut ug kahadlok; ug ang Dios gidalayeg nila
nga nanag-ingon, "Usa ka dakung profeta nahitungha
sa atong kinataliwad-an!" ug, "Ang Dios nagduaw sa
iyang katawhan!" 17 Ug kining sultiha mahitungod
kaniya mikaylap sa tibuok Judea ug sa tibuok kasikbit
nga kayutaan. 18 Ug unya si Juan gisuginlan sa
iyang mga tinun-an mahitungod niining tanang mga
butanga. 19 Ug sa natawag ni Juan ang duha sa
iyang mga tinun-an, iyang gisugo sila ngadto sa
Ginoo sa pag-ingon, "Ikaw ba kadtong moanhi, o
magpaabut pa ba kamig lain?" 20 Ug sa pag-abut
sa mga tawo ngadto kaniya, sila miingon, "Kanimo
gipaanhi kami ni Juan nga Bautista sa pagpangutana,
`Ikaw ba kadtong moanhi, o magpaabut pa ba kamig
lain?'" 21 Niadtong tungora siya nagpang-ayo sa
daghang mga tawo gikan sa mga sakit ug sa mga
balatian ug sa mga dautang espiritu, ug daghan ang
mga buta nga iyang gihatagan ug panan-aw. 22 "Ug
unya mitubag siya kanila, " Lakaw kamo ug suginli
ninyo si Juan sa inyong nakita ug nadungog: ang
mga buta makakita na, ang mga bakul makalakaw
na, ang mga sanlahon nangahinlo, ug ang mga
bungol makabati na, ang mga patay gipamanhaw,
ang mga kabus gikawalihan sa maayong balita. 23
"Ug bulahan kadtong dili makakaplag dinhi kanako sa
kahigayonan nga makapasibug kaniya gikan kanako."
24 "Ug sa nakalakaw na ang mga sinugo ni Juan, si
Jesus misugod sa pagsulti ngadto sa mga panon sa
katawhan mahitungod kang Juan. Siya miingon, "
Unsa bay inyong giadto aron tan-awon didto sa mga
awaaw? Ang usa ba ka bagakay nga ginakusokuso
sa hangin? 25 Nan, unsa man diay ang inyong giadto
aron tan-awon? Ang usa ba ka tawong nagsul-ob ug
luho nga mga bisti? Tan-awa, ang mga nanagsul-
ob ug mga bisti nga nanggilak sa katahum, ug
nanagpuyo sa kaluho, anaa sa mga palasyo sa mga
hari. 26 Unsa man lagi ang inyong giadto aron tan-
awon? Ang usa ba ka profeta? Oo, tug-anan ko
kamo, ug labaw pa gani sa profeta. 27 Kay kini siya
mao man ang gihisgutan sa nahisulat nga nagaingon:
`Tan-awa, igapadala ko ang akong magsasangyaw
nga magauna kanimo; siya mao ang magaandam sa
imong dalan sa atubangan mo.' 28 "Sultihan ko kamo,
nga sa mga gianak ug babaye, walay molabaw pa ka
daku kay kang Juan; ngani, ang labing gamay diha
sa gingharian sa Dios daku pa kay kaniya." 29 (Sa
pagkadungog nila niini, ang tanang katawhan ug ang

mga maniningil sa buhis miila sa pagkamatarung sa
Dios, sanglit nabautismohan man sila sa bautismo ni
Juan; 30 apan ang mga Fariseo ug ang mga batid
sa balaod misalikway sa katuyoan sa Dios alang
kanila, sanglit wala man sila magpabautismo kang
Juan.) 31 Ug ang Ginoo miingon, "Nan, sa unsa ko
ba ikapanig-ingon ang mga tawo niining kaliwatana,
ug nahisama ba sila sa unsa? 32 Nahisama sila sa
mga kabataan nga managlingkod sa baligyaanan ug
managsinggitay ang usa sa usa, nga magaingon:
Gitokahan bitaw namo kamog plawta, apan wala man
kamo mosayaw; nagminatay kami, apan wala man
kamo manghilak.' 33 Kay si Juan nga Bautista mianhi
nga wala magkaon ug tinapay ni mag-inum ug bino;
ngani, nanag-ingon kamo, `Kana siya giyawaan.'
34 Ang Anak sa Tawo mianhi nga nagakaon ug
nagainom; ug kamo nagaingon, `Tan-awa kana siya,
usa ka tawong ulitan, palainom ug bino, ug higala sa
mga maniningil sa buhis ug sa mga makasasala!'
35 Apan ang kaalam ginamatarung baya sa tanang
mga manggialamon." 36 Ug si Jesus gidapit sa usa
sa mga Fariseo sa pagkaon uban kaniya, ug siya
miadto sa balay sa Fariseo ug milingkod tambong sa
kan-anan. 37 Ug tan-awa, dihay babaye sa lungsod,
usa ka makasasala, nga sa pagkasayud niya nga
si Jesus didto naglingkod tambong sa kan-anan sa
balay sa Fariseo, miabut nga nagdalag pahumot
nga sinulod sa usa ka tibodtibod nga alabastro. 38
Ug sa nagtindog siya sa luyo sa tiilan ni Jesus ug
naghilak, iyang gisugdan ang paghumod sa mga
tiil niya pinaagi sa sa iyang mga luha, ug gipahiran
kini pinaagi sa buhok sa iyang ulo, ug gihagkan ang
iyang mga tiil ug unya gihaplasan kini sa pahumot.
39 Ug sa pagkakita niini sa Fariseo nga nagdapit
kaniya, siya misulti sa iyang kaugalingon nga nag-
ingon, "Kon profeta pa kining tawhana, mahibalo
unta siya kon kinsa ug unsang pagkababayhana ang
nagahikap kaniya, kay kini siya makasasala." 40 Ug
sa pagtubag kaniya si Jesus miingon, "Simon, aduna
unta akoy isulti kanimo." Ug siya mitubag, "Isulti lang,
Magtutudlo." 41 Si Jesus miingon, "Dihay usa ka
tawong tigpahulam ug kuwarta; ug kaniya nakautang
ang duha ka tawo, ang usa utangan kaniyag lima ka
gatus ka denario ug ang usa utangan ug kalim-an ka
denario. 42 Ug kay wala man silay ikabayad, silang
duha iyang gipasaylo. Karon kinsa man kanila ang
labing mahigugma kaniya?" 43 Si Simon mitubag,
"Sa akong paghunahuna, siya nga gipasayloan ug
daghan." Ug si Jesus miingon kaniya, "Husto ang
imong hukom." 44 Ug sa nakaliso siya sa pag-atubang
sa babaye, siya miingon kang Simon, "Nakita mo
ba kining babaye? Misaka ako sa imong balay, ug
wala mo ako hatagig tubig alang sa akong mga tiil;
apan siya, gihumod niya ang akong mga tiil pinaagi
sa iyang mga luha ug gipahiran niya kini sa iyang
buhok. 45 Wala ako nimo hagki, apan sukad sa akong
paghisulod dinhi siya walay undang sa paghalok sa
akong mga tiil. 46 Ang akong ulo wala nimo hisoig
lana, apan ang akong mga tiil iyang gihaplasan ug
pahumot. 47 Busa, sultihan ko ikaw, nga ang iyang
daghanan nga mga sala gipasaylo kay daku man
ang iyang paghigugma; apan siya nga gipasayloan
ug diyutay lamang, diyutay rag paghigugma." 48
Ug siya miingon sa babaye, "Ang imong mga sala
gipasaylo na." 49 Unya sila nga nanambong sa kan-
anan uban kaniya misugod sa pag-ingon tali sa ilang
kaugalingon, "Kinsa ba kining tawhana nga nagahimo
man bisan pa sa pagpasaylog mga sala?" 50 Ug siya
miingon sa babaye, "Ang imong pagsalig nakaluwas
kanimo; lumakaw ka nga malinawon."

8 Ug sa wala madugay tapus niini, siya miadto sa
mga kalungsuran ug kabalangayan, nga nagwali
ug nagsangyaw sa maayong balita mahitungod sa
gingharian sa Dios. Ug mikuyog kaniya ang Napulog-
Duha 2 ug ang pipila ka mga babaye nga nangaayo
gikan sa mga dautang espiritu ug sa mga sakit, nga
mao sila si Maria, ang ginganlag Magdalena, nga
gigulaan ganig pito ka yawa, 3 ug si Juana, ang asawa
ni Cusa nga piniyalan ni Herodes, ug si Susana,
ug ang daghan pang kababayen-an nga nanag-
alagad kanila pinaagi sa ilang katigayonan. 4 Ug sa
nagkatapok ang usa ka dakung panon sa katawhan
ug sa diha nga ang mga tawo nanagpanugok
kaniya gikan sa tagsatagsa ka lungsod, siya misulti
kanila pinaagi niining usa ka sambingay: 5 "Usa ka
magpupugas miadto aron sa pagsabud sa iyang mga
binhi. Ug sa nagsabud siya, may mga binhi nga diha
mahulog sa daplin sa dalan, ug kini gitunobtunoban
ug gipanagtuka sa mga langgam sa kalangitan. 6
Ug ang ubang binhi diha mahulog sa ibabaw sa
bato; ug sa nakapanurok na, kini nangalaya kay
wala may kaumog. 7 Ug ang uban diha mahulog
sa kasampinitan; ug ang mga sampinit mitubo uban
niini ug milumos niini. 8 Ug ang uban diha mahulog
sa maayong yuta ug mitubo ug namungag usa ka

gatus ka pilo." Sa nakasulti na siya niini, siya miingon
sa makusog nga tingog, "Ang mga may dalunggan
nga makadungog kinahanglan magapatalinghug."
9 Ug sa gipangutana siya sa iyang mga tinun-an
kon unsa ang kahulogan sa maong sambingay, 10
"siya miingon, " Kaninyo gitugot ang pagpakasabut
sa mga tinagoan mahitungod sa gingharian sa Dios;
apan alang sa uban kini ipaagi sa mga sambingay
aron nga sa magatutok sila, dili sila makakita; ug
sa magapamati sila, dili sila makasabut. 11 Ang
kahulogan sa sambingay mao kini: Ang binhi mao
ang pulong sa Dios. 12 Ang diha sa daplin sa dalan
mao ang mga nakadungog; apan unya motungha
ang yawa ug ang pulong iyang sakmiton gikan sa
ilang mga kasing-kasing aron dili sila managpanoo
ug dili maluwas. 13 Ug ang diha sa ibabaw sa bato
mao kadto sila nga sa ilang pagkadungog sa pulong,
kini ilang pagadawaton uban sa kalipay; apan sila
walay gamut, sila motoo sa makadiyot, ug unya sa
panahon sa pagsulay sila mobiya sa pagtoo. 14 Ug
bahin sa mga nahulog sa kasampinitan, kini sila mao
kadtong makadungog; apan sa magapadayon sila sa
pagpanaw, sila pagalumsan sa mga kabalaka ug sa
mga bahandi ug sa mga kalipayan sa kinabuhi, ug
sila dili kahinggan ug bunga. 15 Ug bahin niadtong
diha sa maayong yuta, kini mao kadto sila nga sa
ilang pagka-dungog sa pulong mosagop niini diha
sa maminatud-on ug maayong kasingkasing, ug
magapamunga uban sa pailub. 16 "Walay tawo nga
tapus makadagkot sa suga iya kining pagatakloban ug
tadyaw o ibutang ilalum sa katri, hinonoa igabutang
niya kini ibabaw sa tongtonganan aron sila nga
managsulod makakita sa kahayag. 17 Kay walay
butang nahisalipdan nga dili igapadayag, ug walay
butang natago nga dili mahibaloan ug mabutyag.
18 "Busa kinahanglan magbantay kamo sa inyong
pagpamati; kay siya nga adunay iya pagahatagan ug
labaw pa, apan siya nga walay iya pagakuhaan bisan
pa sa mga butang nga iyang ginadahum nga anaa
kaniya." 19 Unya nangabut kaniya ang iyang inahan
ug mga igsoong lalaki, apan sila wala makaduol
kaniya tungod sa panon sa katawhan. 20 Ug siya
giingnan, "Ang imong inahan ug ang imong mga
igsoong lalaki atua nanagbarug didto sa gawas, buot
makigkita kanimo." 21 Apan siya mitubag kanila,
"Ang akong inahan ug ang akong mga igsoon mao
kadtong magapatalinghug sa pulong sa Dios ug
magatuman niini." 22 Usa ka adlaw niana misakay
siya sa sakayan uban sa iyang mga tinun-an, ug
siya miingon kanila, "Manabok kita ngadto sa usang
daplin sa lanaw." Ug sila migikan. 23 Ug sa naglawig
na sila, si Jesus nahikatulog. Ug unya miabut sa
lanaw ang makusog nga unos, ug ang ilang sakayan
nagkapuno sa tubig, ug sila diha sa katalagman. 24
Ug siya giduol ug gipukaw nila nga nanag-ingon,
"Magtutudlo, Magtutudlo, mangamatay na kita!" Ug
siya nagmata ug iyang gibadlong ang hangin ug ang
mabangis nga mga balud, ug kini mihunong ug ang
kalinaw mibanus. 25 Unya miingon siya kanila, "Hain
ba diay ang inyong pagsalig?" Ug nangahadlok sila
ug nahibulong sila nga nanag-ingon sa usa ug usa,
"Kinsa ba diay kini siya, nga mosugo bisan sa hangin
ug tubig, ug mopatoo man sila kaniya?" 26 Unya
miabut sila sa kayutaan sa mga Gerasenhon, nga
diha sa atbang sa Galilea. 27 Ug sa paghikawas niya
sa yuta, gisugat siya sa usa ka tawong giyawaan
nga gikan sa lungsod. Sulod sa hataas nga panahon
siya wala na magsul-ob ug mga bisti, ug wala siya
magpuyog balay kondili diha sa mga lubong. 28 Ug sa
pagkakita niya kang Jesus, siya misiyagit ug mihapa
sa iyang atubangan, ug sa makusog nga tingog
miingon, "Unsay imong labut kanako, Jesus, Anak sa
Labing Halangdong Dios? Magpakiluoy ako kanimo,
ayaw intawon ako pagsakita." 29 Kay si Jesus misugo
man ugod sa mahugawng espiritu sa paggula gikan
sa tawo (Kay sa makadaghan siya pagadakpon niini;
siya gipabantayan ug gitalikalaan ug giposasan, apan
ang mga gapus iya rang pamugtoon, ug siya giabog
sa yawa ngadto sa mga dapit nga awaaw.) 30 Unya si
Jesus nangutana kaniya, "Kinsa may imong ngalan?"
Ug siya mitubag, "Legion"; kay daghan man ugod
ang mga yawa nga nahisulod kaniya. 31 Ug kini sila
nangamuyo kaniya nga unta dili niya sila paadtoon
ngadto sa kahiladman. **(Abyssos g12)** 32 Ug didtoy
usa ka dakung panon sa mga baboy nga nanag-
ungad diha sa bakilid sa bungtod; ug ang mga yawa
nangamuyo kaniya nga unta pasudlon sila niini. Ug
iyang gitugotan sila. 33 Unya ang mga yawa nanggula
gikan sa tawo ug misulod sa mga baboy, ug ang
panon mihaguros pagdulhog sa pangpang ngadto sa
lanaw ug nangalumos. 34 Ug nanalagan ang mga
magbalantay sa mga baboy sa pagkakita nila sa
nahitabo, ug ilang gisugilon kini sa lungsod ug sa
kabalangayan. 35 Unya ang mga tawo nangadto sa
pagtan-aw sa nahitabo ug miabut sila kang Jesus.
Ug ang tawo nga gigulaan sa mga yawa ilang nakita

nga naglingkod sa tiilan ni Jesus, nagsinina na ug
maayo nag pamuot; ug sila nangahadlok. 36 Ug
gisuginlan sila sa mga nakakita niini giunsa sa pag-
ayo ang tawo nga giyawaan. 37 Unya ang tanang mga
tawo sa kasikbit nga kayutaan sa mga Gerasenhon
mihangyo kang Jesus sa pagpahawa gikan kanila;
kay sila giabut man ugod ug dakung kahadlok. Busa
siya misakay sa sakayan ug mipauli. 38 Ug ang
tawo gigulaan sa mga yawa nangamuyo nga unta
makakuyog siya kaniya; apan gipalakaw siya niya
nga nag-ingon, 39 "Pumauli ka sa imong balay, ug
isugilon mo unsa ka daku ang nahimo sa Dios alang
kanimo." Ug milakaw siya nga nagmantala sa tibuok
lungsod unsa ka daku sa nahimo ni Jesus alang
kaniya. 40 Ug sa paghibalik ni Jesus gidawat siya
sa panon sa katawhan uban sa kahinangop, kay
silang tanan nanagpaabut man ugod kaniya. 41 Ug
dihay tawong miabut nga ginganlan si Jairo, nga usa
ka punoan sa sinagoga; ug sa nakahapa siya sa
tiilan ni Jesus, siya nangamuyo kaniya sa pag-adto
sa iyang balay, 42 kay siya may bugtong man nga
anak nga babaye, nga may napulog-duha ka tuig
ang idad, ug kini siya himalatyon. 43 Ug ang usa
ka babaye nga gitalinug-an sulod na sa napulog-
duha ka tuig, nga nahutdan na sa iyang tanang
katigayonan nga gigasto alang sa mga mananambal,
ug dili na arang maayo pa ni bisan kinsa, 44 miduol
sa iyang luyo ug mihikap sa borlas sa iyang sapot;
ug dihadiha mitang-on ang iyang talinugo. 45 Ug si
Jesus miingon, "Kinsa ba ang naghikap kanako?" Ug
sa nangambut ang tanan, si Pedro ug sila nga mga
kauban niya miingon, "Magtutudlo, ang kadaghanan
nagalibut kanimo ug nagadutdot kanimo!" 46 Apan
si Jesus miingon, "May mihikap kanako, kay gibati
ko nga may gahum nga migula kanako." 47 Ug
sa pagtan-aw sa babaye nga wala man diay siya
malilong, siya miduol nga nagkurog, ug sa naghapa
siya sa iyang atubangan, gisugilon niya sa atubangan
sa tanang tawo ang hinung-dan sa iyang paghikap
kaniya ug ang iyang pagkaayo dihadiha. 48 Ug si
Jesus miingon kaniya, "Anak, ang imong pagsalig
nakapaayo kanimo. Lumakaw ka nga malinawon." 49
Samtang nagsulti pa siya, dihay usa ka tawo nga
miabut gikan sa balay sa punoan sa sinagoga ug
miingon kaniya, "Ang imong anak patay na; ayaw
na lang paghagoa ang Magtutudlo." 50 Apan sa
pagkadungog ni Jesus niini, siya miingon kang Jairo,
"Ayaw kahadlok; sumalig ka lamang ug mahiulian
ra siya." 51 Ug sa paghiabut niya sa balay, wala
siyay gitugotan sa pagsulod uban kaniya gawas kang
Pedro ug kang Juan ug kang Santiago ug sa amahan
ug inahan sa bata. 52 Ug ang tanan nagpanghilak ug
nagminatay tungod kaniya. Apan si Jesus miingon,
"Ayaw na kamo paghilak, kay siya wala mamatay
kondili nagakatulog." 53 Ug siya gikataw-an nila nga
nasayud nga kini patay na. 54 Apan iyang gigunitan
siya diha sa kamot ug iyang gisangpit nga nag-
ingon, "Inday, bumangon ka." 55 Ug mibalik kaniya
ang iyang espiritu, ug siya mibangon dihadiha; ug si
Jesus misugo nga hatagan kini siyag makaon. 56 Ug
nahibulong ang iyang mga ginikanan; apan gitugon
sila ni Jesus nga walay bisan kinsa nga ilang suginlan
sa nahitabo.

9 Unya ang Napulog-Duha iyang gipatigum, ug iyang
gihatagan silag gahum ug pagbulot-an batok sa
tanang mga yawa, ug sa pag-ayo sa mga sakit. 2
Ug iyang gipaadto sila aron sa pagwali mahitungod
sa gingharian sa Dios ug sa pagpang-ayo sa mga
masakiton. 3 "Ug siya miingon kanila, " Ayaw kamo
pagdalag bisan unsa alang sa inyong panaw, bisan
sungkod, o puyo, o tinapay, o kuwarta; ug ayaw
kamo pagbaton ug duha kabuok kamisola. 4 Ug sa
bisan unsang balaya nga inyong sak-an, pabilin kamo
didto ug unya panglakaw kamo gikan didto. 5 "Ug
bisan diin gani kamo dili pagadawaton, inigpahawa
ninyo sa maong lungsod, itaktak ninyo ang mga abog
gikan sa inyong mga tiil ingon nga pagtutol batok
kanila." 6 Ug nanglakaw sila ug nangadto sa mga
kabalangayan, ug nanagwali sa Maayong Balita ug
nagpang-ayo sa mga masakiton bisan diin. 7 Unya si
Herodes nga gobernador nakadungog mahitungod
sa tanang nangahimo; ug siya nalibog kay giingon
man ugod sa uban nga kono si Juan gibanhaw
gikan sa mga patay, 8 ug sa uban nga si Elias
nahitungha, ug sa uban nga usa sa mga karaan
profeta nabanhaw. 9 Ug si Herodes miingon, "Si
Juan ako nang gipapunggotan sa ulo; apan kinsa
man kini siya nga mahitungod kaniya nadungog
ko kining mga butanga?" Ug naninguha siya sa
pagtan-aw kang Jesus. 10 Ug sa paghiuli na sa
mga apostoles, ilang gisugilon kaniya ang ilang mga
nahimo. Ug iyang gidala sila ug mipahilit nga silasila
ra ngadto sa usa ka lungsod nga ginganlan ug
Betsaida. 11 Sa pagkasayud niini sa mga panon sa
katawhan, sila miapas kaniya; ug sila gidawat niya

nga mahinangpon ug iyang gisuginlan mahitungod
sa gingharian sa Dios, ug iyang gipang-ayo ang
mga nanagkinahanglan nga pagaayohon. 12 Ug
unya ang kahaponon misugod na; ug ang Napulog-
Duha miduol ug miingon kaniya, "Palakta na ang
panon sa katawhan aron mangadto sila sa mga
kabalangayan ug sa mga kasikbitan nga kayutaan sa
pagpangatulog didto ug sa pagpangitag makaon, kay
ania kita dinhi niining dapit nga awaaw." 13 Apan siya
miingon kanila, "Kamoy maghatag kanilag makaon."
Ug sila mitubag kaniya, "Aduna lamang kitay dili
molabaw sa lima ka tinapay ug duha kabuok isda
gawas hinoon kon mangadto kami sa pagpamalit ug
pagkaon alang niining tanang mga tawo." 14 Kay
ang didto may mga lima ka libo ka mga lalaki. Ug
siya miingon sa mga tinun-an, "Palingkora sila nga
magpundokpundok, mga tagkalim-an ang matag-
usa." 15 Ug gihimo nila kini, ug ilang gipalingkod ang
tanan. 16 Ug sa nagkupot siya sa lima ka tinapay
ug sa duha kabuok isda, siya miyahat sa langit ug
nagpasalamat, ug kini iyang gipikaspikas ug gihatag
ngadto sa iyang mga tinun-an aron idulot ngadto sa
panon sa katawhan. 17 Ug ang tanan nangaon ug
nangabusog. Ug ilang gihipos ang nahibilin nga mga
tipik, nga napulog-duha ka bukag. 18 Ug nahitabo
nga sa nag-ampo siya nga nag-inusara, ang iyang
mga tinun-an uban kaniya. Ug siya nangutana kanila,
"Sumala sa sulti sa mga tawo, kinsa man kono
ako?" 19 Ug sila mitubag nga nag-ingon, "Si Juan
nga Bautista kono; apan ang uban nagaingon nga
si Elias kono; ug ang uban pa, nga kono usa sa
mga karaang profeta nabanhaw." 20 Ug siya miingon
kanila, "Apan kamo, unsa may inyong sulti, kinsa
man ako?" Ug si Pedro mitubag, "Ang Cristo sa
Dios." 21 Apan iyang gitugon ug gibaoran sila nga
walay bisan kinsa nga ilang suginlan niini. 22 Ug siya
miingon, "Ang Anak sa Tawo kinahanglan magaantus
sa daghang mga butang, ug igasalikway siya sa mga
anciano ug sa mga sacerdote nga punoan ug sa
mga escriba, ug pagapatyon, ug sa ikatulo ka adlaw
pagabanhawon siya." 23 Ug siya miingon sa tanan,
"Kon adunay buot mosunod kanako, kinahanglan
magdumili siya sa iyang kaugalingon ug magpas-an
sa iyang krus matag-adlaw ug magasunod kanako.
24 Kay bisan kinsa nga buot magpatunhay sa iyang
kinabuhi kawagtangan hinoon siya niini; ug bisan
kinsa nga magawagtang sa iyang kinabuhi tungod
kanako, magapatunhay niini. 25 Kay unsa may
kapuslanan alang sa usa ka tawo kon maangkon
niya ang tibuok kalibutan nga pagawagtangan o
pagapildihan niya sa iyang kaugalingon? 26 Kay
bisan kinsa nga magakaulaw tungod kanako ug sa
akong mga pulong, siya igakaulaw man sa Anak
sa Tawo inig-abut niya diha sa iyang himaya ug sa
himaya sa Amahan ug sa mga balaang manolunda.
27 Apan sa pagkatinuod suginlan ko kamo nga adunay
mga nanagbarug karon dinhi nga dili una patilawon
ug kamatayon samtang dili pa sila makakita sa
gingharian sa Dios." 28 Ug unya sa may mga walo
ka adlaw tapus niining mga pulonga, iyang gidala
uban kaniya sila si Pedro ug si Juan ug si Santiago,
ug mitungas sa ibabaw sa bukid aron sa pag-ampo.
29 Ug sa nag-ampo siya, nausab ang panagway
sa iyang nawong ug ang iyang mga sapot misidlak
sa kaputi. 30 Ug tan-awa, dihay nakigsulti kaniya
nga duha ka tawo, si Moises ug si Elias, 31 nga
mipakita nga mahimayaon ug nanagsulti mahitungod
sa kamatayon ni Jesus nga iyang mahiaguman didto
sa Jerusalem. 32 Ug nanagduka sila si Pedro ug
ang iyang mga kauban, apan sa ilang paghigmata
nakita nila ang iyang himaya ug ang duha ka tawo
nga nagtindog uban kaniya. 33 Ug samtang kining
mga tawhana nanagpamahawa gikan kang Jesus, si
Pedro miingon kaniya, "Magtutudlo, maayo gayud
nga ania kami dinhi. Magbuhat kamig tulo ka payag,
usa alang kanimo, usa alang kang Moises, ug usa
alang kang Elias." Siya namulong niini nga wala
makasabut sa iyang gisulti. 34 Ug samtang nagsulti
pa siya niini, mitungha ang usa ka panganud ug
mitabon kanila, ug sila nangalisang sa pagsulod
nila sa panganud. 35 "Ug gikan sa panganud dihay
tingog nga miabut nga nag-ingon, " Mao kini ang
akong Anak, ang akong Pinili; patalinghugi ninyo siya!
36 Ug sa nakasulti na ang tingog, si Jesus nakita
nga siya na lamang usa. Ug sila nagpakahilum ug
niadtong mga adlawa walay bisan kinsa nga ilang
gisuginlan mahitungod sa ilang nakita. 37 Ug sa
pagkasunod nga adlaw, sa paghilugsong na nila
gikan sa bukid, si Jesus gisugat sa usa ka dakung
panon sa katawhan. 38 Ug dihay usa ka tawo sa
panon nga misinggit, "Magtutudlo, mangamuyo ako
kanimo nga imo untang tan-awon ang akong anak
nga lalaki, kay siya bugtong ko rang anak. 39 Siya
pagadakpon sa usa ka espiritu ug sa kalit motiyabaw
siya; ug pagalubaglubagon ug palit-aron siya niini
hangtud magapabola siya sa baba; ug kosokosohon

siya ug halus dili kini mobiya kaniya. 40 Ug gihangyo
ko ang imong mga tinun-an sa pagpagula unta niini,
apan sila wala makahimo." 41 Ug si Jesus mitubag,
"O dili masinaligon ug sukwahi nga kaliwatan, unsa
ba kataas sa panahon nga gikinahanglan pa sa
akong pagpakig-uban kaninyo ug pag-antus kaninyo?
Dad-a dinhi ang imong anak." 42 Ug samtang ang
bata nagsingabut, siya gikosokoso ug gilubaglubag
ug gipalit-ad sa yawa. Apan gibadlong ni Jesus
ang mahugawng espiritu, ug ang bata iyang giayo
ug giuli ngadto sa amahan niya. 43 Ug ang tanan
nanghitingala sa pagkadaku sa Dios. 44 "Ipatidlum
kining mga pulonga diha sa inyong mga dalunggan,
nga ang Anak sa Tawo igatugyan ngadto sa mga
kamot sa mga tawo." 45 Apan wala sila makasabut
niining sultiha ug gililong kini kanila aron dili nila
masabtan, ug sila nahadlok sa pagpangutana kaniya
mahitungod niining sultiha. 46 Ug nahitabo ang usa
ka paglalisay nila sa pagsuta kon kinsa kanila ang
labing daku. 47 Apan sa pagkasabut ni Jesus sa
ilang gilalisan nga diha sa ilang mga kasingkasing,
iyang gikuha ang usa ka gamayng bata ug iyang
gipatupad kini kaniya, 48 ug miingon siya kanila,
"Bisan kinsa nga tungod sa akong ngalan magadawat
niining gamayng bata, magadawat kanako; ug bisan
kinsa nga magadawat kanako, magadawat kaniya
nga mao ang nagsugo kanako; kay ang labing
diyutay kaninyong tanan mao ang daku." 49 Ug si
Juan mitubag, "Magtutudlo, dihay tawo nga among
nakita nga nagpagulag mga yawa pinaagi sa imong
ngalan, ug amo siyang gidid-an kay wala man siya
magasunod uban kanamo." 50 Apan si Jesus miingon
kaniya, "Ayaw siya pagdid-i; kay ang dili batok
kaninyo, dapig kaninyo." 51 Ug sa nagkahiduol na
ang mga adlaw nga siya pagabayawon, iyang gituyo
sa malig-on gayud nga siya moadto sa Jerusalem. Ug
dihay mga sinugo nga iyang gipauna kaniya, 52 nga
nanagpangadto ug misulod sa usa ka balangay sa
mga Samarianhon, aron sa pag-andam alang kaniya.
53 Apan ang mga tawo didto nanagdumili sa pagdawat
kaniya kay sa malig-on gayud iya mang gitinguha
ang pag-adto sa Jerusalem. 54 Ug sa pagkakita niini
sa iyang mga tinun-an nga si Santiago ug si Juan,
sila miingon kaniya, "Ginoo, buot ka ba nga among
ingnon ang kalayo sa pagkanaug gikan sa langit ug
sa pag-ut-ot kanila?" 55 Apan siya miliso ug iyang
gibadlong sila ug miingon, "Wala kamo masayud
unsang espirituha ang inyong gipakig-ambitan, kay
ang Anak sa Tawo mianhi dili aron sa paglaglag sa
kinabuhi sa mga tawo kondili sa pagluwas kanila." 56
Ug sila mipadayon ngadto sa laing balangay. 57 Ug
sa nanaglakaw sila sa dalan, diha pay usa ka tawo
nga miingon kaniya, "Mosunod ako kanimo bisan asa
ikaw moadto." 58 Si Jesus mitubag kaniya, "Ang mga
milo adunay kalobluban, ug ang mga langgam sa
kalangitan adunay kabatugan; apan ang Anak sa
Tawo walay dapit nga kapahulayan sa iyang ulo."
59 Ug dihay usa nga iyang giingnan, "Sumunod ka
kanako." Apan kini mitubag kaniya, "Ginoo, tugoti una
ako sa pag-adto ug paglubong sa akong amahan." 60
Apan si Jesus miingon kaniya, "Pasagdi ang mga
patay ngua maoy magalubong sa ilang kaugalingong
mga minatay; apan sa imong bahin, lumakaw ka ug
imantala mo ang gingharian sa Dios." 61 Ug dihay lain
nga miingon kaniya, "Ginoo, mosunod ako kanimo,
apan tugoti una ako sa pagpa-namilit kanila nga atua
sa akong panimalay." 62 Si Jesus mitubag kaniya,
"Walay tawo nga angayan alang sa gingharian sa
Dios kon kini siya, sa nagakupot na sa daro, molingi
pa sa likod."

10 Tapus niini gitudlo sa Ginoo ang laing kapitoan
pa, ug sila iyang gisugo sa pag-una kaniya
nga magtinagurha ngadto sa tanang lungsod ug
dapit nga iyang pagaadtoon. 2 "Ug siya miingon
kanila, " Daghan unta ang anihon, apan diyutay ra
ang mga mamumoo; busa pangamuyo kamo sa
Ginoo sa anihon nga makapadala unta siyag mga
mamumoo ngadto sa iyang anihon. 3 Panglakaw
kamo; tan-awa, paadtoon ko kamo nga daw mga
nating karnero sa taliwala sa mga lobo. 4 Ayaw kamo
pagdalag puyo, o puntil, o mga sapin; ug ayaw kamo
paghunong aron sa pakighimamat kang bisan kinsa
diha sa dalan. 5 Ug sa bisan unsang balaya nga
inyong pagasak-an, umingon una kamo, `Ang kalinaw
maania unta niining balaya!' 6 Ug kon dinhi niini
adunay mahigugmaon sa kalinaw, nan, ang inyong
kalinaw magaabut niini; apan kon wala man, nan,
kini magabalik ra kaninyo. 7 Ug pagpabilin kamo sa
maong balay, nga magakaon ug magainom sa ilang
ihatag kaninyo, kay ang mamumoo takus sa pagdawat
sa iyang suhol. Ug ayaw kamo pagbalhinbalhin ug
puy-anan. 8 Sa diha nga mahisulod na kamo sa
usa ka lungsod ug pagadawaton kamo nila, kumaon
kamo sa bisan unsa nga ilang igadulot kaninyo. 9
Ayoha ninyo ang mga masakiton didto ug sultihi

sila ninyo nga magaingon, `Ang gingharian sa Dios
ania nahiduol na kaninyo.' 10 Apan sa diha nga
mahisulod kamo sa usa ka lungsod ug kamo dili
nila pagadawaton, umadto kamo sa kadalanan niini
ug umingon kamo, 11 `Bisan pa ang mga abog sa
inyong lungsod nga nanapot sa among mga tiil, kini
among paphaon batok kaninyo. Apan hibaloi baya
ninyo nga ang gingharian sa Dios nahiduol na unta
kaninyo. 12 Sultihan ko kamo nga sa maong adlaw
maarang-arang pa unya alang sa Sodoma kay sa
maong lungsod. 13 "Alaut ikaw, Corazin! Alaut ikaw,
Betsaida! Kay kon ang mga milagro nga nangahimo
diha kaninyo didto pa himoa sa Tiro ug sa Sidon,
dugay ra unta silang nanaghinulsol nga managsul-ob
ug sako, ug managlubog sa mga abo. 14 Apan sa
adlaw sa hukom, maarang-arang pa unya alang sa
Tiro ug sa Sidon kay kaninyo. 15 Ug ikaw, Capernaum,
igatuboy ka ba diay hangtud sa kala-ngitan? Igaunlod
ka hinoon ngadto sa Hades. **(Hadēs g86)** 16 "Ang
magapatalinghug kaninyo magapatalinghug kanako,
ug ang magasalikway kaninyo magasalikway kanako,
ug ang magasalikway kanako magasalikway kaniya
nga mao ang nagpadala kanako." 17 Unya ang
Kapitoan namauli nga malipayon, nga nanag-ingon,
"Ginoo, bisan pa gani ang mga yawa nagapailalum
nga masinugtanon kanamo tungod sa imong ngalan!"
18 "Ug si Jesus miingon kanila, " Nakita ko si Satanas
nga nahulog ingon sa kilat gikan sa langit. 19 Tan-
awa, gihatagan ko kamog kagahum sa pagtunob
ug mga halas ug mga tanga, ug kagahum batok sa
tanang gahum sa kaaway; ug walay bisan unsa nga
makadaut kaninyo. 20 Ngani ayaw ninyo ikalipay nga
ang mga espiritu nagapailalum nga masinugtanon
kaninyo; ikalipay hinoon ninyo nga ang inyong mga
ngalan nahisulat na didto sa langit." 21 Niadtong
taknaa si Jesus nalipay diha sa Espiritu Santo ug
miingon, "Nagapasalamat ako kanimo, Amahan,
Ginoo sa langit ug sa yuta, nga kining mga butanga
gililong mo sa mga makinaadmanon ug sa mga
masinabuton, ug gipadayag mo hinoon ngadto sa
mga gagmayng bata. Oo, Amahan, kay kana mao
man ang imong maloluy-ong pagbuot. 22 Ang tanang
mga butang gitugyan kanako sa akong Amahan; ug
walay nakaila si kinsa ang Anak gawas sa Amahan,
o si kinsa ang Amahan gawas sa Anak ug kaniya
kang kinsa igakahimuot sa Anak ang pagpadayag sa
Amahan." 23 Ug unya sa nakaliso siya ngadto sa
iyang mga tinun-an, siya miingon kanila nga silasila
ra, "Bulahan gayud ang mga mata nga nakakita sa
inyong nakita! 24 Kay sultihan ko kamo nga daghan
ang mga profeta ug mga hari nga naninguha sa
pagtan-aw unta sa inyong nakita, apan wala sila
niini makakita; ug sa pagpatalinghug unta sa inyong
nadunggan, apan wala sila niini makadungog." 25 Ug
tan-awa, dihay usa ka batid sa balaod nga mitindog
aron sa pagsulay kaniya ug miingon, "Magtutudlo,
unsa may akong buhaton aron makapanunod ako
sa kinabuhing dayon?" **(aiōnios g166)** 26 Si Jesus
mitubag kaniya, "Unsa may nahisulat sa kasugoan?
Unsa may imong nabasa?" 27 Ug siya miingon,
"Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok
mong kasingkasing, ug sa tibuok kalag, ug sa tibuok
mong kusog, ug sa tibuok mong hunahuna; ug ang
imong silingan sama sa imong kaugalingon." 28 Ug si
Jesus miingon kaniya, "Husto ang imong pagkatubag;
buhata kini ug mabuhi ka." 29 Apan kay buot man siya
magpakamatarung sa iyang kaugalingon, siya miingon
kang Jesus, "Ug kinsa man ang akong silingan?" 30
"Kaniya si Jesus mitubag nga nag-ingon, " May usa
ka tawo nga sa naglugsong siya gikan sa Jerusalem
paingon sa Jerico nahulog ngadto sa mga kamot sa
mga tulisan, ug siya ilang gihuboan ug gibunalan,
ug unya namahawa sila nga nagbiya kaniya nga
himalatyon. 31 Ug nahitabo nga niadtong dalana
dihay naglugsong nga usa ka sacerdote; ug sa iyang
pagkakita kaniya, siya didto moagi sa pikas. 32 Ingon
man usab, usa ka Levita, sa paghiabut niya sa maong
dapit ug nakakita kaniya, didto siya moagi sa pikas.
33 Apan usa ka Samarianhon, sa nagbaktas siya,
nahiabut didto kaniya; ug sa iyang pagkakita kaniya
siya giabut ug kaluoy, 34 ug miduol kaniya ug iyang
gibugkosan ang iyang mga samad sa napatuloan na
kinig lanan ug bino; unya iyang gipasakay sa iyang
kabayanan ug gidala siya sa balay nga abutanan, ug
iyang giatiman siya. 35 Ug sa pagkasunod nga adlaw
siya mikuhag duha ka denario ug iyang gihatag kini
sa tag-iya sa abutanan ug miingon kaniya, `Atimana
siya; ug kon makagasto ka pag labaw niini, bayran ko
ra ikaw unya inigbalik ko dinhi.' 36 "Karon, sa imong
paghunahuna, hain man niining tutolo ang nagpakita
nga silingan sa tawo nga nahulog ngadto sa mga
kamot sa mga tulisan?" 37 Siya mitubag, "Kadtong
naluoy kaniya." Ug si Jesus miingon kaniya, "Lakaw
ug buhata ang ingon." 38 Ug sa nagpadayon sila sa
ilang paglakaw, siya misulod sa usa ka balangay.
Ug didtoy usa ka babaye nga ginganlan si Marta

nga midawat kaniya sa iyang balay. 39 Ug siya
may igsoong babaye nga ginganlan si Maria, nga
milingkod sa tiilan sa Ginoo ug nagpatalinghug sa
iyang mga pulong. 40 Apan si Marta nagkalibuglibog
sa hilabihang pag-amoma; ug siya miduol kang Jesus
ug miingon kaniya, "Ginoo, wala ba ikaw magkabana
nga gipasagdan man lamang niining akong igsoon
nga mag-inusara ako sa pag-amoma? Busa, ingna
siya aron motabang kanako." 41 Apan Ginoo mitubag
kaniya, "Marta, Marta, nalibog ug nagkapuliki ikaw
sa daghang mga butang; 42 apan usa ra gayud ka
butang ang kinahanglanon; ug hingpilian ni Maria ang
maayong bahin nga dili na makuha gikan kaniya."

11 Ug nahitabo nga sa nag-ampo si Jesus sa usa
ka dapit, sa pag-undang niya, usa sa iyang
mga tinun-an miingon kaniya, "Ginoo, tudloi kami
sa pag-ampo, maingon nga gitudloan ni Juan ang
iyang mga tinun-an." 2 Ug siya miingon kanila, "Sa
inyong pag-ampo, ingnon ninyo: 3 Sa adlaw-adlaw
hatagi kami sa among kalan-on sa matag-adlaw; 4
"ug pasayloa kami sa maong mga sala, kay kami
gayud usab nagapasaylo man sa tanang nakautang
kanamo; ug ayaw kami itugyan ngadto sa panulay.'"
5 Ug siya miingon kanila, "Pananglitan usa kaninyo
nga may higala moadto kaniya sa tungang gabii
ug moingon kaniya, `Migo, pabayloa ra `kog tulo
ka tinapay, 6 kay nahiabut kanako ang usa ko ka
higala nga nagapanaw ug wala gayud akoy ikadulot
kaniya'; 7 ug siya motubag gikan sa sulod, `Ayaw ako
pagsamoka; ang pultahan gikatrangkahan na ug ang
akong mga bata ania na uban kanako sa katri; dili na
ako makabangon sa paghatag kanimog bisan unsa'?
8 Sultihan ko kamo, nga bisan dili siya mobangon sa
paghatag unta kaniyag bisan unsa tungod kay higala
niya, apan tungod sa iyang pagsigisiging hangyo siya
mobangon na lang ug mohatag kaniya sa bisan unsa
nga iyang kinahanglanon. 9 Ug ingnon ko kamo,
Pangayo, ug kamo pagahatagan; pangita, ug kamo
makakaplag; pagtuktok, ug kamo pagaablihan. 10
Kay ang tanan nga magapangayo magadawat, ug
ang magapangita makakaplag, ug ang magatuktok
pagaablihan. 11 Ug kinsa bang amahana diha kaninyo
nga kon ang iyang anak mangayog tinapay, hatagan
hinoon niyag bato; o kon mangayo siyag isda, hatagan
hinoon niyag bitin inay isda; 12 o kon mangayog itlog,
hatagan hinoon niyag tanga? 13 Busa, kon kamo,
bisan sa inyong pagkadautan, mahibalo man ganing
mohatag ug mga maayong gasa ngadto sa inyong
mga anak, unsa pa gayud ka labaw pa sa langitnong
Amahan nga mohatag sa Espiritu Santo ngadto sa
mga nagapangayo kaniya?" 14 Ug nahitabo nga si
Jesus nagpagula sa usa ka yawa nga makapaamang;
ug sa gikapagula na ang yawa, ang tawong amang
nakasulti, ug ang katawhan nanghibulong. 15 Apan
ang uban kanila nanag-ingon, "Kini siya nagapagula
sa mga yawa pinaagi kang Beelzebu, ang punoan sa
mga yawa." 16 Ug ang uban, sa pagsulay kaniya,
nangayo kaniyag ilhanan gikan sa langit. 17 Apan
sa nasayran niya ang ilang hunahuna, siya miingon
kanila, "Ang tanang gingharian nga mabahin batok
sa kaugalingon malaglag, ug ang balay mapukan
sa ibabaw sa balay. 18 Ug kon si Satanas nabahin
diay usab batok sa iyang kaugalingon, unsaon man
pagpakabarug sa iyang gingharian? Kay nagaingon
man kamo nga ako nagapagula sa mga yawa pinaagi
kang Beelzebu. 19 Ug kon pinaagi man diay kang
Beelzebu ako nagapagula sa mga yawa, pinaagi
ba kang kinsa ang inyong mga anak nagapagula
kanila? Busa sila mao ang magahukom kaninyo.
20 Apan kon pinaagi man sa tudlo sa Dios ako
nagapagula sa mga yawa, nan, ang gingharian
sa Dios nahidangat na diha kaninyo. 21 Sa diha
nga ang tawong kusgan ug sangkap sa hinagiban
magabantay sa iyang kaugalingong balay, ang iyang
kabtangan magapabilin sa kalinaw. 22 Apan sa diha
nga sulongon siya sa labi pang kusgan kay kaniya
ug lupigon siya, ang hinagiban nga iyang gisaligan
pagailugon gikan kaniya, ug pagabahinbahinon ang
mga inagaw nga gikan kaniya. 23 Siya nga dili dapig
kanako, batok kanako; ug siya nga magapanghipos
nga dili uban kanako, nagapatibulaag. 24 "Sa diha
nga ang mahugawng espiritu makagula na sa tawo,
kini mosuroy latas sa mga dapit nga mamala aron sa
pagpangitag pahulay; ug sa wala siyay makaplagan
niini, siya magaingon, `Mobalik hinoon ako sa akong
balay nga akong gigikanan.' 25 Ug sa pag-abut
niya, iyang makita kini nga sinilhigan na ug maayo
nang pagkahimutang. 26 "Ug unya molakaw siya ug
magkuhag laing pito ka mga espiritu nga labi pang
dautan kay kaniya, ug sila mosulod ug mopuyo niini;
ug ang ulahing kahimtang niadtong tawhana molabi
pa ka ngil-ad kay sa sinugdan." 27 Ug sa nagsulti pa
siya niini, dihay babaye sa panon nga mipatugbaw
sa iyang tingog ug miingon kang Jesus, "Bulahan
ang tiyan nga maoy nagsabak kanimo, ug ang mga

suso nga imong gisus-an!" 28 Apan siya mitubag
kaniya, "Bulahan pa hinoon ang mga nagapatalinghug
sa pulong sa Dios ug nagabantay niini!" 29 Ug sa
nagkadaghan na ang mga panon sa katawhan, siya
misugod sa pag-ingon, "Kining kaliwatana maoy
usa ka mangil-ad nga kaliwatan; kini nagapangayog
ilhanan, apan walay ilhanan nga ihatag alang niini
gawas sa ilhanan nga mao si Jonas. 30 Kay maingon
nga si Jonas nahimong ilhanan ngadto sa mga
tawo sa Ninive, mao man usab ang Anak sa Tawo
mahimong ilhanan ngadto niining kaliwatana. 31 Ang
rayna sa Habagatan mobangon ra unya sa adlaw
sa hukom uban sa mga tawo niining kaliwatana ug
magahukom niini sa silot; kay siya mianhi gikan
sa kinatumyan sa yuta aron sa pagpatalinghug sa
kaalam ni Salomon, ug tan-awa, ania dinhi karoy
labaw pa kay kang Salomon. 32 Ang mga tawo sa
Ninive mobangon ra unya sa adlaw sa hukom uban
niining kaliwatana ug magahukom niini sa silot; kay
sila nanaghinulsol tungod sa pagwali ni Jonas, ug
tan-awa, ania dinhi karoy labaw pa kay kang Jonas.
33 "Walay tawo nga tapus makadagkot ug suga,
ibutang niya kini sa tago o sa ilalum sa gantangan
kondili sa ibabaw sa tongtonganan, aron sila nga
magasulod makakita sa kahayag. 34 Ang imong
mata mao ang suga sa imong lawas; kon maayo ra
ang imong mata ang tibuok mong lawas mapuno
sa kahayag; apan kon kini masakiton, ang imong
lawas mapuno sa kangitngit. 35 Busa mag-amping
ka, basi ang kahayag nga anaa kanimo kangitngit
diay. 36 Kon ang tibuok mong lawas mapuno sa
kahayag, nga walay bahin niini nga mangitngit, nan,
ang tibuok mong lawas magadan-ag maingon sa
suga sa diha nga magabanwag kini kanimo pinaagi
sa iyang kahayag." 37 Ug sa nakasulti na siya, gidapit
siya sa usa ka Fariseo sa pagkaon uban kaniya;
busa misulod siya ug milingkod tambong sa kan-
anan. 38 Ug ang Fariseo nahingangha sa iyang
pagkakita nga siya wala manghunaw una mokaon.
39 "Ug ang Ginoo miingon kaniya, " Kamong mga
Fariseo nagahinlo sa gawas nga bahin sa kopa ug sa
sukaran, apan sa kinasuloran ninyo kamo napuno
sa panikas ug kadautan. 40 Mga boang! Dili ba
ang naghimo sa gawas nga bahin naghimo man
usab sa kinasulorang bahin? 41 Apan panglimos
kamog mga butang nga anaa sa sulod; ug tan-awa,
magamahinlo ang tanang butang diha kaninyo. 42
"Apan alaut kamong mga Fariseo! kay nagahatag
kamo sa ikapulo sa yerbabuyna ug sa kaningag ug sa
tanang utanon, apan inyong gibiyaan ang katarungan
ug ang gugma alang sa Dios; kining mga butanga
kinahanglan gayud unta nga inyong pagabuhaton sa
walay pagbiya sa uban. 43 Alaut kamong Fariseo! kay
kinaham ninyo ang labing maayong lingkoranan sulod
sa mga sinagoga ug ang pagyukbo kaninyo sa mga
tawo diha sa mga tiyanggihan. 44 "Alaut kamo! kay
sama kamo sa mga lubong nga dili makita, ug ang
mga tawo nagalakaw sa ibabaw niini nga wala lang
manghibalo." 45 Usa sa mga batid balaod mitubag
kang Jesus, "Magtutudlo, sa imong pagsulti niana
imo usab kaming gipakaulawan." 46 Ug siya miingon,
"Alaut usab kamong mga batid sa balaod! kay ang
mga tawo inyong gipamug-atan ug mga luwan nga
malisud pas-anon, apan kamo gayud dili gani motuhil
sa mga luwan pinaagi sa usa sa inyong mga tudlo. 47
Alaut kamo! kay nagabuhat kamog mga pantiyon sa
mga profeta nga gipamatay sa inyong mga ginikanan.
48 Busa mga saksi diay kamo ug nagauyon sa mga
binuhatan sa inyong mga ginikanan; kay sila mao ang
nagpatay kanila, ug kamo mao ang nagbuhat sa ilang
mga lubong. 49 Tungod niini usab ang Kaalam sa
Dios nagaingon, `Padad-an ko silag mga profeta ug
mga apostoles, nga ang uban kanila ilang pagapatyon
ug pagalutoson,' 50 aron ang dugo sa tanang mga
profeta, nga naula sukad pa sa pagtukod sa kalibutan,
pagapanilngon gikan niining kaliwatana, 51 sukad
pa sa dugo ni Abel hangtod sa dugo ni Zacarias
nga gipatay diha sa kinatung-an sa halaran ug sa
templo. Oo, sultihan ko kamo nga pagapanilngon
gayud kini gikan niining kaliwatana. 52 Alaut kamong
mga batid sa balaod! kay inyong gihikaw ang yawi sa
pultahan sa kaalam; kamo wala mosulod niini, ug ang
mga nanagsulod niini inyong gipanagpugngan." 53
Ug sa nakapahawa siya didto, ang mga escriba ug
mga Fariseo misugod sa paglisudlisud kaniya, ug sa
paghagit kaniya sa pagpamulong bahin sa daghang
mga butang, 54 nga nanagpaabut kaniya aron sa
pagbitik kaniya pinaagi sa mga pulong nga iyang
pagalitukon.

12 Sa maong higayon, sa nagkatigum ang linibo
sa mga panon sa katawhan nga tungod niana
nagkatumbanay sila ang usa sa usa, si Jesus misugod
sa pagsulti ngadto una sa iyang mga tinun-an,
"Likayi ninyo ang igpapatubo sa mga Fariseo, nga
mao ang pagkamaut. 2 Walay tinabonan nga dili

pagaukban, o tinagoan nga dili mahibaloan. 3 Ang
inyong gipamulong diha sa ngitngit madungog ra
unya diha sa hayag; ug ang inyong gihunghong sulod
sa mga lawak nga tinakpan, kini igamantala ra unya
diha sa ibabaw sa mga atop. 4 "Ingnon ko kamo,
mga higala ko, ayaw ninyo kalisangi sila nga mopatay
sa lawas, ug tapus niana wala nay lain pa nga arang
nila mahimo. 5 Apan pasidan-an ko kamo kon kinsay
angay ninyong kahadlokan: kahadloki ninyo siya nga,
tapus siya makapatay, may gahum sa pagtambog
ngadto sa infierno, oo, ingnon ko kamo, siya ang
kahadloki ninyo! **(Geenna g1067)** 6 Dili ba ang lima ka
gagmayng langgam ginabaligya man ug duha ka daku
lamang? Ngani walay usa kanila nga mahikalimtan sa
atubangan sa Dios. 7 Bisan gani ang mga buhok sa
inyong ulo naisip na ang tanan. Ayaw kamo kahadlok,
kay kamo labaw pa ug bili kay sa daghang mga
gagmayng langgam. 8 "Ug sultihan ko kamo, nga
ang tanang moila kanako sa atubangan sa mga
tawo pagailhon usab sa Anak sa Tawo sa atubangan
sa mga manolunda sa Dios; 9 apan ang dili moila
kanako sa atubangan sa mga tawo dili pagailhon
sa atubangan sa mga manolunda sa Dios. 10 Ug
ang matag-usa nga magasultig batok sa Anak sa
Tawo, siya mapasaylo; apan ang magapasipalag sulti
batok sa Espiritu Santo, siya dili gayud pasayloon. 11
Ug sa diha nga pagataralon na kamo sa atubangan
sa mga sinagoga ug sa mga punoan ug sa mga
magbubuot, ayaw kamo pagkalibog kon unsaon o
unsay inyong igatubag, o unsay inyong igasulti; 12
kay ang Espiritu Santo magatudlo ra kaninyo niadtong
taknaa kon unsay kinahanglan inyong igasulti." 13
Ug dihay usa ka tawo sa panon nga miingon kaniya,
"Magtutudlo, sultihi ra ang akong igsoong lalaki nga
bahinan niya ako sa kabilin." 14 Apan si Jesus mitubag
kaniya, "Oy, tawo, kinsa bay naghimo kanako nga
maghuhukom o magbabahin sa inyong kabtangan?"
15 Ug siya miingon kanila, "Magmatngon kamo, ug
likayi ninyo ang tanang dagway sa kadalo, kay ang
kinabuhi sa tawo wala diha sa kadagaya sa iyang
mga katigayonan." 16 Ug iyang gisuginlan silag usa
ka sambingay, nga nag-ingon, "Ang yuta sa usa
ka tawong dato mihatag ug daghang abut. 17 Ug
namalandong siya sa iyang kaugalingon nga nag-
ingon, `Unsa may akong buhaton, kay wala man akoy
katipigan sa akong mga abut?' 18 Ug siya miingon,
`Ang akong buhaton mao kini: akong gubaon ang
akong mga bodiga, ug tukoron ko ang labi pang
dagku; ug sulod niini tipigan ko ang akong tanang
abut ug mga kabtangan. 19 Ug unya magaingon
ako sa akong kalag, Kalag, gikatagan-an na ikawg
ubay-ubayng bahandi alang sa daghang katuigan;
pumahulay ka, kumaon ka, uminom ka, ug magsadya
ka.' 20 Apan ang Dios miingon kaniya, `Oy, boang!
Karong gabhiona ang imong kalag pagakuhaon gikan
kanimo; ug kinsa na may makapanag-iya sa mga
butang nga imong gitagana?' 21 Maingon niana
ang nagatigum ug mga bahandi alang sa iyang
kaugalingon, apan dili bahandianon ngadto sa Dios."
22 Ug siya miingon sa iyang mga tinun-an, "Busa
ingnon ko kamo, ayaw na kamo pagkabalaka bahin
sa inyong kinabuhi, kon unsay inyong kan-on, o
bahin sa inyong lawas, kon unsay inyong ibisti. 23
Kay ang kinabuhi labaw pa kay sa kalan-on, ug
ang lawas labaw pa kay sa bisti. 24 Palandunga
ninyo ang mga uwak: wala sila magpugas ni mag-
ani, wala silay tipiganan ni dapa; ang Dios mao ang
nagapakaon kanila. Pagkalabaw pa gayud ninyog
bili kay sa mga langgam! 25 Ug kinsa man kaninyoy
makadugang ug usa ka takna sa gitas-on sa iyang
kinabuhi pinaagi sa pagkabalaka? 26 Ug kon kamo
dili makahimo sa ingon ka gamayng butang, nganong
magkabalaka pa man kamo bahin sa ubang mga
butang? 27 Palandunga ninyo ang mga lirio, giunsa
nila sa pagtubo; wala sila magbudlay ni magkalinyas;
ngani, suginlan ko kamo, nga bisan pa si Salomon
sa tibuok niyang katahuman wala gani makabisti
maingon sa usa kanila. 28 Ug kon sa ingon gibistihan
sa Dios ang mga tanum nga karon buhi pa diha sa
kaumahan ug ugma igasalibay na ngadto sa hudno,
unsa ka labaw pa nga kamo iyang pagabistihan, O
mga tawo nga diyutayg pagsalig? 29 Ug ayaw ninyo
pangitaa ang inyong pagakan-on ug pagaimnon, ug
ayaw na kamo pagkabalaka sa hunahuna. 30 Kay
ang tanang mga nasud sa kalibutan nagapangita
niining mga butanga, ug ang inyong Amahan nasayud
nga kamo nagakinahanglan niini. 31 Apan mao
hinooy pangitaa ninyo ang iyang gingharian, ug
unya kining mga butanga igadugang ra kaninyo.
32 "Ayaw na kamo pagkahadlok, gamayng panon,
kay gikahimut-an sa inyong Amahan ang paghatag
kaninyo sa gingharian. 33 Ipamaligya ang inyong
kabtangan, ug panglimos kamo; tagan-i ang inyong
kaugalingon ug mga puntil nga walay pagkasan-ot,
sa bahandi nga walay pagkahurot didto sa langit diin
walay kawatan nga makaduol ug walay tangkob nga

magakotkot. 34 Kay hain gani ang inyong bahandi,
atua usab didto ang inyong kasingkasing. 35 "Baksi
ang inyong mga hawak ug pasigaa ang inyong mga
suga, 36 ug magpakasama kamo sa mga tawo nga
nagapaabut sa ilang agalon sa iyang pagpauli gikan
sa kombira sa kasal, aron inig-abut ug inigtuktok niya
siya ilang kaablihan dihadiha. 37 Bulahan kadtong
mga ulipona nga inig-abut sa agalon iyang mahiabtan
nga managtukaw; sa pagkatinuod, magaingon ako
kaninyo, nga magbakus siya sa iyang kaugalingon,
ug iyang agdahon sila sa pagpanglingkod tambong sa
kananan, ug moduol siya sa pagsilbi kanila. 38 Kon
moabut siya sa ikaduhang tukaw, o sa ikatulong tukaw,
ug iyang makaplagan sila sa ingon, bulahan ang
maong mga ulipon! 39 Apan hibaloi ninyo kini, nga kon
ang pangulo sa panimalay nasayud pa unsang taknaa
ang iabut sa kawatan, magtukaw unta siya ug dili niya
tugotan nga pagasak-on ang iyang balay. 40 Kamo
usab kinahanglan mangandam, kay ang Anak sa
Tawo moabut sa takna nga wala ninyo huna-hunaa."
41 Ug si Pedro miingon, "Ginoo, gisugilon mo ba kining
sambingaya alang kanamo o alang ba sa tanan?" 42
Ug ang Ginoo mitubag, "Nan, kinsa ba ang kasaligan
ug manggialamon nga piniyalan nga igatudlo sa
iyang agalon sa pagdumala sa iyang panimalay,
sa paghatag kanila sa ilang bahin sa pagkaon sa
hustong panahon? 43 Bulahan kadtong ulipona
nga sa pag-abut sa iyang agalon mahiabtan nga
magabuhat sa ingon. 44 Sa pagkatinuod, magaingon
ako kaninyo, nga siya igatudlo niya sa pagdumala
sa iyang tanang katigayonan. 45 Apan kon ang
maong ulipon magaingon sa iyang kaugalingon,
`Madugay pang mopauli kadtong akong agalon,'
ug unya mosugod siya sa pagpamospos sa mga
ulipong lalaki ug babaye, ug sa pagkaon ug pag-
inom ug paghuboghubog, 46 ang agalon sa maong
ulipon moabut ra sa adlaw nga wala siya magpaabut
kaniya ug sa takna nga wala niya hibaloi, ug iyang
pagasilotan siya ug ibutang niya ipon sa mga dili
kasaligan. 47 Ug ang ulipon nga nasayud sa pagbuot
sa iyang agalon, apan wala mangandam o wala
magbuhat sumala sa iyang pagbuot, mahiagum sa
hilabihan nga pagbunal. 48 Apan siya nga wala
masayud niini, ug nagbuhat sa angay sa bunal,
mahiagum sa diyotay nga pagbunal. Ang matag-
usa nga gikahatagan ug daghan, pagapangayoan ug
daghan; ug kaniya nga sa mga tawo gikapiyalan ug
daghan, kinahanglanon nila ang labaw pa. 49 "Ako
mianhi aron sa pag-itsa ug kalayo nganhi sa yuta,
maayo pa unta kon nahaling na kini! 50 Ako adunay
bautismo nga kanako igabautismo; ug hilabihan ang
kaguol ko hangtud mamatuman kini! 51 Nagdahum
ba kamo nga mianhi ako aron sa paghatag ug
pagdinaitay dinhi sa yuta? Sultihan ko kamo, dili
pagdinaitay kondili pagbahinbahin. 52 Kay sukad
karon sa usa ka balay adunay lima nga mabahin, tulo
batok sa duha ug duha batok sa tulo; 53 mabahin
sila, ang amahan batok sa anak nga lalaki ug ang
anak nga lalaki batok sa amahan, ug ang inahan
batok sa anak nga babaye ug ang anak nga babaye
batok sa iyang inahan, ang ugangang babaye batok
sa iyang binalaye ug ang binalaye batok sa iyang
ugangang babaye." 54 Ug siya miingon usab sa
mga panon sa katawhan, "Inigkakita ninyog dag-om
nga muotbo sa kasadpan, kamo moingon dihadiha,
`Adunay ulan nga taliabut'; ug kini mahitabo tuod. 55
Ug inigkakita ninyo sa habagat nga mohuros, kamo
moingon, `Moabut ang mag-aligiting nga kainit'; ug
kini mahitabo tuod. 56 Mga maut! Makamao tuod
kamong mohubad sa dagway sa kayutaan ug sa
kalangitan; apan nganong dili man kamo makamaong
mohubad sa kapanahonan karon? 57 "Ug nganong
dili man kamo sa inyong bahin mao ang magahukom
kon unsa ang matarung? 58 Sa magakuyog pa ikaw
sa imong magsusumbong paingon sa atubangan sa
punoan, paningkamoti ang pagpakighusay kaniya
diha sa dalan, kay tingali unya hinoon mataral ikaw
niya ngadto sa maghuhukom, ug ang maghuhukom
magatugyan kanimo ngadto sa sirip, ug ang sirip
magabanlud kanimo sa bilanggoan. 59 Suginlan ko
ikaw, nga dili ka na gayud unya makagawas hangtud
kabayran mo na ang katapusang diyot."

13 Ug niadtong tungora dihay mga tawo nga
mitaho kaniya mahitu-ngod sa mga Galileanhon
kinsang dugo gisagol ni Pilato sa ilang mga halad-
inihaw. 2 Ug si Jesus mitubag kanila, "Nagadahum
ba kamo nga ang maong mga Galileanhon labi pa ka
makasasala kay sa tanang mga Galileanhon, tungod
kay sila nanag-antus sa ingon? 3 Ingnon ko kamo,
Dili; hinonoa, gawas kon maghinulsol kamo, kamong
tanan mangamatay usab sa ingon. 4 O kadtong
napulog-walo ka mga tawo nga natumpagan sa torre
sa Siloe ug nangamatay tungod niini, nagadahum
ba kamo nga sila labaw pa ka malinapason kay sa
tanang uban pa nga nagapuyo sa Jerusalem? 5

Ingnon ko kamo, Dili; hinonoa, gawas kon maghinulsol
kamo, kamong tanan mangamatay usab sa ingon." 6
Ug gisugilon niya kining usa ka sambingay, nga nag-
ingon, "Dihay usa ka tawo nga may kahoyng igira nga
gitanum niya sa iyang parrasan; ug siya miadto sa
pagpangitag bunga niini, ug wala siyay nakaplagan.
7 Ug siya miingon sa mag-aatiman sa parrasan, `Tan-
awa, sulod sa tulo ka tuig na karon ako magaanhian
sa pagpangitag bunga niining kahoyng igira, apan
wala akoy hingkaplagan. Putla kini; nganong pausikan
pa man niini kining yuta?' 8 Siya mitubag kaniya,
`Senyor, pasagdi lang siya niining tuiga usab, hangtud
kapalibutan ko kinig kalot ug kaabunohan ko kini. 9
Ug kon mamunga kini sa sunod tuig, maayo hinoon;
apan kon dili man, nan, putlon mo na lang.'" 10 Ug si
Jesus nagpanudlo sulod sa usa sa mga sinagoga
sa adlaw nga igpapahulay. 11 Ug didtoy usa ka
babaye nga gisudlan sa espiritu sa kasakit sulod
na sa napulog-walo ka tuig; siya nagtikuko na lang
ug dili kaayo makatul-id sa iyang kaugalingon. 12
Ug sa pagkakita ni Jesus kaniya, siya mitawag ug
miingon kaniya, "Babaye, mahigawas ka na sa imong
sakit!" 13 Ug iyang gitapion ang iyang mga kamot
diha kaniya, ug dihadiha siya natul-id, ug nagdayeg
siya sa Dios. 14 Apan ang punoan sa sinagoga
nasuko tungod kay si Jesus nag-ayog masakiton sa
adlaw nga igpapahulay, ug miingon sa mga tawo,
"Aduna bayay unom ka adlaw nga niini ang mga
tawo kinahanglan magabuhat; panganhi kamo niining
mga adlawa ug magpaayo, ug dili sa adlaw nga
igpapahulay." 15 "Kaniya mitubag ang Ginoo nga nag-
ingon, " Mga maut! Dili ba sa adlaw nga igpapahulay
ang matag-usa kaninyo maga-badbad man sa iyang
baka o sa iyang asno gikan sa pasungan, ug dad-
on kini sa gawas aron paimnon? 16 "Ug kining
babayhana, nga anak ni Abraham, nga gigapos ni
Satanas sulod na sa napulog-walo ka tuig, dili ba
kinahanglan nga pagabadbaran siya sa maong gapos
sulod sa adlaw nga igpapahulay?" 17 Sa nagsulti siya
niini, ang tanan niyang mga kaaway naulawan; ug
ang tanang mga tawo nangalipay tungod sa tanang
mga dalaygong butang nga gihimo niya. 18 " Busa
siya miingon, " Sama ba sa unsa ang gingharian
sa Dios? Ug unsa may akong kapanig-ingnan niini?
19 "Kini samag liso sa mustasa nga gikuha sa usa
ka tawo ug gipugas niya sa iyang tanaman; ug kini
mitubo ug nahimong kahoy, ug sa mga sanga niini
ang mga langgam sa kalangitan nanaghimo sa ilang
batuganan." 20 "Ug siya miingon pag-usab, " Unsa
may akong kapanig-ingnan sa gingharian sa Dios?
21 "Kini sama sa igpapatubo nga gikuha sa usa ka
babaye ug gilubong diha sa tulo ka takus nga harina,
hangtud gikapatuboan ang tanan." 22 Ug si Jesus
mipadayon sa iyang paglakaw agi sa mga kalungsuran
ug kabalangayan, nga nagpanudlo ug nagpanaw
padulong sa Jerusalem. 23 Ug dihay miingon kaniya,
"Ginoo, diyutay ra bay maluwas?" Ug siya miingon
kanila, 24 "Panglimbasugi ninyo ang pagsulod agi
sa pultahan nga masigpit; kay suginlan ko kamo,
nga daghan ang maninguha sa pagsulod apan dili
makahimo. 25 Sa diha nga ang tagbalay makatindog
na ug makasira sa pultahan, kamo mosugod sa
pagtindog sa gawas ug sa pagtuktok sa pultahan,
nga manag-ingon `Ginoo, ablihi kami.' Kaninyo siya
motubag nga magaingon, `Ambut, tagadiin kamo.'
26 Unya mosugod kamo sa pag-ingon, `Sa imong
atubangan nagpangaon ug nagpanginom baya kami,
ug sa among kadalanan nagpanudlo ikaw.' 27 Apan
siya magaingon kanila, `Sultihan ko kamo, ambut
tagadiin kamo; pahawa kamo kanako, tanan kamo
nga mamumuhat ug kadautan!' 28 Ug didto kamo
managpanghilak ug managkagot sa inyong mga
ngipon inigkakita ninyo kang Abraham ug kang Isaac
ug kang Jacob ug sa tanang mga profeta sa sulod sa
gingharian sa Dios, ug sa diha nga pagaabugon na
kamo ngadto sa gawas. 29 Ug mangabut ang mga
tawo gikan sa sidlakan ug sa kasadpan, ug gikan
sa amihaan ug sa habagatan, ug manglingkod sila
tambong sa kan-anan diha sa gingharian sa Dios.
30 Ug tan-awa, anaay nangulahi nga unya manag-
una, ug anaay nagauna nga unya mangulahi." 31 Ug
niadtong tungora dihay mga Fariseo nga nangabut ug
miingon kaniya, "Pumahawa ka dinhi kay si Herodes
buot mopatay kanimo." 32 "Siya mitubag kanila, "
Adtoa ug suginli ninyo ang maong singgalong, `Tan-
awa, ginapagula ko ang mga yawa ug ginahimo
ko ang pagpang-ayo karon ug ugma, ug sa ikatulo
ka adlaw matapus ko na ang akong bulohaton. 33
Bisan pa niini, kinahanglan magapadyon ako sa
akong panaw karon ug ugma ug sa pagkadamlag;
kay dili mahitabo nga ang profeta adto mamatay
gawas sa Jerusalem.' 34 O Jerusalem, Jerusalem
nga nagapatay sa mga profeta ug nagabato sa mga
sinugo diha kanimo! Sa makadaghan gipangandoy ko
ang pagtigum unta sa imong mga anak, maingon sa
himungaan nga nagatigum sa iyang mga piso ilalum

sa iyang mga pako, apan nagdumili ikaw! 35 "Tan-
awa, mabiniyaan ang inyong balay. Ug sultihan ko
kamo, nga dili na kamo makakita kanako hangtud
magaingon na kamo, `Dalaygon ang nagaanhi sa
ngalan sa Ginoo!'"

14 Usa niana ka adlaw nga igpapahulay, sa
nahisulod siya aron sa pagkaon didto sa balay
sa usa ka punoan nga Fariseo, siya ilang gipaniiran.
2 Ug tan-awa, miatubang kaniya ang usa ka tawong
nanghupong. 3 Ug ngadto sa mga batid sa balaod
ug sa mga Fariseo si Jesus misulti nga nag-ingon,
"Uyon ba sa kasugoan o dili, ang pagpang-ayog
masakiton sulod sa adlaw nga igpapahulay?" 4 Apan
sila wala managtingog. Unya iyang gigunitan ang
masakiton ug giayo siya ug gipalakaw siya. 5 Ug
siya miingon kanila, "Kinsa ba kaninyo ang may
asno o baka nga kon mahulog kini sa atabay sa
adlaw nga igpapahulay, dili niya kuhaon dihadiha?" 6
Ug sila wala makahimo sa pagtubag niini. 7 Ug sa
pagkaalinggat niya nga ang mga dinapit nanagpili
sa halangdong mga lingkoranan sa kan-anan, sila
gisuginlan niya sa usa ka sambingay, nga nag-ingon
kanila, 8 "Sa diha nga dapiton ikaw ni bisan kinsa
ngadto sa kombira sa kasal, ayaw paglingkod sa
dapit nga halangdon, basi adunay iyang dinapit nga
labi pang inila kay kanimo; 9 ug unya ang nagadapit
kaninyong duha moduol ug moingon kanimo, `Pahawa
diha ug maoy palingkora kining tawhana,' ug unya
mobalhin ka nga naulawan ngadto sa labing ubos nga
dapit. 10 Apan sa diha nga dapiton ikaw, umadto ug
lumingkod ka sa labing ubos nga dapit aron inig-abut
sa nagadapit kanimo, basig moingon siya kanimo,
`Higala, uswag ra didto sa ibabaw'; sa ingon niana
kapasidunggan ikaw sa atubangan sa tanan nga
managlingkod tambong sa kan-anan uban kanimo.
11 "Kay ang matag-usa nga magapahitaas sa iyang
kaugalingon, igapahiubos; ug ang magapaubos sa
iyang kaugalingon, igapahitaas." 12 "Ug siya miingon
usab sa tawo nga nagdapit kaniya, " Sa magadalit
ikawg pagkaon o kombira, ayaw pagdapita ang imong
mga higala o ang imong mga igsoon o ang imong
mga paryenti o ang imong mga dato nga silingan,
basi mobalus sila sa pagdapit kanimo ug unya
hibaslan ka sa imong pagkamaabiabihon. 13 Apan sa
magakombira ikaw, maoy dapita ang mga kabus, ang
mga pungkol, ang mga piang, ang mga buta; 14 "ug
mabulahan ikaw tungod kay sila dili man makabalus
kanimo. Ikaw pagabalusan ra unya sa pagpamanhaw
sa mga matarung." 15 Sa pagkadungog niini sa usa
sa mga nanaglingkod tambong sa kan-anan, siya
miingon kaniya, "Bulahan ang magakaon didto sa
gingharian sa Dios!" 16 "Apan si Jesus miingon kaniya,
" Dihay usa ka tawo nga midalit ug dakung kombira,
ug daghan ang iyang gidapit. 17 Ug sa panahon na sa
kombira, ang mga dinapit iyang gipaadtoan sa iyang
ulipon ug giingnan, `Umadto na kamo, kay ang tanan
andam na.' 18 Apan silang tanan nga nanagkahiusa
misugod sa pagpamalibad. Ang nahauna miingon
kaniya, `Nakapalit akog uma, ug kinahanglan nga
adtoon ug tan-awon ko kini; hangyoon ko ikaw nga
pasayloa lang usa ako.' 19 Ug ang usa miingon,
`Nakapalit akog lima ka pares nga baka, ug moadto
ako aron sulayan ko sila; hangyoon ko ikaw nga
pasayloa lang usa ako.' 20 Ug may laing usa pa
nga miingon, `Bag-o lang ako nga nakapangasawa,
busa dili ako makaadto.' 21 Unya ang ulipon mipauli
ug gisugilon niya kini sa iyang agalon. Ug uban sa
kasuko ang tagbalay miingon sa iyang ulipon, `Dumali
ka sa pag-adto sa mga kadalanan ug mga agianan
sa lungsod, ug dad-a dinhi ang mga kabus ug ang
mga pungkol ug ang mga buta ug ang mga piang.'
22 Ug unya ang ulipon miingon, `Agalon, nahimo ko
na ang imong gisugo, ngani aduna pay kasudlan.'
23 Ang agalon miingon sa ulipon, `Umadto ka sa
kadalanan ug sa kakoralan, ug pilita ang mga tawo sa
pag-anhi dinhi aron mapuno kining akong balay. 24
"Kay sultihan ko kamo, nga walay bisan usa niadtong
mga dinapit nga makatilaw sa akong kombira.'" 25 Ug
dihay dagkung mga panon sa katawhan nga mikuyog
kang Jesus; ug siya miliso ug miingon kanila, 26
"Kon adunay tawo nga moanhi kanako ug dili siya
magadumot sa iyang kaugalingong amahan ug inahan
ug asawa ug mga anak ug mga igsoong lalaki ug mga
igsoong babaye, oo, ug bisan sa iyang kaugalingong
kinabuhi, dili siya mahimong akong tinun-an. 27
Bisan kinsa nga dili mopas-an sa iyang krus ug dili
mosunod kanako, dili siya mahimong akong tinun-
an. 28 Kay kinsa ba kaninyo, nga sa magatinguha
siya sa pagtukod ug torre, dili una molingkod sa
pagkuwenta sa galastohan, kon aduna ba siyay igong
ikapahuman niini? 29 Tingali unya hinoon, sa diha
nga ikabutang na niya ang patukoranan ug unya dili
na siya makahimo sa paghuman niini, ang tanang
makakita niini mosugod sa pagbiaybiay kaniya, 30
nga managingon, `Kining tawhana igo rang misugod

sa pagtukod apan wala makapahuman.' 31 O kinsa
bang haria, nga sa iyang pakiggubat batok sa laing
hari, dili una molingkod sa pagpakitambag kon takus
ba siya uban sa napulo ka libo ka mga tawo sa pakig-
asdang batok kaniya nga may dalang kaluhaan ka libo
ka mga tawo? 32 Ug kon dili man ugaling, samtang
ang usa atua pa sa halayo, kini iyang pasugoan sa
pagpangayo kaniya sa kasabutan sa pakig dait. 33
Busa, bisan kinsa kaninyo nga dili mobiya sa tanan
nga iyang ginahuptan, dili siya mahimo nga akong
tinun-an. 34 "Ang asin maoy usa ka maayong butang;
apan kon ang asin kawad-an sa iyang lami, unsaon
pa man sa pagpabalik sa kaparat niini? 35 Kini dili
na gayud mapuslan bisan pa alang sa yuta o sa
abuno; igasalibay na lang kini sa mga tawo. Ang
may mga dalunggan nga makadungog kinahanglan
magpatalinghug.

15 Ug unya ang mga maniningil sa buhis ug
ang mga makasasala miduol silang tanan sa
pagpatalinghug kaniya. 2 Ug ang mga Fariseo ug
mga escriba nanagbagutbot nga nag-ingon, "Kining
tawhana nagaabiabi sa mga makasasala ug nakigsalo
kanila sa pagpangaon." 3 Busa iyang gisultihan sila
niining usa ka sambingay: 4 "Kinsa bang tawhana
kaninyo nga may usa ka gatus ka mga karnero, nga
kon kawad-an siyag usa kabuok niini, dili mobiya sa
kasiyaman ug siyam diha sa kaawaawan ug moadto
sa pagpangita niadtong usa nga nawala, hangtud
nga hikaplagan niya kini? 5 Ug sa iya na kining
makaplagan, kini pas-anon niya nga malipayon diha
sa iyang mga abaga. 6 Ug sa mahiuli na siya, iyang
tigumon ang iyang mga higala ug mga silingan ug
ingnon sila, `Pangalipay kamo uban kanako, kay
hingkaplagan ko ang akong karnero nga nawala.'
7 Sultihan ko kamo, nga sa ingon usab niana may
labi pang kalipay unya didto sa langit tungod sa usa
ka makasasala nga magahinulsol kay sa tungod sa
kasiyaman ug siyam ka mga tawong matarung nga
wala magkinahanglan sa paghinulsol. 8 "O kinsa
bang babayhana nga may napulo kabuok nga mga
drakma, nga kon kawad-an siyag usa kabuok niini,
dili modagkot ug suga ug dili silhigan niya ang balay,
ug dili niya kini pangitaon pag-ayo hangtud iyang
makaplagan? 9 Ug sa makaplagan na niya kini, iyang
tigumon ang iyang mga higala ug mga silingan ug
magaingon, `Pangalipay kamo uban kanako, kay
hingkaplagan ko ang salapi nga nawala.' 10 "Sultihan
ko kamo, nga sa ingon usab niana may kalipay
unya sa atubangan sa mga manolunda sa Dios
tungod sa usa ka makasasala nga magahinulsol."
11 " Ug siya miingon, " Dihay usa ka tawo nga
may duha ka anak nga lalaki; 12 ug ang manghud
miingon sa iyang amahan, `Amahan, ihatag kanako
ang akong bahin sa katigayonan.' Ug kanila iyang
gibahin ang iyang katigayonan. 13 Wala dangtig
pila ka adlaw, sa nahipos na niya ang iyang tanang
kabtangan, ang anak nga manghud mipanaw ngadto
sa usa ka halayong yuta, ug didto iyang giusik-
usikan ang iyang katigayonan pinaagi sa pagkinabuhi
nga mapatuyangon. 14 Ug sa nagasto na niya ang
tanan, miabut ang usa ka dakung gutom niadtong
yutaa, ug siya misugod sa pagbati sa kawalad-
on. 15 Busa siya miadto ug mikapyot sa usa sa
mga nagpuyo niadtong yutaa, ug siya gisugo niini
ngadto sa iyang kaumahan aron sa paglawog sa mga
baboy. 16 Ug siya nangandoy sa pagbusog sa iyang
kaugalingon bisan pa sa mga bunga sa biya-tilis nga
ginakaon sa mga baboy; ug walay tawo nga mihatag
kaniyag bisan unsa. 17 Apan sa nahiulian na siya sa
pamuot, siya miingon, `Pagkadaghan gayud sa mga
sinuholan sa akong amahan nga may mga pagkaon
nga nanghingapin, samtang dinhi nagakamatay ako
sa gutom! 18 "Motindog ug moadto ako sa akong
amahan ug ingnon ko siya, " Amahan, nakasala ako
batok sa langit ug sa imong atubangan; 19 "ug dili na
ako takus pagatawgon pa nga imong anak; himoa
na lang ako nga usa sa imong mga sinuholan." ` 20
Ug siya mitindog ug miadto sa iyang amahan. Apan
samtang didto pa siya sa halayo, nakita siya sa iyang
amahan ug kini giabut ug kaluoy, ug midalagan ug
migakos kaniya ug gihagkan siya. 21 Ug ang anak
miingon kaniya, `Amahan, nakasala ako batok sa
langit ug sa imong atubangan; ug dili na ako takus
pagatawgon pa nga imong anak; himoa nalang ako
nga usa sa imong mga sinuholan.' 22 Apan ang
amahan miingon sa iyang mga ulipon, `Dad-a ninyo
dinhi sa madali ang labing maayong kupo ug isul-ob
kini kaniya; ug butangig singsing ang iyang kamot,
ug sapatosi ang iyang mga tiil; 23 ug dad-a dinhi
ang nating baka nga gipatambok ug ihawa kini, ug
mangaon kita ug managsadya; 24 kay kining akong
anak namatay na, apan karon nabuhi siya pag-usab;
siya nawala na, apan karon hingkaplagan siya.' Ug
sila misugod sa pagsadya. 25 "Ug ang iyang anak
nga magulang didto sa uma; ug sa nagsingabut

siya duol sa balay, iyang nadungog ang honi ug
panagsayaw. 26 Ug iyang gitawag ang usa sa mga
binatonan ug iyang gipangutana siya ngano kadto. 27
Ug kini mitubag kaniya, `Ang imong igsoon nahiabut,
ug ang imong amahan nagpaihaw sa nating baka
nga gipatambok, tungod kay kining igsoon mo nahiuli
man kaniya nga buhi ug maayo rag panglawas.' 28
Apan nasuko siya ug midumili sa pagsulod. Ug ang
iyang amahan migula ug mialam-alam kaniya, 29
apan siya mitubag sa iyang amahan, `Tan-awa, sulod
niining daghang katuigan nagaalagad ako kanimo,
ug wala gayud ako makalapas sa bisan unsa nga
imong gisugo; ngani wala ako nimo hatagi bisan
na lang untag nating kanding aron makahimo ako
sa pagsadya uban sa akong mga higala. 30 Apan
sa paghiabut niining imong anak nga milamoy sa
imong katigayonan kauban sa dautang mga babaye,
giihawan mo siya sa nating baka nga gipatambok!' 31
Ang amahan mitubag kaniya, `Anak ko, sa kanunay
nagpakig-uban ikaw kanako, ug ang tanang butang
ko imo usab. 32 Apan ang pagsadya ug paglipay
kinahanglan himoon ta, kay kining imong igsoon
namatay na, apan karon nabuhi siya pag-usab; siya
nawala na, apan karon hingkaplagan siya.'"

16 " Ug si Jesus miingon usab sa iyang mga
tinun-an, " Dihay usa ka tawong dato nga
may piniyalan, ug kini gisumbong kaniya nga kono
nag-usik-usik sa kabtangan sa maong dato. 2 Ug
kini iyang gipatawag ug giingnan, `Unsa ba kining
akong nadungog mahitungod kanimo? Humatag
kag husay sa imong pagkapiniyalan, kay dili ka na
mahimong piniyalan.' 3 Ug ang piniyalan miingon
sa sulod sa iyang kaugalingon, `Unsa may akong
buhaton, sanglit langkatan na man ako sa akong
agalon sa katungdanan sa pagkapiniyalan? Wala
akoy igong kusog aron ako magbugwal, ug maulaw
ako sa pagpakilimos. 4 Ah, nahibalo na ako unsay
akong buhaton aron dawaton ako sa mga tawo ilang
mga puloy-anan kon palagputon na ako gikan sa
akong pagkapiniyalan.' 5 Ug unya, sa tinagsatagsa
iyang gipatawag ang mga nanagpakautang sa iyang
agalon, ug ang nahauna iyang gipangutana nga
nag-ingon, `Pila bay utang mo sa akong agalon?' 6
Kini mitubag, `Usa ka gatus ka taro nga lana.' Ug
siya miingon kaniya, `Ania, dawata ang kasabutan,
dumali ka sa paglingkod ug isulat ang kalim-an ka
taro.' 7 Unya miingon siya sa lain, `Ug ikaw, pila
bay imong utang?' Kini mitubag, `Usa ka gatus ka
bakid nga trigo.' Ug siya miingon kaniya, `Ania,
dawata ang kasabutan, `ug isulat ang kawaloan
ka bakid.' 8 Ug ang agalon midayeg sa iyang
malimbungon nga piniyalan tungod sa kaigmat niya
sa pagbuhat sa ingon; kay labut sa ilang kaugalingong
kaliwatan, ang mga anak niining kalibutana labi
pang maigmat kay sa mga anak sa kahayag. **(aiōn
g165)** 9 Ug sultihan ko usab kamo, pangita kamog
mga higala alang sa inyong kaugalingon pinaagi sa
malimbungon nga bahandi, aron nga inigkahurot na
niini kamo ilang pagadawaton ngadto sa dayong mga
puloy-anan. **(aiōnios g166)** 10 "Siya nga kasaligan sa
gagmay kaayong butang kasaligan usab sa dagku; ug
siya nga malimbungon sa gagmay kaayong butang
malimbungon usab sa dagku. 11 Kon kamo dili man
kasaligan sa malimbongon nga bahandi, kinsa may
mopiyal kaninyo sa matuod nga bahandi? 12 Ug kon
kamo dili man kasaligan sa butang nga iya sa laing
tawo, kinsa may mohatag kaninyo sa butang nga
inyong kaugalingon? 13 "Walay binatonan nga arang
makaalagad ug duha ka agalon; kay mahitabo man
nga dumtan niya ang usa ug higugmaon niya ang
ikaduha; o dapigan niya ang usa ug tamayon niya
ang ikaduha. Dili kamo makaalagad sa Dios ug sa
mga bahandi." 14 Ug ang mga Fariseo, nga mga
mahigugmaon sa salapi, nakadungog niining tanan
ug sila nangyam-id kaniya. 15 "Apan si Jesus miingon
kanila, " Kamo mao ang mga nagapakamatarung sa
inyong kaugalingon sa atubangan sa mga tawo, apan
ang Dios nahibalo sa inyong mga kasingkasing; kay
ang gipakahalangdon sa mga tawo kangilaran man
sa atubangan sa Dios. 16 "Ang kasugoan ug ang
mga profeta milungtad hangtud sa pag-abut ni Juan;
ug sukad niadtong panahona ginawali ang maayong
balita mahitungod sa gingharian sa Dios, ug ang
matag-usa ka tawo nagasulod niini sa linugsanay.
17 Apan masayon pang mahanaw ang langit ug ang
yuta, kay sa mawad-agkahulogan ang usa ka tulpok
sa kasugoan. 18 "Ang matag-usa nga mobulag sa
iyang asawa ug mangasawag lain, nakapanapaw; ug
ang mangasawa sa babayeng binulagan sa bana,
nakapanapaw. 19 " " Dihay usa ka tawong dato nga
nagsapot ug purpora ug lino nga manipis, ug nagkaon
sa makabuhong nga pagkaon matag-adlaw. 20 Ug
sa gowa sa iyang pultahan gipalubog ang usa ka
tawong kabus nga ginganlan si Lazaro, nga nalukop
sa kabahong. 21 Ug gipangandoy ni Lazaro nga

mabusog unta siya sa mga mumho nga nangatagak
gikan sa lamisa sa tawong dato; ug labut pa, ang
mga iro nanagpanuol kaniya ug ilang gitilapan ang
iyang kabahong. 22 Ug ang tawong kabus namatay
ug gidala sa mga manolunda ngadto sa sabakan
ni Abraham. Unya ang tawong dato namatay usab
ug gilubong. 23 Ug didto sa Hades, sa nag-antus
siya sa mga kasakit, giyahat niya ang iyang mga
mata ug iyang nakita si Abraham didto sa halayo
ug si Lazaro diha sa iyang sabakan. (Hadēs g86) 24
Ug siya misinggit nga nag-ingon, `Amahan kong
Abraham, kaloy-i intawon ako, ug sugoa si Lazaro sa
pagtuslob sa tumoy sa iyang tudlo diha sa tubig aron
ipabugnaw sa akong dila; kay ania ako sa kasakit
dinhi niining nagadilaab nga kalayo.' 25 Apan si
Abraham mitubag kaniya, `Anak, hinumdumi nga sa
buhi ka pa nakadawat ikaw sa mga maayo mong
butang, ug si Lazaro usab nakadawat sa dili mga
maayong butang; apan siya ginalipay karon diri,
samtang anaa ikaw diha sa kasakit. 26 Ug labut
pa niining tanan, sa taliwala kanamo ug kaninyo
gikapahimutang ang usa ka dakung bung-aw aron
nga sila nga buot molabang gikan diri nganha kaninyo
dili arang makahimo; ug nga walay bisan kinsa nga
makalabang gikan diha ngari kanamo.' 27 Ug ang
dato miingon, `Sa ingon niana, mangamuyo ako
kanimo, amahan, nga imo siyang paadtoon sa balay
sa akong amahan, 28 kay aduna akoy lima ka mga
igsoong lalaki, aron iyang pasidan-an sila, basi usab
unyag mahianhi sila niining dapita sa kasakit.' 29
Apan si Abraham mitubag kaniya, `Atua na kanila
si Moises ug ang mga profeta; papatalinghuga sila
kanila.' 30 Ug siya miingon, `Dili kana, amahan kong
Abraham; apan kon kanila adunay moadto nga gikan
sa mga nangamatay, sila managhinulsol gayud.' 31
"Si Abaraham mitubag kaniya, `Kon sila dili man
manimati kang Moises ug sa mga profeta, nan, dili
sila malukmay bisan pa kon adunay mabanhaw gikan
sa mga patay.'"

17 " Ug si Jesus miingon sa iyang mga tinun-
an, " Ang mga pagpanulay sa paghimog sala
magaabut gayud hinoon; apan alaut ang tawo nga
pinaagi kaniya magaabut kini! 2 Maayo pa lang unta
hinoon alang kaniya kon gikahigtan siyag galingan
nga bato diha sa iyang liog ug gikatambog siya
ngadto sa dagat, kay sa magaangin siya sa usa
niining mga gagmay sa pagpakasala. 3 Magbantay
kamo; kon ang imong igsoon makasala, badlonga
siya, ug kon siya maghinulsol, pasayloa siya; 4 "ug
kon sa usa ka adlaw makasala siya sa makapito batok
kanimo, ug sa makapito magabalig siya kanimo ug
magaingon, `Nagbasol ako, `kinahanglan pasayloon
mo siya." 5 Ug ang mga apostoles miingon sa Ginoo,
"Dugangi ang among pagtoo!" 6 "Ug kanila mitubag
ang Ginoo nga nag-ingon, " Kon kamo may pagtoo
nga ingon ug liso sa mustasa, makaingon kamo
niining kahoy nga sikomoro, `Paibut ug patanum ka
diha sa lawod,' ug kini mosugot kaninyo. 7 "Kinsa ba
kaninyo, nga may ulipon nga nagadaro o nagabantay
sa mga karnero, nga moingon kaniya inig-abut niya
gikan sa umahan, `Umari ka sa madali ug lumingkod
ka tambong sa kan-anan'? 8 Dili ba ang iyang
pagabuhaton mao hinoon ang pag-ingon kaniya,
`Paghikayg akong ipanihapon, ug pamakos ug alagari
ako hangtud nga makakaon ug makainom na ako; ug
tapus niini mao pay imong pagkaon ug pag-inom'?
9 Pasalamatan ba niya ang iyang ulipon tungod
kay kini nagbuhat sa gisugo kaniya? 10 "Maingon
man usab niini kamo, sa makabuhat na kamo sa
tanang gisugo kaninyo, umingon kamo, `Kami mga
ulipon nga walay hinungdan, kay kami igo lamang
nagbuhat sa kinahanglan among pagabuhaton ingon
nga among katungdanan.'" 11 Ug sa naglakaw siya
padulong sa Jerusalem, siya miagi subay sa pag-
utlan sa Samaria ug sa Galilea. 12 Ug sa pagsulod
niya sa usa ka balangay, siya gisugat sa napulo
ka mga tawong sanlahon nga nanagtindog nga
nagpaantaw 13 ug sa makusog nga tingog nanag-
ingon, "Jesus, Magtutudlo, kaloy-i intawon kami." 14
Ug sa iyang pagkakita kanila, siya miingon kanila,
"Lumakaw kamo ug ipakita ang inyong kaugalingon
ngadto sa mga sacerdote." Ug sa nagpanglakaw
sila, nangaayo sila. 15 Unya usa kanila, sa iyang
pagkakita nga siya maayo na, mibalik ug sa ma-
kusog nga tingog nagdayeg sa Dios; 16 ug siya
mihapa sa tiilan ni Jesus ug nagpasalamat kaniya.
Ug kadto siya usa ka Samarianhon. 17 "Ug si Jesus
miingon, " Dili ba napulo man ang naayo? Hain ba
ang siyam? 18 "Wala ba kanilay nakita nga mibalik ug
nagdayeg sa Dios gawas niining dumuloong?" 19
Ug si Jesus miingon kaniya, "Tumindog ug lumakaw
ka; ang imong pagsalig nakapaayo kanimo." 20 "
Ug sa gipangutana siya sa mga Fariseo kon kanus-
a ang iabut sa gingharian sa Dios, siya mitubag
kanila, " Ang gingharian sa Dios moabut nga dili

pagaubanan sa mga tilimad-on nga mapaniid; 21
"ug dili usab sila magaingon, `Dia ra?' o `Tua ra!'
Kay tan-awa, ang gingharian sa Dios anaa ra sa
taliwala ninyo." 22 "Ug siya miingon sa iyang mga
tinun-an, " Ang mga adlaw magaabut ra nga kamo
mangandoy sa pagtan-aw sa usa sa mga adlaw
sa Anak sa Tawo, apan dili kamo makakita niini.
23 Ug sila manag-ingon unya kaninyo, `Tua ra!' o
`Dia ra!' Ayaw gayud kamo pag-adto, ayaw gayud
kamo pagnunot kanila. 24 Kay maingon nga ang kilat
magakilab ug pagadan-agan niini ang langit gikan sa
usa ka bahin ngadto sa laing bahin, maingon man
usab unya ang Anak sa Tawo sa iyang adlaw. 25 Apan
kinahanglan una nga siya magaantus sa daghang
mga butang ug igasalikway niining kaliwatana. 26
Maingon sa nahitabo kaniadto sa mga adlaw ni Noe,
maingon man usab unya sa mga adlaw sa Anak
sa Tawo. 27 Sila nanagpangaon, sila nanag-inom,
sila nanagpangasawa ug nanagpamana, hangtud
sa adlaw sa pagsulod ni Noe sa arka, ug ang lunop
miabut ug niini gilaglag silang tanan. 28 Maingon
usab sa nahitabo kaniadto sa mga adlaw ni Lotnga
sila nanagpangaon, nanag-inom, nanagpamalit,
nanagpamaligya, nanagpananum, nanagtukod ug
mga balay, 29 apan sa adlaw sa pagpahawa ni Lot sa
Sodoma, gikan sa langit miulan ang kalayo ug asupri
ug niini gilaglag silang tanan 30 maingon man usab
unya niini sa adlaw nga igapadayag na ang Anak sa
Tawo. 31 Niadtong adlawa, siya nga anha sa atop
ug ang iyang mga butang adto sa sulod sa balay,
ayaw na siya pakanauga aron sa pagkuha pa niini;
ug maingon man usab, siya nga anha sa uma ayaw
na pabalika. 32 Hinumdumi ninyo ang asawa ni Lot.
33 Bisan kinsa nga magatinguha sa pagpatunhay sa
iyang kinabuhi, mawagtangan hinoon siya niini; apan
bisan kinsa nga magawagtang sa iyang kinabuhi,
magapatunhay hinoon niini. 34 Sultihan ko kamo,
nga niadto unyang gabhiona duha ka tawo anha
sa usa ka higdaan; ang usa kanila kuhaon ug ang
usa mabiyaan. 35 Duha ka babaye manag-abay sa
paggaling; usa kanila kuhaon ug ang usa mabiyaan.
36 Duha ka lalaki anha sa uma; ang usa kuhaon ug
ang usa mabiyaan." 37 Ug sila miingon kaniya, "Asa
man, Ginoo?" Siya mitubag, "Diin gani ang patay,
atua usab didto magakatapok ang mga agila."

18 Ug unya gisuginlan sila ni Jesus sa usa ka
sambingay sa pagpa-hayag nga kinahanglan
magaampo sila kanunay ug dili magkaluya. 2 Siya
miingon kanila, "Sa usa ka lungsod dihay usa ka
maghuhukom nga walay pagkahadlok sa Dios ni
pagtahud sa mga tawo. 3 Ug sa maong lungsod dihay
usa ka babayeng balo nga nagbalikbalik sa pag-
adto kaniya ug sa pag-ingon, `Hatagi akog hustisya
batok sa akong kaaway.' 4 Siya wala lang una
manumbaling, apan sa ulahiay siya miingon sa iyang
kaugalingon, `Bisan tuod wala ako mahadlok sa Dios,
ni magtahud sa tawo, 5 "apan kay nagasamok man
kanako kining babayeng balo, ako na lang siyang
panalipdan basi unya hinoon maugtas ako sa iyang
kanunayng pagbalikbalik.'" 6 "Ug ang Ginoo miingon,
" Patalinghugi ninyo ang giingon sa dili matarung
nga maghuhukom. 7 Ug dili ba hatagan sa Dios
ug hustisya ang iyang mga pinili nga nagatuwaw
ngadto kaniya sa maadlaw ug sa magabii. Langay-
langayan ba niya sila? 8 "Sultihan ko kamo, nga
sa madali iyang hatagan silag hustisya. Ngani, inig-
abut sa Anak sa Tawo, makakaplag ba kaha siyag
pagtoo dinhi sa yuta?" 9 Ug iya usab nga gisugilon
kining usa ka sambingay ngadto sa pipila ka tawo
nga nanagsalig sa ilang kaugalingon nga sila mga
matarung ug nanagyubit sa uban: 10 "Dihay duha
ka tawo nga mitungas ngadto sa templo aron sa
pag-ampo ang usa Fariseo ug ang usa manininginil
sa buhis. 11 Ug ang Fariseo mibarug, ug ngadto
sa iyang kaugalingon nag-ampo siya sa ingon niini,
`O Dios, pasalamatan ko ikaw nga ako dili sama
sa ubang tawo nga mga tikasan, mga hiwi, mga
mananapaw; ug ako dili usab sama niining manininginil
sa buhis. 12 Nagapuasa ako makaduha sa usa ka
semana, ug nagahatag ako sa ikapulo sa akong
tanang pinangitaan.' 13 Apan ang manininginil sa buhis
nga nagtindog nga nagpalayo, wala gani mopayahat
sa iyang mga mata ngadto sa kahitas-an, hinonoa
nagpanampok siya sa iyang dughan ug nagkanayon,
`O Dios, kaloy-i ako nga makasasala!' 14 Sultihan
ko kamo, nga sa iyang balay mipauli kining tawhana
nga mao hinooy gipakamatarung ug dili kadtong
usa; kay ang matag-usa nga magapahitaas sa iyang
kaugalingon, igapaubos; apan ang magapaubos sa
iyang kaugalingon, igapahitaas." 15 Ug kaniya ilang
gipanagdala usab ang ilang mga gagmayng bata
aron unta iyang hikapon; ug sa pagkakita niini sa mga
tinun-an, ilang gibadlong sila. 16 Apan gitawag sila ni
Jesus ngadto kaniya ug miingon siya kanila, "Paduola
kanako ang mga bata ug ayaw ninyo sila pagpugngi,

kay ang gingharian sa Dios ila sa mga sama kanila.
17 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga
bisan kinsa nga dili modawat sa gingharian sa Dios
maingon sa dinawatan sa gamayng bata, siya dili
makasulod niini." 18 Ug kaniya nangutana ang usa
ka punoan nga nag-ingon, "Maayong Magtutudlo,
unsa bay buhaton ko aron makapanunod ako sa
kinabuhing dayon?" (aiōnios g166) 19 Si Jesus mitubag
kaniya, "Nganong giingnan mo man ako nga maayo?
Walay bisan usa nga maayo gawas sa Dios lamang.
20 "Ikaw nahibalo sa mga sugo: `Ayaw pagpanapaw,
Ayaw pagbuno, Ayaw pagpangawat, Ayaw pagbakak
sa imong pagsaksi, Tumahod ka sa imong amahan ug
inahan.'" 21 Ug siya miingon, "Kanang tanan ako nang
ginabantayan sukad pa sa akong pagkabatan-on."
22 Ug sa pagkadungog niini ni Jesus, siya miingon
kaniya, "Usa pa ka butang ang imong kulang. Ibaligya
ang tanan mong kab-tangan ug ang halin ipanghatag
sa mga kabus, ug makabaton kag bahandi didto sa
langit; ug unya umanhi ka ug sumunod kanako."
23 Apan sa iyang pagkadungog niini, siya nasubo
sa hilabihan gayud kay siya dato man ugod kaayo.
24 Ug si Jesus, sa nagtan-aw siya kaniya, miingon,
"Pagkalisud gayud sa mga adunay mga bahandi
ang pagsulod ngadto sa gingharian sa Dios! 25 Kay
masayon pa sa kamelyo paglusot sa mata sa dagum
kay sa usa ka dato pagsulod sa gingharian sa Dios."
26 Ug sila nga nakadungog niini nangutana, "Nan,
kinsa man diay ang arang maluwas?" 27 Apan siya
mitubag nga nag-ingon, "Ang sa tawo dili mahimo,
sa Dios mahimo." 28 Ug si Pedro miingon, "Tan-
awa, amo nang gibiyaan ang among mga puloy-anan
ug nanagsunod kami kanimo." 29 Si Jesus miingon
kanila, "Sa pagkatinuod, ako magaingon kaninyo,
nga walay tawo nga nagbiyag puloy-anan o asawa o
mga igsoon o mga ginikanan o mga anak, tungod
sa gingharian sa Dios, 30 nga dili niining panahona
karon makadawat sa pilopiloon ka labaw pa niini,
ug unya sa kapanahonan nga umalabut, sa kinabu-
hing dayon." (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Ug sa napinig
niya ang Napulog-Duha, siya miingon kanila, "Tan-
awa, nagatungas kita padulong sa Jerusalem, ug
pagatumanon na ang tanang butang nga gisulat sa
mga profeta mahitungod sa Anak sa Tawo. 32 Kay
siya igatugyan ngadto sa mga Gentil, ug pagabugal-
bugalan ug pakaulawan ug pagalud-an; 33 siya ilang
pagahampakon ug pagapatyon; apan sa ikatulo ka
adlaw, siya mabanhaw." 34 Apan sila walay nasabtan
niining mga butanga; kining sultiha nalilong kanila,
ug wala nila matugkad ang iyang buot ipasabut. 35
Ug sa nagkahiduol siya sa Jerico, diha sa daplin sa
dalan naglingkod ang usa ka buta nga nagpakilimos;
36 ug sa nadungog niya ang pagpangagi sa panon
sa katawhan, siya nangutana kon unsa kadto. 37
Ug siya gisuginlan nila nga nag-ingon, "Si Jesus
nga Nazaretnon anaa nagaagi." 38 Ug siya misinggit
nga nag-ingon, "Jesus, Anak ni David, kaloy-i 39 Ug
siya gibadlong sa mga nanag-una, sa pagpahilum
kaniya; apan siya misamot pa hinoon sa pagsinggit
nga nag-ingon, "Anak ni David, kaloy-i intawon ako!"
40 Ug si Jesus mihunong ug nagsugo nga dad-on kini
siya ngadto kaniya; ug sa nahiduol na siya kaniya,
iyang gipangutana siya, 41 "Unsa may buot mong
buhaton ko alang kanimo?" Siya mitubag, "Ginoo, nga
makakita unta ako." 42 Ug si Jesus miingon kaniya,
"Makakita ka na; ang imong pagsalig nakapaayo
kanimo." 43 Ug dihadiha siya nakakita na, ug kaniya
mikuyog siya nga nagdayeg sa Dios; ug ang tanang
mga tawo, sa ilang pagkakita niini, nanagdalayeg sa
Dios.

19 Unya si Jesus misulod sa Jerico ug miagi niini.
2 Ug didtoy usa ka lalaki nga ginganlan si
Zaqueo. Siya punoan sa mga maniningil sa buhis,
ug siya dato. 3 Ug siya naninguha sa pagtan-aw
kon unsang pagkatawhana si Jesus, apan wala siya
makahimo tungod sa panon sa katawhan, kay siya
ugod mubo man. 4 Ug siya midalagan sa unahan ug
misaka sa usa ka kahoyng sikomoro aron sa pagtan-
aw kaniya, kay siya taliagi man niadtong dalana. 5 Ug
sa paghiabut ni Jesus niadtong dapita, siya mihangad
ug miingon kaniya, "Zaqueo, dumali ka pagkanaug,
kay kinahanglan adto ako moabut sa imong balay
karong adlawa." 6 Ug siya midali pagkanaug, ug
kaniya midawat siya nga malipayon. 7 Ug sa ilang
pagkakita niini, silang tanan nanagbagutbot nga nag-
ingon, "Misulod siya sa pag-abut diha sa balay sa usa
ka tawong makasasala." 8 Ug si Zaqueo mitindog ug
miingon sa Ginoo, "Tan-awa, Ginoo, ang katunga sa
akong kabtangan ihatag ko sa mga kabus; ug kon
ugaling diha man kanilay akong gikalimbongan ug
bisan unsa, igauli ko kini sa upat ka pilo." 9 Ug si
Jesus miingon kaniya, "Niining adlawa karon, ang
kaluwasan nahiabut niining balaya, sanglit siya usab
anak man ni Abraham. 10 Kay ang Anak sa Tawo
mianhi sa pagpangita ug pagluwas sa nawala." 11 Ug

sa nagpatalinghug sila niining mga butanga, si Jesus
mipadayon ug misugilon kanila sa usa ka sambingay,
tungod kay siya nagkahiduol na man sa Jerusalem,
ug tungod kay ila mang gidahum nga ang gingharian
sa Dios igapadayag dihadiha. 12 Busa miingon siya,
"Usa ka tawong hamili mipanaw ngadto sa halayong
yuta aron sa pagdawat ug harianong gahum alang sa
iyang kaugalingon, ug sa pagpauli tapus niini. 13 Ug
iyang gipatawag ngadto kaniya ang napulo sa iyang
mga ulipon, ug sila iyang gihatagan ug napulo ka mina
ug giingnan niya, `Ipatigayon ninyo kini hangtud sa
akong pagpauli.' 14 Apan ang iyang mga tagilungsod
nanagdumot kaniya, ug siya ilang gipasundan ug
mga tinugyanan aron sa pag-ingon, `Dili kami buot
nga maoy magahari kanamo kining tawhana.' 15 Sa
iya nang paghiuli, tapus madawat niya ang harianong
gahum, iyang gipasugoan sa pagduol kaniya ang
maong mga ulipon nga iyang gikahatagan sa kuwarta,
aron iyang mahibaloan kon pilay ilang nakita sa
patigayon. 16 Ug sa iyang atubangan miduol ang
nahauna nga nag-ingon, `Senyor, ang imong usa
ka mina hingdugangan ug napulo ka mina.' 17 Ug
siya miingon kaniya, `Mao kana, maayong ulipon!
Tungod kay sa diyutay kaayo kasaligan ka man diay,
ikaw igapahimutang nga magbubuot sa napulo ka
lungsod.' 18 Ug ang ikaduha miduol nga nag-ingon,
`Senyor, ang imong usa ka mina hingdugangan ug
lima ka mina.' 19 Ug siya miingon kaniya, `Ug ikaw
igapahimutang nga magbubuot sa lima ka lungsod.'
20 Ug unya miduol ang usa nga nag-ingon, `Senyor,
ania ra ang imong mina nga akong gitipigan, giputos
ug panyo; 21 kay nahadlok ako kanimo, sanglit
ikaw mapig-uton man ugod nga pagkatawo; ikaw
nagakuha man sa dili imong binutang, ug nagaani
sa dili imong pinugas.' 22 Ug siya mitubag kaniya,
`Lampingasan nga ulipon, pinaagi sa kaugalingon
mong sulti pagahukman ko ikaw sa silot! Nasayud
ka man diay unta nga ako maoy usa ka tawong
mapig-uton, nga nagakuha sa dili akong binutang
ug nagaani sa dili akong pinugas, 23 nan, nganong
wala man lamang nimo idiposito ang akong kuwarta
sa bangko, aron nga sa akong paghiuli makuha ko
unta kini nga may tubo? 24 "Ug siya miingon kanila
nga nanagtindog sa duol, " Kuhaa kaniya ang usa
ka mina, ug ihatag kana kaniya nga may napulo
ka mina!' 25 (Ug sila miingon kaniya, `Senyor, siya
aduna nay napulo ka mina") 26 `Sultihan ko kamo,
nga siya nga adunay iya pagahatagan ug labaw
pa; apan siya nga walay iya. pagakuhaan sa bisan
unsa nga anaa kaniya. 27 "Ug mahitungod niining
akong mga kaaway nga wala mobuot nga ako maoy
magahari kanila, dad-a sila dinhi ug patya ninyo
sila sa akong atubangan.'" 28 Ug sa nakapamulong
na siya niini, siya mipadayon paglakaw nga nag-
una sa pagtungas padulong sa Jerusalem. 29 Ug
sa nagkahiduol na siya sa Betfage ug Betania, sa
bungtod nga ginganlan ug Olivo, duha sa iyang mga
tinun-an gisugo niya 30 "nga nag-ingon, " Umadto
kamo nianang balangay sa atbang diin inigsulod
ninyo inyong makita ang usa ka nating asno nga
gihigot, nga wala pa gayud hikabay-ig tawo; hubara
ninyo kini ug dad-a dinhi. 31 Kon adunay mangutana
kaninyo, `Nganong gihubad ninyo kana?' isulti ninyo
kini, `Gikinahanglan siya sa Ginoo.'" 32 Ug nangadto
ang iyang mga gisugo, ug ilang nakita kini sumala
sa iyang giingon kanila. 33 Ug samtang naghubad
sila sa nating asno, ang mga tag-iya niini miingon
kanila, "Nganong inyo mang gihubad kanang nati?"
34 Sila mitubag nga nag-ingon, "Gikinahanglan siya
sa Ginoo." 35 Ug ilang gidala kini ngadto kang Jesus,
ug sa gikahapinan na nila kini sa ilang mga kupo, si
Jesus ilang gipakabayo niini. 36 Ug sa nagpalakaw
na siya niini, sila nanagpamuklad sa ilang mga kupo
diha sa dalan. 37 Ug sa nagkahiduol na siya, sa diha
na siya sa lugsonganan sa Bungtod sa mga Olivo,
sa makusog nga tingog ang tibuok panon sa mga
tinun-an misugod sa paghugyaw ug sa pagdalayeg
sa Dios tungod sa mga milagro nga nakita nila, 38
nga nanag-ingon, "Dalaygon ang Hari nga nagaanhi
sa ngalan sa Ginoo!" Kalinaw sa langit ug himaya sa
kahitas-an!" 39 Ug sa panon sa katawhan dihay mga
Fariseo nga miingon kaniya, "Magtutudlo, badlonga
gani ang imong mga tinun-an." 40 Kanila mitubag
siya nga nag-ingon, "Sultihan ko kamo, nga kon
kini sila nagpakahilum pa, ang mga bato mao ang
managsinggit." 41 Ug sa nagkahiduol na siya ug sa
pagkakita niya sa siyudad, kini iyang gihilakan 42
nga nag-ingon, "Kon unta bisan karon nahibalo pa
lamang ikaw sa mga butang nga maoy pasikaranan
sa kalinaw! Apan natago kini karon gikan sa imong
mga mata. 43 Kay ikaw pagahiabtan ra sa mga adlaw
nga ang imong mga kaaway magapakural ug yuta
libut kanimo, ug ikaw pagalikusan ug pagapiiton sa
tanang dapit, 44 ug igapusdak ikaw sa yuta, ikaw
ug ang imong mga kabataan sa sulod kanimo, ug
dili nila ikaw binlan ug usa ka bato nga magapatong

sa bato; kay ikaw wala man makaila sa panahon sa
pagduaw kanimo." 45 Ug siya misulod sa templo ug
ang mga tawo nga nanagpamaligya iyang gisugdan
sa pag-abog paingon sa gawas, 46 ug siya miingon
kanila, "Kini nahisulat, `Ang akong balay pagatawgon
nga balayng ampoanan; apan kini gihimo ninyong
langub sa mga tulisan." 47 Ug siya nagpanudlo
matag-adlaw sulod sa templo, ug ang mga sacerdote
nga punoan ug ang mga escriba ug ang kadagkuan
sa mga katawhan naninguha sa pagpatay kaniya;
48 apan wala silay nakaplagan nga sarang mahimo
nila, kay ang tanang mga tawo nagpadayon man sa
paghangad sa pagpatalinghug kaniya.

20 Usa niana ka adlaw, samtang si Jesus
nagpanudlo sa mga tawo sulod sa templo ug
nagwali sa Maayong Balita, ang mga sacerdote nga
punoan ug mga escriba kauban sa mga anciano
miduol 2 ug miingon kaniya, "Tug-ani kami, pinaagi sa
unsang kagahum gibuhat mo kining mga butanga, o
kinsa ang naghatag kanimo niining maong kagahum."
3 Kanila mitubag siya nga nag-ingon, "Aduna usab
akoy ipangu-tana kaninyo; karon tug-ani ako, 4 Ang
pamautismo ni Juan, gikan ba kadto sa langit o gikan
ba sa mga tawo?" 5 Ug ilang gitulotimbang kini
diha sa ilang kaugalingon nga nanag-ingon, "Kon
moingon kita, `Gikan sa langit,' siya moingon kanato,
`Nganong wala man lagi ninyo toohi siya?' 6 Ug
kon moingon kita, `Gikan sa mga tawo,' batoon kita
sa tanang mga tawo, kay nagatoo man sila nga si
Juan profeta." 7 Ug sila mitubag nga wala kono sila
masayud kon diin kadto gikan. 8 Ug si Jesus miingon
kanila, "Dili ko usab kamo tug-anan pinaagi sa unsang
kagahum gibuhat ko kining mga butanga." 9 Unya
misugod siya sa pagsugilon sa mga tawo niining
sambingaya: "Dihay usa ka tawo nga nagtanum ug
parrasan, ug kini iyang gipasaopan sa mga tawo,
ug unya milangyaw siya ngadto sa laing dapit sulod
sa hataas nga panahon. 10 Ug sa pag-abut na sa
panahon sa tingpopo, iyang gipaadto ang usa ka
ulipon ngadto sa mga saop aron siya maoy ilang
hatagan ug bahin sa mga bunga parrasan; apan
gibunalan siya sa mga saop ug ilang gipapauli nga
walay dala. 11 Ug unya iyang gipaadto ang lain na
usab nga ulipon; apan kini siya usab ilang gibunalan
ug gipakaulawan, ug ilang gipapauli nga walay dala.
12 Ug iya pang gipaadto ang ikatulo; apan kini siya
ilang gisamaran ug giabog ngadto sa gawas. 13
Unya ang tag-iya sa parrasan miingon, `Unsa may
buhaton ko? A, paadtoon ko ang akong pinalanggang
anak; tingalig ilang tahuron siya.' 14 Apan sa ilang
pagkakita kaniya, ang mga saop nasig-ingon ang usa
sa usa, `Kini mao ang manununod; patyon ta siya
aron maato na ang kabilin. 15 Ug ilang gilabog siya
ngadto sa gawas sa parrasan ug ilang gipatay. Nan,
unsa may buhaton kanila sa tag-iya sa parrasan. 16
"Iyang adtoon ug pamatyon ang maong mga saop,
ug ang parrasan iyang ihatag ngadto sa uban." Sa
pagkadungog nila niini, sila miingon, "Palayo kana!" 17
"Apan gitutokan sila niya nga nag-ingon, " Nan, unsa
man lang diay kining nahisulat: `Ang maong bato nga
sa mga magtu-tukod gisalikway nahimong ulohang
bato sa pamag-ang'? 18 Ang tanan nga mahulog sa
ibabaw niining batoha, mawataswatas; apan bisan
kinsa nga mapusdakan niini, mapulpog siya." 19
Ug ang mga escriba ug ang mga sacerdote nga
punoan misulay sa pagdakop kang Jesus niadtong
tungora, apan nahadlok sila sa katawhan, kay nasabut
man ugod nila nga sila mao ang gitumong niya sa
iyang pagsugilon sa maong sambingay. 20 Ug ilang
gibantayan siya, ug gipaadtoan nilag mga maniniid
nga nanagpakaligdong sa ilang pagkatawo, aron
unta ilang mabitik siya pinaagi sa iyang isulti, aron
ilang ikatugyan siya ngadto sa kagamhanan ug sa
pagbulot-an gobernador. 21 "Ug siya gipangutana
nila nga nanag-ingon, " Magtutudlo, kami nasayud
nga ikaw nagasulti ug nagapanudlo sa matarung, ug
nga ikaw walay pinalabi, hinonoa sa pagkatinuod
nagatudlo sa dalan sa Dios. 22 "Uyon ba sa balaod
ang pagbayad namog buhis kang Cesar, o dili ba?"
23 Apan siya nakasabut sa ilang lipatlipat, ug miingon
kanila, 24 "Paki-tai akog kuwarta. Kang kinsa man
kining dagway ug ang nahisulat niini?" Sila mitubag,
"Kang Cesar." 25 Siya miingon kanila, "Nan, bayri
ninyo si Cesar sa mga butang nga iya ni Cesar,
ug ang Dios sa mga butang nga iya sa Dios." 26
Ug sa atubangan sa katawhan wala sila makahimo
sa pagbitik kaniya pinaagi sa iyang gipamulong;
ug sa kahibulong nila sa iyang tubag, sila wala
nay lain pang gikasulti. 27 Unya giadto siyag mga
Saduceo, mga tawo nga nanag-ingon nga walay
pagkabanhaw, 28 ug siya ilang gipangutana nga
nanag-ingon, "Magtutudlo, si Moises nagsulat alang
kanato nga kon ang usa ka lalaki kamatyan sa
iyang igsoon nga adunay asawa apan walay mga
anak, ang maong lalaki kinahanglan mangasawa

sa balo niini ug magpaliwat siyag mga anak alang
sa iyang igsoon. 29 Karon dihay pito ka mga
magsoon nga lalaki. Ang kamagulangan nangasawa
ug unya namatay nga walay mga anak; 30 ug ang
ikaduha 31 ug unya ang ikatulo nangasawa kaniya,
ug maingon man silang tanan nga pito namatay nga
wala magbilin ug mga anak. 32 Ug unya ang babaye
usab mamatay. 33 Sa pagkabanhaw, ni kinsa man
maasawa ang babaye? Kay silang pito nakaasawa
man kaniya." 34 Ug si Jesus miingon kanila, "Ang mga
anak niining kapanahonan karon nagapangasawa ug
nagapamana; (aiōn g165) 35 apan ang mga gipanag-
isip nga takus sa pagpakaabut niadtong maong
kapanahonan unya ug sa pagkabanhaw gikan sa mga
patay, dili na sila magapangasawa o magapamana,
(aiōn g165) 36 kay sila dili na man mamatay sanglit
kasama na man unya sila sa mga manolunda, ug
mga anak man sila sa Dios, ingon nga mga anak sa
pagkabanhaw. 37 Ug nga pagabanhawon ang mga
nangamatay, bisan gani si Moises nagpadayag, diha
sa asoy mahitungod sa kahoyng talungon, diin ang
Ginoo iyang gitawag nga mao ang Dios ni Abraham
ug ang Dios ni Isaac ug ang Dios ni Jacob. 38 Siya
dili Dios sa mga patay, kondili sa mga buhi; kay
alang kaniya ang tanang tawo nagakinabuhi." 39
Ug ang pipila sa mga escriba mitubag, "Magtutudlo,
maayo ang imong pagkasulti." 40 Kay wala na man
ugod silay gipangahas pa sa pagpangutana kaniya.
41 Apan siya miingon kanila, "Unsaon ba nila sa
pagpakaingon nga si Cristo anak ni David? 42 Kay si
David na gayud mao ang nagasulti diha sa Basahon
sa mga Salmos, nga nagaingon: `Ang Ginoo miingon
sa akong Ginoo: Lumingkod ka sa akong too, 43
hangtud ang imong mga kaaway mahimo ko na
nga tumbanan sa imong mga tiil.' 44 Bisan si David
nagatawag diay kaniya nga Ginoo; busa unsaon man
niya pagkahimong anak ni David?" 45 Ug sa sinultihan
nga madungog sa tanang tawo, siya miingon sa iyang
mga tinun-an, 46 "Likayi baya ninyo ang mga escriba
nga mahigugmaon sa paglakawlakaw nga managsul-
ob ug hatag-as nga mga bisti, ug sa mga pagyukbo
kanila sa katahuran diha sa mga tiyanggihan, ug
sa labing mga maayong lingkoranan sulod sa mga
sinagoga ug sa mga halangdong lingkoranan diha sa
mga kombira, 47 sila nga nagasubad sa katigayonan
sa mga babayeng balo, ug aron sa pagtabontabon
niini nagahimo sila sa hatag-as nga mga pangadye.
Mahiaguman ra nila ang labi pa ka mabug-at nga
hukom sa silot."

21 Ug si Jesus miyahat sa iyang mga mata ug
iyang nakita ang mga dato nga nanagpanghulog
sa ilang mga gasa ngadto sa panudlanan; 2 ug
iyang nakita ang usa ka kabus nga babayeng balo
nga mihulog ug duha ka kuwartang diyot. 3 Ug siya
miingon, "Sa pagkatinuod, sultihan ko kamo, nga
kining kabus nga babayeng balo nakahulog ug labaw
pa kay sa tanan kanila; 4 kay silang tanan miamot
gikan sa ilang naghingapin nga kahamugaway; apan
kini siya, gikan sa iyang kapit-os mihatag sa tanan nga
iyang kabuhian." 5 Ug sa nagsultihanay ang pipila ka
tawo mahitungod sa templo, nga kini gidayandayanan
ug mga maanindot nga mga bato ug sa mga butang
hinalad, siya miingon, 6 "Mahitungod niining mga
butanga nga inyong nakita, moabut ra ang mga adlaw
nga dinhi wala na unyay mahibiling usa ka bato
nga pinatong sa bato nga dili pagatumpagon." 7 Ug
sila nangutana kaniya, "Magtutudlo, kanus-a man
kini mahitabo, ug unsa man ang ilhanan nga kini
maga-kahitabo na?" 8 Ug siya mitubag nga nag-
ingon, "Magbantay kamo nga dili kamo mapahisalaag;
kay daghan unya ang motungha dinala ang akong
ngalan, nga manag-ingon, `Ako mao ang Cristo!'
ug `Ang panahon haduol na!' Ayaw kamo pagnunot
kanila. 9 Ug inigkadungog ninyog mga gubat ug mga
kaguliyang, ayaw kamo pagkalisang; kay kinahanglan
una nga kini magakahitabo, apan ang katapusan
dili pa moabut dihadiha." 10 "Unya miingon siya
kanila, " Managgubat ang nasud batok sa nasud,
ug ang gingharian batok sa gingharian; 11 mahitabo
ang makusog nga mga linog, ug sa nagkalainlaing
mga dapit adto ang mga gutom ug mga kamatay;
ug unya may mga makalilisang nga talan-awon
ug dagkung mga ilhanan gikan sa langit. 12 Apan
sa dili pa mahitabo kining tanang mga butanga,
kamo ilang pagadakpon ug pagalutoson, igatugyan
ngadto sa mga sinagoga ug sa mga bilanggoan,
ug kamo pagataralon ngadto sa atubangan sa mga
hari ug sa mga punoan tungod sa akong ngalan.
13 Ug kini magahatag unya kaninyog higayon sa
pagpanghimatuod. 14 Busa ipatuyo ninyo sa inyong
mga kasingkasing ang dili pagpamalandong nga
daan kon unsaon ninyo sa pagpanubag; 15 kay ako
magahatag ra unya kaninyog baba ug kaalam nga
batok niini walay kaaway ninyo nga arang makasukol

o makasapuk. 16 Ug igapanugyan kamo bisan gani
sa inyo rang kaugalingong mga ginikanan ug mga
igsoon, ug mga kaparyentihan ug mga kahigalaan;
ug ang uban kaninyo ilang ipapatay. 17 Ug kamo
pagadumtan sa tanang tawo tungod sa akong ngalan,
18 apan walay bisan usa ka buhok sa inyong ulo nga
mawagtang. 19 Pinaagi sa inyong pagkamainantuson,
mapatunhay ninyo ang inyong mga kinabuhi. 20
"Apan sa diha nga makita na ninyo ang Jerusalem
nga pagalikusan sa mga kasundalohan, nan, inyong
masabut nga nagakahiduol na ang pagkalaglag niini.
21 Ug unya sila nga anha sa Judea, pakalagiwa ninyo
ngadto sa kabukiran; ug sila nga anha sa sulod sa
siyudad, papahawaa sila; ug sila nga adto sa banika,
ayaw na sila pagpasudla sa siyudad. 22 Kay kini
mao ang mga adlaw sa panimalus aron matuman
ang tanang nahisulat. 23 Ug alaut gayud ang mga
mabdos ug ang mga may masuso niadtong mga
adlawa! Kay ang dakung kagul-anan moabut man sa
ibabaw sa yuta ug ang kapungot mahiaguman niining
katawhan; 24 sila mangamatay sa sulab sa espada,
ug pagabihagon sila ngadto sa tanang kanasuran; ug
ang Jerusalem pagayatakan sa mga Gentil, hangtud
matuman na ang mga panahon sa mga Gentil. 25
"Ug aduna unyay mga ilhanan diha sa Adlaw ug sa
Bulan ug sa kabitoonan, ug diha sa yuta adunay
kagul-anan sa kanasuran, nga managkalibug tungod
sa dinaguok sa dagat ug sa mga balud; 26 ang
mga tawo panguyapan sa kalisang ug sa pagpaabut
sa mahitabo sa kalibutan; kay mangatay-og man
unya ang mga gahum sa kalangitan. 27 Ug unya
ilang makita ang Anak sa Tawo nga magaabut nga
sinapwang sa panganud inubanan sa kagahum ug
dakung himaya. 28 Inigsugod nag kahitabo niining
mga butanga, iyahat ninyo ang inyong mga mata
ug ihangad ninyo ang inyong mga ulo, kay ang
inyong kaluwasan nagakahiduol na." 29 Ug kanila
gisulti niya ang usa ka sambingay, nga nag-ingon:
"Tan-awa ninyo ang kahoyng igira, ug ang tanang
mga kahoy. 30 Inigpanalingsing nila, nan, inyong
makita ug masayran nga nagakahiduol na ang ting-
init. 31 Maingon man usab niana, inigkakita ninyo
niining mga butanga nga magakahitabo, nan, inyong
masayran nga nagakahiduol na ang gingharian sa
Dios. 32 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo,
nga kining kaliwatana dili pa mahanaw hangtud
magakahitabo una ang tanan. 33 Ang langit ug ang
yuta mangahanaw, apan ang akong mga pulong dili
gayud mahanaw. 34 "Apan kinahanglan magbantay
kamo sa inyong kaugalingon, basi sa inyong mga
kasingkasing mahiluwan ang pagpatuyang ug ang
pagkahubog ug ang mga kabalaka tungod niining
kinabuhia, ug unya kadtong adlawa moabut kaninyo
nga wala dahuma, ingon sa lit-ag; 35 kay kini moabut
man gayud unya sa tanang managpuyo ibabaw sa
tibuok nga yuta. 36 Apan panagtukaw kamo sa tanang
panahon, nga manag-ampo nga unta makabaton
kamog kalig-on aron sa pag-ikyas gikan niining tanang
mga butanga nga magakahitabo, ug sa pagbarug sa
atubangan sa Anak sa Tawo." 37 Ug sa maadlaw siya
nagpanudlo sa sulod sa templo, apan sa magabii siya
mag-adtoan aron sa pagpahulay diha sa bungtod nga
ginganlan ug Olivo. 38 Ug sayo inigkabuntag ang
tanang mga tawo mangadto kaniya sulod sa templo
aron sa pagpatalinghug kaniya.

22 Ug nagkahiduol na ang fiesta sa Tinapay nga
Walay Igpapatubo, nga ginganlan ug Pasko.
2 Ug ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga
escriba nanaglaraw kon unsaon nila sa pagpatay
kang Jesus; kay nahadlok man ugod sila sa mga
tawo. 3 Unya si Satanas misulod kang Judas nga
ginganlan ug Iscariote, nga kauban sa Napulog-Duha;
4 ug siya miadto ug nakigsabut sa mga sacerdote
nga punoan ug sa mga kapitan kon unsaon niya
sa pagtugyan kang Jesus ngadto kanila. 5 Ug sila
nalipay ug nagkasabut sa paghatag kaniyag salapi. 6
Ug siya miuyon ug nangitag higayon sa pagtugyan
kaniya ngadto kanila sa panahon nga wala diha ang
panon sa katawhan. 7 Ug miabut ang adlaw sa
Tinapay nga Walay Igpapatubo, nga maoy pag-ihaw
sa karnero sa pasko. 8 Ug si Pedro ug si Juan gisugo
ni Jesus nga nag-ingon, "Umadto kamo ug hikaya
ang pasko alang kanato aron mangaon kita niini." 9
Ug sila nangutana kaniya, "Asa man ang buot mo
nga among hikayan niini?" 10 Siya mitubag kanila,
"Tan-awa, inigsulod ninyo sa siyudad, sugaton kamo
sa usa ka tawo nga magadalag banga nga sinudlan
ug tubig; sumunod kamo kaniya ngadto sa balay
nga iyang pagasak-an, 11 ug ingna ninyo ang tag-
iya sa balay, `Ang Magtutudlo naga-ingon kanimo,
Hain ba ang lawak diin adto ako makigsalo sa akong
mga tinun-an sa pagkaon sa pasko?' 12 Ug iyang
ipakita kaninyo ang usa ka daku ug sinangkapan
nga lawak sa itaas; paghikay kamo didto." 13 Ug sila
miadto ug ilang nakita kini sumala sa iyang giingon

kanila; ug ilang gihikay ang pasko. 14 Ug sa pag-abut
na sa takna, si Jesus milingkod tambong sa kan-
anan, ug ang mga apostoles uban kaniya. 15 Ug siya
miingon kanila, "Ginatinguha ko sa hilabihan gayud
ang pagkaon niining pasko uban kaninyo sa dili pa
ako magaantus; 16 kay sultihan ko kamo, nga dili na
ako mokaon niini hangtud nga matuman na kini didto
sa gingharian sa Dios." 17 Ug siya mikuha sa kopa, ug
sa nakapasalamat na siya, miingon kanila, "Dawata
ug bahina ninyo kini alang kaninyo; 18 kay sultihan
ko kamo, nga sukad karon dili na ako moinom sa
gikan sa bunga sa parras hangtud moabut na ang
gingharian sa Dios." 19 Ug siya mikuha sa tinapay,
ug sa nakapasalamat na siya, kini iyang gipikaspikas
ug kanila gihatag niya nga nag-ingon, "Kini mao
ang akong lawas nga gihatag alang kaninyo. Buhata
ninyo kini sa paghandum kanako." 20 Ug maingon
man usab, human sa panihapon, ang kopa gikuha
niya nga nag-ingon, "Kining kopa nga giula alang
kaninyo mao ang bag-ong pakig-saad diha sa akong
dugo. 21 Apan tan-awa, ang kamot sa magabudhi
kanako ania uban kanako dinhi sa kan-anan. 22 Sa
pagkatinuod ang Anak sa Tawo mopahawa, sumala
sa gimbut-an; apan alaut gayud kadtong tawhana nga
mao ang magabudhi kaniya!" 23 Ug sila misugod sa
pagsinusihay kon kinsa kanila ang magabuhat niining
butanga. 24 Ug nahitabo usab ang usa ka paglalisay
sa taliwala nila, kon kinsa kanila ang pagaisipon
nga maoy labing daku. 25 Ug siya miingon kanila,
"Ang mga hari sa mga Gentil nagapakaagalon ngadto
kanila; ug ang mga adunay kagahum sa ibabaw nila
ginatawag nga mga maghahatag ug kaayohan. 26
Apan kini dili mahitabo kaninyo; hinonoa, kinahanglan
nga ang labing daku kaninyo magpakamanghud sa
tanan, ug ang pangulo ingon nga mag-aalagad. 27
Kay kinsa man ang labaw sa kadaku, ang nagalingkod
ba tambong sa kan-anan o ang nagaalagad ba?
Dili ba ang nagalingkod tambong sa kan-anan?
Apan ako ania kaninyo ingon nga mag-aalagad. 28
"Hinoon kamo mao ang nanagpadayon uban kanako
sa diha nga gipanintal ako; 29 ug maingon nga sa
akong Amahan gitagan-an akog gingharian, maingon
man usab tagan-an ko kamog gingharian 30 aron
managpangaon ug manag-inom kamo diha sa akong
lamisa sa akong gingharian, ug magalingkod kamo sa
mga trono, sa paghukom sa napulog-duha ka banay
sa Israel. 31 "Simon, Simon, tan-awa! Gipangayo
kamo ni Satanas, sa pagbaton kaninyo aron iya
kamong alig-igon ingon sa trigo; 32 apan nangamuyo
ako alang kanimo nga unta dili makabsan ang imong
pagsalig; ug sa mahibalik na ikaw kanako, lig-ona
ang imong mga igson." 33 Ug si Pedro miingon
kaniya, "Ginoo, andam ako sa pag-unong kanimo sa
bilanggoan ug sa kamatayon." 34 Si Jesus mitubag
kaniya, "Sultihan ko ikaw, Pedro, nga karong adlawa
ang manok dili motogaok hangtud ikalimod mo sa
makatulo ang imong pagpakaila kanako." 35 Ug siya
miingon kanila, "Sa pag-sugo ko kaninyo kaniadto
sa paglakaw nga walay dalang puyo ni puntil ni
mga sapin, nakulangan ba kamog bisan unsa?" Sila
mitubag nga nag-ingon, "Wala." 36 Ug siya miingon
kanila, "Apan karon, siya nga may puyo padad-a
siya niini, ug puntil usab. Ug siya nga walay espada,
ipabaligya kaniya ang iyang kupo ug magpalit siyag
espada. 37 Kay sultihan ko kamo, nga dinhi kanako
kinahanglan matuman kining bahina sa kasulatan
nga nagaingon, `Ug siya giisip nga kauban sa mga
malinapason'; kay ang nahisulat mahitungod kanako
mosangko man sa pagkatuman." 38 Ug sila miingon
kaniya, "Tan-awa, Ginoo, aniay duha ka espada." Ug
siya mitubag kanila, "Igo ra kana." 39 Unya migula
siya ug miadto sa Bungtod sa mga Olivo, ingon
sa iyang nabatasan; ug ang mga tinun-an mikuyog
kaniya. 40 Ug sa paghiabut niya sa dapit, siya miingon
kanila, "Pag-ampo kamo aron dili kamo mahidalin-
as ngadto sa panulay." 41 Ug siya mipahawa kanila
sa gilay-on nga malabay ug bato, ug didto miluhod
ug nag-ampo siya, 42 nga nag-ingon, "Amahan, kon
buot ka, kuhaa kining kopa gikan kanako; hinoon, dili
ang akong pagbuot maoy matuman kondili ang imo."
43 Ug dihay manolunda nga mitungha kaniya gikan sa
langit sa pagpalig-on kaniya. 44 Ug sa nag-antus siya
sa hilabihang kasakit, siya nag-ampo sa labi pa ka
mainiton gayud; ug ang iyang singot nanibug-ok daw
apol nga nagpangatagak sa yuta. 45 Ug sa pagtindog
niya gikan sa pag-ampo, iyang giadto ang mga tinun-
an ug iyang nakita sila nga nanghikatulog tungod
sa kasubo, 46 ug siya miingon kanila, "Nganong
matulog man kamo? Bangon ug pag-ampo kamo aron
dili kamo mahidalin-as ngadto sa panu-lay." 47 Ug
samtang nagsulti pa siya, miabut ang usa ka panon sa
katawhan, ug ang nag-una kanila mao ang ginganlan
si Judas, usa sa Napulog-Duha. Ug siya miduol kang
Jesus sa paghalok kaniya, 48 apan si Jesus miingon
kaniya, "Judas, inubanan ba diayg halok ang imong
pagbudhi sa Anak sa Tawo?" 49 Ug silang mga nanag-

alirong kaniya, sa ilang pagkakita sa butang nga
hapit na mahitabo, miingon kaniya, "Ginoo, ipanigbas
ba namo ang espada?" 50 Usa kanila mitigbas sa
ulipon sa labaw nga sacerdote, ug napalungan kini
sa iyang toong dalunggan. 51 Apan si Jesus miingon,
"Ayaw na niana!" Ug iyang gihikap ang dalunggan
niini ug giayo siya. 52 Unya si Jesus miingon sa
mga sacerdote nga punoan ug sa mga kapitan sa
templo ug sa mga anciano, nga nanagpangadto batok
kaniya, "Nanganhi ba kamo nga daw batok sa usa
ka tulisan nga pagadad-an ug mga espada ug mga
pospos? 53 Sa didto ako sa templo uban kaninyo
sa adlaw-adlaw, wala hinoon ninyo bakyawa ang
inyong mga kamot batok kanako. Apan kini mao ang
inyong higayon, ug ang gahum sa kangitngit." 54 Ug
ilang gidakop siya ug gidala ug gihatud ngadto sa
balay sa labawng sacerdote. Ug si Pedro misagnunot
nga nagpaantaw. 55 Ug sa nakahaling na silag
kalayo sa taliwala sa hawanan sa tugkaran ug
nanglingkod libut niini, si Pedro usab milingkod uban
kanila. 56 Unya dihay usa ka babayeng sulogoon nga
nakakita kaniya sa naglingkod siya nga nahayagan
sa kalayo, ug samtang nagtutok siya kaniya, miingon,
"Kining tawhana usab uban kaniya." 57 Apan kini
gipanghimakak niya nga nag-ingon, "Babaye, wala
ako makaila kaniya." 58 Taudtaud dihay lain nga
nakakita kaniya ug miingon, "Ikaw usab kauban nila."
Apan si Pedro mitubag, "Oy, tawo, dili baya ako." 59
Ug sa paglabay sa may usa ka takna, diha nay lain
usab nga nanghimatuod sa hilabihan nga nag-ingon,
"Sa pagkatinuod kining tawhana usab uban kaniya,
kay Galileanhon man siya." 60 Apan si Pedro mitubag,
"Tawo, ambut kon unsa kanang imong giingon." Ug
dihadiha, samtang nagsulti pa siya, mitugaok ang
manok. 61 Ug ang Ginoo milingi ug mitutok kang
Pedro. Ug si Pedro nahinumdom sa pulong sa Ginoo,
sa iyang pag-ingon kaniya, "Sa dili pa motugaok ang
manok karong adlawa, igalimod mo ako sa makatulo."
62 Ug siya migowa ug mihilak sa hilabihang kasakit.
63 Ug ang mga tawo nga nanagbantay kang Jesus
nanagbiaybiay kaniya ug siya ilang gidabodabohan
sa pagsumbag; 64 ug ila usab siya nga gitaptapan
ug gipangutana, "Tag-ana! Kinsa ang nagsumbag
kanimo?" 65 Ug daghan ang mga pulong nga ilang
gisulti batok kaniya, sa pagpakaulaw kaniya. 66 Ug
sa pagkaadlaw na, nanagtigum ang mga anciano
sa lungsod, maingon man ang mga sacerdote nga
punoan ug ang mga escriba. Ug siya ilang gitaral
ngadto sa ilang Sanhedrin, ug sila miingon kaniya, 67
"Kon ikaw mao man ang Cristo, tug-ani kami." Apan
kanila mitubag siya nga nag-ingon, `Kon tug-anan ko
kamo, kamo dili motoo; 68 ug kon mangutana ako
kaninyo, kamo dili motubag. 69 Apan sukad karon ang
Anak sa Tawo magalingkod na sa too sa gahum sa
Dios." 70 Ug silang tanan nangutana kaniya, "Ikaw ba
diay ang Anak sa Dios?" Siya mitubag kanila, "Mao
ako, sumala sa giingon ninyo." 71 Ug sila miingon,
"Unsa pa mang pagpamatuora ang gikinahanglan ta?
Kita na gayud mao ang nakadungog niini gikan sa
iyang kaugalingong mga ngabil."

23 Ug unya silang tibuok panon mitindog, ug siya
ilang gidala sa atubangan ni Pilato. 2 Ug sila
misugod sa pagsumbong batok kaniya, nanag-ingon,
"Kining tawhana among nakita nga nagpahisalaag
sa atong nasud, ug nagdili kanamo sa paghatag ug
buhis kang Cesar, ug nag-ingon nga siya mao ang
Cristo, nga usa ka hari." 3 Ug si Pilato nangutana
kaniya, "Mao ba ikaw ang Hari sa mga Judio?" Siya
mitubag kaniya, "Mao, sumala sa giingon mo." 4 Ug
si Pilato miingon sa mga sacerdote nga punoan ug sa
panon sa katawhan, "Wala akoy nakitang sala niining
tawhana." 5 Apan misamot sila sa pagpangatarungan
nga nanag-ingon, "Siya nagatugaw sa mga tawo,
sa iyang pag-panudlo kanila sa tibuok nga Judea
gikan sa Galilea hangtud pa dinhing dapita." 6 Sa
pagkadungog niini ni Pilato, siya nangutana kon ang
tawo Galileanhon ba. 7 Ug sa pagkasayud niya
nga si Jesus iya sa ginsakpan ni Herodes, gipadala
niya siya ngadto kang Herodes nga diha ra usab
sa Jerusalem niadtong panahona. 8 Sa pagkakita
ni Herodes kang Jesus, siya nalipay kay dugay na
man siyang naninguha sa pagtan-aw kaniya, kay
nakadungog man ugod siya mahitungod kaniya, ug
naglaum siya nga makakitag katingalahan nga iyang
pagabuhaton. 9 Ug iyang gisukitsukit siya sulod sa
hataas nga panahon, apan wala siyay gitubag kaniya.
10 Ug ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga
escriba nanagtindog sa duol, nga sa mainiton gayud
nanaghimo sa ilang sumbong batok kaniya. 11 Ug si
Herodes, uban sa iyang mga sundalo, mitamay ug
mibiaybiay kaniya; ug sa nasul-oban na siyag bisti nga
nanggilakgilak sa katahum, siya iyang gipadala balik
kang Pilato. 12 Ug niadtong adlawa si Herodes ug si
Pilato nanagkauli sa ilang paghigalaay, kay sa wala
pa kini, nanagkaaway man sila. 13 Unya gipatigum ni

Pilato ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga
pangulo ug ang mga katawhan, 14 ug kanila miingon
siya, "Gidad-an ninyo ako niining tawhana ubos sa
sumbong nga siya nagpahisalaag sa mga tawo; ug
tapus masusi ko siya sa inyong atubangan, tan-awa,
akong nasuta nga siya dili sad-an sa inyong mga
gipasumangil batok kaniya; 15 ug nasuta usab kini ni
Herodes, kay iya na mang giuli siya kanako. Tan-
awa, wala siyay nahimong bisan unsa nga angay sa
kamatayon; 16 busa akong ipahampak siya, ug unya
buhian ko siya." 17 Ug sa matag-fiesta, kinahanglan
nga iyang pagabuhian ngadto kanila ang usa ka
binilanggo. 18 Apan silang tanan nanagdungan sa
pagsinggit nga nag-ingon, "Kuhaa kanang tawhana,
ug buhii kanamo si Barrabas." 19 (Kini si Barrabas
usa ka tawo nga gibanlud sa bilanggoan tungod
sa kagubot nga nahitabo sa siyudad, ug tungod sa
sala sa pagpatay.) 20 Ug si Pilato misulti kanila
pag-usab, nga buot niyang buhian si Jesus; 21
apan siya ilang gipanagsinggitan nga nanag-ingon,
"Ilansang siya, ilansang siya sa krus!" 22 Ug siya
miingon kanila sa ikatulo, "Kay ngano man, unsa
bay iyang nabuhat nga dautan? Kaniya wala akoy
nakitang sala nga angay sa kamatayon; busa akong
ipahampak siya, ug unya buhian ko siya." 23 Apan
misamot sila sa pagpangatarungan, nangayo nga
nanagsinggit nga kinahanglan ilansang siya sa krus.
Ug ang ilang mga tingog mipatigbabaw. 24 Busa si
Pilato mipakanaug sa iyang hukom nga itugot ang
ilang gipangayo. 25 Ug iyang gibuhian ang ilang
gipangayo, ang tawo nga nahibanlud sa bilanggoan
tungod sa kagubot ug sa sala sa pagpatay; apan
si Jesus iyang gitugyan ngadto sa ilang pagbuot.
26 Ug sa gawas sa gidala siya nila, dihay usa ka
tawo nga ginganlan si Simon nga taga-Cirene, nga
nagsingabut sa siyudad gikan sa balangay, ug siya
ilang gidakop ug gipapas-an sa krus, sa pagdala
niini sunod kang Jesus. 27 Ug misunod kaniya ang
usa ka dakung panon sa katawhan, ug sa mga
babaye nga nanaghilak ug nanagminatay tungod
kaniya. 28 Apan si Jesus milingi ug miingon kanila,
"Mga babayeng anak sa Jerusalem, ayaw kamo
paghilak tungod kanako, hinonoa panghilak kamo
tungod sa inyong mga anak. 29 Kay tan-awa, ang
mga adlaw nagasingabut na nga sila manag-ingon
unya, `Bulahan hinoon ang mga apuli, ug ang mga
taguangkan nga wala makasamkon, ug ang mga
suso nga wala kasus-i!' 30 Ug unya mosugod sila
sa pag-ingon ngadto sa mga bukid, `Tumpagi kami';
ug ngadto sa mga bungtod, `Tabuni kami.' 31 Kay
kon ang kahoyng lunhaw gibuhatan man gani nila
niini, unsa man kahay dadangatan sa laya na?" 32
Ug dihay gidala usab nilang duha ka tawo nga mga
kriminal aron pagapatyon uban kaniya. 33 Ug sa pag-
abut nila sa dapit nga ginganlan Ang Kalabira, didto
ilang gilansang siya sa krus, ug ang mga kriminal, ang
usa sa iyang too ug ang usa sa iyang wala. 34 Unya si
Jesus miingon, "Amahan, pasayloa sila, kay wala sila
makasabut sa ilang ginabuhat." Ug ilang giripahan
ang iyang mga bisti aron sa pagbahinbahin niini. 35
Ug ang mga tawo nanagtindog sa duol, nga nanagtan-
aw; apan ang mga punoan nanagyubit kaniya, nanag-
ingon, "Nagluwas siya sa uban; nan, paluwasa siya
sa iyang kaugalingon kon siya mao man ang Cristo
sa Dios, ang iyang Pinili!" 36 Ug siya gibugal-bugalan
usab sa mga sundalo nga nanagpanuol ug mihatag
kaniya suka, 37 ug nanag-ingon, "Hari ka man kaha
sa mga Judio, luwasa ang imong kaugalingon!" 38 Ug
sa uloibabaw niya diha usab ang usa ka sinulat sa
mga titik sa mga pinulongan nga Gresyanhon ug Latin
ug Hebreohanon nga nag-ingon, "Kini mao ang Hari
sa mga Judio." 39 Unya ang usa sa mga kriminal nga
nagbitay mipasipala kaniya sa pagsulti nga nag-ingon,
"Dili ba ikaw mao ang Cristo? Luwasa ang imong
kaugalingon ug kami!" 40 Apan ang usa mitubag sa
pagbadlong kaniya, "Wala ba ikaw mahadlok sa Dios,
nga anaa ka man unta sa mao rang silot? 41 Ug kita
sa pagkatinuod ania ubas sa matarung nga hukom,
kay kita nagadawat man sa angayng balus sa atong
binuhatan; apan kining tawhana walay nabuhat nga
dautan." 42 Ug unya siya miingon, "Jesus, hinumdumi
ako inig-abut mo sa imong gingharian." 43 Kaniya
si Jesus mitubag nga nag-ingon, "Sa pagkatinuod,
magaingon ako kanimo, nga karong adlawa adto
ikaw sa Paraiso uban kanako." 44 Ug unya may
ikanapulog-duha na ang takna sa kaudtohon, ug dihay
kangitngit sa tibuok kayutaan hangtud sa ikatulo ang
takna sa hapon, 45 samtang ang Adlaw nawad-an sa
kahayag; ang tabil sa templo nagilis sa taliwala. 46
Unya si Jesus mituwaw sa makusog nga tingog nga
nag-ingon, "Amahan, nganha sa imong mga kamot
itugyan ko ang akong espiritu!" Ug sa naka-pamulong
siya niini, nabugto ang iyang ginhawa. 47 Ug sa
nakita sa kapitan ang nahitabo, siya midalayeg sa
Dios ug miingon, "Sa pagkatinuod kining tawhana dili
sad-an!" 48 Ug ang tanang panon sa katawhan nga

nahidugok niini nga talan-awon, sa ilang pagkakita
sa nahitabo, namauli nga nanagpanampok sa ilang
mga dughan. 49 Ug ang iyang tanang mga kaila ug
ang mga babaye nga mikuyog kaniya sukad pa sa
Galilea, nanagtindog nga nagpaantaw ug nakakita
niining mga butanga. 50 Ug dihay usa ka tawo nga
ginganlan si Jose nga taga-Arimatea, usa ka lungsod
sa mga Judio. Siya sakop sa Sanhedrin, ug usa siya
ka tawong maayo ug matarung, 51 nga wala mouyon
sa ilang gilaraw ug gibuhat, ug siya nag-paabut sa
gingharian sa Dios. 52 Kining tawhana miadto kang
Pilato ug kaniya iyang gipangayo ang lawas ni Jesus.
53 Ug kini iyang gihugos, ug gilimisan niyag panapton
nga lino, ug gipahimutang sa usa ka lubnganan nga
kinubkob diha sa kilid sa pangpang, nga wala pa
gayud kalubngi. 54 Adlaw kadto sa Pangandam ug
nagsugod na ang adlaw nga igpapahulay. 55 Ug
misunod ang mga babaye nga nanguyog kaniya
sukad pa sa Galilea, ug ilang nakita ang lub-nganan,
ug kon giunsa sa pagpahiluna ang iyang lawas; 56 ug
unya namauli sila, ug nangandam silag mga pahumot
ug mga ighahaplas.

24 Apan sa pagkaadlaw na nga nahiuna sa semana,
sayo sa kaadlawon, sila ngadto sa lubnganan,
dinala ang mga pahumot nga ilang giandam. 2
Ug ilang nakita ang bato nga giligid na gikan sa
lubnganan, 3 apan sa pagsulod nila, wala silay
nakaplagang lawas. 4 Ug sa nangalibog sila tungod
niini, tan-awa, tupad kanila dihay nanagtindog nga
duha ka lalaki nga may bisti nga masilaw; 5 ug
sa nangalisang sila ug nanagduko sa yuta, kanila
miingon ang mga lalaki, "Ngano nga ang buhi anha
man ninyo pangitaa diha sa mga patay? Wala siya
dinhi, kondili nabanhaw. 6 Hinumdumi ang iyang
gisulti kaninyo sa didto pa siya sa Galilea, 7 nga ang
Anak sa Tawo kinahanglan igatugyan ngadto sa mga
kamot sa mga tawong makasasala ug igalansang
sa krus, ug sa ikatulo ka adlaw mabanhaw siya." 8
Ug nahinumdum sila sa iyang mga pulong, 9 ug sa
paghiuli nila gikan sa lubnganan, kining tanan ilang
gisugilon ngadto sa Napulog-Usa ug sa tanan nga
uban pa. 10 Ug ang nanagsugilon niini ngadto sa
mga apostoles mao sila si Maria Magdalena ug si
Juana ug si Maria nga inahan ni Santiago ug ang
uban pang mga babaye nga mga kauban nila; 11
apan sa ilang pagbati niini, kining mga pulonga daw
salimoang lamang, ug sila wala nila toohi, 12 Apan si
Pedro mitindog ug midalagan paingon sa lubnganan;
ug sa pagtikubo ug paglili pa niya, mao na lamay
iyang nakita ang mga panaptong lino; ug siya mipauli
nga nahibulong sa nahitaabo. 13 Sa maong adlaw
duha kanila nanaglakaw paingon sa usa ka balangay
nga ginganlag Emaus, nga mga napulog usa ka
kilometro gikan sa Jerusalem, 14 ug nagsultihanay sila
mahitungod niining tanang mga butang nga nahitabo.
15 Ug samtang nagsultihanay ug nagpangutan-anay
sila, si Jesus miduol ug mikuyog kanila. 16 Apan ang
ilang mga mata nahipugngan aron dili sila makaila
kaniya. 17 Ug siya miingon kanila, "Unsa ba kining
inyong gisultihan samtang nanaglakaw kamo?" Ug
sila mihunong, sa panagway nga masulob-on. 18 Ug
ang usa kanila, nga ginganlan si Cleopas, mitubag
kaniya, "Ikaw ra ba ang bugtong dumuloong sa
Jerusalem nga wala mahibalo sa mga butang nga
nanghitabo didto sulod niining mga adlawa?" 19 Siya
nangutana kanila, "Unsa bang mga butanga?" Ug
sila miingon kaniya, "Mahitungod ba kang Jesus nga
Nazaretnon, nga usa ka profeta nga gamhanan sa
buhat ug sa pulong sa atubangan sa Dios ug sa
tanang mga tawo; 20 siya gitugyan sa among mga
sacerdote nga punoan ug sa among mga pangulo
aron pagahukman sa silot sa kamatayon ug ilansang
sa krus. 21 Ug nanaglaum unta kadto kami nga siya
mao gayud ang magtubos sa Israel. Oo, ug labut
pa niining tanan, ikatulo na ka adlaw karon sukad
sa pagkahitabo niining mga butanga. 22 Ug labut
pa, dihay mga babaye nga among mga kauban nga
nakapatingala kanamo. Didto sila sa lubnganan sayo
ganinang buntag, 23 ug wala nila hikit-i didto ang iyang
lawas; ug sila mibalik nga nanagsugilon nga nakakita
kono silag panan-awon nga may mga manolunda
nga nagsugilon kanila nga siya buhi. 24 Ug may mga
kauban namo nga nangadto sa lubnganan, ug didto
ilang nakita kini sumala sa gisugilon sa mga babaye;
apan siya wala nila makita." 25 Ug si Jesus miingon
kanila, "O mga tawong boangboang, kinsang mga
kasingkasing hinayan nga motoo sa tanang gikasulti
sa mga profeta! 26 Dili ba kinahanglan man nga
ang Cristo magaantus gayud niining mga butanga
ug unya magasulod, siya sa iyang himaya?" 27
Ug sugod kang Moises ug sa tanang mga prfeta,
iyang gisaysay kanila ang mga butang sa tibuok
nga kasulatan mahitungod sa iyang kaugalingon. 28
Ug sa nagkahiduol na sila sa balangay nga ilang
gipadulngan, gipasabut niya nga daw mopadayon

siya sa unahan, **29** apan gihawiran siya nila nga nag-
ingon, "Pabilin uban kanamo, kay hapit na magabii
ug tapus na ang adlaw." Ug siya misaka ug mipabilin
uban kanila. **30** Ug sa nagtambong siya sa kan-anan
uban kanila, siya mikuhag tinapay ug nanalangin,
ug kini iyang gipikaspikas ug gihatag kanila. **31** Ug
unya nabuka ang ilang mga mata, ug ilang naila
siya; ug unya nahanaw siya sa ilang mga mata. **32**
Ug sila nasig-ingon ang usa sa usa, "Dili ba ang
atong mga kasingkasing nagdilaab man sa sulod
nato samtang nagsulti siya kanato diha sa dalan,
samtang nagsaysay siya kanato sa kasulatan?" **33**
Ug niadtong tungora sila mitindog ug namalik sa
Jerusalem, ug ilang hingkaplagan ang Napulog-Usa
nga nagkatigum ug ang mga kauban nila. **34** nga
miingon kanila, "Tinuod gayud nga nabanhaw ang
Ginoo, ug mipakita kang Simon!" **35** Ug sila usab
nanghingasoy sa nahitabo diha sa dalan, ug giunsa
nila pagpakaila kaniya diha sa pagpikaspikas niya
sa tinapay. **36** Ug samtang nagsulti pa sila niining
mga butanga, sa ilang taliwala mipakita si Jesus nga
natindog ug miingon kanila, "Ang kalinaw magauban
kaninyo!" **37** Apan sila nahikuratan ug nangalisang
nga nanagdahum nga nakakita silag espiritu. **38** Ug
siya miingon kanila, "Nganong nakulbaan man kamo,
ug nganong may mga pagsukitsukit man kamo sa
sulod sa inyong mga kasingkasing? **39** Tan-awa ninyo
ang akong mga kamot ug mga tiil, nga mao gayud
ako. Hikapa ninyo ako ug tan-awa, kay ang espiritu
walay unod ug mga bukog ingon sa inyong nakita nga
ania kanako." **40** Ug sa nakasulti na siya niini, iyang
gipakita kanila ang iyang mga kamot ug mga tiil. **41** Ug
samtang sa ilang kalipay sila wala pa motoo niini ug
nanghibulong, siya miingon kanila, "Duna ba kamoy
makaon dinhi?" **42** Ug siya ilang gihatagan ug isda
nga sinugba. **43** Ug kini gidawat ni Jesus ug iyang
gikaon sa ilang atubangan. **44** Ug unya miingon siya
kanila, "Kini mao ang akong mga pulong nga gisulti
ko kaninyo kaniadto sa kauban pa ako kaninyo, nga
kinahanglan gayud matuman ang tanang nahisulat
mahitungod kanako diha sa kasugoan ni Moises
ug sa mga profeta ug sa mga salmo." **45** Ug iyang
gibuksan ang ilang mga salabutan aron makatukib
sila sa mga kasulatan, **46** ug miingon kanila, "Sa
ingon niini nahisulat, nga ang Cristo kinahanglan
gayud magaantus, ug sa ikatulo ka adlaw mabanhaw
siya gikan sa mga patay, **47** ug nga sa iyang ngalan
ang paghinulsol ug ang pagpasaylo sa mga sala
kinahanglan igawali ngadto sa tanang kanasuran,
sugod sa Jerusalem. **48** Kamo mao ang mga saksi
niining mga butanga. **49** Ug tan-awa, igapadala ko
kaninyo ang saad sa akong Amahan; apan pabilin una
kamo sa siyudad hangtud nga masul-oban na kamog
gahum gikan sa kahitas-an." **50** Unya iyang gidala sila
ngadto sa gawas hangtud sa Betania, ug sa naisa
niya ang iyang mga kamot, iyang gipanalanginan
sila. **51** Ug samtang nagpanalangin pa siya kanila,
siya mipahawa gikan kanila ug gibayaw ngadto sa
langit. **52** Ug sila namalik sa Jerusalem sa dakung
kalipay; **53** ug didto sa templo nagkanunayan sila,
nga nagdalayeg sa Dios.

Juan

1 Sa sinugdan mao na ang Pulong, ug ang Pulong
uban sa Dios, ug Dios ang Pulong. **2** Kini siya
sa sinugdan uban sa Dios. **3** Ang tanang mga
butang nangahimo pinaagi kaniya; ug niadtong mga
nangahimo na, walay bisan usa nga nahimo nga dili
pinaagi kaniya. **4** Diha kaniya ang kinabuhi, ug ang
maong kinabuhi mao ang kahayag alang sa mga
tawo. **5** Ug ang kahayag nagadan-ag sa taliwala sa
kangitngitan, ug ang kangitngitan wala makabuntog
kaniya. **6** Dihay usa ka tawo nga ginganlan si
Juan nga pinadala gikan sa Dios. **7** Siya mianhi
sa pagsaksi, sa pagpanghimatuod mahitungod sa
kahayag, aron ang tanan motoo pinaagi kaniya. **8**
Kini siya dili mao ang kahayag, hinonoa siya mianhi
aron sa pagpanghimatuod mahitungod sa kahayag. **9**
Ang matuod nga kahayag nga nagaiwag sa matag-
usa ka tawo, kini nagsingabut sa kalibutan. **10** Ug
siya dinhi na sa kalibutan, ug ang kalibutan nahimo
pinaagi kaniya, ngani ang kalibutan wala makaila
kaniya. **11** Siya nahiabut diha sa iyang kaugalingon,
ngani ang iyang mga tawo wala modawat kaniya. **12**
Apan sa tanang midawat kaniya, sa tanang mitoo
sa iyang ngalan, kanila naghatag siyag kagahum
sa pagkahimong mga anak sa Dios, **13** kanila nga
nangatawo dili gumikan sa dugo, ni sa pagbuot sa
unod, ni sa pagbuot sa lalaki, kondili sa Dios. **14**
Ug ang Pulong nahimong tawo ug ipon kanamo
mipuyo siya nga puno sa grasya ug sa kamatuoran;
ug among nakita ang iyang himaya, ang himaya nga
ingon sa pagadawaton sa bugtong Anak gikan sa
Amahan. **15** (Si Juan naghimog pagpanghimatuod
mahitungod kaniya, ug misinggit nga nag-ingon, "Mao
kini siya ang gihisgutan ko sa akong pag-ingon,
`Siya nga umaanhi sunod kanako gikapahimutang na
unahan kanako, kay siya una pa man kanako,'") **16**
Ug gikan sa maong pagkapuno niya kaming tanan
nanagpakadawat, grasya tungod sa grasya. **17** Kay
ang kasugoan gihatag pinaagi kang Moises, apan ang
grasya ug ang kamatuoran miabut pinaagi kang Jesu-
Cristo. **18** Wala pa gayuy tawo nga nakakita sa Dios;
ang bugtong Anak, nga anaa sa sabakan sa Amahan
kini siya mao ang nagpaila kaniya. **19** Ug mao kini
ang gipanghimatuod ni Juan sa diha nga gipadala
kaniya sa mga Judio ang mga sacerdote ug mga
Levita gikan sa Jerusalem aron sa pagpangutana
kaniya, "Kinsa ka man?" **20** Siya mitug-an, siya wala
maglimod; hinonoa mitug-an siya nga nag-ingon,
"Ako dili mao ang Cristo." **21** Ug sila nangutana
kaniya, "Unsa ka man diay? Si Elias ka ba?" Siya
miingon, "Dili." "Ikaw ba ang profeta?" Siya mitubag,
"Dili." **22** Unya miingon sila kaniya, "Kinsa ka man
lagi? Tug-ani kami aron adunay among ikatubag sa
mga nanagsugo kanamo. Unsa may imong ikasulti
bahin sa imong kaugalingon?" **23** Ug siya miingon,
"Ako mao ang tingog sa magasinggit diha sa mga
awaaw, `Tul-ira ninyo ang agian sa Ginoo,' sumala sa
giingon ni Isaias nga profeta." **24** Ug kini sila mga
sinugo gikan sa mga Fariseo. **25** Ug sila nangutana
kaniya, "Nan, nganong nagapangbautismo ka man,
nga dili ka man diay mao ang Cristo, ni si Elias, ni
ang profeta?" **26** Ug si Juan mitubag kanila, "Ako
nagapangbautismo sa tubig, apan diha sa taliwala
ninyo anaay nagatindog nga wala ninyo hiilhi, **27**
siya nga mao ang magaanhi sunod kanako, sa
kang kinsang higot sa sapin ako dili gani takus sa
paghubad." **28** Kini didto mahitabo sa Betania, tabok
sa Jordan, diin si Juan nagpangbautismo. **29** Ug sa
pagkasunod nga adlaw iyang nakita si Jesus nga
nagpaingon kaniya, ug siya miingon, "Tan-awa, mao
kana ang Cordero sa Dios, nga magakuha sa sala sa
kalibutan! **30** Mao kana siya ang gihisgutan ko sa
akong pag-ingon, `Sunod kanako moanhi ang usa ka
tawo nga gikapahimutang na unahan kanako, kay
siya una pa man kanako.' **31** Ug ako gayud gani wala
man masayud kaniya; mao lamang nga mianhi ako
nga nagpangbautismo sa tubig aron ikapadayag siya
ngadto sa Israel." **32** Ug si Juan nagpanghimatuod
nga nag-ingon, "Nakita ko ang Espiritu nga mikunsad
ingon ug salampati gikan sa langit, ug kini nagpabilin
diha kaniya. **33** Ako gayud wala masayud kaniya,
apan siya nga nagsugo kanako sa pagpangbautismo
sa tubig miingon kanako, `Siya nga imong makita nga
pagakunsaran ug pagapuy-an sa Espiritu, mao kana
siya ang magapangbautismo diha sa Espiritu Santo.'
34 Ug ako nakakita ug gipanghimatuod ko nga kini
siya mao ang Anak sa Dios." **35** Ug sa pagkasunod
nga adlaw didto na usab si Juan nagtindog uban sa
duha sa iyang mga tinun-an; **36** ug siya mitan-aw kang
Jesus samtang kini naglakaw, ug siya miingon, "Tan-
awa, mao kana ang Cordero sa Dios!" **37** Ug ang duha
ka mga tinun-an nakadungog kaniya sa iyang pagsulti
niini, ug sila minunot kang Jesus. **38** Ug si Jesus
milingi ug iyang nakita sila nga nanagsunod kaniya,
ug siya miingon kanila, "Unsay inyong gipangita?" Ug

sila miingon kaniya, "Rabi (nga sa ato pa, Magtutudlo),
diin ka magpuyo?" 39 Ug siya miingon kanila, "Umari
kamo ug makita ninyo." Ug sila miadto ug ilang nakita
ang iyang gipuy-an; ug sila mipabilin uban kaniya
nianang adlawa, kay kadto may ikanapulo na man ang
takna. 40 Usa sa duha nga nakadungog sa pagsulti
ni Juan ug misunod kang Jesus, mao si Andres nga
igsoon ni Simon Pedro. 41 Ug iyang nakaplagan
pag-una ang iyang igsoon nga si Simon, ug miingon
kaniya, "Gikahibalag namo ang Mesias" (nga sa ato
pa, Cristo); 42 ug iyang gidala siya ngadto kang
Jesus. Ug si Jesus misud-ong kaniya ug miingon,
"Ikaw diay si Simon, ang anak ni Juan? Pagatawgon
ikaw nga Cefas" (nga sa ato pa, Pedro). 43 Ug sa
pagkasunod nga adlaw si Jesus buot moadto sa
Galilea. Ug iyang gikahibalag si Felipe ug siya miingon
kaniya, "Sumunod ka kanako." 44 Kini si Felipe taga-
Betsaida, ang lungsod nila ni Andres ug Pedro. 45 Ug
gikahibalag ni Felipe si Natanael, ug siya miingon
kaniya, "Among gikahibalag siya nga mahitungod
gani kaniya si Moises diha sa kasugoan ug usab ang
mga profeta nanagsulat, mahitungod kang Jesus nga
Nazaretnon, nga anak ni Jose." 46 Ug si Natanael
nangutana kaniya, "Aduna ba guy maayong butang
gikan sa Nazaret?" Si Felipe mitubag kaniya, "Umari
ka ug tan-awa." 47 Ug nakita ni Jesus si Natanael
nga nagpaingon kaniya, ug siya miingon mahitungod
kaniya, "Tan-awa, aniay usa ka tinuod gayud nga
Israelinhon, kang kinsa wala ang pagkalimbongan!"
48 Ug si Natanael nangutana kaniya, "Naunsa ba
nga nakaila ka man diay kanako?" Si Jesus mitubag
kaniya, "Sa wala ka pa tawga ni Felipe, samtang
nagpasilong ikaw diha sa kahoyng igera, nakita ko
ikaw." 49 Ug si Natanael miingon kaniya, "Rabi, ikaw
mao ang Anak sa Dios! Ikaw mao ang Hari sa Israel!"
50 Ug si Jesus mitubag kaniya, "Mitoo ba ikaw tungod
lang sa akong pag-ingon kanimo nga nakita ko ikaw
nga nagpasilong diha sa kahoyng igera? Makita ra
unya nimo ang labi pa ka dagkung mga butang kay
niini." 51 Ug siya miingon pa kaniya, "Sa pagkatinuod,
sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga makita
ra unya ninyo ang langit nga maabli ug ang mga
manolunda sa Dios nga magakayab ug magakunsad
sa ibabaw sa Anak sa Tawo."

2 Ug sa ikatulo ka adlaw may kasal sa Cana sa
Galilea, ug didto ang inahan ni Jesus; 2 ug si
Jesus usab gidapit ngadto sa kasal, uban ang iyang
mga tinun-an. 3 Ug sa pagkahurot na sa bino, ang
inahan ni Jesus miingon kaniya, "Wala na silay bino."
4 Ug si Jesus miingon kaniya, "Babaye, unsay imong
labut kanako? Ang akong takna wala pa moabut."
5 Ug ang iyang inahan miingon sa mga sulogoon,
"Unsa ganiy iyang isugo kaninyo, buhata ninyo." 6
Ug didtoy nahimutang nga unom ka buok tadyaw
nga bato, sumala sa batasan sa mga Judio sa
pagpanghugas, nga ang matag-usa niini kasudlan
ug kaluhaan o katloan ka galon. 7 Ug si Jesus
miingon kanila, "Pun-a ninyog tubig ang mga tadyaw."
Ug kini ilang gipanagpuno hangtud sa ngabil. 8
Ug unya siya miingon kanila, "Pagkabo na kamo
niana ug dad-a ngadto sa punoan sa kombira." Ug
kini ilang gidala ngadto kaniya. 9 Ug sa natilawan
sa punoan sa kombira ang tubig nga nahimo nang
bino, ug kay wala man siya masayud diin kini gikan
(bisan tuod nasayud niini ang mga sulogoon nga
nanagkabo sa tubig), ang punoan sa kombira mitawag
sa bana 10 ug miingon kaniya, "Nabatasan baya sa
mga tawo ang pagdalit pag-una sa maayong bino,
ug unya sa diha nga ang mga dinapit makainom
na pag-ayo, mao pay pagdalit sa minos nga bino;
apan ikaw, imo hinoong gitagoan ang maayong bino
hangtud karon." 11 Kini, ang nahauna sa iyang mga
milagro, gibuhat ni Jesus didto sa Cana sa Galilea,
ug nagpadayag sa iyang himaya; ug ang iyang mga
tinun-an nanagpanoo kaniya. 12 Ug tapus niini siya
milugsong ngadto sa Capernaum, uban ang iyang
inahan ug ang iyang mga igsoon ug ang iyang mga
tinun-an; ug didto mipabilin sila sulod sa pipila lamang
ka adlaw. 13 Ug nagkahiduol na ang Pasko sa mga
Judio, busa si Jesus mitungas ngadto sa Jerusalem.
14 Ug sa sulod sa templo iyang nakita ang mga
nanagbaligyag mga baka ug mga karnero ug mga
salampati, ug ang mga tigpangilis ug salapi nga diha
sa ilang pamatigayon. 15 Ug nagbuhat siyag latigo
nga pisi ug iyang giabog silang tanan, uban ang mga
karnero ug mga baka, ngadto sa gawas sa templo;
ug iyang giyabo ang mga salapi sa mga tigpangilis ug
iyang gipanglintuwad ang ilang mga lamisa. 16 Ug
siya miingon sa mga nanagbaligyag mga salampati,
"Kuhaa ninyo dinhi kining mga butanga; ang balay sa
akong Amahan ayaw ninyo paghimoang merkado."
17 Ug ang iyang mga tinun-an nahinumdom nga
ang kasulatan nagaingon man, "Ang kamaampingon
alang sa imong balay magaut-ot kanako." 18 Busa
ang mga Judio miingon kaniya, "Unsa man ang

ilhanan nga imong ikapakita kanamo nga ikaw may
pagbulot-an sa pagbuhat niini?" 19 Ug si Jesus
mitubag kanila, "Gubaa ninyo kining templo, ug
patindugon ko kini sulod sa tulo ka adlaw." 20 Ug
ang mga Judio nanagpanubag, "Kining temploha
gitukod sulod sa kap-atan ug unom ka tuig, ug
imong patindugon kini sulod sa tulo ka adlaw?" 21
Apan ang templo nga iyang gipasabut mao ang
iyang kaugalingong lawas. 22 Mao man gani nga sa
pagkabanhaw na niya gikan sa mga patay, ang iyang
mga tinun-an nahinumdom sa iyang pagsulti niini;
ug sila nanagpanoo sa kasulatan ug sa pulong nga
gisulti ni Jesus. 23 Ug sa didto siya sa Jerusalem
sa panahon sa fiesta sa Pasko, daghan ang misalig
sa iyang ngalan sa pagkakita nila sa mga milagro
nga iyang gibuhat; 24 apan sa iyang bahin wala ni
Jesus isalig ang iyang kaugalingon ngadto kanila,
25 kay siya nasayud man sa tanang tawo ug wala
siya magkinahanglan nga adunay magpanghimatuod
ngadto kaniya mahitungod sa tawo, kay siya gayud
nasayud man kon unsa ang anaa sa sulod sa tawo.

3 Ug dihay usa ka tawo sa mga Fariseo, nga
ginganlan si Nicodemo, nga punoan sa mga Judio.
2 Kining tawhana miadto kang Jesus sa takna sa
kagabhion ug miingon kaniya, "Rabi, kami nasayud
nga ikaw maoy usa ka magtutudlo nga gikan sa
Dios, kay wala gayuy makahimo niining mga milagro
nga imong gipangbuhat gawas lamang kon ang
Dios anaa uban kaniya." 3 Ug si Jesus mitubag
kaniya, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon
ako kanimo, gawas kon ang tawo igaanak pag-
usab, dili siya makakita sa gingharian sa Dios." 4
Ug si Nicodemo nangutana kaniya, "Unsaon man
pagkahimo nga igaanak ang tawo sa tigulang na siya?
Makasulod pa ba siya pag-usab sa taguangkan sa
iyang inahan ug mahimugso?" 5 Ug si Jesus mitubag,
"Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako
kanimo, gawas kon ang tawo igaanak sa tubig ug sa
Espiritu, dili siya makasulod sa gingharian sa Dios.
6 Ang gianak sa unod, unod man; ug ang gianak
sa Espiritu, espirutu man. 7 Ayaw ikahibulong ang
akong pag-ingon kanimo, `Kinahanglan nga igaanak
kamo pag-usab.' 8 Ang hangin bitaw mohuros man
ngadto sa buot niyang padulngan, ug mabati mo ang
iyang tingog; ngani dili nimo mahibaloan diin siya
gikan o asa siya padulong. Maingon usab niana ang
tanan nga gianak sa Espiritu." 9 Si Nicodemo miingon
kaniya, "Unsaon man pagkahimo niini?" 10 Ug si
Jesus mitubag kaniya, "Wala ka ba diay makasabut
niini, nga magtutudlo ka man unta sa Israel? 11
Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako
kanimo, nga kami nagasulti sa among nahibaloan
ug nagapanghimatuod sa among nakita, apan kamo
wala modawat sa among pamatuod. 12 Kon dili
kamo motoo sa yutan-ong mga butang nga akong
gisugilon kaninyo, unsaon man ninyo sa pagtoo kon
suginlan ko kamog langitnong mga butang? 13 Walay
nakasaka ngadto sa langit gawas lamang kaniya
nga nanaug gikan sa langit, nga mao ang Anak
sa Tawo nga anaa sa langit. 14 Ug maingon nga
ang halas giisa ni Moises didto sa kamingawan,
maingon man usab kinahanglan igaisa ang Anak
sa Tawo, 15 aron ang tanan nga mosalig kaniya
makabaton sa kinabuhing dayon." (aiōnios g166) 16 Kay
gihigugma gayud sa Dios ang kalibutan nga tungod
niana gihatag niya ang iyang bugtong Anak, aron ang
tanan nga mosalig kaniya dili malaglag, kondili may
kinabuhing dayon. (aiōnios g166) 17 Kay gipadala sa
Dios ang iyang Anak nganhi sa kalibutan, dili aron
ang kalibutan iyang pagahukman sa silot, kondili
aron ang kalibutan maluwas pinaagi kaniya. 18 Ang
mosalig kaniya dili pagahukman sa silot; apan ang
dili mosalig nahinukman na sa silot, kay wala man
siya motoo sa ngalan sa bugtong Anak sa Dios. 19
Ug ang paghukom mao kini, nga ang kahayag mianhi
sa kalibutan, ug ang kangitngit maoy gipalabi sa mga
tawo sa paghigugma kay sa kahayag, kay dautan man
ang ilang mga buhat. 20 Kay ang tanan nga nagabuhat
ug mangil-ad nagadumot sa kahayag, ug dili moduol
sa kahayag, sa kahadlok nga tingali unya masuta
ang ilang mga buhat. 21 Apan siya nga nagahimo
sa matuod moduol sa kahayag, aron ikapadayag
nga ang iyang mga buhat nangahimo diha sa Dios.
22 Tapus niini si Jesus ug ang iyang mga tinun-an
miadto sa kayutaan sa Judea, ug didto mipabilin siya
uban kanila ug nagpangbautismo. 23 Ug si Juan usab
nagpangbautismo didto sa Enon duol sa Salim, kay
didto daghan man ang mga tubig; ug ang mga tawo
nangadto ug gibautismohan sila. 24 Kay si Juan wala
pa man ikabanlud sa bilanggoan. 25 Ug nahitabo
nga ang mga tinun-an ni Juan may gipakiglalis nga
usa ka Judio mahitungod sa pagpanghinlo. 26 Ug
sila miadto kang Juan ug miingon kaniya, "Rabi,
kadtong tawo nga uban kanimo didto sa tabok sa
Jordan, nga imo ganing gipanghimatud-an, kini siya

ania karon dinhi nagapangbautismo, ug ang tanang
tawo nanugok ngadto kaniya." 27 Ug si Juan mitubag,
"Walay tawo nga makadawat ug bisan unsa gawas
sa ihatag kaniya gikan sa langit. 28 Kamo gayud
makapanghimatuod sa akong pag-ingon, nga ako dili
mao ang Cristo, kondili nga gipadala ako sa pag-una
kaniya. 29 Ang naasawa iya sa nabana; ang higala
sa nabana, nga nagatindog ug nagapatalinghug
kaniya, kini siya nagakalipay ug daku tungod sa
tingog sa nabana; busa kining akong kalipay hingpit
na karon. 30 Siya kinahanglan magatubo, samtang
ako kinahanglan magakunhod." 31 Siya nga gikan sa
itaas, labaw sa tanan; siya nga gikan sa yuta iya sa
yuta ug nagasulti pinasukad sa yuta. Siya nga gikan
sa langit labaw sa tanan. 32 Siya nagapanghimatuod
sa iyang nakita ug nadungog, ngani walay midawat
sa iyang panghimatuod. 33 Ang magadawat sa iyang
panghimatuod magabutang sa iyang timaan niini, nga
ang Dios matinuoron. 34 Kay siya nga gipadala sa
Dios magasulti man sa mga pulong sa Dios, sanglit
sa walay sukod ang Dios nagapanghatag man sa
Espiritu. 35 Ang Amahan nagahigugma sa Anak, ug
ang tanang mga butang gitugyan niya ngadto sa iyang
kamot. 36 Ang mosalig sa Anak may kinabuhi nga
dayon; apan ang dili mosugot sa Anak dili makatilawg
kinabuhi, hinonoa ang kapungot sa Dios magapabilin
diha kaniya. **(aiōnios g166)**

4 Ug sa pagkasayud sa Ginoo nga ang mga
Fariseo nakadungog nga si Jesus nangabig ug
nagpangbautismog labi pa ka daghang mga tinun-an
kay kang Juan. 2 (bisan tuod dili gayud si Jesus mao
ang nangunay sa pagpangbautismo kondili ang iyang
mga tinun-an lamang), 3 siya mipahawa sa Judea ug
mibalik sa Galilea. 4 Ug siya kinahanglan gayud nga
mahiagi latas sa Samaria. 5 Busa nahiabut siya sa
usa ka lungsod sa Samaria nga ginganlan ug Sicar,
duol sa yuta nga gihatag ni Jacob ngadto sa iyang
anak nga si Jose 6 Ug didto ang atabay ni Jacob;
ug si Jesus, sanglit gikapuyan man siya tungod sa
iyang panaw, milingkod tupad sa atabay. Ug kadto
may ikaunom na ang takna. 7 Ug dihay usa ka
babayeng Samarianhon nga miabut aron sa pagkalos
ug tubig. Ug si Jesus miingon kaniya, "Paimna ra
ko." 8 Kay ang iyang mga tinun-an nangadto man
sa lungsod aron sa pagpalit ug makaon. 9 Ang
babayeng Samarianhon miingon kaniya, "Naunsa
ba nga ikaw nga usa ka Judio mihangyo man nga
paimnon ko nga usa ka babayeng Samarianhon?"
Kay ang mga Judio ugod wala may pakigharong sa
mga Samarianhon. 10 Ug si Jesus mitubag kaniya,
"Kon nasayud ka pa lamang sa gasa sa Dios, ug
kon kinsa kining nagaingon kanimo, `Paimna ra ko,'
mangayo ka gayud unta kaniya ug ikaw hatagan
niyag buhi nga tubig." 11 Ang babaye miingon kaniya,
"Senyor, ikaw wala ganiy arang ikatimba, ug ang
atabay lalum; asa man nimo kuhaa kanang imong
buhi nga tubig? 12 Labaw ka pa ba sa among
ginikanan nga si Jacob nga maoy naghatag kanamo
niining atabay, ug sa tubig niini nag-inom siya ug ang
iyang mga anak ug ang iyang mga hayop?" 13 Si
Jesus miingon kaniya, "Ang tanan nga magainom
niining tubiga pagauhawon pag-usab, 14 apan bisan
kinsa nga magainom sa tubig nga akong igahatag
kaniya dili na gayud pagauhawon; kay ang tubig
nga akong igahatag kaniya mahimong diha sa sulod
niya usa ka tubod sa tubig nga magatubo ngadto sa
pagkakinabuhing dayon." **(aiōn g165, aiōnios g166)** 15
Ang babaye miingon kaniya, "Senyor, hatagi ra ko
nianang tubiga aron dili na ako uhawon, ni moanhi
pa dinhi aron sa pagkalos." 16 Ug si Jesus miingon
kaniya, "Lumakaw ka, tawga ang imong bana, ug
bumalik ka dinhi." 17 Ang babaye mitubag kaniya,
"Wala baya akoy bana." Si Jesus miingon kaniya,
"Tinuod ang imong giingon, `Wala akoy bana'; 18
kay tuod ikaw may lima na man ka bana, ug siya
nga gikaipon mo karon dili man imong bana. Tinuod
gayud kining imong giingon." 19 Ang babaye miingon
kaniya, "Senyor, naila ko nga ikaw usa ka profeta. 20
Ang among mga ginikanan nanagsimba dinhi niining
bukira; apan kamo magaingon nga sa Jerusalem
atua ang dapit diin kinahanglan ang mga tawo adto
magasimba." 21 Ug si Jesus miingon kaniya, "Babaye,
toohi ako, taliabut na ang takna nga kamo magasimba
sa Amahan dili lamang dinhi ra niining bukira, ni
sa Jerusalem. 22 Kamo nagasimba sa wala ninyo
hiilhi; kami nagasimba sa among nailhan, kay ang
kaluwasan nagagikan man sa mga Judio. 23 Apan
ang takna taliabut, ug karon mao na, nga ang tinuod
nga mga magsisimba magasimba sa Amahan diha sa
espiritu ug sa kamatuoran, kay kini ang ginapangita sa
Amahan nga maoy managsimba kaniya. 24 Ang Dios
espiritu, ug ang mga magasimba kaniya kinahanglan
managsimba diha sa espiritu ug sa kamatuoran." 25
Ang babaye miingon kaniya, "Ako nasayud nga ang
Mesias umaabut (siya nga ginatawag ug Cristo); inig-

abut na unya niya, siya mao ang magasaysay kanato
sa tanang mga butang." 26 Si Jesus miingon kaniya,
"Ako nga nakigsulti kanimo mao siya." 27 Niining
tungora, nanagpangabut ang iyang mga tinun-an. Ug
sila nanghibulong nga babaye ang iyang gipakigsulti,
apan wala kanilay nakaingon, "Unsa may imong
gusto?" o, "Nganong nakigsulti ka man kaniya?" 28
Unya gibiyaan sa babaye ang iyang banga ug miadto
siya sa lungsod ug miingon sa mga tawo, 29 "Umari
kamo, tan-awa ninyo ang usa ka tawo nga mitug-
an kanako sa tanang nabuhat ko. Mao ba kaha kini
ang Cristo?" 30 Ug sila nanggula sa lungsod ug
nangadto kaniya. 31 Sa maong higayon giagda siya
sa mga tinun-an nga nanag-ingon, "Rabi, kumaon
ka." 32 Apan siya miingon kanila, "Ako adunay kan-
onon nga wala ninyo hibaloi." 33 Busa ang mga
tinun-an nagpangutan-anay ang usa sa usa nga
nag-ingon, "May nakahatud ba kaniyag pagkaon?"
34 Si Jesus miingon kanila, "Ang akong pagkaon
mao ang pagbuhat sa kabubut-on sa nagpadala
kanako, ug ang pagtuman sa ipabuhat niya. 35 Dili
ba magaingon man kamo, `Upat pa ka bulan, ug
unya mao na ang ting-ani'? Sultihan ko kamo, iyahat
ninyo ang inyong mga mata, ug lantawa ninyo ang
kaumahan nga mga hinog na aron pagaanihon. 36
Siya nga nagaani magadawat ug suhol, ug magahipos
ug bunga alang sa kinabuhi nga dayon, aron ang
magpupugas ug ang mag-aani managduyog sa
kalipay. (aiōnios g166) 37 Kay ginamatud-an niini
ang ginaingon, `Usa ang magapugas ug lain ang
magaani.' 38 Kamo gisugo ko sa pag-ani niadtong
wala ninyo budlayi; ang uban mao ang nanagbudlay,
ug kamo nanagpakaambit sa ilang binudlayan." 39
Ug daghang mga Samarianhon sa maong lungsod
misalig kaniya tungod sa panghimatuod sa babaye
nga nag-ingon, "Siya mitug-an kanako sa tanang
nabuhat ko." 40 Busa sa paghiduol kaniya sa mga
Samarianhon, sila mihangyo kaniya sa pagpabilin
uban kanila; ug siya mipabilin didtog duha ka adlaw.
41 Ug milabi pa ka daghan ang mitoo kaniya tungod
sa iyang pulong. 42 Unya miingon sila sa babaye,
"Kami nagatoo dili na tungod sa imong mga pulong,
kay kami na gayud mao ang nakadungog kaniya,
ug among naila nga siya sa pagkatinuod mao ang
Manluluwas sa kalibutan." 43 Tapus sa maong duha
ka adlaw siya migikan padulong sa Galilea. 44
Kay si Jesus gayud nagpamaduod man nga ang
profeta walay dungog diha sa iyang kaugalingong
lungsod. 45 Busa sa pag-abut niya sa Galilea, ang
mga Galileanhon nahinangop sa pagdawat kaniya,
sanglit ila mang nakita ang tanang gibuhat niya didto
sa Jerusalem sa panahon sa fiesta, kay sila nahiadto
man usab sa fiesta. 46 Busa nahiadto siya pag-
usab sa Cana sa Galilea, diin gihimo gani niyang
bino ang tubig. Ug didto sa Capernaum may usa
ka opisyal kinsang anak nga lalaki nagmasakiton.
47 Sa iyang pagkadungog nga si Jesus nahiabut sa
Galilea gikan sa Judea, siya miadto ug nagpakiluoy
kaniya nga unta iyang adtoon ug ayohon ang anak
niya, kay kini nag-ungaw na sa kamatayon, 48 Ug
si Jesus miingon kaniya, "Gawas kon makakita kag
mga ilhanan ug mga katingalahan, dili ka motoo."
49 Ang opisyal miingon kaniya, "Senyor, umadto ka
intawon sa dili pa mamatay ang akong anak." 50 Ug
si Jesus miingon kaniya, "Lumakaw ka, ang imong
anak mabuhi." Ang tawo mitoo sa pulong nga gisulti
ni Jesus ug milakaw siya. 51 Ug sa naglugsong pa
siya sa dalan, ang iyang mga ulipon misugat kaniya
ug ilang gisuginlan siya nga ang iyang anak buhi. 52
Ug siya nangutana kanila kanus-a siya magsugod
sa pagkaayo, ug sila miingon kaniya, "Kagahapon
sa ikapito ang takna siya gihuwasan sa hilanat." 53
Ug ang amahan nahinumdom nga kadto mao ang
takna sa pag-ingon ni Jesus kaniya, "Ang imong anak
mabuhi."; ug siya mitoo, ug ang iyang tibuok nga
panimalay. 54 Kini mao ang ikaduhang milagro nga
gihimo ni Jesus sa iyang paghiabut sa Galilea gikan
sa Judea.

5 Tapus niini may gisaulog nga usa ka fiesta sa mga
Judio, ug si Jesus mitungas ngadto sa Jerusalem.
2 Ug sa Jerusalem, duol sa pultahan sa mga karnero,
anaay tuburan nga sa Hebreohanon ginatawag ug
Betsata, nga may lima ka portico. 3 Dinhi niini
nanaghigda ang dakung panon sa mga masakiton,
lakip sa mga buta, nga bakul, ug mga paralitico.
Sila nanagpaabut sa paglihok sa tubig. 4 Kay may
mga panahon nga ang manolunda sa Ginoo manaug
ngadto sa tuburan ug ang tubig iyang kutawon; ug
ang makauna sa pag-ubog human makutaw ang
tubig, siya mamaayo sa bisan unsang sakit nga iyang
giantus. 5 Ug didtoy usa ka tawo nga nagmasakiton
sulod na sa katloan ug walo ka tuig. 6 Sa pagkakita
ni Jesus kaniya, ug sa nasayran niya nga siya
naglubog didto sulod na sa hataas nga panahon,
siya miingon kaniya, "Buot ka bang maayo?" 7 Ang

masakiton mitubag kaniya, "Senyor, wala akoy tawo
nga makatunlob kanako ngadto sa tuburan inigkutaw
na sa tubig, ug sa diha nga manlimbasug ako sa
paglusad, adunay lain nga makauna kanako sa pag-
ubog." 8 Ug si Jesus miingon kaniya, "Bumangon
ka, dad-a ang imong higdaan, ug lumakaw ka." 9
Ug dihadiha ang tawo naayo, ug gidala niya ang
iyang higdaan ug milakaw. 10 Tungod niana ang mga
Judio miingon sa tawo nga naayo, "Adlaw karon nga
igpapahulay, ug ginadili kanimo ang pagdaladala mo
sa imong higdaan." 11 Apan siya mitubag kanila, "Ang
tawo nga nag-ayo kanako miingon kanako, `Dad-
a ang imong higdaan ug lumakaw ka.'" 12 Ug sila
nangutana kaniya, "Kinsa bang tawhana ang nag-
ingon kanimo, `Dad-a ang imong higdaan ug lumakaw
ka'?" 13 Apan ang tawo nga giayo wala mahibalog
kinsa, sanglit si Jesus milikay na man tungod sa
panon sa katawhan niadtong dapita. 14 Human niini,
gikahibalag siya ni Jesus sa sulod sa templo, ug si
Jesus miingon kaniya, "Tan-awa, maayo na ikaw!
Ayaw na pagpakasala aron dili mahitabo kanimo ang
labi pang mangil-ad." 15 Ug ang tawo milakaw ug
iyang gisuginlan ang mga Judio nga ang nag-ayo
kaniya mao si Jesus. 16 Ug mao kini ang hinungdan
ngano nga si Jesus gilutos sa mga Judio, kay kini
gibuhat man ugod niya sa adlaw nga igpapahulay. 17
Apan si Jesus mitubag kanila, "Ang akong Amahan
nagapadayon sa pagbuhat bisan pa hangtud karon,
ug ako nagabuhat sa ingon man." 18 Ug mao kini ang
hinungdan ngano nga misamot pa ang tinguha sa
mga Judio sa pagpatay kaniya, dili lamang tungod
kay gilapas niya ang adlaw nga igpapahulay, kondili
tungod usab kay ang Dios iya mang gitawag nga
iyang kaugalingong Amahan, ug sa ingon niana
nagpakigsama siya sa Dios. 19 Ug si Jesus miingon
kanila, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon
ako kaninyo, nga walay bisan unsa nga arang mabuhat
sa Anak sa iyang kaugalingong kabubut-on, gawas
lamang sa iyang makita nga ginabuhat sa Amahan.
Kay bisan unsay ginabuhat sa Amahan, ginabuhat
usab kana sa Anak sa samang paagi. 20 Kay ang
Amahan nahigugma sa Anak, ug iyang ginapakita
kaniya labi pa niini ka dagkung mga buhat ang iyang
igapakita kaniya aron kamo manghibulong. 21 Kay
maingon nga ang Amahan nagabanhaw sa mga patay
ug nagahatag kanilag kinabuhi, maingon man usab
ang Anak nagahatag ug kinabuhi kang bisan kinsa nga
iyang kahimut-an. 22 Ang Amahan dili magahukom
kang bisan kinsa, hinonoa ang tanang paghukom
gitugyan niya ngadto sa Anak, 23 aron ang tanang
tawo magapasidungog sa Anak maingon sa ilang
pagpasidungog sa Amahan. Ang wala magpasidungog
sa Anak wala magpasidungog sa Amahan nga
mao ang nagpadala kaniya. 24 Sa pagkatinuod,
sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ang
magapatalinghug sa akong pulong ug magatoo kaniya
nga nagpadala kanako, may kinabuhi nga dayon;
siya dili pagahukman, hinonoa nabalhin na siya gikan
sa kamatayon ngadto sa kinabuhi. (aiōnios g166) 25
"Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako
kaninyo, nga ang takna nagasingabut, ug karon mao
na, nga ang mga patay managpakabati sa tingog sa
Anak sa Dios, ug kadtong magapatalinghug mabuhi.
26 Kay maingon nga ang Amahan may kinabuhi diha
sa iyang kaugalingon, maingon man gitugot niya
sa Anak ang pagpakabaton usab ug kinabuhi diha
sa iyang kaugalingon, 27 ug gihatagan niya siyag
kagahum sa pagpanghukom tungod kay siya Anak
man sa Tawo. 28 Ayaw kamo kahibulong niini, kay
ang takna nagasingabut na nga ang tanan nga anaa
sa mga lubong managpakabati sa iyang tingog, 29 ug
ang mga nanagbuhat ug maayo managpanggula nga
binanhaw ngadto sa kinabuhi, ug ang mga nanagbuhat
ug mangil-ad managpanggula nga binanhaw ngadto
sa pagkahinukman sa silot. 30 "Ako walay arang
mahimo sa akong kaugalingong pagbulot-an; sumala
sa akong nadungog, ako magahukom. Ug ang akong
hukom matarung, kay wala ko man tinguhaa ang
pagbuhat sa akong kaugalingong kabubut-on kondili
sa kabubut-on sa nagpadala kanako. 31 Kon ako
mao ang magpanghimatuod mahitungod sa akong
kaugalingon, ang akong panghimatuod maisip nga dili
tinuod. 32 Apan adunay lain nga nagapanghimatuod
mahitungod kanako, ug ako nahibalo nga tinuod
ang iyang panghimatuod mahitungod kanako. 33
Inyong gipasugoan si Juan, ug gipanghimatud-an
niya ang tinuod. 34 Hinoon wala ako magsalig sa
tawhanong pagpanghimatuod, apan gihisgutan ko
lang kini aron maluwas kamo. 35 Si Juan maoy usa
ka suga nga nagsiga ug nagdan-ag, ug sulod sa
usa ka panahon gikahimut-an ninyo ang pagkalipay
diha sa iyang kahayag. 36 Apan mahitungod kanako
adunay panghimatuod kay ang mga buhat nga
gipiyal kanako maong mga buhat nga ginahimo ko
karon, nagapanghimatuod mahitungod nagpadala
kanako. 37 Ug ang Amahan nga mao ang nagpadala

kanako, siya gayud nanghimatuod na mahitungod
kanako. 38 ug kaninyo ang iyang pulong wala
magpabilin kay kamo wala man motoo kaniya nga
iyang gipadala. 39 Kamo nagasusi sa mga kasulatan
kay nagahunahuna man kamo nga pinaagi niini
makakaplag kamo sa kinabuhing dayon; ngani kini
mao ang nagapanghimatuod mahitungod kanako;
(aiōnios g166) 40 apan dili kamo moari kanako aron unta
makabaton kamog kinabuhi. 41 Ako wala magpaabut
ug dungog nga gikan sa tawo. 42 Apan ako nasayud
nga diha kaninyo wala ang paghigugma alang sa
Dios. 43 Ako mianhi sa ngalan sa akong Amahan,
apan wala ako ninyo dawata. Kon aduna hinooy
lain nga moanhi sa iyang kaugalingon nga ngalan,
siya inyong pagadawaton. 44 Unsaon man ninyo sa
pagpakatoo, kamo nga ngadawat ug dungog gikan
sa usag usa, apan wala magapangita sa dungog
nga gikan sa bugtong nga Dios? 45 Ayaw kamo
paghunahuna nga ako mao ang magasumbong batok
kaninyo sa atubangan sa Amahan; ang magasumbong
batok kaninyo mao si Moises, siya nga maoy inyong
ginalauman. 46 Kon kamo nagatoo man kang Moises,
nan, matoo usab unta kamo kanako, kay siya nagsulat
man mahitungod kanako. 47 Apan kon kamo dili
motoo sa iyang mga sinulat, unsaon man ninyo
pagtoo sa akong mga gipamulong?"

6 Tapus niini si Jesus mitabok ngadto sa pikas
nga daplin sa Lanaw sa Galilea, nga mao ang
Lanaw sa Tiberiades. 2 Ug miapas kaniya ang usa ka
dakung panon sa katawhan, kay nakita man ugod nila
ang mga milagro nga iyang nahimo ngadto sa mga
masakiton. 3 Ug si Jesus mitungas sa kabungturan,
ug didto milingkod siya uban sa iyang mga tinun-
an. 4 Ug karon ang Pasko, ang fiesta sa mga Judio,
nagsingabut na. 5 Ug sa pagyahat niya sa iyang
mga mata, ug sa pagkakita niya sa dakung panon sa
katawhan nga nagpadulong kaniya, si Jesus miingon
kang Felipe, "Asa man kita magpalit ug tinapay aron
makakaon kini sila?" 6 Kini iyang gipamulong sa
pagsulay kaniya, kay siya gayud nahibalo man kon
unsay iyang buhaton. 7 Ug si Felipe mitubag kaniya,
"Ang duha ka gatus ka denario dili pa igong ipalit
ug tinapay aron ang matag-usa kanila makadawat
ug diyutayng ikatimo." 8 Usa sa iyang mga tinun-
an, si Andres nga igsoon ni Simon Pedro, miingon
kang Jesus, 9 "Ania dinhiy usa ka batang lalaki
nga may lima ka pan nga sebada ug duha ka isda,
apan mag-unsa man kana alang niining hilabihan
ka daghan?" 10 Ug si Jesus miingon, "Palingkora
ang mga tawo." Ug didtoy daghang balili niadtong
dapita, busa ang mga tawo nanglingkod nga may
gidaghanon nga mga lima ka libo. 11 Ug unya gikuha
ni Jesus ang mga tinapay, ug sa nakapasalamat
na siya, iyang giapod-apod kini ngadto kanila nga
nanaglingkod; maingon man usab ang isda, kutob
sa ilang gusto. 12 Ug sa nangabusog na sila, siya
miingon sa iyang mga tinun-an, "Hipusa ninyo ang
mga tipik nga nanghibilin aron walay mausik." 13
Busa ilang gihipos kini, ug napulog-duha ka bukag
ang napuno nila sa mga tipik gikan sa lima ka tinapay
nga sebada, nga nahibilin tapus sa pagpangaon
sa mga tawo. 14 Ug sa pagkakita nila sa milagro
nga iyang gibuhat, ang mga tawo nanag-ingon, "Sa
pagkatinuod kini siya mao gayud ang profeta nga
moanhi sa kalibutan!" 15 Ug sa pagkamatikud ni
Jesus nga sila moduol na sa pagsakmit kaniya aron
sa paghimo kaniya nga hari, siya mipahilit pag-
usab nga nag-inusara ngadto sa kabungturan. 16
Ug sa pagkasawomsom na, ang iyang mga tinun-
an nanglugsong ngadto sa lanaw, 17 ug misakayg
sakayan, ug mitabok sa lanaw ngadto sa Capernaum.
Mangitngit na ug si Jesus wala pa mahiabut kanila.
18 Ug ang lanaw misugod na sa pagbalud tungod
sa makusog nga hangin nga naghuros. 19 Ug sa
nakagaud na silag mga lima o unom ka kilometro,
nakita nila si Jesus nga naglakaw ibabaw sa tubig ug
nagkahiduol sa sakayan. Ug sila nangalisang, 20 apan
siya miingon kanila, "Ako kini; ayaw kamo kalisang."
21 Ug gikalipay nila ang pagdawat kaniya ngadto sa
sakayan, ug dihadiha ang sakayan nahidunggo sa
yuta nga ilang gipadulngan. 22 Ug sa pagkasunod
nga adlaw ang panon sa katawhan nga nagpabilin
sa pikas nga daplin sa lanaw nakamatngon nga usa
ra man kabuok ang sakayan nga nahiadto didto, ug
nga si Jesus wala man makasakay sa sakayan uban
sa iyang mga tinun-an, hinonoa nga ang iyang mga
tinun-an nanggikan nga silasila ra. 23 Apan didtoy
mga bote gikan sa Tiberiades nga nahidunggo duol
niadtong dapit diin nanagpangaon gani silag tinapay
tapus makapasalamat ang Ginoo. 24 Ug sa pagkakita
sa panon sa katawhan nga wala didto si Jesus, ni
ang iyang mga tinun-an, sila misakay sa mga bote
ug miadto sa Capernaum aron sa pagpangita kang
Jesus. 25 Ug sa nakita na nila siya didto sa pikas nga
daplin sa lanaw, sila miingon kaniya, "Rabi, kanus-a

ka pa man mahiabut dinhi?" 26 Ug si Jesus mitubag
kanila, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon
ako kaninyo, nga kamo nangita kanako dili tungod
kay nakakita kamo sa mga milagro, kondili tungod kay
kamo nakakaon man ug nangabusog sa tinapay. 27
Ayaw ninyo paghagoi ang kalan-on nga mawagtang
ra, kondili mao hinooy hagoi ninyo kanang kalan-
on nga molungtad ngadto sa kinabuhing dayon nga
igahatag kaninyo sa Anak sa Tawo; kay sa Dios nga
Amahan gikapadayag siya nga tinuod." (aiōnios g166)
28 Ug sila miingon kaniya, "Unsa may kinahanglan
among buhaton aron sa pagbuhat sa ipabuhat sa
Dios?" 29 Si Jesus mitubag kanila, "Ang ipabuhat sa
Dios mao kini, nga kinahanglan mosalig kamo kaniya
nga iyang gipadala." 30 Ug sila miingon kaniya, "Nan,
unsa man ang imong nabuhat nga milagro, aron
makita namo kini ug motoo kami kanimo? Unsa man
ang imong ginabuhat? 31 Ang among mga ginikanan
nanagpangaon sa mana didto sa kamingawan, sumala
sa nahisulat, `Kanila gihatag niya ang tinapay gikan
sa langit aron ilang pagakan-on.'" 32 Ug si Jesus
miingon kanila, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod,
magaingon ako kaninyo, nga si Moises dili mao
ang naghatag kaninyo niadtong tinapay nga gikan
sa langit; ang akong Amahan mao ang nagahatag
kaninyo sa tinuod nga tinapay nga gikan sa langit.
33 Kay ang tinapay sa Dios mao kadtong nanaug
gikan sa langit, ug nagahatag ug kinabuhi ngadto
sa kalibutan." 34 Ug sila miingon kaniya, "Ginoo,
hatagi kami kanunay nianang tinapaya." 35 Ug si
Jesus mitubag kanila, "Ako mao ang tinapay nga
nagahatag ug kinabuhi; siya nga moari kanako dili
gutomon, ug siya nga mosalig kanako dili gayud
uhawon. 36 Apan giingon ko na kaninyo nga kamo
nakakita na kanako, apan wala kamo mosalig. 37 Ang
tanan nga gihatag kanako sa Amahan moari gayud
kanako, ug siya nga moari kanako dili ko gayud
igasalikway. 38 Kay ako nanaug gikan sa langit,
dili sa pagbuhat sa akong kaugalingong kabubut-
on, kondili sa kabubut-on sa nagpadala kanako. 39
Ug ang kabubut-on sa nagpadala kanako mao kini,
nga dili ako kawad-an bisag usa sa tanan nga iyang
gikahatag kanako, hinonoa nga mabanhaw kini sa
kaulahian nga adlaw. 40 Kay ang kabubut-on sa
akong Amahan mao kini, nga ang matag-usa nga
makakita sa Anak ug mosalig kaniya makabaton
sa kinabuhing dayon, ug pagabanhawon ko siya
sa kaulahian nga adlaw." (aiōnios g166) 41 Ug siya
gibagotbutan sa mga Judio tungod sa iyang pag-
ingon, "Ako mao ang tinapay nga nanaug gikan sa
langit." 42 Ug sila miingon, "Dili ba kini siya mao
man si Jesus, ang kang Jose nga anak, kinsang
amahan ug inahan atong nahibaloan? Naunsa ba nga
nagaingon na man siya karon, `Ako nanaug gikan sa
langit'?" 43 Ug si Jesus mitubag kanila, "Ayaw na
kamo pagbagutbot ngadto sa usag usa. 44 Walay
makahimo sa pag-ari kanako gawas lamang kon siya
pagadanihon sa Amahan nga mao ang nagpadala
kanako; ug pagabanhawon ko siya sa kaulahian nga
adlaw. 45 Diha sa mga profeta nahisulat kini nga
nagaingon, `Ug sa Dios pagatudloan silang tanan.'
Ang tanan nga nakadungog ug nakakat-on gikan sa
Amahan magaari kanako. 46 Dili sabton nga adunay
nakakita sa Amahan gawas kaniya nga gikan sa Dios;
kini siya nakakita sa Amahan. 47 Sa pagkatinuod,
sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ang
mosalig may kinabuhing dayon. (aiōnios g166) 48 Ako
mao ang tinapay nga nagahatag ug kinabuhi. 49 Ang
inyong mga ginikanan nanagkaon sa mana didto sa
kamingawan, ngani nangamatay sila. 50 Ania kining
tinapay nga nanaug gikan sa langit, aron ang tawo
makakaon niini ug dili mamatay. 51 Ako mao ang
buhing tinapay nga nanaug gikan sa langit; bisan
kinsa nga mokaon niining maong tinapay, siya mabuhi
sa dayon; ug ang tinapay nga akong igahatag alang
sa kinabuhi sa kalibutan mao ang akong unod." (aiōn
g165) 52 Ug ang mga Judio naglalisay tali sa ilang
kaugalingon, nga nanag-ingon "Unsaon man niining
tawhana sa paghatag kanato sa iyang unod aron
atong kan-on?" 53 Busa si Jesus miingon kanila,
"Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako
kaninyo, gawas kon mokaon kamo sa unod sa Anak
sa Tawo ug moinom sa iyang dugo, wala kamoy
kinabuhi diha kaninyo. 54 Siya nga mokaon sa akong
unod ug moinom sa akong dugo may kinabuhi nga
dayon, ug pagabanhawon ko siya sa kaulahian nga
adlaw. (aiōnios g166) 55 Kay ang akong unod tinuod
nga kalan-on ug ang akong dugo tinuod nga ilimnon.
56 Siya nga mokaon sa akong unod ug moinom sa
akong dugo magapuyo sa sulod nako, ug ako sa
sulod niya. 57 Maingon nga ang buhing Amahan
nagpadala kanako, ug ako nabuhi tungod sa Amahan,
maingon man usab niana, siya nga mokaon kanako
mabuhi tungod kanako. 58 Mao kini ang tinapay nga
nanaug gikan sa langit, dili ingon niadtong gikaon sa
inyong mga ginikanan, nga bisan pa niini nangamatay

sila. Siya nga mokaon niining maong tinapay mabuhi
sa dayon." (aiōn g165) 59 Kini iyang gisulti sulod sa
sinagoga, sa pagpanudlo niya didto sa Capernaum. 60
Daghan sa iyang mga tinun-an, sa ilang pagkadungog
niini, nanag-ingon, "Lisud kining sultiha; kinsa may
makapatalinghug niini?" 61 Apan sa pagkahibalo ni
Jesus sulod sa iyang kaugalingon nga ang iyang
mga tinun-an nanagbagutbot mahitungod niini, siya
miingon kanila, "Nakapaluya ba kini kaninyo? 62 Nan,
maunsa man kaha diay kon inyo nang makita ang
Anak sa Tawo nga magasaka ngadto sa dapit diin
didto siya kaniadto? 63 Ang nagahatag ug kinabuhi
mao ang espiritu; ang unod walay kapuslanan. Ang
mga pulong nga akong gisulti kaninyo-kini espiritu ug
kinabuhi. 64 Apan aduna kaninyoy wala managpanoo."
Kay si Jesus nasayud man sukad sa sinugdan kinsa
kadto sila nga wala mosalig, ug kinsa kadto siya nga
maoy magbudhi kaniya. 65 Ug siya miingon, "Mao
man gani nga giingnan ko kamo nga walay bisan
kinsa nga makaari kanako gawas kon itugot kini
kaniya sa Amahan." 66 Tapus niini daghan sa iyang
mga tinun-an mitalikod ug wala na managpanglakaw
uban kaniya. 67 Ug si Jesus nangutana sa Napulog-
Duha, "Buot ba usab kamong mobiya kanako?" 68
Si Simon Pedro mitubag kaniya, "Ginoo, kang kinsa
man kami moadto? Ikaw mao ang may mga pulong
mahitungod sa kinabuhing dayon. (aiōnios g166) 69 Ug
kami nagatoo, ug among nasinati, nga ikaw mao ang
Balaan sa Dios." 70 Si Jesus mitubag kanila, "Dili
ba gipili ko man kamo, ang Napulog-Duha? Ngani
ang usa kaninyo yawa." 71 Nagpasabut siya niini
mahitungod sa kang Simon Iscariote nga anak nga si
Judas; kay kini siya, usa sa Napulog-Duha, mao man
ang magbudhi kaniya.

7 Ug tapus niini si Jesus misuroy sa Galilea; ug
siya dili buot mosuroy sa Judea kay ang mga
Judio naninguha man sa pagpatay kaniya. 2 Ug
karon nagsingabut na ang fiesta sa mga Judio,
ang fiesta sa mga Payag. 3 Ug ang iyang mga
igsoong lalaki miingon kaniya, "Pumahawa ka dinhi
ug umadto ka sa Judea aron ang imong mga tinun-an
makakita sa mga buhat nga imong ginahimo. 4 Kay
walay tawo nga magabuhat sa tago kon mao may
iyang tinguha nga ilhon siya sa dayag. Kon buhaton
mo man kining mga butanga, nan, ipadayag ang
imong kaugalingon ngadto sa kalibutan." 5 Kay bisan
ang iyang mga igsoon wala man mosalig kaniya.
6 "Ug si Jesus miingon kanila, " Wala pa moabut
ang akong higayon, apan ang inyong higayon ania
kanunay. 7 Ang kalibutan dili makadumot kaninyo,
apan kini nagadumot kanako kay gipanghimatud-
an ko man kini nga dautan ang mga buhat niini. 8
Kamo maoy umadto sa fiesta. Dili ako motungas
ngadto sa fiesta, kay ang akong panahon wala pa
moabut sa hingpit." 9 Ug sa nakapamulong siya niini,
siya mipabilin sa Galilea. 10 Apan sa nangadto na
sa fiesta ang iyang mga igsoon, siya usab miadto,
dili pinasundayag kondili ingon nga siyasiya ra. 11
Ug didto sa fiesta ang mga Judio nangita kaniya ug
nanag-ingon, "Hain ba siya?" 12 Ug didtoy daghang
mga hohongihong sa mga tawo mahitungod kaniya.
Samtang may nanag-ingon, "Siya maayong tawo,"
ang uban nanag-ingon, "Dili, hinonoa nagapasalaag
siya sa mga tawo." 13 Hinoon, tungod sa kahadlok
nila sa mga Judio walay misulti sa dayag mahitungod
kaniya. 14 Ug sa nanungatunga na ang fiesta, si
Jesus misaka sa templo ug nanudlo. 15 Ug ang mga
Judio nahibulong niini, nga nanag-ingon, "Naunsa
bang may hingkat-onan man kining tawhana nga wala
man unta siya makaiskuyla?" 16 Ug si Jesus mitubag
kanila, "Ang gitudlo ko dili akong kaugalingon, kondili
iya sa nagpadala kanako. 17 Kon tuyoon ni bisan
kinsa ang pagbuhat sa kabubut-on sa Dios, nan,
iyang mahibaloan kon ang akong gitudlo gikan ba
sa Dios o nagsulti ba lamang ako sa kinaugalingon
kong pagbulot-an. 18 Bisan kinsa nga magasulti sa
kinaugalingon niyang pagbulot-an nagapangita sa
iyang kaugalingong kadungganan; apan bisan kinsa
nga magapangita sa kadungganan sa nagpadala
kaniya, siya matinuoron ug wala diha kaniya ang
pagkamalimbongon. 19 Dili ba si Moises mao man ang
naghatag kaninyo sa kasugoan? Ngani wala kaninyoy
nagatuman sa kasugoan. Kay nganong naninguha
man lagi kamo sa pagpatay kanako?" 20 Ug ang mga
tawo mitubag, "Giyawaan ka! Kinsa bay naninguha
sa pagpatay kanimo?" 21 Si Jesus mitubag kanila,
"Gihimo ko ang usa ka buhat, ug kamong tanan
nahitingala niini. 22 Si Moises naghatag kaninyo sa
sirkunsisyon (dili nga gikan gayud kini kang Moises,
kondili sa mga ginikanan), ug kamo mosirkunsidar ug
tawo sa adlaw nga igpapahulay. 23 Kon ang tawo
sirkunsidahan man sa adlaw nga igpapahulay aron
ang kasugoan ni Moises dili malapas, masuko ba diay
kamo kanako tungod kay sa adlaw nga igpapahulay
giayo ko ang tibuok lawas sa usa ka tawo? 24 Ayaw

na kamo pagpanghukom pinasikad sa panagway,
hinonoa pagpanghukom kamo sa matarung nga
paghukom." 25 Busa may mga tawo sa Jerusalem
nga nanag-ingon, "Dili ba kining tawhana mao man
ang buot unta nilang patyon? 26 Ug karon ania na
siya ug nagsulti sa dayag, apan wala man lagi silay
gikasulti batok kaniya! Sarang ba kaha nga ang mga
punoan sa pagkatinuod nahibalo na nga kini siya
mao ang Cristo? 27 Hinoon nasayud kita diin gikan
kining tawhana; ug kon mahitungha na ang Cristo,
walay bisan kinsa nga masayud diin siya gikan." 28
Tungod niini, sa iyang pagpanudlo sulod sa templo,
si Jesus mipahayag nga nag-ingon, "Nakaila ba
diay kamo kanako, ug nasayud ba diay kamog diin
ako gikan? Apan wala baya ako moanhi sa akong
kinaugalingong pagbulot-an. Siya tinuod, siya nga
mao ang nagpadala kanako, ug kamo wala makaila
kaniya. 29 Ako nakaila kaniya, kay ako gikan man
kaniya ug siya mao man ang nagpadala kanako." 30
Tungod niini naninguha sila sa pagdakop kaniya, apan
walay midakop kaniya kay wala pa man moabut ang
iyang panahon. 31 Apan daghan sa mga tawo ang
misalig kaniya; ug sila nanag-ingon, "Kon mahitungha
na ang Cristo, himoon ba kaha niya ang labaw pa ka
daghang milagro kay sa nahimo niining tawhana?"
32 Ug ang mga Fariseo nakadungog sa panon sa
katawhan nga naghohongihong niini mahitungod
kaniya, ug ang mga sacerdote nga punoan ug ang
mga Fariseo nagpadalag mga polis sa pagdakop
kaniya. 33 "Tungod niini si Jesus miingon, " Ako
magapakig-uban pa kaninyo sulod sa hamubong
panahon, ug unya moadto na ako kaniya nga mao
ang nagpadala kanako. 34 "Kamo mangita kanako
apan dili kamo makakaplag kanako; ug diin atua ako,
niini dili kamo makaadto." 35 Ug ang mga Judio nasig-
ingon, ang usa sa usa, "Unsa man kahay buot niyang
aadtoan, nga dili man kono kita makakaplag kaniya?
Buot ba siya moadto sa mga Judio nga nanghitibulaag
taliwala sa mga Gresyanhon ug manudlo sa mga
Gresyanhon? 36 Unsa ba kahay buot niya ipasabut
sa iyang pag-ingon, `Kamo mangita kanako apan dili
kamo makakaplag kanako,' ug, `Diin atua ako, niini
dili kamo makaadto'?" 37 Ug unya sa katapusang
adlaw, ang labing dakung adlaw sa fiesta, si Jesus
mitindog ug misinggit nga nag-ingon, "Kon adunay
tawong giuhaw, umari siya kanako ug uminom. 38
Sa mosalig kanako, sumala sa giingon sa kasulatan,
`Gikan sa iyang kasingkasing modagayday ang mga
sapa sa tubig nga buhi.'" 39 Ug siya nagsulti niini
labut sa Espiritu nga pagadawaton sa mga misalig
kaniya; kay ang Espiritu wala pa man ikahatag, sanglit
niadtong tungora si Jesus wala pa man himayaa. 40
Ug sa ilang pagkadungog niining mga pulonga, dihay
pipila sa mga tawo nga nanag-ingon, "Sa pagkatinuod
kini siya mao ang profeta." 41 Ang uban nanag-ingon,
"Kini siya mao ang Cristo." Apan dihay nanag-ingon,
"Magagikan ba ugod sa Galilea ang Cristo? 42 "Dili ba
giingon man sa kasulatan nga ang Cristo magagikan
sa kaliwatan ni David, ug gikan sa Betlehem, ang
balangay diin didto si David?" 43 Busa nahitabo ang
panagkasumpaki sa mga tawo tungod kaniya. 44 Ang
uban kanila buot unta modakop kaniya, apan walay
midakop kaniya. 45 Ug unya ang mga polis namalik
ngadto sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga
Fariseo nga nangutana kanila, "Nganong wala man
ninyo siya dad-a dinhi?" 46 Ang mga polis mitubag
nga nanag-ingon, "Wala pa gayuy tawo nga nakasulti
sama niining tawhana!" 47 Ug ang mga Fariseo
mitubag kanila, "Nagpahisalaag ba diay usab kamo?
48 Duna bay usa sa mga punoan o sa mga Fariseo
nga misalig kaniya? 49 "Apan kining mga tawong
komon nga walay hibangkaagan sa kasugoan, sila
mga tinunglo." 50 Usa kanila nga mao si Nicodemo,
nga kaniadto miduaw gani kang Jesus, nangutana
kanila, 51 "Ang atong kasugoan, mohukom ba diay
kinig tawo aron silotan sa wala unay pagpatalinghug
kaniya ug pagpakisayud unsa ang iyang nabuhat?"
52 Sila mitubag kaniya, "Gikan ka ba usab diay sa
Galilea? Susiha ug imong masuta nga walay mobarug
nga profeta nga taga-Galilea." 53 Ug ang matag-usa
kanila mipauli sa iyang kaugalingong balay,

8 apan si Jesus miadto sa Bungtod sa mga Olivo.
2 Ug sa pagkakaadlawon, siya miadto na usab sa
templo. Ug ang tanang tawo nangadto kaniya, ug siya
milingkod ug iyang gipanudloan sila. 3 Ug ngadto
kaniya gipanagdala sa mga escriba ug mga Fariseo
ang usa ka babaye nga hing-abtan nga nanapaw.
Ug ilang gipatindog siya sa taliwala 4 ug miingon
sila kang Jesus, "Magtutudlo, kining babayhana
nadakpan diha gayud sa buhat sa pagpanapaw. 5 Ug
diha sa kasugoan, si Moises nagsugo kanato nga
ang ingon kaniya kinahanglan gayud patyon pinaagi
sa pagbato. Unsa may imong ikasulti mahitungod
kaniya?" 6 Kini ilang gisulti sa pagsulay kaniya
aron aduna silay ikasumbong batok kaniya. Ug si

Jesus mitikubo ug nagsulat sa yuta pinaagi sa iyang
tudlo. 7 Ug kay nagpadayon man gayud sila sa
pagpangutana kaniya, siya mitul-id ug miingon kanila,
"Kinsa kaninyo ang walay sala maoy paunahag labay
kaniyag bato." 8 Ug unya miusab siya patikubo ug
mipadayon sa pagsulat sa yuta pinaagi sa iyang tudlo.
9 Apan sa pagkadungog nila niini, sila namahawa
nga nagtinagsatagsa, sugod sa labing tigulang. Ug si
Jesus mao na lamang ang nahibilin uban sa babaye
nga nagtindog sa iyang atubangan. 10 Unya mitul-id
si Jesus ug miingon kaniya, "Babaye, hain na sila?
Wala bay mihukom kanimog silot?" 11 Siya mitubag,
"Wala, Senyor." Ug si Jesus miingon kaniya, "Dili usab
ako mohukom kanimog silot. Lumakaw ka ug ayaw
na pagpakasala." 12 Ug kanila si Jesus misulti pag-
usab nga nag-ingon, "Ako mao ang kahayag alang sa
kalibutan. Siya nga magasunod kanako dili gayud
magalakaw sa kangitngit, hinonoa magabaton siya sa
kahayag nga magahatag ug kinabuhi." 13 Ug ang mga
Fariseo miingon kaniya, "Ikaw mao ang nagahimog
panghimatuod bahin sa imong kaugalingon; ang
imong panghimatuod maisip nga dili tinuod." 14 Si
Jesus mitubag kanila, "Bisan tuod ako mao ang
naghimog panghimatuod bahin sa akong kaugalingon,
ang akong panghimatuod tinuod kay nahibalo man
ako kon diin ako gikan ug asa ako padulong. Apan
kamo wala nahibalo kon diin ako gikan ug asa
ako padulong. 15 Kamo nagahukom pinasubay sa
tawhanong paagi; apan wala ako maghukom kang
bisan kinsa. 16 Ngani kon himoon ko man ang
pagpanghukom, ang akong hukom tinuod kay dili
man ako rang usa ang magahukom, kondili ako
ug ang Amahan nga mao ang nagpadala kanako.
17 Nahisulat diha sa inyong kasugoan nga ang
panghimatuod sa duha ka tawo pagadawaton ingon
nga tinuod. 18 Ako usa nga nagahimog panghimatuod
bahin sa akong kaugalingon, ug ang Amahan nga
mao ang nagpadala kanako nagahimo usab ug
panghimatuod bahin kanako." 19 Busa nangutana
sila kaniya, "Hain man ang imong Amahan?" Si
Jesus mitubag nga nag-ingon, "Kamo wala makaila
kanako o sa akong Amahan. Kon nakaila pa kamo
kanako nakaila usab unta kamo sa akong Amahan."
20 Kining mga pulonga gisulti ni Jesus didto sa
tipiganan sa mga halad, samtang nagpanudlo siya
sulod sa templo. Apan walay midakop kaniya kay
wala pa man moabut ang iyang panahon. 21 Ug kanila
misulti siya pag-usab nga nag-ingon, "Ako molakaw.
Unya mangita kamo kanako, apan mangamatay
kamo diha sa inyong pagkamakasasala. Asa ako
padulong, niini dili kamo makaadto." 22 Unya ang
mga Judio nanag-ingon, "Magpatay ba kaha siya sa
iyang kaugalingon, kay nag-ingon man siya, `Asa
ako padulong, niini dili kamo makaadto'?" 23 Siya
miingon kanila, "Kamo taga-ubos, ako taga-itaas.
Kamo tagadinhi niining kalibutana, ako dili tagadinhi
niining kalibutana. 24 Busa giingnan ko kamo nga
mangamatay kamo diha sa inyong mga sala, kay
mangamatay man gayud kamo diha sa inyong mga
sala gawas kon motoo kamo nga ako mao siya." 25
Ug sila nangutana kaniya, "Kinsa ka ba diay?" Si
Jesus miingon kanila, "Ako mao ang gikasugilon ko
na kaninyo sukad pa sa sinugdan. 26 Daghan akog
igsusulti ug ighuhukom mahitungod kaninyo; apan
matinuoron siya nga mao ang nagpadala kanako,
ug ang akong nadungog gikan kaniya ginapahayag
ko ngadto sa kalibutan." 27 Wala nila masabut nga
siya nagsulti kanila mahitungod sa Amahan. 28 Busa
si Jesus miingon, "Sa diha nga maisa na ninyo ang
Anak sa Tawo, nan, inyong mahibaloan nga ako mao
siya ug nga wala akoy ginabuhat sa kinaugalingon
kong pagbulot-an, hinonoa nga nagasulti ako sa
ingon sumala sa gitudlo kanako sa Amahan. 29
"Ug siya nga mao ang nagpadala kanako ania uban
kanako. Wala ako niya pasagdi nga mag-inusara, kay
sa kanunay ginabuhat ko man ang makapahimuot
kaniya." 30 Samtang nagsulti siya niini, daghan ang
misalig kaniya. 31 Unya si Jesus miingon sa mga
Judio nga misalig kaniya, "Kon pabilin kamo sa akong
pulong, nan, kamo tinuod gayud nga akong mga
tinun-an, 32 ug kamo mahibalo sa kamatuoran, ug
ang kamatuoran magahatag kaninyog kagawasan."
33 Ug sila mitubag kaniya. "Mga kaliwat baya kami ni
Abraham, ug wala gayud kami maulipon ni bisan kinsa.
Naunsa ba nga nakaingon ka man, `Pagahatagan
kamog kagawasan'?" 34 Ug si Jesus mitubag kanila,
"Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako
kaninyo, nga ang tanan nga magapakasala ulipon
sa sala. 35 Ang ulipon dili magapuyo nga dayon
diha sa panimalay, apan ang anak magapuyo nga
dayon. (aiōn g165) 36 Tungod niini, kon ang Anak mao
ang magahatag kaninyog kagawasan, kamo mahimo
gayud nga mga tawong gawas. 37 Nasayud bitaw ako
nga kamo mga kaliwat ni Abraham, ngani gitinguha
ninyo ang pagpatay kanako tungod kay ang akong
pulong dili man makakaplag ug luna diha kaninyo. 38

Ako nagasulti sa nakita ko sa atubangan sa akong
Amahan, ug kamo nagabuhat sa nadungog ninyo
sa atubangan sa inyong kaugalingong amahan." 39
Kaniya mitubag sila nga nanag-ingon, "Si Abraham
mao ang among amahan." Si Jesus miingon kanila,
"Kon mga anak pa kamo ni Abraham, magabuhat
unta kamo sa gibuhat ni Abraham. 40 Apan karon
naninguha kamo sa pagpatay kanako sa pagpatay
sa tawo nga nagsugilon kaninyo sa kamatuoran nga
akong nadungog gikan sa Dios. Wala magbuhat
niini si Abraham. 41 Kamo nagabuhat sa gibuhat
sa inyong kaugalingong amahan." Ug sila miingon
kaniya, "Dili kami mga pinaangkan. Kami usa rag
Amahan, nga mao ang Dios." 42 Si Jesus mitubag
kanila, "Kon ang Dios mao pa ang inyong Amahan,
higugmaon unta ninyo ako, kay migula ug mianhi
man ako gikan sa Dios. Ako wala moanhi sa akong
kinaugalingong pagbulot-an, kondili siya mao ang
nagpadala kanako. 43 Nganong dili man kamo
makasabut sa akong sinultihan? Tungod kay kamo
dili man ugod makabati sa akong pulong. 44 Kamo
gikan sa inyong amahan nga mao ang yawa, ug
ang inyong tinguha mao ang pagtagbaw sa mga
pangibog sa inyong amahan. Siya maoy usa ka
mamumuno sukad pa sa sinugdan, ug siya walay
labut sa kamatuoran kay ang kamatuoran wala man
diha kaniya. Inigpamakak niya, siya magasulti tukma
sa iyang kaugalingong kinaiya, kay siya bakakon
man ug mao ang amahan sa mga bakak. 45 Apan
kay nagsulti man ako sa kamatuoran, kamo dili
motoo kanako. 46 Kinsa ba kaninyoy makapamatuod
nga ako nakahimog sala? Kon ako nagasulti man
sa kamatuoran, nganong dili man kamo motoo
kanako? 47 Siya nga gikan sa Dios makabati sa
mga pulong sa Dios. Ang katarungan ngano nga
dili kamo makabati niini mao nga kamo dili gikan
sa Dios." 48 Kaniya mitubag ang mga Judio nga
nanag-ingon, "Dili ba husto kami sa among pag-
ingon nga ikaw Samarianhon ug giyawaan?" 49 Si
Jesus mitubag nga nag-ingon, "Ako wala hingyawai;
hinonoa ako nagapasidungog sa akong Amahan, ug
kamo nagapakaulaw kanako. 50 Ngani dili ako ang
naninguha sa akong kaugalingong kadungganan.
Anaay usa nga nagatinguha niini alang kanako,
ug siya mao ang magahukom. 51 Sa pagkatinuod,
sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga kon
adunay magatuman sa akong pulong, siya dili gayud
makasinatig kamatayon." (aiōn g165) 52 Ug ang mga
Judio miingon kaniya, "Karon napiho na gayud namo
nga ikaw giyawaan. Si Abraham namatay, maingon
man ang mga profeta; ug unya moingon ikaw, `Kon
adunay magatuman sa akong pulong, siya dili gayud
makatilawg kamatayon.' (aiōn g165) 53 Labaw ka pa ba
sa atong amahan nga si Abraham, nga namatay? Ug
ang mga profeta nangamatay! Nagpakakinsa ka ba
oroy?" 54 Si Jesus mitubag nga nag-ingon, "Kon ako
mao pa ang nagpasidungog sa akong kaugalingon,
nan, walay hinungdan ang maong kadungganan. Ang
nagapasidungog kanako mao ang akong Amahan,
ang inyong giingon nga mao ang inyong Dios. 55
Apan wala man lagi kamo makaila kaniya; ako nakaila
kaniya. Kon nag-ingon pa ako nga ako wala makaila
kaniya, nan, bakakon unta ako sama kaninyo. Apan
ako nakaila kaniya ug nagatuman sa iyang pulong.
56 Ang inyong amahan nga si Abraham nalipay
nga siya makakita sa adlaw sa akong pag-anhi; ug
siya nakakita niini ug nagsadya." 57 Ug ang mga
Judio miingon kaniya, "Wala pa man gani makalim-
an ka tuig ang imong kagulangon, ug nakakita ka
na kang Abraham?" 58 Si Jesus miingon kanila,
"Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako
kaninyo, nga sa wala pa si Abraham, mao na ako."
59 Tungod niini namunit silag mga bato aron ilabay
kaniya. Apan si Jesus mitago ug migula sa templo.

9 Ug sa pag-agi ni Jesus, iyang nakita ang usa ka
tawo nga buta sukad pa sa iyang pagkahimugso.
2 Ug gipangutana siya sa iyang mga tinun-an
nga nanag-ingon, "Rabi, kinsa may nakasala, kini
bang tawhana o ang iya bang mga ginikanan, nga
nahimugso man siyang buta?" 3 Si Jesus mitubag,
"Dili nga nakasala siya, o ang iyang mga ginikanan,
kondili aron ang mga buhat sa Dios ikapadayag
diha kaniya. 4 Samtang adlawan pa kinahanglan
magabuhat kita sa mga bulohaton niya nga mao
ang nagpadala kanako; moabut ang kagabhion, nga
sa maong panahon walay tawo nga makahimo sa
pagtrabaho. 5 "Samtang ania ako sa kalibutan, ako
mao ang kahayag alang sa kalibutan." 6 Sa pagsulti
niya niini, siya miluwa sa yuta ug nagmasa siyag
lapok ginamit ang laway, ug iyang gihidhiran sa
lapok ang mga mata sa buta, 7 ug miingon kaniya,
"Lakaw, panghilam-os didto sa tubod sa Siloe" (nga
ang kahulogan niini, Pinadala). Ug siya miadto ug
nanghilam-os ug mibalik siya nga makakita na. 8 Ug
ang iyang mga silingan ug ang mga nakakita kaniya

kaniadto ingon nga makililimos, nanag-ingon, "Dili
ba kini siya mao man ang tawo nga tiglingkod sa
pagpakilimos?" 9 Dihay nanag-ingon, "Mao kini siya."
Ug ang uban nanag-ingon, "Dili, hinoon moramora
kinig siya." Siya miingon, "Mao ako." 10 Ug sila
miingon kaniya, "Naunsa man pagkabuka ang imong
mga mata?" 11 Siya mitubag nga nag-ingon, "Dihay
tawo nga ginganlan si Jesus nga nagmasag lapok ug
iyang gihidhid kini sa akong mga mata ug miingon
kanako, `Lakaw ngadto sa Siloe ug panghilam-os.'
Busa miadto ako ug nanghilam-os ug unya makakita
na ako." 12 Ug sila miingon kaniya, "Hain man siya
karon?" Siya mitubag nga nag-ingon, "Wala ako
masayud." 13 Ug ngadto sa mga Fariseo ilang gidala
ang tawo nga kaniadto buta. 14 Ug adlaw kadto nga
igpapahulay sa pagmasa ni Jesus sa lapok ug sa
pagpabuka sa iyang mga mata. 15 Ang mga Fariseo
nangutana kaniya pag-usab giunsa niya pagpakakita.
Ug siya miingon kanila, "Gihidhiran lagi niyag lapok
ang akong mga mata, ug ako nanghilam-os, ug unya
makakita na ako." 16 Ang pipila sa mga Fariseo
miingon, "Kadtong tawhana dili gikan sa Dios kay
wala siya magbantay sa adlaw nga igpapahulay."
Apan ang uban nanag-ingon, "Unsaon ba sa usa ka
tawong makasasala ang pagpakahimog mga milagro
nga sama niini?" Ug diha kanilay pagkasumpaki.
17 Tungod niini ang tawong buta ila na usab nga
gipangutana nga nanag-ingon, "Unsa may imong
ikasulti mahitungod kaniya, kay gipabuka man kaha
niya ang imong mga mata?" Siya miingon, "Siya
profeta." 18 Ang mga Judio wala motoo nga siya
miagi pagkabuta ug nga unya makakita na, hangtud
nga natawag nila ang mga ginikanan sa tawo nga
makakita na, 19 ug nangutana sila kanila, "Inyo
bang anak kining giingon ninyong nahimugso nga
buta? Nan, naunsa ba nga makakita na man siya
karon?" 20 Ang iyang mga ginikanan mitubag nga
nanag-ingon, "Kami nahibalo nga kini siya mao ang
among anak, ug nga siya nahimugso nga buta. 21
Apan naunsa nga makakita na man siya karon, kami
wala mahibalo; ug wala usab kami mahibalo kinsa
ang nagpabuka sa iyang mga mata. Pangutan-a
lang siya, kay daku na man siya. Mosulti siya alang
sa iyang kaugalingon." 22 Giingon niini pagsulti sa
iyang mga ginikanan tungod kay sila nahadlok sa
mga Judio, kay ang mga Judio ugod nagkasabut na
man nga kon adunay moingon nga si Jesus mao
ang Cristo siya palagputon gikan sa sinagoga. 23
Tungod niini ang iyang mga ginikanan nanag-ingon,
"Siya daku na; pangutan-a lang siya ninyo." 24 Ug
sa ikadula gitawag nila ang tawo nga kaniadto buta
ug kaniya miingon sila, "Ang Dios maoy dalayega;
kami nahibalo nga kadtong tawhana maoy usa ka
makasasala." 25 Siya mitubag nga nag-ingon, "Ako
wala mahibalo kon siya makasasala ba. Usa ka
butang nga akong nahibaloan mao kini, nga kaniadto
buta ako apan karon makakita na ako." 26 Ug sila
miingon kaniya, "Unsa may iyang gibuhat kanimo?
Giunsa man niya pagpabuka ang imong mga mata?"
27 Ug kanila mitubag siya nga nag-ingon, "Gitug-
anan ko na kamo, ug wala kamo manimati. Nganong
buot man kamong magpatalinghug pag-usab? Buot
ba usab kamong mahimong iyang mga tinun-an?"
28 Ug siya ilang gipasipalahan ug sulti, nga nanag-
ingon, "Ikaw tinun-an niya, apan kami mga tinun-an ni
Moises. 29 Kami nasayud nga ang Dios nakigsulti
kang Moises, apan bahin niining tawhana, ambut
tagadiin kini siya." 30 Ug ang tawo mitubag nga nag-
ingon, "Kahibulongan gayud kini kaayo! Wala kamo
masayud kon tagadiin siya, apan gipabuka niya ang
akong mga mata. 31 Nahibalo kita nga ang Dios
dili manimati sa mga makasasala, apan kon ang
usa ka tawo masimbahon sa Dios ug nagatuman
sa iyang kabubut-on, ang Dios magapamati kaniya.
32 Sukad sa sinugdan sa kalibutan, wala pa gayud
igdungog nga dihay nakapabuka sa mga mata sa
usa ka tawong nahimugso nga buta. (aiōn g165) 33
Kon kadtong tawhana dili pa gikan sa Dios, wala unta
siyay arang mahimo." 34 Kaniya mitubag sila nga
nanag-ingon, "Sa tumang kasal-anan natawo ikaw,
ug unya mangahas ikaw sa pagpanudlo kanamo?"
Ug siya ilang gipalagpot sa gawas. 35 Ug si Jesus
nakadungog nga siya ilang gipalagpot sa gawas, ug
sa iyang pagkakita kaniya, miingon kaniya, "Mosalig
ba ikaw sa Anak sa Tawo?" 36 Siya mitubag nga
nag-ingon, "Kinsa man siya, Ginoo, aron ako mosalig
kaniya?" 37 Ug si Jesus miingon kaniya, "Nakakita na
ikaw kaniya, ug siya mao ang nakigsulti kanimo." Ug
siya misimba kaniya. 38 Siya miingon, "Ginoo, mosalig
ako," 39 Ug si Jesus miingon, "Ako mianhi niining
kalibutana aron sa pagpanghukom, aron kadtong
mga dili makakita managpakakita, ug kadtong mga
makakita mangabuta." 40 Ug nadungog kini sa pipila
sa mga Fariseo nga duol kaniya, ug sila miingon
kaniya, "Mga buta ba diay usab kami?" 41 Ug si Jesus
miingon kanila, "Kon buta pa kamo, wala unta kamoy

sala; apan kay nagaingon man kamo karon, `Makakita
kami,' nan, nagapabilin ang inyong pagkasad-an.

10 "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon
ako kaninyo, nga ang tawo nga mosulod sa toril
nga dili moagi sa pultahan kondili mokatkat sa laing
kaagian, kana siya kawatan ug tulisan. **2** Apan ang
mosulod agi sa pultahan mao ang magbalantay sa
mga karnero. **3** Siya pagaablihan sa portero, ug ang
mga karnero magapatalinghug sa iyang tingog, ug
ang iyang kaugalingong mga karnero pagatawgon
niya sa ngalan ug pagamandoan niya sila paingon
sa gawas. **4** Ug sa madala na niya sa gawas ang
tanan nga iyang kaugalingon, siya molakaw nga
magauna kanila, ug kaniya magasunod ang mga
karnero, kay sila makasabut man sa iyang tingog.
5 Apan sa lain nga magbalantay sila dili mosunod,
hinonoa mokalagiw sila gikan kaniya, kay sila dili man
makasabut sa tingog sa lain nga mga magbalantay."
6 Kini gipasumbingay kanila ni Jesus, apan wala
sila makasabut sa iyang gisulti kanila. **7** Busa si
Jesus miusab pag-ingon kanila, "Sa pagkatinuod, sa
pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ako mao
ang pultahan alang sa mga karnero. **8** Ang tanan
nga nahianhi una kanako, sila mga kawatan ug mga
tulisan, apan ang mga karnero wala magpatalinghug
kanila. **9** Ako mao ang pultahan; kon adunay mosulod
agi kanako, siya maluwas; ug siya mosulod ug mogula
ug makakaplag siyag masibsib. **10** Ang kawatan
moanha aron lamang sa pagpangawat ug pagpatay
ug paglaglag. Ako mianhi aron sila makabaton ug
kinabuhi, ug sa pagpakabaton niini sa madagayaon
gayud. **11** Ako mao ang maayong magbalantay sa mga
karnero. Ang maayong magbalantay sa mga karnero
magahalad sa iyang kinabuhi sa pagpakamatay alang
sa mga karnero. **12** Ang sinuholan lamang ug dili
magbalantay sa mga karnero, ni kinsa ang mga
karnero dili iyang kaugalingon, inigpakakita niya sa
lobo nga magsingabut, kini siya mobiya sa mga
karnero ug mokalagiw; ug sila pagatangagon sa lobo
ug pagapatibulaagon. **13** Siya mokalagiw kay siya
sinuholan man lamang ug walay kahangawa alang sa
mga karnero. **14** Ako mao ang maayong magbalantay
sa mga karnero. Ako nakaila sa mga ako, ug ang mga
ako nakaila kanako, **15** maingon nga ang Amahan
nakaila kanako ug ako nakaila sa Amahan. Ug
igahalad ko ang akong kinabuhi sa pagpakamatay
alang sa mga karnero. **16** Ug ako adunay ubang
mga karnero nga dili sakop niining torila. Kinahangian
pagamandoan ko usab sila, ug sila magapatalinghug
sa akong tingog. Ug usa ra unya ang panon, ug usa
ang magbalantay. **17** Ako gihigugma sa Amahan sa
katarungan nga mao kini: kay ako magahalad man sa
pagpakamatay sa akong kinabuhi, sa paghalad niini
aron mabawi ko ra usab unya. **18** Walay tawo nga
makakuha niini gikan kanako, hinonoa ginahalad ko
kini sa kinaugalingon kong pagbuot. May kagahum
ako sa paghalad niini, ug may kagahum ako sa
pagbawi niini. Kining maong sugo nadawat ko gikan
sa akong Amahan." **19** Ug nahitabo na usab ang
pagkasumpaki sa mga Judio tungod niining mga
pulonga. **20** Daghan kanila ang nanag-ingon, "Kini
siya giyawaan ug nagsalimoang. Nganong mamati
man kamo kaniya?" **21** Ang uban nanag-ingon, "Kining
mga pulonga dili iya sa giyawaan. Makahimo ba ugod
ang yawa sa pagpabuka sa mga mata sa buta?" **22**
Ug nahitabo nga didto sa Jerusalem gisaulog ang
fiesta sa Didikasyon. **23** Tingtugnaw kadto, ug si
Jesus naglakawlakaw sulod sa templo sa portico ni
Salomon. **24** Ug unya gialirongan siya sa mga Judio
ug ilang gipangutana nga nanag-ingon, "Unsa pa
man kadugay ang imong pagpakulba-hinam kanamo?
Kon ugaling ikaw mao man ang Cristo, nan, tug-
ani kami sa laktud gayud." **25** Ug kanila mitubag
si Jesus nga nag-ingon, "Gitug-anan ko na bitaw
kamo, apan wala kamo managpanoo. Ang mga buhat
nga akong ginahimo sa ngalan sa akong Amahan,
kini nagapamatuod mahitungod kanako. **26** Apan
kamo wala managpanoo tungod kay kamo dili man
kauban sa akong mga karnero. **27** Ang akong mga
karnero nagapatalinghug sa akong tingog, ug ako
nakaila kanila, ug sila nagasunod kanako. **28** Ug
ginahatagan ko silag kinabuhing dayon, ug sila dili
gayud malaglag, ug walay bisan kinsa nga magaagaw
kanila gikan sa akong kamot. **(aiōn g165, aiōnios g166)**
29 Ang akong Amahan nga maoy naghatag kanila
nganhi kanako, siya labing daku sa tanan ug walay
bisan kinsa nga makahimo sa pag-agaw kanila gikan
sa kamot sa Amahan. **30** Ako ug ang Amahan usa ra."
31 Unya ang mga Judio namunit na usab ug mga bato
aron ilang ilabay kaniya sa pagpatay kaniya. **32** Ug
kanila si Jesus mitubag nga nag-ingon, "Gipakitaan
ko kamog daghang mga maayong buhat gikan sa
Amahan. Unsa ba niining mga buhata ang hinungdan
nga tungod niini inyo akong pagabatoon?" **33** Kaniya
mitubag ang mga Judio nga nanag-ingon, "Batoon

ikaw namo dili tungod sa imong pagbuhat ug maayo,
kondili tungod sa pagpasipala batok sa Dios; kay ikaw
nagpaka-Dios, nga tawo ka ra man unta." **34** Ug kanila
mitubag si Jesus nga nag-ingon, "Dili ba nahisulat
man kini sa inyong kasugoan, `Ako nag-ingon, Mga
dios kamo'? **35** Kon iya man ganing ginganlan ug mga
dios kadtong mga gisultihan sa pulong sa Dios (ug
dili arang mabungkag ang kasulatan), **36** ingnon ba
diay ninyo ako, ang gididikar sa Amahan ug gipadala
niya nganhi sa kalibutan, `Ikaw nagpasipala,' tungod
lang kay nag-ingon ako, `Anak ako sa Dios'? **37**
Kon ang akong gipamuhat dili man mga buhat sa
akong Amahan, nan, ayaw kamo pagtoo kanako; **38**
apan kon mao man kini, nan, bisan kon dili kamo
motoo kanako, toohi ninyo ang mga buhat aron
kamo mahibalo ug makasabut nga ang Amahan ania
kanako ug ako anaa sa Amahan." **39** Ug siya ila na
usab nga gisulayan sa pagdakop, apan siya miikyas
gikan sa ilang mga kamot. **40** Ug siya miadto na usab
sa tabok sa Jordan sa dapit diin didto gani si Juan
nagpangbautismo pag-una, ug si Jesus nagpabilin
didto. **41** Ug daghan ang nangadto kaniya; ug sila
nanag-ingon, "Si Juan walay nahimong milagro, apan
tinuod ang tanang gisulti ni Juan mahitungod niining
tawhana." **42** Ug daghan ang mga misalig kang Jesus
didto.

11 Ug dihay nagmasakiton nga usa ka tawo, si
Lazaro nga taga-Betania, sa balangay ni Maria
ug sa iyang igsoon nga si Marta. **2** Kini si Maria,
kinsang igsoon nga si Lazaro nagmasakiton, mao
kadto ang naghaplas sa Ginoo ug pahumot, ug
gipahiran niya ang mga tiil niini pinaagi sa iyang mga
buhok. **3** Busa si Jesus gipasugoan sa mga magsoong
babaye nga nag-ingon, "Ginoo, ang imong hinigugma
nagamasakiton." **4** Apan sa pagkadungog niini ni
Jesus, siya miingon, "Kining sakita dili ikamatay,
kondili alang kini sa himaya sa Dios, aron ang Anak
sa Dios pagahimayaon pinaagi niini." **5** Ug si Jesus
nahigugma kang Marta ug sa iyang igsoong babaye
ug kang Lazaro. **6** Busa sa iyang pagkadungog
nga nagmasakiton si Lazaro, siya mipabilin pa ug
duha ka adlaw sa dapit diin didto siya. **7** Tapus
niini siya miingon sa iyang mga tinun-an, "Mangadto
kita pag-usab sa Judea." **8** Ug ang mga tinun-an
miingon kaniya, "Rabi, ang mga Judio bag-o pa lang
naninguha sa pagbato kanimo, ug karon moadto ka
na usab didto?" **9** "Ug si Jesus mitubag nga nag-
ingon, " Dili ba ang adlaw napulo man ug duha
ka takna? Kon may magalakaw sa adlaw, siya dili
mahipangdol kay siya magatan-aw man sa kahayag
niining kalibutan. **10** Apan kon adunay magalakaw sa
gabii, siya mahipangdol kay ang kahayag wala man
diha kaniya." **11** Gisulti niya kining mga butanga, ug
unya miingon siya kanila, "Ang atong higala nga si
Lazaro natulog, apan moadto ako aron sa pagpukaw
kaniya gikan sa paghikatulog." **12** Ug ang mga tinun-
an miingon kaniya, "Ginoo, kon siya nahikatulog, nan,
mamaayo ra siya." **13** Ang gihisgutan ni Jesus mao
ang kamatayon ni Lazaro, apan sila nanagdahum
nga ang iyang gipasabot mao ang pagpahulay sa
kinaiya nga pagkatulog. **14** Busa si Jesus misulti
kanila sa walay lipodlipod, "Si Lazaro namatay. **15**
Ug tungod kaninyo ako nalipay nga wala ako didto
aron managpanoo kamo. Apan, tana, mangadto kita
kaniya." **16** Ug si Tomas nga ginganlag Kaluha,
miingon sa iyang mga masigkatinun-an, "Mangadto
usab kita aron mamatay kita uban kaniya." **17** Ug sa
pag-abut ni Jesus, iyang nasuta nga si Lazaro upat
na ka adlaw didto sa lubong. **18** Ug ang Betania duol
sa Jerusalem, mga tulo ka kilometro gikan niini, **19** ug
daghan sa mga Judio ang nangadto kang Marta ug
Maria sa paglipay kanila tungod sa ilang igsoon. **20** Ug
sa pagkadungog ni Maria nga si Jesus nagsingabut
na, siya miadto ug misugat kaniya, samtang si Maria
nagpabilin nga naglingkod sa sulod sa balay. **21**
Ug si Marta miingon kang Jesus, "Ginoo, kon dinhi
pa ikaw dili unta mamatay ang akong igsoon. **22**
Hinoon nahibalo ako nga bisan karon ang tanan nga
imong pangayoon sa Dios, kini igahatag kanimo sa
Dios." **23** Si Jesus miingon kaniya, "Ang imong igsoon
mabanhaw." **24** Ug si Marta mitubag kaniya, "Ako
nahibalo nga siya mabanhaw sa pagpamanhaw unya
sa kaulahian nga adlaw." **25** Si Jesus miingon kaniya,
"Ako mao ang pagkabanhaw ug ang kinabuhi. Ang
mosalig kanako, bisan siya mamatay, mabuhi siya,
26 ug ang tanan nga buhi ug nagasalig kanako dili na
gayud mamatay. Motoo ba ikaw niini?" **(aiōn g165)** **27**
Ug siya miingon kaniya, "Oo, Ginoo, ako nagatoo
nga ikaw mao ang Cristo, ang Anak sa Dios, ang
moanhi sa kalibutan." **28** Ug sa nakasulti na siya
niini, siya miadto ug iyang gitawag si Maria nga iyang
igsoon ug sa tago gisultihan niya nga nag-ingon.
"Nia ang Magtutudlo, ug gipatawag ikaw niya." **29**
Sa pagkadungog niya niini, siya midali pagtindog ug
miadto kaniya. **30** Ug si Jesus wala pa mahiabut sa

balangay, kondili didto pa siya sa dapit diin gikasugat
niya si Marta. 31 Unya ang mga Judio nga didto sa
balay uban kang Maria sa paglipay kaniya, sa ilang
pagkakita kaniya nga midali pagtindog ug migula,
misunod kaniya nga nanagdahum nga moadto siya
sa lubong aron sa paghilak didto. 32 Ug sa iyang
paghiabut sa dapit diin didto si Jesus, ug iyang nakita
siya, si Maria mihapa sa iyang tiilan ug miingon
kaniya, "Ginoo, kon dinhi pa ikaw dili unta mamatay
ang akong igsoon." 33 Sa pagkakita ni Jesus kaniya
nga naghilak, ug sa mga Judio nga nangabut uban
kaniya nga nanaghilak usab, siya miluom diha sa
iyang espiritu ug naguol. 34 Ug siya nangutana kanila,
"Hain ba ninyo siya ibutang?" Ug sila miingon kaniya,
"Ginoo, aria ug tan-awa." 35 Ug si Jesus mihilak.
36 Busa ang mga Judio nanag-ingon, "Tan-awa,
pagkadaku gayud sa iyang paghigugma kaniya!" 37
Apan diha kanilay nanag-ingon, "Dili ba kini siya nga
maoy nakapabuka sa mga mata sa buta, makahimo
usab unta aron dili mamatay si Lazaro?" 38 Ug si
Jesus, nga miluom pag-usab, miduol sa lubong. Kini
usa ka lungib nga gitabonan ug usa ka bato. 39
Si Jesus miingon kanila, "Kuhaa ninyo ang bato."
Si Marta, ang igsoon sa minatay, miingon kaniya,
"Ginoo, baho na siya karon kay upat na man ka
adlaw sa iyang pagkamatay." 40 Si Jesus mitubag
kaniya, "Wala ba ako mag-ingon kanimo nga kon
motoo ikaw makita mo ang himaya sa Dios?" 41 Busa
gikuha nila ang bato. Ug giyahat ni Jesus ang iyang
mga mata ngadto sa kahitas-an, ug miingon siya,
"Amahan, nagapasalamat ako kanimo nga gipamatian
mo ako. 42 Ako nahibalo nga ikaw mamati kanako
sa kanunay, apan gipamulong ko kini tungod sa
panon sa katawhan nga naga-alirong, aron sila motoo
nga ikaw mao ang nagpadala kanako." 43 Ug sa
nakasulti na siya niini, siya misinggit sa makusog
nga tingog nga nag-ingon, "Lazaro, gula ngari!" 44
Ug ang namatay migula, ang iyang mga kamot ug
mga tiil binugkosan ug mga bendahi, ug ang iyang
nawong naputos ug panyo. Si Jesus miingon kanila,
"Badbari ninyo siya, ug palakta siya." 45 Tungod
niini misalig kaniya ang daghan sa mga Judio nga
nangadto uban kang Maria ug nakakita sa gibuhat
ni Jesus. 46 Apan ang pipila kanila miadto sa mga
Fariseo ug ilang gisuginlan sila sa gibuhat ni Jesus.
47 Busa ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga
Fariseo mipatigum sa Sanhedrin ug miingon, "Unsa
may atong buhaton? Kay kining tawhana nagahimog
daghang mga milagro. 48 Kon pasagdan ta siya
niini, ang tanan mosalig kaniya, ug unya aang mga
Romanhon manganhi ug ilang laglagon ang atong
balaang dapit ug ang atong nasud." 49 Apan usa
kanila, si Caifas, nga mao ang labawng sacerdote
niadtong tuiga, miingon kanila, "Kamo mga walay
alamag. 50 Kamo wala gani makasabut nga maoy
maayo alang kaninyo nga usa lamang ka tawo ang
mamatay alang sa katawhan, ug nga dili ang tibuok
nasud maoy pagalaglagon." 51 Gisulti niya kini dili sa
kinaugalingon niyang pagbulot-an, hinonoa, sanglit
siya man ang labawng sacerdote niadtong tuiga,
nahimo niya ang profesiya nga si Jesus mamatay
alang sa nasud, 52 ug dili alang sa nasud lamang,
kondili usab sa pagtigum aron magkahiusa ang
nagakatibulaag nga mga anak sa Dios. 53 Tungod
niini, sukad niadtong adlawa ang ilang sabut mao
ang pagpatay kaniya. 54 Busa si Jesus wala na
maglakawlakaw sa dayag taliwala sa mga Judio,
hinonoa gikan didto miadto siya sa kayutaan duol sa
awaaw, sa usa ka lungsod nga ginganlan ug Efraim,
ug didto mipabilin siya uban sa mga tinun-an. 55 Ug
nagsingabut na ang Pasko sa mga Judio; ug sa wala
pa kini, daghan ang nanungas gikan sa kabanikanhan
ngadto sa Jerusalem aron sa pagpaputli sa ilang
kaugalingon. 56 Ug sila nangita kang Jesus ug nanag-
ingon sa usa ug usa samtang nanagbarug sila didto
sa templo, "Unsay inyong hunahuna? Nga dili siya
moanhi sa fiesta?" 57 Ug ang mga sacerdote nga
punoan ug ang mga Fariseo nagpakanaug ug sugo
nga kon adunay masayud diin si Jesus, kinahanglan
pahibaloon sila aron ilang dakpon siya.

12 Unom ka adlaw sa wala pa ang Pasko, si Jesus
miabut sa Betania, diin didto si Lazaro, ang
gibanhaw ni Jesus gikan sa mga patay. 2 Ug didto
gidalitan siya nilag panihapon. Si Marta mao ang
nagsilbi, apan si Lazaro usa sa mga mitambong
sa kan-anan uban kaniya. 3 Ug si Maria mikuhag
tunga sa kilo nga bilihong pahumot nga lunsayng
nardo, ug iyang gihaplasan niini si Jesus diha sa
mga tiil, ug iyang gipahiran kini sa iyang mga buhok;
ug ang balay nalukop sa kaamyon sa pahumot. 4
Apan si Judas Iscariote nga usa sa iyang mga tinun-
an (nga mao gani ang magbudhi kaniya), miingon,
5 "Ngano nga kining pahumot wala man hinoon
ibaligyag tulo ka gatus ka denario, ug ang halin ihatag
sa mga kabus?" 6 Kini gisulti niya, dili tungod kay

siya may kahangawa alang sa mga kabus, kondili
tungod kay siya kawatan man; ug kay siya mao
man ang magtitipig sa panudlanan sa kuwarta, ang
igasulod niini iyang pagakapnan. 7 Ug si Jesus
miingon, "Pasagdi ninyo siya, pabuhata siya niini
alang sa adlaw sa paglubong kanako. 8 Kay ang
mga kabus kanunayng anaa kaninyo, apan ako dili
kanunayng ania kaninyo." 9 Ug sa pagkasayud sa
dakung panon sa mga Judio nga didto diay si Jesus,
sila nangadto dili lamang tungod kaniya kondili usab
aron sa pagtan-aw kang Lazaro, ang iyang gibanhaw
gikan sa mga patay. 10 Tungod niini gipanagsabutan
sa mga sacerdote nga punoan ang pagpatay usab
kang Lazaro, 11 kay tungod kaniya daghan sa mga
Judio mipahilayo kanila ug misalig kang Jesus. 12
Ug sa pagkasunod nga adlaw, ang dakung panon
sa katawhan nga nangabut sa pagpamiesta, sa
pagkadungog nila nga si Jesus moabut sa Jerusalem,
13 nanguhag mga palwa sa palmera ug nangadto sila
ug gisugat siya nila nga nanagsinggit, "Hosanna!"
Dalaygon ang nagaanhi sa ngalan sa Ginoo Dalaygon
ang Hari sa Israel!" 14 Ug si Jesus nakakaplag ug
usa ka nating asno, ug siya mikabayo niini, sumala
sa nahisulat, 15 "Ayaw kahadlok, babayeng anak
nga Sion; tan-awa, nagaanhi ang imong hari, nga
nagakabayo sa nati sa asna!" 16 Sa sinugdan ang
iyang mga tinun-an wala makasabut niini; apan sa
diha nga gihimaya na si Jesus, nan, nahinumdom
na sila nga kini nahisulat man tuod mahitungod
kaniya ug nga nahitabo, kini ngadto kaniya. 17 Ug
nanaghimog panghimatuod ang panon sa katawhan,
sila nga didto uban kaniya sa iyang pagtawag kang
Lazaro sa paggula gikan sa lubong ug sa pagbanhaw
kaniya gikan sa mga patay. 18 Mao man gani nga ang
panon sa katawhan miadto sa pagsugat kaniya kay
nakadungog man sila nga nakahimo siya sa maong
milagro, 19 Tungod niini ang mga Fariseo nasig-ingon
ang usa sa usa, "Nakita ninyo nga wala na gayud
kamoy arang mahimo! Tan-awa, ang tibuok kalibutan
nagasunod na kaniya!" 20 Ug dihay pipila ka mga
Gresyanhon sa mga nanungas aron sa pagsimba
didto sa fiesta. 21 Kini sila miduol kang Felipe, nga
taga-Betsaida sa Galilea, ug siya ilang gihangyo
nga nanag-ingon, "Senyor, makigkita unta kami kang
Jesus." 22 Si Felipe miadto ug iyang gisuginlan si
Andres, ug si Andres miadto uban kang Felipe ug
ilang gisuginlan si Jesus. 23 Ug si Jesus mitubag
kanila, "Ang takna nahiabut na nga pagahimayaon
na ang Anak sa Tawo. 24 Sa pagkatinuod, sa
pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ang usa ka
lugas trigo kinahanglan mahulog sa yuta ug mamatay,
kay kon dili man, nan, magapabilin kini nga mag-
inusara. Apan kon kini mamatay, nan, mamunga
kinig daghan. 25 Ang mahigugma sa iyang kinabuhi
mawad-an hinoon niini; apan ang magadumot sa
iyang kinabuhi niining kalibutana, magapatunhay niini
alang sa kinabuhing dayon, (aiōnios g166) 26 Kon kinsa
ang moalagad kanako, kinahanglan magasunod siya
kanako; ug diin gani ako, ang akong alagad atua usab
didto. Kon kinsa ang moalagad kanako, ang Amahan
magapasidungog kaniya. 27 "Ug karon naguol ang
akong kalag. Ug unsa may akong igaingon? Moingon
ba ako, `Amahan, luwasa ako gikan niining taknaa"?
Dili, kay alang niining maong tuyo nahiabot ako
niining taknaa. 28 Amahan, pasidunggi ang imong
kaugalingong ngalan." Unya miabut gikan sa langit
ang usa ka tingog nga nag-ingon, "Gipasidunggan
ko na kini, ug pagapasidunggan ko kini pag-usab."
29 Ang mga tawo nga nanag-alirong nakadungog
sa tingog, ug sila miingon nga kadto dalogdog. Ang
uban nanag-ingon, "Dihay manolunda nga misulti
kaniya." 30 Ug si Jesus mitubag nga nag-ingon,
"Kining tingoga miabut tungod kaninyo, dili tungod
kanako. 31 Ug karon mao na ang paghukom niining
kalibutana, karon palagputon na ang punoan niining
kalibutana. 32 Ug ako, sa ikaisa na ako gikan sa
yuta, magakabig sa tanang tawo nganhi kanako."
33 Kini gisulti niya aron sa pagpasabut sa paagi sa
kamatayon nga iyang pagakamatyan. 34 Ug ang
panon sa katawhan mitubag kaniya, "Nakadungog
kami gikan sa kasugoan nga ang Cristo molungtad
hangtud sa kahangturan. Busa unsaon mo man sa
pagpakaingon nga kinahanglan igaisa ang Anak sa
Tawo? Kinsa man kining Anak sa Tawo?" (aiōn g165)
35 Si Jesus miingon kanila, "Ang kahayag anaa uban
pa kaninyo sa hamubo nga panahon. Panglakaw
kamo samtang anaa pa kaninyo ang kahayag, kay
tingali unyag hiapsan kamo sa kangitngit. Siya nga
magalakaw sa kangitngit dili mahibalo kon asa siya
padulong. 36 Samtang anaa pa kaninyo ang kahayag,
sumalig kamo sa kahayag, aron mahimo kamong mga
tawo nga may kahayag." 37 Bisan tuod daghan ang
mga milagro nga iyang nahimo sa ilang atubangan,
ngani wala sila mosalig kaniya; 38 aron matuman
ang pulong nga gisulti ni Isaias nga profeta, nga nag-
ingon: Ginoo, kinsa ba ang nakatoo sa ilang nadungog

gikan kanamo, ug kang kinsa ba gikapadayag ang
bukton sa Ginoo?" 39 Busa wala sila makatoo,
kay si Isaias miusab man sa pagsulti nga nag-
ingon, 40 "Iyang gibutaan ang ilang mga mata ug
gipagahi ang ilang kasingkasing, aron dili sila makakita
pinaagi sa ilang mga mata, ni makasabut pinaagi sa
ilang kasingkasing, ni managpamalik kanako aron
pagaayohon ko sila." 41 Kini gipamulong ni Isaias
tungod kay nakita man niya ang himaya ni Cristo ug
misulti siya mahitungod kaniya. 42 Walay sapayan
niini, bisan gani sa mga punoan, daghan kanila ang
misalig kaniya, apan tungod sa mga Fariseo kini wala
nila itug-an, sa kahadlok nga tingali unyag palagputon
sila gikan sa sinagoga. 43 Kay labi pa man ugod nilang
gihigugma ang pagdalayeg gikan sa mga tawo kay sa
pagdalayeg gikan sa Dios. 44 Ug si Jesus misinggit
ug miingon, "Siya nga mosalig kanako magasalig
dili kanako kondili kaniya nga mao ang nagpadala
kanako. 45 Ug siya nga makakita kanako makakita
kaniya nga mao ang nagpadala kanako. 46 Ingon nga
kahayag mianhi ako sa kalibutan aron ang tanang
mosalig kanako dili na magpabilin sa kangitngit. 47
Kon kinsa ang magapatalinghug sa akong mga sulti
ug dili magatuman niini, ako dili magahukom kaniya;
kay ako wala man moanhi aron sa paghukom sa
kalibutan, kondili aron sa pagluwas sa kalibutan. 48
Ang magasalikway kanako ug dili modawat sa akong
mga sulti, siya adunay maghuhukom. Ang pulong nga
akong gikasulti mao unya ang magahukom kaniya sa
kaulahian nga adlaw. 49 Kay ako wala magsulti sa
kaugalingon kong pagbulot-an, hinonoa ang Amahan
nga mao ang nagpadala kanako, siya gayud mao ang
naghatag kanakog sugo kon unsa ang akong igaingon
ug unsa ang akong igasulti. 50 Ug ako nahibalo nga
ang kahulogan sa iyang sugo mao ang kinabuhing
dayon. Busa, bisan unsay igasulti ko, ginasulti ko kini
sumala sa gisugo kanako sa Amahan." **(aiōnios g166)**

13 Ug sa wala pa ang fiesta sa Pasko, si Jesus
nahibalo nga nahiabut na ang takna sa iyang
pagbiya niining kalibutana ug pag-adto sa Amahan.
Ug sanglit nahigugma man siya sa mga iya nga
ania sa kalibutan, sila iyang gihigugma hangtud sa
katapusan. 2 Ug samtang nanihapon sila, sa diha
nga ang pagbudhi kaniya gikapasulod na sa yawa
diha sa kasingkasing ni Judas Iscariote, nga anak ni
Simon, 3 si Jesus, sa nasayran niya nga ang tanang
butang gikatugyan na sa Amahan ngadto sa iyang
mga kamot, ug nga diha siya sa Dios magagikan ug
nganha siya sa Dios mopadulong, 4 mitindog siya
gikan sa kan-anan, mihukas sa iyang mga sapot
ug gibaksan niyag tualya ang iyang kaugalingon. 5
Ug naghuwad siyag tubig sa palanggana ug iyang
gisugdan ang pagpanghugas sa mga tiil sa mga
tinun-an ug sa pagpahid niini sa tualya nga iyang
gibakus. 6 Ug miadto siya kang Simon Pedro; ug si
Pedro miingon kaniya, "Ginoo, ikaw bay mohugas sa
akong mga tiil?" 7 Si Jesus mitubag kaniya, "Sa karon
dili pa ikaw makasabut niining akong gibuhat, apan
unya ugaling makasabut ra ikaw." 8 Si Pedro miingon
kaniya, "Dili ako pahugas kanimo sa akong mga
tiil." Si Jesus mitubag kaniya, "Kon dili ka pahugas
kanako, nan, wala ikaw ing bahin kanako." **(aiōn g165)**
9 Ug si Simon Pedro miingon kaniya, "Ginoo, dili
lang ang mga tiil ko ra, kondili hasta ang akong
mga kamot ug ang akong ulo!" 10 Si Jesus miingon
kaniya, "Ang nakaligo na dili kinahanglan manghugas
pa gawas sa iyang mga tiil, hinoon mahinlo na ang
iyang tibuok nga lawas. Ug kamo mga mahinlo na,
apan dili hinoon kamong tanan." 11 Kay siya nasayud
man kinsa ang magabudhi kaniya; mao man gani
nga miingon siya, "Dili tanan kamo mga mahinlo."
12 Ug sa nahugasan na niya ang ilang mga tiil ug
nakasul-ob na siya sa iyang mga sapot ug nahibalik
sa kan-anan, siya miingon kanila, "Nakasabut ba
kamo sa akong gibuhat kaninyo? 13 Nagatawag
kamo kanako nga Magtutudlo ug Ginoo; ug husto
kamo kay mao man kana ako. 14 Ug kon ako nga
inyong Ginoo ug Magtutudlo nanghugas man gani
sa inyong mga tiil, nan, kamo usab kinahanglan
mahinugasay sa inyong mga tiil, ang usa sa usa. 15
Kay usa ka panig-ingnan ang akong gihatag kaninyo,
aron nga kamo usab kinahanglan magabuhat sama
sa akong gibuhat kaninyo. 16 Sa pagkatinuod, sa
pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, ang ulipon
dili labaw sa iyang agalon; ni ang sinugo labaw sa
nagasugo kaniya. 17 Kon kamo mahibalo niining mga
butanga, dalaygon kamo kon kini inyong buhaton.
18 Dili hinoon tanan kaninyo ang gipahinungdan ko
niini; ako nakaila sa mga tawo nga akong gipili;
ngani kini mahitabo aron matuman ang kasulatan
nga nag-ingon, `Gitindakan ako sa tikod sa tawo nga
nagkaon uban kanako. 19 Gipahibalo ko kini kaninyo
karon, sa dili pa kini mahitabo, aron nga inigkahitabo
na niini motoo kamo nga ako mao ang Cristo. 20
Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako

kaninyo, nga ang magadawat kang bisan kinsa nga
akong igapadala magadawat kanako; ug ang modawat
kanako magadawat kaniya nga mao ang nagpadala
kanako." 21 Ug sa nakasulti na si Jesus niini, siya
naguol diha sa espiritu, ug nagpanghimatuod siya
nga nag-ingon, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod,
magaingon ako kaninyo, nga usa kaninyo magabudhi
kanako." 22 Ug ang mga tinun-an nagtinan-away ang
usa sa usa, nga walay katinoan kon kinsay iyang
gipahinungdan niini. 23 Usa sa iyang mga tinun-
an, siya nga hinigugma ni Jesus, nagpauraray sa
dughan ni Jesus. 24 Ug si Simon Pedro misinyas
kaniya ug miingon kaniya, "Tug-ani ta kinsay iyang
gipahinungdan." 25 Busa sa nagpauraray siya sa
dughan ni Jesus, siya nangutana kaniya, "Ginoo,
kinsa man?" 26 Ug si Jesus mitubag, "Siya mao
kadtong pagatunolan ko niining pan tapus ikatuslob
ko kini sa panaksan." Ug sa gikatuslob na niya ang
pan, kini iyang gitunol kang Judas nga anak ni Simon
Iscariote. 27 Sa pagkadawat ni Judas sa pan, siya
gisudlan ni Satanas. Ug si Jesus miingon kaniya,
"Ang imong pagabuhaton, buhata sa madali." 28 Sa
mga nanambong sa kan-anan walay bisan usa nga
nahibalo nganong iyang gisulti kini kaniya. 29 Dihay
nanaghunahuna nga tungod kay si Judas mao man
ang magtitipig sa panudlanan sa kuwarta, si Jesus
nag-ingon kaniya, "Pagpalit sa atong kinahanglanon
alang sa fiesta"; o, nga pahatagan kaniya ang mga
kabus. 30 Ug sa pagkadawat ni Judas sa pan, siya
migula dihadiha. Ug kadto gabii. 31 Ug sa paghigula na
si Judas, si Jesus miingon, "Karon gikapasidunggan
na ang Anak sa Tawo ug diha kaniya gikapasidunggan
ang Dios. 32 Kon ang Dios pagapasidungan diha
kaniya, ang Dios magapasidungog usab kaniya diha
sa iyang kaugalingon, ug magapasidungog kaniya
dihadiha. 33 Mga anak, ako ania uban pa kaninyo
sulod sa hamubong panahon. Kamo mangita kanako;
ug sama sa akong pag-ingon sa mga Judio, ako
magaingon usab kaninyo karon, `Asa ako padulong,
niini dili kamo makaadto.' 34 Ako magahatag kaninyog
bag-ong sugo, nga kinahanglan maghigugmaay kamo
ang usa sa usa maingon nga ako nahigugma kaninyo,
kinahanglan maghigugmaay usab kamo ang usa sa
usa. 35 "Ang tanang tawo makaila nga kamo nga
tinun-an ko pinaagi niini, kon kamo maghigugmaay
ang usa sa usa." 36 Si Simon Pedro miingon kaniya,
"Ginoo, asa man ikaw paingon?" Si Jesus mitubag
kaniya, "Asa ako paingon dili pa ikaw makasunod
kanako karon; apan makasunod ka ra unya." 37
Si Pedro miingon kaniya, "Ginoo, nganong dili man
ako makasunod kanimo karon? Ihalad ko ang akong
kinabuhi sa pagpakamatay alang kanimo." 38 Ug
si Jesus mitubag kaniya, "Ihalad mo ba diay ang
imong kinabuhi sa pagpakamatay alang kanako? Sa
pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kanimo,
nga ang manok dili motogaok hangtud ikalimod mo
ako sa makatulo.

14 "Kinahanglan dili magkaguol ang inyong
kasingkasing. Sumalig kamo sa Dios, ug sumalig
usab kamo kanako. 2 Sa balay sa akong Amahan
anaay daghang puy-anan; kon dili pa, moingon ba
unta ako kaninyo nga moadto ako aron sa pag-andam
ug luna lang kaninyo? 3 Ug sa mahiadto na ako ug
makaandam na akog luna alang kaninyo, moanhi ako
pag-usab ug pagadawaton ko kamo nganhi uban
kanako, aron nga diin gani ako atua usab kamo. 4 Ug
kamo nakatultol na sa dalan sa akong pagaadtoan." 5
Si Tomas miingon kaniya, "Ginoo, wala kami mahibalo
kon asa ikaw paingon; busa, unsaon man namo sa
pagkatultol sa dalan?" 6 Si Jesus mitubag kaniya,
"Ako mao ang dalan, ug ang kamatuoran, ug ang
kinabuhi; walay bisan kinsa nga makaadto sa Amahan,
gawas kon pinaagi kanako. 7 Kon nakaila pa kamo
kanako, makaila usab unta kamo sa akong Amahan.
Sukad karon nakaila na kamo kaniya ug nakakita na
kaniya." 8 Ug si Felipe miingon kaniya, "Ginoo, ipakita
kanamo ang Amahan, ug igo na kana kanamo." 9 Si
Jesus mitubag kaniya, "Kadugay ko nang pagkig-
uban kaninyo, ug wala ka pa diay makaila kanako,
Felipe? Ang nakakita kanako nakakita sa Amahan.
Naunsa bang miingon man ikaw, `Ipakita kanamo
ang Amahan?" 10 Wala ka ba diay magtoo nga ako
anaa sa Amahan ug nga ang Amahan ania kanako?
Ang mga pulong nga akong gisulti kaninyo, wala ko
isulti kini sa kinaugalingon kong pagbulot-an; hinonoa
ang Amahan nga nagapuyo sa sulod nako, siya
mao ang nagahimo sa iyang mga buhat. 11 Toohi
ako ninyo nga ako anaa sa Amahan ug nga ang
Amahan ania kanako; o, kon dili man, toohi, ako ninyo
tungod sa moong mga buhat. 12 "Sa pagkatinuod,
sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ang
mosalig kanako magahimo usab sa mga buhat nga
akong ginabuhat; ug labi pa gani ka dagkung mga
buhat kay niini ang iyang pagabuhaton, kay moadto
man ako sa Amahan. 13 Ug bisan unsay inyong

pangayoon pinaagi sa akong ngalan, pagabuhaton
ko kini, aron ang Amahan kapasidunggan diha sa
Anak. 14 Kon pinaagi sa akong ngalan mangayo
kamog bisan unsa, kini akong pagabuhaton. 15 "Kon
nahigugma kamo kanako, inyong pagatumanon ang
akong mga sugo. 16 Ug ako mangamuyo sa Amahan,
ug kamo iyang pagahatagan ug laing Manlalaban nga
magapakig-uban kaninyo hangtud sa kahangturan,
(aiōn g165) 17 nga mao anag Espiritu sa kamatuoran,
kang kinsa ang kalibutan dili makadawat tungod kay
ang kalibutan dili man makakita kaniya ni makaila
kaniya. Apan kamo nakaila na kaniya, kay siya
nagapuyo man uban kaninyo, ug maanha siya sa
sulod ninyo. 18 "Dili ko kamo pagabiyaan na daw
mga ilo; ako mobalik ra kaninyo. 19 Hamubo na lang
ang panahon, ug unya ang kalibutan dili na makakita
kanako, apan kamo makakita ra unya kanako. Tungod
kay ako buhi, kamo usab mabuhi. 20 Niadto unyang
adlawa inyong masuta nga ako anaa sa akong
Amahan, ug nga kamo ania kanako, ug nga ako
anaa kaninyo. 21 Ang nagabaton sa akong mga sugo
ug nagatuman niini, kini siya mao ang nahigugma
kanako; ug ang nahigugma kanako pagahigugmaon
sa akong Amahan, ug ako mahigugma kaniya ug
magapadayag sa akong kaugalingon ngadto kaniya."
22 Si Judas (dili ang Iscariote) miingon kaniya, "Ginoo,
naunsa ba nga anhi ka man kanamo magpadayag
sa imong kaugalingon, ug dili hinoon ngadto sa
kalibutan?" 23 Si Jesus mitubag kaniya, "Kon kinsa
ang nahigugma kanako, iyang pagabantayan ang
akong pulong, ug ang akong Amahan mahigugma
kaniya, ug moanha kami kaniya ug anha kamo
mopuyo diha kaniya. 24 Ang wala mahigugma kanako
dili magabantay sa akong mga pulong; ug ang pulong
nga inyong nadungog dili akong kaugalingon, kondili
iya sa Amahan nga mao ang nagpadala kanako.
25 "Kining mga butanga gisulti ko kaninyo samtang
ania pa ako uban kaninyo. 26 Apan ang Manlalaban,
ang Espiritu Santo, nga sa akong ngalan igapadala
sa Amahan, siya mao ang magatudlo kaninyo sa
tanang butang, ug magapahinumdom kaninyo sa
tanan nga akong gikasulti kaninyo. 27 Kaninyo ibilin
ko ang kalinaw; kaninyo ihatag ko ang akong kalinaw.
Hatagan ko kamo niini dili sama sa hinatagan sa
kalibutan. Kinahanglan dili magkaguol ang inyong
kasingkasing, ni magtalaw. 28 Nakadungog kamo
kanako nga nag-ingon kaninyo, `Ako moadto, apan
mobalik ra ako kaninyo.' Kon kamo nahigugma pa
kanako, igakalipay unta ninyo nga ako moadto sa
Amahan, kay ang Amahan labaw pa man kanako. 29
Ug karon gisultihan ko kamo sa wala pa kini mahitabo,
aron nga kon kini mahitabo na, managpanoo kamo.
30 Dili na ako magdaghan pa ug sulti kaninyo, kay
moabut na ang punoan niining kalibutana. Siya wala
hinooy labut kanako, 31 apan magabuhat ako sumala
sa gisugo kanako sa Amahan, aron masayud ang
kalibutan nga ako nahigugma sa Amahan. Panindog
kamo, manglakaw na kita.

15 "Ako mao ang tinuod nga tanum nga parsas,
ug ang akong Amahan mao ang tig-alima. 2
Ang tanan kong sanga nga dili mamunga, kini iyang
pamutlon; ug ang tanang sanga nga mamunga,
kini iyang pagahinloan aron mamungag labi pang
daghan. 3 Kamo nangahinlo na tungod sa pulong
nga akong gisulti kaninyo. 4 Pabilin kamo kanako,
ug pabilin ako kaninyo. Maingon nga ang sanga sa
iya rang kaugalingon dili makabunga, gawas kon
magapabilin kini sa tanum, sa ingon usab kamo dili
makapamunga gawas kon magpabilini kamo kanako.
5 Ako mao ang tanum nga parras, kamo mao ang
mga sanga. Ang magapabilin kanako, kang kinsa
magapabilin ako, mao siya ang magapamungag
daghan, kay gawas kanako wala gayud kamoy arang
mahimo. 6 Ang tawo nga dili magapabilin kanako,
igasalibay siya sama sa sanga ug malaya; ug ang
mga sanga pamuniton ug igaitsa ngadto sa kalayo ug
mangasunog sila. 7 Kon kamo pabilin kanako, ug
ang akong mga sulti pabilin kaninyo, pangayo kamog
bisan unsa nga inyong gusto, ug kini pagabuhaton
alang kaninyo. 8 Ang akong Amahan mapasidunggan
sa diha nga mamunga kamog daghan, ug nga sa
ingon pagahimatud-an nga kamo akong mga tinun-
an. 9 Sama sa paghigugma kanako sa Amahan, ako
sa ingon nahigugma kaninyo; pabilin kamo diha sa
akong gugma. 10 Kon tumanon ninyo ang akong
sugo, magapabilin kamo sa akong gugma, maingon
nga gituman ko ang mga sugo sa akong Amahan
ug nagapabilin ako diha sa iyang gugma. 11 Kining
mga butanga gisulti ko kaninyo, aron ang akong
kalipay magapabilin diha kaninyo, ug ang inyong
kalipay mamahingpit. 12 "Mao kini ang akong sugo,
nga kinahanglan maghigugmaay kamo ang usa sa
usa sama sa akong paghigugma kaninyo. 13 Walay
bisan kinsa nga may gugma nga labaw pa niini,
nga ang usa ka tawo magahalad sa iyang kinabuhi

sa pagpakamatay alang sa iyang mga higala. **14**
Kamo mga higala nako kon magatuman kamo sa
akong isugo kaninyo. **15** Dili ko na kamo nganlan
nga mga ulipon, kay ang ulipon dili masayud sa
ginabuhat sa iyang agalon. Apan ginganlan ko kamo
nga mga higala, kay ang tanan nga nadungog ko
gikan sa akong Amahan, kini gipahibalo ko man
kaninyo. **16** Kamo wala magpili kanako, hinonoa
ako mao ang nagpili kaninyo ug nagtudlo kaninyo
aron managpanglakaw kamo ug managpamunga, ug
magalungtad ang inyong bunga; aron nga pinaagi sa
akong ngalan igahatag kaninyo sa Amahan ang bisan
unsang butang nga inyong pangayoon kaniya. **17**
Ang akong sugo kaninyo mao kini, nga kinahanglan
maghigugmaay kamo ang usa sa usa. **18** "Kon ang
kalibutan nagadumot man kaninyo, hibaloi nga kini
nagdumot na kanako sa wala pa kini magdumot
kaninyo. **19** Kon kamo iya pa sa kalibutan, higugmaon
sa kalibutan ang mga iya. Apan kay kamo dili man
iya sa kalibutan, hinonoa gipili ko kamo gikan sa
kalibutan, ang kalibutan nagadumot kaninyo. **20**
Hinumdumi ang pulong nga akong giingon kaninyo,
`Ang ulipon dili labaw sa iyang agalon. Kon ako
ilang gilutos, kamo usab ilang pagalutoson; kon ang
akong pulong ilang gibantayan, ang inyo ila usab nga
pagabantayan. **21** Apan kining tanan ilang buhaton
kaninyo tungod sa akong ngalan, kay sila wala man
makaila kaniya nga mao ang nagpadala kanako. **22**
Kon wala pa ako mahianhi ug wala pa makasulti
kanila, wala unta silay sala; apan karon wala silay
ikapangulipas sa ilang sala. **23** Ang nagadumot
kanako nagadumot sa akong Amahan usab. **24** Kon
wala pa nako mahimo diha kanila ang mga buhat nga
walay laing nakabuhat, wala unta silay sala; apan
karon sila nakakita ug ilang gidumtan ako ug ang
akong Amahan. **25** Apan kini nahitabo aron matuman
ang pulong nga nahisulat sa ilang kasugoan nga
nagaingon, `Kanako nanagdumot sila nga walay
naingnan. **26** Apan inig-abut unya sa Manlalaban,
ang akong igapadala kaninyo gikan sa Amahan,
ang Espiritu sa kamatuoran nga magagikan sa
Amahan, kini siya mao ang magahimog panghimatuod
mahitungod kanako. **27** Ug kamo usab magahimog
panghimatuod, kay kamo nagpakig-uban man kanako
sukad sa sinugdan.

16 "Gisulti ko kining tanan kaninyo aron dili kamo
makakaplag ug kahigayonan sa pagkahulog
gikan sa pagtoo. **2** Kamo ilang palagputon gawas sa
mga sinagoga; sa pagkatinuod, ang panahon moabut
na nga ang magapatay kaninyo magadahum nga
nagahimo siyag masimbahong pag-alagad sa Dios. **3**
Ug kini ilang pagabuhaton tungod kay wala man sila
makaila sa Amahan, ni kanako. **4** Apan gisulti ko kining
mga butanga kaninyo aron nga kon moabut na ang
ilang takna, inyong mahinumduman nga gikasuginlan
ko na kamo mahitungod niini. **5** Apan karon moadto
na ako sa nagpadala kanako; ngani wala kaninyoy
nangutana kanako, `Asa man ikaw paingon?' **6** Apan
tungod sa akong pagsugilon kaninyo niining mga
butanga, ang inyong mga kasingkasing natugob sa
kasubo. **7** Ngani suginlan ko kamo sa tinuod, nga
maayo alang kaninyo nga mopahawa ako, kay kon dili
ako mopahawa ang Manlalaban dili moanha kaninyo;
apan kon mopahawa ako, siya akong ipadala kaninyo.
8 Ug inig-abut na niya, iyang pailhon ang kalibutan
mahitungod sa sala ug sa pagkamatarung ug sa
hukom; **9** mahitungod sa sala, kay sila wala man
mosalig kanako; **10** mahitungod sa pagkamatarung,
kay ako moadto man sa Amahan ug dili na kamo
makakita kanako; **11** ug mahitungod sa hukom, kay
ang punoan niining kalibutan gihukman na man. **12**
"Daghan pa akog igsusulti kaninyo, apan dili pa kamo
makadaug sa pagdala niini karon. **13** Inig-abut sa
Espiritu sa kamatuoran, kini siya mao ang magatultol
kaninyo ngadto sa tibuok nga kamatuoran; kay siya
dili magasulti sa iyang kinaugalingong pagbulot-an,
hinonoa ang iyang madungog mao ang iyang igasulti
ug ang mga butang nga umalabut iyang igatug-an
kaninyo. **14** Siya magapasidungog kanako, kay siya
magakuha man sa mga butang nga ania kanako
ug iyang igasugilon kini kaninyo. **15** Ang tanan nga
ginahuptan sa Amahan, kini ako; mao man gani nga
giingon ko nga siya magakuha sa mga butang nga
ania kanako ug iyang igasugilon kini kaninyo. **16**
"Sulod sa hamubong panahon, dili na kamo makakita
kanako; ug unya tapus sa hamubong panahon,
makakita kamo kanako." **17** Tungod niini, ang pipila
sa iyang mga tinun-an nanag-ingon ang usa sa usa,
"Unsa ba kining iyang giingon kanato, `Sulod sa
hamubong panahon, dili na kamo makakita kanako;
ug unya tapus sa humubong panahon, nakakita kamo
kanako'; ug, `kay ako moadto man sa Amahan'?" **18**
Ug sila miingon, "Unsa man kahay iyang ipasabut
nianang `hamubong panahon'? Wala kita makasabut
niining iyang gisulti." **19** Ug si Jesus nakaila nga sila

buot mangutana kaniya, busa siya miingon kanila,
"Mao ba kini ang inyong gipangutana sa usag usa,
unsay gipasabut ko sa akong pag-ingon, `Sulod sa
hamubong panahon, dili na kamo makakita kanako;
ug unya tapus sa hanubong panahon, makakita
kamo kanako'? 20 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod,
magaingon ako kaninyo, nga kamo managpanghilak
ug managminatay, apan ang kalibutan magakalipay;
kamo masinakit apan ang inyong kasakit mamahimong
kalipay. 21 Inigbati sa usa ka babaye, siya magaantus
sa kasakit kay nahiabut na man ang iyang takna;
apan sa diha nga kahimugsoan na siya sa bata, dili
na siya mahinumdom sa kasakit tungod sa kalipay
nga nahimugso sa kalibutan ang usa ka bata. 22
Sa ingon niana usab, may kasakit kamo karon,
apan makigkita ra ako kaninyo pag-usab, ug unya
ang inyong mga kasingkasing managkalipay, ug
wala unyay bisan kinsa nga magakuha sa inyong
kalipay gikan kaninyo. 23 Ug niadtong adlawa wala
na kamoy ipangutana pa kanako. Sa pagkatinuod,
sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga kon
mangayo kamog bisan unsa gikan sa Amahan, kini
igahatag niya kaninyo pinaagi sa akong ngalan. 24
Sukad wala pa kamoy napangayo pinaagi sa akong
ngalan; pangayo kamo ug magadawat kamo aron
mamahingpit ang inyong kalipay. 25 "Kining mga
butanga gisulti ko kaninyo pinaagig mga sambingay;
apan moabut ra ang takna nga ako dili na magasulti
kaninyo pinaagi pa ug mga sambingay, kondili
magasulti ako kaninyo sa yano gayud mahitungod sa
Amahan. 26 Niadtong adlawa kamo managpangayo
pinaagi sa akong ngalan; ug dili ako mag-ingon
kaninyo nga ako magaampo sa Amahan alang
kaninyo, 27 kay ang Amahan gayud nahigugma
kaninyo kay kamo nahigugma man kanako ug nagatoo
nga ako gikan sa Amahan. 28 Ako gikan sa Amahan
ug ako mianhi sa kalibutan; usab, ako mobiya sa
kalibutan ug moadto sa Amahan." 29 Ang iyang mga
tinun-an miingon kaniya, "Ah, karon nagasulti na ikaw
sa yano gayud ug dili na pinaagig sambingay! 30 Ug
nasayud na kami karon nga ikaw nahibalo diay sa
tanang mga butang, ug nga ikaw dili na kinahanglan
nga pangutan-on pa ni bisan kinsa. Tungod niini kami
nagatoo nga ikaw gikan sa Dios." 31 Si Jesus mitubag
kanila, "Nagatoo na ba diay kamo karon? 32 Tan-awa,
moabut ra ang takna, ug ania kini miabut na, nga
kamo patibulaagon, ang tagsatagsa kaninyo ngadto
sa iyang kaugalingong puloy-anan, ug biyaan ninyo
ako nga mag-inusara; apan dili ako magainusara kay
ang Amahan ania man uban kanako. 33 Gisulti ko kini
kaninyo aron nga dinhi kanako makabaton kamog
kalinaw. Dinhi sa kalibutan aduna kamoy kagul-anan;
apan sumalig kamo, gidaug ko na ang kalibutan."

17 Ug sa nakapamulong na si Jesus niining mga
sultiha, giyahat niya ang iyang mga mata ngadto
sa langit ug miingon siya, "Amahan, ang takna
nahiabut na; pasidunggi ang imong Anak aron aang
Anak makapasidungog kanimo, 2 sanglit gihatagan
mo man siyag kagahum ibabaw sa tanang katawhan
aron sa paghatag ug kinabuhing dayon ngadto sa
tanan nga imong gikatugyan kaniya. (aiōnios g166) 3 Ug
ang kinabuhing dayon mao kini, ang ilang pagpakaila
kanimo nga mao ang bugtong tinuod nga Dios, ug
kang Jesu-Cristo nga imong pinadala. (aiōnios g166) 4
Dinhi sa yuta gipasidunggan ang buhat nga imong
gitugyan kanako ko ikaw sanglit natuman ko man
aron akong pagabuhataon. 5 Ug karon, Amahan,
pasidunggi ako diha uban gayud kanimo nianang
kadungganan nga gihuptan ko kaniadto uban kanimo
sa wala pa ang kalibutan. 6 "Gipadayag ko ang
imong ngalan ngadto sa mga tawo nga kanako imong
gitugyan gikan sa kalibutan. Kini sila mga imo, apan
gitugyan mo sila kanako, ug ilang gibantayan ang
imong pulong. 7 Karon nahibalo sila nga ang tanan
nga imong gihatag kanako nagagikan kanimo; 8
kay gihatagan ko man sila sa mga sulti nga imong
gihatag kanako, ug ilang gidawat kini ug nahibalo
sila sa pagkatinuod nga ako gikan kanimo; ug sila
nagatoo nga ikaw mao ang nagpadala kanako. 9 Ako
nangamuyo alang kanila; wala ako mangamuyo alang
sa kalibutan, kondili hinoon alang kanila nga imong
gikatugyan kanako, kay sila mga imo man. 10 Ang
tanan nga mga ako, imo; ug ang mga imo, ako; ug diha
kanila napasidunggan ako. 11 Ug karon dili na ako
dinhi sa kalibutan, apan kini sila ania sa kalibutan, ug
ako moanha na kanimo. Amahan nga balaan, bantayi
sila pinaagi sa imong ngalan nga gihatag mo kanako,
aron sila ma-usa maingon nga kita usa. 12 Samtang
uban pa ako kanila, gibantayan ko sila pinaagi sa
imong ngalan nga gihatag mo kanako; ug gibantayan
ko sila ug wala kanilay nalaglag gawas sa tawo nga
pagalaglagon, aron matuman ang kasulatan. 13 Apan
karon moanha na ako kanimo, ug kining mga butanga
gisulti ko dinhi sa kalibutan aron makabaton sila sa
akong kalipay nga matuman diha kanila. 14 Gihatag

ko kanila ang imong pulong; ug sila gidumtan sa
kalibutan kay dili man sila iya sa kalibutan, maingon
nga ako dili iya sa kalibutan. 15 Dili ako mangamuyo
nga kuhaon mo sila gikan sa kalibutan, kondili hinoon
nga imo unta silang ilikay gikan niadtong dautan. 16
Sila dili iya sa kalibutan, maingon nga ako dili iya sa
kalibutan. 17 Balaana sila pinaagi sa kamatuoran;
ang imong pulong mao ang kamatuoran. 18 Maingon
nga gipadala mo ako sa kalibutan, maingon man
usab gipadala ko sila sa kalibutan. 19 Ug tungod
kanila nagdidikar ako sa akong kaugalingon aron sila
usab tinuod nga madidikar. 20 "Ug nangamuyo ako
dili lamang alang kanila ra, kondili alang usab sa
mga mosalig kanako pinaagi sa ilang pulong, 21 aron
silang tanan ma-usa; maingon nga ikaw, Amahan,
ania kanako ug ako anaa kanimo, aron sila usab
maania kanato, aron ang kalibutan motoo nga ikaw
mao ang nagpadala kanako. 22 Ug gihatagan ko sila
sa kadungganan nga imong gihatag kanako aron sila
ma-usa, maingon nga kita usa. 23 ako anaa kanila
ug ikaw ania kanako, aron sila mamahingpit nga
usa, aron ang kalibutan moila nga ikaw mao ang
nagpadala kanako ug nahigugma kanila maingon
nga ikaw nahigugma kanako. 24 Amahan, buot ko
unta nga asa gani ako atua usab uban kanako sila
nga imong gitugyan kanako, aron makatan-aw sila
sa akong kadungganan nga imong gihatag kanako
tungod kay nahigugma man ikaw kanako bisan sa
wala pa ang pagkatukod sa kalibutan. 25 O Amahan
nga matarung, ang kalibutan wala makaila kanimo,
apan ako nakaila kanimo; ug kini sila nakaila nga
ikaw mao ang nagpadala kanako. 26 Ug ang imong
ngalan akong gipaila kanila, ug kini igapaila ko pa
kanila aron ang gugma nga imong ginahuptan sa
imong paghigugma kanako maanaa kanila, ug ako
maanaa kanila."

18 Ug sa nakapamulong na si Jesus niining sultiha,
siya miadto uban sa iyang mga tinun-an tabok
sa walog ka Kidron, diin didtoy usa ka tanaman, ug
niini misulod siya ug ang iyang mga tinun-an. 2 Ug
si Judas, nga mao ang nagbudhi kaniya, nakatultol
usab sa maong dapit kay sa makadaghan si Jesus
adto man makigtigum uban sa iyang mga tinun-an.
3 Unya sa nakadala na si Judas ug usa ka panon
nga mga sundalo ug pipila ka mga polis gikan sa
mga sacerdote nga punoan ug sa mga Fariseo, sila
miadto didto nga sangkap sa mga parol ug mga sulo
ug mga hinagiban. 4 Ug si Jesus, nga nahibalo na sa
tanang mahitabo kaniya, misugat ug miingon kanila,
"Kinsay inyong gipangita?" 5 Sila mitubag kaniya, "Si
Jesus nga taga-Nazaret." Si Jesus miingon kanila,
"Mao ako." Si Judas, nga mao ang nagbudhi kaniya,
nagtindog uban kanila. 6 Sa pag-ingon ni Jesus
kanila, "Mao ako," sila misibug ug nangatumba sa
yuta. 7 Miusab siya sa pagpangutana kanila, "Kinsa
bay inyong gipangita?" Ug sila mitubag, "Si Jesus nga
taga-Nazaret." 8 Si Jesus miingon kanila, "Giingnan
ko na kamo nga mao ako; ug kon ako man ang
inyong gipangita, nan, palakta kining mga tawhana."
9 Kini aron matuman ang pulong nga iyang gikasulti,
"Sa mga gikatugyan mo kanako, wala ako kawad-i
bisag usa." 10 Unya si Simon Pedro nga nagdalag
espada, milanit niini ug iyang gitigbas ang ulipon sa
labawng sacerdote, ug napalongan kini sa too niyang
dalunggan. Ang ngalan sa ulipon mao si Malco. 11 Ug
si Jesus miingon kang Pedro, "Iuli sa sakob kanang
imong espada. Dili ko ba diay imnon ang sulod sa
kopa nga gihatag kanako sa Amahan?" 12 Ug si
Jesus gidakop sa panon sa mga sundalo ug sa ilang
kapitan ug sa mga polis sa mga Judio, ug ilang
gigapos siya. 13 Ug ila unang gidala siya ngadto
kang Anas, kay kini siya mao man ang ugangan ni
Caifas nga mao ang labawng sacerdote niadtong
tuiga. 14 Si Caifas mao gani kadto siya ang mihatag
ug tambag ngadto sa mga Judio nga maoy maayo
nga usa lamang ka tawo ang mamatay alang sa
katawhan. 15 Ug si Simon Pedro minunot kang Jesus,
maingon man ang lain pang usa ka tinun-an. Sanglit
kining tinun-ana nailhan man sa labawng sacerdote,
siya misulod uban kang Jesus ngadto sa hawanan sa
tugkaran sa balay sa labawng sacerdote, 16 samtang
si Pedro nagtindog didto sa gawas sa pultahan.
Unya ang usang tinun-an nga kaila sa labawng
sacerdote, miadto sa gawas ug misulti sa babaye
nga maoy nagbantay sa pultahan, ug mipasulod kang
Pedro. 17 Ug ang babaye nga maoy nagbantay sa
pultahan miingon kang Pedro, "Dili ka ba usab usa sa
mga tinun-an niining tawhana?" Siya mitubag, "Dili
baya ako." 18 Ug ang mga ulipon ug ang mga polis
nanaghaling ug kalayo sa uling kay matugnaw man
ang panahon, ug sila nanagbarug ug nanagdangdang
sa ilang kaugalingon. Ug si Pedro usab uban kanila,
nagtindog ug nagdangdang sa iyang kaugalingon.
19 Ug si Jesus gipangutana sa labawng sacerdote
mahitungod sa iyang mga tinun-an ug sa iyang

gipanudlo. 20 Si Jesus mitubag kaniya, "Nagsulti
ako nga walay lipodlipod ngadto sa kalibutan; sa
kanunay nagpanudlo ako sa sulod sa mga sinagoga
ug sa templo diin adto magtiguman ang tanang
mga Judio; wala akoy gikasulti sa tago. 21 Nganong
mangutana pa man ikaw kanako? Pangutan-a lang
ang nanagpakadungog kanako, kon unsa ang akong
gisulti kanila; sila nahibalo kon unsay akong gisulti."
22 Ug sa pag-ingon niya niini, usa sa mga polis nga
nagtindog sa duol misagpa kang Jesus ug miingon
kaniya, "Mao ba kanay tinubagan mo sa labawng
sacerdote?" 23 Si Jesus mitubag kaniya, "Kon dautan
man ang akong gisulti, ipakita ang pagkadautan;
apan kon maayo ang akong gisulti, nganong sagpaon
mo man ako?" 24 Busa gipagapos siya ni Anas
ug gipadala kang Caifas, ang labawng sacerdote.
25 Ug si Simon Pedro nagtindog ug nagdangdang
sa iyang kaugalingon. Ug sila nangutana kaniya,
"Dili ka ba usab usa sa iyang mga tinun-an?" Kini
gilimod niya ug miingon. "Dili ako." 26 Usa sa mga
ulipon sa labawng sacerdote, nga ang paryente niini
gipalongan gani ni Pedro sa dalunggan, nangutana
kaniya, "Dili ba ikaw kadto ang akong nakita didto
sa tanaman uban kaniya?" 27 Kini gilimod na usab
ni Pedro, ug dihadiha mitogaok ang manok. 28
Unya ilang gidala si Jesus gikan sa balay ni Caifas
ngadto sa palasyo sa gobernador. Sayo kadto sa
kabuntagon; ug sila wala mosulod sa palasyo aron
dili sila kahugawan, nga tungod niana makakaon
ra sila sa panihapon sa Pasko. 29 Busa si Pilato
migula ngadto kanila ug miingon, "Unsa ba ang
sumbong nga inyong ipasaka batok niining tawhana?"
30 Kaniya mitubag sila nga nanag-ingon, "Kon kining
tawhana dili pa mamumuhat ug dautan, wala unta
namo siya itugyan kanimo." 31 Ug si Pilato miingon
kanila, "Kuhaa ninyo siya ug kamoy maghukom
kaniya pinasubay sa inyong balaod." Ang mga Judio
miingon kaniya, "Wala itugot kanamo sa balaod ang
pagpapatayg tawo." 32 Kini aron matuman ang pulong
nga gisulti ni Jesus sa iyang pagpasabut mahitungod
sa paagi sa kamatayon nga iyang pagakamatyan.
33 Busa si Pilato misulod pag-usab sa palasyo ug
iyang gitawag si Jesus ug miingon kaniya, "Ikaw
ba ang Hari sa mga Judio?" 34 Si Jesus mitubag
kaniya, "Imo ra ba gayud kining pagkasultiha, o may
nagtug-an ba kanimo niini mahitungod kanako?" 35
Si Pilato mitubag, "Judio ba ugod ako? Ang imong
kaugalingong nasud ug ang mga sacerdote nga
punoan mao ang nagtugyan kanimo nganhi kanako.
Kay unsa bay imong nabuhat?" 36 Si Jesus mitubag,
"Ang akong pagkahari dili iya niining kalibutana. Kon
ang akong pagkahari iya pa niining kalibutana, nan,
moaway unta ang akong mga alagad aron dili ako
ikatugyan ngadto sa mga Judio. Apan ang akong
pagkahari dili gikan niining kalibutana." 37 Ug si
Pilato miingon kaniya, "Hari ka ba diay?" Si Jesus
mitubag kaniya, "Sumala sa giingon mo, ako hari. Ug
alang niini ako nagpakatawo, ug alang niini mianhi
ako sa kalibutan aron magapanghimatuod ako sa
kamatuoran. Ang tanan sila nga iya sa kamatuoran
nagapatalinghug sa akong tingog." 38 Si Pilato
nangutana kaniya, "Kay unsa bay kamatuoran?" 39
Apan aduna man kamoy batasan nga sa matag-
Pasko kinahanglan akong buhian alang kaninyo ang
usa ka buok binilanggo, buot ba kamo nga buhian ko
kaninyo ang Hari sa mga Judio?" 40 Us sila misinggit
pag-usab, "Dili kanang tawhana, kondili si Barrabas!"
Ug kini si Barrabas usa ka tulisan.

19 Busa gikuha ni Pilato si Jesus ug iyang
gipalatigo. 2 Ug ang mga sundalo nanaglukong
ug mga sampinit, ug kini ilang gipahaum sa iyang
ulo, ug siya ilang gisul-oban ug kupo nga mapula.
3 Ug kaniya miduol sila nga nanag-ingon, "Mabuhi
ang Hari sa mga Judio!" ug unya ilang gipanagsagpa
siya. 4 Ug si Pilato migula na usab ug miingon kanila,
"Tan-awa, ania gidala ko siya kaninyo sa gawas aron
mahibalo kamo nga wala akoy nakitang ikasumbong
batok kaniya." 5 Ug si Jesus migula nga sinul-oban
sa purongpurong nga mga sampinit ug sa kupo nga
mapula. Ug si Pilato miingon kanila, "Tan-awa, ania ra
ang tawo!" 6 Sa pagkakita kaniya sa mga sacerdote
nga punoan ug sa mga polis, sila misinggit nga
nanag-ingon, "Ilansang mo siya sa krus! Ilansang
mo siya sa krus!" Si Pilato miingon kanila, "Kuhaa
ninyo siya ug kamoy maglansang kaniya sa krus, kay
wala akoy nakitang ikasumbong batok kaniya." 7 Ang
mga Judio mitubag kaniya, "Kami adunay balaod, ug
sumala niining maong balaod kini siya kinahanglan
pagapatyon kay siya nagpaka-Anak sa Dios." 8 Sa
pagkadungog ni Pilato niining sultiha, siya misamot
sa pagkahadlok. 9 Ug siya misulod pag-usab sa
palasyo ug miingon kang Jesus, "Tagadiin ba ikaw?"
Apan si Jesus wala motubag kaniya. 10 Busa si Pilato
miingon kaniya, "Dili ka motingog kanako? Wala ka
ba mahibalo nga may gahum ako sa pagbuhi kanimo

ug may gahum ako sa paglansang kanimo sa krus?"
11 Si Jesus mitubag kaniya, "Wala unta ikaw ing
kagahum batok kanako kon wala ka pa hatagi niini
gikan sa kahitas-an; busa labaw pa kadakug sala
ang nagtugyan kanako nganhi kanimo." 12 Tungod
niini si Pilato naninguha sa pagbuhi kaniya, apan ang
mga Judio misinggit nga nanag-ingon, "Kon imong
buhian kining tawhana, dili ka diay higala ni Cesar.
Ang tanan nga magapakahari nagapakigbatok kang
Cesar." 13 Sa pagkadungog ni Pilato niining mga
pulonga, iyang gidala si Jesus sa gawas ug milingkod
siya sa hukmanan, sa usa ka dapit nga ginganlan ug
Plataforma nga Bato, ug sa Hebreohanon, Gabata.
14 Ug kadto adlaw sa Pangandam alang sa Pasko, sa
may ikaunom ang takna. Ug siya miingon sa mga
Judio, "Tan-awa, ania ang inyong Hari!" 15 Apan sila
misinggit nga nanag-ingon, "Pahawaa siya, pahawaa
siya, ilansang mo siya sa krus!" Si Pilato miingon
kanila, "Ilansang ko ba diay sa krus ang inyong Hari?"
Ang mga sacerdote nga punoan mitubag nga nanag-
ingon, "Wala kami ing hari gawas kang Cesar." 16
Busa iyang gitugyan siya ngadto kanila aron ilansang
sa krus. 17 Busa ilang gikuha si Jesus, ug siya
milakaw nga nagpas-an sa iyang kaugalingong krus,
paingon sa dapit nga ginganlan ug dapit sa kalabera,
nga sa Hebreohanon ginganlan ug Golgota. 18 Ug
didto ilang gilansang siya sa krus uban sa duha pa
ka tawo, ang matag-usa sa masigkakilid, ug si Jesus
sa taliwala nila. 19 Ug si Pilato usab nagsulat ug
usa ka pahibalo ug kini iyang gibutang sa ulohan sa
krus. Ang pahibalo nag-ingon, "Si Jesus nga taga-
Nazaret, ang Hari sa mga Judio." 20 Daghan sa
mga Judio nakabasa sa maong pahibalo kay ang
dapit diin didto si Jesus ilansang sa krus, haduol
ra man sa siyudad; ug kini gisulat man sa mga
pinulongan nga Hebreohanon, Latin, ug Gresyanhon.
21 Ug ang mga punoang sacerdote sa mga Judio
miingon kang Pilato, "Ang isulat mo dili, `Ang Hari sa
mga Judio,' kondili, `Kining tawhana nagaingon, Ako
mao ang Hari sa mga Judio.'" 22 Si Pilato mitubag,
"Ang gikasulat ko na, gikasulat ko na." 23 Ug sa
gikalansang na si Jesus sa mga sundalo diha sa
krus, ilang gikuha ang iyang mga bisti ug ila kining
gibahin sa upat, usa alang sa matag-sundalo. Apan
ang iyang kamisola walay tinahian, lunlon hinabol
sukad sa taas hangtud sa ubos. 24 Ug sila nanag-
ingon ang usa sa usa, "Dili ta kini pagtabastabason,
kondili ripahon ta kon kinsay makatag-iya niini." Kini
aron matuman ang kasulatan nga nagaingon: Ilang
gibahinbahin ang akong mga bisti alang sa ilang
kaugalingon, ug ang akong sinina ilang giripahan." 25
Ug mao kini ang gibuhat sa mga sundalo. Apan sa
duol sa krus ni Jesus nanagtindog ang iyang inahan,
ug ang babayeng igsoon sa iyang inahan, ug si Maria
nga asawa ni Clopas, ug si Maria Magdalena. 26
Ug sa pagkakita ni Jesus sa iyang inahan ug sa
tinun-an nga iyang hinigugma nga nanagtindog sa
duol, siya miingon sa iyang inahan, "Babaye, tan-
awa ang imong anak!" 27 Unya miingon siya sa
tinun-an, "Tan-awa ang imong inahan!" Ug sukad
niadtong taknaa gidawat siya sa tinun-an ngadto sa
iyang kaugalingong puloy-anan. 28 Tapus niini, sa
nahibaloan ni Jesus nga ang tanan nahingpit na,
siya miingon (sa pagtuman sa kasulatan), "Giuhaw
ako." 29 Ug sa duol dihay usa ka panaksan nga
puno sa suka, ug ilang gibutang sa isopo ang usa
ka espongha nga natuhop sa suka ug kini ilang
gitunol sa iyang baba. 30 Sa nakainom na si Jesus
sa suka, siya miingon, "Tapus na." Ug siya, dinuko
ang ulo, mitugyan sa iyang espiritu. 31 Ug kay kadto
adlaw man sa Pangandam, ug aron ang mga lawas
dili magpabilin sa krus sa adlaw nga igpapahulay
(kay kadtong adlawa nga igpapahulay daku man
nga adlaw), gihangyo sa mga Judio kang Pilato nga
balibalion ang mga bitiis sa mga tawong himalatyon
ug ipakuha ang ilang mga lawas. 32 Busa nangadto
ang mga sundalo ug ilang gibalibali ang mga bitiis
sa nahauna ug sa ikaduha nga gipanaglansang sa
krus uban kaniya. 33 Apan sa diha na sila kang
Jesus, ug ilang nakita nga siya patay na, wala na
lang nila balia ang iyang mga bitiis. 34 Apan usa
sa mga sundalo midughang ug bangkaw sa iyang
kilid, ug gilayon dihay miagay nga dugo ug tubig. 35
Ug siya nga nakakita niini nagahimog panghimatuod
ang iyang panghimatuod tinuod, ug siya nahibalo
nga siya nagasugilon sa tinuod aron kamo usab
managpanoo. 36 Kay kining mga butanga nahitabo
aron matuman ang kasulatan nga nagaingon, "Walay
bukog niya nga mabali." 37 Ug usab ang laing bahin
sa kasulatan nagaingon, "Ilang pagatan-awon siya
nga ilang gidughang." 38 Tapus niini si Jose nga taga
Arimatea, ang tinun-an ni Jesus, apan sa tago lamang
tungod sa kahadlok niya sa mga Judio, mihangyo
kang Pilato nga iyang kuhaon ang lawas ni Jesus; ug
siya gitugotan ni Pilato. Busa miadto siya ug gikuha
niya ang iyang lawas. 39 Ug usab si Nicodemo, siya

nga kaniadto mao gani ang nakigkita kang Jesus sa
takna sa kagabhion, miadto nga nagdalag mga kalim-
an ka kilo nga sinakot nga mirra ug aloe. 40 Ug ilang
gikuha ang lawas ni Jesus ug gibugkosan kinig mga
panapton nga lino lakip ang mga pahumot, sumala
sa batasan sa mga Judio sa paglubong. 41 Ug sa
dapit diin didto siya ilansang sa krus, diha ang usa ka
tanaman, ug sa tanaman diha ang usa ka bag-ong
lubnganan nga wala pa gayud kalubngi. 42 Ug tungod
kay adlaw man kadto sa Pangandam sa mga Judio,
ug ang lubnganan haduol ra man, ilang gipahiluna si
Jesus didto.

20 Ug sa nahaunang adlaw sa semana, si Maria
Magdalena miadto sa lubnganan sayo sa
kaadlawon samtang mangitngit pa, ug iyang nakita
nga ang bato nakuha na gikan sa lubnganan. 2
Busa midalagan siya ug miadto kang Simon Pedro
ug sa usang tinun-an nga hinigugma ni Jesus, ug
miingon kanila, "Ang Ginoo ilang gikuha gikan sa
lubnganan, ug wala kami masayud kon diin siya nila
ibutang." 3 Busa si Pedro migula uban sa usang
tinun-an ug nangadto sila sa lubnganan. 4 Ang duha
nanagdalagan, apan si Pedro hing-unhan sa usang
tinun-an, ug kini siya unang nahiabut sa lubnganan.
5 Ug sa pagtikubo niya aron sa paglili, iyang nakita
ang mga panaptong lino nga nahimutang didto, apan
wala hinoon siya mosulod. 6 Unya miabut si Simon
Pedro nga nagsunod kaniya, ug siya misulod sa
lubnganan. Ug iyang nakita ang mga panaptong lino
nga nahimutang didto, 7 ug ang panyo nga giputos
sa iyang ulo wala mahiuban sa mga panaptong lino,
hinonoa naglain kini nga linukot sa usa ka dapit.
8 Ug ang usang tinun-an, ang nahaunang abut sa
lubnganan, misulod usab ug nakakita ug mitoo; 9
kay sila ugod wala pa man gihapon makasabut sa
kasulatan, nga kinahanglan mabanhaw siya gikan
sa mga patay. 10 Unya ang mga tinun-an namauli
sa ilang mga puloy-anan. 11 Apan sa gowa sa
lubnganan, si Maria nagtindog nga naghilak, ug
samtang naghilak siya, mitikubo siya aron sa paglili sa
lubnganan. 12 Ug didto iyang nakita ang duha ka mga
manolunda nga nanagsapot ug maputi, nanaglingkod
sa dapit nga nahimutangan sa lawas ni Jesus, ang
usa diha sa ulohan ug ang usa diha sa tiilan. 13 Ug
sila miingon kaniya, "Babaye, nganong nagahilak
ikaw?" Siya miingon kanila, "Kay ila mang gikuha ang
akong Ginoo, ug wala ako masayud kon diin siya
nila ibutang." 14 Sa pagsulti niya niini, siya miliso ug
nakita niya si Jesus nga nagtindog, apan wala siya
mahibalo nga kadto mao si Jesus. 15 Ug si Jesus
miiingon kaniya, "Babaye, nganong nagahilak ikaw?"
Kinsa may imong gipangita?" Sa pagdahum niya nga
kadto mao ang magbalantay sa tanaman, si Maria
miingon kaniya, "Senyor, kon ikaw man ang nagkuha
kaniya, tug-ani ako diin mo siya ibutang, ug ako
siyang kuhaon." 16 Si Jesus miingon kaniya, "Maria."
Siya milingi ug miingon kaniya sa pinulongan nga
Hebreohanon, "Raboni!" (nga sa ato pa, Magtutudlo).
17 Si Jesus miingon kaniya, "Ayaw na ako pagkupti,
kay wala pa ako makasaka ngadto sa Amahan. Apan
adtoa ang akong mga kaigsoonan ug suginli sila nga
mosaka ako ngadto sa akong Amahan ug inyong
Amahan, sa akong Dios ug inyong Dios." 18 Ug si
Maria Magdalena miadto ug ang mga tinun-an iyang
gisuginlan nga nag-ingon, "Nakita ko ang Ginoo." Ug
gisugilon niya nga kadtong mga butanga gisulti ni
Jesus kaniya. 19 Ug sa pagkasawomsom na niadtong
adlawa, ang nahaunang adlaw sa semana, samtang
tinakpan ang mga pultahan sa dapit diin didto ang
mga tinun-an tungod sa kahadlok nila sa mga Judio,
si Jesus mitungha ug mitindog sa ilang taliwala ug
miingon kanila, "Ang kalinaw magauban kaninyo." 20
Ug sa nakasulti na siya niini, iyang gipakita kanila
ang iyang mga kamot ug ang iyang kilid. Busa ang
mga tinun-an nangalipay sa ilang pagkakita sa Ginoo.
21 Ug si Jesus miingon kanila pag-usab, "Ang kalinaw
magauban kaninyo. Maingon nga gipadala ako sa
Amahan, mao man usab igapadala ko kamo." 22 Ug
sa nakasulti na siya niini, gihuypan niya sila sa iyang
gininhawa ug miingon kanila, "Dawata ninyo ang
Espiritu Santo. 23 Kinsa ganing mga sala ang inyong
pasayloon, kini pagapasayloon; kinsa ganing mga
sala ang inyong pahawiran, kini pagahawiran." 24 Usa
sa Napulog-Duha nga mao si Tomas, nga ginganlag
ang Kaluha, wala mahiuban kanila sa pagtungha
ni Jesus. 25 Busa gisuginlan siya sa ubang mga
tinun-an nga nanag-ingon, "Nakita namo ang Ginoo."
Apan siya miingon kanila, "Gawas kon makita ko ang
inagian sa mga lansang diha sa iyang mga kamot,
ug ikapasulod ko ang akong tudlo diha sa inagian
sa mga lansang, ug ikapasulod ko ang akong kamot
diha sa iyang kilid, dili gayud ako motoo." 26 Walo ka
adlaw tapus niini, ang iyang mga tinun-an didto na
usab sa sulod sa balay, ug si Tomas uban kanila. Ang
mga pultahan tinakpan, apan si Jesus mitungha ug

mitindog sa ilanmg taliwala, ug miingon, "Ang kalinaw
magauban kaninyo." 27 Ug siya miingon kang Tomas,
"Ihikap dinhi ang imong tudlo, ug tan-awa ang akong
mga kamot; ambi ang imong kamot ug ipasulod kini sa
akong kilid. Ayaw na nianang pagkadili matinoohon,
hinonoa magmatinoohon ka." 28 Ug si Tomas miingon
kaniya, "Ginoo ko ug Dios ko!" 29 Ug si Jesus
miingon kaniya, "Mitoo ba ikaw tungod kay nakita mo
ako? Dalaygon kadtong wala managpakakita, ngani
nanagpanoo. 30 Ug sa atubangan sa mga tinun-an
gipanghimo ni Jesus ang daghan pang ubang mga
milagro nga wala mahisulat niining basahona; 31
apan kining ania gisulat aron motoo kamo nga si
Jesus mao ang Cristo, ang Anak sa Dios, ug nga
sa pagtoo makabaton kamog kinabuhi diha sa iyang
ngalan.

21 Tapus niini si Jesus nagpakita na usab sa
iyang kaugalingon ngadto sa mga tinun-an
didto sa Lanaw sa Tiberiades; ug siya nagpakita
sa iyang kaugalingon sa ingon niini nga paagi. 2
Didto nanagkauban sila si Simon Pedro, si Tomas
nga ginganlag ang Kaluha, si Natanael nga taga-
Cana sa Galilea, ang mga anak ni Zebedeo, ug ang
laing duha pa sa iyang mga tinun-an. 3 Ug si Simon
Pedro miingon kanila, "Managat ako." Sila miingon
kaniya, "Manguban kami kanimo." Ug nangadto sila
ug nanakay sa sakayan. Apan niadtong gabhiona
wala gayud silay nakuha. 4 Ug sa nagkabuntag na, si
Jesus didto nagtindog sa baybayon; apan ang mga
tinun-an wala makaila nga kadto mao si Jesus. 5
Ug si Jesus miingon kanila, "Mga anak, nakakuha
ba kamog ikasula?" Sila mitubag kaniya, "Wala." 6
Siya miingon kanila, "Itaktak ninyo ang pukot dapit
sa too sa sakayan, ug aduna kamoy makuha." Busa
ilang gitaktak kini, ug karon wala na sila makadaug
sa pagbutad niini tungod sa kadaghan sa isda. 7
Unya ang tinun-an nga hinigugma ni Jesus miingon
kang Pedro, "Ang Ginoo kana!" Sa pagkadungog ni
Simon Pedro nga ang Ginoo diay kadto, misul-ob
siya sa iyang sinina, kay naghukas ra man siya, ug
milukso ngadto sa tubig. 8 Apan ang ubang mga
tinun-an nangabut sakay sa bote, nanagbutad sa
pukot nga napuno sa isda, kay dili man sila halayo sa
mamala, mga kasiyaman ka metros lamang. 9 Ug sa
nakakawas na sila, nakita nila didto ang usa ka tapok
sa mga binagang uling, nga sa ibabaw niini dihay
isda nga gisugba, ug tinapay. 10 Si Jesus miingon
kanila, "Pagdala kamo diri nianang mga isda nga
inyong nakuha." 11 Busa si Simon Pedro misakay
sa bote ug ngadto sa baybayon iyang gibutad ang
pukot nga napuno sa dagkung mga isda, nga usa ka
gatus ug kalim-an ug tulo ka buok. Ngani bisan pa
sa kadaghan niini, ang pukot wala magisi. 12 Ug si
Jesus miingon kanila, "Dali, pamahaw na kamo." Ug
walay nangako sa mga tinun-an sa pagpangutana,
"Kinsa ka?" sanglit ila mang naila nga siya mao
ang Ginoo. 13 Si Jesus miadto ug iyang gikuha ang
tinapay ug gihatag kini kanila, ug maingon man ang
isda. 14 Kini karon mao ang ikatulong pagpakita
ni Jesaus sa iyang kaugalingon ngadto sa mga
tinun-an tapus sa iyang pagkabanhaw gikan sa mga
patay. 15 Ug sa nakapamahaw na sila, si Jesus
miingon kang Simon Pedro, "Simon, anak ni Juan,
gihigugma mo ba ako labaw pa niini?" Siya mitubag
kaniya, "Oo, Ginoo, nasayud ka nga gihigugma ko
ikaw." Siya miingon kaniya, "Pakan-a ang akong
mga nating karnero." 16 Siya miingon kaniya sa
ikaduha, "Simon, anak ni Juan, gihigugma mo ba
ako?" Siya mitubag kaniya, "Oo, Ginoo, nasayud
ka nga gihigugma ko ikaw." Siya miingon kaniya,
"Tagda ang akong mga karnero." 17 Ug siya miingon
kaniya sa ikatulo, "Simon, anak ni Juan, gihigugma
mo ba ako?" Ug gikasubo ni Pedro ang iyang pag-
ingon kaniya sa ikatulo, "Gihigugma mo ba ako?" Ug
siya miingon kaniya, "Ginoo, nasayud ikaw sa tanan;
nasayud ka nga gihigugma ko ikaw." Si Jesus miingon
kaniya, "Pakan-a ang akong mga karnero. 18 Sa
pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kanimo,
nga sa batan-on ka pa, ikaw ra ang magbakus
sa imong kaugalingon ug ikaw ra ang magbuot sa
pagsuroysuroy bisan diin sumala sa imong gusto.
Apan inigkatigulang mo na, pagatuy-oron mo ang
imong mga kamot ug lain ang magabakus kanimo
ug magadala kanimo sa dapit nga dili mo gustong
adtoan." 19 (Giingon niya kini aron sa pagpaila sa
kamatayon nga pinaagi niini pagapasidunggan ni
Pedro ang Dios.) Ug tapus siya makasulti niini, siya
miingon kaniya, "Sumunod ka kanako." 20 Si Pedro
milingi ug iyang nakita nga nagsunod kanila ang tinun-
an nga hinigugma ni Jesus, siya nga sa panihapon
nagpauraray gani sa dughan ni Jesus ug miingon
kaniya, "Ginoo, kinsa ba ang magabudhi kanimo?"
21 Sa pagkakita ni Pedro kaniya, siya miingon kang
Jesus, "Ginoo, siya diay, maunsa man?" 22 Si Jesus
mitubag kaniya, "Pananglitan maoy akong pagbuot

nga magapabilin siya hangtud sa akong pag-anhi,
unsa may imong labut? Sumunod ka lang kanako!"
23 Tungod niini nahisangyaw ang taho diha sa mga
kaigsoonan nga kono kining tinun-ana dili gayud
mamatay. Apan si Jesus wala mag-ingon kaniya nga
kadto siya dili mamatay, kondili, "Pananglitan maoy
akong pagbuot nga magapabilin siya hangtud sa
akong pag-anhi, unsa may imong labut?" 24 Kini
mao ang tinun-an nga nagahimog panghimatuod
mahitungod niining mga butanga, ug mao siya ang
nagsulat niining mga butanga; ug nasayud kami nga
tinuod ang iyang panghimatuod. 25 Ug daghan pa
usab ang ubang mga butang nga gibuhat ni Jesus.
Kon sulaton pa ang matag-usa niini, maoy akong
paghunahuna nga bisan pa ang kalibutan dili gayud
paigo nga kasudlan sa mga basahon nga masulat.

Mga Buhat

1 Sa nahauna kong basahon, O Teofilo, naghisgot
ako mahitungod sa tanang butang nga gisugdan
ni Jesus sa pagbuhat ug pagpanudlo, **2** hangtud sa
adlaw sa pagbayaw kaniya paingon sa langit, tapus
siya makahatag ug mga tugon pinaagi sa Espiritu
Santo ngadto sa mga apostoles nga iyang gipili.
3 Tapus sa iyang pag-antus, kanila mipakita siya
nga buhi pinaagi sa daghang mga pagpamatuod,
nga nagpakita ngadto kanila sulod sa kap-atan ka
adlaw, ug nagsulti kanila mahitungod sa gingharian
sa Dios. **4** Ug samtang diha siya uban kanila, siya
misugo kanila sa dili pagbiya sa Jerusalem, kondili
sa pagpaabut sa gisaad sa Amahan, nga, matud
pa niya, "inyong nadungog gikan kanako, **5** kay si
Juan sa pagkatinuod nagpangbautismo sa tubig,
apan sa dili madugay ang igabautismo kaninyo mao
ang Espiritu Santo." **6** Ug unya sa nagkatigum sila,
gipangutana siya nila nga nag-ingon, "Ginoo, niini
bang panahona karon igapahiuli mo ang gingharian
ngadto sa Israel?" **7** Ug siya mitubag kanila, "Dili
itugot kaninyo ang pagkasayud sa mga panahon o
mga kahigayonan nga gitudlo sa Amahan pinaagi
sa iyang kaugalingong kagahum. **8** Apan kamo
magadawat hinoon ug gahum sa diha nga kakunsaran
na kamo sa Espiritu Santo; ug kamo mao unya ang
akong mga saksi sa Jerusalem ug sa tibuok Judea
ug Samaria ug hangtud sa kinatumyan sa yuta." **9**
Ug sa nakasulti na siya niini, samtang nanagtan-aw
sila, naisa siya sa kahitas-an ug gibayaw sa usa ka
panganud hawa sa ilang mga mata. **10** Ug samtang
nanagtutok pa sila sa langit sa nagpaingon siya sa
itaas, tan-awa, nagtindog tupad kanila ang duha ka
tawo nga nagbistig maputi, **11** ug miingon kanila,
"Mga tawong Galileanhon, nganong nagatindog man
kamo dinhi ug nagatutok sa langit? Kining maong
Jesus nga gikuha gikan kaninyo ngadto sa langit,
mobalik ra unya sa paagi nga sama sa inyong nakita
sa iyang pagsaka sa langit." **12** Ug unya namauli
sila sa Jerusalem gikan sa bungtod nga ginganlan
ug Olivo nga duol sa Jerusalem, nga may gilay-
on nga sama sa malakaw sa usa ka adlaw nga
igpapahulay. **13** Ug sa nakasulod na sila, misaka
sila sa lawak sa itaas diin didto mag-abutan sila si
Pedro ug si Juan ug si Santiago ug si Andres, si
Felipe ug si Tomas, si Bartolome ug si Mateo, si
Santiago nga anak ni Alfeo, si Simon nga Zelote
ug si Judas nga anak ni Santiago. **14** Kini silang
tanan nanagpadayon sa paghiusa sa pag-ampo,
kauban sa mga babaye lakip kang Maria nga inahan
ni Jesus, ug kauban sa iyang mga igsoong lalaki. **15**
Ug niadtong mga adlawa si Pedro mitindog taliwala
sa kaigsoonan (dihay pundok sa mga usa ka gatus ug
kaluhaan ka tawo), ug miingon kanila, **16** "Mga igsoon,
kinahanglan nga matuman gayud ang kasulatan nga
gipamulong daan sa Espiritu Santo pinaagi sa baba
ni David, mahitungod kang Judas nga nahimong
magtotultol sa mga nanagdakop kang Jesus. **17** Kay
kadto siya nahiapil man kanamo ug nakabaton ug
bahin niining maong pagpang-alagad. **18** (Ug kini
siya nakapanag-iyag usa ka luna nga yuta gumikan
sa gisuhol kaniya sa iyang pagkadili matarung; ug
sa pagkahulog niya nga nag-una ang ulo, mibuto
ang iyang tiyan ug nahurot pagkayagyag ang iyang
tinai. **19** Ug nahibaloan kini sa tanang nanagpuyo sa
Jerusalem nga tungod niana kadtong yutaa ginganlan
ug AkeIdama sa ilang pinulongan, nga sa ato pa,
Yuta nga Dugoon.' **20** Kay sa basahon sa mga Salmo
nahisulat kini nga nagaingon: `Ipahimong awaaw ang
iyang yutang puloy-anan, ug ayaw na kini papuy-
ig tawo;' ug `Ang iyang katungdanan ipakuha sa
lain.' **21** Busa, sa mga tawo nga among gikauban
sulod sa tanang panahon nga ang Ginoong Jesus
misulod ug migula sa among taliwala, **22** sukad
sa pagpangbautismo ni Juan hangtud sa adlaw
sa pagbayaw kaniya gikan kanatousa niining mga
tawhana kinahanglan himoon nga uban kanamo saksi
sa iyang pagkabanhaw." **23** Ug ilang gipaatubang ang
duha ka tawo nga pagapilian, si Jose nga ginganlan
ug Barsabas nga gianggaan ug Justo, ug si Matias.
24 Ug nanag-ampo sila nga nag-ingon, "Ginoo, ikaw
nga nasayud sa mga kasingkasing sa tanang tawo,
ipasundayag kinsa niining duha ang imong gipili **25**
nga maoy mokuha sa dapit niining pagpang-alagad ug
pagka-apostol nga gibiyaan ni Judas nga miadto sa
iyang kaugalingong dapit." **26** Ug ilang giripahan sila,
ug si Matias mao ang nahitungnan; ug siya naihap
nga kauban sa napulog-usa ka mga apostoles.

2 Ug sa pag-abut na sa adlaw sa Pentecostes,
silang tanan nagkatigum sa usa ka dapit. **2** Ug sa
kalit may miabut nga dahunog gikan sa langit ingon
sa huros sa makusog nga hangin, ug kini mipuno sa
tibuok balay diin didto sila nanaglingkod. **3** Ug dihay
mipakita kanila nga mga dila nga daw kalayo, nga

nagtinagsaay sa pagpatong sa ibabaw sa matag-usa
kanila. 4 Ug silang tanan napuno sa Espiritu Santo
ug misugod sila sa pagsulti sa nagkalainlaing mga
pinulongan, sumala sa ipalitok kanila sa Espiritu. 5 Ug
didto sa Jerusalem may nanagpuyo nga mga Judio,
mga tawong masimbahon gikan sa tanang kanasuran
ubos sa langit. 6 Ug sa nabanha na, ang kadaghanan
nanagpanugok ug sila nangalibog kay ang matag-
usa nakadungog man sa mga apostoles nga naglitok
sa pinulongan sa matag-usa nga nakadungog. 7
Ug sila nahingangha ug nahibulong, nga nanag-
ingon, "Tan-awa ra, dili ba mga Galileanhon man kini
silang tanan nga nanagpanulti? 8 Ug naunsa ba nga
ang tagsatagsa kanato nakadungog man kanila nga
nagasulti sa atong matag-kaugalingong pinulongan
nga natawhan? 9 Kitang mga taga-Partia, ug mga
taga-Media, ug mga taga-Elam, mga molupyo sa
Mesopotamia, Judea ug Capadocia, Ponto ug Asia,
10 Frigia ug Panfilia, Egipto ug sa kayutaan sa Libya
nga sakop sa Cirene, ug mga domoluong gikan sa
Roma, mga Judio ug mga kinabig, 11 mga taga-Creta
ug mga taga-Arabiakitang tanan pinaagi sa atong
matag-kaugalingong mga sinultihan nakadungog
kanila nga nagasugilon mahitungod sa kahibulongang
mga buhat sa Dios." 12 Ug ang tanan nahingangha
ug nangalibog nga nanag-ingon sa usa ug usa, "Unsa
man kahay buot ipasabut niini?" 13 Apan dihay nanag-
ingon agig bogalbugal, "Kana sila nangabasdak sa
tam-is nga bino." 14 Apan si Pedro, nga nagtindog
uban sa napulog usa, mipatugbaw sa iyang tingog
ug kanila misulti siya nga nag-ingon, "Mga Judio ug
tanan kamo nga nagapuyo sa Jerusalem, sabta ninyo
kini ug patalinghugi ninyo ang akong mga pulong. 15
Kay lahi sa inyong pagdahum, kining mga tawhana dili
mga hubog, sanglit karon ikasiyam pa man lamang
ang takna sa kabuntagon; 16 apan kini mao ang
giingon sa profeta nga si Joel: 17 `Ug mahitabo
sa kaulahiang mga adlaw, nagaingon ang Dios,
nga pagabobuan ko sa akong Espiritu ang tanang
katawhan, ug magahimog mga profesiya ang inyong
mga anak nga lalaki ug babaye, ug ang inyong mga
batan-on makakitag mga panan-awon, ug ang inyong
mga tigulang maga-damgog mga damgo; 18 oo, ug
niadtong mga adlawa ang akong mga ulipong lalaki
ug ang akong mga ulipong babaye pagabobuan ko sa
akong Espiritu, ug sila magahimog mga profesiya. 19
Ug igapasundayag ko sa itaas ang mga katingalahan
diha sa kalangitan, ug sa ubos ang mga ilhanan diha
sa yuta dugo, ug kalayo, ug gabon nga aso; 20 ang
Adlaw mahimong kangitngit ug ang Bulan mahimong
dugo, sa dili pa moabut ang adlaw sa Ginoo, ang
daku ug dayag nga adlaw. 21 Ug mahitabo nga
bian kinsa nga magasangpit sa ngalan sa Ginoo,
maluwas. 22 "Mga tawo sa Israel, patalinghugi ninyo
kining mga pulonga: si Jesus nga Nazaretnon, tawo
nga gipanghimatud-an kaninyo sa Dios pinaagi sa
gamhanang mga buhat ug mga kahibulongan ug mga
ilhanan nga gihimo sa Dios pinaagi kaniya sa taliwala
ninyo, sumala sa inyo nang nasayran 23 kining maong
Jesus nga gipanugyan tuman sa gimbut-an nga
laraw ug sa nahibaloan nang daan sa Dios, kini siya
inyong gilansang sa krus ug gipatay pinaagi sa mga
kamot sa mga tawong malinapason. 24 Apan siya
gibanhaw sa Dios, sa nalangkat na ang mga kasakit
sa kamatayon, sanglit dili man gayud mahimo nga
siya kapugngan sa kamatayon. 25 Kay mahitungod
kaniya, si David nag-ingon man: `Ang Ginoo nakita
ko sa kanunay sa atubangan ko, kay siya ania man
sa akong too aron ako dili matarug; 26 tungod niana
nalipay ang akong kasingkasing, ug naghugyaw ang
akong dila; ug usab ang akong lawas magapuyo
diha sa paglaum, 27 kay dili mo man pagabiyaan
ang akong kalag didto sa Hades, ug dili mo man
itugot nga ang imong Balaan moagi sa pagkadunot.
(Hadēs g86) 28 Gipaila mo kanako ang mga dalan sa
kinabuhi; pagapun-on mo ako sa kalipay diha sa
imong atubangan. 29 "Mga igsoon, sa masaligon
ako makasulti kaninyo mahitungod kang David nga
patriarca, nga siya namatay ug gilubong, ug ang iyang
lubong nagapabilin pa man gani kanato hangtud
niining adlawa karon. 30 Ug tungod kay profeta man
siya, ug nasayud nga ang Dios nakahimo kaniyag
pinanumpaan nga saad nga usa sa iyang mga kaliwat
palingkoron sa Dios diha sa iyang trono, 31 siya
nakapanglantaw nang daan ug misulti mahitungod sa
pagkabanhaw ni Cristo, nga kini siya wala biyai didto
sa Hades, ug nga usab ang iyang lawas wala moagi
sa pagkadunot. (Hadēs g86) 32 Kining maong Jesus
gibanhaw sa Dios, ug kaming tanan mga saksi niini.
33 Busa, sanglit nahituboy man siya ngadto sa too sa
Dios, ug gikan sa Amahan nakadawat sa gisaad nga
Espiritu Santo, siya mibubo niining inyong nakita ug
nadungog karon. 34 Kay si David dili mao ang misaka
sa langit, hinonoa siya gayud ang nagaingon: `Ang
Ginoo miingon sa akong Ginoo, Lumingkod ka sa
akong too, 35 hangtud nga ang imong mga kaaway

pagahimoon ko nang tumbanan sa imong mga tiil.'
36 Busa, ang tibuok banay sa Israel kinahanglan
masayud sa tininuod gayud nga sa Dios si Jesus
gihimong Ginoo ug Cristo, ang Jesus nga inyong
gilansang sa krus." 37 Ug sa ilang pagkadungog niini,
gisakitan sila sa kasingkasing, ug kang Pedro ug sa
ubang mga apostoles sila nangutana nga nanag-
ingon, "Mga igsoon, unsa may among pagabuhaton?"
38 Ug si Pedro mitubag kanila, "Paghinulsol kamo,
ug pabautismo kamo ang matag-usa kaninyo sa
ngalan ni Jesu-Cristo tungod sa kapasayloan sa
inyong mga sala; ug madawat ninyo ang gasa nga
Espiritu Santo. 39 Kay ang saad alang kaninyo ug sa
inyong mga anak ug sa tanan nga atua sa halayo,
sa matag-usa nga pagatawgon sa Ginoo nga atong
Dios." 40 Ug sa daghan pang mga pulong siya
naghimog pagpamatuod, ug kanila miagda siya nga
nag-ingon, "Luwasa ninyo ang inyong kaugalingon
gikan niining sukwahi nga kaliwatan." 41 Ug unya
gibautismohan kadtong mga misagop sa iyang pulong,
ug niadtong adlawa may mga tulo ka libo ka mga
tawo nga nahidugang kanila. 42 Ug milahutay sila sa
pagpaminaw sa pagtulon-an gikan sa mga apostoles,
ug milahutay sila sa pagpakig-ambitay uban kanila,
sa pagpikaspikas sa tinapay, ug sa mga pag-ampo.
43 Ug ang tanang tawo giabut ug kahadlok; ug pinaagi
sa mga apostoles nangahimo ang daghang mga
kahibulongan ug mga ilhanan. 44 Ug nag-ipon ang
tanang nanagpanoo ug ilang gipanag-usahan sa pag-
ambit ang tanang mga butang; 45 ug gipamaligya
nila ang ilang mga katigayonan ug mga kabtangan,
ug ang halin ilang gibahinbahin sa tanan, sumala sa
kinahanglanon ni bisan kinsa. 46 Ug sa adlaw-adlaw
sila nanagpadayon sa paghiusa didto sa templo,
ug sa pagpikaspikas sa tinapay sa ilang kabalayan,
ug sa pagpangaon nga dinuyogan sa kasadya ug
kayano sa kasingkasing, 47 nga nanagdayeg sa Dios
ug nahimut-an sa tanang tawo. Ug sa matag-adlaw
gidugang kanila sa Ginoo ang mga ginaluwas.

3 Ug unya si Pedro ug si Juan nagkuyog sa pagsaka
sa templo sa takna sa pag-ampo, nga mao ang
ikatulong takna sa hapon. 2 Ug didtoy gidala nga usa
ka lalaki nga bakul sukad pa sa iyang pagkahimugso,
nga sa adlaw-adlaw didto igabutang sa pultahan sa
templo, nga ginganlag Pultahang Matahum, aron sa
pagpalimos kanila nga nanagpanulod sa templo. 3
Sa pagkakita niya kang Pedro ug kang Juan nga
nagpaingon na sa sulod sa templo, siya nangayo
kanilag limos. 4 Ug si Pedro, kinuyogan ni Juan,
mitutok ug miingon kaniya, "Tan-aw kanamo." 5 Ug
siya naminaw kanila, nagpaabut nga adunay iyang
madawat gikan kanila. 6 Apan si Pedro miingon
kaniya, "Ako walay salapi o bulawan, apan sa ania
kanako hatagan ko ikaw. Sa ngalan ni Jesu-Cristo
nga Nazaretnon, paglakaw." 7 Ug iyang gikuptan
siya sa toong kamot ug gialsa; ug dihadiha nabaskog
ang iyang mga tiil ug mga buolbuol. 8 Ug sa pag-
ugpo pa niya, siya nakatindog ug nakalakaw; ug
kuyog kanila siya misulod sa templo nga naglakaw ug
nagluksolukso ug nagdayeg sa Dios. 9 Ug ang tanang
tawo nakakita kaniya nga naglakaw na ug nagdayeg
sa Dios. 10 Ug ilang hing-ilhan siya nga mao ang tawo
nga maglingkoran sa Pultahang Matahum sa templo
aron sa pagpalimos; ug sila giabut ug kahibulong
ug kahitingala sa nahitabo kaniya. 11 Ug samtang
nagpanggunit pa siya kang Pedro ug Juan, ang
tanang tawo sa dakung kahibulong midugok ngadto
kanila sa portico nga ginganlag Portico ni Salomon.
12 Ug sa pagkakita ni Pedro niini, ang mga tawo
iyang gisultihan nga nag-ingon, "Mga taga-Israel,
nganong inyo man kining gikahibudngan, ug nganong
inyo man kaming ginatotukan nga daw kami gayud
mao ang nakahimo kaniya sa pagpalakaw pinaagi
sa among kaugalingong kagahum o pagkadiosnon?
13 Ang Dios ni Abraham ug ni Isaac ug ni Jacob,
ang Dios sa atong mga ginikanan, nagpasidungog
sa iyang Alagad nga si Jesus, nga inyong gitugyan
ug gidumilian sa atubangan ni Pilato, sa diha nga
nahukman na unta niini nga pabuhian na lamang
siya. 14 Apan inyong gidumilian ang Balaan ug
Matarung, ug inyong gipangayo nga maoy buhian
alang kaninyo ang usa ka mamomuno, 15 ug inyong
gipatay ang Mag-uugda sa kinabuhi, ang gibanhaw
sa Dios gikan sa mga patay. Kami mga saksi niini. 16
Ug ang iyang ngalan, pinasikad sa pagtoo sa iyang
ngalan, nakapahimong mabaskog niining tawhana
nga inyong nakita ug nailhan; ug ang pagtoo nga
pinasikad kang Jesus maoy naghatag kaniya niining
hingpit nga pagkaayo sa atubangan ninyong tanan.
17 "Ug karon, mga igsoon, ako nasayud nga kadto
inyong gibuhat tungod kay kamo wala man mahibalo,
maingon sa pagbuhat usab sa inyong mga punoan.
18 Apan sa ingon niini gituman sa Dios ang iyang
gipasidaan pinaagi sa baba sa tanang mga profeta,
nga kinahanglan gayud mag-antus ang iyang Cristo.

19 Busa, paghinulsol kamo, ug pamalik na kamo
kaniya, aron mapala ang inyong mga sala, aron
ang mga panahon sa kahayahay magaabut gikan
sa atubangan sa Ginoo 20 ug aron iyang ipadala
si Jesus, ang Cristo nga gitagana alang kaninyo,
21 siya nga kinahanglan pagahawiran una sa langit
hangtud sa panahon sa pagtuman na sa tanang
gisulti sa Dios pinaagi sa baba sa iyang mga balaang
profeta sukad pa sa karaang kapanahonan. (aiōn g165)
22 Kay si Moises nag-ingon, `Usa ka profeta gikan
sa inyong kaigsoonan igapatindog sa Ginoong Dios
alang kaninyo, maingon sa iyang pagpatindog kanako.
Magpatalinghug kamo kaniya sa tanan nga iyang
igasulti kaninyo. 23 Ug ang tanan nga magadumili
sa pagpatalinghug sa maong profeta pagapoohon
gikan sa katawhan.' 24 Ug ang tanang mga profeta
sukad pa kang Samuel ug sa mga nagsunod kaniya,
ang tanan kanila nga misulti, nanagpahibalo usab
mahitungod niining mga adlawa. 25 Kamo mao ang
mga anak sa mga profeta ug sa pakigsaad nga
gihimo sa Dios uban sa inyong mga ginikanan, sa
iyang pag-ingon kang Abraham, `Pinaagi sa imong
kaliwat pagapanalanginan ang tanang kabanayan sa
yuta.' 26 Kamo mao ang unang gipadad-an sa Dios
sa iyang Alagad, sa iya nang napatindog siya, aron
sa pagpanalangin kaninyo pinaagi sa pagpatalikod sa
matag-usa kaninyo gikan sa inyong pagkadautan."

4 Ug samtang nanagsulti pa sila sa katawhan,
nanungha kanila ang mga sacerdote ug ang
kapitan sa templo ug ang mga Saduceo, 2 nga
gisamukan tungod sa ilang pagpanudlo sa katawhan
ug sa ilang pagmantala Nga diha kang Jesus nakita
ang pagkabanhaw gikan sa mga patay. 3 Ug sila
ilang gidakop ug Gibanlud sa bilanggoan hangtud
sa pagkasunod nga adlaw, kay nagkagabii na man
kadto. 4 Apan nanagpanoo ang daghan sa mga
nakadungog sa pulong; ug ang gidaghanon sa mga
lalaki mikabat na sa mga lima ka libo. 5 Ug sa
pagkasunod nga adlaw gihimo didto sa Jerusalem
ang panagtigum sa ilang mga punoan ug sa mga
anciano ug sa mga escriba, 6 uban kang Anas nga
labawng sacerdote ug kang Caifas ug kang Juan ug
kang Alejandro, ug sa tanang mga sakop sa banay
sa labawng sacerdote. 7 Ug ang mga apostoles ilang
gipaatubang kanila ug gipangutana, "Pinaagi ba sa
unsang gahum, o sa unsang ngalan gihimo ninyo
kini?" 8 Unya si Pedro nga puno sa Espiritu Santo,
mitubag kanila, "Mga punoan sa katawhan ug mga
anciano, 9 kon ugaling usisahon man kami karon
mahitungod sa kaayohan nga nahimo ngadto sa usa
ka bakul, sa unsang paagi naayo kining tawhana,
10 kinahanglan mahibaloan ninyong tanan, ug sa
tanang katawhan sa Israel, nga pinaagi sa ngalan ni
Jesu-Cristo nga Nazaretnon, nga inyong gilansang
sa krus, nga gibanhaw sa Dios gikan sa mga patay,
pinaagi kaniya kining tawhana nagatindog nga maayo
na karon sa inyong atubangan. 11 Kining maong
Jesus mao ang bato nga gisalikway ninyo nga mga
magtotukod, apan nga nahimo hinoong ulohan sa
pamag-ang. 12 Ug walay kaluwasan pinaagi kang
bisan kinsa pa nga lain; kay walay bisan unsa pang
lain nga ngalan sa silong sa langit, nga gikahatag
ngadto sa mga tawo, nga pinaagi niini maluwas kita."
13 Ug sa ilang pagkakita sa walay kahadlok nga
sinultihan ni Pedro ug ni Juan, ug sa ilang pagpakaila
nga kini sila mga walay hibangkaagan ug mga komon
ra man nga pagkatawo, sila nahibulong; ug unya
ilang naila nga kini sila mao ang nagpakigkauban
kang Jesus. 14 Ug sanglit ila mang nakita ang tawong
naayo nga nagtindog tupad kanila, sila walay arang
ikasulti batok niini. 15 Apan sa nakasugo na sila
kanila sa paggula sa Sanhedrin, sila nagsultihanay
tali sa ilang kaugalingon, 16 nga nag-ingon, "Unsaon
man nato kining mga tawhana? Kay dayag man
gayud kaayo sa tanang nanagpuyo sa Jerusalem nga
pinaagi kanila nahimo ang usa ka dili malalis nga
milagro, ug dili gayud kita makapanghimakak niini. 17
"Apan aron dili na magpadayon ang pagkabutyag
niini ngadto sa katawhan, hulgaon ta sila sa dili na
pagsulti kang bisan kinsa pinasikad niining ngalana."
18 Ug ilang gipatawag sila ug gipinahan sa dili na
gayud pagsulti o pagpanudlo pa pinasikad sa ngalan
ni Jesus. 19 Apan si Pedro ug si Juan mitubag kanila,
"Kon matarung ba sa atubangan sa Dios nga kamo
na hinoon mao ang patalinghugan inay ang Dios,
kamo lay mag-igo niini; 20 kay alang kanamo, dili
kami makapugong sa pagsulti mahitungod sa among
nakita ug nadungog." 21 Ug sa nahimo nila ang
dugang pa nga paghulga kanila, sila gibuhian nila
nga wala makagayon sa pagsilot kanila tungod sa
katawhan, kay ang tanang tawo nanagdayeg man
sa Dios tungod sa nahitabo. 22 Kay ang tawo nga
gihimoan sa maong milagro sa pag-ayo kapin na
man sa kap-atan ka tuig ang kagulangon. 23 Ug sa
dihang gibuhian na sila, nangadto sila sa ilang mga

kauban ug ilang giasoy ang gisulti kanila sa mga
sacerdote nga punoan ug sa mga anciano. 24 Ug
sa ilang pagkadungog niini, nanagdungan sila sa
pagpatugbaw sa ilang mga tingog ngadto sa Dios ug
miingon, "Gamhanang Ginoo, ikaw mao ang nagbuhat
sa langit ug sa yuta ug sa dagat ug sa tanang
butang nga anaa kanila; 25 nga pinaagi sa Espiritu
Santo, sa baba sa among ginikanan nga si David
nga imong sulogoon, ikaw nag-ingon: `Ngano bang
nanaggahot man ang mga Gentil, ug ang katawhan
nanagmugnag kapakyasan? 26 Ang mga hari sa yuta
nanikadsikad nga maandamon, ug ang mga punoan
nanagtagbo batok sa Ginoo ug batok sa iyang Cristo'
27 kay sa pagkatinuod, batok sa imong balaang
Alagad nga si Jesus, nga imong gidihugan, dihay
nanagtagbo niining maong siyudadsi Herodes ug si
Poncio Pilato uban sa mga Gentil ug sa katawhan sa
Israel 28 aron sa pagbuhat sa tanang gikinahanglan
mahitabo, nga daan nang gilaraw sa imong kamot ug
sa imong pagbulot-an. 29 Ug karon, Ginoo, timan-
i ang ilang pagpanghulga, ug itugot sa imong mga
ulipon ang pagsulti sa imong pulong sa walay bisan
diyutayng pagkahadlok, 30 samtang magatuyhad ikaw
sa imong kamot aron sa pagpang-ayo, ug ang mga
milagro ug mga kahibulongan mangahimo pinaagi
sa ngalan sa imong balaang Alagad nga si Jesus."
31 Ug sa nakaampo na sila, nauyog ang dapit diin
nanagkatigum sila; ug silang tanan napuno sa Espiritu
Santo ug nanagsulti sa pulong sa Dios sa walay
kahadlok. 32 Ug sa katilingban sa mga nanagpanoo
usa ra ang kasingkasing ug usa ra ang balatian, ug
wala kanilay nag-ingon nga iya rang kaugalingon
ang mga butang nga iyang gihuptan, hinonoa ilang
gipanag-usahan sa pag-ambit ang tanang butang
ingon nga katigayonan sa tanan. 33 Ug uban sa
dakung gahum, ang mga apostoles nanagpamatuod
sa pagkabanhaw sa Ginoong Jesus, ug daku ang
grasya nga diha kanilang tanan. 34 Ug wala kanilay
nakabsan, kay ang tanan kanila nga may kayutaan o
mga balay namaligya man niini, ug ang halin ilang
gihatud 35 ug gibutang sa tiilan sa mga apostoles;
ug ang pagpangapod-apod niini gihimo ngadto sa
matag-usa sumala sa kinahanglanon ni bisan kinsa.
36 Sa ingon niini si Jose, nga gianggaan sa mga
apostoles ug Bernabe (nga ang kahulogan, Anak sa
Pangdasig), nga usa ka Levita nga taga-Cipro, 37
mibaligya sa usa niya ka luna nga yuta ug ang salapi
nga halin niini iyang gihatud ug gibutang sa tiilan sa
mga apostoles.

5 Apan dihay usa ka tawo nga ginganlan si Ananias,
nga uban sa iyang asawa nga si Safira, nagbaligyag
katigayonan, 2 ug ang halin niini iyang gikuhaan nga
nahibaloan sa iyang asawa, ug usa ra ka bahin ang
iyang gidala ug gibutang sa tiilan sa mga apostoles.
3 Apan si Pedro miingon kaniya, "Ananias, naunsa
bang giyawaan man pag-ayo ni Satanas ang imong
kasingkasing aron imong bakakan ang Espiritu Santo
ug imong kuhaan ang halin sa yuta? 4 Sa wala pa
kini ikabaligya, dili ba kini imo mang kaugalingon? Ug
sa gikabaligya na kini, dili ba imo man ang pagbuot
kon unsay imong buhaton sa halin niini? Naunsa
ba gayud nga imo mang gilaraw kining buhata sa
sulod sa imong kasingkasing? Ang imong gibakakan
dili tawo kondili ang Dios." 5 Ug sa pagkadungog
ni Ananias niining mga pulonga, siya nahilukapa
ug nabugtoan sa ginhawa. Ug giabut ug dakung
kahadlok ang tanang nakadungog niini. 6 Ug ang
mga batan-on nanindog ug ila siyang gilimisan ug
giyayongan paingon sa gawas ug gilubong. 7 Ug
sa mga tulo ka takna tapus niini, misulod ang iyang
asawa nga wala mahibalo sa nahitabo. 8 Ug si pedro
miingon kaniya, "Tug-ani ako, mao ba kini ang bili sa
pagbaligya ninyo sa yuta?" Ug siya mitubag, "Oo,
mao kana ang bili." 9 Ug si Pedro miingon kaniya,
"Naunsa ba gayud nga nagkasabut man kamo sa
pagtintal sa Espiritu sa Ginoo? Pamatii, anaa na sa
pultahan ang mga tiil sa mga nanaglubong sa imong
bana, ug ikaw pagayayongan usab nila paingon sa
gawas." 10 Ug dihadiha siya nahilukapa sa tiilan ni
Pedro ug nabugtoan sa ginhawa. Ug sa pagsulod
pa sa mga batan-on, ilang nakita siya nga patay
na, ug siya ilang giyayongan paingon sa gawas
ug gilubong tupad sa iyang bana. 11 Ug giabut ug
dakung kahadlok ang tibuok iglesia ug ang tanang
nakadungog sa maong mga butang. 12 Ug pinaagi sa
kamot sa mga apostoles, daghan ang mga ilhanan
ug mga kahibulongan nga nangahimo sa atubangan
sa katawhan. Ug silang tanan didto magtiguman sa
Portico ni Salomon. 13 Ug walay bisan usa sa mga
taga-gawas nga nangahas sa pag-ipon kanila, hinoon
gitahud sila pag-ayo sa katawhan. 14 Ug misamot
kadaghan ang mga magtotoo nga nahidugang sa
Ginoo, mga panon sa mga lalaki ug sa mga babaye,
15 nga tungod niana ila na gayud ganing gipangdala

ang mga masakiton ngadto sa kadalanan, ug gibutang
sa mga lantay ug mga higdaanan, basin na lang
aduna kanilay mahilandungan sa anino ni Pedro inig-
agi niya. 16 Ug gikan sa kalungsuran nga kasikbit
sa Jerusalem nanugok usab ang mga panon sa
mga tawo nga nanagdala sa mga masakiton ug mga
gisakit sa mga mahugaw nga espiritu, ug silang
tanan nangaayo. 17 Apan ang labawng sacerdote
ug ang tanang kauban niya, nga mao ang pundok
sa mga Saduceo, nanindog nga puno sa kasina, 18
ug ilang gidakop ang mga apostoles ug gibanlod sa
bilanggoan sa lungsod. 19 Apan usa ka manolunda
sa Ginoo miabli sa mga pultahan sa bilanggoan sa
takna sa kagabhion, ug sila gipagula niya nga nag-
ingon, 20 "Pangadto kamo sa sulod sa templo ug
pangatubang kamo sa mga tawo ug isulti ninyo ang
tanang pulong mahitungod niining maong Kinabuhi."
21 Ug sa pagkadungog nila niini, sila nangadto sa
templo sa pagkabuntag ug nagpanudlo. 22 Apan sa
pag-abut didto sa mga polis, wala sila makakaplag
kanila sa bilanggoan ug namalik sila ug misugilon
nga nanag-ingon, 23 "Nakita namo ang bilanggoan
nga maayo gayud nga pagkasira, ug ang mga bantay
nanagtindog sa mga pultahan; apan sa amo nang
pag-abli niini, walay tawo nga among nakaplagan
sa sulod." 24 Ug sa pagkadungog nila niining mga
pulonga, ang kapitan sa templo ug ang mga sacerdote
nga punoan nangalibog pag-ayo mahitungod kanila,
kon maunsa na kaha kini. 25 Ug dihay miabut nga
nagsugilon kanila, "Tan-awa, ang mga tawo nga
inyong gibanlod sa bilanggoan anaa ra nanagtindog
sa templo ug nanudlo sa katawhan." 26 Inubanan sa
mga polis, ang kapitan miadto sa pagkuha kanila, sa
wala hinooy pagpugos, kay nahadlok man sila nga
tingali unyag batoon sila sa katawhan. 27 Ug sa ila
nang nadala sila, ilang gipaatubang sila sa Sanhedrin.
Ug nangutana kanila ang labawng sacerdote, 28 nga
nag-ingon, "Dili ba amo man kamong gipinahan pag-
ayo sa dili pagpanudlo pinasikad niining ngalana?
Apan tan-awa, ang Jerusalem gilukop ninyo sa inyong
tuloohan, ug ginatinguha ninyo nga kapanilngan kami
sa dugo niining tawhana." 29 Apan si Pedro ug ang
mga apostoles mitubag nga nag-ingon, "Kinahanglan
maoy among unahon pagsugot ang Dios inay ang
mga tawo. 30 Ang Dios sa atong mga ginikanan mao
ang nagpatindog kang Jesus nga inyong gipatay
pinaagi sa pagbitay kaniya sa kahoy. 31 Ang Dios mao
ang nagtuboy kaniya ngadto sa iyang too ingon nga
Principe ug Manluluwas, aron ang Israel maghinulsol
ug kahatagan sa kapasayloan sa mga sala. 32 Ug kami
maoy mga saksi niining mga butanga, ug maingon
man ang Espiritu Santo nga gihatag sa Dios kanila
nga mga nagasugot kaniya." 33 Ug sa pagkadungog
nila niini, sila nanaglagot ug naninguha sa pagpatay
kanila. 34 Apan usa ka Fariseo sa Sanhedrin, nga
ginganlan si Gamaliel, magtutudlo sa balaod ug
tinahud sa tanang katawhan, mitindog ug misugo
nga pagulaon unag makadiyot ang mga apostoles.
35 Ug unya miingon siya kanila, "Mga Israelinhon,
magbantay kamo sa inyong buot pagabuhaton niining
mga tawhana. 36 Kay sa unang mga adlaw si Teudas
mitungha nga nagpadakudaku sa iyang kaugalingon,
ug kaniya midapig ang mga upat ka gatus ka tawo;
apan kini siya gipatay, ug ang tanang misunod kaniya
nanghitibulaag ug nangahanaw. 37 Sunod niini si
Judas nga Galileanhon mitungha sa mga adlaw
sa pagpanglista, ug iyang gipasalaag ang pipila
sa mga tawo ngadto kaniya; siya usab nalaglag,
ug nanghitibulaag ang tanang misunod kaniya. 38
Ug labut niini karon, sultihan ko kamo, ayaw ninyo
paghilabti kining mga tawhana ug pasagdi lamang
sila; kay kon kining larawa o kining paningkamota iya
ra man ugaling sa tawo, nan kini mapakyas gayud; 39
apan kon kini iya man sa Dios, dili gayud kamo arang
makapugong niini. Tingali baya hinoon makaplagan
kamo nga nakig-away diay batok sa Dios!" 40 Ug sila
nagpatoo kaniya, ug sa natawag na nila ang mga
apostoles kini ilang gipanaghampak ug gipinahan sa
dili na gayud pagsulti pinasikad sa ngalan ni Jesus,
ug ilang gibuhian sila. 41 Ug gikan sa atubangan sa
Sanhedrin sila namahawa, mga malipayon nga giisip
sila nga angayan diayng pakaulawan tungod sa iyang
ngalan. 42 Ug sa tanang adlaw, sa templo ug sa
binalaybalay, sila wala mag-undang sa pagpanudlo
ug sa pagwali nga si Jesus mao ang Cristo.

6 Ug unya niadtong mga adlawa, sa nag-anam nag
kadaghan ang mga tinun-an, dihay pagbagotbot
sa mga Judiyong Gresyanhon batok sa mga
Judiyong-lumad tungod kay ang ilang mga babayeng
balo pagahisayloan lamang sa inadlaw-adlawng
pagpangapod-apod sa mga kabuhian. 2 Tungod
niini ang Napulog-Duha nagpatigum sa katilingban
sa mga tinun-an ug miingon kanila, "Dili angay nga
biyaan namo ang pagwali sa pulong sa Dios aron
kami maoy mangunay sa pagpangapod-apod sa mga

pagkaon. 3 Busa, mga igsoon, pagpili kamog pito
ka tawo diha kaninyo nga inyong hingmatud-an nga
maayo, nga puno sa Espiritu ug sa kinaadman, nga
atong ipahimutang niining bulohatona. 4 Ug kami
magapadayon sa pag-atiman sa pag-ampo ug sa
pag-alagad labut sa pulong." 5 Ug kining sultiha
nakapahimuot sa tibuok katilingban, ug ilang gipili sila
si Esteban, usa ka tawo nga puno sa pagtoo ug sa
Espiritu Santo, ug si Felipe, si Procor, si Nicanor, si
Timon, si Parmenas, ug si Nicolas nga usa ka kinabig
nga ta-Antioquia. 6 Ug sila gipaatubang sa mga
apostoles, ug human makaampo kini, gipandungan
sila nila sa ilang mga kamot. 7 Ug mikaylap ang
pulong sa Dios; ug ang gidaghanon samga tinun-an
sa Jerusalem mitubo sa hilabihan gayud, ug daghan
kaayo sa mga sacerdote ang nanagpasakop sa
tinuohan. 8 Ug unya si Esteban, nga puno sa grasya
ug gahum, naghimog dagkung mga kahibulongan ug
mga ilhana diha sa katawhan. 9 Ug dihay pipila ka
mga sakop sa sinagoga sa mga Binuhian (sumala
sa gingalan niini), ug sa mga taga-Cirene, ug sa
mga taga-Alejandria, ug sa mga taga-Cilicia ug
sa Asia, nga nanindog sa pagpakiglantugi kang
Esteban. 10 Apan wala sila makahimo sa pagbuntog
sa kinaadman ug sa Espiritu nga diha uban sa iyang
pagpamulong. 11 Ug unya ilang gisibahan sa tago
ang pipila ka tawo sa pag-ingon, "Kami nakadungog
kaniya nga nagsultig mga masipad-anong pulong
batok kang Moises ug sa Dios." 12 Ug ilang gipagubot
ang katawhan ug ang mga anciano ug ang mga
escriba, ug sila mihasmag ug ilang gisakmit ug gitaral
siya ngadto sa atubangan sa Sanhedrin. 13 Ug
ilang gipaatubang ang bakakong mga saksi nga
nanag-ingon, "Kining tawhana wala gayuy hunong sa
pagsultig mga pulong batok niining balaang dapit ug
sa kasugoan; 14 kay siya among hingdunggan nga
nag-ingon nga kini konong dapita pagagon-ubon ni
Jesus nga Nazaretnon ug pagausabon niini ang mga
pamatasan nga gibilin kanato ni Moises." 15 Ug ang
tanang nanag-lingkod sa Sanhedrin, sa pagtutok nila
kaniya, nakamatikod nga ang iyang nawong sama sa
nawong sa manulunda.

7 Ug ang labawng sacerdote nangutana kaniya,
"Tinuod ba kini?" 2 Ug si Esteban mitubag: 3
ug miingon kaniya, `Biyai kining imong yuta ug ang
imong kaparyentihan ug umadto ka sa yuta nga
ipakita ko unya kanimo.' 4 Ug siya mipahawa sa
yuta sa mga Caldeanhon ug mipuyo sa Haran. Ug
siya, sa namatay na ang iyang amahan, gilalin sa
Dios gikan didto paingon dinhi niining yutaa nga
inyo karong ginapuy-an; 5 ngani, wala niya siya
hatagig panolundon dinhi, bisan sa igo na lang
katumban sa tiil; hinonoa iyang gisaad nga ihatag kini
ngadto kaniya ingon nga kabilin ug ngadto sa iyang
kaliwatan nga managsunod kaniya, bisan pa nga
niadtong panahona wala siyay anak. 6 Ug ang gisulti
sa Dios kaniya mao kini, nga ang iyang kaliwatan
mahimong dumuloong sa yuta sa laing mga tawo nga
magaulipon kanila ug magadaugdaug kanila sulod sa
upat ka gatus ka tuig. 7 `Apan pagahukman ko ra
unya ang nasud nga magaulipon kanila,' nag-ingon
ang Dios, `ug human niana sila mamahawa gikan
didto ug magasimba sila kanako dinhi niining dapita.'
8 Ug kaniya siya naghimog pakigsaad mahitungod
sa pagsirkunsisyon. Ug si Abraham nanganak kang
Isaac ug kini iyang gisirkunsidahan sa ikawalo ka
adlaw; ug si Isaac nanganak kang Jacob, ug si
Jacob nanganak sa napulog-duha ka patriarca. 9
"Ug ang mga patriarca, tungod sa kasina kang Jose,
nagbaligya kaniya ngadto sa Egipto, apan ang Dios
nag-uban kaniya, 10 ug nagtabang kaniya gikan sa
tanan niyang mga kagul-anan, ug naghatag kaniyag
pagkamadanihon ug kinaadman sa atubangan ni
Faraon, nga hari sa Egipto, nga maoy naghimo
kaniyang gobernador sa Egipto ug sa iyang tibuok
panimalay. 11 Ug unya miabut ang gutom ug ang
dakung kagul-anan sa tibuok Egipto ug Canaan,
ug ang atong mga ginikanan walay hingkaplagang
mga makaon. 12 Apan sa pagkadungog ni Jacob
nga may trigo diay didto sa Egipto, iyang gipaadto
ang atong mga ginikanan sa una nilang paghiadto
didto. 13 Ug sa ilang ikaduhang paghiadto, si Jose
nagpaila na sa iyang kaugalingon ngadto sa iyang
mga igsoon, ug nasayran ni Faraon ang kagikanan ni
Jose. 14 Ug gipaadtoan ug gipatawag ni Jose ang
iyang amahan nga si Jacob ug ang iyang tanang
kaparyentihan, nga kapitoan ug lima ka tawo; 15 ug si
Jacob milugsong ngadto sa Egipto. Ug didto namatay
siya ug ang atong mga ginikanan, 16 ug gipanagdala
sila balik sa Siquem ug gipahiluna sa lubnganan nga
pinalit ni Abraham gikan sa mga anak ni Hamor sa
Siquem, nga gibayran sa bili sa salapi. 17 "Apan
sa nagkahiduol na ang panahon sa gisaad sa Dios
kang Abraham, ang atong katawhan misanay ug
midaghan didto sa Egipto, 18 hangtud nga namunoan

ang laing hari sa Egipto nga wala makaila kang
Jose. 19 Kining haria, sa iyang pagpahimulos sa
atong kaliwat, mipugos sa atong mga ginikanan sa
pagsalibay sa ilang mga gagmayng bata aron kini
dili mabuhi. 20 Ug sa maong panahon natawo si
Moises, ug siya matahum gayud sa atubangan sa
Dios. Ug sulod sa tulo ka bulan siya didto alimahi
sa balay sa iyang amahan; 21 ug sa gikasalibay na
siya, gisagop siya sa babayeng anak ni Faraon ug
gimatoto siya ingon nga iyang kaugalingong anak.
22 Ug si Moises gitudloan sa tanang kaalam sa
mga Egiptohanon ug siya makagagahum sa iyang
mga pulong ug mga buhat. 23 "Ug unya sa nag-
idad na siyag kap-atan ka tuig, misantop sa iyang
kasingkasing ang pagduaw sa iyang kaigsoonan, nga
mga kaliwat ni Israel. 24 Ug sa iyang pagkakita sa
usa kanila nga gidagmalan, siya milaban kaniya ug
nanimalus alang kaniya nga gidaug-daug pinaagi sa
pagpospos sa Egiptohanon. 25 Ug siya nagdahum
nga ang iyang kaigsoonan nakasabut nga ang Dios
naghatag kanilag kaluwasan pinaagi sa iyang kamot,
apan wala diay sila makasabut. 26 Ug sa sunod nga
adlaw hing-abtan niya sila nga nag-away ug buot unta
niya nga pasig-ulion sila. `Mga tawo,' matud pa niya,
`kamo mga magsoon ra. Nganong nagdinagmalay
man kamo?' 27 Apan siya giwakli sa tawo nga
nagdagmal sa iyang isigkaingon, ug giingnan, `Kinsa
man konoy nagtudlo kanimo nga among punoan ug
maghuhukom? 28 Buot mo ba akong patyon maingon
sa imong pagpatay sa Egiptohanon kagahapon?' 29
Ug niining pulonga si Moises mikalagiw ug nahimong
dumuloong sa yuta sa Madian diin gianak niya ang
duha ka anak nga lalaki. 30 "Ug unya tapus sa kap-
atan ka tuig, mitungha kniya ang usa ka manolunda
didto sa kamingawan sa Bukid sa Sinai, diha sa
nagsilaob nga kahoyng talungon. 31 Ug sa pagkakita
ni Moises niini nahibulong siya sa talan-awon; ug sa
pagduol niya aron sa pagtan-aw, miabut kaniya ang
tingog sa Ginoo nga nag-ingon, 32 `Ako mao ang
Dios sa imong mga ginikanan, ang Dios ni Abraham
ug ni Isaac ug ni Jacob.' Ug si Moises mikurog ug
wala na mangahas sa pagtan-aw. 33 Ug ang Ginoo
miingon kaniya, `Huboa ang mga sapin gikan sa
imong mga tiil, kay ang dapit nga imong ginatindugan
maoy usa ka yuta nga balaan. 34 Sa pagkatinuod
nakita ko ang pagdaugdaug sa akong katawhan nga
atua sa Egipto ug nadungog ko ang ilang mga pag-
agulo, ug ako nanaug aron sa pagtabang kanila. Ug
karon umari ka, sugoon ko ikaw ngadto sa Egipto.'
35 "Kining maong Moises nga ilang gisalikway ug
giingnan, `Kinsa man konoy nagtudlo kanimo ingon
nga punoan ug maghuhukom?' kini sa Dios gisugo
ingon nga pangulo ug manluluwas pinaagi sa kamot
sa manolunda nga mitungha kaniya sa kahoyng
talungon. 36 Kanila ang nagpagula mao siya, nga
nagbuhat ug mga kahibulongan ug mga ilhanan didto
sa Egipto ug sa Dagat nga Mapula ug sa kamingawan
sulod sa kap-atan ka tuig. 37 Kini mao ang Moises nga
miingon sa mga Israelinhon, `Usa ka profeta gikan
sa inyong kaigsoonan igapatindog sa Dios alang
kaninyo, maingon sa iyang pagpatindog kanako.' 38
Mao kini siya ang didto sa katilingban sa kamingawan
uban sa manolunda nga misulti kaniya sa Bukid sa
Sinai, ug uban sa atong mga ginikanan; ug maoy
midawat sa buhing mga pulong aron kini ihatag
kanato. 39 Ang atong mga ginikanan nanagdumili sa
pagsugot kaniya, hinonoa ilang gisalikway siya, ug sa
ialng mga kasingkasing sila namalik ngadto sa Egipto,
40 nga nanag-ingon kang Aaron, `Buhati kamig mga
dios nga maoy magauna sa paglakaw namo; kay
bahin niining Moises nga nagpagula kanamo sa yuta
sa Egipto, ambut naunsa na kaha kadto siya.' 41 Ug
niadtong mga adlawa nagbuhat silag nating baka, ug
ang diosdios ilang gihalaran ug mga halad-inihaw,
ug ilang gikalipayan ang mga hinimo sa ilang mga
kamot. 42 Apan ang Dios mitalikod kanila ug iyang
gipanugyan sila sa pagsimba sa panon sa kalangitan,
sumala sa nahisulat sa basahon sa mga profeta,
nga nag-ingon: `Gihalaran ba ako ninyog mga inihaw
ug mga halad sulod sa kap-atan ka tuig didto sa
kamingawan, O kaliwatan ni Israel? 43 Hinonoa maoy
inyong gidaladala ang tolda ni Moloc ug ang bitoon sa
dios nga si Ronfan, ang mga larawan nga gipamuhat
ninyo aron maoy inyong pagasim-bahon; busa, ilabay
ko gayud kamo ngadto sa unahan pa sa Babilonia.'
44 "Sa kamingawan, diha sa atong mga ginikanan
ang tolda sa pagpamatuod, ingon sa gitugon sa Dios
nga nagsulti kang Moises, sa pagbuhat niini subay sa
panig-ingnan nga iyang nakita. 45 Sa nasunod na
kini sa atong mga ginikanan, kini gipanagdala nila
dinhi kauban ni Josue sa diha nga ilang gipanag-
iya ang kayutaan sa mga Gentil nga gipanghinginlan
sa Dios atubangan sa atong mga ginikanan. Ug
nagpabilin nga ingon niini hangtud sa mga adlaw ni
David, 46 nga nakakaplag ug grasya sa atubangan
sa Dios ug nangamuyo nga tugotan unta siya sa

pagpangitag puloy-anan alang sa Dios ni Jacob. 47
Apan si Salomon mao nay nagpatindog ug balay
alang kaniya. 48 Ngani ang Labing Halangdon wala
magpuyo sa mga balay nga hinimog mga kamot;
sumala sa ginaingon sa profeta: 49 `Ang langit
maoy akong trono, ug ang yuta maoy tumbanan sa
akong mga tiil. Unsa pa mang balaya ang inyong
tukoron alang kanako, nagaingon ang Ginoo, o unsa
pa man ang dapit nga akong pahulayanan? 50
Dili ba gibuhat man sa akong kamot kining tanang
mga butanga?' 51 "Kamong mga tikig ug liog, ug
mga walay sirkunsisyon sa kasingkasing ug sa mga
igdulongog, kanunay gayud kamong nagapakigbatok
sa Espiritu Santo. Maingon sa gibuhat sa inyong mga
ginikanan, mao man usab ang inyong ginabuhat.
52 Kinsa ba sa mga profeta ang wala lutosa sa
inyong mga ginikanan? Ug ilang gipamatay ang mga
nanaghimog mga profesiya mahitungod sa pag-anhi
sa Matarung, kang kinsa kamo karon nahimong iyang
mga magbubudhi ug mga mamumuno, 53 kamo
nga mao ang nanagpakadawat sa kasugoan nga
gihatag kaninyo pinaagig mga manolunda, apan wala
ninyo pagtumana." 54 Ug sa ilang pagkadungog
niining mga butanga, sila nasilag ug nanagpakagot
sa mga bag-ang batok kaniya. 55 Apan si Esteban
nga puno sa Espiritu Santo, mitutok sa langit ug
nakita niya ang himaya sa Dios ug si Jesus nga
nagtindog sa too sa Dios. 56 Ug siya miingon, "Tan-
awa, nakita ko ang mga langit nga naabli, ug ang
Anak sa Tawo nga nagatindog sa too sa Dios." 57
Apan sila naniyagit sa makusog nga tingog ug gisap-
ongan nila ang ilang mga dalunggan ug nanagdungan
sa paghasmag kaniya. 58 Ug ilang giabog siya sa
gawas sa siyudad ug ilang gipanagbato siya; ug ang
mga saksi nangitsa sa ilang mga kupo ngadto sa tiilan
sa usa ka lalaking batan-on nga ginganlan si Saulo.
59 Ug samtang gipanagbato nila si Esteban, siya nag-
ampo nga nag-ingon, "Ginoong Jesus, dawata ang
akong espiritu." 60 Ug siya miluhod ug misinggit sa
makusog nga tingog nga nag-ingon, "Ginoo, dili mo
unta sila pagsang-atan niining salaa." Ug sa nakasulti
na siya niini, siya namatay.

8 Ug si Saulo miuyon nga paga-patyon si Esteban.
2 Ug si Esteban gilubong sa mga tawong
masimbahon, ug sila nanagminatay sa hilabihan
gayud tungod kaniya. 3 Apan si Saulo nagpadayon
sa pagdaut sa iglesia, sa pagpanakasaka sa
kabalayan sa pagtaral sa mga lalaki ug mga babaye,
ug pagbanlod kanila sa bilanggoan. 4 Ug ang
mga nanghitibulaag nahadiindiin sa paglakaw nga
nanagwali sa pulong. 5 Ug si Felipe milugsong ngadto
sa usa ka lungsod sa Samaria diin iyang giwali kanila
ang Cristo. 6 Ug ang katawhan nagkahiusa sa ilang
pagpaminaw sa gisulti ni Felipe sa pagkadungog ug
pagkakita nila sa mga milagro nga iyang gibuhat. 7
Kay gikan sa daghang mga giyawaan nanggula ang
mga mahugaw nga espiritu, nga nanagpaniyagit sa
makusog nga tingog; ug nangaayo ang daghang mga
paralitiko o mga bakul. 8 Ug niadtong lungsora dihay
dakung kalipay. 9 Apan sa wala pa kini, dihay usa
ka tawo nga ginganlan si Simon nga tigsalamangka
didto niadtong lungsora; ug siya nakapahibulong
gayud sa mga tawo sa Samaria, ug nag-ingon nga
siya gayud maoy usa ka dakung tawo. 10 Ug kaniya
naminaw ang tanan, gikan sa mga iwit hangtud sa
kadagkuan, nga nanag-ingon, "Kining tawhana mao
ang gahum sa Dios, ang gahum nga ginganlag Daku."
11 Ug sila nanagpatalinghug kaniya, tungod kay sa
hataas nga panahon sila gipahibulong man ugod
niya pinaagi sa iyang salamangka. 12 Apan sa diha
nga nagpanoo na sila kang Felipe sa pagmantala
niya sa Maayong Balita mahitungod sa gingharian sa
Dios ug sa ngalan ni Jesu-Cristo, nanagpabautismo
sila nga mga lalaki ug mga babaye. 13 Ug bisan
gani siya si Simon mitoo, ug sa nabautismohan na,
nagpabilin siya kang Felipe. Ug siya nahingangha
sa kahibulong sa iyang pagkakita sa mga ilhanan
ug mga dagkung milagro nga nangahimo. 14 Ug
unya sa pagkadungog sa mga apostoles didto sa
Jerusalem nga ang Samaria midawat sa pulong sa
Dios, ilang gipaadtoan sila ni Pedro ug ni Juan, 15
nga sa ila nang paghiabut, nanag-ampo alang kanila
nga unta makadawat sila sa Espiritu Santo; 16 kay
wala pa man kanilay hingkunsaran niini, ug sila igo
man lamang nabautismohan sa ngalan sa Ginoong
Jesus. 17 Ug sila gipandungan nilag mga kamot ug
nakadawat sila sa Espiritu Santo. 18 Ug sa pagkakita
ni Simon nga ang Espiritu gikahatag man pinaagi sa
pagpandong sa mga kamot sa mga apostoles, sila
sa salapi gitanyagan niya 19 nga nag-ingon, "Hatagi
usab ako niining gahuma, aron nga bisan kinsay
akong pandungan sa akong mga kamot makadawat
sa Espiritu Santo." 20 Apan si Pedro miingon kaniya,
"Ang imong salapi malaglag pa unta uban kanimo,
kay imong gidahum nga pinaagig salapi mabatonan

mo ang gasa sa Dios! 21 Wala kay bahin ni luna
niining mga butanga, kay ang imong kasingkasing dili
matarung sa atubangan sa Dios. 22 Busa hinolsuli
kining imong pagkadautan, ug pangamuyo sa Ginoo
basin pa, kon ugaling mahimo man, pasayloon ka
niining pagdahum sa imong kasingkasing. 23 Kay
nakita ko nga ikaw anaa sa mapait nga apdo ug sa
bugkos sa pagpangdaut." 24 Ug si Simon mitubag,
"Iampo ako ninyo sa Ginoo, nga wala untay mahitabo
kanako sa inyong gisulti." 25 Unya sa nakapamatuod
ug nakasulti na sila sa pulong sa Ginoo, sila namalik
sa Jerusalem, nga nanagwali sa Maayong Balita
sa daghang mga balangay sa mga Samarianhon.
26 Apan usa ka manolunda sa Ginoo miingon kang
Felipe, "Tindog ug umadto ka sa habagatan, sa dalan
nga gikan sa Jerusalem padulong sa Gaza." Kini diha
sa awaaw. 27 Ug si Felipe mitindog ug miadto. Ug
tan-awa, usa ka Etiopiahanon nga eunoco ug alagad
ni Candace, ang rayna sa mga Etiopiahanon, nga
maoy gitugyanan sa tanang bahandi niini, miadto sa
Jerusalem sa pagsimba didto, 28 ug karon nagpauli
na siya nga naglingkod sa iyang kalisa ug nagbasa
sa basahon sa profeta nga si Isaias. 29 Ug ang
Espiritu miingon kang Felipe, "Duol ug kumuyog ka
nianang kalisa." 30 Ug si Felipe midalagan ngadto
kaniya, ug iyang nadungog siya nga nagbasa sa
basahon sa profeta nga si Isaias, ug siya iyang
gipangutana nga nag-ingon, "Nakasabut ka ba sa
imong gibasa?" 31 Ug siya mitubag, "Unsaon ko
man pagpakasabut, gawas kon adunay magatudlo
kanako?" Ug iyang gihangyo si Felipe sa pagsakay
ug sa paglingkod tupad kaniya. 32 Ug ang bahin sa
kasulatan nga iyang gibasa mao kini: Maingon nga dili
lamang magatingog ang karnero nga pagadad-on sa
ihawan o ang nating karnero sa atubangan sa iyang
mag-aalot, maingon man siya, sa iyang baba wala
magbuka. 33 Sa pagpahiubos kaniya, sa katarungan
gihikawan siya. Ni kinsa pa man pagaasoyon ang
iyang kaliwatan? Kay ang iyang kinabuhi gikuha na
man gikan sa yuta." 34 Ug ang eunoco miingon
kang Felipe, "Suginli ako, kinsa may ipasabut niini sa
profeta, ang iya bang kaugalingon o ang lain bang
tawo?" 35 Ug si Felipe mibungat sa iyang baba, ug
ang Maayong Balita mahitungod kang Jesus iyang
giwali kaniya nga diha magsugod sa maong bahin sa
kasulatan. 36 Ug sa nagpadayon sila sa pagpanaw
nahiabut silag tubig, ug ang eunoco miingon, "Tan-
awa, anaay tubig! Unsa pa may makaulang sa akong
pagpabautismo?" 37 Ug si Felipe miingon, "Kon
ikaw nagatoo uban sa tibuok mong kasingkasing,
mahimo." Ug siya mitubag, "Ako nagatoo nga si Jesu-
Cristo mao ang Anak sa Dios." 38 Ug misugo siya
sa pagpahunong sa kalisa ug silang duha, si Felipe
ug ang eunoco, nanaug ngadto sa tubig ug iyang
gibautismohan siya. 39 Ug sa nakahaw-as na sila
gikan sa tubig, si Felipe gisakgaw sa Espiritu sa
Ginoo; ug ang eunoco wala na makakita kaniya, ug
sa iyang panaw mipadayon siya nga nagmalipayon.
40 Apan si Felipe hingkaplagan didto sa Asdod, ug sa
iyang paghiagi didto, ang Maayong Balita iyang giwali
sa tanang kalungsuran hangtud sa iyang paghiabut
sa Cesarea.

9 Apan si Saulo, nga nagpangusmo pa gihapog
mga hulga sa pagpamatay batok sa mga tinun-
an sa Ginoo, miadto sa labawng sacerdote 2 ug
nangayo kaniyag mga sulat ngadto sa mga sinagoga
sa Damasco, aron nga kon aduna didtoy iyang
makaplagan nga mga iya niining Dalana, mga lalaki o
mga babaye, iyang mataral sila nga ginapos ngadto
sa Jerusalem. 3 Ug sa naglakaw siya, sa nagsingabut
siya sa Damasco, usa ka kahayag gikan sa langit
mikalit pagsidlak libut kaniya. 4 Ug natumba siya sa
yuta ug iyang nadungog ang tingog nga nag-ingon
kaniya, "Saulo, Saulo, nganong ginalutos mo ako?"
5 Ug siya miingon, "Kinsa ka ba, Ginoo?" Ug siya
mitubag, "Ako mao si Jesus nga imong ginalutos. 6
Apan bumangon ka ug sumulod ka sa siyudad, ug
didto igatug-an kanimo ang kinahanglan pagabuhaton
mo." 7 Ug ang mga tawo nga kakuyog ni Saulo
mihunong nga nanghiugtok, nga nanagpakadungog
sa tingog ngani walay bisan kinsa nga ilang nakita. 8
Ug si Saulo mibangon gikan sa yuta; ug sa pagbuka
pa niya sa iyang mga mata, siya dili na makakitag
bisan unsa. Ug ilang gipanag-agak siya sa kamot
ug gidala ngadto sa Damasco. 9 Ug sulod sa tulo
ka adlaw siya dili makakita ug wala mokaon ni
moinom. 10 Ug didtoy usa ka tinun-an sa Damasco
nga ginganlan si Ananias. Sa usa ka panan-awon ang
Ginoo miingon kaniya, "Ananias!" Ug siya mitubag,
"Ania ako, Ginoo." 11 Ug ang Ginoo miingon kaniya,
"Tindog ug umadto ka sa dalan nga ginganlag Dalang
Tarung, ug pangitaa didto sa balay ni Judas ang usa
ka tawo nga taga-Tarso nga ginganlan si Saulo; kay
atua siya karon didto nagaampo, 12 "ug sa panan-
awon iyang nakita ang usa ka tawo nga ginganlan

si Ananias nga misulod ug mipandong sa iyang
mga kamot kaniya aron mahiulian siya sa iyang
igtatan-aw." 13 "Apan si Ananias mitubag, " Ginoo,
nakadungog ako gikan sa daghan mahitungod niining
tawhana, unsa kadaku sa kadaut nga iyang nahimo
sa imong mga balaan didto sa Jerusalem; 14 ug karon
ania man gani siya dinhi nga may pagtugot gikan sa
mga sacerdote nga punoan aron sa pagpanggapos
sa tanang magapangaliya sa imong ngalan." 15
"Apan ang Ginoo miingon kaniya, " Umadto ka, kay
siya pinili nga galamiton ko sa pagdala sa akong
ngalan sa atubangan sa mga Gentil ug sa mga hari
ug sa mga anak ni Israel; 16 kay ipakita ko kaniya
unsa kadaghan ang kinahanglan iyang pagaantuson
tungod sa akong ngalan." 17 Busa si Ananias miadto
ug misulod sa balay. Ug sa nagpandong siya sa
iyang mga kamot diha kaniya, siya miingon, "Igsoon
Saulo, ang Ginoong Jesus nga mitungha kanimo sa
dalan nga imong giagian paingon dinhi, nagpaanhi
kanako aron ikaw mahiulian sa imong igtatan-aw ug
mapuno ka sa Espiritu Santo." 18 Ug dihadiha gikan
sa iyang mga mata may nangatagak nga morag mga
himbis, ug siya nahiulian sa iyang igtatan-aw. Unya
mitindog siya ug gibautismohan, 19 ug mikaon ug
nahiulian sa kabaskog. 20 Ug sa mga sinagoga si
Jesus iyang giwali dihadiha nga nag-ingon, "Siya mao
ang Anak sa Dios." 21 Ug ang tanang nakadungog
kaniya nahitingala nga nanag-ingon, "Dili ba mao
man kining tawhana nga sa didto siya sa Jerusalem
nanglaglag sa mga nanagpangaliya niining ngalana?
Ug nahianhi man gani kini siya alang sa maong tuyo,
aron sa pagtaral kanila nga ginapos sa atubangan
sa mga sacerdote nga punoan." 22 Apan si Saulo
misamot pa gayud sa pagkabaskog, ug nakapahilum
sa mga Judio nga nanagpuyo sa Damasco, pinaagi
sa iyang pagpanghimatuod nga si Jesus mao ang
Cristo. 23 Ug sa nangagi na ang daghang mga adlaw,
ang mga Judio nanagsabut sa pagpatay kaniya,
24 apan ang ilang laraw nahibaloan ni Saulo. Sa
adlaw ug sa gabii ang mga pultahan sa siyudad
ilang gibantayan aron unta sa pagpatay kaniya; 25
apan gikuha siya sa iyang mga tinun-an sa takna sa
kagabhion ug ilang gikanaug siya sa paril, gitonton
sulod sa usa ka alat. 26 Ug sa paghiabut na niya sa
Jerusalem, siya misulay sa pag-ipon sa mga tinun-
an; apan silang tanan nangahadlok kaniya, kay wala
man sila motoo nga siya tinuod gayud nga tinun-
an. 27 Apan gikuptan siya ni Bernabe ug gidala
ngadto sa mga apostoles, ug kanila gisugilon ni
Bernabe ang kaagi didto sa dalan sa pagpakakita
ni Saulo sa Ginoo nga misulti kaniya, ug sa iyang
walay kokahadlok nga pagpamulong sa ngalan ni
Jesus didto sa Damasco. 28 Ug siya nahisulod-gula
uban kanila didto sa Jerusalem, 29 ug sa walay
kokahadlok nagwali sa ngalan sa Ginoo. Ug siya
nakigsulti ug nakiglantugi batok sa mga Judiyong-
Gresyanhon; apan sila naninguha sa pagpatay kaniya.
30 Ug sa pagkasayud niini sa kaigsoonan, siya ilang
gipanagdala sa Cesarea, ug didto ilang gipagikan
siya padulong sa Tarso. 31 Ug unya may kalinaw na
ang iglesia sa tibuok Judea ug Galilea ug Samaria,
ug nalig-on kini; ug sa naggawi kini diha sa kataha
sa Ginoo ug sa pagdasig sa Espiritu Santo, kini
misanay. 32 Ug nahitabo nga sa naglibut si Pedro sa
tanang dapit, siya nahiadto usab sa mga balaan nga
nanagpuyo sa Lida. 33 Ug didto iyang gikakita ang
usa ka tawo nga ginganlan si Eneas, usa ka paralitiko
nga nag-ilaid sa iyang higdaanan sulod na sa walo ka
tuig. 34 Ug si Pedro miingon kaniya, "Eneas, giayo na
ikaw karon ni Jesu-Cristo; bumangon ka ug hipusa
ang imong gihigdaan." Ug dihadiha mibangon siya.
35 Ug nakakita kaniya ang tanang nanagpuyo sa Lida
ug sa Saron, ug sila nangakabig ngadto sa Ginoo.
36 Ug didto sa Jope may usa ka babayeng tinun-an
nga ginganlan si Tabita (nga kon hubaron, Dorcas o
Lagsaw). Siya daghag mga maayong binuhatan ug
mga pagpanglimos nga iyang gihimo. 37 Ug nahitabo
niadtong mga adlawa nga siya nagmasakiton ug
namatay; ug tapus nila katrapohi ang iyang lawas, kini
ilang gihaya sa usa ka lawak sa itaas. 38 Ug tungod
kay ang Lida duol ra man sa Jope, sa pagkadungog
sa mga tinun-an nga si Pedro didto sa Lida, siya
ilang gipaadtoan ug duha ka tawo nga sa ingon
nagpakilooy kaniya, "Umari ikaw kanamo sa walay
langan." 39 Ug si Pedro mitindog ug miuban kanila.
Ug sa paghiabut na niya, ilang gidala siya ngadto sa
lawak sa itaas diin gialirongan siya sa tanang mga
babayeng balo nga nanagpanghilak ug nanagpakita
kaniya sa mga kamisola ug mga sinina nga binuhat
ni Dorcas samtang uban pa siya kanila. 40 Apan
silang tanan gipagula ni Pedro, ug siya miluhod ug
nag-ampo; ug unya sa nag-atubang siya sa lawas,
miingon, "Tabita, bumangon ka." Ug kini mibuka sa
iyang mga mata, ug sa pagkakita niya kang Pedro,
siya milingkod. 41 Ug gitunol ni Pedro ang iyang
kamot ngadto kaniya ug iyang gipatindog siya. Ug

iyang gitawag ang mga balaan ug ang mga babayeng
balo, ug kanila iyang gipaatubang si Dorcas nga buhi
na. 42 Ug kini nabantug sa tibuok Jope, ug daghan
ang mitoo sa Ginoo. 43 Ug sulod sa daghang mga
adlaw si Pedro nagpabilin sa Jope, nga diha mag-
abut sa usa ka tawo nga ginganlan si Simon, nga usa
ka magpapanit.

10 Ug didto sa Cesarea may usa ka lalaki
nga ginganlan si Cornelio, nga kapitan sa
kasundalohan nga ginatawag nga Panon nga
Italyanhon. 2 Siya maoy usa ka tawong masimbahon
ug uban sa iyang tibuok panimalay siya mahadlokon
sa Dios, naghatag ug daghang limos ngadto sa mga
tawo, ug nag-ampo kanunay sa Dios. 3 Ug sa may
ikatulo ang takna sa hapon, iyang nakita sa tin-aw
gayud, diha sa panan-awon, ang usa ka manolunda
sa Dios nga misulod ug miingon kaniya, "Cornelio."
4 Ug siya mitutok kaniya uban sa kalisang, ug
miingon, "Unsa man unta, Senyor?" Ug siya mitubag
kaniya, "Ang imong mga pag-ampo ug mga paglimos
misulbong sa itaas aron mahimong handumanan diha
sa atubangan sa Dios. 5 Ug karon magsugo kag
mga tawo ngadto sa Jope ug ipadala nganhi ang usa
ka Simon nga ginganlag Pedro. 6 Siya anaa mag-
abut sa ka Simon nga magpapanit, kinsang balay
anaa sa ubay sa dagat." 7 Ug sa nakapahawa na
ang manolunda nga nakigsulti kaniya, si Cornelio
mitawag sa duha sa iyang mga binatonan ug sa usa
ka masimbahong sundalo nga usa sa mga tig-alagad
kaniya, 8 ug sa iya na silang nasuginlan sa tanan,
sila iyang gipagikan ngadto sa Jope. 9 Ug sa sunod
nga adlaw, sa nanaglakaw pa sila ug nagkahiduol na
sa lungsod, si Pedro misaka sa atop sa balay sa may
kaudtohon aron sa pag-ampo. 10 Ug siya mibatig
dakung kagutom ug nangandoyg makaon; apan
samtang nanaghikay pa sila niini, siya gipanawan.
11 Ug iyang nakita ang langit nga inablihan, ug ang
usa ka butang nga nagkanaug nga ingon sa usa ka
dakung habol, nga pinaagi sa upat niini ka mga kanto
nga hiniktan, kini gitonton paingon sa yuta. 12 Sa
sulod niini diha ang tanang matang sa mga mananap
nga tagup-at ug tiil ug sa mga nanagsaguyod sa yuta,
ug sa mga langgam sa kahanginan. 13 Ug miabut
kaniya ang usa ka tingog nga nag-ingon, "Tumindog
ka, Pedro; pag-ihaw ug kamaon ka." 14 Apan si
Pedro miingon, "Dili ko, Ginoo; kay wala pa gayud
akoy nakaon nga dili binalaan o nga mahugaw." 15
Ug ang tingog miabut kaniya pag-usab sa ikaduha
nga nag-ingon, "Ayaw paghinganlig dili binalaan ang
mga butang nga nahinloan na sa Dios." 16 Ug kini
nahitabo sa makatulo, ug sa kalit kadto gibira ngadto
sa langit. 17 Ug samtang si Pedro nalibog pa sa iyang
hunahuna kon unsa kaha ang kahulogan niadtong
panan-awon nga iyang nakita, tan-awa, ang mga
tawo nga gisugo ni Cornelio nanagtindog sa pultahan
sa gawas, tapus nila masusi kon diin ang balay ni
Simon. 18 Ug sila nanawag sa pagpangutana kon
nag-abut ba didto si Simon nga ginganlag Pedro. 19
" Ug samtang si Pedro namalandong mahitungod
sa panan-awon, ang Espiritu miingon kaniya, " Tan-
awa, anaay tulo ka tawo nga nangita kanimo. 20
"Tindog ug kumanaug ka, ug umuban ka kanila sa
walay pag-ukon-ukon; kay ako mao ang nagpaanhi
kanila." 21 Ug si Pedro mikanaug ngadto sa mga tawo
ug miingon kanila, "Ako mao ang inyong gipangita.
Unsa bay hinungdan sa inyong pag-anhi?" 22 Ug
sila mitubag kaniya, "Si Kapitan Cornelio, nga usa
ka tawong matarung ug mahadlokon sa Dios, nga
mahitungod kaniya ang tibuok nasud sa mga Judio
aduna ganiy maayong pagpanghimatuod, gimandoan
sa usa ka balaang manolunda sa pagpakuha kanimo
ngadto sa iyang balay, ug sa pagpatalinghug sa imong
isulti kaniya." 23 Ug sila iyang gipasulod ug gipaabut.
24 Ug sa sunod nga adlaw sila nahiabut sa Cesarea.
Ug si Cornelio nga nagpaabut kanila, nagpatigum
sa iyang mga paryenti ug suod nga mga higala.
25 Ug sa pagsulod ni Pedro sa balay, si Cornelio
misugat sa pagdawat kaniya ug mihapa sa iyang
tiilan ug misimba kaniya. 26 Apan gipatindog siya
ni Pedro nga nag-ingon, "Tumindog ka; ako gayud
usab tawo." 27 Ug sa nagpakigsulti siya kaniya, siya
misulod ug didto iyang nakita ang daghang mga tawo
nga nagkatigum. 28 Ug siya miingon kanila, "Kamo
nasayud na nga maoy supak sa kasugoan alang sa
usa ka Judio ang pagpakigharong o pagpamisita sa
usa ka tawong dumuloong. Apan gipahibalo kanako
sa Dios nga kinahanglan walay tawo nga akong
pagaingnon nga dili binalaan o nga mahugaw. 29
Tungod niini, sa pagpakuha mo kanako, mianhi ako
sa walay pag-ukon-ukon. Ug karon mangutana ako
nganong gipakuha mo ako." 30 Ug si Cornelio miingon
kaniya, "Upat na karon ka adlaw, sa may ingon niining
taknaa karon, nagtuman ako sa haponon nga pag-
ampo dinhi sa akong balay sa ikatulo ang takna.
Ug tan-awa, mitungha sa atubangan ko ang usa ka

lalaki nga nagbistig masilaw, 31 ug miingon kanako,
`Cornelio, ang imong pag-ampo gipatalinghugan
ug ang imong mga paglimos nahinumduman sa
atubangan sa Dios. 32 Busa, pagsugo ngadto sa Jope
sa pagkuha kang Simon nga ginganlan ug Pedro; siya
anaa mag-abut sa balay ni Simon nga magpapanit
diha sa ubay sa dagat.' 33 Busa, gipasugoan ko ikaw
dihadiha, ug gikalooy mo ang pag-anhi. Ug kaming
tanan ania karon dinhi sa atubangan sa Dios aron
sa pagpatalinghug sa tanan nga gisugo kanimo sa
Ginoo." 34 Ug unya si Pedro sa pagbungat sa iyang
baba miingon, "Sa pagkatinuod naila ko nga ang
Dios wala diay ing pinalabi sa mga tawo, 35 hinonoa
nga sa matag-usa ka nasud, iyang pagakahimut-
an ang bisan kinsa nga magakahadlok kaniya ug
magabuhat sa matarung. 36 Kamo nahibalo sa pulong
nga gipadala sa Dios ngadto sa kaliwatan ni Israel,
sa iyang pagwali sa Maayong Balita sa pakigdait
pinaagi kang Jesu-Cristo (siya mao ang Ginoo sa
tanan), 37 sa pulong nga nasangyaw sa tibuok Judea,
nga dito magsugod sa Galilea tapus sa pagbautismo
nga gimantala ni Juan: 38 mahitungod kang Jesus
nga taga-Nazaret, giunsa sa Dios pagdihog kaniyag
Espiritu Santo ug gahum; giunsa niya pagpangadto-
adto sa paghimog mga kaayohan ug sa pagpang-
ayo sa tanang gisakit sa yawa, kay ang Dios uban
man kaniya. 39 Ug kami maoy mga saksi sa tanang
gipamuhat niya sulod sa kayutaan sa mga Judio ug sa
Jerusalem. Ug siya ilang gipatay pinaagi sa pagbitay
kaniya diha sa kahoy. 40 Apan sa Dios gibanhaw siya
sa ikatulo ka adlaw ug gitugot nga siya igapakita, 41
dili ngadto sa tanang tawo kondili nganhi kanamo nga
gipili sa Dios ingon nga mga saksi, nga nangaon ug
nanginom uban kaniya human siya mabanhaw gikan
sa mga patay. 42 Ug siya misugo kanamo sa pagwali
ngadto sa katawhan, ug sa pagpanghimatuod nga
siya mao ang gitudlo sa Dios aron sa paghukom sa
mga buhi ug sa mga patay. 43 Kaniya ang tanang
mga profeta nanghimatuod nga ang tanang magatoo
kaniya magadawat sa kapasayloan sa mga sala
pinaagi sa iyang ngalan." 44 Samtang si Pedro
nagsulti pa niini, ang Espiritu Santo mikunsad diha sa
tanan nga nakadungog sa pulong. 45 Ug ang mga
magtotoong may sirkunsisyon nga nanguban kang
Pedro nahingangha nga ang gasa nga Espiritu Santo
gibubo man usab diay diha sa mga Gentil. 46 Kay sila
nakabati man sa mga Gentil nga nanaglitok sa laing
mga pinulongan ug nanag-ambahan sa Dios. Unya si
Pedro miingon, 47 "Aduna bay makasalanta sa tubig
aron dili kabautismohan sila nga nanagpakadawat sa
Espiritu Santo sama kanato?" 48 Ug iyang gisugo
sila sa pagpabautismo sa ngalan ni Jesu-Cristo. Ug
unya ilang gihangyo siya sa pagpabilin pa ug pipila
ka adlaw.

11 Ug unya ang mga apostoles ug ang kaigsoonan
nga didto sa Judea nakadungog nga ang mga
Gentil usab midawat sa pulong sa Dios. 2 Ug sa
paghitungas ni Pedro sa Jerusalem, siya gipakiglalis
sa mga may sirkunsisyon, 3 nga nanag-ingon,
"Nganong miadto ka man sa mga tawong walay
sirkunsisyon ug nakigsalo kanila sa pagpangaon?"
4 Apan kanila si Pedro misugod sa paghubit nga
nagkasunodsunod, nga nag-ingon, 5 "Sa nag-ampo
ako didto sa Jope, gipanawan ako ug nakakitag
panan-awon, sa usa ka butang nga nagkanaug nga
ingon sa usa ka dakung habol, nga pinaagi sa upat
niini ka mga kanto nga hiniktan, kini gitonton gikan
sa langit ug miabut kanako. 6 Sa gitotukan ko kini
pag-ayo, akong nakita niini ang mga mananap nga
tagup-at ug tiil, ug ang mga manonukob, ug ang
mga nanagsaguyod sa yuta, ug ang mga langgam
sa kahanginan. 7 Ug nadungog ko ang tingog nga
nag-ingon kanako, `Tumindog ka, Pedro; pag-ihaw
ug kumaon ka.' 8 Apan mitubag ako nga nag-ingon,
`Dili ko, Ginoo; kay sa akong baba wala pa gayuy
nakasulod nga dili binalaan o nga mahugaw.' 9 Apan
gikan sa langit ang tingog mitubag sa ikaduha nga
nag-ingon, `Ayaw paghinganlig dili binalaan ang mga
butang nga nahinloan na sa Dios.' 10 Ug kini nahitabo
sa makatulo, ug unya ang tanan gibira pag-usab
ngadto sa langit. 11 Ug niadtong tungora, sa balay
diin didto kami, miabut ang tulo ka tawo nga gipaadto
kanako gikan sa Cesarea. 12 Ug ako gisugo sa
Espiritu sa pag-uban kuyog kanila sa walay pag-ukon-
ukon. Ug kining unom ka mga igsoon usab mikuyog
kanako, ug kami misulod sa balay sa tawo. 13 Ug
kami iyang gisuginlan sa kaagi sa iyang pagkakita sa
manolunda nga nagtindog sa iyang balay ug nag-
ingon kaniya, `Magsugo ka ngadto sa Jope ug ipakuha
mo si Simon nga ginganlag Pedro; 14 siya adunay
mga pulong nga isulti kanimo, nga pinaagi niini
maluwas ikaw ug ang imong tibuok panimalay.' 15 Ug
sa pagsugod nakog sulti, ang Espiritu Santo mikunsad
kanila maingon sa pagkunsad niini kanato kaniadto
sa sinugdan. 16 Ug unya akong nahinumduman

ang pulong sa Ginoo, sa iyang pag-ingon, `Si Juan
nagpangbautismo sa tubig, apan ang igabautismo
kaninyo mao ang Espiritu Santo.' 17 Busa, kon ang
Dios mao man ang naghatag kanila sa gasa nga
sama sa iyang gihatag kanato sa diha nga misalig
na kita sa Ginoong Jesu-Cristo, si kinsa man ako
nga arang makasalanta sa Dios?" 18 Ug sa ilang
pagkadungog niini, sila mihilum. Ug ang Dios ilang
gidalayeg nga nanag-ingon, "Nan, sa ato pa, sa mga
Gentil gitugot usab diay sa Dios ang paghinulsol
ngadto sa kinabuhi." 19 Ug unya kadtong mga
nahitibulaag tungod sa pagpanglutos nga nahitabo
gumikan kang Esteban, nanglangyaw hangtud sa
Fenicia, ug sa Cipro, ug sa Antioquia, apan walay lain
nga ilang gisultihan sa pulong gawas sa mga Judio
lamang. 20 Apan diha kanilay mga tawo nga taga-
Cipro ug taga-Cirene, nga sa ila nang paghiabut sa
Antioquia, misulti ngadto sa mga Gresyanhon usab,
sa pagmantala kanila sa Maayong Balita mahitungod
sa Ginoong Jesus. 21 Ug ang kamot sa Ginoo uban
kanila, ug nangakabig ngadto sa Ginoo ang daghan
kaayong mga tawo nga nanagpanoo. 22 Ug ang
balita mahitungod niini nahidangat sa mga dalunggan
sa iglesia didto sa Jerusalem ug ilang gipaadto si
Bernabe ngadto sa Antioquia. 23 Sa paghiabut niya
ug sa nakita niya ang grasya sa Dios, siya nalipay;
ug iyang gipahimangnoan silang tanan sa pagtinguha
sa kinasingkasing sa pagpabilin nga masaligon sa
Ginoo; 24 kay si Bernabe usa man ka tawong maayo,
puno sa Espiritu Santo ug sa pagtoo. Ug nahidugang
ngadto sa Ginoo ang usa ka dakung panon sa mga
tawo. 25 Unya si Bernabe miadto sa Tarso aron sa
pagpangita kang Saulo. 26 Ug sa iya nang nakit-
an siya, iya siyang gidala sa Antioquia. Ug sulod
sa tibuok usa ka tuig sila nakigtigum sa iglesia, ug
ilang gipanudloan ang usa ka dakung panon sa mga
tawo. Ug sa Antioquia ang mga tinun-an didto sugdi
pagtawag ug mga Cristohanon. 27 Ug unya niadtong
mga adlawa, dihay mga profeta gikan sa Jerusalem
nga nanglugsong ngadto sa Antioquia. 28 Ug ang usa
kanila nga ginganlan si Agabo mitindog ug pinaagi
sa Espiritu mitagna nga moabut ang usa ka dakung
gutom sa tibuok kalibutan; ug tuod man nahitabo
kini sa paghari ni Claudio. 29 Ug ang mga tinun-an,
ang matag-usa kanila sumala sa iyang maarangan,
naninguha sa pagpadalag hinabang ngadto sa mga
kaigsoonan nga nanag-puyo sa Judea. 30 Ug kini
gibuhat nila, nga nanagpadla niini ngadto sa mga
anciano pinaagi sa mga kamot ni Bernabe ug ni
Saulo.

12 Ug sa maong panahon, si Herodes nga
hari mibakyaw sa iyang mga kamot aron sa
pagdagmal sa pipila ka mga sakop sa iglesia. 2 Ug
pinaagi sa espada iyang gipatay si Santiago nga
igsoon ni Juan. 3 Ug sa iyang pagtan-aw nga kini
nakapahimuot diay sa mga Judio, iyang gipadakop
si Pedro usab. Ug nahitabo kadto sa mga adlaw
sa Tinapay nga Walay Igpapatubo. 4 Ug sa iya
nang hingdakpan si Pedro, iyang gibanlud siya sa
bilanggoan, ug iyang gitugyan aron bantayan siya
sa upat ka bantay sa tinagup-at ka mga sundalo, sa
tuyo nga inigkaliwas sa Pasko iyang paatubangon
siya sa katawhan. 5 Busa si Pedro gibantayan sulod
sa bilanggoan. Apan alang kaniya gihimo sa iglesia
ang mainit nga pag-ampo ngadto sa Dios. 6 Ug sa
maong gabii sa wala pa ang sunod nga adlaw sa
pagpakuha unta kaniya ni Herodes, si Pedro nga
gigapos ug duha ka talikala nagkatulog taliwala sa
duha ka sundalo; ug sa atbang sa pultahan dihay mga
bantay nga nanagbantay sa bilanggoan. 7 Ug tan-
awa, mitungha ang usa ka manolunda sa Ginoo, ug
misidlak ang usa ka kahayag sulod sa bilanggoan; ug
si Pedro iyang gidagpi sa kilid ug iyang gipukaw nga
nag-ingon, "Bumangon ka sa madali." Ug ang mga
talikala natangtang gikan sa mga kamot ni Pedro. 8
Ug ang manolunda miingon kaniya, "Pagsinina ug
isul-ob ang imong mga sapin." Ug iyang gibuhat kini.
Ug siya miingon kaniya, "Pagkupo ug sumunod ka
kanako." 9 Ug si Pedro migula ug minunot kaniya;
ug wala siya makaila nga tinuod kadtong gibuhat sa
manolunda, apan maoy iyang hunahuna nga siya
nakakitag usa ka panan-awon. 10 Ug sa paghilabay
na nila sa nahauna ug ikaduhang bantay, nahiabut
sila sa pultahang puthaw nga agianan padulong sa
siyudad. Ug kanila kining pultahana naablig iyaiya
ra, ug sila nanggula ug mipadayon paglakaw agi
sa usa ka dalan; ug unya sa kalit ang manolunda
mipahawa kaniya. 11 Ug sa nahaulian na si Pedro,
siya miingon, "Karon naila ko na sa pagkatinuod
nga ang Ginoo nagpadala sa iyang manolunda ug
nagpahigawas kanako gikan sa kamot ni Herodes ug
gikan sa tanang gipaabut unta sa katilingban sa mga
Judio." 12 Ug sa nasabtan na niya kini, siya miadto
sa balay ni Maria, ang inahan ni Juan nga ginganlan
usab ug Marcos, diin didtoy daghang nagkatigum ug

nanag-ampo. 13 Ug sa pagtuktok niya sa pultahan sa
gawas, usa ka dalagitang binatonan nga ginganlan
si Rode miadto aron sa pagtubag. 14 Ug sa naila
niya ang tingog ni Pedro, sa iyang kalipay wala niya
maablihi ang pultahan, kondili midalagan hinoon
siya sa sulod ug iyang gitaho nga si Pedro didto sa
pultahan nagtindog. 15 Apan sila miingon kaniya,
"Nagsalimoang ka." Apan iya gayud nga gilabanan
nga didto gayud siya. Ug sila nanag-ingon, "Iya
kadtong manolunda!" 16 Apan si Pedro mipadayon sa
pagtuktok; ug sa pag-abli nila sa pultahan, ilang nakita
siya ug nahitingala sila. 17 Ug sa iyang nasinyasan
sila sa kamot aron managhilum, iyang gitaho kanila
giunsa sa Ginoo ang pagpahigawas kaniya gikan sa
bilanggoan. Ug siya miingon, "Isugilon ninyo kini kang
Santiago ug sa kaig-soonan." Ug siya mipahawa ug
miadto sa laing dapit. 18 Ug sa pagkabuntag na, dili
diyutay ang kabalaka sa mga sundalo kon naunsa na
kaha si Pedro. 19 Ug sa nakapangita na si Herodes
kaniya ug wala niya hikit-i siya, iyang giusisa ang
mga bantay ug nagsugo nga ipapatay sila. Ug unya
gikan sa Judea milugsong siya ngadto sa Cesarea,
ug mipabilin didto. 20 Ug nahitabo nga si Herodes
nasilag pag-ayo batok sa mga taga-Tiro ug sa mga
taga-Sidon; apan kini sila nangadto kaniya sa tingob;
ug tapus nila madani si Blasto, ang tigtagad sa lawak-
higdaanan sa hari, sila nangamuyo nga makigdait sa
hari sanglit ang gisaligan sa ilang kayutaan alang
sa pagkaon mao man ang kayutaan sa hari. 21 Ug
sa adlaw nga gitagal, si Herodes misul-ob sa iyang
harianong bisti, milingkod sa iyang trono, ug mihatag
kanilag usa ka pakigpulong. 22 Ug naninggit ang mga
tawo nga nag-ingon, "Kana tingog sa usa ka dios, dili
sa tawo!" 23 Ug dihadiha gihampak siya sa usa ka
manolunda sa Ginoo tungod kay wala niya ihatag
ang pagdalayeg ngadto sa Dios. Ug gikaon siya sa
mga ulod ug namatay. 24 Apan ang pulong sa Dios
mitubo ug misanay. 25 Ug si Bernabe ug si Saulo,
tapus makatuman sa ilang pagpang-alagad, namauli
gikan sa Jerusalem nga nanagdala kang Juan nga
ginganlan usab ug Marcos.

13 Ug sa iglesia sa Antioquia didtoy mga profeta
ug mga magtutudlo nga mao sila si Bernabe, si
Simeon nga ginganlan ug Niger, si Lucio nga taga-
Cirene, si Manaen nga kanhi sakop sa panimalay ni
Herodes nga gobernador, ug si Saulo. 2 Ug samtang
nanagsimba sila sa Ginoo ug nanagpuasa, ang
Espiritu Santo miingon, "Igahin kanako si Bernabe ug
si Saulo alang sa bulohaton nga niini gitawag ko sila."
3 Ug unya tapus sila managpuasa ug manag-ampo,
sila mipandong sa ilang mga kamot sa ibabaw nila
ug mipagikan kanila. 4 Busa, pinagikan sa Espiritu
Santo, sila nanglugsong ngadto sa Seleucia; ug gikan
didto misakay silag sakayan padulong sa Cipro. 5 Ug
sa paghiabut nila sa Salamina, ilang gimantala ang
pulong sa Dios sulod sa mga sinagoga sa mga Judio.
Ug si Juan didto uban kanila ingon nga katabang.
6 Ug sa nalibut na nila ang tibuok pulo hangtud
sa Pafos, ilang gikahibalag ang usa ka Judiyong
salamangkiro ug profeta nga mini, nga ginganlan si
Bar-Jesus. 7 Siya uban sa gobernador nga si Sergio
Paulo, nga maoy usa ka tawong masinabuton. Ug
si Bernabe ug si Saulo gipakuha sa gobernador,
ug gikan kanila iyang gitinguha ang pagpamati sa
pulong sa Dios. 8 Apan gisupak sila ni Elimas nga
salamangkiro (kay mao man kana ang kahulogan
sa iyang ngalan,) nga naninguha sa pagpatipas sa
gobernador gikan sa pagkamatinoohon. 9 Apan si
Saulo, nga ginganlan usab si Pablo, nga puno sa
Epiritu Santo, mitutok kaniya 10 ug miingon, "Ikaw
nga anak sa yawa, ikaw nga kaaway sa tanang
pagkamatarung, puno sa tanang limbong ug lansis,
dili ka ba mohunong sa pagtuis sa mga matul-id nga
dalan sa Ginoo? 11 Ug karon, tan-awa, nahisakpan
ka sa kamot sa Ginoo, ug ikaw mabuta ug dili na
makakita sa Adlaw sulod sa usa ka panahon." Ug
dihadiha mitakyap kaniya ang kangiob ug kangitngit,
ug nagsukarap siya nga nangitag tawong makaagak
kaniya sa kamot. 12 Ug ang gobernador mitoo, sa
pagkakita niya sa nahitabo, kay siya natingala sa
tuloohan mahitungod sa Ginoo. 13 Ug unya si Pablo
ug ang iyang mga kauban migikan sa Pafos sakay sa
sakayan, ug midunggo sila sa Perge sa kayutaan sa
Panfilia. Ug didto si Juan mibiya kanila ug mipauli sa
Jerusalem; 14 apan sila mibaktas gikan sa Perge ug
miabut sa Antioquia sa kayutaan sa Pisidia. Ug sa
pagkaadlaw nga igpapahulay sila misulod sa sinagoga
ug nanglingkod. 15 Ug tapus sa pagbasa sa kasugoan
ug sa mga profeta, sila gipasugoan sa mga punoan
sa sinagoga, gipaingnan, "Mga igsoon, kon aduna
kamoy pulong pagmaymay alang sa katawhan, isulti
kana." 16 Ug si Pablo mitindog, ug sa nakasinyas siya
sa kamot sa pagpahilum, miingon, 17 Ang Dios niining
katawhan sa Israel nagpili sa atong mga ginikanan;
ug ang katawhan iyang gituboy sa panahon sa ilang

pagpuyo didto sa yuta sa Egipto, ug sa bukton nga
binakyaw iyang gipagula sila gikan didto. 18 Ug sulod
sa mga kap-atan ka tuig, giantus niya ang ilang mga
batasan didto sa kamingawan. 19 Ug sa iya nang
nalaglag ang pito ka mga nasud sa yuta sa Canaan,
ang kayutaan niini iyang gihatag kanila ingon nga
kabilin sulod sa mga upat ka gatus ug kalim-an ka
tuig. 20 Ug tapus niana, iyang gihatagan silag mga
maghuhukom hangtud kang Samuel nga profeta. 21
Unya nangayo silag hari, ug kanila gihatag sa Dios si
Saul nga anak ni Cis, usa ka tawo sa kabanayan ni
Benjamin, nga naghari sulod sa kap-atan ka tuig. 22
Ug sa gikapalagpot na siya sa Dios, gituboy niya si
David aron mahimong ilang hari, nga mahitungod
kaniya ang Dios nanghimatuod ug nag-ingon, `Diha
kang David nga anak ni Jese, nakakaplag akog tawo
nga tukma sa akong kasingkasing; siya magatuman
sa tanan kong mga pagbuot.' 23 Gikan sa mga
kaliwat niining tawhana, sa Dios ang Israel gidad-
an ug Manluluwas nga mao si Jesus, sumala sa
iyang gisaad. 24 Sa wala pa kini siya moabut, si
Juan nagwali mahitungod sa bautismo sa paghinulsol
ngadto sa tanang katawhan sa Israel. 25 Ug sa
naghinapos na si Juan sa iyang paningkamot, siya
miingon, `Unsa may inyong pagdahum kanako?
Ako dili mao siya, hinonoa, sa akong ulahi adunay
umaabut, nga sa mga sapin sa iyang mga tiil dili
gani ako takus sa pagbadbad.' 26 "Mga igsoon, mga
anak sa kaliwatan ni Abraham, ug tanan kaninyo nga
mga mahadlokon sa Dios, kita mao ang gipadad-
an sa pulong mahitungod niining maong kaluwasan.
27 Kay ang mga nagapuyo sa Jerusalem ug ang
ilang mga punoan, tungod sa ilang wala pagpakaila
kaniya ug sa ilang wala pagpakasabut sa mga sulti
sa mga profeta nga ginabasa sa matag-adlaw nga
igpapahulay, nanagpakatuman niini pinaagi sa ilang
pagsilot kaniya sa kamatayon. 28 Ug bisan pa nga
wala silay hingkaplagan nga bisan unsa batok kaniya
nga takus sa kamatayon, ila gayud nga gipangayo
kang Pilato nga ipapatay siya. 29 Ug sa ila nang
natuman ang tanang nahisulat mahitungod kaniya,
siya gihugos nila gikan sa kahoy, ug ilang gibutang
sa usa ka lubnganan. 30 Apan gibanhaw siya sa Dios
gikan sa mga patay; 31 ug sulod sa daghang mga
adlaw siya nagpakita kanila nga mga nanagpanungas
uban kaniya gikan sa Galilea ngadto sa Jerusalem,
nga mao karon ang iyang mga saksi ngadto sa
katawhan. 32 Ug kaninyo among ginamantala ang
Maayong Balita nga ang gisaad sa Dios ngadto sa
atong mga ginikanan, 33 kini iya nang natuman
nganhi kanato nga ilang mga kaanakan pinaagi sa
pagpatindog kang Jesus; maingon nga nahisulat
usab kini sa ikaduhang salmo, nga nag-ingon: `Ikaw
akong Anak, karong adlawa ako nahimong imong
Amahan.' 34 Ug mahitungod sa iyang pagbanhaw
kaniya gikan sa mga patay, sa wala nay pagbalik
ngadto sa kadunotan, siya misulti sa ingon niini:
`Ihatag ko kaninyo ang balaan ug kasaligan nga mga
panalangin nga gisaad ngadto kang David.' 35 Tungod
niini siya nagaingon usab sa laing salmo: `Dili mo man
itugot nga ang imong Balaan moagig pagkadunot.'
36 Kay si David, tapus makaalagad sa katuyoan sa
Dios diha sa iyang kaugalingong kaliwatan, namatay
ug gilubong ipon sa iyang mga ginikanan, ug miagig
pagkadunot. 37 Apan siya nga gibanhaw sa Dios
wala moagig pagkadunot. 38 Busa, mga igsoon,
kinahanglan inyong mahibaloan nga pinaagi niining
tawhana ginamantala karon kaninyo ang kapasayloan
sa mga sala, 39 ug nga pinaagi kaniya ang tanan nga
nagatoo gipahigawas na gikan sa tanang butang, nga
gikan niini ang kasugoan ni Moises wala makahimo
sa pagpahigawas kaninyo. 40 Busa, magmatngon
kamo nga dili mahitabo kaninyo ang ginaingon diha sa
basahon sa mga profeta: 41 `Tan-awa, kamong mga
mayubiton, panghitingala ug pangawagtang kamo;
kay sa inyong mga adlaw pagabu-haton ko ang usa ka
buhat, usa ka buhat nga dili gayud ninyo pagatoohan,
bisan pa kon adunay magasugilon kaninyo niini.'" 42
Ug sa pagpanggula nila ni Pablo ug ni Bernabe, ang
mga tawo mihangyo kanila nga kining mga butanga
ikausab unta pagsugilon kanila sa sunod nga adlaw
nga igpapahulay. 43 Ug pagkatapus na sa tigum sa
sinagoga, daghang mga Judio ug mga masimbahong
kinabig ngadto sa tinoohan sa mga Judio mikuyog
kang Pablo ug Bernabe, nga misulti kanila ug miagda
kanila sa pagpadayon diha sa grasya sa Dios. 44
Ug sa pagkasunod nga adlaw nga igpapahulay,
hapit ang tanang nanag-puyo sa siyudad nagkatigum
sa pagpatalinghug sa pulong sa Dios. 45 Apan sa
pagkakita sa mga Judio sa panon sa katawhan,
sila napuno sa kasina, ug ilang gisupak ang mga
gipanulti ni Pablo, ug ilang gipasipalahan siya. 46
Ug si Pablo ug si Bernabe, sa walay kokahadlok,
miingon, "Kinahanglan gayud nga ang pulong sa Dios
anha igauna sa pagmantala kaninyo. Apan kay inyo
man kining gisalikway ug inyong gihukman ang inyong

kaugalingon nga dili takus sa kinabuhing dayon, tan-
awa, kami mangadto sa mga Gentil. **(aiōnios g166)** **47**
Kay sa ingon niini gisugo kami sa Ginoo nga nag-
ingon: `Gipahimutang ko ikaw nga kahayag sa mga
Gentil, aron pagadad-on mo ang kaluwasan hangtud
sa kinatumyan sa yuta.'" **48** Ug sa pagkadungog niini
sa mga Gentil, sila nangalipay ug ilang gidalayeg
ang pulong sa Dios; ug nanagpanoo ang tanan nga
gikatagana nang daan alang sa kinabuhing dayon.
(aiōnios g166) **49** Ug ang pulong sa Ginoo mikaylap sa
tibuok kayutaan. **50** Apan ang mga Judio mihulhog sa
mga inilang kababayen-an nga mga masimbahon ug
sa mga kadag-kuan sa siyudad, ug ilang gipalihok ang
pagpanglutos batok kang Pablo ug kang Bernabe, ug
ilang kayutaan. **51** Apan sila nanaktak sa mga abog
gikan sa ilang mga tiil batok kanila, ug nangadto sa
Iconio. **52** Ug ang mga tinun-an napuno sa kalipay ug
sa Espiritu Santo.

14 Ug didto sa Iconio sila nanagkuyog sa pagsulod
sa sinagoga sa mga Judio, ug sa ingon misulti
sila nga tungod niana nanagpanoo ang usa ka
dakung panon sa katawhan, sa mga Judio ug sa
mga Gresyanhon. **2** Apan ang mga Judio nga wala
motoo mihulhog sa mga Gentil, ug ilang gisugniban
kini sila sa pagkasilag batok sa mga kaigsoonan. **3**
Ug busa mipabilin sila didto sa hataas nga panahon,
nga sa walay kokahadlok nanagsulti sila alang sa
Ginoo, ni kinsa gipanghimatud-an ang mga pulong sa
iyang grasya diha sa iyang pagtugot nga ang mga
ilhanan ug mga kahibulongan mangahimo pinaagi sa
ilang mga kamot. **4** Apan ang mga tawo sa siyudad
nabahin; ang uban midapig sa mga Judio, ug ang
uban midapig sa mga apostoles. **5** Ug sa diha nay
lihok sa mga Gentil ug mga Judio, uban sa ilang mga
punoan, sa pagdagmal ug pagbato kanila, **6** kini ilang
nasayran ug sila mikalagiw ngadto sa Listra ug Derbe,
mga siyudad sa Licaonia, ug ngadto sa kayutaan nga
kasikbit. **7** Ug didto ilang gimantala ang Maayong
Balita. **8** Ug sa Listra didtoy naglingkod nga usa ka
tawo nga walay umoy sa iyang mga tiil; siya bakul
gikan pa sa iyang pagkahimugso nga tungod niana
wala gayud siya makalakaw sukad masukad. **9** Siya
naminaw kang Pablo nga nagsulti; ug si Pablo, sa
nagtutok kaniya ug sa naila niya nga siya may pagtoo
aron mamaayo siya, **10** miingon kaniya sa makusog
nga tingog, "Itindog ang imong mga tiil ug tumul-id
ka." Ug siya miugpo ug milakaw. **11** Ug sa pagkakita
sa mga tawo sa gibuhat ni Pablo, sila misinggit nga
nanag-ingon sa pinulongan nga Licaoniyanhon, "Ang
mga dios nanganaug dinhi kanato sa dagway sa
mga tawo!" **12** Ug si Bernabe ilang ginganlan si
Zeus, ug si Pablo ilang ginganlan si Hermes tungod
kay siya mao man ang pangulo sa sinultihay. **13**
Ug ang sacerdote ni Zeus, kinsang templo diha sa
atbang sa siyudad, nagdalag mga baka nga toro ug
mga purongpurong ngadto sa ganghaan, ug siya
uban sa mga tawo buot unta modulot ug mga halad
ngadto kanila. **14** Apan sa pagkadungog niini sa mga
apostoles, ni Bernabe ug ni Pablo, gipanggisi nila ang
ilang mga bisti ug midalagan sila ngadto sa katawhan,
nanagsinggit ug nanag-ingon, **15** "Mga tawo, nganong
nagabuhat kamo niini? Kami usab mga tawo, nga
sama ra kaninyog kinaiya. Ug kami nagamantala
kaninyo sa Maayong Balita, nga gikan niining maong
mga kakawangan kinahanglan managpangliso kamo
ngadto sa buhing Dios nga maoy nagbuhat sa
langit ug sa yuta ug sa dagat ug sa tanang butang
diha kanila. **16** Sa miaging kapanahonan iyang
gipasagdan ang tanang kanasuran sa paglakaw
sa ilang kaugalingong mga dalan; **17** ngani wala
niya itugot nga dili kapanghimatud-an ang iyang
kaugalingon, sanglit gibuhat man niya ang maayo,
ug gihatagan niya kamog ulan gikan sa langit ug
kapanahonan nga makapabunga, ug ang inyong mga
kasingkasing nabuhong sa pagkaon ug sa kalipay."
18 Bisan pa sa maong mga pulong, diriyot wala nila
kapugngi ang mga tawo sa pagdulot kanilag mga
halad. **19** Apan dihay mga Judio nga nangabut didto
gikan sa Antioquia ug sa Iconio; ug sa nadani nila
ang mga tawo, si Pablo ilang gipanagbato ug ilang
giguyod paingon sa gawas sa siyudad, sa pagdahum
nga siya patay na. **20** Apan sa gialirongan siya sa mga
tinun-an, siya mibangon ug misulod balik sa siyudad;
ug sa pagkasunod nga adlaw siya milakaw uban kang
Bernabe padulong sa Derbe. **21** Ug sa nakamantala
na sila sa Maayong Balita didto sa maong siyudad
ug nakadanig daghang mga kinabig, sila namalik
ngadto sa Listra ug sa Iconio ug sa Antioquia, **22**
nga nanagpalig-on sa mga kalag sa mga tinun-an ug
nanagmaymay kanila sa pagpadayon sa pagtoo ug
nanag-ingon nga kinahanglan managsulod kita sa
gingharian sa Dios pinaagi sa daghang mga kasakit.
23 Ug sa gikatudlo na nila ang mga anciano alang
kanila diha sa matag-iglesia, ug sa nakaampo na uban
sa pagpuasa, ilang gitugyan sila ngadto sa Ginoo

nga ilang gitoohan. 24 Ug unya milatas sila sa Pisidia
ug miabut sa Panfilia. 25 Ug tapus makamantala
sa pulong didto sa Perge, sila milugsong ngadto
sa Atalia; 26 ug gikan didto manakayan sila balik
sa Antioquia, diin didto sila kaniadto ikatugyan sa
grasya sa Dios alang sa bulohaton nga karon ila nang
natapus. 27 Ug sa pag-abut nila didto, ilang gitigum
ang iglesia ug gisuginlan sa tanang gibuhat sa Dios
sa iyang pagpakig-uban kanila, ug giunsa niya sa
pag-ablig pultahan sa pagtoo ngadto sa mga Gentil.
28 Ug sila nanagpabilin uban sa mga tinun-an sulod
sa hataas nga panahon.

15 Apan dihay mga tawo nga nahilugsong gikan
sa Judea nga nanagpanudlo nga nag-ingon
sa mga kaigsoonan, "Gawas kon kasirkunsidahan
kamo sumala sa batasan ni Moises, dili kamo arang
maluwas." 2 Ug sa diha nga, tali kanila ug kang
Pablo ug Bernabe, nahitabo ang usa ka dili diyutayng
panagkabangi ug panaglalis, si Pablo ug si Bernabe
ug ang pipila sa uban gipanagtudlo aron sa pagtungas
sa Jerusalem, sa pagpakigkita sa mga apostoles ug
sa mga anciano bahin niining gikalantugian. 3 Ug
pinagikan sa iglesia, sila mibaktas agi sa Fenicia
ug sa Samaria diin gitaho nila ang pagkakabig sa
mga Gentil. Ug nakahatag silag dakung kalipay sa
tanang mga kaigsoonan didto. 4 Ug sa paghiabut
nila sa Jerusalem, gidawat sila sa iglesia ug sa mga
apostoles ug sa mga anciano, ug ilang gitaho ang
tanang gibuhat sa Dios, sa iyang pagpakig-uban
kanila. 5 Apan dihay mitindog nga mga magtotoo nga
mga sakop sa pundok sa mga Fariseo, ug miingon,
"Kinahanglan gayud nga sirkunsidahan ang mga
Gentil nga nanagpanoo, ug sugoon sila sa pagtuman
sa kasugoan ni Moises." 6 Ug nanagtigum ang mga
apostoles ug ang mga anciano aron sa pag-usisa
niining butanga. 7 Ug tapus sa hataas nga lantugi,
si Pedro mitindog ug miingon kanila, "Mga igsoon,
kamo nasayud nga niadtong unang mga adlaw ang
Dios naghimog pagpili diha kaninyo, nga pinaagi sa
akong baba ang mga Gentil makadungog sa pulong
sa Maayong Balita ug managtoo. 8 Ug ang Dios
nga nakaila sa kasingkasing nanghimatuod alang
kanila pinaagi sa paghatag sa Espiritu Santo ngadto
kanila maingon sa iyang paghatag niini kanato. 9 Ug
tali kanato ug kanila, siya wala maghimog kalainan,
sanglit gihinloan man niya ang ilang mga kasingkasing
pinaagi sa pagtoo. 10 Nan, karon, nganong inyo
mang tintalon ang Dios pinaagi sa pagsangon ug
yugo diha sa liog sa mga tinun-an, sa yugo nga bisan
ang atong mga ginikanan ug bisan gani kita wala
makahimo sa pagpas-an? 11 Apan kita nagatoo nga
kita maluwas pinaagi sa grasya sa Ginoong Jesus,
maingon man usab sila." 12 Ug unya mihilum ang
tanang nanagkatigum, ug namati sila kang Bernabe
ug kang Pablo nga nanghinugilon mahitungod sa
mga ilhanan ug mga katingalahan nga gibuhat sa
Dios pinaagi kanila sa taliwala sa mga Gentil. 13 Ug
sa pagkatapus nilag sulti, si Santiago mitubag, "Mga
igsoon, paminawa ako ninyo. 14 Gisugilon kanato ni
Simeon ang kaagi sa unang pagduaw sa Dios ngadto
sa mga Gentil aron sa pagsagop ug usa ka katawhan
gikan kanila alang sa iyang ngalan. 15 Ug niini
nahitakdo ang mga pulong sa mga profeta, sumala sa
nahisulat nga nagaingon: 16 `Tapus niini mobalik ako,
ug akong tukoron pag-usab ang napukan nga puloy-
anan ni David; akong tukoron pag-usab ang mga
guba niini, ug akong patindogon kini, 17 aron mangita
sa Ginoo ang ubang mga tawo, ug ang tanang
mga Gentil nga ginahinganlan sa akong ngalan, 18
nagaingon ang Ginoo, nga mao ang nagpahibalo
niining mga butanga sukad pa sa kanhing mga
katuigan.' (aiōn g165) 19 Busa ang akong hukom mao
kini, nga dili nato pagsamokon silang gikan sa pagka-
Gentil nga nangakabig ngadto sa Dios, 20 hinonoa ato
silang sulatan nga dumilian nila ang mga nahugaw sa
mga diosdios, ug ang pakighilawas, ug ang pagtilaw
sa unod sa mananap nga naluok ug sa dugo. 21
Kay sukad pa sa karaang kapanahonan si Moises
aduna nay iyang mga tigmantala niini sa matag-
lungsod, sanglit ang iyang mga sinulat ginabasa
man sulod sa mga sinagoga sa tanang adlaw nga
igpapahulay." 22 Unya gipakamaayo sa mga apostoles
ug sa mga anciano, uban sa tibuok iglesia, ang
pagpilig mga tawo diha kanila ug pagpaadto niini
sa Antioquia kuyog kang Pablo ug Bernabe. Ug
ilang gipaadto si Judas nga ginganlan si Barsabas,
ug si Silas, mga tawong inila sa kaigsoonan, 23
pinadala kining maong sulat nga nagaingon: "Ang
mga kaigsoonan diri, nga mga apostoles ug mga
anciano, nganha sa mga kaigsoonang Gentil diha
sa Antioquia ug sa Siria ug sa Cilicia, komusta. 24
Sanglit amo mang nadungog nga dihay pipila ka
tawo gikan kanamo, nga kanila wala kami maghatag
ug bisan unsang sugo, nga nanagsamok kaninyo
pinaagi sa ilang mga gipanulti ug nanaglibog sa

inyong mga hunahuna, 25 gipakamaayo namong mga
nanagkahiusa ang pagpilig mga tawo ug pagpaanha
niini kaninyo kuyog sa atong mga hinigugmang
Bernabe ug Pablo, 26 kuyog niining mga tawhana nga
mitahan sa ilang mga kinabuhi tungod sa ngalan sa
atong Ginoong Jesu-Cristo. 27 Busa gipaanha namo
diha si Judas ug si Silas nga magahimo sa binaba
nga pagsugilon kaninyo sa mao rang mga butanga.
28 Kay gipakamaayo sa Espiritu Santo ug namo ang
dili pagdat-og kaninyo sa bisan unsang luwan gawas
lamang sa pipila ka mga kinahanglanong butang nga
mao kini: 29 nga kinahanglan inyong dumilian ang
bisan unsa nga gikadulot ngadto sa mga diosdios, ug
ang dugo, ug ang mga mananap nga naluok, ug ang
pakighilawas. Kon kamo managlikay gikan niining
mga butanga, ginabuhat ninyo ang maayo. Pag-
ayoayo." 30 Ug sa gikapagikan na sila, nanglugsong
sila ngadto sa Antioquia; ug sa natigum na nila ang
kapunongan, ilang gitunol kanila ang sulat. 31 Ug
sa ilang pagkabasa niini, nangalipay sila sa tambag.
32 Ug si Judas ug si Silas, sanglit mga profeta
man usab sila, mihatag ug hataas nga pagmaymay
ngadto sa kaigsoonan ug nakapalig-on kanila. 33
Ug tapus makapabilin sila didto sulod sa usa ka
panahon, ang mga kaigsoonan mipalakaw kanila
nga gipanghinautan sa kalinaw, balik ngadto sa mga
nanagsugo kanila. 34 Apan gipakamaayo ni Silas ang
pagpabilin ra didto. 35 Apan si Pablo ug si Bernabe
mipabilin sa Antioquia, ug inabagan sa daghan pa
usab, sila nanagpanudlo ug nanagmantala didto sa
pulong sa Ginoo. 36 Ug tapus sa pipila ka adlaw, si
Pablo miingon kang Bernabe, "Balikon ug duawon
ta karon ang mga kaigsoonan sa tanang siyudad
diin gikamantala nato ang pulong sa Ginoo, ug tan-
awon tag naunsa na sila." 37 Ug buot ni Bernabe nga
paubanon kanila si Juan nga ginganlan si Marcos.
38 Apan si Pablo naghunahuna nga dili maayong
paubanon ang usa ka tawo nga mibiya kanila didto
sa Panfilia ug wala mopadayon sa bulohaton uban
kanila. 39 Ug nahitabo kanila ang dakung pagkasuk-
anay, nga tungod niana nanagbulag sila; si Bernabe,
dinala si Marcos uban kaniya, misakay ug sakayan
padulong sa Cipro; 40 samtang si Pablo nga nakapili
kang Silas nga iyang kauban, migikan nga tinugyan
sa kaigsoonan ngadto sa grasya sa Ginoo. 41 Ug siya
mibaktas agi sa Siria ug sa Cilicia, nga nakapalig-on
sa mga iglesia.

16 Ug unya nahiabut usab siya sa Derbe ug sa
Listra. Ug didtoy usa ka tinun-an nga ginganlan
si Timoteo, nga anak sa usa ka magtotoong babaye
nga Judio, apan ang iyang amahan Gresyanhon. 2
Mahitungod kaniya ang mga kaigsoonan sa Listra ug
sa Iconio may maayong pagpanghimatuod. 3 Ug kay
gitinguha man ni Pablo nga si Timoteo makauban
kaniya, iyang gikuha siya ug gisirkunsidahan niya, sa
iyang pagtamod sa mga Judio niadtong mga dapita,
kay silang tanan nasayud man nga ang amahan
niini usa ka Gresyanhon. 4 Ug sa nagpanaw sila
agi sa mga kalungsoran, ilang gitunol ngadto sa
kaigsoonan aron ilang tumanon ang pagbulot-an
nga gikauyonan sa mga apostoles ug mga anciano
nga didto sa Jerusalem. 5 Tungod niini ang mga
kaiglesiahan nalig-on sa pagtoo, ug sila nanag-uswag
sa gidaghanon matag-adlaw. 6 Ug unya didto sila
mangagi sa kayutaan sa Frigia ug sa Galacia sanglit
gidid-an man sila sa Espiritu Santo sa pagmantala sa
pulong didto sa Asia. 7 Ug sa paghiabut na nila sa
atbang sa Misia, sila mangadto na unta sa Bitinia,
apan wala sila tugoti sa Espiritu ni Jesus; 8 tungod
niini sila milugsong ngadto sa Troas, agi sa kayutaan
sa Misia. 9 Ug didto usa ka panan-awon mipakita
kang Pablo sa takna sa kagab-hion: usa ka tawo nga
taga-Macedonia nagtindog ug kaniya nangamuyo
siya nga nag-ingon, "Umari ka sa Macedonia ug
tabangi kami." 10 Ug sa pagkakita niya sa panan-
awon, dihadiha nanglimbasug kami sa paggikan
paingon sa Macedonia, sa nasabut namo nga gitawag
kami sa Dios aron sa pagmantala sa Maayong Balita
ngadto kanila. 11 Busa, sakay sa sakayan gikan sa
Troas, milawig kami tadlas ngadto sa Samotracia,
ug sa pagkasunod nga adlaw ngadto sa Neapolis,
12 ug gikan dinhi ngadto sa Filipos, nga mao ang
labawng siyudad sa kayutaan sa Macedonia, ug usa
ka kolonya nga Romanhon. Ug dinhi niining siyudara
kami nagpabilin sulod sa pipila ka adlaw; 13 ug
sa pagkaadlaw nga igpapahulay nangadto kami sa
gawas sa pultahan sa siyudad, sa daplin sa suba diin
sa among paghunahuna didtoy dapit nga ampoanan;
ug nanglingkod kami ug nakigsulti sa mga babaye nga
nagkatigum didto. 14 Ug naminaw kanamo ang usa
ka babaye nga ginganlan si Lidia nga taga-lungsod sa
Tiatira, nga namaligyag mga panapton nga purpora.
Siya masimbahon sa Dios, ug ang iyang kasingkasing
giablihan sa Ginoo aron iyang patalinghugan ang
gisulti ni Pablo. 15 Ug sa nabautismohan na siya

kauban sa iyang panimalay, kanamo nangamuyo siya
nga nag-ingon, "Kon maoy inyong paghunahuna nga
ako tinuod nga magtotoo sa Ginoo, nan, ari kamo
abut sa akong balay." Ug siya dili gayud pabalibad
kanamo. 16 Ug nahitabo nga sa nagpaingon kami
sa dapit nga ampoanan, gikasugat kami sa usa ka
dalagitang ulipon; ug kini siya nakabaton sa espiritu
sa pagpanag-an, ug siya hingsapian pag-ayo sa iyang
mga agalon pinaagi sa iyang pagpanag-an. 17 Ug si
Pablo ug kami gisunodsunod niya nga nagsinggit,
"Kining mga tawhana maoy mga ulipon sa Labing
Halangdong Dios, ug kaninyo nagamantala sila sa
dalan sa kaluwasan." 18 Ug kini gibuhat niya sulod sa
daghang mga adlaw. Apan si Pablo nga gisamokan
gayud kaniya, miatubang ug miingon sa espiritu,
"Sa ngalan ni Jesu-Cristo, ako nagasugo kanimo
sa paggula gikan kaniya." Ug kini migula dihadiha.
19 Apan sa pagkakita sa iyang mga agalon nga
nahanaw na ang ilang kalauman sa panapi, ilang
gidakop si Pablo ug si Silas ug gitaral sila ngadto
sa taboan sa atubangan sa mga punoan. 20 Ug sa
nadala na nila si Pablo ug si Silas ngadto sa mga
maghuhukom, ang mga agalon nanag-ingon, "Kining
mga tawhana nga mga Judio nagapagubot sa atong
siyudad. 21 Kini sila nanudlog mga batasan nga
dili matarung sa pagsagop o paggawi nato ingon
nga mga Romanhon." 22 Ug batok kanila nangapil
sa paghasmag ang panon sa katawhan; ug sila
gihuboan sa mga maghuhukom pinaagi sa paggisi
sa ilang mga bisti ug unya gipabunalan. 23 Ug sa
gikabunalan na sila sa makadaghan, sila gibanlud nila
sa bilanggoan; ug ang magbabantay sa bilanggoan
ilang gisugo nga kinahanglan bantayan sila pag-ayo.
24 Ug sa pagkadawat niya sa maong sugo, iyang
gibanlud sila sa labing kinasuloran sa bilanggoan
ug ang ilang mga tiil iyang gisul-ot diha sa mga
sipohan. 25 Apan sa may pagkatungang gabii si
Pablo ug si Silas nanag-ampo, ug nanag-awit silag
mga alawiton ngadto sa Dios, ug ang mga binilanggo
nanagpatalinghug kanila. 26 Ug sa kalit miabut ang
usa ka makusog nga linog, nga tungod niana nauyog
ang mga patukoranan sa bilanggoan; ug dihadiha
naabli ang tanang pultahan ug nangatangtang ang
mga talikala sa matag-usa. 27 Ug sa pagmata sa
magbabantay sa bilanggoan, ug sa iyang pagtan-aw
nga naabli na man ang mga pultahan sa bilanggoan,
milanit siya sa iyang espada ug magpatay na lang
unta siya sa iyang kaugalingon, sa pagdahum nga
nakabuhi na ang mga binilanggo. 28 Apan si Pablo
misinggit kaniya sa makusog nga tingog nga nag-
ingon, "Ayaw buhatig dautan ang imong kaugalingon,
kay ania ra kaming tanan!" 29 Ug siya nangayog
suga ug milayat paingon sa sulod, ug mihapa nga
nagkurog sa atubangan ni Pablo ug ni Silas. 30
Ug iyang gidala sila sa gawas ug miingon kanila,
"Mga senyores, unsay kinahanglang buhaton ko aron
maluwas ako?" 31 Ug kaniya mitubag sila nga nag-
ingon, "Tumoo ka sa Ginoong Jesus ug maluwas ka,
ikaw ug ang imong panimalay." 32 Ug ang pulong sa
Ginoo ilang gisulti kaniya ug sa tanang diha sa iyang
balay. 33 Ug sa maong takna sa kagabhion sila iyang
gikuha, ug ang ilang mga samad iyang ginunaran;
ug dihadiha gibautismohan siya ug ang iyang tibuok
panimalay. 34 Ug sa gikapasaka na niya sila sa iyang
balay, iyang gidulotan silag pagkaon; ug uban sa
iyang tibuok panimalay, siya nalipay nga nakakaplag
sa pagtoo diha sa Dios. 35 Apan sa pagkabuntag
na, ang mga maghuhukom nagsugo ug mga polis sa
pagsulti nga nag-ingon, "Buhii kadtong mga tawhana."
36 Ug ang magbabantay sa bilanggoan mitaho sa
maong mga pulong ngadto kang Pablo. Matud niya,
"Ang mga maghuhukom nagpasugo nga pabuhian
kono kamo; busa panggula ug panglakaw kamo nga
malinawon." 37 Apan si Pablo miingon kanila, "Kami
nga mga tawong Romanhon, sa wala lamay husay,
ilang gibunalan sa atubangan sa kadaghanan ug
gibanlud sa bilanggoan; ug karon ila ba lamang diay
kaming buhian sa tago? Dili mahimo! Kinahanglan
sila gayud ang mangunay sa pag-anhi sa pagpagula
kanamo." 38 Ug ang mga maghuhukom gisuginlan sa
mga polis niining mga pulonga, ug sila nangahadlok
sa ilang pagkadungog nga kini sila mga tawo man
diay nga Romanhon. 39 Ug sila nangadto ug nangayo
kanilag pasaylo. Ug ilang gipagula sila ug gihangyo
nga mopahawa sa siyudad. 40 Ug sila migula sa
bilanggoan ug nangadto sa ka Lidia; ug sa ila nang
gikakita ang mga kaigsoonan, kini ilang gimaymayan;
ug unya migikan sila.

17 Ug sa hing-agian na nila ang Anfipolis ug ang
Apolonia, sila nahiabut sa Tesalonica diin didto
ang usa ka sinagoga sa mga Judio. 2 Ug sumala sa
iyang nabatasan, si Pablo misulod niini; ug sulod sa
tulo ka semana siya nakiglantugi kanila pinasikad sa
kasulatan, 3 nga nagsaysay niini ug nagpamatuod
pinaagi niini nga kinahanglan gayud si Cristo mag-

antus ug mabanhaw gikan sa mga patay. Ug siya
miingon, "Kining Jesus nga akong ginamantala
kaninyo, mao ang Cristo." 4 Ug ang uban kanila mitoo
ug miipon kang Pablo ug Silas, maingon man ang
kapid-an sa mga masimbahong Gresyanhon ug ang
daghan sa mga inilang kababayen-an. 5 Apan ang
mga Judio giabut ug kasina, ug sa nakapanghulbot
silag mga bugoy, kini ilang gihiusa, ug ilang gigubot
ang siyudad. Ug ilang gisulong ang balay ni Jason sa
pagpangita kang Pablo ug Silas aron ilang dad-on
ngadto sa katawhan. 6 Ug kay wala man nila hikaplagi
sila, si Jason ug ang pipila sa mga kaigsoonan ilang
gitaral ngadto sa atubangan sa mga punoan sa
siyudad, nga nanagsinggit, "Kining mga tawo nga
nakapagubot sa kalibutan, ania nanganhi dinhi usab,
7 ug si Jason nagpasaka kanila sa iyang balay; ug
kini silang tanan nagabuhat supak sa mga sugo
ni Cesar pinaagi sa pag-ingon nga aduna konoy
laing hari nga mao si Jesus." 8 Ug ang katawhan
ug ang mga punoan sa siyudad nagubot sa ilang
pagkadungog niini. 9 Hinoon ilang gibuhian si Jason
ug mga kauban tapus nila pangayoi ug piyansa.
10 Ug dihadiha sa takna sa kagabhion si Pablo ug
si Silas gipagikan sa mga kaigsoonan paingon sa
Berea; ug sa ilang paghiabut didto, sila misulod sa
sinagoga sa mga Judio. 11 Ug kining mga Judioa
mabuot pa kay sa mga Judio didto sa Tesalonica,
kay kini sila midawat man sa pulong uban sa bug-os
nga pagkamasibuton, nga sa adlaw-adlaw nanagtoon
sa kasulatan, sa pagsusi kon tinuod ba gayud ang
mga butang nga gisulti kanila. 12 Busa daghan kanila
ang mitoo, uban sa dili diriyot nga mga hamiling
babaye nga Gresyanhon, ug mga lalaki usab. 13
Apan sa pagkahibalo sa mga Judio sa Tesalonica
nga sa Berea usab gimantala ni Pablo ang pulong sa
Dios, sila nangadto usab didto, nga nanagsiba ug
nagpagubot sa mga panon sa katawhan. 14 Tungod
niini, si Pablo dihadiha gipagikan sa mga kaigsoonan
sa paglakaw padulong sa dagat, apan si Silas ug si
Timoteo nanagpabilin pa didto. 15 Ug ang mga tawo
nga naghatud kang Pablo mikuyog kaniya hangtud sa
Atenas; ug unya namauli sila nga nagdala ug tugon
alang kang Silas ug kang Timoteo sa pag-apas kaniya
sa labing madali. 16 Ug samtang si Pablo nagpaabut
kanila didto sa Atenas, ang iyang espiritu sa sulod
niya nahagit sa pagkasuko sa iyang pagkakita nga
ang siyudad napuno sa mga larawan. 17 Tungod niini,
sa sulod sa sinagoga iyang gipakiglantugi ang mga
Judio ug ang mga tawong masimbahon; ug didto sa
taboan sa adlaw-adlaw iyang gipakiglantugi ang uban
kanila nga iyang igahibalag. 18 Ug iyang gikaasdang
usab ang pipila sa mga pilosopo nga mga Epicureo
ug mga Estoico. Ug may nangutana nga nag-ingon,
"Unsa man kahay buot isulti niining tawong tigpamunit
ug kahibalo?" Ang uban nanag-ingon, "Kini siya
daw usa ka tigmantalag mga dios nga dumuloong"
kay iya man ugod nga gimantala si Jesus ug ang
pagkabanhaw. 19 Ug ilang gikuptan siya ug gidala
ngadto sa Areopago ug gipangutana, "Makahimo ba
kami pagpakisayud unsa kining bag-ong tuloohan nga
imong gipanudlo? 20 Kay gikahatdan mo ang among
mga dalunggan sa pipila ka mga laing butang; busa
buot unta kami mahibalo unsay kahulogan niining mga
butanga." 21 Ang tanan ugod nga mga taga-Atenas
ug mga dumuloong nga nagpuyo didto wala man
lamay laing mahimo kondili ang pagtabi pagpaminaw
sa bag-ong butang nga mahiabut. 22 Ug si Pablo
mitindog sa taliwala sa Areopago ug miingon, "Mga
taga-Atenas, nasabut ko nga sa tanang paagi kamo
mga masimbahon gayud. 23 Kay sa naglakaw ako
sa kadalanan ug naniid sa inyong mga ginasimba,
nakita ko gani usab ang usa ka halaran nga diha
niini gikasulat kining mga pulonga, `Alang sa dios
nga wala hiilhi.' Kining inyong ginasimba nga wala
ninyo hiilhi, nan, kini mao ang akong ginamantala
kaninyo. 24 Ang Dios nga mao ang nagbuhat sa
kalibutan ug sa tanang butang nga ania niini, maingon
nga Ginoo man siya sa langit ug sa yuta, wala
magpuyo diha sa mga templo nga binuhat sa kamot,
25 ni pagaalagaran siya sa mga kamot sa tawo, nga
daw may pagpanginahanglan pa siya, sanglit siya
gayud mao man gani ang nagahatag ug kinabuhi ug
ginhawa ug sa tanang butang ngadto sa tanang mga
tawo. 26 Siya mao ang nagbuhat sa tanang nasud sa
katawhan gikan sa usa ka tawo, aron papuy-on sa
tanang dapit sa yuta, tapus niya maandam ang mga
gitagal nga kapanahonan ug ang mga utlanan sa mga
dapit nga ilang pagapuy-an, 27 aron sila mangita sa
Dios, basin pag ila siyang mahikapan ug makaplagan,
bisan tuod nga siya dili ra halayo gikan sa matag-
usa kanato, 28 kay `Diha kaniya kita nangabuhi ug
nagalihok ug nagalungtad;' ug matud pa usab gani sa
inyong mga magbabalak: `Kay sa pagkatinuod kita
iyang kaliwat.' 29 Kay kaliwat man diay kita sa Dios,
nan, dili nato paghunahunaon nga ang pagka-Dios
nahisamag bulawan, o salapi, o bato, nga minugna

sa kabatid ug sa panghanduraw sa tawo. 30 Ang
Dios wala lamang manumbaling sa maong mga
panahon sa kaburong, apan karon siya nagasugo
sa tanang mga tawo bisan diin sa paghinulsol, 31
kay siya nakatudlo na ug adlaw kanus-a, subay sa
katarungan, iyang pagahukman ang kalibutan pinaagi
sa usa ka tawo nga iyang gitudlo alang niini, ug
kini iyang gipanghimatud-an ngadto sa tanang mga
tawo pinaagi sa pagbanhaw kaniya gikan sa mga
patay." 32 Ug sa ilang pagkadungog mahitungod sa
pagkabanhaw sa mga patay, dihay nanagbiaybiay;
apan ang uban miingon, "Maminaw ra kami kanimo
pag-usab mahitungod niini." 33 Ug si Pablo mipahawa
kanila. 34 Apan dihay mga tawo nga mikuyog kaniya
ug mitoo, nga ang pipila niini mao sila si Dionisio
nga Areopagohanon, ug ang usa ka babaye nga
ginganlan si Damaris, ug ang uban pa kanila.

18 Tapus niini si Pablo mipahawa sa Atenas ug
miadto sa Corinto. 2 Ug didto iyang gikahibalag
ang usa ka Judio nga ginganlan si Aguila, nga usa ka
taga-Ponto, nga uban kang Priscila nga iyang asawa,
bag-o pa lamang nahiabut gikan sa Italia tungod
sa sugo ni Claudio nga kinahanglan ang tanang
mga Judio mamahawa sa Roma. Ug siya miadto
sa pagpakigkita kanila. 3 Ug kay siya sama ra man
kanilag pangita, nga mao ang pagpamuhat ug mga
tolda, siya mipuyo ipon kanila ug nagpamuhat uban
kanila. 4 Ug sa tanang adlaw nga igpapahulay siya
nagpakiglantugi didto sa sinagoga, sa pagpangdani
sa mga Judio ug mga Gresyanhon. 5 Ug sa pag-
abut ni Silas ug ni Timoteo gikan sa Macedonia, si
Pablo nalingaw sa pagmantala, sa pagpanghimatuod
ngadto sa mga Judio nga ang Cristo mao si Jesus. 6
Ug sa diha nga misupak sila ug nagpasipala kaniya,
giyabyab niya ang iyang mga sapot ug miingon siya
kanila, "Ang kaakohan labut sa inyong dugo anha
sa ibabaw sa inyong kaugalingong mga ulo! Wala
na akoy labut. Sukad karon moadto na ako sa mga
Gentil." 7 Ug siya mipahawa didto ug miadto sa balay
sa usa ka tawo nga ginganlan si Ticio Justo, nga usa
ka magsisimba sa Dios; ang iyang balay tupad sa
sinagoga. 8 Ug si Crispo, ang punoan sa sinagoga,
mitoo sa Ginoo uban sa iyang tibuok panimalay;
ug daghan sa mga taga-Corinto nga naminaw kang
Pablo mitoo ug gibautismohan. 9 Ug usa ka gabii
niana, pinaagi sa panan-awon, si Pablo gisultihan sa
Ginoo nga nag-ingon, "Ayaw pagkahadlok, hinonoa
sumulti ka ug ayaw pagpakahilum; 10 kay ako uban
kanimo, ug walay manghilabut kanimo sa pagdaut
kanimo; kay daghan akog mga tawo niining siyudara."
11 Ug sulod sa usa ka tuig ug unom ka bulan,
siya mipuyo didto nga nagpanudlo kanila sa pulong
sa Dios. 12 Apan sa diha nga si Galion mao nay
gobernador sa Acaya, ang mga Judio mihimog hiniusa
nga pagsulong kang Pablo, ug sa atubangan sa
hukmanan siya ilang gipanagdala, 13 nga nanag-
ingon, "Kining tawhana nagapangdani sa mga tawo
sa pagsimba sa Dios sa paagi nga supak sa balaod."
14 Apan sa mobungat na unta si Pablo sa iyang baba,
si Galion miingon sa mga Judio, "Kon kining butanga
may labut pa sa usa ka kalapasan o sa usa ka buhat
nga binanyaga, nan, O mga Judio, may katarungan
unta ako sa pagpaminaw kaninyo; 15 apan kay kini
butang man lamang diay labut sa mga pulong ug
sa mga ngalan ug sa inyong kaugalingong balaod,
nan, kamo na lamay mag-igo niana; magadumili
ako sa pagkamaghuhukom niining mga butanga."
16 Ug iyang giabog sila gikan sa hukmanan. 17
Ug si Sostenes, ang pangulo sa sinagoga, gidakop
nilang tanan, ug siya ilang gipanagbunalan atbang sa
hukmanan. Apan si Galion wala lamang magkabana
niini. 18 Ug tapus niini, si Pablo mipabilin didto sulod
sa daghan pang mga adlaw, ug unya nanamilit siya
sa mga kaigsoonan ug misakay sa sakayan padulong
sa Siria kinuyogan ni Priscila ug ni Aquila. Ug didto
sa Cencrea giputlan niya ang iyang buhok tungod
sa usa ka panaad nga iyang gihimo. 19 Ug sila
nahiabut sa Efeso, ug didto iyang gibiyaan sila, ug
siya misulod sa sinagoga ug nakiglantugi sa mga
Judio. 20 Ug sa paghangyo nila kaniya nga unta
pabilin siyag taastaas pa nga panahon, siya wala
mosugot; 21 hinoon, sa pagpanamilit na niya kanila,
siya miingon, "Mobalik ra ako kaninyo kon itugot man
sa Dios." Ug unya migikan siya sa Efeso sakay sa
sakayan. 22 Ug sa paghidunggo niya sa Cesarea, siya
mitungas sa Jerusalem ug nangomusta sa iglesia, ug
unya milugsong siya ngadto sa Antioquia. 23 Tapus
makapabilin didto sulod sa usa ka panahon, siya
migikan ug iyang giabanid pag-adto ang mga dapit sa
tibuok kayutaan sa Galacia ug Frigia, sa pagpalig-
on sa tanang mga tinun-an. 24 Ug unya miabut sa
Efeso ang usa ka Judio nga ginganlan si Apolos, nga
didto matawo sa Alejandria. Siya maoy usa ka tawo
nga maayong manulti ug batid sa mga kasulatan. 25
Siya gikatun-an mahitungod sa Dalan sa Ginoo; ug

maingon nga madasigon man siya sa espiritu, siya
nagsulti ug nanudlo sa sibo gayud sa kaagi ni Jesus,
bisan tuod nga ang bautismo nga iyang nasinati mao
ra ang kang Juan. 26 Ug didto sa sinagoga siya
misugod sa pagsulti nga masaligon kaayo, apan sa
pagkadungog kaniya ni Priscila ug ni Aquila, siya
ilang gidala sa ila, ug kaniya ang tinoohan sa Dios
ilang gisaysay sa labi pang sibo gayud. 27 Ug kay
buot man siyang motabok ngadto sa Acaya, ang mga
kaigsoonan midasig kaniya ug misulat sa mga tinun-
an didto aron siya ilang hinangpon sa pagdawat.
Ug sa paghiabut na niya didto, daku ang iyang
gikatabang sa mga nanagpanoo pinaagi sa grasya;
28 kay sa pakiglantugi atubangan sa kadaghanan,
ang mga Judio iya mang gidaug sa dakong kadasig,
nga nagpanghimatuod pinaagi sa kasulatan nga ang
Cristo mao si Jesus.

19 Ug samtang didto si Apolos sa Corinto, si
Pablo, tapus niya malatas ang mga kayutaan
sa ibabaw, nahiabut sa Efeso diin iyang gikahibalag
ang pipila ka mga tinun-an. 2 Ug siya miingon
kanila, "Nakadawat ba kamo sa Espiritu Santo sa
diha nga mitoo na kamo?" Ug sila miingon kaniya,
"Wala. Wala man gani kami makadungog nga aduna
diay Espiritu Santo." 3 Ug siya nangutana kanila,
"Ngadto ba diay sa unsa ang pagbautismo kaninyo?"
Sila mitubag kaniya, "Ngadto sa bautismo ni Juan."
4 Ug si Pablo miingon, "Si Juan nagbautismo sa
bautismo sa paghinulsol, nga nag-agda sa katawhan
sa pagsalig niadtong moabut sa ulahi kaniya, sa ato
pa, kang Jesus." 5 Ug sa ilang pagkadungog niini,
sila gipangbautismohan sa ngalan sa Ginoong Jesus.
6 Ug sa napandongan na sila ni Pablo sa iyang mga
kamot, ang Espiritu Santo mikunsad kanila, ug sila
nanagpanulti sa laing mga pinulongan ug nanaghimog
mga profesiya. 7 Ug silang tanan mga napulo ug
duha ka tawo. 8 Ug si Pablo miadto sa sinagoga, ug
sulod sa tulo ka bulan siya nagsultihan didto sa walay
kokahadlok, nga nangatarungan ug nagpatoo kanila
mahitungod sa gingharian sa Dios. 9 Apan sa diha
nga ang pipila ka tawo nagpatig-a man gayud ug wala
motoo, nga sa atubangan sa katawhan nagsulti na
hinoog dautan mahitungod sa maong Dalan, kanila
mitalikod siya dala ang mga tinun-an uban kaniya,
ug didto na siya magsultihan sa matag-adlaw sa
hawanan sa balay ni Tirano, gikan sa napulog usa
ang takna sa buntag hangtud sa ikaupat ang takna
sa hapon. 10 Ug kini nagpadayon sulod sa duha ka
tuig, nga tungod niana nakadungog sa pulong sa
Ginoo ang tanang nanagpuyo sa Asia, mga Judio ug
mga Gresyanhon. 11 Ug ang Dios naghimog dagkung
mga milagro pinaagi sa mga kamot ni Pablo, 12 nga
tungod niana ang mga masakiton gipanagdad-an
ug mga panyo o mga tapis nga nahidapat sa lawas
ni Pablo, ug sila nangaayo sa ilang mga sakit ug
namahawa kanila ang mga espiritu nga dautan. 13
Ug unya dihay mga nanaglibod sa pagpanghingilin
ug mga yawa, mga Judio nga misulay sa paglitok sa
ngalan sa Ginoong Jesus alang sa mga nanagbaton
sa mga espiritu nga dautan, sa paglitok nga nag-
ingon, "Ako magasugo kaninyo pinaagi nianang Jesus
nga ginamantala ni Pablo." 14 Ug nanaghimo niini ang
pito ka mga lalaking anak ni Esceva, usa ka labawng
sacerdote nga Judio. 15 Apan ang espiritu nga dautan
mitubag kanila, "Kang Jesus nakaila ako ug kang
Pablo nakaila ako; apan kamo, si kinsa man kamo?"
16 Ug giluksoan sila sa tawo nga gipuy-an sa espiritu
nga dautan, ug iyang gidaug silang tanan, ug gibuntog
sila, nga tungod niana, sa pagpanalagan na nila gikan
niadtong balaya, sila mga hubo ug mga samaran. 17
Ug kini nahibaloan sa tanang nanagpuyo sa Efeso,
mga Judio ug mga Gresyanhon; ug silang tanan
giabut ug kahadlok; ug gipakadaku ang ngalan sa
Ginoong Jesus. 18 Daghan usab sa mga nanagpanoo
na nangabut, nanagtug-an ug nanagbutyag sa ilang
mga binuhatan kanhi. 19 Ug daghan sa mga naghimog
mga pagpanglamat kanhi, mipundok sa ilang mga
basahon ug kini ilang gisunog sa atubangan sa
tanan; ug ilang gikuwenta ang bili niining tanan ug
ilang nasuta nga kini mikabat sa kalim-an ka libo ka
mga salapi. 20 Ug sa ingon nga paagi ang pulong
sa Ginoo mikaylap ug nagmadaugon. 21 Ug unya
tapus niining maong mga hitabo, gilaraw ni Pablo
diha sa Espiritu ang pag-agi sa Macedonia ug sa
Acaya, ug sa pag-adto sa Jerusalem, nga nag-
ingon, "Gikan didto kinahanglan duawon ko usab
ang Roma." 22 Ug iyang gipaadto sa Macedonia
ang duha sa iyang mga katabang, si Timoteo ug
si Erasto, samtang siya nagpabilin pa una didto sa
Asia. 23 Ug niadtong panahona nahitabo ang dili
diyutayng kaguliyang mahitungod sa Dalan. 24 Kay
dihay tawo nga ginganlan si Demetrio, usa ka platiro
nga namuhat ug mga salapi nga urna nga hulad sa
simbahan ni Artemisa, ug kini hingsapian pag-ayo sa
iyang mga mananalsal. 25 Ug kini sila iyang gipatigum

uban sa mga mamumoo nga samag bulohaton, ug
kanila miingon siya, "Mga tawo, kamo nasayud nga
gikan niining maong patigayon kita nakabaton sa
atong bahandi. 26 Ug kamo nakakita ug nakadungog
nga dili lamang dinhi ra sa Efeso kondili hapit sa
tibuok Asia, daghan ang mga tawo nga gipangdani ug
gipahisalaag niini ni Pablo, nga nag-ingon nga kono
ang mga dios nga hinimog mga kamot dili mga dios.
27 Ug namiligro dili lamang nga mahimong talamayon
kining atong patigayon, kondili usab nga magawala na
lamang unyay hinungdan ang templo sa dakung diosa
nga si Artemisa, ug nga tingali gani hinoon mapukan
na lamang siya gikan sa iyang kahalangdon, siya nga
karon ginasimba sa tibuok Asia ug sa kalibutan." 28 Ug
sa ilang pagkadungog niini sila nasilag ug naninggit,
"Dakuan ang Artemisa sa mga taga-Efeso!" 29 Ug
ang siyudad napuno sa kagubot; ug sila nagdungan
sa pagpanalagan ngadto sa sulod sa tiyatro, nga
nanagtaral kang Gayo ug kang Aristarco, ang mga
taga-Macedonia nga mga kauban ni Pablo sa panaw.
30 Ug si Pablo buot unta moadto ipon sa katilingban,
apan gidid-an siya sa mga tinun-an; 31 ug ang pipila
usab sa mga punoan sa Asia nga iyang mga higala,
nagsugo ngadto kaniya sa paghangyo nga dili unta
niya pangahasan ang pagsulod sa tiyatro. 32 Ug
ang mga tawo nagsinggitay, ang pipila mao kini ang
singgit ug ang uban mao kadto; kay ang katilingban
ugod nagkaguliyang na man, ug ang kadaghanan
kanila wala gani makasabut nganong nagkatigum
sila. 33 Ug ang pipila ka tawo sa panon mihatag ug
mga tugon kang Alejandro, ang gitudlo sa mga Judio
sa pagpangatubang. Ug si Alejandro misinyas sa
iyang kamot, buot untang mosulti sa pagpanalipod
diha sa atubangan sa katawhan. 34 Apan sa ilang
pagkamatikod nga siya Judio man diay, sulod sa mga
duha ka takna silang tanan nanagsinggit sa usa ka
tingog nga nag-ingon, "Dakuan ang Artemisa sa mga
taga-Efeso!" 35 Ug sa diha nga ang kalihim sa lungsod
nakapahilum na sa katawhan, siya miingon kanila,
"Mga tawo sa Efeso, kinsa ba ugod nga tawhana ang
wala masayud nga ang siyudad sa mga taga-Efeso
mao ang magbabantay sa templo sa dakung Artemisa
ug sa larawan nga natagak gikan sa langit? 36 Ug kay
dili man malalis kining mga butanga, kinahanglan nga
magpakahilum kamo ug dili magpatakag buhat ug
bisan unsa. 37 Kay inyong gipanagtaral dinhi kining
mga tawhana nga wala manamastamas sa mga
templo ug wala magpasipala sa atong diosa. 38 Busa,
kon ugaling si Demetrio ug ang iyang mga kaubang
mananalsal aduna may sumbong batok kang bisan
kinsa, anaa ang mga hukmanan nga binuksan, ug
anaay mga gobernador; pakihaa sila, ang usa sa
usa. 39 Hinoon, kon kamo aduna may uban pang
mga sumbong, kini mahusay sa nabatasang tigum
sa katilingban. 40 Kay sa pagkatinuod kita lagmit
nga ikasumbong nga nanaghimog kagubot niining
adlawa, sanglit wala man kitay ikapakitang hinungdan
nga ikapakamatarung niining maong kaguliyang." 41
Ug sa nakasulti na siya niini, iyang gipapauli ang
katilingban.

20 Ug sa paghunong na sa kaguliyang, ang
mga tinun-an gipakuha ni Pablo ug tapus
makapahimangno kanila, siya nanamilit kanila ug
migikan paingon sa Macedonia. 2 Ug sa nakalatas
na siya niadtong mga dapita, tapus makahatag sa
daghang mga pagdasig sa mga kaigsoonan didto,
siya nahidangat sa Gresya. 3 Ug didto nagpabilin
siya sulod sa tulo ka bulan, ug sa diha nga ang
mga Judio naghimog usa ka laraw batok kaniya sa
taligikan na unta siya sakay sa sakayan padulong
sa Siria, naabut sa iyang hunahuna ang pagpauli
nga adto mag-agi sa Macedonia. 4 Ug mikuyog
kaniya sila si Sopater nga taga-Berea, nga anak
ni Pirro; ug si Aristarco ug si Segundo nga mga
taga-Tesalonica; ug si Gayo nga taga-Derbe, ug si
Timoteo; ug si Tiquico ug si Trofimo nga mga taga-
Asia. 5 Ug kini sila miuna ug didto maghulat kanamo
sa Troas, 6 apan kami diha na mogikan sa Filipos
sakay sa sakayan tapus sa mga adlaw sa Tinapay
nga Walay Igpapatubo, ug sa lima ka adlaw kami
nahiabut kanila sa Troas, diin nanagpabilin kami
sulod sa pito ka adlaw. 7 Ug sa nahaunang adlaw sa
semana, sa nagkatigum kami aron sa pagpikaspikas
sa tinapay, si Pablo, nga may tuyo sa paggikan
sa pagkasunod nga adlaw, nakigsultihanay kanila;
ug iyang gitaas ang iyang pakigpulong hangtud sa
tungang gabii. 8 Ug didtoy daghang suga sulod sa
itaas nga lawak diin nanagkatigum kami. 9 Ug diha
sa bintana naglingkod ang usa ka batan-ong lalaki
nga ginganlan si Eutico, nga nahinanok sa halalum
nga paghikatulog samtang si Pablo nagpadayon pa
gihapon sa pagsulti. Ug sa gidaug na gayud siya
sa katulogon, siya nahulog ngadto sa ubos gikan
sa ikatulong andana, ug gipanagsakwat siya nga
patay na. 10 Apan si Pablo nanaug ug iyang giub-

an siya, ug samtang naggakus kaniya, miingon,
"Ayaw kamo kabalaka, kay buhi siya." 11 Ug sa
nakasaka na si Pablo ug nakapikaspikas sa tinapay
ug nakakaon, siya nakigsulti pa kanila sa hataas
hangtud namanagbanag na ang kabuntagon, ug
unya migikan siya. 12 Ug ang batan-on ilang gidala
nga buhi, ug sila nangalipay ug daku uyamot. 13
Apan kami nga miuna pagsakay sa sakayan milawig
padulong sa Ason, sa tuyo nga didto among pasakyon
si Pablo; kay mao man kini ang iyang tuyo nga adto
lamang siya agi sa mamala. 14 Ug sa pagsugat
niya kanamo sa Ason, siya among gipasakay ug
unya nahidangat kami sa Mitilene. 15 Ug gikan didto
milawig kami, ug sa pagkasunod nga adlaw didto na
kami sa atbang sa Quio; sa pagkasunod nga adlaw
midunggo kami sa Samos; ug sa pagkasunod nga
adlaw midangat kami sa Mileto. 16 Kay tuyo man
ugod ni Pablo ang pagsaylo lamang sa Efeso aron
dili siya kausikan ug panahon didto sa Asia; kay siya
nagdali sa pag-abut sa Jerusalem, kon mahimo, sa
adlaw sa Pentecostes. 17 Ug gikan sa Mileto nagsugo
siya ngadto sa Efeso sa pagtawag sa mga anciano
sa iglesia sa pag-adto kaniya. 18 Ug sa paghiabut na
nila, siya miingon kanila, 19 nga nag-alagad ako sa
Ginoo uban sa bug-os nga pagkamapaubsanon, ug
uban sa mga luha, ug sa taliwala sa mga pagpanulay
nga miabut kanako gumikan sa mga paglaraw sa
mga Judio; 20 nga wala ako maglilong sa bisan
unsa nga inyong kaayohan, nga nagpanudlo kaninyo
sa atubangan sa kadaghanan ug diha sa inyong
kabalayan, 21 sa pagpanghimatuod sa atubangan sa
mga Judio ug sa mga Gresyanhon mahitungod sa
paghinulsol ngadto sa Dios ug sa pagtoo kang Jesu-
Cristo nga atong Ginoo. 22 Ug karon, tan-awa, inagda
sa Espiritu ako nagapadulong na sa Jerusalem sa
walay pagpanghibalo unsay mahitabo kanako didto;
23 gawas lamang nga sa mataglungsod nga akong
adtoan ang Espiritu Santo nagapasidaan kanako
nga ang mga talikala ug ang mga kasakit nagahulat
kanako. 24 Hinoon ang akong kinabuhi wala ko isipa
nga bililhon alang kanako, basta lamang matuman
ko ang akong paningkamot ug ang katungdanan
nga akong nadawat gikan sa Ginoong Jesus sa
pagpanghimatuod sa Maayong Balita sa grasya sa
Dios. 25 Ug karon, tan-awa, ako nahibalo nga kamong
tanan nga akong hingsuroyan sa pagmantala ko
sa gingharian, dili na makakita pag-usab sa akong
nawong. 26 Busa, niining adlawa ipanghimatuod ko
kaninyo nga dili ako arang kadat-ugan sa dugo ni bisan
kinsa kaninyo, 27 kay wala ko man ililong kaninyo
ang tanang pagbulot-an sa Dios. 28 Tagda ninyo
ang inyong kaugalingon ug ang tibuok panon, nga
niini ang Espiritu Santo mao ang naghimo kaninyong
mga magbabantay, sa pagtagad sa iglesia sa Ginoo
nga iyang nabatonan pinaagi sa iyang kaugalingong
dugo. 29 Ako nahibalo nga sa makagikan na gani
ako, pagasudlon kamog mabangis nga mga lobo
nga dili maluoy sa panon; 30 ug gikan ra gayud
kaninyo adunay managpanindog nga mga tawo nga
magasultig mga binalit-ad aron sa pagpamira sa mga
tinun-an ngadto kanila. 31 Busa magbantay kamo,
ug hinumdumi ninyo nga sulod sa tulo ka tuig, sa
gabii ug sa adlaw, kamong tanan wala ko undangi
sa pagpahimangno uban sa mga luha. 32 Ug karon
itugyan ko kamo ngadto sa Dios ug sa pulong sa
grasya niya nga may gahum sa pagpalig-on kaninyo
ug sa paghatag kaninyo sa panulondon uban sa
tanang mga binalaan. 33 Wala akoy gikaibgan nga
salapi ni bisan kinsa, o bulawan, o bisti. 34 Kamo
gayud nasayud nga alang sa mga kinahanglanon
ko ug sa akong mga kauban, maoy mialagad kining
mga kamota. 35 Sa tanang mga butang gikapakita
ko kaninyo nga ang mga maluyahon kinahanglan
inyong tabangan pinaagi sa ingon nga pagbudlay,
nga magahinumdum kamo sa pulong sa Ginoong
Jesus, nga siya gayud mao ang nagsulti, `Labi pang
bulahan ang paghatag kay sa pagdawat.'" 36 Ug sa
nakasulti na siya niini, siya miluhod ug nag-ampo
uban kanilang tanan. 37 Ug silang tanan nanghilak ug
si Pablo ilang gigakos sa liog ug gihalokan siya nila,
38 nga nanagsubo labaw sa tanan tungod sa mga
pulong nga iyang giingon, nga dili na sila makakita
pag-usab sa iyang nawong. Ug siya ilang gihatud sa
sakayan.

21 Ug sa naukang na kami gikan kanila ug
nakagikan sakay sa sakayan, milawig kami nga
nanglaktud ngadto sa Cos, ug sa pagkasunod nga
adlaw ngadto sa Rodas, ug gikan didto ngadto sa
Patara. 2 Ug sa nakakaplag kamig sakayan nga
tumatabok ngadto sa Fenicia, kami misakay niini
ug migikan. 3 Ug sa nakita na namo ang Cipro, sa
paghisaylo namo niini dapit sa wala, milawig kami
padulong sa Siria ug midunggo sa Tiro; kay didto
ang sakayan pagahaw-asan man sa mga karga. 4
Ug sa napangita na namo ang mga tinun-an, kami

mipabilin didto sulod sa pito ka adlaw. Pinaagi sa
Espiritu ilang gisultihan si Pablo sa dili na lang pag-
adto sa Jerusalem. 5 Ug sa pagkatapus na niadtong
mga adlawa, kami migikan ug mipadayon sa among
panaw. Ug silang tanan, uban ang mga asawa ug
mga anak, mihatud kanamo hangtud sa gawas sa
siyudad; ug sa nangluhod kami sa baybayon, nanag-
ampo kami ug nanamilit sa usa ug usa. 6 Ug unya
misakay kami sa sakayan, ug sila namauli ngadto sa
ila. 7 Ug sa pagkatapus na sa among paglawig gikan
sa Tiro, nahidunggo kami sa Tolemaida; ug didto
among gipangomusta ang mga kaigsoonan ug kanila
mipabilin kamig usa ka adlaw. 8 Ug sa pagkasunod
nga adlaw migikan kami ug nahiabut sa Cesarea; ug
didto misulod kami sa balay ni Felipe nga ibanghilista,
ang usa sa pito, ug mipabilin kami diha kaniya. 9
Ug kini siya may upat ka mga anak nga dalaga nga
nanaghimog mga profesiya. 10 Ug sa nagpabilin kami
didto sulod sa pipila ka adlaw, usa ka profeta nga
ginganlan si Agabo nahilugsong gikan sa Judea. 11
Ug sa pag-abut niya kanamo, iyang gikuha ang bakus
ni Pablo ug gigapos niya ang iyang kaugalingong mga
tiil ug mga kamot, ug miingon, "Mao kini ang giingon
sa Espiritu Santo, `Sa ingon niini pagagapuson sa
mga Judio didto sa Jerusalem ang tag-iya niining
bakusa, ug ilang itugyan siya ngadto sa mga kamot
sa mga Gentil.'" 12 Ug sa pagkadungog namo niini,
kami ug ang mga tawo didto nangamuyo kang Pablo
nga dili na lang unta siya magtungas ngadto sa
Jerusalem. 13 Unya si Pablo mitubag, "Unsa ba
kining inyong gibuhat, nga nanghilak man kamo ug
nanagpaluya sa akong kasingkasing? Andam na
ako dili lamang sa pagpabilanggo, kondili bisan pa
sa pagpakamatay didto sa Jerusalem tungod sa
ngalan sa Ginoong Jesus." 14 Ug kay dili man gayud
siya patoo, miundang na lamang kami ug miingon,
"Ang kabubut-on sa Ginoo maoy matuman." 15 Ug
tapus niining mga adlawa, sa nakaandam na kami,
mitungas kami ngadto sa Jerusalem. 16 Ug mikuyog
kanamo ang pipila ka mga tinun-an gikan sa Cesarea,
nga maoy nanagdala kanamo ngadto a balay ni
Mnason nga taga-Cipro, nga daang tinun-an, kinsang
balay adto kami mag-abut. 17 Ug sa pag-abut namo
sa Jerusalem, gidawat kami sa mga kaigsoonan
uban sa kalipay. 18 Ug sa pagkasunod nga adlaw si
Pablo uban kanamo miadto sa pagpakigkita kang
Santiago; ug ang tanang mga anciano didto usab.
19 Ug human siya makapangomusta kanila, iyang
gitagsatagsa pagsugilon kanila ang mga butang nga
nahimo sa Dios taliwala sa mga Gentil pinaagi sa
iyang pagpang-alagad. 20 Ug sa pagkadungog nila
niini, ilang gidalayeg ang Dios. Ug sila miingon kang
Pablo, "Igsoon, nakita mo kon unsa kahilabihan
kadaghan ang mga Judio nga nanagpanoo; ug kini
silang tanan mga masibuton gayud sa kasugoan.
21 Ug sila gikasuginlan mahitungod kanimo nga
ikaw kono nagapanudlo sa tanang mga Judio nga
nanagpuyo taliwala sa mga Gentil, sa pagtudlo kanila
sa pagtalikod kang Moises ug sa dili na pagsirkunsidar
sa ilang mga anak, ug sa dili na paggawi sumala sa
ilang mga batasan. 22 Ug unsaon man niini karon?
Kay siguro gayud sila nga makadungog nga nahiabut
ikaw. 23 Busa, buhata kining among igaingon kanimo.
Aduna kami dinhiy upat ka tawo nga may panaad. 24
Dad-a kining mga tawhana, ug uban kanila tumana
ang bulohaton sa pagpaputli sa kaugalingon, ug bayri
ang ilang mga galastohan aron makapakiskis sila sa
ilang mga ulo. Sa ingon niini ang tanan mahibalo nga
dili diay tinuod ang gikasugilon kanila mahitungod
kanimo, ug nga ikaw gayud nagagawi diay nga
matinumanon sa kasugoan. 25 Apan bahin sa mga
Gentil nga nanagpanoo, amo na silang gikasulatan
sa among hukom nga kinahanglan ilang dumilian ang
bisan unsa nga gikadulot ngadto sa mga diosdios, ug
ang dugo, ug ang mga mananap nga naluok, ug ang
pakighilawas." 26 Ug ang mga tawo gidala ni Pablo,
ug sa pagkasunod nga adlaw gituman niya uban
kanila ang bulohaton sa pagpaputli sa kaugalingon,
ug misulod sa templo aron sa pagpahibalo kon kanus-
a matapus ang panahon sa ilang pagpaputli, nga
sa maong panahon igahalad na ang halad alang sa
matag-usa kanila. 27 Ug sa hapit na matapus ang
pito ka adlaw, ang mga Judio nga gikan sa Asia, sa
ilang pagkakita kaniya sulod sa templo, mipagubot
sa tibuok panon sa katawhan, ug gidakop siya nila
28 nga nanagsinggit, "Mga tawo sa Israel, tabang
kamo! Mao kini ang tawo nga nanudlo sa katawhan
bisan diin batok sa lungsod ug sa kasugoan ug
niining dapita; ug labut pa, dihay mga Gresyanhon
nga iya usab nga gipasulod dinhi sa templo, ug
iyang gihugawhugawan kining dapita nga balaan."
29 Kay sa wala pa kini, ila man ugod nga nakita si
Trofimo nga taga-Efeso uban kaniya sa siyudad, ug
nanagdahum sila nga gipasulod siya ni Pablo sa
templo. 30 Ug unya naukay ang tibuok siyudad, ug
ang katawhan nanugok; ug ilang gidakop si Pablo

ug gitaral nila siya ngadto sa gawas sa templo, ug
dihadiha gisirhan ang mga pultahan. 31 Ug samtang
nagpahigayon sila sa pagpatay kaniya, miabut sa
koronil sa kasundalohan ang balita nga nagubot ang
tibuok Jerusalem. 32 Ug dihadiha mikuha siyag mga
sundalo ug mga kapitan, ug midalagan ngadto kanila.
Ug sa pagkakita nila sa koronil ug sa mga sundalo,
ilang giundangan si Pablo sa pagbunal. 33 Ug unya
miduol kaniya ang koronil ug iyang gidakop siya,
ug nagsugo nga gaposon siyag duha ka talikala, ug
nangutanag kinsa siya ug unsay iyang nabuhat. 34
Ug diha sa panon sa katawhan may nanagsinggit
nga mao kini, ug ang uban mao kadto; ug kay
wala man gayud niya matino ang tinuod tungod sa
kaguliyang, misugo siya nga dad-on si Pablo ngadto
sa kuta. 35 Ug sa pag-abut niya sa hagdanan niini,
siya gisakwat na lang sa mga sundalo tungod sa
kakusog sa hasmag sa mga tawo; 36 kay minunot
man ang panon sa mga tawo nga nanagsinggit,
"Patya siya!" 37 Ug sa diha nga isulod na si Pablo sa
kuta, siya miingon sa koronil, "Makahimo ba ako sa
pagsulti kanimo?" Ug siya mitubag, "Makamao ka
ba diayng mosultig Gresyanhon? 38 Dili ka ba diay
mao kadtong Egiptohanon nga dili pa lang dugay
naghimog kagubot ug midala sa upat ka libo ka tawo
sa mga Manonunggab ngadto sa mga awaaw?" 39
Ug si Pablo mitubag kaniya, "Ako usa ka Judio nga
taga-Tarso sa Cilicia, molupyo sa usa ka bantugang
siyudad. Hangyoon ko ikaw, tugoti ako sa pagsulti sa
mga tawo." 40 Ug sa gikatugotan na siya sa koronil,
sa nagtindog siya sa hagdanan, si Pablo misinyas sa
iyang kamot ngadto sa mga tawo. Ug sa diha nay
dakung kahilum, siya misulti kanila sa pinulongan
nga Hebreohanon, nga nag-ingon:

22 "Mga kaigsoonan ug mga ginikanan, pamatii
kining pangatarungan nga karon akong
pagahimoon sa inyong atubangan." 2 Ug sa ilang
pagkadungog kaniya nga nagsulti kanila sa pinulongan
nga Hebreohanon, milabi pa sila paghilum. Ug siya
miingon kanila: 3 "Ako usa ka Judio nga natawo
sa Tarso sa Cilicia; apan gimatoto ako dinhing
siyudara sa tiilan ni Gamaliel, gitun-an subay sa
mapiuton nga paagi sa kasugoan sa atong mga
ginikanan, sanglit masibuton man ako alang sa Dios
sama kaninyong tanan niining mga adlawa karon. 4
Gilutos ko gayud kining Dalana hangtud ngadto sa
kamatayon, nga nanggapos sa mga lalaki ug mga
babaye, ug nagbanlud kanila sa mga bilanggoan, 5
nga niini makasaksi kanako ang labawng sacerdote
ug ang tanang mga anciano. Gikan kanila nadawat ko
man gani ang mga sulat ngadto sa mga kaigsoonan,
ug ako miadto sa Damasco sa pagkuha sa mga
dakponon usab didto ug sa pagdala kanila nga
ginapos dinhi sa Jerusalem aron pagasilotan. 6 "Ug
nahitabo nga samtang nagpanaw ako ug nagkahiduol
na sa Damasco, sa may kaudtohon, usa ka dakung
kahayag gikan sa langit mikalit pagsidlak libut kanako.
7 Ug natumba ako sa yuta ug nadungog ko ang
tingog nga nag-ingon kanako, `Saulo, Saulo, nganong
ginalutos mo ako?' 8 Ug nangutana ako, `Kinsa ka
ba, Ginoo?' Ug siya mitubag kanako, `Ako mao si
Jesus nga Nazaretnon nga imong ginalutos.' 9 Ug
silang mga kauban ko nakakita sa kahayag, apan
wala sila makabati sa tingog sa nagsulti kanako. 10
Ug nangutana ako, `Unsa bay akong pagabuhaton,
Ginoo?' Ug ang Ginoo miingon kanako, `Tumindog
ka, ug umadto ka sa Damasco, ug didto igatug-an
kanimo ang tanang gitahas kanimo nga pagabuhaton
mo.' 11 Ug kay dili na man ako makakita tungod sa
kasulaw niadtong maong kahayag, giagak na lang ako
sa akong mga kauban, kinuptan ang akong kamot, ug
nahiabut ako sa Damasco. 12 "Ug usa ka tawo didto
nga ginganlan si Ananias, nga tawong masimbahon
sumala sa kasugoan ug nga mahitungod kaniya
may maayo ganing panghimatuod ang tanang mga
Judio nga nagpuyo didto, 13 miabut kanako, ug sa
nagtindog siya tupad kanako miingon kanako, `Igsoon
Saulo, tan-aw!' Ug sa maong higayon nagtan-aw na
ako ug nakakita ako kaniya. 14 Ug siya miingon, `Ang
Dios sa atong mga ginikanan nagpili kanimo aron
masayud ikaw sa iyang pagbuot, ug makakita kaniya
nga Matarung, ug makadungog ug tingog gikan sa
iyang baba; 15 kay ikaw himoon man nga saksi alang
kaniya ngadto sa tanang mga tawo mahitungod sa
imong nakita ug nadungog. 16 Ug karon, unsa pa may
imong gipaabut? Tumindog ka ug magpabautismo, ug
hugasa ang imong mga sala pinaagi sa pagtawag sa
iyang ngalan.' 17 "Ug sa paghibalik nako sa Jerusalem
ug sa nag-ampo ako sa templo, gipanawan ako 18 ug
nakita ko siya nga nag-ingon kanako, `Dumali ka ug
pahawa dayon sa Jerusalem, kay dili sila modawat
sa imong igapanghimatuod mahitungod kanako.' 19
Apan ako miingon kaniya, `Ginoo, nasayud na bitaw
sila pag-ayo nga sa tanang sinagoga gipabilanggo ug
gipabunalan ko kanhi ang mga nanagpanoo kanimo,

20 ug nga sa pag-ula gani sa dugo ni Esteban nga
imong saksi, ako usab nagtambong man ug naghatag
sa akong pag-uyon niini, ug ako gayud mao ang
nag-atang sa mga bisti sa mga nagpatay kaniya.'
21 Ug siya miingon kanako, `Pumahawa ka, kay
ipadala ko ikaw sa halayo ngadto sa mga Gentil.'"
22 Ug sila naminaw kaniya hangtud niining sultiha.
Unya misinggit sila nga nanag-ingon, "Wagtanga ang
maong tawo gikan sa yuta! Kay dili angay kaniya
ang pagkabuhi." 23 Ug samtang nanagsinggit sila
ug nangitsa sa ilang mga bisti ug nanagsaliyab ug
mga abog ngadto sa hangin, 24 ang koronil misugo
nga ipadala siya ngadto sa kuta ug ipausisa pinaagi
sa latigo, aron mahibaloan nganong nanagsinggit
sila sa ingon batok kaniya. 25 Apan sa diha nga
ila na siyang gikagaid pinaagi sa mga koriya, si
Pablo miingon sa kapitan nga nagtindog sa duol,
"Subay ba sa balaod ang paghampak ninyo sa
usa ka siyudadanong Romanhon bisan sa wala
pa siya kahukmi?" 26 Ug sa pagkadungog niini sa
kapitan siya niadto sa koronil ug miingon kaniya,
"Unsa ba diay kining imong bubuhaton? Kay kining
tawhana maoy usa ka siyudadanong Romanhon."
27 Ug ang koronil miadto kang Pablo ug miingon
kaniya, "Tug-ani ako, usa ba ikaw ka siyudadanong
Romanhon?" Ug si Pablo miingon, "Oo." 28 Ug
ang koronil mitubag, "Nabatonan ko ang samang
pagkasiyudadano pinaagig dakung salapi." Ug si
Pablo miingon, "Apan ako natawo nga siyudadanong
Romanhon." 29 Ug dihadiha namahawa kaniya ang
mga tawo nga mao untay mousisa kaniya; ug ang
koronil usab nahadlok sa iyang pagkasayud nga si
Pablo usa man diay ka siyudadanong Romanhon, kay
siya mao man ang naggapos kaniya. 30 Apan kay buot
man gayud siya pakisayud sa tinuod nga hinungdan
nganong gisumbong si Pablo sa mga Judio, iyang
gipahubaran siya sa pagkasunod nga adlaw, ug
nagsugo sa pagpatigum sa mga sacerdote nga
punoan ug sa tibuok Sanhedrin, ug iyang gipakanaug
siya ug gipaatubang kanila.

23 Ug si Pablo, sa nagtutok siya sa Sanhedrin,
miingon, "Mga igsoon, sa atubangan sa Dios
nagakinabuhi ako diha sa bug-os nga maayong
kaisipan hangtud niining adlawa." 2 Ug ang labawng
sacerdote nga si Ananias misugo kanila nga nagtindog
tupad kang Pablo sa pagsagpa sa iyang baba. 3
Unya si Pablo miingon kaniya, "Sa Dios pagasagpaon
ikaw, pinaputi nga bongbong! Nagalingkod ikaw diha
aron kono sa paghukom kanako subay sa balaod, ug
unya imo akong ipasagpa supak sa balaod?" 4 Ug
sila nga nagtindog sa iyang tupad miingon kaniya,
"Mopasipala ka ba diayg sulti batok sa labawng
sacerdote sa Dios?" 5 Ug si Pablo mitubag, "Mga
igsoon, wala ako makaila nga siya diay labawng
sacerdote; ug tuod nahisulat man, `Dili ka magsultig
dautan batok sa punoan sa imong katawhan.'" 6 Apan
sa pagkamatikod ni Pablo nga usa ka bahin kanila
mga Saduceo ug ang usa mga Fariseo, siya misinggit
sa Sanhedrin, "Mga igsoon, ako Fariseo, anak sa mga
Fariseo; ug bahin sa paglaum ug sa pagpangabanhaw
sa mga patay, ako karon ginahukman." 7 Ug sa
pagsulti niya niini, nahitabo ang panaglalis sa mga
Fariseo ug sa mga Saduceo; ug nabahin ang
pundok sa mga tawo. 8 Kay ang mga Saduceo
ugod nagaingon man nga walay pagkabanhaw,
ni manolunda, ni espiritu; apan ang mga Fariseo
nagatoo nga aduna kining tanan. 9 Ug nahitabo ang
makusog nga sininggitay; ug pipila sa mga escriba sa
pundok sa mga Fariseo nanindog ug nakigbisug nga
nanag-ingon, "Wala kamiy nakitang dautan niining
tawhana. Pananglitan tinuod nga may espiritu o
manolunda nga nakigsulti kaniya, unsa man?" 10
Ug sa diha nga misamot kainit ang panaglalisay,
ang koronil nga nahadlok nga ilang koniskonison
si Pablo, misugo sa mga sundalo sa pagkanaug
ug sa pagsakmit kaniya gikan kanila ug sa pagdala
kaniya ngadto sa kuta. 11 Ug sa pagkagabii niana,
ang Ginoo mitungha kaniya ug miingon, "Sumalig
ka, kay maingon nga nanghimatuod ikaw kanako sa
Jerusalem, kinahanglan nga manghimatuod usab
ikaw didto sa Roma." 12 Ug sa pagkabuntag na,
ang mga Judio naghimog usa ka panagsabut, ug
ubos sa panumpa nagsinaaray sa dili na pagkaon
ni pag-inom hangtud ilang mapatay si Pablo. 13 Ug
kapin sa kap-atan ka tawo ang naghimo sa maong
panagsabut. 14 Ug nangadto sila sa mga sacerdote
nga punoan ug sa mga anciano, ug miingon kanila,
"Ubos sa panumpa, nagsinaaray kami sa mapiuton
gayud sa dili na pagtilaw sa bisan unsang pagkaon
hangtud among mapatay si Pablo. 15 Busa karon,
uban sa Sanhedrin, ipahibalo ninyo sa koronil nga si
Pablo kinahanglan iyang ipadala kaninyo, nga daw
buot kamo pakisayud sa labi pang sibo mahitungod
kaniya. Ug kami andam sa pagpatay kaniya sa dili
pa siya mahiabut sa duol." 16 Apan ang lalaking

anak sa babayeng igsoon ni Pablo nakadungog
mahitungod niining ilang banhig; busa miadto siya ug
misaka sa kuta ug iyang gisuginlan niini si Pablo.
17 Ug gitawag ni Pablo ang usa sa mga kapitan
ug miingon kaniya, "Dad-a kining batan-on ngadto
sa koronil, kay aduna siyay isugilon kaniya." 18 Ug
iyang gikuha ug gidala siya ngadto sa koronil, ug
miingon, "Si Pablo, ang binilanggo, mitawag kanako
ug mihangyo nga dad-on ko kanimo kining batan-
on, kay aduna kono siyay isugilon kanimo." 19 Ug sa
kamot gikuptan siya sa koronil, ug sa nadala na siya
sa hilit iyang gipangutana, "Unsa bay imong isugilon
kanako?" 20 Ug siya miingon kaniya, "Ang mga Judio
nagakasabut sa paghangyo kanimo sa pagpadala
kang Pablo ngadto sa Sanhedrin ugma, nga daw
sa magpakisusi sila sa labi pang sibo mahitungod
kaniya. 21 Apan ayaw sila pagtoohi, kay kapin sa
kap-atan sa ilang mga tawo anaa nagabanhig karon
kaniya, ug kini sila ubos sa panumpa nagsinaaray sa
dili na pagkaon ni pag-inom hangtud ilang mapatay
siya; ug karon andam na sila, nga nagapaabut sa
imong pag-uyon." 22 Ug ang batan-on gipapauli sa
koronil, gipinahan niya nga nag-ingon, "Ayaw baya
pagsulti kang bisan kinsa nga imo akong gikasuginlan
niini." 23 Unya iyang gitawag ang duha sa mga
kapitan ug miingon siya kanila, "Andama ninyo ang
duha ka gatus ka mga sundalo sa paglakaw paingon
sa Cesarea sa ikasiyam ang takna karong gabii,
dala ang kapitoan nga managkabayo, ug duha ka
gatus ka mga magbabangkaw. 24 Ug usab pagtagana
kamog mga kabayo nga kasakyan ni Pablo, ug
ayoha siya ninyo paghatud ngadto kang Felix nga
gobernador." 25 Ug nagsulat siyag usa ka sulat
nga ingon niini: 26 "Si Claudio Lisias ngadto sa
iyang Kahalangdon Gobernador Felix, komusta! 27
Kining tawhana gipanagdakop sa mga Judio ug
hapit na unta patyon nila, sa diha nga uban sa mga
sundalo hing-abtan ko sila ug gitabang ko kini siya, sa
nahibaloan ko nga siya usa diay ka siyudadano nga
Romanhon. 28 Ug sanglit buot man ako pakisayud sa
pasikaranan sa ilang sumbong batok kaniya, gidala ko
siya ngadto sa ilang Sanhedrin. 29 Ug akong nasuta
nga siya gisumbong mahitungod diay sa pipila ka
mga butang labut sa ilang kasugoan, apan nga walay
gikasumbong batok kaniya nga takus sa kamatayon
o sa bilanggoan. 30 Ug kay gikasugilon man kanako
nga dihay himoon nga panagsabut batok niining
tawhana, gipadala ko siya kanimo dihadiha, dungan
ang pagsugo sa iyang mga magsusumbong usab
nga kinahanglan ilang ipahayag sa imong atubangan
ang ilang sumbong batok kaniya." 31 Ug si Pablo
gikuha sa mga sundalo sumala sa gisugo kanila,
ug sa takna sa kagabhion ilang gidala siya ngadto
sa Antipatrida. 32 Ug sa pagkabuntag namauli sila
ngadto sa kuta, nga nagbilin sa mga nanagkabayo sa
pagpadayon sa pagpanaw uban kaniya. 33 Ug sa pag-
abut nila sa Cesarea ug gikatunol ang sulat ngadto sa
gobernador, si Pablo usab ilang gipaatubang kaniya.
34 Ug sa pagkabasa niya sa sulat, si Felix nangutana
kaniya kon tagadiin siyang lalawigana. Ug sa iyang
pagkasayud nga siya taga-Cilicia, 35 siya miingon
kaniya, "Pamation ko ikaw inig-abut na sa imong mga
magsusumbong." Ug iyang gisugo nga pabantayan
siya didto sa palasyo ni Herodes.

24 Ug unya tapus sa lima ka adlaw, ang labawng
sacerdote nga si Ananias milugsong uban sa
pipila ka mga anciano ug sa usa ka manlalaban
nga ginganlan si Tertulo. Ug ilang gihikyad sa
atubangan sa gobernador ang ilang pahayag batok
kang Pablo. 2 Ug sa natawag na si Pablo, batok
kaniya misugod si Tertulo sa pagsumbong nga
nag-ingon: 3 nan, sa tanang paagi ug sa bisan
diin, among ginadawat kini uban sa bug-os nga
pagkamapasalamaton. 4 Apan aron sa dili na
paglangan pa kanimo, mangamuyo ako kanimo
sa imong pagkamapuanguron sa pagpatalinghug
kanamo sa makadiyut. 5 Kay among nakita nga maoy
usa ka samokan kining tawhana, tig-ugda ug mga
kagubot sa tanang mga Judio sa tibuok kalibutan,
ug pangulo sa pundok sa mga Nazareno. 6 Ug
misulay gayud gani siya sa pagpasipala sa templo,
apan gidakop namo siya. Ug amo na unta siyang
hukman subay sa among kasugoan. 7 Apan ang
koronil nga si Lisias nahiabut ug sa dakung paglugos
iyang gisakmit siya gikan sa among mga kamot,
8 nga nagsugo sa iyang mga magsusumbong sa
pagpangatubang kanimo. Pinaagi sa imong pag-usisa
kaniya mahibalo ikaw gikan kaniya mahitungod sa
tanang sumbong nga among gipasaka batok kaniya."
9 Ang mga Judio usab nangapil sa pagsumbong, nga
nanagpahayag nga kadtong tanan maoy tinuod. 10 Ug
sa gisinyasan siya sa gobernador aron sa pagsulti, si
Pablo mitubag: 11 Sumala sa masayran mo, wala pa
molapas sa napulog-duha ka adlaw sukad sa akong
paghitungas sa Jerusalem aron sa pagsimba didto.

12 Ug wala ako makita nila nga nakiglalis kang bisan
kinsa o nagpagubot sa mga tawo, diha sa templo o
sa mga sinagoga o sa siyudad. 13 Ug dili usab sila
makapadayag kanimog kamatuoran sa ilang mga
sumbong karon batok kanako. 14 Hinoon ipahayag ko
kini kanimo, nga sumala sa Dalan nga ilang gitawag
ug pundok, ako nagasimba sa Dios sa among mga
ginikanan, ug nagatoo sa tanan nga nahimutang
diha sa kasugoan o nahisulat diha sa mga profeta,
15 ug nagabaton diha sa Dios sa samang paglaum
nga gipanagdawat usab niini nila, ang paglaum nga
adunay pagkabanhaw sa mga matarung ug sa mga
dili matarung. 16 Tungod niini kanunay ko gayud
nga ginasingkamotan ang paghupot sa walay sambol
nga kaisipan ngadto sa Dios ug sa mga tawo. 17 Ug
unya tapus sa pipila ka mga tuig mianhi ako aron sa
pagdalag mga limos ug mga halad alang sa akong
nasud. 18 Ug samtang naghimo ako niini, ilang nakita
ako diha sa bulohaton sa pagpaputli sa kaugalingon
sulod sa templo, nga walay pundok ni kasamok. Apan
dihay mga Judio nga gikan sa Asia 19 kini sila mao
untay kinahanglan ania dinhi sa imong atubangan ug
magahimo sa sumbong, kon ugaling aduna man silay
bisan unsa nga batok kanako. 20 Ug kay wala man
sila dinhi, ipasulti na lamang niining mga tawhana
nga ania karon kon unsa ang dautang binuhatan nga
ilang nakita samtang nangatubang ako sa Sanhedrin,
21 gawas lamang kaha niadtong usa ka butang nga
akong gisinggit samtang nagtindog ako sa ilang
taliwala, nga nag-ingon, `Bahin sa pagkabanhaw sa
mga patay, ania ako karon niining adlawa ginahukman
sa inyong atubangan.'" 22 Apan sanglit si Felix may
husto man nga kasayuran mahitungod sa Dalan,
giuswag niya ang husay, nga nag-ingon, "Hukman
ko kining inyong buroka inighilugsong na ni Lisias
nga koronil." 23 Unya iyang gisugo ang kapitan sa
pagbantay kang Pablo, hinoon nga hatagan siyag
diyutayng kagawasan, ug nga walay pagdid-an sa
iyang mga higala sa pag-alagad kaniya sa iyang mga
kinahanglanon. 24 Tapus sa pipila ka adlaw, miabut si
Felix uban sa iyang asawa nga si Drusila, nga usa
ka Judio. Ug iyang gipakuha si Pablo ug naminaw
siya kaniya nga nagsulti mahitungod sa pagtoo kang
Cristo Jesus. 25 Ug sa nanghinulti siya mahitungod
sa katarungan ug sa pagpugong sa kaugalingon
ug sa hukom nga umalabut, si Felix nalisang ug
miingon, "Pahawa usa karon. Kon makagayon na
ako ipatawag ko ra ikaw." 26 Ug gipaabut usab diay
niya nga hatagan siya ni Pablo ug salapi. Tungod
niini iyang gipakuha siya sa masubsob ug nakigsulti
kaniya. 27 Apan sa paglabay na sa duha ka tuig,
si Felix gipulihan ni Porcio Festo; ug kay gitinguha
man niya ang pagpahimuot sa mga Judio, si Felix
mipahawa nga nagbilin kang Pablo nga binilanggo
lang gihapon.

25 Ug sa pag-abut na ni Festo sa iyang lalawigan,
tulo ka adlaw tapus niini siya mitungas ngadto
sa Jerusalem gikan sa Cesarea. 2 Ug ang mga
sacerdote nga punoan ug ang kadagkuan sa mga
Judio nakigsulti kaniya batok kang Pablo. Ug sila
nangamuyo kaniya, 3 agig utang kabubut-on, nga
unta iyang ipadala si Pablo sa Jerusalem, kay gilaraw
man ugod nila ang pagbanhig aron sa pagpatay
kaniya diha sa dalan. 4 Apan si Festo mitubag nga
si Pablo gibantayan pag-ayo didto sa Cesarea, ug
nga siya gayud naghunahuna sa pag-adto didto sa
dili madugay. 5 "Busa," matud niya, "palugsonga
didto ang inyong mga punoan uban kanako, ug kon
may sala man ugaling kanang tawhana, ipasumbong
siya nila." 6 Ug sa nakapabilin na siya uban kanila
sa wala molabaw sa walo o napulo ka adlaw, siya
milugsong ngadto sa Cesarea. Ug sa pagkasunod nga
adlaw siya milingkod sa lingkoranan sa hukmanan
ug nagsugo siya nga paatubangon si Pablo. 7 Ug
sa pag-abut na niya, gialirongan siya sa mga Judio
nga milugsong gikan sa Jerusalem, nga mipasaka
batok kaniya sa daghang mga dagkung sumbong nga
dili na nila arang kapanghimatud-an. 8 Ug sa iyang
pagpanalipod si Pablo miingon, "Wala akoy nahimong
paglapas batok sa kasugoan sa mga Judio, o batok
sa templo, o batok kang Cesar." 9 Apan kay gitinguha
man ni Festo ang pagpahimuot sa mga Judio, siya
miingon kang Pablo, "Buot ka bang motungas sa
Jerusalem, ug sa atubangan ko adto ikaw didto
hukmi bahin niining maong mga sumbong?" 10 Apan
si Pablo mitubag kaniya, "Ako ania nagabarug sa
atubangan sa hukmanan ni Cesar, diin kinahanglan
anhi ako hukmi. Ngadto sa mga Judio wala akoy
nahimong paglapas sumala sa imo nang nasayran
pag-ayo. 11 Ug kon ugaling sad-an man ako ug may
nabuhat nga tungod niana angayan akong patyon, dili
ako molikay sa kamatayon. Apan kon wala may mga
hinungdan kining ilang mga sumbong batok kanako,
walay bisan kinsa nga makahimo sa pagtugyan
kanako ngadto kanila. Kang Cesar nagadangop ako

karon." 12 Ug si Festo, tapus makigsulti sa iyang mga
magtatambag, mitubag, "Midangop ikaw kang Cesar;
kang Cesar igaadto ikaw." 13 Ug sa paglabay na
sa pipila ka adlaw, si Agripa nga hari ug si Bernice
nahiabut sa Cesarea aron sa pagyukbo kang Festo.
14 Ug kay nagpabilin man sila didto sulod sa daghang
mga adlaw, sa atubangan sa hari ang asunto ni
Pablo gibutyag ni Festo nga nag-ingon, "Aniay usa
ka tawo dinhi nga gibiyaang binilanggo ni Felix. 15
Ug sa didto ako sa Jerusalem, ang mga sacerdote
nga punoan ug mga anciano sa mga Judio mihatag
kanakog kasayuran mahitungod kaniya, ug nangayo
nga kahukman siyag silot. 16 Gitubag ko sila nga
dili batasan sa mga Romanhon ang pagtugyan kang
bisan kinsa aron pagasilotan samtang ang sinumbong
wala pa ikapaatubang sa mga magsusumbong, ug
wala pa kahatagig higayon sa pagpanalipod sa iyang
kaugalingon labut sa sumbong nga gipasaka batok
kaniya. 17 Busa, sa nagkatigum na sila dinhi, wala
ako maglangan; hinonoa sa pagkasunod nga adlaw
milingkod ako sa akong lingkoranan sa hukmanan ug
nagsugo nga paatubangon ang tawo. 18 Apan sa
pagpanindog na sa iyang mga magsusumbong, wala
silay gikasumbong batok kaniya nga pagkadautan
ingon sa akong gidahum. 19 Diha hinooy ilang
gipakiglalisan batok kaniya mahitungod sa ilang
kaugalingong patootoo ug mahitungod sa usa ka
Jesus nga patay na, apan gilabanan ni Pablo nga
kono buhi. 20 Ug sanglit nalibog na man ako kon
unsaon pa sa pag-usisa sa maong mga kutsokutso,
nangutana ako kon buot ba siya moadto sa Jerusalem
ug didto pahusay mahitungod niining mga butanga.
21 Apan kay gipangayo man ni Pablo nga magpabilin
siya nga binilanggo aron pahukom sa emperador,
nagsugo ako nga pabantayan siya hangtud ikapadala
ko siya ngadto kang Cesar." 22 Ug si Agripa miingon
kang Festo, "Buot kong pamatian kining tawhana."
"Ugma," matud niya, "pamation mo siya." 23 Ug tuod
sa pagkasunod nga adlaw, si Agripa ug si Bernice
miabut uban sa dakung pagpasundayag, ug misulod
sila sa hawan nga husayanan, kinuyogan sa mga
koronil ug sa mga kadagkuan sa siyudad. Ug tuman
sa sugo ni Festo, gipaatubang si Pablo. 24 Ug si
Festo miingon, "Hari Agripa, ug tanan kamo nga
ania dinhi uban kanamo, nakita ninyo kining tawhana
bahin kang kinsa ang tibuok panon sa mga Judio
nanaghangyo kanako, didto sa Jerusalem ug dinhi
usab, nanagsinggit nga kinahanglan dili siya tugotan
nga mabuhi pa. 25 Apan akong nasuta nga wala
siyay nabuhat nga takus sa kamatayon; ug sanglit
siya gayud midangop man sa emperador, gihukman
ko nga ipadala ko siya ngadto kaniya. 26 Apan
wala akoy bisan unsa nga ikasulat sa akong agalon
mahitungod niini kaniya. Busa gipaatubang ko siya
kaninyo, labi na gayud kanimo, Hari Agripa, aron nga
tapus nato siya masukitsukit, aduna na akoy ikasulat.
27 Kay alang kanako daw dili makatarunganon ang
pagpadalag binilanggo nga wala lamay pagpaila sa
mga sumbong batok kaniya."

26 Ug si Agripa miingon kang Pablo, "Gitugot
kanimo karon ang pagsulti laban sa imong
kaugalingon." Ug si Pablo mituyhad sa iyang kamot
ug misulti sa iyang panalipod sa kaugalingon, nga
nag-ingon: 2 "Giisip ko nga palaran ang akong
kaugalingon, Hari Agripa, nga anhi ako sa imong
atubangan magahimo sa akong panalipod karon
batok sa tanang mga sumbong sa mga Judio, 3
labi na gayud kay ikaw nakasinati man pag-ayo
sa tanang mga batasan ug mga gikalantugian sa
mga Judio. Busa magapakilooy ako kanimo nga
unta uban sa pailub magapatalinghug ikaw kanako.
4 "Giunsa ko sa pagkinabuhi sukad pa sa akong
kabatan-on, sukad pa sa sinugdan diha sa akong
kaugalingong nasud ug sa Jerusalem, kini nahibaloan
na sa tanang mga Judio. 5 Ila nang nahibaloan
sulod sa hataas nga panahon, kon ikahimuot pa
lang unta nila ang pagtug-an niini, nga sumala sa
labing istrikto nga pundok sa atong tinoohan, ako
nagkinabuhi nga usa ka Fariseo. 6 Ug karon ania
ako nagabarug dinhi nga ginahukman tungod sa
akong paglaum sa saad nga gihimo sa Dios ngadto
sa atong mga ginikanan, 7 nga ang paghidangat sa
maong saad maoy ginalauman sa atong napulog-
duha ka mga kabanayan samtang managsimba sila
sa mainiton gayud sa magabii ug maadlaw. Ug tungod
niining paglauma, O hari, gisumbong ako sa mga
Judio. 8 Nganong inyo mang ginadahum nga dili
katoohan nga ang Dios magabanhaw sa mga patay?
9 "Ako baya usab nagtoo kanhi nga kinahanglan
himoon ko ang daghang mga butang sa pagsupak sa
ngalan ni Jesus nga Nazaretnon. 10 Ug mao kini ang
akong gibuhat didto sa Jerusalem; dili lamang kay
gipamilanggo ko ra ang daghan sa mga balaan ubos
sa pagtugot sa mga sacerdote nga punoan, kondili
usab sa diha nga gipapatay na sila ako mihatag sa

akong pag-uyon batok kanila. 11 Ug sa makadaghan
gidagmalan ko sila diha sa tanang mga sinagoga
aron sa pagpugos kanila sa pagpanampalas; ug sa
mabangis nga kapungot batok kanila, gigukod ko sila
hangtud sa mga siyudad nga atua na sa gawas sa
nasud. 12 "Tungod niini, sa naglakaw ako padulong
sa Damasco dinala ang pagbuot ug sugo gikan sa
mga sacerdote nga punoan, 13 sa kaudtohon, O
hari, nakita ko diha sa dalan ang usa ka kahayag
gikan sa langit, nga masilaw pa kay sa Adlaw, nga
nagsidlak libut kanako ug kanila nga nanagkuyog
kanako. 14 Ug sa nangatumba kaming tanan sa yuta,
nadungog ko ang usa ka tingog nga misulti kanako sa
pinulongan nga Hebreohanon, nga nag-ingon, `Saulo,
Saulo, nganong ginalutos mo ako? Gisakitan ikaw
sa imong pagpatid batok sa mga igtotudyok.' 15 Ug
nangutana ako, `Kinsa ka ba, Ginoo?' Ug ang Ginoo
mitubag, `Ako mao si Jesus nga imong ginalutos. 16
Apan bumangon ka ug tumindog ka; kay mitungha
ako karon kanimo alang niining maong tuyo, sa
pagtudlo kanimo sa pag-alagad ug pagpanghimatuod
sa mga butang nga niini nakita mo ako ug sa mga
butang nga niini magapakita ako kanimo, 17 nga
magapalingkawas ako kanimo gikan sa mga tawo
ug sa mga Gentil kang kinsa paadtoon ko ikaw 18
aron sa pagpabuka sa ilang mga mata, aron sila
managpamali gikan sa kangitngit ngadto sa kahayag
ug gikan sa kagamhanan ni Satanas ngadto sa Dios,
aron mapasaylo ang ilang mga sala ug managdawat
sila sa ilang bahin diha sa mga nangahimong balaan
pinaagi sa pagsalig kanako.' 19 "Tungod niini, O Hari
Agripa, wala ako magmasinupakon sa langitnong
panan-awon, 20 hinonoa gipahibalo ko una sa tanan
ngadto kanila sa Damasco, unya sa Jerusalem ug
sa tibuok kayutaan sa Judea, ug usab ngadto sa
mga Gentil, nga kinahanglan maghinulsol sila ug
magpamali ngadto sa Dios ug maghimog mga buhat
nga mahiangay sa ilang paghinulsol. 21 Tungod
niining maong hinungdan gidakop ako sa mga Judio
sulod sa templo, ug ilang gihanahanaan sa pagpatay.
22 Ug sanglit nakabaton man ako sa panabang nga
gikan sa Dios hangtud niining adlawa karon, busa ania
ako nagabarug dinhi nga nagapanghimatuod ngadto
sa mga gagmay ug sa mga dagku, sa walay pagsulti
sa bisan unsa gawas lamang sa gipahayag sa mga
profeta ug ni Moises nga kinahanglan magakahitabo:
23 nga ang Cristo kinahanglan magaantus, ug nga
tungod sa iyang pagkahiuna sa pagkabanhaw gikan
sa mga patay, siya mao ang magamantala sa kahayag
ngadto sa mga tawo ug sa mga Gentil." 24 Ug
samtang si Pablo sa ingon niini naghimo sa iyang
panalipod, si Festo sa makusog nga tingog miingon
kaniya, "Nagsalimoang ka, Pablo. Ang imong daghang
hingkat-unan nakapaboang kanimo." 25 Apan si
Pablo mitubag kaniya, "Wala ako magsalimoang,
labing halangdong Festo, hinonoa nagasulti ako sa
tinuod ug mabuot nga pagpahayag. 26 Kay ang
hari nasayud na niining mga butanga, ug kaniya
nagasulti ako sa walay pagpanuko; kay nagatoo
ako nga walay pagpanuko; kay nagatoo ako nga
walay bisan unsa niining mga butanga nga nalilong
kaniya, sanglit wala man kini buhata sa suok. 27 Hari
Agripa, nagatoo ba ikaw sa mga profeta? Nahibalo
ako nga nagatoo ikaw." 28 Ug si Agripa miingon kang
Pablo, "Nagahunahuna ka diay nga dali mo ra akong
mahimong Cristohanon!" 29 Ug si Pablo mitubag
kaniya, "Madali o madugay, ang akong pangamuyo
sa Dios mao nga dili lamang ikaw ra kondili usab ang
tanang nakadungog kanako karong adlawa mahimo
untang ingon kanako walay labut hinoon niining
mga talikala." 30 Ug unya mitindog ang hari ug ang
gobernador ug si Bernice ug ang mga nanglingkod
uban kanila. 31 Ug sa nakapamahawa na sila sa
hawanan, sila nanag-ingon sa usag usa, "Kining
tawhana walay nabuhat nga angay sa kamatayon o
sa pagbilanggo." 32 Ug si Agripa miingon kang Festo,
"Kining tawhana makagawas unta kon wala pa siya
modangop kang Cesar."

27 Ug sa gikahukman na nga kinahanglan
manggikan kami sakay sa sakayan padulong
sa Italia, si Pablo ug ang uban pang mga binilanggo
ilang gitugyan ngadto sa pagbantay sa usa ka kapitan
nga ginganlan si Julio sa Panon ni Augusto. 2
Ug sa nakasakay na kami sa usa ka sakayan nga
taga-Adramito nga gumigikan padulong sa mga
dunggoanan sa kabaybayonan sa Asia, migikan
kami kinuyogan ni Aristarco, usa ka Macedonianhon
nga taga Tesalonica. 3 Ug sa pagkasunod nga
adlaw nahidunggo kami sa Sidon. Ug si Julio
nagmapuanguron sa iyang pag-atiman kang Pablo,
ug iyang gitugotan siya sa pag-adto sa iyang mga
higala aron ilang tagdon. 4 Ug sa nakagikan na kami
didto, milawig kami salipod sa Cipro kay songsongon
man ang hangin. 5 Ug sa nalabang na namo ang
kadagatan nga atbang sa Cilicia ug Panfilia, nahiabut

kami sa Mira, usa ka siyudad sa Licia. 6 Ug didto
ang kapitan nakakitag sakayan nga taga-Alejandria
nga gumigikan padulong sa Italia, ug kami iyang
gipasakay niini. 7 Ug sulod sa daghang mga adlaw
mahinay ang among paglawig, ug nahiabut kami
sa atbang sa Gnido uban sa kalisud; ug kay ang
hangin wala man motugot kanamo sa pagpadayon
sa unahan, milawig kami salipod sa Creta atbang
sa Salmon. 8 Ug sa nagpapiliw kami niini uban sa
kalisud, nahiabut kami sa usa ka dapit nga ginganlan
Mga Maayong Dunggoanan, nga duol gani niini
mao ang siyudad sa Lasea. 9 Ug kay miagi na
man ang hataas nga panahon ug makuyaw na ang
panakayan tungod kay ang tingpuasa milabay na
man, gitambagan sila ni Pablo 10 nga nag-ingon,
"Mga higala, akong nakita nga kining panawa lagmit
mosangko sa kadaut ug dakung kapildihan, dili
lamang sa karga ug sa sakayan ra, kondili usab sa
atong mga kinabuhi." 11 Apan ang kapitan mitoo sa
arayes ug sa tag-iya sa sakayan labi pa kay sa giingon
ni Pablo. 12 Ug tungod kay ang dunggoanan dili man
maayong pundohan sa panahon sa tingtugnaw, ang
kadaghanan mitambag sa pagpalawig gikan didto
sa pagpamasin nga makaabut ra sila sa Fenice,
usa ka dunggoanan sa Creta, nga nagaatubang sa
habagatan ug sa kanawayan, ug sa pagpalabay sa
tingtugnaw didto. 13 Ug sa diha nga mihuros ang
mahinay nga habagat, sa pagdahum nga nakab-
ot na nila ang ilang tuyo, giisa nila ang angkla
ug migikan sila nga nagpapiliw sa Creta, duol sa
baybayon. 14 Apan wala madugay mihuros gikan
niini ang usa ka makusog nga hangin nga ginganlag
dumagsa. 15 Ug sa diha nga ang sakayan hing-abtan
na niini ug dili na makasongsong sa hangin, kami
nagpaayon na lang niini ug gipadpad kami. 16 Ug sa
nagpaanud kami salipod sa usa ka gamayng pulo
nga ginganlan ug Cauda, uban sa kalisud among
gipahigayon nga mahisakay ang bote; 17 ug sa
naisa na kini, ang sakayan ilang gibaksan ug mga
kabli; ug unya, sa kahadlok nga mahisangyad sila sa
Sirte, ilang giariya ang mga layag ug nagpapadpad
sila. 18 Ug sanglit gilambalamba man kami pag-
ayo sa bagyo, sa pagkasunod nga adlaw ilang
gisugdan ang pagpanglabog sa mga karga ngadto sa
dagat. 19 Ug sa ikatulo ka adlaw, pinaagi sa ilang
kaugalingong mga kamot ilang gipanglabog sa dagat
ang mga kasangkapan sa sakayan. 20 Ug sanglit
wala may Adlaw ni mga bitoon nga mipakita sulod
sa daghang mga adlaw, ug dili gamay ra ang bagyo
nga mikusokuso kanamo, nawala na ang tanang
paglaum nga maluwas pa kami. 21 Ug kay dugay na
man nga wala silay kaon, si Pablo mitindog sa ilang
taliwala ug miingon, "Mga higala, maayo gayud unta
kadto nga nagpatoo kamo kanako ug wala na lang
molayag gikan sa Creta, ug kalikayan unta kining
kadaut ug kapildihan. 22 Apan tambagan ko kamo
sa pagsalig, kay wala kaninyoy mapilding kinabuhi
gawas sa sakayan. 23 Kay niining gabhiona karon
dihay mitindog tupad kanako nga usa ka manolunda
sa Dios ni kinsa iya ako ug kang kinsa nagasimba
ako, 24 ug miingon kanako, `Ayaw kahadlok, Pablo.
Kinahanglan mangatubang ikaw kang Cesar, ug tan-
awa, ang tanan mong mga kasakay gihatag na sa
Dios kanimo.' 25 Busa, mga higala, sumalig kamo,
kay nagatoo ako sa Dios nga kini mahitabo gayud
sibo sa gikasulti kanako. 26 Hinoon mahisangyad
kita sa usa ka pulo." 27 Ug sa pag-abut na sa
ikanapulog-upat ka gabii, sa gipadpad kami tabok sa
kadagatan sa Adria, sa may mga tungang gabii ang
mga sakayanon naghunhuna nga nagkahiduol na
sila sa mamala. 28 Ug ilang gisunda ang giladmon
ug kini ilang nasuta nga kaluhaan ka dupa; ug sa
unahan ug diyutay giusab nila kini pagsunda ug ilang
nasuta nga napulog-lima ka dupa. 29 Ug sa kahadlok
nga tingali unya mahisangyad kami sa katakutan,
ilang giariya ang upat ka mga angkla gikan sa ulin,
ug nangandoy sila nga maadlaw na unta. 30 Ug kay
ang mga sakayanon may tinguha man sa pag-ikyas
gikan sa sakayan, ug ila na man ganing gitonton
ang bote ngadto sa dagat sa pasangil nga ang mga
angkla sa dulong ila konong iariya sa layolayo, 31 si
Pablo miingon sa kapitan ug sa mga sundalo, "Kon
kining mga tawhana dili gani pabilin sa sakayan,
dili gayud kamo maluwas." 32 Busa giputol sa mga
sundalo ang mga pisi sa bote ug gipasagdan kini
nga ianud. 33 Ug sa hapit na mobanagbanag ang
adlaw, si Pablo miagda kanilang tanan sa pagkaon,
nga nag-ingon, "Karon mao na ang ikanapulog-upat
ka adlaw sa inyong pagpinaabut ug sa pagpuasa,
sanglit wala man kamoy nakaon nga bisan unsa. 34
Busa agdahon ko kamo sa pagkaon; kini makahatag
kaninyog kabaskog, kay walay bisan usa ka lugas
buhok nga mawagtang gikan sa ulo ni bisan kinsa
kaninyo." 35 Ug sa nakapamulong na siya niini, siya
mikuhag tinapay, ug sa nakapasalamat siya sa Dios
sa atubangan sa tanan, kini iyang gipikaspikas ug

misugod siya sa pag-kaon. 36 Ug unya nadasig silang
tanan ug sila mikaon usab. 37 (Ug kaming tanan
duha ka gatus ug kapitoan ug unom ka mga tawo
diha sa sakayan.) 38 Ug sa nangabusog na sila, ilang
gipagaan ang sakayan pinaagi sa paglabog sa mga
trigo ngadto sa dagat. 39 Ug sa pagkaadlaw na, wala
sila makaila niadtong yutaa, apan nakita nila ang usa
ka luok nga may baybayon nga niini ilang gilaraw ang
pagpasangyad sa sakayan kon mahimo man ugaling.
40 Busa ilang giputol ang mga pisi sa mga angkla ug
kini ilang gibiyaan sa dagat; ug sa maong higayon
ilang gilugakan ang mga pisi nga gibanting sa mga
bansalan; ug sa nabuklad nila sa hangin ang pook, sila
mipadulong sa baybayon. 41 Apan sa paghibangga
nilag mabaw, ang sakayan ilang gipasangyad; ang
dulong niini miungot ug wala na makalihok, apan ang
ulin naguba tungod sa kakusog sa mga balud. 42
Ug ang mga sundalo naghunahuna sa pagpatay sa
mga binilanggo, sa kahadlok nga tingali unya aduna
kanilay manglangoy ug mangalagiw. 43 Apan ang
kapitan, sa iyang tinguha sa pagluwas kang Pablo,
midili kanila sa paghimo sa ilang gilaraw. Ug iyang
gisugo ang mga makamaong molangoy sa paglukso
pag-una ngadto sa dagat ug pagtakas sa mamala, 44
ug ang mga mahibilin, sa pagsunod nga magagabayg
mga tabla o sa mga guba gikan sa sakayan. Ug
nahitabo nga sa ingon niini ang tanan nakalingkawas
ngadto sa mamala.

28 Ug sa nakalingkawas na kami, mao pay among
pagkahibalo nga ang pulo ginganlan ug Malta.
2 Ug ang mga nanagpuyo didto nagpakita kanamog
talagsaong pagkamaloloy-on, kay sila nanagdaub, ug
ilang giabiabi kaming tanan, tungod kay nagsugod
na man pag-ulan ug matugnaw ang panahon. 3
Ug si Pablo namunit ug usa ka bangan nga mga
igsosugnod, ug sa iya na kining gikatam-ok sa daub,
usa ka bitin nga malala miwayway tungod sa kainit
ug miukob sa iyang kamot. 4 Ug sa pagkakita nila sa
bitin nga nagbitay gikan sa iyang kamot, ang mga
nanagpuyo didto miingon sa usag usa, "Sa walay
duhaduha kining tawhana mamumuno. Ug bisan tuod
nakalingkawas siya gikan sa dagat, dili motugot ang
hustisya nga mabuhi pa siya." 5 Apan gisawilik niya
ang bitin ngadto sa kalayo, ug siya wala maunsa. 6
Ug ilang gipaabut nga mohubag ang iyang kamot
o nga dihadiha matumba siya nga patay; apan sa
nakapaabut na silag taas nga panahon ug wala silay
nakitang kadaut nahitabo kaniya, nangausab sila sa
ilang paghunahuna ug nanag-ingon nga siya usa ka
dios. 7 Ug kasikbit niadtong dapita mao ang kayutaan
nga iya sa punoan sa maong pulo, nga si Publio ang
ngalan, nga midawat kanamo ug miamoma kanamo
nga maabiabihon gayud sulod sa tulo ka adlaw. 8 Ug
nahitabo nga ang amahan ni Publio naghigda nga
nagmasakit sa hilanat ug kalibag dugo. Ug si Pablo
miadto kaniya ug nag-ampo, ug mitapion sa iyang
kamot diha kaniya, ug iyang giayo siya. 9 Tungod
sa maong hitabo ang ubang mga tawo sa pulo nga
may mga sakit nangadto usab kaniya ug sila naayo.
10 Ug kami ilang gidad-an ug daghang mga gasa;
ug sa amo nang paggikan, kami ilang gipabalonan
sa among mga kinahanglanon. 11 Tapus sa tulo ka
bulan kami nanggikan sakay sa usa ka sakayan nga
nagpalabay sa tingtugnaw niadtong dapita, sakayan
nga taga-Alejandria nga may bansiwag nga dagway
sa Kaluhang Lalaki. 12 Ug midunggo kami sa Siracusa
diin nagpabilin kami sulod sa tulo ka adlaw. 13 Ug
gikan didto mibordahi kami ug nahiabut sa Regio; ug
usa ka adlaw tapus niini mihuros ang habagat, ug sa
pagkasunod nga adlaw nahiabut kami sa Puteoli. 14
Ug didtoy among gikakita nga mga kaigsoonan, ug
kami ilang gidapit sa pagpabilin uban kanila sulod sa
pito ka adlaw. Ug unya miabut kami sa Roma. 15 Ug
ang mga kaigsoonan didto, sa ilang pagkadungog
mahitungod kanamo, nangadto hangtud sa Foro
de Apio ug sa Tres Tabernas aron sa pagsugat
kanamo. Ug sa iyang pagkakita kanila si Pablo
nagpasalamat sa Dios ug nadasig pag-ayo. 16 Ug
sa pag-abut namo sa Roma, si Pablo gitugotan sa
pagpuyo nga magkinaugalingon, uban sa sundalo
nga nagbantay kaniya. 17 Ug tapus sa tulo ka adlaw,
iyang gipatigum ang mga kadagkuan sa mga Judio
didto; ug sa natigum na sila, siya miingon kanila,
"Mga igsoon, ako gitugyan nga binilanggo gikan sa
Jerusalem ngadto sa mga kamot sa mga Romanhon;
ngani wala akoy nahimong bisan unsa nga batok sa
katawhan o batok sa mga batasan sa atong mga
ginikanan. 18 Sa nausisa na ako nila, buot unta
nila nga buhian ako sanglit wala may katarungan
nga pagahukman ako sa kamatayon. 19 Apan sa
diha nga misupak niini ang mga Judio, napugos ako
sa pagdangop kang Cesarhinoon dili tungod kay
aduna akoy igsosumbong batok sa akong nasud. 20
Busa, tungod niining maong hinungdan, gipangayo ko
ang pagpakigkita kaninyo ug pagpakigsulti kaninyo,

sanglit tungod man sa ginalauman sa Israel gigapos
ako karon niining talikala." 21 Ug sila miingon kaniya,
"Wala kami makadawat ug mga sulat gikan sa Judea
mahitungod kanimo, ug sa mga kaigsoonan nga
nangabut dinhi wala kanilay nagtaho o nagsultig
dautan mahitungod kanimo. 22 Hinoon buot kami
maminaw kanimo kon unsa ang imong mga hunahuna;
kay mahitungod niining maong pundok kami nasayud
nga kini ginasupak bisan diin." 23 Ug sa nakatudlo
silag adlaw alang kaniya, sa tinagdaghan nangadto
sila kaniya sa iyang gipuy-an. Ug sukad sa buntag
hangtud sa kahaponon, kanila nagsaysay siya nga
nanghimatuod sa gingharian sa Dios, ug naningkamot
sa pagpatoo kanila mahitungod kang Jesus, pinasikad
sa kasugoan ni Moises ug sa mga profeta. 24 Ug dihay
pipila nga mitoo sa gisulti niya, apan ang uban wala
motoo. 25 Ug sanglit wala man sila magkauyonay,
sila namauli tapus si Pablo makapamulong ug usa ka
sulti nga nag-ingon, "Maayo gayud ang pagkasulti sa
Espiritu Santo sa iyang pag-ingon ngadto sa inyong
mga ginikanan pinaagi kang Isaias nga profeta: 26
`Umadto ka niining mga tawhana, ug sultihi sila:
Manimati ug manimati kamo, apan dili gayud kamo
makasabut; magatutok ug magatutok kamo, apan
dili gayud kamo makakita. 27 Kay nahabol ang mga
kasingkasing niining mga tawhana ug ang ilang mga
dalunggan magalisud sa pagpakabati, ug ang ilang
mga mata ginapiyong nila; sa kahadlok nga tingali
unyag maka-kita sila pinaagi sa ilang mga mata, ug
makabati sila pinaagi sa ilang mga dalunggan, ug
makasabut sila pinaagi sa ilang kasingkasing, ug
managbalik sila kanako aron ayohon ko sila.' 28 Busa
hibaloi ninyo nga kining maong kaluwasan gikan sa
Dios gikapadala na ngadto sa mga Gentil; ug sila
magapatalinghug niini." 29 Ug sa nakasulti na siya
niining mga pulonga, ang mga Judio namauli nga
may dakung paglalisay taliwala sa ilang kaugalingon.
30 Ug si Pablo mipuyo didto sulod sa tibuok duha ka
tuig, nga migasto alang sa iyang kaugalingon, ug nag-
abiabi sa tanang nangadto kaniya. 31 Ug sa dayag
ug sa walay pagsanta gikan kang bisan kinsa, iyang
giwali ang gingharian sa Dios ug gipanudlo niya ang
mga butang mahitungod sa Ginoong Jesu-Cristo.

Roma

1 Si Pablo, ulipon ni Jesu-Cristo, tinawag sa
pagkaapostol, ginahin alang sa Maayong Balita sa
Dios, 2 nga kaniadto iyang gisaad pinaagi sa iyang
mga profeta diha sa balaang kasulatan, 3 sa Maayong
Balita mahitungod sa iyang Anak nga, sumala sa
iyang pagkatawo, gianak nga kaliwat ni David, 4 ug
uban sa gahum gipaila nga Anak sa Dios sumala sa
Espiritu nga balaan pinaagi sa iyang pagkabanhaw
gikan sa mga patay, si Jesu-Cristo nga atong Ginoo,
5 pinaagi kang kinsa nadawat namo ang grasya ug
ang pagkaapostol aron, nga alang sa kadungganan
sa iyang ngalan, ang mga tawo sa tanang kanasuran
among madala ngadto sa pagkamasinugtanon sa
tinoohan, 6 nga uban kanila kamo usab gipanagtawag
aron maiya ni Jesu-Cristo; 7 Nganha kaninyong
tanan sa Roma, kaninyo nga sa Dios gihigugma, nga
gipanagtawag aron mahimong mga balaan: 8 Una sa
tanan, magapasalamat ako sa akong Dios pinaagi
kang Jesu-Cristo tungod kaninyong tanan, kay ang
inyong pagtoo nadungog man sa tibuok kalibutan.
9 Kay saksi ko ang Dios, ang ginaalagad ko sa
akong espiritu pinaagi sa pagsangyaw sa Maayong
Balita sa iyang Anak, nga sa walay paghunong
ginalakip ko kamo kanunay sa akong mga pag-ampo,
10 sa pagpangamuyo nga pinaagi sa kabubut-on
sa Dios, sa bisan unsang higayona, sa katapusan
mahinayon na unta ako sa pag-anha diha kaninyo.
11 Kay gipangandoy ko ang pagpakigkita kaninyo
aron makapaambit ako kaninyog espirituhanong gasa
nga makapalig-on kaninyo; 12 sa laing pagkasulti,
aron magkadinasigay kita pinaagi sa pagtoo nato nga
matag-usa, sa inyo ug sa ako. 13 Mga igsoon, buot
ko nga inyong masayran nga sa makadaghan gilaraw
ko ang pag-anha diha kaninyo (apan hangtud karon
gibabagan ako), aron makaani unta akog bunga diha
kaninyo, maingon man diha sa ubang mga Gentil. 14
Utangan ako sa mga Gresyanhon maingon man sa
mga luog, sa mga makinaadmanon maingon man sa
mga walay alamag. 15 Busa andam ako sa pagwali
sa Maayong Balita diha kaninyo usab nga anaa sa
Roma. 16 Kay wala ko igakaulaw ang Maayong
Balita, kay kini mao ang gahum sa Dios alang sa
kaluwasan sa matag-usa nga nagatoo, sa Judio una
sa tanan ug unya sa Gresyanhon usab. 17 Kay diha
sa Maayong Balita ginapadayag ang pagkamatarung
sa Dios, nga pinaagi sa pagtoo ngadto sa pagtoo,
sumala sa nahisulat nga nagaingon, "Mabuhi ang
namatarung pinaagi sa pagtoo." 18 Kay gikan sa
langit ginapadayag ang kapungot sa Dios batok sa
tanang pagkadili diosnon ug pagkadili matarung sa
mga tawo nga nagababag sa kamatuoran pinaagi sa
ilang pagkadautan. 19 Kay ang arang mahibaloan
mahitungod sa Dios tataw ngadto kanila, kay kini
gipakita man sa Dios ngadto kanila. 20 Kay sukad pa
sa pagkatukod sa kalibutan ang iyang dili makita nga
kinaiya, nga mao ang iyang dayong gahum ug pagka-
Dios, sa tin-aw naila na pinaagi sa mga butang nga
iyang nabuhat. Busa wala silay ikapangulipas; **(aïdios
g126)** 21 kay bisan nanagpakaila na sila sa Dios, wala
nila siya pasidunggi ingon nga Dios, ni magpasalamat
kaniya; hinonoa, maoy ilang gihinuktokan ang mga
hinunahuna nga walay dapat hangtud gingitngitan
na lang ang ilang habol nga mga salabutan. 22
Sa ilang pagpakamakinaadmanon, nahimo hinoon
silang mga boang, 23 ug ang himaya sa dili mamatay
nga Dios giilisan nilag mga larawan nga sama sa
may kamatayon nga tawo ug mga langgam ug
mga mananap nga upat ug tiil ug mga binuhat nga
nagakamang. 24 Tungod niini gitugyan sila sa Dios
ngadto sa kahugawan diha sa mga pangibog sa
ilang mga kasingkasing aron magpakaulaw sila sa
ilang mga lawas sa ilang masigkaugalingon, 25 kay
ang tinuod mahitungod sa Dios ilang giilisan ug
bakak, ug mao na hinooy ilang gisimba ug gialagaran
ang binuhat ug wala nila simbaha ug alagara ang
Magbubuhat nga mao ang dalaygon hangtud sa
kahangturan! Amen. **(aiōn g165)** 26 Tungod niining
maong hinungdan, gitugyan sila sa Dios ngadto
sa mga pangibog nga makauulaw. Ang ilang mga
kababayen-an nanag-usab sa kagamitan nga tiunay
sa ilang pagkababaye ngadto sa kagamitan nga supak
sa kinaiya. 27 Ug sa mao usab nga paagi, ang mga
lalaki nanagbiya sa ilang tiunayng kalabutan ngadto
sa babaye ug nangaut-ot diha sa ilang pangibog alang
sa usag usa, mga lalaki sa masigkalalaki manag-
unay sa pagbuhat sa makauulaw, ug nanagpakaagum
diha sa ilang kaugalingon sa balus nga angay sa
ilang pagkadautan. 28 Ug kay nanagdumili man
sila sa pag-ila kaniya ingon nga Dios, sila gitugyan
sa Dios ngadto sa pagpanghunahuna nga dautan
ug sa paggawi nga dili angay. 29 Sila napuno sa
tanang matang sa pagkadili matarung, pagkadautan,
kadalo, panghimaraut. Sila puno sa kasina, pagbuno,
pakiglalis, lansis, kangil-ad. Sila mga tabian, 30

malibakon, madumtanon sa Dios, mapasipalahon,
mapahitas-on, andakan, tigmugnag dautan, masupilon
sa mga ginikanan, 31 hungog, walay paglaban sa
pulong, walay kasingkasing, mabangis. 32 Kini sila,
bisan ila nang nasayran ang pagbuot sa Dios nga
ang magabuhat sa maong mga butang takus sa
kamatayon, dili lamang kay nagabuhat niini kondili
giuyonan usab nila ang mga tawo nga nagabuhat
niini.

2 Busa ikaw walay ikapangulipas, O tawo, bisan
kinsa ikaw, nga magahukom sa laing tawo; kay sa
imong paghukom kaniya, sa imo rang kaugalingon
nagahukom kag silot, kay ikaw nga nagahukom
nagabuhat man usab sa maong mga butang. 2
Nahibalo kita nga matarung ang hukom sa Dios
batok sa mga nagabuhat sa maong mga butang.
3 Nagdahum ka ba, O tawo, nga makaikyas ka
sa hukom sa Dios, ikaw nga nagahukom sa mga
nagabuhat sa maong mga butang nga imo usab nga
ginabuhat? 4 O ginatamay mo ba ang kadagaya sa
iyang pagkamapuanguron ug pagkamainantuson ug
pagkamapailubon? Wala ka ba masayud nga ang
pagkamapuanguron sa Dios alang man sa pag-agda
kanimo sa paghinulsol? 5 Apan tungod sa imong
kagahi ug pagkadili mahinulsolon sa kasingkasing
nagatigum ikaw ug kapungot nga tagana alang sa
imong kaugalingon alang unya sa adlaw sa kapungot
sa diha nga igapadayag na ang matarung nga
hukom sa Dios. 6 Kay siya magabalus ra sa matag-
usa ka tawo sumala sa iyang mga binuhatan: 7
kanila nga uban sa pailub diha sa mga maayong
pagbuhat, nagapangita sa himaya ug sa kadungganan
ug sa pagkadili mamatay, kanila magahatag siyag
kinabuhi nga dayon; (aiōnios g166) 8 apan aduna unyay
kasuko ug kapungot alang sa mga malalison ug wala
magsunod sa kamatuoran kondili nagasunod hinoon
sa pagkadili matarung. 9 Aduna unyay kagul-anan ug
kasakitan alang sa matag-usa ka tawo nga magabuhat
ug dautan, alang sa Judio una sa tanan, ug unya usab
alang sa Gresyanhon; 10 apan aduna usab unyay
himaya ug kadungganan ug kalinaw alang sa matag-
usa ka tawo nga magabuhat ug maayo, alang sa Judio
una sa tanan, ug unya usab alang sa Gresyanhon.
11 Kay ang Dios walay pinalabi. 12 Ang tanang
nanagpakasala nga walay kasugoan mangalaglag
nga walay kasugoan; ug ang tanang nanagpakasala
nga ilalum sa kasugoan pagahukman pinaagi sa
kasugoan. 13 Kay dili ang mga nagapatalinghug sa
kasugoan maoy matarung sa atubangan sa Dios,
kondili ang mga nagatuman sa kasugoan mao ang
pakamatarungon. 14 Kon tuman sa kinaiya ang
mga Gentil nga walay kasugoan magabuhat sa
gimbut-an sa kasugoan, nan, sila kasugoan na sa
ilang kaugalingon, bisan wala silay kasugoan. 15
Sila nagapakita nga ang gimbut-an sa kasugoan
nahisulat diha sa ilang mga kasingkasing, ug ang
ilang tanlag usab magapamatuod niini ug ang ilang
nagakasumpaki nga mga hunahuna magasumbong
o tingali magapangulipas ba kanila 16 unya sa
maong adlaw nga, sumala sa akong Maayong Balita,
pagahukman na sa Dios ang mga tinagoan sa mga
tawo pinaagi kang Cristo Jesus. 17 Apan kon ikaw
nagatawag sa imong kaugalingon nga Judio ug
nagasalig sa kasugoan ug nagapagawal sa imong
kalabutan sa Dios 18 ug nasayud ka sa iyang
kabubut-on ug nakauyon sa mga butang halangdon,
kay binansay man tuod ikaw sa kasugoan, 19 ug
kon nagatoo ka nga ikaw magtotultol sa mga buta,
kahayag sa mga gingitngitan, 20 magpapanton sa
mga hungog, magtutudlo sa mga kabataan, kay
nakabaton man tuod ikaw sa dagway sa kahibalo ug
sa kamatuoran nga anaa sa kasugoan 21 nan, karon,
ikaw nga nagapanudlo sa uban, dili ba usab nimo
tudloan ang imong kaugalingon? Ikaw nga nagawali
batok sa pagpangawat, nagapangawat ka ba? 22
Ikaw nga nagaingon nga ang tawo kinahanglan dili
manapaw, nanapaw ka ba? Ikaw nga ngil-aran ug
mga larawan, nagapangawat ka ba sa sulod sa ilang
mga templo? 23 Ikaw nga nagapasigarbo tungod sa
kasugoan, gipakaulawan mo ba ang Dios pinaagi sa
paglapas sa kasugoan? 24 Kay sumala sa nahisulat,
"Tungod kaninyo ang ngalan sa Dios ginapasipad-
an taliwala sa mga Gentil." 25 Sa pagkatinuod,
ang sirkunsisyon may kapuslanan kon magatuman
ikaw sa kasugoan; apan kon magalapas ikaw sa
kasugoan ang imong sirkunsisyon mahimo nang
dili sirkunsisyon. 26 Busa, kon ang usa ka tawong
walay sirkunsisyon magatuman sa mga lagda sa
kasugoan, dili ba ang iyang pagkawalay sirkunsisyon
pagaisipon nga sirkunsisyon? 27 Sa ingon niana, siya
nga walay sirkunsisyon sa lawas apan nagatuman sa
kasugoan, siya magahukom kanimo sa silot, kanimo
nga nakabaton sa sinulat nga kasugoan ug nga may
sirkunsisyon apan nagalapas sa kasugoan. 28 Kay
ang usa ka tawo dili tinuod nga Judio kon ang iyang

pagka-Judio anaa ra sa dayag nga panagway; ug ang
tinuod nga sirkunsisyon dili ang anaa ra sa dayag
diha sa lawas. 29 Kay ang tinuod nga Judio mao
kadtong tawo nga Judio diha sa kinasuloran sa iyang
pagkatawo, ug ang tinuod nga sirkunsisyon maoy
usa ka butang nga iya sa kasingkasing, espirituhanon
ug dili sumala sa mga letra sa kasugoan. Siya
magadawat sa pagdalayeg nga dili gikan sa tawo
kondili gikan sa Dios.

3 Nan, unsa man diay ang bintaha sa pagka-Judio?
Unsa may kapuslanan sa sirkunsisyon? 2 Daghan,
bisan asa ipaagi. Una sa tanan, ngadto sa mga Judio
gipiyal ang mga pulong sa Dios. 3 Ug kon diha kanilay
wala managpanoo, unsa may anaa niana? Kadtong
ilang kakulang sa pagtoo nakapahimo bang walay
kapuslanan sa pagkamatinuoron sa Dios? 4 Wala
gayud! Kinihanglan maminatud-on gayud ang Dios
bisan pa kon bakakon ang tanang mga tawo ingon sa
nahisulat: Aron makita ikaw nga matarung sa imong
pagpamulong, ug magamadaugon ikaw sa diha nga
pagahukman ka na. 5 Apan kon pinaagi sa atong
pagkadautan ikapadayag man ang pagkamatarung
sa Dios, unsa may atong ikaingon niana? Nga ang
Dios dili diay matarung sa iyang pagpahamtang
kanatog silot? (Nagasulti ako sa tawhanong paagi.) 6
Palayo kana! Kay sa ingon niana, unsaon pa man
sa Dios sa paghukom sa kalibutan? 7 Apan kon
pinaagi sa akong pagbakak ang pagkamatinuoron
sa Dios modagaya man ngadto sa pagdalayeg
kaniya, nganong pagahukman pa man ako ingon nga
makasasala? 8 Ug nganong dili na man lang hinoon
kita manag-ingon, sumala sa ginapasangil sa mga
tawo nga kono atong ginaingon, "Buhaton ta ang
dautan aron mosangpot ang maayo"? Apan matarung
gayud ang pagkahinukman sa silot sa maong mga
tawhana. 9 Nan, unsa na man? Kitang mga Judio,
labaw pa ba kitag kahimtang kay kanila? Dili gayud;
kay ato nang gikasumbong nga ang tanang mga tawo,
mga Judio ug mga Gresyanhon, nailalum sa sala,
10 ingon sa nahisulat: Walay matarung, wala, bisan
usa, 11 walay usa nga nakasabut, walay bisan usa
nga nagapangita sa Dios 12 Ang tanan nagasukwahi,
nagadungan sa pagpangadaut; walay nagabuhat ug
maayo, wala, bisan usa." 13 "Ang ilang totunlan maoy
usa ka lubong inukban, ang ilang mga dila ginagamit
nila aron sa paglimbong." Ang lala sa mga bitin
anaa sa ilalum sa ilang mga ngabil." 14 "Ang ilang
baba napuno sa mga panghimaraut ug sa mapait
nga mga pulong." 15 "Ang ilang mga tiil maabtik
sa pagdalagan aron sa ilang pag-ula sa dugo sa
mga tawo, 16 sa ilang mga dalan anaa ang kalaglag
ug kaalaut, 17 ug sa dalan paingon sa kalinaw sila
wala manghibalo." 18 "Ang kahadlok alang sa Dios
wala diha sa atubangan sa ilang mga mata." 19
Karon nahibalo na kita nga bisan unsay gisulti sa
kasugoan, kini gisulti ngadto sa mga anaa sa ilalum
sa kasugoan aron ang matag-usa ka baba masap-
ongan, ug aron ang tibuok kalibutan mahisakop ilalum
sa paghukom sa Dios. 20 Kay sa atubangan sa Dios
walay tawo nga pagamatarungon pinaagi sa mga
pagtuman sa kasugoan, kay pinaagi sa kasugoan
nagaabut hinoon ang kahibalo mahitungod sa sala.
21 Apan karon ang pagkamatarung gikan sa Dios
gikapadayag gawas sa kasugoan, ug gikapamatud-an
man gani kini sa kasugoan ug sa mga profeta 22 ang
pagkamatarung gikan sa Dios pinaagi sa pagtoo kang
Jesu-Cristo alang sa tanan nga magatoo. Kay walay
kalainan sa Judio ug sa Gentil. 23 Sanglit nakasala
man ang tanan ug nakabsan sa himaya sa Dios, 24
sila pagamatarungon pinaagi sa iyang grasya ingon
nga gasa, pinasikad sa pagkatinubos tungod kang
Cristo Jesus 25 nga gitanyag sa Dios ingon nga halad
pasig-uli pinaagi sa iyang dugo, sa maong halad nga
pagadawaton pinaagi sa pagtoo. Kini maoy pagpakita
sa pagkamatarung sa Dios, kay sa iyang langitnong
pagkamainantuson gisayloan man lamang niya ang
kasal-anan nga nangahimo kaniadto; 26 kini maoy
pagpamatuod karong panahona nga siya matarung ug
nga siya magamatarung sa tawo nga may pagtoo kang
Jesus. 27 Nan, hain na man ang atong pagpagarbo?
Gipalagpot na sa gawas. Pinasikad sa unsang lagda?
Sa lagda ba sa mga buhat? Dili, hinonoa pinasikad sa
lagda sa pagtoo. 28 Kay maoy atong pag-isip nga ang
tawo pagamatarungon pinaagi sa pagtoo, pinagawas
sa mga pagtuman sa kasugoan. 29 O Dios ba lamang
sa mga Judio ang Dios? Dili ba Dios man usab siya
sa mga Gentil? Oo, sa mga Gentil usab, 30 sanglit
usa ra man ang Dios; ug iyang pagamatarungon
ang mga may sirkunsisyon pinasikad sa ilang pagtoo
ug ang mga walay sirkunsisyon pinaagi sa ilang
pagtoo. 31 Gibungkag ba nato ang kasugoan tungod
sa maong pagtoo? Wala gayud! Hinonoa gipabarug
nato ang kasugoan.

4 Ug karon, unsa may atong ikasulti mahitungod
kang Abraham, ang atong ginikanan sumala sa
pagkatawo? **2** Kay kon si Abraham nahimo pang
matarung tungod sa iyang mga binuhatan, nan,
aduna siyay ikapasigarbo, apan dili sa atubangan
sa Dios. **3** Kay unsa may ginaingon sa kasulatan?
"Si Abraham mitoo sa Dios, ug kadto giisip kaniya
nga maoy pagkamatarung." **4** Karon, ngadto sa tawo
nga nagabuhat, ang isuhol kaniya dili maisip nga
hatag kondili ingon nga bayad kaniya. **5** Ug ngadto
sa tawo nga wala magbuhat kondili nagasalig kaniya
nga mao ang nagamatarung sa dili diosnon, ang
iyang pagtoo pagaisipon nga maoy pagkamatarung
niya. **6** Sa ingon niini usab si David nagahisgot sa
kalipay niadtong tawo nga sa Dios ginaisipan sa
pagkamatarung nga gawas sa mga binuhatan: **7**
"Malipayon sila kinsang mga kala-pasan gipasaylo
na, ug kinsang mga kasal-anan napapas na; **8**
malipayon ang tawo nga sa Ginoo dili na pagaisipan
sa iyang sala." **9** Kining maong kamalipayon, alang
ba lamang kini sa mga may sirkunsisyon, o alang
ba usab kini sa mga walay sikunsisyon? Ato nang
giingon nga ang pagtoo giisip ngadto kang Abraham
ingon nga maoy pagkamatarung. **10** Giunsa man
kini sa pag-isip ngadto kaniya? Sa may sirkunsisyon
na ba siya, o sa wala pa? Dili sa diha na, kondili
sa wala pa siyay sirkunsisyon. **11** Gidawat niya ang
sirkunsisyon ingon nga usa ka ilhanan o timri sa
pagkamatarung nga iya nang nabatonan pinaagi sa
pagtoo, bisan sa wala pa siyay sirkunsisyon. Ang
tuyo niadto mao nga mahimo siya nga amahan sa
tanang mga magtotoong walay sirkunsisyon aron nga
sa ingon niini maisipan sila sa pagkamatarung, **12**
ug nga amahan usab sa mga may sirkunsisyon, sa
mga tawo nga dili lamang kay may sirkunsisyon ra
kondili usab nanagsunod sa panig-ingnan sa pagtoo
nga diha na sa atong amahan nga si Abraham bisan
sa wala pa siyay sirkunsisyon. **13** Ang saad ngadto
kang Abraham ug sa iyang mga kaliwat, nga sila
magapanunod sa kalibutan, wala moabut pinaagi sa
kasugoan kondili pinaagi sa pagkamatarung tungod
sa pagtoo. **14** Kon ang mga nagpailalum sa kasugoan
mao pa ang mga manununod, nan, ang pagtoo wala
lamay bili ug ang saad wala lamay kapuslanan. **15**
Kay ang kasugoan mosangpot man sa kapungot
sa Dios; apan diin gani wala ang kasugoan, wala
usab diha ang kalapasan. **16** Mao man gani nga ang
pasikaranan sa pagkamatarung mao ang pagtoo,
aron ang saad magasukad sa grasya ug igapasalig
ngadto sa tanang kaliwat ni Abraham dili lamang
ngadto ra sa mga nagpailalum sa kasugoan kondili
usab ngadto sa mga nagabaton sa kang Abraham
nga pagtoo, kay siya mao man ang amahan natong
tanan, **17** sumala sa nahisulat nga nagaingon, "Gihimo
ko ikaw nga amahan sa daghang mga nasud. Ang
saad gipasalig ngadto kanila sa atubangan sa maong
Dios nga iyang gitoohan nga mao ang nagahatag
ug kinabuhi ngadto sa mga patay, ug nagatudlo sa
mga butang bisan sa wala pa kini magalungtad. **18**
Bisan sa diha nga dili na unta takus kalauman, si
Abraham mitoo nga malaumon nga siya mahimo
gayud nga amahan sa daghang mga nasud, sumala
sa gikaingon kaniya, "Maingon niana ang imong
kaliwatan." **19** Wala siya maluya sa iyang pagtoo
bisan sa iyang pagpamalandong mahitungod sa
iyang lawas, nga daw patay na kini sanglit may
kagulangon na man siya nga usa ka gatus ka tuig, o
sa iyang pagpamalandong mahitungod sa pagkaapuli
na sa taguangkan ni Sara. **20** makapahimo kaniya
nga maduhaduhaon sa saad sa Dios, hinonoa sa
naghimaya siya sa Dios mitubo siya nga malig-on
sa iyang pagtoo, **21** masaligon sa hingpit nga ang
Dios arang makatuman sa iyang gisaad. **22** Mao
kini ang katarungan ngano nga ang iyang pagtoo
"giisip kaniya nga maoy pagkamatarung." **23** Apan
ang mga pulong, "giisip kaniya," wala sulata nga
magapahinungod kaniya lamang, **24** kondili kanato
usab. Kadto pagaisipon kanato nga nagatoo kaniya
nga mao ang nagbanhaw kang Jesus nga atong
Ginoo gikan sa mga patay, **25** nga gitugyan ngadto sa
kamatayon tungod sa atong kalapasan ug gibanhaw
alang sa pagpamatarung kanato.

5 Busa, sanglit namatarung man kita pinaagi sa
pagtoo, kita may pakigdinaitay na sa Dios pinaagi
sa atong Ginoong Jesu-Cristo. **2** Pinaagi kaniya
nakabaton kitag agianan paingon niining maong
grasya nga atong ginabarugan, ug kita nagakalipay
sa atong paglaum sa pakig-ambit sa himaya sa
Dios. **3** Labaw pa niini, nagakalipay kita bisan
sa atong mga kasakit, sanglit nasayud man kita
nga ang kasakit mohimog pagkamainantuson, **4**
ug ang pagkamainantuson mohimog kalig-on, ug
ang kalig-on mohimog paglaum; **5** ug ang paglaum
dili mopahigawad kanato kay ang gugma sa Dios
gikahuwad man nganhi sa atong mga kasingkasing

pinaagi sa Espiritu Santo nga gikahatag kanato.
6 Samtang mga maluya pa kita, sa gitagal nga
panahon si Cristo nagpakamatay alang sa mga dili
diosnon. 7 Talagsa ra nga adunay magpakamatay
alang sa uban, bisan pa alang sa usa ka tawong
matarung hinoon aduna gayud kahay mangako sa
pagpakamatay alang sa usa ka maayong tawo. 8
Apan ang Dios nagapadayag sa iyang gugma alang
kanato pinaagi niini, nga bisan sa mga makasasala
pa kita si Cristo nagpakamatay alang kanato. 9 Ug
kay namatarung na man kita karon pinaagi sa iyang
dugo, labi pang luwason kita pinaagi kaniya gikan
sa kapungot sa Dios. 10 Kay kon sa diha nga mga
kaaway pa kita sa Dios, kita gipasig-uli ngadto sa
Dios pinaagi sa kamatayon sa iyang Anak, nan, karon
nga napasig-uli na kita, labi pang luwason kita pinaagi
sa iyang kinabuhi. 11 Ug dili lamang kay kini ra,
kondili nga nagakalipay usab kita diha sa Dios pinaagi
sa atong Ginoong Jesu-Cristo, pinaagi kang kinsa
nakadawat kita karon sa pagkapinasig-uli. 12 Busa,
maingon nga ang sala misulod sa kalibutan pinaagi
sa usa ka tawo ug ang kamatayon misulod pinaagi sa
sala, ug nga tungod niini ang kamatayon mikuyanap
ngadto sa tanang mga tawo sanglit ang tanang mga
tawo nakasala man 13 hinoon ang sala diha na sa
kalibutan sa wala pa ang kasugoan, apan ang sala
dili pagaisipon diin wala ang kasugoan. 14 Bisan pa
niini, sukad kang Adan hangtud kang Moises ang
kamatayon naghari sa katawhan, bisan pa sa mga
tawo kinsang mga pagpakasala dili sama sa paglapas
ni Adan. Si Adan maoy usa ka hulagway niadtong
miabut sa kaulahiay. 15 Apan ang gasa nga walay
bayad lahi ra kaayo sa kalapasan. Kay kon daghan
ang nangamatay tungod sa paglapas nga nahimo
sa usa ka tawo, ngadto sa daghan gikapadagaya
sa labi pa gayud ang grasya sa Dios ug ang gasa
nga walay bayad diha sa grasya niadtong usa ka
tawo nga si Jesu-Cristo. 16 Ug ang gasa nga walay
bayad lahi ra kaayo sa misangpot sa pagpakasala
niadtong usang tawo. Kay ang hukom nga midason
niadtong usa ka paglapas nagdalag silot, apan ang
walay bayad nga gasa nga midason sa daghang
mga paglapas nagadalag pagkamatarung. 17 Kon
tungod sa paglapas nga nahimo sa usa ka tawo ang
kamatayon mihari pinaagi sa maong tawo, sa labi
pa gayud, pinaagi sa usang tawo nga mao si Jesu-
Cristo, ang managpakadawat sa kadagaya sa grasya
ug sa gasa nga pagkamatarung nga walay bayad
magahari diha sa kinabuhi. 18 Busa, maingon nga
ang paglapas nga gihimo sa usa ka tawo misangpot
sa pagkahinukman sa silot sa tanang mga tawo,
mao man usab, ang buhat sa pagkamatarung nga
gihimo sa usa ka tawo mosangpot ngadto sa hukom
sa kagawasan ug ngadto sa kinabuhi alang sa
tanang mga tawo. 19 Kay maingon nga pinaagi
sa pagkamasupilon sa usa ka tawo daghan ang
nahimong makasasala, mao man usab nga pinaagi
sa pagkamasinugtanon sa usa ka tawo daghan ang
mahimong matarung. 20 Ang kasugoan misaliut-ot
pagsulod aron sa pagpadagsang sa kalapasan; apan
diin gani midagsang ang pagpakasala, ang grasya
milabi pa hinoon usab sa pagdagaya, 21 aron nga
maingon nga ang sala mihari diha sa kamatayon, ang
grasya usab pinaagi sa pagkamatarung magahari
ngadto sa kinabuhing dayon pinaagi kang Jesu-Cristo
nga atong Ginoo. **(aiōnios g166)**

6 Nan, unsa may atong ikasulti? Magpadayon ba
kita sa pagpakasala aron modagaya ang grasya?
2 Palayo kana! Kita nga namatay na ngadto sa
sala, unsaon man nato sa pagpakabuhi pa diha
niana? 3 Wala ba kamo mahibalo nga kitang
tanan nga nabautismohan ngadto kang Cristo Jesus
gibautismohan man ngadto sa iyang kamatayon? 4
Busa, pinaagi sa bautismo gilubong kita uban kaniya
ngadto sa kamatayon, aron nga maingon nga si Cristo
gibanhaw gikan sa mga patay pinaagi sa himaya
sa Amahan, kita usab managgawi diha sa kabag-
o sa kinabuhi. 5 Kay kon kita nahiusa man ngadto
kaniya diha sa usa ka kamatayon nga sama sa iya,
nan, mahiusa gayud usab kita ngadto kaniya diha sa
pagkabanhaw nga sama sa iya. 6 Kita nahibalo nga
ang atong karaan nga pagkatawo gilansang sa krus
uban kang Cristo aron malaglag ang makasasala
nga lawas, ug aron dili na kita maulipon sa sala. 7
Kay ang tawong patay na nakagawas na gikan sa
sala. 8 Apan kon namatay kita uban kang Cristo,
kita nagatoo nga mabuhi usab kita uban kaniya. 9
Kay nahibalo kita nga si Cristo nabanhaw gikan sa
mga patay ug nga dili na gayud siya mamatay; ang
kamatayon wala nay kagahum batok kaniya. 10 Sa
iyang pagkamatay siya namatayng dayon ngadto sa
sala; apan sa iyang pagkabuhi siya nabuhi ngadto sa
Dios. 11 Busa kamo usab kinahanglan manag-isip
sa inyong kaugalingon nga mga patay na ngadto sa
sala apan diha kang Cristo Jesus mga buhi kamo

ngadto sa Dios. 12 Busa, ayaw ninyo tugoti ang sala
sa paghari diha sa inyong may kamatayon nga mga
lawas aron sa paghimo kaninyo nga masinugtanon
sa mga pangibog niini. 13 Ayaw ninyo itugyan ang
mga bahin sa inyong mga lawas ngadto sa sala aron
kini himoong mga galamiton sa pagkadili matarung,
hinonoa itugyan ninyo ang inyong kaugalingon ngadto
sa Dios ingon nga mga tawo nga nangabuhi gikan
sa kamatayon, ug itugyan ninyo ang mga bahin sa
inyong mga lawas ngadto sa Dios aron mahimong
mga galamiton sa pagkamatarung. 14 Kay ang sala
dili magagahum diha kaninyo, sanglit dili man kamo
ilalum sa kasugoan kondili ilalum sa grasya. 15
Nan, unsa man? Magpakasala ba kita kay dili man
kita ilalum sa kasugoan kondili ilalum sa grasya?
Palayo kana! 16 Wala ba kamo masayud nga kon
itugyan ninyo ang inyong kaugalingon ingon nga mga
masinugtanong ulipon ngadto kang bisan kinsa, kamo
mga ulipon niya nga inyong ginasugot, mga ulipon
nga iya sa sala nga nagahatud ngadto sa kamatayon,
o iya sa pagkamasinugtanon nga nagahatud ngadto
sa pagkamatarung? 17 Apan salamat sa Dios nga
kamong mga ulipon kaniadto sa sala karon nahimo
na nga sa kinasingkasing mga masinugtanon sa
sulondan sa tuloohan nga niini gitugyan ninyo ang
inyong kaugalingon, 18 ug nga sa paghigawas
ninyo gikan sa sala, kamo nahimong mga ulipon sa
pagkamatarung. 19 Nagasulti ako niining tinawhanong
paagi tungod sa pagkadili hingpit sa inyong kinaiya.
Kay maingon nga kaniadto inyong gitugyan ang mga
bahin sa inyong mga lawas ngadto sa kahugawan ug
ngadto sa labi ka labi pa kamasupilon, sa ingon usab
karon, kinahanglan itugyan ninyo ang mga bahin sa
inyong mga lawas ngadto sa pagkamatarung aron kini
pagabalaanon. 20 Sa dihang mga ulipon pa kamo sa
sala, nahigawas kamo gikan sa pagkamatarung. 21
Apan unsa may nakuha ninyong balus gikan niadtong
mga butang nga inyo nang pagakaulawan karon?
Ang sangpotan sa maong mga butang mao ang
kamatayon. 22 Apan karon, sa gipahigawas na kamo
gikan sa sala ug nahimo nang mga ulipon sa Dios,
ang inyong nakuhang balus mao ang pagkabalaan,
ug ang sangpotan niini mao ang kinabuhing dayon.
(aiōnios g166) 23 Kay ang suhol gikan sa sala mao ang
kamatayon, apan ang walay bayad nga gasa gikan
sa Dios mao ang kinabuhing dayon diha kang Cristo
Jesus nga atong Ginoo. **(aiōnios g166)**

7 Wala ba kamo mahibalo, mga igsoon kay ang
ginasultihan ko karon mao man ang mga nahibalog
unsay kasugoan nga ang kasugoan makabuot sa tawo
sa panahon lamang nga buhi pa kini siya? 2 Tungod
niini, ang babayeng minyo gipasakop sa kasugoan
ngadto sa iyang bana samtang magapabiling buhi
ang bana. Apan kon mamatay ang iyang bana, siya
mahigawas na gikan sa kasugoan mahitungod sa
bana. 3 Sumala niini, siya pagaisipon nga mananapaw
kon makigpuyo siyag laing lalaki samtang buhi pa
ang iyang bana. Apan kon mamatay ang iyang
bana, mahigawas na siya sa maong kasugoan, ug
kon mamana siyag lain dili siya mananapaw. 4 Sa
ingon usab niana, mga igsoon, kamo nangamatay
na ngadto sa kasugoan pinaagi sa lawas ni Cristo,
aron maiya kamo sa lain, maiya sa nabanhaw gikan
sa mga patay aron managpamunga kita alang sa
Dios. 5 Kay sa dihang mga lawasnon pa kita, ang
atong masal-anon nga mga pangibog, nga gipukaw
sa kasugoan, nanaglihok sulod sa mga bahin sa
atong mga lawas aron managpamunga kini alang
sa kamatayon. 6 Apan gipahigawas na kita karon
gikan sa kasugoan, mga patay na kita ngadto sa
nag-ulipon kanato, aron magaalagad kita diha sa
bag-ong kinabuhi sa Espiritu, ug dili sa ilalum sa
karaang sinulat nga kalagdaan. 7 Nan, unsa may
atong ikasulti? Nga ang kasugoan mao ang sala?
Palayo kana! Ngani, kon dili pa ang kasugoan, dili
unta ako makailag sala. Dili unta ako makailag unsay
pangibog kon ang kasugoan wala pa mag-ingon, "Dili
ka /x magkaibog." 8 Apan ang sala, sa pagkakitag
higayon diha sa sugo, nagbuhat sa tanang matang sa
pangibog dinhi sa sulod nako. Kay ang sala mamatay
kon mahimulag kini sa kasugoan. 9 Buhi ako kaniadto
sa bulag pa ang kasugoan, apan sa pag-abut na
sa sugo ang sala nabuhi ug ako namatay; 10 ang
maong sugo nga nagsaad ug kinabuhi nasuta nga
nagdalag kamatayon alang kanako. 11 Kay ang
sala, sa pagkakitag higayon diha sa sugo, milimbong
kanako ug pinaagi niini mipatay kanako. 12 Busa ang
kasugoan balaan, ug ang sugo balaan, matarung, ug
maayo. 13 Nan, gidad-an ba diay akog kamatayon
niadtong maayo? Palayo kana! Ang sala mao ang
naghimog kamatayon dinhi sa sulod nako pinaagi sa
maayo, aron ang sala ikapadayag ingon nga sala, ug
pinaagi sa sugo mahimo kini nga hilabihan pa gayud
sa kamasal-anon nga dili masukod. 14 Nahibalo kita
nga espirituhanon ang kasugoan, apan ako lawasnon

ug gikabaligya aron maulipon sa sala. 15 Dili ako
makasabut sa akong kaugalingong panglihok. Kay dili
ako mobuhat sa buot ko untang pagabuhaton; mao
hinooy pagabuhaton ko ang butang nga ginadumtan
ko. 16 Ug kon maoy ginabuhat ko ang butang nga dili
ko buot pagabuhaton, uyon ako nga ang kasugoan
maayo. 17 Sa ingon niana, dili na ako mao ang
nagabuhat sa maong butang kondili ang sala nga
nagalublob sa sulod nako. 18 Kay nahibalo ako nga
walay maayo nga nagapuyo sa sulod nako, nga sa
ato pa, sa sulod sa akong lawas. Ania kanako ang
pagtinguha sa maayo, apan dili ako makabuhat niini.
19 Kay dili ako mobuhat sa maayo nga gitinguha
ko; mao hinooy ginabuhat ko ang dautan nga wala
ko tinguhaa. 20 Karon, kon maoy ginabuhat ko ang
butang nga wala ko tinguhaa, dili na ako mao ang
nagabuhat niini kondili ang sala nga nagalublob sa
sulod nako. 21 Tungod niini nakita ko kini ingon
nga usa ka balaod, nga sa dihang buot ko nang
buhaton ang maayo, ang dautan duol kanako. 22
Kay sa kinasuloran sa akong pagkatawo ginakalipay
ko ang kasugoan sa Dios, 23 apan dinhi sa mga
bahin sa akong lawas nakita ko ang laing balaod nga
nagapakig-away batok sa balaod sa akong salabutan
ug nagahimo kanakong binihag ngadto sa balaod sa
sala nga nagalublob sa sulod sa mga bahin sa akong
lawas. 24 Alaut ako nga tawo! Kinsay mopagawas
kanako gikan niining lawasa nga iya sa kamatayon?
25 Salamat sa Dios pinaagi kang Jesu-Cristo nga
atong Ginoo! Busa, pinaagi sa akong salabutan ang
ginaalagaran ko mao ang kasugoan sa Dios, apan
pinaagi sa akong lawas ang ginaalagaran ko mao
ang kasugoan sa sala.

8 Busa, sila nga anaa kang Cristo Jesus dili na
karon mga hinukman sa silot. 2 Kay ang kasugoan
sa makabuhi nga Espiritu pinaagi kang Cristo Jesus
nagpahigawas kanako gikan sa balaod sa sala ug sa
kamatayon. 3 Kay ang wala mahimo sa kasugoan nga
nahuyang pinaagi sa unod, kini sa Dios nahimo, nga
mao: nga sa pagpadala niya sa iyang kaugalingong
Anak nga diha sa dagway sa usa ka masal-anon nga
unod ug alang sa sala, ang sala diha sa unod iyang
gihukman sa silot, 4 aron ang matarung nga gimbut-
an sa kasugoan matuman sa sulod nato nga wala
magkinabuhi uyon sa unod, kondili uyon sa Espiritu.
5 Kay ang mga nagakinabuhi uyon sa unod mga
makilawasnon sa ilang panghunahuna, apan ang mga
nagakinabuhi uyon sa Espiritu nagapanghunahuna
sa mga butang sa Espiritu. 6 Ang panghunahuna
alang sa unod mosangpot sa kamatayon, apan
ang panghunahuna alang sa Espiritu mosangpot sa
kinabuhi ug kalinaw. 7 Kay kaaway sa Dios ang
panghunahuna nga alang sa unod; kini nagadumili sa
pagpailalum sa kasugoan sa Dios, sa pagkatinuod
dili kini makahimo sa pagpailalum niini; 8 ug ang mga
anaa sa unod dili makapahimuot sa Dios. 9 Apan
kamo wala diha sa unod, hinonoa anaa kamo sa
Espiritu kon tinuod man nga ang Espiritu sa Dios
nagapuyo diha sa sulod ninyo. Ang wala magbaton
sa Espiritu ni Cristo dili iya ni Cristo. 10 Apan kon
anaa si Cristo sa sulod ninyo, bisan patay kamog
mga lawas tungod sa sala, ang inyong mga espiritu
buhi tungod sa pagkamatarung. 11 Kon nagapuyo
sa sulod ninyo ang Espiritu sa nagbanhaw kang
Jesus gikan sa mga patay, siya nga nagbanhaw kang
Cristo Jesus gikan sa mga patay magahatag usab ug
kinabuhi nganha sa inyong mga kamatayong mga
lawas pinaagi sa iyang Espiritu nga nagapuyo sa
sulod ninyo. 12 Busa, mga igsoon, mga utangan kita,
dili ngadto sa unod aron magkinabuhi kita uyon sa
unod 13 kay mamatay kamo kon magkinabuhi kamo
uyon sa unod, apan mabuhi kamo kon pinaagi sa
Espiritu inyong patyon ang mga binuhatan sa lawas.
14 Kay ang tanang ginamandoan sa Espiritu sa Dios,
mga anak sila sa Dios. 15 Kay wala kamo makadawat
sa espiritu sa pagkaulipon aron mangahadlok na
usab kamo, hinonoa maoy nadawat ninyo ang espiritu
sa pagkainanak. Sa dihang managtuwaw kita sa
pagpangamuyo nga magaingon, "Abba! Amahan!" 16
ang Espiritu gayud mao ang magapanghimatuod uban
sa atong espiritu nga kita mga anak sa Dios, 17 ug nga
kon kita mga anak, nan, mga manununod diay kita,
mga manununod sa Dios ug mga isigkamanununod
uban kang Cristo, kon moantus man kita uban kaniya
aron pagahimayaon usab kita uban kaniya. 18 Giisip
ko nga ang mga pag-antus niining panahona karon
dili takus ikagtandi sa himaya nga igapadayag ra unya
kanato. 19 Kay ang tibuok kabuhatan nagapaabut
nga mahinamon sa pagkapinadayag sa mga anak sa
Dios; 20 kay ang kabuhatan nailalum sa kakawangan,
dili tungod sa kaugalingong pagbuot niini, kondili
tungod sa pagbuot niya nga mao ang nagpahimutang
niini diha, uban sa paglaum; 21 kay ang kabuhatan
ipahigawas ra unya gikan sa kaulipnan sa pagkadunot,
ug makaambit kini sa mahimayaong kagawasan sa

mga anak sa Dios. 22 Nahibalo kita nga ang tibuok
kabuhatan nanagduyog sa pag-agulo sa pagbati
hangtud karon; 23 ug dili lamang ang kabuhatan ra,
kondili kita gayud usab nga mga nanagpakabaton sa
unang mga bunga sa Espiritu nagaagulo sa sulod
nato samtang nagapaabut kita nga mahinamon nga
pagasagupon ingon nga mga anak, nga mao ang
pagtubos sa atong mga lawas. 24 Kay diha sa
maong paglaum nangaluwas kita. Apan ang paglaum
nga makita dili paglaum. Kay kinsa bay nagalaum
alang sa butang nga iyang makita? 25 Apan kon
magalaum kita alang sa butang nga dili makita, nan,
magapaabut kita niini uban sa pailub. 26 Sa ingon
usab nga paagi, ang Espiritu motabang kanato sa
diha nga magmaluyahon kita; kay kita ugod dili man
makamaong moampo sa hustong inampoan, apan
ang Espiritu mao ang mangunay sa pagpangamuyo
alang kanato uban ang laglum nga mga pag-agulo
nga dili arang malitok sa pulong. 27 Ug siya nga mao
ang nagasusi sa mga kasingkasing sa mga tawo
nasayud kon unsa ang hunahuna sa Espiritu, kay ang
Espiritu magapangamuyo man uyon sa kabubut-on
sa Dios alang sa mga balaan. 28 Kita nasayud nga
diha sa matag-usa ka butang ang Dios nagabuhat ug
maayo uban kanila nga mga nahigugma kaniya ug
mga tinawag sumala sa iyang katuyoan. 29 Kay sila
nga mga giila niyang daan gikabut-an usab niyang
daan nga mahisama sila sa dagway sa iyang Anak,
aron kini siya mahimong maoy panganay sa daghang
mga magsoon. 30 Ug sila nga gikabut-an niyang
daan, iya usab sila nga gitawag; ug sila nga iyang
gitawag, iya usab sila nga gimatarung; ug sila nga
iyang gimatarung, iya usab sila nga gidala ngadto sa
himaya. 31 Busa, unsa may atong ikasulti mahitungod
niini? Kon ang Dios dapig kanato, kinsa pa man ang
batok kanato? 32 Siya nga wala magpahigawas sa
iyang kaugalingong Anak kondili mitugyan hinoon
kaniya alang kanatong tanan, dili ba ihatag usab niya
kanato ang tanang mga butang uban kaniya? 33 Kinsa
ba ang mopasakag sumbong batok sa mga pinili sa
Dios? Ang Dios mao ang nagapamatarung. 34 Kinsa
man ang mopakanaug sa hukom sa silot? Siya ba si
Cristo Jesus, ang namatay, oo, ang nabanhaw gikan
sa mga patay, ang anaa karon sa too sa Dios, ang
nagapangamuyo gayud alang kanato? 35 Kinsa ba
ang makapahimulag kanato gikan sa gugma ni Cristo?
Ang pag-antus ba, o ang kasakitan, o ang paglutos, o
ang gutom, o ang kahubo, o ang katalagman, o ang
espada ba? 36 Ingon sa nahisulat: Tungod kanimo
ginapamatay kami sa tibuok nga adlaw; ginaisip kami
nga daw mga karnero nga ilihawon." 37 Dili, hinonoa
niining tanang mga butanga labaw pa kita ka mga
mananaug pinaagi kaniya nga nahigugma kanato. 38
Kay masaligon ako nga walay kamatayon, o kinabuhi,
o mga manolunda, o mga punoan, o mga butang
karon, o mga butang umalabut, o mga gahum, 39 o
kahabugon, o giladmon, o bisan unsa diha sa tibuok
kabuhatan, nga arang makapahimulag kanato gikan
sa gugma sa Dios, sa gugma nga anaa kang Cristo
Jesus nga atong Ginoo.

9 Magasulti akog tinuod diha kang Cristo, dili ako
magbakak; ang akong tanlag magasaksi kanako
diha sa Espiritu Santo, 2 nga sa akong kasingkasing
aduna akoy dakung kaguol ug walay paghunong
nga kasakit. 3 Kay arang ko pa gani matinguha
ang akong pagkatinunglo ug pagkasinalikway gikan
kang Cristo alang sa kaayohan sa akong mga igsoon
nga ako rang mga paryenti sa pagkatawo. 4 Sila
mga Israelinhon, ug nailaha ang pagkainanak, ang
kadungganan, ang mga pakigsaad, ang pagkahinatag
sa kasugoan ang pagsimba, ug ang mga saad;
5 nailaha ang mga patriarca, ug gikan kanila, sa
kaliwatan sumala sa pagkatawo, natawo si Cristo
nga mao ang Dios nga anaa sa ibabaw sa tanan,
dalaygon hangtud sa kahangturan. Amen. (aiōn g165)
6 Apan dili hinoon nga daw napakyas ang pulong sa
Dios. Kay dili ang tanang misanay gikan kang Israel
nasakop sa Israel, 7 ug dili ang tanan iyang mga
anak ni Abraham bisan tuod mga kaliwat sila niya;
apan, "Ang pinaagi kang Isaac maoy pagahinganlan
nga imong mga kaliwat." 8 Sa ato pa, ang mga
anak sa Dios dili mao kadtong mga anak pinaagi sa
pagkatawo, kondili ang pagaisipon nga iyang mga
kaliwat mao kadtong mga anak sumala sa gisaad.
9 Kay mao kini ang pulong sa saad, "Sa maong
panahon mobalik ako dinhi ug si Sara makabaton
ug usa ka anak nga lalaki." 10 Ug dili lamang kini
ra, kondili usab sa diha nga si Rebeca nagsamkon
pinaagi sa usa ka lalaki nga mao ang atong ginikanan
nga si Isaac, 11 bisan sa wala pa mahimugso ang
mga bata ug wala pa sila makahimog bisan unsa,
maayo o dautan, aron magapadayon ang katuyoan sa
Dios sa pagpamili nga daan, dili pinaagi sa mga buhat
kondili pinaagi sa iyang pagtawag, 12 siya si Rebeca
daan nang giingnan, "Ang magulang magaalagad

sa manghud." 13 Sumala sa nahisulat, "Si Jacob
akong gihigugma, apan si Esau akong gidumtan." 14
Nan, unsa may atong ikasulti? Nga wala ang hustisya
diha sa Dios? Palayo kana! 15 Kay siya nagaingon
kang Moises, "Magakalooy ako kanila nga akong
pagakaloy-an, ug magamapuanguron ako kanila nga
akong pagahatagan sa puangod." 16 Busa magaagad
diay kini dili sa kabubut-on sa tawo o sa iyang
paningkamot, kondili sa kalooy sa Dios. 17 Kay ang
kasulatan nagaingon kang Faraon, "Gipatindog ko
ikaw aron nga pinaagi kanimo ikapadayag ang akong
gahum, aron ang akong ngalan ikasangyaw diha
sa tibuok nga yuta." 18 Busa ang Dios may kalooy
kang bisan kinsa sumala sa iyang pagbuot, ug siya
nagapatig-a sa kasingkasing ni bisan kinsa sumala
sa iyang pagbuot. 19 Moingon ikaw kanako, "Nan,
nganong mobasol pa man lagi siya? Kinsa may arang
makababag sa iyang pagbuot?" 20 Apan kinsa ka
man, ikaw nga tawo, nga magatubagtubag sa Dios?
Ang hinulma magaingon ba sa iyang maghuhulma,
"Nganong giingon man ako nimo niini pagbuhat?" 21
Wala ba diay ing kagahum ang magkokolon ibabaw
sa lapok nga kolonon, ug gikan sa mao rang usa
ka umol, sa paghimog usa ka sudlanan alang sa
halangdong kagamitan ug sa laing sudlanan alang
sa timawa nga kagamitan? 22 Unsa man kon, sa
tinguha sa Dios sa pagpadayag sa iyang kapungot
ug pagpaila sa iyang gahum, sa mapailubon gayud
giantus niya ang mga sudlanan nga gikapungtan nga
gipanghimo aron pagalaglagon, 23 sa pag-antus aron
sa pagpaila sa kadagaya sa iyang himaya alang sa
mga sudlanan nga ginakaloy-an, nga giandam niyang
daan aron pagahimayaon, 24 nga mao kita nga iyang
gitawag, dili gikan sa mga Judio lamang kondili gikan
sa mga Gentil usab? 25 Sa ingon gayud siya nagsulti
diha sa basahon ni Oseas, nga nag-ingon: Ang dili
akong mga tawo pagatawgon ko nga `akong mga
tawo,' ug ang babaye nga dili pinalangga pagatawgon
ko nga `akong pinalangga.'" 26 "Ug sa dapit diin
giingnan sila, `Kamo dili akong mga tawo,' didto
pagatawgon sila nga `mga anak sa Dios nga buhi.'"
27 Ug mahitungod kang Israel, si Isaias nagatuwaw
nga nagaingon: "Bisan pa kon ang gidaghanon sa
mga anak ni Israel ingon sa balas sa dagat, sila
lamang nga mahisalin mao ang mangaluwas; 28 kay
uban sa pagkamapiuton ug pagkadali, pagatumanon
sa Ginoo ang iyang gihukom sa yuta." 29 Ug
ingon sa gitagna ni Isaias: Kon ang Ginoo sa mga
kasundalohan wala pa magbilin kanatog mga kaliwat,
mahisama unta kita sa Sodoma ug mahimo unta
kitang ingon sa Gomorra." 30 Busa, unsa may atong
ikasulti? Mao kini, nga ang mga Gentil nga wala mag-
agpas sa pagkamatarung nakakab-ot hinoon niini,
sa pagkamatarung nga pinaagi sa pagtoo; 31 apan
ang Israel nga nag-agpas sa pagkamatarung nga
pinasikad sa kasugoan wala makakab-ot sa pagtuman
sa kasugoan. 32 Ngano man? Tungod kay wala
man sila mag-agpas niini pinaagi sa pagtoo, kondili
ingon nga daw pinasikad kini sa mga binuhatan.
Nahipangdol sila sa batongmakapangdol, 33 ingon sa
nahisulat: Tan-awa, igabutang ko sa Sion ang bato
nga makapangdol sa mga tawo, usa ka bato nga
makapatumba kanila; apan ang mosalig kaniya dili
maulawan?"

10 Mga igsoon, ang tinguha sa akong kasingkasing
ug ang akong pag-ampo ngadto sa Dios alang
kanila mao nga mangaluwas unta sila. 2 Kay
saksi ako nila nga sila adunay kasibut alang sa
Dios, apan kini maoy kasibut nga wala duyogi sa
kahibalo. 3 Ug kay wala man silay hibangkaagan
mahitungod sa pagkamatarung nga nagagikan sa
Dios, ug nagapaningkamot sa paghimo sa ilang
kaugalingong pagkamatarung, wala sila magpailalum
sa pagkamatarung nga iya sa Dios. 4 Kay si Cristo
mao ang pagkatapus sa kasugoan aron mamatarung
ang tanan nga may pagtoo. 5 Si Moises nagasulat
mahitungod sa pagkamatarung nga pinasikad sa
kasugoan, nga ang tawo nga magagawi sa maong
pagkamatarung mabuhi tungod niini. 6 Apan ang
pagkamatarung nga pinaagi sa pagtoo nagaingon,
Ayaw pag-ingon sa sulod sa imong kasingkasing,
"Kinsa bay mosaka sa langit?" (nga sa ato pa, aron
sa pagdala kang Cristo sa ubos), 7 o, "Kinsa may
mokanaug sa bung-aw?" (nga sa ato pa, aron sa
pagdala kang Cristo sa taas gikan sa mga patay).
(Abyssos g12) 8 Apan unsa may ginaingon niini? Ang
pulong haduol kanimo, anaa ra sa imong baba ug
sa sulod sa imong kasingkasing (nga sa ato pa,
ang pulong sa pagtoo nga among ginawali). 9 Kay
kon pinaagi sa imong baba magasugid ikaw nga
si Jesus mao ang Ginoo, ug magatoo sa sulod
sa imong kasingkasing nga siya gibanhaw sa Dios
gikan sa mga patay, nan, maluwas ikaw. 10 Kay
ang tawo magatoo diha sa iyang kasingkasing aron
mamatarung siya; ug siya magasugid pinaagi sa

iyang baba aron maluwas siya. 11 Kay nagaingon
ang kasulatan, "Ang tanan nga nagatoo kaniya dili
maulawan." 12 Kay walay kalainan sa Judio ug sa
Gresyanhon; ang mao rang Ginoo, Ginoo sa tanan,
ug siya nagahatag sa iyang mga bahandi ngadto sa
tanan nga nagapangaliya kaniya. 13 Kay "ang tanan
nga mangaliya sa ngalan sa Ginoo maluwas." 14 Apan
unsaon man sa mga tawo sa pagpangaliya kaniya
nga wala nila toohi? Ug unsaon man nila sa pagtoo
kaniya nga wala gayud nila hidunggi? Ug unsaon man
nila sa pagkadungog kon walay magwawali? 15 Ug
unsaon man sa mga tawo sa pagpakawali gawas kon
sila pinadala? Ingon sa nahisulat, "Katahum gayud sa
mga tiil sa mga nagawali sa Maayong Balita!" 16 Apan
silang tanan wala lang manumbaling sa Maayong
Balita, kay si Isaias nagaingon man, "Ginoo, kinsa bay
nakatoo sa ilang nadungog gikan kanamo?" 17 Busa
ang pagtoo magaabut gikan sa madungog, ug ang
madungog magaabut pinaagi sa pagwali mahitungod
kang Cristo. 18 Apan mangutana ako, wala ba sila
makadungog? Oo, nakadungog na sila, kay Ang ilang
tingog milanog ngadto sa tibuok yuta, ug ang ilang
mga pulong ngadto sa mga kinatumyan sa kalibutan."
19 Mangutana ako pag-usab, wala ba mahibalo ang
Israel? Una sa tanan si Moises nagaingon, Hagiton ko
kamo sa pagpangabubho niadtong dili nasud; ug sa
pagkasuko batok sa usa ka nasud nga hungog." 20 Ug
si Isaias maisugon sa pag-ingon, Hingkaplagan ako
sa mga tawo nga wala mangita kanako; gipadayag
ko ang akong kaugalingon ngadto sa mga wala
magpangayo kanako." 21 Apan mahitungod kang
Israel siya nagaingon, "Sa tibuok adlaw ginatuyhad
ko ang akong mga kamot ngadto sa mga tawong
masupilon ug masinupakon."

11 Busa mangutana ako, gisalikway ba sa Dios
ang iyang katawhan? Palayo kana! Kay ako
usab Israelinhon, kaliwat ni Abraham, sakop sa banay
ni Benjamin. 2 Ang Dios wala magsalikway sa iyang
mga tawo nga daan na niyang giila. Wala ba kamo
masayud sa ginaingon sa kasulatan mahitungod kang
Elias, giunsa niya sa pagpangamuyo sa Dios batok
sa Israel? 3 "Ginoo, gipamatay nila ang imong mga
profeta, gipangguba nila ang imong mga halaran,
ug ako na lang usa ra ang nahibilin, ug ginapangita
nila ang akong kinabuhi." 4 Apan unsa may gitubag
sa Dios kaniya? "Alang sa akong kaugalingon may
gitagana ako nga pito ka libo ka mga tawo nga wala
makapilo sa ilang mga tuhod ngadto kang Baal." 5 Ug
niining panahona usab karon, adunay salin nga gipili
pinaagi sa grasya. 6 Apan kon kini pinaagi man sa
grasya, nan, dili na kini pinasikad sa mga binuhatan;
kay kon mao pa, ang grasya dili na grasya. 7 Busa,
unsa man? Ang Israel napakyas sa pagkab-ot sa
iyang gipangita. Ang mga pinili nakakab-ot hinoon
niini, apan ang uban gipagahi, 8 ingon sa nahisulat:
Sa Dios gihatagan silag espiritu sa kahinanok, ug
mga mata nga dili makakita ug mga dalunggan nga
dili makadungog, hangtud niining adlawa karon." 9 Ug
si David nagaingon: Ang ilang pagpangaon himoang
bitik ug lit-ag, usa ka gahong ug usa ka panimalus
alang kanila; 10 ngitngiti ang ilang mga mata aron dili
na sila makakita, ug boktota ang ilang mga bokoboko
hangtud sa kahangturan." 11 Busa mangutana ako,
nahipangdol ba sila nga tungod niana napukan sila?
Palayo kana! Hinoon tungod sa ilang paglapas ang
kaluwasan nahiadto sa mga Gentil aron sa paghagit
sa mga Israelinhon sa pagpangabubho. 12 Ug kon
ang ilang paglapas nahimong bahandi alang sa
kalibutan, ug kon ang ilang kakulangan nahimong
bahandi sa mga Gentil, daw unsa ka labi pa kon
ikapasig-uli silang tanan! 13 Karon magasulti ako
kaninyong mga Gentil. Tungod kay apostol man ako
ngadto sa mga Gentil, magapasidungog ako sa akong
pag-alagad, 14 aron mangabubho ang akong mga
isigka-Judio, basin pa nga sa ingon niana maluwas
ang uban kanila. 15 Kay kon ang pagsalikway
kanila misangpot sa pagkapinasig-uli sa kalibutan
ngadto sa Dios, unsa pa man gayud kondili nga ang
pagdawat kanila mosangpot ngadto sa kinabuhi gikan
sa kamatayon? 16 Kon nabalaan man ang unang
hakop sa minasa, mao man usab ang tibuok minasa;
ug kon nabalaan man ang gamut, mao man usab ang
mga sanga. 17 Apan kon ang pipila ka mga sanga
gipamutol, ug ikaw, nga salingsing sa olibo nga ihalas,
gisumpay lamang diha sa ilang dapit aron makaambit
sa kabahandianon sa kahoyng olibo, 18 nan, ayaw
pagpasigarbohi ang mga sanga. Kon magpasigarbo
man gayud ikaw, hinumdami nga dili baya ikaw mao
ang nagsapnay sa punoan, hinonoa ang punoan mao
ang nagasapnay kanimo. 19 Magaingon ikaw, "Ang
mga sanga gipamutol aron ikasumpay ako diha sa
ilang dapit." 20 Tinuod kana. Sila gipamutol tungod sa
ilang pagkadili matinoohon, apan ikaw nagabarug
pinaagi lamang sa pagtoo. Busa ayaw pagpahitaas,
hinonoa pagbarug nga mahadlokon. 21 Kay kon

wala man gani kaloy-i sa Dios ang mga sangang
tiunay, dili usab ikaw niya pagakaloy-an. 22 Busa
timan-i ang pagkamapuanguron ug pagkamapiuton
sa Dios: mapiuton kanila nga mga nangatumba, apan
mapuanguron ang Dios kanimo, basta magapadayon
ikaw diha sa iyang pagkamapuanguron; kay kon
dili man, ikaw usab pagaputlon. 23 Ug bisan pa
gani ang uban kanila, kon dili sila magpabilin sa
pagkadili matinoohon, igasumpay sila niini, kay ang
Dios makahimo man sa pagsumpay kanila pag-usab.
24 Kay kon ikaw giputol gikan sa usa ka kahoy nga
sa kinaiya olibo nga ihalas ug gisumpay, supak sa
kinaiya, ngadto sa olibo nga maayo, unsa ka labaw
pa gayud nga igasumpay kining mga sangang tiunay
balik ngadto sa ilang tiunayng punoan sa olibo. 25
Basi magpakamakinaadmanon kamo diha sa inyong
kaugalingong panghunahuna, buot ko, mga igsoon,
nga inyong masabtan ang tinagoan nga mao kini: nga
ang katig-a anha sa usa ka bahin sa Israel hangtud sa
panahon nga mahisulod na ang hingpit gidaghanon
sa mga Gentil, 26 ug unya pagaluwason ang tibuok
Israel, ingon sa nahisulat: Ang Manluluwas moabut
gikan sa Sion; pagahinginlan niya ang pagkadili
diosnon gikan kang Jacob"; 27 "ug mao unya kini
ang pakigsaad ko uban kanila sa diha nga kuhaon ko
na ang ilang mga sala." 28 Labut sa Maayong Balita
sila mga kaaway sa Dios, alang sa inyong kaayohan;
apan labut sa pagpamili niya, sila mga pinalangga
alang sa pahinungdan sa ilang mga ginikanan. 29 Kay
ang mga gasa ug ang pagtawag gikan sa Dios dili
mabakwi. 30 Kay maingon nga kaniadto nagmasupilon
kamo batok sa Dios apan karon nakadawat na sa
kalooy tungod sa ilang pagkamasupilon, 31 sa ingon
usab niini nagamasupilon sila karon aron nga pinaagi
sa kalooy nga gikapadayag kaninyo makadawat usab
silag kalooy. 32 Kay ang tanang mga tawo gitugyan sa
Dios ngadto sa pagkamasupilon aron ang tanan iyang
pagakaloy-an. (eleēsē g1653) 33 O ang kahilabihan
gayud sa kadagaya ug sa kaalam ug sa kahibalo
nga iya sa Dios! Pagkadili matugkad sa iyang mga
paghukom ug pagkadili matukib sa iyang mga paagi!
34 "Kay kinsa bay nasayud sa hunahuna sa Ginoo,
o kinsa bay iyang magtatambag?" 35 "O kinsa bay
nakahatag kaniyag gasa aron kaulian siyag balus?"
36 Kay gikan kaniya ug pinaagi kaniya ug ngadto
kaniya mao ang tanang mga butang. Kaniya ang
himaya hangtud sa kahangturan. Amen. (aiōn g165)

12 Busa hangyoon ko kamo, mga igsoon, tungod
sa mga kalooy sa Dios, sa pagtugyan sa inyong
mga lawas ingon nga halad nga buhi, balaan ug
hinangponon sa Dios, ang halad nga mao ang inyong
espirituhanong pagsimba. 2 Ayaw kamo pagpahiuyon
niining panahona sa kalibutan, kondili usba hinoon
ninyo ang inyong kaugalingon pinaagi sa pagbag-
o sa inyong salabutan, aron inyong masuta kon
unsa ang maayo ug hinangponon ug hingpit nga
kabobut-on sa Dios. (aiōn g165) 3 Kay pinaagi sa
grasya nga gihatag kanako agdahon ko ang matag-
usa kaninyo sa dili paghunahuna ug labaw kay sa
angay niyang hunahunaon mahitungod sa iyang
kaugalingon, kondili nga maghunahuna hinoon siya
uban sa kaligdong, ang matag-usa sibo sa gidak-
on sa pagtoo nga gibahin sa Dios kaniya. 4 Kay
maingon nga diha sa usa ka lawas aduna kitay
daghang mga bahin, ug ang tanang mga bahin dili
managsamag bulohaton, 5 mao man usab kita, bisan
daghan, usa ra kita ka lawas diha kang Cristo, ug ang
matag-usa kanato isigkabahin, ang usa sa usa. 6 Ug
sanglit nabatonan ta man ang espirituhanong mga
hiyas nga nagkalainlain sibo sa grasya nga gihatag
kanato, kinahanglan gamiton ta kini: kon sa profesiya,
kinahanglan gamiton ta kini sibo sa gidak-on sa atong
pagtoo; 7 kon sa pag-alagad, sa atong pagpang-
alagad; ang nagatudlo, sa iyang pagpanudlo; 8
ang nagamaymay, sa iyang pagpangmaymay; ang
nagaamot, sa pagkamanggihatagon; ang nagahatag
ug panabang, sa pagkamasibuton; ang nagahimog
mga buhat sa kalooy, sa kasaya. 9 Kinahanglan
walay pagminaut ang gugma. Dumti ninyo ang
dautan, gumakos kamo sa maayo. 10 Paghigugmaay
kamo ang usa sa usa sa gugma nga inigsoon;
pagpalabwanay kamo sa pagtahud ang usa sa usa.
11 Ayaw kamo pagpakulang sa kasibut, hinonoa
magmainiton kamo diha sa Espiritu. Alagara ninyo
ang Ginoo. 12 Pagkalipay kamo diha sa inyong
paglaum, pagpailub kamo sa panahon sa kagul-anan,
lumahutay kamo sa pag-ampo. 13 Umamot kamo
alang sa mga kinahanglanon sa mga balaan, batasana
ninyo ang pagkamaabi-abihon. 14 Panghinauti ninyo
ang mga nagalutos kaninyo; panghinauti ug ayaw
ninyo sila pagpanghimarauta. 15 Pagkalipay kamo
duyog sa mga nagakalipay, panghilak kamo duyog
sa mga nagapanghilak. 16 Panagkaangay kamo sa
inyong panghunahuna, ang usa ngadto sa usa; ayaw
kamo pagpahitaas, hinonoa pakigharong kamo sa

mga timawa; ayaw ninyo palabihi ang inyong pag-isip
sa inyong kaugalingong pagkamakinaadmanon. 17
Kinahanglan walay balusan ninyog dautan tungod sa
dautan, hinonoa tinguhaa ninyo ang pagkamaligdong
diha sa atubangan sa tanang tawo. 18 Kon mahimo,
sumala sa inyong takus maarangan, kinahanglan
makigdinaitay kamo uban sa tanang tawo. 19
Mga hinigugma, ayaw ninyo himoa ang panimalus,
hinonoa hatagi ninyog higayon ang kapungot sa Dios;
kay nahisulat man kini nga nagaingon, "Akoa ang
panimalus, ako mao ang magabayad, nagaingon
ang Ginoo." 20 Hinonoa, "kon gutomon ang imong
kaaway, pakan-a siya; kon uhawon, paimna siya;
kay sa imong pagbuhat niini magapundok ikaw ug
mga baga diha sa ibabaw sa iyang ulo." 21 Ayaw
pagpadaug sa dautan, hinonoa dag-a ang dautan
pinaagi sa maayo.

13 Kinahanglan ang tanang tawo magpasakop nga
masinugtanon sa mga punoan sa kagamhanan.
Kay walay laing pagbulot-an gawas sa gikan sa Dios,
ug ang mga anaa karon mga tinukod sa Dios. 2
Busa ang mosukol batok sa mga punoan nagasukol
batok sa tinukod sa Dios, ug ang managpanukol
mahiagum sa hukom sa silot. 3 Kay ang mga
punoan dili kalisangan sa nagabuhat ug maayo,
kondili sa dautan. Buot ka bang dili malisang kaniya
nga anaa sa kagahum? Nan, buhata ang maayo ug
mabatonan mo ang pagdalayeg gikan kaniya, 4 kay
siya sulogoon sa Dios alang sa imong kaayohan.
Apan kon ang dautan maoy imong ginabuhat, angay
ka nga malisang, kay dili baya kawang ang iyang
pagdaladalag ispada; siya mao ang sulogoon sa
Dios aron sa pagpadapat sa iyang kapungot diha
sa mamumuhat ug dautan. 5 Busa kinahanglan
magpasakop ka nga masinugtanon dili lamang aron
sa paglikay sa kapungot sa Dios, kondili usab tungod
sa matarung nga kaisipan. 6 Tungod sa samang
hinungdan kamo usab nagabayad ug mga buhis, kay
ang mga punoan sa kagamhanan mga sulogoon sa
Dios ug ginaatiman nila kining maong butang. 7 Bayri
silang tanan sa angay nga pabayran, ang mga buhis
ngadto sa manininginil ug buhis, ang alkabala ngadto sa
manininginil ug alkabala, ang pagtahud ngadto kaniya
nga talahuron, ang pasidungog ngadto kaniya nga
takus pasidunggan. 8 Ayaw kamo pag-utang ug bisan
unsa kang bisan kinsa, gawas sa paghigugmaay
ang usa sa usa; kay ang nagahigugma sa iyang
silingan nakatuman sa kasugoan. 9 Ang mga sugo
nga nagaingon, "Ayaw pagpanapaw, Ayaw pagpatay,
Ayaw pagpangawat, Ayaw pagkaibog," ug ang bisan
unsa pa nga sugo, kini nalangkob niining mga pulonga
nga nagaingon, "Higugmaa ang imong silingan ingon
nga imong kaugalingon." 10 Ang gugma dili mohimog
dautan ngadto sa silingan; busa ang gugma mao ang
katumanan sa kasugoan. 11 Ug gawas pa niini, kamo
sayud kon unsa nang panahona karon, nga takna
na karon nga kinahanglan managmata kamo gikan
sa pagkatulog. Kay ang atong kaluwasan labaw pa
ka haduol kanato karon kay sa diha nga bag-o pa
kitang mitoo; 12 ang kagabhion talitapus na, ug ang
adlaw nagsingabut na. Busa isalikway ta ang mga
buhat sa kangitngit ug isul-ob ta ang mga hinagiban
sa kahayag. 13 Maingon sa maadlaw, magkinabuhi
kita nga maligdong, dili sa mga paghudyakabahakhak
ug sa mga paghuboghubog, dili sa pakighilawas ug
kalaw-ayan, dili sa pakig-away ug pagpangabubho.
14 Hinonoa isul-ob ninyo ang Ginoong Jesu-Cristo, ug
ayaw kamo pagtagana alang sa unod, sa pagtagbaw
sa mga pangibog niini.

14 Mahitungod sa tawo nga maluyag pagtoo,
dawata ninyo siya, apan dili aron sa pagsaway
sa iyang mga dinahumdahum. 2 Kay ang usa ka tawo
nagatoo nga makakaon siyag bisan unsa, samtang
ang tawong maluya magakaon ug mga utanon
lamang. 3 Ang nagakaon kinahanglan dili magtamay
sa wala magkaon, ug ang wala magkaon kinahanglan
dili maghukom sa nagakaon, kay kini siya gidawat
man sa Dios. 4 Si kinsa ka ba nga magahukom sa
binatonan sa lain? Sa atubangan sa iyang agalon siya
anha mobarug o mapukan. Ug siya pabarugon kay
ang Agalon makahimo man sa pagpatindog kaniya. 5
Ang usa ka tawo nagailag usa ka adlaw ingon nga
labi pang maayo kay sa ubang adlaw, samtang ang
laing tawo nagaila sa tanang mga adlaw ingon nga
managsama ra. Kinahanglan ang matag-usa ka tawo
adunay hingpit pagkadani diha sa iyang kaugalingong
hunahuna. 6 Ang nagabantay ug adlaw, nagabantay
niini sa pagpasidungog sa Ginoo. Ug siya usab nga
nagakaon, nagakaon sa pagpasidungog sa Ginoo,
sanglit nagapasalamat man siya sa Dios; ug siya nga
wala magkaon, wala magkaon sa pagpasidungog
sa Ginoo ug nagapasalamat sa Dios. 7 Walay usa
kanato nga nagmabuhi alang sa iyang kaugalingon,
ug walay usa kanato nga mamatay alang sa iyang

kaugalingon. 8 Kon kita nabuhi, nabuhi kita alang
sa Ginoo; ug kon kita mamatay, mamatay kita alang
sa Ginoo; sa ingon niana, mabuhi kita o mamatay,
iya kita sa Ginoo. 9 Kay alang niining maong tuyo si
Cristo namatay ug nabuhi pag-usab aron mahimo
siyang Ginoo sa mga patay ug sa mga buhi. 10 Nan,
nganong magahukom ka man sa imong igsoon? O
ikaw, nganong magatamay ka man sa imong igsoon?
Kay kitang tanan moatubang ra unya sa hukmanan sa
Dios; 11 kay nahisulat kini nga nagaingon: Maingon
nga ako buhi, nagaingon ang Ginoo, ang tanang
tuhod magaluhod sa atubangan ko, ug ang tanang
dila magadayeg sa Dios." 12 Sa ingon niana ang
matag-usa kanato magahatag unyag husay ngadto
sa Dios mahitungod sa iyang kaugalingon. 13 Busa
kinahanglan dili na kita maghinukmanay ang usa sa
usa, hinonoa kinahanglan magahunahuna kamo sa
dili gayud pagbutang ug kapangdolan o makabalda
diha sa agianan sa inyong igsoon. 14 Pinaagi sa
Ginoong Jesus nasayud ug masaligon ako nga walay
butang nga mahugaw diha sa kinaiya niini; apan
kini mahugaw alang sa tawo nga magahunahuna
nga mahugaw kini. 15 Kay kon tungod sa imong
pagkaon nasubo ang imong igsoon, nan, wala na ikaw
magagawi diha sa gugma. Ayaw tugoti ang imong
kan-on nga maoy makaingon sa pagkawagtang sa
tawo kang kinsa nagpakamatay si Cristo. 16 Busa
ayaw ninyo tugoti nga panamastamasan pagsulti ang
gipakamaayo ninyo. 17 Kay ang gingharian sa Dios
dili kalan-on o ilimnon, kondili pagkamatarung ug
pakigdait ug kalipay diha sa Espiritu Santo. 18 Siya
nga sa ingon nagaalagad kang Cristo pagakahimut-an
sa Dios ug pagauyonan sa mga tawo. 19 Busa kab-
uton ta ang makaamot sa pagdinaitay ug sa paglig-
onay sa usa ug usa. 20 Ayaw gubaa ang binuhat sa
Dios tungod lang sa pagkaon. Sa pagkatinuod malinis
ang tanang butang, apan dautan nga buhat sa usa ka
tawo ang pagpahipangdol sa uban pinaagi sa iyang
pagakan-on. 21 Ang maayo mao ang dili pagkaon ug
karni o pag-inom ug bino o pagbuhat sa bisan unsa
nga makapangdol sa imong igsoon. 22 Ang pagtoo
nga anaa kanimo, hupti kana diha lamang sa imong
kaugalingon sa atubangan sa Dios. Malipayon ang
tawo nga walay ikahukom batok sa iyang kaugalingon
tungod sa butang nga iyang ginauyonan. 23 Apan
ang tawo nga may pagduhaduha mahitungod sa kan-
onon, ug unya mokaon niini, mahinukman siya sa
silot, kay ang iyang pagkaon dili man gumikan sa
pagtoo; kay ang tanan nga dili gumikan sa pagtoo,
kini sala.

15 Kinahanglan natong mga malig-on ang
pagyayong sa mga kaluya sa mga mahuyang,
ug dili ang pagpahimuot sa atong kaugalingon. 2
Ang matag-usa kanato kinahanglan magapahimuot
sa iyang silingan alang sa kaayohan niini niya, aron
sa paglig-on kaniya. 3 Kay si Cristo bitaw wala man
magpahimuot sa iyang kaugalingon, hinonoa, sumala
sa nahisulat, "Nahulog kanako ang mga pakaulaw
nga gihimo sa mga nagpakaulaw kanimo." 4 Kay
bisan unsay gisulat kaniadto, gisulat kini alang sa
pagtuon kanato aron nga pinaagi sa pailub ug pinaagi
sa paglipay gikan sa mga kasulatan makabaton
unta kitag paglaum. 5 Hinaut ang Dios sa pailub
ug paglipay magahatag kaninyo sa panagkasama
sa panghunahuna ang usa sa usa, pinasubay kang
Cristo Jesus, 6 aron nga pinaagi sa usa ka tingog
managkahiusa kamo sa paghimaya sa Dios ug
Amahan sa atong Ginoong Jesu-Cristo. 7 Busa
pagdinawatay kamo ang usa sa usa kaninyo, alang
sa himaya sa Dios, maingon nga si Cristo midawat
man kaninyo. 8 Kay sultihan ko kamo nga si Cristo
nahimong sulogoon ngadto sa mga may sirkunsisyon
aron sa pagpakita sa pagkamatinuoron sa Dios,
aron sa pagmatuod sa mga saad nga gihatag
ngadto sa mga patriarca, 9 ug aron ang mga Gentil
managhimaya sa Dios tungod sa iyang kalooy. Ingon
sa nahisulat: Busa kanimo magadayeg ako taliwala
sa mga Gentil, ug magaawit ako sa paghimaya sa
imong ngalan"; 10 ug usab nagaingon: Pagkalipay
kamo, O mga Gentil, uban sa iyang katawhan"; 11 ug
usab: Panagdayeg kamo sa Ginoo, kamong tanang
mga Gentil, ug ipadalayeg siya sa tanang katawhan";
12 ug dugang pa, si Isaias nagaingon: Motungha
ang gamut ni Jese, siya nga maoy mobarug aron
sa paghari sa mga Gentil; kaniya managpanglaum
ang mga Gentil." 13 Hinaut ang Dios sa paglaum
magapuno kaninyo sa tumang kalipay ug kalinaw
tungod sa inyong pagtoo, aron nga pinaagi sa gahum
sa Espiritu Santo magmadagayaon kamo sa paglaum.
14 Ug masaligon gayud ako mahitungod kaninyo,
mga igsoon, nga kamo tugob sa pagkamaayo,
napuno sa bug-os nga kahibalo, ug may katakus sa
pagtinambagay ang usa sa usa. 15 Apan bahin sa
pipila ka butang nagsulat ako kaninyo sa maisugon
gayud agig pagpahinumdum kaninyo, tungod sa

grasya nga gihatag kanako sa Dios 16 sa iyang
paghimo kanako nga sulogoon ni Cristo Jesus ngadto
sa mga Gentil, ingon nga sacerdote nagatanyag sa
Maayong Balita mahitungod sa Dios, aron kahimut-an
ang pagkahinalad sa mga Gentil, mabalaan pinaagi sa
Espiritu Santo. 17 Busa, diha kang Cristo Jesus may
katarungan ako sa pagpagarbo sa akong buhat alang
sa Dios. 18 Kay dili ko pangahasan ang paghisgot
sa bisan unsa gawas lamang sa nabuhat ni Cristo
pinaagi kanako sa pagdani sa mga Gentil ngadto sa
pagkamasinugtanon, pinaagi sa pulong ug sa buhat,
19 pinaagi sa gahum sa mga milagro ug sa mga
katingalahan, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo, nga
tungod niana natapus ko sa pagwali ang Maayong
Balita mahitungod kang Cristo sukad sa Jerusalem
hangtud sa kayutaan libut sa Ilirico, 20 nga ang ingon
niana mao ang akong paningkamot sa pagwali sa
Maayong Balita, dili sa mga dapit diin nailhan na ang
ngalan ni Cristo, aron dili ako makatukod ibabaw sa
patukoranan nga gikapahimutang na sa ubang tawo;
21 hinonoa, sumala sa nahisulat, Managpakakita ang
mga wala gayud kasuginli mahitungod kaniya, ug
managpakasabut ang mga wala gayud makadungog
mahitungod kaniya." 22 Mao kini ang hinungdan
ngano nga sa makadaghan napugngan ako sa pag-
anha diha kaninyo. 23 Apan karon, sanglit niining mga
dapita wala na man akoy luna nga kapangabudlayan
pa, ug sanglit gipangandoy ko man gayud sulod
na karon sa daghang katuigan ang pag-anha diha
kaninyo, 24 malaumon ako sa pagpakigkita kaninyo
inig-agi ko diha paingon sa Espana, ug aron ikahatud
ako ninyo sa akong paggikan paingon didto sa diha
nga masinati ko na ang kalipay sa pagpakig-uban
kaninyo sa makadiyot. 25 Hinoon, sa pagkakaron,
nagapaingon pa ako sa Jerusalem sa paghatud
ug tabang alang sa mga balaan. 26 Kay gikalipay
man ugod sa Macedonia ug Acaya ang paghimog
amot alang sa mga kabus sa mga balaan didto sa
Jerusalem. 27 Gikalipay nila ang paghimo niini, ngani
sa pagkatinuod sila mga utangan kanila. Kay kon
ang mga Gentil nakaambit man sa espirituhanong
mga panalangin nila, ila usab nga katungdanan ang
pag-alagad kanila pinaagi sa ilang mga yutan-ong
panalangin. 28 Busa, inigkatapus ko niini, ug ikahatud
ko na kanila ang nahipos nga mga amot, mopadayon
ako paingon sa Espana ug mohapit diha kaninyo.
29 Ug ako nahibalo nga inig-anha ko diha kaninyo,
moanha ako uban sa katugod sa panalangin ni Cristo.
30 Hangyoon ko kamo, mga igsoon, tungod sa atong
Ginoong Jesu-Cristo ug tungod sa gugma sa Espiritu,
sa pagpanlimbasug uban kanako diha sa inyong
mga pag-ampo ngadto sa Dios alang kanako, 31
aron maluwas ako gikan sa mga dili matinoohon
didto sa Judea, ug nga ang akong pag-alagad alang
sa Jerusalem kahimut-an unta sa mga balaan, 32
aron nga pinaagi sa kabobut-on sa Dios, kaninyo
mahianha ako nga malipayon ug makapahulay diha
sa pagpakig-uban kaninyo. 33 Hinaut ang Dios sa
kalinaw magauban kaninyong tanan. Amen.

16 Ipailaila ko diha kaninyo si Febe nga atong
igsoong babaye, usa ka alagad sa iglesia
sa Cencrea, 2 aron siya inyong dawaton diha sa
Ginoo ingon nga kini maoy angay sa mga balaan,
ug tabangan ninyo siya sa bisan unsa nga iyang
kinahanglanon gikan kaninyo, kay daghan ang
gitabangan niya lakip ako. 3 Ipangomusta ako kang
Prisca ug Aquila, ang akong mga tambayayong
diha kang Cristo Jesus. 4 Gitahan nila ang ilang
mga liog ngadto sa katalagman alang sa akong
kinabuhi, ug kanila nagapasalamat dili lamang ako
ra kondili usab ang tanang mga iglesia sa mga
Gentil. 5 Ipangomusta usab ako sa iglesia nga
anaa magtiguman sa ilang balay. Ipangomusta
ako sa akong hinigugma nga Epeneto, nga mao
ang unang kinabig sa Asia alang kang Cristo. 6
Ipangomusta ako kang Maria nga nagapangabudlay
pag-ayo diha kaninyo. 7 Ipangomusta ako kang
Andronico ug kang Junia, ang akong mga paryenti
ug mga nakauban kong binilanggo; kini sila mga
inila sa mga apostoles, ug sila una pa kanako nga
nangakabig ngadto kang Cristo. 8 Ipangomusta
ako kang Ampliato, ang akong hinigugma diha sa
Ginoo. 9 Ipangomusta ako kang Urbano, ang atong
tambayayong diha kang Cristo, ug kang Estaquis nga
akong hinigugma. 10 Ipangomusta ako kang Apeles
nga nahiuyonan diha kang Cristo. Ipangomusta ako
sa mga sakop sa banay ni Aristobulo. 11 Ipangomusta
ako sa akong paryenti nga si Herodion. Ipangomusta
ako sa mga anaa sa Ginoo nga mga sakop sa
banay ni Narciso. 12 Ipangomusta ako sa mga
nagapangabudlay diha sa Ginoo, kang Trifena ug
Trifosa. Ipangomusta ako sa hinigugma nga Persida,
nga nagapangabudlay pag-ayo diha sa Ginoo. 13
Ipangomusta ako kang Rufo, nga pinili diha sa Ginoo,
ug ipangomusta ako sa iyang inahan, nga akoa usab.

14 Ipangomusta ako kanila ni Asincrito, Flegonte,
Hermes, Patrobas, Hermas, ug sa mga kaigsoonan
nga anaa uban kanila. **15** Ipangomusta ako kanila
kang Filologo, Julia, Nereo ug sa iyang igsoong
babaye, ug kang Olimpas, ug sa tanang mga balaan
nga anaa uban kanila. **16** Pagpangomustahay kamo
ang usa sa usa pinaagi sa balaan nga halok. Ang
tanang mga iglesia ni Cristo nangomusta kaninyo. **17**
Hangyoon ko kamo, mga igsoon, nga inyong timan-
an ang mga nagahimog mga pundokpundok ug mga
pagpapangdol, supak sa tuloohan nga inyong nakat-
onan; likayi ninyo sila. **18** Kay kini sila wala mag-
alagad sa atong Ginoong Cristo, kondili sa ilang
kaugalingong pangibog, ug pinaagi sa matahum ug
malamatong mga pulong ginalimbongan nila ang mga
kasingkasing sa mga matootoohon. **19** Kay bisan
tuod ang inyong pagkamasinugtanon nadungog sa
tanan, nga tungod niana nagakalipay ako tungod
kaninyo, buot ko nga magmaalamon kamo labut sa
maayo, apan mga inocente labut sa dautan. **20** Ug
sa dili madugay ang Dios sa kalinaw magadugmok
kang Satanas diha sa ubos sa inyong mga tiil. Ang
grasya sa atong Ginoong Jesu-Cristo magauban
kaninyo. **21** Si Timoteo, ang akong kauban sa buhat,
nangomusta kaninyo; maingon man usab sila si Lucio
ug si Jason ug si Sosipatro, nga akong mga paryenti.
22 Ako si Tercio, ang nagkudlit niining maong sulat,
nangomusta kaninyo diha sa Ginoo. **23** Si Gayo, ang
tagbalay nga nagaabiabi kanako ug sa tibuok iglesia,
nangomusta kaninyo. Nangomusta kaninyo sila si
Erasto, nga mamahandi sa siyudad, ug si Cuarto nga
atong igsoon. **24** Ang grasya sa atong Ginoong Jesu-
Cristo magauban kaninyong tanan. Amen. **25** Ngadto
kaniya nga arang makapalig-on kaninyo sumala sa
Maayong Balita nga akong ginamantala ug sa pagwali
mahitungod kang Jesu-Cristo, sumala sa pagpadayag
sa tinagoan nga gitipigan sa hilum sulod sa tag-as
nga mga katuigan **(aiōnios g166)** **26** apan nga karon
gikapadayag na, ug pinaagi sa mga sinulat sa mga
profeta gikabutyag na ngadto sa tanang kanasuran,
sumala sa gimbut-an sa Dios nga dayon, aron sa
pagmando kanila ngadto sa pagkamasinugtanon sa
pagtoo **(aiōnios g166)** **27** sa bugtong makinaadmanon
nga Dios, maiya ang himaya hangtud sa kahangturan
pinaagi kang Jesu-Cristo! Amen. **(aiōn g165)**

1 Corinto

1 Si Pablo, tinawag pinaagi sa kabobut-on sa Dios
aron mahimong apostol ni Cristo Jesus, ug si
Sostenes nga atong igsoon, **2** Nganha sa iglesia nga
iya sa Dios nga anaa sa Corinto kanila nga nabalaan
pinaagi kang Cristo Jesus, ug nga gipanagtawag ingon
nga mga balaan uban kanilang tanan nga sa tanang
dapit nagasimba sa atong Ginoong Jesu-Cristo, ilang
Ginoo maingon nga ato usab: **3** Ang grasya ug ang
kalinaw maanaa kaninyo gikan sa Dios nga atong
Amahan ug gikan sa Ginoong Jesu-Cristo. **4** Sa
kanunay nagapasalamat ako sa Dios alang kaninyo
tungod sa grasya sa Dios nga gihatag kaninyo diha
kang Cristo Jesus. **5** Kay diha kaniya kamo nahimong
dato sa tanang mga butang, sa tanang pagpamulong
ug sa tanang kahibalo, **6** maingon nga ang pagsaksi
mahitungod kang Cristo namatuod man diha kaninyo,
7 nga tungod niini kamo wala hikabsi sa bisan unsang
gasa nga espirituhanon, samtang nagapaabut kamo
sa pagpadayag sa atong Ginoong Jesu-Cristo. **8**
Siya magalig-on kaninyo hangtud sa katapusan, aron
nga unya sa adlaw sa atong Ginoong Jesu-Cristo
kamo dili kahukman sa silot. **9** Ang Dios kasaligan ug
pinaagi kaniya kamo gipanagtawag ngadto sa pakig-
ambitay kauban sa iyang Anak nga si Jesu-Cristo
nga atong Ginoo. **10** Apan magahangyo ako kaninyo,
mga igsoon, tungod sa ngalan sa atong Ginoong
Jesu-Cristo, nga unta kamong tanan magasulti sa
mao rang usa ka butang ug nga wala unta kaninyoy
mga pagkabahinbahin, kondili mausa unta hinoon
kamo diha sa mao rang paagiha sa paghunahuna
ug sa mao rang hunahunaa. **11** Kay gikasuginlan
man ugod ako sa mga tawo ni Cloe nga kono anaay
pakiglalisay diha kaninyo, mga igsoon ko. **12** Sa laing
pagkasulti, ang matag-usa kaninyo magakanayon
kono, "Ako iya ni Pablo," o "Ako iya ni Apolos," o "Ako
iya ni Cefas," o "Ako iya ni Cristo." **13** Nabahinbahin
ba ugod si Cristo? si Pablo ba ang gikalansang sa
krus alang kaninyo? O gikabautismohan ba kamo
sa ngalan ni Pablo? **14** Mapasalamaton ako sa
Dios nga wala akoy gikabautismohan kaninyo gawas
lamang kang Crispo ug kang Gayo, **15** aron wala
kaninyoy makaingon nga kamo gibautismohan sa
akong ngalan. **16** (Hinoon gibautismohan ko usab
ang panimalay ni Estefanas. Gawas niana, ambut
kong may lain pa ba nga akong gibautismohan.)
17 Kay si Cristo wala magpadala kanako aron sa
pagpamautismo, kondili sa pagwali sa Maayong
Balita, dili pinaagi sa kaigmat sa mga pulong, aron
ang krus ni Cristo dili kawad-an sa gahum. **18** Kay sa
mga nagakalaglag, ang kaasoyan sa krus maoy usa
ka binoang; apan alang kanato nga ginaluwas, kini
mao ang gahum sa Dios. **19** Kay nahisulat kini: Akong
pagalaglagon ang kaalam sa mga manggialamon,
ug akong pagapakyason ang kahait sa panabut sa
mga mahait ug salabutan." **20** Hain na man ang
tawong manggialamon? Hain na man ang escriba?
Hain na man ang maglalantugi niining kapanahonan
karon? Wala ba sa Dios pakabinoanga ang kaalam
nga iya sa kalibutan? **(aiōn g165)** **21** Kay sanglit ang
kalibutan pinaagi sa kaalam niini wala man moila sa
Dios diha sa iyang kaalam, gikahimut-an sa Dios
pinaagi sa kaboang sa atong ginawali ang pagluwas
kanila nga nagatoo. **22** Kay samtang ang mga milagro
maoy ginapangayo sa mga Judio ug ang kaalam
maoy ginapangita sa mga Gresyanhon, **23** si Cristo,
ang gilansang sa krus, mao ang atong ginawali, si
Cristo nga alang sa mga Judio usa ka kapangdolan,
ug alang sa mga Gentil usa ka binoang, **24** apan
alang kanila nga mga gipanagtawag, mga Judio ug
mga Gresyanhon, si Cristo mao ang gahum sa Dios
ug ang kaalam sa Dios. **25** Kay ang binoang sa
Dios labi pang maalam kay sa mga tawo, ug ang
kahuyang sa Dios labi pang kusgan kay sa mga tawo.
26 Kay palandunga ra ang pagtawag kaninyo, mga
igsoon; sa pagtawag kaninyo dili daghan kaninyo ang
mga manggialamon sumala sa mga sukdanan nga
kinalibutanon, dili daghan ang mga makagagahum,
dili daghan ang mga hamili sa pagkatawo; **27** apan
gipili sa Dios ang ginapakaboang sa kalibutan aron
sa pagpakaulaw sa mga manggialamon, gipili sa
Dios ang ginapakahuyang sa kalibutan aron sa
pagpakaulaw sa mga kusgan, **28** gipili sa Dios ang
timawa ug tinamay sa kalibutan, bisan ang mga
butang nga wala magalungtad aron sa pagwagtang
sa mga butang nga nagalungtad, **29** aron nga sa
ingon niana walay tawo nga makapasigarbo diha sa
atubangan sa Dios. **30** Kay gumikan kaniya kamo
anaa kang Cristo Jesus nga iyang gihimo nga atong
kaalam, atong pagkamatarung ug pagkabinalaan ug
pagkatinubos; **31** busa, ingon sa nahisulat, "Siya nga
magapasigarbo, ipasigarbo unta niya ang Ginoo."

2 Sa akong pag-anha diha kaninyo, mga igsoon, ako
mianha nga nagsangyaw kaninyo sa pamatuod

mahitungod sa Dios, dili pinaagi sa hinashasan nga
mga pulong ni sa kaalam. 2 Kay samtang diha pa ako
kaninyo gituyo ko ang dili pagpakahibalo sa bisan
unsang butang gawas kang Jesu-Cristo lamang ug
kaniya ingon nga linansang sa krus. 3 Ug sa akong
pagpakigkauban kaninyo, ako diha sa kahuyang ug
sa labihan nga kahadlok ug pagkurog; 4 ug ang
akong pagsulti ug ang akong pagwali dili pinaagi sa
makabibihag nga kaigmat sa mga pulong, kondili
pinaagi sa pagpadayag sa Espiritu ug sa gahum,
5 aron ang inyong pagtoo magasukad dili diha sa
kaalam sa mga tawo kondili diha sa gahum sa Dios.
6 Ngani, kami managsulti man ug kaalam ngadto sa
mga magtotoo nga hamtong na; hinoon kini maoy
kaalam nga dili iya niining kapanahonan karon ni
sa iyang mga punoan kinsang gahum nagapaingon
na sa pagkawagtang. (aiōn g165) 7 Apan ang among
panagsultihan mao ang tinagoan ug sinalipdan nga
kaalam sa Dios, nga sa wala pa ang kapanahonan
gitagana sa Dios alang sa atong kahimayaan. (aiōn
g165) 8 Walay bisan usa sa mga punoan niining
kapanahonan karon nga nakasabut niini; kay kong
nakasabut pa, ang Ginoo sa kahimayaan dili unta
nila ilansang sa krus. (aiōn g165) 9 Apan ingon sa
nahisulat: Ang wala makita sa mata, ni madungog sa
dalunggan, ni mosantop sa kasingkasing sa tawo,
ang gikatagana sa Dios alang kanila nga nahigugma
kaniya," 10 kini gikapadayag sa Dios kanato pinaagi
sa Espiritu. Kay ang Espiritu nagatugkad man sa
tanang mga butang, lakip sa mga kinahiladman
sa Dios. 11 Kay kinsa bang pagkatawhana ang
nasayud sa mga hunahuna sa tawo gawas sa espiritu
nga anaa nianang tawhana? Maingon man usab,
walay bisan usa nga makasabut sa mga hunahuna
sa Dios gawas sa Espiritu sa Dios. 12 Apan kita
nanagpakadawat dili sa espiritu nga iya sa kalibutan,
kondili sa Espiritu nga gikan sa Dios, aron kita
managpakasabut sa mga hiyas nga gikahatag kanato
sa Dios. 13 Ug kini among panagsultihan dili pinaagi
sa mga pulong nga gitudlo sa tawhanong kaalam
kondili gitudlo sa Espiritu, nga kita magahubad sa
mga kamatuoran nga espirituhanon ngadto sa mga
tawo nga espirituhanon. 14 Ang tawo nga kalibutanon
dili magadawat sa mga igatudlo sa Espiritu sa Dios,
kay alang kaniya kini mga binoang, ug siya dili arang
makasabut niini tungod kay kini ugod kinahanglan
mang pagatugkaron sa espirituhanon nga paagi. 15
Ang tawong espirituhanon magatugkad sa tanang mga
butang, apan siya dili pagatugkaron ni bisan kinsa. 16
"Kay kinsa bang tawhana ang nakasabut sa hunahuna
sa Ginoo, aron ang Ginoo iyang katudloan?" Apan
kita nanagpakaambit sa panghunahuna ni Cristo.

3 Apan ako, mga igsoon, dili makahimo sa pagsulti
kaninyo ingon sa paagi sa pagsulti ko ngadto sa
mga tawo nga espirituhanon, kondili sa mga tawong
kalibutanon, sa mga masusu pa diha kang Cristo. 2
Gibuhi ko kamog gatas, dili sa magahi nga kalan-on;
kay kamo dili pa andam niini; ug bisan gani karon,
kamo dili pa man andam, 3 sanglit kamo kalibutanon
pa man gihapon. Kay samtang anaa pa kaninyo ang
kasina ug ang panaglalisay, dili ba kalibutanon kamo
ug nanaggawi ingon nga mga tawo nga lawasnon?
4 Kay sa diha nga ang usa magaingon, "Ako iya
ni Pablo," ug ang usa, "Ako iya ni Apolos," dili ba
kamo igo lang nagagawi ingon nga mga lawasnon? 5
Unsa man lang diay si Apolos? Unsa man si Pablo?
Sila mga mag-aalagad lamang nga ang matag-usa
gikapiyalan sa Ginoo ug bulohaton, nga pinaagi kanila
kamo nanagpanoo. 6 Ako mao ang nagtanum, si
Apolos mao ang nagbisibis, apan ang Dios mao
ang nagpatubo. 7 Sa ingon niana, ang may bili
dili ang nagtanum o ang nagbisibis, kondili ang
nagpatubo, nga mao ang Dios lamang. 8 Siya nga
nagatanum ug siya nga nagabisibis managsama ra,
ug ang matag-usa magadawat sa iyang suhol nga
magaagad sa iyang pagpangabudlay. 9 Kay kami
mga masigkamagbubuhat nga iya sa Dios; kamo
mao ang inuma sa Dios, ang binalay sa Dios. 10
Sumala sa grasya sa Dios nga gikahatag kanako,
maingon sa usa ka batid nga magtutukod, ako mao
ang nagpahimutang sa patukoran, ug ang laing tawo
mao ang magatukod ibabaw niini. Apan magbantay
hinoon ang matag-usa kon unsaon niya sa pagtukod
ibabaw niini. 11 Kay wala nay laing patukoranan
nga ikapahimutang pa ni bisan kinsa gawas sa
gikapahimutang na, nga mao si Jesu-Cristo. 12
Karon kon sa ibabaw niining maong patukoranan
adunay magabalay ug bulawan, o salapi, o mga
bato nga hamili, o kahoy, o kogon, o dagami 13
ang binuhatan sa matag-usa makita ra unya; kay
ang adlaw sa hukom magapadayag man unya niini
sanglit kadtong adlawa igapadayag man pinaagi sa
kalayo, ug ang maong kalayo mao ang magasulay
sa binuhatan sa matag-usa. 14 Kon molungtad man
ang bisan kinsang buhat nga natukod sa ibabaw sa

patukoranan, nan, siya magadawat ug ganti. 15 Ug
kon ang buhat ni bisan kinsa masunog ra, nan, siya
makaagum ug kapildihan; apan siya maluwas, bisan
nga daw nag-agi siya latas ug kalayo. 16 Wala ba
kamo masayud nga kamo templo sa Dios ug nga
ang Espiritu sa Dios nagapuyo diha sa sulod ninyo?
17 Kon adunay molaglag sa templo sa Dios, siya
pagalaglagon sa Dios. Kay ang templo sa Dios balaan,
ug kanang temploha mao kamo. 18 Wala untay bisan
kinsa nga maglimbong sa iyang kaugalingon. Kon
aduna kaninyoy magadahum nga siya manggialamon
niining kapanahonan karon, magpakaboang unta siya
aron mahimo siyang manggialamon. (aiōn g165) 19
Kay ang kaalam nga iya niining kalibutana maoy
usa ka binoang sa atubangan sa Dios. Kay ang
kasulatan nagaingon, "Iyang ginadakop ang mga
manggialamon diha sa ilang kaigmat," 20 ug usab,
"Ang Ginoo nasayud nga ang mga hunahuna sa mga
manggialamon walay kapuslanan." 21 Busa wala
untay usa nga magpasigarbo ug mga tawo. Kay inyo
ang tanang mga butang, 22 si Pablo, o si Apolos,
o si Cepas, o ang kalibutan, o ang kinabuhi, o ang
kamatayon, o ang pagkakaron, o ang umalabut ang
tanan inyo; 23 ug kamo mga iya ni Cristo, ug si Cristo
iya sa Dios.

4 Mao kini ang paagi unsaon sa mga tawo sa pag-
isip kanamo pagaisipon kami ingon nga mga
ministro ni Cristo ug mga piniyalan sa mga tinago
sa Dios. 2 Ug labut pa niini, gikinahanglan sa mga
piniyalan nga sila magapakita nga kasaligan. 3 Apan
sa kanakong bahin, wala nako tagda pag-ayo nga ako
paga-usisahon ninyo, o sa bisan unsang hukmanan
nga tawhanon. Bisan gani sa akong kaugalingon
wala man ako mag-usisa. 4 Ako walay hingmatikdan
nga bisan unsa batok sa akong kaugalingon, hinoon
kini dili magapakamatarung kanako. Ang magausisa
kanako mao ang Ginoo. 5 Busa, ayaw ipakanaug
ang hukom sa dili pa panahon, sa dili pa moabut
ang Ginoo, nga mao ang magapadayag sa mga
butang nga karon natago diha sa kangitngit ug
magapadayag sa mga katuyoan sa kasingkasing. Ug
unya ugaling ang matag-usa ka tawo magadawat ug
pagdalayeg gikan sa Dios. 6 Karon kining tanang mga
butanga, mga igsoon, akong gikapadapat kanako
ug kang Apolos tungod kaninyo, aron nga pinaagi
kanamo ingon nga sulondon, kamo makakat-on sa
pagkinabuhi nga dili mahisaylo na sa kasulatan, aron
wala kaninyoy magpaburot sa pagdapig sa usa batok
sa usa. 7 Kay kinsa bay naghimo kanimo nga lahi sa
uban? Ug unsa bay anaa kanimo nga dili mo dinawat?
Ug kon kini dinawat man, nganong magpasigarbo
man ikaw nga morag dili kini hinatag? 8 Kamo
karon may katagbawan na man tuod! Kamo karon
nangahimo nang mga dato! Kamo karon nangahari
nga wala kami! Kon naghari pa lang unta tuod
kamo, aron kami makaapil sa pagpamunoan uban
kaninyo! 9 Kay sa akong paghunahuna ang Dios
nagapasundayag kanamong mga apostoles diha sa
kaulahian sa tanan, ingon nga mga tawo nga ginahin
aron igapapatay; tungod kay kami nangahimo mang
mga talan-awon sa kalibutan, sa mga manulonda ug
sa mga tawo. 10 Kami mga boang tungod kang Cristo,
apan kamo mga manggialamon diha kang Cristo.
Kami mga mahuyang, apan kamo mga kusgan. Kamo
mga pinasidunggan, apan kami mga tinamay. 11
Hangtud niining taknaa karon, kami mga gutom ug
uhaw, ug walay mga sapot, ug ginadagmalan kami
ug kami walay kaugalingong mga puloy-anan, 12 ug
kami nagabudlay, nga nagabuhat ginamit ang among
kaugalingong mga kamot. Sa diha nga pasipalahag
sulti, kami manalangin lang; sa diha nga lutoson, kami
pailub lang; 13 sa diha nga butangbutangan, kami
magapakilooy lang, bisan gani hangtud karon kami
gipanag-isip man ingon nga mga hugaw nga sinilhig
sa yuta, ug kinahig gikan sa tanang mga butang.
14 Ako wala magsulat niini aron sa pagpakaulaw
kaninyo, kondili aron sa pagtambag kaninyo ingon
nga akong pinalanggang mga anak. 15 Kay bisan
pa kon dili maisip ang gidaghanon sa inyong mga
mag-aagak diha kang Cristo, dili daghan ang inyong
mga amahan. Kay ako nahimong inyong amahan
diha kang Cristo Jesus pinaagi sa Maayong Balita.
16 Busa ako magaagda kaninyo nga magmaawaton
kamo kanako. 17 Tungod niining maong hinungdan,
akong gipadala kaninyo si Timoteo, nga akong
pinalangga ug kasaligang anak diha sa Ginoo, aron sa
pagpahinumdum kaninyo mahitungod sa akong mga
paagi diha kang Cristo, ingon sa akong pagpanudlo
bisan diin sa tanang mga iglesia. 18 Ang uban kaninyo
diha nanagpaburot kaayo sa ilang kaugalingon, nga
daw dili ako moanha diha kaninyo. 19 Apan ako
moanha diha kaninyo sa dili madugay, kon itugot
man sa Ginoo, ug unya ako nang masuta dili ang
sinuiltihan niining maong mga tigpaburot, kondili ang
ilang gahum. 20 Kay ang gingharian sa Dios dili

hinimog palabas kondili sa gahum. 21 Unsa may
inyong gusto? Anha-on ko ba kamo nga dad-an ug
bunal, o gugma ba inubanan sa espiritu sa kalomo?

5 May tinuod nga gikabalita nga adunay
pagpakighilawas diha kaninyo, kanang
pakighilawas nga ang ingon wala buhata bisan pa
sa mga Gentil, nga mao, nga anaay tawo diha nga
nakigpuyopuyo sa asawa sa iyang amahan. 2 Ug
kamo nanagpaburot hinoon, ug wala managkaguol
nga unta makuha gikan sa inyong taliwala kanang
tawhana nga nagabuhat niini. 3 Kay bisan wala ako
diha sa lawas, anaa ako sa espiritu; ug sama ra nga
anaa ako, nakapakanaug na ako sa akong hukom 4
sa ngalan sa Ginoong Jesus, batok sa tawo nga
nagabuhat sa maong butang. Inigkatigum ninyo, ug
anaa ang akong espiritu, uban sa gahum sa atong
Ginoong Jesus, 5 kining tawhana kinahanglan inyong
itugyan ngadto kang Satanas alang sa pagkalaglag
sa iyang lawas, aron ang iyang espiritu maluwas
unya sa panahon sa Ginoong Jesus. 6 Kining
pagpasigarboha ninyo dili maayo. Wala ba kamo
masayud nga ang diyutayng pudyot sa igpatubo
mopatubo sa tibook nga minasa? 7 Kuhaa gikan
kaninyo ang daang igpatubo aron kamo mahimong
bag-ong minasa; maingon nga sa pagkatinuod kamo
dili na pinatuboan. Kay gikahalad na si Cristo, ang
atong karniro sa pasko. 8 Busa, saulogon ta ang
pangilin, dili sa daan nga igpatubo, dili sa igpatubo
nga mao ang pagkamadinauton ug pagkadautan,
kondili sa wala-patuboi nga tinapay nga mao ang
pagkamaminatud-on ug kamatuoran. 9 Gikaingnan
ko na kamo sa akong pagsulat kaninyo nga dili
kamo magpakigkauban sa mga makihilawason. 10
Hinoon wala ko ipasabut niini nga kamo dili na gayud
magpakigharong sa mga makihilawason dinhi sa
kalibutan, o sa mga dalo ug mga tikasan, o mga
tigsimbag mga diosdios; kay kon mao pa, nan,
gikinahanglan unta nga mamahawa na lang kamo
niining kalibutana. 11 Hinonoa, ako nagsulat kaninyo
nga dili kamo magpakigkauban kang bisan kinsa
nga nagapakaigsoon kon kana siya makihilawason,
o dalo, o tigsimbag mga diosdios, o tigpasipala,
o palahubog, o tikasan dili, bisan na lang sa
pagpakigsalo kaniya sa pagpangaon. 12 Kay unsa
may akong katungod sa paghukom sa mga taga-
gawas? Dili ba ang mga anaa sa sulod sa iglesia
mao ang inyong pagahukman? 13 Ang Dios mao ang
magahukom kanila nga mga taga-gawas. Palagputa
gikan sa inyong taliwala kanang tawong dautan.

6 Kon usa kaninyo may buroka batok sa iyang
silingan, pangahasan ba niya ang pagsang-at
sa buroka sa atubangan sa mga maghuhukom nga
dili magtotoo, ug dili hinoon sa atubangan sa mga
balaan? 2 Wala ba kamo masayud nga ang mga
balaan magahukom man unya sa kalibutan? Ug kon
ang kalibutan inyong pagahukman, wala na ba hinoon
kamoy katakus sa paghusay sa mga ginagmayng
buroka? 3 Wala ba kamo masayud nga kita man
unya ang magahukom sa mga manulonda? Nan,
labi pang magahukom kita sa mga suliran nga labut
niining kinabuhia! 4 Ug kon kamo aduna nianang mga
burokaha nga kinahanglan pagahusayon, nganong
inyo man kining dad-on sa atubangan sa mga tawong
wala tamda sa iglesia aron ilang hukman? 5 Ako
nagasulti niini aron sa pagpakaulaw kaninyo. Sarang
ba nga diha kaninyo walay bisan usa ka tawo nga
may igong kaalam nga makamaong mohusay sa
managsoon? 6 Ug gikinahanglan ba gayud nga
ang igsoon makigburoka batok sa iyang igsoon, ug
kini himoon sa atubangan sa mga dili magtotoo?
7 Sa pagkatinuod kamo nangapakyas na, sanglit
kamo aduna may pakigburoka ang usa batok sa
usa. Nganong dili man lang ninyo antuson ang
pagdaugdaug kaninyo? Nganong dili man lang ninyo
antuson nga kamo pagalimbongan? 8 Apan kamo
na gayud hinoon mao ang nagapangdaugdaug ug
nagapanglimbong, ug kana sa inyo rang mga igsoon.
9 Nasayud ba kamo nga ang mga dili matarung dili
makapanunod sa gingharian sa Dios? Ayaw kamo
pagpalimbong; walay mga makihilawason, o mga
tigsimba ug mga diosdios, o mga mananapaw, o
mga bayot, 10 o mga kawatan, o mga dalo, o mga
palahubog, o mga tigpasipala, o mga tulisan, nga
makapanunod sa gingharian sa Dios. 11 Ug kaniadto
ang uban kaninyo mga ingon niini. Apan kamo
gihinloan na, kamo gibalaan na, kamo gimatarung
na sa ngalan sa Ginoong Jesu-Cristo ug diha sa
Espiritu sa atong Dios. 12 "Ang tanang butang ikatugot
kanako," apan dili ang tanang mga butang makaayo.
"Ang tanang butang ikatugot kanako," apan dili ako
magpaulipon sa bisan unsang butang. 13 Tinuod nga
"Ang kan-on alang sa tiyan ug ang tiyan alang sa
kan-on," apan kining duha pagalaglagon sa Dios.
Ang lawas dili alang sa pakighilawas, kondili alang

sa Ginoo, ug ang Ginoo alang sa lawas. 14 Ug
ang Dios nga nagbanhaw sa Ginoo magabanhaw
usab kanato pinaagi sa iyang gahum. 15 Wala ba
kamo masayud nga ang inyong lawas mga bahin
man ni Cristo? Nan, kuhaon ko ba ang mga bahin
ni Cristo aron pagahimoon nga mga bahin sa usa
ka babayeng dautan? Palayo kana! 16 Wala ba
kamo masayud nga siya nga nahilingkit ngadto sa
babayeng dautan nahimong usa ka lawas uban
kaniya? Kay, sumala sa nahisulat, "Ang duroha
mahimong usa." 17 Apan siya nga nahiusa ngadto
sa Ginoo nahimong usa ka espiritu uban kaniya. 18
Likayi ang pakighilawas. Ang tanang ubang sala nga
pagabuhaton sa tawo anaa ra sa gawas sa iyang
lawas; apan ang tawong makihilawason nagapakasala
batok sa iyang kaugalingong lawas. 19 Wala ba kamo
masayud nga ang inyong lawas templo sa Espiritu
Santo nga nagapuyo sa sulod ninyo, ug nga kini
inyong nabatonan gikan sa Dios? Kamo dili na inyo
sa inyong kaugalingon, 20 kay gipalit na kamo sa usa
ka bili. Busa himayaa ninyo ang Dios diha sa inyong
lawas.

7 Karon mahitungod sa mga pangutana sa inyong
sulat kanako. Maayo unta alang sa lalaki ang dili
pagpakigduol ug babaye. 2 Apan aron sa paglikay
sa tintal sa pakighilawas, ang matag-usa ka lalaki
kinahanglan magabaton ug iyang kaugalingong
asawa, ug ang matag-usa ka babaye magabaton ug
iyang kaugalingong bana. 3 Ang bana kinahanglan
magatugyan ngadto sa iyang asawa sa angay sa
magtiayon, maingon man ang asawa ngadto sa iyang
bana. 4 Kay ang asawa dili mao ang magbuot sa
kaugalingong lawas niya, kondili ang iyang bana;
maingon man usab, ang bana dili magabuot sa
kaugalingong lawas niya, kondili ang iyang asawa. 5
Ayaw kamo pagdumiliay ang usa sa usa gawas kon
pinaagi sa panagsabut alang sa usa ka panahon,
kaha aron managsulod kamo diha sa kahigayonan sa
pag-ampo; apan tapus niini, managduolay na usab
kamo, aron dili kamo matintal ni Satanas tungod
sa kakulang ninyog pagpugong sa kaugalingon. 6
Nagasulti ako niini agig pagtugot, dili pagsugo. 7
Ngani buot ko unta nga ang tanang lalaki manig-
ingon kanako. Apan ang matag-usa adunay iyang
kaugalingong hiyas gikan sa Dios, ang usa alang
sa usa ka paagi sa kinabuhi, ug ang usa alang sa
lain. 8 Alang sa mga dili minyo ug sa mga balo ako
magaingon nga maayo alang kanila ang pagpabilin
nga mag-inusara sama kanako. 9 Apan kon sila dili
man ugaling makapugong sa ilang kaugalingon, nan,
paminyoa na lang sila. Kay labi pang maayo hinoon
nga maminyo kay sa magasilaob sila sa kaulag. 10
Apan kanila nga mga minyo na ang akong tugon
dili hinoon akoa, kondili iya sa Ginoo mao nga ang
asawa dili gayud magbiya sa iyang bana 11 (apan kon
siya mobulag man gayud, kinahanglan magapabilin
siya nga mag-inusara; kon dili man, kinahanglan
magpakig-uli siya sa iyang bana) ug nga ang bana
dili gayud magbulag sa iyang asawa. 12 Ngadto sa
uban ako magaingon, dili ang Ginoo, nga kon kita
adunay igsoon nga may asawang dili magtotoo, ug
kini siya buot ra nga makigpuyo kaniya, kini siya
dili gayud niya pagbulagan. 13 Ug kon ang usa ka
babaye may bana nga dili magtotoo, ug kini siya buot
ra nga makigpuyo uban kaniya, kini siya dili gayud
niya pagbulagan. 14 Kay ang bana nga dili magtotoo
ginabalaan pinaagi sa iyang asawa nga magtotoo,
ug ang asawa nga dili magtotoo ginabalaan pinaagi
sa iyang bana. Kay kon wala pa, nan, ang inyong
mga anak dili unta mga binalaan, apan kini sila karon
mga binalaan. 15 Apan kon ang gikatiayon nga dili
magtotoo buot man makigbulag, nan, pabulaga siya;
kay ang bana o asawa nga magtotoo wala maulipon
sa maong kaminyoon. Kay kita gipanagtawag sa Dios
ngadto sa pagdinaitay. 16 Kay unsaon man usab
nimo pagpakaila, asawa, nga maluwas mo gayud ang
imong bana ug unsaon man usab nimo pagpakaila,
bana, nga maluwas mo gayud ang imong asawa?
17 Mao lamang, nga ang matag-usa kinahanglan
magagawi diha sa kinabuhi nga gibahin kaniya sa
Ginoo, ug diha sa kahimtang nga iyang nahimutangan
sa panahon sa pagtawag kaniya sa Dios. Kini
mao ang akong sugo sa tanang mga kaiglesiahan.
18 Aduna bay may sirkunsisyon nang daan sa
panahon sa pagtawag kaniya? Nan, kinahanglan dili
siya magpakawalay sirkunsisyon. Aduna bay walay
sikunsisyon sa panahon sa pagtawag kaniya? Nan,
kinahanglan dili siya magpasirkunsisyon. 19 Kay dili
maoy may bili ang pagkamay sirkunsisyon kon ang
pagkawalay sirkunsisyon, kondili ang pagbantay sa
mga sugo sa Dios. 20 Ang matag-usa magapabilin
diha sa kahimtang nga iyang nahimutangan sa
panahon sa pagtawag kaniya. 21 Ulipon ka na bang
daan sa panahon sa pagtawag kanimo? Ayaw kini
igsapayan. Apan kon may kahigayonan man ikaw sa

pagpakadawat ug kagawasan, pahimusli kini. 22 Kay
ang ulipon nga gitawag diha sa Ginoo, siya tawong
gawas nga iya sa Ginoo. Maingon man usab, ang
tawong gawas nang daan sa panahon sa pagtawg
kaniya, siya ulipon ni Cristo. 23 Kamo gipalit na sa
usa ka bili; ayaw na kamo pagpaulipon sa mga tawo.
24 Busa, mga igsoon, sa bisan unsang kahimtang nga
inyong nahimutangan sa panahon sa pagtawag sa
matag-usa kaninyo, kinahanglan nga magapabilin
siya diha niana kauban sa Dios. 25 Karon mahitungod
sa mga dalaga, ako walay sugo nga gikan sa Ginoo,
hinonoa aniay akong hunahuna nga igahatag ko ingon
nga tawong kasaligan tungod sa kalooy sa Ginoo. 26
Gihunahuna ko nga tungod sa tali-abut nga kasakitan
maayo na lang sa usa ka tawo ang pagpabilin nga
ingon sa iyang kahimtang karon. 27 Aduna ka bay
asawa? Nan, ayaw pagpakigbulag. Wala ka bay
asawa? Nan, ayaw na lang pagpangasawa. 28
Apan kon ugaling mangasawa ka man, dili ikaw
makasala; ug kon ang dalaga mamana, siya dili
makasala. Ngani sila nga mga minyo mahisangko sa
mga kalibug nga kalibutanon, ug buot ko unta nga
luwason kamo gikan niini. 29 Ang akong ipasabut,
mga igsoon, mao nga ang panahon nga gitagal
hamubo na lang kaayo; sukad karon, sila nga may
mga asawa magkinabuhi unta sila nga daw walay
mga asawa; 30 ug ang mga nanagsubo nga daw
wala managsubo, ug ang mga nanagkalipay nga
daw wala managkalipay, ug ang mga nanagpamalit
nga daw wala silay mga katigayonan, 31 ug sila
nga nagapahimulos sa kalibutan, nga daw wala
kaayo magpahimulos niini. Kay ang urog niining
kalibutana molabay lamang. 32 Buot ko unta nga
kamo mahigawas sa mga kabalaka. Ang lalaki nga dili
minyo may kasibut alang sa mga butang nga iya sa
Ginoo, kon unsaon niya sa pagpahimuot sa Ginoo; 33
apan ang lalaking minyo adunay kabalaka mahitungod
sa mga butang kalibutanon, kon unsaon niya sa
pagpahimuot sa iyang asawa, 34 busa nabahin ang
iyang kasibut. Ug ang babayeng dili minyo o dalaga
adunay kasibut alang sa mga butang sa Ginoo, kon
unsaon niya sa pagkabalaan diha sa lawas ug sa
espiritu; apan ang babayeng minyo adunay kabalaka
mahitungod sa mga butang kalibutanon, kon unsaon
niya sa pagpahimuot sa iyang bana. 35 Nagasulti
ako niini alang sa inyong kaayohan, dili ingon nga
paggalong kaninyo, kondili aron sa pagdasig sa mga
kalihokan nga angay ug aron kamo dili magkapuliki
sa inyong pag-alagad sa Ginoo. 36 Apan kon adunay
lalaki nga magahunahuna nga wala mahisubay sa
angay ang iyang pagbuhat sa ingon ngadto sa iyang
gipakighigugmaay, kon makusog man ugaling ang
iyang mga pagbati, ug kon gikinahanglan man gayud
kini, nan, tugoti ang maong tawo sa pagbuhat sumala
sa iyang gusto: paminyoa sila kini dili sala. 37 Apan
ang lalaki nga nakabaton na sa bug-os nga hunahuna,
dili tungod kay siya gipugos kondili tungod kay siya
buot magapugong sa iyang tinguha ug nakahukom
na sulod sa iyang kasingkasing sa pagbuhat niini,
nga ang iyang gipakighigugmaay iya na lamang
pagaisipon ingon nga hinigugma nga espirituhanon
kanang tawhana nagabuhat ug matarung. 38 Busa ang
mangasawa sa iyang gipakighigugmaay nagabuhat
ug maayo; hinoon ang dili mangasawa nagabuhat ug
labi pa ka maayo. 39 Ang asawa nabugkos ngadto
sa iyang bana samtang kini magapabilin nga buhi.
Apan kon ang bana mamatay, siya may kagawasan
sa pagpamana kang bisan kinsa nga buot niya,
mao lamang nga kinahanglan ang iyang pamanhon
magtotoo usab sa Ginoo. 40 Hinoon ang babayeng
balo labi pang magamalipayon kon magapabilin
siyang balo. Mao kini ang akong hunahuna, ug ako
nagatoo nga ako usab nakabaton sa Espiritu sa Dios.

8 Karon mahitungod sa mga kan-onon nga gikahalad
ngadto sa mga diosdios: kita nasayud nga tuod
"ang tanan kanato nanagpakabaton ug kahibalo."
Ang "kahibalo" baya magapaburot apan ang gugma
magapalig-on. 2 Kon adunay nagadahum nga siya
may kahibalo na, siya wala pa gayud mahibalo sa
kinahanglan niyang pagahibaloan. 3 Apan kon ang
usa ka tawo magahigugma sa Dios, kining tawhana
pagailhon sa Dios. 4 Ug mahitungod sa pagkaon
sa mga kan-onon nga gikahalad ngadto sa mga
diosdios, kita nasayud na nga "ang diosdios dili
tinuod," ug nga "walay laing Dios gawas sa usa
lamang." 5 Kay bisan tuod adunay gipanagtawag
nga mga dios sa kalangitan o sa kayutaan ingon
nga tuod daghan man ang mga "dios" ug daghan
ang mga "ginoo" 6 apan, alang kanato adunay usa
lamang ka Dios, ang Amahan, nga ginikanan sa
tanang mga butang ug nga alang kang kinsa kita
nanaglungtad; ug usa lamang ka Ginoo, si Jesu-Cristo
pinaagi kang kinsa nagalungtad kita ug ang tanang
mga butang. 7 Apan dili ang tanan nanagpakabaton
niining maong kahibalo. Hinonoa, tungod sa ilang

pagkaanad pag mga diosdios hangtud karon, adunay
pipila nga nagakaon ug kan-onon ingon nga daw
tinuod gayud nga gikahalad ngadto sa diosdios, ug
busa ang ilang kaisipan nahugawan, tungod kay kini
mahuyang man. 8 Sa pagkatinuod, ang kan-onon dili
makaunsa sa atong kalabutan ngadto sa Dios. Kon
kita mokaon, dili kita mahimong labi pa ka dautan;
ug kon kita dili man mokaon, dili kita mahimong
labi pa ka maayo. 9 Mao lamang nga kinahanglan
imong pagabantayan nga kining imong kagawasan dili
mahimong kapangdolan sa mga mahuyang. 10 Kay
kon ikaw nga may kahibalo makita sa usa ka tawo
nga ikaw nagalingkod tambong sa kan-anan sa sulod
sa templo sa diosdios, dili ba siya lagmit nga madasig,
kon mahuyang ang iyang kaisipan, sa pagkaon sa
kalan-on nga gihalad ngadto sa mga diosdios? 11 Sa
ingon niana, tungod sa imong kahibalo nadaut hinoon
kining maong tawong mahuyang, nga imong igsoon
nga alang kaniya si Cristo nagpakamatay. 12 Sa
ingon niana, sa nakasala ikaw batok sa imong mga
igsoon ug nagasamad sa ilang kaisipan sa diha nga
maluya kini, ikaw nagapakasala batok kang Cristo. 13
Tungod niining maong katarungan, kon ang pagkaon
ko mao man ang hinungdan sa pagkahulog sa akong
igsoon, ako dili ug dili na gayud mousab sa pagkaon
ug karni basi pa unya hinoon makaangin ako sa
pagkahulog sa akong igsoon. **(aiōn g165)**

9 Dili ba ako gawas? Dili ba ako apostol? Wala
ba ako makakita kang Jesus nga atong Ginoo?
Dili ba kamo akong buhat diha sa Ginoo? 2 Kon
sa uban giisip ako nga dili apostol, kaninyo apostol
gayud ako; kay kamo sa inyong pagkakinabig mao
man ang timri sa akong pagka-apostol. 3 Kini mao
ang akong pagpangatarungan batok kanila nga buot
magausisa kanako. 4 Wala ba diay kami ing katungod
sa pagpangayog pagkaon ug ilimnon? 5 Wala ba
diay kami ing katungod sa pagpakuyog kanamog
asawa nga magtotoo, maingon sa ginabuhat sa
ubang mga apostoles ug sa mga igsoon sa Ginoo
ug ni Cefas? 6 O si Barnabas ra ba diay ug ako
ang walay katungod sa paglikay sa buhat alang sa
panginabuhi? 7 Kinsa bang sundaloha ang moalagad
nga mao ray magagasto alang sa iyang kaugalingon?
Kinsa bay magatanum ug parasan nga dili mokaon
sa bunga niini? Kinsa bay magabuhig mga hayop
nga dili magpahimulos sa gatas niini? 8 Ginasulti ko
ba kini sa tinawhanon lamang? Dili ba ang kasugoan
nagasulti man ug sama niini? 9 Kay nahisulat kini sa
kasugoan ni Moises, "Ayaw pagbusali ang baba sa
baka nga nagagiok!" May kahingawa ba ang Dios
alang sa mga baka lamang? 10 Dili ba sa pagkatinuod
siya nagasulti niini alang sa atong kaayohan? Sa
pagkatinuod kini gisulat alang sa atong kaayohan,
aron ang magdadaro magadaro nga may paglaum,
ug ang maggigiuk kinahanglan magagiuk nga may
paglaum sa pagpakaambit ug bahin sa abut. 11
Kon ugaling nakapugas man kami ug panalangin
nga espirituhanon diha kaninyo, ipakadautan ba diay
kon kami magaani sa inyong mga panalangin nga
yutan-on? 12 Kon ang uban inyong gitugotan sa
pagpahimulos sa maong katungod diha kaninyo, dili
ba unta kami labi pa? 13 Wala ba kamo masayud nga
sila nga nanag-alagad sa templo nagakuha sa ilang
pagkaon gikan sa templo, ug nga sila nga nagaalagad
sa halaran nagadawat ug bahin gikan sa mga
hinalad-inihaw? 14 Sa ingon nga paagi, ang Ginoo
nagsugo nga ang mga nagasangyaw sa Maayong
Balita magakuha sa ilang kapanginabuhian gikan sa
Maayong Balita. 15 Apan wala ako magpahimulos
sa bisan unsa niining maong mga katungod, ug
wala usab ako karon magsulat niini aron lamang
pagahimoon ang ingon niini alang kanako. Kay
palabihon ko nga mamatay ako kay sa pagakuhaan
ako niining hinungdan sa akong pagpasigarbo. 16 Kay
kon ginawali ko man ang Maayong Balita, kini wala
maghatag kanako ug hinungdan sa pagpasigarbo,
kay mapugos man gayud ako sa pagbuhat niini ingon
nga akong katungdanan. Alaut ako kon dili ko iwali
ang Maayong Balita! 17 Ug kon buhaton ko kini sa
kinabobut-on, ako magadawat ug suhol; apan kon dili
sa kinabobut-on, sa gihapon kini gikatugyan `kanako
ingon nga piniyalan. 18 Busa, unsa man lang diay ang
akong balus? Mao lang kini: nga sa akong pagwali,
ang Maayong Balita ikahatag ko nga walay bayad,
aron dili ko kapahimuslan ang akong katungod sa
pagkamagwawali sa Maayong Balita. 19 Kay bisan
tuod ako gawas gikan sa tanang tawo, hinonoa
nagapaulipon ako sa tanan aron makabig ko unta
ang labi pang daghan. 20 Ngadto sa mga Judio ako
nahimong ingon sa Judio aron sa pagkabig sa mga
Judio; ngadto sa mga nagapailalum sa kasugoan ako
nahimong ingon sa nailalum sa kasugoan bisan tuod
ako dili ilalum sa kasugoan aron makabig ko ang mga
nailalum sa kasugoan. 21 Kanila nga walay kasugoan,
ako nahimong ingon sa walay kasugoan bisan tuod

ako may kasugoan sa Dios ug nailalum sa balaod ni
Cristo aron makabig ko sila nga walay kasugoan. 22
Ngadto sa mga mahuyang, ako nahimong ingon sa
mahuyang aron makabig ko ang mga mahuyang. Ako
nahimong tanang mga butang ngadto sa tanang mga
tawo, aron nga sa bisan unsang paagiha maluwas
ko unta ang pipila kanila. 23 Akong ginabuhat kining
tanan tungod sa Maayong Balita, aron ako makaambit
sa mga panalangin niini. 24 Wala ba kamo masayud
nga sa panaglumba ang tanang mga magdadalagan
apil man sa bangga, apan nga usa ra kanila ang
makadawat sa ganti? Busa dumalagan kamo sa
ingon aron makadawat kamo niini. 25 Ang matag-
usa ka magdudula nagabatasan sa pagpugong sa
iyang kaugalingon labut sa tanang mga butang.
Sila nagahimo niini aron sa pagdaug sa usa ka
purongpurong nga madunot ra, apan kita aron sa
pagdaug sa dili madunot. 26 Busa, sa akong bahin,
ako wala magdalagan nga walay tumong, ang akong
sinumbagan dili ingon sa nagabatibatig sumbag sa
hangin; 27 hinonoa ginabun-og ko ang akong lawas
ug ginapanton ko kini, basi unya nga sa tapus ako
makasangyaw ngadto sa uban, ako pagahukman na
hinoon nga dili diay takus sa pag-apil sa bangga.

10 Mga igsoon, buot ko nga inyong masayran
nga silang tanan nga atong mga ginikanan
nahianha sa ilalum sa panganud, ug silang tanan
milatas sa dagat, 2 ug silang tanan gikabautismohan
ngadto kang Moises diha sa panganud ug sa
dagat, 3 ug silang tanan nanagpangaon sa mao
rang usa ka espirituhanong kalan-on, 4 ug silang
tanan nanagpanginom gikan sa mao rang usa ka
espirituhanong ilimnon, Kay sila nanagpanginom
man gikan sa Bato nga minunot kanila, ug ang
maong Bato mao si Cristo. 5 Ngani, ang Dios wala
mahimuot sa kadaghanan kanila; ug sila namutalid
sa kaawaawan. 6 Ug kining mga butanga maoy mga
pasidaan alang kanato sa dili pagpangandoy ug mga
dautang butang ingon sa gibuhat nila. 7 Kinahanglan
dili kamo magmasimbahon ug mga diosdios ingon
sa uban kanila; kay sumala sa nahisulat, "Ang
katawhan nanglingkod aron sa pagkaon ug pag-
inom ug nanindog sila aron sa pagsayaw." 8 Dili kita
magpakighilawas ingon sa gibuhat sa uban kanila,
nga tungod niana sulod sa usa ka adlaw nangamatay
ang kaluhaan ug tulo ka libo kanila. 9 Dili nato
pagsulayon ang Ginoo, ingon sa gibuhat sa uban
kanila nga tungod niana gipanglaglag sila sa mga
bitin. 10 Ug dili kamo magbagolbol, ingon sa gibuhat
sa uban kanila nga tungod niana gilaglag sila sa
Maglalaglag. 11 Kining mga butanga nahitabo kanila
ingon nga pasidaan, ug gisulat ingon nga tugon alang
kanato karon nga mga hing-abutan sa katapusan sa
kapanahonan. (aiōn g165) 12 Busa, siya nga nagadahum
nga maayo na niyang pagkabarug, magbantay basig
mapukan siya. 13 Kaninyo walay nakaabut nga
bisan unsang pagpanulay nga dili maantus sa tawo.
Ang Dios kasaligan, ug dili niya itugot kamo nga
pagapanulayon sa labaw sa inyong kaarangan, apan
uban sa pagpanulay siya magatagana usab ug
lutsanan sa paglikay, aron kamo makahimo sa pag-
antus niini. 14 Busa, mga hinigugma, likayi ninyo ang
pagsimba ug mga diosdios. 15 Ako nagasulti kaninyo
ingon nga sa mga tawong mabuot; hukmi ninyo ang
akong isulti. 16 Ang kopa sa panalangin nga atong
ginapanalanginan, dili ba kini pagpakig-ambit sa dugo
ni Cristo? Ang tinapay nga atong ginatipiktipik, dili
ba kini pagpakig-ambit man sa lawas ni Cristo? 17
Sanglit usa man lamang ka buok ang tinapay, kita
usab usa lamang ka lawas bisan daghan kita, kay
kitang tanan nagapakig-ambit man sa mao rang usa
ka tinapay. 18 Palandunga ninyo ang batasan sa
Israel; dili ba sila nga nanagpangaon sa mga halad-
inihaw nagapakig-ambit man sa halaran? 19 Unsa
man ang akong buot ipasabut? Mao ba nga ang
kalan-on tinuod gayud diay nga nahalad ngadto sa
mga diosdios, o, nga aduna gayud diay ing tinuod
nga diosdios? 20 Dili, hinonoa ang buot ko ipasabut
mao nga bisan unsay ginahalad sa mga Gentil, kini
ilang ginahalad ngadto sa mga yawa ug dili ngadto sa
Dios. Dili ako buot nga kamo magpakig-ambit kauban
sa mga yawa. 21 Kay kamo dili arang makainom
sa kopa sa Ginoo dungan sa kopa sa mga yawa.
Dili man usab kamo makaambit sa kan-anan sa
Ginoo dungan sa kan-anan sa mga yawa. 22 Unsa?
Hagiton ba nato ang Ginoo sa pagpangabobho? Labi
pa ba kitang kusgan kay kaniya? 23 "Ang tanang
mga butang ikatugot," apan dili ang tanang mga
butang makaayo. "Ang tanang mga butang ikatugot,"
apan dili ang tanang mga butang magapalig-on. 24
Wala untay magapaningkamot sa pagkab-ot sa iyang
kaugalingong kaayohan, kondili sa kaayohan hinoon
sa iyang silingan. 25 Kumaon kamog bisan unsa
nga ginabaligya sa mga baligyaanan sa mga kan-
onon sa walay pagsusi mahitungod niini alang sa

kaisipan. 26 Kay "ang yuta iya sa Ginoo, ug ang
tanang mga butang nga anaa niini." 27 Kon usa sa
mga dili magtotoo modapit kaninyo sa pagpangaon
ug buot kamo moadto, kumaon kamo sa bisan unsay
idulot kaninyo sa walay pagsusi mahitungod niini
alang sa kaisipan. 28 (Apan kon adunay moingon
kaninyo, "Kini gikadulot baya ngadto sa diosdios,"
nan, ayaw kamo pagkaon niini agig pagtagad sa tawo
nga nagapahibalo kaninyo, ug alang sa kaisipan 29
sa iyang kaisipan, mao ang buot ipasabut ko, dili sa
imo.) Kay bahin sa akong kagawasan, ngano bang
pagahukman man kini sa kaisipan sa uban? 30 Kon
ako nagakaon uban ang pagpasalamat, nganong
pagasawayon pa man ako mahitungod sa ako nang
gikapasalamatan? 31 Busa, kon magakaon kamo
o magainom, o magabuhat sa bisan unsa, buhata
ninyo kining tanan aron sa paghimaya sa Dios. 32
Ayaw ninyo hatagig higayon sa pagkapangdol ang
mga Judio o ang mga Gresyanhon o ang iglesia nga
iya sa Dios, 33 maingon nga gipaningkamotan ko ang
pagpahimuot sa tanang mga tawo diha sa bisan unsa
nga akong pagabuhaton, dili nga ginapangita ko ang
akong kaugalingong kaayohan, kondili ang kaayohan
sa kadaghanan aron mangaluwas sila.

11 Magmaawaton kamo kanako, maingon nga ako
nagamaawaton kang Cristo. 2 Ginadayeg ko
kamo tungod sa inyong paghandum kanako sa tanang
paagi ug sa pagbantay sa akong mga pagtulon-an
ingon sa akong pagbilin niini kaninyo. 3 Apan buot ko
nga inyong sabton nga ang ulo sa matag-usa ka lalaki
mao si Cristo, ug ang ulo sa babaye mao ang iyang
bana, ug ang ulo ni Cristo mao ang Dios. 4 Ang lalaki
nga magapandong sa iyang ulo samtang nagaampo
o nagahimo siyag profesiya, nagapakaulaw siya sa
iyang ulo; 5 apan ang babaye nga wala magpandong
sa iyang ulo samtang nagaampo o nagahimo siyag
profesiya, nagapakaulaw siya sa iyang ulo sama
ra nga kiniskisan ang iyang ulo. 6 Kay kon ang
babaye dili man magpandong sa iyang kaugalingon,
nan, kinahanglan putlon na lang niya ang iyang
buhok; apan kon makauulaw man alang sa babaye
ang pagkainalutan o pagkakiniskisan ug ulo, nan,
paggamita siyag pandong. 7 Dili kinahanglan sa lalaki
nga magpandong siya sa iyang ulo sanglit dagway
ug himaya man siya sa Dios; apan ang babaye mao
ang himaya sa lalaki. 8 (Kay ang lalaki wala buhata
gikan sa babaye, kondili ang babaye hinoon gikan sa
lalaki. 9 Ug ang lalaki wala usab buhata alang sa
babaye, kondili ang babaye hinoon alang sa lalaki.)
10 Mao kana ang katarungan ngano nga ang babaye
kinahanglan magabutang ug pandong sa iyang ulo,
bisan tungod na lang sa mga manolunda. 11 (Hinoon,
diha sa Ginoo ang babaye dili gawas sa lalaki ni ang
lalaki gawas sa babaye; 12 kay maingon nga ang
babaye gibuhat gikan sa lalaki, mao man usab karon
ang lalaki natawo gikan sa babaye. Ug ang tanang
mga butang gikan sa Dios.) 13 Hukmi ninyo kini
alang sa inyong kaugalingon: angay ba sa babaye
ang pag-ampo ngadto sa Dios nga dili magpandong
sa iyang ulo? 14 Dili ba ang kinaiya mao man ang
nagatudlo kaninyo nga makauulaw sa lalaki ang
pagpatag-as sa iyang buhok, 15 apan nga kon ang
babaye adunay tag-as nga mga buhok, kini maoy usa
niya ka garbo? Kay ang iyang buhok gihatag kaniya
ingon nga igpapandong. 16 Apan kon aduna may
makiglalis bahin niini, pahibaloa siya nga ako o ang
mga iglesia nga iya sa Dios wala magaila ug batasan
nga lahi niini. 17 Apan niining mosunod nga mga
sugo, dili ako magadayeg kaninyo, tungod kay sa
diha nga managtigum kamo, ang inyong panagtigum
dili man mosangko sa kaayohan, kondili mosangko
hinoon sa kangil-aran. 18 Kay una sa tanan, sa
managtigum kamo ingon nga iglesia, madunggan
ko nga anaay mga pagkabahinbahin diha kaninyo;
ug adunay bahin niining akong pagahidunggan nga
gitoohan ko nga tinuod. 19 Kay hinoon kinahanglan
gayud nga adunay mga pundokpundok diha kaninyo
aron pagahiilhan ang mga matarung diha kaninyo.
20 Apan sa dihang managtigum kamo, ang inyong
ginakaon dili na man ang panihapon sa Ginoo. 21
Kay sa inyong pagpangaon, ang matag-usa kaninyo
isig-ilog sa pag-una ug kaon sa iyang kaugalingong
panihapon, ug samtang ang usa walay kaon ang
uban maayo nang pagkahubog. 22 Unsa? Wala ba
kamoy mga balay diin adto kamo makapangaon ug
makapanginom? O buot ba ninyo pagatamayon ang
iglesia nga iya sa Dios ug pagapakaulawan ang mga
kabus? Unsa may akong igaingon kaninyo? Dayegon
ko ba kamo tungod niini? Dili gayud hinoon ako
modayeg kaninyo tungod niini. 23 Kay gikan sa Ginoo
nadawat ko ang gikahatag ko usab kaninyo, nga ang
Ginoong Jesus, sa gabii sa pagbudhi kaniya, mikuhag
tinapay, 24 ug sa nakapasalamat na siya, kini iyang
gipikaspikas, ug miingon siya, "Kini mao ang akong
lawas nga gipikaspikas alang kaninyo. Buhata ninyo

kini sa paghandum kanako." 25 Sa maong paagi
usab, tapus sa panihapon, ang kopa gikuha niya nga
nag-ingon, "Kining kopa mao ang bag-ong pakigsaad
diha sa akong dugo. Buhata ninyo kini, sa matag-
inom ninyo niini, sa paghandum kanako." 26 Kay sa
matagkaon ninyo niining tinapay ug matag-inom ninyo
niining kopa, ginasangyaw ninyo ang kamatayon sa
Ginoo hangtud sa iyang pag-anhi. 27 Busa, bisan
kinsa nga magakaon sa tinapay ug magainom sa
kopa sa Ginoo sa paagi nga dili takus, makasala
batok sa lawas ug dugo sa Ginoo. 28 Apan ipasusi sa
matag-usa ka tawo ang iyang kaugalingon, ug unya
pakan-a siya sa tinapay ug paimna siya sa kopa. 29
Kay bisan kinsa nga magakaon ug magainom sa
walay pagpakaila sa lawas sa Ginoo, nagakaon ug
nagainom siya sa hukom sa silot alang sa iyang
kaugalingon. 30 Mao kana ang hinungdan ngano
nga daghan kaninyo mga maluya ug mga masakiton,
ug ang uban nangamatay. 31 Apan kon tinuod kita
nga nakasusi sa atong kaugalingon, kita dili na
pagahukman. 32 Hinoon, sa diha nga mahukman kita
sa Ginoo, kini mao lamay pagpanton kanato aron
kita dili pagahukman sa silot kauban sa kalibutan. 33
Busa, mga igsoon ko, sa managtigum kamo aron sa
pagpangaon, maghinulatay kamo ang usa sa usa
34 kon aduna may gutomon, adto siya pakan-a sa
iyang balay aron sa inyong panagtigum dili kamo
pagahukman ug silot. Mahitungod sa uban pang mga
butang, kini pagahusayon ko ra inig-abut ko diha.

12 Ug mahitungod sa mga hiyas nga espirituhanon,
mga igsoon, buot ko nga inyo kining masabtan.
2 Kamo nasayud nga sa mga diwatahan pa kamo,
gipanagdaldal kamo ngadto sa mga diosdios nga
amang, maingon nga sa bisan unsang higayona
kamo kaniadto madaldal ra man. 3 Busa buot ko nga
inyong masabtan nga walay tawo nga sa magasulti
siya pinaagi sa gahum sa Espiritu sa Dios arang
makaingon, "Si Jesus matinunglo pa unta!" ug walay
makaingon, "Si Jesus Ginoo," nga dili pinaagi sa
gahum sa Espiritu Santo. 4 Adunay nagakalainlaing
mga hiyas, apan adunay mao rang usa ka Espiritu; 5
ug adunay nagakalainlaing pag-alagad, apan mao
rang usa ka Ginoo; 6 Ug adunay nagakalainlaing
kalihokan, apan mao rang usa ka Dios nga nagadasig
niining tanan diha sa matag-usa. 7 Apan ngadto sa
matag-usa gikahatag ang alamag sa Espiritu alang
sa kaayohan sa tanan. 8 Ngadto sa usa gihatag
ang pulong sa kaalam pinaagi sa Espiritu, ug ngadto
sa usa gihatag ang pulong sa kahibalo sumala sa
mao na nga Espiritu; 9 ngadto sa usa gihatag ang
pagtoo pinaagi sa mao ra nga Espiritu, ug ngadto
sa usa gihatag ang mga hiyas sa pagpang-ayog
mga sakit pinaagi sa mao rang usa ka Espiritu; 10
ngadto sa usa gihatag ang gahum sa paghimog
mga milagro, ug ngadto sa usa ang paghimog
profesiya, ug ngadto sa usa ang katakus sa pag-
ila sa mga nagkalainlaing espiritu, ug ngadto sa
usa ang nagkalainlaing pagpanultig mga dila, ug
ngadto sa usa ang paghubad sa panultig mga dila. 11
Kining tanan ginadasig pinaagi sa usa ug mao rang
Espiritu nga nagaapod-apod niini ngadto sa matag-
usa sumala sa iyang kabobut-on. 12 Kay maingon
nga ang lawas usa ra ug nagabaton ug daghang
mga bahin, ug nga kining tanang mga bahina sa
lawas, bisan daghan sila, usa ra ka lawas, maingon
man usab niana si Cristo. 13 Kay pinaagi sa usa ka
Espiritu kitang tanan mga Judio o mga Gresyanhon,
mga ulipon o mga tawong gawas nabautismo ngadto
sa usa ka lawas; ug kitang tanan gipatuhop ug usa ka
Espiritu. 14 Kay ang lawas dili usa ka bahin lamang,
kondili daghan. 15 Kon ang tiil magaingon, "Kay dili
man ako kamot, dili ako bahin sa lawas," kana wala
makapahimo niini nga dili bahin sa lawas. 16 Ug kon
ang dalunggan magaingon, "Kay dili man ako mata,
dili ako bahin sa lawas," kana wala makapahimo niini
nga dili bahin sa lawas. 17 Kon ang tibuok lawas
lonlon pa nga mata, asa na man ang pagdungog?
Kon ang tibuok lawas lonlon pa nga dalunggan, asa
na man ang pagpanimaho? 18 Apan ingon nga mao
karon, ang mga bahin gipahimutang sa Dios diha
sa lawas, ang matag-usa kanila sumala sa iyang
gikahimut-an. 19 Kon ang tanan usa ra ka bahin
lamang, asa na man ang lawas? 20 Ingon nga mao
karon, anaa ang daghang mga bahin, ngani usa
lamang ka lawas. 21 Ang mata dili makaingon sa
kamot, "Wala ako magkinahanglan kanimo," maingon
nga ang ulo dili usab makaingon sa tiil, "Wala ako
magkinahanglan kanimo." 22 Hinonoa, ang mga
bahin sa lawas nga ginaisip nato nga mahuyang
mao ang labing kinahanglanon; 23 ug kanang mga
bahin sa lawas nga atong ginaisip nga dili kaayo
dungganan maoy atong ginahatagan ug labaw pa nga
pasidungog, nga tungod niana ang atong mga bahin
nga dili manindot maoy atong ginahimoan sa labawng
pagpaanyag 24 nga wala kinahanglana sa atong mga

matahum nga bahin. Apan ang lawas gipahiangay sa
Dios nga tungod niana ang mga bahin nga timawa
gikahatagan ug labing dakung pasidungog, 25 aron
walay panagkasumpaki sa sulod sa lawas, hinonoa
aron ang mga bahin niini masigbaton sa samang
pagtagad alang sa usa ug usa. 26 Kon ang usa
ka bahin magaantus, nan, ang tanan magadungan
sa pag-antus; kon ang usa ka bahin pasidunggan,
nan, ang tanan magadungan sa pagkalipay. 27
Kamo mao ang lawas ni Cristo ug ang matag-usa
kaninyo bahin niini. 28 Ug sa iglesia gipahimutang sa
Dios, una sa tanan ang mga apostoles, ikaduha ang
mga profeta, ikatulo ang mga magtutudlo, unya ang
mga magbubuhat ug mga milagro, unya ang mga
pagpang-ayo ug mga sakit, ug ang pagtabang, ug
ang pagdumala, ug ang pagpanultig nagkalainlaing
matang sa mga dila. 29 Apostoles ba ang tanan?
Profeta ba ang tanan? Magtutudlo ba ang tanan?
Nagahimo bag mga milagro ang tanan? 30 Ang tanan
nakabaton ba sa hiyas sa pagpang-ayo sa mga sakit?
Tigpamulong bag mga dila ang tanan? Nagahubad ba
sa kahulogan ang tanan? 31 Apan tinguhaa hinoon
ninyo pag-ayo ang labi pa ka dagkung mga hiyas.

13 Kon ako tigpanultig mga dila sa mga tawo ug sa
mga manolunda, apan walay gugma, ako usa
lamang ka masaba nga agong o piyangpiyang nga
nagatagingting. 2 Ug kon ako may mga gahum sa
paghimog profesiya, ug makasabut sa tanang mga
tinago ug sa tanang kahibalo, ug kon ako nakabaton
sa hingpit nga pagtoo nga tungod niana arang ko
mabalhin ang mga bukid, apan walay gugma, ako
walay kapuslanan. 3 Kon ipanghatag ko ang tanan
kong katigayonan, ug kon itahan ko ang akong
lawas aron pagasunogon, apan walay gugma, kini
dili magapulos kanako. 4 Ang gugma mapailubon
ug mapuangoron. Ang gugma dili masinahon, dili
tigpagawal. 5 Ang gugma dili tigpaburot, dili bastos,
dili maakop-akopon, dili masuk-anon o maligotguton;
6 ang gugma wala magakalipay sa mga buhat nga dili
matarung, hinonoa nagakalipay kini sa mga butang
nga maminatud-on. 7 Ang gugma mopailub sa tanang
mga butang, motoo sa tanang mga butang, molaum
sa tanang mga butang, moantus sa tanang mga
butang. 8 Ang gugma wala gayuy pagkatapus; apan
kon aduna may mga paghimog profesiya, kini igahiklin
ra unya; kon aduna may pagsultig mga dila, kini
pagahunongon ra unya; kon aduna may kahibalo,
kini igahiklin ra unya. 9 Kay ang ato ugod nga
kahibalo karon dili man hingpit, ug maingon man
ang atong pagpanghimog profesiya; 10 apan kon
ang hingpit moabut na, nan, ang dili hingpit igahiklin
na lang unya. 11 Sa bata pa ako, nagsulti ako nga
ingon ug bata, nagpanghunahuna ako nga ingon
ug bata, nagpangatarungan ako nga ingon ug bata;
apan sa nahamtong na ako, gihiklin ko ang mga
paaging binata. 12 Kay sa karon, kita nagasud-ong sa
mga hanap nga panagway daw pinaagi ug salamin,
apan nakita ra nato kini unya sa laktud nga nawong
ug nawong. Sa karon, bahin lamang ang akong
nahibaloan, apan unya masabtan ko ra ang tanan,
maingon nga ang tanan kanako nahisabtan na. 13
Ug karon magapabilin kining totulo: ang pagtoo, ang
paglaum, ug ang gugma, apan ang labing daku niini
mao ang gugma.

14 Himoa ang gugma ingon nga maoy imong kalab-
uton, ug sa dakung kasibut tinguhaa ang mga
hiyas nga espirituhanon, ug ilabina gayud aron unta
magahimo ikaw ug profesiya. 2 Kay ang nagapanultig
mga dila, nagasulti dili ngadto sa mga tawo kondili
ngadto sa Dios, kay wala may makasabut kaniya,
bisan tuod siya nagapanultig mga tinago diha sa
Espiritu. 3 Apan ang nagahimog profesiya, nagasulti
ngadto sa mga tawo aron paglig-on ug pagdasig
ug paglipay kanila. 4 Ang nagapanultig mga dila
nagpalig-on sa iyang kaugalingon lamang, apan
ang nagahimog profesiya nagapalig-on sa iglesia.
5 Buot ko nga kamong tanan magasultig mga dila,
apan labaw pa niini nga unta kamo managhimog
profesiya. Ang nagahimog profesiya labi pang daku
kay kaniya nga nagapanultig mga dila gawas kon
adunay magahubad sa kahulogan niini, aron ang
iglesia mapalig-on. 6 Karon, mga igsoon, kon moanha
ako kaninyo nga magasultig mga dila, unsa may
inyong makuha kanako gawas kon dad-an ko kamog
pinadayag o kahibalo o profesiya o pagtulon-an? 7
Bisan pa gani ang mga tulonggon nga walay kinabuhi,
ingon sa plawta o alpa kon kini dili mohatag sa tin-aw
nga paningog, unsaon man pag-ila sa sonata nga
ilang ginatokar? 8 Ug kon ang tingog sa trompeta dili
tin-aw kinsa may maandam aron sa pagdasdas sa
panggubatan? 9 Maingon niana, kon kamo magasultig
mga dila nga dili masabtan, unsaon man sa mga
tawo sa pagkahibalo kon unsay inyong ginasulti? Igo
lang kamo nga magasulti ngadto sa hangin! 10 Sa

pagkatinuod adunay daghan ug nagkalainlaing mga
pinulongan dinhi sa kalibutan, ug walay usa niini nga
walay kahulogan; 11 apan kon ako dili makasabut sa
kahulogan sa pinulongan, nan, alang sa tawo nga
nagasulti sa maong pinulongan ako maoy usa ka
tagalaing yuta, ug alang usab kanako siya tagalaing
yuta man. 12 Maingon usab kaninyo; kay kamo
maikagon man gayud nga makabaton sa mga hiyas sa
Espiritu, paningkamoti nga mahanas kamo niini alang
sa pagpatubo sa iglesia. 13 Busa, ang nagasultig mga
dila kinahanglan mangamuyo nga unta makabaton
siya sa gahum sa paghubad sa kahulogan niini.
14 Kay kon ako magaampo pinaagi sa sinultihag
dila, ang akong espiritu nagaampo man tuod, apan
ang akong pamuot wala magapulos alang sa uban.
15 Unsa man diay ang akong pagabuhaton? Ako
magaampo nga ubanan sa akong espiritu ug ubanan
usab sa akong pamuot. Ako magaawit nga ubanan
sa akong espiritu ug magaawit ako nga ubanan usab
sa akong pamuot. 16 Kay kon dili man, bisan pa kon
magapasalamat ikaw nga ubanan sa imong espiritu,
unsaon man sa tawo nga wala niining mga hiyasa sa
pagpakaingon ug "Amen" sa imong pagpasalamat
nga dili man siya makasabut sa imong ginalitok? 17
Maayo kaha ang imong pagpasalamat, apan ang lain
nga tawo wala mapalig-on. 18 Nagapasalamat ako sa
Dios nga ako makamaong mosultig mga dila, labaw
pa gani kaninyong tanan; 19 ngani, sa sulod sa iglesia
palabihon ko nga magasulti ako ug lima ka mga
pulong nga inubanan sa akong pamuot aron katudloan
ko usab ang uban, kay sa paglitok ug napulo ka libo
ka mga pulong pinaagi sa pagsultig mga dila. 20
Mga igsoon, ayaw na kamo pagpakabata sa inyong
pamuot; hinoon, sa dautan magpakabata kamo, apan
sa panimuot magpakahamtong na kamo. 21 Sa
kasugoan kini nahisulat, "Pinaagi sa mga tawong
lain ug mga dila, ug pinaagi sa mga ngabil sa mga
langyaw ako magasulti ngadto niining mga tawhana,
apan bisan pa niini dili gihapon sila magapatalinghug
kanako, nagaingon ang Ginoo." 22 Sa ingon niana,
ang pagsultig mga dila ilhanan diay dili alang sa mga
magtotoo, kondili sa mga dili magtotoo, samtang
ang paghimog profesiya ilhanan dili alang sa mga
dili magtotoo, kondili alang sa mga magtotoo. 23
Busa, kon ang tibuok nga iglesia magakatigum
ug ang tanan magaiyahay pagsultig mga dila, ug
unya mosulod ang mga walay alamag kon ang
mga dili magtotoo, dili ba ang ilang isulti mao nga
kamo nangaboang? 24 Apan kon ang tagsatagsa
magahimog profesiya, ug unya mosulod ang usa ka
tawo nga dili magtotoo o Walayp alamag, kini siya
pagahukman sa tanan, siya pagasudyaan sa tanan,
25 igabutyag ang mga tinagoan sa iyang kasingkasing;
ug busa, sa magahapa siya, iyang simbahon ang
Dios ug iyang igapahayag nga ang Dios tinuod gayud
nga anaa kaninyo. 26 Unya unsa man, mga igsoon?
Inigtigum ninyo, ang matag-usa andam na nga may
alawiton, may pagtulon-an, may pinadayag, may
igasultig dila, o hubad sa kahulogan niini. Ipahimo
ang tanan alang sa pagpalig-on. 27 Kon adunay
mosultig mga dila, duha ra kanila ang tugoti niini,
o tolo ang labing daghan ug nga magaulos sila sa
pagsulti; ug kinahanglan adunay usa nga magahubad
sa kahulogan. 28 Apan kon wala may makahimo
sa paghubad sa kahulogan, pahiluma na lang ang
matag-usa kanila sulod sa iglesia ug unya na siya
pasultihag dila ngadto sa iyang kaugalingon ug sa
Dios. 29 Ug sa mga profeta, pasultiha ang duha kon
tulo kanila, ug ang uban maoy pahukma sa igasulti.
30 Kon aduna may pinadayag nga itumong ngadto
sa usa nga nagalingkod, pahiluma ang nahauna. 31
Kay kamong tanan makahimo sa paghimog profesiya
nga magaulos, aron ang tanan matudloan ug ang
tanan madasig; 32 ug ang mga profeta makamaong
mopugong sa ilang kaugalingong mga espiritu. 33 Kay
ang Dios dili Dios sa kasamok, kondili sa kahusay. 34
ang mga babaye kinahanglan magpakahilum sulod
sa mga iglesia. Kay wala itugot kanila ang pagsulti,
hinonoa kinahanglan magpaubos sila sumala sa
ginaingon sa kasugoan. 35 Kon aduna may buot nila
pakisayran, adto na sila sa ilang balay mangutana
sa ilang mga bana. Kay makauulaw sa babaye ang
pagsulti sulod sa iglesia. 36 Unsa? Diha ba kaninyo
magsugod ang pulong sa Dios, o kamo ra ba gayud
ang mga naabut niini? 37 Kon adunay maghunahuna
nga siya profeta, o may hiyas nga espirituhanon,
kinahanglan magaila siya nga kining akong gisulat
kaninyo maoy usa ka sugo gikan sa Ginoo. 38 Kon
aduna may wala masayud niini, nan, pasagdi siya
nga magawalay kasayuran. 39 Busa, mga igsoon
ko, tinguhaa ninyo sa dakung kasibut ang paghimog
profesiya, ug ayaw ninyo pag-idili ang pagsultig
mga dila; 40 apan mao lamang nga kinahanglan
ang tanang mga butang pagahimoon sa paagi nga
maligdong ug mahusay.

15 Mga igsoon, buot kong ipahinumdom kaninyo
ang Maayong Balita nga akong giwali kaninyo,
nga inyong gipanagdawat, nga niini nanagbarug kamo
karon, **2** ug nga pinaagi niini kamo ginaluwas kon
inyo kining kuptan pag-ayo gawas kon taphaw ra
ang inyong pagtoo. **3** Kay gihatag ko kaninyo ingon
nga labing hinungdanon ang nadawat ko ra usab,
nga si Cristo namatay tungod sa atong mga sala
sumala sa kasulatan, **4** nga siya gilubong, nga siya
nabanhaw sa ikatulo ka adlaw sumala sa kasulatan,
5 ug nga nagpakita siya ngadto kang Cefas, unya
ngadto sa Napulo ug Duha. **6** Unya sa usa ka higayon
nagpakita siya ngadto sa kapin sa lima ka gatus
ka mga igsoon, nga ang kadaghanan kanila mga
buhi pa, bisan may pila kanila nga patay na. **7** Unya
nagpakita siya ngadto kang Santiago, ug unya ngadto
sa tanang mga apostoles. **8** Ug sa katapusan sa
tanan, nagpakita siya kanako usab nga daw ngadto
sa usa nga natawog ahat. **9** Kay ako mao man ugod
ang iwit sa tanang mga apostoles, nga dili gani takus
pagatawgon nga apostol tungod kay gilutos ko man
ang iglesia sa Dios. **10** Apan pinaagi sa grasya sa
Dios ako nahimong mao ako karon, ug ang iyang
grasya nga gihatag niya kanako wala mapakyas.
Hinonoa, ako nakabuhat ug labaw pa kay kang bisan
kinsa kanila, bisan tuod dili gayud ako ang nagbuhat
kondili ang grasya sa Dios nga ania uban kanako.
11 Busa bisan ako o sila ba, sa ingon niana kami
nagawali ug sa ingon niana kamo mitoo. **12** Nan, kon
si Cristo ginawali nga siya nabanhaw gikan sa mga
patay, unsaon ba sa uban kaninyo ang pagpakaingon
nga walay pagkabanhaw ang mga nangamatay? **13**
Kon wala may pagkabanhaw ang mga nangamatay,
nan, bisan si Cristo wala diay usab banhawa; **14** ug
kon si Cristo wala banhawa, nan, kawang lamang
ang among pagwali ug kawang lamang usab diay
ang inyong pagtoo. **15** Ug kami usab pagahimatud-
an nga nanagbakak diay mahitungod sa Dios, kay
kami nagapahayag man mahitungod sa Dios nga
siya nagbanhaw kang Cristo, nga wala diay niya
banhawa kon tinuod man nga ang mga nangamatay
dili banhawon. **16** Kay kon ang mga nangamatay
dili man pagabanhawon, nan, si Cristo wala diay
usab banhawa; **17** ug kon si Cristo wala banhawa,
nan, ang inyong pagtoo wala lamay kapuslanan
ug kamo anaa pa gihapon sa inyong mga kasal-
anan. **18** Ug dugang pa niana, bisan sila nga mga
nangamatay diha kang Cristo nangalaglag lang diay.
19 Kon niini rang kinabuhia may paglaum kita kang
Cristo, nan, sa tanang mga tawo kita mao ang
labing takus pagakaloy-an. **20** Apan ang tinuod mao
nga si Cristo gibanhaw gikan sa mga patay, ang
nahaunang gibanhaw sa mga nangamatay. **21** Kay
maingon nga pinaagi sa usa ka tawo miabut ang
kamatayon, pinaagi usab sa usa ka tawo nahiabut
ang pagkabanhaw sa mga patay. **22** Kay maingon
nga diha kang Adan ang tanan nangamatay, maingon
man usab diha kang Cristo ang tanan mangabuhi. **23**
Apan ang matag-usa sa iyang kaugalingong panahon:
si Cristo ang nahauna, ug unya sa iyang pag-anhi,
sila nga mga iya ni Cristo. **24** Ug unya magaabut
ang katapusan, inigtugyan na niya sa gingharian
ngadto sa Dios ug Amahan, tapus niya mawagtang
ang tanang pamuno-an ug tanang kamandoan ug
kagahum. **25** Kay kinahanglan magahari siya hangtud
nga ang tanang mga kaaway niya ikabutang na
niya diha sa ilalum sa iyang mga tiil. **26** Ug ang
katapusang kaaway nga pagalaglagon mao ang
kamatayon. **27** "Kay ang Dios magapahiluna sa
tanang mga butang aron kini mahisakop niya ilalum
sa iyang mga tiil." Apan sa pag-ingon niini nga, "Ang
tanang mga butang gipahiluna nga mahisakop ilalum
kaniya," tataw nga wala mahilakip niini ang Dios
nga mao ang nagapahiluna sa tanang mga butang
sa ilalum niya. **28** Ug sa diha nga mahisakop na
ang tanang mga butang ilalum kaniya, nan, ang
Anak pagasakopon usab ilalum kaniya nga mao ang
nagapahiluna sa tanang mga butang ilalum kaniya,
aron ang Dios mahimong tanan ngadto sa tanan. **29**
Kon dili pa, unsa man lamay ipasabut sa mga tawo
sa ilang pagpabautismo alang sa mga patay? Kon
ang mga patay dili man ugaling banhawon, nganong
bautismohan pa man ang mga tawo alang sa mga
patay? **30** Ug ngano bang magapahiluna man usab
ako sa maong katalagman matagtakna? **31** Oo, mga
igsoon, tungod sa akong garbo diha kaninyo nga
naangkon ko pinaagi kang Cristo Jesus nga atong
Ginoo, ipanghimatuod ko nga ako nagakamatay
adlaw-adlaw! **32** Sa tinawhanon nga pagkasulti, unsa
man konoy nakuha ko sa akong pagpakigbugno batok
sa mga mapintas nga mananap didto sa Efeso? Kon
ang mga patay dili man ugaling banhawon, nan,
"Mangaon ug manag-inom kita, kay ugma mga patay
na kita." **33** Ayaw na kamo pagpahisalaag. "Ang
dautang pakighugoyhugoy makadaut sa maayong
pamatasan." **34** Pagpahiuli kamo sa tarung nga

panimuot, ug ayaw na kamo pagpakasala. Kay ang
uban kaninyo walay kahibalo mahitungod sa Dios.
Ginaingon ko kini aron mobati kamo sa kaulaw. **35**
Apan adunay magapangutana, "Unsaon man kono sa
pagbanhaw sa mga patay? Ug unsa mang lawasa
ang ilang isul-ob inigtungha na nila?" **36** Oy, boang!
Ang liso nga imong itisok dili makadangat sa kinabuhi
gawas kon kini mamatay. **37** Ug ang imong igatisok dili
mao ang lawas nga magamao unya, kondili kini karon
usa lamang ka liso, kaha sa trigo o sa uban bang mga
binhi. **38** Apan ang Dios mao ang magahatag niini ug
lawas sumala sa iyang pagbuot, ug ang matag-usa
ka liso iyang pagahatagan ug lawas nga kaugalingon
niini. **39** Kay wala managsama ang tanang unod,
kondili adunay usa ka matang sa unod ang alang sa
mga tawo, ug lain ang alang sa mga mananap, ug
lain ang alang sa mga langgam, ug lain ang alang sa
mga isda. **40** Adunay mga lawas nga langitnon ug
aduna usab ing mga lawas nga yutan-on, apan lain
ang kasanag sa mga yutan-on. **41** Lain ang kasanag
sa Adlaw, ug lain usab ang kasanag sa Bulan, ug lain
ang kasanag sa mga bitoon; kay ang usa ka bitoon
lahi man ug kasanag sa laing bitoon. **42** Maingon man
usab niana ang pagkabanhaw sa mga patay. Ang
lawas nga igatisok madunot ra, apan ang lawas nga
unya pagabanhawon dili madunot. **43** Kini igatisok
sa kaulawan, apan kini pagabanhawon unya diha
sa kadungganan. Kini igatisok nga mahuyang, apan
kini pagabanhawon unya nga makagagahum. **44** Kini
igatisok ingon nga lawas nga lawasnon, apan kini
pagabanhawon ingon nga lawas nga espirituhanon.
Kon aduna may lawas nga lawasnon, aduna man
usab ing lawas nga espirituhanon. **45** Sa ingon
niini ang kasulatan nagaingon, "Ang unang tawo
nga si Adan nahimong binuhat nga buhi"; apan ang
katapusang Adan nahimong espiritu nga maghahatag
ug kinabuhi. **46** Apan ang nahauna dili mao ang
espirituhanon kondili ang lawasnon, ug unya ang
espirituhanon. **47** Ang nahaunang tawo gikan sa
yuta, hinimog abog; ang ikaduhang tawo gikan sa
langit. **48** Ang mga hinimog abog samag kinaiya
niadtong unang gihimo gikan sa abog; ug ang mga
langitnon samag kinaiya niadtong gikan sa langit. **49**
Maingon nga kita nagasul-ob sa dagway sa tawo
nga hinimog abog, kita usab managsul-ob unya
sa dagway niya nga gikan sa langit. **50** Isulti ko
kini kaninyo, mga igsoon, nga ang unod ug dugo
dili magapanunod sa gingharian sa Dios, ug ang
madunot ra dili magapanunod sa mga butang nga
walay pagkadunot. **51** Ania karon, isulti ko kaninyo
ang usa ka tinago. Dili kitang tanan mangamatay,
apan kitang tanan mangausab, **52** sa kalit, sa usa ka
pagpamilok, inigtingog na sa katapusang trumpeta.
Kay ang trumpeta pagapatunggon, ug ang mga
patay pagabanhawon nga may mga lawas nga dili
na madunot, ug kita mangausab. **53** Kay kining
lawas nga madunot ra pagailisan unyag dili na
madunot, ug kining lawas nga mamatay ra pagailisan
unyag dili na mamatay. **54** Ug sa diha nga ang
lawas nga madunot ra kailisan nag dili madunot,
ug ang lawas nga mamatay ra kailisan nag dili
mamatay, nan, matuman na gayud unya ang nahisulat
nga nagaingon: Ang kamatayon gilamoy diha sa
kadaugan." **55** "O kamatayon, hain na ang imong
pagkamadaugon? O kamatayon, hain na ang imong
ikot?" **(Hadēs g86)** **56** Ang ikot sa kamatayon mao ang
sala, ug ang gahum sa sala mao ang kasugoan.
57 Apan salamat sa Dios nga mao ang nagahatag
kanato sa kadaugan pinaagi sa atong Ginoong
Jesu-Cristo. **58** Busa, hinigugma kong mga igsoon,
kinahanglan magpakalig-on kamo, dili matarug, sa
kanunay magmadagayaon sa bulohaton sa Ginoo,
sa nasayran ninyo nga diha sa Ginoo ang inyong
pagpangabudlay dili makawang.

16 Ug mahitungod sa amot alang sa mga balaan,
sumala sa akong gitugon ngadto sa mga iglesia
sa Galacia, mao usab kini ang inyong pagabuhaton.
2 Sa nahaunang adlaw sa matagsemana, ang matag-
usa kaninyo kinahanglan magagahin ug magatigum
sumala sa iyang pag-uswag, aron nga inig-abut ko
diha dili na kinahanglan himoon pa ang pagpaamotay.
3 Ug inig-abut ko, bisan kinsa nga inyong pagapilion
akong paadtoon nga may dalang mga sulat aron
sa paghatud sa inyong gasa ngadto sa Jerusalem.
4 Apan kon angay man nga ako moadto usab,
nan, managpanguyog sila kanako. **5** Duawon ko
kamo tapus sa akong panaw agi sa Macedonia, kay
nagahunahuna ako sa pagpanaw agi sa Macedonia,
6 ug tingali magapabilin ako ug taastaas nga panahon
diha uban kaninyo, o anha ba gani hinoon ako
diha magpalabay sa tingtugnaw, aron ako inyong
ikahatud unya sa akong paggikan paingon sa bisan
diin nga akong pagaadtoan. **7** Kay dili ako buot
karon nga makita ko kamo pinaagi sa paghapit
lamang diha; gilauman ko ang pagpabilin uban

kaninyo sa taastaas nga panahon, kon itugot man
kini sa Ginoo. 8 Apan magapabilin pa una ako sa
Efeso hangtud sa Pentecostes, 9 kay naablihan
kanako karon ang usa ka dakung pultahan alang sa
mabungahong pagpangabudlay, ug adunay daghang
mga kaaway. 10 Inig-abut diha ni Timoteo, tan-awa
nga dili siya magalisud tungod sa kataha kaninyo,
kay siya nagabuhat sa bulohaton sa Ginoo, maingon
kanako. 11 Busa ayaw ninyo tugoti nga adunay
tawo nga magpakadiyutay kaniya. Pagikana siya sa
kalinaw aron siya mahibalik kanako; kay ako uban sa
mga igsoon nagapaabut kaniya. 12 Mahitungod sa
atong igsoon nga si Apolos, sa makadaghan giagda
ko siya sa pagduaw kaninyo kuyog sa ubang mga
igsoon, apan siya walay tinguha sa paghimo niini
karon. Moanha ra unya siya kon makabaton siyag
higayon. 13 Pagtukaw kamo, pagbarug kamo nga
malig-on sa inyong pagtoo, magpakalalaki kamo,
magmakusganon kamo. 14 Buhata ninyo ang tanan
ninyong pagabuhaton uban sa gugma. 15 Mga igsoon,
kamo nasayud nga ang banay ni Estefanas mao
ang unang mga kinabig didto sa Acaya, ug sila
nanagtugyan sa ilang kaugalingon alang sa pag-
alagad sa mga balaan; 16 agdahon ko kamo sa
pagpailalum nga masinugtanon sa mga tawong ingon
kanila ug sa tanang mga kauban sa pagpangabudlay
ug pagbuhat. 17 Gikalipay ko ang paghi-abut diri
ni Estefanas ug ni Fortunato ug ni Acaico, kay
sila naghulip sa inyong pagkawala diri; 18 kay sila
nakahatag ug kahayahay sa akong espiritu ug sa inyo
man usab. Ilha ninyo ang mga tawo nga ingon kanila.
19 Ang mga iglesia sa Asia nangomusta kaninyo. Si
Aquila ug si Prisca, uban sa iglesia diha sa ilang
balay, sa kinasingkasing nangomusta kaninyo diha
sa Ginoo. 20 Ang tanang mga igsoon nangomusta
kaninyo. Magpangomustahay kamo ang usa sa usa
pinaagi sa balaan nga halok. 21 Ako si Pablo, pinaagi
sa akong kaugalingong kamot, mao ang nagasulat
niining bahina nga akong pangomusta kaninyo. 22
Matinunglo siya nga wala mahigugma sa Ginoo.
Maranatha! 23 Ang grasya sa Ginoong Jesus maanaa
kaninyo. 24 Ang akong gugma maanaa kaninyong
tanan diha kang Cristo Jesus. Amen.

2 Corinto

1 Si Pablo, apostol ni Cristo Jesus tungod sa
kabubut-on sa Dios, ug si Timoteo nga atong
igsoon, 2 Ang grasya ug kalinaw maanaa kaninyo
gikan sa Dios nga atong Amahan ug gikan sa Ginoong
Jesu-Cristo. 3 Dalaygon ang Dios ug Amahan sa atong
Ginoong Jesu-Cristo, ang Amahan sa mga kalooy
ug Dios sa tanang kalipay, 4 nga nagalipay kanamo
sa tanan namong kasakit, aron kami makahimo sa
pagpalipay kanila nga anaa sa bisan unsang kasakit,
pinaagi sa kalipay nga pinaagi niini kami ginalipay sa
Dios. 5 Kay maingon nga nagadagaya dinhi kanamo
ang mga pag-antus ni Cristo, maingon man usab
pinaagi kang Cristo nagadagaya ang kalipay dinhi
kanamo. 6 Kon kami pagasakiton, kini alang sa inyong
kalipay ug kaluwasan; ug kon kami pagalipayon, kini
alang sa inyong kalipay nga masinati ninyo sa maga-
pailub kamo sa pag-antus sa maong mga kasakit
nga among ginaantus. 7 Ang among paglaum alang
kaninyo dili matarug; kay kami nasayud nga maingon
nga kamo nagapakig-ambit man sa among mga pag-
antus, kamo magapakig-ambit man usab sa among
kalipay. 8 Kay buot kami, mga igsoon, nga inyong
masayran ang kasakit nga among nasinati didto sa
Asia; kay kami gidaugdaug sa hilabihan gayud sa
paagi nga dili maantus nga tungod niana nawad-an na
kami sa paglaum nga mabuhi pa. 9 Sa pagkatinuod,
among gibati nga nadawat na namo ang hukom
sa kamatayon; apan naingon diay kadto aron kami
mosalig dili sa among kaugalingon kondili sa Dios nga
mao ang magabanhaw sa mga patay; 10 siya mao ang
nagluwas kanamo gikan sa ingon ka makamatay nga
katalagman, ug siyia magaluwas kanamo; siya mao
ang among ginalauman nga kami iyang pagaluwason
pag-usab. 11 Kamo usab kinahanglan magatabang
kanamo pinaagi sa pag-ampo, aron daghan ang
magahatag ug mga pagpasalamat alang kanamo
tungod sa panalangin nga igahatag kanamo ingon
nga tubag sa daghang mga pag-ampo. 12 Kay ang
among garbo mao kini: ang pagpamatuod sa among
kaisipan nga dinhi sa kalibutan, ug labaw pa gayud,
nganha kaninyo nagagawi kami nga inubanan sa
kabalaan ug sa pagkamatinuoron nga diosnon, dili
pinaagi sa kaalam nga kalibutanon kondili pinaagi sa
grasya sa Dios. 13 Kay kami walay laing ginasulat
kaninyo gawas sa inyong mabasa ug masabut; ako
malaumon nga unta inyong masabtan sa hingpit, 14
maingon nga may bahin mahitungod kanamo nga inyo
nang nasabtan, nga kami takus ninyong ikapasigarbo
maingon nga kamo takus namong ikapasigarbo unya
sa adlaw sa Ginoong Jesus. 15 Tungod kay ako
masaligon man niini, gitinguha ko unta ang pag-
anha diha kaninyo sa dili pa ako makaadto sa ubang
dapit, aron kamo makabaton sa dubli nga kalipay;
16 gitinguha ko ang paghapit kaninyo sa akong
pagpaingon sa Macedonia, ug unya pagbalik kaninyo
sa gikan na ako sa Macedonia, ug unya inyo ako
nga mapagikan sa panaw paingon sa Judea. 17 Nag-
ukon-ukon ba ako sa akong tinguha sa pagbuhat
niini? Nagahimo ba ako sa akong mga laraw ingon
sa tawong kalibutanon, nga sayon dang moingon ug
"Oo" ug unya "Dili" sa mao rang higayon? 18 Maingon
nga siguro gayud nga ang Dios kasaligan, ang among
pulong kaninyo dili "Oo" ug unya "Dili." 19 Kay ang
Anak sa Dios, si Jesu-Cristo, nga kaninyo giwali
namo ni Silvano ug ni Timoteo ug nako, dili "Oo" ug
unya "Dili"; kondili diha kaniya kini kanunay nga "Oo."
20 Kay ang tanang mga saad sa Dios mangahimong
"Oo" diha kaniya. Mao kanay hinungdan ngano nga
kita nagalitok sa pulong "Amen" pinaagi kaniya, alang
sa himaya sa Dios. 21 Apan ang Dios mao ang
nagapalig-on kanamo uban kaninyo diha kang Cristo,
ug ang nagdihog kanamo; 22 siya mao ang nagmarka
kanamo ug naghatag sa iyang Espiritu ingon nga
patinga sa sulod sa among mga kasingkasing. 23
Apan tawgon ko ang Dios sa pagsaksi sa akong kalag,
nga aron mahilikay kamo sa kasakit ako wala na lang
moanha diha sa Corinto. 24 Dili nga nagapaka-agalon
kami kaninyo sa inyong pagtoo; hinonoa, kami naga-
pangabudlay uban kaninyo alang sa inyong kalipay,
tungod kay kamo nagabarug man karon nga malig-on
diha sa inyong pagtoo.

2 Kay ako nakahukom nga dili na lang ako maghimo
sa lain pang makapasubo nga pag-anha diha
kaninyo. 2 Kay kon ako makapasakit man kaninyo,
kinsa pa man unyang tawhana ang makalipay kanako
kondili siya ra usab nga akong masinakit? 3 Mao
kining butanga ang giingon ko niadtong akong sulat
kaninyo, aron nga inig-abut ko unta diha kaninyo
ako dili masinakit sa mga tawo nga mao ra usab
untay magahimo kanakong malipayon, ubos sa
akong pagsalig diha kaninyong tanan nga ang akong
kalipay mahimong kalipay ninyong tanan. 4 Kay
kadto akong gisulat kaninyo gikan sa tuman nga

kaguol ug kasakit sa kasingkasing, inubanan sa
daghang mga luha, dili aron sa pagsakit kaninyo
kondili aron sa pagpahibalo kaninyo sa kadagaya
sa akong gugma alang kaninyo. 5 Apan kon aduna
man dihay nakapahimog kasakit, siya wala maghimo
niini kanako, kondili sa usa ka bahin (sa walay
pagpakapin ug sulti) kaninyong tanan. 6 Alang sa
maong tawo, igo na ang silot nga gikapahamtang
kaniya sa kadaghanan kaninyo; 7 busa kinahanglan
nga karon inyo na siyang pasayloon ug pagalipayon,
kay tingali unya dag-on siya sa hilabihang kaguol. 8
Busa mangamuyo ako kaninyo nga inyo na siyang
ipasig-uli diha sa inyong paghigugma. 9 Kay mao
kini ang hinungdan niadtong akong pagsulat, aron
masulayan ug masuta ko kamo kong masinugtanon
ba gayud kamo sa tanang butang. 10 Ug bisan
kinsa nga inyong pasayloon, pagapasayloon ko usab;
kay bisan unsay akong gipasaylo, kon aduna man
akoy gipasaylo, nahimo ko kadto tungod kaninyo sa
atubangan ni Cristo, 11 aron kita dili malupigan ni
Satanas; kay kita nasayud na man sa iyang mga
laraw. 12 Ug sa paghiadto ko sa Troas aron sa pagwali
sa Maayong Balita mahitungod kang Cristo, usa ka
ganghaan gibuksan unta alang kanako diha sa Ginoo.
13 Apan bisan pa niini ang akong hunahuna wala
mahimutang tungod kay ang akong igsoon nga si Tito
wala ko man igkita didto. Busa nanamilit na lang ako
kanila ug mipadayon sa Macedonia. 14 Apan salamat
sa Dios nga pinaagi kang Cristo nagamando kanato
sa kanunay paingon sa kadaugan, ug pinaagi kanato
nagapakaylap sa kaamyon sa kahibalo mahitungod
kaniya sa tanang dapit. 15 Kay kita mao ang kaamyon
ni Cristo ngadto sa Dios sa taliwala kanila nga mga
ginaluwas ug kanila nga mga nagakalaglag, 16 sa usa
ingon nga baho sa kamatayon ngadto sa kamatayon,
ug sa usa ingon nga kaamyon sa kinabuhi ngadto sa
kinabuhi. Kinsa man ang angay niining mga butanga?
17 Kay lahi sa kadaghanan, kami wala magsambog sa
pulong sa Dios; hinonoa, sa atubangan sa Dios kami
nagasulti diha kang Cristo ingon nga mga tawong
maminatud-on, ingon nga mga pinadala sa Dios.

3 Nagasugod ba kami karon sa pagdayeg pag-
usab sa among kaugalingon? O gikinahanglan
ba namo, ingon sa uban, ang mga sulat sa pagpaila
sa among kaugalingon, mga sulat nganha kaninyo
o gikan kaninyo? 2 Kamo gayud mao ang among
sulat sa pagpaila sa among kaugalingon, nga nakudlit
diha sa inyong mga kasingkasing, nga pagahibaloan
ug pagabasahon sa tanang mga tawo; 3 ug kamo
nagapakita nga kamo maoy usa ka sulat nga gihatud
namo gikan kang Cristo, sinulat dili sa tinta kondili sa
Espiritu sa Dios nga buhi, dili diha sa mga papan nga
bato kondili sa mga papan nga mga kasingkasing sa
tawo. 4 Mao kana ang pagsalig nga among nabatonan
pinaagi kang Cristo ngadto sa Dios; 5 dili nga kami
takus sa pag-isip sa bisan unsa, nga daw kami mao
gayud ang nagpasiugda niini; ang among katakus
nagagikan sa Dios, 6 nga mao ang naghimo kanamong
takus sa pagkaministro sa bag-ong pakigsaad, dili
diha sa sinulat nga kasugoan kondili diha sa Espiritu;
kay ang sinulat nga kasugoan magapatay, apan ang
Espiritu magahatag ug kinabuhi. 7 Ug kon ang pag-
alagad nga makamatay nga sinulat sa mga titik ug
gikulit diha sa bato, miabut nga inubanan sa maong
himaya nga tungod niana ang mga Israelinhon dili
arang makasud-ong sa nawong ni Moises tungod
sa kasanag niini, bisan tuod kini nag-anam ra ug
kahanap, 8 dili ba molabaw pa hinoon ka masanagon
ang pag-alagad sa Espiritu? 9 Kay kon masanagon
man gani ang pag-alagad sa hukom sa silot, labaw
pa gayud kaayo niini ang pagkamasanagon sa pag-
alagad sa pagkamatarung. 10 Sa pagkatinuod, niining
pagkabutanga, ang kaniadto may kasanag nawad-
an na karon sa pagkamasanagon, tungod niadtong
kasanag nga milabaw pa niini. 11 Kay kon masanagon
man gani kadtong pag-alagad nga nagkahanap ra,
nan, labi pang masanagon kadtong pag-alagad nga
magapadayon. 12 Busa, tungod kay kami nakabaton
man sa maong paglaum, kami mga masaligon, 13 dili
ingon kang Moises nga nagtaptap sa iyang nawong
aron ang mga Israelinhon dili makakita sa pagkatapus
sa nagkahanap nga kasanag niini. 14 Apan ang ilang
mga salabutan nangagahi; kay bisan pa hangtud
niining mga adlawa karon, sa magabasa sila sa
daan nga pakigsaad, ang maong taptap nagapabilin
gihapon, sanglit kini makuha man lamang pinaagi
kang Cristo. 15 Oo, hangtud niining mga adlawa
karon, sa magabasa sila kang Moises, anaay taptap
nga magalimis sa ilang mga hunahuna; 16 apan sa
diha nga ang tawo makadangop na sa Ginoo, ang
maong taptap pagakuhaon. 17 Karon ang Ginoo mao
ang Espiritu, ug diin gani ang Espiritu sa Ginoo, anaa
usab diha sa kagawasan. 18 Ug kitang tanan, uban
sa nawong nga dili tinaptapan, sa magapasumbalik
kita sa kasanag sa Ginoo, ginausab kita ngadto sa

pagkasama sa iyang panagway gikan sa kasanag
ngadto sa kasanag, maingon nga kini nagagikan man
sa Ginoo nga mao ang Espiritu.

4 Busa, maingon nga nakabaton man kami niining
maong pag-alagad tungod sa kalooy sa Dios,
kami wala kawad-i sa kasibut. **2** Ug gisalikway
namo ang mga paagi nga makauulaw ug sinuwitik;
nagadumili kami sa pagbuhat sa lipatlipat o sa
pagsambog sa pulong sa Dios, hinonoa, pinaagi sa
dayag nga pagsulti sa kamatuoran, kami nagapaila
sa among kaugalingon ngadto sa kaisipan sa tanang
tawo diha sa atubangan sa Dios. **3** Ug kon ugaling
ang among Maayong Balita sinalipdan man, kini
sinalipdan lamang ngadto kanila nga nagakalaglag. **4**
Sa ilang pagkabutang, ang mga hunahuna sa mga
dili magtotoo gibutaan sa dios niining kalibutana,
aron sila dili makakita sa kahayag sa Maayong Balita
sa himaya ni Cristo nga mao ang dagway sa Dios.
(aiōn g165) **5** Kay ang among ginawali dili ang among
kaugalingon, kondili si Jesu-Cristo ingon nga Ginoo,
ug kami ingon nga inyong mga ulipon tungod kang
Jesus. **6** Kay ang Dios nga nag-ingon, "Gikan sa
kangitngit may kahayag nga mosidlak," mao siya ang
nagasidlak dinhi sa among mga kasingkasing aron sa
paghatag kanamo sa kahayag sa kahibalo sa himaya
sa Dios, nga anaa sa nawong ni Cristo. **7** Apan
ang maong bahandi ginabatonan namo diha sa mga
sudlanan nga yuta, aron sa pagpadayag nga ang
labawng gahum iya sa Dios ug dili gikan sa among
kaugalingon. **8** Kami ginasakit sa tanang paagi, apan
wala manghiubos; nangalibog, apan wala kawad-i
sa paglaum; **9** ginalutos, apan wala ikapanugyan;
gipamunalan hangtud sa pagkapukan, apan wala
mangalaglag; **10** sa kanunay ginasagukom namo
dinhi sa lawas ang kamatayon ni Jesus, aron ang
kinabuhi ni Jesus magadayag usab dinhi sa among
mga lawas. **11** Kay samtang kami buhi, sa kanunay
ginatahan kami ngadto sa kamatayon tungod kang
Jesus, aron ang kinabuhi ni Jesus magadayag dinhi
sa among mga lawas nga may kamatayon. **12** Busa,
dinhi kanamo nagalihok ang kamatayon, apan diha
kaninyo ang kinabuhi. **13** Sanglit kami nakabaton man
sa mao rang espiritu sa pagtoo nga diha sa nagsulat
niini nga nagaingon, "Ako mitoo, ug busa ako misulti,"
kami usab nagatoo ug busa kami nagasulti, **14** ug
sa nasayran namo nga ang nagbanhaw sa Ginoong
Jesus magabanhaw usab kanamo uban kang Jesus
ug magadala kanamo uban kaninyo ngadto sa iyang
atubangan. **15** Kay kining tanan alang sa inyong
kaayohan, aron nga sa ikapalugway ang grasya
ngadto sa labi ug labi pa ka daghang mga tawo,
kini magapadaghan sa mga pagpasalamat, ngadto
sa pagdalayeg alang sa Dios. **16** Busa kami wala
kawad-i sa kasibut, ug bisan tuod nagakahugo ang
among pagkatawo nga makita sa gawas, ang among
pagkatawo sa kinasuloran ginabag-o sa adlaw-adlaw.
17 Kay kining magaan ug lumalabay nga kasakit
nagaandam alang kanamo sa labihan gayud kadaku
ug walay katapusang gibug-aton sa himaya, **(aiōnios
g166)** **18** tungod kay kami nagasud-ong man dili sa
mga butang nga makita kondili sa mga butang nga dili
makita; kay ang mga butang nga makita lumalabay
lamang, apan ang mga butang nga dili makita walay
katapusan. **(aiōnios g166)**

5 Kay kita nasayud nga kon matun-as na kining
atong yutan-ong payag, didto sa langit aduna
kitay balay gikan sa Dios, usa ka puloy-anan nga dili
binuhat sa mga kamot ug walay pagkatapus. **(aiōnios
g166)** **2** Sa pagkatinuod dinhi niining maong payag
kita nagapanghupaw sa atong pagpangandoy nga
unta kasapawan na kita nianang atong langitnong
puloy-anan, **3** aron nga sa kahal-upan na kita niini,
kita dili makaplagan nga mga hubo. **4** Kay samtang
ania pa gihapon kita sa sulod niining maong payag,
kita dinat-ugan sa atong mga lowan, nagaagulo dili
tungod kay buot kita mahukasan niini, kondili aron kita
masapawan unta niadtong langitnong puloy-anan,
aron ang may kamatayon pagalamyon sa kinabuhi. **5**
Siya nga nagaandam kanato alang niining butanga
mao ang Dios nga nagahatag kanato sa Espiritu ingon
nga patinga. **6** Busa sa kanunay kita masaligon; kita
nasayud nga samtang ania pa kita sa lawas, kita wala
didto sa Ginoo, **7** kay kita nagakinabuhi man pinaagi
sa pagtoo, dili pinaagi sa atong makita. **8** Busa kita
mga masaligon, ug palabihon pa gani hinoon nato
nga mahimulag kita sa lawas ug maanaa kita sa atong
puloy-anan uban sa Ginoo. **9** Sa ingon niana, maanaa
kita sa puloy-anan o mahimulag, ginahimo natong
kalab-uton ang pagpahimuot kaniya. **10** Kay kitang
tanan kinahanglan magapangatubang sa hukmanan
ni Cristo, aron ang matag-usa magadawat sumala sa
nabuhat sa iyang lawas, maayo o dautan. **11** Busa, sa
nahibaloan namo ang pagkahadlok sa Ginoo, kami
nagapangabig sa mga tawo; hinoon, kon unsa kami,

kana nasayran na sa Dios, ug akong ginalauman
nga kini nasayran na usab sa inyong kaisipan.
12 Wala kami karon magpadalayeg pag-usab sa
among kaugalingon diha kaninyo, kondili nagahatag
hinoon kaninyo ug pasikaranan aron kami inyong
ikapasigarbo, aron kamo maandam sa pagpanubag
kanila nga nagapasigarbo tungod sa mga butang nga
nagadayag diha sa ilang mga nawong ug dili sa mga
butang nga anaa sa sulod sa ilang mga kasingkasing.
13 Kay kon kami nangaboang man ugaling, kini alang
sa Dios; ug kon kami mga maayo ra ug pamuot,
kini alang kaninyo. 14 Kay ang gugma ni Cristo
nagapugong kanamo, kay kami nagahunahuna man
nga may usa nga nagpakamatay alang sa tanan;
busa ang tanan nangamatay diay. 15 Ug siya namatay
alang sa tanan, aron sila nga mga buhi magkinabuhi
dili na alang sa ilang kaugalingon, kondili alang kaniya
nga namatay ug nabanhaw tungod kanila. 16 Busa,
sukad karon among mahibaloan ang tawo dili na
sumala sa tawhanong pag-ila, ug bisan tuod dihay
panahon nga si Cristo among nahibaloan sumala
sa tawhanong pag-ila, karon wala na kami magaila
kaniya sa ingon. 17 Busa kon ang tawo anaa kang
Cristo, siya bag-o nang binuhat; ang daang mga
butang nagpangagi na, tan-awa, ang bag-ong mga
butang nahiabut na. 18 Ug kining tanan gikan sa
Dios nga mao ang nagpasig-uli kanamo ngadto
kaniya pinaagi kang Cristo ug naghatag kanamo
sa bulohaton sa pagpasig-uli; 19 nga mao kini, nga
diha ang Dios kang Cristo, nagpasig-uli sa kalibutan
ngadto sa iyong kaugalingon sa walay pag-isip batok
kanila sa ilang kalapasan, ug nagpiyal kanamo sa
balita sa pagpasig-uli. 20 Busa kami mga tinugyanan
nga pinadala ni Cristo, nga pinaagi kanamo ang Dios
nagahimo sa iyang paghangyo kaninyo. Tungod kang
Cristo, nangamuyo kami kaninyo, magpasig-uli kamo
ngadto sa Dios. 21 Tungod kanato siya nga wala
makasinati ug sala gihimo niya nga sala, aron diha
kaniya kita mahimong pagkamatarung nga anaa sa
Dios.

6 Busa, sa nagabuhat kami uban kaniya, kami
mangamuyo kaninyo sa dili pagdawat sa grasya
sa Dios sa wala lamay kapuslanan. 2 Kay siya
nagaingon: Sa panahon nga gikahimut-an ikaw akong
gipatalinghugan, ug sa adlaw sa kaluwasan ikaw
akong gitabangan." 3 Kami wala magbutang ug
babag diha sa agianan ni bisan kinsa, aron dili
pagasawayon ang among pagpang-alagad, 4 hinonoa,
ingon nga mga sulogoon sa Dios kami nagapaila
sa among kaugalingon sa tanang paagi; pinaagi
sa tumang pagkamainantuson, sa mga kasakitan,
sa mga kawalad-on, sa mga kalisdanan, 5 sa mga
paghampak, sa mga pagbilanggo, sa mga kagubot,
sa mga kahago, sa mga pagtukaw, sa kawalay kaon;
6 pinaagi sa kaputli, sa kahibalo, sa pagpailub, sa
pagkamapuanguron, sa Espiritu Santo, sa gugmang
tinuod, 7 sa sinultihan nga maminatud-on ug sa gahum
sa Dios; pinaagi sa mga hinagiban sa pagkamatarung
alang sa kamot nga too ug sa wala; 8 diha sa
kadungganan ug sa kaulawan, diha sa mga sulti
sa pagdaut ug sa pagdalayeg. Kami ginaisip nga
mga limbungan, ngani mga maminatud-on; 9 ingon
nga mga wala hiilhi, ngani mga nailhan na kaayo;
ingon nga mga himalatyon, ngani, tan-awa, mga
buhi pa kami; ingon nga mga gipanagkastigo, ngani
wala mangamatay; 10 ingon nga mga masulob-on,
ngani sa kanunay nagamalipayon; ingon nga mga
kabus, ngani nagapadato sa daghan; ingon nga
mga walay diyot, ngani nakabaton sa tanang mga
butang. 11 Sa walay pagpanagana ang among baba
nagabungat nganha kaninyo, O mga Korintohanon;
ang among kasingkasing binuksan ug daku alang
kaninyo. 12 Kamo wala kakulangi ug dapit dinhi
sa among kasingkasing, hinonoa kamo mao ang
nakulangan ug dapit diha ra sa inyong kaugalingong
kasingkasing. 13 Agig balus (nagasulti ako ingon nga
sa mga anak) buksi usab ninyog daku ang inyong
kasingkasing. 14 Ayaw kamo pagpahiangay sa inyong
kaugalingong kauban sa mga dili magtotoo diha sa
mao rang usa ka yugo. Kay unsa may kigkomboyahan
sa pagkamatarung ug sa pagkadautan? O unsa may
pakig-ambitan sa kahayag ug sa kangitngit? 15 Unsa
may pakig-uyonan ni Cristo kang Bilyal? O unsa
may iya sa magtotoo nga kapakigsalohan sa dili
magtotoo? 16 Unsa may pakig-uyonan sa templo sa
Dios ug sa mga diosdios? Kay kita mao ang templo
sa Dios nga buhi; sumala sa giingon sa Dios: Ako
mopuyo sa sulod nila ug magalihok diha kanila, ug
ako mahimong ilang Dios, ug sila mahimong akong
katawhan. 17 Busa panggula kamo gikan kanila,
ug magpalain kamo gikan kanila, nagaingon ang
Ginoo, ug ayaw na kamo paghikap ug mahugaw;
unya pagahinangpon ko kamo, 18 ug ako mahimong
inyong amahan, ug kamo mahimong akong mga anak

nga lalaki ug mga anak nga babaye, nagaingon ang
Ginoo nga Makagagahum sa Tanan."

7 Sanglit nakabaton man kita niining maong mga
saad, mga hinigugma, hinloan ta ang atong
kaugalingon sa tanang kahugaw sa lawas ug sa
espiritu, ug hingpiton ta ang pagkabalaan diha sa
atong pagkahadlok sa Dios. **2** Buksi alang kanamo ang
inyong mga kasingkasing; kay wala kami magbuhat
ug dili matarung kang bisan kinsa, wala kami magdaut
kang bisan kinsa, ug wala kami mamintaha kang bisan
kinsa. **3** Gisulti ko kini dili aron sa paghukom kaninyog
silot, kay giingon ko na kaniadto nga kamo ania
sa among mga kasingkasing aron kami magpakig-
ambit kaninyo sa kamatayon ug sa kinabuhi. **4** Aduna
akoy dakung pagsalig kaninyo; ako adunay dakung
pagpagarbo tungod kaninyo; ako natugob sa kalipay.
Ug bisan pa sa among tanang kasakit, ako malipayon
sa hilabihan gayud. **5** Kay bisan sa amo nang
paghidangat sa Macedonia, ang among mga lawas
wala makakaplag ug pahulay, hinonoa, gisakit kini
bisan asa kami lisopakigbugno sa gawas, ug kahadlok
sa sulod. **6** Apan ang Dios nga nagalipay sa mga
masulob-on, naglipay kanamo pinaagi sa paghitungha
ni Tito, **7** ug dili lamang pinaagi sa paghitungha niya
kondili pinaagi usab sa kalipay nga iyang naangkon
tungod kaninyo, samtang nanghinugilon siya kanamo
mahitungod sa inyong pangandoy, sa inyong kasubo,
sa inyong kasibut alang kanako, nga tungod niana
misamot ang akong kalipay. **8** Kay bisan pa kon
nakapaguol ako kaninyo tungod niadtong akong
sulat, dili ko na kini karon pagabasulan (bisan tuod
gibasulan ko kini kaniadto) sanglit nasuta ko na man
nga ang maong sulat, bisan nakapaguol kaninyo, kini
nakapaguol kaninyo sa makadiyot man lamang. **9** Ug
karon ako malipayon dili tungod kay kamo nangaguol,
kondili tungod kay kamo nangaguol uban sa kaguol
nga nakapahinulsol kaninyo; ug kay kamo mibati man
sa diosnon nga kasubo, busa wala diay kamo kapildihi
tungod kanamo. **10** Kay ang diosnon nga kasubo
mosangpot sa paghinulsol nga magaagak ngadto sa
kaluwasan ug dili magahambin sa pagbasol, apan ang
kasubo nga kalibutanon mosangpot sa kamatayon.
11 Kay tan-awa lang unsa ang pagkamasingkamoton
nga misangpot diha kaninyo gumikan niining inyong
diosnon nga pagkasubo, unsa ang pagkamaikagon
sa pagpanalipod sa inyong kaugalingon, unsa ang
kasuko, unsa ang kahadlok, unsa ang pangandoy,
unsa ang pagkamainiton, unsa ang kamapig-uton
sa pagsilot! Sa tanang butang kamo nakapamatuod
nga kamo wala diay ing sala labut sa maong butang.
12 Busa, bisan tuod ako nagsulat kaninyo, kadto dili
tungod kaniya nga naghimo sa kadaut, ni tungod
kaniya nga nahiagum sa kadaut, kondili aron ang
inyong pagkamainiton alang kanamo ikapakita nganha
kaninyo sa atubangan sa Dios. **13** Tungod niana
kami nagamalipayon. **14** Kay kon gikapasigarbo ko
man kamo kaniya, ako wala kaulawi tungod niini;
hinonoa, maingon nga tinuod ang tanan nga among
gikasulti kaninyo, maingon man nasuta nga tinuod
usab diay ang among gikapasigarbo kang Tito. **15** Ug
ang iyang kasingkasing mosamot sa pagbati alang
kaninyo inighandom niya sa pagkamasinugtanon
ninyong tanan ug sa kataha ug pagkamatinahuron
nga inyong gipakita uban sa inyong pagdawat kaniya.
16 Ako malipayon tungod kay ako may hingpit man
nga pagsalig kaninyo.

8 Karon buot kami nga masayud kamo, mga igsoon,
mahitungod sa grasya sa Dios nga gikahatag diha
sa mga iglesia sa Macedonia; **2** kay bisan pa sa
mapig-uton nga pagsulay kanila sa kasakit, ang ilang
madagayaon nga kalipay ug ang ilang tuman nga
kakabus miawas hinoon ngadto sa kadagaya sa ilang
pagkamanggihatagon. **3** Kay ako makasaksi nga
sumala sa ilang maarangan, ug labaw pa gani sa ilang
maarangan, sila nagpanghatag sa kinabobut-on, **4**
nga nangamuyo kanamo sa mainiton gayud nga unta
paambiton sila sa buhat sa pagtabang sa mga balaan
5 ug kini, dili ingon sa among gipaabut, hinonoa, una
sa tanan sila mihatag sa ilang kaugalingon ngadto sa
Ginoo ug kanamo pinaagi sa kabobut-on sa Dios. **6**
Tungod niini, si Tito among giagda nga tibawason
usab niya diha kaninyo ang pagpaamot nga iya nang
nasugdan kaniadto. **7** Karon, maingon nga kamo
nanghawod man sa tanang butangsa pagtoo, sa
pagpamulong, sa kahibalo, sa tanang pagkamainiton,
ug sa inyong gugma alang kanamopanlimbasugi
nga kamo manghawod usab unta niining maong
grasya sa paghatag. **8** Ako nagasulti niini dili ingon
nga sugo, kondili ingon nga pagpamatuod, pinaagi
sa pagkamasingkamoton sa uban, nga ang inyong
gugma usab tinuod. **9** Kay kamo nasayud na sa grasya
sa atong Ginoong Jesu-Cristo, nga bisan tuod siya
dato, siya nahimong kabus alang kaninyo aron nga
pinaagi sa iyang kakabus kamo mahimong dato. **10** Ug

niining butanga ako magahatag sa akong tambag: labi
gayung maayo alang kaninyo karon ang pagtibawas
sa inyo nang nasugdan usa na ka tuig karon dili
lamang sa pagbuhat kondili usab sa pagtinguha, 11
aron nga maingon nga may tinguha man kamo sa
pagbuhat niini, pagatibawason usab unta ninyo kini
sumala sa inyong maarangan. 12 Kay kon anaa ang
pagkamatinguhaon, kini pagakahimut-an sa pagdawat
sumala sa unsay anaa sa tawo, dili sumala sa
unsay wala kaniya. 13 Wala hinoon ako magpasabut
nga ang uban kinahanglan mahamugaway ug kamo
mapitosan, 14 kondili nga sibo sa pagpaangay-
angay kinahanglan nga ang inyong kadagaya niining
panahona karon magahulip sa ilang kawalad-on aron
nga sa kapulihay ang ilang kadagaya magahulip
usab sa inyong kawalad-on, ug sa ingon niana
adunay pagkaangay-angay. 15 Sumala sa nahisulat,
"Siya nga nagtigum ug daghan wala maghingapin,
ug siya nga nagtigum ug diyutay wala makulangi."
16 Apan salamat sa Dios nga nagabutang diha
sa kasingkasing ni Tito sa sama ka mainitong
pagtagad alang sa inyong kaayohan. 17 Kay siya
dili lamang kay midawat sa among hangyo, kondili,
ingon nga siya maikagon man, siya moanha kaninyo
sa kaugalingon gayud niya nga pagbuot. 18 Uban
kaniya among ipadala ang igsoon nga nabantug na
sa tanang mga iglesia tungod sa iyang pagsangyaw
sa Maayong Balita; 19 ug dili lamang niini ra, kondili
nga usab kini siya gipili sa mga iglesia sa pagpanaw
uban kanamo, niining bulohaton sa pagpaamot nga
among ginadumala aron sa pagpausbaw sa himaya
sa Ginoo ug sa pagpakita sa among maayong
kabobut-on. 20 Among gipanagan-an nga walay
tawong makapasangil kanamo mahitungod niining
dakung amot nga among ginadumala, 21 kay among
ginatinguha ang dungganang butang dili lamang
sa atubangan sa Dios kondili usab sa atubangan
sa mga tawo. 22 Ug uban kanila kami nagapadala
sa among igsoon nga sa makadaghan amo nang
nasulayan ug among nasuta nga maminatud-on sa
daghang mga butang, apan nga karon misamot pa
gani hinoon pagkamaminatud-on tungod sa iyang
pagsalig diha kaninyo. 23 Mahitungod kang Tito,
siya akong tambayayong ug masigkamagbubuhat sa
pag-alagad kaninyo; ug mahitungod sa ubang mga
igsoon, kini sila mga tinugyanan gikan sa mga iglesia.
Kini sila mao ang himaya alang kang Cristo. 24 Busa,
sa atubangan sa mga iglesia ipadayag ninyo niining
mga tawhana ang pagmatuod sa inyong gugma ug
sa among pagpasigarbo tungod kaninyo.

9 Karon dili na kinahanglan nga magasulat pa ako
kaninyo mahitungod sa mga pag-alagad alang sa
mga balaan, 2 kay ako nasayud na man sa inyong
pagkamaikagon, nga tungod niini ginapasigarbo
ko kamo ngadto sa mga tawo sa Macedonia, sa
pag-ingon nga ang Acaya andam na sukad pa sa
miaging tuig; ug ang inyong kadasig nakapaikag sa
kadaghanan kanila. 3 Apan ang mga igsoon gipadala
ko diha kaninyo aron nga niining butanga ang among
pagpasigarbo tungod kaninyo dili masuta nga pasiatab
alang diay, aron kamo maandam, sibo sa akong
giingon nga kamo andam na, 4 basi pa lang may mga
taga-Macedonia nga manguban kanako ug unya ilang
makita nga kamo dili man diay andam, kami (bisag
dili na lang kamo ilabut) maulawan ug daku tungdo
sa among pagsalig kaninyo. 5 Busa, nakahunahuna
ako nga kinahanglan ang mga igsoon akong agdahon
sa pag-una kanako pag-anha diha kaninyo ug sa
pagpahigayong daan niining hatag nga inyong gisaad
aron kini maandam dili ingon nga gipugos pagkuha
gikan kaninyo kondili ingon nga inyong kinabobut-
ong hatag. 6 Karon timan-i ninyo kini: siya nga
nagapugas ug tagidyot magaani ug diriuot, siya nga
nagapugas ug dinaghan magaani ug daghan. 7 Ang
matag-usa magahatag sumala sa pagbuot sa iyang
kasingkasing, dili nga magapanuko ni ingon nga
pinugos, kay ang Dios nagahigugma sa malipayong
maghahatag. 8 Ug ang Dios makahimo sa pagtagana
kaninyo sa tanang panalangin sa madagayaon gayud,
aron kamo magabaton kanunay ug igo sa tanang
butang ug magatagana nga madagayaon alang sa
tanang maayong buaht. 9 Sumala sa nahisulat: Siya
nagasabwag, siya nagahatag ngadto sa mga kabus;
ang iyang pagkamatarung naga-padayon sa walay
katapusan." **(aiōn g165)** 10 Ang Dios nga mao ang
nagahatag s binhi ngadto sa magpupugas ug sa
tinapay nga kan-onon magahatag kaninyog binhi ug
magapadaghan niini ug magapatubo sa mga bunga
sa inyong pagkamatarung. 11 Sa tanang butang
kamo iyang pagadatoon aron kamo makapakita sa
tuman nga pagkamahinatagon; ug ang inyong mga
gasa, nga among pagadumalahon, makapahimo
sa mga tawo nga mapasalamaton sa Dios; 12
kay ang inyong paghimo sa maong pag-alagad dili
lamang magahulip sa kawalad-on sa mga balaan,

kondili usab magapabaha kini sa daghang mga
pagpasalamat ngadto sa Dios. 13 Pinaagi sa pagsulay
sa maong pag-alagad, kamo magahimaya sa Dios
pinaagi sa inyong pagkamatinahuron sa pag-ila sa
Maayong Balita mahitungod kang Cristo, ug pinaagi
sa pagkamadagayaon sa inyong amot alang kanila
ug alang usab sa tanan nga uban pa, 14 samtang
sila magapangandoy alang kaninyo ug magaampo
alang kaninyo, tungod sa hilabiha ka dakung grasya
sa Dios diha kaninyo. 15 Salamat sa Dios tungod sa
iyang gasa nga dili maasoy sa pulong.

10 Ako, si Pablo, magatambag kaninyo, tungod
sa kaaghop ug kalomo ni Cristoako nga
kono maayo rang mopahiubos kon anaa sa inyong
atubangan, apan isug kaayo kon mahiadto na
sa halayo! 2 ako mangamuyo kaninyo nga inig-
anha ko diha dili unta ako mapilit sa pagpakita
sa maong masaligong kaisug nga gihunahuna ko
nga akong ipakita batok sa pipila ka mga tawo
nga nagadahum nga kami nagagawi sumala sa
unod. 3 Kay bisan tuod kami nagagawi dinhi sa
lawas, kami wala magpakiggubat pinasubay sa unod,
4 kay ang mga hinagiban sa among pakiggubat
dili man mga hinagiban sa unod kondili tungod
sa Dios makagagahum kini sa paglumpag sa mga
kota. 5 Ginalumpag namo ang mga pangatarungan
ug ang tanang mapahitas-ong babag nga nagaali
batok sa kahibalo sa Dios, ug ginabihag namo ang
tanang panghunahuna aron kini magmasinugtanon
kang Cristo, 6 ug kami andam sa pagsilot sa
tanang pagkamasupilon, inigkahingpit na sa inyong
pagkamasinugtanon. 7 Tan-awa ang mga butang nga
anaa sa inyong atubangan. Kon adunay masaligon
nga siya iya ni Cristo, papalandunga siya nga maingon
nga siya iya ni Cristo, kami mao man usab. 8 Kay
ako dili kaulawan bisan kon palabihan ko pa ang
akong pagpasigarbo tungod sa among kagahum nga
gihatag kanamo sa Ginoo aron sa pagpatubo kaninyo
ug dili sa paglaglag kaninyo. 9 Dili ako buot nga
makita nga daw naglisang kaninyo pinaagi sa akong
mga sulat. 10 Kay sila magakanayon, "Ang iyang mga
sulat maisugon ug makagagahum, apan mahuyang
ang iyang pagkatawo, ug dili matagad ang iyang
panulti." 11 Pasabta ang maong mga tawo nga unsa
gani ang among ginaingon pinaagi sa sulat sa wala
kami diha, mao usab kana ang among pagabuhaton
inig-anha namo diha kaninyo. 12 Kami dili mangahas
sa pagpakisama kanila, o sa pagtandi sa among
kaugalingon sa pipila kanila nga nagadalayeg sa
ilang kaugalingon. Apan sila nga nagapakigsukdanay
sa ilang masigkaugalingon, ug nagatandiay sa ilang
masigkaugalingonsila walay kabuot. 13 Apan kami
dili magpasigarbo lapas sa sukod, kondili sumala
sa sukod sa gilay-on nga gibahin kanamo sa Dios
ingon nga sukod nga nagaabut diha kaninyo. 14 Kay
kami wala maglapas sa among sukod, nga daw wala
kami ipaabut diha kaninyo; kay kami mao ang unang
nagpakaabut diha kaninyo dala ang Maayong Balita
mahitungod kang Cristo. 15 Wala namo ipasigarbo ang
mga pangabudlay sa ubang mga tawo nga nahilapas
sa among sukod; hinoon, ang among paglaum mao
nga sa magatubo ang inyong pagtoo, magakadaku
unta ang dapit sa among pagpangabudlay diha
sa taliwala kaninyo, 16 aron among ikawali ang
Maayong Balita sa mga kayutaan nga saylo pa
kaninyo, sa walay pagpasigarbo sa mga pangabudlay
nga nahimo na sa dapit nga iya sa lain. 17 "Siya
nga magapasigarbo, pasigarboha siya mahitungod
sa Ginoo." 18 Kay ang tawo nga nagadayeg sa
iyang kaugalingon dili man mao ang pagakahimut-an,
kondili hinoon ang tawo nga ginadayeg sa Ginoo.

11 Kon makaantus pa lang unta kamo uban kanako
sa usa ka diyutayng binoang! Apan antusa
ninyo kini uban kanako! 2 Kay ako may pagbati
sa diosnong pagpangabubho alang kaninyo, sanglit
kamo ugod ako na man nga gikasaad nga maasawa
sa iyang usa lamang ka bana, nga mao si Cristo,
aron ikahatag ko kamo ingon nga birhin nga ulay.
3 Apan nahadlok ako nga maingon nga si Eva
hinglimbongan sa bitin pinaagi sa lipatlipat niini, ang
inyong mga panghunahuna pagapahisalaagon gikan
sa maminatud-on ug putli nga pagkamahinalaron kang
Cristo. 4 Kay kon adunay motungha nga magawali
ug Jesus nga lahi sa amo nang gikawali, ug kon
inyong pagadawaton ang espiritu nga lahi sa inyo
nang nadawat, ug kon inyong pagadawaton ang
maayong balita nga lahi sa inyo nang nadawat,
maayo gayud kaayo ang inyong pagtugot niini! 5 Kay
ginatoohan ko nga sa bisan unsang paagi ako dili
maiwit sa maong labing hawod nga mga apostoles. 6
Ug bisan ako dili kaha batid nga mamumulong, ngani
sa kahibalo ako wala kakulangi; sa tanang paagi kini
amo nang gikapadayag kaninyo diha sa tanang mga
butang. 7 Nakasala ba ako sa akong pagpakaulaw sa

akong kaugalingon aron kamo mahituboy, tungod kay
giwali ko diha ang Maayong Balita sa Dios sa walay
pagpagasto kaninyo? 8 Gisakmitan ko ang ubang
mga iglesia pinaagi sa pagdawat ug hinabang gikan
kanila aron lamang ako makaalagad kaninyo. 9 Ug
sa diha na ako uban kaninyo ug hingkabsan ako sa
mga kinahanglanon, wala ako magsamok kang bisan
kinsa, kay ang akong mga gikinahanglan gihatag
man kanako sa mga igsoon nga nangabut gikan sa
Macedonia. Busa ako midumili ug magapadayon sa
pagdumili sa pagsamok kaninyo sa bisan unsang
paagi. 10 Maingon nga ang kamatuoran ni Cristo ania
kanako, ako magaingon nga walay bisan kinsa nga
makapugong kanako sa akong pagpasigarbo niini
diha sa tibook kayutaan sa Acaya. 11 Ug kay ngano
man? Tungod ba kay wala ko mahigugma kaninyo?
Ang Dios sayud nga ako nahigugma kaninyo. 12 Ug
ang akong ginabuhat karon akong padayonan sa
pagbuhat, aron akong maputol ang kahigayonan sa
mga tawong naninguha sa kahigayonan sa pagpakita
sa ilang kaugalingon nga mahisama kanamo labut
sa mga butang nga ilang ginapasigarbo. 13 Kay ang
maong mga tawo maoy mga apostoles nga mini, mga
magbubuhat nga malimbongon, nga nagatakuban
sa ilang kaugalingon ingon nga mga apostoles
ni Cristo. 14 Ug kini dili hinoon ikahibulong, kay
bisan gani si Satanas nagatakuban man sa iyang
kaugalingon ingon nga manolunda sa kahayag. 15
Busa dili ikahibulong kon ang iyang mga sulogoon
magatakuban usab sa ilang kaugalingon ingon nga
mga ministro sa pagkamatarung. Ang ilang dangatan
mahisibo ra unya sa ilang mga binuhatan. 16 Sublion
ko ang pag-ingon, ayaw ipadahum ni bisan kinsa
nga ako naboang; apan kon ugaling inyo man ako
nga dahumon sa ingon, nan, dawata ako ingon nga
boang aron ako usab makapasigarbo hinoon ug
diyutay. 17 (Ang akong ginasulti, ginasulti ko dili
ingon nga sa pagbulot-an sa Ginoo kondili ingon
nga boang, niining mapasigarbohong pagsalig; 18 ug
maingon nga daghan man ang nagapasigarbo tungod
sa mga tawhanong butang, ako usab magapasigarbo
sa ingon.) 19 Kay sa inyong pagkamanggialamon,
inyo man tuod nga gikalipay ang pag-antus sa mga
boang! 20 Kay antuson man lang tuod ninyo kon
may tawo nga magaulipon kaninyo, o magahokhok
kaninyo, o mamintaha kaninyo, o magapahitaas sa
iyang kaugalingon, o mosagpa kaninyo sa nawong.
21 Makauulaw gayud kanako, apan isulti ko lang
kini, nga kami intawon dili makahimo niini tungod
sa among kahuyang! 22 Mga Hebreohanon ba sila?
Mao man usab ako. Mga Israelinhon ba sila? Mao
man usab ako. Mga kaliwat ba sila ni Abraham? Mao
man usab ako. 23 Mga ministro ba sila ni Cristo?
Labi pa ako (nagasulti ako karon nga daw nawad-
an na sa maayong pamuot), ug labaw pa gani, sa
mga pagpangabudlay nga labi pang dagku, sa labi pa
ka daghan nga mga pagkabinilanggo, sa dili maihap
nga mga pagbunal ug sa makadaghan nga pag-
ungaw sa kamatayon. 24 Sa lima ka higayon, ako
nakadawat kulang na lang ug usa nga makap-atan
ka lapdos gikan sa mga kamot sa mga Judio. 25
Sa tulo ka higayon ako giposposan; makausa ako
gibato. Makatulo ako malunod; usa ka gabii ug usa ka
adlaw nag-utaw-utaw ako sa dagat; 26 sa masubsob
nga panaw nahimutang ako sa katalagman sa mga
suba, sa katalagman gumikan sa mga tulisan, sa
katalagman gumikan sa akong mga katagilungsod,
katalagman gumikan sa mga Gentil, katalagman sa
siyudad, katalagman sa kaawaawan, katalagman
sa kadagatan, katalagman gumikan sa mga igsoon
nga mini; 27 sa kalapoy ug sa pagpangabudlay, sa
masubsob nga pagtukaw sa kagabhion, sa kagutom
ug sa kauhaw, sa masubsob nga dili makakaon,
sa katugnaw ug sa kahubo. 28 Ug gawas sa uban
pang mga butang, anaa ang adlaw-adlaw nga pagpiit
kanako tungod sa akong kabalaka alang sa tanang
mga iglesia. 29 Kay kinsa bay nagmahuyang nga
wala ko pakig-ambiti sa pagbati sa kahuyang? Kinsa
bay gipahipangdol, ug wala ako masuko? 30 Kon
ugaling gikinahanglan man nga ako magpasigarbo,
maoy akong igapasigarbo ang mga butang nga
nagapadayag sa akong kahuyang. 31 Ang Dios ug
Amahan sa Ginoong Jesus, siya nga maoy dalaygon
hangtud sa kahangturan, nasayud nga ako wala
magbakak. (aiōn g165) 32 Sa Damasco, ang gobernador
nga ubos ni Hari Aretas nagpabantay sa siyudad
sa Damasco aron sa pagpadakop kanako, 33 apan
gitonton ako sulod sa bakat agi sa bintana sa paril,
ug nakaikyas ako gikan sa iyang mga kamot.

12 Kinahanglan ko ang pagpasigarbo; ug bisan
pa nga walay makuha gikan niini, hisugatan ko
pa ang mga panan-awon ug mga pinadayag gikan
sa Ginoo. 2 Nakaila ako ug tawo nga anaa kang
Cristo nga napulo ug upat ka tuig na karon gisakgaw
dala ngadto sa ikatulong langit (kon diha ba siya

sulod sa lawas o sa gawas, wala ako masayud,
ang Dios mao lamang ang nasayud). 3 Ug ako
nasayud nga kining tawhana gisakgaw dala ngadto
sa Paraiso (kon diha ba siya sulod sa lawas o sa
gawas, wala ako masayud, ang Dios mao lamang
ang nasayud) 4 ug didto iyang hingdunggan ang mga
pamulongpulong nga dili arang malitok, nga ginadili
ang paglitok sa tawo. 5 Kining tawhana ipasigarbo ko,
apan sa akong kaugalingon ako dili magpasigarbo
gawas sa akong mga kahuyang. 6 Ngani, kon buot pa
ako magpasigarbo, ako dili maisip nga boang sanglit
magasulti man ako sa tinuod. Apan nagalikay ako
niini aron walay bisan kinsa nga magaisip kanako
nga labaw pa kay sa akong pagkamao sibo sa iyang
makita kanako o sa iyang madungog gikan kanako.
7 Ug aron ako dili makapasulabi sa pagkahimuot
tungod sa kadaghan sa mga pinadayag kanako,
ako gihatagan ug tunok dinhi sa lawas aron lagi dili
ako magpasulabi sa pagkahimuot. 8 Sa makatulo
nangamuyo ako sa Ginoo mahitungod niini, nga unta
iyang kuhaon kini gikan kanako; 9 apan siya nag-
ingon kanako, "Ang akong grasya igo alang kanimo,
kay ang akong gahum ginahingpit diha sa kahuyang."
Sa ingon niana, labi pang igakalipay ko diay hinoon
ang pagpasigarbo tungod sa akong mga kahuyang
aron ang gahum ni Cristo magapandong kanako.
10 Busa, tungod kang Cristo igakalipay ko ang mga
kahuyang, mga pagbugalbugal, mga kalisdanan,
mga paglutos, ug mga kasakitan; kay sa diha nga
magamahuyang ako, magamalig-on man hinoon ako.
11 Karon nahimo tuod ako nga boang! Kamo mao ang
nagpugos kanako aron mahimong ingon, kay angay
man unta hinoon nga ako inyong dayegon. Kay sa
bisan unsa dili ako iwit nianang labing hawod nga mga
apostoles, bisan tuod ako dili unsa man. 12 Ang mga
ilhanan sa pagka-apostol nahimo sa taliwala kaninyo
diha sa akong hingpit nga pailub, inubanan sa mga
ilhanan ug mga katingalahan ug mga milagro. 13 Kay
sa unsa bang kahimtanga nga nahimo kamong iwit
sa ubang mga iglesia, gawas lamang nga kamo wala
ko pagsamoka? Pasayloa gayud ako niining maong
pagdaut kaninyo! 14 Tan-awa, andam na ako karon sa
pag-anha kaninyo sa ikatulo kong pagduaw. Ug ako
dili magasamok kaninyo, kay ang akong ginapangita
mao man kamo, ug dili ang inyong bahandi; kay ang
mga anak dili man maoy magatagana alang sa ilang
mga ginikanan, kondili ang mga ginikanan hinoon
alang sa ilang mga anak. 15 Apan igakalipay ko
gayud nga ako magagasto ug pagagastohon alang sa
inyong mga kalag. Kon milabi man kadaku ang akong
paghigugma kaninyo, pakubson ba diay ninyo ang
inyong paghigugma kanako tungod niini? 16 Apan
tugotan ta nga ako wala magsamok kaninyo, ngani
ginaingon nga kono ako suwitik ug nga gisulod ko
kamo sa bulsa pinaagi sa lipatlipat. 17 Nagpahimulos
ba ako kaninyo pinaagi ni bisan kinsa kanila nga akong
gipadala diha kaninyo? 18 Akong gihangyo si Tito
sa pag-anha diha, ug gipakuyogan ko siyag igsoon.
Nagpahimulos ba si Tito kaninyo? Dili ba nanaggawi
man kami diha sa mao rang usa ka espiritu? Dili
ba mao ra ang mga lakang sa among paglakat. 19
Nagadahum ba kamo nga sulod niining panahona
kami nagasulti sa pagpanalipod sa among kaugalingon
sa inyong atubangan? Sa atubangan sa Dios kami
nagasulti diha kang Cristo, ug kining tanan alang
sa pagpatubo kaninyo, mga hinigugma. 20 Kay ako
nahadlok nga inig-abut ko diha tingalig makaplagan
ko kamo sa kahimtang nga dili ko kagustohan,
ug nga makaplagan ako ninyo sa kahimtang nga
dili ninyo kagustohan; nga tingali makaplagan ko
kamo nga may mga panaglalisay, mga kasina, mga
kapungot, mga pag-iya-iya, mga pagdinautay sa
dungog, mga linibakay, mga pagpaburot, ug mga
paggubotgubot. 21 Nahadlok ako nga inig-anha ko
diha pag-usab, tingali pagapahiubson ako sa akong
Dios sa inyong atubangan, ug nga pagakasub-an ko
ang daghan kanila nga nanagpakasala kaniadto ug
wala managhinulsol sa kahugaw, ug pakighilawas,
ug pagpatuyang nga ang maong mga butang ilang
ginabatasan.

13 Kini karon mao ang akong ikatulo nga pag-
anha kaninyo. Ang bisan unsa nga sumbong
kinahanglan paluyohan sa pagpanghimatuod sa duha
o tulo ka mga saksi. 2 Gipasidan-an ko sila nga
nagpakasala kaniadto ug ang tanang uban pa, ug
magapasidaan ako karon kanila samtang wala pa ako
karon diha uban kanila, maingon sa ako kaniadtong
gibuhat diha sa akong ikaduha nga pag-anha, nga
kon ako mahianha na gani diha pag-usab, pailhon
ko gayud sila sa walay kokalooy 3 sanglit nangita
man gayud kaha kamo ug pamatuod nga si Cristo
nagasulti pinaagi kanako. Siya dili mahuyang nganha
kaninyo, hinonoa siya makagagahum diha kaninyo. 4
Kay bisan tuod siya gilansang sa krus gumikan sa
kahuyang, siya nabuhi pinaagi sa gahum sa Dios.

Ug bisan tuod kami mga mahuyang diha kaniya,
alang kaninyo mabuhi kami uban kaniya pinaagi sa
gahum sa Dios. **5** Susiha ang inyong kaugalingon
sa pagsuta kon kamo nagapadayon ba sa inyong
pagtoo. Sulayi ang inyong kaugalingon. Wala ba
ninyo masinati nga si Jesu-Cristo anaa sa sulod
ninyo? gawas hinoon kon kamo nasuta pinaagi sa
pagsulay nga kamo nangapakyas diay. **6** Lauman ko
nga inyong masuta nga kami wala mangapakyas. **7**
Apan kami nangamuyo sa Dios nga unta dili kamo
managbuhat ug dautandili aron sa pagpakita nga
kami nanagmadaugon sa pagsulay, kondili aron unta
kamo managbuhat sa matarung bisan kami ingon
sa daw nangapakyas. **8** Kay wala kamiy arang
mahimo batok sa kamatuoran, kondili ang pagdapig
lamang sa kamatuoran. **9** Kay kami malipay sa
diha nga kami mamahuyang ug kamo mamalig-
on. Ang among gipangamuyo mao nga unta kamo
mamahingpit. **10** Tungod niining maong hinungdan,
ako nagasulat niini samtang ako halayo kaninyo,
aron nga sa ako unyang pag-anha diha dili na unta
kinahanglan nga magmapiuton pa ako sa akong
paggamit sa kagahum nga gihatag kanako sa Ginoo
alang sa pagtukod kaninyo ug dili sa paglumpag
kaninyo. **11** Sa katapusan, mga igsoon, manamilit
ako kaninyo. Usba ang inyong mga gawi, tumana
ang akong mga tambag, panag-uyonay kamo ang
usa sa usa, pagpuyo kamo nga magdinaitay, ug ang
Dios sa gugma ug kadaitan magauban kaninyo. **12**
Magpangomostahay kamo ang usa sa usa pinaagi
sa balaan nga halok. **13** Ang tanang mga balaan
nangomusta kaninyo. **14** Ang grasya sa Ginoong
Jesu-Cristo ug ang gugma sa Dios ug ang pakig-
ambit sa Espiritu Santo magauban kaninyong tanan.

Galacia

1 Si Pablo, apostolkinsang pagka-apostol dili gikan
sa mga tawo ni pinaagig tawo, kondili pinaagi kang
Jesu-Cristo ug sa Dios nga Amahan nga nagbanhaw
kaniya gikan sa mga patay **2** ug ang tanang mga
igsoon nga ania uban kanako, **3** Ang grasya maanaa
kaninyo ug ang kalinaw nga gikan sa Dios nga
Amahan ug sa atong Ginoong Jesu-Cristo, **4** nga
mitugyan sa iyang kaugalingon alang sa atong mga
sala aron nga gikan niining dautan nga kapanahonan
sa kalibutan karon, maluwas kita niya sumala sa
kabobut-on sa atong Dios ug Amahan; **(aiōn g165)** **5**
kaniya mao ang himaya hangtud sa kahangturan.
Amen. **(aiōn g165)** **6** Nahibulong ako nga sa kalit
mitalikod kamo kaniya nga nagtawag kaninyo sa
grasya ni Cristo ug mibalitok kamo ngadto sa laing
Maayong Balita **7** dili nga adunay laing Maayong
Balita, kondili nga adunay nanagpagubot kaninyo
ug buot magatuis sa Maayong Balita mahitungod
kang Cristo. **8** Apan bisan pa kon kami, o usa ba ka
manolunda nga gikan sa langit, magawali kaninyog
Maayong Balita nga supak sa amo nang gikawali
kaninyo, ipatunglo siya. **9** Sumala sa amo nang
gikaingon kaniadto, usbon ko karon ang pag-ingon,
nga kon adunay magawali kaninyo ug Maayong Balita
nga supak sa inyo nang nadawat, ipatunglo siya. **10**
Mao ba kini karon ang akong pagdani ug mga tawo,
o sa Dios ba? O ang pagpahimuot bag mga tawo?
Kon nagpahimuot pa gihapon akog mga tawo, dili
unta ako karon ulipon ni Cristo. **11** Kay buot kong
masayran ninyo, mga igsoon, nga ang Maayong
Balita nga akong giwali dili tawhanong Maayong
Balita. **12** Kay wala ko kini dawata gikan ug tawo, ni
gikatudloan ako mahitungod niini, kondili pinaagi sa
pagpadayag gikan kang Jesu-Cristo. **13** Kay kamo
nakadungog na mahitungod sa akong kinabuhi kanhi
diha sa tinoohan sa mga Judio, kon giunsa ka sa
paglutos ang iglesia sa Dios sa hilabihan gayud, ug
giunsa ko pagpaningkamot sa paglaglag niini; **14** ug
nga diha sa tinoohan sa mga Judio ako miusbaw
nga labaw pa kay sa kadaghanan sa akong mga
katagilungsod nga talirungan ko, nga sa hilabihan
ako masibuton gayud alang sa mga gikabilinbilin nga
kalagdaan sa akong mga katigulangan. **15** Apan sa
diha nga ang naggahin kanako sa diha pa ako sa
tiyan sa akong inahan, ug nagtawag kanako pinaagi
sa iyang grasya, **16** nahimuot sa pagpadayag sa
iyang Anak nganhi kanako, aron kini akong igawali
ngadto sa mga Gentil, ako wala makigsabutsabut
kang bisan kinsa nga tawo, **17** ni moadto sa Jerusalem
ngadto kanila nga mga apostoles nga una pa kanako,
kondili miadto hinoon ako sa Arabia, ug unya mibalik
pag-usab sa Damasco. **18** Ug tapus sa tulo ka
tuig, mitungas ako ngadto sa Jerusalem aron sa
pagpakigkita kang Cefas, ug mipabilin ako uban
kaniya sulod sa napulog lima ka adlaw. **19** Apan wala
akoy nakita sa ubang mga apostoles gawas kang
Santiago nga igsoon sa Ginoo. **20** (Niining akong
pagsulat kaninyo, sa atubangan sa Dios wala ako
magbakak!) **21** Unya miadto ako sa kayutaan sa Siria
ug sa Cilicia. **22** Ug sa kang Cristo nga mga iglesia sa
Judea ako wala pa gihapon mailhi sa dagway; **23** mao
lamay ilang nadunggan ang giingon, "Ang kaniadto
naglutos kanato, karon nagawali na sa pagtoo nga
kaniadto iyang gisingkamotan sa paglaglag." **24** Ug
sila nanagdalayeg sa Dios tungod kanako.

2 Ug unya tapus sa napulog-upat ka tuig, mitungas
ako pag-usab ngadto sa Jerusalem kinuyogan ni
Bernabe; ug si Tito gidala ko usab uban kanako. **2**
Mitungas ako sumala sa pinadayag; ug ang Maayong
Balita nga ginawali ko ngadto sa mga Gentil, kini
akong gibutyag kanila (apan sa pinig, kanila lamang
nga mga kadagkuan), basi ako maning-kamot kon
nakapaningkamot na ba kaha hinoon sa wala lamay
kapuslanan. **3** Apan si Tito nga uban kanako wala
nila pugsa sa pagpasirkunsisyon, bisan tuod siya
Gresyanhon. **4** Apan tungod sa mga igsoong mini nga
gipasulod sa hilum ug miyuhot aron sa pagpaniid sa
atong kagawasan nga naato diha kang Cristo Jesus,
aron sa pagdaldal kanato ngadto sa kaulipnan **5** kanila
wala kami magpadaug bisan makadiyot na lang,
aron ang kamatuoran sa Maayong Balita magapabilin
alang kaninyo. **6** Ug sila nga giila nga mga kadagkuan
(unsa sila kaniadto, kana walay bili alang kanako; ang
Dios walay tawong pinalabi) sila nga mga kadagkuan
walay bisan unsa nga gikadugang kanako; **7** hinonoa,
sa ilang pagkakita nga ako gikapiyalan man sa
Maayong Balita ngadto sa mga walay sirkunsisyon,
maingon nga si Pedro gikapiyalan sa Maayong Balita
ngadto sa mga may sirkunsisyon **8** (kay siya nga
nagbuhat pinaagi kang Pedro alang sa pag-alagad
ngadto sa mga may sirkunsisyon nagbuhat man
usab pinaagi kanako alang sa mga Gentil), **9** ug sa
ilang pagkakita sa grasya nga nahatag kanako, si

Santiago ug si Cefas ug si Juan, ang mga gipanag-
ila ingon nga mga haligi, mitunol kanako ug kang
Bernabe sa toong kamot sa pakig-ambitay, aron kami
managpangadto sa mga Gentil ug sila ngadto sa
mga may sirkunsisyon; 10 mao lamang nga buot
nila nga among pagahinumduman ang mga kabus,
nga sa maong butang ako maikagon man gayud
usab sa pagbuhat. 11 Apan sa paghiadto ni Cefas
sa Antioquia siya akong ginawong sa pagsupak,
kay nahimo man siya nga badlonganon. 12 Kay
sa wala pay mga tawo nga miabut gikan kang
Santiago, siya nakigsalo sa pagpangaon uban sa
mga Gentil; apan sa pag-abut na nila, siya misibog
ug nagpalain sa iyang kaugalingon, nahadlok sa
pundok sa mga may sirkunsisyon. 13 Ug ang uban
nga mga Judio misunod kaniya sa pagminaut, nga
tungod niana bisan gani si Bernabe nadahig sa ilang
pagminaut. 14 Apan sa akong pagkakita nga sila
nanaggawi supak sa kamatuoran sa Maayong Balita,
ako miingon kang Cefas sa atubangan nilang tanan,
"Kon ikaw nga Judio nagagawi man gani sama sa
Gentil ug dili ingon sa Judio, naunsa ba nga imo
mang pugson ang mga Gentil sa paggawi sama sa
mga Judio?" 15 Kami nga nangatawo nga mga Judio
ug dili mga makasasala nga Gentil, 16 nasayud nga
ang tawo dili pagamatarungon tungod sa mga buhat
sa pagbantay sa kasugoan, kondili pinaagi sa pagtoo
kang Jesu-Cristo. Ug kami mitoo kang Cristo Jesus
aron kami pagamatarungon pinaagi sa pagtoo kang
Cristo, ug dili pinaagi sa mga buhat sa pagbantay
sa kasugoan, kay pinaagi sa buhat sa pagbantay sa
kasugoan walay bisan kinsa nga pagamatarungon.
17 Apan kon sa among pagpaningkamot aron kami
pagamatarungon diha kang Cristo, kami makaplagan
nga mga makasasala diay usab, nan, si Cristo alagad
ba diay sa sala? Dili gayud! 18 Apan kon tukoron
ko pag-usab kadtong mga butang nga ako nang
gibungkag, nan, ginahimo kong malinapason ang
akong kaugalingon. 19 Kay bahin sa kasugoan, ako
patay na pinaagi sa kasugoan, aron ako mabuhi alang
sa Dios. 20 Gilansang ako sa krus uban kang Cristo;
dili na ako ang nabuhi, kondili si Cristo ang nabuhi
sa sulod nako; ug ang kinabuhi nga karon akong
ginakinabuhi sa lawas akong ginakinabuhi pinaagi
sa akong pagtoo sa Anak sa Dios, nga nahigugma
kanako ug mitugyan sa iyang kaugalingon alang
kanako. 21 Wala ko pagpakyasa ang grasya sa Dios;
kay kon ang pagkamatarung pinaagi pa sa pagbantay
sa kasugoan, nan, si Cristo namatay sa wala lang
diay ing hinungdan.

3 O mga Galacianhon nga kulang sa pagsabut!
Kinsa bay naglamat kaninyo? Sa atubangan
sa inyong mga mata si Jesu-Cristo, sa matin-aw
gikapadayag nga linansang sa krus. 2 Kini lamang
ang buot ko nga ipangutana kaninyo: Gidawat ba
ninyo ang Espiritu tungod sa mga buhat sa pagbantay
sa kasugoan, o pinaagi ba sa pagpatalinghug nga
inubanan sa pagtoo? 3 Nangahimo na ba gayud diay
kamo nga ingon ka kulang sa pagsabut? Nakasugod
na man unta kamo sa Espiritu, magpakatapus ba
diay kamo karon sa lawas? 4 Gisinati ba ninyo ang
daghang mga butang sa wala lamay kapuslanan?
kon tinuod man ugaling nga kini walay kapuslanan. 5
Siya nga nagahatag kaninyo sa Espiritu ug nagahimo
sa mga milagro diha kaninyo, nagahimo ba siya niini
tungod sa mga buhat sa pagbantay sa kasugoan,
o tungod ba sa pagpatalinghug nga inubanan sa
pagtoo? 6 Maingon man usab si Abraham "mitoo
sa Dios, ug kini giisip ngadto kaniya ingon nga
pagkamatarung." 7 Busa inyong makita nga ang
mga tawo nga adunay pagtoo mao ang mga anak ni
Abraham. 8 Ug ang kasulatan, sa pagkakitang daan
nga ang Dios magamatarung sa mga Gentil pinaagi
sa pagtoo, miwali nga daan sa Maayong Balita ngadto
kang Abraham, nga nag-ingon, "Pinaagi kanimo
mabulahan ang tanang kanasuran." 9 Sa ingon
niana, ang mga tawo nga adunay pagtoo mabulahan
uban kang Abraham nga may pagtoo. 10 Kay ang
tanan nga nagasalig sa mga buhat sa pagbantay
sa kasugoan nailalum sa tunglo; kay nahisulat kini
nga nagaingon, "Matinunglo ang tanan nga wala
magbantay sa tanang kalagdaan nga nahisulat sa
basahon sa kasugoan, aron sa pagtuman niini." 11
Karon tataw nga walay tawo nga pagamatarungon sa
atubangan sa Dios pinaagi sa kasugoan; kay "Mabuhi
ang namatarung pinaagi sa pagtoo. 12 apan ang
kasugoan wala magsukad sa pagtoo, kay "Siya nga
nagabuhat niining mga butanga mabuhi tungod niini."
13 Gilukat kita ni Cristo gikan sa tunglo sa kasugoan
sa diha nga nahimo siyang tunglo alang kanatokay
nahisulat kini nga nagaingon, "Matinunglo ang matag-
usa nga pagabitayon diha sa kahoy." 14 aron nga
pinaagi kang Cristo Jesus ang panalangin kang
Abraham mahiadto sa mga Gentil, aron nga pinaagi
sa pagtoo kita makadawat sa gisaad nga Espiritu.

15 Mga igsoon, hatagan ko kamog tinawhanon nga
pananglitan. Sa diha nga kauyonan na ang tugon
sa usa ka tawo, wala nay lain nga makasalikway o
makadugang pa niini. 16 Karon ang mga saad gihatag
kang Abraham ug sa iyang kaliwat. Wala ingna, "Ug
sa mga kaliwatan," nga daw ingon ug daghan, kondili,
"Ug sa imong kaliwat," ingon nga usa ra, nga mao si
Cristo. 17 Ang akong ipasabut mao kini: ang kasugoan
nga sa kaulahiay miabut tapus sa paglabay sa upat
ka gatus ug katloan ka tuig, wala magsalikway sa
pakigsaad nga gikauyonan nang daan sa Dios, aron
nga mapapas ang saad. 18 Kay kon ang panulondon
magaabut pa tungod sa kasugoan, dili na diay
tungod sa saad; apan ang Dios mihatag niini kang
Abraham pinaagi sa saad. 19 Nan, ngano pa man
ang kasugoan? Kini sa kaulahiay gidugang gumikan
sa mga kalapasan, hangtud moabut ang kaliwat kang
kinsa gihimo ang saad; ug kini gipasiugdahan sa mga
manolunda pinaagi sa usa ka tigpataliwala. 20 Karon
ang tigpataliwala dili makapataliwala sa usa ka bahin
lamang; apan ang Dios usa ra. 21 Nan, ang kasugoan
kasupak ba diay sa mga saad sa Dios? Dili gayud;
kay kon may gikahatag pang kasugoan nga arang
makapabuhi, nan, ang pagkamatarung mapinaagi
gayud unta sa kasugoan. 22 Apan sa ilalum sa sala
gipabilanggo sa kasulatan ang tanang butang, aron
ang gisaad nga pinasikad sa pagtoo kang Jesu-
Cristo ikahatag ngadto kanila nga nanagpanoo. 23
Karon sa wala pa moabut ang pagtoo, kita gibilanggo
ilalum sa kasugoan, pinugngan hangtud nga ang
pagtoo igapadayag. 24 Busa ang kasugoan nahimong
atong magtatagad sa pag-agak ngadto kang Cristo,
aron kita pagamatarungon pinasikad sa pagtoo. 25
Apan karon nga ang pagtoo miabut na, wala na kita
mailalum sa magtatagad; 26 kay diha kang Cristo
Jesus kamong tanan nahimo na mang mga anak sa
Dios pinaagi sa pagtoo. 27 Kay ang tanan kaninyo
nga gibautismohan ngadto kang Cristo gikasul-uban
ug Cristo. 28 Walay Judio ni Gresyanhon, walay
ulipon ni gawas, walay lalaki ni babaye; kay kamong
tanan usa ra diha kang Cristo Jesus. 29 Ug kon kamo
mga iya ni Cristo, nan, kamo kaliwat ni Abraham,
mga manununod sumala sa saad.

4 Ang ipasabut ko mao kini: nga ang manununod,
samtang bata pa siya, dili labaw ug kahimtang sa
ulipon, bisan tuod siya mao ang tag-iya sa tanang
kabtangan; 2 hinonoa siya ilalum sa mga magtatagad
ug sa mga piniyalan hangtud sa panahon nga gitagal
sa amahan. 3 Maingon usab niana kita; sa mga bata
pa kita, mga ulipon kita ngadto sa mga pinasiunang
pagtulon-an sa kalibutan. 4 Apan sa pag-abut na sa
tukma nga panahon, ang Dios mipadala sa iyang Anak
nga natawo ug babaye, natawo ilalum sa kasugoan,
5 aron sa pagtubos sa mga nailalum sa kasugoan,
aron kita managdawat sa pagkasinagop ingon nga
mga anak. 6 Ug tungod kay kamo mga anak man,
ang Dios mipadala sa Espiritu sa iyang Anak nganhi
sa atong mga kasingkasing, nga nagatuwaw, "Abba!
Amahan!" 7 Busa pinaagi sa Dios dili na ikaw ulipon
kondili anak, ug kon anak, nan, manununod. 8
Kaniadto, sa wala pa kamo makaila sa Dios, kamo
naulipon ngadto sa mga binuhat nga sa kinaiya dili
mga dios; 9 apan karon nga nanagpakaila na kamo
sa Dios, o ingnon ba hinoon nga karon nga hing-ilhan
na kamo sa Dios, naunsa ba nga nanagpamalik na
man hinoon kamo pag-usab ngadto sa mahuyang
ug walay bili nga mga pinasiunang pagtulon-an sa
kalibutan, ug buot magpaulipon kanila pag-usab? 10
Ginabantayan ninyo ang mga adlaw, ug mga bulan, ug
mga panahon sa pangilin, ug mga tuig! 11 Nabalaka
ako tungod kaninyo, nga tingali napakyas ang akong
paghago diha kaninyo. 12 Mga igsoon, mangamuyo
ako kaninyo, panig-ingon kamo kanako, kay ako usab
nahimo man nga ingon kaninyo. Wala ako ninyo
buhatig dautan; 13 kamo nasayud nga gumikan sa
pagmasakit sa akong lawas, nakagayon ako sa una
kong pagwali kaninyo sa Maayong Balita, 14 ngani
wala kamo magtamay kanako ni manohi tungod
sa akong panglawas nga misulay kaninyo, hinonoa
gidawat ninyo ako nga daw usa ka manolunda sa
Dios, nga daw si Cristo Jesus gayud. 15 Unsa
na may gidangatan niadtong kalipay nga inyong
gibati? Kay ako makapamatuod kaninyo, nga kon
mahimo pa, inyo gayud untang lugiton ang inyong
mga mata aron inyo kining ihatag kanako. 16 Sarang
ba nga karon ako nahimo nang inyong kaaway tungod
sa akong pagsugilon kaninyo sa matuod? 17 Sila
nagmatinagdanon kaayo kaninyo, apan dili alang
sa maayong katuyoan; buot nilang kasirhan kamo
sa gawas, aron kamo magmatinagdanon kanila. 18
Alang sa maayong katuyoan kanunayng maayo ang
pagkamatinagdanon, ug dili lamang sa diha nga
maanaa ako uban kaninyo. 19 Mga anak ko, alang
kaninyo ginasakit ako pag-usab hangtud nga si Cristo
mahulad diha sa sulod ninyo! 20 Maanaa pa lang unta

ako karon uban kaninyo diha, usbon ko gayud ang
akong paningog, kay nalibog gayud ako mahitungod
kaninyo. 21 Sultihi ako, kamo nga buot magpailalum
sa kasugoan, wala ba kamo makabati sa kasugoan?
22 Kay nahisulat niini nga si Abraham may duha ka
anak nga lalaki, ang usa sa babayeng ulipon, ug
ang usa sa babayeng may kagawasan. 23 Apan
ang anak sa babayeng ulipon natawo sumala sa
paagi sa kinaiya, samtang ang anak sa babayeng
may kagawasan natawo pinaagi sa saad. 24 Usa
kini ka sambingay: kining mga babayehana mao ang
duha ka pakigsaad. Ang usa gikan sa Bukid sa Sinai,
nagpasanay ug mga anak alang sa kaulipnan; siya
mao si Agar. 25 Ug si Agar mao ang Bukid sa Sinai
sa Arabia; kini siya nahisibo sa Jerusalem nga mao
karon, tungod kay siya naulipon man karon kauban sa
iyang mga anak. 26 Apan ang Jerusalem nga anaa sa
itaas may kagawasan, ug siya mao ang atong inahan.
27 Kay nahisulat kini nga nagaingon: Pagsadya, O
ikaw nga apuli nga dili na manganak: paghugyaw ug
suminggit ka, ikaw nga dili na magbati sa kasakit sa
pag-anak; kay ang babaye nga wala na tagda labi
pang daghan ug mga anak kay kaniya nga adunay
bana." 28 Karon, mga igsoon, kita ingon kang Isaac,
mga anak sa saad. 29 Apan maingon nga kaniadtong
panahona kadtong natawo sumala sa paagi sa kinaiya
milutos niadtong natawo sumala sa Espiritu, mao
man usab karon. 30 Apan unsa may ginaingon sa
kasulatan? "Hinginli ang babayeng ulipon ug ang
iyang anak; kay ang anak sa babayeng ulipon dili
magpanununod kauban sa anak sa babayeng may
kagawasan." 31 Busa, mga igsoon, kita mga anak
dili sa babayeng ulipon kondili sa babayeng may
kagawasan.

5 Alang sa kagawasan kita gipahigawas ni Cristo;
busa kinahanglan managbarug kamo nga malig-
on, ug ayaw na kamo pagpasangon pag-usab sa
yugo sa pagkaulipon. 2 Paminawa, ako si Pablo
magaingon kaninyo nga kon magpasirkunsisyon
gani kamo si Cristo dili magpulos kaninyo. 3 Ako
magapamatuod pag-usab sa matag-usa ka tawo nga
nagpasirkunsisyon, nga siya nailalum sa katungdanan
sa pagbantay sa tibuok nga kasugoan. 4 Kamo
nga buot magpakamatarung pinaagi sa kasugoan,
kamo nangaputol gikan kang Cristo; ug nangahulog
kamo gikan sa grasya. 5 Kay pinaagi sa Espiritu,
tungod sa pagtoo, kita nagapaabut sa paglaum sa
pagkamatarung. 6 Kay diha kang Cristo Jesus bisan
ang pagka-may-sirkunsisyon o ang pagka-walay-
sirkunsisyon dili magapulos, kondili ang pagtoo nga
nagabuhat pinaagi sa gugma. 7 Maayo na man
unta ang inyong pagpaningkamot, kinsa ba gayud
ang nakababag kaninyo sa inyong pagtuman sa
kamatuoran? 8 Kining maong pag-pangdani wala
magagikan kaniya nga nagtawag kaninyo. 9 Usa ka
pudyot nga igpapatubo magapatubo sa tibuok nga
minasa. 10 Ako masaligon kaninyo tungod sa Ginoo
nga kamo dili mosagop sa panghunahuna nga sukwahi
sa ako; ug siya nga nagapagubot kaninyo maga-
antus ra unya sa iyang pagkahinukman sa silot, bisan
kinsa siya. 11 Apan kon ako, mga igsoon, nagwali
pa gihapon mahitungod sa sirkunsisyon, ngano man
lagi nga ginalutos pa man gihapon ako? Sa ingon
niana nawagtang na diay ang kapangdolan tungod
sa krus. 12 Kining mga tawhana nga nanagpagubot
kaninyo, maayo pa unta hinoon kon sila kapamutlan!
13 Kay kamo mga igsoon, gipanagtawag ngadto sa
kagawasan; mao lamang nga dili ninyo paggamiton
ang inyong kagawasan ingon nga pasangil sa
pagtagbaw sa lawas, kondili nga pinaagi sa gugma
mag-inalagaray kamo ang usa sa usa. 14 Kay ang
tibuok nga kasugoan nalangkob diha sa usa ka
sulti, nga mao kini, "Higugmaa ang imong silingan
ingon nga imong kaugalingon." 15 Apan kon kamo
magpinahitay ug magtinukbanay ang usa sa usa,
magbantay lang kamo nga dili kamo mangaut-ut
pinaagi sa usa ug usa. 16 Apan ako magaingon,
panaggawi kamo diha sa Espiritu, ug ayaw ninyo
pagtumana ang mga pangibog sa unod. 17 Kay ang
mga pangibog sa unod kasupak sa Espiritu, ug ang
mga tinguha sa Espiritu kasupak sa unod, kay kining
duha nagakasinupakay man ang usa sa usa, aron
kamo dili makahimo sa buot ninyong pagabuhaton.
18 Apan kon kamo ginamandoan sa Espiritu, kamo
dili ilalum sa kasugoan. 19 Ug dayag kaayo ang mga
buhat sa unod nga mao kini: pakighilawas, kahugaw,
kaulag, 20 pagsimbag mga diosdios, panglamat,
mga dinumtanay, mga pakigbingkil, pangabubho,
kapungot, iyaiyahay, sinupakay, pundokpundok, 21
kasina, huboghubog, hudyaka-bahakhak, ug mga
butang nga maingon-ingon niini. Pasidan-an ko kamo,
sama sa ako nang pagpasidaan kaninyo kaniadto,
nga ang mga nagabuhat sa maong mga butang
dili magapanunod sa gingharian sa Dios. 22 Apan
ang bunga sa Espiritu mao ang gugma, kalipay,

kalinaw, pailub, pagkamapuanguron, pagkamaayo,
pagkamatinumanon, 23 kaaghop, pagpugong sa
kaugalingon; nga sa maong mga butang walay
kasugoan nga kabatok. 24 Ug ang mga iya ni
Cristo Jesus nanaglansang sa ilang unod diha sa
krus dala ang mga pangibog ug mga tinguha niini.
25 Kon kita nangabuhi man diha sa Espiritu, nan,
kinahanglan managgawi usab kita diha sa Espiritu.
26 Dili kita magmatinguhaon sa dungog nga kawang,
nga makapahagit sa usa ug usa, nga makapasina sa
usa batok sa usa.

6 Mga igsoon, kon ang usa ka tawo mahiligas
ngadto sa kalapasan, kamong mga espirituhanon
mao ang magpahiuli kaniya uban sa espiritu sa
kalomo. Palandunga ang imong kaugalingon, basi
ikaw matintal usab. 2 Magyayongay kamo sa
mga kabug-at sa usa ug usa, ug sa ingon niana
tumana ang kasugoan ni Cristo. 3 Kay kon adunay
magpakaaron-ingnon, samtang siya walay unsa man,
siya nagalimbong sa iyang kaugalingon. 4 Ang matag-
usa pasulaya sa iyang kaugalingong binuhatan, ug
unya ang iyang igapasigarbo mao na lamang ang
iyang kaugalingon, ug dili na ang iyang silingan. 5
Kay ang matag-usa ka tawo kinahanglan magapas-an
sa iyang kaugalingong lowan. 6 Sila nga gikatudloan
sa kamatuoran kinahanglan mopaambit sa tanang
mga maayong butang ngadto sa ilang magtutudlo.
7 Ayaw kamo palimbong; ang Dios dili mabiaybiay,
kay bisan unsay igapugas sa tawo, mao usab kana
ang iyang pagaanihon. 8 Kay ang magapugas
alang sa iyang kaugalingong unod, gikan sa unod
magaani siyag pagkadunot; apan ang magapugas
alang sa Espiritu, gikan sa Espiritu magaani siyag
kinabuhing dayon. (aiōnios g166) 9 Ug kinahanglan
dili kita managkataka sa pagbuhat ug maayo, kay
sa nahaigo nga panahon kita magaani, kon kita
dili magakaluya. 10 Busa, sa mabatonan ta ang
kahigayonan, buhaton ta ang maayo ngadto sa tanang
mga tawo, ilabi na kanila nga mga sakop sa panimalay
sa pagtoo. 11 Tan-awa unsa ka dagku sa agi sa mga
titik niining akong pagsulat kaninyo pinaagi sa akong
kaugalingong kamot. 12 Sila nga nagatinguha sa
paghimog maayong pagpasundayag sa lawas mao
ang buot magapugos kaninyo sa pagpasirkunsisyon,
ug aron lamang nga sila dili pagalutoson tungod sa
krus ni Cristo. 13 Kay bisan gani silang mga may
sirkunsisyon wala man magbantay sa kasugoan,
apan sila naninguha nga kamo magpasirkunsisyon
aron ilang ipasigarbo ang inyong mga lawas. 14
Apan pahalayo kanako ang pagpasigarbo gawas
sa krus sa atong Ginoong Jesu-Cristo, nga pinaagi
niini, bahin sa kalibutan, ako gikalansang na sa krus;
ug bahin kanako, ang kalibutan gikalansang na sa
krus. 15 Kay dili ang pagka-may sirkunsisyon o ang
pagka-walay sirkunsisyon maoy may bili, kondili ang
bag-o nga pagkabinuhat lamang. 16 Ang kalinaw ug
kalooy maanaa unta sa Israel sa Dios, sa tanan nga
nagalakaw subay niining maong lagda. 17 Sukad
karon, ayaw na ako ipasamok ni bisan kinsang tawo;
kay ginadala ko sa akong lawas ang mga timaan sa
marka ni Jesus. 18 Mga igsoon, ang grasya sa atong
Ginoong Jesu-Cristo maga-uban sa inyong espiritu.
Amen.

Taga Efeso

1 Si Pablo, apostol ni Cristo Jesus tungod sa
kabobut-on sa Dios, Nganha sa mga balaan nga
anaa sa Efeso ug kasaligan usab diha kang Cristo
Jesus: **2** Kaninyo maanaa unta ang grasya ug ang
kalinaw nga gikan sa Dios nga atong Amahan, ug
gikan sa Ginoong Jesu-Cristo. **3** Dalaygon ang Dios
ug Amahan sa atong Ginoong Jesu-Cristo, nga diha
kang Cristo nagapanalangin kanato sa tanang mga
panalanging espirituhanon diha sa mga langitnong
dapit. **4** Diha kaniya, sa wala pa matukod ang
kalibutan, siya nagpili kanato aron kita mabalaan
ug dili masalawayon diha sa atubangan sa Dios. **5**
Pinaagi sa gugma, kita iyang gipili nga daan aron
mahimong iyang mga anak nga sinagop pinaagi kang
Jesu-Cristo, sumala sa tuyo sa iyang kabobut-on, **6**
aron pagadaygon ang iyang mahimayaong grasya
nga sa walay bayad iyang gihatag kanato pinaagi
sa Pinalangga. **7** Diha kaniya kita may katubsanan
pinaagi sa iyang dugo, may kapasayloan alang sa
atong mga paglapas, sumala sa kadagaya sa grasya
sa Dios, **8** nga iyang gipadagaya kanato. **9** Kay diha sa
tanang kaalam ug pagsabut, iyang gipabihalo kanato
ang tinago mahitungod sa iyang kabobut-on, sumala
sa iyang maayong tuyo nga gilaraw niya diha kang
Cristo. **10** Iyang gipadayag ang maong tuyo ingon nga
usa ka laraw nga pagatumanon inig-abut sa tukma
nga panahon, laraw sa paghiusa diha kang Cristo sa
tanang mga butang, mga butang diha sa langit ug
mga butang dinhi sa yuta. **11** Pinaagi kaniya, pinaagi
kang kinsa usab kita nahimong panulondon, kita gibut-
an nang daan sumala sa katuyoan sa nagpalihok sa
tanang mga butang sumala sa laraw sa iyang pagbuot,
12 aron kitang mga unang nanagpanoo kang Cristo
magakinabuhi alang sa pagdayeg sa iyang himaya. **13**
Pinaagi kaniya, kamo usab, sa pagkadungog ninyo sa
matuod nga pulong, sa Maayong Balita mahitungod
sa pagluwas kaninyo, ug sa nanagpanoo na kamo
kaniya, gitimrihan kamo, nga ang gitimri mao ang
gisaad nga Espiritu Santo, **14** nga mao ang patinga
sa atong panulondon hangtud nga makapanag-iya
na kita niini, alang sa pagdayeg sa iyang himaya.
15 Tungod niini, sa akong pagkadungog mahitungod
sa inyong pagsalig sa Ginoong Jesus ug sa iyong
gugma alang sa tanang mga balaan, **16** ako wala
mag-undang sa pagpasalamat tungod kaninyo, nga
nagalakip kaninyo sa akong mga pag-ampo, **17**
nga unta ang Dios sa atong Ginoong Jesu-Cristo,
ang mahimayaong Amahan, magahatag kaninyo sa
espiritu sa kaalam ug sa pinadayag diha sa kahibalo
mahitungod kaniya, **18** nga magalamdag sa mga mata
sa inyong kasingkasing, aron inyong masayran kon
unsa ang kalauman diha sa iyang pagtawag kaninyo,
kon unsa ang mga bahandi sa iyang mahimayaong
panulondon diha sa mga balaan, **19** ug kon unsa
ang dili masukod nga pagkadaku sa iyang gahum
nga ania kanato nga nanagtoo, sumala sa paglihok
sa iyang dakung gahum **20** nga iyang gipalihok
diha kang Cristo, sa iyang pagbanhaw kaniya gikan
sa mga patay ug sa pagpalingkod kaniya diha sa
iyang too sulod sa mga langitnong dapit, **21** ibabaw
sa tanang pamunoan ug pagbulot-an ug gahum
ug kaginoohan, ug ibabaw sa tanang ngalan nga
ginangalan, dili lamang niining kapanahonan karon
kondili usab niadtong umalabut; **(aiōn g165)** **22** ug siya
nagpahiluna sa tanang mga butang aron mahisakop
ilalum sa iyang mga tiil ug naghimo kaniya nga ulo
ibabaw sa tanang mga butang alang sa iglesia, **23**
nga mao ang iyang lawas nga napuno kaniya nga
mao ang nagapuno sa tanang butang diha sa tanang
dapit.

2 Ug kamo iyang gibuhi sa mga patay pa kamo
tungod sa mga kalapasan ug mga kasal-anan **2**
nga niini nanaggawi kamo kaniadto uyon sa paagi
niining kalibutana, uyon sa magbubuot sa kagandahan
sa kahanginan, sa espiritu nga karon mao ang
nagalihok diha sa mga tawong masupilon. **(aiōn
g165)** **3** Sa ilang taliwala kitang tanan nanagkinabuhi
kaniadto diha sa mga pangibog sa atong unod, nga
mga matinumanon sa mga pangandoy sa lawas
ug sa hunahuna, ug busa sa kinaiya mga tawong
gikaligotgotan sa Dios sama sa ubang mga tawo. **4**
Apan ang Dios nga madagayaon sa kalooy, tungod
sa iyang dakung gugma alang kanato, **5** bisan sa
mga patay pa kita tungod sa atong mga kasal-anan,
nagbuhi siya kanato uban kang Cristo (tungod sa
grasya nangaluwas kamo), **6** ug mibanhaw kanato
uban kaniya, ug nagpalingkod kanato uban kaniya
sa mga langitnong dapit pinaagi kang Cristo Jesus,
7 aron nga sa mga katuigan nga umalabut siya
makapadayag sa dili masukod nga kadagaya sa iyang
grasya tungod sa iyang pagkamapuanguron kanato
diha kang Cristo Jesus. **(aiōn g165)** **8** Kay tungod sa
grasya kamo nangaluwas pinaagi sa pagtoo; ug kini

dili sa inyong kaugalingong kahimoan, kini hatag
sa Dios 9 dili tungod sa mga binuhatan aron walay
bisan kinsa nga magapasigarbo. 10 Kay kita iyang
mga binuhat, hinimo diha kang Cristo Jesus alang
sa mga maayong binuhatan nga gilaraw nang daan
sa Dios, aron nga niini managgawi kita. 11 Busa,
hinumdumi ninyo nga niadtong panahona kamong
mga Gentil sa lawas, nga gipanagnganlan nga mga
walay sirkunsisyon niadtong mga nanagtawag sa
ilang kaugalingon nga mga may sirkunsisyon sa
unod pinaagi sa mga kamot 12 hinumdumi ninyo
nga niadtong panahona kamo walay kalabutan kang
Cristo, nahigawas kamo sa katilingban sa Israel,
ug mga dumuloong sa mga pakigsaad mahitungod
sa saad sa Dios, ug dinhi sa kalibutan kamo mga
walay kalauman ug usab mga walay Dios. 13 Apan
karon, pinaagi kang Cristo Jesus, kamo nga kaniadto
nahilayo, karon gikapahiduol na pinaagi sa dugo
ni Cristo. 14 Kay siya mao ang naghimo sa atong
kadaitan, nga nag-usa sa duroha ug miguba sa nag-
ulang nga bongbong nga mao ang pakigbinatokay. 15
Pinaagi sa iyang pagkahimong tawo, iyang gibungkag
ang balaod nga mao ang mga kasugoan ug mga
kalagdaan, aron mabuhat niya ang usa ka bag-ong
tawo gikan sa duroha pinaagi sa paghiusa kanila
uban sa iyang kaugalingon, sa ingon niana magahimo
sa kadaitan, 16 ug aron kitang duroha iyang mapasig-
uli ngadto sa Dios diha sa usa ka lawas pinaagi sa
krus, sa ingon niana magatapus sa pagbinatokay. 17
Ug siya mianhi ug miwali sa kadaitan nganha kaninyo
nga kaniadto didto sa halayo, ug kadaitan nganha
kanila nga kaniadto diha sa duol; 18 kay pinaagi
kaniya kita nga duroha adunay kaagian ngadto sa
Amahan pinaagi sa usa ra ka Espiritu. 19 Busa, kamo
karon dili na mga langyaw ug mga dumuloong, kondili
mga katagi-lungsod sa mga balaan ug mga sakop sa
panimalay sa Dios. 20 Kamo mga tinukod ibabaw sa
patukoranan nga mao ang mga apostoles ug mga
profeta, nga niini si Jesu-Cristo mao ang ulohang
bato sa pamag-ang. 21 Diha kaniya ang tibuok nga
tinukod nausa ug nagatubo ngadto sa pagka-templo
nga balaan diha sa Ginoo; 22 ug nga diha kaniya
kamo usab ginabalay aron mahimong puloy-anan sa
Dios pinaagi sa Espiritu.

3 Tungod niining maong hinungdan, ako, si Pablo,
binilanggo tungod kang Cristo Jesus alang
kaninyong mga Gentil 2 kon ugaling nakabati man
kamo mahitungod sa laraw sa grasya sa Dios nga
gipiyal kanako alang kaninyo, 3 nga ingon sa ako nang
gikadaklit pagsulat, ang tinago gikapahibalo kanako
pinaagi sa pinadayag, 4 aron kamo, sa magabasa
kamo niini, makasabut sa akong pagpakatugkad sa
tinago mahitungod kang Cristo, 5 nga wala kaniadto
ipahibalo ngadto sa mga tawo sa ubang mga kaliwatan
sa ingon nga pagpadayag niini karon ngadto sa iyang
mga balaang apostoles ug mga profeta pinaagi sa
Espiritu; 6 nga mao kini: nga ang mga Gentil mga
isigkamanununod, mga bahin sa mao rang usa ka
lawas, ug mga isigkaumalambit sa saad tungod kang
Cristo Jesus pinaagi sa Maayong Balita. 7 Alang
sa maong Maayong Balita ako gihimong sulogoon
sumala sa gasa nga grasya sa Dios nga gihatag
kanako sumala sa paglihok sa iyang gahum. 8 Ako,
bisan tuod iwit sa tanang mga balaan, gihatagan
sa maong grasya aron igawali ko ngadto sa mga
Gentil ang dili matugkad nga mga bahandi ni Cristo,
9 ug sa pagpahayag ngadto sa tanang tawo kon
unsa ang laraw sa tinago nga sulod sa mga katuigan
gililong sa Dios nga mao ang nagbuhat sa tanang
mga butang; (aiōn g165) 10 aron nga pinaagi sa iglesia
ang nagkaraiyang kinaadman sa Dios ikapahibalo
karon ngadto sa mga punoan ug mga kagamhanan
diha sa mga langitnong dapit, 11 sumala sa walay
katapusang tuyo nga iyang natuman diha kang Cristo
Jesus nga atong Ginoo. (aiōn g165) 12 Diha kaniya
nakabaton kitag kaisug ug pagsalig sa pagduol
sa Dios pinaagi sa atong pagtoo kaniya. 13 Busa
magahangyo ako kaninyo, nga unta dili kamo kawad-
an sa kasibut gumikan sa akong mga pag-antus nga
alang kaninyo, nga magahatag kaninyog pasidungog.
14 Tungod niining maong katarungan, ako magaluhod
sa atubangan sa Amahan, 15 kang kinsa nagadawat
ug ngalan ang matag-usa ka banay sa langit ug sa
yuta, 16 aron nga sumala sa kadagaya sa iyang
himaya, itugot unta niya nga malinig-onan kamo sa
gahum pinaagi sa iyang Espiritu diha sa kinasuloran
sa inyong pagkatawo, 17 ug aron si Cristo magapuyo
diha sa inyong mga kasingkasing pinaagi sa pagtoo;
aron kamo, ingon nga mga pinagamut ug pinasukad
diha sa gugma, 18 makabaton ug gahum sa pagsabut
uban sa tanang mga balaan, kon unsa ang gilapdon
ug ang gitas-on ug ang kahabugon ug ang giladmon,
19 ug sa pag-ila sa gugma ni Cristo nga nagalabaw
sa tanang kinaadman aron mapuno kamo sa bug-
os nga kahupnganan sa Dios. 20 Ug kaniya, nga

pinaagi sa gahum nga nagalihok sa sulod nato, arang
makahimo sa tanang mga butang sa sukod nga labaw
pa gayud kadaghan kay sa atong arang mapangayo o
mahunahuna, 21 kaniya maanaa ang himaya diha sa
iglesia ug diha kang Cristo Jesus ngadto sa tanang
mga kaliwatan hangtud sa kahangturan. Amen. **(aiōn g165)**

4 Busa, ako nga binilanggo tungod sa Ginoo,
mangamuyo kaninyo nga unta managgawi kamo
sa kinabuhi nga takus gayud sa tawag nga alang niini
gipanagtawag kamo, 2 nga sa tanang pagpaubos ug
kaaghop, dinuyogan sa pailub, kamo mag-inantusay
ang usa sa usa diha sa gugma, 3 nga masingkamuton
sa pagpatunhay sa espirituhanong panaghiusa pinaagi
sa bugkos sa panagdait. 4 Adunay usa lamang ka
lawas ug usa ka Espiritu, maingon nga adunay usa
lamang ka paglaum nga alang niini gipanagtawag
kamo, 5 usa ka Ginoo, usa ka pagtoo, usa ka
bautismo, 6 usa ka Dios ug Amahan natong tanan,
nga ibabaw sa tanan ug anaa sa tanan ug sulod sa
tanan. 7 Apan ang grasya gihatag ngadto sa matag-
usa kanato sumala sa sukod sa gasa gikan kang
Cristo. 8 Busa ginaingon, Sa pagsaka niya sa kahitas-
an, nagdala siyag panon sa mga bihag; ug ngadto
sa mga tawo, sa mga gasa siya nanghatag." 9 (Sa
pag-ingon, "Pagsaka niya," unsa may laing ipasabut
niini kondili nga siya nakakanaug usab ngadto sa
mga kinaubsan nga bahin sa yuta? 10 Siya nga
nanaug, siya usab mao ang misaka sa ibabaw, saylo
pa sa tanang kalangitan, aron siya magapuno diha
sa tanang mga butang.) 11 Ug ang iyang mga gasa
mao nga ang uban mahimong mga apostoles, ang
uban mga profeta, ang uban mga ibanghilista, ang
uban mga pastor ug mga magtutudlo, 12 alang sa
pagkasangkap sa mga balaan, alang sa buhat sa
pag-alagad, alang sa paglig-on sa lawas ni Cristo, 13
hangtud makakabot kitang tanan sa pagkahiniusa sa
pagtoo ug sa kahibalo mahitungod sa Anak sa Dios,
ug makakab-ot sa kahamtong sa pagkatawo, sa sukod
sa gidak-on sa kahupnganan ni Cristo; 14 aron kita
dili na magpabilin nga mga bata pa, nga igatuyatuya
ug igaliyokliyok sa tanang hangin sa tuloohan, pinaagi
sa lipatlipat sa mga tawo nga batid sa pagpamugnag
kasaypanan. 15 Hinonoa, sa magasulti kita sa tinuod
dinuyogan sa gugma, magatubo unta kita sa tanang
paagi ngadto kang Cristo, nga mao ang ulo. 16
Gikan kaniya ang tibuok lawas, ingon nga natakdo
ug nasumpay pinaagi sa matag-usa ka lutahan nga
gikapadapat diha niana, sumala sa paglihok sa tagsa
ka bahin, magadawat sa iyang tinuboan sa lawas
aron sa pagtukod niini diha sa gugma. 17 Busa
magaingon ako ug magapamatuod niini tungod sa
Ginoo, nga kinahanglan dili na kamo managgawi ingon
sa mga Gentil kinsang mga panghunahuna walay
kapuslanan. 18 Ang ilang pagpanabut gingitngitan.
Sila nahimulag gikan sa kinabuhi sa Dios tungod sa
kaburong nga naanaa kanila gumikan sa katig-a sa
ilang kasingkasing. 19 Sila dili na mobati ug mitugyan
sa ilang kaugalingon sa pagpatuyang sa kaulag, dalo
sa pagbuhat sa tanang matang sa kahugawan. 20
Apan si Cristo wala ninyo hikaton-i nga ingon niana!
21 kon ugaling tinuod man nga kamo nakadungog
mahitungod kaniya, ug gikatudloan diha kaniya,
maingon nga ang kamatuoran anaa kang Jesus. 22
Hukasa ninyo ang inyong daang pagkatawo nga dala
pa sa inyong karaang paggawi sa kinabuhi ug nga
nadunot pinaagi sa mga malimbongong pagpangibog,
23 ug magpabag-o kamo diha sa espiritu sa inyong
mga salabutan, 24 ug isul-ob ninyo ang bag-ong
pagkatawo nga sa tinuod nga pagkamatarung ug
pagkabalaan gibuhat sama sa dagway sa Dios. 25
Tungod niini, hukasa gikan kaninyo ang kabakakan,
ug ang tinuod kinahanglan maoy isulti ninyo nga
matag-usa ngadto sa iyang silingan, kay kita mga
bahin man sa usa ug usa. 26 Pagkasuko kamo,
apan ayaw kamo pagpakasala sa inyong pagkasuko;
ayaw pasalopi sa Adlaw ang inyong kasuko, 27
ug ayaw ninyo hatagig higayon ang yawa. 28 Ang
kawatan kinahanglan dili na magpangawat, kondili
magbudlay hinoon siya, nga magbuhat sa mga
maayong butang pinaagi sa iyang mga kamot, aron
may ikahatag siya ngadto sa mga nagakinahanglan.
29 Kinahanglan walay sulting mahilas nga magagula
gikan sa inyong baba, kondili kanang mga maayo
lamang nga makapalig-on ug angay sa higayon,
aron makahatag kinig kaayohan ngadto sa mga
magapatalinghug. 30 Ug ayaw ninyo pagsakita ang
Espiritu Santo sa Dios, ni kinsa gikatimrihan kamo
alang sa adlaw sa pagtubos. 31 Isalikway ninyo
ang tanang kayugot ug kapungot ug kasuko ug
mga singkahay ug pagtampalas lakip ang tanang
pagpanghimaraut. 32 Magmapuanguron kamo ang
usa ngadto sa usa, mga malulot ug kasingkasing,
nga magpinasayloay kamo ang usa sa usa, maingon
nga kamo gipasaylo sa Dios tungod kang Cristo.

5 Busa magmaawaton kamo sa Dios, ingon nga mga
anak nga pinalangga. **2** Ug paggawi kamo nga
mahigugmaon ingon nga si Cristo nahigugma kanato
ug, alang kanato, mitugyan sa iyang kaugalingon
ingon nga mahumot nga halad ug halad-inihaw
ngadto sa Dios. **3** Apan ang pakighilawas ug ang
tanang kahugaw o kadalo, ayaw gayud ninyo kini
paghisguti sanglit dili kini angay sa mga nahimong
balaan. **4** Ayaw ninyo gawia ang kalaw-ayan, o ang
sulting binoang, o ang mahilas nga katistis, mga
butang kini nga dili angay; kondili himoa hinoon ninyo
ang pagpasalamat. **5** Kay inyong mapaniguro kini,
nga bisan kinsang tawhana nga makihilawason, o
mahugaw, o tawong dalo (nga sa ato pa, tigsimbag
mga diosdios), wala gayud siyay mapanunod sa
gingharian ni Cristo ug sa Dios. **6** Ayaw kamo patonto
ni bisan kinsa pinaagi sa mga pangatarungan nga
walay hinungdan, kay tungod niining mga butanga
ang kapungot sa Dios magaabut diha sa mga tawong
masupilon. **7** Busa ayaw kamo pagpakig-ambitay
kanila, **8** kay bisan tuod kangitngit kamo kaniadto,
karon kahayag na kamo tungod sa Ginoo; paggawi
kamo ingon nga mga tawo nga may kahayag **9** (kay
ang bunga sa kahayag makita diha sa tanang maayo
ug matarung ug matuod), **10** ug paninguhaa ninyo sa
pagsusi kon unsa ang pagakahimut-an sa Ginoo. **11**
Ug ayaw kamo pag-ambit sa mga dili mabungahong
buhat sa kangitngit, hinonoa kinahanglan ibutyag
ninyo kini. **12** Kay makauulaw gayud ang paghisgot
sa mga butang nga ginabuhat nila sa tago; **13** apan
ang tanang mga butang nga ginapadayag pinaagi sa
kahayag, kana sila makita; kay ang tanang makita
kahayag man. **14** Tungod niini ginaingon: Pagmata,
ikaw nga nagakatulog, ug bumangon ka gikan sa
mga patay, ug pagahayagan ikaw ni Cristo." **15**
Busa, pagbantay kamo pag-ayo sa inyong paggawi,
dili ingon nga mga boangboang kondili ingon nga
mga masinabuton, **16** nga managpahimulos sa
kahigayonan kay ang kapanahonan karon puno sa
kalisdanan. **17** Busa, ayaw kamo pagpakaboang,
kondili sabton hinoon ninyo kon unsa ang kabobuton
sa Ginoo. **18** Ug ayaw kamo pagkahubog ug bino,
kay kana maoy pagpatuyang; kondili magpapuno
hinoon kamog Espiritu. **19** Pagsinultihay kamo, ang
usa sa usa, sa mga pulong sa mga salmo ug sa
mga alawiton ug sa mga awit nga espirituhanon,
nga manag-awit ug managtogtog nga magadayeg
sa Ginoo uban sa bug-os ninyong kasingkasing,
20 nga sa kanunay magpasalamat kamo sa Dios
Amahan tungod sa tanang mga butang, sa ngalan
sa atong Ginoong Jesu-Cristo. **21** Magpinasakopay
kamo nga masinugtanon ang usa sa usa ingon nga
pagkataha kang Cristo. **22** Kamong mga asawa,
kinahanglan magpasakop kamo nga masinugtanon
sa inyong masigka-bana ingon nga sa Ginoo. **23**
Kay ang bana mao ang ulo sa asawa, maingon
usab nga si Cristo ulo sa iglesia nga mao ang
iyang lawas, ug siya mao ang Manluluwas niini. **24**
Maingon nga ang iglesia masinugtanong nagpasakop
kang Cristo, sa ingon usab niana ang mga asawa
kinahanglan magpasakop nga masinugtanon sa ilang
masigka-bana sa tanang paagi. **25** Kamong mga
bana, higugmaa ninyo ang inyong masigka-asawa,
maingon usab nga si Cristo nahigugma sa iglesia
ug mitugyan sa iyang kaugalingon alang kaniya, **26**
aron iyang balaanon siya sa mahinloan na niya siya
pinaagi sa paghugas kaniyag tubig uban sa pulong,
27 aron nga sa iyang atubangan ang iglesia ikatanyag
diha sa katahum niini, nga walay buling o kunot o
bisan unsang sulosama niini, aron magmabalaan
siya ug dili masaway. **28** Ingon usab niini, ang mga
bana kinahanglan magahigugma sa ilang masigka-
asawa ingon nga ilang kaugalingong lawas. Ang
nagahigugma sa iyang asawa nagahigugma sa iyang
kaugalingon. **29** Kay wala gayuy tawo nga nagdumot
sa iyang kaugalingong lawas, kondili magapakaon
hinoon siya niini ug magaalima niini maingon sa
ginabuhat ni Cristo alang sa iglesia, **30** sanglit mga
bahin man kita sa iyang lawas. **31** "Tungod niining
maong hinungdan, pagabiyaan sa lalaki ang iyang
amahan ug inahan ug makig-usa siya sa iyang
asawa, ug silang duha mahimong usa." **32** Kini maoy
usa ka dakung tinago, ug niini nagapasabut ako
mahitungod kang Cristo ug sa iglesia; **33** hinoon, alang
sa matag-usa ka lalaki diha kaninyo, kinahanglan
magahigugma gayud siya sa iyang asawa ingon
nga iyang kaugalingon, ug ang asawa kinahanglan
magatahud sa iyang bana.

6 Kamong mga anak, kinahanglan managsugot kamo
sa inyong mga ginikanan diha sa Ginoo, kay buhat
kini nga matarung. **2** "Tumahod ka sa imong amahan
ug inahan" (kini mao ang nahaunang sugo nga may
saad), **3** "aron magamauswagon ikaw ug mataas
ang imong kinabuhi dinhi sa yuta." **4** Ug kamong
mga amahan, ayaw ninyo pagsuk-a ang inyong mga

anak, kondili matutoon hinoon ninyo sila uban sa
pagbansay ug pagpahamatngon gikan sa Ginoo.
5 Kamong mga ulipon, kinahanglan managsugot
kamo sa inyong mga tawhanong agalon uban sa
kahadlok ug pagkamatinahuron, sa kamaminatud-on
sa kasingkasing, ingon nga daw ngadto kang Cristo; 6
dili sa pag-alagad nga linigoy ingon sa magapahimuot
sa mga tawo lamang, kondili ingon nga mga ulipon
ni Cristo, nga sa kinasingkasing managtuman sa
kabobut-on sa Dios, 7 nga manag-alagad uban sa
maayong kabobut-on ingon nga sa Ginoo ug dili nga
sa mga tawo; 8 kay kamo nasayud nga ang tanang
kaayohan nga pagabuhaton ni bisan kinsa, mao usab
ang balus nga iyang pagadawaton gikan sa Ginoo,
walay sapayan kon siya ulipon o dili. 9 Ug kamong
mga agalon, buhati usab ninyo sila sa ingon, ug ayaw
na ninyo sila paghulgaa, sa nasayran na ninyo nga
anaa sa langit ang ila ug inyo usab nga Agalon, ug
nga kini siya walay pinalabi sa mga tawo. 10 Sa
katapusan, magmalig-on kamo pinaagi sa Ginoo ug
sa kusog sa iyang gahum. 11 Isul-ob ninyo ang tibuok
hinagiban sa Dios, aron makabarug kamo batok sa
mga malipatlipatong kaugdahan sa yawa. 12 Kay
ang atong pakigdumog dili batok sa mga binuhat nga
unod ug dugo, kondili batok sa mga punoan, batok sa
mga kagamhanan, batok sa mga labawng agalon
niining mangitngit nga kalibutan karon, batok sa mga
dautan nga espirituhanong panon diha sa mga dapit
sa kalangitan. (aiōn g165) 13 Tungod niini, dad-a ninyo
ang tibuok hinagiban sa Dios aron makasukol kamo
inig-abut na sa adlaw sa kalisdanan, ug makapugong
kamo sa inyong baruganan tapus sa inyong tanang
pakigbisug. 14 Busa, pugngi gayud ninyo ang inyong
ginabarugan sa mabinaksan ang inyong mga hawak
sa kamatuoran ug sa masul-oban kamo sa kotamaya
nga mao ang pagkamatarung, 15 ug sa masinapinan
ang inyong mga tiil sa pangandam sa Maayong Balita
sa kadaitan; 16 ug dugang sa tanan, dad-a ninyo
ang kalasag nga mao ang pagtoo, nga pinaagi niini
arang kamo makapalong sa tanang mga nagadilaab
nga udyong sa dautan. 17 Ug dawata ninyo ang
salukot nga mao ang kaluwasan, ug ang espada
nga mao ang Espiritu, nga mao ang pulong sa Dios.
18 Pag-ampo kamo sa tanang panahon pinaagi sa
Espiritu sa tanang pag-ampo ug pagpangamuyo.
Alang sa maong kalab-uton, kinahanglan magtukaw
kamo uban sa bug-os nga pagkamapadayonon, ug
pangamuyo kamo alang sa tanang mga balaan, 19 ug
alang kanako usab aron nga unta ikahatag kanako
ang igsusulti sa diha nga magabuka ako sa akong
baba uban sa kaisug, aron sa pagpaila sa tinago sa
Maayong Balita, 20 nga alang niini ako nahimong usa
ka tinugyanan nga tinalikalaan; aron igapahayag ko
unta kini uban sa kaisug, sa paagi nga kinahanglan
igasulti ko kini. 21 Ug aron kamo usab mahibalo sa
akong kahimtang, ug kon unsa ang ginabuhat ko, si
Tiquico, ang hinigugmang igsoon ug kasaligan nga
sulogoon sa Ginoo, magabalita kaninyo sa tanan.
22 Gipadala ko siya kaninyo alang niining maong
tuyo aron masayud kamo sa among kahimtang ug
aron siya makadasig sa inyong mga kasingkasing. 23
Hinaut nga diha sa mga kaigsoonan maanaa unta
kanila gikan sa Dios nga Amahan ug sa Ginoong
Jesu-Cristo ang kalinaw ug gugma nga dinuyogan sa
pagtoo. 24 Hinaut nga ang grasya maanaa sa tanan
nga mga nagahigugma sa atong Ginoong Jesu-Cristo
sa gugma nga walay paglubad.

Filipos

1 Si Pablo ug si Timoteo, mga ulipon ni Cristo
Jesus, 2 Ang grasya maanaa kaninyo ug ang
kalinaw gikan sa Dios nga atong Amahan ug gikan
sa Ginoong Jesu-Cristo. 3 Ginapasalamatan ko
ang akong Dios diha sa tanan kong paghandum
kaninyo; 4 sa tanan kong pagpangamuyo alang
kaninyong tanan, ako sa kanunay magaampo uban
sa kalipay, 5 nga mapasalamaton tungod sa inyong
pakig-uban sa pagpakaylap sa Maayong Balita sukad
pa sa sinugdan nga adlaw hangtud karon. 6 Ug ako
masaligon nga siya nga nagsugod ug maayong buhat
diha kaninyo magapadayon sa pagbuhat aron kini
mahingpit unya sa adlaw ni Jesu-Cristo. 7 Ug ako
may katarungan sa pagbati sa ingon niini mahitungod
kaninyong tanan, sanglit kamo ania man sa akong
kasingkasing, kay kamong tanan ako mang mga
kauban nga mag-aambit sa grasya, diha sa akong
pagkabinilanggo ug usab sa akong paglaban ug
pagpanghimatuod sa Maayong Balita. 8 Kay ang
Dios mao ang akong saksi, nga ako gimingaw gayud
kaninyong tanan uban sa pagbati sa kalomo ni Cristo
Jesus. 9 Ug maoy akong pag-ampo nga unta ang
inyong gugma mosamot pa sa pagdagaya sa kahibalo
ug sa tanan nga pagpanabut, 10 aron kamo sa
kanunay magabutang sa inyong pag-uyon sa mga
butang nga labing maayo, ug magmaputli ug dili
masaway alang sa adlaw ni Cristo, 11 nga puno sa
mga bunga sa pagkamatarung nga abut pinaagi kang
Jesu-Cristo, alang sa himaya ug pagdalayeg ngadto
sa Dios. 12 Buot ako nga inyong masayran, mga
igsoon, nga ang nahitabo karon kanako nakaalagad
hinoon sa pagpauswag sa Maayong Balita, 13 nga
tungod niana nahibaloan na sa tanang kasundalohan
nga bantay sa pritoryo ug sa tanang uban pa, nga
ako karon nabilanggo diay tungod kang Cristo; 14 ug
kadaghanan sa mga igsoon nahimong masaligon sa
Ginoo tungod sa akong pagkabinilanggo, ug misamot
pa sa pagkamaisugon sa pagsulti sa pulong sa
Dios sa walay kahadlok. 15 Sa pagkatinuod hinoon
adunay magawali kang Cristo gumikan sa kasina
ug sa pagpalabawlabaw, apan ang uban gumikan
sa maayong kabobut-on. 16 Ang naulahi nagahimo
niini gumikan sa gugma, sa nasayran nila nga ako
gibutang dinhi aron sa paglaban sa Maayong Balita;
17 samtang ang nahauna nagasangyaw kang Cristo
sa tinguha sa pagpalabaw, dili sa pagkamaminatud-
on kondili sa pagdahum nga tungod niini molabi pa
ang akong kasakit sa pagkabinilanggo. 18 Unsa may
anaa niana? Mao lamang nga sa tanang paagi, bisan
kon sa minaut o sa tinuoray, si Cristo gikasangyaw;
ug tungod niini ako nagakalipay. 19 Oo, ug ako
magapadayon sa pagkalipay. Kay ako nasayud nga
pinaagi sa inyong mga pag-ampo ug sa panabang
sa Espiritu ni Jesu-Cristo, kini mosangpot ra alang
sa akong kagawasan, 20 maingon nga maoy akong
mainitong pagpaabut ug paglaum nga ako dili gayud
magakaulaw, hinonoa, nga inubanan sa tuman nga
kaisug karon ug sa kanunay, ako magapasidungog
kang Cristo dinhi sa akong lawas, bisan pa kon
pinaagi sa kinabuhi o pinaagi sa kamatayon. 21 Kay
alang kanako ang pagkabuhi mao si Cristo, ug ang
pagkamatay maoy pagdaug. 22 Apan kon mao may
akong bahin ang pagkabuhi sa lawas, ug kon alang
kanako kini mosangpot sa pagkamabungahon sa
pangabudlay, nan, unsa ang akong pagapilion ako dili
makapahayag. 23 Ako maayong pagkapiit taliwala sa
duroha. Ang akong tinguha mao unta ang pagbiya
dinhi ug pagpakig-uban kang Cristo, sanglit kini mao
may labi pa ka maayo. 24 Apan ang pagpabilin ko
dinhi sa lawas labing kinahanglanon tungod kaninyo.
25 Ug kay mao man kini ang akong paghunahuna, ako
nasayud nga ako magapabilin ug magapadayon pa
uban kaninyong tanan, alang sa inyong kauswagan
ug kalipay diha sa pagtoo, 26 aron nga tungod kanako
makabaton kamog igong hinungdan sa pagpasigarbo
kang Cristo Jesus, gumikan unya sa pag-anha ko
diha kaninyo pag-usab. 27 Mao lamang nga ang
inyong paggawi sa kinabuhi kinahanglan mangintakus
sa Maayong Balita mahitungod kang Cristo, aron nga
bisan kon mahitungha ako diha ug makakita kaninyo
o wala ako diha, madunggan ko unta mahitungod
kaninyo nga kamo nanagbarug nga malig-on diha sa
usa ra ka espiritu, nga uban sa usa ra ka hunahuna
kamo managhugop sa pagpakigbisug alang sa pagtoo
sa Maayong Balita, 28 ug nga dili kamo palisang
sa bisan unsa pinaagi sa inyong mga kaaway. Kay
alang kanila ang inyong kaisug maoy usa ka tataw
nga tilimad-on sa ilang pagkalaglag, apan tilimad-on
sa inyong kaluwasan, ug kini gikan sa Dios. 29 Kay
gikatugot kaninyo nga tungod kang Cristo kamo dili
lamang kay igo rang motoo kaniya kondili nga kamo
manag-antus usab tungod kaniya, 30 nga magaatiman
kamo sa mao rang pakigbisug nga inyo kaniadtong

nakita kanako, nga inyo karong madungog nga akong
ginaatiman.

2 Busa kon aduna may pagkadinasig diha kang
Cristo, kon aduna may pagkadinasig diha sa
gugma, kon aduna may pakig-ambitay diha sa
Espiritu, kon aduna may pagbinatiay sa kalomo ug
pagkinaloy-anay, **2** hingpita ninyo ang akong kalipay
pinaagi sa inyong paggawi nga magkasinabtanay, nga
managbaton sa samang pagbati sa paghigugma, sa
samang panghunahuna ug katuyoan. **3** Ayaw na kamo
pagbuhat ug bisan unsa sa tuyo sa pagbahinbahin
o sa kawang pagpagarbo sa kaugalingon, hinonoa
uban sa pagpaubos isipa ang uban ingon nga labi
pang maayo kay sa inyong kaugalingon; **4** nga
ang matag-usa kaninyo magatagad dili lamang sa
iyang kaugalingong mga kahimtang, kondili sa mga
kahimtang sa uban usab. **5** Batoni diha kaninyo
kining hunahunaa nga mabatonan ninyo diha kang
Cristo Jesus, **6** nga, bisan tuod siya naglungtad
diha sa kinaiya sa Dios, siya wala mag-isip sa iyang
pagkasama sa Dios ingon nga usa ka butang nga
pagailogan; **7** hinonoa, gihaw-asan niya ang iyang
kaugalingon diha sa iyang pagsagop sa kinaiya sa
ulipon, diha sa iyang pagkahisama sa mga tawo. **8**
Ug sa nakita siya diha sa dagway nga tawhanon,
siya nagpaubos sa iyang kaugalingon ug nahimong
masinugtanon hangtud sa kamatayon, oo, bisan pa
sa kamatayon diha sa krus. **9** Tungod niini, ang
Dios nagbayaw kaniya sa kahitas-an ug mihatag
kaniya sa ngalan nga labaw sa tanang mga ngalan,
10 aron nga sa ngalan ni Jesus ang tanang tuhod
magapiko didto sa langit, dinhi sa yuta ug sa ilalum
sa yuta, **11** ug ang tanang dila magasugid nga Ginoo
si Jesu-Cristo, alang sa pagdalayeg sa Dios nga
Amahan. **12** Busa, mga hinigugma ko, maingon
nga kamo sa kanunay nagamasinugtanon man dili
lamang sa panahon ra nga ako anaa kaninyo, kondili,
labaw pa gani, sa panahon usab nga ako wala diha
kaninyo, panlimbasugi ninyo ang inyong kaugalingong
kaluwasan uban ang kahadlok ug pagkurog; **13** kay
diha sa sulod ninyo ang Dios mao ang nagapalihok
sa inyong pagtinguha ug pagpaningkamot alang
sa iyang kaugalingong kahimuot. **14** Buhata ninyo
ang tanang mga butang sa walay pagbagolbol ni
pagsukitsukit, **15** aron mahimo kamong putli ug dili
masalawayon, mga anak sa Dios nga mga walay
buling, taliwala sa usa ka kaliwatan nga hiwi ug
masupilon, nga sa taliwala nila kamo nagasidlak
ingon nga mga kahayag dinhi sa kalibutan, **16** nga
nagatanyag sa pulong alang sa kinabuhi, aron nga
sa adlaw unya ni Cristo ako magamapasigarbohon
nga ako wala diay magpaningkamot ni maghago
sa wala lamay kapuslanan. **17** Apan bisan pa kon
ingon nga halad igaula ako diha sa ibabaw sa
inyong halad-inihaw nga pang-alagad sa inyong
pagtoo, igakalipay ko kini ug ako magakalipay uban
kaninyong tanan. **18** Sa ingon niini kinahanglan kamo
usab magakalipay, ug magakalipay uban kanako. **19**
Gilauman ko sa Ginoong Jesus nga sa dili madugay
si Timoteo akong ikapadala diha kaninyo aron ako
usab malipay pinaagi sa mga balita mahitungod
kaninyo. **20** Kay wala akoy tawo nga sama kaniya,
nga may tinuod nga kahangawa alang sa inyong
kaayohan. **21** Kay tanan silang uban nagapangita sa
mga kaayohan sa ilang kaugalingon lamang ug dili sa
mga kaayohan ni Jesu-Cristo. **22** Apan kamo nasayud
na sa pagkasinulayan ni Timoteo, kon giunsa niya sa
pag-alagad kanako sa bulohaton sa Maayong Balita,
ingon sa anak nga nagaalagad sa iyang amahan.
23 Busa gilauman ko ang pagpaanha kaniya diha
sa dili madugay inigkatino ko na kon unsa gayud
ang akong pagadangatan; **24** ug ako masaligon sa
Ginoo nga sa dili madugay ako usab makaanha diha.
25 Nakahunahuna ako nga kinahanglan paanhaon
ko diha kaninyo si Epafrodito nga akong igsoon
ug masigkamagbubuhat ug masigkasundalo, nga
inyong gipadala kanako aron sa pag-alagad sa
akong mga pagkinahanglan, **26** kay siya gimingaw
kaninyong tanan, ug naguol pag-ayo tungod kay
kamo nakadungog man nga siya nagmasakit. **27**
Sa pagkatinuod siya nagmasakit nga nag-ungaw sa
kamatayon. Apan ang Dios nalooy kaniya ug dili
lamang kaniya ra kondili kanako usab, aron ako dili
abuton sa magatapun-og nga mga kaguol. **28** Busa
ako labi pang matinguhaon sa pagpaanha kaniya
diha aron kamo malipay sa pagpakakita kaniya pag-
usab, ug aron ako dili na kaayo mabalaka. **29** Busa
dawata siya ninyo diha sa Ginoo uban sa tanang
kalipay; ug pasidunggi ninyo ang mga tawong sama
kaniya, **30** kay alang sa bulohaton ni Cristo siya nag-
ungaw na sa kamatayon, nga nagtahan sa iyang
kinabuhi aron sa paghulip sa kakulang sa inyong
pag-alagad kanako.

3 Dugang pa niini, mga igsoon, pagkalipay kamo
diha sa Ginoo. Ang pagsulat kaninyo sa mao
ra gihapong mga butanga dili makataka kanako,
ug alang kaninyo kini makapalig-on. **2** Likayi ninyo
ang mga iro, likayi ninyo ang mga magbubuhat ug
dautan, likayi ninyo sila nga mga nanagpamutol ug
unod. **3** Kay kita mao ang tinuod nga mga may
sirkunsisyon, kita nga nagasimba sa Dios diha sa
espiritu, ug nagapasigarbo kang Cristo Jesus, ug
walay pagsalig sa unod. **4** Ngani ako may pasikaranan
sa pagsalig sa unod usab. Kon adunay laing tawo nga
magadahum nga siya may pasikaranan sa pagsalig
sa unod, ako labaw pa: **5** gisirkunsisyonan ako sa
ikawalong adlaw gikan sa akong pagkahimugso,
sa kaliwatan ako ni Israel, sa banay ni Benjamin,
Hebreohanon nga natawog mga Hebreohanon; bahin
sa kasugoan, Fariseo; **6** bahin sa pagkamasibuton,
maglulutos sa iglesia; bahin sa pagkamatarung nga
pinasikad sa kasugoan, dili masaway. **7** Ngani bisan
unsang kadaugan nga akong naangkon kaniadto,
kini ako nang giisip nga kapildihan tungod kang
Cristo. **8** Sa pagkatinuod ang tanan akong ginaisip
nga kapildihan tungod sa labawng kabililhon sa
pagpakaila kang Cristo Jesus nga akong Ginoo.
Tungod kaniya napildihan ako sa tanang butang,
ug kini sila ginaisip ko ingon nga mga biya na aron
lamang maako si Cristo **9** ug makaplagan ako diha
kaniya, dili nga nagabaton ako sa pagkamatarung nga
akong kaugalingon pinasikad sa kasugoan, kondili
nianang pagkamatarung nga pinaagi sa pagtoo kang
Cristo, ang pagkamatarung nga gikan sa Dios, nga
nagasukad sa pagtoo; **10** aron ako makaila kaniya ug
sa gahum sa iyang pagkabanhaw ug sa pag-ambit sa
iyang mga kasakit, nga mahisama kaniya sa iyang
pagkamatay, **11** aron nga kon mahimo makab-ot ko
ang pagkabanhaw gikan sa mga patay. **12** Dili nga
nakab-ot ko na kini, o nahingpit na ako; hinonoa
ginaagpas ko kini aron mahimong akong kaugalingon,
sanglit nahimo na man ako ni Cristo Jesus nga iyang
kaugalingon. **13** Mga igsoon, wala ako mag-isip nga
kini nahimo ko nang akong kaugalingon; hinoon, usa
ka butang akong ginabuhat mao kin: sa ginakalimtan
ko ang nanagpangagi na ug sa nagadasdas ako
paingon sa anaa sa unahan, **14** ako nagapadayon
paingon sa dauganan, ngadto sa ganti nga mao ang
sa langitnong pagtawag kanato sa Dios diha kang
Cristo Jesus. **15** Kitang tanan nga mga hamtong
na sa pagtoo kinahanglan magabaton sa maong
panghunahuna; ug kon ugaling kamo lahi man ug
panghunahuna, kini usab igapadayag ra kaninyo sa
Dios. **16** Mao lamang nga kinahanglan managgawi
kita sumala nianang kahibalo nga ato nang nakab-ot
karon. **17** Mga igsoon, panag-usa kamo sa pag-awat
kanako, ug timan-i ninyo sila nga nanaggawi sa ingon
sumala sa sulondon nga inyong nadawat kanamo. **18**
Kay daghan ang nagagawi nga mahitungod kanila
giingnan ko na kamo sa makadaghan, ug nga bisan
karon magaingon ako uban sa paghilak, nga kini sila
nagagawi ingon nga mga kaaway sa krus ni Cristo. **19**
Ang ilang dadangatan mao ang pagkalaglag, ang ilang
dios mao ang ilang tiyan, ang ilang ginapasigarbo
mao ang ilang kaulaw, ang ilang mga hunahuna
gitumong diha sa mga butang sa yuta. **20** Apan
kita mga molupyo sa langit, ug gikan niini atong
ginapaabut ang Manluluwas, ang Ginoong Jesu-
Cristo. **21** Siya mao ang magausab sa atong timawa
nga lawas aron kini mahisama sa iyang mahimayaong
lawas, pinaagi sa gahum nga nakapahimo kaniyang
takus bisan pa sa pagsakop sa tanang mga butang
sa ilalum kaniya.

4 Busa, mga igsoon ko nga akong hinigugma ug
namingawan, nga akong kalipay ug purongpurong,
managbarug kamo sa ingon nga kalig-on diha sa
Ginoo, mga hinigugma ko. **2** Hangyoon ko si Euodia ug
hangyoon ko si Sintique nga magkauyonay unta sila
diha sa Ginoo. **3** Ug mangamuyo ako kanimo usab,
tinuod kong masigkauban sa buhat, nga unta tabangan
mo kining mga babayehana, kay sila nagpangabudlay
abay kanako sa pagpakaylap sa Maayong Balita
uban kang Clemente ug sa tanang uban kong mga
masigkamagbubuhat kinsang mga ngalan anaa sa
basahon sa kinabuhi. **4** Pagkalipay kamo kanunay
diha sa Ginoo; usbon ko ang pag-ingon, Pagkalipay
kamo. **5** Ang inyong pagkamapailubon ipaila ninyo
sa tanang mga tawo. Ang Ginoo haduol na. **6** Ayaw
kamo pagkabalaka mahitungod sa bisan unsang
butang, hinonoa sa tanang butang ipahibalo ninyo sa
Dios ang inyong mga hangyo pinaagi sa pag-ampo ug
sa pagpangamuyo uban sa pagpasalamat. **7** Ug ang
kalinaw sa Dios, nga lapaw sa tanang pagpanabut,
magabantay sa inyong mga kasingkasing ug sa
inyong mga hunahuna diha kang Cristo Jesus. **8** Sa
katapusan, mga igsoon, bisan unsang butang tinuod,
bisan unsang butang dungganan, bisan unsang
butang matarung, bisan unsang butang ulay, bisan

unsang butang hiligugmaon, bisan unsay butang
maayong pamation, kon aduna may kahalangdon,
kon aduna may pagkadalaygon, palandunga ninyo
kining mga butanga. 9 Buhata ninyo ang inyong
nakat-onan ug nadawat ug nadunggan ug nakita
kanako; ug ang Dios sa kalinaw magauban kaninyo.
10 Daku ang akong pagkalipay diha sa Ginoo nga
karon sa katapusan gibuhi na usab ninyo ang inyong
kahangawa alang kanako; sa pagkatinuod hinoon
kamo kanunay man nga may kahangawa alang
kanako, mao lamang nga kamo wala makagayon sa
pagpakita niini. 11 Dili nga nagmahay ako tungod
sa akong kawalad-on; kay ako nakakat-on man
sa pagpahaigo sa akong kaugalingon sa bisan
unsang kahimtang nga akong mahimutangan. 12
Ako makamaong magkinabuhi sa kakabus ug ako
makamao usab nga magkinabuhi sa kadagaya; sa
bisan unsa ug sa tanang pagkabutang, nasinati
ko ang tinago sa paagi sa pagpahimutang diha
sa pagkabusog ug sa pagkagutom, sa kadagaya
ug sa kawalad-on. 13 Mahimo ko ang tanang
butang pinaagi kaniya nga nagapalig-on kanako. 14
Hinoon nagmapuanguron kamo sa inyong pagpakig-
ambit sa akong kaguol. 15 Ug kamong mga taga-
Filipos nasayud nga sa pagsugod sa pagsangyaw sa
Maayong Balita, sa paggikan ko sa Macedonia, gawas
kaninyo lamang walay laing iglesia nga nakig-uban
kanako sa buhat labut sa paghatag ug sa pagdawat;
16 kay bisan gani sa didto ako sa Tesalonica, gipadad-
an man ninyo akog hinabang dili lamang sa makausa
ra kondili sa makaduha. 17 Dili nga ginatinguha ko
ang inyong mga hatag; kondili nga ginatinguha ko
hinoon ang tubo niini nga magauswag unta alang sa
inyong kadagaya. 18 Aduna na akoy igo sa tanang
mga butang, ug labaw pa gani sa igo; gikatagan-an
na ako pag-ayo, sanglit nadawat ko na man gikan
kang Epafrodito ang inyong gipadala nga mga gasa,
nga maoy halad nga maamyon, usa ka halad-inihaw
nga hilinangpon ug makapahimuot sa Dios. 19 Ug ang
tanan ninyong kinahanglanon igahatag kaninyo sa
akong Dios sumala sa iyang mga bahandi sa himaya
diha kang Cristo Jesus. 20 Ngadto sa atong Dios
ug Amahan, ang himaya hangtud sa kahangturan.
Amen. (aiōn g165) 21 Ipangomusta ako sa tanang
mga balaan diha kang Cristo Jesus. Ang mga igsoon
nga ania uban kanako nangomusta kaninyo. 22 Ang
tanang mga balaan diri ilabi na sila nga mga sakop
sa panimalay ni Cesar, nangomusta kaninyo diha. 23
Ang grasya sa Ginoong Jesu-Cristo magauban sa
inyong espiritu.

Colosas

1 Si Pablo, apostol ni Cristo Jesus pinaagi sa
kabobut-on sa Dios, ug si Timoteo nga atong
igsoon, 2 Nganha sa mga anaa sa Colosas, nga
mga balaan ug kasaligang mga igsoon diha kang
Cristo: 3 Sa kanunay magapasalamat kami sa Dios,
ang Amahan sa atong Ginoong Jesu-Cristo, inig-
ampo namo alang kaninyo, 4 kay kami nakadungog
man ugod mahitungod sa inyong pagtoo kang Cristo
Jesus ug sa gugma nga inyong ginabatonan alang
sa tanang mga balaan, 5 tungod sa paglaum nga
gikatagana alang kaninyo didto sa langit. Kining
maong paglaum inyong nadungog kaniadto pinaagi
sa pulong sa kamatuoran, sa Maayong Balita 6
nga miabut kaninyo, maingon nga sa pagkatinuod
kini nagapamunga ug nagamalamboon sa tibuok
kalibutan maingon man usab diha kaninyo, sukad
pa niadtong adlaw sa inyong pagpakadungog ug
pagpakaila sa tinuod sa grasya sa Dios, 7 maingon
sa inyong pagkahibalo niini gikan kang Epafras nga
atong hinigugmang masigkaulipon. Alang sa among
kaayohan, siya kasaligan nga ministro ni Cristo 8
ug siya mao ang nagsugilon kanamo mahitungod
sa inyong pagkamahigugmaon diha sa Espiritu. 9
Tungod niini, sukad pa niadtong adlaw sa among
pagpakadungog niini, wala kami maghunong sa pag-
ampo alang kaninyo, sa pagpangamuyo nga unta
mapuno kamo sa kahibalo mahitungod sa iyang
kabobut-on diha sa tanang espirituhanong kaalam
ug pagpanabut, 10 aron kamo magakinabuhi nga
takus sa Ginoo, nga sa hingpit kahimut-an niya,
magamabungahon sa tanang mga maayong buhat ug
magatubo sa kahibalo mahitungod sa Dios. 11 Hinaut
unta nga malinig-onan kamo sa tanang kusog, sumala
sa iyang mahimayaong gahum, alang sa tanang
pag-antus ug pagpailub dinuyogan sa kalipay, 12
nga magahatag kamo sa mga pagpasalamat ngadto
sa Amahan nga mao ang naghimo kanatong takus
sa pagambit sa panulondon sa mga balaan diha
sa kahayag. 13 Siya mao ang nagluwas kanato
gikan sa kagahum sa kangitngit ug naglalin kanato
ngadto sa gingharian sa iyang Anak nga pinalangga,
14 kang kinsa kita nakabaton sa pagkatinubos, sa
kapasayloan sa mga sala. 15 Siya mao ang dagway
sa dili makita nga Dios, ang panganay sa tibuok
nga kabuhatan; 16 kay pinaagi kaniya gibuhat ang
tanang mga butang, diha sa langit ug dinhi sa yuta,
makita ug dili makita, mga lingkoranan nga harianon
o kagahum o pamunoan o pagbolut-an ang tanang
mga butang gibuhat pinaagi kaniya ug alang kaniya.
17 Siya mao na sa wala pa ang tanang mga butang,
ug diha kaniya ang tanang mga butang gipakapot. 18
Siya mao ang ulo sa lawas, nga mao ang iglesia;
siya mao ang sinugdan, ang panganay nga gikan
sa mga nangamatay, aron nga diha sa tanang mga
butang siya mahimong kinalabwan sa tanan. 19 Kay
diha kaniya nahimuot sa pagpuyo ang bug-os nga
kinatibuk-an sa Dios, 20 ug pinaagi kaniya nahimuot
kini sa pagpasig-uli, nganha sa iyang kaugalingon, sa
tanang mga butang sa kayutaan o sa kalangitan, ug
naghimo sa kadaitan pinaagi sa iyang dugo diha sa
krus. 21 Ug kamo, nga kaniadto mga nahimutang sa
halayo ug mga mabinatukon diha sa panghunahuna,
nga nanaghimo sa mga dautang buhat, 22 karon
iya nang napasig-uli ngadto kaniya diha sa iyang
tawhanon nga lawas pinaagi sa iyang kamatayon,
aron iya kamong ikapaatubang nga binalaan ug dili
masaway ug dili mabadlong diha sa iyang atubangan,
23 kon kamo magapadayon gayud sa pagtoo, dili
matarug, malig-on, dili mobulag sa paglaum sa
Maayong Balita nga inyong gipatalinghugan, nga
gikawali ngadto sa tanang mga binuhat sa silong sa
langit, ug nga niini ako, si Pablo, nahimong ministro.
24 Ginakalipay ko karon ang akong mga pag-antus
tungod kaninyo, ug dinhi sa akong lawas ginapuno
ko ang mga kasakit nga nakulang sa mga pag-
antus ni Cristo alang sa iyang lawas nga mao ang
iglesia, 25 nga niini ako nahimong ministro sumala
sa diosnong katungdanan nga gipiyal kanako alang
kaninyo, aron sa pagpahayag sa hingpit sa pulong
sa Dios, 26 sa tinago nga nalilong sulod sa mga
katuigan ug mga kaliwatan apan karon gikapadayag
na ngadto sa iyang mga balaan. (aiōn g165) 27 Gibut-
an sa Dios ang pagpaila ngadto kanila sa kadaku
gayud sa mga kadagaya sa himaya sa maong tinago
alang sa mga Gentil, ang tinago nga si Cristo anaa
kaninyo, ang paglaum alang sa himaya. 28 Siya mao
ang among ginasangyaw sa among pagpanambag
sa tanang mga tawo ug sa among pagpanudlo sa
tanang mga tawo diha sa tanang kaalam, aron among
ikapaatubang silang tanan ingon nga mga hingkod
diha kang Cristo. 29 Alang niini ako nagapangabudlay
nga nagapanlimbasug sumala sa iyang kusog nga
iyang gipalihok nga makagagahum gayud sa sulod
nako.

2 Kay buot ko nga inyong masayran ang kadaku sa
akong panlimbasug alang kaninyo, ug alang kanila
sa Laodicea, ug alang sa tanan nga wala makakita
sa akong nawong, 2 aron ang ilang kasingkasing
mamalig-on sa diha nga matagik kini sa gugma, aron
makabaton sila sa tanang kadagaya sa kasaligan
nga pagpanabut ug kahibalo mahitungod sa tinago
sa Dios, ang tinago nga mao si Cristo, 3 kang kinsa
natago ang tanang bahandi sa kaalam ug kahibalo. 4
Gisulti ko kini aron kamo dili malimbungan ni bisan
kinsa pinaagi sa mga pulong nga makabibihag. 5
Kay bisan tuod ako wala diha kaninyo sa lawas, ako
anaa uban kaninyo sa espiritu, nga nagakalipay sa
pagsaksi sa inyong pagkamahusay ug sa kalig-on
sa inyong pagtoo kang Cristo. 6 Busa, maingon sa
inyong pagdawat kaniadto kang Cristo Jesus nga
Ginoo, padayon kamo sa pagkinabuhi diha kaniya,
7 nga mga pinagamut ug pinatubo diha kaniya ug
linig-on diha sa pagtoo, ingon nga niini gitudloan
kamo, nga magamadagayaon sa pagpasalamat. 8
Bantayi ninyo nga walay bisan kinsa nga magabihag
kaninyo pinaagi sa pilosopiya ug sa malimbongon
nga pagpatootoo, sumala sa tawhanong kalagdaan
nga gikabilinbilin, sumala sa mga paninugdan nga
tinoohan sa kalibutan, ug dili sumala ni Cristo. 9
Kay diha kaniya nagapuyo sa pagkalawas ang bug-
os kinatibuk-an sa pagka-Dios, 10 ug sa kinabuhi
nangatugob kamo diha kaniya nga mao ang ulo sa
tanang pamunoan ug kagahum. 11 Diha kaniya usab
kamo nakadawat sa sirkunsisyon nga dili hinimo sa
mga kamot, kondili sa sirkunsisyon nga pinaagi kang
Cristo sa diha nga nahukasan kamo sa unodnon
nga lawas; 12 ug gikalubong kamo uban kaniya
diha sa bautismo, nga niini kamo usab gibanhaw
uban kaniya pinaagi sa pagtoo sa gahum sa Dios
nga nagbanhaw kaniya gikan sa mga patay. 13
Ug sa mga patay pa kamo diha sa mga kalapasan
ug sa pagkawalay sirkunsisyon sa inyong unod,
uban kaniya kamo gibuhi sa Dios sa napasaylo niya
kita sa tanan tang kalapasan, 14 sa napapas niya
ang sulat nga nagbabag batok kanato pinaagi sa
ipatuman niini; ug kini iyang gikuha sa atong agianan
ug gilansang sa krus. 15 Ang mga pamunoan ug
kagamhanan iyang gihuboan sa mga hinagiban ug
iyang gipasundayag sa kadaghanan, diha sa iyang
pagdaug batok kanila pinaagi sa krus. 16 Busa ayaw
tugoti nga adunay magahukom kaninyo bahin sa kan-
onon ug ilimnon, o mahitungod sa pangilin o sa Bulan
nga bag-ong subang o sa adlaw nga igpapahulay. 17
Kini sila landong lamang sa butang nga umalabut,
apan ang lawas iya ni Cristo. 18 Ayaw tugoti nga
adunay manikas kaninyo pinaagi sa iyang kinabobut-
ong pagpulopahiubos ug pagsimbag mga manulonda,
sa pagbarug niya diha sa iyang mga panan-awon,
nga sa walay katarungan nagapasigarbo tungod sa
iyang unodnon nga mga panghunahuna. 19 Ang
maong tawo wala mag-ungot sa Ulo, nga gikan niini
ang tibuok nga lawas, ingon nga gibuhi ug nasumpay
pinaagi sa mga lutahan ug mga kaugatan niining
maong lawas, nagatubo sa tinuboan nga gikan sa
Dios. 20 Kon kamo namatay man ugaling uban kang
Cristo, ug nahimulag na gikan sa mga pinanugdan nga
tinoohan sa kalibutan, nganong nagakinabuhi man lagi
kamo nga daw iya pa gihapon sa kalibutan? Nganong
nagapailalum pa man kamo sa mga kasugoan nga
nagaingon, 21 "Ayaw pagkupti, Ayaw pagtilawi, Ayaw
paghikapa" 22 (labut sa mga butang, nga tanan
kini nagakawagtang samtang ginagamit), tuman sa
tawhanong kalagdaan ug tuloohan? 23 Sa pagkatinuod
ang maong mga butang adunay dagway sa kaalam
diha sa kinaugalingong pagtuman sa pagsimba, ug sa
kinabobut-ong pagpulopahiubos, ug sa pagsakit sa
lawas; apan kining mga butanga walay kapuslanan,
hinonoa nagaalagad lamang alang sa katagbawan sa
unod.

3 Kon ugaling gibanhaw man kamo uban kang
Cristo, nan, pangitaa ninyo ang mga butang nga
anaa sa itaas diin anaa si Cristo nagalingkod sa too
sa Dios. 2 Itumong ang inyong mga hunahuna diha
sa mga butang nga anaa sa itaas ug dili sa mga
butang dinhi sa yuta. 3 Kay kamo nangamatay na,
ug diha sa Dios ang inyong kinabuhi natago uban
kang Cristo. 4 Inigpadayag na unya ni Cristo nga
mao ang atong kinabuhi, nan, kamo usab igapadayag
man uban kaniya sa himaya. 5 Busa, patya ninyo
ang mga yutan-ong butang diha sa sulod ninyo:
pakighilawas, kahugaw, pangibog nga unodnon,
dautang tinguha, ug ang kadalo nga maoy pagsimbag
mga diosdios. 6 Tungod niining mga butanga ang
kapungot sa Dios nagaabut diha sa mga tawong
masupilon. 7 Niini kamo usab nanaggawi kaniadto,
sa nagkinabuhi pa kamo niining mga butanga. 8
Apan karon kinahanglan isalikway ninyo kining tanang
mga butanga: kasuko, kapungot, pagkamadinauton,
pagpasipala, ug ang mahilas nga sinultian sa inyong

baba. 9 Ayaw na kamo pagbinakakay ang usa ngadto
sa usa, maingon nga nahukasan na kamo sa inyong
daan nga kinaiya uban sa mga batasan niini 10 ug
gikasuloban na sa bag-ong kinaiya nga ginabag-
o pag-usab diha sa kahibalo, sibo sa dagway sa
magbubuhat niini. 11 Dinhi niini dili ang Gresyanhon
o Judio, may sirkunsisyon o walay sirkunsisyon, luog,
Sityanhon, ulipon o gawas, kondili si Cristo mao
ang tanan ug anaa sa tanan. 12 Ingon nga sa Dios
kamo mga pinili, balaan ug hinigugma, nan, isul-ob
ninyo ang pagkamabination, pagkamapuangoron,
pagkamapaubsanon, kaaghop, ug pailub, 13 nga
mag-inantusay ang usa sa usa kaninyo, ug nga
kon aduna may pagmahay sa usa batok sa usa,
magpinasayloay ang usa sa usa; maingon nga ang
Ginoo nakapasaylo kaninyo, nan kinahanglan kamo
usab magapasaylo. 14 Ug labaw niining tanan, isul-ob
ninyo ang gugma nga mao ang magabugkos sa tanan
ngadto sa usa ka hingpit nga panagkaangay. 15 Ug
paharia ang kalinaw ni Cristo diha sa inyong mga
kasingkasing, nga ngadto sa maong kalinaw kamo sa
pagkatinuod gipanagtawag diha sa mao rang usa
ka lawas. Ug magmapasalamaton kamo. 16 Ang
pulong ni Cristo papuy-a nga madagayaon gayud diha
kaninyo, sa magatudloay ug magatinambagay kamo
ang usa sa usa sa tanang kaalam, ug sa magaawit
kamog mga salmo ug mga alawiton ug mga awit
nga espirituhanon uban ang pagkamapasalamaton
diha sa inyong mga kasingkasing ngadto sa Dios. 17
Ug bisan unsay inyong pagabuhaton, sa pulong o
sa buhat, buhata ang tanan sa ngalan sa Ginoong
Jesus, nga magahatag kamo sa mga pagpasalamat
ngadto sa Dios nga Amahan pinaagi kaniya. 18
Mga asawa, pasakop kamo nga masinugtanon sa
inyong masigkabana, ingon nga maoy angay diha sa
Ginoo. 19 Mga bana, higugmaa ninyo ang inyong
masigkaasawa, ug ayaw ninyo sila pagpahimungti.
20 Mga anak, magmasinugtanon kamo sa inyong
mga ginikanan sa tanang mga butang, kay kini
makapahimuot sa Ginoo. 21 Mga amahan, ayaw
pagsuk-a ang inyong mga anak aron dili sila mawad-
an sa kadasig. 22 Mga ulipon, sa tanang mga butang
magmasinugtanon kamo sa inyong tawhanong mga
agalon, dili sa pag-alagad nga linigoy ingon sa
magapahimuot sa mga tawo lamang, kondili uban sa
kasingkasing nga maminatud-on, nga mahadlokon sa
Ginoo. 23 Bisan unsa ang inyong pagabuhaton, buhata
kini sa kinasingkasing nga ingon sa nagaalagad kamo
sa Ginoo ug dili sa tawo, 24 sa nasayran ninyo nga
gikan sa Ginoo kamo magadawat sa panulondon
ingon nga maoy inyong ganti; kay sa ingon kamo
nagaalagad sa Ginoong Cristo. 25 Kay ang nagabuhat
ug dili matarung pagabalusan ra usab ug dili matarung
tungod sa iyang binuhatan, ug wala unyay pinalabi.

4 Mga agalon, ihatag sa inyong mga ulipon ang
matarung ug makiangayon nga pagtagad, sa
nasayran ninyo nga kamo usab adunay Agalon sa
langit. 2 Panaglahutay kamo sa pag-ampo, nga
magmatukawon samtang magahimo niini uban sa
mga pagpasalamat; 3 ug pag-ampo kamo alang
kanamo usab, nga unta ang Dios magabukas kanamo
ug ganghaan alang sa pulong, sa pagsugilon sa tinago
mahitungod kang Cristo, nga tungod niini ako karon
nahimong binilanggo, 4 aron ikapahayag ko kini, sa
tataw gayud sa paagi nga kinahanglan isulti ko kini. 5
Pagbinuotan kamo sa inyong paggawi ngadto sa mga
tagagawas, nga magapahimulos kamo sa pahahon.
6 Himoa nga sa kanunay magamadanihon ang inyong
sinultihan, tinimplahan ug asin, nga tungod niana
inyong mahibaloan kon unsaon ninyo sa pagtubag
kang bisan kinsa. 7 Si Tiquico magasugilon kaninyo
sa tanan mahitungod kanako; siya hinigugma nga
igsoon ug kasaligan nga ministro ug masigkaulipon
diha sa Ginoo. 8 Gipadala ko siya diha kaninyo
alang niining maong tuyo, aron inyong masayran
ang among kahimtang ug aron siya makadasig
inyong mga kasingkasing; 9 ug kuyog kaniya mao si
Onesimo, ang kasaligan ug hinigugma nga igsoon,
nga usa sa mga tagadiha sa inyo. Sila magasugilon
kaninyo sa tanang nahitabo diri. 10 Si Aristarco
nga akong kauban sa pagkabinilanggo nangomusta
kaninyo, maingon man si Marcos nga ig-agaw ni
Bernabe (mahitungod kaniya, kamo nakadawat na
ug mga tugon dawata ninyo siya kon moabut man
siya kaninyo), 11 ug si Jesus nga ginganlan ug si
Justo. Sa mga masigkamagbubuhat ko alang sa
gingharian sa Dios, kini sila mao lamang ang sa mga
may sirkunsisyon nga nakahatag kanakog kalipay. 12
Si Epafras, nga usa sa mga tagadiha sa inyo, ulipon
ni Cristo Jesus, nangomusta kaninyo; sa masibuton
gayud siya sa kanunay nagalakip kaninyo sa iyang
mga pag-ampo aron kamo magabarug nga hingpit
ug pinasaligan sa bug-os nga kabobut-on sa Dios.
13 Kay ako iyang saksi nga siya nakapangabudlay
pag-ayo alang kaninyo ug alang kanila nga atua sa

Laodicea ug sa Hierapolis. **14** Nangomusta kaninyo si
Lucas, ang hinigugmang mananambal, ug si Demas.
15 Ipangomusta ako sa mga igsoon ta sa Laodicea,
ug kang Ninfa ug sa iglesia nga magatiguman diha
sa iyang balay. **16** Ug tapus mabasa kining sulat
ko diha kaninyo, ipabasa usab kini sa iglesia sa
mga taga-Laodicea; ug paningkamoti nga makabasa
usab kamo sa sulat ko ngadto sa Laodicea. **17** Ug
ingna si Arquipo, "Bantayi nga pagatumanon mo
ang pagkaministro nga gidawat mo sa Ginoo." **18**
Ako, si Pablo, pinaagi sa akong kaugalingong kamot
mao ang nagasulat niining bahin nga pangomusta.
Hinumdumi ninyo ang akong mga talikala. Ang graysa
maanaa kaninyo.

1 Tesalonica

1 Si Pablo, ug si Silvano, ug si Timoteo, **2** Sa
kanunay nagapasalamat kami sa Dios tungod
kaninyong tanan, iniglakip namo kaninyo sa among
mga pag-ampo, **3** nga sa atubangan sa atong
Dios ug Amahan kami magahandum sa inyong
buhat sa pagtoo ug pangabudlay sa gugma ug
sa pagkamainantuson sa paglaum diha sa atong
Ginoong Jesu-Cristo. **4** Kay kami ugod, mga igsoong
hinigugma sa Dios, nasayud man nga kamo iyang
gipili; **5** kay ang among Maayong Balita miabut
kaninyo dili sa pulong ra, kondili inubanan usab sa
gahum ug sa Espiritu Santo ug sa dakung pagsalig.
Kamo nasayud unsang pagkatawhana kami diha sa
inyong taliwala tungod kaninyo. **6** Ug kamo nahimong
mga mag-aawat kanamo ug sa Ginoo, kay kamo
midawat man sa pulong walay sapayan sa dakung
mga kasakit, dinuyogan sa kalipay nga tinuga sa
Espiritu Santo; **7** nga tungod niana kamo nahimong
sulondan sa tanang mga magtotoo sa Macedonia ug
sa Acaya. **8** Kay gikan kaninyo ang pulong sa Ginoo
mikaylap dili lamang sa Macedonia ug sa Acaya
ra, kondili ang inyong pagtoo sa Dios nadungog sa
tanang dapit nga tungod niana wala na kinahanglana
nga magsulti pa kamig bisan unsa. **9** Kay sila na gani
hinoon mao ang naghinugilon kanamo mahitungod
sa kamadaugon sa among pag-anha diha kaninyo,
ug giunsa ninyo sa pagdangop sa Dios gikan sa
mga diosdios, aron sa pag-alagad sa buhi ug tinuod
nga Dios, **10** ug sa pagpaabut sa iyang Anak gikan
sa langit, nga iyang gibanhaw gikan sa mga patay,
si Jesus nga mao ang magaluwas kanato gikan sa
kapungot nga umalabut.

2 Kay kamo, mga igsoon, sayud nga ang among
pagduaw kaninyo wala mapakyas; **2** hinonoa,
bisan pa gidagmalan ug gipakaulawan na kami
didto sa Filipos, sumala sa inyo nang nahibaloan,
kami nagbaton ug kaisug diha sa atong Dios sa
pagpahayag kaninyo sa Maayong Balita gikan sa
Dios, walay sapayan sa dagkung pagsupak. **3** Kay ang
among pagmaymay wala magsukad sa kasaypanan o
sa mahugawng tinguha, ni gihimo kini nga inubanan
sa lipatlipat; **4** hinonoa, maingon nga kami gikauyonan
sa Dios aron pagapiyalan sa Maayong Balita, busa
nagasulti kami, dili sa pagpahimuot sa tawo kondili sa
Dios nga nagasulay sa among mga kasingkasing. **5**
Kay sumala sa inyo nang nasayran, kami wala gayud
maggamit ug mga pulong sa pag-ulog-ulog, ni sa
takuban sa kadalo, saksi ang Dios; **6** wala usab kami
mag-agap sa mga pagpasidungog kanamo gikan sa
mga tawo, ni gikan kaninyo o sa uban pa, bisan tuod
kami makahimo sa pagkinahanglan nga pagatahuron
kami ingon nga mga apostoles ni Cristo. **7** Apan
nagmalolot kami diha sa taliwala ninyo, ingon sa iwa
nga nagaalima sa iyang kaugalingong mga anak. **8**
Busa, tungod sa among mahigugmaong kamingaw
alang kaninyo, gitinguha namo ang pagpaambit
kaninyo dili lamang sa Maayong Balita gikan sa
Dios kondili usab sa among kaugalingong kinabuhi,
kay kamo nahimo man nga among mga minahal
uyamot. **9** Kay kamo, mga igsoon, mahinumdum pa
sa among pag-hago ug pagbudlay; samtang kami
nagwali kaninyo sa Maayong Balita gikan sa Dios,
kami usab namoo magabii ug maadlaw aron kami dili
makahatag ug kabug-at kang bisan kinsa kaninyo. **10**
Kamo mga saksi, ug ang dios usab, unsa ka balaanon
ug matarung ug dili masaway ang among paggawi
nganha kaninyo nga mga magtotoo; **11** kay kamo
sayud giunsa namo, ingon sa amahan ngadto sa iyang
mga anak, ang pagmaymay sa matag-usa kaninyo
ug pagdasig kaninyo ug pagpahimangno kaninyo **12**
sa pagkinabuhi nga takus sa Dios, nga nagatawag
kaninyo ngadto sa iyang kaugalingong gingharian
ug himaya. **13** Ug kami usab sa walay pag-undang
nagapasalamat sa Dios tungod niini, nga sa inyong
pagdawat sa pulong sa Dios nga inyong nadungog
gikan kanamo, kini inyong gisagop dili ingon nga
pulong sa tawo kondili ingon nga mao gayud sa
pagkatinuod, ang pulong sa Dios nga nagalihok sa
sulod ninyo nga mga magtotoo. **14** Kay kamo, mga
igsoon, nahimong mga mag-aawat sa mga iglesia sa
Judea nga iya sa Dios ug nga diha kang Cristo Jesus;
kay kamo nag-antus man usab sa samang mga
butang gikan sa inyong mga katagilungsod maingon
sa ilang giantus gikan sa mga Judio, **15** nga mao ang
nagpatay sa Ginoong Jesus ug sa mga profeta, ug
naghingilin kanamo, ug wala magpahimuot sa Dios
ug nagapakigbatok sa tanang tawo **16** pinaagi sa
pagdili kanamo sa pagsulti ngadto sa mga Gentil aron
kini mangaluwas aron sa kanunay magapuno sil sa
gidaghanon sa ilang mga sala. Apan ang kapungot
sa Dios nahiabut ra gayud kanila sa katapusan! **17**
Apan sukad kami mailo kaninyo, mga igsoon, sulod
sa hamubong panahon lamang, sa dagway apan dili

sa kasing-kasing, kami naningkamot sa pagpakigkita
kaninyo nawong ug nawong, nga maikagon gayud
kaayo inubanan sa hilabihang pangandoy; 18 kay
kami ugod naninguha man gayud unta sa pag-anha
diha kaninyo sa pagkatinuod ako, si Pablo, naninguha
sa masubsob apan gisalanta kami ni Satanas. 19 Kay
unsa may among paglaum o kalipay o purongpurong
sa pagpasigarbo sa atubangan sa atong Ginoong
Jesus sa iya unyang pag-abut? Dili ba mao man
kamo? 20 Kay kamo mao ang among garbo ug
kalipay.

3 Busa, sa wala na kami makaantus niini, mibuot na
lang kami nga mao ray mahabilin sa Atenas, 2 ug
among gipadala diha si Timoteo, nga among igsoon
ug alagad sa Dios, sa Maayong Balita mahitungod
kang Cristo, aron sa paglig-on kaninyo ug sa pagdasig
kaninyo sa inyong pagtoo, 3 aron walay bisan kinsa
kaninyo nga matarug taliwala niining mga kasakit.
Kay kamo sayud na nga mao gayud kini ang atong
kahimtang. 4 Kay sa diha pa kami uban kaninyo,
kamo gisuginlan namong daan nga kita magaantus
gayud sa mga kalibog; ug kini nahitabo sumala sa
inyo nang nasayran. 5 Tungod niini, sa wala na ako
makaantus, nagsugo ako aron masayud mahitungod
sa inyong pagtoo, sa kahadlok nga tingali nagpatintal
kamo sa maninintal ug nga nakawang lamang ang
among pagpangabudlay. 6 Apan karon nga si Timoteo
nahibalik na diri kanamo gikan kaninyo, ug gikadad-
an niya kami sa mga maayong sugilon mahitungod
sa inyong pagtoo ug paghigugma, ug sa balita nga
kamo sa kanunay may maayong paghandum kanamo
ug nangandoy sa pagpakigkita kanamo, maingon nga
kami usab nangandoy sa pagpakigkita kaninyo 7
tungod niini, mga igsoon, walay sapayan sa tanan
namong mga kaguol ug kasakit, kami gilipay bahin
kaninyo pinaagi sa inyong pagtoo; 8 kay mga buhi
kami karon sanglit kamo nagabarug man nga malig-
on diha sa Ginoo. 9 Kay unsaon ugod namo sa
pagpakahatag sa igong pagpasalamat ngadto sa
Dios tungod kaninyo, tungod sa tanang kalipay nga
among ginabati tungod kaninyo, sa atubangan sa
Dios, 10 sa pag-ampo nga masibuton gayud magabii
ug maadlaw nga unta kami makakita kaninyo sa
nawong ug nawong ug makasangkap sa nakulang
diha sa inyong pagtoo? 11 Ang atong Dios ug
Amahan, ug ang atong Ginoong Jesus, magamando
unta sa among pagpanaw nganha kaninyo; 12 ug
ang Ginoo magapatubo ug magapadagaya unta
kaninyo sa gugma ang usa ug usa ug sa tanang
tawo, maingon sa among ginabuhat kaninyo, 13 aron
iyang mamalig-on ang inyong mga kasingkasing nga
mawalay ikasaway diha sa kabalaanon sa atubangan
sa atong Dios ug Amahan, inig-abut unya sa atong
Ginoong Jesus uban sa tanan niyang mga balaan.

4 Sa katapusan, mga igsoon, kami nagahangyo
ug nagapangamuyo kaninyo diha sa Ginoong
Jesus, maingon nga kamo nagpakakat-on man gikan
kanamo unsaon sa pagkinabuhi ug sa pagpahimuot
sa Dios, sumala sa inyo nang ginabuhat karon,
nga unta magalabi pa gayud ang inyong pagbuhat
niini. 2 Kay kamo nahibalo na unsa ang mga tugon
nga among gihatag kaninyo pinaagi sa Ginoong
Jesus. 3 Kay ang pagbuot sa Dios mao kini, ang
inyong pagkabinalaan: nga kamo managlikay sa
pakighilawas; 4 nga ang matag-usa kaninyo mahibalo
unta unsaon niya sa pagpangasawa diha sa kabalaan
ug kadungganan, 5 dili sa balatian sa kaulag ingon sa
mga Gentil nga wala makaila sa Dios; 6 aron walay
bisan kinsa nga maglapas ug mamintaha sa iyang
igsoon labut niining butanga, kay kining tanang mga
butanga panimaslan ra sa Ginoo, sumala sa among
maligdong pagpasidaan kaninyo. 7 Kay ang Dios wala
magtawag kanato alang sa kahugawan, kondili sa
kabalaanon. 8 Busa, bisan kinsa nga magasalikway
niini, wala magasalikway sa tawo kondili sa Dios nga
nagahatag sa iyang Espirito Santo kaninyo. 9 Apan
mahitungod sa gugma alang sa mga kaigsoonan,
kamo wala nay kinahanglan nga pagasulatan pa ni
bisan kinsa, kay kamo gikatudloan na man sa Dios sa
paghigugma ang usa sa usa; 10 ug sa pagkatinuod,
kamo nagahigugma man sa tanang kaigsoonan sa
tibuok Macedonia. Apan magatambag kami kaninyo,
mga igsoon, sa paghimo niini sa labi pa gayud,
11 sa pagtinguha sa pagpuyo nga malinawon, sa
pag-atiman sa inyong kaugalingong mga bulohaton
ug sa pagbudlay ginamit ang inyong mga kamot,
sumala sa among gitugon kaninyo; 12 aron kamo
mangintakus sa pagtahud gikan sa mga tagagawas,
ug dili magpasiro kang bisan kinsa. 13 Apan dili
among tinguha, mga igsoon, nga kamo dili mahibalo
mahitungod kanila nga mga nangamatay, aron dili
kamo managsubo ingon sa uban nga walay paglaum.
14 Kay maingon nga kita nagatoo man nga si Cristo
namatay ug nabanhaw, maingon man usab, sila nga

mga nangamatay pagadad-on ra unya sa Dios pinaagi
kang Jesus uban kaniya. 15 Kay kini among ipahayag
kaninyo sumala sa pulong sa Ginoo, nga kitang mga
buhi nga magapabilin pa hangtud sa pag-abut sa
Ginoo, dili kita magauna kanila nga mga nangamatay.
16 Kay ang Ginoo gayud mao ang manaug unya
gikan sa langit inubanan ug singgit sa pagsugo, ug
sa tawag sa punoan sa mga manolunda, ug sa tingog
sa trumpeta sa Dios. Ug unya ang mga nangamatay
diha kang Cristo mouna sa pagpamangon; 17 ug
kita nga mga buhi pa nga mahabilin, pagasakgawon
ngadto sa mga panganud uban kanila sa pagsugat
sa Ginoo diha sa kahanginan; ug sa ingon niini kita
magapakig-uban na sa Ginoo sa tanang panahon.
18 Busa, paglinipayay kamo ang usa sa usa pinaagi
niining mga pulonga.

5 Apan mahitungod sa mga panahon ug mga pitsa,
mga igsoon, kamo wala na magkinahanglan nga
pagasulatan pa. 2 Kay kamo nasayud na pag-ayo
nga ang adlaw sa Ginoo moabut ra unya sama sa
kawatan sa kagabhion. 3 Sa diha nga ang mga tawo
magakanayon, "Ania ang kalinaw ug kasigurohan,"
sa kalit moabut kanila ang pagkalaglag maingon sa
pagbati sa kasakit nga moabut sa babaye nga tali-
anak, ug sila dili makaikyas. 4 Apan, mga igsoon,
kamo wala diha sa kangitngit nga tungod niana
pagahikalitan kamo sa pag-abut sa maong adlaw
maingon sa kawatan. 5 Kay kamong tanan mga
anak sa kahayag ug mga anak sa adlaw; kita dili
iya kagabhion o sa kangitngit. 6 Busa, dili kita
magpangatulog, ingon sa ginabuhat sa uban, hinonoa
managtukaw kita ug magmahusay sa hunahuna. 7 Kay
sila nga mga nagakatulog, nangatulog sa kagabhion;
ug sila nga mga nagakahubog, nangahubog sa
kagabhion. 8 Apan, maingon nga kita iya man sa
adlaw magmahusay kita sa hunahuna, ug magsul-ob
kita sa kotamaya nga mao ang pagtoo ug paghigugma,
ug sa salokot nga mao ang paglaum sa kaluwasan. 9
Kay kita wala itagana sa Dios alang sa kapungot,
hinonoa aron sa pagkab-ot sa kaluwasan pinaagi
sa atong Ginoong Jesu-Cristo, 10 nga namatay
alang kanato aron nga bisan magatukaw kita o
magakatulog, kita mabuhi uban kaniya. 11 Busa
magdinasigay kamo ang usa sa usa ug maglinig-onay
kamo ang usa sa usa, ingon sa inyong ginabuhat
karon. 12 Apan mangamuyo kami kaninyo, mga
igsoon, nga unta inyong pasidunggan sila nga mga
nagapangabudlay diha kaninyo ug nagapangulo
kaninyo diha sa Ginoo ug nagatambag kaninyo;
13 ug uban sa gugma pakamahala ninyo sila pag-
ayo tungod sa ilang buhat. Magdinaitay kamo tali
sa inyong kaugalingon. 14 Ug tambagan namo
kamo, mga igsoon, nga inyong maymayan ang
mga bagdoy, inyong dasigon ang mga nawad-an
sa paglaum, inyong tabangan ang mga mahuyang,
magmapailubon kamo kanilang tanan. 15 Matngoni
nga wala kaninyoy magabalus ug dautan sa dautan,
hinonoa tinguhaa ninyo sa kanunay ang pagbuhat
ug maayo ang usa ngadto sa usa ug sa tanan. 16
Pagkalipay kamo sa kanunay, 17 pag-ampo kamo sa
walay paghunong, 18 pagmapasalamaton kamo sa
tanang higayon; kay kini mao ang pagbuot sa Dios
diha kang Cristo Jesus, alang kaninyo. 19 Ayaw ninyo
pagpalonga ang Espiritu, 20 ayaw ninyo pagtamaya
ang pagpanghimog profesiya, 21 hinonoa sulayi ninyo
ang tanang butang; sagopa ninyo ang maayo, 22
likayi ninyo ang tanang dagway sa kadautan. 23
Ang Dios sa kalinaw magabalaan unta sa inyong
tibuok nga pagkatawo; ug ang inyong bug-os nga
espiritu, kalag, ug lawas pagabantayan unta nga kini
dili masalawayon inig-abut sa atong Ginoong Jesu-
Cristo. 24 Kasaligan siya nga nagatawag kaninyo,
ug kini iya gayud nga pagatumanon. 25 Mga igsoon,
pag-ampo kamo alang kanamo. 26 Ipangomusta kami
sa tanang mga igsoon pinaagi sa balaang halok.
27 Magatugon ako kaninyo, tungod sa Ginoo, nga
kining sulata kinahanglan basahon ngadto sa tanang
kaigsoonan. 28 Ang grasya sa atong Ginoong Jesu-
Cristo magauban unta kaninyo.

2 Tesalonica

1 Si Pablo, ug si Silvano, ug si Timoteo, **2** Ang
grasya maanaa kaninyo ug ang kalinaw gikan sa
Dios nga Amahan ug sa Ginoong Jesu-Cristo. **3**
Gikinahanglan nga sa kanunay magahatag kami ug
mga pagpasalamat ngadto sa Dios tungod kaninyo,
mga igsoon, ingon nga maoy angay, kay ang inyong
pagtoo nagatubo man sa hilabihan gayud, ug ang
gugma sa matag-usa kaninyo nagamadagayaon man
alang sa usa ug usa. **4** Tungod niini, kami gayud mao
ang nagapasigarbo kaninyo ngadto sa mga iglesia
sa Dios tungod sa inyong pagkamainantuson ug
pagtoo sa taliwala sa tanang mga paglutos ug mga
kasakitan nga karon inyong ginasagubang. **5** Kini
maoy ilhanan sa matarung nga hukom sa Dios, nga
kamo ginaisip nga takus sa gingharian sa Dios, nga
alang niini kamo nagaantus **6** sanglit sa pagkatinuod
ginaisip man sa Dios nga maoy matarung nga ang
mga nagasakit kaninyo iya ra unyang pagabalusan ug
kasakit, **7** ug nga uban kanamo, kamo nga ginasakit
pagahatagan ra unya niyag pahulay sa diha nga
ang Ginoong Jesus, sa kalayo nga magadilaab,
igapadayag na gikan sa langit kinuyogan sa iyang
gamhanang mga manolunda. **8** Siya magapahamtang
ug panimalus diha kanila nga wala makaila sa Dios
ug kanila nga wala magmasinugtanon sa Maayong
Balita mahitungod sa atong Ginoong Jesus. **9**
Mahiaguman ra nila ang silot sa pagkalaglag nga
walay katapusan ug ang pagkahininginlan gikan
sa atubangan sa Ginoo ug gikan sa himaya sa
iyang gahum, **(aiōnios g166)** **10** inig-abut unya niya
niadtong adlawa aron pagapasidunggan sa iyang mga
balaan ug pagakahibudngan sa tanang nanagpanoo,
sanglit gitoohan man ang among pagpanghimatuod
nganha kaninyo. **11** Tungod niining maong hinungdan
kami sa kanunay nagaampo alang kaninyo, nga
unta ang atong Dios magahimo kaninyong takus
sa iyang pagtawag kaninyo, ug pinaagi sa iyang
gahum magahingpit sa tanang maayong tinguha ug
paningkamot sa pagtoo, **12** aron ang ngalan sa atong
Ginoong Jesus kapasidunggan diha kaninyo ug kamo
kapasidunggan diha kaniya, sumala sa grasya sa
atong Dios ug sa Ginoong Jesu-Cristo.

2 Karon mahitungod sa pag-anhi sa atong Ginoong
Jesu-Cristo ug sa atong panagtagbo sa pagsugat
kaniya, magahangyo kami kaninyo, mga igsoon, **2** nga
dili unta kamo makuyawan pagdali ni makulbaan, bisan
pinaagi sa espiritu o sa pulong, o pinaagi sa sulat sa
pahayag nga daw kami mao ang nagaingon, nga ang
adlaw sa Ginoo ania na. **3** Ayaw kamo pagpalimbong
ni bisan kinsa sa bisan unsang paagi; kay kadtong
adlawa dili pa moabut hangtud nga mahitabo una ang
pag-supil, ug ang pagtungha sa tawo sa kalapasan,
ang tawong pagalaglagon, **4** nga magasupak ug
magapahitaas sa iyang kaugalingon batok sa tanang
ginatawag ug dios o sa bisan unsa nga ginasimba,
nga tungod niana siya magapahigayon sa paglingkod
sulod sa templo sa Dios, ug magapahayag nga siya
Dios. **5** Dili ba ninyo mahinumduman nga sa diha pa
ako uban kaninyo gisuginlan ko man kamo niini? **6**
Ug kamo nasayud na unsa karon ang nakapugong
kaniya aron nga unya na siya igapadayag sa panahon
nga gitagal kaniya. **7** Kay ang tinagoan sa kalapasan
gikapalihok na; mao lamang nga ang nagapugong niini
karon magapadayon pa sa pagpugong hangtud nga
makuha na siya. **8** Ug unya ugaling ang masupilon
igapadayag na, ug pagapatyon kini sa Ginoong Jesus
pinaagi sa ginhawa sa iyang baba ug pagalaglagon
kini pinaagi sa pagpadayag sa iyang pag-abut. **9**
Ang pag-abut sa masupilon pinaagi sa paglihok ni
Satanas pagaubanan sa tanang kagahum ug bakak
nga mga ilhanan ug katingalahan, **10** ug pagaubanan
sa tanang dautan nga paglimbong alang kanila nga
pagalaglagon, tungod kay sila nanagdumili man sa
paghigugma sa kamatuoran aron mangaluwas unta
sila. **11** Tungod niini, ang Dios magapadala kanila
ug gahum sa pagkahisalaag aron sila managpanoo
sa bakak, **12** aron pagahukman sa silot ang tanang
wala motoo sa kamatuoran, hinonoa nahimuot sa
pagkadili matarung. **13** Apan kinahanglan gayud nga
sa kanunay kami magahatag ug mga pagpasalamat
ngadto sa Dios tungod kaninyo, mga igsoon nga
hinigugma sa Ginoo, kay sukad pa sa sinugdan kamo
gipili sa Dios aron mangaluwas kamo pinaagi sa
pagbalaan kaninyo sa Espiritu ug sa inyong pagtoo sa
kamatuoran. **14** Alang niini gitawag kamo niya pinaagi
sa among Maayong Balita aron kamo makabaton
sa himaya sa atong Ginoong Jesu-Cristo. **15** Busa,
mga igsoon, magbarug kamo nga mga malig-on
ug humawid kamo sa mga kalagdaan nga among
gikatudlo kaninyo pinaagi sa pulong nga gisulti o
pinaagi sa sulat. **16** Karon hinaut nga ang atong
Ginoong Jesu-Cristo, ug ang Dios nga atong Amahan,
nga naghigugma kanato ug naghatag kanato sa

walay katapusang paglipay ug maayong paglaum
pinaagi sa grasya, **(aiōnios g166)** **17** magalipay unta sa
inyong mga kasingkasing ug magapalig-on niini diha
sa tanang maayong buhat ug pulong.

3 Sa katapusan, mga igsoon, pag-ampo kamo alang
kanamo, aron ang pulong sa Ginoo motulin unta
ug magamadaugon, maingon sa nahimo niini diha
kaninyo, **2** ug aron maluwas kami gikan sa mga
tawong lampingasan ug dautan; kay dili man ugod ang
tanan may pagtoo. **3** Apan ang Ginoo kasaligan; ug
siya magalig-on kaninyo ug manalipod kaninyo gikan
sa dautan. **4** Ug kami masaligon sa Ginoo mahitungod
kaninyo, nga kamo nagabuhat ug magapadayon
sa pagbuhat sa mga butang nga among gisugo
kaninyo. **5** Hinaut unta ang Ginoo magatultol sa
inyong mga kasingkasing ngadto sa gugma nga
iya sa Dios, ug ngadto sa pagkamainantuson ni
Cristo. **6** Karon, mga igsoon, sa ngalan sa atong
Ginoong Jesu-Cristo, kami magasugo kaninyo nga
kinahanglan magapahilayo kamo gikan sa tanang
igsoon nga magagawi sa pagkabagdoy ug dili sumala
sa pagtulon-an nga inyong nadawat gikan kanamo. **7**
Kay kamo nasayud na sa unsang paagi kinahanglan
inyo kaming pagaawaton; kami wala magbagdoy sa
taliwala ninyo, **8** kami wala magkaon sa pagkaon nga
iya ni bisan kinsa nga wala namo bayri, hinonoa, kami
namoo magabii ug maadlaw uban sa pagbudlay ug
paghago aron kami dili makasamok kang bisan kinsa
kaninyo. **9** Dili nga kami walay katungod niini, kondili
aron nga sa among paggawi sa ingon among ikahatag
kaninyo ang panig-ingnan nga inyong pagasundon.
10 Kay bisan gani sa diha pa kami uban kaninyo,
among gihatag kaninyo kining maong sugo: Kon
adunay magadumili sa pagbuhat, ayaw ninyo siya
pagpakan-a. **11** Kay nakadungog kami nga ang uban
kaninyo nanagbagdoy, nga walay laing nahimo kondili
ang pagpanghilabut sa uban. **12** Karon ang maong
mga tawo among ginasugo ug ginatambagan diha sa
Ginoong Jesu-Cristo, nga kinahanglan magbudlay
sila nga malinawon ug sa ingon niana magakaon
sila sa ilang kaugalingong pagkaon. **13** Mga igsoon,
ayaw kamo pagkataka sa pagbuhat ug maayo.
14 Kon aduna may magadumili sa pagtuman sa
among ginatugon niining sulata, timan-i ninyo kanang
tawhana ug dili kamo magpakigharong kaniya aron
siya mobati sa kaulaw. **15** Dili hinoon ninyo pag-isipon
siya nga kaaway, kondili tambagi ninyo siya ingon nga
igsoon. **16** Karon ang Ginoo sa kalinaw magahatag
kaninyog kalinaw sa tanang panahon sa tanang
higayon. Ang Ginoo magauban kaninyong tanan. **17**
Ako, si Pablo, pinaagi sa akong kaugalingong kamot,
mao ang nagasulat niining bahin nga pangomusta.
Mao kini ang akong sinulatan. **18** Ang grasya sa
atong Ginoong Jesu-Cristo magauban unta kaninyong
tanan.

1 Timoteo

1 Si Pablo, apostol ni Cristo Jesus sumala sa sugo
sa Dios nga atong Manluluwas, ug ni Cristo
Jesus nga atong paglaum, **2** Kang Timoteo, nga
akong tinuod nga anak sa pagtoo: **3** Sumala sa
akong pag-agda kanimo sa nagpadulong ako sa
Macedonia, agdahon ko ikaw karon sa pagpabilin sa
Efeso aron imong baoran ang pipila ka mga tawo
sa dili pagpanudlo ug lain nga tuloohan, **4** ni sa
pagtagad sa tinumotomo nga mga sugilanon ug sa
dili matapus nga kaasuyan sa kaagi sa mga kagikan,
nga ang maong mga butang nagapadasig hinoon sa
paglalislalis inay sa langitnon nga pagkabinansay
diha sa pagtoo; **5** samtang ang tumong sa atong
pagbalaod mao man ang gugma nga nagagula gikan
sa maputli nga kasingkasing ug sa maayong kaisipan
ug sa matinuorong pagtoo. **6** Adunay pipila ka mga
tawo nga tungod sa ilang paghitipas gikan niining mga
butanga nahisalaag ngadto sa walay kapuslanan nga
mga pagtabi, **7** nga buot mahimong mga magtutudlo
sa kasugoan, bisan wala sila makasabut sa mga
pulong nga ilang ginalitok o sa mga butang nga ilang
ginapakamatuod. **8** Kita nasayud nga ang kasugoan
maayo, kon ang tawo magagamit niini subay sa
balaod, **9** ug makasabut nga ang kasugoan wala
himoa alang sa mga tawong matarung kondili alang
sa mga malinapason ug mga masupilon, alang sa
mga dili diosnon ug sa mga makasasala, alang
sa mga dili balaanon ug sa mga masipad-anon,
alang sa mga managpatayg amahan ug sa mga
managpatayg inahan, alang sa mga mamumuno,
10 sa mga makihilawason, sa mga makig-unayg
isigkalalaki, sa mga mamimihag ug tawo, sa mga
bakakon, sa mga tigpanumpag bakak, ug sa bisan
unsa pa nga kabatok sa maayong tuloohan, **11** sumala
sa gikatugyan kanako nga mahimayaong Maayong
Balita sa dalaygong Dios. **12** Kang Cristo Jesus nga
atong Ginoo, kaniya nga naghatag kanako sa kalig-
on, ako mapasalamaton kay ako iya man nga giila
nga kasaligan nga tungod niana ako iyang gitudlo sa
pagkaministro, **13** bisan pa nga kaniadto siya akong
gipasipalahan ug gilutos ug gipakaulawan; apan ako
iyang gikaloy-an tungod kay sa akong pagkawalay
pagtoo gibuhat ko kadto nga wala nako hisabti, **14**
ug alang kanako ang grasya sa atong Ginoo nag-
awas uban ang pagtoo ug ang gugma nga anaa kang
Cristo Jesus. **15** Kasaligan ug takus pagadawaton sa
bug-os ang ginaingon, nga si Cristo Jesus mianhi sa
kalibutan aron sa pagluwas sa mga makasasala. Ug
ako mao ang labaw sa mga makasasala; **16** apan
ako gikaloy-an tungod niining maong hinungdan, aron
nga dinhi kanako nga mao ang labawng makasasala,
si Jesu-Cristo makapasundayag sa iyang hingpit nga
pailub ingon nga panig-ingnan ngadto kanila nga
managsalig kaniya alang sa kinabuhi nga dayon.
(aiōnios g166) **17** Karon sa Hari sa kapanahonan, nga
dili mamatay, dili makita, ang bugtong nga Dios,
alang kaniya ang kadungganan ug himaya hangtud
sa kahangturan. Amen. **(aiōn g165)** **18** Kining maong
sugo akong ginatugyan kanimo, Timoteo, anak ko,
sumala sa mga profesiya mahitungod kanimo, nga
dinasig niini, ikaw magpakigbisug sa maayong pakig-
away, **19** nga magahupot sa pagtoo ug sa maayong
kaisipan. Tungod sa pagsalikway sa kaisipan, pipila
ka mga tawo nakahimog pagpanglunod sa ilang
pagtoo, **20** nga ang uban kanila mao sila si Himeneo
ug si Alejandro, nga akong gipanugyan ngadto kang
Satanas aron makakat-on sila sa dila na pagpasipala.

2 Karon, una sa tanan ako magaagda nga ang mga
pangamuyo, mga pag-ampo, mga paghangyo,
ug mga pagpasalamat kinahanglan pagahimoon
alang sa tanang tawo, **2** alang sa mga hari ug sa
tanang anaa sa hatag-as nga pagpamunoan, aron kita
magakinabuhi nga mahusay ug malinawon, diosnon
ug matinahuron sa tanang paagi. **3** Kini maoy maayo
ug pagakahimut-an sa panan-aw sa Dios nga atong
Manluluwas, **4** nga nagatinguha nga ang tanang
mga tawo mangaluwas unta ug managpakakab-ot
sa kahibalo sa kamatuoran. **5** Kay adunay usa ra
ka Dios, ug adunay usa ra ka tigpatiwala sa Dios
ug sa mga tawo, nga mao ang tawo nga si Cristo
Jesus, **6** nga naghatag sa iyang kaugalingon ingon
nga lukat alang sa tanan, nga ang panghimatuod
niini nahimo na sa gitagal nga panahon. **7** Alang
niini ako gikatudlo nga magwawali ug apostol (ako
nagasugilon sa tinuod, ako wala magbakak), aron sa
pagpanudlo sa mga Gentil mahitungod sa pagtoo
ug sa kamatuoran. **8** Busa ginatinguha ko nga
sa tanang dapit ang mga lalaki manag-ampo, nga
managbayaw ug mga kamot nga balaan, nga sila
walay kasuko o pakiglalis; **9** usab nga ang mga babaye
magmaligdong ug magbinuotan sa ilang pagpatahum
sa ilang kaugalingon pinaagi sa pagpamisti nga
maugdang, dili pinaagi sa buhok nga sinalapid, o sa

bulawan o sa mga mutya o sa mahal nga sapot, 10
kondili pinaagi sa mga maayong buhat, ingon nga
maoy angay sa mga babayeng nagapadayag sa
pagkadiosnon. 11 Ang babaye kinahanglan magatuon
sa hilum uban sa bug-os nga pagkamasinugtanon.
12 Dili ako motugot nga ang babaye magpanudlo o
magbuot sa mga lalaki; kinahanglan magpakahilum
lamang siya. 13 Kay si Adan mao ang una nga
gibuhat, unya gisunod si Eva; 14 ug si Adan dili
mao ang gilimbongan kondili ang babaye mao ang
gilimbongan ug nahimong malinapason. 15 Ngani ang
babaye mamaluwas pinaagi sa iyang pagpanganak,
kon siya magapadayon sa pagtoo ug sa gugma ug sa
pagkabalaan, nga inubanan sa kaligdong.

3 Kasaligan kini nga pulong: Kon adunay
magatinguha sa katungdanan sa pagkaobispo,
ang iyang ginatinguha maoy usa ka bulohaton
nga hamili. 2 Ug ang obispo kinahanglan dili
badlonganon, ug siya usa ray asawa, mapugnganon
sa kaugalingon, mabuot, maugdang, maabiabihon,
maayo sa pagpanudlo, 3 dili palahubog, dili
tigpanukmag, hinonoa malomo, dili palaaway, ug dili
mahigugmaon ug salapi. 4 Kinahanglan magamaayo
ang iyang pagdumala sa iyang kaugalingong
panimalay, nga magadumala sa iyang mga anak
aron sila magamasinugtanon ug magamatinahuron sa
tanang paagi; 5 kay kon ang usa ka tawo dili makamao
nga magdumala sa iyang kaugalingong panimalay,
unsaon man niya sa pagpakatagad sa iglesia sa Dios?
6 Kinahanglan nga siya dili bag-o pa lang nakabig, kay
tingali unyag moburot siya sa pagpagarbo ug mahulog
ngadto sa pagkasinilotan ingon sa yawa; 7 labut
pa niini, kinahanglan matinamud siya sa mga taga-
gawas ingon nga maayog dungog, kay tingali unyag
mahulog siya ngadto sa pagkabaladlongon ug sa
bitik sa yawa. 8 Ingon man usab, ang mga diyakono
kinahanglan magmaugdang, dili duhag sinultihan, dili
tig-inom ug daghang bino, dili maikag sa pagpanapi
pinaagig limbong; 9 kinahanglan magabaton sila sa
tinago sa pagtoo uban sa maputli nga kaisipan. 10
Ug kinahanglan nga sila usab pagasulayan una; unya
ugaling kon masuta man nga sila dili masaway, nan,
paalagara sila ingon nga mga diyakono. 11 Ang mga
babaye usab kinahanglan magmaugdang, dili mga
tigdaut ug dungog sa uban, kondili mga mapugnganon
sa kaugalingon, ug kasaligan sa tanang mga butang.
12 Ang mga diyakono kinahanglan tagsa ray asawa,
ug magamaayo sa ilang pagdumala sa ilang mga
anak ug sa ilang mga panimalay; 13 kay sila nga
magamaayo sa ilang pag-alagad ingon nga mga
diyakono makapanag-iya sa maayong tikanganan
alang sa ilang kaugalingon, ug sa dakung pagsalig
diha sa pagtoo nga anaa kang Cristo Jesus. 14
Ginalauman ko nga sa dili madugay mahianha ako
kanimo, apan gisulat ko kining maong mga tugon aron
nga 15 kon malangan man ugaling ako, ikaw mahibalo
na unsaon sa paggawi diha sa sulod sa panimalay sa
Dios, nga mao ang iglesia sa buhi nga Dios, ang haligi
ug panalipod sa kamatuoran. 16 Ug dili malalis nga
daku gayud ang tinago sa atong tinoohan: Ang Dios
nadayag diha sa lawas, nahimatud-an nga matarung
diha sa Espiritu, nakita sa mga manolunda, giwali sa
taliwala sa kanasuran, gitoohan dinhi sa kalibutan,
gibayaw ngadto sa himaya.

4 Ug ang Espiritu sa tin-aw nagapahayag nga sa
kaulahiang mga panahon adunay managpamiya
gikan sa pagtoo tungod sa ilang pagtagad sa mga
malimbongon nga espiritu ug sa mga tuloohan sa
mga yawa, 2 pinaagi sa mga pagminaut sa mga
tawong bakakon kinsang mga kaisipan nangapaso
nga daw pinaagig binagang puthaw, 3 nga managdili
sa pagpangasawa ug magapilit sa mga tawo sa
pagdumili sa mga kan-onon nga gibuhat sa Dios
aron nga uban sa pagpasalamat pagadawaton nila
nga nanagtoo ug nahibalo sa kamatuoran. 4 Kay
maayo ang tanang butang nga gibuhat sa Dios,
ug walay ipasalikway kon ginadawat kini uban sa
pagpasalamat; 5 kay kini nabalaan na man pinaagi sa
pulong sa Dios ug sa pag-ampo. 6 Kon kining maong
mga tugon imong igapahinumdom sa mga igsoon,
ikaw mahimong maayong ministro ni Cristo Jesus,
binuhi sa mga pulong sa pagtoo ug sa maayong
tuloohan nga imong ginasunod. 7 Apan likayi ang mga
sulosugilanon nga dili diosnon, nga angay lamang
sa mga babayeng tigulang. Bansaya ang imong
kaugalingon diha sa pagkadiosnon; 8 kay samtang
ang paugnat sa lawas may diyutayng kapuslanan,
ang pagkadiosnon mapuslanon gayud sa tanang
paagi, sanglit kalauman man kini alang sa kinabuhi
karon ug usab alang sa kinabuhi nga umalabut.
9 Ang maong sulti kasaligan ug takus gayud nga
pagadawaton sa hingpit. 10 Kay tungod sa maong
tuyo kita nagapangabudlay ug nagapanglimbasug,
sanglit ang atong paglaum gikapahimutang ta man

diha sa buhing Dios, nga mao ang Manluluwas sa
tanang mga tawo, ilabina gayud sa mga nanagtoo.
11 Isugo ug itudlo mo kining mga butanga. 12 Ayaw
itugot nga adunay magatamay kanimo tungod sa
imong kabatan-on; hinonoa alang sa mga magtotoo,
pagkinabuhi ingon nga panigingnan sa sinultihan ug
sa paggawi, sa gugma, sa pagtoo, sa kaputli. 13 Kugihi
ang pagbasa sa kasulatan ngadto sa kapunongan,
ug ang pagmaymay, ug ang pagpanudlo, hangtud sa
akong pag-anha diha. 14 Ayaw pasagdi ang hiyas
nga anaa kanimo, nga gikahatag kanimo pinaagi sa
gipamulong nga profesiya inubanan sa pagpandong
kanimo sa mga kamot sa mga anciano. 15 Atimana
ang maong mga katungdanan, ug usaha niini ang
imong panghunahuna, aron ang imong pag-uswag
makita sa tanan. 16 Tagda ang imong kaugalingon
ug ang imong pagpanudlo; magpadayon ikaw niini,
kay sa pagbuhat mo sa ingon pagaluwason mo ang
imong kaugalingon ug ang mga magapatalinghug
kanimo.

5 Ayaw pagkasab-i ang lalaki nga gulanggulang
na, kondili tambagan mo lamang siya ingon nga
daw amahan; ug ang mga batan-ong lalaki ingon
nga daw mga igsoon, 2 ug ang mga babayeng
gulanggulang ingon nga daw mga inahan, ug ang
mga batan-ong babaye ingon nga daw mga igsoon,
sa bug-os nga kaputli. 3 Pasidunggi ang mga
babayeng balo, nga tinuod nga mga balo. 4 Ug
kon ang babayeng balo aduna may mga anak o
mga apo, patun-a kini sila sa ilang unang diosnong
katungdanan sa pagkamatinahuron ngadto sa ilang
kaugalingong banay, ug sa paghatag ug balus ngadto
sa ilang mga ginikanan; kay kini pagakahimut-an
sa panan-aw sa Dios. 5 Ang babaye nga tinuod
gayud nga balo, ug nagapuyo nga nag-inusara,
nagabutang sa iyang paglaum diha sa Dios ug
nagpadayon sa pagpangamuyo ug pag-ampo sa
magabii ug maadlaw; 6 apan ang babayeng balo
nga mapatuyangon sa kaugalingon, patay na bisan
samtang buhi pa siya. 7 Isugo kini kanila aron dili
sila mahimong mga badlonganon. 8 Ug kon adunay
tawo nga wala magtagana alang sa mga iya, ilabina
alang sa mga sakop sa iyang kaugalingong banay,
kini siya nagalimod sa iyang pagtoo ug labi pa
siyang dautan kay sa dili magtotoo. 9 Ang babaye
nga isulat sa talaan sa mga balo kinahanglan dili
ubos sa kan-uman ka tuig ang kagulangon, ug
naasawag usa ka bana; 10 ug kinahanglan nga
siya pagapanghimatud-an nga maayog binuhatan,
ingon nga nakamatoto ug mga anak, nakapakita
sa pagkamaabiabihon, nakapanghugas sa mga tiil
sa mga balaan, nakatabang sa mga nanag-antus
sa kagul-anan, ug nagmakugihon sa pagbuhat ug
maayo sa tanang paagi. 11 Apan ayaw pag-isulat
sa talaan ang mga babayeng balo nga mga batan-
on; kay kini sila, sa diha nga magapatuyang na sa
ilang kaugalingon batok kang Cristo, magatinguha na
sa pagpamana, 12 ug sa ingon niana ila na hinoong
mahiaguman ang silot tungod sa pagpakalapas
unya nila sa ilang unang panaad. 13 Labut pa
niana, sila usab makakat-on ra sa paglibodsuroy, sa
pagpanumbalay; ug dili lamang sa paglibudsoroy ra
kondili usab sa pagpanabitabi ug sa pagpanghilabut
sa uban, sa pagpanulti sa dili nila angay nga isulti. 14
Busa buot ko nga managpamana ang mga babayeng
balo nga mga baton-on pa, managpanganak sila,
managdumala sa ilang mga panimalay, ug dili sila
maghatag sa kaaway sa higayon sa pagsultig mga
pagdaut kanato. 15 Kay aduna nay pipila kanila nga
nanghisalaag ngadto sa pagsunod kang Satanas.
16 Kon adunay babayeng magtotoo nga may mga
paryenti nga mga babayeng balo, patabanga siya
kanila; ayaw pagpahimugati ang iglesia, aron kini
makatabang sa mga tinuod gayud nga mga babayeng
balo. 17 Ang mga anciano nga maayo sa ilang
pagdumala kinahanglan pagaisipon nga takus sa
dubli nga pagtahud, ilabina kadtong nagapangabudlay
sa pagwali ug sa pagpanudlo; 18 kay ang kasulatan
nagaingon man, "Dili mo pagbusalan ang baba sa
baka sa magagiuk kini sa trigo," ug, "Ang mamomoo
takus sa pagdawat sa iyang suhol." 19 Dili mo
pagtagdon ang bisan unsang sumbong batok sa usa
ka anciano gawas kon kini pagapanghimatud-an sa
duha o tolo ka mga saksi. 20 Ug bahin niadtong
managpadayon sa pagpakasala, badlonga sila sa
atubangan sa tanan, aron ang uban magmatngon
nga mahadlokon. 21 Sa atubangan sa Dios ug ni
Cristo Jesus ug sa pinili nga mga manolunda, ako
magatugon kanimo sa pagtuman niining maong mga
sugo sa walay bisan kinsa nga imong palabihon, sa
pagbuhat nga walay pagadapigan. 22 Ayaw pagdali
sa pagpandong sa mga kamot kang bisan kinsa, ni
mag-ambit ikaw sa mga pagpakasala sa ubang tawo;
bantayi nga magmaputli ka sa imong kaugalingon. 23
Ayaw na pag-inom ug lonlon tubig lamang, kondili

pag-inom ug diyutayng bino alang sa imong kotokoto
ug sa imong masubsub nga pagmasakit. 24 Ang mga
sala sa pipila ka tawo dayag kaayo, nagapaatubang
ngadto sa hukom sa silot; apan ang mga sala sa
uban magapadayag ra sa kapulihay. 25 Maingon
man usab niana, ang mga maayong binuhatan dayag
kaayo; ug bisan pa kon dili man, kini dili magapabilin
nga matinago.

6 Ang tanan sila nga nailalum sa yugo sa pagkaulipon
kinahanglan magaisip sa ilang mga agalon nga
takus sa tanang pagtahud, aron ang ngalan sa Dios
ug ang tuloohan dili mapasipalahan. 2 Sila nga
adunay mga agalon nga magtotoo kinahanglan dili
magmanginsayon kanila tungod lamang kay kini
sila tuod mga igsoon man; hinonoa kinahanglan
magalabi pa ka maayo ang ilang pag-alagad, sanglit
sila nga magapahimulos sa ilang mga pag-alagad
mga igsoon ra man ug mga hinigugma. 3 Kon
aduna may tawo nga magatudlo nga sukwahi niini
ug walay pag-uyon sa maayong mga pulong sa
atong Ginoong Jesu-Cristo ug sa tuloohan nga sibo
sa pagkadiosnon, 4 kini siya nagapaburot sa iyang
kaugalingon, siya walay alamag; gikaboangan niya
ang pagpakiglantugi ug pagpakiglalis bahin sa mga
pulong, nga mosangpot sa kasina, pagbahinbahin,
pagsulti sa pagdaut sa uban, dautan nga mga
katahap, 5 ug paglalisay sa mga tawo nga dunot ug
panghunahuna ug nakabsan sa kamatuoran, nga
nanagdahum nga ang pagkadiosnon maoy paagi
sa pagpakaganansiya. 6 Hinoon adunay dakung
ganansiya diha sa pagkadiosnon nga inubanan sa
pagbati sa katagbaw, 7 kay wala kitay bisan unsa
nga gidala nganhi sa kalibutan, ug siguro na lang
gayud nga dili kita makadalag bisan unsa ngadto sa
gawas sa kalibutan; 8 apan kon kita adunay makaon
ug ikabisti, kini igo na nga makatagbaw kanato.
9 Apan sila nga maikagon gayud nga mahimong
dato mangahulog ngadto sa panulay, ngadto sa
bitik, ngadto sa daghang binoang ug makadaut nga
mga pagpangibug nga nagaunlod sa mga tawo
ngadto sa kamatayon ug sa pagkalaglag. 10 Kay ang
pagkamahigugmaon ug salapi mao ang gamut sa
tanang pagkadautan; ug tungod sa maong pangibug
may mga tawo nga nanghisalaag gikan sa pagtoo
ug ilang gipalagbaslagbasan ang ilang kaugalingon
sa daghang mga kasakitan. 11 Apan ikaw, O tawo
sa Dios, pahilayo niining tanan; paningkamoti ang
pagkamatarung, pagkadiosnon, pagtoo, paghigugma,
pagkamainantuson, pagkaaghop. 12 Pakigbugno diha
sa maayong bugno labut sa pagtoo; padayoni ang
pagkupot sa dayong kinabuhi nga ngadto niini gitawag
ikaw ug nga imong gihimoan sa maayong pagsugid
sa atubangan sa daghang mga saksi. (aiōnios g166) 13
Sa atubangan sa Dios nga nagahatag ug kinabuhi sa
tanang mga butang, ug ni Cristo Jesus nga sa iyang
pagpanghimatuod sa atubangan ni Poncio Pilato
naghimo sa maayong pagsugid, 14 ako magatugon
kanimo nga imong bantayan ang sugo nga mahigawas
kini sa buling ug mahigawas sa mga pagsaway
hangtud sa pagtungha sa atong Ginoong Jesu-Cristo;
15 ug unya sa gitagal nga panahon kini igapadayag ra
sa dalaygon ug bugtong Manggagahum, ang Hari
sa mga hari ug Ginoo sa mga ginoo, 16 nga mao
lamang ang bugtong nga dili mamatay ug nagapuyo
sa kahayag nga dili maduol, nga wala makita ug
dili arang makita sa tawo. Kaniya ang pasidungog
ug dayon nga panggahum. Amen. (aiōnios g166) 17
Ug mahitungod sa mga dato niining kalibutanan,
sugoa sila sa dili pagpahitaas sa ilang kaugalingon,
ni sa pagbutang sa ilang paglaum diha sa walay
kasigurohan nga mga bahandi, kondili hinoon diha sa
Dios nga nagahatag kanato sa madagayaon gayud sa
tanang butang aron atong pagakalipayan. (aiōn g165) 18
Kinahanglan managbuhat silag maayo, sa pagkadato
sa mga maayong binuhatan, sa pagkamahinatagon ug
pagkamapaambiton. 19 Sa ingon niini ginabutang nila
alang sa ilang kaugalingon ang maayong patukuranan
alang sa umaabut, aron ilang makuptan kanang
kinabuhi nga mao ang tinuod gayud nga kinabuhi. 20
O Timoteo, bantayi ang mga butang nga gikasalig diha
kanimo. Likayi ang mga sultisulti nga dili diosnon ug
ang mga pagsupak nga gikan sa ginaingon apan dili
tinuod nga kaalam, 21 kay tungod sa ilang pagsagop
niini adunay mga tawo nga nangapakyas sa ilang
pagtoo.

2 Timoteo

1 Si Pablo, apostol ni Cristo Jesus tungod sa
kabubut-on sa Dios sumala sa saad sa kinabuhi
nga anaa kang Cristo Jesus, **2** Nganha kang Timoteo,
nga akong hinigugmang anak: **3** Nagapasalamat ako
sa Dios nga akong ginasimba uban sa maputling
kaisipan, maingon sa gibuhat sa akong mga ginikanan,
sa diha nga sa makanunayon magahandum ako
kanimo sa akong mga pag-ampo. **4** Mahinumdum
gani ako sa imong mga luha, mangandoy gayud
ako magabii ug maadlaw sa pagpakigkita kanimo,
aron unta ako mapuno sa kalipay. **5** Mahinumduman
ko ang imong tinuod nga pagtoo, ang pagtoo nga
sa sinugdan diha sa imong apohang babaye nga
si Loida ug sa imong inahan nga si Eunice ug nga
karon, ginasaligan ko, anaa usab kanimo. **6** Tungod
niini, ako magapahinumdum kanimo nga buhion mo
ang gasa nga naanaa kanimo gikan sa Dios pinaagi
sa pagpandong kanimo sa akong mga kamot; **7**
kay kita wala sa Dios hatagig espiritu sa katalaw
kondili sa espiritu sa gahum ug sa gugma ug sa
pagpugong sa kaugaligon. **8** Busa, ayaw ikaulaw
ang pagpanghimatuod alang sa atong Ginoo, o alang
kanako nga iyang binilanggo; hinonoa pakig-ambit sa
mga pag-antus uban kanako alang sa Maayong Balita
pinaagi sa gahum sa Dios, **9** nga nagluwas kanato ug
nagtawag kanato sa pagtawag ngadto sa kabalaan,
dili tungod sa atong mga binuhatan kondili tungod sa
iyang kaugalingong katuyoan ug sa grasya nga iyang
gihatag kanato diha kang Cristo Jesus sa wala pa
ang mga kapanahonan nga walay kinutoban, **(aiōnios g166)**
10 ug nga karon iyang gikapadayag kini pinaagi
sa pagpakita sa atong Manluluwas nga si Cristo
Jesus, ni kinsa gilaglag ang kamatayon ug pinaagi
sa Maayong Balita ang kinabuhi ug ang pagkawalay
kamatayon gidala niya ngadto sa kahayag. **11** Alang
sa maong Maayong Balita ako gipahimutang nga
magwawali ug apostol ug magtutudlo, **12** ug mao kana
ang hinungdan ngano nga nagaantus ako karon sa
ingon. Apan wala ko kini igakaulaw, kay ako nakaila
kaniya nga akong ginatoohan ug ako siguro gayud
nga hangtud niadtong adlawa siya arang makabantay
sa butang nga gikapiyal kanako. **13** Sundon mo
ang hularanan sa mga maayong pulong nga imong
nadungog gikan kanako, sa pagtoo ug sa gugma nga
anaa kang Cristo Jesus. **14** Pinaagi sa Espiritu Santo
nga nagapuyo sa sulod nato, bantayi ang kamatuoran
nga gipiyal nganha kanimo. **15** Ikaw nasayud nga
silang tanan nga anaa sa Asia mitalikud kanako,
ug ang uban gani kanila mao sila si Figelo ug si
Hermogenes. **16** Hinaut kaloy-an unta sa Ginoo ang
panimalay ni Onesiforo, kay sa makadaghan ako
iyang gihupay; wala niya ikaulaw ang akong mga
talikala, **17** hinonoa sa iyang paghiabut diri sa Roma
gikugihan gayud niya ang pagpangita kanako ug
hingkaplagan niya ako **18** hinaut ang Ginoo magatugot
unta kaniya sa pagkakaplag sa kalooy gikan sa Ginoo
niadtong adlawa ug ikaw nasayud pag-ayo sa tanang
pag-alagad nga iyang gihimo diha sa Efeso.

2 Busa, ikaw, anak ko, kinahanglan magmalig-
on ka diha sa grasya nga anaa kang Cristo
Jesus, **2** ug ang mga butang nga imong nadungog
gikan kanako sa atubangan sa daghang mga saksi,
kinahanglan ipiyal mo kini ngadto sa kasaligan nga
mga tawo nga may katakus sa pagpanudlo sa uban
usab. **3** Pakig-ambit sa mga pag-antus ingon nga
maayong sundalo ni Cristo Jesus. **4** Walay bisan
kinsa nga sundalo nga sa iyang pagpang-alagad
magpagapusgapus sa iyang kaugalingon sa mga
patigayon nga sibilyan, sanglit ang iyang tumong mao
man ang pagpahimuot niadtong nagpasulod kaniya
sa pagkasundalo. **5** Ang magdudula dili pagapurong-
purongan gawas kon siya magpakigbangga subay
sa mga lagda. **6** Ang mag-uuma nga naghago pag-
ayo kinahanglan mao ang unang magadawat ug
bahin sa mga abut. **7** Palandunga kining akong
gisulti kanimo, kay ang Ginoo magatugot kanimo
sa pagsabut sa tanan. **8** Hinumdumi si Jesu-Cristo,
nga nabanhaw gikan sa mga patay, nga kaliwat ni
David, sumala sa giwali sa akong Maayong Balita, **9**
ang Maayong Balita nga tungod niini ako nagaantus
karon ug nahimong ginapus ingog kriminal. Apan
ang pulong sa Dios dili ginapus. **10** Busa ginaantus
ko ang tanang butang tungod sa mga pinili, aron
sila usab makabaton sa kaluwasan nga diha kang
Cristo Jesus inubanan sa himayang dayon. **(aiōnios g166)**
11 Kasaligan ang pulong nga nagaingon: Kon
ugaling kita nangamatay man uban kaniya, kita
mangabuhi usab uban kaniya; **12** kon ugaling kita
magaantus man, kita managhari usab unya uban
kaniya; kon ugaling kita dili man moangkon kaniya,
kita dili usab niya pagaangkonon; **13** kon ugaling kita
dili man kasaligan, siya magapabilin nga kasaligan
14 Pahinumdumi sila niini, ug pahimatngoni sila sa

atubangan sa Ginoo sa paglikay sa pakiglantugi bahin
ug mga pulong, nga dili makahatag ug kaayohan,
hinonoa magadaut lamang niadtong managpaminaw.
15 Paningkamoti pag-ayo ang pagpakita sa imong
kaugalingon sa atubangan sa Dios ingon nga iyang
nahimut-an, usa ka magtatrabaho nga dili kinahanglan
magakaulaw, nga sa hustong paagi magapanudlo sa
pulong sa kamatuoran. 16 Likayi ang sulosulti nga dili
diosnon kay kini magayudyod sa mga tawo ngadto sa
magalabi pa ka lalum nga pagkadili diosnon, 17 ug
ang ilang sulosulti magaab-ab ingon sa kanggrina.
Mga tawo nga ingon niini mao sila si Himeneo ug si
Fileto, 18 nga nanghisalaag gikan sa kamatuoran sa
ilang pag-ingon nga ang pagpangabanhaw nahitabo
na. Ilang ginadaut ang pagtoo sa uban. 19 Apan
ang malig-on nga patukoranan sa Dios magapabilin
sa pagbarug, nga nagadala niining marka sa timri
nga nagaingon, "Ang Ginoo nakaila sa mga iya,"
ug "Ang matag-usa nga nagapangaliya sa ngalan
sa Ginoo kinahanglan magabiya sa pagkadautan."
20 Diha sa dakung balay adunay mga sulodlan nga
dili lamang hinimog bulawan ug salapi kondili usab
mga hinimog kahoy ug yuta, ug ang uban alang sa
dungganan nga kagamitan, ug ang uban alan sa
talamayon nga kagamitan. 21 Kon ang usa ka tawo
magaputli sa iyang kaugalingon gikan sa butang
nga talamayon, nan, siya mahimong sulodlan nga
alang sa dungganan nga kagamitan, binalaan ug
mapuslan sa agalon sa panimalay, andam alang
sa tanang maayong bulohaton. 22 Likayi ang mga
pangibog nga iya sa kabatan-on ug tinguhaa ang
pagkamatarung, ang pagtoo, ang gugma, ug ang
pakigdinaitay, uban kanila nga nagasimba sa Ginoo
uban sa putli nga kasingkasing. 23 Ug likayi ang
binoang ug binurong nga mga pakiglantugi; kamo
nasayud nga kini ginikanan sa mga panag-away. 24
Ug ang ulipon sa Ginoo kinahanglan dili palaaway
kondili maaghop ngadto sa tanan, andam sa pagtudlo,
mainantuson. 25 Uban sa kalomo kinahanglan iyang
pagamaymayan ang mga magasupak kaniya, kay
tingali baya itugot ra sa Dios nga sila managhinulsol
ug mahisangko sa pagpakaila sa kamatuoran, 26 ug
sila makaikyas gikan sa bitik sa yawa, tapus mabihag
sila niya aron sa pagbuhat sa iyang kabubut-on.

3 Apan sabta kini, nga unya sa kaulahiang mga adlaw
managpangabut ang mga panahon nga malisud.
2 Kay ang mga tawo unya magamahigugmaon
man sa ilang kaugalingon, mga hinapi, tigpagawal,
hambogiro, tampalasan, masukihon sa mga ginikanan,
walay igabalus, dili diosnon, 3 walay pagbati
sa paghigugma, dili malokmay, tigbutangbutang,
mapatuyangon, mabangis, dili mahigugmaon sa
maayo, 4 mabudhion, madalidalion, tigpaburot, nga
nagahigugma sa kalipayan inay sa Dios unta hinoon,
5 nga nagabaton sa dagway sa tinoohan apan
nagapanghimakak sa gahum niini. Likayi kining maong
mga tawhana. 6 Kay ang mga tawong ingon kanila mao
ang magapanakasaka sa kabalayan ug magapamihag
sa mga mahuyang babaye nga nahimug-atan sa mga
sala ug ginadaldal sa nagkalainlaing mga pangibog,
7 nga kanunayng managtoon apan bisan unsaon dili
gayud managpakakab-ot sa kahibalo sa kamatuoran.
8 Ug maingon nga si Janes ug si Jambres misupak
kang Moises, maingon man usab kining mga tawhana
nagasupak sa kamatuoran, mga tawo nga dunot
ug pagpanghunahuna ug minig pagtoo; 9 apan sila
dili mouswag sa unahan, kay ang ilang binoang
madayag man unya sa tanan, sama sa binoang
niadtong duha ka tawo kaniadto. 10 Apan ikaw
nakapaniid sa akong pagpanudlo, sa akong paggawi,
sa akong kalab-uton sa kinabuhi, sa akong pagsalig,
sa akong pagkamainantuson, sa akong paghigugma,
sa akong pagkadili matarug, 11 sa mga paglutos
kanako, sa akong mga kasakitan, sa mga gidangatan
ko sa Antioquia, sa Iconio, ug sa Listra, unsa ang
mga paglutos nga akong giantus, ug giunsa sa
Ginoo sa pagpalingkawas kanako gikan niining tanan.
12 Sa pagkatinuod pagalutoson gayud hinoon ang
tanan nga nagatinguha sa diosnon nga pagkinabuhi
diha kang Cristo Jesus, 13 samtang mosamot pa
sa pagkadautan ang mga tawong dautan ug ang
mga tigpahisalaag, ang mga limbongan ug ang mga
gilimbongan. 14 Apan ikaw, magpadayon ka diha
sa mga butang nga imong nahikat-onan ug imong
ginatoohan pag-ayo, sanglit ikaw nahibalo man kong
kinsa ang imong nahikat-onan niini 15 ug nga sukad
sa imong pagkabata ikaw nakasabut na sa balaan
nga kasulatan nga makagagahum sa pagtudlo kanimo
ngadto sa kaluwasan pinaagi sa pagtoo kang Cristo
Jesus. 16 Ang tibuok nga Kasulatan gituga sa Dios
ug may kapuslanan alang sa pagpanudlo, alang sa
pagpamadlong, alang sa pagpanul-id ug alang sa
pagmatoto sa pagkamatarung, 17 aron ang tawo sa
Dios mamahingpit, masinangkapan alang sa tanang
maayong bulohaton.

4 Sa atubangan sa Dios ug ni Cristo Jesus nga
mao ang magahukom sa mga buhi ug sa mga
patay, ug pinaagi sa iyang pagpadayag ug sa
iyang gingharian, ako magatugon kanimo niini: **2**
iwali ang pulong; may kahigayonan ka o wala,
magmadasigon ka niini; himoa ang pagpamadlong,
ang pagsaway, ug ang pagpanambag diha sa
tumang pagkamapailubon ug sa pagpanudlo. **3**
Kay nagasingabut ang panahon nga ang mga tawo
magadumili sa pagpaminaw sa matarung pagtulon-
an, hinonoa aron sa pagtagbaw sa ilang kaugalingong
mga pangibog, sila magapaalirong ug mga magtutudlo
nga magahapohap kanila sa ilang nanagkatol nga
mga dalunggan, **4** ug ang ilang mga dalunggan ilang
ilingiw gikan sa kamatuoran ug ipaabong ngadto
sa tinumotumo nga mga sugilanon. **5** Apan sa
imong bahin batoni kanunay ang pagkamalinawon sa
hunahuna, antusa ang mga kasakitan, buhata ang
imong katungdanan ingon nga ibanghilista, tumana
ang imong mga bulohaton ingon nga ministro. **6** Kay
ako karon igaula na ingon nga halad; ang panahon
sa akong paggikan nahiabut na. **7** Gibugno ko na ang
maayong pakigbugnoay, natapus ko na ang akong
pagdalagan sa lumba, gikabantayan ko ang pagtoo.
8 Sukad karon adunay ginatagana alang kanako nga
purongpurong sa pagkamatarung nga niadto unyang
adlawa iganti kanako sa Ginoo, ang matarung nga
maghuhukom, ug dili lamang kanako ra kondili usab
sa tanang mga nagahigugma sa iyang pagpadayag.
9 Paningkamoti ang pag-ari kanako sa madali. **10** Kay
ako gibiyaan ni Demas tungod sa iyang gugma niining
kalibutan karon, ug miadto ngadto sa Tesalonica; si
Crescente miadto ngadto sa Galacia, si Tito ngadto
sa Dalmacia. **(aiōn g165)** **11** Si Lucas na lamang ang
ania uban kanako. Kuhaa si Marcos ug dad-a siya
diri uban kanimo; kay siya kapuslan pag-ayo sa pag-
alagad kanako. **12** Si Tiquico akong gisugo nganha
sa Efeso. **13** Inig-ari nimo, dad-a ang kopo nga
akong gibilin kang Carpo didto sa Troas, ug ang
mga basahon usab, ug labaw sa tanan ang mga
sinulat. **14** Si Alejandro, ang mananalsal ug tumbaga,
nakahimo kanakog dakung kadaut; panimaslan ra
siya sa Ginoo tungod sa iyang mga nabuhat. **15** Ikaw
usab kinahanglan magalikay kaniya, kay hilabihan
gayud ang iyang pagsupak sa atong mga pulong.
16 Sa akong unang pangatubang sa hukmanan,
walay usa nga milaban kanako; ang tanan mitalikod
kanako. Dili unta kini himoon nga sumbong batok
kanila! **17** Apan ang Ginoo mibarug tupad kanako ug
ako iyang gilig-on, aron pinaagi kanako ang pulong
igasangyaw sa hingpit, ug ang tanang mga Gentil
managpakadungog niini. Busa giluwas ako gikan
sa baba sa leon. **18** Ang Ginoo magapalingkawas
kanako gikan sa tanang makadaut ug magaluwas
kanako alang sa iyang langitnong gingharian. Kaniya
ang himaya hangtud sa kahangturan. Amen. **(aiōn
g165)** **19** Ipangomusta ako kang Prisca ug kang Aquila,
ug sa panimalay ni Onesiforo. **20** Si Erasto nagpabilin
sa Corinto; si Trofimo gibilin ko nga masakiton sa
Mileto. **21** Paningkamoti ang pag-ari diri sa dili pa ang
tingtugnaw. Si Eubulo nangomusta kanimo, maingon
man sila si Pudente ug si Lino ug si Claudia ug ang
tanang kaigsoonan. **22** Ang Ginoo magauban sa
imong espiritu. Ang grasya magauban kaninyo.

Tito

1 Si Pablo, ulipon sa Dios ug apostol ni Jesu-Cristo,
aron sa pagpausbaw sa pagtoo sa mga pinili
sa Dios, ug sa ilang kahibalo sa kamatuoran nga
nahitukma sa pagkadiosnon, **2** diha sa paglaum
alang sa dayong kinabuhi nga sa Dios nga dili
arang makabakak, gisaad kaniadto sa wala pa ang
kapanahonan **(aiōnios g166)** **3** ug nga sa gitagal nga
panahon gikapadayag diha sa iyang pulong pinaagi
sa pagwali nga gipiyal kanako sumala sa sugo sa
Dios nga atong Manluluwas; **4** Kang Tito, akong
tinuod nga anak diha sa tinuohan nga atong tanan: **5**
Gibilin ko ikaw sa Creta sa hinungdan nga mao kini,
aron sa paghulip sa kakulangan, ug sa pagtudlog
mga anciano sa matag-usa ka lungsod sumala sa
akong gitugon kanimo, **6** nga ang maong mga tawo
kinahanglan dili masaway, bana sa usa lamang ka
asawa, kinsang mga anak mga magtotoo ug dili arang
kabutangan ug sumbong sa pagkamapatuyangon
o pagkamasupilon. **7** Kay ang obispo, ingon nga
piniyalan sa Dios, kinahanglan dili baladlongon;
kinahanglan dili siya magpalabawlabaw sa iyang
kaugalingon, dili masuk-anon, dili hinginom ug bino,
dili tigpanukmag, dili hinapi sa talamayong paagi,
8 hinonoa maabiabihon siya sa mga dumuloong,
mahigugmaon sa maayo, mabuot, matarung, putli,
mapugnganon sa kaugalingon; **9** kinahanglan nga
mangupot siya pag-ayo sa kasaligang pulong nga
ingon sa gikatudlo kaniya, aron makahimo siya sa
paghatag ug pagtulon-an sa matarung tuloohan,
ug usab sa pagsaway kanila nga nagasupak niini.
10 Kay daghan ang mga tawong masukihon, mga
tigsultig mga pulong nga walay hinungdan ug usab
mga malimbongon, ilabina ang mga tawo sa pundok
sa mga may sirkunsisyon, **11** kinsang mga baba
kinahanglan busalan, sanglit kini sila tungod lang sa
pagpanapi nga makauulaw, nanagpangdaut man sa
tibuok nga mga panimalay pinaagi sa pagpanudlo
sa dili nila katungod sa pagpanudlo. **12** Usa kanila,
nga ilang kaugalingon profeta, miingon, "Ang mga
Cretanhon kanunay gayung bakakon, mga mananap
nga dautan, mga palakaon nga tapulan." **13** Tinuod
kining pagpamatuora. Busa badlonga sila sa mapig-
iton gayud, aron magamaayo sila diha sa pagtoo, **14**
ug dili na magtagad sa mga tinumotumong sugilanon
sa mga Judio o sa mga kasugoan gikan sa mga tawo
nga nanagsalikway sa kamatuoran. **15** Alang sa mga
maputli, ang tanang mga butang maputli; apan alang
sa mga mahugaw ug dili matinoohon, walay bisan
unsang butang nga maputli; hinonoa ang ilang mga
hunahuna ug kaisipan mao ang mahugaw. **16** Sila
magapahayag nga sila nanagpakaila sa Dios, apan
ilang ginapanghimakak siya pinaagi sa ilang mga
binuhatan; sila dulomtan, masukihon, dili mapuslan
alang sa bisan unsang maayong bulohaton.

2 Apan sa imong bahin, ang imong pagpanudlo
ipahiangay mo sa matarung tuloohan. **2** Agdaha
ang mga lalaking tigulang sa pagkamapugnganon sa
kaugalingon, nga magmaugdang sila, mabuot, malig-
on sa pagtoo, sa gugma, ug sa pagkamainantuson. **3**
Maingon man agdaha ang mga babayeng tigulang sa
pagkamatinahuron sa ilang panggawi, dili malibakon
ug dili mga ulipon sa bino; nga ipanudlo nila ang
butang maayo, **4** aron ilang katudloan ang mga batan-
ong babaye sa paghigugma sa ilang mga bana ug
mga anak, **5** sa pagkamabuot, ulay, matinagdanon
sa panimalay, mapuangoron, ug masinugtanon sa
ilang masigka-bana, aron ang pulong sa Dios dili
unta mapasipalahan. **6** Maingon man usab, agdaha
ang mga lalaking batan-on sa pagpugong sa ilang
kaugalingon. **7** Sa tanang butang ipakita ang imong
kaugalingon ingon nga panig-ingnan sa maayong
binuhatan, ug sa imong pagpanudlo ipakita ang
kaligdong, pagkatalahuron, **8** ug ang maayong
sulti nga dili arang masaway, aron ang kaaway
maulawan sa diha nga wala siyay ikasulting mangil-
ad batok kanato. **9** Agdaha ang mga ulipon sa
pagkamasinugtanon ngadto sa ilang mga agalon ug
sa pagpahimuot kanila sa tanang butang; kinahanglan
dili na sila magmasuplahon kanila, **10** ug dili na sila
magpangawkaw, hinonoa kinahanglan magpakita
sila sa bug-os nga pagkamaunongon, aron nga
sa tanang butang sila makahatag ug pasidungog
sa tuloohan sa Dios nga atong Manluluwas. **11**
Kay alang sa kaluwasan sa tanang mga tawo ang
grasya sa Dios gikapadayag, **12** nga nagatudlo
kanato sa pagbiya sa pagkadili diosnon ug sa mga
pangibog nga kalibutanon, ug sa pagkinabuhi nga
mapugnganon sa kaugalingon, matarung, ug diosnon
dinhi niining kalibutana karon, **(aiōn g165)** **13** nga
magapaabut sa atong bulahan nga paglaum, sa
pagpadayag sa himaya ni Jesu-Cristo nga atong
dakung Dios ug Manluluwas, **14** nga mihatag sa
iyang kaugalingon alang kanato aron sa paglukat

kanato gikan sa tanang pagkadautan, ug sa pagputli,
alang sa iyang kaugalingon, sa usa ka katawhan
nga mahimong iya gayud, nga mga masibuton sa
maayong binuhatan. **15** Isulti mo kining mga butanga;
himoa ang pagpangmaymay ug ang pagpamadlong
uban sa bug-os nga kagahum. Ayaw itugot nga
adunay magatamay kanimo.

3 Ipahinumdum kanila nga kinahanglan
magapasakop sila sa mga punoan ug mga
kagamhanan, nga magmasinugtanon sila, andam
alang sa maayong bulohaton, **2** nga dili na sila
magsultig dautan mahitungod kang bisan kinsa, dili
makiglalison, hinonoa magmaaghop, nga magapakita
sa hingpit nga pagkamatinahuron ngadto sa tanang
mga tawo. **3** Kay dihay panahon kaniadto nga
kita usab dili managpakasabut, mga masukihon,
gipahisalaag, inulipon sa nagkalainlaing mga
pangibog ug mahilayong katagbawan; kita nanaggawi
sa pagkamadinauton ug pagkamasinahon; kita
gipanagdumtan sa mga tawo ug kita nanagdumtanay
ang usa sa usa; **4** apan sa gikapadayag na ang
pagkamapuangoron sa Dios nga atong Manluluwas,
ug ang iyang gugma alang sa mga tawo, **5** kita iyang
giluwas, dili tungod sa mga binuhatan nga nahimo
nato sa atong pagkamatarung, kondili tungod sa
iyang kalooy, pinaagi sa paghugas sa pagkatawo
pag-usab, ug sa pagkabag-o diha sa Espiritu Santo,
6 nga kanato iyang gibobo nga madagayaon gayud
pinaagi kang Jesu-Cristo nga atong Manluluwas, **7**
aron kita mamatarung pinaagi sa iyang grasya ug
mahimong mga manununod sa kinabuhing dayon
sumala sa ginalauman. **(aiōnios g166)** **8** Ang maong
pulong kasaligan. **9** Apan kinahanglan likayan mo ang
binoang nga mga pakiglantugi, ug ang mga kaasuyan
sa kaagi sa mga kagikan, ug ang mga pagkasumpaki,
ug mga pakiglalis mahitungod sa kasugoan, kay kini
mga walay kapuslanan ug kawang. **10** Ang tawo nga
malalison, tapus nimo siya katambagi sa makausa o
makaduha, igasalikway mo siya, **11** sa nasayran mo
na nga ang maong tawo nahisalaag ug nagapakasala;
sa iyang kaugalingon siya nahinukman na ug silot.
12 Kon ikapadala ko na kanimo si Artemas o si
Tiquico ba, paningkamoti gayud ang pag-adto kanako
sa Nicopolis, kay maoy akong tuyo ang pagpuyo
didto sa panahon sa tingtugnaw. **13** Paningkamoti
gayud ang pagtabang sa pagpagikan kang Zenas
nga abogado, ug kang Apolos, nga dili unta sila
makulangan sa bisan unsa nga kinahanglanon. **14**
Ug patun-a ang atong mga sakop sa pagkugi sa
mga maayong pamuhat aron sila makatabang sa
mga hitabo nga talabangon, ug nga dili unta sila
magmadili mabungahon. **15** Ang tanan nga ania
uban kanako nangomusta kanimo. Ipangomusta kami
kanila nga nagahigugma kanato diha sa pagtoo.

Filemon

1 Si Pablo, nga binilanggo ni Cristo Jesus, ug si
Timoteo nga among igsoon, 2 ug kang Apia
nga among igsoong babaye ug kang Arquipo nga
among masigkasundalo, ug sa iglesia diha sa imong
balay: 3 Kaninyo ang grasya ug kalinaw gikan sa
Dios nga atong Amahan ug gikan sa Ginoong Jesu-
Cristo. 4 Sa kanunay magapasalamat ako sa akong
Dios iniglakip nako kanimo sa akong mga pag-
ampo, 5 tungod kay pagahidunggan ko man ugod
ang mahitungod sa imong pagkamahigugmaon ug
pagkamasaligon sa Ginoong Jesus ug sa tanang mga
balaan; 6 ug ang akong pag-ampo mao nga unta ang
ilang pagpakaambit sa imong pagtoo makapatubo
sa kahibalo mahitungod sa tanang mga maayong
butang nga atong naangkon diha kang Cristo. 7
Kay nabatonan ko ang dakung kalipay ug kadasig
gumikan sa gugma mo, igsoon ko, tungod kay ang
mga kasingkasing sa mga balaan nakatagamtam sa
kahayahay pinaagi kanimo. 8 Tungod niini, bisan
tuod masaligon ako diha kang Cristo nga makahimo
ako sa pagsugo kanimo sa kinahanglan pagabuhaton
mo, 9 apan tungod sa gugma ako magahangyo
lang kanimo ako, si Pablo, nga tigulang ug karon
binilanggo usab tungod kang Cristo Jesus 10 ako
magahangyo kanimo alang sa akong anak nga si
Onesimo, kang kinsa ako nahimong iyang amahan
samtang ako binilanggo. 11 (Kaniadto siya wala
magpulos alang kanimo, apan karon siya magpulos
na gayud alang kanimo ug kanako.) 12 Ug karon
ania gipadala ko siya balik kanimo, ang pagpadala ko
diha kanimo sa akong kaugalingong kasingkasing.
13 Buot ko unta siyang hawiran diri uban kanako
aron nga puli kanimo siya makaalagad kanako sa
akong pagkabinilanggo tungod sa Maayong Balita;
14 apan dili ko buot ang pagbuhat sa bisan unsa
gawas sa imong pag-uyon aron ang imong kaayo
alang kanako dili mahimo pinaagi sa pagpugos
kondili sa imong kaugalingong kabubut-on gayud.
15 Tingali mao kini ang hinungdan ngano nga siya
gipabulag una kanimo sa makadiyot, aron nga sa
dayon mahiuli siya kanimo, (aiōnios g166) 16 dili na
ingon nga ulipon kondili labaw na sa ulipon, ingon nga
minahal nga igsoon sa unod ug diha sa Ginoo igsoon
nga minahal ilabina kanako apan daw unsa ka labi
pa gayud kanimo. 17 Ug kon giisip mo man ako nga
imong kaabay, nan, dawata siya maingon sa imong
pagdawat kanako. 18 Ug kon siya nakahatag man
kanimog kadaut, o nakautang ba kanimo, ipahamtang
kini kanako ingon nga akong bayranan. 19 Ako
si Pablo, nagasulat niini sa kaugalingon ko gayud
nga kamot: Ako magabayad niining tanan sa walay
paghisgot sa imong labaw pang nautang kanako nga
mao ang imong kaugalingong kinabuhi. 20 Oo, igsoon,
buot ko unta nga makapahimulos ako kanimo diha
sa Ginoo. Pabatia sa kahayahay ang kasingkasing
ko diha kang Cristo. 21 Uban sa akong pagsalig
sa imong pagkamasinugtanon, ako nagasulat nga
nasayud nga ikaw magabuhat gayud sa labaw pa sa
akong gipangayo. 22 Ug andami akog kaabutan ko
diha, kay ginalauman ko pinaagi sa inyong mga pag-
ampo nga katugotan ako sa pag-anha kaninyo. 23 Si
Epafras, nga akong kauban nga binilanggo diha kang
Cristo Jesus, nangomusta kanimo, 24 ug maingon
man sila si Marcos, si Aristarco, si Demas, ug si
Lucas, nga akong mga kaabay sa buhat. 25 Ang
grasya sa Ginoong Jesu-Cristo magauban sa inyong
espiritu.

Hebreohanon

1 Sa daghan ug nagkalainlaing mga paagi ang Dios
misulti kaniadto sa karaang kapanahonan ngadto
sa atong mga ginikanan pinaagi sa mga profeta; **2**
apan niining kaulahiang mga adlaw siya misulti kanato
pinaagig Anak, nga iyang gitudlo nga manununod
sa tanang mga butang, pinaagi kang kinsa usab
gibuhat niya ang kalibutan. **(aiōn g165)** **3** Kini siya,
ingon nga panganinaw sa himaya sa Dios ug tukma
nga hulad sa iyang kinaiya, mao ang nagasapnay sa
kalibutan pinaagi sa gamhanan nga gipamulong niya.
Sa nahimo na niya ang pagpanglinis sa mga sala
sa katawhan, siya milingkod sa too sa Halangdon
sa kahitas-an, **4** sanglit nahimo man siyang labaw
pa sa mga manolunda maingon nga ang ngalan nga
nadawat niya labaw man usab ka halangdon pa kay sa
ila. **5** Kay kinsa bang manolundaa ang gikasultihan sa
Dios, Ikaw akong Anak, karong adlawa ako nahimong
imong Amahan?" Ug usab, Kaniya ako mahimong
amahan, ug kanako siya mahimong anak"? **6** Ug usab,
inigdala niya sa panganay dinhi sa kalibutan, siya
magaingon, Ipasimba siya sa tanang mga manolunda
sa Dios." **7** Ug mahitungod sa mga manolunda siya
nagaingon, Ang iyang mga manolunda gihimo niya
nga mga hangin, ug ang iyang mga sulogoon gihimo
niya nga mga dilaab sa kalayo." **8** Apan mahitungod
sa Anak siya nagaingon, Ang imong trono, O Dios,
hangtud sa kahangturan, ug ang imong matarung nga
sitro mao ang sitro sa imong gingharian. **(aiōn g165)** **9**
Gihigugma mo ang pagkamatarung ug gidumtan mo
ang pagkamasupilon; tungod niana, gidihugan ikaw
sa Dios, nga imong Dios, sa lana sa kalipay labaw
pa kay kanila nga imong mga sagabay. **10** Ug, Ikaw,
Ginoo, sa sinugdan mao ang nagtukod sa kalibutan,
ug ang kalangitan buhat sa imong mga kamot; **11** sila
mangawagtang, apan ikaw magapabilin; silang tanan
madaan sama sa bisti, **12** sama sa kupo sila imong
pagalukoton, ug sila pagausabon. Apan ikaw mao sa
gihapon, ug walay pagkatapus ang imong katuigan."
13 Apan kinsa bang manolundaa ang iyang giingnan,
Lumingkod ka sa akong too, hangtud ang imong mga
kaaway mahimo ko nang tumbanan sa imong mga
tiil"? **14** Dili ba silang tanan mga espiritu man lamang
nga sulogoon, nga gipadala aron sa pag-alagad,
alang kanila nga maoy magapanunod sa kaluwasan?

2 Busa gikinahanglan diay nga himoon ta ang labi
pa ka mainitong pagtagad sa mga butang nga
atong nadungog, basi unya hinoon ipang-anud kita
gikan niini. **2** Kay kon malig-on man gani ang pulong
nga gipahayag sa mga manolunda, ug nahiagum sa
matarung balus ang tanang paglapas o pagsupak
batok niini, **3** unsaon man nato sa pagpakaikyas kon
dili kita manumbaling sa maong dakung kaluwasan?
Kini sa sinugdan gipamulong sa Ginoo, ug unya
gipanghimatuod kanato pinaagi kanila nga mga
nakadungog kaniya; **4** ug ang Dios usab nagsaksi niini
pinaagi sa mga ilhanan ug mga katingalahan ug sa
nagkalainlaing mga milagro ug pinaagi sa mga gasa
sa Espiritu Santo nga gipamahinbahin sumala sa
iyang kaugalingong kabubut-on. **5** Kay ang umalabut
nga kalibutan nga atong gihisgutan wala sa Dios
ipailalum diha sa pagbulot-an sa mga manolunda. **6**
Sa usa ka dapit dihay nagpamatuod nga nag-ingon,
Unsa ba diay ang tawo, nga mahinumdum man
ikaw kaniya, o ang anak sa tawo, nga motagad man
ikaw kaniya? **7** Gibuhat mo siya nga sa makadiyot
maubos una sa mga manolunda, gipurongpurongan
mo siyag himaya ug dungog, ug gipahiluna mo siya
sa ibabaw sa mga buhat sa imong mga kamot, **8**
"ug ang tanang butang gipasakop mo sa ilalum sa
iyang mga tiil." **9** Apan ang nakita nato karon mao
si Jesus, siya nga sa makadiyot nahimo una nga
ubos sa mga manolunda, nga gipurong-purongan
ug himaya ug dungog tungod sa iyang pag-antus
sa kamatayon, aron nga pinaagi sa grasya sa Dios
makatilaw siyag kamatayon alang sa matag-usa ka
tawo. **10** Kay angayan gayud kaniya, alang kang kinsa
ug pinaagi kang kinsa naanaa ang tanang butang,
nga sa pagdala niya sa daghang mga anak ngadto sa
himaya, iyang pagahingpiton ang mag-uugda sa ilang
kaluwasan pinaagi sa pag-antus. **11** Kay siya nga
nagabalaan ug sila nga ginabalaan, tanan sila usa rag
gigikanan. Mao man gani nga wala niya ikaulaw ang
pagtawag kanilag mga igsoon, **12** sa iyang pag-ingon,
Ipahayag ko ang imong ngalan ngadto sa akong mga
igsoon, sa taliwala sa katilingban pagadayegon ko
ikaw." **13** Ug usab, Diha kaniya ipahimutang ko ang
akong pagsalig." Ug usab, Ania ako ug ang mga anak
nga gihatag sa Dios kanako." **14** Busa, sanglit ang
mga anak nakaambit man sa unod ug dugo, siya
gayud usab miambit niini, aron pinaagi sa kamatayon
malaglag niya ang may gahum sa kamatayon, nga sa
ato pa, ang yawa, **15** ug mapahigawas niya silang

tanan nga tungod sa kahadlok sa kamatayon nailalum
sa pagkaulipon sulod sa tibuok nilang kinabuhi. 16
Kay sa pagkatinuod dili alang sa mga manolunda ang
iyang kahangawa, kondili alang sa mga kaliwat ni
Abraham. 17 Busa gikinahanglan nga pagahimoon
siya nga sa tanang kahimtang mahisama sa iyang
mga igsoon, aron mahimo siyang maloluy-on ug
kasaligang labawng sacerdote diha sa pagpang-
alagad alang sa Dios, sa paghimog halad-pasiuli
alang sa mga sala sa katawhan. 18 Kay maingon nga
siya gayud nakaantus man sa diha nga gitintal siya,
nan, makahimo siya sa pagtabang kanila nga mga
ginatintal.

3 Busa, mga igsoong balaan, nga mga mag-aambit
sa langitnon nga pagtawag, hinoktuki ninyo si
Jesus, ang apostol ug labawng sacerdote sa atong
tinoohan. 2 Siya matinumanon sa Dios nga mao
ang nagtudlo kaniya, maingon nga si Moises usab
nagmatinumanon diha sa balay sa Dios. 3 Apan
si Jesus naisip nga labaw pa ug himaya kay kang
Moises, maingon nga ang magtutukod sa balay labaw
pa ug dungog kay sa balay. 4 (Kay ang matag-
usa ka balay may tawong nagtukod niini, apan ang
magtutukod sa tanang mga butang mao ang Dios.) 5
Ug si Moises ingon nga sulogoon matinumanon tuod
diha sa tibuok balay sa Dios, sa pagpamatuod labut
sa mga butang nga sa kaulahiay iyang igapamulong;
6 apan si Cristo ingon nga Anak matinumanon sa
pagdumala sa balay sa Dios. Ug kita mao ang iyang
balay kon batonan ta nga malig-on ang atong pagsalig
ug garbo sa atong paglaum. 7 Busa, ingon sa gisulti
sa Espiritu Santo, Karong adlawa, inigkadungog ninyo
sa iyang tingog, 8 ayaw ninyo pagahia ang inyong
mga kasingkasing ingon niadtong pagpangsupil nila
batok kanako, sa adlaw sa pagpanulay didto sa
kamingawan, 9 diin ang inyong mga ginikanan misulay
kanako ug nakita nila ang akong mga buhat sulod
sa kap-atan ka tuig. 10 Busa nasuko ako batok
niadtong kaliwatana, ug miingon ako, `Kanunay gayud
silang manghisalaag sa ilang mga kasingkasing;
wala sila mahibalo sa akong mga dalan.' 11 Sumala
sa akong gipanumpa tungod sa akong kapungot,
`Dili gayud sila makasulod sa akong kapahulayan.'"
12 Magmatngon kamo, mga igsoon, basi nga diha
kang bisan kinsa kaninyo maanaa unyay dautan
ug dili matinoohong kasingkasing, nga magataral
kaninyo sa pagpamiya gikan sa buhi nga Dios.
13 Apan pagtinambagay kamo ang usa sa usa sa
matag-adlaw, samtang matawag pa kini nga "karong
adlawa," aron wala kaninyoy magmagahi tungod sa
pagkamalimbongon sa sala. 14 Kay kita nahimong
mga mag-aambit kang Cristo, kon ang atong unang
pagsalig padayonan ta sa pagkupot nga malig-on
hangtud sa katapusan ug 15 samtang ginaingon pa,
Karong adlawa, inigkadungog ninyo sa iyang tingog,
ayaw ninyo pagahia ang inyong mga kasingkasing
ingon niadtong pagpangsupil nila batok kanako." 16
Kinsa ba kadto sila nga nanagpakadungog, ngani
misupil batok kaniya? Dili ba mao man kadto silang
tanan nga namahawa sa Egipto ubos sa pagpangulo
ni Moises? 17 Ug kinsa ba kadto sila nga gikasuk-
an sa Dios sulod sa kap-atan ka tuig? Dili ba mao
man kadto ang mga nanagpakasala, kinsang mga
patayng lawas nahibilin didto sa kamingawan? 18 Ug
kinsa man ang iyang gipanumpaan nga dili gayud sila
makasulod sa iyang kapahulayan, kondili mao kadtong
mga masupilon? 19 Ug nakita ta nga wala gayud sila
makasulod tungod sa pagkadili matinoohon.

4 Busa, samtang nagapadayon pa ang saad sa atong
pagpakasulod sa iyang kapahulayan, batonan ta
ang kahadlok basi unya hinoon aduna kaninyoy maisip
nga wala makakab-ot niini. 2 Kay kita gikawalihan
man usab sa Maayong Balita ingon kanila; hinoon
ang pulong nga ilang nadungog wala magpulos
kanila, kay ang mga nakadungog niini wala man
modawat niini uban sa pagtoo. 3 Kay kita nga
nanagpanoo nagasulod sa maong kapahulayan, ingon
sa iyang gisulti, Sumala sa akong gipanumpa tungod
sa akong kapungot, `Dili gayud sila makasulod sa
akong kapahulayan,'" 4 Kay sa usa ka dapit siya
nagsulti mahitungod sa ikapito ka adlaw sa ingon
niini nga paagi, "Ug sa ikapito ka adlaw ang Dios
mipahulay gikan sa iyang tanang mga buhat. 5 Ug
usab niining dapita, siya nag-ingon, Dili gayud sila
makasulod sa akong kapahulayan." 6 Busa, sanglit
aduna may pipila nga managpakasulod pa niini, ug
sanglit kadtong mga gikawalihan kanhi sa Maayong
Balita wala man managpakasulod niini tungod sa ilang
pagkamasupilon, 7 nagtudlo siya pag-usab ug usa ka
adlaw, ang "Karong adlawa," diha sa iyang pagsulti
pinaagi kang David sa nakalabay na ang dugayng
panahon, sa mga pulong nga gikutlo sa unahan,
Karong adlawa, inigkadungog ninyo sa iyang tingog,
ayaw ninyo pagahia ang inyong mga kasingkasing." 8

Kay kon si Josue nakahatag pa kanilag pahulay, ang
Dios dili na lang unta maghisgot ug lain pang adlaw.
9 Busa nagapabilin pa diay ang usa ka kapahulayan
nga gitagana alang sa mga tawo sa Dios; 10 kay ang
mahisulod ngadto sa kapahulayan sa Dios, moundang
man usab sa iyang mga pagpamuhat maingon sa
pag-undang sa Dios sa iyang mga pagpamuhat. 11
Busa kinahanglan panglimbasugan ta ang pagsulod
sa maong kapahulayan, aron walay usa kanato nga
mamatay tungod sa samang pagkamasupilon. 12 Kay
ang pulong sa dios buhi ug nagalihok nga gamhanan,
labi pang mahait kay sa espada nga duhay sulab, ug
modulot ngadto sa gitagboan sa kalag ug espiritu,
sa mga lutahan ug sa mga kauyokan, ug motugkad
sa mga hunahuna ug katuyoan sa kasingkasing. 13
Ug sa panan-aw sa Dios walay binuhat nga natago,
hinonoa ang tanang butang binuksan ug dayag sa
mga mata niya kang kinsa magahatag ra unya kitag
husay. 14 Busa, sanglit aduna man kitay dakung
labawng sacerdote nga nakalatas sa kalangitan, si
Jesus, ang Anak sa Dios, pangusgan ta pagkupot ang
atong tinoohan. 15 Kay ang atong labawng sacerdote
dili siya usa nga dili arang mobati sa pagkalooy
kanato sa atong mga kaluyahon, hinonoa usa siya
nga sa tanang paagi gitintal ingon kanato, hinoon
wala makasala. 16 Sa ingon niana, uban sa pagsalig
manuol kita sa trono sa grasya, aron makadawat kitag
kaluoy ug makakaplag kitag grasya nga makatabang
kanato sa panahon sa pagpanginahanglan.

5 Kay ang matag-usa ka labawng sacerdote nga pinili
gikan sa mga tawo, gitudlo sa pagpaningamot alang
sa mga tawo sa ilang kalabutan sa Dios, sa paghalad
ug mga gasa ug mga halad-inihaw alang sa mga
sala. 2 Ug sanglit sa iyang kaugalingon ginalikusan
man usab siyag kaluyahon, siya makapailub nga
malumo ngadto sa mga wala masayud ug sa mga
nahisalaag. 3 Tungod niini gikinahanglan niya ang
paghimog halad-inihaw dili lamang alang sa mga
sala sa maong mga tawo, kondili alang usab sa
iyang kaugalingong mga sala. 4 Ug walay tawo nga
mangunay sa pagpahiluna sa iyang kaugalingon diha
sa maong katungdanan, kondili sa Dios tinawag siya
alang niini maingon kang Aaron. 5 Sa ingon usab
niana si Cristo wala magtuboy sa iyang kaugalingon
aron mahimo siyang labawng sacerdote, hinonoa
gitudlo siya niya nga nag-ingon kaniya, Ikaw akong
Anak, karong adlawa ako nahimong imong Amahan;
6 sumala sa giingon usab niya sa laing dapit, Ikaw
sacerdote hangtud sa kahangturan, sumala sa laray
ni Melquisedec." (aiōn g165) 7 Sa mga adlaw sa
tawhanon niyang kinabuhi si Jesus, uban sa makusog
nga mga pagsinggit ug paghilak, naghimog mga
pag-ampo ug pagpangamuyo ngadto kaniya nga
arang makaluwas kaniya gikan sa kamatayon, ug
siya gidungog tungod sa iyang diosnong kahadlok.
8 Ug bisan tuod siya Anak, siya nakakat-on sa
pagkamasinugtanon pinaagi sa mga butang nga
iyang giantus; 9 ug sa nahimo siyang hingpit, siya
nahimong tuboran sa dayong kaluwasan alang sa
tanang magasugot kaniya, (aiōnios g166) 10 sanglit sa
Dios gitudlo man siya nga labawng sacerdote sumala
sa laray ni Melquisedec. 11 Mahitungod niini daghan
pa kamig igsusulti nga malisud ikapasabut kaninyo,
sanglit nangahimo man kamo nga mahinay sa inyong
pagpanabut. 12 Kay samtang niining panahona
karon angayan na unta kamo nga mahimong mga
magtutudlo, nagakinahanglan pa man diay hinoon
kamo nga adunay magasubli pa sa pagtudlo kaninyo
sa mga sinugdan sa nahaunang mga pagtulon-an
sa pulong sa Dios. Nagakinahanglan pa diay kamog
gatas, dili sa kan-onon nga magahi; 13 kay ang
matag-usa nga gibuhi pa ug gatas dili batid sa pulong
sa pagkamatarung, kay masuso pa man siya. 14
Apan ang magahing kan-onon maoy alang sa mga
hamtong, alang kanila kinsang mga salabutan nabatid
pinaagi sa pagbinansay sa pag-ila sa maayo gikan sa
dautan.

6 Busa biyaan ta na ang nahaunang mga tuloohan
mahitungod kang Cristo ug manag-uswag kita
ngadto sa pagkahamtong, sa dili na pagpahimutang
pag-usab sa sukaranan sa paghinulsol gikan sa patay
nga mga binuhatan ug sa pagtoo ngadto sa Dios,
2 ug sa pagtulon-an mahitungod sa mga bautismo,
ug sa pagpandong pinaagi sa mga kamot, ug sa
pagkabanhaw sa mga patay, ug sa hukom sa silot
nga dayon. (aiōnios g166) 3 Hinoon buhaton ta kini kon
itugot man sa Dios. 4 Kay bahin niadtong mga tawo
nga sa makausa nalamdagan na unta, nga nakatilaw
na sa langitnong gasa, ug nakaambit na sa Espiritu
Santo, 5 ug nakatagamtam na sa pagkamaayo sa
pulong sa Dios ug sa mga gahum sa kapanahonan
nga umalabut, (aiōn g165) 6 ug unya managpanibug
sila, dili na gayud mahimo ang pagpabalik pa kanila sa
paghinulsol, sanglit gituyoan man nila ang paglansang

pag-usab sa Anak sa Dios ug pagpakaulaw kaniya sa
dayag. 7 Kay ang yuta nga nakasuyop na sa ulan
nga sa masubsob mangatagak niini, ug magapatubo
sa mga tanum nga kapuslan sa mga tawo alang kang
kinsa giugmad kini, ang maong yuta magadawat ug
panalangin gikan sa Dios. 8 Apan kon kini mamunga
man ug mga sampinit ug mga kadyapa, kini walay
bili ug hapit na matinunglo; ang katapusan niini
mao ang pagkasunog. 9 Apan bisan tuod nagasulti
kami sa ingon niini, ngani mahitungod kaninyo, mga
hinigugma, kami may kasigurohan sa labaw pa ka
maayong mga butang sa kaluwasan. 10 Kay ang
Dios dili hiwi nga tungod niana hikalimtan lamang
niya ang inyong buhat ug ang gugma nga inyong
buhat ug ang gugma nga inyong gipadayag alang
kaniya pinaagi sa inyong pag-alagad sa mga balaan,
ingon sa inyo pa gihapong ginabuhat karon. 11 Ug
among gipanghinaut nga unta ang matag-usa kaninyo
hangtud sa katapusan magapadayag sa samang
pagkamasingkamoton sa pagkab-ot sa hingpit nga
pagsalig sa paglaum, 12 aron dili kamo magtapol,
hinonoa magmaawaton kanila nga nagapanunod sa
mga saad tungod sa ilang pagtoo ug pailub. 13 Kay sa
pagsaad sa Dios kang Abraham, sanglit wala na may
daku pa kay kaniya nga iyang kapanumpaan, siya
nanumpa sa iyang kaugalingon, 14 nga nag-ingon,
"Sa pagkatinuod panalanginan ko ikaw ug pasanayon
ko ikaw." 15 Ug tuod man si Abraham, ingon nga
nakaantus nga mapailubon gayud, nakakab-ot sa
gisaad. 16 Sa pagkatinuod ang mga tawo adunay ilang
pagapanumpaan nga labi pang dagku kay kanila, ug
alang kanila ang panumpa nga magapanghimatuod
sa usa ka sulti magatapus sa tanan nilang lantugi. 17
Ug sa ingon niana, sa tinguha sa Dios sa paghimog
labi pa ka matin-aw nga pagpadayag sa walay
pagkausab sa iyang katuyoan, sa pagpadayag niini
ngadto sa mga manununod sa saad, siya misukip ug
usa ka panumpa, 18 aron nga pinaagi niining duha
ka mga butang nga walay pagkausab, nga tungod
niini dili mahimo nga mamakak ang Dios, kita nga
nanagpangalagiw aron kapanalipdan makabaton sa
dakung kadasig sa pagpangupot nianang paglaum
nga gibutang sa atong atubangan. 19 Ginabatonan
ta kini ingon nga siguro ug malig-on nga sinipit
sa kalag, usa ka paglaum nga nagasulod ngadto
sa kinasulorang alampoan sa luyo sa tabil, 20 diin
tungod kanato si Jesus nahisulod na ingon nga mag-
uuna ug nahimong labawng sacerdote hangtud sa
kahangturan sumala sa laray ni Melquisedec. (aiōn
g165)

7 Kay kini si Melquisedec, nga hari sa Salem,
sacerdote sa labing halangdong Dios, misugat
kang Abraham sa nagpauli kini gikan sa pagpamatay
sa mga hari, ug nanalangin kaniya; 2 ug alang kaniya
gigahin ni Abraham ang ikapulo sa tanang butang.
Una sa tanan, sumala sa hubad sa iyang ngalan,
siya hari sa katarungan, ug unya hari usab siya
sa Salem, nga sa ato pa, hari sa kadaitan. 3 Siya
walay amahan ni inahan ni kagikanan, ug wala usab
siyay sinugdanan sa mga adlaw ni katapusan sa
kinabuhi, hinonoa ingon nga nahisama sa Anak sa
Dios, magapadayon siya nga sacerdote hangtud sa
kahangturan. 4 Ug palandunga unsa ka tinamud
gayud niadtong tawhana! Bisan gani si Abraham nga
patriarca migahin alang kaniya sa ikapulo sa mga
inagaw sa gubat. 5 Ug kadtong mga kaliwat ni Levi
nga nagadawat sa katungdanan sa pagkasacerdote
gibut-an sa kasugoan sa pagkuha sa ikapulo gikan sa
katawhan, sa ato pa, gikan sa ilang mga kaigsoonan,
bisan pa nga kini sila usab mga kaliwat ra gikan ni
Abraham. 6 Apan kadtong tawhana nga dili sa ilang
kagikanan midawat sa ikapulo gikan kang Abraham
ug nanalangin kaniya nga nagbaton sa mga saad.
7 Maoy usa ka butang nga dili malalis, nga ang
ubos ug kahimtang pagapanalanginan sa labaw ug
kahimtang. 8 Dinhi ang ikapulo ginadawat sa mga
tawong may kamatayon; apan didto ginadawat kini
niadtong usa nga gipanghimatud-an nga buhi sa
dayon. 9 Ug ikaingon man gani nga bisan si Levi, nga
nagadawat sa ikapulo, mihatag sa ikapulo pinaagi
kang Abraham, 10 kay si Levi didto pa man sa bat-
ang sa iyang ginikanan sa paghisugat ni Melquisedec
kang Abraham. 11 Karon kon ang pagkahingpit nakab-
ot pa pinaagi sa kang Levi nga pagkasacerdote (kay
ubos niini gidawat man sa mga tawo ang kasugoan),
nganong gikinahanglan pa man nga mobarug ang
laing sacerdote sumala sa laray ni Melquisedec, ug
dili ang usa nga sumala sa laray ni Aaron? 12 Kay kon
aduna may pag-ilis sa pagkasacerdote, kinahanglan
usab adunay pag-ilis sa kasugoan. 13 Kay siya nga
bahin kaniya kining mga butanga gikahisgutan, sakop
sa laing banay nga gikan niini walay bisan usa nga
nakaalagad sa halaran. 14 Kay dayag man kaayo
nga ang atong Ginoo natawo gikan kang Juda, ug
labut niadtong banaya si Moises wala maghisgot

ug mga sacerdote. 15 Ug kini milabi pa gayud
gani sa ka dayag sa diha nga mibarug ang laing
sacerdote nga may pagkasama kang Melquisedec,
16 nga nahimong sacerdote, dili sumala sa kasugoan
mahitungod sa lawasnon nga kagikanan, kondili
pinaagi sa gahum sa kinabuhi nga walay pagkalaglag.
17 Kay ang pagpanghimatuod kaniya nagaingon, Ikaw
sacerdote hangtud sa kahangturan, sumala sa laray ni
Melquisedec." (aiōn g165) 18 Kay sa usa ka bahin, ang
nahaunang kasugoan gihiklin tungod sa kahuyang
ug kawalay kapusalan niini 19 (kay walay nahimong
hingpit pinaagi sa kasugoan); ug sa laing bahin,
gikapasulod ang usa ka labi pa ka maayong paglaum
nga pinaagi niini magaduol kita sa Dios. 20 Ug kini dili
nga walay panumpa. 21 Sila nga kaniadto nahimong
mga sacerdote nahimong ingon sa walay panumpa,
apan kini siya gipamulongan ug panumpa nga nag-
ingon, Ang Ginoo nanumpa ug dili siya magausab
sa iyang hunahuna, `Ikaw sacerdote hangtud sa
kahangturan.'" (aiōn g165) 22 Kini nagahimo kang Jesus
ingon nga pasalig sa labi pa ka maayong pakigsaad.
23 Ang nahaunang mga sacerdote daghan, kay dili
man sila molungtad sa katungdanan tungod sa
kamatayon; 24 apan kini siya sa dayon nagahupot
sa iyang pagkasacerdote, kay siya molungtad man
hangtud sa kahangturan. (aiōn g165) 25 Busa, sa
tanang panahon, siya arang makaluwas sa mga
moduol sa Dios pinaagi kaniya, sanglit buhi man siya
sa kanunay aron sa pagpangamuyo alang kanila.
26 Kay angay alang kanato ang pagpakabaton sa
maong labaw nga sacerdote, balaan, walay sala,
walay lama, linain gikan sa mga makasasala, tinuboy
ngadto sa kahitas-an labaw pa sa kalangitan. 27
Lahi sa uban nga mga labawng sacerdote, siya wala
magkinahanglan sa adlaw-adlaw nga paghimog mga
halad-inihaw, nahauna alang sa iyang kaugalingong
mga sala ug unga alang sa mga sala sa katawhan;
kay kini gihimo niya sa makausa ra sa wala nay
pagsublisubli, sa paghalad niya sa iyang kaugalingon.
28 Sa pagkatinuod, ang kasugoan nagatudlog mga
tawo nga may kaluyahon ingon nga mga labawng
sacerdote, apan ang pulong sa panumpa, nga miabut
ulahi sa kasugoan, nagatudlog Anak nga nahimong
hingpit hangtud sa kahangturan. (aiōn g165)

8 Karon ang lintunganay sa among gisulti mao kini:
aduna kita niining maong labaw nga sacerdote,
nga nagalingkod sa too sa trono sa Halangdon didto
sa mga langit, 2 usa ka mag-aalagad sulod sa
dapit nga balaan ug sa tinuod nga tabernaculo nga
gipatindog dili sa tawo kondili sa Ginoo. 3 Kay ang
tanang labawng sacerdote ginatudlo aron sa paghalad
ug mga gasa ug mga halad-inihaw; tungod niana,
gikinahanglan nga ang maong sacerdote usab adunay
iyang ihalad. 4 Karon, kon siya ania pa sa yuta, dili
gayud unta siya mahimong sacerdote, sanglit dinhi
sa yuta aduna may mga sacerdote nga managhalad
ug mga gasa sumala sa kasugoan. 5 Ginaalagaran
nila ang hulad ug landong sa langitnong dapit nga
balaan; kay sa hapit na si Moises magpatindog sa
tabernaculo, gitugon siya sa Dios nga nag-ingon,
"Tan-awa baya nga ang tanan pagahimoon mo nga
mahisubay sa sumbanan nga gipakita kanimo didto
sa bukid." 6 Apan ingon nga sa karon, si Cristo
nahisulod sa usa ka pagpang-alagad nga labaw pa
ka maayo kay sa daan, maingon nga ang pakigsaad
nga iyang ginapataliwad-an labi pa man ka maayo,
sanglit nahimo man kini pinasikad sa labi pa ka
maayong mga saad. 7 Kon kadtong unang pakigsaad
wala pay kulang, wala untay kahigayonan alang sa
ikaduha. 8 Apan kay iya man silang nakaplagan nga
may kakulang, siya nagaingon, Moabut ra ang mga
adlaw, nagaingon ang Ginoo, nga pagahimoon ko
ang usa ka bag-ong pakigsaad uban sa kaliwatan
ni Israel ug sa kaliwatan ni Juda; 9 dili ingon
sa pakigsaad nga gihimo ko uban sa ilang mga
ginikanan niadtong adlaw sa akong paggunit kanila
sa kamot aron sa pagdala kanila sa gawas sa yuta
sa Egipto; kay wala sila magmatinumanon sa akong
pakigsaad, ug busa wala ako manumbaling kanila,
nagaingon ang Ginoo. 10 Kay mao kini ang pakigsaad
nga akong pagahimoon uban sa kaliwatan ni Israel
tapus niadtong mga adlawa, nagaingon ang Ginoo:
Igabutang ko ang akong mga sugo sulod sa ilang
mga salabutan, ug igasulat ko kini diha sa ilang mga
kasingkasing, ug ako mahimong ilang Dios, ug sila
mahimong akong katawhan. 11 Ug ang matag-usa
kanila dili na magatudlo pa sa iyang isigkatagilungsod,
ni ang matag-usa kinahanglan magatudlo pa sa iyang
igsoon, sa pag-ingon, `Ilha ang Ginoo,' kay ang
tanan makaila na man unya kanako, sukad sa labing
gamay kanila hangtud sa labing daku. 12 Kay ako
magamaloluy-on sa ilang kalapasan, ug ang ilang
kasal-anan dili ko na pagahinumduman." 13 Sa iyang
paghisgot ug bag-ong pakigsaad, giisip niya ang
nahaunang pakigsaad ingon nga kinaraan na. Ug

bisan unsay kinaraan na ug tigulang na, kana hapit
na mahanaw.

9 Sa pagkatinuod ang nahaunang pakigsaad may
kalagdaan bahin sa pagsimba ug sa yutan-ong
dapit nga balaan. **2** Kay diha may giandam nga
usa ka tabernaculo, ang pangunahan, diin diha ang
tongtonganan sa lamparahan ug ang lamisa ug ang
mga tinapay nga gibutang sa atubangan sa Dios;
kini gitawag nga Dapit nga Balaan. **3** Sa luyo sa
ikaduhang tabil diha ang tabernaculo nga gitawag
nga Balaan sa mga Balaan, **4** nga niini diha ang
bulawang halaran nga insinsohanan ug ang arka sa
pakigsaad, nga hinal-upan ug bulawan sa tanang
bahin niini, diin gibutang ang tibud nga bulawan nga
sa sulod niini diha ang mana, ug ang kang Aaron
nga sungkod nga nanalingsing, ug ang mga papan
nga gisulatan sa pakigsaad; **5** ug sa ibabaw niini
diha ang mga kirubin sa himaya, nga nanaglandong
sa Dapit nga pasig-ulian. Mahitungod niining mga
butanga, dili kita karon makahisgot sa tinagsa sa
tanang kahimoan niini. **6** Sa nahimo na kining maong
mga pangandam sa ingon nga paagi, ang mga
sacerdote sa kanunay nanagsulod sa tabernaculo nga
pangunahan, sa pagtuman sa ilang mga katungdanan
sa diosnong pagpang-atiman; **7** apan ngadto sa
ikaduhang tabernaculo ang labawng sacerdote mao
lamang ang bugtong makasulod, ug kini sa makausa
ra sa usa ka tuig, nga magadala ug dugo nga
iyang ihalad alang sa iyang kaugalingon ug sa mga
sayop sa katawhan. **8** Pinaagi niini ang Espiritu
Santo nagapasabut nga ang agianan ngadto sa Dapit
nga Balaan dili pa binuksan samtang nagabarug
pa gihapon ang tabernaculo nga pangunahan **9**
(nga, ingon nga sambingay, mao ang kapanahonan
karon). Sumala niining maong pahimutang, ginahalad
ang mga gasa ug mga halad-inihaw nga dili arang
makahingpit sa kaisipan sa magsisimba, **10** kondili
may kalabutan lamang bahin sa kan-onon ug ilimnon
ug sa nagkalainlaing mga pagpanghugas, mga
tulomanon alang sa lawas nga gipahamtang aron
pagatumanon hangtud sa panahon sa pagpatarung sa
mga butang. **11** Apan sa pagtungha na ni Cristo ingon
nga labawng sacerdote sa mga maayong butang
nga nanagpangabut, nan, latas sa labi pang daku ug
labi pang hingpit nga tabernaculo (nga dili hinimog
kamot, sa ato pa, dili iya sa yutan-ong kabuhatan) **12**
siya sa makausa ug sa wala nay pagsubli misulod
sa Balaang Dapit, nga nagdala dili sa dugo sa mga
kanding ug sa mga nating baka kondili sa iyang
kaugalingong dugo, nga sa ingon niana nagkab-ot
sa katubsanan nga dayon. **(aiōnios g166)** **13** Kay kon
ang dugo sa mga kanding ug sa mga torong baka,
ug ang mga agiw sa bayeng baka, sa ikasablig na
kini ngadto sa mga mahugawng tawo, makapabalaan
man gani alang sa pagkaputli sa unod, **14** unsa ka
labaw pa gayud niini ang mahimo sa dugo ni Cristo,
nga pinaagi sa Espiritu nga dayon mihalad sa iyang
kaugalingon nga walay buling ngadto sa Dios, sa
paghinlo sa inyong kaisipan gikan sa mga patayng
binuhatan aron magaalagad kamo sa Dios nga buhi?
(aiōnios g166) **15** Busa siya mao ang tigpataliwala sa
usa ka bag-ong pakigsaad, aron ang mga gipanawag
makadawat sa gisaad nga panulondong dayon, sanglit
nahitabo man ang usa ka kamatayon nga nagatubos
kanila gikan sa mga kalapasan nga nahimo ilalum
sa nahaunang pakigsaad. **(aiōnios g166)** **16** Kay diin
gani adunay tugon, ang kamatayon sa naghimo niini
kinahanglan pagapamatud-an. **17** Kay ang tugon
mogahum lamang inig-abut na sa kamatayon, sanglit
dili man kini magapulos samtang buhi pa ang naghimo
niini. **18** Tungod niana, bisan pa ang nahaunang
pakigsaad wala kauyoni nga gawas sa paggamit
ug dugo. **19** Kay sa diha nga ang tanang balaod
sa kasugoan gikapahayag na ni Moises ngadto sa
tanang katawhan, siya mikuha sa dugo sa mga nating
baka ug mga kanding, ug sa tubig ug sa mapulang
balhibo sa karnero ug sa isopo, ug ang basahon ug
ang tanang mga tawo gisabligan niya, **20** nga nag-
ingon, "Kini mao ang dugo sa pakigsaad nga gisugo
sa Dios kaninyo." **21** Ug sa samang paagi iyang
gisabligan ug dugo ang tabernaculo ug ang tanang
galamiton sa pagsimba. **22** Sa pagkatinuod, ubos
sa kasugoan hapit ang tanang butang pagahinloon
ug dugo, ug gawas sa pag-ula ug dugo walay
mahimong pasaylo sa mga sala. **23** Sa ingon niana
gikinahanglan nga ang mga hulad sa mga langitnong
butang pagahinloon niining mga butanga, apan ang
maong mga langitnong butang pagahinloon sa labi
pa ka maayong mga halad-inihaw kay niini. **24** Kay si
Cristo misulod dili ngadto sa usa ka balaang dapit
nga hinimog mga kamot, nga hulad lamang sa tinuod,
kondili ngadto sa langit gayud, sa pagpangatubang
karon alang kanato sa atubangan sa Dios. **25** Dili usab
aron sa pagsublisubli sa iyang paghalad sa iyang
kaugalingon, maingon sa tinuig nga pagsulod sa mga

labawng sacerdote ngadto sa Balaang Dapit, dinala
ang dugo nga dili iyang kaugalingon; 26 kay kon mao
pa, gikinahanglan unta nga magsublisubli siya sa pag-
antus sukad sa pagkatukod sa kalibutan. Apan ingon
sa karon, sa makausa ra ug sa wala nay pagsublisubli,
siya mitungha sa katapusan sa kapanahonan aron
sa pagwagtang sa sala pinaagi sa paghalad niya sa
pagpakamatay sa iyang kaugalingon. (aiōn g165) 27 Ug
maingon nga ang tawo ginabut-an nga mamatay sa
makausa ra, ug tapus niana mao ang hukom, 28 mao
man usab si Cristo, tapus makahalad sa makausa
aron sa pagkuha sa mga sala sa daghang mga tawo,
motungha sa ikaduha dili labut sa sala, kondili sa
pagluwas hinoon kanila nga sa matinguhaon gayud
nagapaabut kaniya.

10 Kay maingon nga ang kasugoan aduna man
lamay landong sa mga maayong butang nga
umalabut, ug wala makabaton sa katinuod niining
mga butanga, kini dili arang makahingpit sa mga
managpanuol, pinaagi sa mao rang mga halad nga
kanunayng ginahalad tuig-tuig. 2 Kon dili pa, dili
ba gihunong na unta ang pagpanghalad niini? Kon
ang mga magsisimba nahinlo pa sa makausa ug
sa dayon, wala na unta silay pagbati nga may sala
pa. 3 Apan diha sa maong mga halad anaa ang
tigpahinumdum ug sala tuig-tuig. 4 Kay dili gayud
mahimo nga ang dugo sa mga toro nga baka ug mga
kanding makakuha sa mga sala. 5 Tungod niana, sa
pagtungha ni Cristo sa kalibutan, siya miingon, Ang
mga halad-inihaw ug mga gasa wala mo tinguhaa,
kondili usa ka lawas kanako imong gitagana; 6 sa
mga halad nga sinunog ug sa mga halad tungod sa
sala ikaw walay kahimuot. 7 Unya miingon ako, `Tan-
awa, ako mianhi sa pagtuman sa imong kabubut-
on, O Dios,' sumala sa nahisulat mahitungod kanako
diha sa basahon nga linukot." 8 Sa iyang pag-
ingon sa unahan, "Ikaw wala magtinguha ni may
kahimuot sa mga halad-inihaw ug sa mga gasa ug
sa mga halad nga sinunog ug sa mga halad tungod
sa sala" (kini ginahalad tuman sa kasugoan), 9 siya
midugang sa pag-ingon "Tan-awa, ako mianhi sa
pagtuman sa imong kabubut-on." Ang nahauna iyang
gibungkag aron ang ikaduha iyang pagatukoron. 10
Ug pinaagi sa maong kabubut-on kita nangahinlo
gikan sa sala pinaagi sa makausa ra ug dayon nga
paghalad sa lawas ni Jesu-Cristo. 11 Ug ang matag-
usa ka sacerdote sa adlaw-adlaw anaa sa iyang
pagpang-alagad, sa pagsublisubli sa paghimo sa
mao rang mga halad-inihaw nga dili gayud makawala
sa mga sala. 12 Apan sa nakahimo na si Cristo sa
usa ra ka paghalad tungod sa sala alang sa tanang
kapanahonan siya milingkod sa too sa Dios, 13
sa pagpaabut sukad niadto hangtud nga ang iyang
mga kaaway pagahimoon nga tumbanan sa iyang
mga tiil. 14 Kay pinaagi sa usa lamang ka paghalad
iyang gihingpit alang sa tanang kapanahonan sila
nga mga gipanagbalaan. 15 Ug ang Espiritu Santo
usab nagapanghimatuod kanato; kay tapus siya
makaingon, 16 "Kini mao ang pakigsaad nga akong
pagahimoon uban kanila tapus niadtong mga adlawa,
nagaingon ang Ginoo: Igabutang ko ang akong
mga sugo sa sulod sa ilang mga kasingkasing, ug
igasulat ko kini diha sa ilang mga salabutan," 17 siya
midugang sa pag-ingon, Ug ang ilang mga sala ug
mga kasaypanan dili ko na pagahinumduman." 18
Kay sa diha nga mapasaylo na kini, wala na usab
kinahanglan ang halad tungod sa sala. 19 Mga igsoon,
sanglit may pagsalig man kita sa pagsulod sa Dapit
nga Balaan pinaagi sa dugo ni Jesus, 20 pinaagi
sa bag-o ug buhi nga agianan nga iyang gibuksan
alang kanato lahus sa tabil, nga sa ato pa, pinaagi sa
iyang lawas, 21 ug sanglit kita aduna may dakung
sacerdote nga nagadumala sa Balay sa Dios, 22
busa manuol kita sa Dios uban ang matinuoron nga
kasingkasing, nga sa hingpit pinasaligan sa pagtoo,
sa nasabligan ang atong mga kasingkasing ngadto
sa pagkahinlo gikan sa dautan nga kaisipan ug ang
atong mga lawas nadigo sa malinis nga tubig. 23 Sa
walay pag-ukon-ukon, pangusgan ta pagkupot ang
paglaum sa atong tinoohan, kay kasaligan siya nga
misaad kanato; 24 ug mamalandong kita alang sa
pagdinasigay sa usa ug usa ngadto sa paghigugma
ug sa mga maayong binuhatan, 25 sa dili pagbiya
sa atong panagtigum, ingon sa ginabuhat sa pipila,
hinonoa sa pagdasig sa usa ug usa, ug ilabina
gayud sa makita ninyo nga ang adlaw sa paghukom
nagakahiduol na. 26 Kay kon kita magapadayon sa
tinuyo nga pagpakasala tapus nato madawat ang
kahibalo sa kamatuoran, wala nay nahibilin pa nga
halad-inihaw tungod sa mga sala, 27 kondili ang
usa na lamang ka makalilisang nga pagpaabut ug
hukom, ug kabangis sa kalayo nga magaut-ut sa mga
kaaway. 28 Ang tawo nga makalapas sa kasugoan
ni Moises pagapatyon sa walay kukalooy pinasikad
sa panghimatuod sa duha o tulo ka mga saksi. 29

Sa inyong paghunahuna, unsa ka labi pa ka mabug-
at gayud sa silot nga mahiaguman sa tawo nga
magayatak sa Anak sa Dios, ug magapakawalay
bili sa dugo sa pakigsaad nga pinaagi niini gibalaan
siya, ug magapanamastamas sa Espiritu sa grasya?
30 Kay kita nakaila kinsa kadto siya nga nag-ingon,
"Akoa ang panimalus, ako mao ang magabayad." Ug
usab, "Ang Ginoo magahukum sa iyang katawhan."
31 Maoy butang nga makalilisang ang pagkahulog
ngadto sa mga kamot sa Dios nga buhi. 32 Apan
hinumdumi ninyo ang nangaging mga adlaw sa diha
nga, sa nalamdagan na kamo, giantus ninyo ang
malisud nga pagpakigbisug sa mga kasakitan, 33 nga
usahay igapadayag kamo ngadto sa kadaghanan aron
pagapasipalahan ug pagasakiton, ug usahay ingon
nga mga sagabay niadtong gipanagbuhatan sa ingon.
34 Kay kamo may kalooy man sa mga binilanggo, ug
gikalipay ninyo nga pagasakmitan kamo sa inyong
katigayonan, sanglit inyo mang nahibaloan nga kamo
adunay usa ka labi pa ka maayong bahandi ug usa
nga lumulungtad. 35 Busa ayaw ninyo pagwad-a ang
inyong pagsalig, kay kini aduna ra unyay dakung
balus. 36 Kay kamo nagakinahanglan ug pailub,
aron kamo makatuman sa kabubut-on sa Dios ug
makadawat sa gisaad. 37 "Kay sulod na lamang sa
diyutayng panahon, ang usa nga taliabut magaabut
na ug dili magalangan; 38 apan ang akong tawo
nga matarung magakinabuhi pinaagi sa pagtoo, ug
kon siya mosibug man ugaling, kaniya walay kalipay
ang akong kalag." 39 Apan dili kita uban sa mga
nagapanibug ug ginalaglag, kondili uban sa mga may
pagtoo ug nanagpakaangkon sa ilang mga kalag.

11 Karon ang pagtoo mao ang pasalig kanato
sa mga butang nga atong ginapaabut, ug ang
panghimatuod sa pagkaanaa sa mga butang nga dili
nato makita. 2 Kay tungod niini ang mga tawo sa
karaan nanagpakadawat sa langitnong pag-uyon. 3
Tungod sa pagtoo kita makasabut nga ang kalibutan
gibuhat pinaagi sa pulong sa Dios, nga tungod niana
ang mga butang nga makita gibuhat gikan sa mga
butang nga wala magpadayag. (aiōn g165) 4 Tungod sa
pagtoo si Abel mihalad ngadto sa Dios sa labaw pa
ka hinalangpon nga halad-inihaw kay sa kang Cain,
nga pinaagi niini siya nahiuyonan ingon nga tawong
matarung, nga gipanghimatud-an sa Dios diha sa
pagdawat niya sa iyang mga halad; siya patay na,
ngani tungod sa iyang pagtoo siya karon nagasulti pa
gihapon. 5 Tungod sa pagtoo si Enoc gilalin ngadto
sa langit aron siya dili makatagamtam sa kamatayon;
ug siya wala hikaplagi kay gikuha man siya sa Dios.
Sa wala pa siya kuhaa siya gipanghimatud-an nga
nakapahimuot sa Dios. 6 Ug kon walay pagtoo dili
gayud mahimo ang pagpahimuot kaniya. Kay bisan
kinsa nga magaduol sa Dios kinahanglan magatoo
sa iyang pagkaanaa ug nga siya magabalus ra sa
mga magapangita kaniya. 7 Tungod sa pagtoo si
Noe, sa napasidan-an siya sa Dios mahitungod sa
mga hitabo nga wala pa makita, mitagad sa pasidaan
ug iyang gibuhat ang arka alang sa pagluwas sa
iyang panimalay; tungod niini ang kalibutan iyang
gihukman sa silot, ug siya nahimong manununod sa
pagkamatarung nga pinaagi sa pagtoo. 8 Tungod sa
pagtoo si Abraham misugot sa diha nga gitawag siya
sa pag-adto sa usa ka dapit nga iyang pagadawaton
ingon nga panulondon; ug siya miadto nga wala lang
mahibalo kon asa siya paingon. 9 Tungod sa pagtoo
siya mipuyo didto sa yuta sa saad, nga daw sa
laing yuta, nga nagpuyo sa mga balongbalong uban
kang Isaac ug Jacob nga mga manununod sa mao
rang saad uban kaniya. 10 Kay siya nagpaabut man
niadtong lungsod nga may mga patukuranan, kinsang
magtutukod ug magbubuhat mao ang Dios. 11 Tungod
sa pagtoo bisan si Sara na gayud nakadawat pa ug
gahum sa pagpanamkon, bisan tuod siya lapas na
sa panuigon alang niini, sanglit iya mang giisip nga
kasaligan kadtong naghimo sa saad. 12 Tungod niana
gikan sa usa ka tawo ug kaniya nga sama ra sa patay
na, misanay ang mga kaliwatan nga ingon kadaghan
sa mga bitoon sa kalangitan ug nga ingon sa dili
maisip nga balas sa kabaybayonan. 13 Diha sa pagtoo
kini silang tanan nangamatay nga wala makadawat
sa mga gisaad kanila, hinonoa nanaglantaw lamang
sila niini ug nanaghangop niini gikan sa halayo,
nga nanag-ila nga sila mga dumuloong ug mga
langyaw lamang dinhi sa yuta. 14 Kay ang mga
tawo nga managsulti sa ingon nagapadayag nga
sila nagapangitag ilang kaugalingong yutang puloy-
anan. 15 Kon mao pay ilang gihunahuna ang yuta
nga ilang gigikanan, sila may kahigayonan pa unta
sa pagpamalik didto. 16 Apan ang tinuod mao nga
ilang gitinguha ang usa ka labi pa ka maayong yuta,
nga sa ato pa, usa nga langitnon. Tungod niana
ang Dios dili maulaw nga paga-ingnon siya nga
ilang Dios, kay siya nakaandam na man ug lungsod
alang kanila. 17 Tungod sa pagtoo si Abraham, sa

gisulayan siya, mihalad kang Isaac; ug siya nga mao
ang nakadawat sa mga saad andam sa paghalad
sa iyang bugtong nga anak, 18 nga bahin kaniya
giingon, "Ang pinaagi kang Isaac maoy pagahinganlan
nga imong mga kaliwat." 19 Iyang giisip nga ang
Dios arang makabanhaw sa mga tawo gikan sa
mga patay; nga tungod niana, sa sinambingay nga
pagkasulti, iyang gidawat siya pagbalik nga daw sa
nabanhaw. 20 Tungod sa pagtoo si Isaac nangaliya
ug mga panalangin alang kang Jacob ug kang Esau
sa ilang kaugmaon. 21 Tungod sa pagtoo si Jacob,
sa himalatyon na siya, nanalangin sa matag-usa sa
mga anak ni Jose, ug miduko sa pagsimba nga nag-
akbo sa tumoy sa iyang sungkod. 22 Tungod sa
pagtoo si Jose, sa hapit na siya mamatay, mihisgot
mahitungod sa pagpanggula sa mga Israelinhon sa
kaulahiay, ug mibilin ug mga tugon mahitungod sa
iyang mga bukog. 23 Tungod sa pagtoo si Moises
sa iyang pagkahimugso, gitagoan sa iyang mga
ginikanan sulod sa tulo ka bulan, kay ila mang nakita
nga ang bata matahum; ug wala sila mahadlok sa
sugo sa hari. 24 Tungod sa pagtoo si Moises, sa
daku na siya, wala mosugot nga pagatawgon siya
nga anak sa anak nga babaye ni Faraon, 25 nga
nagpalabi pa hinoon sa pag-antus sa mga pagdagmal
kauban sa mga tawo sa Dios kay sa pagpahimulos
sa lumalabayng kalipay sa pagpakasala. 26 Iyang
giisip ang pasipala nga pagaantuson alang kang
Cristo ingon nga labi pa ka dakung bahandi kay
sa mga bahandi sa Egipto, kay siya nagtutok man
ngadto sa balus. 27 Tungod sa pagtoo siya mibiya sa
Egipto, dili nga nahadlok sa kasuko sa hari; kay siya
milahutay man nga ingon sa nagtan-aw kaniya nga
dili makita. 28 Tungod sa pagtoo iyang gisaulog ang
Pasku ug gisablig ang dugo aron ang Maglalaglag
sa mga panganay dili makadaut kanila. 29 Tungod
sa pagtoo ang mga tawo mitabok sa Dagat nga
Mapula nga daw sa yuta nga mamala; apan ang
mga Egiptohanon, sa pagsulay nila sa paghimo sa
ingon, nangalumos. 30 Tungod sa pagtoo ang mga
kota sa Jerico nangatumpag tapus gilibutan nila kini
makausa sa matag-adlaw sulod sa pito ka adlaw. 31
Tungod sa pagtoo si Rahab nga dautang babaye
wala malaglag kauban sa mga masukihon, kay iya
mang gihinangop ang pagdawat sa mga maniniid
ingon nga mga higala. 32 Ug unsa pay uban nga
akong isulti? Kay pagakulangon ako sa panahon sa
paghisgot mahitungod kang Gideon, kang Barak, kang
Samson, kang Jepte; mahitungod kang David ug kang
Samuel ug sa mga profeta 33 nga tungod sa pagtoo
gipangdaug nila ang mga gingharian, gipatuman nila
ang pagkamatarung, gipanagdawat nila ang mga
saad, gipanagtak-om nila ang mga baba sa mga
leon, 34 gipalong nila ang mabangis nga kalayo,
nakaikyas sila sa sulab sa ispada, gikan sa kahuyang
nakab-ot nila ang kalig-on, nangahimo sila nga
makagagahum sa panggubatan, ilang gipatibulaag
ang mga kasundalohang langyaw. 35 Ang nangamatay
nga mga anak gipabalik ngadto sa ilang mga inahan
pinaagi sa pagkabanhaw. Ang uban gipanagsakit
ngadto sa kamatayon, nga nanagsalikway sa
kagawasan, aron sila mangabanhaw ngadto sa labi
pa ka maayong kinabuhi. 36 Ang uban nanag-antus
sa mga pagbiaybiay ug mga paghampak, ug bisan
pa gani sa mga talikala ug sa mga pagbilanggo.
37 Gipanagbato sila, gipanagpamutol sila pinaagi
sa gabas, gipamatay sila pinaagi sa ispada; sila
nanagpanglakaw nga nanagsaput ug mga panit
sa mga karniro ug mga kanding, nanag-antus sa
kawalad-on, mga sinakit, mga dinagmalan 38 nga
kanila ang kalibutan dili takus nahadiindiin sila
sa mga kaawaawan ug mga kabukiran, sa mga
lungib ug mga langub sa yuta. 39 Ug kini silang
tanan, bisan gipanghimatud-an sa ilang pagtoo,
wala managpakadawat sa gisaad kanila, 40 sanglit
gikatagana man sa Dios ang labi pa ka maayong
butang alang kanato, nga sila dili niya pagahingpiton
gawas kon mahiuban kita.

12 Busa, sanglit ginalibutan man kita sa ingon ka
mabagang panganud sa mga saksi, iwakli ta ang
tanang kabug-at ug ang sala nga nagapiit paglikos
kanato, ug dalaganon ta nga malahutayon ang lumba
nga atong ginaapilan, 2 nga magatutok kang Jesus
nga mao ang mag-uugmad ug maghihingpit sa atong
pagtoo, nga tungod sa kalipay nga gibutang sa iyang
atubangan miantus sa krus, sa walay pagsapayan
sa pagkamakauulaw niini, ug karon nagalingkod
siya diha sa too sa trono sa Dios. 3 Palandunga
ninyo siya nga miantus sa maong pagsupak sa mga
makasasala batok kaniya, aron kamo dili managkataka
ni managtalaw. 4 Sa inyong pagpakigbisug batok sa
sala kamo, sa inyong pagsukol niini, wala pa kaulai
ug dugo. 5 Ug nahikalimot ba kamo sa tambag nga
nagasangpit kaninyo ingon nga mga Anak? Anak ko,
dili mo pagtamayon ang pagpanton gikan sa Ginoo,

ni magkaluya ka sa diha nga pagabadlongon ikaw
niya. 6 Kay ang Ginoo nagapanton kaniya nga iyang
ginahigugma, ug nagalatus sa matag-usa ka anak
nga iyang ginasagop." 7 Alang sa pagpanton kaninyo
ginapaantus kamo karon. Ang Dios nagatagad kaninyo
ingon nga mga anak; kay kinsa ba ang anak nga
wala pagpantona sa iyang amahan? 8 Kon kamo
pasagdan lamang sa walay pagpanton, nga niini
ang tanan nanagpakaambit, nan kamo diay mga
pinaangkan ug dili mga anak. 9 Labut pa, kita adunay
yutan-ong mga amahan nga nanagpanton kanato ug
sila atong gipanagtahud. Dili ba nga sa labi pa hinoon
magapailalum kita sa Amahan sa mga espiritu, ug
tungod niana mangabuhi kita? 10 Kay sila nagpanton
kanato sulod sa hamubong panahon lamang sumala
sa ilang kahimut-an, apan siya nagapanton kanato
alang sa atong kaayohan, aron kita makaambit sa
iyang pagkabalaan. 11 Sa pagkakaron, ang tanang
pagpanton daw dili makalipay, hinonoa makasakit
hinoon; apan sa kapulihay kini magahatag sa bunga
sa pagkamatarung ngadto kanila nga namatuto
pinaagi niini. 12 Busa iisa ang inyong nahoyhoy nga
mga kamot ug lig-ona ang inyong mahuyang nga
mga tuhod, 13 ug himoang matul-id ang pagaagian
sa inyong mga tiil, aron ang mga bakol dili malisa
kondili mamaayo hinoon sila. 14 Panglimbasugi
ang pagpakigdinaitay uban sa tanang tawo, ug ang
pagkabinalaan nga kon wala kini walay bisan kinsa
nga makakita sa Ginoo. 15 Tan-awa ninyo nga
walay bisan kinsa nga mapakyas sa pagkab-ot sa
grasya sa Dios; nga walay "gamut sa kapaitan" nga
mogitib ug magahimog kasamok ug tungod niini
ang daghan mahitakdan sa kahugaw; 16 nga walay
bisan kinsa nga magmakihilawason o magmadili
espirituhanon ingon kang Esau, kinsang katungod
sa pagkapanganay iyang gipabayloan ug usa ka
pagkaon. 17 Kay kamo nasayud nga sa kapulihay, sa
gitinguha na niya ang pagpanunod sa panalangin,
siya gisalikway; kay siya wala na makakaplag ug
higayon sa paghinulsol bisan pa nga gipangita unta
niya kini nga inubanan sa paghilak. 18 Kay kamo
wala managpakaduol sa butang nga sarang matukbil,
sa nagasilaob nga kalayo, ug sa kangitngit, ug sa
kangiob, ug sa bagyo, 19 ug sa huyop sa trompeta,
ug sa tingog kinsang mga pulong nakapaagda sa
mga nanagpatalinghug sa pagpangamuyo nga unta
dili na sila sultihan pa ug dugang mga pulong. 20
Kay sila dili makaantus sa sugo nga gihatag nga
nag-ingon, "Kon bisan pa gani ang usa ka mananap
makatukbil sa bukid, kini kinahanglan pagabatoon
hangtud mamatay." 21 Sa pagkatinuod, hilabihan
ka makalilisang sa talan-awon nga tungod niana si
Moises nakaingon, "Ako nagakurog sa kalisang." 22
Apan kamo nanagpakaduol na ngadto sa bukid sa
Sion ug sa lungsod sa Dios nga buhi, sa langitnon
nga Jerusalem, ug sa dili maisip nga mga manulonda
nga nanagtigum sa pagsadya, 23 ug sa katilingban
sa mga panganay kinsang mga ngalan nahisulat sa
talaan didto sa langit, ug sa usa ka maghuhukom
nga mao ang Dios sa tanan, ug ngadto sa mga
espiritu sa mga tawong matarung nga nangahimong
hingpit, 24 ug kang Jesus, ang tigpataliwala sa usa
ka bag-ong pakigsaad, ug sa sinablig nga dugo
nga nagasulti sa labi pa ka maayong pulong kay sa
dugo ni Abel. 25 Tan-awa nga dili ninyo igasalikway
siya nga mao ang nagasulti. Kay kon wala man
gani sila managpakaikyas nga misalikway kaniya
nga nagpahamatngon kanila dinhi sa yuta, labi pang
dili kita makaikyas kon kita magasalikway kaniya
nga nagapahamatngon kanato gikan sa langit. 26
Ang iyang tingog kaniadto mitay-og sa yuta; apan
karon ang iyang saad nagaingon, "Sa makausa pa
usab pagatay-ogon ko dili lamang ang yuta ra kondili
maingon man ang langit." 27 Kining sultiha, "Sa
makausa pa usab," nagapasabut nga pagakuhaon
ang bisan unsa nga matay-og ra, ingon nga mga
butang nga binuhat ra, aron kadtong dili matay-
og igapabilin. 28 Busa magmapasalamaton kita
tungod sa atong pagpakadawat ug gingharian nga dili
matarug ug tungod niana ihalad ta ngadto sa Dios
ang makapahimuot nga pagsimba, nga inubanan sa
pagtahud ug pagkahadlok; 29 kay ang atong Dios
maoy usa ka kalayo nga nagaut-ut.

13 Himoa nga ang gugmang minagsoon
magapadayon diha kaninyo. 2 Ayaw kamo
paghikalimot sa pag-abiabi ug mga dumuloong,
kay pinaagi niini may nanagpakaamoma ug mga
manolunda sa wala lang nila hibaloi. 3 Hinumdumi
ninyo sila nga anaa sa bilanggoan, nga daw sa
nabilanggo usab kamo uban kanila; ug sila nga
mga gipangdagmalan, sanglit kamo anaa man usab
sa lawas. 4 Himoa ninyo nga ang panagtiayon
makabaton sa pagtahud sa tanan, ug himoa ninyo
nga ang higdaanan sa panagtiayon dili mahugawan;
kay ang Dios magasilot ra sa mga makihilawason ug

mga mananapaw. 5 Bantayi ang inyong pagkinabuhi
nga mahigawas kini sa pagkamahigugmaon ug
salapi, ug himoa nga matagbaw kamo sa inyong
mga ginabatonan karon; kay siya gayud mao ang
nag-ingon, "Dili ko gayud ikaw pagapahikabsan ni
pagabiyaan." 6 Busa makaingon kita nga masaligon,
Ang Ginoo mao ang akong magtatabang, dili ako
mahadlok; unsa may arang mabuhat kanako sa mga
tawo?" 7 Hinumdumi ang inyong mga pangulo, sila
nga kaniadto nanagsulti kaninyo sa pulong sa Dios;
palandunga ninyo ang gisangputan sa ilang kinabuhi,
ug awata ninyo ang ilang pagtoo. 8 Si Jesu-Cristo
mao sa gihapon, kagahapon ug karon ug hangtud sa
kahangturan. (aiōn g165) 9 Ayaw na kamo pagpadaldal
sa nagakalainlain ug lahi nga mga tuloohan; kay
ang maayo mao nga ang kasingkasing mamalig-on
pinaagi sa grasya, dili pinaagi sa mga kan-onon,
nga wala makahatag ug kaayohan kanila nga mga
nanagkinabuhi subay niini. 10 Kita adunay usa ka
halaran diin ang mga nanag-alagad sa tabernaculo
walay katungod sa pagkaon. 11 Kay ang mga lawas
sa mga mananap kinsang dugo ginadala sa labawng
sacerdote ngadto sa Dapit nga Balaan ingon nga
halad tungod sa sala, ginasunog didto sa gawas sa
kampo. 12 Sa ingon niini si Jesus usab nag-antus
didto sa gawas sa ganghaan aron sa pagbalaan
sa tawo pinaagi sa iyang kaugalingong dugo. 13
Busa mangadto kita kaniya sa gawas sa kampo, nga
magapas-an sa mga pagpakaulaw tungod kaniya.
14 Kay dinhi kita walay lumulungtad nga lungsod,
hinonoa kita nagapangita niadtong lungsod nga
umalabut. 15 Ug pinaagi kaniya himoon ta sa kanunay
ang halad sa pagdayeg ngadto sa Dios, sa ato pa, sa
bunga sa mga ngabil nga nagaila sa iyang ngalan.
16 Ug ayaw ninyo paghikalimti ang pagbuhat ug
maayo ug ang pagkamanggihatagon, kay ang maong
mga halad makapahimuot sa Dios. 17 Kinahanglan
magmasinugtanon kamo sa inyong mga pangulo
ug magpasakop kamo kanila; kay sila nagatukaw
alang sa inyong mga kalag, ingon nga mga tawo
nga unya magahatag ug husay. Sugta ninyo sila
aron kini ilang pagabuhaton uban sa kalipay, dili
uban sa kasubo, kay ang ingon dili man makahatag
ug kaayohan kaninyo. 18 Pag-ampo kamo alang
kanamo, kay kami masaligon nga kami nagabaton ug
maayong kaisipan, nga nagatinguha sa pagkinabuhi
nga dungganon sa tanang butang. 19 Ginaagda
ko kamo sa labi pa ka mainiton gayud sa paghimo
niini aron ako mahibalik diha kaninyo sa labing
madali. 20 Karon hinaut nga ang Dios sa kalinaw nga
nagbanhaw sa atong Ginoong Jesus, ang dakung
magbalantay sa mga karniro, pinaagi sa dugo sa
dayon nga pakigsaad, (aiōnios g166) 21 magasangkap
unta kaninyo sa tanang maayong butang aron kamo
makatuman sa iyang kabubut-on, nga magabuhat
diha kaninyo sa makapahimuot sa iyang pagtan-aw,
pinaagi kang Jesu-Cristo; kang kinsa maiya unta ang
himaya nga hangtud sa kahangturan. Amen. (aiōn
g165) 22 Magahangyo ako kaninyo, mga igsoon, sa
pagpailub niining akong pagtambag, kay hamubo ra
kining akong sulat. 23 Hibaloi ninyo nga ang atong
igsoon nga si Timoteo gibuhian na. Kon siya mahiuli
man sa dili madugay, uban kaniya ako magapakigkita
kaninyo. 24 Ipangomusta kami sa tanan ninyong
mga pangulo ug sa tanang mga balaan. Sila nga
mga taga-Italia nangomusta kaninyo. 25 Ang grasya
magauban kaninyong tanan. Amen.

Santiago

1 Si Santiago, ulipon sa Dios ug sa Ginoong
Jesu-Cristo, nganha sa napulo ug duha ka mga
banay nga nanghitibulaag: Komusta. 2 Mga igsoon
ko, isipa nga maoy tumang kalipay sa diha nga
igakasugat ninyo ang nagkalainlaing mga panulay, 3
kay kamo nahibalo nga ang pagsulay sa inyong pagtoo
mosangpot sa pagkamainantuson; 4 mao lamang nga
kinahanglan ang pagkamainantuson inyong tugotan
sa hingpit nga pagbuhat aron kamo mamahingpit ug
masangkap nga walay makulang. 5 Ug kon aduna man
kaninyoy nakulangan ug kaalam, papangayoa siya sa
Dios nga nagapanghatag ngadto sa tanang mga tawo
sa madagayaon gayud ug sa walay pagpamoyboy,
ug kini igahatag kaniya. 6 Hinoon kinahanglan nga
mangayo siya uban sa pagtoo, sa walay pagduhaduha;
kay siya nga nagaduhaduha, sama sa balud sa
dagat nga ginahandos ug ginakosokoso sa hangin.
7 Ayaw ipadahum sa maong tawo nga siya adunay
madawat gikan sa Ginoo, 8 siya nga maoy tawong
tagurhag panghunahuna, nga mabalhinon sa tanan
niyang mga paagi. 9 Ang igsoon nga anaa sa
ubos nga kahimtang kinahanglan magakalipay nga
mapasigarbohon tungod sa iyang paghituboy, 10
ug ang dato kinahanglan magakalipay tungod sa
iyang pagkaubos, kay maingon sa mga bulak sa
tanaman siya mahanaw ra. 11 Kay ang Adlaw
mosubang sa magaalagiting nga kainit ug ang
tanaman malaya, ug ang kabulakan mangatagak,
ug ang ilang katahum mawagtang. Sa ingon usab
niana, ang tawong dato mahanaw ra sa taliwala
sa iyang mga pagpahigayon. 12 Bulahan ang
tawo nga moantus sa mga pagsulay kay human
siya makaantus sa pagsulay, iyang madawat ang
purongpurong nga kinabuhi, nga gisaad sa Dios
kanila nga nagahigugma kaniya. 13 Ayaw ipaingon
ni bisan kinsa sa diha nga siya pagatintalon, "Ako
gitintal sa Dios"; kay ang Dios dili arang matintal ug
dautan, ug walay bisan kinsa nga iyang pagatintalon;
14 hinonoa ang matag-usa ka tawo matintal sa
diha nga madaldal ug mahaylo siya sa iyang
kaugalingong pagpangibog. 15 Ug ang pagpangibog,
sa makapanamkon na, magapahimugsog sala; ug
ang sala, inigkagulang na, manganak ug kamatayon.
16 Ayaw kamo pagpalimbong, hinigugma kong mga
igsoon. 17 Ang tanang maayong hatag ug ang
tanang hingpit nga gasa nagagikan sa kahitas-an,
gikan sa Amahan sa mga kahayag kang kinsa walay
pagkausab ni landong gumikan sa pagkabalhin.
18 Sa iyang kaugalingong kabubut-on kita iyang
gipanganak pinaagi sa pulong sa kamatuoran aron
kita mangahimong ingon sa mga pangunahang
bunga sa iyang mga binuhat. 19 Sabta ninyo kini,
hinigugma ko nga mga igsoon. Kinahanglan nga
ang matag-usa ka tawo magmaabtik sa pagpanimati,
magmahinay sa pagsulti, magmahinay sa pagkasuko,
20 kay ang kasuko sa tawo dili mosangpot nianang
pagkamatarung nga uyon sa Dios. 21 Busa lugori
ninyo ang inyong kaugalingon sa tanang buling
ug sa naghingapin nga pagkadautan, ug dawata
ninyo sa kaaghop ang tinanum nga pulong nga
arang makaluwas sa inyong mga kalag. 22 Hinoon
tumana ninyo ang pulong, ug dili kay magpaminaw
ra kamo niini, nga sa ingon ginalimbongan kamo
sa inyong kaugalingon. 23 Kay kon adunay tawo
nga igo rang maminaw sa pulong ug dili motuman
niini, siya mahisama sa usa ka tawo nga nagasud-
ong diha sa salamin sa iyang nawong nga dala pa
sa iyang pagkatawo; 24 kay siya magasud-ong sa
iyang kaugalingon ug unya molakaw ug dihadiha
mahikalimot lang dayon unsang pagkadagwaya
siya. 25 Apan siya nga nagatutok ngadto sa hingpit
nga kasugoan nga nagahatag sa kagawasan, ug
nagapadayon siya sa pagtutok niini sanglit dili man
siya tigpaminaw ra nga nagakalimot kondili tigbuhat
nga nagabuhat, siya malipay diha sa iyang pagbuhat.
26 Kon adunay magahunahuna nga siya rilihiyoso,
ug wala siya magpugong sa iyang dila hinonoa
nagalimbong sa iyang kaugalingong kasingkasing,
ang rilihiyon niining tawhana dili magpulos. 27 Ang
rilihiyon nga putli ug dili bulingon sa atubangan sa
Dios nga atong Amahan mao kini: ang pagduaw
sa mga ilo ug mga babayeng balo sa ilang mga
pagkaguol, ug ang pag-amping sa kaugalingon nga
dili mahugawan sa kalibutan.

2 Mga igsoon ko, ayaw kamo pagpakitag mga
pagpilig mga tawo samtang magahupot kamo sa
pagtoo ngadto sa atong Ginoong Jesu-Cristo, ang
Ginoo sa himaya. 2 Kay kon adunay mosulod sa
inyong tigum nga usa ka tawo nga may mga singsing
nga bulawan ug nagasapot siyag maanindot nga bisti,
ug mosulod usab ang usa ka tawo nga nagasapot
ug sinina nga san-ot, 3 ug kamo motagad kaniya
nga maanindot ug bisti ug moingon kaniya, "Ari ka

diri lingkod sa maayong dapit," samtang sa tawong
kabus moingon kamo, "Oy, pagtindog," o "Lingkod
diha sa salog," 4 dili ba may pinalabi kamo sa inyong
taliwala ug nangahimo kamong mga maghuhukom
nga may mga hunahunang dautan? 5 Paminaw kamo,
hinigugma ko nga mga igsoon. Dili ba gipili man sa
Dios ang mga kabus dinhi sa kalibutan aron mahimong
dato sa pagtoo ug mga manununod sa gingharian
nga iyang gisaad kanila nga nagahigugma kaniya? 6
Apan ang kabus inyo na hinoon nga gipakaulawan.
Dili ba ang mga dato mao man ang nagadaugdaug
kaninyo? Dili ba sila mao man ang nagataral kaninyo
ngadto sa mga hukmanan? 7 Dili ba sila mao man
ang nagapasipala nianang madungganong Ngalan
nga gingalan kaninyo? 8 Kon ugaling inyo mang
ginatuman ang harianong kasugoan sumala sa
kasulatan nga nagaingon, "Higugmaa ang imong
silingan ingon sa imong kaugalingon," nan, maayo
ang inyong ginabuhat. 9 Apan kon kamo adunay mga
pinalabi, nan, kamo nagapakasala, ug sa balaod kamo
nahinukman nga mga malapason. 10 Kay bisan kinsa
nga magabantay sa kinatibok-an sa kasugoan apan
makalapas siya sa usa ka bahin niini, siya mahimong
malinapason sa tanan niini. 11 Kay siya nga nag-
ingon, "Ayaw pagpanapaw," nag-ingon man usab,
"Ayaw pagpatay." Bisan pa kon ikaw dili manapaw
apan makapatay ka, ikaw nahimong malinapason sa
kasugoan. 12 Kinahanglan managsulti ug managbuhat
kamo ingon nga mga tawo nga pagahukman ubos
sa kasugoan sa kagawasan. 13 Kay ang hukom
walay kulokalooy alang sa tawo nga wala magpakitag
kalooy; ngani ang kalooy magadaug batok sa hukom.
14 Mga igsoon ko, unsa may kapuslanan kon ang
usa ka tawo magaingon nga siya adunay pagtoo
apan wala siyay binuhatan? Makaluwas ba kaniya
ang maong pagtooha? 15 Kon pananglitan usa ka
igsoong lalaki o babaye walay igong panapot ug
nakabsan siyag makaon alang sa adlaw-adlaw, 16 ug
unya usa kaninyo moingon kanila, "Panglakaw na
kamo nga malinawon, painiti ug busga ang inyong
kaugalingon," sa walay paghatag kanila sa mga
butang nga gikinahanglan sa lawas, unsa man lamay
kapuslanan niana? 17 Sa ingon usab niana, ang
pagtoo patay kon kini walay binuhatan. 18 Apan
kaha adunay moingon, "Ikaw adunay pagtoo ug ako
adunay binuhatan." Pakitai ako sa imong pagtoo nga
bulag sa binuhatan, ug pinaagi sa akong binuhatan
pakitaan ko ikaw sa akong pagtoo. 19 Ikaw nagatoo
nga ang Dios usa ra; husto ka niana. Ngani bisan pa
ang mga yawa nagatoo man usabug nagapangurog
sa kalisang. 20 Apan, O tawong kulangkulang, buot ka
bang masayud nga walay kapuslanan ang pagtoo nga
bulag sa binuhatan? 21 Dili ba si Abraham nga atong
ginikanan gipakamatarung man tungod sa binuhatan,
sa paghalad niya kang Isaac nga iyang anak diha
sa halaran? 22 Masabut mo nga ang iyang pagtoo
diay naglihok duyog sa iyang binuhatan, ug nga ang
iyang pagtoo nahingpit pinaagi sa iyang binuhatan;
23 ug sa ingon niana natuman ang kasulatan nga
nagaingon, "Si Abraham mitoo sa Dios, ug kini giisip
kaniya nga maoy pagkamatarung"; ug siya ginganlan
nga higala sa Dios. 24 Makita ninyo nga ang tawo
pagamatarungon pinaagi sa iyang binuhatan ug dili
lamang pinaagi ra sa iyang pagtoo. 25 Ug sa ingon
usab nga paagi, dili ba si Rahab bisan gani dautang
babaye gimatarung man pinaagi sa binuhatan sa
iyang pagdawat sa mga maniniid ug sa pagpagula
kanila sa laing agianan? 26 Kay maingon nga patay
ang lawas nga mahimulag sa espiritu, mao man usab
patay ang pagtoo nga mahimulag sa binuhatan.

3 Mga igsoon ko, ayaw tugoti nga daghan kaninyo
mahimong mga magtutudlo, kay kamo sayud, nga
labaw pa sa uban, kita nga magapanudlo mahiagum
sa labi pa ka mapiuton nga hukom. 2 Kay kitang tanan
ugod mangasayop man sa daghang paagi, ug kon
ugaling aduna may tawo nga dili masayup sa iyang
pagpanulti, kana siya hingpit nga pagkatawhana; siya
arang makapugong sa iyang tibuok lawas usab. 3
Kon tauran tag bokado ang baba sa mga kabayo aron
sila mopatoo kanato, mahimo nato ang pagpalisoliso
sa ilang tibook lawas. 4 Tan-awa usab ang mga
sakayan; bisan tuod sila dagku kaayo ug ginapatulin
sa makusog nga mga hangin, sila ginapalisoliso sa
usa ka gamay nga bansalan ngadto sa bisan diin
sumala sa tinguha sa nagapangolin. 5 Maingon usab
niana, ang dila maoy usa ka gamayng bahin sa
lawas, ug ginapanghambog niini ang mga dagkung
butang. Pagkadaku sa lasang nga masunog sa usa
ka gamayng kalayo! 6 Ug ang dila maoy usa ka
kalayo. Sa mga bahin sa atong lawas, ang dila maoy
usa ka dautan nga kalibutan nga nagahugaw sa
tibuok lawas, nagaduslit sa ligid sa kinaiyahan, ug
nga sa iyang kaugalingon siya dinuslitan ug kalayo sa
infierno. **(Geenna g1067)** 7 Kay mahimo sa pagpaaghop
ug ginpaaghop sa tawo ang tanang matang sa mga

mananap ug mga langgam, sa mga nagakamang
ug sa mga isda. 8 Apan walay tawo nga arang
makapaaghop sa dilanga maoy usa ka dautan nga
nagahigwaos, puno sa hilo nga makamatay. 9 Pinaagi
sa dila ginadayeg nato ang Ginoo ug Amahan, ug
pinaagi niini ginapanghimaraut nato ang mga tawo nga
binuhat ingon sa dagway sa Dios. 10 Gikan sa mao
rang usa ka baba nagagula ang pagpangdayeg ug
pagpanghimaraut. Mga igsoon ko, dili kana matarung.
11 Nagasugwak ba sa tubod gikan sa maorang usa
ka baba, ang tubig nga matab-ang ug ang tubig nga
maparat? 12 Mga igsoon ko, makapamunga bag
mga olivo ang kahoyng igira, o makapamunga bag
mga igos ang punoan sa parras? Dili, maingon nga
ang tubod nga maparat dili makahatag ug matab-
ang nga tubig. 13 Kinsa ba kaninyoy maalam ug
masinabuton? Pinaagi sa iyang maayong paggawi
kinahanglan magpakita siya sa iyang binuhatan diha
sa kaaghop sa kaalam. 14 Apan kon ugaling sa
inyong mga kasingkasing aduna man kamoy kapait
sa kasina ug dinalo nga tinguha sa pagpauswag,
ayaw na lang ninyo kini ipanghambog aron dili na
kamo makapanghimakak sa kamatuoran. 15 Ang
maong kaalam dili ingon sa kaalam nga nagagikan
sa kahitas-an, kondili yutan-on, tawhanon, yawan-on.
16 Kay diin gani anaa ang kapait sa kasina ug ang
dinalo nga tinguha sa pagpauswag sa kaugalingon,
maanaa usab ang kagubot ug ang tanang mangil-
ad nga buhat. 17 Apan ang kaalam nga gikan sa
kahitas-an putli una sa tanan, unya makigdaiton,
malomo, mamatig katarungan, puno sa kalooy ug
sa mga maayong binuhatan, walay pagduhaduha
o pagminaut. 18 Ug diha sa pagdinaitay ang inani
nga pagkamatarung igapugas sa mga tawo nga
nagabuhat sa pakigdait.

4 Unsa may nakaingon sa mga gubat, ug unsa may
nakaingon sa mga panag-away diha kaninyo?
Dili ba mao man ang inyong mga pangibog nga
sa kanunay nagakagubat, nga anaa sa sulod sa
mga bahin sa inyong mga lawas? 2 Adunay mga
butang nga inyong tinguhaon, apan dili ninyo kini
mabatonan; busa mopatay kamog tawo. Ug adunay
mga butang nga inyong kaibgan, apan dili ninyo
kini maangkon; busa kamo moaway ug makiggubat.
Kamo wala managpakabaton tungod kay kamo wala
man mangamuyo. 3 Kamo nagapangayog mga
butang apan dili managpakadawat niini tungod kay
dinautan man ang inyong pagpangamuyo, aron
lamang gastohon kini sa pagtagbaw sa inyong mga
pangibog. 4 Mga maluibon! Wala ba kamo masayud
nga ang pakighigalaay uban sa kalibutan maoy
pakig-away batok sa Dios? Busa bisan kinsa nga
buot mahigala sa kalibutan magahimo sa iyang
kaugalingon nga kaaway sa Dios. 5 Nagadahum ba
kamo nga wala lamay hinungdan ang pag-ingon sa
kasulatan, "Uban sa pangabubho, siya gimingaw sa
espiritu nga iyang gipapuyo sa sulod nato"? 6 Apan
siya nagahatag ug labi pa ka dakung grasya; busa
ginaingon, "Pagasantaon sa Dios ang mga mapahitas-
on, apan sa mga mapaubsanon siya nagahatag ug
grasya." 7 Busa magpasakop kamo nga masinugtanon
sa magpasakop kamo nga masinugtanon sa Dios;
apan sukli ninyo ang yawa, ug kini siya mokaratil
pagdalagan gikan kaninyo. 8 Dumuol kamo sa Dios
ug siya moduol kaninyo. Mga makasasala, hugasi
ang inyong mga kamot! Mga maduhaduhaon, putlia
ang inyong mga kasingkasing! 9 Panagkaguol ug
pagbangutan ug panghilak! Ang inyong katawa himoa
nga pagbangutan ug ang inyong kalipay himoa nga
kasilo. 10 Ipahiubos ninyo ang inyong kaugalingon
sa atubangan sa Dios, ug siya magatuboy kaninyo.
11 Mga igsoon, ayaw na kamo paglinibakay batok
sa usa ug usa. Siya nga magalibak ug igsoon o
magahukom sa iyang igsoon, nagalibak batok sa
kasugoan ug nagahukom sa kasugoan. Apan kon
imo mang hukman ang kasugoan, ikaw dili diay
magtutuman sa kasugoan kondili maghuhukom niini.
12 Usa ra ang magbabalaod ug maghuhukom, siya
nga arang makaluwas ug makalaglag. Apan ikaw, si
kinsa ka man nga magahukom sa imong silingan?
13 Tan-awa ra, kamo nga manag-ingon, "Karon o
ugma mangadto kami nianang lungsura ug didto
pabilin kamig usa ka tuig ug magpatigayon ug manapi
kami"; 14 samtang ang tinuod mao nga kamo walay
hingsayran mahitungod sa kaugmaon. Kay unsa ba
ang inyong kinabuhi? Kamo sama lamang sa aso nga
sa daklit magapadayag ug unya mahanaw lamang. 15
Magaingon unta hinoon kamo, "Kon itugot sa Ginoo,
kami mabuhi ug among pagabuhaton kini o kana." 16
Apan ang tinuod mao nga kamo nagapanghambog
na hinoon sa inyong pagkaandakan. Dautan ang
tanang pagpangandak sa ingon. 17 Busa, ang tawo
nga nasayud unsay matarung nga pagabuhaton ug
wala magabuhat niini, siya nakasala.

5 Nan, mga dato, panghilak ug paniyabaw kamo
tungod sa mga kagul-anan nga taliabut kaninyo. **2**
Ang inyong kadato mangadunot ug ang inyong mga
bisti pangotkoton sa mga tangkob. **3** Ang inyong
bulawan ug salapi mahurot sa taya, ug ang ilang taya
magasaksi batok kaninyo, magaot-ot sa inyong unod.
Kamo nagatigum ug bahandi alang sa katapusang
mga adlaw. **4** Ania karon, nagatuwaw ang mga suhol
nga inyong gitikas gikan sa mga mamomoo nga
nanag-ani sa inyong mga uma; ug ang mga pagtuwaw
sa mga mag-aani nahidangat sa mga dalunggan
sa Ginoo sa kasundalohan. **5** Dinhi sa yuta kamo
nanagpuyo sa kaluho ug sa pagpatuyang sa kalipayan;
kamo nanagpatambok sa inyong mga kasingkasing
aron ihawon alang sa adlaw sa ting-ihaw. **6** Inyong
gihukman ug silot, inyong gipatay ang matarung;
siya dili lang mosukol kaninyo. **7** Busa mga igsoon,
pagpailub kamo hangtud sa pag-anhi sa Ginoo. Tan-
awa, ang mag-uuma magapaabut sa bililhong abut
sa yuta; siya magapailub labut sa abut hangtud kini
makadawat sa sayo ug sa ulahing ulan. **8** Kamo usab
kinahanglan magpailub. Lig-ona ang inyong mga
kasingkasing, kay haduol na ang pag-anhi sa Ginoo. **9**
Mga igsoon, ayaw kamo pagpanghupaw sa pagmahay
batok sa usa ug usa, aron kamo dili pagahukman sa
silot; tan-awa, ang Maghuhukom nagatindog na sa
mga gangha-an. **10** Mga igsoon, ingon nga panig-
ingnan sa pag-antus ug pagpailub, palandunga ang
mga profeta nga nanagsulti tungod sa ngalan sa
Ginoo. **11** Tan-awa, ginahimo ta ang pagpahalipay
kanila nga nanagpakaantus. Nakadungog kamo
mahitungod sa pagkamainantuson ni Job, ug nakita
ninyo ang katuyoan kaniadto sa Ginoo, unsa gayud
kamapuanguron ug kamaloloy-on sa Ginoo. **12** Apan
labaw sa tanan, mga igsoon, ayaw gayud kamo
pagpanumpa, bisan pa kon ipasikad sa langit o sa
yuta o sa bisan unsa pang panumpaa, hinonoa ang
inyong oo himoa nga oo ra, ug ang inyong dili himoa
nga dili ra, aron dili kamo mahiagum sa hukom sa
silot. **13** Aduna ba kaninyoy nagaantus? Paampoa
siya. Aduna bay nagamalipayon? Paawita siya sa
pagdayeg. **14** Aduna ba kaninyoy nagamasakiton?
Ipakuha niya ang mga anciano sa iglesia, ug paampoa
sila alang kaniya, nga magahaplas kaniya lanaug
tungod sa ngalan sa Ginoo; **15** ug ang pag-ampo
nga inubanag pagtoo magaayo sa masakiton, ug
siya pagabangonon sa Ginoo; ug kon siya nakasala
man, siya pagapasayloon. **16** Busa ngadto sa usa
ug usa magsinugiray kamo sa inyong mga sala, ug
pag-ampo kamo alang sa usa ug usa, aron kamo
mangaayo. Ang pagpangamuyo sa tawong matarung
dakug kahimoan inig-ampo niya. **17** Si Elias maoy
usa ka tawo nga sama kanatog kinaiya, ug siya nag-
ampo pag-ayo nga dili unta mag-ulan, ug wala tuod
mag-ulan sa yuta sulod sa tulo ka tuig ug unom ka
bulan. **18** Unya siya nag-ampo pag-usab ug ang langit
nagpaulan, ug ang yuta mipaani sa iyang abut. **19**
Mga igsoon ko, kon aduna kaninyoy mahisalaag gikan
sa kamatuoran ug may usa nga makapabalik kaniya,
20 pahibaloa siya nga bisan kinsang tawhana nga
makapabalik sa makasasala gikan sa pagkahisalaag
niini sa iyang dalan, magaluwas sa kalag niini gikan
sa kamatayon ug magatabon siyag daghang mga
sala.

1 Pedro

1 Si Pedro, apostol ni Jesu-Cristo, 2 nga gipili sumala
sa nahibaloan nang daan sa Dios nga Amahan ug
gibalaan sa Espiritu aron mahimong masinugtanon
kang Jesu-Cristo ug masinabligan sa iyang dugo: 3
Dalaygon ang Dios ug Amahan sa atong Ginoong
Jesu-Cristo! Tungod sa iyang dakung kalooy kita iyang
gianak pag-usab ngadto sa usa ka buhing paglaum
pinaagi sa pagkabanhaw ni Jesu-Cristo gikan sa mga
patay, 4 ug ngadto sa usa ka panulondon nga dili
madunot, dili mabuling, dili malawos, ginatipigan didto
sa langit alang kaninyo 5 nga mga ginabantayan sa
gahum sa Dios pinaagi sa pagtoo alang sa kaluwasan
nga andam na aron igapadayag unya sa kinaulahiang
panahon. 6 Kini igakalipay ninyog daku, bisan tuod
nga karon inyong pagaantuson sa makadiyot ang
nagkalainlaing mga pagsulay, 7 aron ang pagkatinuod
sa inyong pagtoo, nga labi pang bililhon kay sa
bulawan nga ginasulayan pinaagig kalayo bisan tuod
kini madugta ra, mosangpot ngadto sa pagdalayeg ug
paghimaya ug pagpasidungog kaninyo inigpadayag
na unya kang Jesu-Cristo. 8 Bisan tuod wala kamo
makakita kaniya, kamo nagahigugma kaniya; ug
busan pa nga karon dili kamo makakita kaniya, kamo
nagasalig kaniya ug nagakalipay sa labihan gayud
nianang dili ikaasoyng kalipay ug puno sa himaya.
9 Ingon nga sangputanan sa inyong pagsalig kamo
manag-pakabaton sa kaluwasan sa inyong mga
kalag. 10 Ang mga profeta nga nagtagna mahitungod
sa grasya nga igahatag kaninyo, kini sila nangita ug
nagpakisusi mahitungod niining maong kaluwasan; 11
ilang gisusi kinsang tawhana o unsang panahona ang
gipasabut sa Espiritu ni Cristo nga diha kanila sa ilang
pagtagna sa mga pag-antus ni Cristo ug sa himaya
nga modason niini. 12 Ug kanila gipadayag nga dili
sa ilang kaugalingon kondili kaninyo nanag-alagad
sila diha sa mga butang nga karon gikapahibalo
na kaninyo pinaagi sa mga tawo nga nagawali sa
Maayong Balita pinaagi sa Espritu Santo nga pinadala
gikan sa langit, mga butang nga niini ang mga
manulonda nangandoy sa pagsud-ong. 13 Busa
andama ninyo ang inyong mga salabutan, magmaayo
kamog panimuot, ug laumi ninyo sa hingpit ang grasya
nga igahatag kaninyo inigpadayag unya kang Jesu-
Cristo. 14 Ingon nga mga anak nga masinugtanon,
ayaw na kamo pagpahiuyon sa mga pangibog nga
diha kaninyo kaniadto sa panahon nga wala pa
kamoy alamag, 15 apan maingon nga balaan man
siya nga nagtawag kaninyo, kinahanglan kamo usab
magmabalaanon sa tanan ninyong paggawi; 16 kay
ingon sa nahisulat, "Kinahanglan kamo magmabalaan,
sanglit ako balaan man." 17 Ug kon siya ginatawag
man ninyo nga Amahan, siya nga maoy magahukom
sa matag-usa ka tawo sa walay pinalabi sumala
sa iyang binuhatan, nan, panaggawi kamo uban sa
kahadlok sulod sa panahon sa inyong panimuyo ingon
nga mga dumuloong dinhi sa yuta. 18 Kamo sayud
nga gikan sa walay hinungdan nga paggawi nga
inyong napanunod gikan sa inyong mga ginikanan
kamo gitubos, dili pinaagi sa mga butang madugta
ingon sa salapi o bulawan, 19 kondili sa bililhong dugo
ni Cristo, nga daw sa nating karniro nga walay buling
o hugaw. 20 Siya gitagana nang daan alang niini
bisan sa wala pa ang pagkabuhat sa kalibutan, apan
niining kaulahiang mga panahon siya gikapadayag na
tungod kaninyo. 21 Pinaagi kaniya kamo nanagsalig
sa Dios nga nagbanhaw kaniya gikan sa mga patay
ug mihatag kaniyag himaya, nga tungod niana ang
inyong pagsalig ug paglaum anaa diay sa Dios. 22 Sa
naulay ninyo ang inyong mga kalag pinaagi sa inyong
pagkamasinugtanon sa kamatuoran alang sa matuod
nga paghinigugmaay nga minagsoon, kinahanglan sa
kinasingkasing maghigugmaay kamo ang usa sa usa,
sa mainiton gayud. 23 Kamo gikaanak pag-usab, dili
sa binhi nga madunot ra, kondili sa binhi nga walay
pagkadunot pinaagi sa buhi ug nagapadayong pulong
sa Dios; (aiōn g165) 24 kay Ang tanang pagkatawo
sama sa tanaman ug ang tanang kaanyag niini sama
sa bulak sa tanaman. Ang tanaman malaya, ug ang
kabu-lakan mapulak, 25 apan ang pulong sa Ginoo
magapadayon hangtud sa kahangturan." (aiōn g165)

2 Busa, biyai ninyo ang tanang pagpanghimaraut,
ug ang tanang limbong ug pagminaut ug kasina,
ug ang tanang pagsultig pagdaut sa dungog. 2 Ug
sama sa mga bata nga bag-o pang nahimugso,
tinguhaa ninyo ang espirituhanong gatas nga walay
sambog, aron nga pinaagi niini kamo managtubo
ngadto sa kaluwasan; 3 sanglit nakatilaw na man
kamo sa pagkamapuanguron sa Ginoo. 4 Dumuol
kamo kaniya, sa buhi nga bato, nga tuod sinalikway
sa mga tawo apan pinili ug minahal sa Dios; 5
ug ang inyong kaugalingon usab, ingon nga mga
buhi nga bato, ipahimo ninyong espirituhanon nga
balay, nga mahimong balaan nga pagkasacerdote,

alang sa paghalad ug espirituhanong mga halad
nga pagakahimut-an sa Dios pinaagi kang Jesu-
Cristo. 6 Kay ginaingon diha sa kasulatan, Tan-
awa, ginapahiluna ko sa Sion ang usa ka bato nga
pinili, ang bililhong bato sa pamag-ang, ug siya nga
magasalig kaniya dili gayud maulawan." 7 Busa
alang kaninyo nga mga nanagsalig, siya bililhon,
apan alang kanila nga wala managsalig, Ang maong
bato nga sa mga magtutukod gisalikway nahimong
ulohan sa pamag-ang," 8 ug Usa ka bato nga sa
mga tawo kapangdulan, usa ka dakung bato nga
makaingon sa ilang kapukan"; 9 Apan kamo maoy
usa ka kaliwatan nga pinili, ang kahugpungan sa
mga harianong sacerdote, ang nasud nga balaan,
ang katawhan nga iyang kaugalingon sa Dios, aron
kamo magamantala sa kahibulongang mga buhat
niya nga nagtawag kaninyo gikan sa kangitngit
ngadto sa iyang katingalahang kahayag. 10 Kaniadto
kamo dili mga katawhan sa Dios, apan karon kamo
mga katawhan na sa Dios; kaniadto kamo wala
pagkaloy-i, apan karon kamo ginakaloy-an na. 11
Mangamuyo ako kaninyo, mga hinigugma, ingon
sa mga dumuloong ug mga langyaw, sa paglikay
sa lawasnong mga pangibog nga nagapakig-away
batok sa kalag. 12 Pagkinabuhi kamo nga maligdong
taliwala sa mga Gentil, aron nga bisan pa magaingon
sila nga kamo mga mamumuhat ug dautan, tungod
sa ilang pagkakita sa inyong mga maayong binuhatan
sila magahimaya sa Dios unya sa adlaw sa panudya.
13 Tungod sa Ginoo, kinahanglan magpasakop kamo
nga masinugtanon sa tanang tawhanong pagbulot-an,
sa emperador ingon nga maoy labaw sa tanan, 14 o sa
mga gobernador nga iyang pinadala aron sa pagsilot
niadtong magabuhat ug dautan, ug sa pagdayeg
niadtong magabuhat ug maayo. 15 Kay maoy kabubut-
on sa Dios nga pinaagi sa pagbuhat ug maayo
inyong mapahilum ang pagkawalay alamag sa mga
tawong kulangkulang. 16 Pagkinabuhi kamo ingon
nga mga tawong may kagawasan, mao lamang nga
dili ninyo paggamiton ang inyong kagawasan ingon
nga takuban sa pagbuhat ug dautan; pagkinabuhi
kamo ingon nga mga ulipon sa Dios. 17 Tahura ninyo
ang tanang tawo. Higugmaa ninyo ang kaigsoonan.
Kahadloki ninyo ang Dios. Pasidunggi ninyo ang
emperador. 18 Mga binatonan, magpasakop kamo
nga masinugtanon sa inyong mga agalon uban sa
bug-os nga pagkamatinahuron, dili lamang sa mga
agalon ra nga mga mapuanguron ug maayog batasan
kondili bisan pa usab kanila nga mga masuk-anon.
19 Kay takus gayud sa pagpasalamat kon ang usa
ka tawo, tungod sa iyang kahibalo sa Dios, moantus
sa mga kasakit nga igapahamtang kaniya bisan siya
dili sad-an. 20 Kay kon kamo makapailub sa mga
pagbokbok kaninyo inigpakasala ninyo, unsa may
dalaygon niini? Apan kon makapailub man kamo sa
diha nga magabuhat kamog matarung ug paantuson
tungod niini, nan, kamo kahimut-an sa Dios. 21 Kay
sa maong paggawi gipanagtawag kamo, maingon
nga alang kaninyo miantus man usab si Cristo,
nga nagbilin kaninyog usa ka panig-ingnan aron
kamo managsunod sa iyang mga tunob. 22 Siya
walay nahimo nga pagpakasala; walay hingkaplagang
limbong diha sa iyang baba. 23 Sa gisultihan siyag
pasipala, wala siya mobalus pagsultig pasipala;
sa nag-antus siya, wala siya manghulga; hinonoa
gisalig lamang niya ang tanan ngadto kaniya nga
nagapanghukom uban sa katarungan. 24 Siya gayud
mao ang midala sa atong mga sala diha sa iyang
lawas ngadto sa kahoy, aron kita mamatay ngadto sa
sala ug mabuhi ngadto sa pagkamatarung. Pinaagi
sa iyang mga samad kamo nangaayo. 25 Kay samag
mga karnero kamo kaniadto nanghisalaag, apan karon
kamo nahibalik na sa Magbalantay ug Magdudumala
sa inyong mga kalag.

3 Ingon man usab kamong mga asawa, magpasakop
kamo nga mga masinugtanon sa inyong
kaugalingong mga bana, aron nga kon aduna man
kanilay wala magatoo sa pulong, basin pa makabig
sila sa walay sulti pinaagi sa gawi sa ilang mga
asawa, 2 sa diha nga mapaniid nila ang inyong
matinahuron ug maputli nga kagawian. 3 Himoa nga
ang pagpaanyag ninyo sa inyong kaugalingon dili
anha sa inyong dayag nga panagway pinaagi sa
pagsalapid sa buhok, sa pagdayandayan ug mga
alahas nga bulawan, ug sa pagsul-ob ug mga hamiling
bisti, 4 kondili anha hinoon sa pagkatawo nga natago
sulod sa kasingkasing pinaagi sa dili madunot nga
alahas sa maaghop ug malinawon nga espiritu, alahas
nga bililhon uyamot sa atubangan sa Dios. 5 Kay ang
mga babayeng balaan sa karaan nga nanaglaum sa
Dios, sa ingon niining paagiha nanagpaanyag sa ilang
kaugalingon ug nanagpasakop nga masinugtanon
sa ilang mga bana, 6 maingon kang Sara nga
nagmasinugtanon kang Abraham, ug nagtawag kaniya
nga ginoo. Ug kamo karon mga anak ni Sara kon

kamo magtinarung ug dili magpalisang sa bisan
unsa. 7 Maingon man usab kamong mga bana,
kinahanglan ipahiuyon ninyo sa kaalam ang inyong
pagpuyo uban sa inyong mga asawa; nga magahatag
ug pasidungog sa babaye ingon nga maoy galamiton
nga labaw pang mahuyang, sanglit uban kanila
kamo mga masigkamanununod man sa gasa nga
kinabuhi, aron dili mabalda ang inyong mga pag-
ampo. 8 Sa katapusan, kamong tanan kinahanglan
managkaduyog, magbinatiay, maghigugmaay ingon
nga mga magsoon, maloloy-on sa kasingkasing,
ug mapaubsanon sa hunahuna, 9 nga dili kamo
magbalus ug panghimaraut sa panghimaraut, ni
magbalus ug sulting pasipala sa sulting pasipala;
kondili nga panghinautan hinoon ninyog maayo ang
mga magpanghimaraut kaninyo, kay alang niini kamo
gipanagtawag aron makapanunod kamog panalangin.
10 Kay Siya nga buot mahigugmag kinabuhi ug motan-
awg maayong mga adlaw, papugngi kaniya ang
iyang dila gikan sa pagkamadauton ug ang iyang
mga ngabil gikan sa pagsultig limbong; 11 pabiyai
kaniya ang dautan ug ipabuhat kaniya ang maayo;
ipapangita kaniya ang kadaitan ug ipakab-ot kini. 12
Kay ang mga mata sa Ginoo magasudong nga uyon
sa mga matarung, ug ang iyang mga dalunggan gipa-
abong sa ilang mga pangamuyo. Apan ang nawong
sa Ginoo batok sa mga nagabuhat ug dautan." 13 Ug
kinsa may makahimog pagdaut kaninyo kon lamang
magamainiton kamo sa pagbuhat ug maayo? 14
Ngani, kon ugaling paantuson man kamo tungod
sa inyong pagbuhat ug matarung, bisan pa niini
kamo magamalipayon. Ayaw kamo kakuyaw sa ilang
pagpanghadlok, ni magkalisang, 15 hinonoa, sa sulod
sa inyong mga kasingkasing katahai ninyo si Cristo
ingon nga Ginoo. Kinahanglan andam kamo kanunay
sa pagtubag kang bisan kinsa nga mangutana sa
hinungdan sa paglaum nga anaa kaninyo, hinoon
buhata ninyo kini uban sa kaaghop ug kataha; 16 ug
kinahanglan magbaton kamog maayong kaisipan aron
nga sa dihang pagalibakon kamo, maulawan hinoon
sila nga managsultig pagdaut sa inyong maayong
kagawian diha kang Cristo. 17 Kay labi pang maayo
ang pag-antus tungod sa pagbuhat ug matarung, kon
kini pagbuot man sa Dios, kay sa pag-antus tungod sa
pagbuhat ug dautan. 18 Kay si Cristo usab namatay
sa makausa alang sa tanan tungod sa mga sala, ang
matarung alang sa mga dili matarung, aron kita iyang
madala ngadto sa Dios. Sa lawasnong bahin sa iyang
kinaiya, siya gipatay apan nabuhi diha sa espiritu; 19
nga niini siya miadto ug miwali sa mga espiritu nga
didto sa sulod sa bilanggoan, 20 nga kaniadto wala
manag-ano-o, sa diha nga sa mga adlaw ni Noe ang
pailub sa Dios nagpa-abut, samtang gibuhat pa ang
arka nga niini pila lamang kabuok, sa ato pa, walo
ka tawo ang naluwas latas sa tubig. 21 Agig hulad
niini, ang bautismo usab nagaluwas kaninyo karon dili
ingon nga paglugod sa buling gikan sa lawas kondili
ingon nga pangamuyo diha sa atubangan sa Dios
alang sa maayong kaisipan, pinaagi sa pagkabanhaw
ni Jesu-Cristo, 22 nga miadto sa langit ug anaa
karon sa too sa Dios, ug nga kaniya nailalum ang
mga manolunda ug mga langitnong kamandoan ug
kagahuman.

4 Busa, maingon nga si Cristo miantus diha sa
lawas, sangkapi ninyo ang inyong kaugalingon sa
samang tinguha, kay bisan kinsa nga magaantus diha
sa lawas nakahunong na sa pagpakasala, 2 aron
kamo magkinabuhi sulod sa panahon nga nahibilin
pa sa lawas dili na tungod sa pagbuot sa tawhanong
mga pangibog kondili tungod sa pagbuot sa Dios. 3
Kay kadtong panahona nga miagi igo na alang sa
pagbuhat sa buot ipabuhat kaninyo sa mga Gentil, sa
paggawi sa kaulag, pangibug, huboghubog, hudyaka-
bahakhak sa kombirahan, sinumsumay, ug sa gidili
nga pagsimbag mga diosdios. 4 Sila nanghitingala
nga kamo karon dili na man kmakighogoyhogoy uban
kanila sa samang pagpatuyang, ug kamo ila nang
pagapasipad-an; 5 apan kini sila magahatag ra unyag
husay ngadto kaniya nga andam sa paghukom sa mga
buhi ug sa mga patay. 6 Kay kini mao ang hinungdan
ngano nga ang Maayong Balita giwali hangtud ngadto
sa mga patay, aron nga bisan tuod sila nahinukman
na diha sa lawas ingon sa mga tawo, sila mabuhi
sa espiritu ingon sa Dios. 7 Apan ang katapusan sa
tanang butang nagkahiduol na; busa magmalinaw
kamo sa hunahuna ug batoni ninyo ang maayong
panimuot aron kamo manag-ampo. 8 Ug labaw sa
tanan, batoni nga mainiton sa kanunay ang inyong
gugma sa usa ug usa, sanglit ang gugma magatabon
man sa kapid-an ka mga sala. 9 Batasana ninyo ang
pag-abiabi sa usag usa sa walay pagbagolbol. 10
Sumala sa hiyas nga nadawat sa matag-usa, gamita
ninyo kini alang sa usag usa ingon nga mga maayong
piniyalan sa nagkalainlaing grasya sa Dios: 11 ang
tawo nga magasulti, kinahanglan magasulti siya

ingon sa sinultihan sa pulong sa Dios; ang tawo nga
magaalagad, kinahanglan magaalagad siya ingon nga
may gahum nga hinatag sa Dios; aron nga sa tanang
butang ang Dios pagahimayaon pinaagi kang Jesu-
Cristo, kang kinsa ang himaya ug ang panggahum
hangtud sa kahangturan. Amen. **(aiōn g165)** **12** Mga
hinigugma, ayaw kamo paghikurat sa magasilaob
nga kalisdanan nga magaabut sa pagsulay kaninyo,
nga kaha pagaingnon ninyo nga usa ka talagsaong
butang ang nahitabo kaninyo. **13** Magkalipay hinoon
kamo sumala sa inyong pagpakaambit sa mga
kasakit ni Cristo, aron kamo magakalipay usab ug
magamasadyaon inigpadayag na unya sa iyang
himaya. **14** Kon kamo panamastamasan tungod sa
ngalan ni Cristo, bulahan kamo kay ang espiritu sa
himaya ug sa Dios anha man kaninyo. **15** Hinoon
ayaw tugoti nga aduna kaninyoy paantuson ingon nga
mamumuno, o kawatan, o mamumuhat ug dautan, o
mahilabtanon sa mga butang sa ubang mga tawo;
16 apan kon aduna may paantuson tungod sa iyang
pagka-Cristohanon, nan, dili niya kini pag-ikaulaw,
hinonoa kinahanglan magahimaya siya sa Dios
tungod sa maong ngalan. **17** Kay panahon na nga
pagasugdan ang pagtuman sa hukom diha sa balay
sa Dios; ug kon kini magsugod man kanato, unsa man
kahay dangatan sa mga tawo nga wala magtuman sa
Maayong Balita sa Dios? **18** Ug Kon ang matarung
lisud man ganing maluwas, unsa man kaha unyay
dangatan sa mga dili diosnon ug makasasala?" **19**
Busa sila nga nagaantus sumala sa pagbuot sa Dios
kinahanglan magabuhat ug maayo, ug magapiyal sa
ilang mga kalag ngadto sa usa ka magbubuhat nga
kasaligan.

5 Busa kanila nga mga anciano nga anaa kaninyo,
magatambag ako ingon nga ilang masigka-anciano
ug saksi sa mga pag-antus ni Cristo, ug mag-aambit
usab sa himaya nga igapadayag unya. **2** Tagda ninyo
ang panon sa Dios nga anaa diha kaninyo, dili nga daw
sa ingon sa gipamugos kamo kondili sa kinabubut-on
ninyo gayud, dili alang sa makauulawng pagpanapi
kondili inubanan sa kadasig, **3** dili sa hinarihari nga
pagdumala kanila nga gipiyal kaninyo dondili ingon
nga mga panig-ingnan nga pagaawaton sa panon. **4**
Ug inigpadayag kaninyo sa pangulong Magbalantay,
kamo managpakadawat unya sa mahimayaong
purongpurong nga dili malawos. **5** Maingon man usab
kamong mga batan-on kinahanglan managpasakop
kamo nga misinugtanon sa mga anciano. Kamong
tanan, panagsul-ob kamog pagpaubos alang sa
usa ug usa, kay "Ang Dios magabatok sa mga
mapahitas-on, apan sa mga mapaubsanon siya
magahatag ug grasya." **6** Busa ipahiubos ninyo ang
inyong kaugalingon ilalum sa gamhanang kamot
sa Dios, aron kamo iyang igatuboy unya sa gitagal
nga panahon. **7** Itugyan ngadto kaniya ang inyong
tanang kabalaka, kay siya may kahangawa man
alang kaninyo. **8** Magmalinawon kamo sa hunahuna,
managtukaw kamo. Ang inyong kaaway nga mao ang
yawa nagalibotlibut sama sa leon nga nagangulob
nga nangitag iyang matukob. **9** Kaniya kinahanglan
managpanukol kamo nga malig-on sa inyong pagtoo,
sa nahibaloan ninyo nga ang samang mga pag-
antus kinahanglan gayud masinati ninyong tanan
nga masigkaigsoon nga ania sa kalibutan. **10** Ug
tapus kamo makaantus sa makadiyot, ang Dios
sa tanang grasya, nga nagtawag kaninyo ngadto
sa iyang dayong himaya diha kang Cristo, mao
gayud ang mangunay sa pag-ayo, paglig-on, ug
pagbaskug kaninyo. **(aiōnios g166)** **11** Ang panggahum
iya hangtud sa kahangturan. Amen. **(aiōn g165)** **12**
Pinaagi kang Silvano, igsoon nga kasaligan sumala sa
paghunahuna ko, nagasulat ako kaninyo sa hamubo,
sa pagtambag ug pagpanghimatuod nga kini mao ang
matuod na grasya sa Dios; kinahanglan magmalig-on
kamo sa pagbarug niini. **13** Ang iglesia nga ania sa
Babilonia, nga pinili usab, nangomusta kaninyo; ug
maingon man usab si Marcos nga akong anak. **14**
Pagpangomustahay kamo ang usa ug usa pinaagi sa
halok sa gugma.

2 Pedro

1 Si Simon Pedro, ulipon ug apostol ni Jesu-Cristo,
2 Ang grasya ug kalinaw ipadagaya unta kaninyo
diha sa inyong kahibalo sa Dios ug kang Jesus
nga atong Ginoo. 3 Ang iyang diosnong gahum
naghatag kanato sa tanang butang bahin sa kinabuhi
ug pagkadiosnon, pinaagi sa atong kahibalo kaniya
nga nagtawag kanato sa iyang kaugalingong himaya
ug pagkahalangdon, 4 nga tungod niana kita iyang
gikahatagan sa bililhon ug dagku uyamot nga mga
saad, aron nga pinaagi niini kamo managpakaikyas
gikan sa pagpangadunot nga ania sa kalibutan tungod
sa pangibog, ug mangahimo kamong mag-aambit
sa diosnong kinaiya. 5 Ug tungod niining maong
hinungdan, himoa ninyo ang tanang paningkamot
aron nga sa inyong pagtoo ipuno ninyo ang maligdong
nga batasan, ug sa maligdong nga batasan ipuno ang
kahibalo, 6 ug sa kahibalo ipuno ang pagpugong sa
kaugalingon, ug sa pagpugong sa kaugalingon ipuno
ang pagkamainantuson, ug sa pagkamainantuson
ipuno ang pagkadiosnon, 7 ug sa pagkadiosnon
ipuno ang pagbati nga inigsoon, ug sa pagbati
nga inigsoon ipuno ang gugma. 8 Kay kon kining
mga butanga inyong mabatonan ug magatubo,
kini magapahilayo kaninyo sa pagkataspukan o sa
pagkadili mabungahon diha sa inyong kahibalo sa
atong Ginoong Jesu-Cristo. 9 Kay bisan kinsa nga
nakulangan niining mga butanga, siya buta ug igo
lamang makakita sa duol ug nahikalimot nga siya
nahinloan na gikan sa iyang karaan nga mga sala. 10
Busa, mga igsoon, paningkamoti sa labi pa gayud nga
masiguro ang inyong pagkatinawag ug pagkapinili,
kay kon inyong himoon kini, dili gayud kamo mahulog;
11 ug sa ingon niana aduna unyay madagayaong
pagpahigayon alang kaninyo sa usa ka madaugong
pagsulod ninyo ngadto sa dayong gingharian sa
atong Ginoo ug Manluluwas nga si Jesu-Cristo.
(aiōnios g166) 12 Busa sa kanunay ako andam sa
pagpahinumdum kaninyo niining mga butanga, bisan
pa nga nasayud na kamo niini ug nalig-on na kamo
sa kamatuoran nga inyong ginabatonan. 13 Akong
giisip nga maoy matarung, samtang ania pa ako
niining lawas, ang pagdasig kaninyo pinaagi sa
pagpahinumdom kaninyo, 14 kay ako nasayud nga
kining akong lawas dili na madugayng pagabiyaan,
sumala sa gipadayag kanako sa atong Ginoong
Jesu-Cristo. 15 Ug paningkamotan ko aron nga
bisan kon unya patay na ako, makahimo gihapon
kamo sa paghinumdom niining mga butanga bisan
kanus-a. 16 Kay sa among pagpahibalo kaninyo
sa gahum ug pag-anhi sa atong Ginoong Jesu-
Cristo, kami wala magsubayg mga sugilanon nga
maayong pagkaminaomao, hinonoa kami mga saksi-
nga-nakakita sa iyang pagkahalangdon. 17 Kay sa
iyang pagkadawat sa pasidungog ug himaya gikan
sa Dios nga Amahan sa diha nga gihatud kaniya sa
Halangdong Himaya ang tingog nga nag-ingon, "Kini
mao ang akong pinalanggang Anak nga kaniya may
kalipay ako," 18 kami gayud mao ang nanagpakabati
sa maong tingog gikan sa langit, kay kami uban man
kaniya didto sa bukid nga balaan. 19 Labi pa gayud
diay nga nahimatud-an ang pulong sa profesiya nga
among ginabatonan. Maayo nga inyong himoon ang
pagtagad niini maingon sa inyong pagtagad sa usa ka
suga nga nagasiga sa dapit nga mangitngit, hangtud
mobanagbanag ang panahon ug mosubang bitoong
kabugason diha sa inyong mga kasingkasing. 20
Kinahanglan inyong mahibaloan kini, una sa tanan,
nga walay profesiya diha sa kasulatan nga arang
kahimoan sa kinaugalingon nga pagpanabut, 21
tungod kay wala may profesiya nga miabut pinaagi sa
kabubot-on sa tawo, hinonoa minandoan sa Espiritu
Santo nanagpanulti ang mga balaang tawo sa Dios.

2 Apan diha usab ing mga mini nga profeta sa
taliwala sa katawhan, maingon nga sa taliwala
ninyo aduna usab gayuy mobarug nga mga mini nga
magtutudlo nga sa tago magapasulod sa makapadaut
nga mga herejia, ug magapanghimakak pa gani
sa Agalon nga maoy nagpalit kanila, ug busa
magpahimutang sa kalit nga pagkalaglag diha sa
ilang kaugalingon. 2 Ug daghan ang managsunod
sa ilang pagpatuyang sa kaulag, ug tungod kanila
pagapasipad-an ang dalan sa kamatuoran. 3 Ug
tungod sa ilang kadalo kamo ilang panapion pinaagi
sa tinumotomo nga mga pulong; sukad pa kaniadto sa
karaan ang hukom kanila sa silot wala maghunong,
ug ang ilang pagkalaglag wala magkatulog. 4 Kay kon
ang mga manulonda wala kaloy-i sa Dios sa diha nga
nakasala sila, hinonoa iyang gitambog sila ngadto
sa infierno ug gibalhog ngadto sa mga lungib nga
mangiob aron igatagana hangtud sa pagpanghukom;
(Tartarō g5020) 5 kon ang karaang kalibutan wala
kaloy-i sa Dios bisan tuod giluwas niya si Noe nga
magwawali sa pagkamatarung kauban sa pito ka mga

tawo, sa diha nga gipalunopan niya kadtong kalibutan
sa mga dili diosnon; 6 kon sa iyang paghimong abo
sa mga lungsod sa Sodoma ug Gomorra sila iyang
gihukman ngadto sa pagkawagtang ug gihimong
panig-ingnan alang kanila nga magkinabuhi nga dili
diosnon; 7 ug kon iyang giluwas ang matarung nga si
Lot nga naguol sa hilabihan tungod sa maulagon nga
pagpatuyang sa mga tawong dautan 8 (kay ang mga
nakita ug nadungog sa maong matarung nga tawo
samtang nagpuyo siya uban kanila, sa adlaw-adlaw
nakapasakit sa iyang matarung nga kalag tungod
sa ilang mga malinapasong binuhatan), 9 nan, ang
Ginoo mahibalo sa pagluwas sa mga tawong diosnon
gikan sa mga pagtintal, ug sa pagbantay nga ang
mga dili matarung magapabilin ubos sa silot hangtud
sa adlaw sa paghukom, 10 ug labi na gayud sila
nga nagapahiuyon sa makapahugawng pangibog sa
unod ug dili motagad sa langitnong kagamhanan.
11 samtang ang mga manolunda, bisan tuod labi pa
silang kusgan ug gamhanan, dili man gani mopasipala
paghukom batok kanila sa atubangan sa Ginoo.
12 Apan kini silang mga tawhana, sama sa walay
kabuot nga mga mananap nga nanghimugso sa lonlon
lamang kinaiya aron pagadakpon ug pagapatyon, nga
nagapasipala sa mga butang nga wala nila mahibaloi
kini sila pagalaglagon gayud unya diha sa mao rang
pagkalaglag uban kanila, 13 nga magaantus sa kadaut
nga balus sa ilang pagpangdaut. Alang kanila ang
pagkalipay mao ang paghudyaka sa maadlaw. Sila
mga buling ug mga hugaw, nga nanagpanghudyaka sa
ilang pagpatuyang samtang anaa sila managkombira
uban kaninyo. 14 Sila may mga mata nga puno sa
panapaw ug dili matagbaw sa sala. Ilang ginahaylo
ang maduhaduhaon nga mga tawo. Sila adunay mga
kasingkasing nga batid sa kadalo, kaliwatan sila
nga tinunglo! 15 Sila mitalikod sa matuod nga dalan
ug nanghisalaag; sila nagasunod sa agi ni Balaam
nga anak ni Beor, nga nahigugma sa suhol gikan
sa pagkadili matarung, 16 apan nga gibadlong siya
tungod sa iyang kaugalingong kalapasan; ang amang
nga asno militok sa tawhanong paningog ug misumpo
sa kaboang sa maong profeta. 17 Kini sila maoy mga
tuboran nga walay tubig, ug mga gabon nga pinalid sa
unos; alang kanila gitagana ang labing mangiob nga
kangitngit. 18 Kay sa magalitok silag mga pinaburot
nga kakawangan, pinaagi sa maulagon nga mga
pangibog sa lawas, ilang ginahaylo ang mga tawo nga
bag-o pa lamang nga nga nanagpakaikyas gikan kanila
nga nagakinabuhi sa kasaypanan. 19 Sila magasaad
kanilag kagawasan, samtang sa ilang kaugalingon
sila mga ulipon nga iya sa pagkadunot; kay ang
tawo ulipon man sa bisan unsa nga makabuntog
kaniya. 20 Kay kon tapus sila makaikyas gikan sa mga
kahugawan sa kalibutan pinaagi sa ilang kahibalo
sa atong Ginoo ug Manluluwas nga si Jesu-Cristo,
kon tapus niini sila magapusgapos pag-usab diha
kanila ug pagabuntugon, ang ulahing kahimtang nila
labi pa unyang mangil-ad kay sa nahauna. 21 Kay
alang kanila maayo pa lamang unta hinoon nga
wala sila mahibalo sa dalan sa pagkamatarung kay
sa motalikod sila tapus mahibalo niini, motalikod
gikan sa balaang sugo nga gitugyan kanila. 22
Sila hingmatud-an sa tinuod nga sanglitanan nga
nagaingon, "Gibalikan sa iro ang iyang kaugalingong
suka; ug tapus madigo ang anay, sa yanang mobalik
siya sa paglunang."

3 Mga hinigugma, kini karon mao ang ikaduhang
sulat nga gisulat ko kaninyo. Ug niining duha
ko ka sulat nagadasig ako sa inyong lunsay nga
salabutan agig pagpahinumdom; 2 nga kinahanglan
inyong hinumduman ang mga profesiya sa balaang
mga profeta ug ang sugo nga gihatag sa Ginoo ug
Manluluwas pinaagi sa inyong mga apostoles. 3
Una sa tanan kinahanglan inyong mahibaloan kini,
nga sa ulahing mga adlaw may mga mayubiton nga
managpanungha nga managyubit, nga magapahiuyon
sa ilang kaugalingong pangibog 4 ug magaingon,
"Hain na man ang saad sa iyang pag-anhi? Kay sukad
sa pagkamatay sa mga amahan, ang tanang mga
butang nagapabilin man nga mao ra gihapon sukad
pa sa pagkatukod sa kalibutan." 5 Sila nagpakabuta
sa tinuod nga butang nga mao kini, nga sa karaang
panahon pinaagi sa pulong sa Dios, dihay mga langit
nga nanaglungtad, ug usa ka yuta nga naumol gikan
sa tubig ug pinaagi sa tubig, 6 nga pinaagi niini
ang kalibutan nga naglungtad kaniadto gilunopan sa
tubig ug nalaglag. 7 Apan pinaagi sa mao ra usab
nga pulong ang mga langit ug ang yuta nga karon
nagalungtad gikatagana alang sa kalayo, ginatipigan
alang sa adlaw sa panudya ug sa kalaglagan sa mga
tawong dili diosnon. 8 Apan mga hinigugma, ayaw
kamo pagpakabuta niining usa ka butang nga tinuod,
nga alang sa Ginoo ang usa ka adlaw ingon sa usa
ka libo ka tuig, ug ang usa ka libo ka tuig ingon sa
usa ka adlaw. 9 Bahin sa iyang saad ang Ginoo

dili langaylangayan, nianang paglangaylangay nga
maoy pagsabut sa uban; hinonoa siya mapailubon
kaninyo, nga wala magtinguha nga adunay mahanaw
kondili nga ang tanan managpakakab-ot unta sa
paghinulsol. **10** Apan ang adlaw sa Ginoo moabut
sama sa usa ka kawatan, ug unya ang mga langit
mawagtang uban sa dakung dinagook, ug ang mga
kasugdanan sa kalibutan mangatunaw sa hilabihang
kainit, ug pagasunogon ang yuta ug ang mga buhat
nga ania niini. **11** Sanglit kining tanang mga butanga
pagatunawon man sa ingon, pagkakinahanglanon
gayud diay nga magkinabuhi kamo sa pagkabalaan
ug pagkadiosnon, **12** nga magapaabut ug magapadali
sa pag-abut sa adlaw sa Dios, nga tungod niini
pagaduslitan ug pagatunawon ang mga langit, ug
ang mga kasugdanan sa kalibutan mangatunaw
sa kalayo! **13** Apan sumala sa iyang saad kita
nagapaabut sa bag-ong nga langit ug usa ka bag-
ong yuta diin nagapuyo ang pagkamatarung. **14**
Busa, mga hinigugma, sanglit nagapaabut man kamo
niining mga butanga, paningkamoti gayud ninyo nga
mahikaplagan kamo nga wala untay buling o hugaw,
ug nga maanaa kamo sa kalinaw. **15** Ug isipa ninyong
kaluwasan ang pagkamainantuson sa Ginoo. Sa
ingon usab niini ang atong hinigugmang igsoon nga
si Pablo nagsulat kaninyo sumala sa kaalam nga
gihatag kaniya, **16** nga nagsulti mahitungod niini
sumala sa iyang ginahimo sa tanan niyang mga sulat;
nga sa maong mga sulat aduna ganiy mga butang
nga malisud sabton, nga ginatuis sa mga walay
alamag ug sa mga mabalhinon ug kinaiya, ingon sa
ginabuhat usab nila sa ubang kasulatan, sa pagtuis
niini ngadto sa ilang kaugalingong pagkalaglag.
17 Busa, mga hinigugma, sa nasayud na kamong
daan niini, magbantay kamo basi bayag madaldal
kamo sa kasaypanan sa mga tawong masupilon ug
mangahulog kamo ug mawad-an kamo sa inyong
kalig-on. **18** Apan kinahanglan managtubo hinoon
kamo sa grasya ug sa kahibalo sa atong Ginoo ug
Manluluwas nga si Jesu-Cristo. Kaniya ang himaya
karon ug hangtud sa kahangturan. Amen. **(aiōn g165)**

1 Juan

1 Kadto nga diha na sukad pa sa sinugdan, nga among nadungog, nga among nakita pinaagi sa among kaugalingong mga mata, nga among nasud-ong ug nahikap pinaagi sa among mga kamot, mahitungod sa pulong nga nagahatag ug kinabuhi **2** (ug ang kinabuhi gikapadayag, ug kami nakakita niini ug magapanghimatuod niini, ug magamantala kaninyo sa maong dayong kinabuhi, nga diha kauban sa Amahan ug nga gikapadayag kanamo), **(aiōnios g166)** **3** kadto nga among nakita ug nadungog among ginamantala usab kaninyo, aron kamo usab makabaton sa pakig-ambitay uban kanamo; ug ang atong pakig-ambitay maoy pakig-ambitay uban sa Amahan ug sa iyang Anak nga si Jesu-Cristo. **4** Ug kami nagasulat niini kaninyo aron mamahingpit ang among kalipay. **5** Ang gipahibalo nga among nadungog gikan kaniya ug karon among ginamantala kaninyo mao kini: nga ang Dios kahayag ug diha kaniya wala gayuy kangitngit. **6** Kon kita magaingon nga may pakig-ambitay kita uban kaniya, apan nagalakaw usab kita diha sa kangitngit, nan, kita nagabakak ug wala magkinabuhi subay sa kamatuoran; **7** apan kon kita magalakaw diha sa kahayag, maingon nga siya anaa sa kahayag, nan, kita may pakig-ambitay ang usa sa usa, ug ang dugo ni Jesus nga iyang Anak nagahinlo kanato gikan sa tanang sala. **8** Kon kita magaingon nga wala kitay sala, kita ra ang nagapahisalaag sa atong kaugalingon, ug wala kanato ang kamatuoran. **9** Kon isugid ta ang atong mga sala, siya kasaligan ug makatarunganon nga tungod niana mopasaylo siya sa atong mga sala ug magahinlo kanato gikan sa tanang pagkadili makatarunganon. **10** Kon kita magaingon nga wala kita makasala, siya atong gipakabakakon, ug wala kanato ang iyang pulong.

2 Minahal kong mga anak, nagasulat ako kaninyo niining mga butanga aron kamo dili managpakasala; apan kon may makasala man gayud, kita adunay Manlalaban nga mangatubang sa Amahan, si Jesu-Cristo ang matarung; **2** ug siya mao ang halad-pasighiuli alang sa atong mga sala, ug dili lamang sa ato rang mga sala kondili sa mga sala usab sa tibuok kalibutan. **3** Ug atong mahibaloan nga kita nakaila kaniya pinaagi niini: kon kita nagabantay sa iyang mga sugo. **4** Siya nga magaingon, "Ako nakaila kaniya" apan wala magbantay sa iyang mga sugo, kini siya bakakon, ug wala kaniya ang kamatuoran; **5** apan bisan kinsa nga magabantay sa iyang pulong, sa pagkatinuod ang gugma alang sa Dios nahingpit diha kaniya. Atong mahibaloan nga kita anaa kaniya pinaagi niini: **6** siya nga magaingon nga siya anaa kaniya kinahanglan magakinabuhi sama sa iyang pagkinabuhi. **7** Mga hinigugma, dili bag-ong sugo kining akong ginasulat kaninyo kondili karaan kining sugo-a nga diha na kaninyo sukad pa sa sinugdan; ang karaang sugo mao ang pulong nga inyo nang nadunggan. **8** Ngani bag-o usab kining sugoa nga akong ginasulat kaninyo, tinuod nga bag-o diha kaniya ug kaninyo, kay ang kangitngit nagakahanaw na ug ang tinuod nga kahayag nagasidlak na. **9** Siya nga magaingon nga anaa siya sa kahayag apan nagadumot sa iyang igsoon, kini siya anaa pa gihapon sa kangitngit. **10** Siya nga nagahigugma sa iyang igsoon nagapabilin diha sa kahayag, ug diha niana walay bisan unsa nga kapangdolan. **11** Apan siya nga nagadumot sa iyang igsoon anaa sa kangitngit ug nagalakaw diha sa kangitngit, ug wala siya mahibalo kon asa siya padulong, kay ang kangitngit nakapabuta man sa iyang mga mata. **12** Nagasulat ako kaninyo, mga anak, kay ang inyong mga sala gipasaylo na tungod sa iyang ngalan. **13** Ako nagasulat kaninyo, mga amahan, kay kamo nakaila man kaniya nga diha na sukad pa sa sinugdan. Nagasulat ako kaninyo, mga batan-on, kay inyo na mang gidaug ang dautan. Nagasulat ako kaninyo, mga anak, kay kamo nakaila man sa Amahan. **14** Gisulatan ko kamo, mga amahan, kay kamo nakaila man kaniya nga diha na sukad pa sa sinugdan. Gisulatan ko kamo, mga batan-on, kay kamo kusgan man, ug ang pulong sa Dios nagapabilin diha kaninyo, ug inyong gidaug ang dautan. **15** Ayaw ninyog higugmaa ang kalibutan, ni ang mga butang diha sa kalibutan. Kon may nagahigugma sa kalibutan, ang gugma alang sa Amahan wala diha kaniya. **16** Kay ang tanan nga anaa sa kalibutan, ang pangibog sa unod ug ang pangibog sa mga mata ug ang pagpagarbo sa kinabuhi, dili gikan sa Amahan kondili sa kalibutan. **17** Ug ang kalibutan mahanaw, ug ang pangibog niini; apan siya nga nagatuman sa kabubut-on sa Dios magapabilin hangtud sa kahangturan. **(aiōn g165)** **18** Mga anak, kini karon mao na ang katapusang takna; ug sumala sa inyo nang nadungog nga moabut ang anticristo, tuod man daghan karon ang mga anticristo nga nanagpanungha; busa kita sayud nga karon mao

na gayud ang katapusang takna. 19 Sila namahawa
gikan kanato, apan sila dili ato; kay kon sila ato pa,
managpabilin sila unta uban kanato; apan namahawa
sila aron makita nga silang tanan dili diay ato. 20 Apan
kamo nadihugan niadtong Balaan, ug kamong tanan
nahibalo na. 21 Gisulatan ko kamo, dili tungod kay
wala kamo mahibalo sa kamatuoran, kondili tungod
kay kamo nahibalo na niini, ug nahibalo nga walay
bakak nga nagagikan sa kamatuoran. 22 Kinsa ba ang
bakakon kondili siya nga nanghimakak sa matuod nga
si Jesus mao ang Cristo? Ang anticristo mao kini siya:
ang dili moangkon sa Amahan ug sa Anak. 23 Ang
tanan nga dili moangkon sa Anak dili makabaton sa
Amahan. Apan ang moangkon sa Anak, makabaton
usab sa Amahan. 24 Palungtara diha kaninyo ang
inyong nadunggan sukad sa sinugdan. Kon ang
inyong nadunggan sukad sa sinugdan magapabilin
diha kaninyo, nan, kamo magapabilin diha sa Anak
ug sa Amahan. 25 Ug ang iyang gisaad kanato
mao kini: ang kinabuhing dayon. (aiōnios g166) 26
Gisulat ko kini kaninyo mahitungod kanila nga buot
magpahisalaag kaninyo; 27 hinoon ang pagdihog
nga inyong nadawat gikan kaniya nagapabilin diha
kaninyo, ug kamo wala magkinahanglan nga aduna
pay magatudlo kaninyo; ug maingon nga ang iyang
pagdihog kaninyo nagatudlo man kaninyo mahitungod
sa tanang butang, ug matuod man kini ug dili bakak,
nan, sumala sa gitudlo niini kaninyo, pabilin kamo
diha kaniya. 28 Ug karon, mga anak ko, pabilin kamo
diha kaniya, aron nga sa igapadayag na siya unya,
kita may pagsalig ug dili maulaw kaniya inig-abut
niya. 29 Kon ugaling inyo mang nasayran nga siya
matarung, nan nasayud diay usab kamo nga ang
tanang nagabuhat ug matarung gipanganak gikan
kaniya.

3 Tan-awa ninyo unsang gugmaha ang gihatag
kanato sa Amahan, nga paganganlan kita nga mga
anak sa Dios; ug mao kana kita. Ang hinungdan ngano
nga ang kalibutan wala makaila kanato mao kini: kay
kini wala man makaila kaniya. 2 Mga hinigugma, kita
karon mga anak sa Dios; kon maunsa unya kita, kini
wala pa ipakita, apan kita nasayud nga sa igapadayag
na siya, kita mahisama kaniya, kay kita magasud-ong
man unya kaniya sa iyang pagkamao. 3 Ug ang tanan
nga nagabaton sa maong paglaum kaniya nagaputli sa
ilang kaugalingon maingon nga kadto siya putli man.
4 Ang tanan nga nagahimog pagpakasala nagahimog
paglapas sa sugo; kay ang pagpakasala mao may
paglapas sa sugo. 5 Ug kamo sayud nga kadto siya
gipadayag aron sa pagkuha sa mga kasal-anan, ug
diha kaniya wala ing sala. 6 Ang tanan nga nagapabilin
diha kaniya dili magapakasala; ang tanan nga
nagapakasala wala makakita kaniya ni makaila kaniya.
7 Mga anak, kinahanglan walay magapahisalaag
kaninyo. Ang nagahimog pagkamatarung, matarung
man maingon nga kadto siya matarung. 8 Ang
nagahimog pagpakasala, iya sa yawa; kay ang yawa
nagapakasala man sukad pa sa sinugdan. Ang
hinungdan nganong gipadayag ang anak sa Dios
mao kini: aron sa paglaglag sa mga binuhatan sa
yawa. 9 Ang matag-usa nga gipanganak gikan sa
Dios dili magahimog pagpakasala; kay ang binhi
sa Dios magapabilin man diha kaniya, ug siya dili
makasala tungod kay siya gipanganak man gikan
sa Dios. 10 Maila kon kinsa ang mga anak sa Dios
ug kinsa ang mga anak sa yawa pinaagi niini: bisan
kinsa nga wala maghimog pagkamatarung ug wala
maghigugma sa iyang igsoon, kini siya dili iya sa Dios.
11 Kay ang gipahibalo nga inyong nadungog sukad sa
sinugdan mao kini: nga kinahanglan maghigugmaay
kita ang usa sa usa, 12 ug dili manginsama kang Cain
nga iya sa dautan ug nga nagpatay sa iyang igsoon.
Ug nganong gipatay man niya siya? Tungod kay
dautan man ang iyang kaugalingon nga binuhatan, ug
matarung man ang sa iyang igsoon. 13 Ayaw na kamo
kahibulong, mga igsoon, nga ang kalibutan nagadumot
kaninyo. 14 Kita nasayud nga kita nakalabang na
gikan sa kamatayon ngadto sa kinabuhi, tungod
kay kita nagahigugma man sa mga igsoon. Siya
nga wala magahigugma nagapabilin pa gihapon sa
kamatayon. 15 Ang matag-usa nga nagadumot sa
iyang igsoon, mamumuno; ug kamo nasayud nga ang
mamumuno walay kinabuhing dayon nga magapabilin
diha kaniya. (aiōnios g166) 16 Ug nahibaloan nato
ang gugma pinaagi niini: kay siya mihatag man
sa iyang kinabuhi sa pagpakamatay alang kanato;
ug kinahanglan nga kita usab magahatag sa atong
kinabuhi sa pagpakamatay alang sa mga igsoon.
17 Apan kon adunay nakapanag-iyag mga butang
alang sa panginabuhi dinhi sa kalibutan, ug kini siya
makakita sa iyang igsoon nga anaa sa kawalad-on, ug
unya magpagahi lamang siya sa iyang kasingkasing,
unsaon man sa pagpabilin diha kaniya sa gugma
sa Dios? 18 Mga anak, kinahanglan maghigugma
kita dili lamang pinaagi sa pulong o sa sulti, kondili

pinaagi sa buhat ug sa tinuoray gayud. 19 Pinaagi
niini kita mahibalo nga kita iya sa kamatuoran, ug
makapasalig kita sa atong mga kasingkasing diha sa
iyang atubangan 20 sa diha nga pagasudyaan kita sa
atong mga kasingkasing; kay ang Dios labaw pa sa
atong mga kasingkasing, ug siya nahibalo sa tanan.
21 Mga hinigugma, kon ang atong mga kasingkasing
dili magasudya kanato, nan, may pagsalig kita diha
sa atubangan sa Dios; 22 ug gikan kaniya magadawat
kita sa bisan unsa nga atong pangayoon, kay kita
nagabantay man sa iyang mga sugo ug nagabuhat
sa makapahimuot kaniya. 23 Ug ang iyang sugo mao
kini: nga kinahanglan magasalig kita sa ngalan sa
iyang Anak nga si Jesu-Cristo ug maghigugmaay
kita ang usa sa usa, sumala sa iyang gisugo kanato.
24 Ang tanan nga nagabantay sa iyang mga sugo
nagapabilin diha kaniya, ug siya diha kanila. Nga siya
nagapabilin kanato, kita nahibalo pinaagi niini: tungod
kay ang Espiritu iya mang gihatag kanato.

4 Mga hinigugma, ayaw ninyo pagtoohi ang tanang
espiritu, hinonoa sulayi ninyo ang mga espiritu sa
pagsuta kon sila iya ba sa Dios; kay daghan ang mga
mini nga profeta nga nanagpanungha sa kalibutan.
2 Inyong mahibaloan ang Espiritu sa Dios pinaagi
niini: ang matag-usa ka espiritu nga magaila nga
si Jesu-Cristo nagpakatawo, kini iya sa Dios; 3 ug
ang matag-usa ka espiritu nga wala magaila kang
Jesus, kini dili iya sa Dios. Kini mao ang espiritu sa
anticristo nga inyong nadungog nga moanhi, ug kini
siya ania na sa kalibutan. 4 Mga anak, kamo iya sa
Dios, ug sila inyo nang gidaug; kay siya nga anaa
kaninyo labaw pa kay kaniya nga ania sa kalibutan. 5
Sila iya sa kalibutan, tungod niini ang ilang ginasulti
iya sa kalibutan ug ang kalibutan nagapatalinghug
kanila. 6 Kita iya sa Dios. Bisan kinsa nga nakaila sa
Dios magapatalinghug kanato, ug siya nga dili iya sa
Dios dili magapatalinghug kanato. Pinaagi niini maila
ta ang espiritu sa kamatuoran ug ang espiritu sa
kasaypanan. 7 Mga hinigugma, maghigugmaay kita
ang usa sa usa; kay ang gugma iya sa Dios, ug siya
nga nagahigugma gipanganak sa Dios ug nakaila sa
Dios. 8 Siya nga wala magahigugma wala makaila sa
Dios; kay ang Dios gugma man. 9 Ang gugma sa Dios
gipadayag dinhi kanato pinaagi niini: gipadala sa Dios
ang iyang bugtong nga Anak nganhi sa kalibutan, aron
kita mabuhi pinaagi kaniya. 10 Niini ania ang gugma,
dili nga kita nahigugma sa Dios kondili nga siya
mao ang nahigugma kanato ug nagpadala sa iyang
Anak nga haladpasighiuli alang sa atong mga sala.
11 Mga hinigugma, kay ang Dios nahigugma man
kanato sa ingon niana, nan, kinahanglan kita usab
maghigugmaay ang usa sa usa. 12 Wala pa gayuy
tawo nga nakakita sa Dios; kon kita maghigugmaay
ang usa sa usa, ang Dios magapabilin kanato, ug
ang iyang gugma nahingpit dinhi kanato. 13 Ug
mahibaloan nato nga kita nagapabilin diha kaniya
ug siya dinhi kanato pinaagi niini: tungod kay kita
iya mang gihatagan sa iyang kaugalingong Espiritu.
14 Ug kita nakakita ug magapanghimatuod nga ang
Amahan mao ang nagpadala sa iyang Anak ingon
nga Manluluwas alang sa kalibutan. 15 Bisan kinsa
nga magasugid nga si Jesus mao ang Anak sa Dios,
ang Dios magapabilin kaniya, ug siya magapabilin
sa Dios. 16 Tungod niini kita nahibalo ug nagatoo
sa gugma nga ginabatonan sa Dios alang kanato.
Ang Dios gugma, ug ang nagapabilin sa gugma,
nagapabilin sa Dios; ug ang Dios nagapabilin diha
kaniya. 17 Niini gihingpit ang gugma dinhi kanato,
aron kita may pagsalig unya sa adlaw sa hukom,
sanglit maingon nga mao siya mao man usab kita
dinhi sa kalibutan. 18 Ang kahadlok wala diha sa
gugma, hinonoa ang hingpit nga gugma nagahingilin
sa kahadlok. Kay ang kahadlok may kalabutan sa
silot, ug siya nga may kahadlok wala pa mahingpit
diha sa gugma. 19 Kita nagahigugma, tungod kay
siya mao man ang unang nahigugma kanato. 20 Kon
adunay magaingon, "Ako nagahigugma sa Dios,"
apan nagadumot sa iyang igsoon, nan, kini siya
bakakon; kay siya nga wala maghigugma sa iyang
igsoon nga iya rang makita, dili gayud makahimo sa
paghigugma sa Dios nga wala niya makita. 21 Ug
gikan kaniya nabatonan ta kining maong sugo: nga
ang nagahigugma sa Dios kinahanglan magahigugma
sa iyang igsoon usab.

5 Gipanganak gikan sa Dios ang tanang nagatoo
nga si Jesus mao ang Cristo, ug ang tanan nga
nagahigugma sa nanganak nahigugma usab sa
gianak. 2 Ug atong maila nga kita nagahigugma sa
mga anak sa Dios pinaagi niini, kon magahigugma
kita sa Dios ug magatuman sa iyang mga sugo. 3
Kay ang paghigugma alang sa Dios mao kini, nga
pagabantayan ta ang iyang mga sugo. Ug ang iyang
mga sugo dili mabug-at. 4 Kay bisan unsa nga igaanak
gikan sa Dios modaug sa kalibutan; ug ang pagdaug

nga nagadaug sa kalibutan mao kini: ang atong
pagtoo. 5 Ug kinsa ba ang mananaug sa kalibutan
kondili siya lamang nga nagatoo nga si Jesus mao
ang Anak sa Dios? 6 Si Jesu-Cristo, mao kini siya ang
mianhi pinaagig tubig ug dugo; dili pinaagi sa tubig
lamang, kondili pinaagi sa tubig ug sa dugo. 7 Ug
ang Espiritu mao ang nagapamatuod niini, kay ang
Espiritu mao man ang kamatuoran. 8 Kay tulo man
ang nagapamatuod niini, nga mao ang Espiritu, ang
tubig, ug ang dugo; ug kini silang tulo nagakauyon. 9
Kon ang pamatuod gikan sa mga tawo ginadawat
nato, ang pagpamatuod nga gikan sa Dios labaw
pa niini; kay ang pagpamatuod sa Dios mao man
kini, nga siya nakapamatuod na mahitungod sa iyang
Anak. 10 Ang nagasalig sa Anak sa Dios nagabaton
sa pagpamatuod diha sa iyang kaugalingon. Ang
wala magatoo sa Dios, nagapakahimo kaniya nga
bakakon, kay wala man niya saligi ang pagpamatuod
nga gihimo sa Dios mahitungod sa iyang Anak. 11 Ug
ang pagpamatuod mao kini: nga kita gihatagan sa
Dios ug kinabuhing dayon, ug kining kinabuhia diha
sa iyang Anak. (aiōnios g166) 12 Ang nakapanag-iya
sa Anak, may kinabuhi; apan ang wala makapanag-
iya sa Anak, walay kinabuhi. 13 Kining mga butanga
gisulat ko kaninyo nga nanagpanoo sa ngalan sa
Anak sa Dios, aron kamo masayud nga kamo
nakapanag-iya na sa kinabuhing dayon. (aiōnios g166)
14 Ug ang atong nabatonang pagsalig kaniya mao
kini: nga kon mangayo kitag bisan unsa sumala
sa iyang kabubut-on, siya magapatalinghug gayud
kanato. 15 Ug kon ugaling nasayud man kita nga
siya magapatalinghug gayud kanato bisan unsay
atong pangayoon, nan, kita nasayud nga ato nang
nabatonan ang pagapangayoon ta kaniya. 16 Kon may
makakita nga ang iyang igsoon nagahimog sala nga
dili makamatay, kinahanglan mangamuyo siya alang
kaniya ug ang Dios magahatag kaniyag kinabuhi
nga alang kanila kinsang sala dili makamatay. Anaay
sala nga makamatay; wala ako mag-ingon nga mag-
ampo siya mahitungod niini. 17 Sala ang tanang
kalapasan, apan anaay sala nga dili makamatay.
18 Kita sayud nga ang gipanganak gikan sa Dios
dili magpakasala, apan ang Anak nga gipanganak
gikan sa Dios nagabantay kaniya, ug ang dautan
dili magahilabut kaniya. 19 Kita nasayud nga kita
iya sa Dios, ug nga ang tibuok kalibutan anaa sa
gahum sa dautan. 20 Ug kita sayud nga ang Anak sa
Dios mianhi ug mihatag kanatog salabutan sa pag-ila
kaniya nga mao ang matuod; ug kita anaa kaniya
nga mao ang matuod, diha sa iyang Anak nga si
Jesu-Cristo. Kini siya mao ang matuod nga Dios ug
kinabuhi nga dayon. (aiōnios g166) 21 Mga anak, likayi
ninyo ang mga diosdios.

2 Juan

1 Ang anciano nganha sa pinili nga senyora ug
sa iyang mga anak, nga gihigugma nako sa
pagkamatuod, ug dili lamang nako ra kondili usab
sa tanan nga nakaila sa kamatuoran, **2** tungod sa
kamatuoran nga nagapabilin kanato ug magauban
kanato hangtud sa kahangturan, **(aiōn g165)** **3** Ang
grasya, kalooy, ug kalinaw gikan sa Dios nga Amahan
ug gikan kang Jesu-Cristo nga Anak sa Amahan,
magauban kanato sa pagkatinuod ug sa gugma. **4**
Nalipay gayud akog daku sa pagpakakita sa pipila sa
imong mga anak nga nanaggawi diha sa kamatuoran,
sumala sa sugo nga atong nadawat gikan sa Amahan.
5 Ug karon mangamuyo ako kanimo, senyora, dili nga
daw ingon sa magsulat ako kanimog usa ka bag-
ong sugo, kondili sa sugo nga ato nang nabatonan
sukad pa sa sinugdan, nga mao kini, nga kinahanglan
maghigugmaay kita ang usa sa usa. **6** Ug ang gugma
mao kini, nga kinahanglan managgawi kita subay
sa iyang mga sugo; ug ang iyang sugo, ingon sa
inyo nang nadungog sukad pa sa sinugdan, mao kini,
nga kinahanglan managgawi kamo diha sa gugma. **7**
Kay daghang mga malimbongon nanungha karon
sa kalibutan, mga tawo nga wala magaila nga si
Jesu-Cristo nagpakatawo; ang ingon niini mao ang
malimbongon ug ang anticristo. **8** Bantayi ninyo ang
inyong kaugalingon nga dili unta kamo kapildihan
sa mga butang nga inyong gihagoan, kondili nga
makadaug unta hinoon kamog hingpit nga ganti. **9**
Bisan kinsa nga magauna ug dili magpabilin diha
sa tuloohan ni Cristo, siya wala makapanag-iya sa
Dios; siya nga nagapabilin sa tuloohan ni Cristo,
siya nakapanag-iya sa Amahan ug sa Anak. **10** Kon
adunay moanha kaninyo ug kini siya wala magdala
sa maong tuloohan, ayaw ninyo siya pagpasak-a sa
inyong balay, ug ayaw ninyo pagpangomustaha; **11**
kay siya nga mangomusta kaniya magapakig-ambit
sa iyang dautan nga binuhatan. **12** Bisan tuod daghan
akog igsusulat kaninyo, dili ko kini sulaton pinaagi sa
papil ug tinta; apan ginalauman ko ang pag-anha diha
sa pagpakigkita kaninyo ug sa pagpakigsultihanay
kaninyo sa inatubangay aron mamahingpit ang atong
kalipay. **13** Nangomusta kanimo ang mga anak sa
pinili nga imong igsoong babaye.

3 Juan

1 Ang anciano nganha kang Gayo nga hinigugma,
nga sa pagkatinuod akong ginahigugma. 2
Hinigugma, gipanghinaut ko nga magamauswagon
unta ikaw sa tanang butang ug nga magamaayo ka sa
panglawas, maingon sa nasayran ko nga mauswagon
ang imong kalag. 3 Gikalipay ko gayud ug daku ang
pag-abut sa mga igsoon ug ang ilang panghimatuod
sa pagkamatinuoron sa imong kinabuhi, maingon nga
sa pagkatinuod ikaw nagasubay man sa kamatuoran.
4 Wala na akoy kalipay nga molabaw pa niini, nga
mao ang pagpakadungog nga ang akong mga anak
nanagsubay sa kamatuoran. 5 Hinigugma, maoy
buhat sa pagkamatinoohon ang imong bisan unsang
pag-alagad ngadto sa mga igsoon, ilabi na ngadto
sa mga dumuloong, 6 nga maoy nanghimatuod sa
imong gugma diha sa atubangan sa iglesia. Maayo
unta nga makapagikan ikaw kanila sa ilang panaw
sa paagi nga mahiangay sa Dios. 7 Kay kini sila
nanagpanglakaw tungod sa iyang ngalan, ug wala
silay gipangdawat nga bisan unsa gikan sa mga
Gentil. 8 Busa kinahanglan atong alimahan ang mga
tawo nga sama kanila, aron mahimo kitang kaabay
sa kamatuoran. 9 May gisulat ako nganha sa iglesia;
apan si Diotrefes, nga buot gayud magpakalabaw sa
tanan, nagadumili sa pag-ila kanamo. 10 Busa kon
mahianha na gani ako diha, hinumduman ko ra unya
kining iyang gibuhat, sa iyang pagyawit batok kanako
pinaagi sa dautang mga pulong. Ug wala pa gayud
matagbaw niini, siya nagadumili sa pagdawat sa mga
igsoon, ug iyang gidid-an sila nga buot unta modawat
kanila ug iyang gipapahawa sila gawas sa iglesia. 11
Hinigugma, ayaw pag-awat sa dautan kondili awata
hinoon ang maayo. Siya nga nagabuhat ug maayo
iya sa Dios; apan siya nga nagabuhat ug dautan wala
gayud makakita sa Dios. 12 Si Demetrio gihatagan
ug maayong pagpamatuod gikan sa tanan, ug gikan
gayud sa kamatuoran; ug kami usab nagahatag
kaniyag pagpamatuod, ug nasayud kamo nga ang
among pagpamatuod tinuod gayud. 13 Daghan akog
igsusulat kanimo, apan dili ko kini sulaton pinaagi
sa dagang ug tinta. 14 Lauman ko ang pagpakigkita
kanimo sa dili madugay, ug managsultihanay ra kita
unya sa inatubangay.

Judas

1 Si Judas, ulipon ni Jesu-Cristo ug igsoon ni
Santiago, 2 Hinaut nga ang kalooy, kalinaw,
ug gugma padagayaon unta kaninyo. 3 Mga
hinigugma, sa nagasulat ako kaninyo sa dakung
kaikag mahitungod sa kaluwasan nga atong tanan,
naaghat ako sa pagsulat sa pagtambag kaninyo
nga makigbisug kamo sa pagpanalipod sa tinoohan
nga sa makausa ra ug sa dayon gitugyan ngadto
sa mga balaan. 4 Kay kaninyo nanagpakasulod
sa hilum ang pipila ka mga tawo nga dugay nang
gikatagana alang niining maong pagkahinukman sa
silot, mga tawong dili diosnon nga nanaghimo sa
hiniwi nga pagpadapat sa grasya sa atong Dios
alang sa ilang pagpatuyang ug nanagpanghimakak
sa atong Bugtong Agalon ug Ginoo, si Jesu-Cristo. 5
Karon buot kong ipahinumdom kaninyo, bisan tuod sa
makausa ug sa dayon nasayran na ninyo ang tanan,
nga ang Ginoo nga nagluwas sa usa ka katawhan
gikan sa yuta sa Egipto, siya sa kapulihay milaglag
diha kanila niadtong wala managpanoo. 6 Ug ang
mga manolunda nga wala managpabilin diha sa ilang
nahimutangan hinonoa nanagpamiya sa ilang angay
nga puloy-anan, kini sila iyang gikapahimutang diha sa
mga talikala nga dayon ilalum sa kangitngit alang sa
panudya unya sa dakung adlaw. (aïdios g126) 7 Sa ingon
usab ang Sodoma ug ang Gomorra ug ang silingang
kalungsuran, nga sa samang paagi nanagpatuyang sa
pagpakighilawas ug sa dili kinaiya nga kaulag, nahimo
silang mga panig-ingnan pinaagi sa paghiagum sa
silot sa kalayong dayon. (aiōnios g166) 8 Ngani, bisan
pa niini, sa ingon nga paagi kining mga tawhana sa
ilang mga pagdamgo nanaghugawhugaw sa lawas,
nanagsalikway sa kagamhanan, ug nagapasipala sa
mga halangdon. 9 Apan si Miguel, ang manolunda
nga punoan, sa iyang pakiglantugi batok sa yawa sa
ilang panag-ilog sa lawas ni Moises, wala gani siya
mangahas sa paglitok ug mapasipalahong hukom
batok kaniya, kondili miingon lamang, "Ang Ginoo
magabadlong unta kanimo." 10 Apan kining mga
tawhana nagapasipala sa bisan unsang butang nga
dili nila masabut, ug sa mga butang nga ilang masabut
pinaagi sa balatian nga dala sa kinaiya ingon sa
mga mananap nga walay kabuot, pinaagi niining
mga butanga sila nangalaglag. 11 Alaut sila! Kay
sila nanaglakaw subay sa agi ni Cain, ug tungod sa
pagpanapi nagapataka silag panalagan ngadto sa
kasaypanan ni Balaam, ug nangawagtang sila diha
sa pagsupil ni Core. 12 Kini sila maoy mga buling
diha sa inyong mga kombira sa gugma, nga sa walay
pagkaikog managhudyaka sa pag-inom-kaon sa
walay pagtagad sa uban gawas sa ilang kaugalingon
lamang; kini sila mga panganud nga walay dalang
ulan, nga ginataral sa hangin; kini sila larag nga mga
kahoy nga walay mga bunga, makaduha pil-a ang
pagkapatay, nangaibot; 13 kini sila mabangis nga mga
balud sa dagat nga nagapabola sa ilang kaugalingong
pagkamakauulaw; kini sila laag nga mga bitoon kang
kinsa ang kangi-ob sa kangitngit gitagana hangtud sa
kahangturan. (aiōn g165) 14 Mahitungod usab kanila si
Enoc, usa sa ikapitong kaliwatan sukad kang Adan,
naghimog profesiya nga nag-ingon, "Tan-awa, ang
Ginoo nahiabut uban sa iyang balaang mga panon,
15 aron iyang igapatuman ang paghukom sa tanan, ug
sa pagpadayag sa pagkamasad-anon sa tanang mga
tawong dili diosnon, diha sa ilang tanang dili diosnong
binuhatan nga ilang nahimo sa dili diosnong paagi, ug
sa tanang mapait nga mga butang nga batok kaniya
gikapamulong sa mga makasasala nga dili diosnon."
16 Kini sila mga bagolbolan, tigmulo, nanaggawi
pahiuyon sa ilang kaugalingong mga pangibog, ug
ang ilang mga baba nagasultig mga pasiatab, nga
nagaulog-ulog sa mga tawo aron sa pagpamintaha
kanila. 17 Apan kamo, mga hinigugma, kinahanglan
inyong hinumduman ang mga gisulti kaniadto sa
mga apostoles sa atong Ginoong Jesu-Cristo; 18
sila miingon kaninyo, "Sa ulahiayng panahon may
manungha nga mga mayubiton, nga managpahiuyon
sa ilang kaugalingong dili diosnon nga mga pangibog."
19 Mao kini sila ang nagahimog mga pagbahinbahin,
mga tawong kalibutanon nga wala magabaton sa
Espiritu. 20 Apan kamo, mga hinigugma, kinahanglan
managtubo diha sa inyong balaan uyamot nga
tinoohan; pag-ampo kamo diha sa Espiritu Santo;
21 bantayi ninyo ang inyong kaugalingon diha sa
gugma sa Dios; paabuta ninyo ang kalooy sa atong
Ginoong Jesu-Cristo, alang sa kinabuhing dayon.
(aiōnios g166) 22 Ug patooha ninyo ang uban nga
nagaduhaduha; 23 luwasa ninyo ang uban pinaagi sa
pagsakmit kanila gikan sa kalayo; ang uban kaloy-
i ninyo dinuyogan sa kahadlok, nga pagadumtan
ninyo bisan pa ang bisti nga nabuling sa unod. 24
Karon ngadto kaniya nga may gahum sa pagbantay
kaninyo nga dili mangahulog ug sa pagpasundayag
kaninyo nga walay buling diha sa atubangan sa iyang

himaya dinuyogan sa dakung kalipay, **25** ngadto sa
bugtong Dios, nga atong Manluluwas pinaagi kang
Jesu-Cristo nga atong Ginoo, maiya ang himaya,
pagkahalangdon, kagamhanan, pagbulot-an, sa wala
pa ang tanang katuigan, ug karon, ug hangtud sa
kahangturan. Amen. **(aiōn g165)**

Pinadayag

1 Ang pinadayag ni Jesu-Cristo nga gihatag kaniya
sa Dios aron igapadayag ngadto sa iyang mga
ulipon ang mga butang nga kinahanglan magakahitabo
sa dili madugay. Ug kini gipahibalo ni Jesus pinaagi
sa pagpadala sa iyang manolunda ngadto sa iyang
ulipon nga si Juan, **2** nga nagmatuod sa tanan nga
iyang nakita, sa pulong sa Dios ug sa gipanghimatud-
an ni Jesu-Cristo. **3** Bulahan ang tawo nga ngadto sa
kapunongan magabasa sa mga pulong sa profesiya,
ug bulahan ang mga magapatalinghug ug magatuman
sa nahisulat niini; kay ang panahon haduol na. **4** Si
Juan nganha sa pito ka iglesia nga anaa sa lalawigan
sa Asia: **5** ug gikan kang Jesu-Cristo, ang kasaligan
nga saksi, ang panganay sa mga nangamatay, ug
ang punoan sa mga hari sa yuta. **6** ug naghimo
kanato nga usa ka gingharian, mga sacerdote ngadto
sa iyang Dios ug Amahan kaniya ang himaya ug
ang panggahum hangtud sa kahangturan. Amen.
(aiōn g165) **7** Tan-awa, siya umalabut uban sa mga
panganud ug makita siya sa tanang mata, sa tanang
nanagdughang kaniya; ug ang tanang kabanayan
sa yuta managminatay tungod kaniya. Oo. Amen. **8**
"Ako mao ang Alfa ug ang Omega," nagaingon ang
Ginoong Dios, nga mao ang sa karon ug ang sa
kaniadto ug ang sa umalabut, ang Makagagahum
sa Tanan. **9** Ako, si Juan nga inyong igsoon, ug
inyong kauban diha kang Jesus sa pakig-ambitay
sa kasakit ug sa gingharian ug sa pag-antus. Ako
didto sa pulo sa Patmos, tungod sa pulong sa Dios
ug sa pagpanghimatuod mahitungod kang Jesus. **10**
Sa adlaw sa Ginoo diha ako sa Espiritu, ug gikan sa
akong luyo nadungog ko ang usa ka makusog nga
tingog nga daw trumpeta, **11** nga nag-ingon, "Ang
makita mo isulat sa usa ka basahon ug ipadala kini
ngadto sa pito ka iglesia, sa Efeso ug sa Esmirna ug
sa Pergamo ug sa Tiatira ug sa Sardis ug sa Filadelfia
ug sa Laodicea." **12** Unya miliso ako aron sa pagtan-
aw sa nakigsulti kanako, ug sa akong pagliso nakita
ko ang pito ka mga kandiliro nga bulawan; **13** ug sa
taliwala sa mga kandiliro nakita ko ang daw ingog
anak sa tawo, nga sinul-uban sa hataas nga bisti,
ug may bakus nga bulawan nga gibakus sa iyang
dughan. **14** Ang iyang ulo ug ang iyang buhok maputi
sama sa maputing balhibo sa karnero, maputi sama
sa nieve. Ang iyang mga mata sama sa kalayo nga
nagasiga; **15** ang iyang mga tiil sama sa tumbaga
nga masidlak nga inulay daw sa hudno; ug ang iyang
tingog sama sa dahunog sa daghang mga tubig.
16 Sa iyang too nga kamot nagkupot siyag pito ka
mga bitoon; gikan sa iyang baba nagagula ang usa
ka mahait nga espada nga duhay sulab; ug ang
iyang nawong sama sa Adlaw nga magasidlak diha
sa labing kakusog. **17** Ug sa pagkakita ko kaniya,
natumba ako nga daw patay diha sa iyang tiilan.
Apan gitapin-an niya ako sa iyang too nga kamot,
ug miingon siya kanako, "Ayaw kahadlok; ako mao
ang Sinugdan ug ang Katapusan, **18** ug ang Buhi.
Ako namatay, apan tan-awa, ako karon buhi hangtud
sa kahangturan, ug ania kanako ang mga yawi sa
Kamatayon ug sa Hades. **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19** Ug
karon isulat mo ang imong nakita, sa mga butang
karon ug sa mga butang nga magakahitabo unya. **20**
Mahitungod sa tinago nga kahulogan sa pito ka mga
bitoon nga imong nakita diha sa akong toong kamot,
ug sa pito ka mga kandiliro nga bulawan, ang pito ka
mga bitoon mao ang mga manolunda sa pito ka mga
iglesia, ug ang pito ka mga kandiliro mao ang pito ka
mga iglesia.

2 "Ngadto sa manolunda sa iglesia sa Efeso, isulat
mo kini: `Mao kini ang mga pulong sa nagakupot
ug pito ka mga bitoon diha sa iyang too nga kamot,
ang nagalakaw sa taliwala sa pito ka mga kandilirong
bulawan: **2** "`Nasayud ako sa imong mga nabuhat, sa
imong paghago ug sa imong pag-antus, ug nga ikaw
dili makapailub sa dautan nga mga tawo hinonoa
ginausisa mo ang mga nanag-ingon nga sila mga
apostoles apan dili diay, ug nasuta mo sila nga
mga mini. **3** Nasayud ako nga ikaw nagaantus ug
nagapailub tungod sa akong ngalan, ug nga ikaw
wala abutag kataka. **4** Ngani batok kanimo aduna
akoy ikasumbong nga mao kini, nga imong gibiyaan
ang paghigugma nga diha kanimo kaniadto. **5** Busa
hinumdomi diin ka gikan mahulog, paghinulsol ug
buhata ang mga buhat nga imong gihimo kaniadto.
Kay kon dili man, anhaon ko ikaw ug kuhaon ko
ang imong kandiliro gikan sa iyang dapit, gawas kon
magahinulsol ka. **6** Hinoon adunay pabor kanimo nga
mao kini, nga ginadumtan mo ang mga buhat sa mga
Nicolaita, nga ginadumtan ko usab. **7** Ang adunay
igdulongog, kinahanglan magapatalinghug sa sulti sa
Espiritu ngadto sa mga iglesia. Ang magamadaugon
pagatugotan ko sa pagkaon sa bunga sa kahoy
nga nagahatag ug kinabuhi nga anaa sa paraiso

sa Dios.' 8 "Ug ngadto sa manolunda sa iglesia sa
Esmirna, isulat mo kini: `Mao kini ang mga pulong
niya nga mao ang Sinugdan ug ang Katapusan, ang
namatay ug ang nabuhi pag-usab: 9 "`Nasayud ako
sa imong kasakit ug sa imong kakabus (apan dato
ikaw) ug sa pagpasipala kanimo sa mga nanag-ingon
nga sila mga Judio apan dili diay, hinonoa sinagoga
sila ni Satanas. 10 Ayaw kalisangi ang mga butang
nga sa dili madugay imo nang pagaantuson. Tan-
awa, ang uban kaninyo hapit na ibanlud sa yawa
ngadto sa bilanggoan, aron masulayan kamo, ug
pagasakiton kamo sulod sa napulo ka adlaw. Himoa
ang pagkamaunongon kanako bisan pa sa kamatayon,
ug hatagan ko ikaw sa purongpurong nga kinabuhi. 11
Ang adunay igdulongog kinahanglan magpatalinghug
sa sulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia. Kaniya nga
magamadaugon, walay gahum sa pagdaut kaniya ang
ikaduhang kamatayon.' 12 "Ug ngadto sa manolunda
sa iglesia sa Pergamo, isulat mo kini: `Mao kini ang
mga pulong sa nagabaton sa mahait nga espada nga
duhay sulab: 13 "`Nasayud ako sa dapit nga imong
gipuy-an, sa dapit diin anaa ang trono ni Satanas.
Hinoon gihawiran mo ang akong ngalan ug wala
mo ilimod ang imong pagtoo kanako bisan pa sa
mga adlaw ni Antipas nga akong saksi, ang akong
sinaligan, nga gipatay diha kaninyo, sa dapit diin
nagapuyo si Satanas. 14 Apan aduna akoy pila ka
butang batok kanimo nga mao kini: anaa diha kanimo
ang pipila nga nanagsunod sa tuloohan ni Balaam
nga mao ang nagtudlo kang Balac sa pagbutang
ug kapangdolan sa atubangan sa mga anak ni
Israel, pinaagi sa pagdani kanila sa pagkaon sa mga
hinalad ngadto sa mga larawan ug sa paghimog
pakighilawas. 15 Maingon man anaa usab kanimo ang
pipila nga nanagsunod sa tuloohan sa mga Nicolaita.
16 Busa paghinulsol; kay kon dili, anhaon ko ikaw
sa madali ug gubaton ko sila pinaagi sa espada sa
akong baba. 17 Ang adunay igdulongog, kinahanglan
magpatalinghug sa sulti sa Espiritu ngadto sa mga
iglesia. Ang magamadaugon pagahatagan ko sa
mana nga tinagoan, ug pagahatagan ko siyag usa
ka gamayng bato nga puti, nga sinulatan ug usa
ka bag-ong ngalan nga dili masabut ni bisan kinsa
gawas kaniya nga maoy magadawat niini.' 18 "Ug
ngadto sa manolunda sa iglesia sa Tiatira, isulat mo
kini: `Mao kini ang mga pulong sa Anak sa Dios,
kinsang mga mata sama sa nagasiga nga kalayo, ug
kinsang mga tiil sama sa tumbaga nga nagasidlak:
19 "`Nasayud ako sa imong mga nabuhat, sa imong
gugma ug pagtoo ug pag-alagad ug pag-antus, ug
nga ang imong ulahing mga nabuhat labaw pa gani
ka daghan kay sa nahauna. 20 Ngani batok kanimo
aduna akoy ikasumbong nga mao kini, nga imo
lamang gipasagdan ang babaye nga si Jezabel, nga
nagaingon nga siya profeta ug nga nagapanudlo ug
nagapahisalaag sa akong mga ulipon sa paghimog
pakighilawas ug sa pagkaon sa mga hinalad ngadto
sa mga larawan. 21 Gihatagan ko siyag panahon
sa paghinulsol, apan nagdumili siya sa paghinulsol
sa iyang pagpakighilawas. 22 Tan-awa, ibundak
ko siya diha sa higdaanag masakiton, ug sila nga
makighilawas kaniya akong idan-ok ngadto sa dakung
kasakitan, gawas kon ilang hinulsolan ang iyang
mga binuhatan; 23 ug ang iyang mga anak akong
laglagon pinaagig kamatay. Ug unya ang tanang
mga iglesia makaila nga ako mao ang magsususi
sa hunahuna ug kasingkasing, ug ako magabalus
ra sa matag-usa kaninyo sumala sa mahiangay sa
inyong mga binuhatan. 24 Apan nganha sa uban
kaninyo diha sa Tiatira, sa tanan kaninyo nga wala
magsunod sa maong tuloohan, nga wala makakat-
on sa laglum nga mga butang ni Satanas, sumala
sa ilang gingalan niini, kaninyo magaingon ako, nga
wala akoy laing lulan nga ipapas-an kaninyo; 25
mao lamang nga kinahanglan kuptan ninyo pag-ayo
ang anaa kaninyo, hangtud sa akong pag-anha. 26
Kaniya nga magamadaugon ug magatuman sa akong
mga bulohaton hangtud sa katapusan, igahatag ko
ang pagpanggahum ibabaw sa kanasuran, 27 ug
iyang pagaharian sila pinaagig olisi nga puthaw,
nga magadugmok kanila sama sa mga kolon nga
pagadugmokon, maingon sa panggahum nga nadawat
ko gikan sa akong Amahan; 28 ug igahatag ko
kaniya ang bitoon nga kabugason. 29 Ang adunay
igdulongog, kinahanglan magpatalinghug sa sulti sa
Espiritu ngadto sa mga iglesia.

3 "Ug ngadto sa manolunda sa iglesia sa Sardis,
isulat mo kini: `Mao kini ang mga pulong sa
nagabaton sa pito ka espiritu sa Dios ug sa pito ka
mga bitoon: 2 Pagmata, ug lig-ona ang nanghibilin
nga hapit na mamatay, kay ang imong mga buhat
wala ko makita nga hingpit sa atubangan sa akong
Dios. 3 Busa, hinumdumi ang imong nadawat ug
nadungog; tumana kini, ug paghinulsol. Kay kon
dili ka man ugaling magmata, nan, moanha ako

ingon sa kawatan, ug dili ka mahibalo unsang taknaa
pagaanhaon ko ikaw. 4 Hinoon aduna ka pay pila
ka mga ngalan diha sa Sardis, mga tawo nga wala
maghugawhugaw sa ilang mga bisti; ug sinul-ubag
maputi, kini sila managpanglakaw uban kanako,
sanglit takus man sila niini. 5 Sa ingon niini ang
magamadaugon pagasul-oban ug mga bisti nga
maputi, ug ang iyang ngalan dili ko pagapapason
gikan sa basahon sa kinabuhi, hinonoa igatug-an ko
ang iyang ngalan sa atubangan sa akong Amahan
ug sa atubangan sa iyang mga manolunda. 6 Ang
adunay igdulongog, kinahanglan magpatalinghug
sa sulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia.' 7 "Ug
ngadto sa manolunda sa iglesia sa Filadelfia, isulat
mo kini: `Mao kini ang mga pulong niadtong Balaan
ug Tinuod, nga mao ang nagabaton sa yawi ni David,
ang magaabli ug walay bisan kinsa nga makasira,
ang magasira ug walay bisan kinsa nga makaabli:
8 "`Nasayud ako sa imong mga nabuhat. Tan-awa,
gibutang ko sa imong atubangan ang usa ka pultahan
nga inablihan, nga walay bisan kinsa nga makasira.
Nasayud ako nga ikaw diyutay rag kusog, ngani
gibantayan mo ang akong sulti ug wala mo ilimod
ang akong ngalan. 9 Tan-awa, sila nga mga iya sa
sinagoga ni Satanas, nga nanag-ingon nga sila mga
Judio apan dili diay, hinonoa nanagpamakak tan-awa,
kini sila paanhaon ko ug pahapaon ko sa atubangan
sa imong tiilan, ug pailhon ko sila nga gihigugma
ko ikaw. 10 Tungod kay gibantayan mo man ang
akong sulti sa pagkamainantuson, pagabantayan ko
ikaw nga mahilikay gikan sa takna sa pagsulay nga
hapit na moabut sa tibuok kalibutan, sa pagsulay
sa mga nanagpuyo sa yuta. 11 Moanha na ako sa
dili madugay; kupti pag-ayo ang imong nabatonan,
aron walay makaagaw sa imong purongpurong. 12
Siya nga magamadaugon, akong pagahimoon nga
haligi diha sa templo sa akong Dios; ug dili na
siya magagula niini, ug igasulat ko diha kaniya ang
ngalan sa akong Dios, ug ang ngalan sa siyudad sa
akong Dios, ang bag-ong Jerusalem nga manaug
gikan sa langit gikan sa akong Dios, ug ang akong
kaugalingong bag-o nga ngalan. 13 Ang adunay
igdulongog, kinahanglan magpatalinghug sa sulti sa
Espiritu ngadto sa mga iglesia.' 14 "Ug ngadto sa
manolunda sa iglesia sa Laodicea, isulat mo kini:
`Mao kini ang mga pulong sa Amen, ang kasaligan
ug tinuod nga saksi, ang sugdanan sa mga binuhat
sa Dios: 15 "`Nasayud ako sa imong mga nabuhat,
nga ikaw dili mabugnaw ug dili usab mainit. Kon
mabugnaw ka pa unta o mainit! 16 Ug kay ikaw
dagaang man lamang, dili mabugnaw ug dili usab
mainit, isuka ko ikaw gikan sa akong baba. 17 Kay
ikaw magakanayon, Ako dato, ako mauswagon, ug
walay nakulang kanako; sa walay pagpanghibalo
nga ikaw alaut, makalolooy, kabus, buta ug hubo. 18
Busa tambagan ko ikaw nga gikan kanako magpalit
kag bulawan nga inulay sa kalayo, aron madato
ka; ug mga maputing bisti nga imong ikasul-ob
aron dili magdayag ang pagkamakauulaw sa imong
pagkahubo; ug tambal nga ikapadapat sa imong
mga mata aron ikaw makakita. 19 Ako nagabadlong
ug nagapanton sa akong mga gihigugma; busa
kinahanglan magmadasigon ka ug maghinulsol. 20
Tan-awa, nagatingdog ako sa pultahan ug nagatuktok;
kon may magapatalinghug sa akong tingog ug moabli
sa pultahan, kaniya mosulod ako ug makigsalo ako
sa pagkaon uban kaniya, ug siya uban kanako. 21
Ang magamadaugon pagatugotan ko sa paglingkod
sa akong trono uban kanako, maingon nga ako usab
nagmadaugon ug milingkod uban sa akong Amahan
diha sa iyang trono. 22 Ang adunay igdulongog,
kinahanglan magpatalinghug sa sulti sa Espiritu
ngadto sa mga iglesia.'"

4 Tapus niini, mitan-aw ako, ug ania karon, diha
sa langit ang usa ka pultahan nga inablihan! Ug
kadtong unang tingog nga akong nadungog nga
misulti kanako nga daw huyop sa trumpeta, miingon
kanako, "Saka ngari, ug ipakita ko kanimo ang
kinahanglan magakahitabo tapus niini." 2 Dihadiha
nahisulod ako sa Espiritu, ug tan-awa, dihay usa ka
trono sa langit, ug sa trono dihay naglingkod! 3 Ug
ang naglingkod niini may panagway nga morag mutya
nga haspe ug cornalina, ug ang trono giliyukan sa usa
ka balangaw nga morag bulok sa esmeralda. 4 Ug
ang trono gialirongan ug kaluhaag-upat ka mga trono,
ug diha sa mga trono nanaglingkod ang kaluhaag-
upat ka mga anciano nga sinul-obag mga maputi nga
bisti, ug may mga purongpurong nga bulawan diha
sa ilang mga ulo. 5 Gikan sa trono anaay nanggula
nga mga pangidlap sa kilat ug mga tingog ug mga
linipak sa dalogdog, ug sa atubangan sa trono anaay
nagadilaab nga pito ka sulo sa kalayo, nga mao ang
pito ka espiritu sa Dios; 6 ug sa atubangan sa trono
anaay morag dagat nga bildo, daw kristal. 7 ang
nahaunang buhing binuhat daw leon, ang ikaduhang

buhing binuhat daw baka nga toro, ang ikatulong
buhing binuhat may nawong sa tawo, ug ang ikaupat
nga buhing binuhat daw agila nga nagalupad. 8 Ug
ang upat ka mga buhing binuhat, nga matag-usa niini
may unom ka pako, nalukop sa mga mata ang tibuok
libut ug sulod nila, ug sa maadlaw ug sa magabii wala
silay hunong sa pag-awit nga nagaingon, Balaan,
balaan, balaan, ang Ginoong Dios nga Makagagahum
sa Tanan, nga mao ang sa kagahapon, ang sa karon,
ug ang sa umalabut!" 9 Ug sa diha nga ang mga
buhing binuhat magahatag ug himaya ug pasidungog
ug pasalamat ngadto kaniya nga nagalingkod sa
trono, nga mao ang buhi hangtud sa kahangturan,
(aiōn g165) 10 ang kaluhaag-upat ka mga anciano
mohapa sa atubangan niadtong nagalingkod sa trono
ug managsimba kaniya nga mao ang buhi hangtud
sa kahangturan; ug ang ilang mga purongpurong
ipangitsa nila ngadto sa atubangan sa trono, dungan
sa pag-awit nga magaingon, (aiōn g165) 11 "Takus ikaw,
O among Ginoo ug Dios, sa pagdawat sa himaya ug
dungog ug gahum, kay ikaw mao man ang nagbuhat
sa tanang butang, ug pinaagi sa imong pagbulot-an
milungtad ug nangahimo sila."

5 Ug nakita ko, sa toong kamot niadtong naglingkod
sa trono, ang usa ka basahong linukot nga may
sinulat diha sa sulod ug sa likod niini, nga minarkahan
ug pito ka timri. 2 Ug nakita ko ang usa ka kusgan nga
manolunda nga nagapahibalo pinaagi sa makusog
nga tingog nga nagaingon, "Kinsa ba ang takus sa
pag-abli sa basahong linukot ug sa pagtangtang sa
mga timri niini?" 3 Ug walay mausa sa langit o sa yuta
o sa ilalum sa yuta nga arang makaabli sa basahong
linukot o sa pagtan-aw sa sulod niini. 4 Ug ako mihilak
sa makusog kay walay bisan kinsa nga nakaplagan
nga takus sa pag-abli niini o sa pagtan-aw sa sulod
niini. 5 Unya usa sa mga anciano miingon kanako,
"Ayaw paghilak; tan-awa, nagmadaugon ang Leon sa
banay ni Juda, ang Gamut ni David, nga tungod niana
makahimo siya sa pag-abli sa basahong linukot ug sa
pito ka mga timri niini." 6 Ug diha sa kinatung-an sa
trono ug sa upat ka mga buhing binuhat ug taliwala
sa mga anciano, nakita ko ang usa ka Cordero nga
nagtindog nga daw gipatay, nga may pito ka sungay
ug pito ka mata, nga mao ang pito ka espiritu sa
Dios nga gipadala ngadto sa tibuok nga yuta. 7 Ug
siya miadto ug iyang gikuha ang basahong linukot
gikan sa toong kamot niadtong naglingkod sa trono.
8 Ug sa nakuha na niya ang basahong linukot, ang
upat ka mga buhing binuhat ug ang kaluhaag-upat ka
mga anciano mihapa sa atubangan sa Cordero, nga
ang matag-usa kanila nagkupot ug alpa, ug sila may
mga bulawang panaksan nga napuno sa incienso,
nga mao ang mga pag-ampo sa mga balaan. 9 Ug
nanag-awit sila sa usa ka bag-ong awit nga naga-
ingon, Takus ikaw sa pagkuha sa basahong linukot
ug sa pag-abli sa iyang mga timri, kay ikaw mao
man ang gipatay ug pinaagi sa imong dugo gilukat
mo ang mga tawo alang sa Dios, gikan sa tanang
kabanayan ug pinulongan ug katawhan ug kanasuran,
10 ug gihimo mo sila nga usa ka gingharian ug mga
sacerdote ngadto sa atong Dios, ug sila magahari
sa ibabaw sa yuta." 11 Unya mitan-aw ako, ug diha
sa libut sa trono ug sa mga buhing binuhat ug sa
mga anciano, nabati ko ang tingog sa daghang mga
manolunda, nga ang gidaghanon kapid-an ka mga
kapid-an ug libo ka mga linibo, 12 nga nanag-ingon sa
makusog nga tingog, "Ang Cordero nga gipatay takus
sa pagdawat ug gahum ug kadato ug kinaadman ug
kusog ug kadungganan ug himaya ug pagdalayeg!"
13 Ug nadungog ko ang tanang binuhat nga anaa sa
langit ug sa yuta ug sa ilalum sa yuta ug anaa sa
dagat, ug ang tanang diha niini, nga nanag-ingon,
"Ngadto kaniya nga nagalingkod sa trono ug ngadto
sa Cordero, ang pagdalayeg ug ang kadungganan ug
ang himaya ug ang gahum hangtud sa kahangturan!"
(aiōn g165) 14 Ug ang upat ka mga buhing binuhat
nanag-ingon, "Amen!" ug ang mga anciano mihapa
ug nanagsimba.

6 Ug nakakita ako sa diha nga ang Cordero mibukhad
sa usa sa pito ka mga timri, ug nadungog ko
ang usa sa upat ka mga buhing binuhat nga nag-
ingon, sa tingog nga daw dalogdog, "Umari ka!" 2
Ug nakita ko, ug tan-awa, ang usa ka maputi nga
kabayo; ug ang nagkabayo niini may pana, ug kaniya
gihatag ang usa ka purongpurong, ug siya milakaw
nga nagmadaugon ug aron sa pagpanaug. 3 Ug sa
pagbukhad niya sa ikaduhang timri, nadungog ko ang
ikaduhang buhing binuhat nga nag-ingon, "Umari ka!"
4 Ug migula ang lain na usab nga kabayo nga mapula;
ug ang nagkabayo niini gitugotan sa pagwagtang
sa pagdinaitay gikan sa yuta, aron ang mga tawo
magpinatyanay ang usa sa usa; ug siya gihatagan ug
usa ka dakung espada. 5 Ug sa pagbukhad niya sa
ikatulong timri, nadungog ko ang ikatulong buhing

binuhat nga nag-ingon "Umari ka!" Ug nakita ko, ug
tan-awa, ang usa ka maitom nga kabayo; ug ang
nagkabayo niini may timbangan diha sa iyang kamot.
6 Ug nadungog ko ang daw usa ka tingog nga diha sa
taliwala sa upat ka mga buhing binuhat, nga nag-
ingon, "Kinahanglan usa ka denario ang bili sa usa ka
litrong trigo, ug kinahanglan usa ka denario ang bili sa
tulo ka litrong cebada; apan ayaw pag-unsaa ang lana
ug ang bino." 7 Ug sa pagbukhad niya sa ikaupat nga
timri, nadungog ko ang tingog sa ikaupat nga buhing
binuhat nga nag-ingon, "Umari ka!" 8 Ug nakita ko,
ug tan-awa, ang usa ka maluspad nga kabayo, ug
ang nagkabayo niini ginganlag Kamatayon, ug ang
Hades nagsunod kaniya; ug kini sila gihatagan ug
kagahum aron ilang dag-on ang ikaupat ka bahin sa
yuta, sa pagpamatay pinaagi sa espada ug sa gutom
ug sa kamatay ug pinaagi sa mapintas nga mga
mananap sa yuta. (Hadēs g86) 9 Ug sa pagbukhad niya
sa ikalimang timri, nakita ko nga sa ilalum sa halaran
diha ang mga kalag sa mga gipamatay tungod sa
pulong sa Dios ug tungod sa pagpanghimatuod nga
ilang gihimo. 10 Ug sila nanagsinggit sa makusog
nga tingog nga nag-ingon, "O Labawng Magbubuot
nga Ginoo, balaan ug tinuod, unsa ba kadugay ang
dili pa nimo paghukom sa mga nanagpuyo sa yuta ug
pagpanimalus batok kanila tungod sa among dugo?"
11 Unya ang matag-usa kanila gihatagan ug maputi
ug tag-as nga bisti ug gisugo sa pagpahulay una
sa makadiyot, hangtud mahusto na ang gidaghanon
sa ilang mga masigkaulipon ug mga kaigsoonan
nga pagapatyon usab maingon kanila. 12 ug sa
pagbukhad niya sa ikaunom nga timri, mitan-aw ako,
ug ania karon miabut ang usa ka dakung linog; ug
ang Adlaw nahimong maitom ingog panapton nga
hinimog maitom nga balhibo, ang tibuok nga Bulan
nahimong daw dugo, 13 ug ang mga bitoon sa langit
nangatagak sa yuta maingon sa pagpangatagak sa
mga bungang luyat sa kahoyng higira sa diha nga
kosokosohon na kini sa makusog nga hangin. 14
Ang langit nahanaw maingon sa usa ka basahon
nga gilukot, ug ang tanang kabukiran ug kapuloan
nangabalhin gikan sa ilang matag-usa ka dapit. 15 Ug
unya ang mga hari sa yuta ug ang mga kadagkuan
ug ang mga heneral ug ang mga dato ug ang mga
kusgan, ug ang matag-usa, ulipon ug tawong gawas,
mitago sa mga langub ug sa mga pangpang sa
kabukiran, 16 ug nanag-ingon ngadto sa kabukiran
ug kapangpangan, "Tumpagi kami ug taboni kami
gikan sa nawong sa nagalingkod sa trono, ug gikan
sa kapungot sa Cordero; 17 kay nahiabut na ang
dakung adlaw sa ilang kapungot, ug kinsa bay arang
makabangbang niini?"

7 Tapus niini nakita ko ang upat ka manolunda
nga nanagtindog diha sa upat ka tumoy sa yuta,
ug nanagpugong sa upat ka hangin sa yuta, aron
walay hangin nga mohuyop sa yuta o sa dagat o sa
bisan unsa nga kahoy. 2 Unya nakita ko ang laing
usa ka manolunda nga mikayab gikan sa silangan
sa Adlaw, ug nagdala sa timri sa buhi nga Dios.
Ug sa makusog nga tingog iyang gisinggitan ang
upat ka manolunda nga hinatagan sa kagahum sa
pagpangdaut sa yuta ug sa dagat, 3 nga nag-ingon
kanila, "Ayaw usa ninyo pagdagmali ang yuta o dagat
o ang kakahoyan, hangtud ang mga ulipon sa atong
Dios amo nang katimrihan diha sa ilang mga agtang."
4 Ug nadungog ko ang gidaghanon sa tinimrihan,
usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo ka mga
tinimrihan, gikan sa matag-banay sa mga anak ni
Israel. 5 Napulog-duha ka libo ang tinimrihan sa
banay ni Juda, napulog-duha ka libo sa banay ni
Ruben, napulog-duha ka libo sa banay ni Gad, 6
napulog-duha ka libo sa banay ni Aser, napulog-duha
ka libo sa banay ni Neftali, napulog-duha ka libo sa
banay ni Manases 7 napulog-duha ka libo sa banay
ni Simeon, napulog-duha ka libo sa banay ni Levi,
napulog-duha ka libo sa banay ni Isacar, 8 napulog-
duha ka libo sa banay ni Zabulon, napulog-duha ka
libo sa banay ni Jose, napulog-duha ka libo sa banay
ni Benjamin ang tinimrihan. 9 Tapus niini mitan-aw
ako, ug ania karon, dihay usa ka dakung panon sa
katawhan nga walay bisan kinsa nga makaihap, gikan
sa tanang kanasuran, gikan sa tanang kabanayan ug
katawhan ug pinulongan, nga sa atubangan sa trono
ug sa atubangan sa Cordero nanagtindog sila nga
nanagsul-ob ug maputi ug tag-as nga mga bisti, ug
nanagdalag mga palwa sa palmera diha sa ilang mga
kamot, 10 ug nanagsinggit sa makusog nga tingog
nga nag-ingon, "Ang kaluwasan gikan sa atong Dios
nga nagalingkod sa trono, ug gikan sa Cordero!" 11 Ug
ang tanang mga manolunda nanagtindog nga nanag-
alirong sa trono ug sa mga anciano ug sa upat ka mga
buhing binuhat, ug unya mihapa sila sa atubangan sa
trono ug ang Dios ilang gisimba 12 nga nanag-ingon,
"Amen! Ang pagdalayeg, ug ang himaya, ug ang
kaalam, ug ang pagpasalamat, ug ang kadungganan,

ug ang pagbulot-an ug ang kagahum ipahinungod
ngadto sa among Dios hangtud sa kahangturan!
Amen." **(aiōn g165)** **13** Unya gisultihan ako sa usa sa
mga anciano nga nag-ingon, "Kinsa man kini sila nga
nanagsul-ob ug mga bisting maputi ug tag-as, ug diin
man sila gikan?" **14** Ug ako mitubag kaniya, "Senyor,
nasayud ikaw." Ug siya miingon kanako, "Mao kini
sila ang nanagpakalabang sa dagkung kasakitan; ang
ilang mga tag-as nga bisti gilabhan nila ug gipaputi
diha sa dugo sa Cordero. **15** Tungod niini anaa sila sa
atubangan sa trono sa Dios, ug nagaalagad kaniya
sa maadlaw ug sa magabii sulod sa iyang templo;
ug ang nagalingkod sa trono magapanalipod kanila
pinaagi sa iyang pagkaanaa. **16** Sila dili na gutomon,
ug dili na usab pagauhawon; dili na sila pagahasulon
sa Adlaw, ni sa bisan unsang makasunog nga kainit.
17 Kay ang Cordero nga anaa sa gitaliwad-an sa trono
mamahimong ilang magbalantay, ug siya magatultol
kanila ngadto sa mga tuboran sa mga tubig nga
nagahatag ug kinabuhi; ug pagapahiran sa Dios ang
tanang luha sa ilang mga mata."

8 Ug sa giabrihan sa Cordero ang ikapitong timri,
dihay kahilum sa langit sulod sa may tunga sa
takna. **2** Unya nakita ko ang pito ka mga manolunda
nga nanagtindog sa atubangan sa Dios, ug sila
gihatagan ug pito ka mga trumpeta. **3** Ug usa pa
ka laing manolunda mitungha ug sa atubangan sa
halaran mitindog siya nga nagbitbit ug incensario
nga bulawan; ug gihatagan siyag daghang incienso
aron nga diha sa bulawang halaran atbang sa trono,
kini iyang isagol uban sa mga pag-ampo sa mga
balaan. **4** Ug gikan sa kamot sa manolunda nga
diha sa atubangan sa Dios, ang aso sa incienso
misulbong uban sa mga pag-ampo sa mga balaan.
5 Unya ang incensario gikuha sa manolunda ug
gipuno niyag ka layo gikan sa halaran, ug kini iyang
gilabog ngadto sa yuta; ug dihay midason nga mga
paglipak sa dalogdog, mga makusog nga dahunog,
mga pangidlap sa kilat, ug linog. **6** Unya ang pito
ka mga manolunda nga may pito ka mga trumpeta
nangandam sa paghuyop niini. **7** Ug ang nahaunang
manolunda mihuyop sa iyang trumpeta, ug dihay mga
ulan nga nanibug-ok ug kalayo, sinagulan ug dugo,
nga nangatagak sa yuta; ug nasunog ang ikatulo
ka bahin sa yuta, ug nasunog ang ikatulo ka bahin
sa kakahoyan, ug nasunog ang tanang lunhawng
balili. **8** Ug ang ikaduhang manolunda mihuyop sa
iyang trumpeta, ug dihay gilabog ngadto sa dagat
nga maingon sa usa ka dakung bukid, nga nagsilaob
sa kalayo; **9** ug nahimong dugo ang ikatulo ka bahin
sa dagat, ug nangamatay ang ikatulo ka bahin sa
mga buhing binuhat diha sa dagat, ug nangaguba
ang ikatulo ka bahin sa mga sakayan. **10** Ug ang
ikatulong manolunda mihuyop sa iyang trumpeta, ug
natagak gikan sa langit ang usa ka dakung bitoon nga
nagsilaob daw sulo, ug nahulog kini diha sa ikatulo ka
bahin sa mga suba ug diha sa tuboran sa mga tubig.
11 Ang bitoon ginganlan ug Panyawan. Ug ang ikatulo
ka bahin sa mga tubig nangahimong panyawan, ug
daghan ang mga tawo nga nangamatay tungod sa
tubig, kay kini nahimo na man nga mapait. **12** Ug ang
ikaupat nga manolunda mihuyop sa iyang trumpeta,
ug gimakmak ang ikatulo ka bahin sa Adlaw, ug ang
ikatulo ka bahin sa Bulan, ug ang ikatulo ka bahin
sa mga bitoon, nga tungod niini mingiob ang ikatulo
ka bahin sa ilang kahayag; ug wala na maghayag
ang ikatulo ka bahin sa adlaw, ug maingon man ang
ikatulo ka bahin sa gabii. **13** Unya mitan-aw ako,
ug nabati ko ang usa ka agila nga sa naglupad kini
sa kinataliwad-an sa langit, nagsinggit sa makusog
nga tingog nga nag-ingon, "Alaut, alaut, alaut ang
mga nanagpuyo sa yuta, inigtingog sa ubang mga
trumpeta nga hapit na pagahuypon sa tulo ka mga
manolunda!"

9 Ug ang ikalimang manolunda mihuyop sa iyang
trumpeta, ug nakita ko ang usa ka bitoon nga
nahulog sa yuta gikan sa langit; ug sa bitoon gihatag
ang yawi sa bung-aw sa kahiladman nga walay
kinutoban. **(Abyssos g12)** **2** Ug iyang giablihan ang
bung-aw sa kahiladman nga walay kinutoban, ug
gikan sa bung-aw misulbong ang aso nga daw aso sa
usa ka dakung hudno, ug mingiob ang Adlaw ug ang
kalangitan tungod sa aso gikan sa bung-aw. **(Abyssos
g12)** **3** Ug gikan sa aso nanggula ang mga dulon nga
mihugpa sa yuta, ug kini sila gihatagan ug gahum
maingon sa gahum sa mga tanga sa yuta. **4** Ug sila
gipinahan nga dili nila pagdagmalan ang tanaman sa
yuta, o ang bisan unsang lunhaw nga nanagtubo, o
ang bisan unsang kahoy, kondili ang mga tawo lamang
nga walay timri sa Dios diha sa ilang mga agtang. **5**
Sila gitugotan sa pagsakit sa maong mga tawo sulod
sa lima ka bulan, apan dili sa pagpatay kanila; ug
ang kasakit nga ilang ipaantus sama sa kasakit nga
ipaantus sa tanga inigpaak niinig tawo. **6** Ug niadtong

mga adlawa ang mga tawo mangita sa kamatayon,
apan dili sila makakaplag niini; mangandoy sila nga
unta mangamatay, apan ang kamatayon molikay
kanila. 7 Sa ilang panagway, ang mga dulon daw
mga kabayo nga andam alang sa gubat; sa ilang mga
ulo dihay morag mga purongpurong nga bulawan;
ang ilang mga nawong ingon sa nawong sa tawo,
8 ang ilang buhok ingon sa buhok sa babaye, ug
ang ilang mga ngipon ingon sa mga ngipon sa leon.
9 Sila may mga hingbis nga daw mga kotamaya
nga puthaw, ug ang hinadyong sa ilang mga pako
daw kagahub sa daghang mga karo ug mga kabayo
nga nanagpanalagan ngadto sa panggubatan. 10
Sila may mga ikog nga morag tanga, ug may mga
suyod; ug diha sa ilang mga ikog anaa ang gahum sa
pagdagmal sa mga tawo sulod sa lima ka bulan. 11
Sa paghari kanila dihay ilang gipakahari, nga mao
ang manolunda sa kahiladman nga walay kinutoban,
nga ang iyang ngalan sa pinulongang Hebreohanon
mao si Abadon, ug sa pinulongang Gresyanhon siya
ginganlan si Apolion. (Abyssos g12) 12 Ang unang
panghimaraut milabay na; tan-awa, duha ka mga
panghimaraut umaabut pa. 13 Unya ang ikaunom
nga manolunda mihuyop sa iyang trumpeta, ug gikan
sa upat ka mga sungay-sungay sa bulawang halaran
nga diha sa atubangan sa Dios, nabati ko ang usa ka
tingog 14 nga nag-ingon sa ikaunom nga manolunda
nga may trumpeta, "Buhii ang upat ka mga manolunda
nga gigapos didto sa dakung suba sa Eufrates." 15 Ug
gibuhian ang upat ka mga manolunda, nga giandam
alang sa takna, sa adlaw, sa bulan, ug sa tuig, sa
pagpamatay sa ikatulo ka bahin sa mga tawo. 16
Ang gidaghanon sa kasundalohan nga nanagkabayo
kaduha piloa ang napulo ka libo ka mga napulo
ka libo; nabatian ko ang ilang gidaghanon. 17 Ug
mao kini ang dagway sa mga kabayo nga nakita ko
diha sa akong panan-awon: ang mga nanagkabayo
kanila nanagsulob ug mga kotamaya nga may bulok
sa kalayo ug sa sapiro ug sa asupri; ug ang mga
ulo sa mga kabayo morag mga ulo sa mga leon,
ug gikan sa ilang mga baba nanggula ang kalayo
ug aso ug asupri. 18 Pinaagi niining tulo ka mga
hampak nangamatay ang ikatulo ka bahin sa mga
tawo, pinaagi sa kalayo ug sa aso ug sa supri nga
nanggula gikan sa ilang mga baba. 19 Kay ang
gahum sa mga kabayo anaa diha sa ilang mga baba
ug sa ilang mga ikog; kay ang ilang mga ikog morag
mga bitin, may mga ulo, ug pinaagi niining ilang mga
ikog sila nagapangdagmal. 20 Ug ang tanang uban
pa sa mga tawo, nga wala mangamatay pinaagi sa
maong mga hampak, kini sila wala managhinulsol sa
mga nabuhat sa ilang mga kamot, ug wala usab nila
biyai ang pagsimbag mga yawa ug mga larawan nga
bulawan ug salapi ug tumbaga ug bato ug kahoy,
nga dili makakita ni makadungog ni makalakaw. 21
Wala usab nila hinulsoli ang ilang mga pagpamatayg
tawo, o ang ilang mga pagpanglumay, o ang ilang
pagpakighilawas, o ang ilang mga pagpangawat.

10 Ug unya nakita ko ang laing usa ka manolunda
nga kusgan, nga nagakunsad gikan sa langit.
Siya sinul-oban ug panganud, ug sa iyang ulo dihay
usa ka balangaw. Ang iyang nawong maingon sa
Adlaw, ug ang iyang mga bitiis maingon sa mga haligi
nga kalayo. 2 Ug sa iyang kamot dihay binuklad
nga usa ka gamayng basahon nga linukot. Ug ang
iyang too nga tiil diha niya itunob sa dagat, ug
ang iyang wala nga tiil diha niya itunob sa yuta, 3
ug siya misinggit sa makusog nga tingog maingon
sa usa ka leon nga nagangulob; ug sa pagsinggit
niya, mitingog ang pito ka mga dalogdog. 4 Ug sa
nakatingog na ang pito ka mga dalogdog, isulat ko
na unta kini, apan akong nadungog gikan sa langit
ang usa ka tingog nga nag-ingon, "Ililong ang gisulti
sa pito ka mga dalogdog, ug ayaw kini isulat." 5 Ug
ang manolunda nga akong nakita nga nagtindog sa
dagat ug sa yuta mibayaw sa iyang toong kamot
ngadto sa langit 6 ug nanumpa pinaagi niadtong buhi
hangtud sa kahangturan, nga mao ang nagbuhat
sa langit ug sa mga ania niini, sa yuta ug sa mga
ania niini, ug sa dagat ug sa mga ania niini, nga
wala na gayuy langanlangan pa, (aiōn g165) 7 hinonoa
nga sa mga adlaw sa tingog sa trumpeta inighuyop
niini sa ikapitong manolunda, pagatumanon na ang
tinago sa Dios, sumala sa iyang gipahibalo ngadto
sa iyang mga ulipon nga mao ang mga profeta. 8
Ug ang tingog nga akong nadungog gikan sa langit
misulti kanako pag-usab nga nag-ingon, "Lumakaw
ka, kuhaa ang basahong binuklad nga anaa sa kamot
sa manolunda nga nagatindog sa dagat ug sa yuta."
9 Ug miadto ako sa manolunda ug giingnan ko siya
nga ihatag niya kanako ang gamayng basahon nga
linukot; ug siya miingon kanako, "Kuhaa kini ug kan-
a; mapait kini sa imong tiyan, bisan tuod sa imong
baba matam-is kini daw dugos." 10 Ug gikuha ko ang
gamayng basahon gikan sa kamot sa manolunda ug

akong gikaon kini; ug matam-is kini sa akong baba,
daw dugos, apan sa gitulon ko na kini ang akong
tiyan mibati sa kapait. 11 Ug unya giingnan ako,
"Kinahanglan magahimo ikaw pag-usab ug profesiya
labut sa daghang mga tawo ug mga nasud ug mga
pinulongan ug mga hari."

11 Unya gihatagan akog sukdanan nga daw
sungkod, ug giingnan ako, "Tumindog ka ug
sukda ang templo sa Dios, ug ang halaran, ug
ang mga nanagsimba sa sulod niini, 2 apan ayaw
pagsukda ang hawanan sa gawas sa templo; pasagdi
kana, kay gikatugyan na kana ngadto sa kanasuran,
ug ang balaang siyudad ilang pagayatakyatakan,
sulod sa kap-atan ug duha ka bulan. 3 Ug ang akong
duha ka mga saksi, nga nanagsul-ob ug mga bisti
nga sako, pagahatagan kog kagahum sa paghimog
profesiya sulod sa usa ka libo duha ka gatus ug kan-
uman ka adlaw." 4 Ang mga saksi mao ang duha ka
mga kahoyng olibo ug ang duha ka mga kandiliro nga
nanagbarug sa atubangan sa Ginoo sa kalibutan. 5
Ug kon may buot modagmal kanila, adunay kalayo
nga magagula sa ilang baba ug magaut-ut sa ilang
mga kaaway; kon may buot modagmal kanila, sa
ingon niining paagiha siya pagapatyon. 6 Sila may
kagahum sa pagsira sa langit, aron walay ulan nga
moabut sulod sa mga adlaw sa ilang pagpanghimog
profesiya, ug sila may kagahum ibabaw sa katubigan
aron sa paghimo niini nga dugo, ug sa pagbunal
sa yuta pinaagi sa tanang hampak, bisan makapila
sumala sa ilang gusto. 7 Ug sa makatapus na sila sa
ilang pagpanghimatuod, ang mapintas nga mananap
nga molugwa gikan sa bung-aw sa kahiladman nga
walay kinutoban makiggubat batok kanila ug iyang
pagadag-on sila ug iyang pamatyon sila, **(Abyssos g12)**
8 ug ang ilang mga patayng lawas anha managhay-ad
sa kadalanan sa dakung siyudad nga, sa tinago nga
pagkasulti, ginganlag Sodoma ug Egipto, diin didto
ang ilang Ginoo ilansang sa krus. 9 Sulod sa tulo ka
adlaw ug tunga, sila nga gikan sa katawhan, ug sa
kabanayan, ug sa mga pinulongan, ug sa kanasuran,
managsud-ong sa mga patayng lawas niini ug dili
nila kini ipalubong. 10 Ug sila nga nanagpuyo sa
yuta managkalipay tungod kanila ug managsadya ug
managhatagayg mga gasa, tungod kay kining duha
ka mga profeta nakahatag man ug kasakit ngadto sa
mga nanagpuyo sa yuta. 11 Apan tapus sa maong
tulo ka adlaw ug tunga, usa ka gininhawa sa kinabuhi
gikan sa Dios misulod kanila, ug sila nanagpanindog,
ug ang mga nanagpakakita kanila giabut ug dakung
kalisang. 12 Unya nadungog nila gikan sa langit
ang usa ka makusog nga tingog nga nag-ingon
kanila, "Saka kamo ngari!" Ug ang ilang mga kaaway
nagtan-aw kanila sa nagsaka sila nga sinapwang sa
panganud paingon sa langit. 13 Ug niadtong tungora
miabut ang usa ka dakung linog, ug nagun-ob ang
ikanapulong bahin sa siyudad; pito ka libo ka mga
tawo ang nangamatay sa linog, ug ang nanghibilin
nangalisang ug gihatagan nilag himaya ang Dios sa
kalangitan. 14 Ang ikaduhang himaraut milabay na;
tan-awa, ang ikatulong himaraut moabut na. 15 Ug
ang ikapitong manolunda mihuyop sa iyang trumpeta,
ug sa langit dihay mga makusog nga tingog nga
nanag-ingon, "Ang gingharian sa kalibutan nahimong
gingharian sa atong Ginoo ug sa iyang Cristo, ug siya
magahari hangtud sa kahangturan." **(aiōn g165)** 16 Ug
ang kaluhaag-upat ka mga anciano nga nanaglingkod
sa ilang mga trono sa atubangan sa Dios, nanghapa
sila, ug ang Dios ilang gisimba 17 nga nanag-ingon,
Kanimo nagahatag kamig mga pasalamat, Ginoong
Dios Makagagahum sa Tanan, nga mao ang sa karon
ug mao ang sa kagahapon, tungod kay nahuptan
mo ang imong dakung gahum ug gisugdan mo ang
imong paghari. 18 Ang kanasuran nangapungot,
apan miabut ang imong kapungot, ug ang panahon
alang sa pagpanghukom sa mga patay, ug alang sa
pagpanghatag ug ganti ngadto sa imong mga ulipon
mga profeta ug mga balaan, ug mga nanagkahadlok
sa imong ngalan, mga gagmay ug mga dagku, ug
alang sa paglaglag sa mga manglalaglag sa yuta." 19
Ug unya naabli ang templo sa Dios didto sa langit,
ug sulod sa iyang templo nakita ang arka sa iyang
pakigsaad; ug dihay midason nga mga pangidlap sa
kilat, makusog nga mga kagahub, mga paglipak sa
dalogdog, linog, ug dagkung panibug-ok sa ulan.

12 Ug sa kalangitan dihay nagpakita nga usa ka
dakung tilimad-on, usa ka babaye nga nagbistig
Adlaw. Ang Bulan diha ubos sa iyang mga tiil, ug
sa iyang ulo dihay usa ka purongpurong nga mga
bitoon nga napulog-duha ka buok. 2 Ug siya mabdos
ug nagsiyagit tungod sa kasakit sa pagbati, tungod
sa kasakit sa pagpanganak. 3 Ug dihay usa pa ka
laing tilimad-on nga nagpakita sa kalangitan; tan-awa,
usa ka dakung dragon nga mapula, nga may pito ka
buok ulo ug napulo ka buok sungay, ug pito ka buok

purongpurong diha sa iyang mga ulo. 4 Ang iyang
ikog misapupo sa ikatulo ka bahin sa mga bitoon
sa langit, ug sila gilabog niini ngadto sa yuta. Ug
ang dragon mibarog sa atubangan sa babaye nga
hapit na manganak, aron iyang subaron ang bata
inigkahimugso na niini. 5 Siya nanganak ug lalaki
nga mao ang magahari sa tanang kanasuran pinaagi
sa olisi nga puthaw, apan ang iyang anak gisakgaw
ngadto sa Dios ug sa iyang trono. 6 Ug ang babaye
mikalagiw ngadto sa kamingawan, diin may dapit
siya nga gitagana kaniya sa Dios, diin pagatil-ogan
siya sulod sa usa ka libo duha ka gatus ug kan-
uman ka adlaw. 7 Unya nahitabo ang gubat didto
sa langit: Si Miguel ug ang iyang mga manolunda
nakiggubat batok sa dragon. Ug ang dragon ug ang
iyang mga manolunda nakiggubat, 8 apan gilupig sila
ug wala nay dapit pa alang kanila didto sa langit. 9 Ug
gitambog ang dakung dragon, ang sirpinti nga karaan,
ang ginganlag Yawa ug Satanas, ang maglilimbong
sa tibuok kalibutan siya gitambog ngadto sa yuta, ug
ang iyang mga manolunda gitambog uban kaniya.
10 Ug usa ka makusog nga tingog didto sa langit
akong nadungog nga nag-ingon, "Karon nahiabut na
ang kaluwasan ug ang gahum ug ang gingharian
sa atong Dios ug ang pagbulot-an sa iyang Cristo,
kay gikatambog na ang magsusumbong batok sa
atong kaigsoonan, siya nga sa adlaw ug sa gabii
mao ang nagasumbong batok kanila sa atubangan
sa atong Dios. 11 Ug sila nakadaug batok kaniya
pinaagi sa dugo sa Cordero ug sa pulong sa ilang
pagpanghimatuod, tungod kay wala man sila mawili sa
ilang mga kinabuhi bisan pag anha sila sa kamatayon.
12 Tungod niini, paglipay, O kalangitan ug kamo nga
nanagpuyo niini! Apan alaut kamo, O yuta ug dagat,
kay diha kaninyo nahilusad ang yawa nga puno
sa dakung kapungot sanglit nasayud man siya nga
hamubo na lamang ang iyang panahon!" 13 Ug sa
pagtan-aw sa dragon nga diha siya ikatambog sa
yuta, iyang gigukod ang babaye nga nanganak sa
batang lalaki. 14 Apan gihatag ngadto sa babaye
ang duha ka mga pako sa dakung agila aron siya
makalupad sa pagkalagiw gikan sa sirpinti ngadto sa
kamingawan, sa dapit diin siya pagatil-ogan sulod sa
usa ka panahon, ug sa mga panahon, ug sa katunga
sa usa ka panahon. 15 Ug gikan sa iyang baba,
ang sirpinti mibugwak ug tubig nga daw suba nga
gipaagpas sa babaye aron ianud siya sa baha niini.
16 Apan ang yuta mitabang sa babaye, ug ang yuta
miabli sa iyang baba ug iyang gisuyop ang suba nga
gibugwak sa dragon gikan sa iyang baba. 17 Unya
ang dragon nasuko batok sa babaye, ug miadto siya
sa pagpakiggubat batok sa tanan nga uban pang
mga kaliwat sa babaye, sa mga nanagbantay sa
mga sugo sa Dios ug nagahupot sa panghimatuod
mahitungod kang Jesus. Ug ang dragon mibarug diha
sa baybayon sa dagat.

13 Ug nakita ko nga dihay migimaw sa dagat nga
usa ka mapintas nga mananap nga may napulo
ka buok sungay ug pito ka buok ulo, nga may napulo
ka buok purongpurong diha sa iyang mga sungay, ug
may mabugalbugalon nga ngalan diha sa iyang mga
ulo. 2 Ug ang mapintas nga mananap nga akong
nakita daw usa ka leopardo, ang iyang mga tiil morag
mga tiil sa oso, ug ang iyang baba morag baba sa
leon. Ug kaniya gihatag sa dragon ang iyang gahum
ug ang iyang trono ug ang dakung pagbulot-an. 3
Usa sa iyang mga ulo daw may samad nga ikamatay,
apan naayo ang iyang samad nga ikamatay, ug ang
mga tawo sa tibuok yuta sa kahibulong minunot sa
mapintas nga mananap. 4 Ug ang dragon gisimba sa
mga tawo tungod kay ang mapintas nga mananap iya
mang gihatagan ug pagbulot-an, ug ang mapintas nga
mananap ilang gisimba nga nanag-ingon, "Kinsa bay
makasama sa mapintas nga mananap? Ug kinsa bay
makahimo sa pakiggubat kaniya?" 5 Ug ang mapintas
nga mananap gihatagan ug baba nga nagapanglitok
sa mga pulong sa pagpangandak ug pagbugalbugal,
ug siya gitugotan sa pagpatuman sa iyang pagbulot-
an sulod sa kap-atan ug duha ka bulan. 6 Ug siya
mibuka sa iyang baba aron sa paglitok ug mga
pagpasipala batok sa Dios, sa pagpasipala batok sa
iyang ngalan, ug batok sa iyang puloy-anan, kanila
nga nanagpuyo sa langit. 7 Siya gitugotan usab sa
pagpakiggubat batok sa mga balaan ug sa pagdaug
kanila. Ug kaniya gihatag ang kagahum aron iyang
pagabut-an ang tanang kabanayan ug katawhan ug
pinulongan ug kanasuran. 8 Ug ang tanang nagapuyo
sa yuta magasimba kaniya, tanan sila kinsang mga
ngalan, sa wala pa ang pagkatukod sa kalibutan,
wala mahisulat sa basahon sa kinabuhi nga iya sa
gipatay nga Cordero. 9 Ang adunay igdulongog,
kinahanglan siya magpatalinghug niini: 10 Kon adunay
kinahanglan nga mabihag, sa pagkabihag mahiadto
siya; kon adunay magapatay pinaagig pinuti, pinaagig
pinuti kinahanglan pagapatyon siya. 11 Unya nakita

ko ang laing mapintas nga mananap nga migimaw
sa yuta. Kini siya may duha ka buok sungay daw
nating karnero, ug siya misulti samag dragon. 12 Ang
tanang pagbulot-an nga iya sa nahaunang mapintas
nga mananap gihimo niya diha sa atubangan sa
nahauna, ug nagasugo siya sa yuta ug sa mga
nanagpuyo niini sa pagsimba sa nahaunang mapintas
nga mananap, kinsang samad nga ikamatay naayo. 13
Siya nagahimog dagkung mga milagro, hangtud gani
sa pagpakanaug ug kalayo sa yuta gikan sa langit sa
atubangan sa mga tawo; 14 ug pinaagi sa mga milagro
nga gitugot kaniya sa pagpanghimo sa atubangan
sa mapintas nga mananap, iyang ginalimbongan
ang mga nanagpuyo sa yuta, sa pag-agda kanila sa
paghimog larawan alang sa mapintas nga mananap
nga nasamad sa espada, apan nabuhi ra. 15 Ug
gitugot kaniya ang paghatag ug gininhawa ngadto sa
larawan sa mapintas nga mananap, nga tungod niini
ang larawan sa mapintas nga mananap makahimo
na gani sa pagsulti, ug sa pagpatay niadtong mga dili
mosimba sa larawan sa mapintas nga mananap. 16
Ug ang mga timawa ug mga kadagkuan, mga dato ug
mga kabus, mga ulipon ug mga tawong gawas, ang
tanan iya usab nga gipamarkahan diha sa too nga
kamot o sa agtang, 17 nga tungod niini walay bisan
kinsa nga makapamalit o makapamaligya gawas
kon anaa kaniya ang maong marka, nga mao ang
ngalan sa mapintas nga mananap o ang numero sa
iyang ngalan. 18 Gikinahanglan niini ang kaalam:
kaniya nga may salabutan, ipakuwenta ang numero
sa mapintas nga mananap, kay kini maoy usa ka
numero sa tawo; ang iyang numero unom ka gatus
ug kan-uman ug unom.

14 Unya mitan-aw ako, ug ania karon, diha sa
Bukid sa Sion nagtindog ang Cordero, ug uban
kaniya ang usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka
libo ka tawo nga nanagbaton sa iyang ngalan ug
sa ngalan sa iyang Amahan, nga nasulat diha sa
ilang mga agtang. 2 Ug nadungog ko ang usa ka
tingog gikan sa langit sama sa daguok sa daghang
mga tubig ug sama sa dahunog sa makusog nga
dalogdog; ang tingog nga akong nadungog sama sa
tingog sa mga mangangalpa nga managtokar sa ilang
mga alpa. 3 Ug sila nanag-awit sa usa ka bag-ong
awit diha sa atubangan sa trono ug sa atubangan
sa upat ka mga buhing binuhat ug sa atubangan
sa mga anciano. Walay laing nakakat-on sa maong
awit gawas sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka
libo nga gilukat gikan sa yuta. 4 Mao kini sila ang
wala mahugaw tungod sa mga babaye, sanglit mga
maputli man sila; mao kini sila ang nanagsunod sa
Cordero bisan asa siya molakaw; kini sila gilukat
gikan sa katawhan ingon nga inunahang mga bunga
alang sa Dios ug alang sa Cordero; 5 ug sa ilang
mga baba walay hingkaplagang bakak, kay sila wala
may lama. 6 Ug nakita ko ang laing manolunda
nga naglupad sa taliwala sa kalangitan, ug kini siya
may gidalang walay katapusang Maayong Balita
aron imantala ngadto sa mga nanagpuyo sa yuta, sa
tanang kanasuran ug kabanayan ug pinulongan ug
katawhan. (aiōnios g166) 7 Ug sa makusog nga tingog
siya nag-ingon, "Kahadloki ninyo ang Dios ug kaniya
ihatag ninyo ang himaya, kay nahiabut na ang takna
sa iyang paghukom; ug simbaha ninyo siya nga maoy
nagbuhat sa langit ug sa yuta, sa dagat ug sa mga
tuburan sa tubig." 8 Ug misunod ang laing manolunda,
ang ikaduha, nga nag-ingon, "Nagun-ob, nagun-ob
na ang bantugang Babilonia, ang babaye nga mao
ang nagpainom sa tanang kanasuran sa bino sa
iyang mahugawng kaulag." 9 Ug misunod ang laing
manolunda, ang ikatulo, nga nag-ingon sa makusog
nga tingog, "Kon adunay mosimba sa mapintas nga
mananap ug sa iyang larawan, ug pamarka sa iyang
agtang o sa iyang kamot, 10 siya usab magainom
sa bino sa kapungot sa Dios, nga pagatagayon nga
walay sambog ngadto sa kopa sa iyang kasuko;
ug siya pagasakiton pinaagi sa kalayo ug asupri
diha sa atubangan sa mga balaang manolunda
ug sa atubangan sa Cordero. 11 Ug ang aso sa
ilang kasakit magautbo hangtud sa kahangturan;
ug sila dili makatagamtam sa pahulay, sa magabii
ug sa maadlaw, sila nga mosimba sa mapintas nga
mananap ug sa iyang larawan, ug ang bisan kinsa nga
minarkahan sa iyang ngalan. (aiōn g165) 12 Ania niini
ang agda alang sa pagkamainantuson sa mga balaan,
sa mga nanagbantay sa mga sugo sa Dios ug sa
tinoohan ni Jesus. 13 Ug nabati ko gikan sa langit ang
usa ka tingog nga nag-ingon, "Isulat mo kini: Bulahan
ang mga mamatay nga sukad karon mangamatay
diha sa Ginoo." "Bulahan gayud," nagaingon ang
Espiritu, "aron makapahulay na sila gikan sa ilang
mga paghago, kay ang ilang binuhatan mokuyog
man kanila!" 14 Unya mitan-aw ako, ug ania karon,
dihay usa ka maputi nga panganud, ug sa ibabaw sa
panganud dihay naglingkod nga morag anak ug tawo,

nga may purongpurong bulawan sa iyang ulo, ug usa
ka mahait nga galab diha sa iyang kamot. 15 Ug
gikan sa templo migula ang laing manolunda nga sa
makusog nga tingog misinggit ngadto sa naglingkod
sa ibabaw sa panganud, "Palihoka ang imong galab,
ug pangani na, kay ang takna sa ting-ani nahiabut na
sanglitang alanihon sa yuta hiniog na kaayo." 16 Ug
ang naglingkod sa ibabaw sa panganud mipalihok sa
iyang galab sa ibabaw sa yuta, ug ang yuta gianihan.
17 Ug ang lain pa nga manolunda migula gikan sa
templo didto sa langit, ug siya usab may mahait nga
galab. 18 Unya ang lain pa usab nga manolunda
migula gikan sa halaran, ang manolunda nga may
gahum sa pagbuot sa kalayo, ug ang may mahait nga
galab iyang gisinggitan sa makusog nga tingog nga
nag-ingon, "Palihoka ang imong galab, ug pamutla
ang mga bulig sa parras sa yuta, kay ang mga ubas
niini hinog na." 19 Ug ang manolunda mipalihok sa
iyang galab sa ibabaw sa yuta ug iyang gipamutol
ang mga bulig sa parras sa yuta, ug giitsa kini ngadto
sa dakung pigsanan sa kapungot sa Dios. 20 Ug didto
sa gawas sa siyudad, ang pigsanan gipanaggiukan,
ug gikan sa pigsanan mibaha ang dugo nga may
kahabog nga mosangko sa bokado sa kabayo, sa
gitas-on nga tulo ka gatus ug kaluhaan ka kilometro.

15 Ug diha sa kalangitan nakita ko ang laing
tilimad-on, daku ug kahibulongan nga mao kini:
pito ka mga manolunda nga may pito ka mga hampak
nga mao na lang ang katapusan, kay pinaagi niini
matapus na man ang kapungot sa Dios. 2 Ug nakita
ko ang daw morag usa ka dagat nga bildo nga
sinaktan ug kalayo, ug sa daplin niining dagat nga
bildo ang mga nanagpakadaug batok sa mapintas
nga mananap ug sa iyang larawan ug sa numero
sa iyang ngalan, nanagtindog sila nga may mga
alpa sa Dios diha sa ilang mga kamot. 3 Ug sila
nanag-awit sa awit ni Moises, nga ulipon sa Dios,
ug sa awit sa Cordero, nga nagaingon, Daku ug
kahibulongan ang imong mga buhat, O Ginoong Dios
nga Makagagahum sa Tanan! Matarung ug matuod
ang imong mga paagi, O Hari sa kapanahonan! 4
Kinsa bay dili mahadlok ug dili magahimaya sa imong
ngalan, O Ginoo?" Kay ikaw mao lamang ang bugtong
nga balaan. Ang tanang kanasuran mangabut ug
managsimba kanimo, kay gikapadayag na man ang
imong mga hukom." 5 Tapus niini mitan-aw ako,
ug didto sa langit naabli ang templo sa tabernaculo
sa panghimatuod, 6 ug gikan sa templo nanggula
ang pito ka mga manolunda nga may pito ka mga
hampak. Sila sinul-obag maputli ug masilaw nga lino,
ug ang ilang mga dughan binaksag mga bakus nga
bulawan. 7 Ug ngadto sa pito ka mga manolunda
gihatag sa usa sa upat ka mga buhing binuhat ang
pito ka mga bulawang panaksan nga napuno sa
kapungot sa Dios nga buhi hangtud sa kahangturan.
(aiōn g165) 8 Ug ang templo napuno sa aso gikaknk sa
himaya sa Dios ug gikan sa iyang gahum, ug walay
bisan kinsa nga nakahimo sa pagsulod sa templo
hangtud sa pagkatapus sa pito ka mga hampak sa
pito ka mga manolunda.

16 Unya nadungog ko ang usa ka makusog nga
tingog gikan sa templo, nga nag-ingon sa pito
ka mga manolunda, "Umadto kamo ug iyabo ninyo sa
yuta ang pito ka mga panaksan sa kapungot sa Dios."
2 Ug milakaw ang nahaunang manolunda ug ang iyang
panaksan iyang giyabo sa yuta, ug unya dihay mangil-
ad ug mangotngot nga mga kabahong nga mitakboy
sa mga tawong nanagdala sa marka sa mapintas nga
mananap ug nanagsimba sa iyang larawan. 3 Ang
ikaduhang manolunda miyabo sa iyang panaksan
ngadto sa dagat, ug ang dagat nahimong daw dugo
sa usa ka minatay, ug nangamatay ang tanang buhing
butang diha sa dagat. 4 Ang ikatulong manolunda
miyabo sa iyang panaksan ngadto sa mga suba ug sa
mga tuboran sa tubig, ug kini sila nangahimong dugo.
5 Ug nadungog ko ang manolunda sa katubigan nga
nag-ingon, Husto ikaw niining imong mga paghukom,
ikaw nga mao ang sa karon ug ang sa kagahapon,
O Balaan. 6 Kay sa mga tawo giula ang dugo sa
mga balaan ug sa mga profeta, ug gihatag mo kanila
ang dugo aron ilang pagaimnon. Mao kini ang angay
kanila!" 7 Ug nadungog ko ang halaran nga misinggit,
Oo, Ginoong Dios nga Makagahum sa Tanan, matuod
ug husto ang imong mga hukom!" 8 Ug ang ikaupat
nga manolunda miyabo sa iyang panaksan diha
sa ibabaw sa Adlaw, ug ang Adlaw gihatagan ug
gahum sa pagpaig sa katawhan pinaagig kalayo. 9
Ug ang katawhan nangapaig sa hilabihang kainit,
ug nanagpasipala sila sa ngalan sa Dios nga may
gahum sa ibabaw niining mga hampak; apan wala
sila managhinulsol ni maghatag kaniyang himaya. 10
Ang ikalimang manolunda miyabo sa iyang panaksan
diha sa ibabaw sa trono sa mapintas nga mananap,
ug ang gingharian niini gitakyapan sa kangitngit;

ug ang mga tawo nanagpamaak sa ilang mga dila
tungod sa kasakit 11 ug ilang gipasipalahan ang Dios
sa langit tungod sa ilang mga kasakit ug sa ilang
mga kabahong; apan wala nila hinulsoli ang ilang
mga binuhatan. 12 Ang ikaunom nga manolunda
miyabo sa iyang panaksan sa ibabaw sa dakung
suba sa Eufrates, ug nahubsan kini sa tubig, aron sa
pagtagana ug agianan alang sa mga hari gikan sa
sidlakan. 13 Ug nakita ko nga diha sa baba sa dragon,
ug sa baba sa mapintas nga mananap, ug sa baba
sa mini nga profeta, nanggula gikan niini ang tulo ka
mga mahugawng espiritu nga morag mga baki; 14 kay
kini sila mao man ang mga espiritu sa mga yawa nga
magahimog mga milagro, nga managpangadto sa
mga hari sa tibuok kalibutan aron sa pagtigum kanila
sa pag-asdang sa gubat sa dakung adlaw sa Dios
nga Makagagahum sa Tanan. 15 ("Tan-awa, moanhi
ako ingon sa kawatan! Bulahan ang magatukaw,
nga magabantay sa iyang mga bisti aron dili siya
magalakaw nga hubo ug magadayag ang iyang
pagkamakauulaw!") 16 Ug ilang gipanagtigum sila sa
dapit nga sa pinulongang Hebreohanon ginganlag
Armagedon. 17 Ug ang ikapitong manolunda miyabo
sa iyang panaksan ngadto sa kahanginan, ug gikan
sa templo, gikan sa trono, dihay migula nga usa
ka dakung tingog nga nag-ingon, "Natapus na ang
tanan!" 18 Ug midason ang mga pangidlap sa kilat,
ug ang makusog nga mga kagahub, ug ang mga
paglipak sa dalogdog, ug ang usa ka dakung linog
nga wala pay ingon sukad may tawo nga nagpuyo
sa yuta, hilabihan gayud ka daku ang maong linog.
19 Ang bantugang siyudad nabuak sa tulo ka bahin,
ug ang mga siyudad sa kanasuran nangagun-ob, ug
unya ang Dios nahinumdom sa bantugang Babilonia,
sa pagpalad-ok kaniya hangtud matiti ang tagayan
sa kapintas sa iyang kapungot. 20 Ug ang tanang
kapuloan nangahanaw, ug wala nay mga bukid nga
makita; 21 ug dihay dagkung mga panibug-ok sa ulan,
nga tagkalim-an ka kilo ang gibug-aton, nga diha
sa mga tawo mangatagak gikan sa langit; ug ang
Dios gibalikas sa mga tawo tungod sa hampak sa
nanibug-ok nga ulan, hilabihan gayud ka makalilisang
ang maong hampak.

17 Ug ang usa sa pito ka mga manolunda nga
may pito ka mga panaksan miabut ug miingon
kanako, "Umari ka, ipakita ko kanimo ang hukom batok
sa bantugang dautan nga babaye nga nagalingkod
sa ibabaw sa daghang katubigan, 2 kang kinsa
nakighilawas ang mga hari sa yuta, ug sa kang
kinsang bino sa pagkamakihilawason nangahubog
ang mga nanagpuyo sa yuta." 3 Ug iya akong gidala
diha sa Espiritu ngadto sa usa ka kamingawan, ug
didto nakita ko ang usa ka babaye nga nagkabayo
sa usa ka mapintas nga mananap nga mapula nga
nalukop sa mga ngalan nga masipad-anon, ug kini
may pito ka buok ulo ug napulo ka buok sungay. 4 Ug
ang babaye nagbistig purpora ug escarlata, ug may
mga dayandayan nga bulawan ug mga batong hamili
ug mga mutya; sa iyang kamot may gikuptan siya
nga usa ka kopa nga bulawan nga napuno sa kangil-
aran ug kahugawan sa iyang pagkamakihilawason; 5
ug diha sa iyang agtang nahisulat ang tinago nga
ngalan: "Babilonia nga Bantugan, ang Inahan sa
mga Dautan nga Babaye' ug sa mga Kangil-aran sa
Yuta." 6 Ug nakita ko ang babaye nga nahubog sa
dugo sa mga balaan ug sa dugo sa mga gipamatay
nga mga saksi ni Jesus. 7 Apan ang manolunda
miingon kanako, "Nganong nahibulong ka man? Itug-
an ko kanimo ang tinagong kahulogan mahitungod
sa babaye ug sa mapintas nga mananap nga iyang
gikabay-an, nga may pito ka buok ulo ug napulo ka
buok sungay. 8 Ang mapintas nga mananap nga
imong nakita mao ang sa kaniadto, ug dili ang sa
karon, ug mao ang molugwa gikan sa bung-aw sa
kahiladman nga walay kinutoban ug mopadulong sa
pagkalaglag; ug ang mga nanagpuyo sa yuta kinsang
mga ngalan wala mahisulat sa basahon sa kinabuhi
sukad sa pagkatukod sa kalibutan, sila mahibulong sa
pagkakita sa mapintas nga mananap, tungod kay kini
mao man ang sa kaniadto, dili mao ang sa karon, ug
mao ang sa umalabut. **(Abyssos g12)** 9 Gikinahanglan
niini ang salabutan nga may kaalam: ang pito ka
buok ulo mao ang pito ka mga bungtod nga niini
nagalingkod ang babaye; 10 sila usab mao ang pito
ka mga hari, nga ang lima kanila nangapukan na, ang
usa mao siya karon, ug ang usa wala pa mahiabut,
nga sa mahiabut na siya kinahanglan magapabilin
lamang siyag makadiyot. 11 Ug bahin sa mapintas
nga mananap nga mao ang sa kaniadto ug dili ang
sa karon, kini siya mao ang ikawalo apan ila siya sa
pito, ug mopadulong siya ngadto sa pagkalaglag. 12
Ug ang napulo ka buok sungay nga imong nakita,
kini sila mao ang napulo ka mga hari nga wala pa
managpakadawat sa harianong kagahum, apan ilang
pagadawaton ang pagbulot-an ingon nga mga hari

sulod sa usa ka takna, kauban sa mapintas nga
mananap. 13 Kini sila usa rag hunahuna ug ngadto
sa mapintas nga mananap igatugyan nila ang ilang
kagahum ug pagbulot-an. 14 Sila magapakiggubat
batok sa Cordero, apan pagadag-on sila sa Cordero,
kay kini siya mao man ang Ginoo sa kaginoohan
ug Hari sa kaharian, ug sila nga uban kaniya maoy
mga tinawag ug mga pinili ug mga kasaligan. 15 Ug
siya miingon kanako, "Ang imong nakita nga mga
tubig, diin nagalingkod ang dautang babaye, kini sila
mao ang mga tawo ug ang mga panon ug ang mga
kanasuran ug ang mga pinulongan. 16 Ug ang napulo
ka buok sungay nga imong nakita, kini sila ug ang
mapintas nga mananap mao unya ang managdumot
sa dautang babaye, ug siya ilang pagalaglagon ug
pagahuboan, ug ang iyang unod ilang pagakan-on
ug siya ilang pagasunogon pinaagig kalayo, 17 kay
diha sa ilang mga kasingkasing gibutang sa Dios ang
pagbuhat nila sa iyang kabubut-on pinaagi sa ilang
pagbaton ug usa ra ka hunahuna ug pagtugyan sa
ilang harianong kagahum ngadto sa mapintas nga
mananap, hangtud nga matuman ang mga pulong
sa Dios. 18 Ug ang babaye nga imong nakita mao
ang bantugang siyudad nga nagahari sa mga hari sa
yuta."

18 Tapus niini, akong nakita nga nanaug gikan sa
langit ang laing manolunda nga may dakung
pagbulot-an; ug ang yuta gidan-agan sa iyang
kahayag. 2 Ug siya misinggit sa makusog nga tingog
nga nag-ingon, Nagun-ob, nagun-ob ang bantugang
Babilonia! Nahimo na siyang puloy-anan sa mga yawa,
tagoanan sa tanang mahugawng espiritu, tagoanan
sa tanang langgam nga mahugaw ug dulomtan;
3 kay ang tanang kanasuran nanagpakainom sa
bino sa iyang mahugawng kaulag, ug ang mga
hari sa yuta nakapakighilawas kaniya, ug ang mga
magpapatigayon sa yuta nangadato tungod sa
kadato sa iyang pagkamapatuyangon." 4 Unya
nadungog ko gikan sa langit ang laing tingog nga
nag-ingon, Gomowa kamo kaniya, mga tawo ko,
aron dili kamo makaapil sa uyang kasal-anan, aron
dili kamo makaambit sa iyang mga hampak; 5
kay ang iyang kasal-anan nagatipun-og sungko sa
langit, ug nahinumdoman sa Dios ang iyang mga
dautang binuhatan. 6 Bayri ninyo siya maingon sa
iyang pagpamayad, ug ulii siyag dobli sa iyang mga
binuhatan; sa kopa nga iyang gisagulan, pagsagul
kamog dobli alang kaniya. 7 Sumala sa iyang
pagpagarbo sa iyang kaugalingon ug sa iyang
pagkamapatuyangon, hatagi siyag samang takus sa
kasakit ug kasubo. Sanglit sa iyang kasingkasing
nagaingon man siya, `Nagalingkod ako nga rayna,
dili ako balo, ug sa kasubo dili gayud ako makatilaw,'
8 nan, sa usa lamang ka adlaw mangabut ang iyang
mga hampak, ang kamatay, kasubo ug gutom, ug
siya pagasunogon pinaagig kalayo; kay gamhanan
ang Ginoong Dios nga mao ang nagahukom kaniya."
9 Ug ang mga hari sa yuta nga nakapakighilawas
kaniya ug nakig-uban kaniya sa pagpatuyang, kini
sila managpanghilak ug managbakho tungod kaniya
inigkakita nila sa aso sa iyang pagkasunog; 10 ug
sila managtindog nga magapaantaw, sa kalisang
sa iyang pag-antus, ug magaingon, Alaut! alaut!
ikaw nga bantugang siyudad, ikaw nga gamhanang
siyudad, O Babilonia! Sulod sa usa lamang ka takna
nahiabut ang hukom batok kanimo." 11 Ug ang
mga magpapatigayon sa yuta nanagpanghilak ug
nanagminatay alang kaniya, kay wala nay mopalit
sa ilang mga baligya: 12 mga baligya nga bulawan,
salapi, mga hamiling bato ug mga mutya, mga
manipis nga lino, purpora, seda, ug escarlata; tanang
matang sa mahumot nga kahoy, tanang galamiton
nga hinimog marfil, tanang galamiton nga hinimog
bililhong kahoy, ug tumbaga, ug puthaw, ug marmol;
13 mga kaningag, mga lamas, mga incienso, mga
pahumot, mga olibano, bino, lana, pino nga harina ug
trigo; mga baka ug mga karnero, mga kabayo ug mga
karwahi; ug mga ulipon, nga sa ato pa, mga tawo. 14
"Namiya kanimo ang mga bunga nga gipangandoy sa
imong kalag, ug ang tanan mong lamian nga pagkaon
ug ang imong kaanindot nawala na kanimo, ug dili na
gayud makaplagan pa!" 15 Ang mga magpapatigayon
niining maong mga butanga, sila nga nangadato
gumikan kaniya, managtindog nga magapaantaw,
sa kalisang sa iyang pag-antus, managpanghilak ug
managminatay nga magaingon, 16 "Alaut, alaut, ang
bantugang siyudad nga binistihan ug manipis nga
lino, ug sa purpura ug escarlata, nga dinayandayanan
ug bulawan, mga batong hamili ug mga mutya! 17
Kay sulod sa usa lamang ka takna nalaglag kining
tanang mga bahandia!" 18 ug sa pagkakita nila
sa aso sa iyang pagkasunog, sila misinggit nga
nanag-ingon, Unsa bang siyudara ang makasama sa
bantugang siyudad?" 19 Ug ilang giitsahan ug mga
abog ang ilang mga ulo samtang nanagpanghilak ug

nanagminatay sila, nga nanagsinggit, Alaut, alaut,
ang bantugang siyudad diin ang tanan nga may mga
sakayan sa kadagatan nangadato tungod sa iyang
bahandi! Sulod sa usa lamang ka takna nalaglag
siya. 20 Paghugyaw tungod kaniya, O kalangitan,
O mga balaan ug mga apostoles ug mga profeta,
kay alang kaninyo gikapakanaug sa Dios ang hukom
batok kaniya!" 21 Unya dihay usa ka manolundang
kusgan nga mipunit ug bato nga ingon sa usa ka
dakung galingan, ug ngadto sa dagat kini gilabog
niya nga nag-ingon, Sa ingon niini kakusog ang
bantugang siyudad sa Babilonia igalabog, ug dili na
gayud siya igkita pa; 22 ug diha kanimo wala na
gayuy mabati pang tingog sa mga mangangalpa ug
sa mga mag-aawit, sa mga magpaplawta ug sa mga
trumpetero ug diha kanimo wala na gayuy igkita pang
batid sa bisan unsang pamuhat; ug diha kanimo wala
na gayuy mabati pang dahunog sa galingan; 23 ug
diha kanimo wala na gayuy suga nga mosiga pa; ug
diha kanimo wala na gayuy mabati pang tingog sa
pamanhonon ug sa pangasaw-onon; kay ang imong
mga magpapatigayon mao ang mga dagkung tawo sa
yuta, ug ang tanang kamasuran nahisalang tungod
sa imong lumay. 24 Ug diha kaniya hingkaplagan ang
dugo sa mga profeta ug mga balaan, ug sa tanan
nga gipamatay diha sa yuta."

19 Tapus niini nadungog ko ang daw makusog
nga tingog sa usa ka dakung panon didto sa
langit, nga nanag-ingon, Aleluya! Ang kaluwasan ug
ang himaya ug ang kagahum iya sa atong Dios, 2
kay ang iyang mga hukom matuod ug matarung;
iyang gikahukman ang bantugang dautan nga babaye
nga mao ang nakapadunot sa yuta pinaagi sa iyang
pakighilawas, ug kaniya iyang gikapanimaslan ang
dugo sa iyang mga ulipon. 3 Ug miusab sila sa
pagsinggit nga nanag-ingon, Aleluya! Ang iyang aso
nagautbo hangtud sa kahangturan. (aiōn g165) 4 Ug
mihapa ang kaluhaan ug upat ka mga anciano ug
ang upat ka mga buhing binuhat, ug ang Dios nga
nagalingkod sa trono gisimba nila nga nanag-ingon,
"Amen. Aleluya!" 5 Ug gikan sa trono miabut ang usa
ka tingog nga nagsinggit, Dayega ninyo ang atong
Dios, tanan kamo nga iyang mga ulipon, kamo nga
may kahadlok kaniya, mga timawa ug mga dagku.
6 Unya nadungog ko ang daw tingog sa usa ka
dakung panon, sama sa kagahub sa daghang mga
tubig ug sama sa kagahub sa mga makusog nga
paglipak sa dalogdog, nagsinggit nga nag-ingon,
Aleluya! Kay nagahari ang Ginoo nga atong Dios
nga Makagagahum sa Tanan. 7 Managhugyaw ug
managsadya kita ug ihatag ta kaniya ang himaya,
kay ang kasal sa Cordero nahiabut na, ug ang
iyang Pangasaw-onon nakaandam na sa iyang
kaugalingon; 8 ug sa Pangasaw-onon gitugot ang
pagbistig lino nga manipis, masidlak, ug maputli"
9 Ug ang manolunda miingon kanako, "Isulat kini:
Bulahan ang mga gipangdapit ngadto sa panihapon
sa kasal sa Cordero." Ug siya miingon kanako, "Kini
maoy tinuod nga mga pulong sa Dios." 10 Unya
mihapa ako sa iyang tiilan aron unta sa pagsimba
kaniya, apan siya miingon kanako, "Ayaw pagbuhata
kana! Ako maoy usa lamang ka masigka-ulipon uban
kanimo ug sa imong kaigsoonan nga nanaghupot
sa pagpanghimatuod ni Jesus. Maoy simbaha ang
Dios." Kay ang pagpanghimatuod ni Jesus mao man
ang espiritu sa profesiya. 11 Ug unya nakita ko nga
naabli ang kalangitan, ug tan-awa, dihay usa ka
maputi nga kabayo! Ang nagkabayo niini ginganlag
Kasaligan ug Matuod ug uban sa katarungan siya
nagapanghukom ug nagapakiggubat. 12 Ang iyang
mga mata morag kalayo nga nagasiga, ug sa iyang
ulo dihay daghang mga purongpurong; ug siya may
sinulat nga ngalan nga walay bisan kinsa nga nasayud
gawas sa iyang kaugalingon. 13 Siya nagasul-ob
ug bisti nga gikatuslob sa dugo, ug ang ngalan nga
gitawag kaniya mao kini: Ang Pulong sa Dios. 14
Ug ang mga panon sa kasundalohan sa kalangitan,
nga nanagbistig lino nga manipis, maputi ug ulay,
kini sila nanagsunod kaniya, nanagkabayog mga
maputing kabayo. 15 Gikan sa iyang baba nagagula
ang usa ka mahait nga espada nga maoy iyang
itigbas sa kanasuran, ug sila iyang pagaharian pinaagi
sa olisi nga puthaw; magapigis siya sa pigsanan sa
mabangis nga kapungot sa Dios nga Makagagahum
sa Tanan. 16 Diha sa iyang bisti ug diha sa iyang
paa siya may ngalan nga nasulat: Hari sa kaharian
ug Ginoo sa kaginoohan. 17 Ug unya nakita ko ang
usa ka manolunda nga nagtindog diha sa Adlaw,
ug sa makusog nga tingog iyang gisinggitan ang
tanang mga langgam nga nanaglupad sa kinatung-an
sa kalangitan, nga nag-ingon kanila, "Umari kamo,
tambong kamo sa dakung panihapon sa Dios, 18
sa pagkaon sa unod sa mga hari, sa unod sa mga
kapitan, sa unod sa mga tawong kusgan, sa unod sa
mga kabayo ug sa mga nanagkabayo kanila, ug sa

unod sa tanang tawo, sa gawas ug sa mga ulipon,
sa timawa ug sa mga dagku." 19 Ug nakita ko ang
mapintas nga mananap ug ang mga hari sa yuta uban
sa ilang mga panon sa kasundalohan nga nanagtagbo
aron sa pagpakiggubat batok sa nagakabayo ug batok
sa iyang panon sa kasundalohan. 20 Ug nadakpan ang
mapintas nga mananap, ug uban kaniya nadakpan
ang mini nga profeta nga mao ang naghimo sa
mga milagro diha sa iyang atubangan, nga pinaagi
niini gipahisalaag niya ang mga nanagpakadawat
sa marka sa mapintas nga mananap ug ang mga
nanagsimba sa iyang larawan. Kining duha gitambog
nga buhi ngadto sa linaw nga kalayo nga nagasilaob
sa asupri. **(Limnē Pyr g3041 g4442)** 21 Ug ang tanan
kanila nga nahibilin gipamatay sa nagkabayo pinaagi
sa espada nga nagagula gikan sa iyang baba; ug ang
tanang mga langgam nangabusog sa ilang unod.

20 Ug unya akong nakita nga gikan sa langit
nanaug ang usa ka manolunda nga sa iyang
kamot diha ang yawi sa bung-aw sa kahiladman nga
walay kinotuban, ug ang usa ka dakung talikala.
(Abyssos g12) 2 Ug iyang gidakop ang dragon, ang
karaang sirpinti, nga mao ang Yawa ug si Satanas,
ug iyang gigapos siya sulod sa usa ka libo ka tuig, 3
ug iyang gitambog siya ngadto sa bung-aw, ug iyang
gitabonan kini ug gitimrihan kini sa ibabaw niya, aron
dili na siya makapahisalaag sa kanasuran, hangtud
matapus ang usa ka libo ka tuig. Tapus niana siya
kinahanglan buhian sa makadiyot. **(Abyssos g12)** 4 Unya
dihay nakita ko nga mga trono, ug niini nanaglingkod
ang mga gitugyanan sa pagpanghukom. Usab nakita
ko ang mga kalag sa mga gipamunggotan sa ulo
tungod sa ilang pagpanghimatuod mahitungod kang
Jesus ug tungod sa pulong sa Dios, ug nga wala
mosimba sa mapintas nga mananap o sa iyang
larawan, ug wala modawat sa iyang marka diha
sa ilang mga agtang o sa ilang mga kamot. Sila
nangabuhi pag-usab, ug nanaghari uban kang Cristo
sulod sa usa ka libo ka tuig. 5 Ug bahin sa uban
pa sa mga nangamatay, kini sila dili pa mabuhi
pag-usab hangtud matapus una ang usa ka libo
ka tuig. Kini mao ang nahaunang pagkabanhaw.
6 Bulahan ug balaan ang tawo nga makaambit sa
nahaunang pagkabanhaw! Sa mga tawong ingon
niini ang ikaduhang kamatayon walay gahum sa
pagbuot, hinonoa sila mahimong mga sacerdote sa
Dios ug ni Cristo, ug uban kaniya magahari sila sa
usa ka libo ka tuig. 7 Ug inigkatapus na sa usa ka
libo ka tuig, si Satanas pagabuhian gikan sa iyang
bilanggoan, 8 ug mogowa siya aron sa pagpahisalaag
sa mga nasud nga anaa sa upat ka tumoy sa yuta,
sa Gog ug sa Magog, sa pagpatagbo kanila alang
sa pagpakiggubat; ang ilang gidaghanon ingon sa
bonbon sa dagat. 9 Ug mitungas sila ngadto sa
halapad nga yuta ug ilang gilibutan ang kampo sa
mga balaan ug ang siyudad nga hinigugma; apan
dihay kalayo nga mikunsad gikan sa langit ug milamoy
kanila. 10 Ug ang yawa nga nagpahisalaag kanila
gitambog ngadto sa linaw nga kalayo ug asupri diin
atua na ang mapintas nga mananap ug ang mini
nga profeta, ug didto pagasakiton sila sa adlaw ug
sa gabii hangtud sa kahangturan. **(aiōn g165, Limnē
Pyr g3041 g4442)** 11 Ug unya nakita ko ang usa ka
dakung trono nga maputi ug ang naglingkod niini,
gikan sa kang kinsang atubangan ang yuta ug ang
kalangitan nanagpangalagiw, ug walay dapit nga
hingkaplagan alang kanila. 12 Ug nakita ko ang mga
patay, mga dagku ug mga gagmay, nga nanagtindog
sa atubangan sa trono, ug dihay mga basahon nga
gipamuklad. Usab dihay laing basahon nga gibuklad,
nga mao ang basahon sa kinabuhi. Ug ang mga
patay gipanaghukman pinasikad sa nahisulat diha
sa mga basahon, pinasikad sa ilang mga binuhatan.
13 Ug ang dagat mitugyan sa mga patay nga diha
niini, ang Kamatayon ug ang Hades mitugyan sa mga
patay nga diha kanila, ug ang tanan gipanaghukman
pinasikad sa ilang binuhatan. **(Hadēs g86)** 14 Unya ang
Kamatayon ug ang Hades gitambog ngadto sa linaw
nga kalayo. Mao kini ang ikaduhang kamatayon: ang
linaw nga kalayo. **(Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442)** 15
Ug kon ang ngalan ni bisan kinsa dili makaplagan nga
nahisulat diha sa basahon sa kinabuhi, siya itambog
ngadto sa linaw nga kalayo. **(Limnē Pyr g3041 g4442)**

21 Ug unya nakita ko ang usa ka bag-ong langit ug
ang usa ka bag-ong yuta; kay ang unang langit
ug ang unang yuta nangahanaw na man, ug ang dagat
wala na. 2 Ug nakita ko ang balaang siyudad, ang
bag-ong Jerusalem, nga nanaug gikan sa langit gikan
sa Dios, gitagana maingon sa usa ka pangasaw-onon
nga gidayandayanan alang sa iyang pamanhonon. 3
Ug nadungog ko gikan sa trono ang usa ka dakung
tingog nga nag-ingon, "Tan-awa, ang puloy-anan sa
Dios anaa uban sa mga tawo. Siya magapuyo ipon
kanila ug sila mahimong iyang katawhan, ug ang Dios

gayud mao ang magpakig-uban kanila ug mahimong
ilang Dios. 4 Ug iyang pagapahiran ang tanang luha
gikan sa ilang mga mata, ug ang kamatayon wala na;
ug wala na usab unyay pagminatay, ni paghilak, ni
kasakit, kay ang unang mga butang nangagi na." 5 Ug
ang naglingkod sa trono miingon, "Tan-awa, ginabag-
o ko ang tanang mga butang." Usab miingon siya,
"Isulat mo kini, kay kining mga pulonga kasaligan ug
matuod." 6 Ug siya miingon kanako, "Natapus na!
Ako mao ang Alfa ug ang Omega, ang sinugdan ug
ang katapusan. Kaniya nga giuhaw ihatag ko ang
tubig nga walay bayad gikan sa tuboran sa tubig
sa kinabuhi. 7 Ang magamadaugon makapanag-
iya niining maong paunlondon, ug ako mahimong
iyang Dios ug siya mahimong akong anak. 8 Apan
alang sa mga talawan, ug sa mga dili matinoohon,
ug sa mga malaw-ay, alang sa mga mamomono, ug
sa mga makihilawason, ug sa mga lumayan, ug sa
mga magsisimbag mga diosdios, ug sa tanang mga
bakakon, ang ilang bahin mao ang paghiadto sa linaw
nga nagasilaob sa kalayo ug asupri, nga mao ang
ikaduhang kamatayon." **(Limnē Pyr g3041 g4442)** 9 Unya
mitungha ang usa sa pito ka mga manolunda nga may
pito ka mga panaksan nga napuno sa katapusang
pito ka mga hampak, ug kanako misulti siya nga nag-
ingon, "Umari ka, ipakita ko kanimo ang Pangasaw-
onon, ang asawa sa Cordero." 10 Ug diha sa Espiritu
gidala niya ako ngadto sa usa ka daku ug hataas nga
bukid, ug iyang gipakita kanako ang balaang siyudad
nga Jerusalem nga nanaug gikan sa langit gikan sa
Dios, 11 nga may himaya sa Dios, kinsang kasidlak
sama sa usa ka batong hamili nga talagsaon kaayo,
sama sa batong haspe, matin-aw morag kristal. 12
Kini adunay daku ug mahabog nga paril nga may
napulog-duha ka mga pultahan, ug sa pultahan anaay
napulog-duha ka mga manolunda, ug diha sa mga
pultahan nasulat ang mga ngalan sa napulog-duha
ka mga banay sa kaliwatan ni Israel; 13 sa sidlakan
may tulo ka mga pultahan, sa amihanan may tulo
ka mga pultahan, sa habagatan may tulo ka mga
pultahan, ug sa kasadpan may tulo ka mga pultahan.
14 Ug ang paril sa siyudad may napulog-duha ka
mga sukaranan, ug kanila diha ang mga ngalan sa
napulog-duha ka mga apostoles sa Cordero. 15 Ug
ang nakigsulti kanako may barahan nga bulawan aron
isukod sa siyudad ug sa mga pultahan ug mga paril
niini. 16 Ang siyudad nahimutang nga kuwadrado, ang
iyang gitas-on sama sa iyang gilapdon; ug pinaagi
sa iyang barahan, iyang gisukod ang siyudad, ug
kini mga duha ka libo ug upat ka gatus ka kilometro;
parihas ang iyang gitas-on ug ang gilapdon ug ang
kahabugon. 17 Gisukod usab niya ang paril niini,
nga may mga kan-uman ug unom ka metro, sumala
sa sinukdan sa tawo, nga maoy pagsukod niini sa
manolunda. 18 Ang paril hinimog batong haspe,
samtang ang siyudad lunsayng bulawan, matin-aw
morag bildo. 19 Ang mga patukuranan sa paril sa
siyudad gidayandayanan sa tanang matang sa mga
batong hamili: ang nahauna haspe, ang ikaduha
sapiro, ang ikatulo kalsidonya, ang ikaupat ismiralda,
20 ang ikalima sardonika, ang ikaunom kornalina,
ang ikapito krisolito, ang ikawalo birilo, ang ikasiyam
topasyo, ang ikanapulo krisopraso, ang ikanapulog-
usa hasinto, ang ikanapulog-duha amatista. 21 Ug ang
napulog-duha ka mga pultahan hinimog napulog-duha
ka mga mutya, ang matag-usa ka pultahan hinimog
usa lamang ka buok mutya; ug ang kadalanan sa
siyudad lunsayng bulawan, matin-aw morag bildo.
22 Ug wala akoy nakitang templo sa siyudad, kay
ang templo niini mao man ang Ginoong Dios nga
Makagagahum sa Tanan ug ang Cordero. 23 Ug ang
siyudad wala na magkinahanglan ug Adlaw o Bulan
sa pagdan-ag kaniya, kay ang himaya sa Dios mao
man ang iyang kahayag, ug ang iyang suga mao
man ang Cordero. 24 Pinaagi sa kahayag sa siyudad
managpanglakaw ang mga nasud; ug ang mga hari
sa yuta managdala sa ilang himaya ngadto niini, 25
ug ang iyang mga pultahan dili gayud pagasirhan sa
maadlaw kay wala may gabii didto; 26 ilang pagadad-
on ngadto niini ang himaya ug kadungganan sa
kanasuran. 27 Apan dinhi niini walay bisan unsang
mahugaw nga pasudlon, ni ang nagabatasan sa
malaw-ay o sa pagpamakak, kondili sila lamang nga
nahisulat diha sa basahon nga iya sa Cordero, sa
basahon sa kinabuhi.

22 Unya iyang gipakita kanako ang suba sa tubig
nga nagahatag sa kinabuhi, nga matin-aw
morag kristal, nga nagagula gikan sa trono sa Dios
ug sa trono sa Cordero 2 latas sa taliwala sa
kadalanan sa siyudad; usab, sa masigkadaplin sa
suba, diha ang kahoy nga nagahatag sa kinabuhi
nga may napulog-duha ka matang sa mga bunga,
nga nagapamunga matag-bulan; ug tambal ang mga
dahon sa kahoy alang sa pag-ayo sa kanasuran.
3 Ug didto wala nay bisan unsang tinunglo, apan

didto ang trono sa Dios ug sa Cordero, ug ang iyang
mga ulipon magasimba kaniya. 4 Sila magasud-
ong sa iyang nawong, ug ang iyang ngalan anha
sa ilang mga agtang. 5 Ug didto wala nay gabii,
ug sila dili na magkinahanglag kahayag sa suga o
sa Adlaw, kay ang Ginoong Dios mao may ilang
kahayag, ug sila magahari hangtud sa kahangturan.
(aiōn g165) 6 Ug siya miingon kanako, "Kining mga
pulonga kasaligan ug matuod. Ug ang Ginoo, ang
Dios sa mga espiritu sa mga profeta, mipadala sa
iyang manolunda aron ikapakita ngadto sa iyang
mga ulipon ang mga butang nga magakahitabo sa
dili madugay. 7 Ug tan-awa, moabut ako sa dili
madugay." 8 Ako, si Juan, mao ang nakadungog ug
nakakita niining mga butanga. Ug sa pagkadungog ug
pagkakita ko niini, mihapa ako sa pagsimba diha sa
tiilan sa manolunda nga mao ang nagpakita kanako
niini; 9 apan siya miingon kanako, "Ayaw pagbuhata
kana! Ako maoy usa lamang ka masigka-ulipon uban
kanimo ug sa imong kaigsoonang mga profeta, ug sa
mga nanagbantay sa mga pulong niining basahona.
Maoy simbaha ang Dios." 10 Ug siya miingon
kanako, "Ayaw na lamang pagtimrihi ang mga pulong
sa profesiya niining basahona, kay ang panahon
haduol na. 11 Ang mamumuhat ug dautan, pabuhata
gihapon siyag dautan; ug ang mahugaw, papadayona
gihapon siya sa pagkamahugaw; ug ang matarung,
pabuhata gihapon siyag matarung; ug ang balaan,
papadayona gihapon siya sa pagkabalaan." 12 "Tan-
awa, moabut ako sa dili madugay, nga magadala
sa akong ipamalus, sa pagbayad ngadto sa matag-
usa sumala sa iyang binuhatan. 13 Ako mao ang
Alfa ug ang Omega, ang nahauna ug ang nahaulahi,
ang sinugdan ug ang katapusan." 14 Bulahan sila
nga managlaba sa ilang mga bisti aron makabaton
sila sa katungod sa pagpahimulos sa kahoy nga
naghatag sa kinabuhi, ug sa pagsulod sa siyudad agi
sa mga pultahan. 15 Sa gawas anaa ang mga iro,
ug ang mga lumayan, ug ang mga makihilawason,
ug ang mga mamumuno, ug ang mga magsisimbag
mga diosdios, ug ang tanang nagahigugma ug
nagabatasan sa pagpamakak. 16 "Ako, si Jesus, mao
ang nagpadala kaninyo sa akong manolunda uban
niining pagpanghimatuod alang sa mga iglesia. Ako
mao ang gamut ug ang kaliwat ni David, ako mao ang
masidlak nga bitoon sa kabuntagon." 17 Ang Espiritu
ug ang Pangasaw-onon nagaingon, "Umari ka." Ug
siya nga nagapatalinghug, paingna, "Umari ka." Ug
ang giuhaw paaria; ang may tinguha, paimna sa walay
bayad nga tubig nga nagahatag sa kinabuhi. 18 Akong
pasidan-an ang tanang magapatalinghug sa mga
pulong sa profesiya niining basahona: kon adunay
magadugang niinig bisan unsa, kaniya igadugang
sa Dios ang mga hampak nga gihisgutan niining
basahona. 19 Ug kon adunay magataktak ug mga
pulong gikan sa mga pulong sa basahon niining
profesiya, pagataktakon sa Dios ang iyang bahin
diha sa kahoy nga nagahatag sa kinabuhi ug diha sa
balaang siyudad, nga gihisgutan niining basahona.
20 Ang nagapanghimatuod mahitungod niining mga
butanga, nagaingon, "Sa pagkatinuod, ako moabut
gayud sa dili madugay." Amen. Umanhi ka na,
Ginoong Jesus! 21 Ang grasya sa Ginoong Jesus
magauban sa tanang balaan. Amen.

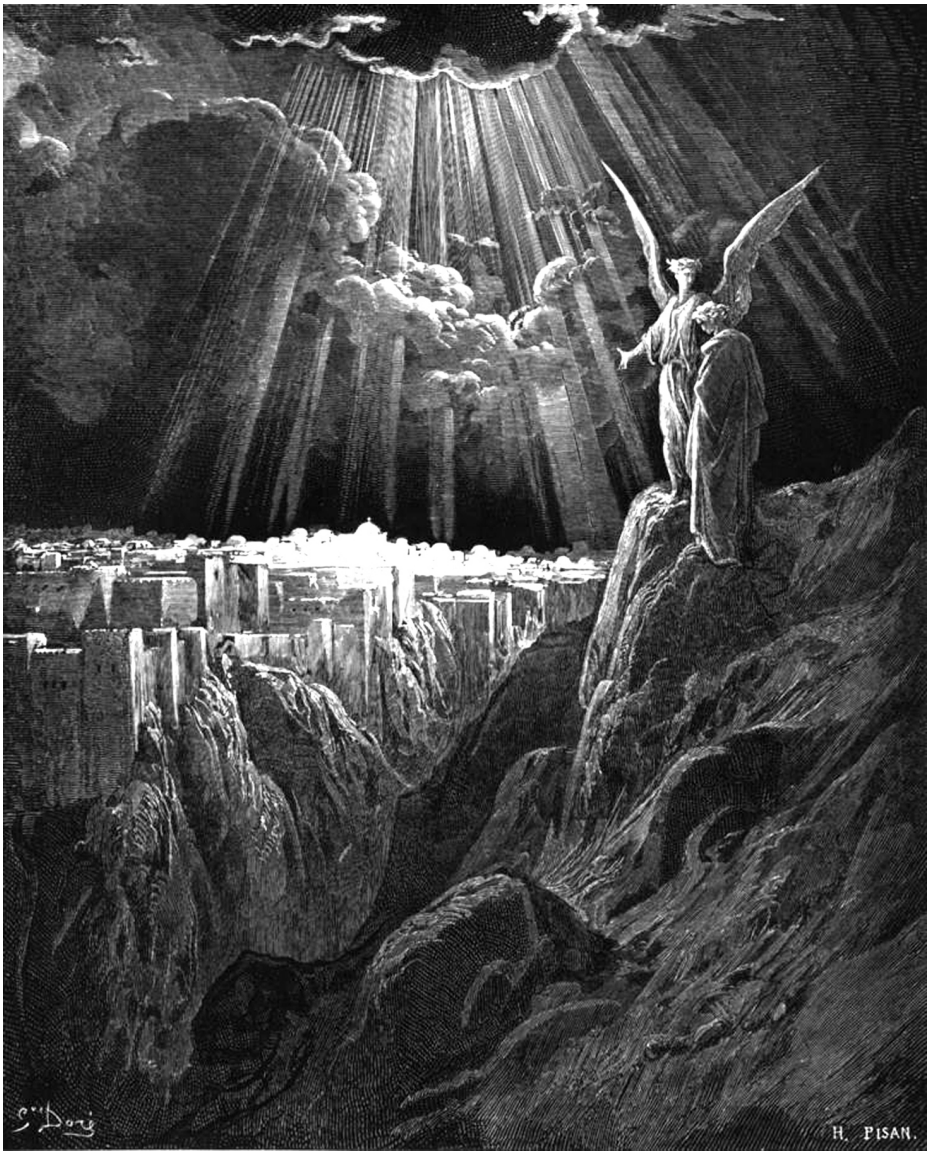

Ug nakita ko ang balaang siyudad, ang bag-ong Jerusalem, nga nanaug gikan sa langit gikan sa Dios, gitagana maingon sa usa ka pangasaw-onon nga gidayandayanan alang sa iyang pamanhonon. Ug nadungog ko gikan sa trono ang usa ka dakung tingog nga nag-ingon, 'Tan-awa, ang puloy-anan sa Dios anaa uban sa mga tawo. Siya magapuyo ipon kanila ug sila mahimong iyang katawhan, ug ang Dios gayud mao ang magpakig-uban kanila ug mahimong ilang Dios.'

Pinadayag 21:2-3

Reader's Guide

Cebuano at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Cebuano at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Cebuano---Cebuano-Philippine/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lucas 8:31
Roma 10:7
Pinadayag 9:1
Pinadayag 9:2
Pinadayag 9:11
Pinadayag 11:7
Pinadayag 17:8
Pinadayag 20:1
Pinadayag 20:3

aïdios

Roma 1:20
Judas 1:6

aiōn

Mateo 12:32
Mateo 13:22
Mateo 13:39
Mateo 13:40
Mateo 13:49
Mateo 21:19
Mateo 24:3
Mateo 28:20
Marcos 3:29
Marcos 4:19
Marcos 10:30
Marcos 11:14
Lucas 1:33
Lucas 1:55
Lucas 1:70
Lucas 16:8
Lucas 18:30
Lucas 20:34
Lucas 20:35
Juan 4:14
Juan 6:51
Juan 6:58
Juan 8:35
Juan 8:51
Juan 8:52
Juan 9:32
Juan 10:28
Juan 11:26
Juan 12:34
Juan 13:8
Juan 14:16
Mga Buhat 3:21
Mga Buhat 15:18
Roma 1:25
Roma 9:5
Roma 11:36
Roma 12:2
Roma 16:27
1 Corinto 1:20
1 Corinto 2:6
1 Corinto 2:7
1 Corinto 2:8
1 Corinto 3:18
1 Corinto 8:13
1 Corinto 10:11
2 Corinto 4:4
2 Corinto 9:9
2 Corinto 11:31
Galacia 1:4
Galacia 1:5
Taga Efeso 1:21
Taga Efeso 2:2
Taga Efeso 2:7
Taga Efeso 3:9
Taga Efeso 3:11
Taga Efeso 3:21
Taga Efeso 6:12
Filipos 4:20
Colosas 1:26
1 Timoteo 1:17
1 Timoteo 6:17
2 Timoteo 4:10
2 Timoteo 4:18
Tito 2:12
Hebreohanon 1:2
Hebreohanon 1:8
Hebreohanon 5:6
Hebreohanon 6:5
Hebreohanon 6:20
Hebreohanon 7:17
Hebreohanon 7:21
Hebreohanon 7:24
Hebreohanon 7:28
Hebreohanon 9:26
Hebreohanon 11:3
Hebreohanon 13:8
Hebreohanon 13:21
1 Pedro 1:23
1 Pedro 1:25
1 Pedro 4:11
1 Pedro 5:11
2 Pedro 3:18
1 Juan 2:17
2 Juan 1:2
Judas 1:13
Judas 1:25
Pinadayag 1:6
Pinadayag 1:18
Pinadayag 4:9
Pinadayag 4:10
Pinadayag 5:13
Pinadayag 7:12
Pinadayag 10:6
Pinadayag 11:15
Pinadayag 14:11
Pinadayag 15:7
Pinadayag 19:3
Pinadayag 20:10
Pinadayag 22:5

aiōnios

Mateo 18:8
Mateo 19:16
Mateo 19:29
Mateo 25:41
Mateo 25:46
Marcos 3:29
Marcos 10:17
Marcos 10:30
Lucas 10:25
Lucas 16:9
Lucas 18:18
Lucas 18:30
Juan 3:15
Juan 3:16
Juan 3:36
Juan 4:14
Juan 4:36
Juan 5:24
Juan 5:39
Juan 6:27
Juan 6:40
Juan 6:47
Juan 6:54
Juan 6:68

Juan 10:28
Juan 12:25
Juan 12:50
Juan 17:2
Juan 17:3
Mga Buhat 13:46
Mga Buhat 13:48
Roma 2:7
Roma 5:21
Roma 6:22
Roma 6:23
Roma 16:25
Roma 16:26
2 Corinto 4:17
2 Corinto 4:18
2 Corinto 5:1
Galacia 6:8
2 Tesalonica 1:9
2 Tesalonica 2:16
1 Timoteo 1:16
1 Timoteo 6:12
1 Timoteo 6:16
2 Timoteo 1:9
2 Timoteo 2:10
Tito 1:2
Tito 3:7
Filemon 1:15
Hebreohanon 5:9
Hebreohanon 6:2
Hebreohanon 9:12
Hebreohanon 9:14
Hebreohanon 9:15
Hebreohanon 13:20
1 Pedro 5:10
2 Pedro 1:11
1 Juan 1:2
1 Juan 2:25
1 Juan 3:15
1 Juan 5:11
1 Juan 5:13
1 Juan 5:20
Judas 1:7
Judas 1:21
Pinadayag 14:6

eleēsē

Roma 11:32

Geenna

Mateo 5:22
Mateo 5:29
Mateo 5:30
Mateo 10:28
Mateo 18:9
Mateo 23:15
Mateo 23:33
Marcos 9:43
Marcos 9:45
Marcos 9:47
Lucas 12:5
Santiago 3:6

Hadēs

Mateo 11:23
Mateo 16:18
Lucas 10:15
Lucas 16:23
Mga Buhat 2:27
Mga Buhat 2:31
1 Corinto 15:55
Pinadayag 1:18
Pinadayag 6:8
Pinadayag 20:13
Pinadayag 20:14

Limnē Pyr

Pinadayag 19:20
Pinadayag 20:10
Pinadayag 20:14
Pinadayag 20:15
Pinadayag 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numerus 16:30
Numerus 16:33
Deuteronomio 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Hari 2:6
1 Hari 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Mga Salmo 6:5
Mga Salmo 9:17
Mga Salmo 16:10
Mga Salmo 18:5
Mga Salmo 30:3
Mga Salmo 31:17
Mga Salmo 49:14
Mga Salmo 49:15
Mga Salmo 55:15
Mga Salmo 86:13
Mga Salmo 88:3
Mga Salmo 89:48
Mga Salmo 116:3
Mga Salmo 139:8
Mga Salmo 141:7
Panultihon 1:12
Panultihon 5:5
Panultihon 7:27
Panultihon 9:18
Panultihon 15:11
Panultihon 15:24
Panultihon 23:14
Panultihon 27:20
Panultihon 30:16
Ecclesiastes 9:10
Awit sa mga Awit 8:6
Isaias 5:14
Isaias 7:11
Isaias 14:9
Isaias 14:11
Isaias 14:15
Isaias 28:15
Isaias 28:18
Isaias 38:10
Isaias 38:18
Isaias 57:9
Ezequiel 31:15
Ezequiel 31:16
Ezequiel 31:17
Ezequiel 32:21
Ezequiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonas 2:2
Habakuk 2:5

Tartaroō

2 Pedro 2:4

Questioned

None yet noted

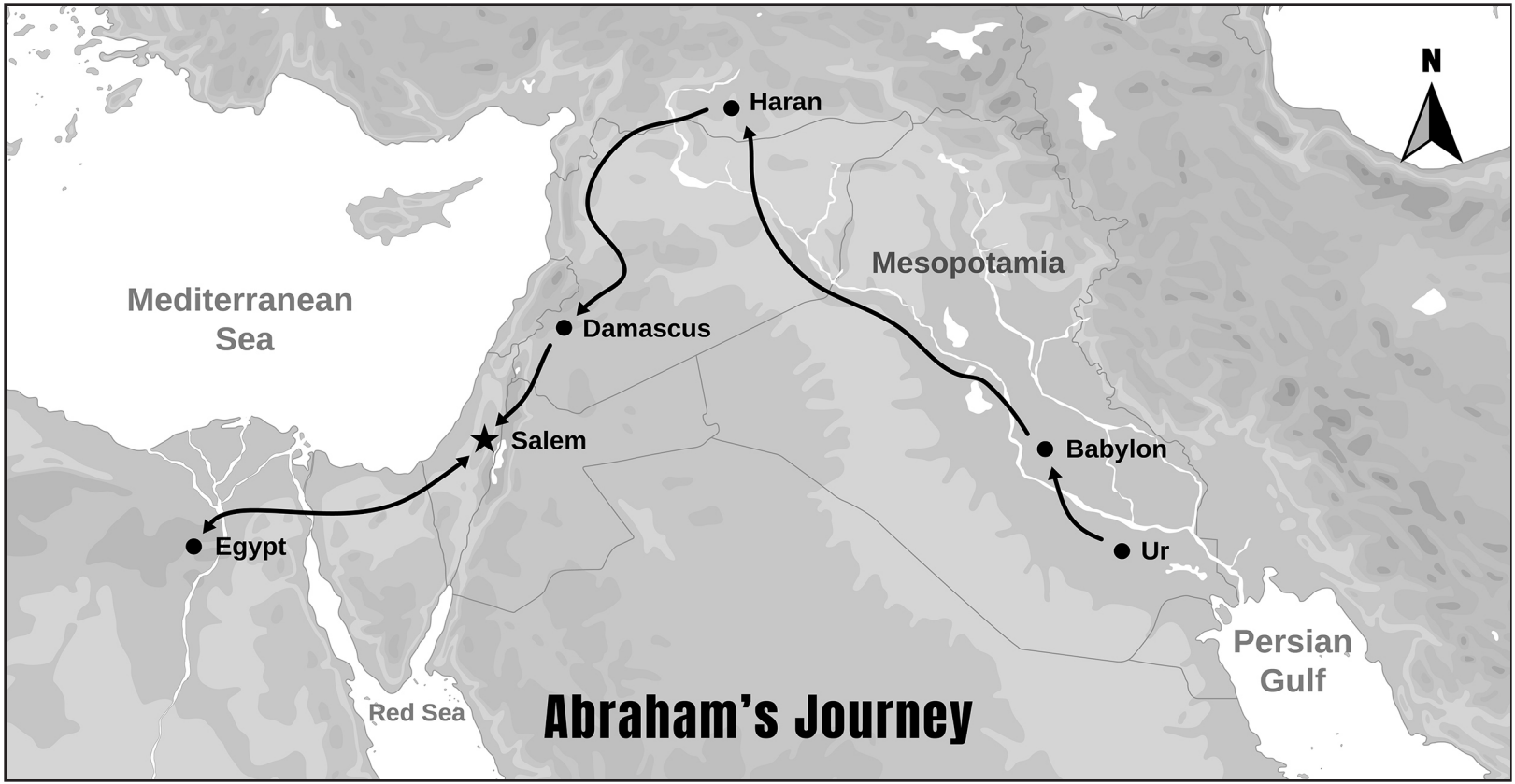

Tungod sa pagtoo si Abraham misugot sa diha nga gitawag siya sa pag-adto sa usa ka dapit nga iyang pagadawaton ingon nga panulondon; ug siya miadto nga wala lang mahibalo kon asa siya paingon. - Hebreohanon 11:8

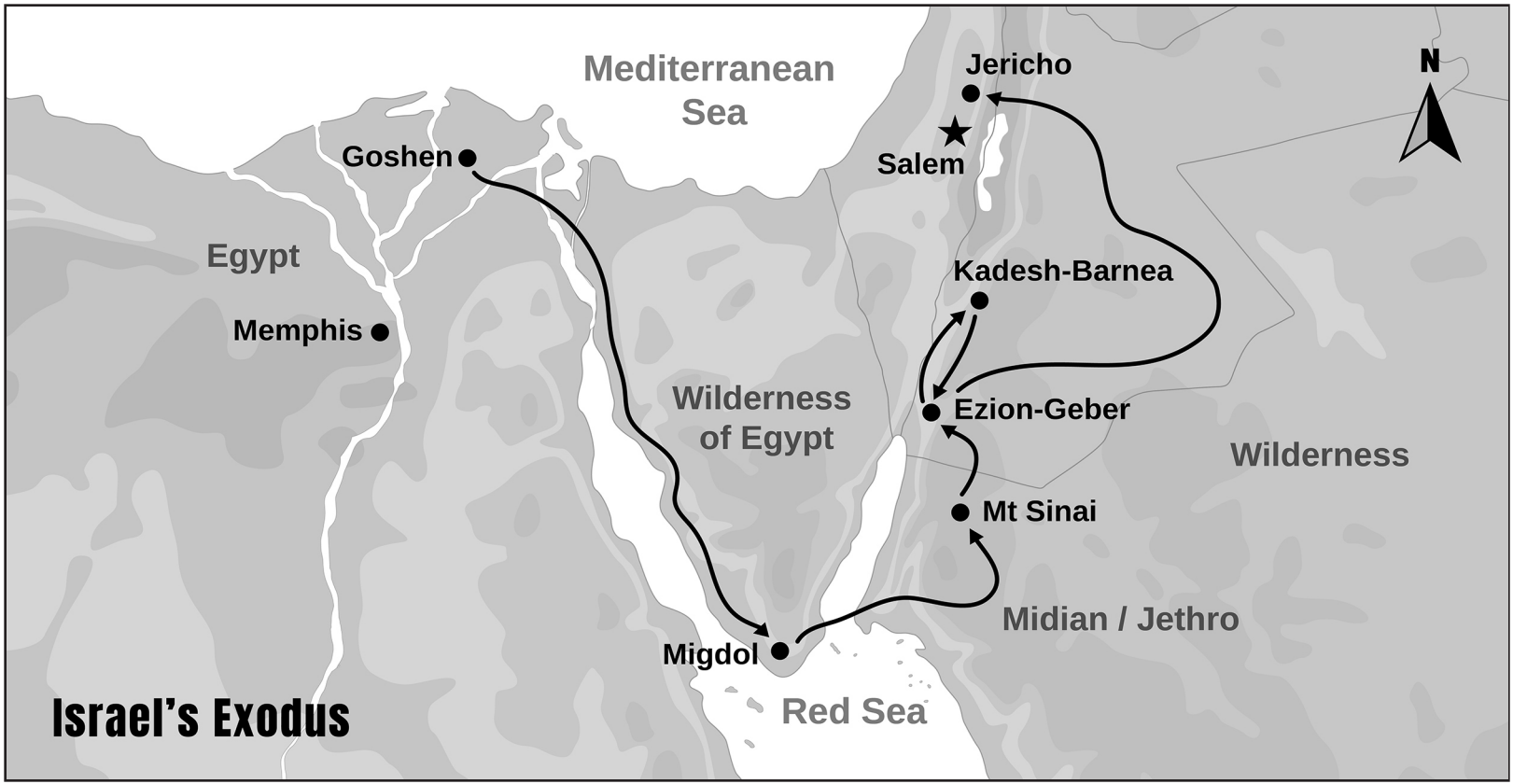

Ug nahitabo nga sa mitugot si Faraon sa pagpalakaw sa katawohan, ang Dios wala magdala kanila sa dalan sa yuta sa mga Filistehanon, bisan tuod kadto maoy duol; kay ang Dios nag-ingon: ingali unya ug magbasul ang katawohan kong makakita sila ug gubat, ug mamalik sila ngadto sa Egipto. - Exodo 13:17

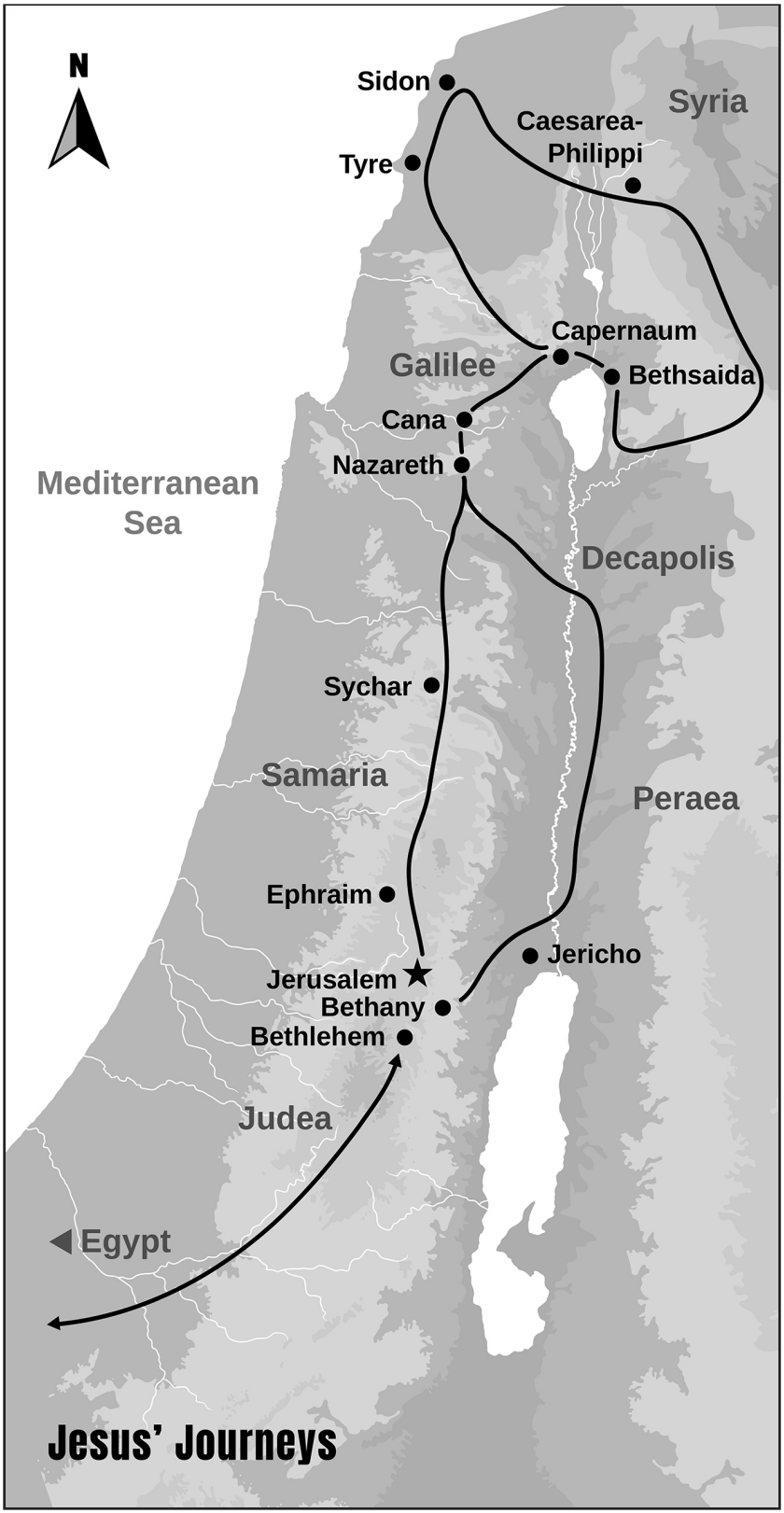

Kay ang Anak sa Tawo mianhi dili aron pagaalagaron kondili sa pag-alagad ug sa paghatag sa iyang kinabuhi ingon nga lukat alang sa daghan. - Marcos 10:45

Si Pablo, ulipon ni Jesu-Cristo, tinawag sa pagkaapostol, ginahin alang sa Maayong Balita sa Dios, - Roma 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td rowspan="3" colspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Cebuano at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

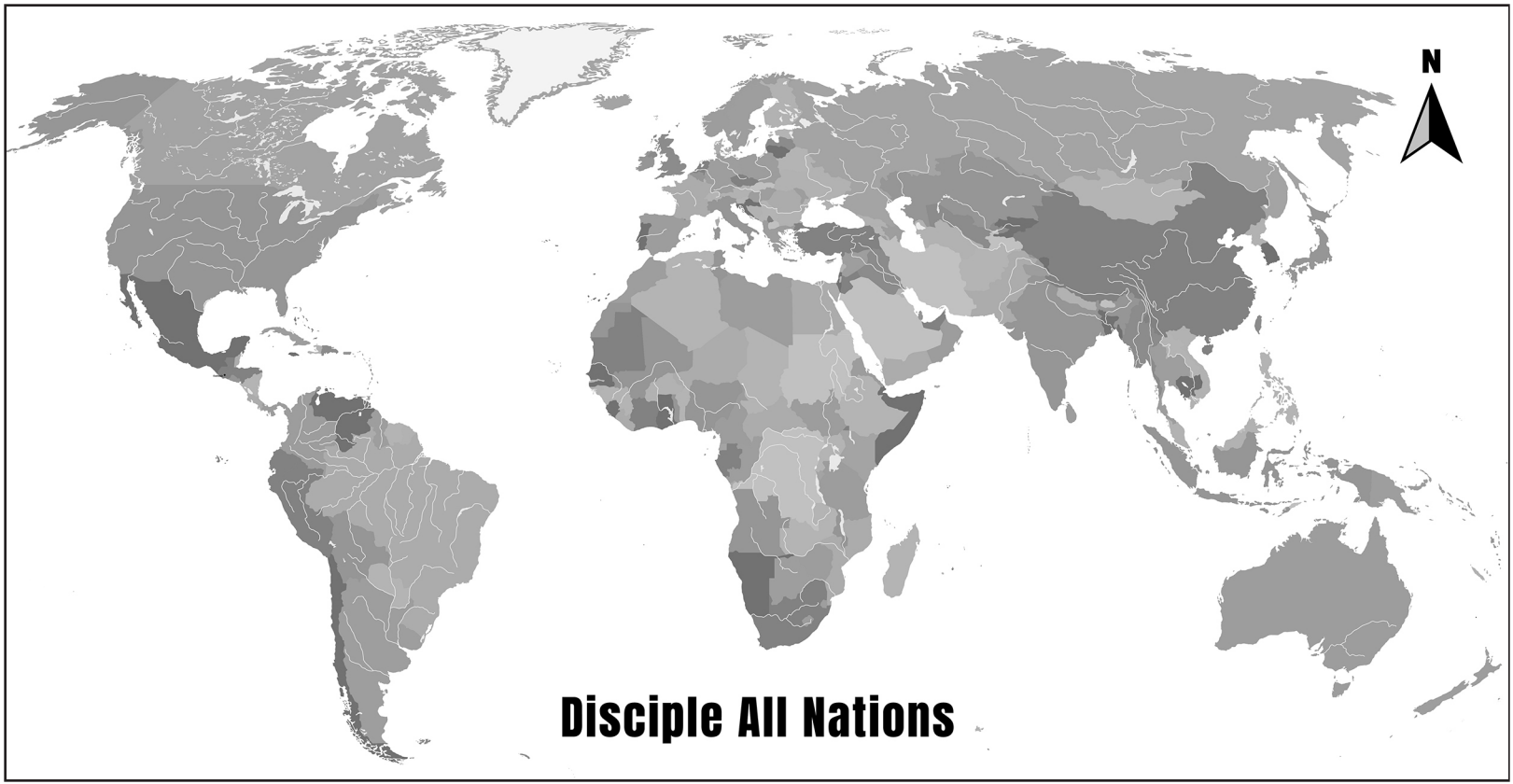

Busa panglakaw kamo ug himoa ninyong mga tinun-an ang tanang kanasuran, sa pagpamautismo kanila sa ngalan sa Amahan ug sa Anak ug sa Espiritu Santo, - Mateo 28:19